ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΚΑΤΑ ΤΗΝ

ΤΡΙΤΗΝ ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΗΣ

ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ.

1856.

002
ΠΡΒ
ΠΡΒ.Δ
ΣΥΝ.Γ
1855-1856
Τ.2

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ

ΤΗΣ

ΒΟΥΛΗΣ

ΤΗΣ Γ'. ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ Δ'. ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΕ'.

Τῇς 2 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐν πρώτοις ἐγένετο ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἑνὸς τῶν γραμματέων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Νάζου καὶ Ἰω. Ταμπακοπούλου, καθ' ἣν ἔλαχον τὰ ὀνόματα τῶν βουλευτῶν ὡς ἀκολούθως.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον 1856.

Α.	Β.	Γ.
Α. Λύγερινὸς	Δ. Πανουτσάκος	Σ. Πηλλήκας
Ἀναγ. Παπαθανασίου	Σ. Δάρας	Γ. Πατριαρχίδης
Π. Χρυσοβέργης	Α. Δανελλόπουλος	Γ. Ῥιζόπουλος
Μ. Σολωμός	Ἰω. Εὐσταθίου	Δ. Λόντος
Α. Παπατσώρης	Ἀλ. Κουτσουνδοῦρας	Γ. Μπάνης
Ἐὐθ. Κανελλόπουλος	Δ. Ὀρφανὸς	Α. Ἀδέρωφ
Ἰω. Προβελέγγιος	Π. Κολοκοτρώνης	Γ. Ταγκοπράκος
Ν. Δηλιγιάννης	Α. Μαυρομιχάλης	Εὐθ. Κεχαγιᾶς
Η. Χριστόπουλος	Περ. Καλαμογδάρτης	Ἰω. Τατσάκης
Ν. Γρανίτσας	Κ. Τσουκαλᾶς	Ἐμ. Μελετόπουλος
Π. Παπατσώνης	Δ. Πολυχρονόπουλος	Δ. Μπουζούρης
Κ. Πανηρόπουλος	Α. Κιζάνης	Γ. Μαζαροχωρίτης
Ν. Ἰατρὸς	Ν. Ταϊλίος	Δ. Στάϊκος
Δ. Τσόκρης	Γ. Νικολάου	Κ. Βλάμης
Α. Μαυροκορδάτος	Δ. Καλλιφρονᾶς	Δημ. Ἀθανασίου
Δ. Γαβρᾶς	Ν. Μοσχονήσας	Θ. Ζαΐμης
Ν. Κατσης	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ἰω. Σκαβίνσος
Ἐλ. Καλογερᾶς	Ἐμμ. Αντίπας	Α. Γιαννουλίδης
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Γ. Ῥεβελιώτης.	Ν. Νάζος.
Γ. Ναύτης.		

Δ.

Γ. Γιαμάκος
Ἰω. Ζάρκος
Μ. Χουρμούζης
Ν. Βαρδαρῆγης
Β. Δημητρακόπουλος
Μ. Τρανταφυλλόπουλος
Α. Παπαδημητριάδης
Σ. Δοκὸς
Σ. Βασότσης
Ἰω. Σαγρέδος
Α. Μεταξᾶς
Γ. Γιολδάσης
Β. Νώνης
Ἰω. Παπαλουκόπουλος
Σ. Χ. Στεφανόπουλος
Ν. Χ. Ἀναργύρου
Κ. Δαρεμᾶς
Γ. Κουβέλης
Π. Ψάθης.

Ε.

Π. Καμπάνης
Χ. Σουμαρίπας
Σόλων Κρεστενίτης
Φ. Φίλωνος
Ν. Μπότασης
Σ. Καπανίτσας
Δ. Ζῶτος
Α. Δεβόπουλος
Κ. Κουρκουμέλης
Ἰω. Ἀποστολίδης
Κ. Γριβογιώργης
Ἤρ. Τσούχλος
Σ. Σούτσος
Χ. Τσαλημιδᾶς
Π. Δημητρακόπουλος
Π. Διδιγιάννης
Α. Τσάκας
Κύπρ. Κοντογιάννης
Α. Ἴσκος.

Ζ.

Γ. Πανοπριφτόπουλος
Ν. Μπουδούρης
Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης
Ν. Μπούκουρας
Χ. Ῥάγκος
Α. Μάντσαρης
Ἀντ. Βενιζέλος
Α. Στεφάνου
Δ. Κοκοτάκης
Γρ. Κορριωτάκης
Α. Γεωργαντᾶς
Σιδ. Πράτσικας
Ν. Χ. Παναγιώτου
Γ. Τσόκρης
Ἰω. Μπαλάφας
Γ. Ἀντωνόπουλος
Ἀν. Κορφιωτάκης
Σ. Μήτσας
Π. Κανελλόπουλος.

Σπ. Ἰλάρης
Χ. Θεοχαρόπουλος
Λ. Πετιμεζᾶς
Βιλ. Νικολαΐδης
Δ. Πετροπουλάκης
Γερμ. Μαυρομιχάλης
Π. Παιρινός

Κ. Λαμπρινόπουλος
Σ. Ἀντωνόπουλος
Γ. Δεληγιάννης
Γ. Κεφάλας
Ν. Πανουργιᾶς
Ν. Πιερράκος
Σ. Στράτος

Α. Βλαχίτης
Ν. Ματθαίου
Α. Ῥαυουζέλος
Ἀντ. Γρίβας
Π. Κοντουριώτης.

Ἐχορηγήθη ὑπὸ τῶν ὅρων χρηματικὴ ἀπουσίας ἄδεια εἰς τὸν βουλευτὴν Α. Μαυροειδῆ.

Ἀναβλήθησης τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ κατασκευῆς αἱμασιᾶς εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου νομοσχεδίου, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι

Κατετάραχθημεν ὅλοι οἱ κάτοικοι Ἀθηνῶν καὶ ὁλόκληρος βέβαια ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς τρομερᾶς ληστρικῆς πράξεως τῆς 23 λήξαντος, ἥτις γενικὴν ἀγανάκτησιν, γενικὴν λύπην αἰσθημα ἐνεποίησε. Διὰ τί δὲ ἡ τοσαύτη ἀγανάκτησις, ἀφ' οὗ ἡ ληστεία προϋπῆρχε πρὸ πολλοῦ καὶ ἐπὶ πολλῶν χρόνων; Διότι δύω περιστάσεις ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὸν σχηματισμὸν μιᾶς γενικῆς ἰδέας περὶ παντελοῦς καταστροφῆς τῆς ληστείας. Ὅταν εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἂν, ὡς διεβεβαίουν ὅλαι αἱ ἐφημερίδες, εἶχε τῷ ὄντι καταστραφῇ ἡ ληστεία, καὶ ἂν τὸ εὐτυχὲς τοῦτο περιστατικὸν ἐρρόντισε νὰ γνωστοποιήσῃ ἡ κυβέρνησις εἰς τοὺς πρέσβεις τῶν ξένων Δυνάμεων, τότε τὸ ὑπουργεῖον ἐβεβαίωσεν ὅτι λησταὶ δὲν ὑπῆρχον εἰς κανὲν τῆς Ἑλλάδος μέρος παρὰ καταδιωκόμενοι ἢ καταπονούμενοι. Τὴν ἐπίσημον

ταύτην διαβεβαίωσιν ἐπανέλαβε πάλιν τὸ ὑπουργεῖον καὶ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς γενομένης μετὰ τῆς Τουρκίας συμβάσεως περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας. Εἰς τὰς ἐπανειλημμένας λοιπὸν ταύτας διαβεβαιώσεις καὶ τὸ κοινὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ αἱ Βουλαὶ ἐδικαιοῦντο νὰ πιστεύσωσι καὶ νὰ ἡσυχάσωσι, μεχρισοῦ ἐπελθὸν αἴρνης τὸ μέγα κακούργημα τῆς 23 Μαΐου, ἐπάμενον ἦτον νὰ κινήσῃ τὸν θαυμασμὸν καὶ ἡμῶν ὅλων, καὶ πρὸ πάντων τοῦ ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον εὐρέθη ἔνοχον ἀπέναντι τῶν διαβεβαιώσεων, ἃς εἶχε δώσει εἰς τὴν Βουλήν.

Ἀλλ' ἐρωτῶ· ἡ ληστεία εἶναι νόσημα ἐνδημικὸν ἀθεράπευτον, διότι ἄλλοι μὲν τῶν Ἑλλήνων εἶσι φίλοι τῶν λῃστῶν, ἄλλοι δὲ συγγενεῖς αὐτῶν, διότι οἱ μὲν θέλουσι τὴν ληστείαν, οἱ δὲ ἀνέχονται αὐτήν, ἢ ἡ ληστεία ὑπάρχει ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν πρὸς καταδίωξιν καταλλήλων μέσων; Πολέμιος βεβαίως τῆς Ἑλλάδος καὶ δήμιος τοῦ μέλλοντος αὐτῆς εἶναι ὁ τὴν πρώτην ὑποστηρίζων ἰδέαν. Τοῦτον εὐκόλως δυνάμεθα νὰ καταδείξωμεν ψευδόμενον, διότι ἡ ληστεία ἐγεννήθη πάντοτε ἕνεκα μεγάλων περιστάσεων, ἀλλὰ πάντοτε κατεδιώχθη καὶ κατεστράφη. Πέρυσιν ἡ ληστεία κατεδιώχθη φοβερά, καὶ πλειότερον ἴσως ἤθελε καταδιωχθῇ, ἐὰν δὲν ὑπῆρχε κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἡ ἀνάγκη τῆς χρήσεως τοιούτων μέτρων, δι' ὧν ἔπρεπε νὰ ἐμποδισθῇ ἡ μετάβασις πολλῶν ληστῶν εἰς τὸ ὄμορον Κράτος, οἵτινες ἤθελον ἐκτελέσει πράξεις δυναμένας νὰ παρεξηγηθῶσι διαφορετικοῦ τοῦ πολέμου. Ἡ καταδίωξις δὲ ἐγένετο ὑπ' αὐτοῦ τοῦ λαοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ὑπῆρξεν ἀποτελεσματική. Ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ εὑρίσκονται πολλοί, οἵτινες ποτὲ δὲν ἔπαυσαν σκεπτόμενοι περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξαλείψεως τῆς ληστείας, καὶ οἵτινες τὰς σκέψεις των διεκοίνωσαν καὶ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ὁμολογεῖ δέ, ὅτι τὰ μέτρα, ἅπερ ἔλαβε τὸ ἐνεστὼς ὑπουργεῖον, ἦταν δρασικὰ καὶ ἐπέφεραν μακρὰν τῷ ὄντι διακοπὴν τῆς ληστείας· ἀλλὰ ποία κυρίως ἦτον ἡ ἀφορμὴ τῆς μεγάλης ταύτης διακοπῆς; Ἓν περιστατικόν, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀστυνομικὴ ἐπιτηδειότης, ἡ δολοφονία τοῦ ληστάρχου Πανουριᾶ, ἥτις κατετρόμαξε πάντα ληστάρχον, καὶ ἠνάγκασεν ὅλους αὐτοὺς ν' ἀποσυρθῶσι, φοβούμενοι μὴ δολοφονηθῶσιν. Ἡ ἀστυνομικὴ ἐπιτηδειότης εἶναι τὸ καταλληλότερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον ὄργανον τῆς καταδιώξεως, ὡς βλέπομεν καὶ ἐκ τῆς ἱστορίας αὐτῆς τῶν ἐν Εὐρώπῃ ληστῶν, οἵτινες ὑπῆρξαν φοβερώτεροι τῶν ἡμετέρων, ὡς ὁ Μάρκος Σάρας, ὁ Ἰωνάθαν Οὐάϊλδ, ὁ Μανδρῖνος, ὁ Φοστράρ καὶ ἄλλοι, τοὺς ὁποίους μόνη ἡ ἀστυνομικὴ σύνεσις

λάβωσι γνῶσιν, διότι οἱ λῃσταὶ κρατοῦντες τὰς ἀμάξας, τὰς ἔσυρον εἰς μέρος, ὅπου βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους καὶ προφυλαττόμενοι, διέφυγον τὴν προσοχὴν τῶν περιπόλων. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ Κυβέρνησις θέλει ἐξετάσει, καὶ ἂν τις τῶν ἀρχῶν ἀποδειχθῇ ὅτι παρέλειψε τὸ καθῆκόν της, θέλει τιμωρήσει τὴν ἀμέλειαν. Διὰ δὲ τῶν προσπαθειῶν καὶ ἐνεργειῶν τῆς Κυβερνήσεως ἡ λῃστεία ἔπαυσε καθ' ὅλον σχεδὸν τὸ Κράτος, καὶ δὲν ἐπιζῇ μέχρι τοῦδε εἰμὴ μόνη ἡ συμμορία τοῦ Δαβέλη.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι τὰ ὑπουργεῖα δὲν πρέπει νὰ ἐπαινῶνται καὶ νὰ κατακρίνωνται ἕνεκα τῆς λῃστείας, διότι ἀπὸ τὰς κυβερνήσεις τὸ ἔθνος ἀναμένει γενικωτέρας καὶ οὐσιωδεστέρας ὠφελείας. Μέμφεται μόνον τὴν μὴ κατάλληλον ἐκλογὴν τῶν προσώπων, τὴν ἀμέλειαν τῶν ἀρχῶν καὶ τὴν ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως ἀνοχὴν τῆς ἀμελείας. Ὁμολογήσας δὲ ἐν τῇ πρώτῃ του ἀγορεύσει τὴν ἐφ' ἱκανὸν χρόνον κατάπαυσιν τῆς λῃστείας, ἠρώτησεν ἂν ἡ λῃστεία εἶναι νόσημα ἐνδημικὸν ἢ ἂν ὑπάρχῃ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τῶν καταλλήλων μέσων, καὶ δὲν ἠδύνατο, χωρὶς νὰ προστρίψῃ τὴν μεγαλειτέραν καὶ μᾶλλον ἄδικον εἰς τὸ ἔθνος μοιρὰν, νὰ μὴ παραδεχθῇ τὴν δευτέραν ἰδέαν· ἀλλ' ὁ Κ. πρωθυπουργὸς διϊσχυρισθεὶς ὅτι οὐδεμία ὑπῆρξεν ἀμέλεια, ἀποδίδει μεγαλειτέραν ἱκανότητα καὶ πλειοτέραν φρόνησιν εἰς τοὺς λῃστὰς παρ' εἰς τὰς πολιτικὰς καὶ στρατιωτικὰς ἀρχάς, τὸ ὁποῖον οὐδόλως εὐπρόσδεκτον. Ἐπιμένει λοιπὸν ὑποστηρίζων, ὅτι ἡ λῃστεία δὲν εἶναι κακὸν ἀθεράπευτον, καὶ τοῦτο ὀφείλομεν πάντες νὰ ὑποστηρίζωμεν πρὸς συμφέρον τῆς πατρίδος ἡμῶν, καὶ οὐχὶ χάριν ὑπαλλήλων τινῶν νὰ προστρίψωμεν εἰς τὸ ἔθνος τὴν αἰσχροτέραν μοιρὰν. Ὅτι δὲ ὑπῆρξεν ἔλλειψις ἐπιμελείας τῶν ἀρχῶν οὐδεὶς δύναται νὰ διαφιλονεικήσῃ, διότι καθ' ὅλον τὸ διάστημα, καθ' ὃ ἐπράττετο ἡ λῃστεία, οὔτε εἷς ἔφιππος χωροφύλαξ, οὔτε εἷς ἀστυνομικὸς κλητὴρ κατώρθωσε νὰ λάβῃ γνῶσιν τῶν γινομένων, τὸ ὁποῖον ἦτον ἀδύνατον, ἐὰν ἡ περιπόλησις ὑπῆρχε τακτικωτέρα καὶ μᾶλλον ἄγρυπνος, ἐὰν εἰς τὴν πεδιάδα περιεπόλει ἔφιππος στρατιωτικὴ δύναμις. Ἡ Βουλὴ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ ὅτι δὲν ὑπῆρξεν ἀμέλεια προφυλάξεως.

Ἐπέφερεν ὀλίγα περὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι μετὰ τὴν εἰς τὸν προαγορεύσαντα ἀπάντησιν τοῦ ἀξιοτίμου προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ἂν καὶ περιττὴ καθίσταται ἡ ἀγόρευσίς του, οὐχ ἧττον ὀφείλει νὰ προσθέσῃ ὀλίγα τινά. Τὸ στυγερὸν κακούργημα τῆς 23 Μαΐου ἔγινε τοῖς πᾶσι γνωστὸν, ὡς καὶ τὰ συνδεύσαντα

αὐτὸ περιστατικά· παρατηρεῖ δὲ μόνον εἰς τὸν προαγορεύσαντα, ὅτι οἱ λῃσταὶ δὲν ἔμειναν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ 1 καὶ 1|2 ὥραν, ἀλλὰ τρία μόνον τέταρτα τῆς ὥρας. Πάντες γνωρίζουσι τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων τὸ ὑπουργεῖον Βούλγαρη ἀνέλαβε τὴν διοίκησιν τῶν πραγμάτων, καὶ μολαταῦτα διὰ τῶν προσπαθειῶν καὶ ἐνεργειῶν του κατώρθωσε τὴν σύλληψιν τοσούτων λῃστῶν, οἵτινες ἢ ἔλαβον ἤδη ἢ μετ' ὀλίγον θέλουσι λάβει τὰ ἐπίχειρα τῶν κακουργημάτων των.

Διὰ τῶν μέτρων τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ἐφονεύθη ὁ περίφημος ἀρχιλῃστὴς Μανιώτης, καὶ κατεστράφη ὁλοτελῶς ἡ φοβερὰ αὐτοῦ συμμορία.

Ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ἐφονεύθη ὁ ἀρχιλῃστὴς Ῥαχιώτης, καὶ συνεξέλιπε μετ' αὐτοῦ ἡ πολυπληθὴς συμμορία του.

Διὰ τῶν μέτρων καὶ προσπαθειῶν τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ἐφονεύθη τρίτος διάσημος ἀρχιλῃστὴς, ὁ Κατσικώνης, καὶ διελύθη ἡ συμμορία αὐτοῦ.

Ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ἐφονεύθη ὁ τρομερὸς ἀρχιλῃστὴς Πανουριὰς, ὁ διευθύνων τὴν φοβερὰν ἐκείνην συμμορίαν, ἥτις δὲν ὑπάρχει πλέον.

Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου ἐξέλιπεν ὁ περιβόητος ἀρχιλῃστὴς Μπακάλης μετὰ τῶν συνεταίρων του, καὶ συνελήφθη ὁ ἀρχιλῃστὴς Καραπιπέρης.

Εἰς τὰς προσπαθείας τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ὀφείλεται ἡ διάλυσις τῆς συμμορίας τοῦ Καλαμπαλίκη, συγκειμένης ἐκ 33 ἀτόμων, ἐξ ὧν 22 ἐφονεύθησαν ἢ συνελήφθησαν.

Διὰ τῶν μέτρων τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ὁ Μπελούλιας ἠναγκάσθη νὰ διαλύσῃ τὴν συμμορίαν του, καὶ μετὰ δύω μόνον ὀπαδῶν νὰ κρύπτηται εἰς τὰ σπήλαια.

Ὁ Δαβέλης τέλος ζητῶν νὰ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον, εἰς ὃν εὑρίσκετο, καὶ θέλων νὰ τύχῃ ἀμνηστείας, συνέλαβε τὴν τολμηρὰν ἰδέαν νὰ ἐπιπέσῃ εἰς τὴν ὁδὸν Πειραιῶς διὰ νὰ συλλάβῃ σημαντικόν τι πρόσωπον, εἰς ἀνταλλαγὴν τοῦ ὁποίου νὰ ζητήσῃ ἀμνηστείαν. Ἴσως τινὲς ἄλλοι ἐνέτεινταν τὸ ἐλατήριον τῆς ἐλπίδος αὐτῆς, καὶ οὗτος ὡθήθη εἰς τὸ τόλμημα τῆς 23 Μαΐου. Ἐπωθήθη δὲ ὁ Δαβέλης οὐχὶ ἐξ ἱκανότητος ἢ ἐκ συνέσεως, ἀλλὰ διότι εἶναι λῃστὴς, ὁδηγῶν 15 ἢ 20 μόνον ἄτομα, ἐνεργῶν πάντοτε λῃστρικῶς καὶ βοηθούμενος ἀπὸ τὸ σκότος. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἕπεται, ὅτι δὲν εἶχον ληφθῇ καὶ τὰ καταλλήλα μέτρα· ὁ Δαβέλης ἔζησε πάντοτε βίον ποιμενικὸν, περιπλανώμενος εἰς τὰ ὄρη καὶ βάση, καὶ κατὰ συνέπειαν γνω-

ριζων πᾶσαν ὀπὴν σπηλαίου, πᾶν μέρος δυνάμενον νὰ τῷ χρησιμεύσῃ ὡς ἄσυλον, καὶ διὰ τοῦτο διέρρηξε τὴν καταδίωξιν, ἀλλὰ πέποιθεν ὅτι καὶ αὐτὸς μετὰ μικρὸν θέλει πάθει ἐπαξίως τῶν πράξεών του.

Ἁπάντων δὲ εἰς τὸν προαγορεύσαντα παρατηρεῖ, ὅτι εἰς τὴν πεδιάδα περιεπόλει στρατιωτικὴ ὁρμυρά, διότι πάντες γνωρίζομεν τὴν συνάντησιν τῶν λῃστῶν μετὰ τοῦ γενναίου γαλλικοῦ στρατοῦ· ἐσώθησαν δὲ διὰ τῆς φυγῆς, βοηθούμενοι ὑπὸ τοῦ σκότους.

Διὰ τῶν μέτρων λοιπὸν τοῦ ὑπουργείου Βούλγαρη ἡ ἡσυχία εἶχεν ἐπανέλθει εἰς Φθιώτιδα, εἰς Εὔβοιαν καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Ἀττικήν, μέχρι τοῦ τολμήματος τῆς 23 Μαΐου. Πρώτησεν ὁ προαγορεύσας ποῖα ἐλήφθησαν μέτρα κατὰ τῶν ὀλιγωρησάντων τὸ καθῆκόν των ὑπαλλήλων, ἡμεῖς δ' ἀπαντῶμεν, ὅτι ἐξετάσεις ἐνεργοῦνται, κατὰ δὲ τοῦ καταδειχθησομένου ὡς ἐλλείποντος θέλουσι ληφθῆ τὰ προσήκοντα μέτρα. Θέλομεν δὲ τὸ αὐτὸ τηρήσει σύστημα τῆς καταδιώξεως, διότι τοῦ συστήματος αὐτοῦ προϊὸν ὑπῆρξεν ἡ καταστροφὴ τοσούτων λῃστρικῶν συμμορειῶν, ὧν πρὸ μικροῦ ἐποίησε μνείαν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ περιστατικὸν τῆς 23 Μαΐου, ἦτον ὁμολογουμένως λυπηρόν, ἀλλ' ὡς ἐκ τῶν προτέρων νομίζει ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀντικείμενον κοινοβουλευτικῆς συζητήσεως. Πρὸ χρόνων ἱκανῶν ἐληστεύθη ἐντὸς τῆς πόλεως ἐπίσημος οἰκία ἄνευ ἀποτελεσματικῆς καταδιώξεως· ἡ λῃστεία ἐκείνη ὑπῆρξε βέβαια τρομερωτέρα, καὶ μολαταῦτα οὐδεὶς ἐγένετο λόγος ἐν τῇ Βουλῇ· οὐ μακρὰν τῆς πόλεως πρὸ δύω μόλις ἐτῶν συμμορία μεγάλη λῃστῶν εἰσβαλοῦσα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κ. Εὐλαμπίου, ἐβασάνισε τοὺς ἐν αὐτῇ, ἀφείλετο τὴν περιουσίαν του, χωρὶς ν' ἀνακαλυφθῶσιν οἱ αὐτουργοί, καὶ πάλιν οὐδεὶς ἐγένετο λόγος ἐν τῇ Βουλῇ, ἂν καὶ ἡ πρᾶξις ἐκείνη ὑπῆρξε φοβερωτέρα· πέρυσι δύω ἐπράχθησαν λῃστεῖαι ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς Κηφισσίας· πολλοὶ διαβάται, ἐν οἷς καὶ ὁ τότε διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας, ἐληστεύθησαν, οὐδεὶς τῶν λῃστῶν ἐκείνων συνελήφθη, καὶ μολαταῦτα αἱ Βουλαὶ ἐσιώπησαν. Ἡ σιωπὴ δὲ αὕτη ἦτον ἀναγκαία, διότι συζητήσεις περὶ λῃστείας ἐνώπιον τῶν βουλευτικῶν σωμάτων δύνανται νὰ παρεξηγηθῶσιν, ἡ δὲ παρεξήγησις νὰ βλάψῃ οὐσιωδῶς τὰ τρικαλφὴ τῆς πατρίδος συμφέροντα. Πρὸς ἀπορρυγὴν λοιπὸν τοιούτων παρεξηγήσεων, νομίζει ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ προβαίνῃ εἰς ἐπερωτήσεις περὶ λῃστείας.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι δὲν ἐπίστευε πασῶς ὅτι ἤθελεν εὑρεθῆ εἰς τὴν δυσαρεστον θέσιν ν' ἀντικρούσῃ τὸν Κ. ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης ὡς πρός τινας ἰδέας, αἵτινες πρώτων ἤδη ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου. Παρατρέχει τὸ γενικὸν μέρος τοῦ λόγου του τὸ περιγράφον φόνους καὶ συλλήψεις λῃστῶν, λαβόντας χώραν ἀπὸ τῆς εἰς τὴν κυβέρνησιν τοῦ Κράτους εἰσόδου τοῦ ἐνεστῶτος ὑπουργείου· διότι τὸ μέρος τοῦτο, ὅπερ εἶναι τὸ πλέον ἐκτεταμένον τοῦ λόγου, δὲν ἀπαντᾷ εἰς τὴν ἀπευθυνθεῖσαν ἐπερώτησιν τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ Σύρου. Οὗτος ἀπηύθυνεν ἐπερώτησιν περὶ εἰδικοῦ γεγονότος, τοῦ στυγεροῦ συμβάντος τῇ 23, καὶ ἀπέδωκε τὴν μὴ πρόληψιν τούτου εἰς ἐμπιλοχωρήσασαν ἀμέλειαν ἐκ μέρους τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν ἀρχῶν. Δὲν ἐπροκάλεσε γενικὴν συζήτησιν περὶ τῆς καταδιώξεως τῆς λῃστείας, ὅπερ ἔπραξε τόσον συχνοτικῶς ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης. Οὐδεὶς ἠρνήθη τὰ ἐκτεθέισας παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ συλλήψεις. Ὅ,τι ἀρνούμεθα καὶ ἀποκρουόμεν εἶναι ἡ ἐκφρασθεῖσα ἰδέα, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔπρεπε, δὲν εἶχε δικαίωμα ἐν ἄλλαις λέξεσι, νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὰ περὶ λῃστείας, διότι ἄλλοτε, κατὰ τὸν Κ. ὑπουργόν, δὲν ἐνησχολήθη περὶ τὰ τοιαῦτα. Ἀλλ' ἀρ' ἧς διατελεῖ βουλευτὴς ἐνθυμεῖται πάντοτε ὅτι ἡ Βουλὴ μετὰ συντόνου ἐπιμελείας ἠσχολήθη εἰς τὰ περὶ τῆς δημοσίου ἀσφαλείας. Ἐνθυμεῖσθε ὅσοι ἐδρεύατε εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ **1851** ὅτι τρικυμιώδεις συζητήσεις ἐγένοντο περὶ λῃστείας ἐπὶ τοῦ ὑπουργείου Κριεζῆ, ὅτε αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς σημερινάς, ἦσαν τόσον εὐτυχεῖς. Οὐδεὶς δὲ τῶν τότε ὑπουργῶν μᾶς εἶπε· «ἡμεῖς ἐξετάζετε περὶ λῃστείας, διότι δὲν εἶναι ἔγγονα σας.» Καὶ ἔρχονται σήμερον νὰ μᾶς εἴπωσι «μὴ λαλῆτε περὶ λῃστείας, διότι οἱ λόγοι παραμορφόνονται.» Καὶ πῶς; ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ἀγνοεῖ ὅτι συμμερίζεται ἡ Βουλὴ τὰς εὐθύνας διὰ τὴν κατάστασιν τῆς δημοσίας ἀσφαλείας· ἡ Βουλή, ἥτις ἀσπασθεῖσα τὴν μεγαλειτέραν αὐταπάρνησιν, ἐχορήγησεν ὅλην αὐτῆς τὴν συνδρομὴν εἰς τὸ ὑπουργεῖον; Τί ἄλλο πράττομεν πρὸ ἐννέα μηνῶν παρὰ τὸ νὰ ἐπιψηφίζωμεν προθύμως ὅ,τι ζητεῖ τὸ ὑπουργεῖον ἄνευ ἀντιρρήσεως, ὥστε καὶ ἡ συζήτησις ἔπαυσε; Διότι δεικνύοντες πατριωτισμόν, ὅστις παρεξηγεῖται, ἀπεφασίσαμεν νὰ ὑποστηρίζωμεν τὴν Κυβέρνησιν, εἰς κρισίμους εὑρισκομένην περιστάσεις. Ὑποστηρίζοντες δὲ αὐτήν, δὲν συμμερίζομεθα τὰς εὐθύνας αὐτῆς; Καὶ ὅταν τὸ κυριαρχικὸν τοῦτο Σῶμα ἔχῃ τοιαύτην

εὐθύνην, ἔρχονται νὰ τῷ διαφιλονεικήσωσι τὸ δικαίωμα νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας, ὅτε ὁ Δαβέλης ὡς ὁ Ἀττίλας εἰσέρχεται εἰς τὰ πρόθυρα τῶν Ἀθηνῶν λῃστεύων, αἱγμαλωτίζων, φονεύων; Τί λοιπὸν θὰ παραμορφωθῇ; Ὅτι ἡ Βουλὴ ἐζήτησε νὰ μάθῃ τὸ στυγερὸν τοῦτο συμβὰν τῆς 23 Μαΐου; Ὡς πρὸς τὴν ἐπερώτησιν δὲ τοῦ βουλευτοῦ Σύρου παρατηρεῖ, ὅτι ὁ κύριος πρωθυπουργὸς παρεδείχθη ἐμμέσως τὴν γνώμην τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ, καθ' ἣν ἡ ἀναγκαία φροντὶς δὲν ἐλήφθη ἐκ μέρους τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν πρὸς ματαίωσιν τῆς τρομερᾶς λῃστείας τοῦ Δαβέλη, διότι εἶπεν, ὅτι θέλει διατάξει ἀνάκρισιν καὶ τιμωρήσει ἐκείνους, ὅσοι ἀποδεχθῶσιν ἔνοχοι ἀμελείας περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των. Τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ ὑφίσταται ἡ περὶ τοιαύτης ἀμελείας ἰδέα.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι μεθ' ὅσα εἶπον ὅτε ὁ Κ. Πρωθυπουργὸς καὶ ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης, ἔστω δὲ καὶ οἱ δύω προλαλήσαντες βουλευταὶ, μεθ' ὧν κατὰ πολλὰ συμφωνεῖ, ἤθελε νομίσει ἐντελῶς περιττὸν νὰ ἐπικαλεσθῇ περαιτέρω τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς, ἂν ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Σύρου δὲν εἶχεν εἰπεῖ τι ἐπιβάλλον αὐτῷ τὸ καθῆκον νὰ λάβῃ ἐπ' ὀλίγας στιγμὰς τὸν λόγον. Τῷ ὄντι ἀμέσως κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἀγορεύσεώς του ἀνεπόλησεν, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὶς εἶχεν ἄλλοτε διϊσχυρισθῇ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὴν καταστολὴν τῆς λῃστείας· τοῦ ἐπανειλημμένου δὲ τούτου διϊσχυρισμοῦ διερμηνεὺς ἐγένετο αὐτὸς ὁ ἀγορεύων. Διὰ τοῦτο μετὰ τὸ συμβὰν δεινὸν τόλμημα τῶν λῃστῶν κατὰ τὴν εἰκοστὴν τρίτην τοῦ λήξαντος, αἰσθάνεται ὅτι ὀφείλει νὰ δικαιολογήσῃ τοὺς τότε λόγους του, ἐπιμένων ὅτι οὐ μόνον ἦσαν ἡ ἐξήγησις τῆς εἰλικρινοῦς τοῦ ὑπουργείου πεποιθήσεως, ἀλλὰ ὅτι ἀνταπεκρίνοντο καὶ εἰς τὴν γενικὴν τοῦ ἔθνους πεποίθησιν, διότι αὐτὸς ὁ τὴν συζήτησιν ταύτην προκαλέσας βουλευτὴς διϊσχυρίσθη τότε δι' εὐγλώττων λόγων ὅτι ἡ λῃστεία ἐξέλιπε. καὶ ἡ τὸ ἐθνικὸν αἴσθημα ἐκπροσωποῦσα Βουλὴ ἐκύρωσε τὸ αὐτὸ διὰ σιωπῆς οὐχ ἧττον εὐγλώττου. Διϊσχυρίζεται δὲ προσέτι ὅτι οἱ λόγοι ἐκεῖνοι ἐξέφραζον ἀκριβῶς τὰ πράγματα, διότι τῷ ὄντι ἡ λῃστεία εἶχε καταβληθῇ, ὡς καὶ αὐτὸς συνωμολόγησεν ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Καλαβρύτων, καὶ μόνον ἀνίσχυρα καὶ διεσπαρμένα αὐτῆς λείψανα εἰσέτι περιεσώζοντο. Ἀπέναντι πασῶν τῶν περὶ τούτου ἐπισήμων ἡμῶν διαβεβαιώσεων, ἀπέναντι τῆς ὁμοφώνου συνομολογίας τοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου καὶ πάντων τῶν τὴν Ἑλλάδα

ἐπισκεπτομένων, ἐξηκολούθησαν οὐχ ἧττον τινες ἐπιμόνως ἀρνούμενοι τὸ προφανὲς τοῦτο καὶ ἀναμφισβήτητον ἀποτέλεσμα, καὶ ψευδεῖς κηρύττοντες τοὺς περὶ καταστολῆς τῆς λῃστείας διϊσχυρισμούς. Τοῦτο, τὸ ὅτι μᾶς ἀρνοῦνται τὴν πίστιν ἣν ἔχομεν δικαίωμα ν' ἀπαιτῶμεν, πρέπει ὡς δυστύχημα βεβαίως νὰ θεωρῶμεν, ἀλλὰ δὲν πρέπει διὰ τοῦτο ν' ἀπαυδῶμεν ἢ νὰ ἐκτρεπώμεθα τῆς ὁδοῦ ἣν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς διεχαράξαμεν. Ἑκάστη Κυβέρνησις καθῆκον ἔχει νὰ ἐκπληροῖ ὅ,τι ἱκανοποιεῖ τὴν ἰδίαν αὐτῆς συνείδησιν, ὅ,τι ὀφείλει εἰς ἑαυτὴν καὶ εἰς τὸ ἔθνος οὗ τὰς τύχας εἶναι ἐπιτετραμμένη, ἡ δὲ τῶν ὑπ' αὐτῆς πραττομένων δικαία ἢ μὴ ἐκτίμησις δὲν εἶναι ἔργον αὐτῆς, καὶ πρέπει νὰ ἐγκαταλείπηται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ μέλλοντος. Ὅ,τι λοιπὸν καὶ ἂν ἐρρέθη περὶ Ἑλλάδος, ἐπαναλαμβάνομεν δημοσίως, ὅτι ἡ λῃστεία εἶχε καταβληθῇ. Ἀλλ' ἡ λῃστεία δὲν εἶναι στρατὸς, ὃν ὁ ὁρὸς τοῦ ἀρχηγοῦ, ὃν ἰσχυρὰ ἧττα διαλύει καὶ ἐξουθενοῖ. Τῆς λῃστρικῆς συμμορίας καὶ εἰς μόνος ἂν ἐπιζήσῃ, συνεπιζῇ μετ' αὐτοῦ τὸ κακούργημα, καὶ δύναται πάντοτε νὰ ἐξακολουθῇ κακοποιοῦν τὴν κοινωνίαν ἐν τῷ κρυπτῷ. Τὰ ἐσπαραγμένα μέλη τοῦ τέρατος, ἐν νάπαις καὶ ἐν σπηλαίοις λανθάνοντα, ἐνεδρεύουσιν ἐκεῖθεν κατὰ τῆς κοινωνίας, καὶ πάσης δράττονται εὐκαιρίας, ὅπως συνενωθέντα ἐκτελέσωσι νέα ἐγκλήματα. Τοῦτο συνέβη καὶ ἐν ταύτῃ τῇ περιπτώσει. Τινὰ ἔσχατα λείψανα τῶν ἀρχαίων λῃστρικῶν συμμοριῶν, ἢ μᾶλλον, δύναται νὰ εἴπῃ, ὅλα αὐτῶν τὰ ἐναπολειπόμενα συντρίμματα, ὁ Δαβέλης, ὁ Καλαμπαλίκης καὶ ὁ Ζαφίρης, διότι δυστυχῶς τὰ ὀνόματα τῶν κακούργων τούτων ἀπέκτησαν ἐπ' ἐσχάτων ἀπαίσιον ἐπισημότητα, κατώρθωσαν συνασπισθέντα ν' ἀποτελέσωσιν αὐθις εἴκοσι λῃστῶν συμμορίαν, ἥτις πανταχόθεν δραστηρίως διωκομένη, ἀντὶ νὰ προσβάλῃ κώμας καὶ χωρία, ὅπου παντοχοῦ ἀπήντα ἔνοπλα ἀποσπάσματα, ἐτόλμησεν ὅ,τι ὁ Κ. πρωθυπουργὸς εὐστόχως ἐχαρακτήρισεν ὡς ἀπελπισίας τόλμημα, ἐπιχείρημα ἐπιτήδειον διὰ τὴν καταπληκτικὴν αὐτοῦ θρασύτητα, καὶ ἐρρίφθη ὅπου ἥκιστα περιεμένετο, εἰς τὴν μᾶλλον ἐπιροίτητον καὶ τὴν μᾶλλον περιφρουρημένην τοῦ Κράτους ὁδὸν, ἐφ' ἧς νυχθημερὸν διασταυροῦνται φύλακες καὶ περίπολοι Ἑλλήνων τε καὶ συμμάχων.

Ὅτι δὲ εἰς τοῦτο ἐπέτυχον, λαθόντες τάς τε στρατιωτικὰς φυλακὰς καὶ τὰ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας μέτρα, εἶναι ἄρα ἀπόδειξις, ὡς ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Σύρου ἐπηρώτα, ὅτι ὁ Δαβέλης ἢ ὁ Καλαμπαλίκης εἰσὶν οἱ ἐπιτηδειότατοι τῶν πολιτικῶν καὶ οἱ

τὴν δημόσιον ἀσφάλειαν ἀκριβῶς τὰς δεδομένας αὐτοῖς ὁδηγίας; Ἠγρύπνουν οἱ σταθμοί; ἐπεθεωροῦντο δεόντως; εἶχον σκοποὺς ῥρουροῦντας, ὡς ὤφειλον; οἱ περίπολοι ἦσαν ὅσον ἔπρεπε συνεχεῖς καὶ πυκνοί; Περὶ τούτων διετάχθησαν αἱ δέουσαι ἀνακρίσεις, καὶ εἰς τῶν σταθμαρχῶν παρεπέμφθη εἰς δίκην, καὶ περὶ ἑκάστου θέλει ἐνεργηθῇ ὅ,τι ἀποδειχθῇ ἀνάλογον πρὸς τὴν διαγωγήν του.

Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ κακουργήματος οὐ μόνον δὲν παρημελήθησαν τὰ περὶ ἀσφαλείας μέτρα, ἀλλ' ἐπετάθησαν μᾶλιστα· διότι καὶ πάμπολλοι στρατιῶται τῶν τῆς ῥρουρᾶς ἐξεπέμφθησαν πρὸς καταδίωξιν, καὶ ἀξιωματικοὶ ἐκ τῶν ἐγκριτωτέρων ἐτέθησαν ἐπὶ κεφαλῆς αὐτῶν, καὶ εἰδικοὶ πρὸς τὴν καταδίωξιν πολιτικοί τε καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐτέθησαν εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ νομοῦ, ὥστε μέχρι τοῦδε ἀπηλευθερώθησαν μὲν οἱ συλληφθέντες ὑπὸ τῶν λῃστῶν δύω πολῖται, περιωρίσθησαν δὲ οἱ λῃσταὶ εἰς μέρος, ὅθεν δυσχερέστατον τοῖς εἶναι νὰ διαφύγωσιν.

Οὕτως ἡ Κυβέρνησις ἐνόησε καὶ οὕτω μέχρι τοῦδε ἐξεπλήρωσε τὰ περὶ δημοσίας ἀσφαλείας καθήκοντά της.

Ὁ προαγορεύσας Κ. βουλευτὴς Καλαβρύτων ἀντέκρουσε τὸν Κ. ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης, ὡς εἰπόντα ὅτι τὰ βουλευτικὰ σώματα δὲν ἔχουσι δικαίωμα νὰ ἐπερωτῶσι τὴν Κυβέρνησιν ὡς πρὸς τ' ἀῤῥῶντα τὸ ἀντικείμενον τῆς λῃστείας. Ὅταν, εἶπεν ὁ Κ. βουλευτής, ὁ Δαβέλης ὡς ἄλλος Ἀττίλας παρὰ τὰς πύλας αὐτὰς τῶν Ἀθηνῶν καθήμενος, σφάζει, λεηλατεῖ καὶ αἰχμαλωτίζει, πῶς ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ ἐπερωτᾷ περὶ τῶν γενομένων; Τὸ κατ' αὐτὸν τοιοῦτόν τι δὲν ἤκουσεν οὐδ' ἐνόησεν εἰπόντα τὸν Κ. ὑπουργόν. Δὲν διϊσχυρίσθη, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ἔχει *δικαίωμα* νὰ ἐπερωτᾷ τὴν Κυβέρνησιν περὶ τῶν συμβαινουσῶν λῃστρικῶν πράξεων, ἀλλ' ὅτι ἡ τὴν 23 τοῦ λήξαντος συμβᾶσα λῃστεία δὲν περιεῖχεν ἐπερωτήσεως οὐδὲ βουλευτικῶν συζητήσεων ἰδιαιτέραν τινὰ ἀφορμήν, διότι καὶ ἄλλοτε τοιούτου εἴδους Ἀττίλαι ἐκακούργησαν οὐ μόνον περὶ τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις, χωρὶς τὰ βουλευτικὰ σώματα νὰ συνταραχθῶσι. Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως, χαίρει ὅτι ἡ Βουλὴ ἐπελήφθη τῆς ὑποθέσεως ταύτης, διότι ἐξανισταμένη ἐν ὀνόματι παντὸς τοῦ ἔθνους κατὰ τῆς λῃστείας, ἥτις καταλυμαίνεται καὶ καθυβρίζει τὸ ἔθνος, καὶ τὴν ὀργήν της ἐκφράζουσα κατ' αὐτῆς, παρέχει δραστήριον ἀῤῥωγὴν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, τὰ αἰσθήματα αὐτῆς συμμεριζομένη, καὶ τὰ μέτρα ἐνισχύ-

ουσα, δι' ὧν ἡ Κυβέρνησις πέποιθεν ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει φθάσει εἰς τὴν ἐντελῆ ἐξόντωσιν τοῦ κακοῦ.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἀποκρούει καὶ αὐτὸς τὴν ἰδέαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνηται λόγος περὶ τῆς ἐπαράτου λῃστείας· ναὶ μὲν δὲν συμφέρει διὰ πολλοὺς λόγους, ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ ἀφοῦ τὸ ζήτημα τοῦτο κατέστη ἤδη τὸ σοβαρώτερον πάντων, κατέστη δὲ τοιοῦτον, διότι ἐνῷ ἀῤῥ ἑνός, ὡς βλέπομεν, θρασυτέραν τὴν κεφαλὴν ὑψόνει τὸ τέρας τοῦτο, ἐμπνέον φόβον καὶ τρόμον εἰς τοὺς πολίτας, ἀῤῥ ἑτέρου ἔρχεται πρὸς ἐπικούρωσιν τῶν ὅσων κατὰ τῆς πατρίδος ἡμῶν γράφονται καὶ λέγονται εἰς τὸ ἐξωτερικὸν κατὰ τὴν κρίσιμον ταύτην ἐποχήν.

Καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη βέβαια διὰ τῶν παρεμπιπτόντων τούτων νὰ καταδείξῃ τις τὴν σπουδαιότητα τοῦ πράγματος, ἀφοῦ αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ εἶναι ἀπαίσιον καὶ ἀῤῥητον. Τίς τάχα ἀγνοεῖ ὅτι καὶ ἁπλῆ ὑποψία περὶ τῆς ὑπάρξεως λῃστείας εἰς τόπον τινά, ἀρκεῖ νὰ ἐπιφέρῃ τὸν γενικὸν μαρασμόν του; Οὔτε γεωργία, οὔτε βιομηχανία, οὔτε ἐμπόριον δύνανται ν' ἀναπτυχθῶσιν, οὔτε καὶ ὁ πληθυσμὸς ν' αὐξήσῃ.

Πάντα δὲ ταῦτα βλέπομεν δυστυχῶς ἰδίοις ὄμμασιν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς, τοὺς πάσχοντας ἐκ τοῦ ὀδελυροῦ τούτου μιάσματος.

Ἔχομεν τόσους ἐκβυπλούτους ὁμογενεῖς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, ἐπιθυμοῦντας ν' ἀποκατασταθῶσιν ἐνταῦθα εἰς τὴν πατρίδα των, ἀλλ' ἀναβάλλουσι καὶ θέλουσι βέβαια ἀναβάλλει τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς γλυκείας ταύτης ἐπιθυμίας των, ἐν ὅσῳ ὁ τόπος δὲν ἀπαλλαχθῇ ἐντελῶς τοῦ κακοῦ τούτου.

Βλέπετε λοιπὸν ὁπόσων καὶ ὁποίων κακῶν ἐγένετο καὶ γίνεται καθ' ἑκάστην πρόξενος ἡ λῃστεία.

Ἀλλὰ τὸ δεινότερον πάντων εἶναι σήμερον καὶ τὸ ἑξῆς. Γνωρίζετε ὅτι ἡ καταδίωξις τῆς λῃστείας ἀνετέθη πρό τινος καιροῦ, ὡς ὤφειλε βέβαια, εἰς τὸν τακτικὸν στρατόν, μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ ἀτάκτου. Δὲν προσβάλλεται τάχα ἰδίως ἡ τιμὴ τοῦ στρατοῦ ὄχι μόνον ἀπὸ πᾶσαν ἀποτυχίαν τῶν καταδιωκουσῶν ἀρχῶν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ αὐτὴν ἁπλῶς τὴν ὕπαρξιν τῆς λῃστείας, ἥτις ἀτιμάζει τὴν πατρίδα ἡμῶν; Ὅταν οἱ πολῖται κακοπραγῶσι διὰ τῆς μαχαίρας τῶν λῃστῶν, δὲν ἐμφαίνεται ὀλιγωρία, διὰ νὰ μὴν εἴπῃ ἄλλο τι, περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν, εἰς ἃς, ὡς εἶπεν, εἶναι κυρίως ἀνατεθειμένη ἡ προφύλαξις τῶν πολιτῶν ἀπὸ τοιούτους δεινοὺς κινδύνους;

Δαπανῶμεν ἐξ περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν κατ' ἔτος, ἀπασπῶμεν δὲ καὶ τόσους πολίτας ἀπὸ τὰς ἐργασίας των ὡς στρατευσίμους διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ. Πρὸς τίνα ἄλλον κυρίως σκοπὸν ὁ λαὸς κάμνει τὰς μεγάλας ταύτας θυσίας ἱδρῶτος καὶ αἵματος, παρὰ διὰ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν;

Ἐπὶ τῆς προκειμένης τρομερᾶς λῃστείας, πραχθείσης εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πόλεως, ἐδείχθη ἀσύγγνωστος ὀλιγωρία τῶν ἀρχῶν· μόνος δὲ ὁ κύριος ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης διϊσχυρίσθη τὸ ἐναντίον, ἀλλ' ἀφοῦ ὁ σεβαστὸς πρωθυπουργὸς, καθὼς καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν ὡμολόγησαν ἐμμέσως ταύτην, βεβαιώσαντες μάλιστα τὴν Βουλὴν καὶ ὅτι θέλουσι πρὸς τούτοις τιμωρήσει τοὺς παραμελήσαντας τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντός των, εἶναι περιττὸν νὰ εἴπῃ τι πρὸς ἀντίκρουσιν τοῦ διϊσχυρισμοῦ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, καὶ πιστεύει ὅτι καὶ ὁ ἴδιος ἀναγνωρίζει καὶ συναισθάνεται τὴν ὑπερβολήν του ταύτην, διὰ νὰ μὴν εἴπῃ παρεκτροπήν. Κρίνει δὲ λίαν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιστήσῃ πολὺ τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἰδίως τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, ὡς πρὸς τὴν ὑποσχομένην τιμωρίαν. Αὕτη, ὡς νομίζει, πρέπει νὰ γίνηται μὲ ὅλην τὴν αὐστηρότητα τῶν στρατιωτικῶν νόμων, ὅπερ ἀπὸ καιρῶν ἐννοουμένην ἴσως ἐπιεικειαν παραβλέπεται, διότι μὰ τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἔχομεν μέχρι σήμερον παράδειγμα σπουδαίων στρατιωτικῶν τιμωριῶν· ἡ ἀνάλογος ἀφ' ἑνὸς βράδυνσις τοῦ ζήλου, καὶ ἡ τιμωρία ἀφ' ἑτέρου τῶν ἁμαρτημάτων μορφόνει τὸν στρατόν.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος περὶ τοῦ στρατοῦ, ἂς τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπιφέρῃ ὀλίγα τινά. Ὁ στρατιώτης, φρονεῖ, πρέπει ν' ἀνατρέφηται ὄχι μὲ πολλὴν ἄνεσιν, νὰ ἐνδύηται μὲν καὶ νὰ τρέφηται ἐπιμελῶς, ἀλλὰ νὰ συνειθίζῃ ἐνταῦτῳ καὶ εἰς τοὺς κόπους. Ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὰ γυμνάσια καὶ τοὺς μακρυνοὺς περιπάτους τῶν ξένων στρατῶν· εἴδομεν τοὺς στρατιώτας νὰ σύρωσι καὶ βαρέα πυροβόλα εἰς ἱκανὴν ἀπόστασιν. Διατί καὶ οἱ περίπατοι καὶ τὰ γυμνάσια τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ νὰ περιορίζωνται εἰς τὰ ὁμαλὰ μέρη, εἰς τὸ πολύγωνον; διατί νὰ μὴ ἀναβαίνῃ συχνὰ τὰ ὄρη, γυμναζόμενος καὶ λαμβάνων γνῶσιν ἐνταῦτῳ τῶν διαφόρων θέσεων, ὥστε ἐν καιρῷ καταδιώξεως τῶν λῃστῶν νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην οὔτε ὁδηγῶν, οἵτινες δυνατὸν καὶ νὰ τὸν ἐξαπατήσωσι; Μήπως τάχα οἱ νεοσύλλεκτοι ἡμῶν δὲν εἶναι συνειθισμένοι εἰς τὴν σκληραγωγίαν; Ἀλλ' ἐνῷ ἔρχονται μὲ τοιαῦτα ἀναγκαῖα διὰ τὸν στρατιώτην προτερήματα, χάνουσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον ταῦτα, διαμένοντες εἰς τὰς πόλεις· εἶδε

πολλάκις μὲ ἀπορίαν του στρατιώτας ἐκτελοῦντας δημοσίους ὑπηρεσίας οἰκιακὰς εἰς οἰκογενείας τινῶν ἀξιωματικῶν, ἐνίοτε δὲ καὶ φέροντας βρίφη ὡς ἄλλαι τροφοί. Τὸ τοιοῦτον εἶναι ὅλως ἀνοίκειον εἰς τὸν στρατιώτην, ἄλλον προορισμὸν ἔχοντα, εἶναι κατάχρησις ἐκ μέρους τῶν κυρίων τούτων ἀξιωματικῶν, καὶ ὀφείλει ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ν' ἀπαγορεύσῃ αὐστηρῶς τὸ τοιοῦτον. Δὲν πρέπει, ἀφ' οὗ πολλαὶ ἐπαρχίαι στεροῦνται τῆς ἀναγκαίας στρατιωτικῆς δυνάμεως διὰ τὴν ἀσφάλειάν των, νὰ ἐπασχολῶνται οἱ στρατιῶται εἰς οἰκιακὰς ὑπηρεσίας, καὶ μάλιστα τοιαύτας ἀνοικείους. Ὁ στρατιώτης συντηρούμενος ἀπὸ τὴν πατρίδα καὶ ἐξασφαλίζων τὸ μέλλον του διὰ τῆς πρὸς αὐτὴν πολυχρονίου καὶ μετὰ ζήλου ὑπηρεσίας του, τὴν πατρίδα μόνην καὶ οὐδένα ἄλλον πρέπει νὰ ὑπηρετῇ, καὶ ὑπὲρ αὐτῆς ὀφείλει ν' ἀποθνήσκῃ, ὅταν ἡ χρεία τὸ καλέσῃ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ βουλευτὴς Παρνασίδος ἀτόπως εἶπεν, ὅτι ὡς ἐνεργεῖται ἡ καταδίωξις τῆς λῃστείας προσβάλλει τὸν στρατὸν τῆς πατρίδος, ἐπειδὴ, ἂν ἀνελογίζετο ὅτι ὁ Πάρνης ἔχει τοσαύτας φάραγγας καὶ δύσβατα μέρη, οἱ δὲ λῃσταὶ ποτὲ δὲν μάχονται εἰς ἀνοικτὴν πεδιάδα καὶ φεύγουσι πρὸ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως εἰς τόπους ἀπροσίτους καὶ ἀφανεῖς, βεβαίως δὲν εἶχε γράψει τοιαύτην ἄδικον γνώμην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν, ὅτι οἱ στρατιῶται ἡμῶν ἐρχόμενοι εἰς Ἀθήνας, χάνουσι τὸ στρατιωτικὸν φρόνημά των, δὲν ἐννοεῖ κυρίως τί ἤθελεν ὁ προαγορεύσας νὰ ἐξηγήσῃ, καθ' ὅσον μάλιστα εἰς διαφόρους περιστάσεις ἀπεδείχθη ὁποῖα εἶναι τὰ αἰσθήματα τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ, καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκην ὑπερασπίσεως. Ἐν γένει δὲ παρατηρεῖ, ὅτι ἂν ὁ ἐν Περαιεῖ συμμαχικὸς στρατὸς ἀσκῆται καθ' ἑκάστην εἰς ἐπίμοχθα ἔργα καὶ ὁδοιπορίας, τοῦτο προέρχεται διότι ὁ ἀριθμός του εἶναι πολὺ ἀνώτερος τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργουμένων χειῶν, ἐν ᾧ ἡμεῖς τόσον ὀλίγους ἔχομεν στρατιώτας, ὥστε μόλις ἀρκοῦσιν εἰς τὴν τακτικὴν τῆς πόλεως ὑπηρεσίαν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἐκφρασθεῖσα ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης εὐχή, ὅτι καλὸν ἦτον νὰ μὴ ἔρχωνται τοιαῦται συζητήσεις ἐνώπιον τῶν Βουλῶν, ἡ εὐχὴ αὕτη, ἂν, ὡς ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἀπέβλεπε τὴν τιμὴν καὶ ἀξιοπρέπειαν τοῦ Ἔθνους, βεβαίως ἔπρεπε νὰ λάβῃ ὑποδοχὴν καὶ πάντες ἡμεῖς ν' ἀπέχωμεν ὅσον ἐνέστι τοιούτων ἐπιβλαβῶν συζητήσεων. Μακρὰν ὅμως τοῦ νὰ βλάψωσιν αὐτάς, ἱκανοποιοῦσι τὴν τιμὴν τῆς πατρίδος καὶ φέρουσι

μεγάλην ὑπὲρ τοῦ τόπου ὠφέλειαν. Ἀπόδειξις, ὅτι διὰ τῆς προκειμένης συζητήσεως πολλὰ ἔμαθε σήμερον ἡ Βουλὴ ἐκ τῶν γενομένων παρὰ τῶν ὑπουργῶν ἐξηγήσεων, καὶ πολλὰ ἴσως δύνανται νὰ λεχθῶσι, τὰ ὁποῖα νὰ συντελέσωσι πρὸς φωτισμὸν αὐτῶν εἰς τὸ μέλλον. Καὶ πέρυσι δὲ, ὅτε ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν Κ. Καλλέργη ἐδημοσιεύθη ἔκθεσις, δι' ἧς ἔνθεν μὲν παρίστανετο φοβερὰ καὶ πολυπληθὴς ἡ λῃστεία, ἔνθεν δ' ἐξεικονίζοντο τὰ κατ' αὐτὴν *τεράστια* ἔργα ἐκείνου τοῦ ὑπουργείου, ἐνθυμοῦνται πάντες πόσον ἠγανάκτησε τότε ἡ Βουλὴ διὰ τὸν ἕνεκα τῶν ὑπερβολῶν τούτων προσαπτομένην εἰς τὸ ἔθνος μομφὴν, καὶ μετὰ πόσης ἀνυπομονησίας ἤθελε νὰ ἐξελέγξῃ τὰ διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐκείνης γραφέντα. Εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι καὶ τότε ἐνηργήθη κατὰ τοὺς ἀμπελοκήπους τῶν Ἀθηνῶν ὁμοία λῃστρικὴ πρᾶξις, ἂν δὲ, ὡς ἠρώτησεν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ἐσιωπήσαμεν τότε, μὴ λησμονήσῃ ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην αἱ συνεδριάσεις τοῦ Σώματος εἶχον διακοπῇ, καὶ οὐδεμία ἠδύνατο νὰ γίνῃ συζήτησις, ἐωσοῦ τὸ ὑπουργεῖον ἐκεῖνο ἐξέλιπε καὶ διεδέχθη τὴν ἀρχὴν τὸ ἤδη ὑπάρχον. Καὶ εἶπε μὲν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τοσοῦτον ἀνενδότως κατεδιώχθη ἡ συμμορία Δαβέλη, ὥστε οὔτε τροφὰς οὔτε ὕδωρ ἔχουσιν· ἀλλ' ἐὰν ἀκούσῃ τις τοὺς νεωστὶ ἀποσταλέντας μὲ λύτρα πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν αἰχμαλώτων, οἱ λῃσταὶ ἔχουσιν ἐν ἀφθονίᾳ ὅλα τὰ μέσα τῆς συντηρήσεως, οἱ δὲ ἀπελευθερωθέντες ὁμολογοῦσι μάλιστα ὅτι δὲν τοῖς ἔλλειπον καὶ γλυκύσματα καὶ πρόστρατος ἄρτος.

Ἐνταῦθα, ἐπὶ τῇ προκλήσει τοῦ ἀγορεύοντος, διεβεβαίωσε τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι οἱ λῃσταὶ δὲν ἀπέλυσαν ἀφ' ἑαυτῶν τοὺς αἰχμαλώτους, ἀλλ' ἠναγκάσθησαν εἰς τοῦτο ὑπὸ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως· ἀγνοεῖται δὲ ἂν ἐν τῷ μεταξὺ ἀπεστάλησαν λύτρα πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν συλληφθέντων.

Οὕτω δ' ἐξηκολούθησεν ὁ βουλευτὴς λέγων, ὅτι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν ὑπαλλήλους, εἶπεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐνεργοῦνται αἱ ἀναγκαῖαι ἀνακρίσεις, καὶ ἂν τις παρελείψῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν του, θέλει τιμωρηθῆ. Ἀλλ' ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ λῃστεία κατεπράχθη ἐγγύτατα τῶν Ἀθηνῶν καὶ μόλις πρὸ ἀρκτῆς λύχνων· ὅταν ὑπολογίσωμεν ὅτι, διὰ νὰ φθάσωσιν οἱ λῃσταὶ ἐκ τοῦ ὄρους, ἔπρεπε νὰ ὁδοιπορήσωσι τοὐλάχιστον δύω ὥρας· τὸ νὰ διελθωσιν ἀνενόχλητοι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο σημαίνει ὅτι οὐδεμία περίπολος τοὺς ἀπήν-

τησεν, οὐδεὶς ὀφθαλμὸς εἶδεν αὐτούς. Ὅταν δὲ οἱ ἀγροφύλακες αὐτοὶ, διατασσόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου νὰ μὴ ἐπιτρέπωσιν οὔτε ζῶων νὰ εἰσέλθῃ εἰς τοὺς ἀγροὺς, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἴδωσιν ὁλόκληρον συμμορίαν, ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει ὅτι παρέλειψαν τὸ καθῆκόν των. Ὅταν οἱ λῃσταὶ διέτριβον ἔστω καὶ μίαν ὥραν, ὡς θέλει τὸ ὑπουργεῖον, ἐπ' αὐτῆς τῆς πειραϊκῆς ὁδοῦ, καὶ εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ἐγύμνωσαν, ἠχμαλώτισαν ἐν ἡσυχίᾳ, σημαίνει ὅτι οὐδὲ εἷς ὁπλοφόρος περιήρχετο ἐκεῖ πρὸς ἀσφάλειαν. Ὅταν ἀναχωροῦντες ἔπειτα δι' ἁμαξῶν, ὑπὸ μόνου τοῦ γαλλικοῦ ἀποσπάσματος συνηντήθησαν, καὶ οὐδεὶς ἄλλος ἐράνη ἐπὶ τὰ ἴχνη των, σημαίνει ὅτι ὑπῆρξε πλήρης ἀμέλεια. Ὅταν τέλος καὶ τὴν ἐπιοῦσαν αὐτὴν, ὅτε τὰ πάντα πλέον ἦσαν γνωστὰ, νέα ἐπανελήφθη λῃστεία καὶ οὐδεὶς προσέβαλε τοὺς κακούργους, σημαίνει ἐπίσης ὅτι ὑπῆρξεν ἀμέλεια, καὶ ἡ Κυβέρνησις πρέπει νὰ τιμωρήσῃ παραδειγματικῶς τοὺς ἐλλείψαντας, ἕκαστος δὲ ἡμῶν νὰ εἴπῃ οἱανδήποτε καὶ ἂν γνωρίζῃ ἀμέλειαν τῶν ἀρχῶν, ἵνα φωτισθῇ διὰ παντὸς μέσου ἡ Κυβέρνησις. Ἐκ τῆς ἰδέας δὲ ταύτης ὁρμώμενος, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ διευκρινηθῇ ὅ,τι χθὲς ἔτι ὁ βουλευτὴς Κ. Κοκοτάκης εἶπεν ἐν κύκλῳ. Πέρυσι ποιμένες τινὲς τῆς Ἀκαρνανίας εἶχον ἀπορασίσει νὰ προδώσωσιν εἰς τὴν ἡμετέραν ἔνοπλον δύναμιν τοὺς λυμαινομένους τὸν τόπον λῃστὰς, καὶ μετ' ὀλίγον οἱ λῃσταὶ οὗτοι συνέπεσε νὰ καταλύσωσι παρ' αὐτοῖς. Εἷς τῶν ποιμένων τότε σπεύδει νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ ἀποσπάσματα, τὰ ὁποῖα ἐπελθόντα, προσέβαλον μακρόθεν καὶ ἄνευ βλάβης τινος τοὺς λῃστάς. Ἀλλ' ὁ ὁδηγὸς τῶν ἀποσπασμάτων ὑποβάλλει ἔπειτα τοὺς ποιμένας εἰς ἔρανον καὶ λαμβάνει παρ' αὐτῶν τριάκοντα τάλληρα εἰς ἀμοιβὴν, φαίνεται, τῆς ὑπηρεσίας των, ἀπειλῶν αὐτοὺς ὅτι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει θέλει τοὺς ἀποστείλει δεσμίους εἰς τὴν δικαστικὴν ἀρχὴν ὡς ὑποθάλποντας δῆθεν τοὺς λῃστάς. Οὕτω δὲ οἱ δυστυχεῖς ποιμένες ἠναγκάσθησαν νὰ τῷ δώσωσι τὴν ζητηθεῖσαν ποσότητα. Ἐν τούτοις ἂν καὶ τὸ περιστατικὸν τοῦτο κατηγγέλθη, ὁ τίμιος οὗτος ὁδηγὸς ἀντὶ νὰ παυθῇ, διατελεῖ καὶ ἐρέτος διωρισμένος εἰς τὴν αὐτὴν περιφέρειαν! Παύων, παρατηρεῖ εὐχαρίστως, ὅτι ὁ Κ. πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου ἐπισήμως διεβεβαίωσεν ὅτι εἰς ὀλίγιστα μέρη τοῦ Κράτους ὑπάρχει ἔτι λῃστεία. Καὶ ἀληθῶς ἡ Πελοπόννησος εἶναι ἐντελῶς ἀπηλλαγμένη τῆς μαστίγος ταύτης, αἱ Νῆσοι εἶναι πάντη ἐλεύθεραι καὶ αὐτὴ ἡ Στερεὰ μόνον εἰς μίαν ἢ δύω ἐπαρχίας παρουσιάζει ὀλίγα λείψανα λῃστείας. Ἡ Ἑλλὰς λοιπὸν

δὲν εἶναι καταγώγιον λῃστείας, ὡς θέλουσι τινὲς νὰ τὴν παραστήσωσι, καὶ πρέπει μόνον νὰ καταδιωχθῶσι μέχρις ἐξοντώσεως καὶ τὰ περιλειπόμενα αὐτῆς λείψανα, τὰ ὁποῖα δὲν πρέπει νὰ ἀσχημίζωσιν ἐπὶ πλέον τὴν ἱστορικὴν ταύτην χώραν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, ἀφ' οὗ τὸ προκείμενον ζήτημα ἐξηντλήθη καὶ ἀναπτύσσονται μόνον αἱ συντελεστικαὶ πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ ἰδέαι, εἰς ὀλίγα θέλει περιορίσει τὸν λόγον, προσθέτων καὶ αὐτὸς ὅ,τι νομίζει καταλληλον ὑπὲρ τῆς κοινῆς ἀσφαλείας. Εἶπεν ἤδη καὶ ὁ Κ. πρωθυπουργὸς καὶ ἄλλα μέλη τοῦ ὑπουργείου, ὅτι ἐκτὸς τῆς συμμορίας τοῦ Δαβέλη, οὐδεμία σχεδὸν ἄλλη ὑπάρχει, καὶ αὐτὴ δὲ διατελεῖ στερουμένη καὶ ἄρτου καὶ ὕδατος. Συγχαίρει ἐπομένως καὶ τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὴν κοινωνίαν ἐν γένει, ἂν τὸ εὐτύχημα τοῦτο δὲν ἐπιδέχηται διασταγμοῦ. Ἀλλὰ λέγοντες, ὅτι *ἡ λῃστεία ἐπιπολάζει*, δὲν πρέπει νὰ ἐννοῶμεν τοῦτο μόνον ὅταν ἐν πράγματι συλλαμβάνηται ὁ πολίτης καὶ ὑπορέρῃ τὰς ἐκ τῶν λῃστῶν βιαιοπραγίας, ἀλλὰ καὶ ὅταν ὁ μέλλων νὰ μεταβῇ ὁπουδήποτε ἔχῃ κατὰ πᾶν βῆμα ἐνδιανοίᾳ τὸν φόβον ἐνδεχομένης συλλήψεως, καὶ ἢ λαμβάνει τὸ ὅπλον πρὸς ἄμυναν, ἢ ἐμποδίζεται τοῦ σκοποῦ τῆς ὁδοιπορίας του. Πολὺ μᾶλλον δύναται νὰ συμπεράνῃ τις ἂν ὁ γεωργὸς τολμᾷ νὰ ζεύξῃ ἐν ἡσυχίᾳ τοὺς βόας του διὰ νὰ καλλιεργήσῃ τὴν γῆν. Εὐτυχεῖς αἱ ἑλληνικαὶ Νῆσοι, εὐτυχὴς ἡ Πελοπόννησος ἡ ἀπηλλαγμένη ἐκ τῶν συνεπειῶν τοῦ τοιούτου φόβου, διότι οἱ κάτοικοι αὐτῶν δύνανται νὰ μεταβῶσιν ἐλευθέροις εἰς τὰς ὑποθέσεις των, δύνανται νὰ διατρίψωσιν ἡσύχως εἰς τὰ κτήματά των. Ἀλλὰ τοῦτον εἶδος ἀσφαλείας ὑπάρχει καὶ εἰς τὴν Στερεάν; Δυστυχῶς δὲν δύναται νὰ τὸ βεβαιώσῃ, κἂν ἐν ὀνόματι τῆς πατρίδος ὁμνύει ὅτι θὰ ἐλογίζετο εὐτυχὴς ἐὰν ἠδύνατο, ἀποσυρόμενος εἰς τὰ κτήματά του, νὰ ζῇ ἐκεῖ ἐν ἡσυχίᾳ, ἐπισκεπτόμενον μόνον ἐνίοτε τοὺς ἐν τῇ πρωτευούσῃ φίλους του. Τὴν ἐπιθυμίαν ταύτην δὲν ἔχει ἴσως μόνον αὐτὸς, ἀλλ' οὐδεὶς δύναται νὰ τὴν πραγματοποιήσῃ ἕνεκα τοῦ ἐκτὸς λῃστῶν φόβου. Καὶ ἀληθῶς· ὅταν, ἐκτὸς τοῦ προκειμένου φυσερροῦ τολμήματος, εἰς Τσιρνακάκι, ἡμίτειαν ὥραν κείμενον ἐκτὸς τῆς Ἀμφίσσης, συνέλαβον ἕνα αἰχμάλωτον, δι' ὃν ζητοῦσιν ἤδη βαρύτιμα λύτρα· ὅταν εἰς Ζώπησι τῆς Φθιώτιδος ἠχμαλώτισαν τὸν Θεοδόσιον καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ· ὅταν εἰς Εὐρυτανίαν ἁρπάσαν τὸν υἱὸν τοῦ Σαυφλέρη καὶ τὸν ἀδελφόν του· ὅταν εἰς Ἁγίους Θεοδώρους τῶν Θηβῶν ἐπίσης συνέλαβον τρεῖς πολίτας καὶ ἄλλαχοῦ ἄλλους· πρέπει ἢ δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ εὕδωμεν νηδύμον ὕπνον;

Ἐπειδὴ δὲ πρόκειται ἕκαστος ἡμῶν νὰ φωτίσῃ τὸ ὑπουργεῖον, παρατηρεῖ ὅτι ὅλα ταῦτα προέρχονται διότι ἡ δέουσα καταδίωξις δὲν ὑπάρχει. Γνωστὸν εἶναι ὅτι παρ' ἡμῖν ἐπιβάλλεται εἰς τὸν λαὸν νὰ συντελῇ εἰς καταδίωξιν τῆς λῃστείας. Οἱ ἐπιτετραμμένοι λοιπὸν τὴν καταδίωξιν ἀποσπασματάρχαι μεταβαίνουσιν εἰς δῆμον τινα ἢ χωρίον, ἀναστατόνουσι τοὺς κατοίκους πάντας, τοὺς ἀποστέλλουσι πρὸς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, αὐτοὶ δὲ μένοντες ἐντὸς τοῦ χωρίου, τρώγουσιν ἐν τῷ μεταξὺ τὰ ἐκλεκτότερα ζῶα τοῦ φορολογουμένου λαοῦ. Καὶ ἂν μὲν ἡ ἐνεργηθεῖσα καταδίωξις ἐπιτύχῃ, παρουσιάζονται αὐτοὶ τότε καὶ αὐτοὶ οἰκειοποιοῦνται τὴν ἐκ τοῦ κατορθώματος ἀμοιβήν· ἂν δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἀποτύχῃ, ῥίπτουσι τὴν αἰτίασιν πᾶσαν κατὰ τῶν ἀτυχῶν ἐγχωρίων καὶ πολλάκις παραπέμπουσιν εἰς δίκην πλῆθος αὐτῶν! Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ποῦ νὰ καταφύγωσιν οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι, ὅταν ἡ μὲν ἐξουσία μόνας ἀκούῃ τὰς διαβεβαιώσεις τῶν ὑπαλλήλων ἀρχῶν, τὰ δὲ παράπονα τῶν κατοίκων οὐδὲ λαμβάνονται κἂν ὑπ' ὄψιν; Διὸ συνίστησιν ὡς ἀνάγκην νὰ πιστευθῇ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἡ Κυβέρνησις εἰς τοῦ λαοῦ τὴν ὁμολογίαν, ὅτις ἔχει τὸ κυριώτερον πρὸς τὴν τάξιν συμφέρον, νὰ ἀναπτυχθῇ δὲ εἴς τε τὰς στρατιωτικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρχὰς νὰ ὑποβάλλωσιν ἀείποτε τὴν ἀλήθειαν. Ἐπειδὴ δέ, ὡς εἴρηται, οἱ στρατιωτικοὶ καταδιώκουσι τὴν λῃστείαν μετὰ τῶν πολιτῶν, πρέπει νὰ ἐκδοθῇ εἰδικὸς περὶ συνάξεων νόμος ὑπὲρ τῶν κατὰ τῆς λῃστείας φονευομένων, ἐπειδὴ πολλοὶ μέχρι τοῦδε κάτοικοι ἐφονεύθησαν εἰς τελεσφόρους κατὰ τῶν λῃστῶν συμπλοκὰς καὶ ἤδη τὰ τέκνα καὶ αἱ σύζυγοί των ἐπαιτοῦσι τὸ ἔλεος τοῦ διαβάτου. Ὡς πρὸς τὸ συμβὰν δὲ τῆς 23 Μαΐου, παρατηρεῖ ὅτι, ὡς ἐπληροφορήθη, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ τολμήματος οἱ ἔπαρχοι Θηβῶν καὶ Μεγάρων εἰδοποίησαν ἐπισήμως ὅτι ἡ συμμορία Δαβέλη θέλει ἐπιπέσει ἐγγὺς τῶν Ἀθηνῶν, ἵνα συλλάβῃ ἐπίσημόν τι πρόσωπον διερχόμενον· καὶ ὅτι ἡ συμμορία αὕτη κατέβη ἔπειτα εἰς Ταπόϊον, ὅπου ἄλλοι οἰκεῖοι καὶ σύντροφοί των τοῖς ἔφερον τροφὰς καὶ ἄλλα εἴδη, ὅλα δὲ ταῦτα ἐγνώριζεν ἐν καιρῷ ἡ Κυβέρνησις. Ἐπιθυμεῖ ἐπομένως νὰ μάθῃ α') ἂν ἡ Κυβέρνησις εἶχε τῷ ὄντι τοιαύτας πληροφορίας, καὶ δὲν ἔδωκε τὰς ἀναγκαίας διαταγὰς, ἵνα προλάβῃ τὸ σχέδιον τῶν λῃστῶν· β') ποίαν ὥραν ἡ ἔνοπλος δύναμις ἐξῆλθεν εἰς καταδίωξιν τῶν μετὰ τὴν παράτολμον πρᾶξιν τῆς λῃστείας ἐκείνης· γ') ἂν οἱ κατ' αὐτῶν ἀποσταλέντες ἦσαν πολλοὶ ἢ περιωρίζοντο εἰς ἀριθμὸν ὀλίγον καὶ μὴ δυνάμενον

νὰ φέρῃ βέβαιον ἀποτέλεσμα· δ') διὰ τί, ἀφ' οὗ τὰ ἀποσπάσματα κατεδίωξαν μέχρι τινος τοὺς λῃστὰς, ἐπανῆλθον ἐντὸς τῆς ἡμέρας χωρὶς νὰ ἐξακολουθήσωσιν ἐπιμόνως τὴν καταδίωξιν;

Ἀπήντησε πρὸς ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι εἴκοσι λεπτὰ μετὰ τὴν διενεργηθεῖσαν λῃστείαν 250 ἄνδρες ἦσαν ἤδη εἰς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, καὶ μέρος μὲν τῆς δυνάμεως ταύτης διευθύνθη πρὸς τὸ Καματερὸν, μέρος δὲ ἔλαβε τὴν πρὸς τὸ Δαφνίον γραμμὴν, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἀπόσπασμα, τὸ ὁποῖον μὴ δυνηθὲν νὰ ἐξακριβώσῃ τι, ἐπανῆλθεν. Ὁ μοίραρχος ὅμως Ἀθηνῶν πληροφορηθεὶς ἐν Μενιδίῳ ὅτι οἱ λῃσταὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸν Μαραθῶνα, ἔσπευσεν ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτῶν, ἀλλ' οἱ λῃσταὶ κεκρυμμένοι ἐπὶ τοῦ Πάρνηθος, ἐτράπησαν τότε εἰς Λιόσι, ὅπου διέπραξαν νέαν λῃστείαν· μόνος δὲ ὁ ἕτερος μοίραρχος Γεννοβίλης ἐπελθὼν τότε, συνεκρούσθη ἐκεῖ μετὰ τῶν λῃστῶν.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει δὲ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ προσέθηκε καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, ὡς εἶπεν ἐξ ἀρχῆς, τὸ ὑπουργεῖον εἶχε πληροφορηθῇ τῷ ὄντι περὶ τῆς ἐξ ἀπελπισίας μελετωμένης ἐπιχειρήσεως τῶν λῃστῶν, καὶ διέταξεν ἐν καιρῷ ὅλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ σύντονα πρὸς ματαίωσιν αὐτῆς μέτρα, καθὼς καὶ τὰ διάφορα ἀποσπάσματα νὰ σπεύσωσι πρὸς καταδίωξιν τῶν κακούργων.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ἀνωτέρω βουλευτοῦ, ὅτι ὡς εἰς τὰς ἐπαρχίας ἐξέρχονται ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ εἰς καταδίωξιν πάντες οἱ κάτοικοι, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ ὅλη σχεδὸν ἡ ἐν τῇ πρωτευούσῃ ἔνοπλος δύναμις ὅπως ἀποβῇ ἀποτελεσματικωτέρα ἡ καταδίωξις· καὶ ὅτι ἕνεκα τούτου βεβαίως ἐπῆλθε τὴν ἐπιοῦσαν ἡ λῃστεία τοῦ χωρίου Λιόσι καὶ ὁ ἐκεῖσε συμβὰς φόνος τοῦ χωροφύλακος, ἀτυχήματα τὰ ὁποῖα εὐφαίνουσιν ὀλιγωρίαν· ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, θεωρήσασα περαιωμένην τὴν συζήτησιν, μετέβη εἰς τὴν ἡμερησίαν διάταξιν.

Ἀκολούθως διαδεχθέντος τὴν ἕδραν τοῦ ἀντιπροέδρου, προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν· α') νομοσχέδιον περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου τ. ἔ. β') περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀκινήτων κτημάτων τοῦ Ὀθωμανοῦ Γιούπη Τριτσάλου γ') περὶ τῶν παραχωρηθέντων κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Μέτον Ὀστὰ Μπραχόπουλον, δ) περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 4651:80 διὰ θεραπείαν τοῦ σπυροκώλου,

καὶ ε') δήλωσιν περὶ προσθήκης ἐξόδων ἐπὶ τοῦ Κεφ. 10 τῶν κλεισμένων χρήσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Ἔχουσι δὲ μετὰ τῶν συνοδευουσῶν αὐτὰ ἐκθέσεων οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Τοῦ διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος προϋπολογισμοῦ μήπω ψηφισθέντος, ἡ Κυβέρνησις ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον ἵνα ἐξαιτήσηται τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ, ὅπως προκαλέσῃ νόμον χορηγοῦντα αὐτῇ τὴν δέουσαν πίστωσιν διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον καὶ Ἰούλιαν ε. ἔ.

Κατὰ πόσον ἀναγκαία καὶ ἀναπόδραστος θεωρεῖται καὶ εἶναι ἡ πίστωσις αὕτη, περιττὸν ἡγοῦμαι νὰ ἐνδιατρίψω εἰς τὴν παροῦσάν μου, καθ' ὅσον ἀρκούντως περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐπραγματεύθην εἰς τὴν ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου ε. ἔ. ἔκθεσίν μου, δι' ἧς ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω τότε τὸ περὶ πιστώσεως διὰ τοὺς πρώτους τέσσαρας μῆνας ε. ἔ. νομοσχέδιον, καὶ πέπεισμαι ἀδιστάκτως ὅτι μεταξὺ ὑμῶν, Κύριοι, δὲν ὑπάρχει ὁ μὴ συνομολογῶν τὴν ἀνάγκην, καὶ μὴ συναισθανόμενος ἢ δεόντως ἐκτιμῶν τὰς σοβαρὰς καὶ δυσαρέστους συνεπείας, ἃς ἐν ἐλλείψει πιστώσεως ἐπάγεται ἡ κατάπαυσις πληρωμῆς τῶν τοῦ Κράτους δαπανῶν.

Καὶ δὴ λαβὼν τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μ. ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν ὑμῶν τὸ περὶ τῆς πιστώσεως ταύτης νομοσχέδιον, πλήρη τὴν πεποίθησιν ἔχων, ὅτι ἀπέναντι τῆς ὑμετέρας συνέσεως καὶ ἀκραιφνίας αἰσθημάτων ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ οὐδεμίαν δυσχέρειαν θέλει ἀπαντήσει.

Εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐτέθησαν αἱ αὐταὶ βάσεις, ἐφ' ὧν καὶ ὁ ἀπὸ δ'. Φεβροναρίου ε. ἔ. νόμος ΤΙΕ'. μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι διὰ δημόσια ἔργα δὲν ζητεῖται ἤδη πίστωσις, καθ' ὅσον ὑπάρχει δεδομένη διὰ τοῦ μνησθέντος νόμου.

Ἀθήνησι, 30 Μαΐου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν

Βουλὴν ἀπὸ τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργόν, παρ' οὗ καὶ ὑποστηριχθήσεται δεόντως κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Μαΐου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Μαΐου, Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου 1856 νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσότητος ἴσης τῷ τεταρτημορίῳ τοῦ διὰ τὸ 1855 ἔτος προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ κατόπιν ἐπιψηφισθεισῶν ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων.

Τῆς ποσότητος ταύτης ἡ χρῆσις γενήσεται ἀπέναντι τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβεβλημένου προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ὁ ἐκ Σπάρτης Γιούπης Ντριτσάκος κατὰ τὸ θρήσκευμα μόναν ἔτυχε νὰ ἦναι Ὀθωμανός, ἀλλὰ κατὰ τὸ φρόνημα διὰ τῶν πραγμάτων ἀνέδειξεν ἑαυτὸν ἀκριτινὴ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων καὶ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας αἰσθήματα ἔχοντα, διότι μετ' αὐτῶν ἐν θεῖς ἅμα τοῦ πολέμου ἐκραγέντος, καὶ τοὺς ὁμοθρήσκους του ἀποφυγών, συνεμερίσθη ἀπάτας τῶν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας μαχομένων κακουχίας, καὶ οὐ μικρὰς αὐτοῖς ὠφελείας παρέσχε διὰ τῆς χειρουργικῆς τέχνης. Μετὰ δὲ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς τάξεως τὴν ἀποκατάστασιν, οὐ μόνον τὴν πάτριον δὲν ἐγκατέλιπε γῆν, ἀλλὰ καὶ ἥσυχον ἐν Σπάρτῃ διάγων βίον, παρὰ τῶν ἐκεῖσε κατοίκων εἰλικρινῶς ἀγαπᾶται καὶ τὴν συμπάθειαν αὐτῶν ἔτι μᾶλλον ἐφείλκυσε, διότι μόνος μετὰ τῆς συζύγου του δὲν μετήλλαξε θρήσκευμα, εἰς δὲ τὰ ἑαυτοῦ τέκνα τὴν παραδοχὴν ἐπέτρεψε τοῦ ὀρθοδόξου δόγματος τῆς καθολικῆς Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας· ὅθεν ὡς πολέμιος τῶν Ἑλλήνων μὴ λογιζόμενος, δὲν ἔπρεπε νὰ στερηθῇ τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, διότι ἡ συνεπείᾳ τοῦ πολέμου κατάκτησις δὲν

ἦτον δίκαιον νὰ ἐφαρμοσθῇ, εἰμὴ ἐπὶ τῶν κτημάτων μόνων τῶν πολεμίων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς ἀνθρώπους θρησκεύματος οἱουδήποτε, ἂν οὗτοι ἐκ ταὐτότητος αἰσθημάτων μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἑνωθέντες, καὶ ὠφέλιμοι αὐτοῖς ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος γενόμενοι, ἔχωσι δικαίωμα νὰ ὑποστηρίξωσι βασίμως, ὅτι Ἕλληνες ὄντες τὸ φρόνημα, καὶ διὰ τῶν πράξεων φίλοι τῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος διατελέσαντες, οὐδαμῶς ὑπόκεινται εἰς τὴν συνεπείᾳ τοῦ πολέμου προσβάλλουσαν τὰ κτήματα τῶν πολεμίων κατάκτησιν.

Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἀκίνητος τῶν Ὀθωμανῶν περιουσία ἐδημεύθη ἀνεξαιρέτως, εἰς ὁμοίαν ὑπεβλήθησαν δήμευσιν τὰ ἐν Σπάρτῃ κτήματα τοῦ Γιούπη Ντριτσάκου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Φατμὲς Μπαλάκα· διὸ ὁ Ὀθωμανὸς οὗτος, πατὴρ ὢν οἰκογενείας πολυαρίθμου, στερεῖται ἤδη τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, καὶ ἑπομένως, δίκαιον εἶναι νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Ἔθνους μέσα τινα ὑπάρξεως, λέγω ἀνταποδοτικῆς δωρεᾶς, ἂν οὐχὶ πρὸς ἐξόφλησιν χρέους, συνισταμένου εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν εἰς αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγόν του ἀνηκόντων κτημάτων, ἅτινα ἐδημεύθησαν. Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους συνετάχθη κατ' ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον, δι' οὗ, ὡς θέλετε παρατηρήσει, ἐπιτρέπεται ν' ἀποδοθῇ εἰς τὸν ῥηθέντα Ντριτσάκον καὶ τὴν σύζυγόν του ἐκ τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀνηκόντων αὐτοῖς καὶ μήπω διατεθειμένων κτημάτων, μέρος ἔχον ἀξίαν χιλιάδων δραχμῶν δ. δεκα.

Λαμβάνων ἑπομένως τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, Κύριοι, καθ' ὑψηλὴν τοῦ Βασιλέως διαταγὴν, τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, πιστεύω μετὰ πεποιθήσεως πληρεστάτης ὅτι θέλετε ἀποδεχθῇ αὐτὸ ἄνευ διαταγμοῦ, διότι, ὁμοίου μέτρου ἀπορρήτως ἤδη διὰ νόμου ὑπὲρ τῶν Ὀθωμανῶν Χασὰν Ἀγᾶ Κουρταλῆ καὶ Μέτιου Ὀστᾶ Μπραχοπούλου εἰ, τὴν αὐτὴν μετὰ τὴν Ντριτσάκου ὑπαγομένων κατηγορίαν, ἔτι μᾶλλον ἡ εἰς τοῦτον ἀπονομὴ τῆς εὐεργεσίας καθίσταται δικαία καὶ εὔλογος. Περιορίζομαι λοιπὸν εἰς μόνην τὴν πρὸς ὑμᾶς σύστασιν τῆς ταχείας τοῦ νομοσχεδίου ἐπιψηφίσεως, ἵνα ὑποβληθῇ αὐτὸ καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν τὴν ἐπιψήφισιν ὅσον ἐνεστι τάχιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 30 Ἀπριλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κ.τ.λ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήσεται.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 4 Ἀπριλίου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐκ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀκινήτων κτημάτων τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀτομικῶς ἀνηκόντων τῷ Ὀθωμανῷ Γιούπη Ντριζάκῃ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Φατμὲ Μπαλάκα, περιελθόντων δὲ εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, δυνάμει τῆς συνεπείᾳ τοῦ πολέμου κατακτήσεως, καὶ μήπω διατεθέντων, δωρεὰν παραχωρηθήσεται αὐτοῖς ἀμφοτέροις μέρος, ἔχον ἀξίαν δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐξέλεγξις τοῦ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων κτημάτων ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δικαιώματος τῶν Ὀθωμανῶν, περὶ ὧν εἴρηται, καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ παραχωρητέου αὐτοῖς μέρους τῶν τοιούτων κτημάτων ἐνεργηθήσεται κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ νεοφύτων νενομισμένας διατάξεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ὁ Μέτος Ὀστὰ Μπραχόπουλος δι' ἀναφορᾶς του πρὸς τὴν Α. Μ. τὸν Βασιλέα ἀπὸ 25 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1852 ἠτήσατο τὴν εἰς αὐτὸν παραχώρησιν μέρους τῶν πατρομητρικῶν κτημάτων αὐτοῦ τε καὶ τῆς συζύγου του. Κατὰ τὸ αὐτὸ δὲ ἔτος ὁ Οἰκον. ἔφορος Τριφυλίας δι' ἀναφορᾶς, ὑπ' ἀριθ. 1706 καὶ ἀπὸ 4 Ἰουλίου, ἐπληροφόρησε τὸ ὑπὸ τὴν ἡμετέραν διεύθυνσιν ὑπουργεῖον περὶ τῶν ἐν Τριφυλίᾳ πατρομητρικῶν κτημάτων τοῦ εἰρημένου Μέτου καὶ τῆς συζύγου αὐτοῦ Σελαχὲ Μπερτσαλιώτου. Μ' ὅλα ταῦτα διὰ τοῦ ΣΚΖ'. νόμου τῆς 18 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1853 ἀπεφασίσθη νὰ δοθῶσιν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς ῥηθέντας Ὀθωμανοὺς τὰ ἐν τῷ ἰδίῳ νόμῳ ἀνα-

φερόμενα κτήματα, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἀνῆκον ταῦτα ἀτομικῶς εἰς αὐτούς. Τοιαύτης δὲ οὔσης τῆς ἐκφράσεως τοῦ νόμου, ἡ περὶ δωρεᾶς πρόθεσις μηδενίζεται, διότι, κατὰ τὰς διεξαχθείσας ἤδη ἐνόρκους μαρτυρικὰς ἀποδείξεις, ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ μνημονευομένων κτημάτων εἰς μὲν τὸν πατέρα τοῦ Μέτου ἀνῆκον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως οἰκία τις εἰς Κυπαρισσίαν καὶ τις ἀσήμαντος σταφιδάμπελος εἰς θέσιν Ψυρρὸ ἐκ στρεμμάτων τριῶν καὶ μέτρων 424· ἅπαντα δὲ τὰ λοιπά, εἰς τὸν πατέρα τῆς συζύγου τοῦ Μέτου, καὶ οὐδὲν εἰς τοῦτον ἢ ἐκείνην ἀτομικῶς. Φρονῶ λοιπὸν ὅτι κατὰ λάθος ἐμνημονεύθη ἐν τῷ εἰρημένῳ νόμῳ ἡ ἔκφρασις «ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀποδειχθῆ ὅτι ἀνῆκον εἰς ἓν τῶν ἀνωτέρω δύω ἀτόμων» ἐνῷ ἔπρεπε νὰ προστεθῶσιν εἰσέτι αἱ λέξεις «ἢ εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν». Ἡ τοιαύτη ἰδέα ἐνισχύεται ἔτι μᾶλλον, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Μέτος, ζητήσας, ὡς ἀνωτέρω ἐρρέθη, πατρομητρικὰ κτήματα, ὁποῖα παραχωροῦνται τοῖς νεοφύτοις, δὲν ὑπεστήριξεν ὅτι οὗτος ἢ ἡ σύζυγός του εἶχον ἀκίνητον περιουσίαν ἀτομικῶς ἀνήκουσαν εἰς αὐτούς. Ἐπειδὴ δὲ δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι προσελήφθη ἐπὶ ματαίῳ ὁ τοῦ ἔτους 1853 ΣΚΖ'. νόμος, θεωρῶ ἀπαραιτήτως ἀναγκαίαν τὴν διόρθωσιν τοῦ παρεισφρύσαντος λάθους. Διὸ συνετάχθη τὸ ἀνῆκον ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ νομοσχέδιον, ὅπερ κατ' ἐντολὴν τοῦ Βασιλέως λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλήν, πιστεύων ἀδιστάκτως ὅτι θέλει ἐπιψηφισθῆ ταχέως παρ' αὐτῆς, συμμεριζομένης ὡς ὀρθοὺς τοὺς ὑποστηρίζοντας αὐτὸ λόγους τῆς παρούσης ἐκθέσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Μαΐου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Μαΐου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὰ ἐν τῷ ΣΚΖ'. νόμῳ τῆς 18 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1853

ἀναφερόμενα κτήματα εἰσὶ παραχωρητέα τῷ Ὀθωμανῷ Μέτῳ Ὀστᾶ Μπραχαπούλῳ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Σελαχὲ Μπαρτσελιώτου, ἐφ' ὅσον ἀποδειχθήσεται ὅτι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀνῆκον εἴτε ἀτομικῶς εἰς αὐτοὺς εἴτε εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ διὰ τοῦ Κερ. Δ. ἄρθρ. 4 « θεραπευτήρια σπυροκώλου » τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος 1855 ἔτους τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου ζητηθεῖσα καὶ ψηφισθεῖσα πίστωσις δὲν ἐξήρκεσε πρὸς ἐξόφλησιν τῶν μέχρι τοῦδε ἐκκαθαρισθέντων ἐξόδων, ἐξ ὧν ὀφείλονται εἰσέτι τὰ ἑξῆς.

Δι' ἀντίτιμον φαρμάκων, χορηγηθέντων εἰς τὸ ἐν Καλάμαις θεραπευτήριον κατὰ τὰς τρεῖς τελευταίας τριμηνίας τοῦ εἰρημένου ἔτους . . . . . Δραχ. 3,628: 40

Ὑπόλοιπον ἐξόδων τῆς διατροφῆς τῶν νοσηλευομένων ἐν τῷ ἀνωτέρω θεραπευτηρίῳ ἀσθενῶν . . . . . » 428: 72

Δι' ἀντίτιμον φαρμάκων, χορηγηθέντων εἰς τὸ ἐν Μεσολογγίῳ θεραπευτήριον ἀπὸ 1 Ἀπριλίου μέχρι τῆς 17 Νοεμβρίου . . » 594: 68

Τὸ ὅλον . . δραχ. 4,651: 80

Τέσσαρες χιλιάδες ἑξακόσιαι πεντήκοντα μία καὶ ὀγδοήκοντα λεπτὰ, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται νὰ χορηγηθῆ ἴσης ποσότητος ἀναπληρωτικὴ πίστωσις.

Ἑπομένως κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ παραδοχὴν ὑμῶν τὸ ἐγκλεῖστον νομοσχέδιον περὶ χορηγήσεως τῆς ἀπαιτουμένης συμπληρωτικῆς πιστώσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 30 Μαΐου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν

οἰκονομικῶν ὑπουργὸς νὰ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξῃ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐνώπιον αὐτῆς συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 22 Μαΐου 1856.

Ο Θ Ω Ν

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν τεσσάρων χιλιάδων ἑξακοσίων πεντήκοντα μιᾶς καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἀριθ. 4,651: 80, ἐπὶ τοῦ Κερ. Δ. ἄρθρ. 4 « θεραπευτήρια σπυροκώλου » τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

«Δήλωσις προσθήκης εἰς τὸν εἰδικὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ'. Ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων.

Κεφάλ.	Ἄρθρον	Ὑπηρεσία	Ποσὸν Δραχ.	Λ.
Β'.		Ἔκτακτα ἔξοδα.		
	5	Ὑπόλοιπον τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων τῆς ἀπὸ Πατρῶν εἰς Ναύπλιον μεταθέσεως τοῦ πρώην νομάρχου Κ. Ν. Παπαλεξοπούλου .	118	15
Γ'.		Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.		
	1	Δι' ἀντιμισθίαν τοῦ Ἰ. Χρᾶ καὶ Ἰ. Τσάμη ὑπηρετησάντων ὡς ὁδηγῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Λοκρίδος κατὰ τὸ 1854 ἔτος, πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7577 ἐντάλματος μὴ ἐξοφληθέντος ἐγκαίρως καὶ κατασταθέντος ἐκπροθέσμου	185	27
		Ἐνοίκια καὶ σκεύη φυλακῶν.		
	3	Πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἀπὸ 1 Φεβρ.—31 Δεκεμβρίου 1854 ἐνοικίου τῶν ἐν Λαμίᾳ φυλακῶν	55	

	5	Διατήρησις καταδίκων.		
		Δικαίωμα ὀφειλόμενον εἰς τὸν δῆμον Ἀθηναίων διὰ τὴν χρῆσιν ὕδατος εἰς τὰς ἐν τῷ Μενδρεσὲ φυλακὰς τῶν καταδίκων. . . .	864	62
Δ'.		Δημόσιοι ἰατροί.		
	1	Ἔξοδα περιοδείας κατὰ τὸ 1854 τοῦ πρώην ἐπαρχ. ἰατροῦ Γυθείου Κ. Πετροπούλου .	150	
		Δημόσια λουτρά.		
	3	Πρὸς ἐξόρλησιν τῶν γενομένων τὸ 1854 ἔτος ἐξόδων εἰς τὸ ἐν Κύθνῳ κατάστημα τῶν λουτρῶν	35	73
		Ὑγειονομεῖα.		
	5	Δι' ἐνοίκιον καὶ ἔξοδα γραφείου τοῦ ὑγειον. σταθμαρχείου Βιτρινίτσης ἀπὸ 1 Αὐγούστου —τέλους Δεκεμβρίου 1854	25	
		Ἔκτακτα ὑγειονομεῖα.		
	7	Δι' ἀντίτιμον κρέατος, χορηγηθέντος εἰς τοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς καταδίκους ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου—26 9βρίου 1854, ὅτε εἶχεν ἐνσκήψει ἐν Ἀθήναις ἡ νόσος χολέρα . . .	107	70
		Διὰ μισθὸν τοῦ ἐκ χολέρας ἀποβιώσαντος ἰατροῦ Σταυρίδου ἀπὸ 1—14 9βρ. 1854.	140	
		Τὸ ὅλον δραχ. .	1681	47

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Ἀπριλίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ἐπιτρέπομεν εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸν νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὴν Βουλὴν ὅπως προστεθῶσι δραχ. 1681:47, κατὰ τὴν ἐγκλειομένην σημείωσιν, εἰς τὸ κεφάλαιον 10 «ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων» τοῦ διὰ τὸ 1856 εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Μαΐου 1856.

Ο Θ Ω Ν.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Μετὰ ταῦτα, ἐπὶ προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσθη νὰ θεωρηθῇ ὡς κατεπείγον καὶ συζητηθῇ ἀμέσως τὸ ὑποβληθὲν ἀνωτέρω περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχέδιον. Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἡλ. Παπαδαῖον καὶ Κ. Λαμπρινόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου διὰ τοὺς μῆνας Μάϊον, Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον ε. ε;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λάντος . . . . . Ν	Δ. Ζῶτος . . . . . Ν
Δημήτριος Ὀρεινός . . . . Ν	Γ. Γιαλδάσης . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Ν. Γρανίτσας . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . .	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . . Ν
Δημήτριος Τσόκρης . . . . Ν	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Γεώργιος Τσάκρος . . . . Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου . . . Ν
Νικόλαος Ἰατρός . . . . Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . . Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . Ν	Ν. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Βαρβαρῆγος . . . .
Σταῦρος Βλάχος	Θρασύβουλος Ζαΐμης . . Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . Ν
Σωτήριος Στράτος	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . Ν	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Γρηγόριος Κορριωτάκης . .
Νικόλαος Τσέλιος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ν	Βελισ. Νικολαΐδης . . . . Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . Ν	Πέτρος Δελιγιάννης . . . Ν
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Γεώργιος Κονδύλης	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . . Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν	Π. Κολοδίνος . . . . . Ν
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν
Σταμάτ. Μήτσας . . . . Ν	

Γ. Παναγοπριστόπουλος . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Χριστόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος . . . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . N
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Κορφιωτάκης . . . . N	Π. Πατρινός . . . . .
Γ. Γιατράκος	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . . N
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου. .
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . .
Γ. Κεράλας . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . .
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος .	Στ. Δάρας . . . . .
Κωνς. Κουρκουμέλης . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Ἀλέξανδ. Κουμουνδοῦρος . N	Παναγιώτης Ψάθης . . .
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Σ. Ἀντωνόπουλος . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Κυριάκος Πανηράπουλος . . N
Σ. Βιρότσης	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Χ. Σουμαρίπας	Δημήτριος Σταΐκος . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Α. Κιζάνης . . . . . N.
Π. Χρυσοβέργης	Παντολέων Κουντουριώτης .
Α. Παπαδημητριάδης . . N	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Δ. Κοκοτάκης	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἰωάννης Ελαταβίου	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης. . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Γεώργιος Μπάνης.	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . N	Α. Μάντσαρης . . . . .

Ἀναγνωσθὲν ἐπομένως, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ὁμοία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἐπίσης **71**, ἔχον ὡς ἑξῆς·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τῶν μηνῶν Μαΐου Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου **1856** νὰ κάμῃ χρῆσιν ποσότητος ἴσης τῷ τεταρτημορίῳ τοῦ διὰ τὸ **1855** ἔτος προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ κατόπιν ἐπιψηφισθεισῶν ἀναπληρωματικῶν πιστώσεων.

Τῆς ποσότητος ταύτης ἡ χρῆσις γενήσεται ἀπέναντι τοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὑποβεβλημένου προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπὶ τούτοις ἀνεγνώσθη ὡς κατεπείγον τὸ μέρος τοῦτο τῶν πρακτικῶν καὶ ἐπεκυρώθη προσηκόντως.

Προσελθὼν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ὅρων τῆς συνομολογηθείσης περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου συμβάσεως μεταξὺ τῶν μεγάλων Δυνάμεων· ἔχει δ' οὕτως.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Μαΐου **1856**.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Οἱ ὅροι οἱ περιεχόμενοι ἐν τῇ κατωτέρω περὶ ναυτικοῦ δικαίου δηλώσει, ἥτις ὑπεγράφη ἐν Παρισίοις κατὰ τὴν 4 (16) Ἀπριλίου τοῦ 1856 ὑπὸ τῶν Πληρεξουσίων τῆς Αὐστρίας, Γαλλίας, Μεγάλης Βρεταννίας, Πρωσσίας, Ρωσσίας, Σαρδηνίας καὶ Τουρκίας, ἔχουσιν ἰσχὺν καὶ κῦρος ἐν Ἑλλάδι ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἄρθρον 2. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκδοθῆ μετὰ τῆς ἐν τῷ ἀνωτέρω ἄρθρῳ μνημονευομένης δηλώσεως ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Δ Η Λ Ω Σ Ι Σ.

«Οἱ κατὰ τὴν 30 Μαρτίου τοῦ 1856 ἔτους ὑπογράψαντες τὴν ἐν Παρισίοις συνθήκην Πληρεξούσιοι συνελθόντες ἐν Συμβουλίῳ καὶ θεωροῦντες·

Ὅτι τὸ ναυτικὸν δίκαιον (droit maritime) ἐν καιρῷ πολέμου κατέστη ἐπὶ πολλῶν χρόνων ἀντικείμενον δυσαρέστων ἀμφισβητήσεων.

Ὅτι τῶν ὡς πρὸς τοῦτο δικαιωμάτων καὶ καθηκόντων ἡ ἀβεβαιότης παρέχει ἀφορμὴν εἰς διαφωνίας μεταξὺ οὐδετέρων καὶ ἐμπολέμων, δυναμένας νὰ γεννήσωσι σπουδαίας δυσκολίας καὶ συγχύσεις.

Ὅτι καθίσταται ἐπομένως χρήσιμον τὸ νὰ καθιερωθῇ ἀρχὴ ὁμοιόδης ἐπὶ ἀντικειμένου τοσοῦτον οὐσιώδους.

Ὅτι οἱ ἐν τῷ συμβουλίῳ τῶν Παρισίων συνελθόντες Πληρεξούσιοι δὲν δύνανται νὰ ἐκπληρώσωσι καταλληλότερον τὰς προθέσεις τῶν Κυβερνήτων των ἢ προσπαθοῦντες νὰ εἰσαγάγωσιν ἐπὶ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀντικειμένου σταθερὰς ἀρχάς.

Ἔχοντες δὲ τὴν δέουσαν πρὸς τοῦτο ἐντολὴν, ἀπεράσισαν νὰ συνεννοηθῶσιν ὡς πρὸς τὰ μέσα, δι' ὧν ἤθελον δυνηθῆ νὰ φθάσωσι πρὸς τὸν ποθούμενον σκοπὸν, καὶ συμφωνήσαντες παρεδέχθησαν τὴν κατωτέρω ἐπίσημον δήλωσιν.

1) Ἡ καταδρομὴ (source) εἶναι καὶ μένει κατηργημένη.

2) Ἡ οὐδετέρα σημαία καλύπτει τὸ ἐχθρικὸν ἐμπόρευμα, ἐξαιρέσει τῶν λαθρεμπορίων τοῦ πολέμου.

3) Τὸ οὐδέτερον ἐμπόρευμα, ἐξαιρουμένων τῶν λαθρεμπορίων τοῦ πολέμου, ὑπὸ ἐχθρικὴν σημαίαν εὑρεθὲν μένει ἀκατάσχετον.

4) Οἱ ἀποκλεισμοὶ (blocus), ἵνα καταστῶσιν ὑποχρεωτικοὶ, πρέπει νὰ ὦσι πραγματικοὶ, ἤτοι νὰ τηρῶνται διὰ ναυτικῆς

δυνάμεως, ἀρκούσης εἰς τὸ νὰ ἐμποδίσῃ πραγματικῶς τὴν εἰς τὰ παράλια τοῦ ἐχθροῦ προσπέλασιν παντὸς πλοίου.

Αἱ Κυβερνήσεις τῶν ὑπογεγραμμένων Πληρεξουσίων ὑποχρεοῦνται νὰ φέρωσι τὴν δήλωσιν ταύτην εἰς γνῶσιν τῶν ἐπικρατειῶν, ὅσαι δὲν ἐκλήθησαν εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Συμβούλιον, καὶ νὰ προσκαλέσωσιν αὐτὰς νὰ τὴν παραδεχθῶσι.

Πεποιθότες ὅτι ὁ κόσμος ὁλάκληρος θέλει προθύμως καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης ὑποδεχθῆ τας ὑπ' αὐτῶν διακηρυχθείσας ταύτας ἀρχὰς, οἱ ὑπογεγραμμένοι Πληρεξούσιοι οὐδόλως ἀμφιβάλλουσιν ὅτι πληρεστάτη ἐπιτυχία θέλει στέψει τας ὑπὸ τῶν Κυβερνήσεων των καταβληθησομένας προσπαθείας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ γενῇ τῶν ἀρχῶν τούτων ἡ παραδοχὴ ὅσον ἐνεστι γενικωτέρα.

Ἡ παροῦσα δήλωσις εἶναι καὶ ἔσται ὑποχρεωτικὴ ὡς πρὸς τὰς Δυνάμεις μόνον ἐκείνας, ὅσαι παρεδέχθησαν ἢ παραδεχθήσονται αὐτήν.

Ἐγένετο ἐν Παρισίοις, τὴν 4 (16) Ἀπριλίου τῷ 1856 ἔτει.

Ὑπογεγραμμένοι.

Βουὸλ Σχάουενστεϊν.	Ὀρλώφ.	Χάτσφελδ.	Μεχμὲτ Τζεμὶλ.
Α. Βαλίφσκης.	Χοῦμπνερ.	Βρουνὼφ.	Βιλαμαρίνα.»
Κλαρενδών.	Βουρκενὶ.	Ἀλλὶς.	
Μαντάϊφελ.	Κόβλιτ.	Καθῆφ.	

Μετὰ δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νομοσχεδίου, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ διακήρυξις, ἧς τὰς ἀρχὰς προτείνει νὰ δεχθῇ ἡ Βουλὴ ὡς νόμον τοῦ κράτους, εἶναι ἓν τῶν εὐγενεστέρων προϊόντων τῆς ἐν Παρισίοις συνελθούσης συνόδου, ἄξιον τῶν τε φώτων τῶν μεγάλων ἐθνῶν, ἃ ἔδρεψαν ἐν αὐτῇ, καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ αἰῶνος, ἐν ᾧ συνεκροτήθη.

Τὸ δίκαιον τῶν βαρβάρων κοινωνιῶν εἶναι ὁ πόλεμος μεταξὺ τῶν ἐθνῶν καὶ μεταξὺ τῶν ἀτόμων. Ἡ πρόοδος τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἡ χριστιανικὴ πίστις ἐνεθρόνισαν, ὡς κοινὴν ἀρχὴν, τὴν εἰρήνην ἀντὶ τοῦ πολέμου. Καὶ βιάζει μὲν εἰσέτι ἐνίοτε ἡ σύγκρουσις ἀντιθέτων συμφερόντων τὰ ἔθνη νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὴν χρῆσιν τῶν ὅπλων, ἀλλὰ τοτε ἡ ἀναπόφευκτος αὕτη συμφορὰ εἶναι ἢ πρέπει νὰ ἦναι διεθνὴς μόνον, ἀπὸ κυβερνήσεως εἰς κυβέρνησιν, τὰ δὲ ἄτομα νὰ φέρωσιν αὐτῆς τὸ ἕκαστον ἐπιβάλλον μόνον μέρος τοῦ βάρους.

Δυστυχῶς ὅμως αἱ ἀρχαὶ αὗται, ἃς ἡ δημοσία γνώμη καὶ ἡ δικαιοσύνη ὡς μόνας ὀρθὰς παραδέχονται, οὐδέποτε μέχρι τοῦδε

καθιερώθησαν δι' αμεταστρέπτων κανόνων και γενικού διεθνούς συναλλάγματος· ή δε παρα τοῖς διαφόροις ἔθνεσι ποικιλία και ἀβεβαιότης τῶν θεσμῶν τῶν διεπόντων τὰς κατὰ τὸν πόλεμον σχέσεις, πολλῶν περιπλοκῶν ἐγίνετο παραίτιος, και τοῦ μεγάλου αδικήματος, ὅτι αἱ συνέπειαι τοῦ πολέμου καταστρεπτικαί πολλάκις ἐπέπιπτον εἰς ἰδιώτας και εἰς ἀβούλους. Ὁ πολίτης τῆς ἐμπολέμου δυνάμεως ἐθεωρεῖτο ὡς ἐχθρὸς και αὐτὸς, και ἡ ἰδιωτική του ἰδιοκτησία ὡς νόμιμον λάφυρον. Διὰ τοῦτο πολλαὶ κυβερνήσεις ἐξέδιδον συλλητήρια ἔγγραφον, ἥτοι ἐπέτρεπον ἐπισήμως εἰς ἐμπορικὰ ἢ ἄλλα πλοῖα ἑαυτῶν ἢ ἄλλων δυνάμεων νὰ ἐπιπλέουσι καταδρομικῶς κατὰ τῶν ἐμπορικῶν πλοίων τῶν πολεμίων, και κυριεύοντα αὐτὰ, νὰ τὰ οἰκειοποιῶνται· διὰ τοῦτο πολλαχοῦ και ὑπ' οὐδετέραν σημαίαν συνελαμβάνετο τῶν ἐχθρῶν ἡ ἰδιοκτησία, και αὐτὴ ἡ τῶν οὐδετέρων ἐλαφυραγωγεῖτο, ἂν εὑρίσκετο ὑπὸ σημαίαν ἐμπόλεμον ἢ προσπλέουσα εἰς λιμένα ἐχθρικὸν κηρυχθέντα.

Ταῦτα πάντα ἤθελησε νὰ κανονίσῃ ἡ ἐν Παρισίοις σύνοδος καθ' ὑψηλοτέρας βάσεις και ὀρθοτέρας, κηρύττουσα ὅτι ὁ πόλεμος μόνον μεταξὺ τῶν κυβερνήσεων και τῶν ἐνόπλων αὐτῶν δυνάμεων διεξάγεται, ὅτι δ' ἡ ἰδιωτικὴ ἰδιοκτησία εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει σεβαστὴ και ἀπαραβίαστος, και ἀπραλείς ἐν μέσῳ αὐτοῦ τοῦ πολέμου αἱ τοῦ ἐμπορίου ὁδοί.

Καταδεικνύουν ὅτι αἱ ἀρχαὶ, ἐφ' ὧν ἡ διακήρυξις αὕτη στηρίζεται, εἰσὶ καθ' ἑαυτὰς εὐγενεῖς και ἄξιαι τῶν μέχρι τοῦδε προόδων τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος, φρονεῖ ὅτι ἀρκεῖ τοῦτο πληρέστατα ὅπως πείσῃ τὴν Βουλὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς πρόθυμον και ταχεῖαν παραδοχήν των. Οὐχ ἧττον ὅμως προσθέτει, ὅτι αἱ ἀρχαὶ αὗται εἰσὶ πρὸς τοῖς ἄλλοις και ἐπωφελέστατα εἰς πᾶν ἔθνος κεκτημένον πολυαρίθμων μὲν και δραστήριον ἐμπορικῶν ναυτικῶν, ναυτικὰς δὲ δυνάμεις ὀλίγας, και τόσον λυσιτελεῖς φαίνονται διὰ τὴν Ἑλλάδα, ὥστε ἂν δὲν προσκαλούμεθα νὰ παραδεχθῶμεν αὐτὰς, ἔπρεπεν ἡμεῖς νὰ ζητήσωμεν τὴν συναινολόγησίν των.

Τὸ πρῶτον τῶν προτεινομένων ἄρθρων θέλει μὲν στερήσει τὴν Ἑλλάδα τοῦ ἀναλλοτρίου δικαιώματος τοῦ συλλαμβάνειν και πωλεῖν τὰ ἰδιωτικὰ ἐμπορικὰ πλοῖα τῶν πολεμίων της, ἀλλὰ θέλει ἀπαλλάξει τοῦ τοιούτου κινδύνου και τὸ ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἐμπόριον, τὸ ζωτικώτερον νεῦρον τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Τὸ δεύτερον ἄρθρον θέλει ἐπιτρέπει πᾶσαν ἐλευθερίαν εἰς τὴν τοσοῦτον συχνὸς ἐκτεταμένην ἑλληνικὴν ναυτιλίαν ἐν περι-

πτώσει πολέμου, ὅπως ἐξακολουθῇ ἀνενοχλήτως τὸ τοῦ ναύλου και τὸ τῆς μεταπομπίσεως ἰδίων αὐτῆς ἐμπορίων, και ἂν ἀκόμη ἐξ ἐχθρικῶν λιμένων ἐχθρικὰ φέρῃ ἐμπορεύματα.

Τὸ τρίτον ἄρθρον, μία τῶν γενναιοτέρων κατακτήσεων τοῦ διεθνοῦς δικαίου κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἐν Παρισίοις συνθήκης, θέλει ἐπιτρέπει τοῖς πλοίοις αὐτῆς, και ὅταν ἦναι ἀκόμη ἡ ἰδία ἐμπόλεμος, νὰ ἐξακολουθῶσιν ἀκαταζητήτως ἐμπορευόμενα, χωρὶς οὐ μόνον ὑπὸ καταδρομικὴν, ἀλλ' οὐδ' ὑπ' αὐτῶν τῶν πολεμικῶν πλοίων τῶν ἀντιπάλων αὐτῆς νὰ συλλαμβάνωνται, ἐκτὸς μόνον, ὡς και ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ δευτέρου ἄρθρου, ἂν ῥέρωσι λαθρεμποσεύματα τοῦ πολέμου, ἥτοι πολεμεφόδια και ἄλλας ὕλας εἰς τὸν πόλεμον χρησίμους· διότι εἰς οὐδένα δύνανται νὰ ἐπιτραπῇ, ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς οὐδετερότητος και τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐμπορίου, νὰ χορηγῇ εἰς τὸν ἐχθρὸν τὰ ὄργανα τῆς ἐπιτυχίας.

Τὸ τέταρτον ἄρθρον τέλος εἶναι και αὐτὸ εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν ὠφέλιμον ἐν Ἑλλάδι, διότι ἐν περιπτώσει πολέμου μεταξὺ δύω ἄλλων ἐθνῶν, περιορίζονται οἱ εἰς τὸ ἐμπόριον και τὴν ναυτιλίαν αὐτῆς ἀπηγορευμένοι λιμένες εἰς μόνους τοὺς πραγματικῶς ὑπὸ ἑπαρκοῦς ναυτικῆς δυνάμεως ἀποκλειομένους.

Δι' ἀμφοτέρους λοιπὸν τούτους τοὺς λόγους, και διὰ τὴν εὐγένειαν τῶν ἀρχῶν ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ προτεινόμενος νόμος, και διὰ τὰς ὠφελείας ἃς ὑπόσχεται εἰς τὴν ναυτιλίαν και εἰς τὸ ἐμπόριον τῆς Ἑλλάδος, ἐπικαλοῦμαι τὴν ταχεῖαν αὐτοῦ ἐκ μέρους τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισιν.

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
ΕΥΘ. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΣ'.

Τῆς 8 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ και ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεγνώσθη Β. διάταγμα περὶ τῆς ἀποδημίας τοῦ Σ. ἡμῶν Βασιλέως και περὶ ἀναθέσεως τῆς ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν.

Ἐγένετο ἔπειτα κατὰ τὰ εἰθισμένα ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ τῶν ψηφολεκτῶν Α. Κορφιωτάκη καὶ Σ. Χ. Στεφανοπούλου κλήρωσις μεγάλης πρεσβεύσεως, ἵνα συγχαρῇ τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ ΚΚ. Κ. Κουρκουμέλης, Ι. Σκαβέντσος, Δ. Ζῶτος, Φ. Φίλωνος, Ν. Βότσαρης, Ν. Τσέλιος, Α. Λόντος, Δ. Καλλιφρονᾶς, Χ. Ράγκος καὶ Σ. Κοπανίτσας.

Ἐχορηγήθη εἰς μὲν τοὺς Α. Αὐγερινὸν καὶ Π. Καλαμογδάρτην μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας διὰ τὸ ἐξωτερικόν, εἰς δὲ τὸν Α. Κορφιωτάκην, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν πατρίδα του.

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι δι' ἀποράσεώς της ἡ Βουλὴ ἐνέκρινε νὰ τυπωθῶσι τὰ ἔγγραφα τῆς ἐνδόξου ἡμῶν ἐπαναστάσεως, προσδιορίσασα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ αὐτῆς 1200 δραχμὰς πρὸς ἔκδοσιν 100 μόνον σωμάτων, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ τύπωσις ἤθελεν ἀνατεθῇ κατὰ μειοδοσίαν εἴς τινα τυπογράφον. Πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τῆς ἀποράσεως τῆς Βουλῆς διωρίσθη ἐπιτροπή, ἥτις πολλοὺς καὶ ἀξιεπαίνους καταβαλοῦσα κόπους διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ τακτοποίησιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγράφων, ἐπεραίωσε τὸ ἔργον της καὶ διεβίβασε ταῦτα εἰς τὸ προεδρεῖον. Ἀλλὰ διαφωνοῦσα πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς ὡς πρὸς τὴν δι' ἐργολαβίας τύπωσιν, παρατηρεῖ, ὅτι πρέπει νὰ ἐπιληφθῇ τοῦ ἔργου αὐτὴ ἡ Βουλὴ δι' ἰδίας δαπάνης οὐ μόνον χάριν τῆς ἐπισημότητος τοῦ ἔργου, ἀλλὰ διὰ νὰ γίνῃ καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν πλειοτέρα τῶν ἱστορικῶν αὐτῶν ἐγγράφων διάδοσις, προτείνουσα νὰ ἐκδοθῶσιν ἐπὶ τούτῳ 1500 ἀντίτυπα. Καὶ αὐτὸς δὲ νομίζει, δι' ὅσους ἐξέθηκε λόγους, ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ὀρθωτέρα. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ Βουλὴ εἶχεν ἄλλοτε παραδεχθῇ τὴν ἀρχὴν τῆς δι' ἐφημερίδος δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν, διαφωνήσασα μόνον ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς δημοσιεύσεως, περὶ τοῦ ὁποίου πολλαὶ ἐξετέθησαν γνῶμαι. Ἐνόμισε λοιπὸν ὅτι τὴν δυσκολίαν ταύτην ἠδύνατο νὰ λύσῃ ἀκινδύνως καὶ ὡς πρὸς τὸ πολιτικὸν καὶ ὡς πρὸς τὸ οἰκονομικὸν μέρος τοῦ ἔργου, ἐὰν συνέδεε τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος μετὰ τῆς τυπώσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐγγράφων, ἥτις θέλει βεβαίως διαρκέσει πολλὰ ἔτη, διότι μόνον τὰ τῆς πρώτης περιόδου ἐγγραφα θέλουσιν ἀποτελέσει ἐννενήκοντα τυπογραφικὰ φύλλα. Διὰ τοῦτο ἐνόμισεν ὅτι συγχρόνως ἠδυνάμεθα νὰ ἔχωμεν καὶ τὴν δημοσίευσιν τῶν πράξεών μας, τοσοῦτον οὐσιώδη καὶ ἀναγκαίαν, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς θέλει ὑπάρχει μία, οὕτως εἰπεῖν, συνεννόησις μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν ἐντολέων μας, οὕτινες

ἄνευ τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως εὑρίσκονται εἰς παντελῆ ἄγνοιαν τῶν πράξεών μας.

Πρὶν ὅμως ὑποβάλῃ τὸ μέτρον τοῦτο εἰς τὴν κρίσιν καὶ ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ δώσῃ ἓν ὑπόδειγμα τοῦ τρόπου τῆς τῶν πρακτικῶν δημοσιεύσεως, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἐκδοθὲν φύλλον ὑπὸ τὸν τίτλον *Ἐφημερὶς τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων*, τὸ ὁποῖον ἔχουσι πάντες οἱ βουλευταὶ ὑπ' ὄψιν των. Διὰ τὰς δύω δὲ ταύτας ἐργασίας, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ διευθυντοῦ τῆς τυπογραφίας καὶ καθ' οὓς ἔκαμεν αὐτὸς ὑπολογισμούς, ἀπαιτοῦνται δι' ἑπτὰ μῆνας δραχμαὶ 9,755 διὰ προσθήκην ἐργατῶν τοῦ τυπογραφείου, ἀγορὰν χάρτου καὶ ἔξοδα ἐπιστασίας ἐκτυπώσεως τῶν ἐγγράφων καὶ συντάξεως τῆς ἐφημερίδος. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι τὰ ἔγγραφα τῆς ἐπαναστάσεως, ὡς εἶναι ἐπόμενον, γέμουσιν ἀνορθογραφιῶν, καὶ ἐπομένως διὰ τὴν τύπωσιν καὶ διόρθωσιν αὐτῶν ἀπαιτοῦνται πρόσωπα εἰδικῆς ἱκανότητος καὶ κάτοχα τῆς γλώσσης ἡμῶν. Ὁλόκληρος δὲ ἡ δαπάνη θέλει καλυφθῇ ἐξ ἄλλων οἰκονομιῶν τῆς Βουλῆς, διότι ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων ὑπολείπεται διαθέσιμον ποσὸν περὶ τὰς 20,000 δραχμῶν. Ἐναπόκειται λοιπὸν εἰς τὴν Βουλήν, ἐκτιμῶσα τὴν σπουδαιότητα τῶν ἔργων τούτων, νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ζητουμένην δαπάνην.

Ἀντιπαρετήρησέ τις, ὅτι οὕτως ἐνόμεμεν δύω ἀντικείμενα οὐσιώδη, χρήζοντα ἰδιαιτέρας μελέτης καὶ σκέψεως. Καὶ καθ' ὅσον μὲν αφορᾷ τὴν τῶν ἐγγράφων τύπωσιν, τὸ ἔργον θέλει εἶσθαι τῷ ὄντι ὡραῖον, διότι πρόκειται νὰ διασώσωμεν πολύτιμα λείψανα τῶν χρόνων τῆς ἐπαναστάσεώς μας, κινδυνεύοντα ἄλλως ν' ἀπολεσθῶσιν. Ὅσον ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἐφημερίδα, εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι παρεδέχθημεν ἅπαντες τὴν ἀρχήν, ἀλλὰ διεφωνήσαμεν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς συστάσεώς της, καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο μένει εἰσέτι ἄλυτον. Πρὶν λοιπὸν παραδεχθῶμεν τὴν δαπάνην, ὀφείλομεν πρῶτον ν' ἀποφασίσωμεν ἐὰν τὸ ἔργον θέλει εἶσθαι δημόσιον, καὶ τότε ποίαν θέλομεν ἔχει ἐγγύησιν ὡς πρὸς τὴν ἀκριβῆ τοῦ ἔργου ἐκπλήρωσιν· ἐὰν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο θέλει συντρέχει καὶ τὸ ἕτερον Σῶμα καὶ ἂν θὰ ἐπιτηρῇ τὸ ἔργον καὶ τὸ Σῶμα ἐκεῖνο· τελευταῖον δὲ ἂν ἡ ἐφημερὶς θέλει ἐκδίδεσθαι πρὸ τῆς ἀναγνώσεως καὶ ἐπικυρώσεως τῶν πρακτικῶν ἢ μετ' αὐτήν. Προτείνει λοιπὸν διὰ τοῦτο ν' ἀναβληθῇ εἰς ἄλλην ἡμέραν ἡ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ἡ τελευταία τῆς Βουλῆς ἀπόφασις ἦτον νὰ συνεννοηθῇ οὗτος μετὰ τοῦ προέδρου

τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου περὶ ἐκδόσεως ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήτεως, ἥτις νὰ περιλαμβάνῃ ὅλας τὰς κυβερνητικὰς πράξεις καὶ τὰς συζητήσεις τῶν Βουλῶν, καὶ ὅτι ὁ Κ. πρωθυπουργὸς ἠνήθη τὴν σύμπραξίν του, τὴν δὲ ἄρνησιν ταύτην ἐγνωστοποίησε πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Βουλήν· ἐπήνεγκέ τις, ὅτι τὸ περὶ συστάσεως ἐφημερίδος ζήτημα παρουσιάσθη πολλάκις εἰς τὴν Βουλήν, πολλοὶ δὲ τῶν βουλευτῶν ἐθεώρησαν ἀσκοπον τὴν σύστασίν της, καὶ εἰς τὰς παρατηρήσεις αὐτῶν πεισθεῖσα ἡ Βουλὴ, ἀπέρριψε τὰς ὑπὸ διαφόρων δημοσιογράφων γενομένας προτροπάς. Ἀκολούθως μετὰ πολλὰς συζητήσεις παρεδέχθημεν τὴν ἰδέαν τοῦ νὰ συνεννοηθῇ περὶ τοῦ ἀντικειμένου ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς μετὰ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, καὶ τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἐθεώρησεν ἔκτοτε οὗτος ὡς ναυάγιον τῆς συστάσεως ἐφημερίδος. Ἔκτοτε πολὺς παρῆλθε χρόνος, καὶ ἐπειδὴ ἤδη ἐγγίζει καὶ ἡ λῆξις τῆς περιόδου, οὐδεμία δὲ σπουδαία ὑπολείπεται ἐργασία, καθ' ὅσον ὁ προϋπολογισμὸς ἐπιψηφίζεται συνήθως ἄνευ συζητήσεων, θεωρεῖ περιττὴν πλέον τὴν σύστασιν ἐφημερίδος, ἀφ' οὗ μάλιστα πᾶν ὅ,τι σπουδαῖον περιέχουσιν αἱ συζητήσεις ἡμῶν, τοῦτο δημοσιεύουσιν αἱ ἄλλαι ἐφημερίδες, καὶ πολλάκις αὐτοὶ οἱ ἀγορεύοντες φροντίζουσι νὰ δημοσιεύωσι τὰς ἀγορεύσεις των.

Ἐναντιούμενος λοιπὸν εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος, ἐκφράζει συγχρόνως τὴν λύπην του, διότι ἐδημοσιεύθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς πρὶν ἐπικυρωθῶσιν.

Εἰπόντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ἡ ἐκδοθεῖσα ἐφημερὶς περιέχει τὰς ἀγορεύσεις τῶν βουλευτῶν καὶ οὐχὶ ἐπίσημα πρακτικά· προσέθηκέ τις, ὅτι τὰ πράγματα, ὡς ἐνθυμεῖται, εἰσὶν ὅλως διάφορα παρ' ὡς ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Πλείας ἐξέθηκεν αὐτά. Ἤδη δύω ἐτῶν συζητεῖται τὸ περὶ συστάσεως ἐφημερίδος ἀντικείμενον, καὶ μετὰ πολλὰς συζητήσεις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως· ἐπειδὴ δὲ πολλαὶ ἀνεφάνησαν γνῶμαι καὶ πολλαὶ ὑπὸ δημοσιογράφων προτάσεις ἐγένοντο, ἡ Βουλὴ τελευταῖον παρεδέχθη νὰ συνεννοηθῇ τὸ προεδρεῖον μετὰ τοῦ ὑπουργείου περὶ συστάσεως μιᾶς ἐφημερίδος, ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον ἀρνήθεν νὰ λάβῃ μέρος, ἀρήκεν εἰς τὸν πρόεδρον νὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ἡ περὶ τούτου συζήτησις εἶχε παύσει πρὸ πολλοῦ, ἀλλ' οἱ βουλευταὶ πάντοτε ὁμιλοῦντες ἰδίᾳ, ἀναγνώριζον τὴν ἀνάγκην τῆς δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν, ἀφ' οὗ μάλιστα πολλαὶ βουλευτῶν ἀγορεύσεις παρεμορφώθησαν καὶ παρεξηγήθησαν.

Ὁ προαγορεύσας θεωρεῖ περιττὴν τὴν δημοσίευσιν λέγων ὅτι ἤδη τῆς περιόδου, ἀλλ' αὐτὸς μάλιστα λέγει, ὅτι ἤδη καθίσταται ἀναγκαιοτέρα ἡ τῆς ἐφημερίδος σύστασις, διότι τρία ὅλα ἔτη οἱ ἐντολεῖς ἡμῶν ἀγνοοῦσιν ἐντελῶς τί πράττομεν, πολλάκις δὲ σκληρῶς ὑπὸ τῆς δημοσιογραφίας προσεβλήθημεν.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ἐκδοθὲν φύλλον, ὁ πρόεδρος ἀκολουθῶν τὴν ἰδέαν τῆς Βουλῆς, ἠθέλησε νὰ φέρῃ ἐνώπιον ἡμῶν ἓν δεῖγμα περὶ τοῦ τρόπου τῆς τῶν πρακτικῶν δημοσιεύσεως, διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀπόφασιν ἡμῶν. Νομίζει λοιπὸν ὅτι ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ παραδεχθῇ τὸν τρόπον τοῦτον, διὰ νὰ περιέλθωσιν οὕτω εἰς γνῶσιν τῶν ἐντολέων ἡμῶν αἱ ὀλίγαι τοὐλάχιστον ἀκόμη ἡμέραι τῆς βουλευτικῆς μας ζωῆς.

Προσέθηκεν ἕτερος τάδε·

Μετὰ τόσας διεξοδικὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου συζητήσεις καὶ μετὰ τὴν τελευταίαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, δὲν ἤλπιζα νὰ ἀκούσω σήμερον παρατηρήσεις ἐναντίας διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος, τὴν ὁποίαν ἐγὼ μετὰ χαρᾶς εἶδον, καὶ πιστεύω ὅτι δὲν θέλετε μὲ ἐκλάβει ὡς ὑπερβολικὸν, ἂν σᾶς βεβαιώσω εἰλικρινῶς ὅτι ἡ χαρά μου αὐτὴ δὲν εἶναι μικροτέρα ἐκείνης, ἣν ἠσθάνθησαν οἱ περισωθέντες Ἕλληνες τῆς ἀλιμήτου ἐκείνης μυριάδος τῆς μετὰ τοῦ Κύρου κατὰ τοῦ Ἀρταξέρξου στρατευσάσης, ὅταν, ἀφοῦ κατέβαλον ὅλας τὰς δυνάμεις τῆς Περσικῆς αὐτοκρατορίας καὶ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως, ῥιφάντες ἐπὶ τὸ ὑψηλότατον ὄρος τὸ ὀνομαζόμενον Θήχαν, εἶδον τὴν θάλασσαν.

Καὶ ἀληθῶς, ὅπως ἐκεῖνοι ἐκ χαρᾶς καὶ ἀγαλλιάσεως δακρύοντες, ἐκραύγαζον θάλαττα! θάλαττα! καὶ ἐνηγκαλίζοντο τοὺς στρατηγοὺς καὶ τοὺς λοχαγοὺς αὐτῶν, καὶ ἐνηγκαλίζοντο ἀλλήλους, οὕτω κἀγὼ σήμερον σκιρτῶν ἐκ χαρᾶς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τῆς ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων, ἐκφράζω τὴν εὐγνωμοσύνην μου εἰς τοὺς συντελέσαντας διὰ τοῦ λόγου, τῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν ἄλλων προσπαθειῶν των εἰς τὴν ἔκδοσιν αὐτῆς.

Διὰ τοῦτο ἡμῖν πάντοτε θαυμάσιαι τῆς ἰδέας τὰς διὰ τινος τῶν πολ. ἐφημερίδων δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, καὶ τὴν ἰδέαν ἔβλεπον παρ' ἡμέραν ἀναγκαιοτέραν διὰ τὸν ἑπόμενον λόγον.

Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους κατηγοροῦνται ὡς ἐχθροὶ ἄφρονες, ὡς μὴ ἐννοοῦντες πολλάκις οὐδ' αὐτὰ τὰ νομοσχέδια, ἅτινα ἐπιψηφίζουσιν. Αὕτη δὲ ἡ συκοφαντία ὅλως

ὑποθαλπομένη, ἤρχισε νὰ πιστεύηται, ἀφ' ἧς μάλιστα ἐποχῆς ἕνιοι τῶν δημοσιογράφων ἀπὸ πνεῦμα ἀντιπολιτεύσεως ὁρμώμενοι, ὑπεστήριζον αὐτὴν διὰ τῶν ὅπλων, τὰ ὁποῖα τὸ Σύνταγμα καὶ οἱ νόμοι τῆς Ἐπικρατείας ἐχορήγησαν αὐτοῖς, τῶν ὅπλων, λέγω, τοῦ τύπου, ὅστις ἔχει τὴν μαγικὴν δύναμιν νὰ ἐπηρεάζῃ τὴν κοινὴν γνώμην ὅπως αὐτὸς θέλει, διότι εἶναι τὸ ὄργανον, δι' οὗ ὁ πολιτισμὸς προάγεται καὶ διαδίδεται, ἡ ἑστία ἀφ' ἧς ἡ ἀγαθοποιὸς σοφία ἐκπέμπει τὸ θέλπος αὐτῆς, ἡ λαμπὰς ἥτις ἀκτινοβολοῦσα φωτίζει τοὺς ἀνθρώπους ὅλους, τὸ παλλάδιον ὅλων τῶν ἀστυκῶν, πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν δικαιωμάτων παντὸς ἐλευθέρου ἔθνους, τέλος πάντων μία τετάρτη ἐν τῷ κράτει ἐξουσία, κατὰ τὸν ὁρισμὸν ὃν ὅλοι οἱ σοφοὶ συγγραφεῖς ἔδωκαν αὐτῷ. Τοιαύτη καὶ τηλικαύτη εἶναι ἡ δύναμις τοῦ τύπου· ἀλλ' ἐνῷ τὰ βουλευτικὰ σώματα μὲ πατριωτισμὸν ὑπεράσπισαν πάντοτε τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὰ προνόμια τοῦ τύπου, ἕνιοι τῶν ΚΚ. δημοσιογράφων, παραγνωρίσαντες τὴν ἀξίαν τοῦ τύπου, ἐγένοντο πολλῶν κακῶν πρόξενοι, συκοφαντοῦντες ἀγνωμόνως ἀφ' ἑνὸς τὰ νομοθετικὰ σώματα καὶ καταπληγόνοντες ἀφ' ἑτέρου τὴν καρδίαν αὐτῆς τῆς πατρίδος εἰς τὸ πρόσωπον τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας. Τούτων οὕτως ἐχόντων, πιστεύω ὅτι ἀναγνωρίζετε τὸ εὔλογον τῆς χαρᾶς μου ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τῆς ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων, διότι δι' αὐτῆς θέλουσιν ἔρχεσθαι ἐγκαίρως καὶ ἀρτιοδίως εἰς γνῶσιν τῶν ἔσω καὶ ἔξω ὁμογενῶν μας αἱ πράξεις τῆς Βουλῆς, ὅπερ ἐστὶν ὁ θριαμβος τῆς ἀληθείας καὶ τὸ ὡραιότερον ἔρεισμα τῆς ὑπολήψεως τῶν ΚΚ. ἀντιπροσώπων, διότι θέλουσι πληροφορεῖσθαι ἑκάστοτε καὶ τὴν διαγωγὴν αὐτῶν ὡς πρὸς τὰ συμφέροντα τοῦ λαοῦ καὶ ἀπέναντι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ θέλουσιν εὑρεθῆ εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμῶσιν οἱ λαοὶ τὴν ἀξίαν τῶν ἀνθρώπων, οὓς περιέβαλον μὲ τὴν ὑψηλοτέραν ἀποστολὴν, τὴν τῆς ἀντιπροσωπείας.

Καὶ τῷ ὄντι, Κύριοι, ἄνευ τῆς ἐγκαίρου δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν μας ὅλοι οἱ ὑπὲρ τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων ἀγῶνες καὶ οἱ ὡραῖοι λόγοι τῶν ΚΚ. βουλευτῶν μένουσιν ἄγνωστοι σχεδὸν, καὶ μόνον εἰς τοὺς παρατυχόντας ἀκροατὰς δύνανται νὰ φέρωσι τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, καὶ νὰ φέρωσιν αὐτοὺς εἰς θέσιν νὰ κρίνωσιν ἂν οἱ διαπεπιστευμένοι μὲ τὴν ὑψίστην λειτουργίαν ἐκπληρῶσι προσηκόντως τὰ ἑαυτῶν χρέη, ἀνταποκρινόμενοι εἰς τὸν θεῖον προορισμόν των, ἐνῷ τὸ μέγα μέρος τοῦ ἔθνους οὐδὲν γινώσκει, καὶ ἐξαπατώμενον ὑπὸ τῶν ἐχόντων

συμφέρον εἰς τοῦτο, σχηματίζει τὴν πλέον κακὴν ἰδέαν περὶ τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας του. Ἀλλ' ὅταν αἱ πράξεις τῶν βουλευτῶν ἐξαγγέλλωνται ἑκάστοτε διὰ τῆς στεντορείου τοῦ τύπου φωνῆς, ἥτις ἐν ἀκαρεῖ διέρχεται ὅλα τὰ μέρη τοῦ Κράτους, τότε τὰ ἐν τῷ μικρῷ τοῦ βουλευτηρίου περιβόλῳ λεγόμενα δύνανται νὰ ἐκτιμηθῶσι μὲ τὴν πλάστιγγα τῆς δικαιοσύνης παρ' ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ ὁ κόσμος πληροφορούμενος ἐπακριβῶς καὶ πιστῶς περὶ αὐτῶν, δὲν γίνεται παίγνιον τῆς διαβολῆς καὶ τῆς συκοφαντίας.

Πόσα δὲν ἐλέχθησαν, Κύριοι, ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ κατὰ τὴν λήγουσαν ταύτην βουλευτικὴν Περίοδον! Ὁποῖαι ὑψηλαὶ ἰδέαι περὶ ἐλευθερίας καὶ περὶ ἰσότητος καὶ περὶ δικαιοσύνης καὶ περὶ εὐημερίας τοῦ ἔθνους καὶ περὶ βελτιώσεως τοῦ οἰκονομικοῦ μας συστήματος καὶ ὅλων τῶν κλάδων τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας καὶ περὶ τόσων ἄλλων ὑψηλῶν ἀντικειμένων, ὅλων διδακτικωτάτων ἅμα καὶ ὠφελιμωτάτων! καὶ ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρχε τὸ πρόσφορον μέσον τοῦ νὰ διαβιβάσῃ αὐτὰ ἡ Βουλὴ ἐγκαίρως εἰς γνῶσιν τοῦ λαοῦ, ὅλα ἢ εἰς οὐδὲν ἐχρησίμευσαν ἢ παρεμορφώθησαν.

Συντέμνων δὲ τὸν λόγον, ἀρκοῦμαι νὰ σᾶς ὑπομνήσω τοὺς ἐμβριθεῖς λόγους τοῦ φιλοπάτριδος καὶ μελιρρύτου βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου Κ. Ἠλλήκα κατὰ τὴν συζήτησιν περὶ συστάσεως ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς κατηγορίας τοῦ Κ. Μηλίου, κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς προτάσεώς του περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, ὅτε κατέβη τοῦ βήματος χειροκροτούμενος ὑπὸ σύμπαντος τοῦ ἀκροατηρίου, κατὰ τὴν περὶ συστάσεως τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν συζήτησιν, ὅτε διὰ τῶν παρατηρήσεών του περὶ συλλογῆς καὶ ἐκτυπώσεως τῶν δημοτικῶν ᾀσμάτων μᾶς ἀνεβίβασεν εἰς τὸν οὐρανὸν, μᾶς κατεβίβασεν εἰς τὸν ᾅδην καὶ κατεγοήτευσε τὰς καρδίας μας, καὶ κατὰ τόσας ἄλλας περιστάσεις. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα τὸ ἔθνος οὐδὲν τούτων γινώσκει δι' ἔλλειψιν τοῦ ἀρμοδίου πρὸς διάδοσιν αὐτῶν ὀργάνου, καὶ ἐνῷ τὸ βουλευτικὸν βῆμα ἠχεῖ πάντοτε ἠχὼ τερψικάρδιον καὶ πατριωτικὴν, ὁ λαὸς οὐ μόνον τῶν ἐπαρχιῶν ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν Ἀθηνῶν νομίζει ὅτι τὸ βῆμα εἶναι ἄλαλον, διότι οὕτω γράφουσί τινες ἐφημερίδες, ἀποβλέπουσαι οὐχὶ εἰς τὸ συμφέρον τῆς πατρίδος, ἀλλ' εἰς τὸ ἑαυτῶν. Δικαίως καὶ μετὰ θάρρους λοιπὸν δύναμαι νὰ εἴπω, ὅτι ἀφ' ἧς ἡμέρας ἡ ἐφημερὶς ἡμῶν κυκλοφορεῖ καὶ διασαλπίζει τὰς πράξεις καὶ τὰ βήματα ἡμῶν ἀπανταχοῦ, ἦρχισε νέα, ἡ ἀληθὴς, ἡ πραγμα-

τική ζωὴ τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων, καὶ ἡ δημοσιότης τῶν συνεδριάσεων προσκτᾶται τὴν πραγματικὴν ἀξίαν της, ὥστε τὸ ἀδέκαστον καὶ ἀλάνθαστον δικαστήριον τῆς κοινῆς γνώμης δύναται περιστοιχισμένως νὰ κρίνῃ περὶ ἡμῶν, τὸ δὲ ἔθνος μανθάνον διὰ τῶν δημοσιευομένων ἀγορεύσεών μας τοὺς ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγους ἐπὶ παντὸς νομοθετουμένου, θέλει ἀποφαίνεσθαι ἐν συνειδήσει ἂν τοῦτο τείνῃ πρὸς τὸ καλὸν τοῦ ἔθνους, καὶ θέλει συντρέχει διὰ τῆς ἐπιδοκιμασίας του εἰς τὴν ἠθικὴν ἰσχυροποίησιν καὶ κύρωσιν αὐτοῦ.

Καὶ ὁ μὲν λαὸς τίθεται ἐνταῦθα εἰς θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τῆς ἀξίας τῶν ἀντιπροσώπων του, βλέπων τοὺς λόγους αὐτῶν, καὶ νὰ σκεφθῇ ἂν ὦσιν ἢ ὄχι ἱκανοὶ νέας ἐκ μέρους των ἐμπιστοσύνης, οἱ δὲ βουλευταὶ θέλουσι καπιάζει τόσῳ μᾶλλον εὐχαρίστως εἰς τὴν ἀκριβεστάτην ἐκπλήρωσιν τῶν χρεῶν των, καθ' ὅσον εἶσι βέβαιοι ὅτι αἱ πράξεις των θέλουσι γνωστοποιεῖσθαι εἰς τὸν λαὸν, τοῦ ὁποίου τὰ συμφέροντα ἐκλήθησαν νὰ ἀντιπροσωπεύσωσι.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, Κύριοι, δὲν ἐδίστασα νὰ σᾶς ἐξηγήσω τὴν εὐχαριστησίν μου ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει τῆς ἐφημερίδος ἡμῶν, ὡς δὲν διστάζω νὰ ἐπαινέσω τὸν πατριωτισμὸν τοῦ ἐντίμου καὶ φιλοτίμου προέδρου ἡμῶν, ὅστις, τέκνον τοῦ βήματος ὤν, κατώρθωσε τέως νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἐπιθυμίαν τῆς Βουλῆς, καὶ πιστεύω ὅτι ὅλοι θέλετε συνεπαινέσει μετ' ἐμοῦ αὐτὸν καὶ παραδεχθῇ τὴν περὶ τῆς ἐφημερίδος πρότασίν του.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι παρεξήγησεν αὐτὸν ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Καλαβρύτων ἄνευ πολλῆς περισκέψεως, καθ' ὅσον οὗτος δὲν εἶναι ὁλοσχερῶς ἐνάντιος εἰς τὴν σύστασιν τῆς ἐφημερίδος, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε μάλιστα ὑπεστήριξεν, ἐν ᾧ ὁ προαγορεύσας ἀνθίστατο· εἶπε δὲ μόνον, ὅτι δὲν βλέπει τὴν ἐποχὴν ἁρμοδίαν πρὸς ἔναρξιν τοῦ ἔργου, ληγούσης ἤδη τῆς περιόδου.

Καταλαβόντος ἐνταῦθα τὴν ἕδραν τοῦ ἀντιπροέδρου, ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι οὐδεὶς τῶν σήμερον πολεμούντων τὴν ἔκδοσιν τοῦ φύλλου τοῦ περιέχοντος τὰς τελευταίας συζητήσεις τῆς Βουλῆς, διαφιλονεικεῖ τὴν ἀνάγκην τῆς δημοσιεύσεως τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων, καὶ ἑπομένως θεωρεῖ περιττὸν νὰ καταδείξῃ τὴν ἀνάγκην αὐτὴν, ἀφ' οὗ οὐδεὶς τὴν ἀρνεῖται. Οἱ ἐναντίοι δύω προτείνουσιν ὑπὲρ ἑαυτῶν λόγους, τὴν μετὰ μικρὸν λῆξιν τῆς Περιόδου, καὶ τὴν τελευταίαν τῆς Βουλῆς ἀπόρασιν, καθ' ἣν ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς ὠφειλε νὰ συνεννοηθῇ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως περὶ συστάσεως ἐπισήμου ἐφημερίδος, ἥτις νὰ περιέχῃ τάς τε ἐπισήμους κυβερνητικὰς πράξεις καὶ τὰς

συζητήσεις τῶν Βουλῶν· εἰς τὸ μέτρον δὲ τοῦτο κατέφυγεν ἡ Βουλὴ, πεισθεῖσα ἀπὸ τοὺς ἀκατασχέτους λόγους τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου. Ἀλλ' ὁ Κ. πρόεδρος ἐγκαίρως ἐξετέλεσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, συνεννοηθεὶς μετὰ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, καὶ ἐγκαίρως ἀνήγγειλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἀρνητικὴν αὐτοῦ ἀπάντησιν. Ὁ δεύτερος λοιπὸν τῶν ἐναντίων λόγος δὲν ὑφίσταται. Ἀλλὰ καὶ ὁ πρῶτος δὲν φαίνεται αὐτῷ ἰσχυρὸς καὶ πειστικὸς, διότι τί σημαίνει ἂν εὑρισκώμεθα εἰς τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν μας; Ἡ περὶ συστάσεως ἐφημερίδος ἰδέα, πρὸ ἓξ ἐτῶν κυκλοφοροῦσα, κατέστη ἤδη ὥριμος, καὶ ἑπομένως δὲν ἐννοεῖ διὰ τί νὰ μὴ πραγματοποιηθῇ ἤδη, καίτοι ἐγγίζοντος τοῦ τέλους τῆς περιόδου, ἀφ' οὗ μάλιστα οὕτω θέλομεν κληροδοτήσει εἰς τοὺς διαδόχους μας ἓν ἀξιόλογον ἔργον. Δὲν εἶναι δὲ ἀληθὲς ὅτι δὲν θέλομεν ἔχει πλέον ἀντικείμενα συζητήσεων, ἀφ' οὗ πολλὰ καὶ σπουδαῖα ὑπολείπονται ἔργα, ὡς ὁ προϋπολογισμὸς καὶ ἄλλα.

Ἀλλ' ὁ βουλευτὴς Καλαμῶν ζητήσας τὴν ἀναβολὴν, ἔθηκε ζητήματά τινα, τὰ ὁποῖα ὅμως ἐκ τοῦ προχείρου δυνάμεθα νὰ λύσωμεν. Ἡ ἐφημερὶς αὕτη π. χ. θέλει περιέχει μόνον τὰς συζητήσεις τῆς Βουλῆς, καὶ θέλει δημοσιεύεσθαι μετὰ τὴν τῶν πρακτικῶν ἐπικύρωσιν. Ἂν δὲ τὸ φύλλον, ὅπερ ἔχομεν ἤδη ὑπ' ὄψιν, ἐξεδόθη πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῶν πρακτικῶν, τοῦτο ἐγένετο διὰ νὰ δοθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ἓν δοκίμιον τῆς ἰδέας, χωρὶς ὅμως νὰ φέρῃ ἐπίσημον χαρακτῆρα, τὸν ὁποῖον τότε θέλει φέρει, ὅταν ὑμεῖς παραδεχθῆτε τὸ ἔργον. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ προβῶμεν σήμερον εἰς τὴν τοῦ ἔργου παραδοχὴν, αὔριον δὲ νὰ σκεφθῶμεν περὶ τοῦ τρόπου τῆς διεξαγωγῆς αὐτοῦ, ἂν τοῦτο θεωρηθῇ ἀναγκαῖον. Ὁ δὲ προτεινόμενος τῆς οἰκονομίας λόγος εἶναι ὅλως ἀσήμαντος, διότι ἡ δαπάνη εἶναι εὐτελὴς, ἀφ' οὗ μάλιστα ἐκπέσωμεν τὰ ἤδη γινόμενα ἔξοδα διὰ τὴν τύπωσιν τῶν πρακτικῶν, τὰ ὁποῖα τότε θέλουν εἶσθαι, σύμφωνα καὶ μὲ τὸν κανονισμὸν, σύντομος καὶ περιληπτικὴ ἔκθεσις τῶν γεγονότων.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ πρόεδρος μετὰ τοῦ ζητήματος περὶ τῆς ἐφημερίδος συνέδεσε καὶ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἀρχαίων ἐγγράφων, παρατηρεῖ, ὅτι τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀναβληθῇ. Δύω δὲ ὑπαρχουσῶν ἰδεῶν περὶ τῆς τυπώσεως αὐτῶν, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ μὲν μία περὶ τῆς δι' ἐργολαβίας τυπώσεως τῶν ἐγγράφων θέλει μὲν φέρει μικράν τινα οἰκονομίαν, δὲν εἶναι ὅμως ἀξιοπρεπὲς χάριν μικρᾶς οἰκονομίας νὰ δώσωμεν εἰς ἐργολαβίαν τὴν τύπωσιν τοσούτων σημαντικῶν ἐγγράφων, τὰ

ὁποῖα διασωθέντα ἐκ τόσων τρικυμιῶν καὶ κλυδώνων, εἶναι καλὸν νὰ μένωσιν ἐν τῇ Βουλῇ, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη νὰ τυπωθῶσιν ὑπ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς ἰδίᾳ αὐτῆς δαπάνῃ πρὸς πλειοτέραν ἐπισημότητα καὶ δημοσιότητα τοῦ ἔργου, καὶ τὴν γνώμην αὐτὴν πιστεύει ὅτι θέλει παραδεχθῇ ὅσον τάχιστα καὶ ἡ Βουλή, διὰ ν' ἀρχίσῃ ἡ τύπωσις καὶ διὰ νὰ ἔχῃ ἡ σημερινὴ Βουλὴ τοὐλάχιστον τὴν εὐχαρίστησιν, ὅτι ἤρχισε τὸ ὡραῖον τοῦτο ἔργον, εἰς περαίωσιν τοῦ ὁποίου ἀπαιτοῦνται τέσσαρα τοὐλάχιστον ἔτη.

Ἐπανέλαβεν εἷς τῶν προαγορευσάντων, ὅτι ὁ βουλευτὴς Ἠλείας ἐξέφρασε τὴν ἀπορίαν αὐτοῦ, διότι τὸν ἤκουσε δῆθεν ἀντιράσκοντα πρὸς ὅσα εἶπεν ἄλλοτε κατὰ τῆς συστάσεως τῆς ἐφημερίδος. Ἀλλὰ βεβαίως εὑρίσκεται εἰς ἀπάτην, διότι ὁ ἀγορεύων ὑπῆρξεν ἀείποτε θιασώτης τῆς ἰδέας, ἣν ἤγγισεν ἀκριβῶς σήμερον. Πολὺ δὲ μᾶλλον δὲν εἶναι ἀκριβὲς ὅτι ὁ ἀγορεύων ἐζήτησεν ἄλλοτε τὴν ἐπ' ἀόριστον ἀναβολὴν τοῦ ζητήματος, ἐπειδή, ὡς ἡ Βουλὴ ἐνθυμεῖται, ἀφ' οὗ πρῶτος ὁ βουλευτὴς Σύρου ἔλαβε τότε τὸν λόγον, ἐπελθὼν ὁ βουλευτὴς πανεπιστημίου ἐξήγησε τοὺς πολιτικοὺς λόγους, δι' οὓς δὲν θεωρεῖ ὅλως ὠφέλιμον τὴν τοιαύτην τῶν πρακτικῶν δημοσίευσιν, καὶ ἐπρότεινεν ἄλλο καταλληλότερον πρὸς τὸν σκοπὸν μέσον. Τοῦτο τῷ λόγῳ λοιπὸν οἱ βουλευταὶ πάντες εἰδεώρησαν τότε ἀναγκαῖον νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ μίαν ἡμέραν τὸ ζήτημα, ἵνα σκεφθῶσιν ἐπὶ τῶν γενομένων νέων παρατηρήσεων, καὶ τὴν ἀνάγκην τῆς μικρᾶς ταύτης ἀναβολῆς συνεμερίσθη καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν ἄλλων.

Ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι μεθ' ὅσα πολλάκις ἐρρέθησαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ζητήματος, καὶ τὴν γενομένην μάλιστα παραδοχὴν συστάσεως τῆς ἐφημερίδος, δὲν πρέπει νὰ ἐπανέλθῃ ἡ Βουλὴ ἐπὶ ζητήματος λελυμένου, ἐκτὸς ἂν προτίθηται νὰ ἀνακαλέσῃ ὅ,τι αὐτὴ ἀπεφάσισε. Διὰ τοῦτο δὲν ἔρχεται νὰ εἴπῃ σήμερον οὐδὲ περὶ τοῦ χρησίμου οὐδὲ περὶ τοῦ ἀνωφελοῦς τῆς ἐφημερίδος· τὰ ζητήματα, ἐφ' ὧν πρέπει νὰ περιορισθῇ τὸ Σῶμα, εἶναι τὸ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διευθύνσεως τῆς ἐφημερίδος καὶ τὸ περὶ τῆς ἀναγκαίας πρὸς ἔκδοσιν καὶ συντήρησίν της δαπάνης. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ ὑποβληθὲν ἤδη ἐνώπιον τῆς Βουλῆς φύλλον, ἀφ' οὗ ὁ ἀξιότιμος πρόεδρος εἶπεν, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠθέλησε νὰ ἀναμιχθῇ ποσῶς εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος, καὶ μετὰ τοὺς εὐφραδεῖς λόγους τοῦ βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου (τοὺς ὁποίους δὲν ἀναφέρει ἵνα μὴ ἐλαττώσῃ τὴν ἀξίαν των) ὅτι δηλ. ἠδύνατο ν' ἀποδοθῇ χρωματισμός τις εἰς τὴν γεννωμένην πρὸς μίαν

τῶν ὑπαρχουσῶν ἐφημερίδων προτίμησιν· ἐπόμενον ἦτον ὅτι ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς καθ' ὃν τρόπον ἐνήργησε τοῦτο ὁ Κ. πρόεδρος. Ὁ μόνος λοιπὸν ἰσχυρὸς λόγος, ἐξ ὅσων ὁ βουλευτὴς Καλαμῶν ἀνέφερεν, εἶναι ἂν πρέπει νὰ ἐκδίδηται ἡ ἐφημερὶς πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν πρακτικῶν, ἐννοεῖται δὲ ὅτι εἰς τὸ μέλλον πρέπει νὰ δημοσιεύηται μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν. Ἂν δ' ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀτόπως ἴσως ἐδόθησαν τὰ πρακτικὰ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως, καθ' ὅσον μάλιστα ὑπάρχει ἐν τῇ ἐφημερίδι καὶ ὁ τίτλος *ἐκ τοῦ γραφείου τῆς Βουλῆς*, ἀφ' οὗ ὅμως δὲν παρουσιάσθησαν παράπονα ἐκ μέρους τῶν ἀγορευσάντων δι' ἔλλειψίν τινα τῶν λόγων αὐτῶν, δὲν εἶναι σφάλμα τι σύσιωδες ἡ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως δημοσίευσις. Τὸ δὲ ζήτημα ἂν καὶ τὰ πρακτικὰ τῆς Γερουσίας θέλουσι δημοσιεύεσθαι διὰ τοῦ αὐτοῦ φύλλου, δὲν πρέπει νὰ γίνῃ ἤδη ἀντικείμενον συζητήσεως· δυνάμεθα δὲ νὰ σκεφθῶμεν περὶ τούτου μόνον ἂν ζητηθῇ τυχὸν παρὰ τοῦ ἑτέρου Σώματος. Προσθέτων δὲ ὀλίγα τινὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν ἰδέαν, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἐκδοθῇ ἡ ἐφημερὶς καθ' ἣν ἐποχὴν ἐγγίζει ἡ Βουλὴ εἰς τὴν λῆξιν τῆς τελευταίας συνόδου, παρατηρεῖ ὅτι, ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐκδοθῇ **5** ἢ **10** ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως, ἀναμφιβόλως ἤθελεν εἶσθαι ὀρθὴ ἡ ἔνστασις τοῦ προτείναντος· ὅταν ὅμως ἀρκετοὶ μῆνες ἀριθμοῦνται πρὸ τῆς λήξεως τῆς συνόδου καὶ ἔχομεν τόσα νομοσχέδια νὰ συζητήσωμεν ἔτι, ἐπεται ὅτι εἶναι λίαν χρήσιμος ἡ ἔκδοσις τῆς ἐφημερίδος, καὶ τὸ μεγαλείτερον μάλιστα καλὸν, ὅπερ θέλει προξενήσει, εἶναι ὅτι ἐπιλαμβάνεται τῶν περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς λιποταξίας διαδιδομένων, καὶ δι' αὐτῆς γίνονται γνωσταὶ αἱ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διαθέσεις τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου, ἡ ἀμυδαία πρὸς ῥιζικὴν ἐξάλειψιν τοῦ κακοῦ σκέψις καὶ συνεννόησις, καὶ τὰ μέτρα, ὅσα ἐλήφθησαν ἢ θέλουσι ληφθῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Τοιουτοτρόπως δὲ φιμώνονται τὰ στόματα ὅλων ἐκείνων, ὅσοι ἠθέλησαν νὰ ἐπιῤῥίψωσι μῶμον κατὰ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, καὶ ἡ ἔκδοσις τῆς ἐφημερίδος ἤρξατο εἰς ἐποχὴν καταλληλοτάτην, καθ' ἣν πολλαὶ μοῦραι ἀπεδόθησαν κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ πολιτεύματος αὐτῆς. Δι' ὅλους λοιπὸν τοὺς ἀνωτέρω λόγους συμπεραίνει ὅτι τὰ μόνα ζητήματα, ἅπερ δύνανται νὰ ἀναβληθῶσιν, εἶναι τὸ περὶ τῆς καθυποβληθείσης δαπάνης καὶ τὸ περὶ τοῦ τρόπου τῆς διευθύνσεως τῆς ἐφημερίδος, περὶ ὧν καὶ μόνων εἶναι ἀδιάφορος ἂν ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις εἰς ὡρισμένην τινὰ καὶ προσεχῆ συνεδρίασιν.

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐπέφερεν ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς·

Τὰ πρακτικά, Κύριοι, φέρουσι τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην, ὅταν ἐπικυρῶνται μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν καὶ ὑπογράφωνται παρὰ τοῦ προεδρείου· πρὸ τούτου δὲν φέρουσιν ἐπίσημον χαρακτῆρα, καὶ ἑπομένως τὰ ἤδη παρουσιαζόμενα διὰ τοῦ τύπου εἶναι, ὡς εἶπον, ἁπλοῦν δοκίμιον. Τρεῖς δὲ ἰδέαι μὲ παρεκίνησαν νὰ φέρω ὑπὸ τὴν ἔγκρισίν σας τὸ δοκίμιον τοῦτο, ἰδέαι κατ' ἐμὲ πολλὰ σπουδαῖαι καὶ σεβαραί, ἐξ ὧν ἡ τελευταία μάλιστα συνδέεται στενῶς μὲ τὸ μέλλον ἁπάντων ἡμῶν.

Συγχωρήσατέ με, Κύριοι, νὰ φέρω ἓν παράδειγμα ἀπὸ τὸν ἴδιον ἑαυτόν μου. Ὅτε ἐσχάτως ἀνεχώρουν διὰ τὴν Μεσσηνίαν, διῆλθον καὶ ἀπὸ τὸν Ἅγιον Πέτρον τῆς Κυνουρίας, ὅπου δὲν εἶχον τὴν τύχην νὰ γνωρίζω κἀνένα, οὔτε ἐπρόφθασα νὰ λάβω συστατικὰ παρὰ τῶν ἐντίμων φίλων μου. Ἀλλ' ἀπήντησα ἐκεῖ πρὸ ἐμοῦ ῥθάσαν τὴν πλέον ἀποτελεσματικὴν σύστασιν, καὶ ἡ σύστασις αὕτη ἦτον, ἐπαναλαμβάνω ἐπικαλούμενος τὴν συγγνώμην σας, μία τις ὁμιλία μου δημοσιευομένη διά τινος ἐφημερίδος. Μόλις λοιπὸν ἔρθασα εἰς Ἅγιον Πέτρον, καὶ προσελθὼν ὁ δήμαρχος μετά τινων ἄλλων, μὲ προσέφερε τὴν εἰλικρινεστέραν φιλοξενίαν. Ὅτε δὲ τὸν ἠρώτησα εἰς τί ὀφείλω τὴν εὐγενῆ ταύτην προσφοράν, εἰξεύρετε, Κύριοι, τί μὲ ἀπεκρίθη; « Εἶδα ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀγαπῶν τὸν λαόν » καὶ μοὶ ἐπέδειξε τὴν ἐφημερίδα. Καὶ τί εἶναι ἡ ὁμιλία μου, Κύριοι, ἀπέναντι τῶν ἀπορράσεων καὶ ἐργασιῶν σας; Δὲν λέγω τοῦτο ἐπιδεικνύων κενὴν μετριοφροσύνην, ἀλλ' ἐν πεποιθήσει πιστεύω ὅτι αἱ πράξεις τῆς Βουλῆς μυριοπλασίως εἰσὶν ὑπέρτεραι πάσης ἀτομικῆς ὁμιλίας. Καὶ ὅμως ἡ μεγάλη ἀξία τοῦ νομοθετικοῦ τούτου Σώματος παραγνωρίζεται καθ' ἑκάστην, προσβάλλεται ἀπὸ τὰ ἰοβόλα τόξα τῆς συκοφαντίας. Ἡ Βουλὴ κατὰ δυστυχίαν, τὸ λέγω μὲ λύπην μου, Κύριοι, ἐλησμονήθη εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ, διότι εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ λαοῦ δὲν ὑπεβλήθησαν εἰλικρινῶς αἱ ἐνέργειαί της. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς λοιπὸν τῆς εἰς τὴν Κυνουρίαν ἀφιξεώς μου ὥρμησα νὰ πράξω πᾶν ὅ,τι δύναμαι ὑπὲρ τῆς διαδόσεως τῶν πράξεων τῆς Βουλῆς. Ἂν φρονῆτε τὸ ἐναντίον, ἂν πεῖς αὐτοὶ δηλονότι δὲν πιστεύητε εἰς τὴν ἀξίαν τῶν ἔργων σας, εἰπέτε το ἤδη· ἡ εἰδική μου πεποίθησις θέλει μένει ἀείποτε ἡ αὐτή.

Ὅταν, Κύριοι, ἄλλοτε ἐγένετο λόγος ἀπὸ τοῦ βήματος περὶ συστάσεως ἰδίας ἐφημερίδος, ἐνθυμεῖσθε μετὰ πόσης ἐπιθυμίας καὶ συγκινήσεως παρεδέχθη ἡ Βουλὴ τὴν ἰδέαν ταύτην,

καὶ διώρισεν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπήν, τῆς ὁποίας εἶχον τὴν τιμὴν νὰ ὀνομασθῶ μέλος. Ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκηρύττετο, ἐνθυμεῖσθε, ὡς Σῶμα περιττὸν καὶ ἀνωφελές. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐντούτοις ἔφερε τότε ἐνώπιόν σας πρότασιν περὶ συστάσεως τῆς ἐφημερίδος. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ σύγκρισις αὐτῆς ἐζητήθη κατ' ἐργολαβίαν καὶ δι' εἴκοσι χιλιάδας δραχμῶν, ἡ δὲ ἐπιτροπὴ δὲν παρεδέχετο τὴν πρότασιν ταύτην, ἡ σύστασις τῆς ἐφημερίδος παρουσιάσθη εἰς τὴν Βουλὴν ὡς ζήτημα ὑπουργικῆς ἐμπιστοσύνης, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνεβλήθη, διότι ἡ Βουλὴ καὶ τότε παρεῖχε τὰ πιστὰ εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ἔκτοτε, Κύριοι, ἀπὸ περιττὴς ἡ Βουλὴ τῶν ἀντιπροσώπων ἐθεωρήθη σῶμα ἐπιβλαβές· ἐπροβιβάσθη δηλ. εἰς τὴν κοινὴν ἀγανάκτησιν, καὶ κηρύττεται ὡς πληγὴ τοῦ λαοῦ ἀπέναντι τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Εὐρώπης, χωρὶς οὐδ' ἡ Κυβέρνησις νὰ κερδήσῃ ἐκ τούτου, ἥτις λογίζεται ὡς αἰτία τῆς καταστάσεως ταύτης τῶν Βουλῶν.

Τὸ κακὸν ὅμως δὲν περιωρίσθη ἕως ἐδῶ. Ὅλος σχεδὸν ὁ Ἑλληνικὸς τύπος ἢ σιωπᾷ, ὡς δὲν ἀγνοεῖτε, περὶ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ πραττομένων, ἢ ἀρέσκεται νὰ δημοσιεύῃ πᾶν ὅ,τι φέρει χαρακτῆρα πολιτικόν, πᾶν ὅ,τι ἐκφράζει ὁρμὰς ἴδιας καὶ ἐμπαθεῖς. Εἴδατε ποτὲ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου μία τις πρᾶξίς σας ἀφορῶσα τὴν κοινωνικὴν πρόοδον καὶ εὐημερίαν; ποῦ ἐγένετο ποτὲ λόγος περὶ ὅσων ὑπὲρ τῆς γεωργίας ἐψηφίσατε; ποίας ἀνέφερε ποτὲ ὅτας ὑπὲρ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς παιδείας ἐπροκαλέσατε βελτιώσεις; Τοιουτοτρόπως, ἐνῷ παραγνωρίζονται ἀφ' ἑνὸς αἱ πράξεις μας ὅλαι, δίδομεν συγχρόνως τὸ λυπηρότερον εἰς τὸν λαὸν μάθημα καὶ διαρθείρομεν τὴν πολιτικὴν ἀγωγήν του· διότι δὲν διαδίδεται οὕτω ἀπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ βήματος γαλήνιός τις καὶ ὁμαλὴ συζήτησις κοινῆς ὠφελείας, ἀλλὰ πᾶν ὅ,τι ἐράπτεται τῆς πολιτικῆς, καὶ ταύτης ὑπὸ χροιὰν πικρίας καὶ ἐπιθέσεως. Εἴσθε ἐκ τοῦ λαοῦ, Κύριοι· γνωρίζετε τὰς ἀκύρεις καὶ τὰς εὐχάς του· θέσατε ἑπομένως τὴν χεῖρα εἰς τὴν καρδίαν, καὶ εἰπέτε ἂν δὲν λέγω ἀλήθειαν.

Ἀλλὰ καὶ τρίτος τις λόγος, λόγος μεγάλης σπουδαιότητος καὶ μελέτης, μᾶς ἐπιβάλλει, Κύριοι, τὸ καθῆκον νὰ δώσωμεν εὐρυτέραν διάδοσιν εἰς τὰς ἰδέας καὶ πράξεις τοῦ Σώματος. Μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν νέαν πολιτικὴν ἐποχήν, ὁ πολιτισμὸς ἐρρίφθη, οὕτως εἰπεῖν, ἀγωνοθέτης ἐν τῇ Ἀναταλῇ, καὶ προσκαλοῦνται αἱ ἐν αὐτῇ ἐθνικότητες πρὸς ἅμιλλαν.

Ὁ λόγος καὶ ἡ δημοσιότης, δὲν ἀγνοεῖτε, εἶναι τὸ κυριώτερον τοῦ πολιτισμοῦ μέρος· εἶναι τὸ διπλοῦν κοινωνικὸν

καὶ ἐκ τούτου οὐδὲ τὸ ὑπουργεῖον ἐσκέφθη τι περὶ τῆς ἐκδόσεώς της. Ἂν δὲ ἰδιαιτέρως ὑπουργός τις ἐξέφρασεν εἰς τὸν Κ. πρόεδρον ἰδέαν τινὰ, σημαίνει ὅτι ἀτομικὴν ἔδωκε γνώμην, καὶ ὄχι μετὰ προηγουμένην ἀπόφασιν ἐν ὑπουργικῷ συμβουλίῳ. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν, ἐν ᾧ τὸ ὑπουργεῖον παραδέχεται τὴν ἐκτύπωσιν ἐφημερίδος τοιαύτης, νομίζει ὅτι δὲν εἶναι ἀπὸ σκοποῦ νὰ συνεννοηθῶσι περὶ τούτου τὰ προεδρεῖα τῶν δύω Σωμάτων, νὰ σκεφθῇ δὲ καὶ τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως εὑρεθῇ ἴσως οἰκονομικώτερός τις πρὸς τὸν σκοπὸν τρόπος. Ἄλλως τε καὶ ἡ Βουλὴ αὐτὴ ἀπεράνθη νὰ συνεννοηθῶσι τὰ προεδρεῖα καὶ συγχωνεύσωσι τὰς ἐργασίας αὐτῶν, μεθ' ὃ δύναται νὰ γίνῃ τότε ἡ σύστασις τῆς ἐφημερίδος καταλληλότερον καὶ οἰκονομικώτερον ἴσως. Ἑπομένως καλὸν νομίζει ν' ἀναβληθῇ ἡ περὶ τούτου ἀπόφασις τῆς Βουλῆς.

Ὑπέλαβεν ὁ πρόεδρος τῆς Βουλῆς, ὅτι εὐχαριστεῖται διότι εὑρίσκεται ἐν πλήρει συμφωνίᾳ μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐφ' ὅσων προτείθηκεν ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, καθ' ὅσον παρατηρεῖ τὸ Σῶμα ὅτι ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τὰ περὶ τῆς ἐφημερίδος ἀποφασισθέντα, καὶ ἔλαβε τὴν ἀπάντησιν, ἣν ἀνέφερεν ἤδη. Ἀπόκειται λοιπὸν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνῃ, ἀλλ' ἡ οἰκονομία 3,000 δραχμῶν οὐδ' ἔπρεπε νὰ ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου.

Ἀναπτύσσων μετὰ ταῦτα τὴν περὶ ἀναβολῆς πρότασίν του, παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Καλαμῶν, ὅτι ἡ ὑποβαλλομένη πρᾶξις τοῦ προεδρείου ἀντίκειται πρὸς δύω ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς· α') εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ νὰ συνεννοηθῇ τὸ προεδρεῖον μετὰ τῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν πρακτικῶν, καὶ β') εἰς ἑτέραν ἀπόφασιν τοῦ νὰ ἐκτυπωθῶσι τὰ ἔγγραφα τοῦ ἐνδόξου ἡμῶν ἀγῶνος ἀντὶ 1,000 ὡς ἔγγιστα δραχμῶν δι' ἐργολαβίας. Ἀλλὰ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐφημερίδα, ἐπειδὴ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠθέλησε νὰ μεθέξῃ τοῦ ἔργου, τὸ προεδρεῖον, παρὰ τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ὑποβάλλει σήμερον ἐν δακτύλιον, τοῦ ὁποίου ζητεῖ τὴν ἔγκρισιν· ὡς πρὸς τὰ ἔγγραφα δὲ τοῦ ἀγῶνος προτείνει νὰ δημοσιευθῶσιν οὐχὶ δι' ἐργολαβίας, ἀλλ' ὑπὸ τῆς Βουλῆς αὐτῆς καὶ δι' 6,000 δραχμῶν. Ἀλλ' ὅταν εἰσάγωνται δύω νέαι προτάσεις ἐναντίων τῶν ὑπὸ τοῦ Σώματος ἀποφασισθέντων, πῶς θέλετε νὰ παραδεχθῶμεν αὐτὰς ἐξ ἑτοίμου καὶ ἀνευ σκέψεως; Ὅτι ἡ Βουλὴ εἶχεν ἐπιτρέψει τὰς ἀνωτέρω ἀποφάσεις αὐτῆς, σημαίνει ὅτι εἶχε λόγους σπουδαίους, ἐξ ὧν οὐδὲν ἔχθη εἰς τὰς ἀποφάσεις της· πῶς θέλετε λοιπὸν νὰ ἐλθωμεν

προχείρως εἰς τὴν ἀνατροπὴν τούτων, καὶ ἄνευ νέας μελέτης νὰ παραδεχθῶμεν τὰς ἤδη ὑποβαλλομένας προτάσεις; Ἀφ' οὗ δὲ ἀντίκειται καὶ εἰς τὸν κανονισμὸν αὐτὸν τοῦ Σώματος τὸ νὰ γίνηται ἀμέσως δεκτὴ πᾶσα εἰσαγομένη νέα πρότασις, διὰ πολὺ μείζονα λόγον ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀναβολὴ, ἀφ' οὗ αἱ παρουσιαζόμεναι προτάσεις ζητοῦσι τὴν ἀναίρεσιν τῶν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἀποφασισθέντων, τὸ δὲ ὑπουργεῖον εἶπεν, ὅτι δέχεται νὰ συνεννοηθῇ περὶ τῶν προτάσεων. Διὰ τοὺς ἰσχυροὺς λοιπὸν τούτους λόγους συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ ἀναβληθῇ ἡ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησις.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ὅτι θέλει ἀποφασίσει ἐπὶ τοῦ παραδεκτοῦ ἢ μὴ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Καλαμῶν κατὰ τὴν γενησομένην πρώτην συνεδρίασιν.

Οὕτω δὲ ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3ην Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
Ε. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ι. Ἀποστολίδης.
Α. Ν. Πετμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΑ'.

Τῆς 11 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐν πρώτοις ἀνεκοίνωσεν ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος, ὅτι παρουσιασθείσης τῆς μεγάλης πρεσβείας ἐνώπιον τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης ἡμῶν, ὁ Κ. πρόεδρος τῆς Βουλῆς ἀπέτεινεν Αὐτῇ τὴν ἑπομένην προσφώνησιν·

Μεγαλειοτάτη!

«Σπεύδων νὰ ἐκφράσω τὸ σέβας τῆς Βουλῆς, τὴν ὁποίαν ἄγνη καὶ θερμὴ ὑπάρχει ἡ ἀφοσίωσις καὶ πρὸς τὴν Ὑμετέραν Μεγαλειότητα, τολμῶ νὰ ἐπαναλάβω καὶ ἐνώπιόν Σας τὴν γνωστὴν ἀπόφασιν αὐτῆς, ὅτι θέλει ἐξακολουθήσει παρέχουσα πρὸς τὴν Κυβέρνησίν Σας πᾶσαν συνδρομὴν, ἵνα δυνηθῇ ἡ Πατρὶς διὰ τῶν προόδων της ν' ἀνταποδώσῃ πρὸς τὸν Σεβαστὸν ἡμῶν Βασιλέα, ἐπανερχόμενον, τὴν εὐχαριστησιν, τὴν ὁποίαν ἡ ἐντελὴς ἀνάκτησις τῆς πολυτίμου ὑγείας Του θέλει τῇ προξενήσει.»

Μεθ' ἣν ὁ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἀπήντησεν ὡς ἑξῆς·

Κύριε Πρόεδρε.

«Λίαν εὐχάριστον θέλει εἶσθαι εἰς τὸν Βασιλέα ἐπανερχόμενον, νὰ ἴδῃ προχωροῦσαν εἰς τὴν ὁδὸν τῆς τάξεως καὶ εὐημερίας τὴν Πατρίδα, ἧς τὴν εὐδαιμονίαν εθεώρησε πάντοτε ὡς προσφιλεστέραν καὶ αὐτῆς τῆς πολυτίμου ὑγείας Του.

Τὰ αἰσθήματα τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς ἀφοσιώσεως τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα Μοὶ ἐκφράζετε καὶ περὶ ὧν οὐδέποτε ἀμφέβαλλον, Μοὶ εἶναι λίαν εὐάρεστα, καὶ χαίρω ἀκούουσα ἐπαναλαμβανομένην δι' ὑμῶν τὴν βεβαίωσιν αὐτῆς, ὅτι θέλει ἐξακολουθήσει παρέχουσα εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ Βασιλέως πᾶσαν συνδρομήν.»

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πιστώσεως **17,069** δραχμῶν διὰ τὴν ἀγορασθεῖσαν σκιάδα εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἐξετάσασα τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δραχμῶν **17,069** διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς σιδηρᾶς σκιάδος καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς πλατείας, ἔνθα παιανίζει ἡ μουσική, καὶ θεωρήσασα αὐτὸ καλῶς ἔχον, συνιστᾷ τοῦτο εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **8** Ἰουνίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Δ. Ὀρεινός, Χ. Τσαλαμιδᾶς,
Κ. Κουρκουμέλας, Φ. Φίλωνος. Ὁ εἰσηγητὴς
Π. Χρυσοβέργης.»

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον, ἐξέθηκέ τις, ὅτι εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. **2422** φύλλον τῆς *Ἀθηνᾶς* ὑπάρχει δημοσιευμένη διατριβή τις, ἣν ὑπογράφουσιν **80** περίπου κάτοικοι τοῦ χωρίου Κόκωβας τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων, ἣν ἔχει τὴν τιμὴν ν' ἀντιπροσωπεύῃ. Παραπονοῦνται δὲ οὗτοι, ὅτι ἐν γνώσει καὶ ἐκ κακῆς προθέσεως ὅλων ἐν γένει τῶν ἀρχῶν Καλαβρύτων, τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ αὐτῶν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων διαρπάζονται καὶ καταπατοῦνται τὰ κεκτημένα αὐτῶν δικαιώματα, ὅτι εἰς τοιαύτην περιῆλθον ἀπελπισίαν, ὥστε εἶναι βιασμένοι νὰ ἀναχωρήσωσιν εἰς τὴν ἀλ-

λοδαπὴν, καὶ ὅτι ὅλαι αἱ παρανομίαι αὗται διενεργοῦνται χάριν τοῦ ἀδελφοῦ του Ἀθ. Πετιμεζᾶ.

Ἀναγνοὺς δὲ τὴν ἀνωτέρω διατριβὴν, παρετήρησεν, ὅτι μόνη ἡ ἀνάγνωσις αὐτῆς εἶναι βεβαίως ἀρκετὴ νὰ συγκινήσῃ καὶ τὴν πλέον ἀνάλγητον καρδίαν· διότι ὅταν βλέπωμεν ὅτι καὶ ἐπιτάπιοι ἀρχαὶ καὶ κυβέρνησις καὶ αὐτὰ τὰ νομοθετικὰ Σώματα συνωμοτοῦσι κατὰ τῶν συμφερόντων μιᾶς κοινότητος, ἀναμφιβόλως ἡ περίστασις εἶναι ἀπελπιστικὴ, καὶ ἔχουσιν αἱ Βουλαὶ καθῆκον νὰ ἐξετάσωσι τὰ περὶ τῆς ὑποθέσεως. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ πρόκειται περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, μὴ λησμονῶν ὅμως ὅτι ἀντιπροσωπεύει τὰ συμφέροντα ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας του, δίδει ἀφορμὴν ἵνα προσαχθῇ ἡ ὑπόθεσις ἐνώπιον τῶν Βουλῶν καὶ ἐξετασθῇ ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ, διότι, ἂν ἔλαβε χώραν, ὡς ἐν τῇ διατριβῇ ἐξιστορεῖται, εἶναι παρανομία, δι' ἣν δὲν πρέπει ν' ἀδιαφορήσῃ τὸ Σῶμα.

Ἐπειδὴ ὅμως εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ καὶ ὑπὸ τίνος συνετάχθη ἡ διατριβὴ καὶ πῶς παρέπεισε τοὺς ἄλλους νὰ ὑπογράψωσι, συνάμα δὲ διαβάλλονται ὅλαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἀρχαὶ τοῦ Κράτους, θέλει τῷ συγχωρηθῇ νὰ ἐκθέσῃ τὸ πρᾶγμα ὡς ἔγινεν. Εἰς τὸ ἀνωτέρω χωρίον κατοικοῦσιν ἕως τεσσαράκοντα οἰκογένειαι, ὑπάρχουσιν δ' ἐν αὐτῷ ἄπειροι ἐθνικαὶ γαῖαι, τὰς ὁποίας κατέχουσιν οἱ κάτοικοι, τινὲς δὲ μάλιστα ἔφθασαν καὶ νὰ σφετερισθῶσιν αὐτὰς ὡς ἰδιοκτησίας των, ἀδίκημα, περὶ οὗ θέλει ἐνεργήσει τὰ δέοντα. Ὁ ἀδελφός του λοιπὸν ἀποταθεὶς ἀπὸ τοῦ Φεβρίου **1855** δι' ἀναφορᾶς εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον, ἐζήτησε νὰ τῷ παραχωρηθῶσιν ἐκ τῶν ἐθνικῶν τούτων γαιῶν **150** στρέμματα βαλτώδη καὶ χέρσα, τὴν δὲ δικαίαν ταύτην αἴτησιν ὁ ἔφορος, ἀφοῦ ἐξετάσας προηγουμένως ἂν οἱ λόγοι του ἦσαν ἀληθεῖς, εὗρεν αὐτοὺς τοιούτους, δὲν ἠδύνατο βεβαίως νὰ ἀρνηθῇ. Ἐγένετο λοιπὸν ἡ παραχώρησις τῶν στρεμμάτων, ἀλλ' ἐπειδὴ ἕνεκα τοῦ χειμῶνος εἶχον κατακλυσθῇ ἀπὸ ὕδατα, ὁ ἀδελφός του ἀνέβαλε τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ ῥαδιουργηθέντες οἱ κάτοικοι, οἵτινες κατ' ἀρχὰς εἶδον μετ' ἄκρας ἀδιαφορίας τὸ πρᾶγμα, ὑπό τινων ὁρμωμένων οὐχὶ ἐκ πόνου πρὸς τὰ συμφέροντά των, ἀλλ' ἐκ πολιτικῆς ἐμπαθείας, παρεπονέθησαν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον, ὅτι ὁ ἔφορος κακῶς ἐνήργησε τὴν παραχώρησιν τῶν ἀνωτέρω γαιῶν, τῶν ὁποίων τὴν κατοχὴν εἶχον δῆθεν αὐτοὶ πρὸ πολλοῦ. Τὸ ὑπουργεῖον διέταξε τότε τὸν ἔφορον, τὸν ταμίαν καὶ τὸν ἔπαρχον Καλαβρύτων νὰ ἐξετάσωσιν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ὑπόθεσιν, καὶ

μολονότι αἱ παρ' αὐτῶν δοθεῖσαι πληροφορίαι συνηγόρουν ὑπὲρ τοῦ ἀδελφοῦ του, ὅτι δηλ. αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος γαῖαι ποτὲ δὲν εἶχον καλλιεργηθῆ, ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς συνέστησε ἐπιτροπὴν ἀνωτέραν, ὑπὸ τῶν ΚΚ. Οἰκονομίδου, γενικοῦ γραμματέως, καὶ τῶν τμηματαρχῶν Τρικούπη καὶ Βάρβογλη καὶ ἄλλων ὑπαλλήλων καὶ δικηγόρων, νομίζει, συγκειμένην, ἥτις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν ὑπόθεσιν, διέταξεν ἐκ περισσοῦ νὰ μεταβῶσιν ἐπιτοπίως αἱ τρεῖς τῶν Καλαβρύτων ἀρχαί, καὶ μετὰ ταῦτα, ἀφ' οὗ ἐξετάσωσι, νὰ δώσωσιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὰς ἀποχρώσας πληροφορίας, καὶ ὅμως πάλιν μετὰ ὀκτὼ μῆνας τὸ ὑπουργεῖον ἐνέκρινε τὴν παραχώρησιν.

Καὶ οὕτω μὲν ἔχει ἡ ὑπόθεσις. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ διατριβὴ καθάπτεται, ὡς εἶπε, τῶν ἀρχῶν ὅλων, τὸ δὲ ἀποτροπαιότερον, δὲν φείδεται οὐδὲ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, τὰ ὁποῖα οὐδ' ἔλαβεν κἂν ἀφορμὴν νὰ ἐξετάσωσι τὴν ὑπόθεσιν· ἀφ' ἑτέρου δὲ προσθέτουσι διὰ τῆς διατριβῆς, ὅτι αἱ ἀρχαὶ πᾶσαι τείνουν νὰ καταστήσωσι τὸν ἀδελφόν του ἀπόλυτον σπαχῆν εἰς τὸν τόπον, ἀδιαφορεῖ μὲν περὶ τῆς ἀποδιδομένης αὐτῷ ἀκτημοσύνης, διότι δύναταί τις νὰ ἦναι ἀκτήμων δι' εὐγενεῖς λόγους, ἀποκρούων ὅμως τὴν περὶ σπαχῆ ἀναξίαν ἰδέαν, λέγει, ὅτι πᾶσαι ἐνήνεικαὶ ἐγχώριοι ἀρχαὶ οὐ μόνον δὲν εἶναι ὄργανα τῆς οἰκογενείας του ἢ τῶν φίλων του, ἀλλ' ἀπ' ἐναντίας ἀνήκουσιν εἰς τὴν μερίδα ἐκείνων, αἵτινες καὶ ὑπεκίνησαν τὴν διατριβήν. Ἀπόδειξις δέ, ὅτι οὐδεὶς τῶν ὑπαλλήλων τούτων διωρίσθη ὑπὸ τοῦ ἐνεστῶτος ὑπουργείου, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκατόχου αὐτοῦ. Ἐνταῦθα δὲ ἀνέφερε πρὸς ἀπόδειξιν ὀνομαστὶ ὅλας τὰς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καλαβρύτων ἀρχάς, ἐν αἷς καὶ τὸν ἔπαρχον, εἰπών, ὅτι ἂν ἐξιστόρει ὅλας τὰς ὑπ' αὐτοῦ ἐνεργηθείσας καταπιέσεις τῶν φίλων του καὶ τὰς παραβιάσεις τοῦ δημοτικοῦ νόμου, ἤθελε φρίξει τὸ νομοθετικὸν Σῶμα.

Ἐλπίζει λοιπὸν ὅτι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε λεχθέντων ἔπεισε τὴν Βουλὴν ὅτι αἱ ἀρχαὶ τῶν Καλαβρύτων, ὡς οὐδόλως φιλικῶς πρὸς αὐτὸν ἢ τοὺς συγγενεῖς του διακείμεναι, δὲν ἦσαν δυνατὸν νὰ χαρισθῶσιν ὑπὲρ τοῦ αἰτήσαντος τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς ἀδελφοῦ του, ὅτι ἡ Βουλὴ ἐσυκοφαντήθη δωρεὰν ὡς μείνασα δήθεν ἀνάλγητος εἰς τὰ δεινοπαθήματα ὁλοκλήρου κοινότητος, ἥτις, κατὰ τὴν ἀναγνωσθεῖσαν ἐν τῇ Ἀθηνᾷ ἔκθεσιν, ἔφθασεν εἰς τοιαύτην ἀπελπιστικὴν θέσιν, ὥστε νὰ σκέπτηται περὶ μετοικήσεως ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἀφ' οὗ δὲν δύναται νὰ εὕρῃ, ὡς λέγει, οὐδαμοῦ προστασίαν, τὰ πάντα δὲ συνώμοσαν κατ'

αὐτῆς, ἐν ᾧ ἐν τῇ Βουλῇ οὐδέποτε ἀπετάθη, καὶ ἑπομένως ἡ Βουλὴ οὐδέποτε ἔλαβε γνῶσιν τῶν παραπόνων τῶν κατοίκων· καὶ τελευταῖον ἐλπίζει ὅτι ἀπέδειξε διὰ πραγμάτων ἀναντιρρήτων ὅτι αἱ ρωγμαὶ τῶν δήθεν πασχόντων, ἢ κάλλιον τοῦ ὑποκινήσαντος ἢ ὑποκινησάντων αὐτοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα, δι' ὧν ἐνόμισαν ὅτι δύνανται νὰ ἐκμαιεύσωσιν οὐ μόνον τὸν ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ὁλόκληρον, ὡς δήθεν θέσαν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ τοὺς ἐν Καλαβρύτοις ὑπαλλήλους καὶ καταστῆσαν οἱονεὶ αὐτὸν δικτάτορα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ, εἶναι ἡ αἰσχροτέρα τῶν συκοφαντιῶν καὶ κατ' αὐτοῦ ἢ τῶν συγγενῶν του, καὶ κατὰ τοῦ ὑπουργείου, διότι ἔμαθεν ἤδη ἡ Βουλὴ ἐξ αὐτοῦ τοῦ καταλόγου, ὃν ὑπέδειξεν, ὅτι τοὐναντίον ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τῶν Καλαβρύτων ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέχρι τοῦ ἐλαχίστου διωρίσθησαν ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου, ὅτι ἐκτὸς τριῶν, ὅλοι οἱ ἄλλοι εἰσὶν ἐντόπιοι καὶ ὀπαδοὶ τῶν προστατῶν τῶν παραπονουμένων Κοκοβίτων.

Ἐπληροφορήθη ἀκόμη ἡ Βουλὴ ἐξ ὅσων εἶπεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ προκειμένου καὶ οἱ ὑπάλληλοι καὶ τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔκαμον ἄλλο, παρ' ὅ,τι ὁ νόμος καὶ τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου τοῖς ὑπηγόρευσε, καὶ ὅτι οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ἔχει ἀπὸ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον, οὐδὲ δύναται νὰ κατακριθῇ ἐμμέσως ἢ ἀμέσως ἂν μέχρι τοῦδε παρέσχεν αὐτῷ τὴν συνδρομήν του, διότι τοῦτο ἔπραξεν ἐμβλέπων εἰς τὴν γενικὴν αὐτοῦ πορείαν, ἐπειδὴ εἶναι πεπεισμένος ὅτι τὸ ὑπουργεῖον τοῦ Κ. Βούλγαρη, ἀφ' οὗ μετὰ θάρρους ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων εἰς περιστάσεις κρισίμους, ἐφιλοτιμήθη ν' ἀνταποκριθῇ εἰς τὴν πρὸς αὐτὸ ἐμπιστοσύνην τοῦ Βασιλέως καὶ τὴν ἰδέαν τοῦ καιροῦ. Καὶ ἀμεροληπτως ἐξετάζων τις τὰ πράγματα, βλέπει ὅτι τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον μετ' ἐνδελεχοῦς μερίμνης ἐνησχολήθη εἰς τὸ νὰ παγιώσῃ μὲν τὴν τάξιν ἐσωτερικῶς διὰ τῆς αὐστηρᾶς καταβιώξεως τῆς ληστείας, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ ἐπ' ἐσχάτων λυπήσασα τοὺς πάντας διὰ τὸ παράτολμον κίνημά της συμμορία τοῦ Δαβέλη ἐντὸς ὀλίγου καταρρέφεται, φονευθέντων, ὡς ἐπληροφορήθη, δύω τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ καὶ ἄλλων τόσων πληγωθέντων ἐν Μεγαρίδι πρὸς κοινὴν εὐχαρίστησιν, νὰ στερεώσῃ δὲ τὴν ὑπόληψιν τῆς Πατρίδος ἐξωτερικῶς, καὶ ἂν δύναταί τις νὰ κρίνῃ ἐκ τῶν ἑκάστοτε πεμπομένων βραθημάτων τῶν ἔξω ὁμογενῶν, ἐν οἷς συγκαταλέγεται ἤδη καὶ ὁ εὐγενὴς υἱὸς τοῦ φιλοπάτριδος ἱδρυτοῦ τοῦ ἀστεροσκοπείου μας

Κ. Σίνας, εἰμπορεῖ νὰ εἴπῃ, ὅτι καὶ κατὰ τοῦτο δὲν ἀπέτυχεν, ὅπερ λίαν εὐάρεστον πᾶσι. Δὲν ἐδυνήθη δὲ ν' ἀρνηθῇ μέχρι τοῦδε τὴν συνδρομήν του εἰς τὸ ὑπουργεῖον, διότι αὐτὸς τοὐλάχιστον εἶναι εὐχαριστημένος παρ' αὐτοῦ καὶ διὰ τὸ σέβας, τὸ ὁποῖον ἔδειξεν εἰς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς συστάσεις τῆς Βουλῆς, ὅπερ τεκμαίρεται ἐκ τῶν παρ' αὐτοῦ εἰσαχθέντων καὶ παρὰ τῆς Βουλῆς ἐπιψηφισθέντων νομοσχεδίων περὶ χορηγίας συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ γερουσιαστοῦ Γλαράκη, καὶ περὶ προικίσεως τῆς θυγατρὸς τοῦ ἐνδόξου πρωταγωνιστοῦ Γιατράκου κτλ.

Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου δὲν ἠδυνήθη οὔτε νὰ εὕρῃ οὔτε νὰ ἀκούσῃ τι ἐντὸς τοῦ περιβόλου τούτου ἐφαπτόμενον τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου, τοὐτέστιν ἢ ὅτι τὸ Σύνταγμα παρεβιάσθη, ἢ ὅτι οἱ νόμοι δὲν ἐφρμόσθησαν καλῶς, ἢ ὅτι διεκινδύνευσεν ἡ ἐλευθερία τοῦ τύπου ἢ ἐκλονίσθη ἡ ἀνεξαρτησία τῶν δικαστηρίων, ἢ ὅτι παρεβιάσθη ἡ ἰδιοκτησία, ἢ ἡ προσωπικὴ ἀσφάλεια ἢ ἡ οἰκιακὴ ἀσυλία τοῦ πολίτου, ἢ ὅτι συνελήφθη ἢ ἐφυλακίσθη τις ἄνευ δικαστικοῦ ἐνταλματος, ἢ ὅτι ἐξεπορίσθη τις ἐκ τῆς πρωτευούσης ἢ ἄλλοθεν αὐθαιρέτως ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον.

Ἐπομένως νομίζει ὅτι εἶναι συμφέρον γενικὸν νὰ μὴ παρεμβάλλῃ τις ἄνευ ἰσχυροῦ λόγου προσκόμματα εἰς τὴν πορείαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀλλὰ μᾶλλον νὰ ἐνθαρρύνῃ αὐτήν, ὑφ' ὁποτεδήποτε μάλιστα βλέπει ὅτι καὶ τάσιν ἔχει ὁποιαδήποτε καὶ ἂν ᾖ αὕτη ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ νὰ πράττῃ ὅ,τι καλὸν τὰ μέσα τῆς ἐπικρατείας τῇ ἐπιτρέπουσιν, οἷον νὰ κατασκευάζῃ ναοὺς μεγαλοπρεπεῖς, νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ τῆς καλλονῆς τῆς πρωτευούσης καὶ πάσης ἄλλης πόλεως, ὑπὲρ τῆς διορθώσεως τῶν δρόμων καὶ γεφυρῶν καὶ κατασκευῆς νηῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ ἀγορᾶς ἀτμοπλοίων, δι' ὧν διευκολύνονται τὰ μέσα τῆς συγκοινωνίας καὶ προάγεται ὁ πολιτισμός. καὶ κατὰ τοῦτο νομίζει δὲν ἀπεγώρησε καὶ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον.

Ταῦτα λέγων προσέθηκεν, ὅτι δὲν ἐννοεῖ νὰ προσβάλῃ κανένα, οὐδὲ νὰ περιποιηθῇ τὸ ὑπουργεῖον. Ἀπεναντίας μετὰ πολλῆς προσοχῆς ἐπιβλέπων ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τοῦ ὑπουργείου, θέλει ἀρνηθῇ εἰς αὐτὸ πᾶσαν συνδρομὴν καὶ θέλει τὸ καταπολεμήσει ἐντὸς τοῦ δικαιώματός του καὶ τοῦ νόμου, ὑφ' ὁποτε ἴδῃ αὐτὸ παρεκτρεπόμενον κατ' ἐλάχιστον τῆς εὐθείας ὁδοῦ.

Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἷς μάτην ἠθέλησάν τινες νὰ ἐξαπατήσωσι τὴν κοινὴν γνώμην διὰ τῶν ἐφημερίδων. Ἓν γένει δ' ὑπάρχεται ὥστε τὸ μὲν σημερινὸν ὑπουργεῖον νὰ δύνηθῇ νὰ διανύσῃ ἐντίμως καὶ πρὸς τὸ κοινὴ καλὸν τὸ στάδιόν του, τὰ δὲ δια-

δεχθησόμενα αὐτὸ νὰ ἀναδειχθῶσιν πολὺ καλλίτερα αὐτοῦ πρὸς εὐτυχίαν τῆς φιλτάτης ἡμῶν πατρίδος.

Συμπεραίνων προτείνει νὰ παρουσιασθῇ ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἢ καὶ τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, διὰ νὰ πληροφορήσωσι τὴν Βουλήν, ὥστε, ἐὰν ἀποδειχθῇ ὅτι ἐκ προθέσεως ἠδικήθησαν οἱ κάτοικοι, τότε νὰ λάβῃ ἡ Βουλὴ οἷα ἐγκρίνει μέτρα· ἄλλως δὲ, ἂν ἐπείσθη εἰς τὰς ἐδικάς του πληροφορίας, ὅπερ οὐδόλως ἀπαιτεῖ, τότε ἂς ἀποφασίσῃ ὅ,τι νομίζει.

Ἀπαντῶν παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι λυπεῖται διότι προκληθεὶς ὑπὸ τοῦ συναδέλφου του βουλευτοῦ Καλαβρύτων, βιάζεται νὰ ἐκθέσῃ τὰ πράγματα ἐν ὀλίγοις ὑπὸ τὴν ἀληθῆ αὐτῶν ὄψιν. Ἀνήκων εἰς τὸν δῆμον Κλειτορίας, εἰς ὃν ὑπάγεται καὶ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος χωρίον, γνωρίζει καὶ τὰς γαίας καὶ τὴν κατάστασιν τοῦ χωρίου τούτου καλλίτων ἴσως καὶ αὐτῶν τῶν ἐγχωρίων ἀρχῶν· δύναται μάλιστα νὰ προσθέσῃ, ὅτι ἀποτελῶν ἐπὶ Κυβερνήτου μέρος τῆς καταμετρησάσης τὰς ἐθνικὰς γαίας ἐπιτροπῆς, ἔχει τὰς πλέον ἀληθάρους ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου γνώσεις. Τὸ χωρίον *Κανάβιας* ἀριθμεῖ κατοίκους ἑξήκοντα περίπου οἰκογενείας, περιλαμβάνει δ' ἐν συνόλῳ 600 σχεδὸν στρέμματα ποτιστικῆς γῆς, μόλις δὲ 2,000 ξηρικῆς, καὶ αὗται εἶναι αἱ ἄπειραι ἐθνικαὶ γαῖαι, ἃς ὁ προαγορεύσας ἀνέφερεν. Ὁ ἀριθμὸς δὲ ὅλων τῶν γαιῶν τούτων εἶναι παραχωρημένος εἰς τρία ὁλόρα μέρη, καθ' ὅσον εἶναι, ὡς εἶπεν, ὀλίγαι καὶ μόλις δέκα πέντε ἕως εἴκοσιν οἰκογένειαι κατέχουσιν ἀνὰ 30 στρέμματα, αἱ δὲ λοιπαὶ ἀνὰ 10 ἢ 15. Εἰς τὸ χωρίον λοιπὸν τοῦτο διενοήθη νὰ γίνῃ γεωργὸς ὁ Κ. Ἀθ. Πετιμεζᾶς καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ παραχωρηθῶσιν 150 στρέμματα.

Ματαίως οἱ κάτοικοι ὑπέβαλον περὶ τούτου ἀναφορὰν εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον· δὲν τοὺς ἐδόθη κἀμμία ἀπάντησις. Ἐβιάσθησαν τότε νὰ πέμψωσι πρὸς αὐτὸν ἄλλην ἀναφοράν, ἵνα τὴν ὑποβάλῃ εἰς τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον, εἰς ὃ ἐξιστόρουν τὸ γεγονός. Κατὰ συνέπειαν μετέβη εἰς τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, ἵνα συνεννοηθῇ περὶ τῆς ὑποθέσεως, ὅπου μάλιστα ἔτυχε παρὼν καὶ ὁ Κ. Δ. Καλλιγρωνᾶς. Τότε λοιπόν, προκειμένου νὰ παύσῃ ἡ μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ καὶ τοῦ συναδέλφου του Δ. Πετιμεζᾶ συνδιάλεξις, ἐζήτησεν ὁ ἀγρεύων νὰ ἐξηγηθῇ ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ, καὶ συνέστησεν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ πρόνοιαν διὰ τὸ δίκαιον τῶν κατοίκων. Ἀποτέλεσμα τῆς συνεννοήσεως ταύτης ὑπῆρξε νὰ προσκληθῶσι μὲν ὁ ἔφορος, ὁ ταμίας καὶ ὁ ἔπαρχος νὰ ἐξετάσωσιν ἐπιτοπίως

περὶ τῶν παραχωρηθέντων στρεμμάτων, ἀλλ' οὗτοι ἀπέστειλαν τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πληροφοριῶν των ἔγραψαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ὅτι αἱ γαῖαι ἦσαν ἀκαλλιέργητοι, καὶ ἐν τούτοις αἱ γαῖαι αὗται ἦσαν καλλιεργημέναι ὑπὸ τῶν κατοίκων. Τί συμβαίνει ἐκ τούτου; ἐπέρχεται ἡ ὥρα τῆς συγκομιδῆς, καὶ ὁ ἀδελφὸς τοῦ προαγορεύσαντος Κ. Ἀθ. Πετιμεζᾶς, παρακολουθούμενος ὑπὸ εἴκοσιν ὁπαδῶν ὡπλισμένων, ἐπιχειρεῖ νὰ θερίσῃ τὸν καρπὸν τῶν ἀνωτέρω στρεμμάτων. Οἱ κάτοικοι φυσικῷ τῷ λόγῳ ἀνθίστανται, παρατηροῦντες, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τοὺς στερήσῃ τὸν ἄρτον τῶν τέκνων των, ὃν παρεσκεύαταν δι' ἰδρῶτος καὶ μόχθου. Ὁ Κ. Πετιμεζᾶς ἐπιμένει, ἐκ τούτου δὲ ἐξυβρίσθησαν, ἦλθον εἰς χεῖρας, ἐκτυπήθησαν ἀμοιβαίως καὶ ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὴν εἰσαγγελίαν. Αἱ γαῖαι λοιπόν, περὶ ὧν πρόκειται, ἦσαν καλλιεργημέναι, οἱ κάτοικοι στενάζουσιν ὑπὸ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν καταπάτησιν τοῦ δικαίου των, ἡ δὲ εἰς τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον ὑποβληθεῖσα ἀναφορὰ δὲν συνεζητήθη ἔτι ἕνεκα βεβαίως ἄλλων σπουδαιοτέρων ἀσχολιῶν τοῦ ὑπουργείου. Παύων παρατηρεῖ, ὅτι αἱ μνησθεῖσαι γαῖαι μένουσιν ἔτι ὑπὸ τὴν κατοχὴν τοῦ Ἀθ. Πετιμεζᾶ, ἐν ᾧ ἦσαν καλλιεργημέναι ὑπὸ τῶν κατοίκων, καὶ ἐν ᾧ, κατὰ τὰς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ ἐκδοθέντος τῷ **1842** νόμου, πρέπει νὰ καταμετρῶνται πρῶτον αἱ γαῖαι, καὶ ἀφ' οὗ ἀφεθῶσιν ὅσαι ἀπαιτοῦνται εἰς ἑκάστην οἰκογένειαν γεωργοῦ, τότε μόνον νὰ παραχωρῶνται καὶ εἰς ἄλλους αἱ πλεονάσασαι. Διὰ τὸν διπλοῦν λοιπὸν τοῦτον λόγον οἱ κάτοικοι τοῦ χωρίου γνωρίζει ὅτι ἐκίνησαν ἀγωγὴν ὡς ἀδικηθέντες.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι δὲν εἶναι ὑπόχρεως ν' ἀποδείξῃ ὅτι δὲν ἔχονται ἀκριβείας ὅσα ὑπὸ τοῦ ἀγορεύσαντος ἐξετέθησαν, καθ' ὅσον, ἀφ' οὗ ἐξ ἀντιθέτου ἐνδιαφέρονται ἀμφότεροι εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, εὐλόγως δύναται ἡ Βουλὴ νὰ διστάζῃ. Τὸ κατ' αὐτὸν ἐπομένως ἀρκεῖται νὰ εἴπῃ, ὅτι ἀναγνοὺς μίαν διατριβὴν περιέχουσαν τοσαῦτα πικρὰ παράπονα, ἐθεώρησε χρέος του νὰ δώσῃ ἀφορμὴν εἰς τὸ Σῶμα ὅπως ἐξετάσῃ τὴν ὑπόθεσιν, ἂν καὶ πρόκειται περὶ τοῦ ἀδελφοῦ του αὐτοῦ. Ἀπόκειται λοιπὸν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προσκαλέσῃ τὸ ὑπουργεῖον, ἵνα δώσῃ τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως πληροφορίας, καὶ τοῦτο θεωρεῖ ὡς λύσιν κατάλληλον τοῦ ζητήματος.

Καὶ ἄλλου δὲ προτείναντος νὰ προσκληθῇ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ἵνα ἐκθέσῃ τὰ ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως γεγονότα· ἀντείπον ἄλλοι, ὅτι πρέπει ν' ἀποῤῥιφθῇ ἡ πρότασις, καθ' ὅσον δὲν εἶναι ἀντικείμενον ἄξιον τῆς προσκλήσεως τοῦ ὑπουργοῦ· ἀφ' οὗ δὲ ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὰ δικαστήρια, πρέπει ν' ἀφεθῇ εἰς αὐτὰ ἡ ἐλευθέρα τῆς ὑποθέσεως διεξαγωγή.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἂν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων εὗρε δημοσιευμένην διατριβὴν προσβάλλουσαν τὸν ἀδελφόν αὐτοῦ, δὲν ἔπρεπε ὅτι τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον βουλευτικῆς συζητήσεως, ἀφ' οὗ μάλιστα δὲν ἐδόθη εἰς τὴν Βουλὴν οὐδ' ἀναφορὰ οὐδ' ἄλλη τις αἴτησις ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἡ Βουλὴ λοιπὸν δὲν ἔχει ἁρμοδιότητα νὰ ἐπέμβῃ ἄνευ λόγου εἰς τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῶν ἢ ἐκείνων. Ἀλλ' ἂν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων ἐπιθυμῇ, δύναται νὰ διαμορφώσῃ τὴν ἰδέαν του εἰς ἐπερώτησιν, καὶ τότε ἐπιλαμβάνεται αὐτῆς ἡ Βουλή.

Ἁπάντων εἰς τὸν προαγορεύσαντα ὁ κατὰ πρῶτον λαβὼν τὸν λόγον βουλευτὴς Καλαβρύτων, ἐπέτρεψεν, ὅτι κακῶς εἶπεν ὁ ἔντιμος βουλευτὴς Σπάρτης, ὅτι κατέστησεν ἀντικείμενον κοινοβουλευτικῆς συζητήσεως τὰ ἐν τῇ διατριβῇ ἐκτιθέμενα κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του, διότι οὗτος ἐπίστησε τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς εἰς ἀντικείμενον λίαν οὐσιώδες, καθ' ὅσον, ὡς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ αὐτοῦ ἀγορεύσει εἶπεν, ἂν τὰ παρὰ ἀγδοήκοντα κατοίκων ἐκτιθέμενα ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Ἀθηνᾶς ἔχωσιν ἀληθείας, ἡ Βουλὴ θέλει παραβῆ ἓν τῶν ἱερωτέρων καθηκόντων της μὴ λαμβάνουσα πρόνοιαν ὑπὲρ αὐτῶν.

Ἐνταῦθα ἐπιμένοντος τινὸς νὰ προσκληθῇ ὁ ἀρμόδιος ὑπουργὸς ἵνα ἐκθέσῃ τὰ γεγονότα, καὶ ὑποστηριχθείσης τῆς προτάσεώς του· ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προεδρεύοντος, δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν μὴ ἀναπτᾶσα.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, ἔχοντα οὕτω·

« *Πρὸς τὴν Βουλήν.*

Κύριοι! Ὁ ἀπὸ 6 (18) Φεβρουαρ. **1834** νόμος περὶ δημοτικῶν σχολείων ἀνέθηκεν εἰς τοὺς δήμους τὴν πληρωμὴν τῆς μισθοδοσίας τῶν διδασκάλων, ὁρίσας ἐν ἄρθ. 30 ἵνα πληρώνηται τακτικῶς εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς παρὰ τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος.

Ἐὰν ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νόμου ἐτηρεῖτο κατὰ γράμμα, ὁ μισθὸς τῶν δημοδιδασκάλων, τῶν πρώτων τούτων ὀργάνων τῆς ἠθικῆς διαπλάσεως τοῦ λαοῦ, ἤθελεν ἐπαρκεῖ ὁπωσδήποτε, καὶ τοι ἐλάχιστος, εἰς τὰς καθημερινὰς αὐτῶν ἀνάγκας, καθ' ὅσον οἱ πλεῖστοι αὐτῶν συνειθισμένοι ὄντες εἰς τὴν ὀλιγάρκειαν

καὶ διδάσκοντες μαζὶ τῶν πολυανθρώπων καὶ πολυδαπάνων πόλεων, ἀρκοῦνται μόνον ἀπαντῶντες τὰς ἀναπορεύκτους βιωτικὰς ἀνάγκας.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ πρῶτον καὶ μέγιστον πρόσκομμα, ὅπερ ἀπήντησεν ἡ πρόοδος τῆς δημοτικῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως, ὑπῆρξεν, ἀπὸ τῶν πρώτων εὐθὺς χρόνων τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου, ἡ καθυστέρησις τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων εἰς τοὺς πλείστους τοῦ Κράτους δήμους. Διάφορα αἴτια, τῶν ὁποίων τὸ κυριώτατον δὲν εἶναι πάντως ἡ ἀποδεδειγμένη ἔνδεια τῶν δήμων, συνετέλεσαν πρὸς τοῦτο· τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως ὑπῆρξεν εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως τὸ αὐτό· οὕτως οἱ πλείστοι τῶν ἐπιδοθέντων εἰς τὸ δημοδιδασκαλικὸν ἐπάγγελμα ἀποδυσπετήσαντες ἐπὶ τέλους, ἢ κατέστησαν ἀπρόθυμοι ἢ ἐπεδόθησαν εἰς ἄλλα περιστατικώτερα ἐπιτηδεύματα. Τὸ παράδειγμα τοῦτο ἀπεθάρρυνε τοὺς ὅσοι ἐπεθύμουν νὰ ἐγκολπωθῶσι τὸν δημοδιδασκαλικὸν βίον, καὶ ἐντεῦθεν πολλὰ σχολεῖα, μάλιστα τῶν ἀπορωτέρων καὶ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένων δήμων, αὐτῶν δηλονότι ἐκείνων, οἵτινες ἔχουσι πλειοτέρας προνοίας διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἀνάγκην, ἔμειναν κεκλεισμένα διὰ ἔλλειψιν ἀναλόγων δημοδιδασκάλων.

Πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου πολλὰ καὶ διάφορα προετάθησαν καὶ ἐλήφθησαν κατὰ καιροὺς ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου μέτρα. Καὶ πρῶτον μὲν κατὰ τὸ **1837** ἔτος πρὸς διευκόλυνσιν τῆς πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων παρεχωρήθη ὑπὸ τοῦ δημοσίου ποσοστὸν ἀπό τε τοῦ φόρου τῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων· κατὰ δὲ τὴν **6** Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀνέλαβεν ἡ Κυβέρνησις εἰς βάρος τοῦ δημοσίου ταμείου ποῦ μὲν τὸ ὅλον, ποῦ δὲ τὸ ἥμισυ ἢ τὰ δύο τρίτα, καὶ ἐνιαχοῦ τὸ ἓν τρίτον τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων τῶν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀπορωτέρων δήμων· ἀλλὰ τῇ **27** Μαΐου τοῦ **1843**, διὰ τὰς τότε κρινείσας ἀναγκαίας οἰκονομικὰς ἐλαττώσεις, ἡ μισθοδοσία τῶν δημοδιδασκάλων ἀνετέθη πάλιν ὁλόκληρος εἰς τοὺς δήμους. Τὸ μέτρον τοῦτο ἀναντιῤῥήτως ἐχειροτέρευσε τὴν κατάστασιν τῶν δημοδιδασκάλων, καθότι οἱ δῆμοι, ὅσοι μόλις ἐπῆραν πρὸς πληρωμὴν μέρους τῶν δημοδιδασκαλικῶν μισθῶν, πολὺ ὀλιγώτερον ἐπροθυμήθησαν ἢ ἠδύναντο νὰ πληρώσωσι τὸ ὅλον. Ἐπομένως, κατὰ τὰ δημόσια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γράμματα, πολλὰ τῶν σχολείων διελύθησαν καὶ πλεῖστα ὀνόματι μόνον ὑπῆρχον.

Ἡ κατάστασις αὕτη τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς συνελεύσεως, ἥτις χάριν

ἀσφαλείας κατέστησε τὴν χρηματικὴν συνδρομὴν τῶν τε δήμων καὶ τοῦ δημοσίου ὑποχρεωτικὴν διὰ τοῦ ἄρθρου **11** τοῦ Συντάγματος. Εἰς ἐκπλήρωσιν δὲ τῆς συνταγματικῆς ταύτης ῥήτρας καὶ ἐκ τῆς κακῆς καταστάσεως τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τὸ ὑπουργεῖον ὁρμώμενον περιέλαβεν εἰς τὸν πρῶτον προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους, ἤτοι τοῦ **1845**, ποσὸν δραχμῶν **20** μὲν χιλιάδων, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ **1** Ἰουλίου **1843** καθυστερούντων μισθῶν μέχρι τέλους τοῦ **1844**, ἕτερον δὲ ποσὸν ἀνάλογον διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς πληρωμῆς τῆς ἀπὸ τοῦ δημοσίου χορηγητέας χρηματικῆς βοηθείας. Περιττὸν ἴσως νομίζεται, νὰ σᾶς εἴπω, Κύριοι, ὅτι τὰ ποσὰ ταῦτα ὄχι μόνον ἐγένοντο δεκτὰ ὑπὸ τῶν Βουλῶν, ἀλλὰ καὶ ηὐξήθησαν, ἀναβιβασθείσης τῆς ὅλης χρηματικῆς ποσότητος εἰς βάρος τοῦ δημοσίου διὰ τὸ ἔτος **1845**, εἰς **66,892:30**. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ἤρξατο τακτικῶς νὰ ψηφίζηται ποσόν τι διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ δημοσίου βοήθειαν τῶν δημοδιδασκάλων δήμων τινῶν τοῦ τοῦ Κράτους, τὸ δὲ ὑπουργεῖον διὰ διαταγμάτων νὰ κανονίζῃ ἑκάστοτε τὸ χορηγητέον χρηματικὸν βοήθημα εἰς ἕνεκα ἕκαστον τῶν χρείαν τοιούτου ἐχόντων δήμων.

Ἡ βοήθεια αὕτη ἐθεράπευσε μὲν μέρος τῶν ἀναγκῶν τῶν δημοδιδασκάλων καὶ συνεκράτησεν ὁπωσδήποτε τὴν ἄλλως πρὸ πολλοῦ ἐπικειμένην διάλυσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων, ἀλλὰ κυρίως δὲν ἐξεπορίσατο τὸ μέλλον τῆς στοιχειώδους τοῦ λαοῦ ἐκπαιδεύσεως, καθότι αἱ ἀπὸ μέρους τῶν δήμων καθυστερήσεις οὐχ ἧττον ἐξηκολούθησαν καὶ ὡς ἐκ τούτου πολλαὶ δυσχέρειαι εἰς τὴν πρόοδον τῆς δημοδιδασκαλίας ἐφίσταντο.

Δίκαιον εἶναι νὰ ὁμολογήσω, Κύριοι, ὅτι τῆς ἀνωμάλου ταύτης καταστάσεως τὴν θεραπείαν οἱ κατὰ καιροὺς ὑπουργοὶ μετὰ σπουδῆς ἐπεζήτησαν καὶ δὴ, κατὰ τὴν **27** Σεπτεμβρίου **1850** προὐκάλεσεν ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν διάταγμα, δι' οὗ ἐκανόνιζε τὸν τρόπον τῆς ἀπὸ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου τακτικῆς πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ ὅμως οὔτε ὁ κανονισμὸς οὗτος, οὔτε ἡ καλὴ θέλησις τῶν ἐκτελεσάντων αὐτὸν κατώρθωσε νὰ ἐπενέγκῃ τὴν ἐντελῆ θεραπείαν, διότι αἱ καθυστερήσεις τῶν μισθοδοσιῶν καὶ πάλιν ὡρίσταντο, καὶ αἱ περιπέτειαι τῶν δημοδιδασκάλων ἐπαισθητῶς δὲν ἐλαττώθησαν ἔκτοτε.

Τὰ προτελευταῖα μάλιστα πέντε ἔτη, τοῦτο μὲν ἐξ αἰτίας τῆς νόσου τῶν ἀμπέλων, τοῦτο δὲ ἐξ ἄλλων αἰτιῶν, οἱ πλεῖστοι σχεδὸν δῆμοι τοῦ Κράτους, περιστάντες, εἴτε προφάσει, εἴτε

κλήθεια, εἰς στενοχωρίαν, ἀπεποιήθησαν τὴν πλήρωσιν μισθοδοσίας καὶ ἐπεκαλέσθησαν τὴν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς διατήρησιν τῶν παρ' αὐτοῖς σχολείων. Ἐκ τε τῆς διαγωγῆς δὲ ταύτης τῶν δήμων οἱ τρίτου ἑξαθμοῦ δημοδιδάσκαλοι εἰσὶν ἐπιζήτητοι· οὗτοι δὲ καὶ ὡς ἐκ τῶν δυσκολιῶν, τὰς ὁποίας ὑποφέρουσιν εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν μισθῶν των ἐν τοῖς δήμοις, ἔνθα τοιούτων ἀνάγκη ὑπάρχει καὶ ὅπου, ὡς ἐκ τοῦ ἑξαθμοῦ αὐτῶν νὰ ὑπηρετήσωσι δύνανται, βελτιούμενοι διὰ τῆς σπουδῆς καὶ μελέτης κατά τι, ὑποβάλλονται εἰς νέας ἐξετάσεις, προβιβάζονται δευτεροβάθμιοι ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ τύχωσι καλλιτέρας τύχης εἰς εὐπορώτερον ἢ μᾶλλον φιλόμουσον δῆμον, καὶ οὕτω τριάκοντα τέσσαρα δημοτικὰ σχολεῖα, ὧν τὰ πλεῖστα ἀρτιούστατα, διαμένουσι σήμερον ἀργά, δι' ἔλλειψιν τριτοεξαθμίων δημοδιδασκάλων, ἐν ᾧ δευτεροβάθμιοι διδάσκαλοι σχολάζουσί τινες ἐπίσης δι' ἔλλειψιν ἀναλόγων τοῦ μισθοῦ αὐτῶν σχολείων· δεκαπέντε δῆμοι δὲν ἐφιλοτιμήθησαν νὰ ζητήσωσι δημοδιδασκάλους, πλεῖστοι δὲ δῆμοι, καὶ ἂν τὰ μέσα κέκτηνται εἰς σύστασιν πλειόνων τοῦ ἑνὸς σχολείου, δὲν δύνανται νὰ τὸ κατορθώσωσι δι' ἔλλειψιν δημοδιδασκάλων.

Πολυετὴς ἄρα πεῖρα ἀπέδειξε, Κύριοι, ὅτι ἐν ὅσῳ δὲν εὑρεθῇ ὁ τρόπος νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἀπὸ τῶν δήμων μισθοδοσία τῶν δημοδιδασκάλων, καὶ νὰ ἀπαλλαγῶσιν ἀπὸ τὴν ἀβιωτότητα καὶ ταπείνωσιν, εἰς ἣν πολλάκις ἡ ἀνέχεια τοὺς κατήντησεν, εἶναι ἀδύνατον νὰ ὀρθοποδήσῃ ἡ δημοδιδασκαλία ἐν Ἑλλάδι, ἡ δὲ μέριμνα καὶ αἱ δαπάναι, τὰς ὁποίας καταβάλλει τὸ Δημόσιον ἀποβαίνουσιν ἀνεπαρκεῖς εἰς μόρφωσιν δημοδιδασκάλων ἀξίων νὰ ἐμπιστευθῶσι τὴν πρώτην ἀνατροφὴν τῶν τέκνων τῆς πατρίδος.

Εἰς τελείαν μόρφωσιν ἱκανοῦ δημοδιδασκάλου ἀπαιτεῖται συνδρομὴ πολλῶν ἰδιοτήτων· οὗτος δέον νὰ γινώσκῃ πλείονα τῶν ὅσα διδάσκει, διότι τότε ἡ διδασκαλία αὐτοῦ ἀποβαίνει καρποφόρος καὶ τὸ ἐπάγγελμα εὐάρεστον· ἵνα δὲ ἀπολαύῃ τοῦ σεβασμοῦ καὶ τῆς πίστεως τῶν οἰκογενειῶν πρὸς ἃς διατελεῖ ἐν σχέσει, καὶ ἄνευ τῆς ὁποίας ἀκατόρθωτος εἶναι ἡ μόρφωσις χρηστῶν πολιτῶν, ἀναγκαῖον καὶ τοι ζῶν ἐν περιωρισμένῳ τινὶ κύκλῳ, νὰ ἔχῃ ψυχῆς εὐγένειαν, ἥτις συνεπάγεται τὴν περὶ τὸν βίον σεμνοπρέπειαν. Ἀνάγκη νὰ χρηματεύῃ πᾶσι τοῖς ἐν τῷ δήμῳ ὡς παράδειγμα ἠθικῆς, καὶ αἰσθανόμενος ὅτι ἐργάζεται πρὸς ἀπόλαυσιν οὐχὶ μεγάλων ἀγαθῶν, ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ καλοῦ, νὰ εὑρίσκῃ ἀνάπαυσιν ἐν τῇ ἑαυτοῦ συνειδήσει, πεποιθώς, ὅτι ἀρέσκει τῷ θεῷ καὶ τοῖς ἀνθρώποις.

Ἂν ἡ τοιούτου δημοδιδασκάλου μόρφωσις, Κύριοι, δυσχερὴς ἐστὶν αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἀποβαίνει ἔτι δυσχερὴς, ἢ μᾶλλον δυσκατόρθωτος ἐν ὅσῳ ἡ τάξις τῶν δημοσίων τούτων λειτουργῶν ἀναγκάζεται νὰ τείνῃ χεῖρα ἐπαίτου διὰ τὴν μικρὰν αὐτῆς ἀντιμισθίαν, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἀπώλεσε δαπανωμένη ἐν τοῖς δικαστηρίοις, ἐνώπιον τῶν ὁποίων τὴν ἔρερον μικροραδιουργίαι, αἵτινες συνήθως καταμαστίζουσι τοὺς μικροὺς δήμους.

Τὸ νομοσχέδιον, ὅπερ, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως παρουσιάζω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, πρώτου μακρᾶς πείρας, τὸν σκοπὸν τοῦτον προτίθεται. Καὶ τὸ μὲν 1ον αὐτοῦ ἄρθρον, ἀπαλλάττον τοὺς δημοδιδασκάλους τῆς περὶ τῆς μισθοδοτήσεως αὐτῶν διηνεκοῦς μεριμνης καὶ ἀνησυχίας, ἀρμοῖοι αὐτοὺς τοῖς λοιποῖς δημοσίοις ὑπαλλήλοις, μισθοδοτουμένους ἀμέσως παρ' αὐτοῦ, χωρὶς οὐδεμιᾶς τοῦ Δημοσίου ζημίας, ὡς τοῦ ἀπὸ τῶν δήμων χορηγητέου ποσοῦ συμπεριλαμβανομένου κατ' ἔτος εἰς τοὺς δημοτικοὺς προϋπολογισμούς.

Τὸ δὲ 2ον ἄρθρον, ἐν ᾧ ἐξασφαλίζει τὸ Δημόσιον ἀπέναντι τῶν δήμων, ὅπερ, ὡς προκαταβάλλον τὸ ποσὸν τοῦτο ὑπὲρ αὐτῶν, ἔδει νὰ ἀσφαλισθῇ καὶ αὐτὸ ὡς πρὸς τὴν ἔγκαιρον εἴσπραξιν αὐτοῦ διὰ τῆς περὶ τὴν πληρωμὴν προτιμήσεως, ἀσφαλίζει συγχρόνως καὶ τὸν δήμων αὐτῶν, ἀπέναντι πάσης ἐνδεχομένης ὀλιγωρίας ἢ ἀμελείας τοῦ δημοτικοῦ εἰσπράκτορος, ὡς πρὸς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ προκαταβληθέντος, ἐπιβάλλουσα ποινὴν εἰς αὐτόν.

Ὅστε, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ λαοῦ, ὑπὲρ τῆς ὁποίας τοσαύτα ῥητορίδος καὶ προθυμίας δείγματα ἔδειξαν πάντοτε τὰ Βουλευτικὰ Σώματα, καὶ ὑπὲρ τῆς ὁποίας τοσοῦτον εὔγλωττοι συζητήσεις ἀείποτε ἠκούσθησαν ἐν τῷ περιβόλῳ τούτῳ, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο θέλει τύχῃ τῆς ἐπιψηφίσεως τῆς Βουλῆς, ἀφαιρούσης δι' αὐτοῦ τὸ μόνον πρόσκομμα, ὅπερ ἀπαντᾷ παρ' ἡμῖν ἡ δημοδιδασκαλία.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 8 Ἰουνίου **1856**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσ. ἐκπαιδεύσεως
Ν. ΧΡΙΣΤΟΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημο-

σιας ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τῇ 8 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων πληρονόμενοι μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδιδασκαλισσῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς ἐνιαυσίως ψηφιζόμενα προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὸ ὁποῖον αὐτοδικαίως ἀπολαμβάνει αὐτοὺς ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν ἐσόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν τὰ διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ ἔσοδα δὲν ἐπαρκέσωσι πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προκαταβολῶν, τὸ ἐλλεῖπον ἀποδίδεται ἀμέσως εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον ἀπὸ τὸ ἁρμόδιον δημοτικὸν ταμεῖον. Ἐὰν δὲ ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἀμελήσῃ, ἢ ὁπωσδήποτε δὲν ἐνεργήσῃ ἀμέσως τὴν ἀπόδοσιν ταύτην, καταδιώκεται προσωπικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερουμένων πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν νόμου, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμίου διοικητικῶς κατάσχεσις ἀναλόγου μέρους τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἐσόδων τοῦ οἰκείου δήμου, μὴ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθ. 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 24 ἰανουαρ. 1852 περὶ ἐξουλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δημογερόντων ΡΠΘ'.

Ἄρθρ. 3. Τὰ περὶ ἀσφαλείας τοῦ δημοσίου καὶ τῆς λογοδοσίας τῶν τοιούτων προκαταβολῶν κανονισθήσονται διὰ Β. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μεταβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ἐκκριτὲς μεῖναν περὶ δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν δι' ἐφημερίδος ζήτημα, λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ πρόεδρος, ὅτι, ὡς ἐπληροφορήθη, εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν πρακτικῶν ὡς ἐφημερίδος ἐπιθυμεῖ νὰ μεθέξῃ καὶ ἡ Γερουσία καὶ

ἡ Κυβέρνησις, καὶ νὰ καταστῇ οὕτως ἐφημερὶς γενικὴ τῆς ὅλης κυβερνητικῆς ἐνεργείας. Ὅταν ἐπομένως ὑπάρχῃ τοιαύτη πρόταξις, ἡ Βουλὴ δὲν θέλει τὴν ἀποκρούσει, διότι ὑπὸ τὴν μορφὴν ταύτην ἡ ἐφημερὶς θέλει γίνει τελειοτέρα. Ἐν τούτοις μέχρι τῆς πραγματοποιήσεως αὐτῆς θέλει ἐξακολουθεῖ ἐκδίδων τὰ πρακτικὰ ὑπὸ τὸν τίτλον *Πρακτικὰ τῶν συζητήσεων τῆς Βουλῆς* ἐντὸς 24 ὡρῶν, κατὰ τὸν κανονισμὸν, καὶ τοῦτο, ἵνα ἡ ἐγκαιρος ἔκδοσις των χρησιμεύσῃ ὡς μία ἀπάντησις εἰς τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς κατὰ τῆς Βουλῆς ἐκτοξευόμενα, διὰ δὲ τῆς πράξεως ταύτης ἡ Βουλὴ θέλει ἀποκριθῇ πρὸς πάντας, δεικνύουσα ὅτι εἶναι Σῶμα πλῆρες ἐνεργείας καὶ ζωτικότητος.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἂν τὰ πρακτικὰ θέλουν δημοσιεύεσθαι χωρὶς νὰ γίνηται μνεία τοῦ ὀνόματος τῶν ὁμιλούντων, ὡς τοῦτο ἀπεφασίσθη ἐκ πρώτης ἀρχῆς συνεπείᾳ μακρᾶς συζητήσεως· ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι θέλει ἀκολουθήσει ἀκριβῶς τὸν κανονισμὸν ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐκτυπώσεως κτλ.

Ἀπαντήσας δὲ εἰς τὴν γενομένην αὐτῷ παρατήρησιν ὅτι θέλουσιν ὕστερα βαπανηθῇ πολλὰ διὰ τὸν νέον τοῦτον τρόπον τῆς ἐκτυπώσεως, ὅτι δὲν ζητεῖ ἐπὶ τούτῳ οὐδεμίαν προσθήκην, ὅταν δὲ βραδύτερον ζητήσῃ τυχὸν, ἀπόκειται εἰς τὸ Σῶμα νὰ μὴ τὴν ἐγκρίνῃ, προσέθηκε καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἐνδόξου ἡμῶν ἀγῶνος, ὅτι ἡ ἰδέα του εἶναι πάντοτε νὰ τυπωθῶσι ταῦτα ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν της. Ἐπειδὴ ὅμως ἐπροτάθησαν ἤδη τινὲς περὶ οἰκονομίας τῆς δαπάνης, ἐζητεῖτο πέντε ἡμερῶν ἀναβολὴν, ἐντὸς ἐξέτασαν καὶ φέρῃ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκέψεών του.

Συναινεσάσης δὲ τῆς Βουλῆς εἰς τὴν αἰτηθεῖσαν ἀναβολὴν, προσέθηκεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι ἐπειδὴ τινὲς ὑπὸ αἰσθήματος ζήλου ὁρμώμενοι, ἠθέλησαν νὰ πληροφορηθῶσι τί γίνεται ἡ βουλευτικὴ ἐκλογὴ Καρυστίας, ὡς πρόεδρος τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ τμήματος, εἰς ὃ παρεπέμφθη ἡ ἐκλογή, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ πλειοψηφία τοῦ τμήματος ἔπρεπε ν' ἀπαρτισθῇ ἐξ ἑνδεκα μελῶν, ἀλλ' ἀσθένησαν ἀλλεπαλλήλως διάφορα μέλη, ὥστε κατὰ φυσικὸν λόγον τὸ τμῆμα δὲν ἠδύνατο νὰ συμπληρωθῇ. Ἐπὶ τέλους αἱ δυσκολίαι αὐταὶ ἐξέλιπον, καὶ τὸ τμῆμα ταχέως θέλει φέρει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη κατὰ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ Κ. προέδρου, νὰ τυπώνωνται καὶ διανέμωνται τοῦ λοιποῦ τὰ πρακτικὰ ἐντὸς 24 ὡρῶν, σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸν αὐτῆς, ὁ δὲ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγνοὺς ὅτι ἀντι-

κείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς αἱμασιᾶς ἐν τῷ δήμῳ Γαυρίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
ΕΥΘ. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Δ. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΗ'.

Τῆς 12 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπικυρώθησαν.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ ζ'. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν πρόεδρους μὲν τοὺς Δ. Τσόκρην, Ἀλ. Κουμουνδοῦρον, Α. Δόντον, Ἰω. Σαγρέδον, Σ. Σοῦτσον καὶ Ν. Μπούκουραν· γραμματεῖς δὲ τοὺς Ν. Καΐρην, Περικλῆν Καλαμογδάρτην, Γεώργ. Μαδεμοχωρίτην, Α. Παπαδημητριάδην, Ἰωάν. Ἀποστολίδην καὶ Ν. Χ. Παναγιώτου· μέλη τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς τοὺς Π. Χρυσοβέργην, Γ. Νικολάου, Γ. Τσιγκουράκου, Ν. Βαρβαρῆγον, Ἰω. Ἀποστολίδην καὶ Γ. Τσόκρην· εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **4651:80** δι' ἔξοδα θεραπείας τοῦ σπυρικώλου τοὺς Ἰω. Προβιλέγιον, Ἐμ. Ἀντίπαν, Εὐθ. Κεχαγιᾶν, Π. Ψάθαν, Κ. Κουκουμέλην καὶ Χ. Ῥάγκον· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ παραχωρητέων κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Μπραχάπουλον τοὺς Π. Χριστόπουλον, Πλ. Παπαδάκιον, Γ. Μαδεμοχωρίτην, Β. Δημητρακόπουλον, Χ. Τσαλαμιδᾶν καὶ Α. Κορριωτάκην· ἐπίσης ἐπὶ τοῦ περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Ντριτσάκαν τοὺς Π. Χριστόπουλον, Δ. Ὀρεινὸν, Γ. Τσιγκουράκου, Γ. Γιωτράκον, Σ. Κοπανίτσαν καὶ Α. Κορριωτάκην· ἐπὶ τοῦ περὶ ναυτικοῦ δικαίου, ἐκτὸς τοῦ ά καὶ ς', τοὺς Α. Κιζάνην, Θ. Ζαΐμην, Στ. Δοκὸν καὶ Ν. Βότσαριν, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ προκαταβολῆς ὑπὸ τοῦ δημοσίου τῶν μισθῶν τῶν δημοδιδασκάλων, ἐκτὸς τοῦ δ' καὶ ε', τοὺς Γ. Ναούτην, Π. Κολοκοτρώνην, Θ. Ζαΐμην καὶ Γ. Παναγιωτόπουλον.

Παρετήρησέ τις, ὅτι μέχρι τοῦδε βραδέως τυπονόμενα τὰ πρακτικὰ, ὑπὸ ὀλίγων ἀναγινώσκοντο. Ἐπειδὴ δὲ ὕλη θέλουν ἐγκαίρως δημοσιεύεσθαι, ἀναγνιβόλως καὶ ὑπὸ πλείων

καὶ μετὰ πλειοτέρας περιεργείας θέλουν ἀναγινώσκεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ ἐκτίθενται ἐν αὐτοῖς καὶ αἱ ὑπὲρ ἢ κατὰ τοῦ ἀγορεύοντος διαθέσεις τῆς Βουλῆς.

Ἀντιπόντος δ' ἑτέρου, ὅτι τὰ πρακτικὰ περιέχουσι τὰς ἀγορεύσεις μόνον τῶν βουλευτῶν καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ Σώματος, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ψιθυρισμοὺς ἢ τὰς ἀποδοκιμασίας ἢ ἐπιδοκιμασίας τῶν βουλευτῶν· ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι, ἐπειδὴ τὰ πρακτικὰ παριστῶσιν ὅ,τι ἐν τῇ Βουλῇ γίνεται, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐμφαίνωνται ἐντὸς αὐτῶν καὶ αἱ διαθέσεις τῆς Βουλῆς ἐν ὅσῳ ὁ βουλευτὴς ἀγορεύει.

Ἀλλὰ παρατηρηθέντος, ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι ἔργον τῆς δημοσιογραφίας καὶ οὐχὶ τῶν πρακτικῶν τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενα τῆς παρούσης εἶναι α') ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς αἱμασιᾶς κατὰ τὸν δῆμον Γαυρίου, τοῦ ὁποίου τὴν ἀρχὴν παρεδέχθη πρότερον ἡ Βουλὴ, καὶ β') περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **17,069** διὰ τὴν ἀνεγερθεῖσαν σκιάδα, ἔνθα παιανίζει ἡ μουσική.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου μετὰ τῆς ἑπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

«Νὰ προστεθῇ εἰς τὸ πρῶτον ἄρθρον μετὰ τὰς λέξεις ἀσυνισταμένα ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν **412** περίπου» καὶ ἀνήκοντα τὰ μὲν ὑπὸ στοιχ. ά καὶ β' εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου, τὰ δὲ ὑπὸ στοιχ. γ' εἰς ἰδιώτας, καὶ τοῦτο λέγει, ἵνα μὴ εἰσχωρήσῃ σύγχυσις τις εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ δήμου καὶ τῶν ἰδιωτῶν.

Νὰ παραταθῇ ἡ προθεσμία τοῦ 1 καὶ 2 ἄρθρου ἐπὶ πέντε ἔτη διὰ τὸν δῆμον, καὶ ἐπὶ δύω διὰ τοὺς ἰδιοκτήτας, ἀναλόγως τῆς ἐργασίας.»

Παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ θεωρεῖ ἀρκοῦσαν τὴν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου τασσομένην προθεσμίαν τῶν δύω ἐτῶν, ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ παραταθῇ αὕτη, δὲν δυσκολεύεται νὰ δεχθῇ τὴν παράτασιν μόνης τῆς ἐν τῷ 1 ἄρθρῳ προθεσμίας ἀντὶ δύω εἰς τρία ἔτη.

Οὕτω δ' ἐγένετο τὸ ἄρθρον δεκτὸν δι' ἀναστάσεως, μεταβληθείσης τῆς λέξεως *δύω* εἰς *τριῶν*. Ἔχει δ' οὕτως·

Ἄρθρ. 1. Παραχωροῦνται δωρεὰν τῷ δήμῳ Γαυρίου τῆς νήσου Ἀνδρου τὰ πρὸς ἀριστερὰν τῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος ὑποθαλάσσια τεμάχια ἐθνικῆς γῆς, περιεχόμενα μεταξὺ τοῦ νῦν ὁρίου τῆς θαλάσσης καὶ τῆς νέας οἰκοδομικῆς γραμμῆς ἐν τοῖς τετραγώνοις δ' καὶ ε' τοῦ σχεδίου, συνισταμένα ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 2,180 περίπου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς ὑπὸ τοῦ δήμου

χερσώσεως αὐτῶν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 2 ἄρθρου παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι ἂν ἡ ἐπιτροπὴ ἐπληροφορήθη θετικῶς καὶ οἱ βουλευτὲς Ἄνδρου γνωρίζωσιν ὅτι τὰ τεμάχια τοῦ ὑπὸ στοιχ. γ'. τετραγώνου ἀνήκουσιν εἰς ἰδιώτας, οὐδόλως δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ τὴν προσθήκην τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένων λέξεων.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ μὲν ἄρθρον 2 μετὰ τῆς προσθήκης «καὶ ἀνήκοντα τὰ μὲν κτλ.» τὰ δὲ ἄρθρα 3 καὶ 4 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Τὰ εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μετὰ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὑπαγόμενα τεμάχια τῶν τετραγώνων ά. ε' καὶ γ' συνιστάμενα ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 412 περίπου καὶ ἀνήκοντα τὰ μὲν ὑπὸ στοιχ. ά καὶ δ' εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου, τὰ δὲ ὑπὸ στοιχ. γ' εἰς ἰδιώτας, παραχωροῦνται δωρεὰν τοῖς ἰδιοκτήταις τῶν παρακειμένων οἰκοπέδων, διανεμηθησόμενα αὐτοῖς ἀναλόγως τοῦ μετώπου ἑκάστου οἰκοπέδου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς χερσώσεως αὐτῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 προθεσμίαι παρέλθωσι μὴ τετελεσθεισῶν τῶν χερσώσεων, ὅ τε δῆμος Γαυρίου καὶ οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἰδιοκτῆται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν πληρωμὴν τῶν γαιῶν τούτων, ὁσάκις λάβωσι χρείαν τῆς ἀνακτήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.»

Συναινολογουμένου δὲ τοῦ συνόλου, παρετηρήθη ὑπὸ πολλῶν, ὅτι ἡ εἰς τὸ ἄρθρον 2 γενομένη προσθήκη σκοτεινὸν καὶ ἀσαφὲς καθιστησι τὸ νομοσχέδιον, διότι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος τεμάχια δὲν ἀνήκουσιν οὔτε εἰς τὸν δῆμον οὔτε εἰς ἰδιώτας, ἀλλ' εἰς τὸ δημόσιον· μόνον δὲ τὰ ἐπὶ τῆς ξηρᾶς παρακείμενα τοῖς τεμαχίοις γήπεδα ἀνήκουσι τὰ μὲν εἰς τὸν δῆμον, τὰ δὲ εἰς ἰδιώτας, καὶ ἐπομένως τὸ νομοσχέδιον σαφῶς ἐκφράζεται, διότι διὰ τῆς λέξεως *ἰδιοκτήταις* δὲν ἐννοεῖ μόνον τοὺς ἰδιώτας, ἀλλὰ καὶ τὸν δῆμον καὶ πᾶν ἄλλο ἠθικὸν πρόσωπον· ἐπιφασίσθη ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς Βουλῆς νὰ παραλειφθῇ ἡ περὶ ἧς

ὁ λόγος προσθήκη, καθ' ὅσον δι' αὐτῆς οὔτε προστίθεται, οὔτε ἀφαιρεῖται τι, νὰ μείνῃ δὲ τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Ταμπακόπουλον καὶ Π. Κολποδῖνον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 70 κατὰ 1. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν
ΚΑΘ' Ὃ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ὑγρισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερ ἐψηφίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Παραχωροῦνται δωρεὰν τῷ δήμῳ Γαυρίου τῆς νήσου Ἄνδρου τὰ πρὸς ἀριστερὰν τῆς εἰσόδου τοῦ λιμένος ὑποθαλάσσια τεμάχια ἐθνικῆς γῆς, περιεχόμενα μεταξὺ τοῦ νῦν ὁρίου τῆς θαλάσσης καὶ τῆς νέας οἰκοδομικῆς γραμμῆς ἐν τοῖς τετραγώνοις δ' καὶ ε τοῦ σχεδίου, συνιστάμενα ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 2180 περίπου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς ὑπὸ τοῦ δήμου χερσώσεως αὐτῶν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Τὰ εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μετὰ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὑπαγόμενα τεμάχια τῶν τετραγώνων ά. ε'. καὶ γ'. συνιστάμενα ἐκ μέτρων τετραγωνικῶν 412 περίπου, παραχωροῦνται δωρεὰν τοῖς ἰδιοκτήταις τῶν παρακειμένων οἰκοπέδων, διανεμηθησόμενα αὐτοῖς ἀναλόγως τοῦ μετώπου ἑκάστου οἰκοπέδου, ἐπὶ τῷ ὅρῳ τῆς χερσώσεως αὐτῶν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν αἱ ἐν τοῖς ἄρθροις 1 καὶ 2 προθεσμίαι παρέλθωσι μὴ τελεσθεισῶν τῶν χερσώσεων, ὅ τε δῆμος Γαυρίου καὶ οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 ἰδιοκτῆται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν κατ' ἐκτίμησιν πληρωμὴν τῶν γαιῶν τούτων, ὁσάκις λάβωσι χρείαν τῆς ἀνακτήσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 4. Εἰς τοὺς ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὺς ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτελεσθησόμενος ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς κατασκευῆς αἱμασίας εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου τῆς ἐπαρχίας Ἄνδρου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Γεώργιος Λιαμάντης	Ν
Πέτρος Καμπάνης		Ν. Δελένδας	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ν. Βαρβαρῆγος	
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Σταῦρος Βλάχος		Ἰωάννης Ζάρκος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Πέτρος Δελιγιάννης	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	Ν	Π. Κολπαδῖνος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Γ. Πανοπριητόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Γεώργιος Κανδύλης	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Δημήτριος Ζώτος	Ν	Σ. Καπανίτσας	Ν
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης		Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Α. Κορφιωτάκης	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης		Γ. Γιατράκος	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Λουκᾶς Στεράνου	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	

Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Σιδέρης Πράτσικας	
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Π. Πατρινός	
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος		Χρ. Τσελαμιδᾶς	
Α. Μαυροειδὴς		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ο
Γ. Κεφάλας	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Ν. Α. Μπότασης	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Κ. Δαρειώτης	
Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Ἰωάν. Σκαβέντσος	Ν
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης		Γεώργ. Ναύτης	Ν
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Στ. Δάρας	
Σ. Βαρότσης		Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Χ. Σουμαρίπας		Παναγιώτης Ψαθᾶς	Ν
Π. Δημητρακόπουλος		Νικόλαος Νάξος	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Δημ. Πυλυχρονόπουλος	
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Κυριάκος Πυνιρόπουλος	Ν
Ἰω. Ἀμβροσιάδης		Γεώργιος Ι. Σταΐκος	
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Δημήτρ. Σταΐκος	
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Γεώργιος Μπάντς	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Δημήτρ. Μπουδούρης	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Δημήτριος Πουλάκος		Μ. Χουρμούζης	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Νικόλαος Μασχούλας		Λύγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Σπ. Πέλλικας		Νικόλαος Δ. Μπουδούρης	
Ν. Πανουργιᾶς		Α. Μαντσαρης	
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν		

Μετέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ ἑτέρου νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 17,069 διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῆς σιδηρᾶς σκεπῆς, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . N
Δημήτριος Ὁμεινὸς . . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Πέτρος Καμπάνης	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Νικόλαος Καΐρης . . . N	Ν. Δελίνδας . . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Δημήτριος Τσάκρης . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Γεώργιος Τσάκρης . . . . N	Θρασ. Α. Ζαΐμης . . . . N
Νικόλαος Ἰατρός . . . . N	Ἀτωνιδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . .	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Ἰλ. Παπαδαῖος . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . .
Σταῦρος Βλάχος	Γρηγόριος Κορριωτάκης . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἰωάννης Χάρος . . . . .
Σωτήριος Στράτος	Βελ. Νικολαΐδης . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Π. Καλποδίνος . . . . . N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Γεώρ. Πανοπριοτόπουλος . N
Γεώργιος Κανδύλης . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Ἐμμ. Τσοῦχλος . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Δημήτριος Ζῶτος . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N
Γεώργιος Ἰω. Γιαλδάτης . .	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Νικόλαος Γρανίτσας	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Δ. Κορριωτάκης . . . . N
Σ. Χ. Στεργιόπουλος . . . N	Γεώρ. Γιατράκος . . . . N

Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . . N	Σιδέρης Πρατσικας . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Π. Πατρινός . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Γ. Κεφάλας . . . . N	Ν. Α. Μιώτασης . . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Κωνστ. Κουκουμέλης . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N	Γεώργ. Ναύτης . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀντ. Ρενουάρδος . . . N
Ἰω. Προβιλίγιος . . . . N	Σταμ. Δάρας . . . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Σ. Βαρότσης	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Χ. Σουμαρίπας	Νικόλαος Ναζος . . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Γεώργ. Ι. Σταΐκος . . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Δημήτρ. Σταΐκος . . . . .
Ἰωάν. Εὐσταθίου . . . . N	Α. Κεζάνης . . . . . N
Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Δημήτριος Μπουδούρης . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Δημήτριος Πουλικάκης . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Γεώργ. Ριζόπουλος . . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Π. Κανελλόπουλος	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Σπ. Ηἰλλήκας	Α. Μάντσαρης . . . . .
Ν. Πανουριὰς	

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν, ὅτι ἡ προκειμένη δαπάνη ἀνῆκε μᾶλλον εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, εἰς ὃ εἶναι ἀνατεθειμένα τὰ δημόσια ἔργα καὶ πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν καλλωπισμὸν τῶν πόλεων. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι ὁπωσδήποτε ἡ δαπάνη

γίνεται πάντοτε ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἐπειδὴ ὅμως ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου εἶναι τοσοῦτον ἐξογκωμένος, δὲν θεωρεῖ δίκαιον νὰ ἐπαυξάνηται καὶ διὰ τοιούτων μικρῶν δαπανῶν εἰς ἔργα οὐδεμίαν ἔχοντα σχέσιν μετὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι δὲν ἀνήκει, ὡς εἶπεν ὁ βουλευτὴς Λακεδαίμονος, εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικ. ὑπουργεῖον πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν καλλωπισμὸν τῶν πόλεων, ἀλλ' ἰδίως εἰς τοὺς δήμους. Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ ἔργον, ὅπερ ἐπροκάλεσε τὴν προκειμένην δαπάνην, ἐνεχειρίσθη καὶ ἐπραγματοποιήθη κατ' εὐθεῖαν ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργόν, καὶ ἐπομένως δὲν ἠδύνατο νὰ μετατεθῇ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου. Ἡ προκειμένη δαπάνη εἶναι ἴσως ὀλίγον βεβιασμένη, ἀφ' οὗ ὅμως ἐγένετο, δὲν ἠδύνατο εἰμὴ νὰ ζητηθῇ ἡ ἀνάλογος πίστωσις εἰς βάρος τοῦ πραγματοποιήσαντος αὐτὴν ὑπουργείου.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ ἡ ῥηθεῖσα δαπάνη ἐγένετο ἤδη, θεωρεῖ ὅμως ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ, τοὐλάχιστον διὰ τὸ μέλλον, ὅτι παρούσης τῶν Βουλῶν, δὲν πρέπει νὰ γίνηται ἡ ἐλαχίστη δαπάνη πρὶν ζητηθῇ ἡ ἄδεια τῶν Σωμάτων, σύμφωνα μὲ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον.

Ἐκτὸς δὲ τούτου νομίζει ὅτι ἡ ἐργασία τῆς ἰσοπεδώσεως τῆς πλατείας, τῆς δενδροφυτείας κτλ. διὰ τὴν ὁποίαν ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ **6625**, ἔπρεπε νὰ δοθῇ εἰς μειοδοσίαν, καὶ τοῦτο κατὰ ῥητὴν τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου διάταξιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι καὶ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἔπρεπε νὰ προηγηθῇ διὰ τὸ ἔργον εἰς προϋπολογισμός, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ νὰ ἐκτεθῇ εἰς μειοδοσίαν, ἀλλὰ διὰ τὰς ἐλλείψεις ταύτας, αἵτινες ἄλλους ἐπιβαρύνουσι, δὲν δύνανται βεβαια νὰ θεωρηθῶσιν ὑπεύθυνοι οἱ νῦν ὑπουργοί.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ, καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων **72**. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν ἀναπληρωτικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν δέκα ἑπτὰ χιλιάδων καὶ ἑξήκοντα ἐννέα, ἀριθ. **17,069**, καταλογισθησομένη ὑπὸ τὸ κεφάλαιον **16** «οἰκοδομαὶ» τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1855** τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου, πρὸς πληρωμὴν τῆς παρὰ τῇ πρωτευούσῃ ἀνειγερμένης σκιάδος, ἔνθα παιανίζει ἡ στρατιωτικὴ μουσική, ὡς καὶ διὰ τὰ λοιπὰ ἔξοδα τῆς ἰσοπεδώσεως καὶ τοῦ καλλωπισμοῦ τῆς πλατείας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἵσταται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθών τελευταῖον ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω νομοσχέδια α') περὶ ἐπιμισθίου τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου, β') περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν πρόξενείων νόμου καὶ γ') περὶ τῆς κινητῆς περιουσίας τῶν ἀποβιούντων εἰς Ἑλλάδα καὶ Αὐστρίαν ὑπηκόων ἀμοιβαίως τῶν ἐπικρατειῶν, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων. Ἔχουσι δ' ἅπαντα οὕτω.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ψῆφισιν τῆς Βουλῆς σχέδιον νόμου περὶ μισθοδοσίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου· ἐκτίθημι δ' ἐρεξῆς τοὺς λόγους, οἵτινες δικαιολογοῦσι τὴν ψῆφισιν τοῦ νόμου τούτου.

Τὸ ἰατροσυνέδριον συσταθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ **13** Μαΐου **1835** Β. διατάγματος, ἐκτὸς τῆς ἐξετάσεως τῶν προτιθεμένων νὰ μετέλθωσιν οἱανδήποτε κλάδον τῆς ἰατρικῆς ἐν Ἑλλάδι, καὶ τῆς γνωμοδοτήσεως εἰς ἰατροδικαστικὰς ὑποθέσεις, ἐκπληροῖ ἔργα σπουδαιότατα καὶ πρὸς τὴν κοινὴν ὑγείαν σημαντικὴν ἐπιρροὴν ἔχοντα· ἐργαζόμενον παρὰ τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν ὡς διοικητικὸν συμβούλιον, γνωμοδοτεῖ καὶ φωτίζει αὐτὸ ἐφ' ὅλων τῶν ἀντικειμένων τῶν ἀφορώντων τὴν διατήρησιν τῆς δημοσίου ὑγείας καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς καταστάσεως τῆς ἀστικῆς ὑγειονομίας. Πρὸς τοῦτο δὲ τὰ μέλη τοῦ ἰατροσυνεδρίου ὑποχρεοῦνται νὰ συνέρχωνται τακτικῶς εἰς συνεδρίασιν ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος· ἐνίοτε δὲ καὶ δὶς καὶ τρὶς κατ' αἴτησιν τοῦ ὑπουργείου.

Κατὰ τὸ ἄρθρ. **9** τοῦ μνησθέντος καταστατικοῦ διατάγματος,

τα μέλη τοῦ ἰατροσυνεδρίου ἔχουσι δικαίωμα εἰς ἀπολαβὴν μισθοῦ, καὶ τοιοῦτον ἐλάμβανον μέχρι τοῦ **1843**, ψηφιζομένης εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς τῆς ποσότητος τῶν δραχ. **500** δι' ἕκαστον μέλος, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἀπὸ **29** Μαΐου **1843** διατάγματος κατηργήθη τὸ δικαίωμα τῆς μισθοληψίας διὰ τὰς δυσχερεῖς περιστάσεις τοῦ δημοσίου ταμείου κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, καὶ ἡ θέσις αὐτῶν κατέστη τιμητική. Ἀλλ' οἱ Κύριοι ἰατροσύνεδροι διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων τούτων καὶ κόπους καταβάλλουσι καὶ ἀπὸ τὰς ἰατρικάς αὐτῶν ἐργασίας ἀπασχολοῦνται.

Ἡ δὲ προσφερομένη εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπηρεσία των εἶναι οὐ μόνον λίαν ἐπωφελὴς, ἀλλὰ καὶ ἀπαραιτήτως ἀναγκαία εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς ἀστυκῆς ὑγιεινομικῆς. Ἐπομένως ὑπηρετοῦντες, κοπιάζοντες καὶ ἀπασχολούμενοι, δικαιοῦνται ἀναντιῤῥήτως εἰς ἀπολαβὴν ἀντιμισθίας τινος, ἐφ' ᾗς καὶ ἔχουσιν εὐλόγους ἀξιώσεις.

Εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον διακρίνεται ἡ ἀντιμισθία τῶν ἰατρικῶν μελῶν ἀπὸ τὴν τῶν δύω φαρμακοποιῶν, τῶν ἀποτελούντων μέρος τοῦ ἰατροσυνεδρίου, καὶ ἐκείνων μὲν προσδιορίζεται εἰς δραχ. **600**, τούτων δὲ εἰς δραχ. **300**, καθ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία τῶν τελευταίων ἀφορᾷ εἰς ἕνα μόνον κλάδον τῆς ἰατρικῆς, τὸν τῆς φαρμακευτικῆς, καὶ ἐπομένως οἱ κόποι των εἶναι ὀλιγώτεροι καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας των ὠφέλεια κατωτέρα.»

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **8** Ἰουνίου **1856**.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Βουλὴν, ὡς ἔχει, παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν **8** Ἰουνίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Προσδιορίζεται ἐτησία ἀντιμισθία εἰς τὰ μέλη τοῦ ἰατροσυνεδρίου· εἰς ἕκαστον μὲν ἰατρὸν δραχμαὶ ἑξακόσιαι, ἀριθ. **600**, εἰς ἕκαστον δὲ φαρμακοποιὸν δραχμαὶ τριακόσιαι, ἀριθ. **300**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Διὰ τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1853 νόμου ἀνεστάλη ἐπὶ ὁλόκληρον τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου **1853** περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου ὡς πρὸς τοὺς μισθοὺς μόνον τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὰ δικαιώματα πρὸς ἐπιχορήγησιν τὰ δι' αὐτοῦ παραχωρούμενα, καθὼς καὶ τὰς εἰσπράξεις τῶν μισθοδοτουμένων θέσεων, αἵτινες δυνάμει αὐτοῦ ἀνῆκον εἰς τὸ δημόσιον.

Διὰ νόμου τοῦ παρελθόντος ἔτους ἡ ἀναστολὴ παρετάθη ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος **1855**, καὶ ἤδη πρόκειται ἵνα τὸ αὐτὸ μέτρον τῆς ἀναστολῆς παραταθῇ καὶ ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος **1856**· λόγοι οἰκονομικοὶ εἶχον παρακινήσει τὴν Κυβέρνησιν ν' ἀναβάλῃ ἀλληλοδιαδόχως τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ διαληφθέντος νόμου· οἱ αὐτοὶ δὲ λόγοι τῇ ὑπαγορεύουσι καὶ ἤδη νὰ πράξῃ τὸ αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **11** Μαΐου **1856**.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασ. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίζει αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **11** Μαΐου **1856**.

Ο Θ Ω Ν.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου **1854** νόμου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου **1853** νόμου περὶ

οργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, παρατείνεται καὶ ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐν ἰσχύϊ συνθήκη μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας δὲν προβλέπει εἰδικῶς περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀμοιβαίων δικαστικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν ἑκατέρᾳ τῶν ἐπικρατειῶν ἀποβιούντων ὑπηκόων των.

Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐθώρησαν καλὸν ἀμφότεραι αἱ Κυβερνήσεις ἵνα κανονίσωσι, πρὸς ἀποφυγὴν ἐνδεχομένων περιπλοκῶν, δι' εἰδικῆς συμβάσεως, τὴν ὁποίαν ἔχω ἤδη τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλὴν, ἐξαιτούμενος, κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν, τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνημμένου νομοσχεδίου, δι' οὗ ἡ σύμβασις κυροῦται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

«Συγκαταθέτει τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 31 Μαΐου 12 Ἰουνίου 1856 κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας σύμβασις περὶ δικαιοδοσίας τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν Αὐστρίᾳ ἀποβιούντων Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ

τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποβιούντων Αὐστριακῶν ὑπηκόων, συγκειμένη ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκδοθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

«Ὁ Κύριος Ἀλέξανδρος Ῥίζος Ῥαγκαβῆς, ὑπουργὸς ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνὸς, καὶ ὁ Βαρῶνος Κύριος δὲ Βάλτερ, Πρόσεδρος ὑπουργὸς τῆς Α. Μ. τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας, Βασιλέως τῆς Οὐγγαρίας καὶ Βοημίας κτλ. κτλ. ἀφ' ἑτέρου·

Εἰδικῶς ἐπιτετραμμένοι παρὰ τῶν Κυβερνήσεων των ἵνα συνεννοηθῶσι περὶ τῆς δικαιοδοσίας τῶν ἀμοιβαίων δικαστικῶν ἀρχῶν ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν Αὐστρίᾳ ἀποβιούντων Ἑλλήνων ὑπηκόων, ἢ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποβιούντων Αὐστριακῶν, συνέθεντο τ ἀκόλουθα·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Αὐτοκρατορικὴ Κυβέρνησις τῆς Αὐστρίας συμφωνοῦσιν, ἵνα ἡ διαδικασία ἐπὶ κινητῶν περιουσιῶν καὶ ἡ ἐκδίκασις ὅλων τῶν διαφορῶν περὶ ἀπαιτήσεων κληρονομικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῶν κινητῶν πραγμάτων τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐν τῇ μιᾷ τῶν ἐπικρατειῶν ὑπὸ ὑπηκόων τῆς ἑτέρας, εἴτε ἀποκαταστημένοι ὦσιν ἐκεῖ εἴτε διαβάται, ἀνήκουσιν εἰς τὰ δικαστήρια τοῦ τόπου, οὗ τινος ὁ ἀποβιώσας ἦτον ὑπήκοος.

Ἑπομένως αἱ δικαστικαὶ ἀρχαὶ ἐκείνης ἐκ τῶν δύω δυνάμεων, ἔνθα εὑρίσκεται ἡ κληρονομία, θέλουσιν ἔχει μόνον τὸ δικαίωμα.

α) Νὰ λαμβάνωσι τὰ παρὰ τῶν ἐγχωρίων νόμων παραγγελλόμενα μέτρα πρὸς διατήρησιν καὶ διοίκησιν τῆς κληρονομίας. Ἀλλ' ἐὰν ὑπάρχῃ προξενεῖον τοῦ Κράτους, οὗ τινος ὁ ἀποβιώσας ἦν ὑπήκοος, ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀποβιώσεως, ἢ ἀρκετὰ πλησίον, ὥστε νὰ δύναται νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐναπόθεσιν καὶ ἀφαίρεσιν τῶν σφραγίδων καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῆς ἀπογραφῆς, ὀφείλουσι νὰ καλῶσιν ἕνα ἐπίτροπον τοῦ προξενείου ἐκείνου, ὅπως λάβῃ μέρος ὡς μάρτυς εἰς τὰς τοιαύτας πράξεις.

β') Νὰ λαμβάνωσιν ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων νόμων ἐπιτρεπόμενα συντηρητικὰ μέτρα πρὸς τὸ συμφέρον ἐκείνων ἐκ τῶν κληρονόμων ἢ κληροδόχων, οἵτινες εἶναι ὑπή-

κοι ἢ κάτοικοι τοῦ τόπου, μέχρι τῆς ἐκδικάσεως τῶν ἀπαιτήσεών των ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων δικαστηρίων τοῦ Κράτους, οὗ τινος ἦν ὑπήκοος ὁ ἀποβιώσας. Δὲν δύνανται ἑπομένως ν' ἀποφασίσωσι περὶ τοῦ κύρους τῶν τοιούτων ἀπαιτήσεων, ἀλλ' ὀφείλουσι νὰ τὰς παραπέμπωσιν εἰς τὰ διαληφθέντα δικαστήρια, ἅτινα μόνα εἶναι ἁρμόδια ν' ἀποφασίσωσι.

γ') Ν' ἀποφαίνωνται κατὰ τοὺς ἐγχωρίους νόμους ἐπὶ ὅλων τῶν ἀγωγῶν, αἵτινες ἤθελον κινηθῆ κατὰ τῆς κληρονομίας ὑπ' ἄλλους τίτλους ἢ ἐκείνους τοῦ κληρονόμου ἢ κληροδόχου, ὑπ' ἐγχωρίων ὑπηκόων ἢ ὑπὸ ξένων, οἵτινες ἤθελον κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ ἱκανοποιῶσι τοὺς δανειστάς, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀφορμή, συμφώνως μὲ τοὺς ἐγχωρίους νόμους.

Ἀφοῦ ἱκανοποιηθῶσιν αἱ τοιαῦται αἰτήσεις καὶ ληφθῆ πρόνοια περὶ διατηρήσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν κληρονόμων, κληροδόχων ἢ δανειστῶν, ἡ κινητὴ κληρονομία, τοὐτέστι τὸ ὑπόλοιπον αὐτῆς μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ διὰ τὰς ἀνωτέρω ἀπαιτήσεις προσδιοριστέου μέρους, θέλει ἀποσταλῆ εἴτε διὰ τοῦ πλησιεστέρου προξενείου, εἴτε διὰ τῆς πρεσβείας τοῦ Κράτους, οὗ τινος ὁ ἀποβιώσας ἦν ὑπήκοος, εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχὴν τοῦ Κράτους ἐκείνου.

Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἔχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της τὴν αὐτὴν ἰσχύν, ὡς ἂν ἦν τὸ κείμενον αὐτῆς κατακεχωρισμένον ἐν τῇ περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνθήκῃ μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας τῆς 20 Φεβρουαρίου 4 Μαρτίου 1835· θέλει δὲ ἐπικυρωθῆ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουν ἀνταλλαγῆ ἐν Ἀθήναις μετὰ ἕνα μῆνα ἢ καὶ πρότερον, ἐὰν ἦναι δυνατόν.

Συνετάχθη καὶ ὑπεγράφη εἰς διπλοῦν, ἐν Ἀθήναις τὴν τριακοστὴν πρώτην Μαΐου, δωδεκάτην Ἰουνίου, τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἕκτου ἔτους.

(Τ. Σ.) (Τ. Σ.)

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ ΒΑΑΤΕΡ.»

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰω. Ἀποστολίδης.

Α. Ν. Πετιμεζᾶς.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΞΘ'.

Τῆς 18 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 4,651:80 δι' ἔξοδα θεραπείας τοῦ σπυροκώλου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἐξετάσασα δεόντως τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰσαχθὲν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 4,651:80 ἐπὶ τοῦ Κεφ. Δ'. ἄρθρ. 4 « θεραπευτήρια σπυροκώλου » τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν τῆς χρήσεως τοῦ παρελθόντος ἔτους, καὶ θεωρήσασα ὅτι δαπάνη νοσήματος ἐνδημικοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁρισθῇ μετὰ τῆς δεούσης ἀκριβείας, διότι ἡ αὔξησις ἢ μείωσις αὐτῆς ἐξαρτᾶται κυρίως ἀπό τε τῆς ἐπιτάσεως ἢ τῆς περιστολῆς τοῦ νοσήματος καὶ τῆς διαρκείας αὐτοῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ἐγκείμενον εἰς τὸ μέλλον, ὑπερκύπτει τὴν ἀνθρωπίνην πρόνοιαν, ἀποδέχεται καὶ εἰς τὴν Βουλὴν συνίστησι τὴν παραδοχὴν καὶ ἐπιψήφισιν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουνίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Χρ. Ῥάγκος, Ἰω. Πριβιλέγιος, Κωνστ. Κουκουμέλης,

Ἐμμ. Ἀντύπας, Εὐθ. Κεχαγιᾶς.

Ὁ Εἰσηγητὴς Π. Ψάθης.»

Ἐπίσης ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούσην Ντριζάκον εἰσηγητὴς ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ παρὰ τῶν τμημάτων διορισθεῖσα ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν ἐκ Λακεδαίμονος Ὀθωμανὸν Γιούσην Ντριζάκον καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Φατιμὲν Μπαλάκα, καὶ ἐκτιμήσασα τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ

ὑπουργοῦ ἐκτεθέντας λόγους, ἐξ ὧν ὡρμήθη τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν εὐεργετικὴν ταύτην ἀπόφασιν, παραδέχεται αὐτὸ καὶ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἀπὸ 22 Μαΐου ε. ε. ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ ἰδίου ὑπουργοῦ νομοσχέδιον περὶ τοῦ προικοδοτηθέντος ἐκ Κυπαρισσίας Ὀθωμανοῦ Μέτου Ὀττὰ Μπραχοπούλου, δυνάμει τοῦ ΣΚΖ'. νόμου τῆς 18 Ἀπριλίου 1853, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπεξηγεῖ τὸν ῥηθέντα νόμον ἕνεκα τῶν ἀναφυεισῶν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ δυσχερειῶν ἐκ τῆς φράσεως « ἀτομικῶς εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα », ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ προλάβῃ τὴν ἐπανάληψιν αὐτῶν καὶ ὡς πρὸς τὸν Γιούπην Ντριζάκον καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Φατιμὲν Μπαλάκα, προκαλοῦσα τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ ὡς πρὸς τὸν ὅρον αὐτόν.

Ἡ ἐπιτροπή, καθ' ἃς ἔχει θετικὰς πληροφορίας, τὰ παρὰ τῶν προικοδοτουμένων σημειωθέντα ἐν τῇ αἰτήσει των κτήματα ἀνῆκον εἰς τοὺς γονεῖς ἀμφοτέρων, καὶ ὅτι περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητα αὐτῶν κληρονομικῷ δικαιώματι, θανόντων τῶν γονέων των, τοῦ μὲν Γιούπη Ντριζάκου πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, τῆς δὲ Φατιμὲς Μπαλάκα ὀλίγον πρὸ αὐτῆς· ἕπεται ὅθεν ὅτι τὰ κτήματα ἀτομικῶς ἀνήκουσιν εἰς αὐτούς, διότι νομίμως περιῆλθον εἰς τὴν κυριότητά των.

Ἡ ἐπιτροπὴ πληροφορηθεῖσα ἐπίσης ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν κτημάτων τούτων εἰσὶ διατεθειμένα εἰς φαλαγγιτικάς, νεορωτιστικὰς καὶ κρητικὰς προικοδοτήσεις, νομίζει ἀναγκαῖον καὶ γνωμοδοτεῖ, ὥστε ἡ Κυβέρνησις ν' ἀφήσῃ ἐλευθέραν τὴν ἐκλογὴν τῶν προικοδοτουμένων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ μὴν ὦσι διατεθειμένα τὰ παρ' αὐτῶν ἐκλεχθησόμενα δημόσια κτήματα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουνίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπή.

Γ. Π. Γιατράκος. Γ. Δ. Τσιγκουράκος.
Δ. Ὀρεινός. Α. Κορφιωτάκης.
Παναγ. Χριστόπουλος.

Ὁ Εἰσηγητὴς Σ. Κοπανίτσας.»

Προτελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν ὡς ἑπτα-

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ κατάστασις τῆς πρωτοβαθμίου ἢ δημοτικῆς παιδεύσεως ἐν Ἑλλάδι, καὶ ἡ τύχη τῶν διδασκόντων ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τοῦ Κράτους ὑπῆρξε πάντοτε περισπούδαστον φρόντισμα τῆς Βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ ἔθνους, καὶ πολλάκις ἀπὸ τοῦ βήματος ὑμῶν ἀντέχησαν νευρώδεις συνηγορίαι ὑπὲρ τῆς ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τῆς δημοτικῆς παιδεύσεως, καὶ περὶ τῆς νομοθετήσεως μέτρων τινῶν ἀσφαλιζόντων τὴν τῶν δημοδιδασκάλων τύχην. Ἡ πρωτοβάθμιος παίδευσις, ἀναγκαία καὶ ἀναπόφευκτος διὰ πάντα πολίτην, ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς Βουλῆς ὡς ἡ πρώτη καὶ ἀσφαλὴς κρηπὶς τῆς λοιπῆς διανοητικῆς τοῦ ἔθνους προόδου, καὶ διὰ τοῦτο σπουδαίως πάντοτε ὑπ' αὐτῆς ὑπεστηρίχθη· διὸ οὐχὶ μόνον ἀσμένως ἠσπάσθη πᾶν μέτρον τῆς Κυβερνήσεως τείνον πρὸς τὴν ἐπέκτασιν καὶ βελτίωσιν τῆς δημοτικῆς παιδεύσεως, ἀλλὰ καὶ πολλάκις αὐτοπροαιρέτως ἐφορμήσασα μεγαλείτερα μέσα τῶν ζητουμένων παρὰ τῆς Κυβερνήσεως· οὕτω δὲ αὕτη ἠδυνήθη καὶ τὰ δημοτικὰ σχολεῖα ν' αὐξήσῃ καὶ εἰς τὰ ὑφιστάμενα τελειοτέραν νὰ δώσῃ ῥύθμισιν. Δυστυχῶς δὲ πρόσκομμα μέγα περὶ τὴν βελτίωσιν τῶν δημοτικῶν σχολείων παρενεβάλλετο ἐκ μέρους δήμων τινῶν διὰ τῆς μὴ τακτικῆς πληρωμῆς εἰς τοὺς δημοδιδασκάλους τῆς παρὰ τῶν δημοτικῶν προϋπολογισμῶν χορηγουμένης αὐτοῖς ἀντιμισθίας. Τὸ ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Παιδεύσεως νομοσχέδιον, τὸ παραπεμφθὲν εἰς τὴν προεξέτασιν τῆς ἐπιτροπῆς σας, σκοπὸν προτίθεται νὰ ἄρῃ τὸ ὑφιστάμενον τοῦτο πρόσκομμα καὶ ν' ἀσφαλίσῃ τὴν εἰς τὸ μέλλον τακτικὴν πληρωμὴν ὁλοσχεροῦς τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων. Ἐννοεῖτε διὰ τοῦτο, Κύριοι, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ὑμῶν εἶδε μετὰ μεγάλης χαρᾶς τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τοῦ ὁποίου προτείνει τὴν πλήρη παραδοχήν.

Διάταξίς τις τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, καθ' ἣν, ἐὰν ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἀμελήσῃ ἢ ὁπωσδήποτε δὲν ἐνεργήσῃ ἀμέσως τὴν ἀπόδοσιν τοῦ προκαταβληθέντος παρὰ τοῦ δημοσίου εἰς λογαριασμὸν τοῦ δημοτικοῦ ταμείου μισθοῦ τοῦ δημοδιδασκάλου, καταδιώκεται προσωπικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων πρὸς τὸ δημόσιον νόμου, ἐφάνη λίαν αὐστηρὰ εἰς τὴν ἐπιτροπήν· διότι δυνατὸν εἶναι ἐνίοτε ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἐλλείψει δημοτικῶν εἰσπράξεων

κατά τινα μῆνα νά μή δυνηθῇ νά ἐνεργήσῃ τήν ἀπόδοσιν ἀμέσως. Εἰς τοιαύτην περίπτωσιν ἤθελεν εἶσθαι ἄδικον νά καταδιωχθῇ προσωπικῶς. Ἡ ἐπιτροπή ὅμως ἐνόμισεν ὅτι ἡ διάταξις αὕτη, καί τοι αὐστηρά, δέν πρέπει ν' ἀφαιρεθῇ, ἀλλ' ὀφείλει νά συστήσῃ πρός τόν Κ. ὑπουργόν τῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὥστε κατά τήν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου νά δώσῃ ὁδηγίας τοιαύτας, ὑπό αἱ κατά τήν ἐφαρμογήν δύνανται νά καταστήσωσι τήν διάταξιν ταύτην ἧττον αὐστηράν.

Ἡ ἐπιτροπή ὑμῶν, Κύριοι, δέν δύναται νά περαιώσῃ τήν ἔκθεσίν της ταύτην, χωρίς νά προκαλέσῃ τήν μέριμναν καί μελέτην τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐπί λίαν σπουδαίου ἀντικειμένου, ἀποβλέποντος οὐχί μόναν τούς δημοδιδασκάλους, ἀλλά τούς διδάσκοντας ἐν γένει. Ἅρα εὐτυχῶς διά τοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου ἠσφαλίσθη ἡ ἐνεστῶσα τύχη τῶν ἐν τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις διδασκόντων, ἐκλειπούσης, κατά τήν ὀρθήν παρατήρησιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, τῆς διηνεκοῦς μερίμνης καί ἀνησυχίας αὐτῶν περί τῆς μισθοδοτήσεώς των, εἶναι δίκαιον νά ἐπισύρῃ τήν σκέψιν καί μελέτην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τό ζήτημα περί τοῦ μέλλοντος αὐτῶν· διότι εἶναι ἄδικον ὁ ἐπί πολλά ἔτη διδάξας, ἐάν διά γῆρας ἤ νόσον δέν δύναται νά ἐκπληροῖ τά διδασκαλικά ἔργα του καί ἀναγκασθῇ νά ἐγκαταλείψῃ ταῦτα, νά μείνῃ ἄνευ μικρῶν μέσων ὑπάρξεως, ἴσως δέ καί λιμώττων. Ἂν πᾶς ὑπηρέτης τῆς πολιτείας δικαιοῦται ν' ἀπαιτῇ τήν ὑπέρ αὐτοῦ μέριμναν τοῦ ἔθνους ἐν περιπτώσει γήρατος ἤ νόσου, ὁ κατατρίψας τόν βίον του εἰς τήν διανοητικήν διάπλασιν τοῦ ἔθνους ἔχει πολύ μεγαλείτερα εἰς τοῦτο δικαιώματα. Τήν ἀρχήν ταύτην ἀνεγνώρισαν καί Κυβέρνησις καί Βουλή, ψηφίσασαι ποσότητα χρηματικήν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ πρός περίθαλψιν ἢ διδασκάλων καταστάντων ἀνικάνων ἤ τῶν οἰκογενειῶν ἀποβιωσάντων τοιούτων· ἀλλά τό μέτρον τοῦτο, πρόσφατον καί ἀνεπαρκές, δέν ἱκανοποιεῖ τῶν προκειμένων σκοπόν. Ἀνάγκη ὅθεν νά ληφθῶσι νομοθετικά μέτρα ὁριστικά. Ἀλλ', ὡς ἀνωτέρω προεῤῥέθη, ἡ τοιαύτη σκέψις ἀποβλέπει παντας τούς διδάσκοντας, καί ἡ ἐπιτροπή σας καταναεῖ ὅτι μέτρον τοιοῦτον δέν εἶναι εὔκολον νά νομοθετηθῇ ἐκ τοῦ πρχγείρου. Ἠθέλησε μόνον νά ἐπισύρῃ τήν προσοχήν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐπί σπουδαίου ἀντικειμένου, μή λησμονοῦσα ὅτι τά γράμματα, τά ὁποῖα τοσοῦτον συνέτεινον εἰς τήν ἐθνικήν παλιγγενεσίαν, εἶναι ἡ πρώτη ὅασις τοῦ μεγαλείου τοῦ ἔθνους, ὀφείλοντος νά προσδοκᾷ τό μέλλον αὐτοῦ ἀπό τῆς διανοητικῆς καί ἠθικῆς διαπλάσεώς του.

καί διά τοῦτο φρονεῖ ὅτι εἶναι πρέπον καί Βουλή καί Κυβέρνησις διηνεκῶς νά μεριμνῶσι περί τῶν λειτουργῶν τῆς παιδείας.

Ἐν Ἀθήναις, τήν **18** Ἰουνίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπή

Γ. Ναύτης, Π. Καλλιδόπουλος,
Ἰω. Ζάρκος, Γ. Πανουριωτόπουλος.
Ὁ εἰσηγητής Θ. Α. Ζαΐμης.»

Ὡσαύτως ὁ ἐπί τῶν ἀναφορῶν εἰσηγητής ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῶν, ἔχουσαν ὡς ἀκολούθως·

Πρός τήν Βουλήν.

«Ἐκ τῶν πρός τήν Βουλήν δοθεισῶν ἀναφορῶν, τινές μέν εἰσίν αἰτήσεις συνδρομῆς ἐφημερίδος καί βιβλίων, ἄλλαι δέ αἰτήσεις περιθάλψεως ἤ ἀποδόσεις δικαιωμάτων, δύω περί προστασίας ἤ ἀποδόσεως δικαιωμάτων τῶν χωρικῶν ἐπί τῶν καλλιεργουμένων ὑπ' αὐτῶν γαιῶν, καί μία μόνη περί ἐφαρμογῆς τοῦ δημοτικοῦ νόμου ὡς πρός τήν ἀλλαγήν τοῦ τριτημορίου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

1) Ὁ λοχαγός καθηγητής Κ. Βυζάντιος ἐξαιτεῖται τήν συνδρομήν τῆς Βουλῆς καί τῶν ΚΚ. βουλευτῶν εἰς τήν ἐκδιδομένην παρ' αὐτοῦ, ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἐφημερίδα τοῦ Στρατοῦ.

Ἡ ἐφημερίς αὕτη δύναται νά καταστῇ ὠφέλιμος ἐάν ἀποβλέψῃ κυρίως εἰς τήν διάδοσιν τῶν στρατιωτικῶν γνώσεων, καί εἰς τήν ἀνάπτυξιν τῶν ἀρχῶν ἐκείνων, καθ' ἃς ὁ στρατός πρέπει νά ἦναι ἐχθρός τοῦ ἐχθροῦ, φίλος δέ καί προστάτης τῆς Ἑλληνικῆς χώρας, τῶν νόμων καί τῆς πολιτείας. Ἐπί τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ προτείνει ἡ ἐπιτροπή νά συνδράμῃ ἡ Βουλή εἰς τρία φύλλα τῆς ἐφημερίδος τοῦ Στρατοῦ.

2) Ὁ Κ. Λ. Σγούτας ἐπικαλεῖται παρά τῆς Βουλῆς νά ἀγοράσῃ ἀριθμόν τινα ἀντιτύπων τοῦ κατά παρακίνησιν αὐτοῦ ἐκδοθέντος ὑπό τοῦ διασήμου συγγραφέως Ζαχαρία, Βυζαντινοῦ νομικοῦ συγγράμματος, ἡ Πεῖρα.

Λύω μόνα συγγράμματα τῆς πρακτικῆς τοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου ὑπάρχουσιν, ἡ Πεῖρα καί τό Μικρόν καταστιχεῖον ἢ Εὐρετήριον, καί αὐτά ἐνδιαφέρουσι κυρίως ἡμᾶς. Ἀλλ' ἡ χρησιμότης αὐτῶν δέν περιορίζεται εἰς τήν δικαστικήν ὑπηρεσίαν, διότι, ἐκτός αὐτῆς, συντελοῦσι τά μέγιστα πρός ἱστορικήν γνῶσιν τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καί πρός ἱστορικήν φιλολογίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει ν' ἀγοράσῃ ἡ Βουλὴ τριάκοντα ἀντίτυπα τοῦ συγγράμματος ἡ Πεῖρα, καὶ νὰ δωρήσῃ αὐτὰ εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν γυμνασίων καὶ τῶν σημαντικωτέρων σχολείων τοῦ Κράτους· οὕτω συντρέχει τὸν ἐκδότην τοῦ συγγράμματος καὶ τὰς βιβλιοθήκας τοῦ Κράτους.

3) Ὁ Κ. ταγματάρχης Σοφιανὸς ἐπικαλεῖται ν' ἀγοράσῃ ἡ Βουλὴ σώματά τινα τῆς παραδοθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐν τῇ στρατιωτικῇ σχολῇ τριγωνομετρίας. Τοιοῦτον σύγγραμμα δύναται νὰ ἦναι χρήσιμον ὡς διδακτικὸν βιβλίον, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν στρατιωτικῶν διὰ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν παρ' αὐτοῦ, καθ' ὅσον συμφέρει νὰ ἐνθαρρύνῃ τὰς συγγραφὰς καὶ ἐκδόσεις βιβλίων χρησίμων εἰς τὴν διδασκαλίαν τοῦ στρατοῦ.

4) Ὁ Κ. Ἀξελὸς τυχὼν ἅπαξ τῆς συνδρομῆς τῆς Βουλῆς πρὸς ἔκδοσιν τοῦ Εὐρετηρίου τῶν Βασιλ. ἐφημερίδων, ἀναφέρει ὅτι ἀναγκάζεται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἔκδοσιν, ἂν δὲν δοθῇ εἰς αὐτὸν ἑτέρα συνδρομὴ ἑξακοσίων δραχμῶν.

Ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἔκρινεν ἤδη νὰ συνδράμῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Εὐρετηρίου τούτου, θεωρεῖ εὔλογον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη συνδρομὴ πρὸς τὸν Κ. Ἀξελόν, καὶ νὰ πληρωθῇ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ συγγράμματος.

5) 6) 7) Ἐκ τῶν ἄλλου ἀντικειμένου ἀναφορῶν, παρατηρεῖ πρὸ πάντων ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ἡ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἰωακείμ Φουνδουνάκη, ἡ τῆς Ἀντωνίας Μπαχαντὴ καὶ ἡ τοῦ βαρῶνος Σιαμβούργ, φέρουσι παράπονα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲν ἐνήργησεν ἐπὶ τῶν γενομένων ὑπὸ τῆς Βουλῆς συστάσεων τῶν ἀναφορῶν αὐτῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ὁσάκις ἡ Βουλὴ συσταίνει ἀναφορὰς περιβάλλεται καὶ ἀποζημιώσεων, ἐννοεῖ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὲρ τῶν ἀναφερομένων αἱ περὶ τούτων ἀποφάσεις τῶν ἐθνοσυνελεύσεων, οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα. Ἂν οἱ ἀναφερόμενοι δὲν ὑπάγωνται εἰς τὴν τάξιν τῶν εὐεργεσίας ἀξίων, ἢ ἂν εὐεργετήσαντες ἅπαξ, δὲν ἔχωσι δικαίωμα ἄλλης αἰτήσεως, τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ αὐτοὺς εἰς ἀπάντησιν τῶν ἀναφορῶν των, καὶ διὰ τὴν ταχυτικὴν τῆς ὑπηρεσίας νὰ εἰδοποιῇ καὶ τὴν Βουλὴν περὶ τῆς ἐκβάσεως τῶν συστάσεων αὐτῆς. Προτείνει λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ζητηθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ τῶν ἐσωτερικῶν, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν, νὰ δώσωσι πληροφορίας περὶ τοῦ ἂν ἐνήργησαν ἢ διὰ τί δὲν ἐνήργησαν ἐπὶ τῶν συστάσεων τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῶν εἰρημένων προσώπων.

8) Ἡ θυγάτηρ τοῦ μακαρίτου Ξάνθου Ἀσπασία παραπονεῖται, ὅτι δὲν πληρώνεται πρὸς αὐτὴν κατὰ τάξιν ἡ ψηφισθεῖσα σύνταξις αὐτῆς, καὶ ζητεῖ προίκισιν. Ἡ ἀναφορά της πρέπει νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ θεραπευθῇ τὸ τῆς ἀναφερομένης παράπονον.

9) Ὁ Κ. Κασδίκης ἐξαιτεῖται νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν νὰ τῷ πληρώσῃ τὸ ἐκ πεντήκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιόν του διὰ τὰ ἔργα τοῦ βοηθοῦ τοῦ διερμηνέως τῶν ἀσιατικῶν γλωσσῶν. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Κασδίκη ἐξάγεται, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν ἔχει δίκαιον ν' ἀπαιτήσῃ ὁ Κ. Κασδίκης τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο, καθότι, ἀφ' οὗ διωρίσθη μέλος τῆς ἐπὶ τῶν δασῶν ἐπιτροπῆς, δὲν ἐπεφυλάχθη εἰς αὐτὸν ἡ ὑπηρεσία τοῦ βοηθοῦ τοῦ διερμηνέως. Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἀναφύεται ἐκ τούτων διένεξις τῆς δικαστικῆς ἁρμοδιότητος, διότι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ διαδικασίαν πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀναφερομένων πραγμάτων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ὡς δικαστήριον περὶ ἀτομικῆς ὑποθέσεως καὶ συμφέροντος. Περὶ τούτου δύναται νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Κ. Κασδίκης.

10) Ἡ Ἀφεντοπούλα καὶ Σμαράγδω Μαμμωνᾶ παραπονοῦνται ὅτι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος Κορινθίας μετεχειρίσθη δόλια μέσα πρὸς διαστροφὴν τοῦ δικαίου ἐπὶ τῆς δίκης των μετὰ τοῦ δημοσίου. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη πρέπει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ ὑπὲρ τῆς καταρτίσεως τοῦ κοινοῦ πνεύματος τῆς δικαιοσύνης, ὅπερ καταστρέφεται κατ' ἐξοχὴν ἐὰν δημόσιοι ὑπάλληλοι δίδωσι τὸ σκάνδαλον τῆς δολιεύσεως τῶν νόμων.

11) 12) Ὁ Ι. Δ. Τρικκαῖος ἀναφέρει, ὅτι εἰς πραγματοποίησιν τῆς προικοδοτήσεως τῆς Ἑλένης Μήτρου Καλοφωτιᾶ ἀφηρέθησαν γαῖαι κατεχόμεναι ὑπὸ τῶν γεωργῶν πρὸς καλλιέργειαν, ὁ δὲ Α. Τσακόπουλος καὶ Σ. Ἀναγνωστόπουλος, ὡς ἐπίτροποι τῶν χωρικῶν τοῦ χωρίου Τσιπιανῶν καὶ Σάγκα, ἀναφέρουσιν, ὅτι πρὸς πραγματοποίησιν γραμματίων ἀφαιροῦνται γαῖαι χρήσιμοι εἰς τοὺς κατοίκους γεωργούς. Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ ὑπὲρ τῶν γεωργῶν προσήκοντα, μετὰ τὴν ἔρευναν τῶν πραγμάτων.

13) Ἡ θυγάτηρ τοῦ ὑποστρατήγου Βικεντίου Πίζα ἐπικαλεῖται σύστασιν τῆς Βουλῆς πρὸς προίκισιν αὐτῆς χάριν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός της. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη ἂς διευθυνθῇ

πρὸς τὸν Κ. πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὅπως γίνῃ τὸ δίκαιον καὶ πρόσῆκον ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης.

14) Τὸ αὐτὸ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ περὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Δημητρίου Καλάβρια, ἐξαιτουμένου περιθαλψιν χάριν τῆς συνεισφορᾶς αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος.

15) Τὸ αὐτὸ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς χήρας τοῦ ἐκ Πιτσῶν, ἐσχάτως ἀποβιώσαντος ναυτοδίκου, Νικολάου Δ. Ὀρλώφ, ἥτις ἐπικαλεῖται τὴν προίκισιν τῶν θυγατέρων αὐτῆς.

16) 17) Ἡ Μαρία χήρα Ι. Δημάκη καὶ ὁ Γ. Σκῶκος ἐξαιτοῦνται χρηματικὴν περίθαλψιν. Αἱ ἀναφοραὶ πρέπει νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, διαθέτοντα τὰ χρηματικὰ βοηθήματα, ὅπως προσδιορίσῃ βοήθειάν τινα ὑπὲρ τῶν ἀναφερομένων.

18) Ἡ Ἑλένη, χήρα τοῦ ἀντιστρατήγου Μπέκα, ἐξαιτεῖται χρηματικὴν συνδρομὴν ὅπως μεταβῇ εἰς Κέρκυραν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι οὐδεμία ἐνέργεια ἁρμόζει ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης.

19) Ὁ Γεώργιος Ἀρβανιτόπουλος ἐξαιτεῖται αὔξησιν τῆς ὁκταδράχμου συντάξεώς του· προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορά του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, ὅπως τηρηθῇ ἡ ἰσότης τῆς συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσότητος τῶν ἐκδουλεύσεων, ἐὰν τυχὸν δὲν ἐτηρήθη ὡς πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

20) Τὸ αὐτὸ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Ζωΐτσας, χήρας Μήτρου Χατσηπέτρου, παραπονουμένης διὰ τὴν εὐτέλειαν τῆς ἐξαδράχμου συντάξεώς της.

21) Ὁ Ἀθανάσιος Βλαχομιχάλης παρουσιάζει λογαριασμὸν τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τοῦ ἔθνους πρὸς τὸν πατέρα του, ἐξαιτούμενος νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ. Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς ἡ αἰτησις πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως καταταχθῇ μετὰ τῶν τῆς αὐτῆς φύσεως ἀπαιτήσεων.

22) Ὁ Γεράσιμος Μονόπωλης, ἐξαιτεῖται νὰ τῷ δοθῶσι χίλια τάλληρα καὶ τόκος ἐξ ὅσων κατέθεσεν εἰς τὴν ἐπὶ Κυβερνήτου συσταθεῖσαν Τράπεζαν, ἣ βαθμὸς ναυτικός.

23) Τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἔχει καὶ ἡ ἀναφορὰ τῆς Ε. Κενταύρου.

Ἐπειδὴ τὸ δημόσιον προσέφερεν εἰς ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν κατατεθέντων ἐν τῇ Τραπέζῃ ἐκείνῃ χρημάτων τὸν ἐθνικὸν ἐλαιῶνα Κορίνθου καὶ τὴν σμυρίδα τῆς Νάξου, ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τι τὸ κωλῦον, νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τοῦ Μονόπωλη καὶ τῆς Κενταύρου πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μὲ τὴν παρατήρησιν τῆς Βουλῆς περὶ τοῦ ὅτι εἶναι δίκαιον καὶ εὔλογον νὰ ληφθῇ ἐν μέτρον γενικὸν περὶ ἀποδόσεως τῶν κεφαλαίων τῆς Τραπέζης ἐκείνης, τῶν ὁποίων τὴν πληρωμὴν ἀνεδέχθη ἡ Κυβέρνησις. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν αἴτησιν τοῦ ναυτικοῦ βαθμοῦ τοῦ Μονόπωλη, ἂς συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ αὐτοῦ, ὥστε νὰ γίνῃ καὶ περὶ αὐτοῦ ὅ,τι δίκαιον.

24) Ἡ Μιμίκα Δολιοπούλου, ἀναφέρει παράπονα κατὰ τοῦ ἀστυνόμου Ἑρμουπόλεως, διότι τὴν ἐξύβρισεν. Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀναφερομένη παραγνωρίζει ἐντελῶς τὴν τῆς Βουλῆς θέσιν διὰ τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ αὐτῆς ἐκτεθειμένων. Ἐὰν ἀληθῶς ἐξυβρίσθη ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου, ἡ θύρα τῆς δικαιοσύνης εἶναι ἀνοικτὴ δι' αὐτὴν, καθὼς δι' ὅλους, καὶ δύναται νὰ καταμηνύσῃ αὐτὸν πρὸς τὸν εἰσαγγελέα.

25) Ἓν τριτημόριον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ Καρθίου τῆς Ἄνδρου ἀναφέρει, ὅτι συνέκειτο τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐξ ἑνὸς τριτημορίου, κατὰ τὸ **1845** ἐκλεχθέντος, ἀλλὰ κατὰ τὸ **1848** ἐγκατασταθέντος εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἐκ δύω τριτημορίων συναμα ἐκλεχθέντων κατὰ τὸ **1852**· προκειμένης δὲ ἀλλαγῆς ἑνὸς τριτημορίου, δὲν ἐξήλθε τὸ ἀρχαιότερον, ἀλλ' ἓν τῶν τριτημορίων τῶν εἰσαχθέντων κατὰ τὸ **1852**.

Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἂν ἔχωσι τὰ πράγματα ὡς ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀναφορᾷ, ὁ δημοτικὸς νόμος παρεβιάσθη πλημμελέστατα ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν καὶ ὕπαρξιν τοῦ δημοτικοῦ ἐκείνου συμβουλίου. Προτείνει λοιπὸν νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ἐρευνήσῃ καὶ βεβαιώσῃ τὰ πράγματα, ἐπιφέρων τὴν νόμιμον θεραπείαν τῶν παραβιάσεων τοῦ νόμου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **18** Ἰουνίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Βαρβαρήγος, Δ. Στάϊκος, Γ. Νικολάου.

Ὁ εἰσηγητὴς Γ. Α. Νούτσος.

Εἰς τοὺς βουλευτὰς Δ. Τσόκρην, Γ. Μαδεμοχωρίτην καὶ Κ. Κουρκουμέλην ἐχορηγήθη μηνιαία ὑπὸ τὸν ὅρον ἄδεια.

Προτελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Β. διάταγμα μετ' ἐκθέσεως περὶ ἐλαττώσεως **1,071,939.32** ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν

εξόδων του 1856· επίσης δε εκθεσίν τε και νομοσχέδιον περί κατασκευής πεζοδρομίων και υπονόμων εν ταις πρωτευούσαις των νομών, έχουσι δ' ούτω·

Προς την Βουλήν.

Κύριοι!

«Υπό το κράτος των υφωμένων ως εκ του εξωτερικού πολέμου τιμών των δημητριακών καρπών είχε συνταχθή ο του ενεστώτος έτους προϋπολογισμός του Κράτους, καθ' ον το εκ δημητριακών καρπών έσοδον εν εδαφίω α. του άρθρου 1 του κεφαλ. Α'. είχε προϋπολογισθή εις δραχ. 6,258,000, επ' ελπίδι ότι, εξακολουθήσαντος του πολέμου, διατηρηθήσονται και αι των προϊόντων τούτων τιμαί.

Αλλ' η της ειρήνης αποκατάστασις παρήγαγε την έκπτωσιν των τιμών, και τοιουτοτρόπως το εκ δημητριακών καρπών έσοδον του δημοσίου φυσικώ τω λόγω θέλει είσθαι ικανώς υποδεέστερον του προϋπολογισθέντος.

Επειδή δε και τα έξοδα του Κράτους είχον προϋπολογισθή κατά λόγον των εσόδων, η Κυβέρνησις έκρινεν αναγκαίον να φέρη εις τας δια του περί ού πρόκειται προϋπολογισμού αίτησθείσας πιστώσεις τας εφικτάς μειώσεις, όσαι αντιστοιχούσαι προς την υπολογιζομένην εκ της εκπτώσεως των τιμών μείωσιν του εκ δημητριακών καρπών εσόδου, δεν παραβλάπτουσι την γενικήν υπηρεσίαν του Κράτους.

Αι επενεχθείσαι εις τα έξοδα μειώσεις ανέρχονται εις δραχ. 1,071,939: 32, και μέ ίσην ποσότητα έπεται να ελαττωθή το ποσόν του 1. άρθρου του Α'. κεφαλ. των εσόδων, περιστελλόμενον από δραχ. 8,406,000 εις δρ. 7,334,060:68. Λαμβάνω δε την τιμήν να υποβάλω το περί των μειώσεων αυτών Β. διάταγμα, συνωδευμένον μέ τας λεπτομερείς καταστάσεις ενός εκάστου των υπουργείων.

Εν Αθήναις, την 16 Ιουνίου 1856.

Ο Υπουργός των Οικονομικών
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

«Επί τη προτάσει του Ημετέρου επί των Οικονομικών υπουργού εγκρίνομεν να ζητηθή από την Βουλήν η διαγραφή δραχ. ενός εκατομμυρίου εβδομήκοντα μιας χιλιάδος εννεακοσίων τριάκοντα ενέα και λεπτών τριάκοντα δύω, αριθ. 1,071,939:32, εκ του υποβληθέντος ήδη εις την επιψήφισιν αυτής γενικού προϋπολογισμού των εξόδων του Κράτους δια το ενεστώς έτος. Η διαγραφή αύτη θέλει γίνει και από τους ειδικούς προϋπολογισμούς των διαφόρων υπουργείων ως εξής·

Από τον του υπουργείου	των	Εξωτερικών .	84,471:32
» »	»	Δικαιοσύνης .	63,800
» »	»	Εσωτερικών .	237,230
» »	»	Εκκλησιαστικών	32,958
» »	»	Στρατιωτικών	400,000
» »	»	Ναυτικών . .	60,300
» »	»	Οικονομικών .	193,180
			1,071,939:32,

κατά τους προσηρτημένους εν τω παρόντι πίνακας.

Κατ' ίσην ποσότητα των δραχμ. 1,071,939:32 θέλει ελαττωθή και το εδάφιον α. «δημητριακοί καρποί» του άρθρ. 1. του κεφ. Α'. των εσόδων, περιοριζομένης της προϋπολογισθείσης προσόδου από δημητριακούς καρπούς από δραχ. 6,258,000 εις δραχ. 5,186,060:68.

Εις τον Ημέτερον επί των Οικονομικών υπουργόν ανατίθεται η εκτέλεσις του παρόντος Β. Διατάγματος.

Εν Αθήναις, την 16 Ιουνίου 1856.

Εν ονόματι του Βασιλέως
Η Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.»

Προς την Βουλήν.

«*Κύριοι!* Κατά διαταγήν της Α. Μεγαλειότητος λαμβάνω την τιμήν να υποβάλω εις την σύσκεψιν και επιψήφισιν υμών το συνημμένον νομοσχέδιον, το κανονίζον την εν ταις πόλεσι κατασκευήν πεζοδρομίων και υπονόμων, την περιτοίχισιν των κενών οικοπέδων, κατά τας γραμμάς του εγκεκριμένου σχεδίου, και την δενδροφυτείαν των αγυιών, και προσδιορίζον τα οφείλοντα να διενεργώσι τα έργα ταύτα πρόσωπα, ως και την αναλογίαν της δαπάνης την ένα εκαστον επιβαρύνουσαν.

Και περί μεν των πεζοδρομίων, επειδή ταύτα θεωρούνται ως παραρτήματα των παροδίων οικοδομών, συντελούντα εις την εκ της υγρασίας προφύλαξιν των, το νομοσχέδιον διαλαμβάνει ότι η κατασκευή αυτών πρέπει να επιβαρύνη ολοσχερώς τους

παροδίους ἰδιοκτήτας, κατὰ λόγον τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μήκους τοῦ γηπέδου ἢ τῆς οἰκοδομῆς ἑνὸς ἑκάστου· ἄλλως τε ἡ ἀρχὴ αὕτη εἶναι παραδεδεγμένη καὶ ἐφαρμοσμένη εἰς πόλεις τινάς, καὶ ἰδίως εἰς Ἀθήνας καὶ Ἑρμούπολιν, ἔνθα οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἀνήγειρον ἐνστάσεις, ἀτενιζόμενοι εἰς τὸ ὅτι δὲν ὑπάρχει νόμος ὑποχρεῶν αὐτοὺς νὰ κατασκευάσωσι τὰ ἔμπροσθεν τῶν οἰκιῶν αὐτῶν πεζοδρόμια· ἐκ τούτου δ' ἕπεται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νομοσχεδίου δὲν διαλαμβάνει καινοτομίαν τινά.

Περὶ δὲ τῶν ὑπονόμων, αἱ ὁποῖαι εἰσὶν ἀναπόφευκτοι εἰς τὰς πόλεις, ἡ πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν δαπάνη ἀνατίθεται, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, κατὰ μὲν τὸ 1/4 εἰς βάρος τῶν δήμων, κατὰ δὲ τὰ 3/4 εἰς βάρος τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν.

Σημειωτέον ὅτι οἱ ἰδιοκτῆται οὗτοι ἔχουσιν ἄμεσον συμφέρον εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ὑπονόμων, ὄχι μόνον διότι δι' αὐτῶν τὰ ὄμβρια ὕδατα τὰ ἐπὶ τῶν ὁδῶν ῥέοντα θέλουν ἐκρέει ταχέως, διοχετευόμενα ἐκτὸς τῆς πόλεως, καὶ δὲν θέλουν λιμνάζει ἐπ' αὐτῶν πρὸς βλάβην τῆς ὑγείας τῶν κατοίκων, ἀλλὰ πρὸ πάντων διότι, ὑπαρχόντων ὑπονόμων, οἱ ἰδιοκτῆται μετοχετεύουσιν ἐν αὐταῖς τὰ οἰκιακὰ αὐτῶν ὕδατα, τὰ ὁποῖα ἄλλως εἶναι ὑπόχρεοι νὰ χωνεύωσιν ἐντὸς καταβόθρων, ἐπὶ τούτῳ παρ' αὐτῶν κατασκευαζομένων ἐν ταῖς αὐλαῖς τῶν οἰκιῶν των διὰ δαπάνης οὐχὶ βεβαίως κατωτέρας ἐκείνης, τὴν ὁποίαν θέλουν ὑποστῆ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου, πληρώνοντες τὰ 3/8 τῆς ἀξίας τῶν ἔμπροσθεν τῶν οἰκιῶν των κατασκευασθησομένων ὑπονόμων. Ὅθεν τὰ ἐκ τῶν ὑπονόμων εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας προκύπτοντα ὀφέλη ἀπορρώντως δικαιολογοῦσι τὴν διάταξιν, καθ' ἣν οὗτοι μὲν θέλουν πληρώνει τὰ 3/4, οἱ δὲ δῆμοι τὸ 1/4 τῆς δαπάνης πρὸς κατασκευὴν αὐτῶν. Σημειωτέον δὲ ὅτι εἰς Ἑρμούπολιν, ὅπου κατεσκευάσθησαν πολλαὶ ὑπόνομοι, ἅπασα ἡ δαπάνη κατεβλήθη εὐχαρίστως παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, ὁ δὲ δῆμος μόνον τὴν ἀναλογίαν τῶν πενήτων κατέβαλε.

Παρατηρητέον δὲ ὅτι, ἀνατιθεμένης εἰς βάρος τῶν δήμων τῆς κατασκευῆς τῶν εἰς τὰ πλάτη τῶν ἐγκαρσίων ὁδῶν τεραγίων, ὡς καὶ τῶν ἀπὸ τὰ ὅρια τῶν πόλεων μέχρι τῶν ἐκβολῶν, ἐπαυξάνεται οὐχὶ ὀλίγον ἡ τοὺς δήμους ἐπιβαρύνουσα ἀναλογία τῆς δαπάνης, τὴν ὁποίαν ἔτι μᾶλλον θέλει αὐξήσει ἡ ἀνάγκη, εἰς ἣν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν θέλουν εὑρεθῆ, ν' ἀναλάβωσι τὴν ἀναλογίαν τῶν ἐνδεῶν ἰδιοκτητῶν, ὡς τοῦτο ἐγένετο καὶ εἰς Ἑρ-

μούπολιν· ὅθεν πραγματικῶς οἱ δῆμοι θέλουν ὑποστῆ οὐχὶ τὸ 1/4, ἀλλὰ πολὺ περισσότερον τῆς ἀναλογίας ταύτης.

Τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4 τοῦ νομοσχεδίου διαλαμβάνουσι διατάξεις, ἐξασφαλιζούσας τοὺς μνησθέντας ἰδιοκτήτας ἀπὸ πάσης αὐθαιρέτου πορείας τῆς ἀρχῆς, ἥτις, εἰς τὴν ὅσον οἷόν τε ταχυτέραν τοῦ ἔργου ἐκτέλεσιν ἀποβλέπουσα, ἐνδέχεται νὰ προβῇ εἰς ἐσπευσμένας ἐνεργείας, ἀπὸ τὰς ὁποίας εὐθυμήθη δίκαιον νὰ προφυλαχθῶσιν οἱ ἰδιοκτῆται.

Τὸ ἄρθρον 5 καθιστᾷ ὑποχρεωτικὴν ἐν ταῖς πόλεσι τὴν περιτοίχισιν τῶν οἰκοπέδων, τὰ ὁποῖα κενὰ καὶ ἀπεριτοίχιστα μένοντα, χρησιμεύουσιν ὡς ἑστία ἀκαθαρσιῶν, προσβάλουσῶν οὐσιωδῶς τὴν δημοσίαν ὑγείαν, τὴν εὐπρέπειαν καὶ τὴν καθαριότητα.

Τὸ δὲ ἄρθρον 6 καθιστᾷ ἐπίσης ὑποχρεωτικὴν τὴν δενδροφυτείαν, ἥτις ἐπὶ τοσοῦτον συντελεῖ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ὑγείας, καθαρίζουσα τὸν ἀέρα διὰ τῆς ἀποβορρύσεως ἐπιβλαβῶν εἰς αὐτὴν ἀερίων.

Τὰ ἄρθρα 8 καὶ 9 διαλαμβάνουσιν ὑποχρεώσεις καὶ ἀπαγορεύσεις οἰκοδομικάς, τῶν ὁποίων τὴν ἀνάγκην ἡ πεῖρα κατέδειξε, καὶ τῶν ὁποίων ὁ σκοπὸς καταφανὴς ὤν, δὲν χρῄζει ἀναπτύξεως.

Ἐπὶ τῆς διατάξεως μόνον τοῦ § δ'. τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νομοσχεδίου παρατηρήσεις, ὅτι ὁ προσδιορισμὸς ζώνης γύρωθεν ἑκάστης πόλεως, ἥτις ἐκτάσεως, ἀφ' ἧς δὲν θέλει ἐπιτρέπεσθαι ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν, καθίσταται ἀναπόφευκτος πρὸς διατήρησιν οἰκοδομικῆς τάξεως παρὰ ταῖς πόλεσι, μὴ συμβιβαζομένης μὲ τὴν πλήρη ἐξάσκησιν τῶν δικαιωμάτων τῆς ἰδιοκτησίας.

Οὕτω π. χ. ἐν ᾧ ὑπάρχουσιν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου τῆς πρωτευούσης ἄπαιροι κεναὶ ἐκτάσεις, ἀνεγείρονται ἄνευ σχεδίου καὶ τάξεως ὁλόκληροι συνοικίαι, μὴ δυναμένης τῆς ἀρχῆς νὰ παρεμποδίσῃ τὴν αὐθαίρετον ταύτην τάσιν τῶν ἰδιωτῶν, οἵτινες ἐπεκτείνοντες κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς τῆς πόλεως τὴν ἔκτασιν, ἐπιβάλλουσιν εἰς τὸν δῆμον ὑποχρεώσεις ῥυμοτομίας, καθαριότητος, ὑδρεύσεως, ἀστυνομικῆς ἐπιτηρήσεως, καὶ λοιπὰς ἀπαιτούσας δαπάνας ὅλως δυσαναλόγους πρὸς τὰ μέσα ἐν γένει τῶν δήμων.

Εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, τὴν μεταβάλλουσαν διὰ ῥυμοτομήσεως τοὺς ἀγροὺς εἰς οἰκόπεδα, πρέπει νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐπιτρέπειν ἢ μὴ τὴν ἐπέκτασιν τῶν σχεδίων τῶν πόλεων, ὑπ' ὄψιν πρὸς τοῦτο ἔχουσαν τὴν πραγματικὴν ἀνάγκην

τῆς ἐπεκτάσεως, καὶ ἐνεργοῦσαν αὐτὴν ἐπὶ τὸ καταλληλότερον ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ὑγιεινῆς καὶ τῆς δημοσίας ἀσφαλείας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 14 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον **1.** Ἡ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν Νομῶν κατασκευὴ πεζοδρομίων ἐπιβαρύνει τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, ἐν τῇ περὶ ταύτης διατάξει αὐτοῦ, θέλει προσδιορίζει τὸ πλάτος, τὴν ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων ἑκάστης ὁδοῦ.

Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις δύναται νὰ ἐπιβληθῆ δυνάμει Β. διατάγματος καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ἄρθρον **2.** Ἡ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐν γένει κατασκευὴ ὑπονόμων ἐνεργεῖται δαπάνῃ τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν δήμων ἀναδεχομένων τούτων τὸ τεταρτημόριον τῆς δαπάνης. Ἡ κατασκευὴ τῶν εἰς τὰ πλάτη ἐγκαρσίων ὁδῶν ἀντιστοιχούντων τεμαχίων τῆς ὑπονόμου, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ὁρίου τῆς πόλεως μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ, ἐπιβαρύνει ὁλοσχερῶς τὸν δῆμον.

Ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατασκευῆς ὑπονόμου ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας δι' ἀποφάσεως τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου δι' ἀποφάσεως τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας.

Ἄρθρον **3.** Ἡ κατασκευὴ τῶν τε πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων ἐνεργεῖται κατὰ τὰ περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων κανονισμένα.

Ἡ δαπάνη προκαταβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλογισμοῦ, γενησομένου ἐν ἐπὶ τούτῳ πρωτοκόλλῳ ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐπάρχου, δημάρχου καὶ μηχανικοῦ, ὑπ' ὄψιν ἐχόντων τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μειοδοτικῆς δημοπρασίας καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἡ πλατείας μῆκος τοῦ προσώπου ἑκάστης οἰκίας ἢ οἰκοπέδου. Τὸ πρωτόκολλον τοῦτο θέλει μένει ἐκτεθειμένον ἐν τῷ δημαρχείῳ, προσκαλουμένων ἀνομαστὶ διὰ προγράμματος τοῦ ἀρχοδίου νομάρχου ἢ ἐπάρχου, πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένων ἰδιοκτητῶν, ἵνα λάβωσιν αὐτοῦ γνῶσιν καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἐνστάσεις των, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτας.

Ἄρθρον **4.** Αἱ ἐνστάσεις αὗται ἐκκαθαρίζονται δικαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων **6**, **7**, **8**, **9**, **10** καὶ **11** τοῦ περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ δουλοπαροικικοῦ πεδίου ΞΙΓ'. νόμου.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ **6** τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένη δεκαπενθήμερος προθεσμία ἄρχεται δι' ἕνα ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἀνομαστικῆς προσκλήσεως, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ προηγούμενον ἄρθρον· ἡ δὲ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον **7**, γίνεται εἰς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην ἢ ἔπαρχον.

Ἄρθρον **5.** Οἱ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν Νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν παρόδιοι ἰδιοκτῆται ὀφείλουν, προσκλήσει τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, νὰ περιτοιχίσωσι τὰ οἰκόπεδά των κατὰ τὰς οἰκοδομικὰς γραμμὰς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου. Τὰ εἰς τὰ περιτοιχίσματα ταῦτα ἀριθμένα ἀνοίγματα, ἤτοι θύραι, παράθυρα κλπ. πρέπει νὰ ὦσι διαρκῶς κεκλεισμένα.

Τριάκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἀποδείξει δικαστικῆς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεως, ἐν περιπτώσει ἀμελείας τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του, ἡ ἀνωτέρω ἀρχὴ θέλει φροντίσει περὶ τῆς περιτοιχίσεως, προκαταβάλλουσα τὴν δαπάνην, καὶ καταδιώκουσα πρὸς ἀπότισιν αὐτῆς τὸν ἰδιοκτήτην κατὰ τὰ διατεταγμένα περὶ καταδιώξεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον καθυστερούντων, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως διὰ τὴν παράβασιν τῆς ἀστυνομικῆς διατάξεως.

Ἄρθρ. **6.** Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **25** τοῦ ΣΓ'. περὶ ὁδοποιίας νόμου ἰσχύει καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, προσδιορίζει τὰς δενδροφυτευθησομένας ἀγυιάς, τὸ ποσὸν τῶν εἰς ἑκάστην ἀγυιὰν δενδροστοιχιῶν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν γραμμῶν τῶν οἰκιῶν καὶ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν αὐτῶν.

Άρθρον 7. Έάν ὁ ἰδιοκτήτης οἰκοπέδου ἢ οἰκοδομήματός τινος, ὑποκειμένου εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατασκευῆς πεζοδρομίου, ὑπονόμου, περιτοιχίσματος ἢ δενδροφυτείας εἶναι ἀπών, ἢ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησις, περὶ ἧς διαλαμβάνει ὁ § 6'. τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος νόμου, τοιχοκολλᾶται ἐπὶ καταφανοῦς μέρους τῆς ἰδιοκτησίας του, καὶ δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τῆς ἀρχῆς ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ἐκδιδομένων ἐφημερίδων. Μετὰ παρέλευσιν δὲ τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας καὶ τριῶν μηνῶν διὰ τοὺς ἐκτὸς, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης δὲν καταβάλῃ τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸν ἀναλογίαν τῆς πρὸς κατασκευὴν τοῦ πεζοδρομίου ἢ τῆς ὑπονόμου δαπάνης, ἢ ἐὰν δὲν περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του ἢ δὲν ἐνεργήσῃ τὴν διαταχθεῖσαν δενδροφυτείαν, τὸ δημόσιον ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐγγράφον ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος ποσοῦ. Ἡ ὑποθήκη αὕτη μετὰ τῶν νομίμων τόκων τῶν γενομένων καὶ γενησομένων ἐξόδων παρακολουθεῖ τὸ κτῆμα, χαίρουσα δικαίωμα πρωτιμήσεως.

Ἄρθρ. 8. Τὰ ἐξωτερικὰ ἀσβεστώματα καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκιῶν πρέπει νὰ εὑρίσκωνται διαρκῶς εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ θέλει προσκαλεῖ τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ φροντίζωσι περὶ τούτου, καταδικάζουσα ποινικῶς τοὺς ὀλιγωροῦντας.

Ἄρθρ. 9. Ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ ἐξώστου ἐπὶ πατώματος, οὗ τὸ ὕψος ἄνω τῆς ὁδοῦ δὲν εἶναι τοὐλάχιστον ἐκ τεσσάρων Β. πήχεων. Οἱ ἐξώστοι κατασκευάζονται ἐπὶ στερεῶν βάσεων. Ἡ ζώνη ἑκάστης πόλεως, ἐφ' ἧς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν, προσδιορίζεται διὰ Β. διατάγματος. Τὸ βάθος τῆς ἐκτάσεως ταύτης ἀπὸ τῆς ἐσχάτης οἰκοδομικῆς γραμμῆς κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον σχέδιον τῆς πόλεως δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερον τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως σταδίου.

Ἑκατέρωθεν τῶν λεωφόρων τῶν διὰ τῆς ζώνης ἑκάστης πόλεως διερχομένων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις μιᾶς συστοιχίας ἀγροτικῶν οἰκοδομῶν.

Ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπὸ τὰς λεωφόρους ταύτας καταλαμβανομένων γαιῶν γίνεται κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ ἑπόμενα τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν νόμου ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας

καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ διευθυνθῆ τὸ ἀνωτέρω περὶ μειώσεως Β. διάταγμα εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἐπιτροπὴν, ἵνα λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπιφερομένας ἐλαττώσεις.

Ἀκολούθως ἀναγγείλας ὁ πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων, ἐφ' ὧν ἀναγνώσθησαν σήμερον αἱ τῶν ἐπιτροπῶν ἐκθέσεις, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς.
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Ο'.
Τῆς 19 Ἰουνίου 1856.

Πλήρους οὔσης τῆς Βουλῆς, ὁ πρόεδρος ἐκήρυξε τὴν τῆς συνεδριάσεως ἔναρξιν. Ἀναγνωσθέντα τὰ πρακτικὰ ἐπεκυρώθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων. Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ ζ'., ὅτι ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ ἰατροσυνεδρίου τοὺς Ν. Ἰατρὸν, Δ. Καλλιφρονᾶν, Γ. Μαθεμουρίτην, Γ. Γιατράκον καὶ Ἰω. Ἀποστολίδην· ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νόμου, τοὺς Ἰω. Προβιλέγιον, Ἰω. Εὐσταθίου, Κ. Βλάμην, Ἰω. Σαγρέδον καὶ Σ. Κοπανίτσαν, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ τῆς κινητῆς περιουσίας τῶν ἐν Αὐστρίᾳ καὶ Ἑλλάδι ἀποβιούντων ὑπηκόων τῶν δύω Κρατῶν, τοὺς Π. Χριστόπουλον, Δ. Ὁρεινὸν, Γ. Ῥιζόπουλον, Π. Ψάθαν καὶ Π. Δελιγιάννην· προσέθηκε δὲ τὸ δ'. ὅτι ἐξελέξατο εἰσηγητὴν καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων τὸν Ἰω. Ζάρκον.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προξενείων ὀργανικοῦ νόμου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ παρὰ τῶν τμημάτων ἐκλεχθεῖσα ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, καὶ ἐκτιμῶσα τοὺς λόγους, οἵτινες ἐπεκαλέσαν τὸ μέτρον τοῦτο, παραδέχεται τὴν παράτασιν καὶ διὰ τὸ ἔτος 1856, καὶ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἰω. Προβελέγγιος, Ἰω. Εὐσταθίου,
Κ. Δ. Βλάχης, Ἰω. Σαχτούρης.

Ὁ εἰσηγητὴς
Σ. Κομανίτσας.»

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι δὲ νὰ τυπωθῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν οἰκονομικώτερον τὰ ἔγγραφα τῆς ἐπαναστάσεως, ἐπροσκάλεσε διαφόρους προσφορὰς τυπογράφων, εἰς τῶν ὁποίων ἐζήτησεν ὡς ἐλάχιστον ὅρον 60 δραχμὰς δι' ἕκαστον τυπογραφικὸν φύλλον. Μόνη ἄρα ἡ ὑπὸ τοῦ βασιλικοῦ τυπογραφείου τύπωσις αὐτῶν, κατὰ τὰς δοθείσας ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ πληροφορίας, εἶναι ἡ συμφερωτέρα, καθ' ὅσον παρουσιάζει σημαντικὴν ἐκπτωσιν. Συνεννοηθεὶς ἐπομένως περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μετὰ τοῦ Κ. πρωθυπουργοῦ, ἀπεφάσισεν ἵνα τυπωθῶσι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἔγγραφα ἐν τῷ Β. τυπογραφείῳ. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ἀπαιτεῖται δι' ἔξοδα ἐν γένει μέχρι τέλους τῆς παρούσης συνόδου ἡ ποσότης δραχμῶν 2500, ἐφ' ἧς ἐξαιτεῖται τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι μετὰ τοσαύτας προσπαθείας, ἃς κατέβαλεν ὁ Κ. πρόεδρος πρὸς οἰκονομικώτερον τῆς ἐκτυπώσεως τρόπον, οἱκοθεν ἐννοεῖται ὅτι ἡ πρότασις αὐτοῦ εἶναι παραδεκτὴ· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ὁμοφώνως τὴν αἰτηθεῖσαν δαπάνην τῶν δραχμῶν 2500 καὶ ψηφίζει πίστωσιν ἴσου ποσοῦ ἐπὶ τοῦ κεφαλ. Γ'. ἄρθρ. 5 τοῦ εἰδικοῦ αὐτῆς προϋπολογισμοῦ.

Ἐπήνεγκε μετὰ ταῦτα ὁ βουλευτὴς Ἐπιδ. Λιμηρᾶς, ὅτι, καθ' ἃ διαδίδονται, ἐντὸς τῶν κιβωτίων τοῦ πυροβολικοῦ εὑρέθη ἅμαξα ἀντὶ πυρίτιδος, καὶ ἐπομένως παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν, ἐὰν ἐγκρίνῃ, νὰ προσδιορίσῃ ἡμέραν τινὰ, καθ' ἣν παρουσιαζόμενος ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν, πρῶτον εἰς ποίαν εὑρίσκεται ἐν γένει ἡ ὑπόθεσις κατάστασιν, καὶ δεύτερον ἂν ἀνεκαλύφθησαν καὶ ἐτιμωρήθησαν οἱ αὐτουργοί.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι, ὡς πληροφορεῖται ἐξωδίκως, ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπόθεσις ἐξεδικάσθη, τιμωρηθέντων τῶν ἐνόχων, ἡ Βουλὴ ὥρισεν ὡς ἡμέραν τῆς ἐμφανίσεως τοῦ ὑπουργοῦ τὴν δ'. συνεδρίασιν.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν δημοδιδασκάλων, λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι εὐχαριστεῖ τὴν ἐπιτροπὴν, διότι διὰ τῆς ἐκθέσεώς της διευκολύνει τὴν θέσιν του. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι διὰ τοῦ περὶ ἐκτελέσεως Β. διατάγματος θέλει φροντίσει νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς εὐχάς της. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν σύστασιν μερίμνης περὶ τοῦ μέλλοντος τῶν διδασκάλων, διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν ὅτι ἐνασχολεῖται ἤδη εἰς τὴν σύστασιν ἑνὸς ἀποθεματικοῦ ταμείου.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Χ. Θεοχαράπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν δημοδιδασκάλων, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Δημήτριος Ὀρεινός	N	Φίλων Φίλωνος	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	
Πέτρος Καμπάνης		Νικόλαος Τσέλιος	N
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Κωνστ. Γριβογεώργης	N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Δ. Π. Πετροπουλάκης	
Δημήτριος Τσόκρης	N	Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	N
Γεώργιος Τσόκρης	N	Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	N
Νικόλαος Ἰατρός	N	Γεώργιος Κονδύλης	N
Σκαρλάτος Σούτσος	N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Βασίλειος Νώνης	N
Σταῦρος Βλάχος		Σταμάτιος Μήτσας	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Δημήτριος Ζῶτος	N
Σωτήριος Στράτος		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	

Ν. Α. Γρανίτσας	Β. Π. Δημητρακόπουλος . Ν
Δύσανδρος Βιλαέτης	Αναγνώστης Διδόπουλος . .
Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . Ν	Α. Μαυρομιδής . . . . .
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . .	Γ. Κεφάλας . . . . .
Σόλων Κρεστενίτης	Αναγνώστης Τσάκας . . . Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου . . Ν	Ἀλέξανδρος Μαυρομιχάλης .
Γεώργιος Διαμάντης . . . Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . Ν
Ν. Διλένδας . . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Κοβιουνιώτης. Ν
Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης .
Ν. Βαρβαρῆγος	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . Ν	Ἰω. Πρυβιλέγιος . . . . Ν
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . . Ν	Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . Ν	Σ. Ἠκρόπολις . . . . . Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . Ν	Χ. Συμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν
Ἰωάννης Ζάρκος	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν	Δ. Κοντάκης . . . . . Ν
Ἰωάν. Μπαλάφας	Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης . . . .
Πέτρος Δηλιγιάννης . . .	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . Ν
Κωνσταντ. Λαμπρινόπουλος .	Γεώργιος Μπάνης . . . Ν
Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν	Νικόλαος Πιερράκος . . . Ν
Π. Κολοκοδίνος . . . . . Ν	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . Ν	Δημήτριος Πουλκάκος . . .
Γ. Παναγιωτόπουλος . . Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας . Ν
Μιχαὴλ Γρηγορουλλόπουλος .	Π. Χριστόπουλος . . . Ν
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ν	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . Ν	Νικόλαος Μασχούλας . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Σπ. Πέλλιακας . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	Ν. Παναργιᾶς . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου	Κωνσταντῖνος Βλάχος . . Ν
Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ἰωάννης Πράτσικας . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Π. Πατρινὸς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου. Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . Ν	Ν. Α. Μπότασης . . . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Κ. Δαρειώτης . . . . .

Ἰω. Σκαβέντσος . . . . Ν	Δημήτριος Σταΐκος . . . Ν
Γ. Νικολάου . . . . . Ν	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Γεώργ. Ναύτης	Παντολέων Κουντουριώτης .
Μιχαὴλ Σολωμός	Δημήτριος Μπουδούρης . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Στ. Δάρας . . . . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . Ν
Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν
Νικόλαος Νάζος . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Ἀναγνώστης Παπατσώρης .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Δημ. Πολυχρονόπουλος . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Α. Μάντσαρης . . . . .
Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . .	

Δεκτῶν δὲ γενομένων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφιλικτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ἔχον οὕτω.·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Οἱ ὑπὸ τῶν δημοτικῶν ταμείων πληρονόμενοι μισθοὶ τῶν δημοδιδασκάλων καὶ δημοδασκαλισσῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς δημοτικοῖς προϋπολογισμοῖς ἐνιαυσίως ψηφιζόμενοι, προκαταβάλλονται ὑπὸ τοῦ δημοσίου ταμείου, τὸ ὁποῖον αὐτοδικαίως ἀπολαμβάνει αὐτοὺς ἐκ τῶν πρώτων εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν εἰσόδων.

Ἄρθρ. 2. Ἐὰν τὰ διὰ τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων εἰσπραττόμενα δημοτικὰ ἔσοδα δὲν ἐπαρκέσωσι πρὸς ἀπόσβεσιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον προκαταβολῶν, τὸ ἐλλεῖπον ἀποδίδεται ἀμέτως εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν ταμεῖον ἀπὸ τὸ ἀριόδον δημοτικὸν ταμεῖον. Ἐὰν δὲ ὁ δημοτικὸς εἰσπράκτωρ ἀμελήσῃ ἢ ὁπωσδήποτε δὲν ἐνεργήσῃ ἀμέσως τὴν ἀπόδοσιν ταύτην, καταδιώκεται προσωπικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ καθυστερούντων πρὸς τὸ δημόσιον ὀφειλετῶν νόμου, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐνεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ ταμίου διοικητικῶς κατάσχεσις ἀναλόγου μέρους τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἐσόδων τοῦ οἰκείου δήμου, μὴ

λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τοῦ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1852 περὶ ἐξορλήσεως τῶν χρεῶν τῶν δήμων νόμου ΡΠΟ.

Ἄρθρ. 3. Τὰ περὶ ἀσφαλείας τοῦ δημοσίου καὶ τῆς λογοδοσίας τῶν τοιούτων προκαταβολῶν κανονισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως διὰ τὰ θεραπευτήρια τοῦ σπυροκώλου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς δύω ἀνωτέροις, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἂν καὶ δὲν εἶναι ἐναντίος εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς δαπάνης, θεωρεῖ ὅμως τὸ ποσὸν ὑπερβολικόν, καὶ πιστεύει ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς λαμβάνων ἀφορμὴν ἐκ τῶν παρατηρήσεών του, θέλει διατάξει αὐστηρὰν τῶν καταστάσεων ἐξέλεγξιν, ἵνα πληρωθῶσι μόνον τὰ πραγματικῶς δαπανηθέντα.

Γνωρίζει ὅτι εἰς ὅλα τὰ θεραπευτήρια, τὰ φάρμακα δίδονται εἰς τιμὰς πάντοτε ἠλαττωμένας. Χρηματίσας δὲ εἰσαγγελεύς, ἔλαβεν ἀφορμὴν νὰ ἐξελίξῃ καταστάσεις τοιούτων δαπανῶν διὰ φάρμακα διδόμενα εἰς καταδίκους καὶ ὑποδίκους, τὸ δὲ ποσὸν τῆς δαπάνης ποτὲ δὲν ὑπερέβη τὰς 100 ἢ 150 δραχ. κατὰ τριμηνίαν, ἂν καὶ οἱ θεραπευόμενοι ἀνέβαινον εἰς ἱκανὸν ἀριθμόν. Ἐντεῦθεν δὲ λαβὼν ἀφορμὴν, ἐζήτησε πληροφορίας παρὰ διαφόρων ἐνταῦθα ἰατρῶν καὶ φαρμακοποιῶν περὶ τῶν φαρμάκων τοῦ σπυροκώλου καὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, καὶ ἐπληροφορήθη, ὅτι ἡ μεγαλειτέρα αὐτῶν ἀξία δὲν ὑπερβαίνει τὰ 20 λεπτά, διότι τὰ φάρμακα εἰσὶν εὐτελῆ, μόνη δὲ ἡ δίαιτα εἶναι τὸ ἰσχυρότερον φάρμακον· γνωρίζει δὲ ὅτι ἐν τῷ νοσοκομείῳ τῶν Καλαμῶν δὲν νοσηλεύονται πλέον τῶν 10 ἢ 15. Τούτου λοιπὸν δοθέντος, θέλετε ἰδῇ ὅτι διὰ τρεῖς τριμηνίας τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 400 ἢ 500 δραχ. καὶ τοῦτο βεβαιοῦται ἐκ τοῦ 6ου μέρους τῆς πιστώσεως, τοῦ περιέχοντος τὴν δαπάνην τοῦ θεραπευτηρίου Μεσολογγίου, ἥτις εἰς τὸ αὐτὸ σχεδὸν χρονικὸν διάστημα ἀναβαίνει μόνον εἰς δρ. 594, ἐν ᾧ

ἡ τοῦ θεραπευτηρίου Καλαμῶν φθάνει τὰς δρ. 3628. Ὅταν δὲ ἀνέφερε τοῦτο εἰς ἰατρούς, οὐ μόνον ἠπόρησαν, ἀλλ' ἐβεβαίωσαν αὐτὸν, ὅτι ἡ ἀξία ὅλων τῶν φαρμάκων ἑνὸς φαρμακείου ἐν ταῖς ἐπαρχίαις μόλις φθάνει τὸ ἀνωτέρω ποσόν. Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ εὗρεν ἐπίσης ὑπερβολικὸν τὸ ποσὸν, ἀλλ' ἐνόμισεν ὅτι βέλει χρησιμεύσει καὶ διὰ τὸ μέλλον, ἐν ᾧ εἶναι καθαρὸν ἔξοδον τοῦ παρελθόντος. Ἐπαναλαμβάνει διὰ τοῦτο νὰ παρακαλέσῃ τὸν ὑπουργὸν νὰ διατάξῃ αὐστηρὰν τῆς δαπάνης ἐξέλεγξιν πρὸς ἀποφυγὴν καταχρήσεων, αἵτινες συνήθως λαμβάνουσι χώραν ἐκ συνεννοήσεως τοῦ ἰατροῦ μετὰ τοῦ φαρμακοποιοῦ.

Διαβεβαιώσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν, ὅτι θέλει γενῆ ἡ ἀπαιτουμένη τῶν καταστάσεων ἐξέλεγξις, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον.

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Χορηγεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχμῶν τεσσάρων χιλιάδων ἑξακοσίων πεντήκοντα μιᾶς καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα, ἀριθ. 4.651:80, ἐπὶ τοῦ κεφ. Δ. ἄρθρ. 4 «θεραπευτήρια σπυροκώλου» τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπελήφθη τελευταῖον τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιαούπην Ντριζάκον, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς ἐξέθηκεν, ὅτι ἂν καὶ ἡ συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσις ἀρκούντως δικαιολογεῖ τὸ εὐεργετικὸν μέτρον τῆς Κυβερνήσεως, ἐπειδὴ ὅμως βουλευταί τινες ἐξέφρασαν ἀμφιβολίας, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ καταδείξῃ ἱστορικῶς τίς ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος Ὀθωμανὸς Γιούπης. Γεννηθεὶς εἰς Κοτσαντίναν τῆς Λακεδαίμονος ἐκ πατρὸς μὲν Ὀθωμανοῦ, μητρὸς δὲ Χριστιανῆς, ἔμεινεν ὀρφανὸς γονέων

πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως, ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ ἀφῆκεν εἰς Λακεδαίμονα τὰς πλέον εὐαρέστους ἀναμνήσεις διὰ τὰς μεγάλας του πρὸς πολλοὺς εὐεργεσίας. Νεώτατος τὴν ἡλικίαν προσβληθεὶς ἀπὸ νόσον τινά, ὑπεχρεώθη νὰ καταφύγῃ εἰς τὸν πατέρα τῆς οἰκογενείας Γιατράκων, χειρουργον γνωστὸν, ὅπως θεραπευθῇ, θεραπευόμενος δὲ ἔλαβε κλίσιν εἰς τὴν ἐπιστήμην αὐτὴν, καὶ ἐμαθήτευσε εἰς τὴν σπουδήν της, παραμείνας τῷ Γιατράκῳ καὶ ἐξασκῶν κατόπιν ἐν τῇ ἰδίᾳ οἰκίᾳ τὸ ἔργον τοῦτο.

Ὁ πατὴρ τοῦ Ντριζίκου πολλὰ ἔτη πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀπεθανόν, ἀφῆκε κληρονόμον τῶν καλῶν ἕξεων καὶ τῆς περιουσίας του τὸν υἱόν του, ὅστις ἐξηκολούθει εὐεργετῶν τοὺς ἔχοντας αὐτοῦ ἀνάγκην μέχρι τοῦ Μαρτίου τοῦ 1821. Ἐναρξείσης δὲ τῆς ἐπαναστάσεως, ἀντὶ ν' ἀκολουθήσῃ τοὺς ὁμοθρήσκους του καὶ διευθυνθῇ εἰς Τρίπολιν, ὅπου ὅλοι τότε συνεκεντρώθησαν, ἐπροτίμησε τὴν πατρίδα τῆς θρησκείας, καὶ μείνας εἰς τὰ ἴδια συνέδεσε τὴν τύχην του μετὰ τῶν χριστιανῶν καὶ συνεμερίσθη τῶν κινδύνων καὶ κακουχιῶν τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, συμπολεμῶν μετὰ τῶν Γιατράκων τοὺς ὀθωμανοὺς καὶ ἰατρεύων τοὺς πληγωμένους.

Διαρκούσης ἔτι τῆς ἐπαναστάσεως ἢ ὀλίγον μετὰ (διότι δὲν γνωρίζει καλῶς τὴν ἐποχὴν) συνεζεύχθη μετὰ Ὀθωμανίδος ὀρφανῆς καὶ καταγομένης ἀπὸ πλουσίαν τῆς Λακεδαίμονος οἰκογένειαν. Τὰ τέκνα τῶν γονέων τούτων ὀθωμανῶν, φέροντα μέχρι τινὸς ὀθωμανικὰ ὀνόματα, ἀνετράφησαν παρ' αὐτῶν χριστιανικῶς καὶ ἀείποτε διεκρίθησαν διὰ τὴν αὐστηρὰν ἐξάσκησιν τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων τοῦ χριστιανοῦ, προτρεπόμενα καὶ βοηθούμενα ἀπὸ τοὺς ἰδίους γονεῖς των.

Τὸ μέρος τοῦτο, ἤτοι ἡ ἀνατροφὴ τῶν τέκνων των, ἤθελε λάβει χαρακτῆρα μυθιστορήματος, ἂν ἐξετίθετο ὅπως ἤδη ἐγένετο· ἐπὶ τέλους δὲ ἐβαπτίσθησαν ἅπαντα τὰ τέκνα αὐτοῦ καὶ εἰσὶ τὸ καύχημα τῶν γονέων των.

Μὴ ἐπιθυμῶν νὰ κουράσῃ τὴν Βουλὴν μὲ τὴν διήγησιν εὐγενῶν πράξεων τῆς προικοδοτουμένης οἰκογενείας, τελειόνει τὸν λόγον μὲ τὴν εὐσυνείδητον διαβεβαίωσιν, ὅτι ἡ οἰκογένεια αὕτη ἀπολαμβάνει τῆς συμπαθείας τῶν κατοίκων τῆς Λακεδαίμονος διὰ τὴν ἀκούραστον ἐξακολούθησιν τῶν εὐεργετημάτων της πρὸς τοὺς λαμβάνοντας ἀνάγκην αὐτῆς δυστυχεῖς. Εὐχαριστῶν δὲ τὸ ὑπουργεῖον διὰ τὴν εὐγενῆ ἀπόφασίν του, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ ἐπιψηφίσῃ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, διότι καθὼς καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν λέγει, ἂν τὸ

δικαίωμα τῆς κατοχῆς ἄλλως ἐφημόζετο, ἔπρεπεν ἡ οἰκογένεια αὕτη νὰ λάβῃ ἅπασαν τὴν πατρικὴν καὶ μητρικὴν περιουσίαν της, ἐπειδὴ ἀνέκαθεν παρεδέχθη τὸν ἑλληνικὸν ἀγῶνα καὶ μεθ' ἡμῶν ἠγωνίσθη.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας δυοίας ταῖς ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν ψηφίσασα διὰ ψήφων 73.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσας εἰσηγητὴς, ὅτι ἔργον δικαιοσύνης ἤθελε πράξει τὸ ὑπουργεῖον ἂν ἀνεβίβαζε τὸ ποσὸν τῆς ἀξίας τῶν παραχωρηθησομένων κτημάτων εἰς 18,000 δρ., ἵνα ἐπαρκῇ ὁ προικοδοτούμενος εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς πολυμελοῦς οἰκογενείας του.

Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι ὁ ὅρος ἀτομικῶς εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα ἐγέννησεν ἀπείρους δυσχερείας καὶ ἔθεσε σχεδὸν εἰς ἀχρηστίαν ὅμοιον νόμον περὶ προικοδοτήσεως ἄλλου ὀθωμανοῦ, καὶ τὸ ὑπουργεῖον βιάζεται ἤδη νὰ εἰσάξῃ νέον νόμον πρὸς ἐπεξήγησιν τοῦ πρώτου· πρὸς ἀποφυγὴν δὲ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν αὐτῶν δυσχερειῶν καὶ ὡς πρὸς τὸν προκείμενον νόμον, προκαλεῖ τὴν ἐπίσημον καὶ ῥητὴν ἐξήγησιν τοῦ ὑπουργείου ὡς πρὸς τὸν ὅρον τοῦτον. Τὸ ὑπουργεῖον βεβαίως διὰ τοῦ ὅρου ἀτομικῶς εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα ἐννοεῖ οὐ μόνον τὰ παρ' αὐτῶν ἀτομικῶς ἀποκτηθέντα, ἀλλὰ καὶ τὰ πατρομητρικὰ των κτήματα. Ἀλλ' ἐπειδὴ, κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν δίκαιον, αἱ θυγατέρες δὲν κληρονομοῦν καὶ ὡς ἐκ τούτου πιθανὸν νὰ προκύψῃ κώλυμά τι ὡς πρὸς τὰ κτήματα τῆς συζύγου του Φατμὲς Μπαλάκη, θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ἐπισήμως εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς Βουλῆς ὅτι μὲ τὰς λέξεις ἀτομικῶς εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα ἐννοεῖ τὰ πατρομητρικὰ των κτήματα καὶ τὰ παρ' αὐτῶν τυχὸν ἀποκτηθέντα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κυβέρνησις σκοπὸν εἶχε διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου νὰ εὐεργετήσῃ τὸν περὶ οὗ ὁ λόγος Ὀθωμανὸν καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ, χορηγοῦσα εἰς αὐτοὺς ἀνάλογον πόρον ζωῆς διὰ τῆς παραχωρήσεως κτημάτων ἀξίας 12,000 δρ. ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν, χωρὶς νὰ ληφθῇ ποτὲ ὑπ' ὄψιν οὐδεμία διάταξις τοῦ ὀθωμανικοῦ δικαίου, καὶ ὅτι ὁ ὅρος ἀτομικῶς εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα ἐννοεῖ τὰ ἀνήκοντα ἄλλοτε εἰς τοὺς γονεῖς των καὶ τὰ παρ' αὐτῶν τυχὸν προσκτηθέντα.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι προτιμώτερον θεωρεῖ νὰ παραχωρηθῇ εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην ὡρισμένος τις ἀριθμὸς στρεμμάτων ἀντὶ ἀξίας, διότι οὕτω, γενομένης μιᾶς κακῆς ἐκτιμήσεως, δύναται νὰ λάβῃ καὶ 1000 στρέμματα, καθ' ὅσον ἠξεύρομεν ὅτι πολλαὶ γαῖαι ἐδόθησαν κατ' ἐκτίμησιν ἀντὶ 8 καὶ 10 δρ. τὸ στρέμμα. Εἶναι δὲ ἄδικον νὰ δοθῶσι 1000 στρέμματα ἐθνικῆς γῆς εἰς ἕνα Ὀθωμανόν, ἐν ᾧ εἰς τὰς θυγατέρας τοῦ Καραΐσκου καὶ Βότσαρη ἐδώκαμεν μόλις 509 στρέμματα, πολλαὶ δ' ἑλληνικαὶ οἰκογένειαι εἰσὶν ὅλως ἀκτήμονες.

Ἀντικρούων ἕτερος τὸν προαγορεύσαντα βουλευτὴν Ναυπακτίας ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ ἐπανάστασις σκοπὸν εἶχε νὰ καταβάλῃ τὸν δεσποτισμὸν καὶ νὰ πολεμήσῃ τοὺς ἐχθροὺς τῆς πίστεως καὶ πατρίδος ἡμῶν, ἐν ᾧ ὁ Γιούπης, καίτοι Ὀθωμανός, συνεπολέμησε καὶ συνεκινδύνευσε μεθ' ἡμῶν, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ περιουσία αὐτοῦ δὲν ὑπήγετο εἰς τὸ δίκαιον τοῦ πολέμου. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ Γιούπης χειροῦργος ὤν, προσήγγιζε καὶ διὰ τῆς ἐπιστήμης του πολλὰς εἰς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεις, ἅπασα δὲ ἡ οἰκογένειά του ἀνεδέχθη τὸ χριστιανικὸν δόγμα, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ἤθελε προτείνει νὰ τῷ ἀποδοθῇ ὁλόκληρος ἡ περιουσία του. Δὲν δύναται δὲ νὰ ὁρισθῇ στρεμμάτων ἀριθμός, διότι τὰ κτήματά του δὲν συνίστανται εἰς γαίας μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς μορεόδενδρα, ἐλαιόδενδρα καὶ ἄλλα τοιαῦτα, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ ὑπουργεῖον ὀρθῶς σκεπτόμενον, ὥρισε τὴν ἀξίαν τῶν παραχωρηθησομένων κτημάτων.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τοὺς περὶ ἐκτιμήσεως ἐκτεθέντας φόβους, τὰ πρωτόκολλα θέλουσιν ὑποβληθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, εἰς ὃ ἀπόκειται νὰ ἐγκρίνῃ τὴν παραχώρησιν, ἐὰν θεωρήσῃ ἀνάλογον τὴν ἐκτίμησιν.

Μετὰ τὸν προαγορεύσαντα βουλευτὴν Γ. Θείου ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἄλλοτε ἐπαρουσιάσθη νομοσχέδιον ὁμοίων ὁρίζον ἀριθμὸν στρεμμάτων, καὶ τοῦτο ἐγέννησε πολλὰς ἀμφιβολίας, διότι αἱ γαῖαι δὲν ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἀξίαν, ἀλλ' αἱ μὲν ἀξίζουσι δέκα δραχμὰς ἕκαστον στρέμμα, αἱ δὲ πεντήκοντα, καὶ διὰ τοῦτο ἐθεωρήθη τότε συμφερώτερον νὰ προσδιορίζηται ἡ ἀξία τῶν κτημάτων εἰς χρήματα, ὡς ἐν τῷ προκειμένῳ νομοσχεδίῳ, καὶ οὐχὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν στρεμμάτων.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ ἄδικον τὴν παρατήρησιν τοῦ βουλευτοῦ Ναυπακτίας, ἀφ' οὗ μάλιστα ἄλλοτε εἰς τὸν ὀθωμανὸν Κούταλιν παρεχωρήσαμεν ὁλόκληρον αὐτοῦ τὴν περιουσίαν χάριν τῶν πρὸς τὸ ἔθνος ἐκδουλεύσεών του, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Οὕτω δὲ παραιτηθέντος τῆς προτάσεώς του τοῦ βουλευτοῦ Ναυπακτίας, καὶ γενομένων, ἐπὶ τῇ προτάσει τινός, λεκτικῶν τινων ἐπὶ τοῦ ἄρθρου διορθώσεων, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μετὰ τῶν ἐν τοῖς πρακτικοῖς διασαφήσεων δι' ἀναστάσεως, ὡς διωρθώθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Ἐκ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἀκινήτων κτημάτων τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀτομικῶς ἀνηκόντων τῷ ὀθωμανῷ Γιούπῃ Ντριζάκῳ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Φατμὲ Μπαλάκα, περιελθόντων δὲ συνεπείᾳ τῆς διὰ τοῦ πολέμου κατακτήσεως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, καὶ μήπω διατεθέντων, παραχωρηθήσεται αὐτοῖς δωρεὰν μέρος ἀξίας 12 χιλιάδων δραχμῶν.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι θεωρεῖ περιττὸν τὸ προκείμενον ἄρθρον, καθ' ὃ ἀπαιτεῖται νὰ ἐκπληρωθῶσιν αἱ περὶ νεοφωτίστων νενομισμέναι διατάξεις, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 1, ὅπερ ἐπεψηφίσαμεν, χορηγοῦμεν εἰς τὸν Γιούπην κτήματα ὡρισμένης ἀξίας, καὶ ἑπομένως καθίσταται περιττὴ καὶ ἡ πρὸς τὸν ἔφορον αἴτησις αὐτοῦ, καὶ ἡ ἐκτίμησις τῆς προσόδου τῶν κτημάτων, καὶ πᾶσα ἄλλη διατύπωσις, ἀπαιτουμένη εἰς τὰς συνήθεις παραχωρήσεις ὁμοίων κτημάτων.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ καὶ οὗτος ἀναγκαῖον νὰ ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς ἡ φράσις «κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ κτλ.» διότι ἐνταῦθα δὲν πρόκειται νὰ παραχωρήσωμεν κτήματα φέροντα τόσην πρόσοδον, ὡς γίνεται συνήθως εἰς τὰς πρὸς τοὺς νεοφωτίστους παραχωρήσεις, ἀλλὰ κτήματα ὡρισμένης ἀξίας, καὶ ἑπομένως αἱ περὶ νεοφωτίστων διατάξεις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐνταῦθα.

Διεσάφησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ περὶ νεοφωτίστων διατάξεις ἐλέχθη ἐφαρμοσθῇ ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς ἀξίας τῶν παραχωρηθέντων κτημάτων, καὶ οὐχὶ ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰσοδήματος, ὅπως γίνεται εἰς τοὺς νεοφωτίστους, διότι ἡ Κυβέρνησις δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν ἀξίας κτήματα παραχωρεῖ, καὶ οὐχὶ εἰσόδημα ἐξαγόμενον ἀπὸ κτήματα 12 χιλιάδων ἀξίαν ἔχοντα· ἑπομένως δὲν βλέπει τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἐξαλειφθῇ ἡ τελευταία τοῦ ἄρθρου φράσις.

Μετὰ ταῦτα ἐρωτήσαντος τοῦ εἰσηγητοῦ τὸν Κ. ὑπουργὸν ἂν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὰ πατρομητρικὰ των καὶ τὰ

παρ' αὐτῶν τυχὸν ἀποκτηθέντα κτήματα εἰσὶ διατεθειμένα, οἱ προικοδοτούμενοι θέλουν λάβει ἀδιαφόρως ἐκ τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν κτημάτων τὴν προσδιοριζομένην προικοδότησιν· ἀπήντησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι καθ' ἃς ἔχει ἐπισήμους πληροφορίας, τὰ κτήματα τῶν εἰσὶν ἀδιάθετα καὶ δύνανται νὰ λάβωσιν ἐξ αὐτῶν· εἰς ἐναντίαν ὅμως περίπτωσιν θέλουσι λάβει ἀδιαφόρως ἐκ τῶν ἀδιαθέτων ἐθνικῶν κτημάτων, διότι μοναδικὸς σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ προικίσῃ τὸν Γιούπην Ντριζάκον καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Φατμὲ Μπαλάκα μὲ 12,000 δραχμῶν δημόσια κτήματα.

Οὕτω δὲ, ἐπὶ τῇ διασαφήσει τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐξέλεγξις τοῦ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων κτημάτων ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δικαιώματος τῶν Ὀθωμανῶν, περὶ ὧν εἴρηται, καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ παραχωρητέου αὐτοῖς μέρους τῶν τοιούτων κτημάτων ἐνεργηθήσεται κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ νεοφύτων νενομισμένας διατάξεις.»

Ἐγένετο τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Γ. Μαθεοχωρίτην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίων σχεδὸν τοῖ. προηγηθείσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 74. Ἔχει δὲ οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐκ τῶν ἐν Ἀκκεδαίμονι ἀκινήτων κτημάτων τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀτομικῶς ἀνηκόντων τῷ Ὀθωμανῷ Γιούπῃ Ντριζάκῳ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Φατμὲ Μπαλάκα, περιελθόντων δὲ συνεπείᾳ τῆς διὰ τοῦ πολέμου καταστάσεως εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, καὶ μήπω διατεθέντων, παραχωρηθήτεται αὐτοῖς δωρεὰν μέρος ἀξίας δώδεκα χιλιάδων δραχμῶν.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐξέλεγξις τοῦ πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἐπὶ τῶν ἀναφερομένων κτημάτων ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ δικαιώματος τῶν Ὀθωμανῶν, περὶ ὧν εἴρηται, καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ παραχωρητέου αὐτοῖς μέρους τῶν τοιούτων κτημάτων ἐνεργηθήσεται κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ περὶ νεοφύτων νενομισμένας διατάξεις.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξ ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως ἐθνικῶν κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γ. Ντριζάκον, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Στεμάτιος Μήτσας	Ν
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Δημήτριος Ζῶτος	Ν
Ἀντώνιος Βεντζέλος	Ν	Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Πέτρος Καμπάνης		Ν. Α. Γρανίτσας	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ν	Ἀνδρέας Λύγερινός	
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Σεφλάτος Σούτσας	Ν	Γεώργιος Διαμάντης	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ν. Δελένδας	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Α. Γαβρᾶς	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Ν. Βερβυρῆγος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Θ. Κασούλος Α. Ζαΐμης	Ν
Σωτήριος Στράτος		Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ἠλίας Παπαδαΐς	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Ἀθανάσιος Ἀνδρόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Κων. Γριβογεώργος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Γεώργιος Κανδύλης	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Κων. Λαμπρινόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Π. Κολποδίνος	Ν

Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Γ. Παναγιωτόπουλος . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Χαΐτος Ῥάγκος . . . . N	Π. Κανελλόπουλος . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Σπ. Πετλίκκας . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	Ν. Παναγιᾶς . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου	Κωνσταντῖνος Βλάχος . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Α. Κορριωτάκης	Π. Πατρινὸς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Λουϊᾶς Στεράνου . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Ἀναγνώστης Διδόπουλος . .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυροειδὴς	Γεώργιος Νεύτης . . . . .
Γ. Κεφάλας	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκης . . . N	Ἀν. Ῥενιέρλος . . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Στ. Δάρας . . . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρουμάλης . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N
Ἀλέξανδρος Κομνηνοβοῦρος . N	Παναγιώτης Ψάθας . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Δημ. Παπαχρυσόπουλος . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Κυριάκος Πανηράπουλος . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Δημ. Σταΐκος . . . . . N
Χ. Σουμαρίπας	Α. Κιζάνης . . . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Παντολέων Κουστουριώτης .
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Δημήτριος Βυνδούρης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης . N	Εὐαγγελὴς Κοντογιάννης .
Γεώργιος Μπάκης . . . . N	Ἀδγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Νικόλαος Πετράκος . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Α. Μάντσαρης . . . . .

Παρελθὼν ἐνταῦθα ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐν Τίρυνθι ἱπποτροφείου καὶ ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχοντα οὕτω

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Παρουσιάζοντες εἰς ὑμᾶς τὸ νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐν Τιρυνθίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποτροφείου, ἐπικαλούμεθα τὴν ταχεῖαν συζήτησίν του διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους.

Γνωστὸν εἶναι εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, ὅτι ἡ προμήθεια τῶν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀναγκαιούντων ἵππων, γενομένη μέχρι τοῦδε ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἀπαντᾷ πολλὰ προσκόμματα, καὶ οὐ μόνον παλωδάπανος καὶ δύσκολος, ἀλλὰ καὶ ἐνίοτε ἀκατόρθωτος ἀποβαίνει, ὡς εἰς τὰς παρελθούσας περιστάσεις τοῦ πολέμου. Πάνυ ἐπιθυμητὸν ἄρα ἀποβαίνει νὰ λυθῇ ἡ δέουσα πρόνοια ὅπως ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος χρεία θεραπευθῇ δι' ἐγχωρίων μέσων.

Ὁ σκοπὸς οὗτος δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ἂν ἀποσπασθῇ ὡς καὶ πρότερον καὶ τεθῇ ὑπὸ τὴν ἀνωτέραν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργείου τὸ ἐν Τιρυνθίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποτρόφειον, τὸ ὁποῖον δυνάμει τοῦ ἀπὸ 28 Μαΐου 1846 νόμου, συνεχωνεύθη εἰς τὴν ἐν Τιρυνθι γεωργικὴν σχολήν.»

Τὸ κατάστημα οὗτο ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν στρατιωτικὴν πειθαρχίαν καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς κανόνας στρατιωτικῆς διοικήσεως, οὐ μόνον παρέχει βεβαίως ἐλπίδας νὰ πληρώσῃ τὴν προκειμένην ἀνάγκην, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς τῶν ἵππων γενεᾶς τόσον παρημελημένης εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὑπόσχεται μεγάλως νὰ συντελέσῃ, καθόσον εἰς τὸ πυροβολικὸν καὶ τὸ ἱππικὸν ὑπάρχουν ἀξιωματικοὶ κεκτημένοι εἰδικὰς περὶ ἵππων καὶ κτηνῶν ὡς καὶ περὶ τὰς προλαγωγὰς αὐτῶν γνώσεις.

Τὰ σώματα ταῦτα χορηγοῦσι μέχρι τοῦδε τὸ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ καταστήματος ἀναγκαῖον προσωπικὸν, καὶ τὸ δεύτερον τούτων ἰδίως, τουτέστιν ἡ Μοῖρα τοῦ ἱππικοῦ, ἐπιμελεῖται τὴν οἰκονομικὴν αὐτοῦ διαχείρισιν, ἐπομένως στρατιωτικὴ αὐστηρότης καὶ ὁ ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν ἔλεγχος εἶναι ἐπίσης μέτρα δραστήρια καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν λυσιτελέστερα.

Τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον εἶναι περὶ μόνου τοῦ ἱπποτροφείου, οὐδόλως δὲ ἀποβλέπει τὴν γεωργικὴν σχολήν, ἥτις

θέλει μένει πάντοτε ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἀθήναι τῇ 15 Ἰουνίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοί

ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν
Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ παρὸν νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ εἰς τὰς Βουλὰς παρὰ τῶν ἡμετέρων ὑπουργῶν τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τῶν Στρατιωτικῶν καὶ θέλει ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήναι τῇ 15 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ, Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

Ψηφισθέντες διαφόρους μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθ. 1. Τὸ δυνάμει τοῦ ΑΖ'. νόμου τῆς 28 Μαΐου 1846 εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν Σχολεῖον συγχωνευθὲν ἱπποφόρβιον ἀποσπᾶται τοῦ Σχολείου τούτου καὶ ἀπαρτίζει χωριστὸν κατάστημα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Ἱπποφορβίου κατὰ τὴν Ἀργολίδα», καὶ θέλει ἔχει ἰδίαν διεύθυνσιν.

Ἄρθρ. 2. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνωτέρω καταστήματος προσδιορίζονται αἱ γαῖαι τοῦ αὐτοῦ Ἱπποφορβίου, κατὰ τὰ ὁποῖα διαλαμβάνει ὅρια ὁ παρὰ τῆς Δ.ης διευθύνσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐπεξεργασθεὶς τοπογραφικὸς χάρτης, αἱ ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαὶ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ Ἱπποφορβίῳ κτήνη καὶ σκεύη, καὶ λοιπὰ χρήσιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἴδη.

Ἄρθρον 3. Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἱπποφορβίου θέλει σύγκειται ἀπὸ ἕνα ἱλαρχον διευθυντὴν· ἀπὸ ἕνα καταλυματίαν τάγματος 2ας τάξεως διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν ὑπηρεσίαν· ἀπὸ ἕνα ἱππιατρὸν τάγματος 1ης ἢ 2ας τάξεως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς θεραπείας τῶν κτηνῶν· ἀπὸ ἕνα λοχίαν ἢ ἐπιλοχίαν ὡς ἀρχιαγροφύλακα καὶ ἀπὸ ἕνα πεταλιστήν.

Ἄρθρον 4. Οἱ ἀναγκαῖοι ὑπηρέται τῶν ἱπποστασίων καὶ οἱ ἱπποφορβοὶ θέλουν λαμβάνεσθαι ἀπὸ τὴν μοῖραν τοῦ ἱππικοῦ, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας θέλουν λογίζεσθαι ὡς ὑπεράριθμοι.

Ἄρθρον 5. Ἡ ἀνωτέρω διεύθυνσις τοῦ ἱπποφορβίου ἀνατίθεται

εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν. Τὰ δὲ ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτοῦ καταλογίζονται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τοῦ ἰδίου ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν τῶν ἱπποστασίων ὡς καὶ ὁ τῶν ἱπποφορβῶν θέλει προσδιορίζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἱππων τοῦ ἱπποφορβίου κανονίζονται κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἐν ἰσχύϊ οἰκονομικῶν κανονισμῶν τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρον 7. Τόσον τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 6 διαλαμβανόμενα ὅσον καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα καλλιεργείας, ἐπισκευῆς τῶν οἰκοδομιῶν τοῦ ἱπποφορβίου, ἀνεγέρσεως νέων, ἀγορᾶς ζώων πρὸς βελτίωσιν τοῦ γένους καὶ αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν, θέλουν καταλογίζεσθαι εἰς βάρος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἱπποφορβίου.

Ἄρθρον 8. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἱπποφορβίου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τῶν ἀπαιτουμένων κανονισμῶν σύμφωνα μὲ τὰς βάσεις τοῦ οἰκονομικοῦ κανονισμοῦ τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρον 9. Τὰ εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανόμενα, γαῖαι, κτήνη καὶ σκεύη θέλουν παραδοθῆ εἰς τὸ ἱπποφορβίου ἅμα ἐκδοθῇ ὁ παρὼν νόμος.

Τῆς διατάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται δικαίωσις στρέμματα γαιῶν, τρία ζεύγη βοδιῶν καὶ ἓν ζεῦγος ἡμιόνων, τὰ ὁποῖα θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸ γεωργικὸν σχολεῖον, ὡς ἀναγκαῖα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν των.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω δύω νομοσχέδια περὶ συντάξεως τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου καὶ περὶ προσθήκης ὑπαλλήλων εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀστυνομίας μετὰ τῶν ἐκθέσεων, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ κύριος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος προσέφερεν πολυετεῖς ὑπηρεσίας κατὰ τε τὴν διάρκειαν τοῦ ἑλληνικοῦ ἀγῶνος καὶ μετ' αὐτόν.

Ἡ Κυβέρνησις ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τοῦτο, καὶ πληροφορηθεῖσα, ὅτι ὁ κύριος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος διατελεῖ ἤδη εἰς οἰκο-

νομικὰς δυσχερείας, κρίνει πρέπον νὰ χορηγηθῇ αὐτῷ σύνταξίς τις, ἵνα δι' αὐτῆς ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Πρὸς τοῦτο δὲ συνετάχθη τὸ παρὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον λαβόντες τὰς διαταγὰς τῆς Α. Μεγαλειότητος εἰσάγομεν εἰς ὑμᾶς.

Κρίνομεν περιττὸν, Κύριοι, νὰ ἐκτείνωμεν τὸν λόγον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ νομοσχεδίου τούτου, διότι εἰς πάντας εἶναι γνωσταὶ αἱ παντοῖαι καὶ μακραὶ ἐκδουλεύσεις τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου. Περιοριζόμεθα δὲ νὰ συστήσωμεν εἰς ὑμᾶς τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἀθῆναι, τῇ 19 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ, ὡς ἔχει, εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 19 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοῦ μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1.

Χορηγεῖται σύνταξις χρηματικὴ ἐκ δραχμῶν χιλίων διακοσίων ἀριθ. 1200 κατὰ μῆνα εἰς τὸν Κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον, τῆς ὁποίας ἡ πληρωμὴ θέλει ἀρχίσει ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἄρθρ. 2.

Ἡ σύνταξις αὕτη θέλει συμψηφίζεσθαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς, τὰς ὁποίας ὁ Κύριος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος θέλει ἔχει ἐκ τῆς ἐπιπληρώσεως δημοσίων καθηκόντων ὁσάκις τοιαῦτα ἤθελον ἀνατεθῇ εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 3.

Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ διοικητικὴ Ἀστυνομία Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς κατεστάθη διὰ τοῦ ΡΚΣΤ'. νόμου τῆς 13 Μαρτίου 1849, καὶ εἰς μὲν τὰ πρῶτα ἔτη τῆς συστάσεώς της ἐπήρκουν μετὰ στενοχωρίας εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀνάγκας τῶν δύω πόλεων τὰ διὰ τοῦ εἰρημένου νόμου καθιστάμενα ἀστυνομικὰ ὄργανα, ἀλλὰ προϊόντος τοῦ χρόνου, ἡ ἐπέκτασις τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, καὶ ὁ τελειότερος ὀργανισμὸς τῆς ὑπηρεσίας κῦζησαν τὰς ἀνάγκας τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, τὸ δὲ κατὰ τὸν εἰρημένον νόμον προσωπικὸν ἀπεδείχθη ὅλως ἀνεπαρκές.

Οἱ συντάκται τοῦ νόμου ἐκείνου ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὰς ἀνάγκας τῶν μέχρι τοῦ χρόνου ἐκείνου ὑπαρχουσῶν ἐν Ἀθήναις τε καὶ Πειραιεῖ δημοτικῶν ἀστυνομιῶν, καὶ ἀφορῶντες εἰς τὴν κατὰ μικρὸν βελτίωσιν τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, δὲν προσδιώρισαν ἀρκοῦν προσωπικὸν εἰς τὴν διοικητικὴν Ἀστυνομίαν, οὐδὲ τὸ γραφεῖον αὐτῆς, διότι ἐπὶ τούτου μὲν ἔλαβον ὡς θάσιν ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ περὶ διοικητικῆς διαιρέσεως τοῦ Κράτους ΚΕ'. νόμος προσδιορίζει διὰ τὸ γραφεῖον ἑκάστης νομαρχίας ἐν ἄρθρῳ 18, ἐν ᾧ αἱ νομαρχίαι, ἔχουσαι τὰ ἐπαρχεῖα πρὸς προπαρασκευὴν τῶν ὑποθέσεων, καὶ διοικοῦσαι ἀπ' εὐθείας μίαν μόνην ἐπαρχίαν, τὴν ἐν ᾗ ἡ ἕδρα τοῦ νομάρχου, δὲν ἔχουσι τοσαύτην ἐργασίαν, ὅσην ἡ διοικητικὴ ἀστυνομία· ἐν καὶ οὐδὲ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς νομαρχιακῆς ὑπηρεσίας ἀπεδείχθη ἀρκοῦν τὸ δι' αὐτὴν προσδιωρισμένον, ὡς εἴρηται, προσωπικὸν, πρὸς ἐκτέλεσιν δὲ τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας ἐν γένει ὁ προσδιορισθεὶς ἀριθμὸς τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων δι' ἀμφοτέρας τὰς πόλεις εἶναι ὅλως ἀνεπαρκὴς, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν πόλεων τούτων.

Ὅθεν ἐπειδὴ τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα δὲν ἐπήρκουν εἰς τὴν θεραπείαν πασῶν τῶν ἀστυνομικῶν ἀναγκῶν, ἡ ὑπηρεσία ἀναγκάζετο νὰ προσλαμβάνῃ ἑκάστοτε ἐπικουρικοὺς ἔξωθεν, τοὺς ὁποίους ἐπλήρωνε τὸ δημόσιον ἐκ τῶν ἐξόδων τοῦ Κεφ. Γ'. ἀρ. 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τούτου. Καὶ ἐπειδὴ οὗτοι δὲν εἶχον ὑπαρξιν ἐκ τοῦ νόμου, ἡ μὲν δαπάνη ἐγίνετο, δὲν ἐθεραπεύοντο δὲ πᾶσαι αἱ ἀνάγκαι, διότι οὐδὲ νὰ βεβαιώσωσί τι ἠδύναντο, οὐδὲ ν' ἀντιπροσωπεύσωσιν ἀρχήν τινα, οὐδὲ νὰ συντάξωσιν ἄλλην πρᾶξιν ἔγκυρον.

Καὶ Α'. ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1852, οἱ μὲν ὑπαστυ-

νόμοι, ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν γραφικὴν ὑπηρεσίαν, δὲν ἠδύναντο νὰ ἀστυνομῶσιν ἐν ἀκριβείᾳ τὰ ἐφ' ὧν ἦσαν διωρισμένοι τμήματα τῆς πόλεως, αἱ δὲ ἐπιπολάζουσαι εἰς τὴν πόλιν τότε νυκτοκλοπαί, ἀπῄτησαν τὴν πρόσληψιν ἀνθρώπων ἰδίων, διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ὁποίων ἐδαπάνησε τὸ Δημόσιον δραχμὰς **910** ἀπὸ **1** Ἰανουαρίου δι' ἑκάστην τριμηνίαν τοῦ ἔτους ἐκείνου, ἤτοι ἐτησίως δραχμὰς **3640**.

Ἡ δαπάνη αὕτη αὔξησεν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἐπομένου ἔτους **1853**, καθ' ὃ διὰ διαφόρων διαταγμάτων, κατὰ τριμηνίαν ἐκδιδομένων, συνεπείᾳ τῶν παραστάσεων τοῦ τότε διευθυντοῦ τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας ἐπετρέπετο εἰς αὐτὸν νὰ δαπανᾷ πρὸς διατήρησιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τουτούτων ἐπικουρικῶν προσώπων δραχμὰς τριακοσίας πεντήκοντα κατὰ μῆνα. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου, ἐξακολουθοῦντος μέχρι τοῦδε, δὲν θεραπεύονται ἐν ἐντελείᾳ πᾶσαι αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας τῶν ὑπαστυνόμων, διότι τὰ ἐπικουρικὰ ταῦτα πρόσωπα δὲν ἔχουσι νόμιμόν τινα ὕπαρξιν, καὶ ἐν ᾧ τὸ δημόσιον δαπανᾷ, ἡ ὑπηρεσία δὲν ἐκτελεῖται ἀκριβῶς. Ὅθεν ἡ προσθήκη ἑνὸς βοηθοῦ εἰς ἕκαστον τῶν τεσσάρων ὑπαστυνόμων, καὶ εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας ἀποβαίνει ἀναγκαία.

Β'. Αἱ ἀνάγκαι τοῦ γραφείου τῆς Διευθύντεως εἰσὶν ἐπίσης ἀνυπέρβλητοι, διότι κατὰ τὸ ἀπὸ **30** Σεπτεμβρίου **1852** κανονιστικὸν τῆς ὑπηρεσίας αὐτῆς Β. διάταγμα, ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ προσωπικοῦ, ὁ μὲν ὑπογραμματεὺς μεθ' ἑνὸς γραφέως ὀφείλουσι νὰ ἐκδίδωσι τὰ διαβατήρια, μετὰ τὴν ἀναγκαίαν ἐξέτασιν, τὰ διαμονητήρια, τὰς ἀδείας οἰκοδομῶν, τὰ ἐνταφιαστήρια, καὶ τηρῶσι τὰ κατὰ τὸ ἄρθρ. **4** καὶ **26** τοῦ περὶ διαβατηρίων Β. διατάγματος βιβλία καὶ εὑρετήρια τῶν διαβατηρίων καὶ δηλώσεων τῶν ξενοδόχων καὶ καπήλων περὶ τῶν παρ' αὐτοῖς καταλυόντων, καὶ τὰ βιβλία τῶν ἀδείων οἰκοδομῶν, τῶν διαμονητηρίων, τῶν ἐνταφιαστηρίων, καὶ τῶν ὑπηρετῶν κατὰ τοὺς §§ **17—20** τῶν ἀπὸ **13** ὀκτωβρίου **1852** διαταγῶν τοῦ ὑπουργείου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος. Οἱ εἰρημένοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι πρὸσέτι νὰ τηρῶσι πρὸς εὐκολίαν εὑρετήρια ὅλων τούτων τῶν βιβλίων, καὶ νὰ φυλάττωσι τὰ παρακατατεθειμένα διαβατήρια ἐγχωρίων τε καὶ ἀλλοδαπῶν. Ὁ δ' ἕτερος γραφεὺς νὰ διεξάγῃ τὰ τοῦ πρωτοκόλλου, τῆς κατοχωρίσεως, τῆς διεκπεραιώσεως, τῆς διευθετήσεως τοῦ ἀρχείου, νὰ τηρῇ καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον **14** τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος δύο βιβλία, καὶ νὰ ἔχῃ καὶ πάσαν τὴν ἀντιγραφήν.

Τοσαῦται ἐργασίαι εἶναι φυσικῶς ἀδύνατον νὰ διεξαχθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω ὑπαλλήλων. Πρέπει δὲ ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐκδόσεως τῶν διαβατηρίων, τῆς τηρήσεως τῶν βιβλίων καὶ εὑρετηρίων αὐτῶν τε καὶ τῶν δηλώσεων τῶν καπήλων καὶ ξενοδόχων, καὶ τῆς τηρήσεως ἀριθμημένων τῶν παρακατατιθεμένων διαβατηρίων ἐγχωρίων τε καὶ ξένων ν' ἀνατεθῇ εἰς εἰδικὸν ὑπάλληλον ἐπὶ τῶν διαβατηρίων, ὅστις δὲν πρέπει νὰ ἦναι ἐκ τῶν καινῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐπιφορτισμένος σπουδαίαν ἀληθῶς ἐργασίαν, κατὰ μέγα συναφῆ μὲ τὴν δημοσίαν ἀσφάλειαν τοῦ Κράτους, ἡ δὲ ἔκδοσις τῶν διαμονητηρίων, τῶν ἀδείων οἰκοδομῶν, τῶν ἐνταφιαστηρίων καὶ τῆς τηρήσεως τῶν περὶ τούτων βιβλίων, καὶ ἡ λογιστικὴ τοῦ γραφείου ὑπηρεσία νὰ μείνῃ εἰς τὸν ὑπογραμματέα καὶ τὸν γραφέα.

Προσέτι ἡ ἀντιγραφὴ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τοῦ ἐκπληροῦντος τὰ τοῦ πρωτοκόλλου καὶ λοιπὰ ἑτέρου γραφέως, καὶ νὰ διορισθῇ εἰς αὐτὴν ἴδιος γραφεύς.

Ἡ τοιαύτη ἀνεπάρκεια τῶν ὑπαλλήλων τούτων ἐπήνεγκεν ἐν ἀρχῇ μὲν νὰ μὴ τηρῶνται πάντα ταῦτα τὰ βιβλία καὶ ἡ ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία νὰ χωλαίνῃ σπουδαίως, κατόπιν δὲ ν' ἀναγκασθῇ τὸ δημόσιον νὰ θεραπεύῃ τὴν ἀνάγκην ταύτην διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου, δι' οὗ ἐθεραπεύετο καὶ ἡ τῶν βοηθῶν τῶν ὑπαστυνόμων. Ἐφ' ᾧ καὶ ἐδαπανήθησαν δραχμαὶ **1536** δι' ὑπηρεσίας χορηγηθείσας εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως ἐπὶ τοὺς μῆνας Φεβρουαρίων μέχρι τέλους Ἰουλίου τοῦ ἔτους **1855**, ἤτοι ἐπὶ μῆνας ἓξ, δραχμαὶ δὲ **2500** ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμαὶ **4036** διὰ τοὺς ἕνδεκα μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην κατέδειξαν καὶ οἱ πρώην διευθυνταὶ τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον δὲν ἐδυνήθη ἐκ τῶν περιστάσεων νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς νομίμου θεραπείας αὐτῆς. Ὅτι δὲ τὸ συμφέρον τῆς κυρίως ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖ τὴν τήρησιν τῶν εἰρημένων βιβλίων καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ἀπαριθμηθέντων ἀνωτέρω καθηκόντων εἶναι αὐτόδηλον, διότι ἐξ αὐτῶν ἤρτηται ἡ γνῶσις τῶν προσερχομένων εἰς τὴν πρωτεύουσαν ἑτεροδημοτῶν καὶ ξένων, ἡ ἐξέτασις τῶν περὶ αὐτῶν, καὶ ἀστυνομικὴ ἐπίβλεψις ἐπὶ τῆς διαγωγῆς τῶν παρεχόντων ὑπονοίας, ἑπομένως κατὰ μέγα μέρος ἡ πρόληψις τῶν ἀξιοποίνων πράξεων.

Γ'. Καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν παρὰ τῇ Διευθύνσει τε καὶ τῇ

ὑπαστυνομίᾳ Πειραιῶς πεντήκοντα πέντε κλητήρων ἐράνη ἀνεπαρκής.

Ἡ ἐπέκτασις τῆς πόλεως τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἡ μὴ διαχάραξις πλήρους εὐθυγραμμίας ἔν τε τοῖς διαφόροις ὁδοῖς καὶ ἀτραποῖς αὐτῆς, ἐπάγει ἀπόλυτον ἀνάγκην δεκατεσσάρων κλητήρων δι' ἕκαστον ἀστυνομικὸν τμῆμα, διότι, ἀφαιρουμένων δύο μὲν πρὸς ἐπιτήρησιν τῆς ἐκτελέσεως τῶν περὶ καθαριότητος ὑπαρχούσων ἀστυνομικῶν διατάξεων, ἑνὸς συνοδεύοντος τὰς ἁμάξας τῆς καθαριότητος, καὶ ἑνὸς ἀκολουθοῦντος τῷ ὑπαστυνόμῳ εἰς τὰς ἐν τῷ τμήματι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἔργων του περιδρομάς, μένουσι δέκα ἀπολύτως ἀναγκαῖοι διὰ τὰς ἐν τῷ τμήματι περιπολείας, τὰς ἀνευρέσεις τῶν καταζητουμένων, ἐγχειρίσεις ἐγγράφων, καὶ τὴν ἄλλην ἀστυνομικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐν ᾧ δὲ τοιουτοτρόπως διὰ τὰ τέσσαρα τμήματα τῆς πόλεως καὶ τὴν πόλιν τοῦ Πειραιῶς θέλουσι διατεθῆ ἑβδομήκοντα ἀστυνομικοὶ κλητῆρες· ἡ ὑπηρεσία τῆς κεντρικῆς διευθύνσεως ἀπαιτεῖ ἑτέρους τριάκοντα ὡς ἑξῆς· Εἰς τοὺς ἕνεκα τῆς ἐπεκτάσεως τῶν τμημάτων Β'. καὶ Γ'. τῆς πόλεως συσταθέντας ἀστυνομικοὺς σταθμοὺς ἐν Νεαπόλει, παρὰ τοὺς Βασιλ. κήπους καὶ ἐν Γερανίῳ ἀνὰ δύο εἰς ἕκαστον, τὸ ὅλον κλητῆρες ἑξ, πρὸς συνοδείαν τοῦ διευθυντοῦ εἰς τὰς περιδρομάς του ἕνα . . 7

Πρὸς συνοδείαν τοῦ ἐμβολιαστοῦ εἰς τὴν πόλιν καὶ τὰ χωρία 1

Εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ὑπηρεσίαν τῆς διευθύνσεως . . . 1

Εἰς ἐξωτερικὴν ὑπηρεσίαν, ἤτοι ἐγχειρίσεις ἐγγράφων, ἀνεύρεσιν καὶ προσαγωγὴν ζητουμένων, συνοδείαν ἀποπεμπομένων, στάθμισιν σκοπῶν ἐν ταῖς κεντρικωτέραις ὁδοῖς, γενικὴν ἔκτακτον περιπολείαν πρὸς ἔλεγχον τῶν κατὰ τμῆμα εἰδικῶν περιπόλων 21

Τὸ ὅλον . . . 30

Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου, ὡς εἴρηται, προσδιορισθεὶς ἀριθμὸς τῶν πεντήκοντα πέντε κλητήρων δὲν ἐπήρκει εἰς τὰς λεπτομερῶς καταδειχθείσας ἀνωτέρω ἀνάγκας, τὸ ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1852 νὰ ἐγκρίνῃ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 Βασιλ. διατάγματος περὶ δημοτικῆς ἀστυνομίας τὴν πρόσληψιν πολιτοφυλάκων, οἵτινες ἐν ἀρχῇ μὲν ἦσαν 15, κατόπιν δὲ 25, μετὰ ταῦτα παρουσιασθείσης ἀνάγκης προσθήκης καὶ εἰς τοὺς ἐν Πειραιεῖ τεταγμένους κλητῆρας, ἀνεβιβάσθησαν εἰς 30, καὶ τελευταῖον

ηὐξήνθησαν εἰς 40, πληρονομένους ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ κεφαλαίου Γ'. ἄρθρου 1 τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ « Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας ». Ἡ προτεινομένη λοιπὸν διὰ τοῦ νομοσχεδίου αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κλητήρων ἀπὸ 55 εἰς ἀριθμὸν μέχρι τῶν ἑκατὸν (100), ἐν ᾧ κανονίζει ὁμοιομόρφως τὰ ἤδη ὑπάρχοντα καὶ ῥυθμίζει αὐτὰ ἐφ' ὅσον δύνανται νὰ κριθῶσι χρήζοντα τοιούτου ῥυθμοῦ, ἐπάγει αὔξησιν τῶν δαπανῶν ἐκ τῆς πραγματικῆς προσθήκης πέντε μόνον κλητήρων.

Δ'. Ἡ ἱκανότης καὶ χρηστότης τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων εἶναι ἀναγκαία ἐγγύησις περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῆς ὑπηρεσίας των, ἐξ ἧς ἤρτηται κατὰ μέγα μέρος ἡ ἐπιτυχία τῶν ἀστυνομικῶν ἐνεργειῶν πρὸς πρόληψιν οὐ μόνον τῶν ἀξιοποίνων πράξεων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐπιφερουσῶν δυστυχήματα καὶ τῶν προσβαλλουσῶν τὴν δημοσίαν ὑγείαν αἰτιῶν. Διὰ νὰ εὑρεθῶσι δὲ πρόσωπα, φέροντα τὰ προσόντα ταῦτα, ἀπαιτεῖται νὰ χορηγῶνται αὐτοῖς καὶ μισθὸς ἀρκῶν πρὸς συντήρησιν ἑαυτῶν καὶ πρὸς ἀποταμίευσιν μικροῦ τινος ποσοῦ διὰ τὸ μέλλον. Τὸν προσδιορισμὸν ἀρκοῦντος μισθοῦ ὑπαγορεύει προσέτι ὡς ἀντιστοιχοῦντα ἀναγκαῖον ὅρον καὶ ἡ διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἰσαγομένη ὑποχρέωσις αὐτῶν νὰ ὑπηρετῶσιν ἐφ' ὡρισμένον χρόνον, ἐξ ἧς ἐπάγεται ἡ μονιμότης αὐτῶν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ, καὶ ἡ τελειοτέρα καὶ ἀκριβεστέρα παρ' αὐτῶν ἐκμάθησις τῶν χρεῶν των, καὶ ἡ εἰσαγωγὴ δὲ ὁμοιομόρφου αὐτῶν στολῆς, ἥτις τείνει πρὸς εἰσαγωγὴν πλείονος τάξεως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν, καὶ πρὸς πρόληψιν συγχύσεων, δυσάρεστα ἐπενεγκουσῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἀποτελέσματα, θέλει ἀναγκάσει τὸ δημόσιον νὰ πρὸ καταβάλῃ εἰς βάρος τῶν κλητήρων τὰ τῆς στολῆς αὐτῶν ἔξοδα, νὰ κρατῇ δὲ πρὸς ἀπόσβεσιν τοῦ χρέους των τούτου ποσόν τι κατὰ μῆνα, ἐξ οὗ ἔπεται ὅτι ἀναγκαίως πρέπει νὰ αὐξήσῃ, καὶ διὰ τοῦτο κατά τι ὁ μισθὸς αὐτῶν, ἵνα ἐπαρκῇ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς ἰδίας συντηρήσεώς των. Τέλος πάντων τὴν διὰ τοῦ εἰσαγομένου νομοσχεδίου καθιερουμένην ἀρχὴν τῆς πρὸς ἀποταμίευμα κρατήσεως κατὰ μῆνα ποσοῦ τινος ἀπὸ τοῦ μισθοῦ των προκαλεῖ ἡ ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ εἰς τοὺς ὑπηρετήσαντας ἓν μικρὸν κεφάλαιον μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς ὑπηρεσίας ἄφεσίν των, ἵνα μὴ ἀφιέμενοι αὐτῆς μένωσιν ἄνευ πόρου ζωῆς, ἀνάγκη, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύει ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ἐπιθυμία νὰ ἑλκυσθῶσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὅσον οἷόν τε καταλληλότερα πρόσωπα, ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ προληφθῶσι δυσάρεστα τυχὸν ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ συμβῶσιν, ἐὰν οὗτοι μείνωσιν ὅλως ἄποροι. Ἡ εἰρημένη δὲ

αρχὴ τῆς κρατήσεως ἐπάγει καὶ αὐτὴ τὴν ἀνάγκην τῆς αὐξήσεως κατά τι τοῦ μισθοῦ των. Ἄλλως τε ἀφ' ἧς διὰ τοῦ νόμου ΡΚΣ'. προσδιωρίσθη ὁ μισθὸς τῶν κλητήρων εἰς δραχμὰς 45 μέχρι τοῦδε, συνέβη τοσαύτη ὑπερτίμησις τῶν πρὸς συντήρησιν μέσων, ὥστε καὶ αὐτὴ μόνη ἔρκει πρὸς δικαιολογίαν τῆς ἀπὸ δραχμὰς 45 εἰς δραχ. 50 προτεινομένης διὰ τοῦ νομοσχεδίου αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν κλητήρων.

Ε'. Διὰ τοῦ νομοσχεδίου προτείνεται ἡ εἰς δύω τάξεις διαίρεσις τῶν κλητήρων, προσδιοριζομένων εἰς ἀριθμὸν μέχρι τῶν 20 κλητήρων 1ης τάξεως καὶ εἰς δραχμὰς 60 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἑκάστου αὐτῶν.

Ἡ προτεινομένη διαίρεσις εἰς δύω τάξεις, ἐνῷ θέλει γεννήσει μεταξὺ αὐτῶν ἅμιλλαν πρὸς ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων των, ὑπαγορεύεται προσέτι καὶ ἀπὸ αὐτὴν τὴν ἀνάγκην τῆς ὑπηρεσίας, ἀπαιτούσης ἐνίοτε περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν σπουδαίων τινῶν ἀστυνομικῶν ὑπηρεσιῶν ὄργανα τελειότερα ἢ τοὺς ἁπλοῦς κλητῆρας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ διεύθυνσις τῶν περιπλειῶν, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν δύναται νὰ ἐπαρκῇ μόνος ὁ ὑπαστυνόμος, ἀπαιτεῖ προϊστάμενόν τινα τῶν ἄλλων κλητήρων, καὶ τοιοῦτος θέλει εἶσθαι ὁ κλητὴρ Α'. τάξεως.

Σ'. Ἡ εἰσαγωγὴ τοσούτων βιβλίων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Διευθύνσεως καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὴν αὔξησιν τῶν γραφικῶν ἐξόδων, ἀναπληρουμένων καὶ νῦν ἕνεκα τῆς ἀνεπαρκείας των ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ κεφ. Γ. ἀρ. 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Αἱ γραφικαὶ ἀσχολίαι τῶν ὑπαστυνόμων δικαιολογοῦσι τὸν προσδιορισμὸν ἐξόδων γραφικῶν δι' ἕκαστον αὐτῶν. Ἡ δὲ ἀνάγκη τῆς ὑπάρξεως τῶν ἀστυνομικῶν καταστημάτων καὶ σταθμῶν ἀνοικτῶν καὶ ἐν νυκτί, τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἐξόδων τῆς φωταψίας.

Καὶ αἱ ἀνάγκαι αὐταὶ ἀμφότεραι θεραπεύονται καὶ νῦν ἐκ τῆς πιστώσεως τοῦ κεφ. Γ. ἀρ. 1 τοῦ προϋπολογισμοῦ, ὥστε ὁ προτεινόμενος διὰ τοῦ νομοσχεδίου προσδιορισμὸς κανονίζει μὲν τὰ ἀνωμάλως κείμενα, σύδεμίαν δὲ ἐπιφέρει πραγματικὴν αὔξησιν ἐξόδων.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐξεταζομένων καὶ οἰκονομικῶς τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ νομοσχεδίου τούτου, παρίστανται ὅτι ἡ ἐπιψήφισις αὐτοῦ θέλει φέρει τὴν ἐξῆς δαπάνην·

1) Εἰς μισθὸν τῶν ἕνδεκα τῶν τεσσάρων ὑπαστυνόμων ἀνὰ δραχ. 70 ἑκάστῳ, δραχ. 280 κατὰ μῆνα, δρ. ἐτησίως 3360

2) Εἰς μισθὸν τοῦ βοηθοῦ τοῦ ἀγροτικοῦ ἀστυ-

νόμου, δραχμὰς 70 κατὰ μῆνα . . . . . δρ. » 840

3) Εἰς μισθὸν τοῦ ἐπὶ τῶν διαβατηρίων παρὰ τῇ Διευθύνσει 100 . . . . . δρ. » 1200

4) Τοῦ παρὰ τῇ Διευθύνσει γραφέως, 60. δρ. » 720

5) Τῶν 20 κλητήρων ἀ. τάξεως ἑκάστῳ 60. δρ. » 14400

6) Τῶν πρὸς τοὺς κατὰ τὸν ΡΚΣ'. ὑπάρχοντας 55 προστιθεμένων 25 Β'. τάξεως, 50 . . δρ. » 15000

7) Ὡσαύτως τῆς διαφορᾶς τῶν μισθῶν τῶν κατὰ τὸν ΡΚΣ'. νόμων ὑπαρχόντων 55, προσδιωρισμένων ὑπ' ἐκείνου εἰς δρ. 45 κατὰ μῆνα καὶ ὑπὸ τοῦ παρόντος εἰς δρ. 50, ἑκάστῳ 5 . δρ. » 3300

Αὔξησις τῆς ἐτησίας δαπάνης . . . δρ. » 38820

Πληρόνονται ἤδη εἰς ἀποζημίωσιν τῶν ὑπαρχόντων 40 πολιτοφυλάκων, ἑκάστῳ δρ. 45 κατὰ μῆνα, τὸ ὅλον . . . . . δρ. 1800

Τῶν προσληφθέντων ἐπικουρικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Διευθύνσεως προσώπων ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου μέχρι τέλους Ἰουλίου . . . . . » 3050

Τῶν βοηθῶν τῶν ἀστυνόμων διὰ τὸ αὐτὸ διάστημα. . . . . » 2100

Δι' ἀμφοτέρας τὰς ἀνάγκας ταύτας διὰ τὸ ἀπὸ 1 Αὐγούστου ἕως τέλους Δεκεμβρίου διάστημα · » 2500

7650

Τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο διαιρούμενον διὰ τῶν ἑνδεκα μηνῶν, καθ' οὓς ἐδαπανήθη φέρει μηνιαίαν δαπάνην δραχμῶν 695:50

2495:50

Ἤτοι ἐτησίαν δαπάνην 29946

Ὅθεν τὸ προτεινόμενον νομοσχέδιον φέρει πραγματικὴν αὔξησιν δαπάνης δραχ. 8874

Δαπάνη τοσοῦτον μικρὰ πέπεισθε ὅτι οὐδὲ θέλει ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, προκειμένης οὐσιωδους βελτιώσεως τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας, ἣν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προτίθεται. Ἐπομένως ἐλπίζω ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει ἐπιψηφίσει αὐτό, ἐνισχύουσα οὕτω τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν εἰς τὰς πρὸς διατήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἀσφαλείας ἔν τε τῇ πρωτευούσῃ καὶ ἐν τῇ παρακειμένῃ ἐμπορικῇ πόλει Πειραιῶς ἐνεργείας της.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ, ὡς ἔχει ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 19 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Παρὰ τῷ διευθυντῇ τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διορίζεται πρὸς τοῖς ἐν τῷ § ά τοῦ ἄρθρ. 4. τοῦ ΡΚΣ'. ἀπὸ 13 Μαρτίου 1849 νόμου σημειουμένοις καὶ εἰς βοηθὸς ἐπὶ τῶν διαβατηρίων καὶ εἷς ἕτερος γραφεύς.

Ἄρθρ. 2. Παρ' ἑκάστῳ τῶν ἐπὶ τῶν τεσσάρων ἀστυνομικῶν τμημάτων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὑπαστυνόμων καὶ τῷ ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας, διορίζεται εἷς βοηθὸς ὅστις θέλει ἀναπληροῖ καὶ τὸν ὑπαστυνόμον ἅπαντα ἢ κωλυόμενον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου ΡΚΣ'. νόμου ὑπαρχόντων ἐν Ἀθήναις τε καὶ Πειραιεῖ κλητήρων ἀναβιβάζεται μέχρις ἑκατόν.

Διαιροῦνται δὲ εἰς δύω τάξεις, ὧν ἡ μὲν πρώτη θέλει ἀποτελεῖσθαι ἐξ ἀριθμοῦ μέχρι τῶν εἴκοσιν, ἡ δὲ δευτέρα ἐκ τῶν ὑπολοίπων.

Ἄρθρ. 4. Πάντες οἱ ἀνωτέρω ὑπάλληλοι διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὸν § γ' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΡΚΣ'. νόμου, ὁ δὲ μηνιαῖος μισθὸς αὐτῶν προσδιορίζεται,

τοῦ ἐπὶ τῶν διαβατηρίων βοηθοῦ,	εἰς δραχμὰς . . .	100
τοῦ παρὰ τῇ διευθύνσει γραφέως,	»	60
τοῦ βοηθοῦ ἑκάστου τῶν πέντε ὑπαστυνόμων	»	70
τῶν κλητήρων ά τάξεως	»	60
» τῆς β' τάξεως	»	50.

Ἄρθρ. 5. Τὰ γραφικὰ ἔξοδα τῆς διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας προσδιορίζονται εἰς δραχ. 40 κατὰ μῆνα, χορηγοῦνται δὲ κατ' εἰς ἕκαστον τῶν πέντε ὑπαστυνόμων τῆς πόλεως καὶ τὸν ἀγροτικὸν δραχμαὶ ἓξ κατὰ μῆνα διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.

Πρὸς φωτισμὸν ὅλων τῶν ἀστυνομικῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς χορηγοῦνται δραχμαὶ 60 κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 6. Ἡ πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον προστιθεμένων ὑπαλλήλων, τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν κλητήρων καὶ τῶν ἄλλων νομοθετουμένων ἐξόδων θέλει γίνει διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος κατ' ἐξαίρεσιν ἐκ τοῦ κεφ. γ' ἄρθρ. 1 γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 7. Διὰ νὰ διορισθῇ τις εἰς τὴν θέσιν κλητῆρος ἀπαιτεῖται·

ά) Νὰ ἔχῃ ἡλικίαν 25 μέχρι 50 ἐτῶν.

β') Νὰ γνωρίζῃ νὰ γράφῃ καὶ ἀναγινώσκῃ.

γ') Νὰ ὑπηρέτησεν ὡς κλητὴρ τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ΡΚΣ'. νόμου μέχρι τοῦδε, ἢ νὰ ὑπηρέτησεν ἀνεπιλήπτως ὡς δικαστικὸς κλητὴρ ἢ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης.

Διὰ νὰ διορισθῇ δέ τις κλητὴρ ά. τάξεως ἀπαιτεῖται ἢ νὰ ὑπηρέτησε τετραετίαν ὡς κλητὴρ ἢ νὰ ὑπηρέτησεν ἀνεπιλήπτως ὡς ὑπαξιωματικὸς ἢ ἐνωματάρχης εἰς τὸν στρατὸν ἢ τὴν χωροφυλακήν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ περὶ τῆς πρώτης καταστάξεως τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων, τοῦ ὁμοιομόρφου τῆς στολῆς των καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταβληθησομένων πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ θέλει κανονισθῆ καὶ τὸ ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν κρατηθησόμενον ποσὸν κατὰ μῆνα, πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν τετραετῆ ὑπηρεσίαν των, ἀφιέμενοι τῆς ὑπηρεσίας θέλουσι λαμβάνει.

Οὐδέποτε ὅμως τὸ μηνιαίως πληρωθησόμενον αὐτοῖς ποσὸν μετὰ τὴν κράτησιν τοῦ ἀντιτίμου τῆς στολῆς καὶ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, δύναται νὰ ἦναι ἔλασσον τῶν δραχμῶν 40 κατὰ μῆνα διὰ τοὺς κλητῆρας β'. τάξεως καὶ 50 διὰ τοὺς τῆς ά.

Ἄρθρον 9. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων προσδιορίζεται τετραετὴς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκοδοσίας αὐτῶν. Οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς τετραετοῦς διαρκείας καταλιμπάνοντες αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν των, καὶ μὴ ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ καθῆκον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύω μέχρις ἓξ μηνῶν καὶ κτρύσσονται συγχρόνως ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος ν' ἀπαιτήσωσι τὸ ὑπάρχον κεφάλαιον ὑπὲρ αὐτῶν ἐκ τῶν μηνιαίων κρατήσεων ἀπὸ τοῦ μισθοῦ των.

Ἐὰν ὁ καταλιπὼν αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν του κλητὴρ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ὁπλισμόν του ἢ τὴν στολήν του, ἢ ἐὰν

κατέλιπε τὴν θέσιν του καθ' ὃν χρόνον εἶχε διαταχθῇ νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον. »

Ἁπάντων εἰς τὴν γενομένην ἀνωτέρω ἐπερώτησιν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι διὰ νὰ γνωρίσῃ εἰς ποίαν κατάστασιν εὑρίσκοντο τὰ πολεμεφόδια τοῦ στρατοῦ τῆς φρουρᾶς, διέταξε περὶ τὰ τέλη Φεβρουαρίου ἢ ἀρχὰς Μαρτίου τὴν ἐπιθεώρησιν αὐτῶν, ἐκ δὲ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν κανονοστασίων ἐξήχθη ὅτι εἰς τὴν γόμωσιν τῶν πολυβόλων ἡ πυρῖτις εἶχεν ἀναπληρωθῇ δι' ἄμμου. Διέταξε κατὰ συνέπειαν τὸν εἰσηγητὴν τοῦ στρατοδικείου νὰ ἐνεργήσῃ τὰς πλέον αὐστηρὰς ἀνακρίσεις πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ γεγονότος· ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐθεώρησεν αὐτὰς πλήρεις, συνέστησεν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ στρατοδικείου καὶ δύω ἄλλων ἀξιωματικῶν, ἥτις μετὰ τὰς ἀναγκαίας ἀνακρίσεις, δὲν εὗρεν ἂν ἐνοχοποιῶνται πρόσωπα, ἀλλ' ἐπείσθη οὐχ ἧττον ὅτι ἡ πρᾶξις ἐγένετο ἐξ ἀμελείας. Τὴν ἀμέλειαν λοιπὸν ταύτην τὸ ὑπουργεῖον ἐτιμώρησεν ἀνηκόντως, ἐπιβαλὸν ποινὴν βαρυτέραν εἰς τὸν πλειότερον ἀμελήσαντα, ἀλλ' ἐπιφυλαχθὲν συγχρόνως νὰ τιμωρήσῃ παραδειγματικῶς τὸν αὐτουργὸν τῆς πράξεως ταύτης, ἅμα ἤθελεν ἀνακαλυφθῇ τὸ πρόσωπον καὶ ὁ σκοπὸς τῆς τοιαύτης διαγωγῆς του.

Ἐπέφερεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ὅτι δὲν εἶναι αὐτὸς ἁρμόδιος νὰ ἐξετάσῃ περὶ τῆς ἐπιβληθείσης εἰς τοὺς ἀμελήσαντας ποινῆς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν θέλει νὰ ἐπέμβῃ εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην ἐξέτασιν· νομίζει ὅμως ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς πράξεως ἠδύνατο μετὰ πολλῆς εὐκολίας νὰ ἀνακαλυφθῇ παρὰ τῶν ἀνακριτικῶν ἀρχῶν, ἐξεταζομένου τοῦ εἴδους καὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς νοθεύσεως, διότι, ἀφ' οὗ εἰς τὴν γόμωσιν τῶν πολυβόλων εὑρέθη ἀντὶ πυρίτιδος ἄμμος, δὲν ἦτον δύσκολον νὰ ἐξαχθῇ ὁ σκοπὸς ἢ κἂν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς πράξεως ταύτης.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι, ἀφ' οὗ ὁ αὐτουργὸς τῆς πράξεως δὲν ἀνεκαλύφθη, ἂν καὶ ἐγένοντο αἱ αὐστηρότεραι ἀνακρίσεις, δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ χαρακτηρισθῇ ὁ ἀληθὴς σκοπὸς τῆς πράξεως ταύτης, ὅστις κυρίως σχετίζεται μὲ τὸ ποιὸν τοῦ προσώπου. Διὸ τὸ ὑπουργεῖον ἀρκεσθὲν νὰ τιμωρήσῃ τὴν παρουσιασθεῖσαν ἀμέλειαν, ἐπεφυλάχθη, ὡς εἶπε, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρόσωπον καὶ τὴν πρᾶξιν.

Ἑτέρου δὲ ἐρωτήσαντος ἂν τοὐλάχιστον ἡ ἀποζημίωσις τῆς

νοθεύσεως ἐλογίσθη εἰς βάρος τῶν ὀλιγωρησάντων· παρετήρησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τοσοῦτον μηδαμινὴ εἶναι ἡ ζημία, ὥστε καταντᾷ ἀναξία λόγου, τὸ δὲ ἐπιλήψιμον ἔγκειται ἐν τῇ πράξει αὐτῇ.

Κλεισθείσης ἐνταῦθα τῆς συζητήσεως, ἀναλαβὼν τὴν ἕδραν ὁ πρόεδρος, ἀνήγγειλεν ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ προξενείων ὀργανικοῦ νόμου, μεθ' ὃ διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

Ε. ΚΕΧΑΓΙΑΣ. Οἱ γραμματεῖς

Ι. Ἀποστολίδης.

Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΑ'.

Τῇ 20 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ α'. καὶ ζ'. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν εἰσηγητὰς, ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ Κ. Α. Μαυροκορδάτου νομοσχεδίου, τοὺς Δ. Καλλιφρονᾶν, Θ. Ζαΐμην, Ἰω. Ζάρκον, Σ. Κοπανίτσαν καὶ Ν. Μπούκουραν· ἐπὶ τοῦ περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων τοὺς Ἰω. Εὐσταθίου, Γ. Τσιγκουράκον, Στ. Δοκὸν, Φίλωνα καὶ Ἀντ. Βενιζέλον· ἐπὶ τοῦ περὶ τροποποιήσεως τοῦ περὶ διοικητ. ἀστυνομίας νόμου τοὺς Δ. Ὁρεινὸν, Ἰω. Σκαβέντσον, Σ. Στεφανόπουλον, Ἐμ. Τσοῦχλον καὶ Ἀντ. Βενιζέλον· καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ τῆς Ἀργολίδος Ἱπποφορβίου τοὺς Καλαμ. Τσουκαλᾶν, Εὐθ. Κεχαγιὰν, Β. Δημητρακόπουλον, Ἰω. Ἀποστολίδην καὶ Γ. Τσόκρην.

Ἐρωτήσαντος τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας διατί ὁ βουλευτὴς Κ. Γ. Σταΐκος δὲν μετέχει ἀπό τινος χρόνου τῶν συνεδριάσεων τῆς Βουλῆς· ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ὁ βουλευτὴς οὗτος διατελῶν ἀξιωματικὸς τῆς τιμῆς, ἐτέθη ἐσχάτως εἰς ἐνέργειαν καὶ κατὰ συνέπειαν ἐμισθοδοτήθη. Ἐντεῦθεν τὸ προεδρεῖον ἐθεώρησεν ὅτι ὁ νέος οὗτος διορισμός του τὸν ἀποκλείει τοῦ βουλευτικοῦ δικαιώματος καὶ δὲν δύναται νὰ μετέχῃ αὐτοῦ, ἂν δὲν τεθῇ εἰς νέαν ἐκλογικὴν δοκιμασίαν.

Ἀντέλεξεν ὁ ἐπερωτήσας, ὅτι ἂν ὁ Κ. Στάϊκος προσκληθεὶς ὡς ἀξιωματικὸς νὰ ἐκτελέσῃ μίαν διαταγήν, ὑπήκουσεν εἰς τὴν πρόσκλησιν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐξῆλθεν εἰς καταδίωξιν τῶν λῃστῶν, τοῦτο δὲν εἶναι ἀποχρῶν λόγος τοῦ ν' ἀποκλεισθῇ τοῦ βουλευτικοῦ περιβόλου, καὶ μόνον ἤθελεν ἔχει ὑπόστασιν, ἂν ὁ ῥηθεὶς Στάϊκος μὴ ὢν ἀξιωματικὸς, ἐκαλεῖτο εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Διὸ συμπεραίνει ὅτι ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς δὲν ἐστερήθη τοῦ ἀντιπροσωπικοῦ δικαιώματος καὶ δύναται νὰ ἐξακολουθῇ ἐκπληρῶν ὡς τοιοῦτος τὰ καθήκοντά του.

Προσθέντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι ἂν ὁ Κ. Στάϊκος, πρὶν λάβῃ τὴν διαταγὴν τοῦ ὑπουργείου, ἦτον ἀξιωματικὸς τῆς τιμῆς, ἔπεται ὅτι δὲν ἐστερήθη ποσῶς τῶν βουλευτικῶν του δικαιωμάτων καὶ οὐδὲ πρέπει νὰ θεωρηθῇ τοῦτο ὡς ζήτημα· ἡ Βουλὴ ἀνέβαλεν ἐπὶ τὴν ἐπομένην πρώτην συνεδρίασιν τὴν λύσιν τοῦ προκειμένου ζητήματος.

Ἀναγγελθέντος ἔπειτα ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου· παρετήρησέ τις, ὅτι ἂν καὶ ὁ νόμος οὗτος ἐψηφίσθη τῷ 1853, ἡ ἐκτέλεσις ὅμως αὐτοῦ ἀναβάλλεται ἐτησίως καὶ ἀριθμοῦνται τρεῖς μέχρι τοῦδε τοιαῦται ἀναβολαί. Διὸ ἐρωτῶν τὸ ὑπουργεῖον τίς ἡ αἰτία τῆς ἀεννάου ταύτης ἀναβολῆς, παρατηρεῖ, ὅτι ἂν ὑπάρχῃ λόγος τις ἰσχυρὸς, δύναται νὰ καταργηθῇ μᾶλλον ὁ νόμος παρὰ νὰ ἐπανερχώμεθα ἐκ διαλειμμάτων εἰς τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως αὐτοῦ.

Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης, ὅτι ἡ ἀναβολὴ τοῦ προκειμένου νόμου ὑπαγορεύῃ πάντοτε, ὡς ἀναφέρει καὶ ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις, ἐξ οἰκονομικῶν λόγων· ἐπειδὴ δὲ καὶ ἤδη ἡ ἐκτέλεσις αὐτοῦ δὲν καθίσταται ἀπαραίτητος, τὸ ὑπουργεῖον διὰ τοὺς αὐτοὺς οἰκονομικοὺς λόγους προτείνει τὴν μέχρι τέλους τοῦ ἔτους ἀναστολήν του. Ἐκ τούτου ὅμως δὲν ἕπεται ὅτι πρέπει νὰ ἀνασταλῇ καθ' ὁλοκληρίαν ὁ νόμος, διότι βραδύτερον δύναται νὰ παρουσιασθῇ ἀνάγκη, καὶ τότε ἐκτελεῖται ἄνευ κωλύματος.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Νάζου καὶ Σ. Δοκοῦ, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου, Ναὶ ἢ Ὄχι ; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λάντος	. . . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . .
Δημήτριος Ὀρεινός	. . . . N	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Γεώργιος Διαμάντης	. . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Ν. Δελένδας	. . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Δημήτριος Τσάκρης	. . .	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . N
Γεώργιος Τσάκρης	. . . . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . . N	Α. Ν. Πετιμεζᾶς	. . . . N
Σκαρλάτος Σούτσος	. . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . . N
Σωτήριος Στράτος	. . .	Βελισσάριος Νικολαΐδης	. . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Κωνστ. Ἀμπρινόπουλος	. .
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .	Π. Καλκοδίνος	. . . . .
Γ. Δ. Τσιγκουράκος	. . . N	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου.	N	Γ. Παναπριώτόπουλος	. . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .	Χρῆστος Ράγκος	. . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . . .
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσουκλος	. . N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . .
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . . N
Γ. Ι. Γιαλδάσης	. . . . .	Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . N	Α. Κορφιωτάκης	. . . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . . N	Γ. Γιατράκος	. . . . . N

Λουκᾶς Στεφάνου	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης		Π. Πατρινός	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N
Α. Μαυροειδής		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Κεφάλας		Ν. Α. Μπότασης	N
Ἀναγνώστης Τσάκας	N	Κ. Δαρειώτης	
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰω. Σκαβέντσος	N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Γ. Νικολάου	
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N	Γεώργιος Ναύτης	
Παναγιώτης Παπατσώνης		Μιχαὴλ Σολωμός	N
Σπ. Ἀντωνόπουλος		Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Ἰω. Προβιλέγιος	N	Στ. Ἄτρας	N
Ἰω. Ταταράκης	N	Ἰωάννης Σαγριδός	N
Σ. Βαρότσης	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Χ. Σουμαρίπας		Νικόλαος Νάζος	N
Π. Δημητρακόπουλος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	
Π. Χρυσοβέργης	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Α. Παπαδημητριάδης		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Δ. Κοκοτάκης	N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Δ. Στάϊκος	N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	N	Α. Κιζάνης	N
Γεώργιος Μαϊμαχωρίτης	N	Παντολέων Καντουριώτης	
Γεώργιος Μπάνης	N	Δημήτριος Μπουδούρης	
Νικόλαος Πιεράκος	N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Μ. Χουρμούζης	
Δημήτριος Πουλικάκος		Καλλιμάρας Τσουκαλᾶς	N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	N
Π. Χριστόπουλος		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Π. Καναλλόπουλος		Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ	
Νικόλαος Μοσχούλας		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Σπ. Πήλλικας		Α. Μάντσαρης	
Ν Πανουργιᾶς			

Οὕτως ἀναγνωσθὲν τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ὁμοία ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας,

ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἐπίσης 70. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο ΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀπὸ 23 Νοεμβρίου 1854 νόμου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἀπὸ 23 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, παρατείνεται καὶ ἐπὶ ὅλον τὸ ἔτος 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἀμοιβὴ τῶν μεγάλων ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἐκδουλεύσεων καὶ τῶν ὑπὲρ τῆς δόξης αὐτῆς θυσιῶν ἐστὶ, οὐχὶ μόνον καθῆκον ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης, ἀλλὰ καὶ ἔργον πολιτικῆς φρονήσεως· διότι τὰ ἔθνη τότε προάγονται, ὅταν τοὺς συντελέσαντας εἰς τὴν εὔκλειαν αὐτῶν ἀναμείβωσι καὶ πολυτρόπως περιθάλπωσιν. Ἐκ τῶν ἀρχῶν τούτων ὁρμᾶται τὸ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον νομοσχέδιον, τὸ κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν εἰσαχθὲν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ὑμῶν συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὅπως ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 20 Ἰουνίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Δ. Καλλιφρονᾶς, Ἰω. Ζάρκος,
Ν. Μπούκουρας, Σ. Κοπανίτσας. Ὁ εἰσηγητὴς
Θ. Α. Ζαΐμης.»

Προσελθών δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δραχμῶν 104,200 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου. Ἐπίσης δ' ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέτων, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως. Ἔχουσι δ' ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Βασιλίσσης λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιψήφισιν νομοσχέδιον περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855 ἐκ δραχ. 104200.

Μολονότι ἀπὸ τὸν προσηρτημένον εἰς τὸ νομοσχέδιον πίνακα καταφαίνεται ἡ προκαλέσασα τὴν προσθήκην ταύτην τῶν ἐξόδων ἀνάγκη τῆς ὑπηρεσίας, μολοντοῦτο ἔκρινα καθῆκόν μου νὰ συνοδεύσω αὐτὸν καὶ μὲ τὰς ἀκολούθους παρατηρήσεις μου.

Διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1855 εἶχε ζητηθῆ πίστωσις δρ. 200,000, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν στρατιωτικῶν συντάξεων, τῶν ἀπονεμηθεισῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Αὐγούστου 1852 νόμου. Κατὰ δὲ τὴν συζήτησιν αὐτοῦ ἐζητήθη προσθήκη δρ. 50,000, καθόσον παρετηρήθη, ὅτι τὸ ποσὸν τῶν προϋπολογισθεισῶν δρ. 200,000, δὲν ἤθελεν ἐπαρκέσει εἰς τὴν ἐντελῆ ἐξόφλησιν τῶν προκειμένων συντάξεων. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ αἱ κατὰ τὸ 1854 ἀπονεμηθεῖσαι συντάξεις κατὰ μέγα μέρος ὠφείλοντο ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου, ἐκ τούτου ἦτον ἐπόμενον νὰ ἐπιβαρυνθῇ μ' ὄχι μικρὸν ποσὸν τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ διὰ τὴν χρῆσιν 1855.

Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀναγκάζομαι νὰ ζητήσω ἤδη τὴν προσθήκην δρ. 50,000, ἀφοῦ τὸ ἐπιψηφισθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 250,000 ἐξαντλήθη, καὶ τὸ ποσὸν τοῦτο ὀφείλεται εἰς πλῆθος οἰκογενειῶν ἀπόρων, αἵτινες ἄλλον πόρον δὲν ἔχουσιν εἰμὴ τὴν διδομένην ἀπὸ τὸ δημόσιον σύνταξιν.

Ἐπίσης διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων ἐπεψηφίσθησαν δρ. 530,000, κατόπιν δὲ ἐζητήθη ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δρ. 45,000, ἀλλ' ἀμφότερα τὰ ποσὰ ταῦτα δὲν ἤρκεσαν καὶ ἤδη παρουσιάζεται ἡ ἀνάγκη νέας πι-

στώσεως ἐκ δρ. 30,000 πρὸς ἀποπληρωμὴν τῶν ἀποζημιώσεων τούτων.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν ταμείων ἀπαιτεῖ ὁμοίως τὴν αὔξησιν δρ. 3000 διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑλικοῦ βιβλίων, διπλοτύπων κλπ. καὶ τῶν ἐξόδων τῶν μεταθέσεων τῶν ταμιῶν. Ἡ αὔξησις αὕτη εἶναι ἀποτέλεσμα, διὰ μὲν τὸ πρῶτον, τῆς ὑπερτιμήσεως τοῦ χάρτου, διὰ δὲ τὸ δεύτερον, τῆς ἀνάγκης εἰς ἣν εὑρέθη τὸ ὑπουργεῖον ν' ἀπασχολήσῃ τοὺς ἐπιθεωρητὰς τῶν ταμείων πρὸς ταχυτέραν παραλαβὴν αὐτῶν, καὶ ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου.

Ἡ μεγάλη εἰσαγωγὴ ξένων δημητριακῶν καρπῶν, ὑπεχρέωσε τὸ ὑπουργεῖον νὰ ἐνεργήσῃ μεγαλειτέρας παρὰ τὸ σύνηθες δαπάνας εἰς τὴν τελωνιακὴν ὑπηρεσίαν, ἐκ τούτου παρίσταται ἡ ἀνάγκη προσθήκης δρ. 1000. Ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι ὅλως ἀσήμαντος, ἀπέναντι τῶν ὡφελειῶν τὰς ὁποίας ἀπέφερεν ἡ εἰσαγωγὴ τοσούτων ξένων καρπῶν.

Τελευταία αὔξησις παρουσιάζεται εἰς τὸ ἄρθρον τῶν ἀποδοχῶν χαρτοσήμου ἐκ δρ. 20,000· διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας ταύτης, προσδιωρίσθησαν διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ δρ. 300,000, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ κατανάλωσις τοῦ χαρτοσήμου ἀπέβη μεγαλειτέρα τῆς τῶν παρελθόντων ἐτῶν, ἐκ τούτου προῆλθε καὶ αὔξησις εἰς τὰς πληρωθείσας ἀπὸ τὰ ταμεῖα τοῦ Κράτους ἀποδοχὰς αὐτοῦ.

Ἀλλ' ἡ δαπάνη αὕτη παραγωγικὴ εἰς τὴν φύσιν της, μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιφέρῃ τὴν ἐλαχίστην εἰς τὸ δημόσιον βλάβην, ἀπεναντίας πρέπει νὰ θεωρηθῇ μ' εὐχαρίστησιν, διότι ἀποδεικνύει τὴν αὔξησιν τῶν δημοσίων ἐσόδων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους, τοὺς ὁποίους ἐλπίζω ὅτι θέλετε εὕρει ὀρθοὺς, παρακαλῶ ὑμᾶς, Κύριοι, ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ ἐπιψηφίσητε τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον πρὸς ἀπότισιν δικαιωμάτων τῶν πιστωτῶν τοῦ δημοσίου, κεκτημένων καὶ ἀναμφισβητήτων.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἐπάμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 7 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 104,200, ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855, καταλογιζομένων ὡς ἑφεξῆς·

εἰς χρέος δημόσιον	δραχ.	50,000
εἰς ἀποζημίωσιν τῶν Βουλῶν	»	30,000
εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	»	3,000
εἰς ἔξοδα διοικήσεως	»	21,200
τὸ ὅλον δραχ.		104,200

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις θέλει διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1855 κατὰ τὸν ᾠδε προσαρτώμενον πίνακα.

Ἄρθ. 3. Τὰ ἔξοδα δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις θέλουν πληρωθῆ ἐπὶ τῶν ἐσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει κοινοποιηθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

ΠΙΝΑΞ

Ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐπὶ τῶν ἐξόδων τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν Ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855.

Προϋπολογ. Κεφάλ.	Προϋπολογ. Ἄρθρ.	Ὁρισμὸς ἐξόδων καὶ ὑπηρεσιῶν	Ποσὸν κατ' ἄρθρον	Ποσὸν κατὰ κεφάλαιον
3	7	Συντάξεις	30000	50000
5	1	Ἀποζημίωσ. Βουλῶν	10000	
»	2	»	20000	30000
8	6	Ταμεῖα	1000	
»	8	»	2000	3000
9	2	Οἰκονομικὸν Τμῆμα.	200	200
15	2	Τελωνεῖα	4000	1000
16	4	Χαρτόσημον . . .	20000	20000
		Ὑπουργεῖον Στρατιωτικῶν .	30000	104200
		Βουλὴ	10000	
		Γερουσία	20000	
		Βιβλία κλπ. . . .	1000	
		Ἔξοδα μεταθέσ. τιμιῶν κλπ.	2000	
		Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . .	200	
		Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . .	4000	
		Ἀποδοχαὶ χαρτοσήμου .	20000	
		Τὸ ὅλον δραχ. . .	104200	

Ἀνακεφαλαίωσις

Μέρος	Ὑπηρεσία	πίστωσις	
Α	Χρέος δημόσιον	50,000	»
Γ	Ἀποζημίωσις Βουλῶν	30,000	
Δ	Γενικὴ ὑπηρεσία	3,000	»
Ε	Ἔξοδα διοικήσεως	21,200	
	Τὸ ὅλον	104,200	»

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυαγίου καὶ ναυαγιαιρέσεων.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

1) Ἐὰν εἰς πᾶσαν πολιτείαν τὸ πρώτιστον αὐτῆς συμφέρον ὑπαγορεύῃ νὰ περιβάλλωνται μὲ τὴν αἰγίδα τῶν νόμων ὅλα τὰ ἐπιδεκτικὰ καταγρήσεων, ἢ ἀμφισβητήσεων ἀντικείμενα, πολλῷ μᾶλλον πρέπει τοῦτο νὰ γίνηται εἰς τὰ ναυάγια καὶ πρὸς πᾶν ὅ,τι περιστρέφεται εἰς αὐτά.

Συμβαίνουσι συνήθως εἰς μεμονωμένα μέρη, μὴ ἔχοντα πολλάκις μάρτυρας ἄλλους εἰμὴ τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν θάλασσαν, παρέχοντα δὲ καὶ λείαν εὔκολον καὶ πλουσίαν εἰς τὴν ἁπληστίαν ἁρπάγων ἀνθρώπων, χρήζουσι τῆς ἰδιαζούσης προνοίας παντὸς νομοθέτου, τοῦτ' αὐτὸ ὑπαγορεύουν ἐπίτης καὶ ἡ φιλανθρωπία καὶ ἡ δημόσιος ἠθική, τὰ πρώτιστα ταῦτα τῶν κοινωνιῶν ἐλατήρια.

2) Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὑπῆρξαν χρόνοι καὶ τόποι καθ' οὓς ὑπερίσχυον ὀλέθριαι προλήψεις κατὰ τῶν σωτηριωδῶν τούτων ἀρχῶν· ἐπὶ τῶν ἀρχαίων χρόνων, ἀντὶ προστασίας τῶν νόμων ἔθετον ἐκτὸς αὐτῶν τοὺς δυστυχεῖς ναυαγοῦντας· ἐνόμιζον ὅτι οὐδεὶς θεσμὸς τοῦ ἀστυκοῦ δικαίου, ἠδύνατο νὰ συνδέσῃ αὐτοὺς μετὰ τῆς ἐπικρατείας, εἰς τὰ παράλια τῆς ὁποίας συνέβαινε τὸ ναυάγιον, ὅτι συμπερία ἐπομένως ὠφείλετο συμπάθεια καὶ δικαιοσύνη πρὸς ἀνθρώπους τοιούτους, καὶ οὕτω παρεισῆλθεν τὸ βάρβαρον ἐκεῖνο δικαίωμα, τὸ ἐπωνομασθὲν *ναυαγιακὸν δικαίωμα*, δυνάμει τοῦ ὁποίου ὡκειοποιοῦντο τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα τῶν ναυαγούντων, ποῦ μὲν πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου, ποῦ δὲ πρὸς ὄφελος τοῦ πρώτου ἐπιλαμβάνοντος (du premiere occupant) εἴτε τῶν Τιμαριωτῶν· ὥστε τοὺς μόλις διασωθέντας ἀπὸ τὰ ἄγρια στοιχεῖα τῶν ἀνέμων καὶ τῆς θαλάσσης περιέμενε τύχη σκληροτέρα αὐτῶν, ἡ στέρησις τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς περιουσίας των!!

3) Κατ' εὐτυχίαν ἀπεδείχθη καὶ συνομολογεῖται ἤδη, ὅτι δὲν εἰσῆλθεν τὸ ἀπάνθρωπον τοῦτο ἔθιμον οἱ πρόγονοι ἡμῶν Ῥόδιοι, ὅπως τοὺς προσῆψαν κατ' ἀρχὰς συγγραφεῖς τινὲς τῶν νεωτέρων· οὐδαμοῦ τῆς νομοθεσίας αὐτῶν οὔτε τῶν τότε συγγραμμάτων ἀπαντᾶται ἴχνος τοιούτου δικαιώματος ἢ ἔθους, ἀλλ' ἐξ ἐναντίας οἱ ναυτικοὶ αὐτῶν νόμοι εἶναι ἀπαύγασμα τῶν φιλανθρωποτέρων καὶ ὑγιεστέρων ἀρχῶν, καὶ ἐχρησίμευσαν ὡς πρότυπα τῶν νεωτέρων νομοθεσιῶν ἐπὶ ναυτικοῦ δικαίου. Φαίνεται μᾶλλον, ὅτι πρῶτον οἱ Ῥωμαῖοι ἔβαλαν εἰς ἐνέργειαν τὸ σύστη-

μα αὐτὸ, τὸ ὁποῖον καθιέρωσαν καὶ ὡς *δικαίωμα τοῦ δημοσίου*· καὶ βαθμηδὸν ἀπὸ τῶν κυβερνήσεων διεδόθη τὸ μόλυσμα καὶ εἰς τοὺς λαοὺς ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε κατήντησαν νὰ γυμνώσωσιν ἀσυστόλως καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς τάξεως τοὺς ταλαιπώρους ναυαγοῦντας· παρὰ τούτων δὲ μετέβη εἰς ὅλα τὰ παράλια κράτη, τῶν ὁποίων οἱ Τιμαριῶται ἐπὶ τοῦ μεσαιῶνος ἐνομοποίησαν τὴν ἁρπαγὴν ταύτην ὡς δικαίωμα αὐτῶν ἀποκλειστικὸν καὶ προσηρτημένον εἰς τὰ τιμάριά των.

4) Πρῶτον δὲ οἱ περίφημοι κανονισμοὶ τοῦ Ὁλαρῶνος κατὰ τὸν 13ον αἰῶνα, τοὺς ὁποίους παρεδέχθησαν ὅλαι τῆς Γαλλίας αἱ ἐπαρχίαι, ἐτόλμησαν ἀκολουθοῦντες θαρραλέως τὰ ἴχνη τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ ἀναγεννωμένου τότε πολιτισμοῦ, νὰ ἐπιβάλωσι χεῖρα εἰς τὸ καθιερωθὲν αὐτὸ ἔθιμον, διατάξαντες ὑπὲρ μὲν τῶν ναυαγούντων παντοίας βοηθείας καὶ παραχώρησιν πρὸς αὐτοὺς ὅλων τῶν διασωθέντων πραγμάτων ἐπὶ ἐκπεσμῷ τῶν τῆς ναυαγιαιρέσεως ἐξόδων, κατὰ δὲ τῶν παραβατῶν ἐκκλησιαστικὰ ἐπιτίμια καὶ διαφόρους ποινὰς ἄλλας. Πρώτη ὡσαύτως ἡ ἐμπορικὴ συνθήκη μεταξὺ τοῦ Ἐρρίκου Ζου καὶ τοῦ Ἀρχιδουκὸς τῆς Αὐστρίας Φιλίππου κατὰ τὸ ἔτος **1495** διέρρηξε τὸν πρώην ὑπάρχοντα φραγμὸν τοῦτον μεταξὺ τῶν ὑπηκόων τῶν δύο ἐπικρατειῶν, ἀπαλλάξασα πάσης δημεύσεως τὴν περιουσίαν τῶν εἰς τὰ παράλια αὐτῶν ναυαγούντων, καὶ τὴν μὲν διάσωσιν καὶ διατήρησιν αὐτῆς ἀναβίβασα εἰς τὰς ἀρχὰς, τὴν δὲ ἀπόδοσίν της πρὸς τοὺς ἰδιοκτήτας διατάξασα, ἐὰν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς ἑνὸς ἔτους καὶ μιᾶς ἡμέρας. Τὸν κανόνα τοῦτον ἠκολούθησε καὶ ὁ Φραγκίσκος Ιος εἰς τὸ διάταγμα αὐτοῦ, τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου **1543**, διατάξας τὴν ἀπόδοσιν τῶν ναυαγίων εἰς τοὺς ἰδιοκτήμονας, ὅσοι ἤθελον τ' ἀπαιτήσει ἐντὸς ἑνὸς ἔτους καὶ μιᾶς ἡμέρας· εἶναι δὲ αὐτὸς ὁ πρῶτος ὑπάρχων εἰδικὸς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νόμος.

5) Ἀκολούθως ἐπῆλθον διάφοροι ἄλλοι νόμοι εἴτε διατάγματα εἰς τὴν Γαλλίαν ὑπὸ παντοίας ὀνομασίας, ἤγουν ὁ τοῦ Μαρτίου **1584**, τοῦ Ἰανουαρίου **1629**, τοῦ Αὐγούστου **1681**, τῆς 15 Ἰουνίου **1735**, τῆς 10 Ἰανουαρίου **1770**, τῆς 9 Αὐγούστου **1791**, τῆς 27 Θερμηδώρου (Thermidor) τοῦ ἔτους 7ου καὶ τῆς 17 ἀνθηβόλιου (floreal) τοῦ ἔτους 9ου· οἵτινες μυρίας μὲν περιέχουν συγχεχυμένας καὶ τροπολογητικὰς ἀλλήλων διατάξεις, ἀλλ' ὅλοι ὁμοφώνως ἐσεβάσθησαν τῆς ἰδιοκτησίας τὸ δικαίωμα, καὶ ἀνεγνώρισαν τὴν φιλάνθρωπον ἀρχὴν τῆς ἐπιστροφῆς τῶν ναυαγίων πρὸς τοὺς ἐντὸς τοῦ ἔτους καὶ τῆς ἡμέρας

ἐμφανιζομένους ἰδιοκτήτας, ἥτις κατέστη οὕτω τὸ κοινὸν δίκαιον τῆς Γαλλίας καὶ ὅλης σχεδὸν τῆς Εὐρώπης, διαδεχθεῖσα τὸ πρώην ἀπάνθρωπον σύστημα τῆς δημεύσεως αὐτῶν.

6) Δὲν εἶναι δὲ παράδοξον ἂν ἡ νομοθεσία τῆς Ἑλλάδος δὲν περιέχῃ καὶ εἰδικόν τινα πλήρη νόμον περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων, διότι τοιοῦτος οὐδὲ εἰς τὰς εὐρωπαϊκὰς νομοθεσίας δὲν ἀπαντᾶται ἄχρι τοῦδε, καὶ αἰσθάνονται μάλιστα τὴν ἀνάγκην αὐτοῦ καὶ συνιστῶσι τὴν νομοθέτησίν του οἱ περὶ τὰ τοιαῦτα λαβόντες ἀφορμὴν νὰ ἐνασχοληθῶσι (ὅρα Tallier **Droit civil, livre 3, titr. 1, chap. 1. sect. 1 N. 37**). Διατάξεις μόνον τινὲς σποράδην κείμεναι ἐντὸς τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου σχετικαὶ ἐμμέσως πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἄλλαι πάλιν ἔνθεν κακεῖθεν φαινόμεναι εἰς τὰ περὶ ἀστυνομίας τῆς ἐμπορικῆς ναυτιλίας διατάγματα καὶ εἰς τὰς προξενικὰς ὁδηγίας, δὲν ἠδύναντο εἰμὴ ἄμορφον καὶ ἀτελῆ σκελετὸν νόμου τοιούτου ν' ἀποτελέσωσιν. Ἐκ τῆς ἀτελείας δὲ ταύτης προέκυπτον μυρία προστρίμματα εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας ἐν ἑκάστῳ ναυαγίῳ· ἐγεννῶντο πολλάκις συγχρούσεις μεταξὺ τῶν ἀρχῶν, εἴτε πρὸς ἀλλήλας εἴτε καὶ πρὸς τοὺς προξένους τῶν ἄλλων ἐθνῶν, περὶ τοῦ εἴδους καὶ περὶ τῶν ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητος ἑκάστης· περιεπίπτων αὗται συνεχῶς εἰς παρεξηγήσεις καὶ εἰς ἀμηχανίαν περὶ τοῦ πρακτέου, καὶ ποτὲ μὲν ἐλάμβανον ἀκατάλληλα μέτρα στηριζόμενα ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων (διορίζουσαι λόγου χάριν κηδεμόνας ἐπὶ τῶν ναυαγίων ὡς νὰ ἐπρόκειτο περὶ σχολαζούσης περιουσίας κτλ), ποτὲ δὲ παρενέβαινον ὅλαι ἀθρόως καὶ ἀτάκτως, ἄλλοτε πάλιν ἀπεῖχον πάσης ἐνεργείας περιμένουσαι ἡ μία τὴν ἄλλην· γενικὸν δὲ τούτων ἁπάντων ἀποτέλεσμα ὑπῆρχεν ὡς πρὸς τὰ ναυάγια ἡ ἀνωμαλία τῆς δημοσίας ὑπηρεσίας.

7) Τὴν στάσιν ταύτην τῶν πραγμάτων δὲν ἠδύναντο ν' ἀνεχθῇ ἐπὶ πλέον ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος αἰσθανθεῖσα κατεπείγουσαν τὴν ἀνάγκην ὁμοειδοῦς καὶ πλήρους ὅσον ἐνεστι νόμου περὶ ὅλων τῶν ἀφορώντων τὰ ναυάγια καὶ ναυαγιαιρέσεις, ἀνάγκην τὴν ὁποίαν ἔτι μᾶλλον κατέστησαν ἐπαισθητὴν αἱ συνεχεῖς καὶ σαφεῖς παρατηρήσεις διαφόρων ὑπαλλήλων καὶ τινων πρέσβεων· αἰσθανθεῖσα προσέτι τὴν ἐκ τοιούτου νόμου προσδοκωμένην ὠφέλειαν εἰς ἔθνος ἐξόχως ναυτικὸν, καὶ προωρισμένον δι' ἐξαισίους ἀναπτύξεις ναυτικὰς καὶ ἐμπορικὰς, ἔσπευσε νὰ προετοιμάσῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ἤδη καθυποβάλλει εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν.

8) Γενικὸν πνεῦμα τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶναι ὁ σεβασμὸς τῆς ἰδιοκτησίας, καθυποβεβλημένος ὅσον ἐπιτρέπει ἡ ἰδιάζουσα φύσις τοῦ ἀντικειμένου εἰς τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης καὶ εἰς τοὺς κανόνας τοῦ κοινοῦ δικαίου, περιστοιχισμένος δὲ μ' ὅλας τὰς ἐγγυήσεις καὶ διατυπώσεις, ὅπως δύναται νὰ παρέξῃ ὁ προνοητικὸς καὶ ἔμφρων νομοθέτης πρὸς περιστολὴν τῶν συνεχῶν καὶ εὐκόλων εἰς τὰς ἐκτάκτους ταύτας περιστάσεις καταχρήσεων, καὶ πρὸς διάσωσιν, διατήρησιν καὶ ἀπόδοσιν τῶν ναυαγίων εἰς τὸν ἀληθῆ ἰδιοκτήμονα.

9) Διαιρεῖται τὸ νομοσχέδιον εἰς δύο γενικὰ τμήματα, περιστρεφόμενα, τὸ μὲν εἰς τὰ συμβαίνοντα ἰδίως ἐν τῇ παραλίᾳ ναυάγια καὶ εἰς τὰς ἐπ' αὐτῶν ναυαγιαιρέσεις, ἐνεργουμένας κατὰ τὴν ὥραν τοῦ ναυαγίου, ἢ ἀφ' οὗ ὡς ἔγγιστα τελειώσῃ αὐτό· τὸ δὲ, εἰς τὰ λοιπὰ εἴδη αὐτῶν, ὅσαι δηλαδὴ συμβαίνουσιν εἰς τὸ πέλαγος κτλ.

10) Εἰς τὸ Α'. τμῆμα ὑπάγονται ὅλα τὰ ἀφορῶντα α') τὴν διάσωσιν καὶ προφύλαξιν τῶν ναυαγίων, β') τὸν τρόπον καὶ τὰ μέσα τῆς διατηρήσεως αὐτῶν, γ') τὴν διάθεσιν τῶν ναυαγίων καὶ τὸ εἶδος τῶν ἀπαιτουμένων εἰς τὰς ναυαγιαιρέσεις πληρωμῶν, καὶ τὸν τρόπον, καθ' ὃν πρέπει νὰ γίνωνται, καὶ δ') τὰ ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν παραλίων συμβαίνοντα ναυάγια ξένων πλοίων καὶ φορτίων. Ἐκ τούτων δὲ ἀπαρτίζονται τέσσαρα ἰδιαίτερα κεφάλαια, εἰς τὰ ὁποῖα ὑποδιαιρεῖται αὐτὸ τὸ τμῆμα.

α) **11.** Καὶ ἐν μὲν τῷ α. κεφαλαίῳ ὁ νομοθέτης ἔχων ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ συνήθως διατρέχοντα εἰς τὰς ναυαγιαιρέσεις, εἰς ἃς πολλάκις δὲν παρευρίσκονται διὰ νὰ ἐνεργήσωσιν ἀπ' εὐθείας ὁ πλοίαρχος, οὔτε οἱ ναῦται, οὔτε οἱ λοιποὶ ἔχοντες συμφέρον, εἴτε καθὸ ἀπολεσθέντες ἐν τῷ ἀτυχήματι, εἴτε ἐξ ἀμελείας ἢ ἐξ ἄλλων περιστάσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ εὐρὺ στάδιον, τὸ ὁποῖον ἕκαστον ναυάγιον παρέχει πρὸς παντοίας καταχρήσεις, αἵτινες ἐπισύρουν εἰς αὐτὸ συρροὴν πάσης τάξεως ἀνθρώπων, ἐξ ὧν τινὲς σπεύδοντες εἰς τὸν τόπον αὐτῆς ὑπὸ τὸ πρόσχημα φιλανθρωπίας διαλογίζονται μόνον καὶ ὑπενεργοῦν πῶς νὰ πλουτίσωσιν ἐκ τῶν λειψάνων τῆς δυστυχίας· ἠσθάνθη δι' ὅλα ταῦτα τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ συστήσῃ νέαν ἐπ' αὐτῷ τούτῳ ἀρχὴν, ἐκ τῶν εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων, τῶν ὁποίων τὰ καθήκοντα προσεγγίζουν πλειότερον εἰς τὰ ἀπαιτούμενα ἐπὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων, ἤτοι ἐκ τῆς διοικητικῆς, ἐκ τῆς λιμενικῆς καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδικείου τῆς ναυαγικῆς περιφερείας· καὶ εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην ἀνέθεσεν

ὁλοσχερῶς τὸ μέγα ἔργον τῆς διασώσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ναυαγίων, προσέτι δὲ καὶ τῆς διαθέσεως τῶν τελευταίων τούτων, διαγράψας ἀκριβῶς τὴν ἁρμοδιότητα καὶ τὰ καθήκοντα αὐτῆς ἐν γένει καὶ ἑκάστου ἐκ τῶν μελῶν της ἰδιαιτέρως, καὶ σπουδάσας ἐν τῇ διανομῇ τῶν ἐργασιῶν των νὰ ἐπιφορτίσῃ ἕκαστον μ' ἐκείνας ἰδιαιτέρως, ὅσαι συνέχονται στενώτερον πρὸς τὴν γενικὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν του, καὶ εἰς τὰς ὁποίας θέλει εἶσθαι πλέον ἐξοικειωμένος, ὥστε οὕτω καὶ ταχύτερον καὶ τελειώτερον νὰ ἐνεργῶνται ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῶν τὰ ἐπισφαλῆ τῆς ναυαγιαιρέσεως ἔργα. Συγχρόνως δὲ, πρὸς ἄμεσον γνωστοποίησιν τοῦ ναυαγίου εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ πρὸς βοήθειαν αὐτῆς ἐν τῇ ἐκπληρώσει τῶν ἐργασιῶν της ὑπὸ παντὸς δυναμένου νὰ πράξῃ τὸ ἓν ἢ τὸ ἄλλο, ἐπιβάλλονται εἰς ὅλους τοὺς εὑρισκομένους ἐν τοιαύτῃ θέσει εὐθῦναι καὶ ὑποχρεώσεις πρὸς ταῦτα, μὴ ἀνεγνωρισμέναι παρὰ τῆς ἄχρι τοῦδε νομοθεσίας ἡμῶν, καὶ κυρωμέναι μὲ ποινὰς ἐν περιπτώσει ἀπειθείας καὶ τ' ἀνάπαλιν μὲ ἀμοιβὰς καὶ ἀποζημιώσεις πληρωτέας καταναγκαστικῶς ἐκ τῶν ναυαγίων. Καὶ ἐπὶ τέλους ὁρίζει τὸ κεφάλαιον τοῦτο διάφορα μέτρα, τὰ μὲν προληπτικὰ τῶν συνεχῶν εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἁρπαγῶν καὶ ὑπεξαιρέσεων, τὰ δὲ περισταλτικὰ τῶν τοιούτων, ἅμα ἀναφανῶσιν ζῳνη αὐτῶν, ὥστε δι' ὅλων τῶν μέσων τούτων καὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως αἱ ἐργασίαι διεξάγονται ἐπιτυχῶς, καὶ τὰ συμφέροντα τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ναυαγίων ἱκανοποιοῦνται ὅσον ἡ φύσις τῶν πραγμάτων ἐπιτρέπει.

ϛ') **12.** Ἀφ' οὗ οὕτω διασωθῶσι τὰ ναυάγια ἀπαιτεῖται ἀμέσως καὶ νὰ ληφθῇ πρόνοια περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν, μέχρις οὗ ἐνεργηθῶσιν ὅλα τὰ χρειώδη, διὰ νὰ εὑρεθῇ ὁ ἀληθὴς ἰδιοκτήτης καὶ ἀποδοθῶσιν εἰς αὐτὸν, ἢ διὰ νὰ διατεθῶσιν ἀλλεοτρόπως. Εἰς ταῦτα περιστρέφεται τὸ ϛ'. κεφάλαιον, ἐν ᾧ πρῶτον κανονίζεται ἡ ἀκριβὴς καταγραφὴ αὐτῶν, ἔπειτα ἡ μεταφορὰ καὶ κατάθεσίς των εἰς ἀσφαλὲς μέρος ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἐπίτηδες ὑπαλλήλου, καὶ ἐπὶ τέλους ἡ ταχεῖα ἐκποίησις κατὰ διαγεγραμμένους πρὸς τοῦτο συντόμους τύπους ὅλων ἐκείνων, ὅσα ὑπόκεινται εἰς φθορὰν τοιαύτην, ὥστε νὰ μὴν ἐπιδέχωνται διατήρησιν ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον χρόνον ἀπαιτοῦν αἱ συνήθεις διατυπώσεις τῶν ταχτικῶν πλειστηριασμῶν πρὸς ἀποπεράτωσιν αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ ὁ κίνδυνος τῆς φθορᾶς παραλλάσσει κατὰ τὸ πρᾶγμα καὶ κατὰ τὰς περιστάσεις, ἀφίεται εἰς τὴν κρίσιν τοῦ εἰρηνοδίκου ὁ προσδιορισμὸς ἡμέρας τοῦ πλειστηριασμοῦ ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ κινδύνου. Συγχρόνως δὲ καὶ περὶ τῶν μὴ φθαρτῶν πραγμάτων ὁ νομοθέτης προβλέπει ὅτι δὲν συμφέρει οὔτε εἰς τὸν ἰδιοκτήμονα ἂν εὑρεθῇ, οὔτε εἰς ἐκεῖνον, ὅστις θέλει τὰ λάβει ἐν ἐλλείψει τούτου, νὰ διαμένωσι πολὺν χρόνον αὐτούσια, καὶ οὕτω καὶ μὲ ἔξοδα νὰ ἐπιβαρύνωνται καθ' ἑκάστην, καὶ φθορὰν νὰ λαμβάνωσι προϊόντος τοῦ χρόνου, καὶ ἄγονον ν' ἀποβαίνῃ τὸ ἀντίτιμόν των. Ὅθεν ὁρίζει τριήμηνον προθεσμίαν ἀπὸ τῆς διαγραφομένης δημοσιεύσεως τοῦ ναυαγιακοῦ προγράμματος, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἂν ἀνακαλυφθῇ νομίμως ὁ ἰδιοκτήτης αὐτῶν, τὰ λαμβάνει αὐτούσια· ἄλλως πλειστηριάζονται καὶ αὐτὰ κατὰ τοὺς συνήθεις τύπους, καὶ φυλάττεται τὸ ἐκπλειστηρίασμα διὰ νὰ δοθῇ ἐν καιρῷ ἀντὶ τῶν πραγμάτων εἰς τοὺς δικαιούχους.

γ') **13.** Μετὰ τὰς διατάξεις ταύτας ἔπεται νὰ προνοήσῃ ὁ νομοθέτης καὶ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ ἀληθοῦς ἰδιοκτήτου τῶν διασωθέντων καὶ οὕτω διατηρηθέντων ναυαγίων, καὶ περὶ τῆς διαθέσεως αὐτῶν ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως ἐκείνου, καὶ περὶ ἄλλων παρεπομένων, περὶ ὧν πραγματεύεται τὸ γ'. κεφάλαιον. Ἐνταῦθα ἐπαρουσιάσθησαν πρὸς λύσιν δύο δυσχερῆ καὶ πολλοῦ λόγου ἄξια ζητήματα. Ἐὰν δὲν ἦναι παρὼν εἰς τὸ ναυάγιον μήτε ἐμφανισθῇ ὅσον οὔπω ὁ κύριος αὐτῶν, πρέπει ἀράγε νὰ περιμένηται οὕτος αἰωνίως καὶ νὰ διαμένῃ ἐπ' ἄπειρον ἐκκρεμὴς ἡ τύχη τῶν ναυαγίων; ὥστε πρέπει νὰ ὁρισθῇ χρονικόν τι σημεῖον, ἐν τῷ ὁποίῳ νὰ παύῃ τὸ ἄστατον τοῦτο καὶ ἀβέβαιον τῆς τύχης αὐτῶν· καὶ ποῖον τὸ σημεῖον τοῦτο, τὸ συνάδον μὲ τὰς ἀναλλοιώτους ἀρχὰς τῆς δικαιοσύνης, καὶ τὸ συμβιβάζον ὅλα τὰ διεστῶτα, ὅλας τὰς δυσκολίας, ποῖος δὲ ὁ διάδοχος ἐπὶ τῆς κυριότητος τῶν ναυαγίων, ἐὰν καταπέσῃ ἡ περίπτωσις καθ' ἣν ὁ ἀληθὴς ἰδιοκτήτης θεωρηθῇ ὡς μὴ εὑρεθεὶς καὶ ὡς μὴ ὑπάρχων; Ἰδοὺ βεβαίως ζητήματα ἄξια τῆς μελέτης παντὸς νομοθέτου, εἰς τὰ ὁποῖα ἐνασχολήθησαν ὀπωσοῦν καὶ οἱ συντάκται τῶν ἐν τῷ ἱστορικῷ μέρει τῆς παρούσης ἐκθέσεως ἀναφερθέντων νόμων, καὶ ὅλοι ἐκ συμφώνου τὰ ἔλυσαν ἐξ ἑνὸς μὲν δι' ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους καὶ μιᾶς ἡμέρας, χορηγουμένης εἰς τὸν ἰδιοκτήμονα πρὸς ἐμφάνισιν αὐτοῦ καὶ παραλαβὴν τοῦ πράγματός του, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς μεταβιβάσεως τῶν ναυαγίων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει.

14) Τὸ σύστημα τοῦτο σχετικῶς ὡς πρὸς τὴν τότε νομοθεσίαν καὶ ἐν γένει στάσιν τῶν πραγμάτων, καὶ ὡς πρὸς τὸ

πρώην ἐπικρατοῦν ἀπάνθρωπον σύστημα τῆς δημεύσεως τῶν ναυαγίων, δύναται νὰ θεωρηθῇ καλὸν, ἀλλ' ἂς ὁμολογήσωμεν ὅτι ἀπολύτως ἐξεταζόμενον, δὲν συμφωνεῖ κατὰ πάντα μὲ τὰς παγκοσμίους ἀρχὰς τοῦ δικαίου, οὐδὲ παρίσταται καὶ δικαιολογούμενον ἀπὸ πολιτικοὺς λόγους. Φαίνεται ὄντως αὐτόχρημα ἀδικία τὸ νὰ στερῆται τις τὴν ἰδιοκτησίαν αὐτοῦ διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι δὲν παρουσιάσθη νὰ τὴν ζητήσῃ ἐντὸς ἑνὸς ἔτους καὶ μιᾶς ἡμέρας, ἐνῷ μάλιστα ἐνδέχεται ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων νὰ μὴ λάβῃ διόλου εἴτε ἐγκαίρως γνῶσιν τοῦ ναυαγίου ἐντὸς τῆς προθεσμίας ταύτης, ἢ καὶ ἂν εἰδοποιηθῇ περὶ αὐτοῦ, νὰ μὴ προφθάσῃ ἐμπροθέσμως νὰ ἐμφανισθῇ εἴτε ἕνεκα τῆς ἀπουσίας του μακρὰν τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου εἴτε δι' ἄλλην τινα ἐκ τῶν πολλῶν περιπετειῶν, εἰς τὰς ὁποίας ὑπόκεινται ὅλοι οἱ ἄνθρωποι· τόσῳ δὲ μᾶλλον καθίσταται πρόδηλος ἡ ἀδικία, ὅσῳ δὲν ὥριζον κἂν οἱ νόμοι ἐκεῖνοι μέσα δημοσιεύσεως τοῦ ναυαγίου τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα, ὥστε νὰ προκύπτῃ τοὐλάχιστον ἠθικὴ βεβαιότης ὅτι ἔφθασεν ἐγκαίρως δι' αὐτῶν εἰς τὰς ἀκοὰς τῶν ἐχόντων συμφέρον. Εὐλόγως ὅθεν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ καὶ τὸ σύστημα τοῦτο ὡς εἶδος ἐπίσης δημεύσεως τῶν ναυαγίων εὐσχημότερον μόνον τοῦ πρώτου καὶ ὀλιγώτερον αὐστηρόν· καὶ ἂν τότε ὑπερίσχυσεν αὐτὸ καὶ ἐπικρατῇ ἕως σήμερον εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν Εὐρώπην, πρέπει μᾶλλον νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὴν ὑπεροχήν του κατὰ τοῦ ἄλλου καὶ εἰς τὴν τότε στάσιν τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ, καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τῆς ἕξεως καὶ τῶν προλήψεων πρὸς τὰς ἁπαξ ῥιζωθείσας ἰδέας.

15) Ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος λαβοῦσα ἤδη αἰτίαν νὰ ἀσχοληθῇ σπουδαίως εἰς σύνταξιν εἰδικοῦ καὶ τελείου ὅσον ἔνεστι νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων, δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ ἀβασανίστως τὸ σύστημα ἐκεῖνο, μήτε ὑποβάλλουσα αὐτὸ εἰς τὸ χωνευτήριον τοῦ ὀρθοῦ λόγου, νὰ τὸ καθιερώσῃ καὶ παρ' ἡμῖν ὡς κατὰ πάντα ὀρθόν· ἠσθάνθη καθῆκον ἑαυτῆς νὰ τὸ τροποποιήσῃ ἐπὶ τὸ βέλτιον, προσεγγίζουσα κυρίως αὐτὸ εἰς τὸ κοινὸν δίκαιον καὶ εἰς τὰς ἰδίας ἀρχάς, αἵτινες διέπουν τὰ μᾶλλον συνεχόμενα μὲ τὸ ἀντικείμενον τοῦτο μέρη τῆς γενικῆς νομοθεσίας. Ἐκ τούτων δὲ ὁρμωμένη, παρεισάγει ἐν πρώτοις εἰς τὸ νομοσχέδιον παντοῖα καὶ τοιαῦτα μέσα δημοσιότητος περὶ τοῦ συμβαίνοντος ναυαγίου, ὥστε εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν εἰδοποιηθῶσι πληρέστατα οἱ ἐνδιαφερόμενοι εἰς τὰ ναυάγια, κατὰ τὴν ὑφεστῶσαν μάλιστα ἤδη ἐξαίσιον εὐκολίαν καὶ ταχύτητα

παγκοσμίου συγκοινωνίας ἰδεῶν καὶ ἀνθρώπων· παρεισάγει ἀκολούθως τὸ καθιερωμένον καὶ ἐπὶ παραγραφῇ κινητῶν πραγμάτων τριετὲς διάστημα χρόνου, ὑπεραρκοῦν οὐχὶ μόνον κατὰ τὴν συνήθη τῶν πραγμάτων τάξιν, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐκτάκτου καὶ ἐξαιρετικῆς περιστάσεως ὑπονοουμένης, διὰ νὰ λάβῃ γνῶσιν τοῦ ναυαγίου πᾶς ἔχων συμφέρον, ὥστε, καὶ ἂν μ' ὅλα ταῦτα δὲν ἐμφανισθῇ κανείς, γεννᾶται εὐλόγως καὶ δικαίως νόμιμον τεκμήριον· ἢ ὅτι ἐξέλειψεν ὁ ἰδιοκτήτης τῶν ναυαγίων καὶ οὐδεὶς ὑπάρχει δικαιοῦχος, καὶ τότε θεωροῦνται αὐτὰ ὡς ἀδέσποτα (des épaves) καὶ μεταβιβαστέα ἑπομένως εἰς τὸ δημόσιον κατὰ τὰς περὶ τούτου ἀρχάς· ἢ ὅτι καὶ ἂν ὑπάρχῃ εἰσέτι τοιοῦτος, ἠμέλησεν εἴτε δὲν θέλει νὰ τ' ἀπαιτήσῃ, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, πρὸς ποινὴν τῆς ἀμελείας αὐτοῦ καὶ ἐπειδὴ ὅπως δήποτε δὲν δύνανται νὰ πάσχωσιν ἐκ τούτου τὸ δημόσιον συμφέρον καὶ ἡ δημοσία τάξις, ἃ τινα ὑπαγορεύουν νὰ μὴ μένῃ ἐπὶ πολὺ ἀμφίβολος καὶ μετέωρος ἡ ἰδιοκτησία, θεωροῦνται ἐπίσης ὡς ἐγκαταλειφθέντα ὑπὸ τοῦ κυρίου αὐτῶν καὶ ὡς ἀδέσποτα κατὰ συνέπειαν καὶ μεταβιβαστέα εἰς τὸ κατέχον αὐτὰ δημόσιον.

16) Κατ' αὐτὰς τὰς βάσεις ἐλύθησαν εἰς τὰ ἄρθρα 21, 22 καὶ ἑπόμενα τοῦ νομοσχεδίου ὅλα τὰ ἐκτεθέντα ζητήματα, ἔμενε δὲ τελευταῖον ἐπίσης οὐσιώδες καὶ στενῶς συνδεδεμένον μετ' ἐκείνων ὁ κανονισμὸς τοῦ τρόπου καὶ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς πρὸς βεβαίωσιν καὶ πρὸς ἐκδίκασιν ἐν περιπτώσει διαφωνίας, ἂν ὁ ἐμφανιζόμενος εἰς ἀντιποίησιν τῶν ναυαγίων ἦναι ἀληθῶς κύριος αὐτῶν καὶ ἐμφανίζηται ἐμπροθέσμως· καὶ εἰς τοῦτο ἐπίσης ὡδηγήθη ὁ νομοθέτης ἐκ τοῦ κοινοῦ δικαίου, συνδυασμένου μὲ τὴν ἰδιάζουσαν τοῦ ἀντικειμένου φύσιν. Καὶ οὕτω τὴν μὲν βεβαίωσιν περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀντιποιουμένου τὰ ναυάγια καὶ περὶ τοῦ ἐμπροθέσμου τῆς παρουσιάσεως αὐτοῦ ἀναθέτει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὡς τὴν καταλληλοτέραν ν' ἀπορανθῇ περὶ τῶν τοιούτων, καθὸ μᾶλλον παντὸς ἄλλου εἰδήμονα ὅλων τῶν ἀρμοζόντων τὸ ναυάγιον, τὴν δὲ ἐκδίκασιν πάσης περὶ τούτων διαφορᾶς ὑποβάλλει εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια καὶ εἰς τὴν συνήθη διαδικασίαν τῶν ἀνακοπῶν τρίτου, διεξαγομένην κατ' ἀντιμωλίαν τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις πρέπει νὰ κλητεύηται ὡς διάδικος ἀντιπροσωπεύουσα τὰ συμφέροντα τῶν ἀπόντων ἴσως ἰδιοκτητῶν τῶν ναυαγίων (ἐὰν ὁ ἐμφανισθεὶς δὲν ἤθελεν εἶσθαι ὁ ἀληθὴς αὐτῶν κύριος), εἴτε τὰ συμφέροντα τοῦ διαδεχθησομένου ἐκείνους (ἐὰν δὲν παρουσιασθῶσι) δη-

μοσίου. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ χορηγουμένη πρὸς ἐμφάνισιν αὐτῶν προθεσμία εἶναι τριετὴς, ἀρχομένη μάλιστα ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρήσεως τοῦ ναυαγιακοῦ προγράμματος, δὲν ἦτον εὔλογον οὔτε ἀνάγκη κάμμία νὰ παρατεθῇ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ μακρὸν διάστημα χρόνου ἡ ὕπαρξις τῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἀρχῆς αὐτοτελοῦς καὶ μονίμου· ὅθεν περιορίζεται ἡ διάρκεια αὐτῆς μέχρι τῆς ἐποχῆς, καθ' ἣν ἤθελον ἀποπερατωθῇ αἱ συνήθεις ἐργασίαι τῆς ναυαγιαιρέσεως, καὶ οἱ ἐν τοῖς ἄρθροις **18** καὶ **19** διαγεγραμμένοι πλειστηριασμοί, καὶ προσέτι αἱ διεκδικήσεις τῶν ναυαγίων, ὅσαι τυχὸν ἤθελον ἀναφανῆ ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ. Μετὰ δὲ ταῦτα παύει ἡ ἐπιτροπὴ, μὴ ἔχουσα πλέον ἔργον τι μόνιμον νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ οὕτως ἂν μετὰ τὴν διάλυσιν αὐτῆς καὶ μέχρι τῆς λήξεως τῆς τριετοῦς προθεσμίας ἤθελε συμπέσει νὰ ἐμφανισθῶσιν ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην (ἥτις ἄλλως τε θέλει συμβαίνει σπανίως, διότι οἱ ἀντιποιούμενοι τὰ ναυάγια σπεύδουν συνήθως εἰς ἄμεσον αὐτῶν ἀναζήτησιν, κινούμενοι ἐκ τοῦ συμφέροντος) θέλουν καθυποβάλλεσθαι αἱ ἀπαιτήσεις αὐτῶν ὡς αἴτησις θεραπείας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον θέλει ἀποφαίνεσθαι ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων περὶ τοῦ δικαιώματος καὶ περὶ τοῦ ἐγκαίρου τῆς ἐμφανίσεως, ὡς ἤθελε πράξει ἡ ἐπιτροπὴ, ἐὰν παρουσιάζοντο πρὸ τῆς διαλύσεως αὐτοῦ· καὶ ἂν παρέλθῃ ἀτελεσφόρητος ἡ προθεσμία αὕτη, ἢ ἂν δὲν εὐχαριστηθῇ μὲ τὴν ἀπάντησιν τοῦ ὑπουργείου ὁ ἀντιποιητὴς τῶν ναυαγίων, δύναται νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ τακτικὰ δικαστήρια κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις.

Ἔπονται μετὰ ταῦτα διατάξεις τινὲς περὶ τοῦ τρόπου καὶ τῶν μέσων τῆς πληρωμῆς τῶν διαφόρων ἐξόδων καὶ ἀποζημιώσεων εἰς τὰς ναυαγιαιρέσεις, καὶ περὶ χορηγήσεως προνομίων καὶ κατατάξεως αὐτῶν ἐπὶ τοῦ πλειστηριάσματος τῶν ναυαγίων, ἐν αἷς κατὰ τὰς γενικὰς περὶ τῶν τοιούτων ἀρχὰς τοῦ δικαίου ἐτέθη ὡς βάσις ἡ προτεραιότης τῶν χρησιμευόντων εἰς τὴν πώλησιν καὶ εἰς τὴν διάσωσιν αὐτῶν ἐξόδων, καὶ οὕτω καθεξῆς περὶ τῶν λοιπῶν. Τελευτῶν δὲ τὸ γ'. τοῦτο κεφάλαιον, καθιστᾷ πρὸς ἐπισφράγισιν ὅλων τῶν ἀνωτέρω ὑπεύθυνον μὲν τὴν ἐπιτροπὴν πρὸς τοὺς τρίτους, ὅσοι ἤθελον ὅπως δήποτε βλαφθῇ ἐκ τινος παραβάσεως τῶν καθηκόντων αὐτῆς, ὑπόλογον δὲ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, πρὸς ὃ ὑποχρεοῦται νὰ παρουσιάζῃ μετὰ τὴν διεκπεραίωσιν πάσης ναυαγιαιρέσεως ἀκριβῆ ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, ὑπογρεουμένων συγχρόνως καὶ τοῦ

νομάρχου καὶ τοῦ λιμενάρχου παντὸς νομοῦ νὰ διευθύνωσιν εἰς αὐτὸ ἐν τῷ τέλει ἑκάστου ἔτους περίληψιν ὅλων τῶν κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα γενομένων εἰς τὴν περιφέρειάν του ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων, ὥστε καὶ ἔλεγχος νὰ ὑπάρχῃ οὕτω καὶ γνῶσιν αὐτῶν νὰ λαμβάνῃ ἑκάστοτε τὸ ὑπουργεῖον, ὅπως δύναται νὰ ἐνεργῇ τὰ δέοντα μετὰ τὴν τριετίαν ἑκάστου ναυαγίου πρὸς κατάληψιν τῶν λειψάνων αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἐθνικοῦ ταμείου, ὁσάκις δικαιοῦται εἰς τοῦτο.

δ'. **18.** Καὶ ταῦτα μὲν καθόσον ἀφορᾷ τὰ ναυάγια ἑλληνικῶν πλοίων καὶ φορτίων. Ἀλλ' ὁ νομοθέτης ὤφειλε νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ ξένα πλοῖα καὶ φορτία, τὰ ἐν Ἑλλάδι ναυαγοῦντα, τοσοῦτῳ μᾶλλον ὅσον ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἰδιαιτέρων περὶ τούτου διατάξεων ἐγεννῶντο πολλάκις συγκρούσεις μεταξὺ τῶν ἐγχωρίων καὶ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἐπέφερον καὶ διπλωματικὰς ἐνίοτε παρεμβάσεις. Εἰς ταῦτα περιστρέφεται εἰδικῶς τὸ δ'. κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον καθιεροῖ πρὸ πάντων ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν γενικῶς ἤδη παραδεδεγμένην μεταξὺ τῶν πολιτισμένων ἐθνῶν ἀρχὴν ἀμοιβαιότητος· ὥστε εἰς πᾶν ἔθνος, τοῦ ὁποίου ἡ νομοθεσία ἐπιτρέπει, ἐν περιπτώσει ναυαγίου ἑλληνικοῦ πλοίου εἰς τὰ παράλια τῆς ἐπικρατείας του, νὰ γίνηται ἡ ναυαγιαίρεσις παρὰ τῆς ἐκεῖ προξενικῆς ἡμῶν ἀρχῆς διὰ λογαριασμὸν τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν Ἑλλήνων εἴτε τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, χορηγεῖται τὸ αὐτὸ δικαίωμα καὶ διὰ τὰ περὶ τὴν Ἑλλάδα ναυαγοῦντα πλοῖα ἢ φορτία του· ὅπου δὲ τοιοῦτόν τι δὲν ὑπάρχει πραγματικῶς, δὲν ἀπονέμει οὔτε ἡ νομοθεσία ἡμῶν παραχώρησιν τοιαύτην λόγῳ ἀμοιβαιότητος. Ἐὰν πάλιν, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, ἤθελεν ὑπάρχει συνθήκη μετὰ τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον, παρέχουσα εἰς αὐτὸ δικαίωμα τοιοῦτον, καὶ τότε ὡσαύτως ἐπιλαμβάνεται ἐν Ἑλλάδι τῆς ναυαγιαιρέσεως ὑπὲρ αὐτοῦ τοῦ Κράτους εἴτε ὑπὲρ τῶν ἐχόντων συμφέρον ὑπηκόων του ἡ παρ' ἡμῖν ἐπιτόπιος προξενικὴ αὐτοῦ ἀρχὴ, ἂν τὸ ζητήσῃ καὶ δὲν ἦναι παρὼν ὁ ἰδιοκτήτης οὔτε ἄλλος τις δικαιοῦχος· ὁσάκις ἐπομένως πρόκειται περὶ πλοίου ἢ φορτίου ἀνήκοντος εἰς ἐπικράτειαν, ἥτις οὔτε συνθήκην ἤθελεν ἔχει μετὰ τῆς Ἑλλάδος, οὔτε ἀρχὴν ἀμοιβαιότητος ἐν ἐνεργείᾳ, παρέχουσαν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος δικαίωμα, ἐνεργεῖται ἡ ναυαγιαίρεσις παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἐὰν δὲν παρίσταται ἰδιοκτήτης οὔτε ἄλλος δικαιοῦχος, καὶ συνεπιφέρει τὰς αὐτὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ αὐτὰ δικαιώματα διὰ τὸ δημόσιον

καὶ διὰ πάντα ἄλλον, ὡσανεὶ ἐπρόκειτο περὶ ἑλληνικοῦ πλοίου. Δύναται δὲ μόνον ἡ ἁρμοδία προξενικὴ ἀρχὴ νὰ ἐπιτηρῇ τὰ τῆς ναυαγιαιρέσεως ἔργα πρὸς διαφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀπόντος ἰδιοκτήτου ἢ ἄλλου δικαιούχου, ἐὰν ἤθελε τὰ διεκδικήσει ἐντὸς τῆς τριετοῦς προθεσμίας.

19. Τοιοῦτοι ὁρισμοὶ δὲν περιέχουν τι ἀντιβαῖνον πρὸς τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς τοῦ ἐθνικοῦ δικαίου, μὲ τὰς ὁποίας ἐσπούδασεν ἀκριβῶς νὰ συμμορφωθῇ ὁ νομοθέτης ἐπὶ τοσοῦτον περισπουδάστου ἀντικειμένου.

Β'. **20.** Οὕτω παύουσιν ἐνταῦθα ὅλα τ' ἀπαρτίζοντα τὸ πρῶτον γενικὸν μέρος τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἔρχεται ἤδη τὸ δεύτερον, περιστρεφόμενον εἰς τὰ λοιπὰ ναυάγια, τὰ μὴ συμβαίνοντα ἐπὶ τῶν παραλίων, καὶ εἰς τὰς ἐπ' αὐτῶν ναυαγιαιρέσεις, ἐνεργουμένας μετὰ πολὺν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον χρόνον ἀπὸ τὸ ναυάγιον.

21. Διακρίνει δὲ τὰς ναυαγιαιρέσεις ταύτας εἰς τρία εἴδη, ὅσα δύνανται νὰ παρουσιασθῶσιν, παρεκτὸς τῶν ἐνδιαλαμβανομένων εἰς τὸ Α. τμῆμα· τὰς μὲν συμβαινούσας μακρὰν εἰς τὸ πέλαγος, ἔνθα ἀνακαλύπτονται ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ ἢ ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης καὶ διασώζονται τὰ λείψανα τοῦ ναυαγίου, τὰς δὲ συμβαινούσας ἐπὶ τῶν ὀχθῶν, ἐν αἷς ἀνευρίσκονται ἐρριμμένα ὑπὸ τῶν κυμάτων τὸ ὅλον ἢ μέρος τῶν λειψάνων τινὸς ναυαγίου, καὶ τὰς ἄλλας διεξαγομένας ἐπὶ ναυαγίων, ἅτινα συνέβησαν εἰς τὸ πέλαγος οὐχὶ μακρὰν τῶν παραλίων χωρὶς ν' ἀφήσωσιν μόνιμόν τι ἴχνος αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, ἀλλὰ διατηροῦντα τὰ λείψανά των εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης· εἰς ὅλας αὐτὰς τὰς περιπτώσεις ὑπάρχει τὸ κοινὸν τοῦτο χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον τὰς διαστέλλει τοῦ γενικοῦ ἄλλου εἴδους τῶν ναυαγιαιρέσεων, ὅπου ἠσχολήθη τὸ Α. τμῆμα τοῦ νομοσχεδίου· δηλ. εἰς ἐκείνας μὲν, ἐπειδὴ ὁ ναυαγιαιρέτης οὐχὶ μόνον κόπους καὶ ἔξοδα καταβάλλει ἀφειδῶς, ἀλλὰ καὶ τὴν ζωὴν αὐτοῦ ἐκθέτει εἰς κίνδυνον ὑπὲρ τῆς διασώσεως ταύτης, καὶ παρίσταται προσέτι εὔκολος εἰς αὐτὸν ἡ ὑπεξαίρεσις τῶν διασωθέντων πραγμάτων ὁλικῶς ἢ ἐν μέρει, εἶναι δίκαιον καὶ ἀσύμφορον ἐνταυτῷ νὰ λαμβάνῃ καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ πρὸς ἐμψύχωσιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἄλλων, εἰς ὁμοίας κοινωφελεῖς πράξεις καὶ εἰς φανέρωσιν τῶν οὕτω σωζομένων ναυαγίων, ἀμοιβὴν, τὴν λεγομένην *Δικαίωμα σώστρων καὶ εὑρέτρων* ἕνεκα τῆς εὑρέσεως καὶ διασώσεως ταύτης, συνισταμένην εἰς παραχώρησιν πρὸς τὸν ναυαγιαιρέτην μέρους τινὸς τῶν διασωθέντων πραγμάτων ἀναλογοῦν-

τος πρὸς τὸ μέγεθος τῶν κινδύνων καὶ τῶν θυσιῶν, ὅσας ἀπαιτεῖ ἕκαστον ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιγραφέντων τριῶν εἰδῶν ναυαγιαιρέσεως, μεγαλειτέραν μὲν εἰς τὸ πρῶτον, μικροτέραν δὲ εἰς τὸ δεύτερον, καὶ οὕτω καθεξῆς ὅπως ὁρίζουν τὰ ἄρθρα **41** καὶ **42** τοῦ νομοσχεδίου· εἰς δὲ τὰς ἐν τῷ Α. τμήματι ὑπαγομένας ναυαγιαιρέσεις, ἐπειδὴ αὗται ἐνεργοῦνται ὑπὸ τὴν ἄμεσον τῆς ἀρχῆς ἐπιτήρησιν εἰς τὰ ἐν τῇ παραλίᾳ ναυάγια καθ' ἣν ὥραν συμβαίνουσιν, ἢ μετὰ τὸ τέλος αὐτῶν, δὲν παρίστανται οὔτε κίνδυνοι μεγάλοι, οὔτε θυσίαι σημαντικαὶ οὔτε εὐκολίαι ὑπεξαιρέσεως, ὥστε δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ χορηγῆται δικαίωμα σώστρων ἢ εὑρέτρων εἰς αὐτὰ, ἀλλὰ μόνον ἀποζημίωσις τῶν καταβληθέντων κόπων καὶ ἐξόδων, ἥτις ἄλλως τε εἶναι καὶ ἐπιδεκτικὴ ἀκριβοῦς ἐκτιμήσεως εἰς μόνας τὰς ναυαγιαιρέσεις ταύτας.

22) Ἐπιβάλλονται δὲ ὑποχρεώσεις συνιστάμεναι ἐπὶ μὲν τῶν δύο πρώτων εἰδῶν ναυαγιαιρέσεως εἰς τὸ νὰ δηλώσῃ ὁ ναυαγιαιρέτης καὶ νὰ παραδώσῃ ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας εἰς τὸ ἁρμόδιον λιμεναρχεῖον τὰ εὑρεθέντα πράγματα, καὶ τοῦτο παραλαμβάνον αὐτὰ ὑπὸ φύλαξιν νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν εἰσαγγελέα (καθὸ μὴ ὑπαρχούσης ἐπιτροπῆς εἰς τὰς προκειμένας εἰδικὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ναυαγιαίρεσις εἶναι ἤδη τελειωμένη, ὅτε δίδεται ἡ εἴδησις εἰς τὴν ἀρχὴν, ὥστε ἐκλείπει εἰς αὐτὰς ἡ αἰτία τῆς συστάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ προκειμένου μόνον περὶ τῆς νομίμου εὑρέσεως τοῦ ἀληθοῦς ἰδιοκτήτου τῶν οὕτω διασωθέντων πραγμάτων, ἡ καταλληλοτέρα ἐνταῦθα ἀρχὴ εἶναι πρὸ πάντων ὁ εἰσαγγελεύς) ὅστις ὀφείλει νὰ ἐνεργήσῃ τὰ ἐν τῷ Α. τμήματι τοῦ νομοσχεδίου ὁρισθέντα μέσα δημοσιότητος, τὸ δὲ ἐμπρόθεσμον καὶ τὸ βάσιμον τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐμφανιζομένων ἀντιποιητῶν τῶν ναυαγίων δὲν ἐκρίθη εὔλογον νὰ ἀνατεθῇ ἀπ' εὐθείας εἰς αὐτὸν, ὅπως πράττει ἡ ἐπιτροπὴ ὁπόταν ὑπάρχει συστημένον (διότι ἐκεῖνος ἐνεργῶν εἷς καὶ μόνος, δύναται νὰ παρασυρθῇ εἰς λάθη πρὸς βλάβην μάλιστα τοῦ δημοσίου) ἀλλὰ θέλει βεβαιοῦσθαι ἀμέσως παρὰ τῶν δικαστηρίων διὰ τελεσιδίκου αὐτῶν ἀποφάσεως ἐκδοθησομένης κατ' ἀντιμωλίαν τοῦ εἰσαγγελέως, ὡς νομίμου ἐν τῇ δίκῃ ἀντιπροσώπου τῶν τυχὸν ἀπόντων ἀληθῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ναυαγίων· εἰς τοὺς οὕτω δὲ ἀναγνωρισθέντας κυρίους αὐτῶν θέλει ἀποδίδεσθαι τὸ ὑπόλοιπον ἐκπλειστηριάσματος μετὰ τὸν ἐκπεσμὸν τῶν ἐξόδων καὶ τῆς ἀμοιβῆς τῶν σώστρων. Ἢ ἐὰν δὲν εὑρεθῶσιν αὐτὰ νομίμως, θέλει μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

23) Ἐπὶ δὲ τῶν ναυαγιαιρέσεων τοῦ τελευταίου εἴδους ὑπ-

χρεοῦνται, ὁ μὲν εἰσαγγελεὺς, ἅμα λαβὼν ὁπωσδήποτε γνῶσιν περὶ τῆς ὑπάρξεως ναυαγίων κρατουμένων ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν παραλίων εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης ἄνευ μονίμου ἴχνους αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, νὰ ἐκτελέσῃ τὰ διαγραφέντα ἤδη μέσα δημοσιότητος, πᾶς δὲ ἀντιποιητὴς τῶν ναυαγίων νὰ παρουσιάσῃ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἐντὸς τριῶν μηνῶν, καὶ ἂν δικαιωθῇ διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐντὸς τριῶν ἄλλων μηνῶν, ἐπὶ ποινῇ ἀποκλείσεως ἐν περιπτώσει βραδύτητος. Ταιαῦται σύντομοι προθεσμίαι, κυρωμέναι καὶ δι' αὐστηρῶν ποινῶν, χορηγοῦνται ἐξ ἀνάγκης· διότι εἰς τὴν εἰδικὴν ταύτην περίπτωσιν τὰ πράγματα ὑπάρχοντα ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ μὴ δυνάμενα μηδὲ νὰ πλειστηριασθῶσι, δὲν ἐπιδέχονται ἀναβολὴν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται σύντονος πρόνοια ὑπὲρ τῆς διασώσεως αὐτῶν· ὥστε, ἂν δὲν εὑρεθῇ νομίμως ἐντὸς τῆς ῥηθείσης προθεσμίας ὁ ἰδιοκτήτης, ἢ ἂν ὁ εὑρεθεὶς δὲν ἀναλάβῃ ἐγκαίρως τὴν ναυαγιαίρεσιν αὐτῶν, καθίστανται τὰ ναυάγια ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου, καὶ τὸ ὑπουργεῖον τῶν ναυτικῶν, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγονται τὰ περαιτέρω, ἐκθέτει εἰς μειοδοσίαν τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως αὐτῶν, ἥτις κατακυροῦται εἰς τὸν ὅστις ἤθελε προτείνει δι' ἑαυτὸν ὀλιγωτέραν ἀμοιβὴν σώστρων. Τὰ δὲ οὕτω διασωθέντα πράγματα ἀποδίδονται εἰς τὸ δημόσιον, ἐπὶ ἐκπεσμῷ τοῦ συμφωνηθέντος ὑπὲρ τοῦ ναυαγιαιρέτου ἐργολάβου μέρους αὐτῶν.

24) Ἐνταῦθα λαμβάνουσι τέλος αἱ παρατηρήσεις, μὲ τὰς ὁποίας ἐνόμισεν ἀναγκαῖον ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος νὰ συνοδεύσῃ τὸ παρὸν νομοσχέδιον πρὸς ὑποστήριξιν καὶ πρὸς κατάληψιν αὐτοῦ· ἐναπόκειται δὲ εἰς τὴν φρόνησιν καὶ εἰς τὸν πατριωτισμὸν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν Δ. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ. Ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ. Ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τοὺς Ἡμετέρους ὑπουργοὺς τῆς δικαιοσύνης, τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν ναυτικῶν, νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίζωσιν αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 18 Ἰουνίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Βασιλεύων

Α Μ Α Λ Ι Α.

Δ. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ, ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ. Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα·

ΤΜΗΜΑ Α'.

Περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων ἐν παραλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Περὶ διασώσεως καὶ προφυλάξεως τῶν ναυαγίων.

Ἄρθρ. **1**. Εἰς περίπτωσιν ὁποίου δήποτε ναυαγίου πλοίου ἐπὶ ἑλληνικῶν παραλίων, ἡ διάσωσις τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων, ἡ ναυαγιαίρεσις καὶ ἡ διαφύλαξις αὐτῶν ἀνατίθεται ἀπαλλοτρίως ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου ἢ ἄλλου ἀντιπροσώπου των εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴν, συγκειμένην ἐκ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς λιμενικῆς, καὶ ἐκ τοῦ εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, ἥτις ἐνεργεῖ ἰδίως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου. Τῆς δὲ ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει ἡ διοικητικὴ ἀρχή.

Ἄρθρ. **2**. Ὁ αὐτόπτης ἢ ὁ ὅπως δήποτε πληροφορηθεὶς περὶ ναυαγίου ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν πλησιεστέραν λιμενικὴν ἢ ἄλλην ἀρχὴν, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως τριῶν μέχρι πέντε ἡμερῶν, ἢ προστίμου τριάκοντα μέχρι πεντήκοντα δραχμῶν ἐν περιπτώσει ἀμελείας ἢ ἀποποιήσεώς του, καὶ ἐπὶ ἀμοιβῇ πρὸς τὸν πρώτων ἀγγελιοφόρον δραχμῶν τριῶν ἕως δέκα διὰ πάντα σχοῖνον ὁδοιπορίας, προσελεύσεως καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου, μέχρι τοῦ καταστήματος τῆς εἰδοποιηθείσης ἀρχῆς, ἡ δὲ ἀμοιβὴ ἐκκαθαρίζεται καὶ πληρώνεται κατὰ τὸ ἄρθρον **7**.

Ἄρθρ. **3**. Πᾶσα ἀρχὴ λαβοῦσα ὁπωσδήποτε γνῶσιν τοῦ ναυαγίου ὀφείλει ἀμέσως νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, συντάττουσα, ἂν ἔλαβε παρ' ἄλλου τὴν περὶ ναυαγίου ἀγγελίαν, ἔκθεσιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτῆς καὶ τοῦ ἀγγελιοδότου καὶ περιλαμβάνουσαν τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἀγγελιοδότου, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τῆς ἀγγελίας, καὶ πᾶσαν ἄλλην οὐσιώδη πληροφορίαν, τὴν δὲ ἔκθεσιν ταύτην διευθύνει εἰς τὴν λιμενικὴν ἀρχήν.

Ἄρθρ. **4**. Ἐν τῇ πρώτῃ ἀγγελίᾳ τοῦ ναυαγίου ὀφείλουν νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ τῆς ἐπιτροπῆς τὰ μέλη καὶ νὰ ῥρωντίσωσι περὶ τῆς διασώσεως, τῆς προφυλάξεως τῶν ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων καὶ περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως, ἐνεργοῦντα ἕκαστον ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός των, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, συνδυασμένους μὲ τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου· οὐχ ἧττον ὅμως, ὁποιονδήποτε τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς μεταβῇ πρῶτον ἐπιτοπίως, δύναται καὶ μόνον νὰ ἐνεργήσῃ πᾶν ὅ,τι κα-

τεπείγει, πληροφορῶν τὰ λοιπὰ μέλη περὶ τῶν ἐνεργειῶν του μετὰ τὴν προσέλευσίν του.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀσχολεῖται πρὸ πάντων εἰς τὴν σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων, χορηγοῦσα πᾶσαν περίθαλψιν καὶ συνδρομὴν καὶ προκαταβάλλουσα τὴν κατεπείγουσαν δι' αὐτοὺς καὶ διὰ τὴν ναυαγιαίρεσιν δαπάνην ἐκ τοῦ πλησιεστέρου δημοσίου ταμείου, ἐν ἐλλείψει ἄλλων χρημάτων καὶ μέχρις οὗ λάβῃ τοιαῦτα ἐκ τῶν ὡρισμένων ἐν τοῖς ἄρθροις **18** καὶ **19** πλειστηριασμῶν. Πᾶσα δὲ δαπάνη ἐντὸς τῆς περιπτώσεως τοῦ δ'. ἐδαφίου τοῦ προηγουμένου ἄρθρου πρέπει νὰ γίνηται συναινέσει τοὐλάχιστον τῶν δύω μελῶν, συνταχομένης ἠτιολογημένης ἐκθέσεως, καὶ νὰ βεβαιοῦται διὰ τῆς προσηκούσης ἀποδείξεως.

Ἄρθρ. 6. Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ παραλαμβάνει ὅλα τὰ ἔγγραφα τοῦ πλοίου καὶ συλλέγει πᾶσαν δυνατὴν πληροφορίαν περὶ αὐτοῦ, περὶ τοῦ ναυαγίου, περὶ τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν, περὶ τοῦ φορτίου, περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν, ἐξετάζει τοὺς παρόντας ναύτας καὶ ἐπιβάτας καὶ ἄλλους εἰδήμονας, ἢ βεβαιοῖ τὴν ἀπουσίαν των ἐν τῇ ἐκθέσει· συντάττει δὲ περὶ πάντων καὶ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ πλοίου ἔκθεσιν, καὶ ἀντίγραφον αὐτῆς διαβιβάζει ἀμέσως εἰς τὸ κεντρικὸν λιμεναρχεῖον, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον, καὶ εἰς τὸ τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου.

Ταῦτα πάντα δὲν ἀποκλείουν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου διαταττομένην ἄλλην ἐξέτασιν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν.

Ἄρθρ. 7. Πᾶς ναυτικὸς, ἁμαξηλάτης, ἡνίοχος ἢ ἄλλοι δυνάμενοι νὰ χορηγήσωσιν εἰς περίστασιν ναυαγίου συνδρομὴν πρὸς διάσωσιν ἢ ναυαγιαίρεσιν ἢ διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, ὀφείλουσι νὰ σπεύσωσιν εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ, καὶ νὰ συνεργήσουν τὸ καθ' ἑαυτούς, ἅμα καὶ ὅπως προσκληθῶσιν εἴτε παρά τινος μέλους τῆς ἐπιτροπῆς εἴτε παρὰ τοῦ πλοιάρχου, ἢ τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου καὶ φορτίου ἢ τῶν ἀντιπροσώπων των, εἴτε καὶ ἀπρόσκλητοι, ἐν ἐλλείψει αὐτῶν ὅλων, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ **634** τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ εἰς περίπτωσιν ἀμελείας ἢ ἀρνήσεως. Τὰ δὲ ἔξοδα αὐτῶν καὶ ἡ ἀποζημίωσις των συνίστανται εἰς δραχμὰς δύω ἕως δέκα δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίαν καὶ εἰς ἴσον ποσὸν δι' ἕκαστον σχοῖνον ὁδοιπορίας προσελεύσεως, καὶ ἐπανόδου ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς ἑκάστου μέχρι τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου. Ἐκκαθαρίζονται δὲ αὐτὰ παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου, ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερουσίου καταλόγου τῶν ἐργαζομένων ναυαγιαιρετῶν, καὶ τῶν ζώων, ὀχημάτων, λέμβων καὶ ἐργαλείων των, συνταττομένου ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, ὁ δὲ μὴ ἀποδεχόμενος τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην, δύναται ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ἀφ' ἧς λάβῃ αὐτῆς γνῶσιν, λογιζομένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστήματος, νὰ τὴν ἀνακόψῃ παρὰ τῷ ἐμποροδικείῳ, τὸ ὁποῖον ἐκκαθαρίζει αὐτὴν ἀνελκλήτως, ἀφοῦ κλητευθῇ, καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ὁ πρόεδρος.

Ἄρθρ. 8. Ἐκτὸς τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἐνδιαλαμβανομένων προσώπων τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ πλοίου καὶ τοῦ φορτίου, τῶν ἀντιπροσώπων των καὶ τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα **34** καὶ **35** ἀρμοδίου πραξένου, οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ ἀναμιγθῇ εἰς τὴν ναυαγιαίρεσιν, μετὰ τὴν ἄφιξιν τῆς ἀρχῆς, οἱ δὲ λοιποὶ ὀφείλουν νὰ ἀπομακρυνθῶσι κατὰ πρόσκλησιν αὐτῆς, ἐπὶ ποινῇ κρατήσεως μιᾶς μέχρι τριῶν ἡμερῶν, ἢ προστίμου δέκα μέχρι τριάκοντα δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ παραυτίκα παρὰ τοῦ εἰρηνοδίκου κατ' αἴτησιν τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 9. Ἐπὶ τῇ αὐτῇ ποινῇ χρεωστοῦν οἱ ναυαγιαιρέται νὰ μεταφέρωσι τὰ ναυάγια εἰς τὸν ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς προσδιορισμένον τόπον, καὶ ν' ἀπεφεύγωσι πᾶσαν ῥῆξιν, ἄνοιγμα τῶν κιβωτίων καὶ δεσμίδων καὶ πᾶσαν ἐκκοπὴν τῶν ἱστίων καὶ σχοινίων τοῦ πλοίου.

Ἄρθρ. 10. Ὁπόταν νομίσῃ ἀναγκαῖον ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ, δύναται ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει καὶ τῶν λοιπῶν μελῶν νὰ προσκαλέσῃ ἐκ τῶν πλησιεστέρων μερῶν τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν.

Ἄρθρ. 11. Ἐν πάσῃ περιπτώσει διαρπαγῆς, ὑπεξαιρέσεως ναυαγίων, ἢ ἄλλης καταχρήσεως ἢ ἀταξίας, ὁ εἰρηνοδίκης συντάττει ἀμέσως ἔκθεσιν, καὶ ἐνεργεῖ πᾶσαν ἀναγκαίαν προανακριτικὴν πρᾶξιν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ποινικῆς δικονομίας, καὶ διευθύνει τὰς ἀνακριτικὰς ἐργασίας του πρὸς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα πρὸς περαιτέρω καταδίωξιν.

Ἄρθρ. 12. Ἐὰν προσέλθωσιν ἠνωμένοι ἄνθρωποι πρὸς βιαίαν διαρπαγὴν τῶν ναυαγίων, ὀφείλει ὁ δῆμος, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου συμβαίνει τοῦτο, νὰ παρέξῃ πᾶσαν ἐνεργητικὴν συνδρομὴν, πρὸς ἀνατροπὴν καὶ κατάπαυσιν τῶν μελετωμένων ἢ πραττομένων. Ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει νὰ καταδείξῃ τὰ διαρπαγέντα πράγματα· ἄλλως ἐνέχεται ἀλληλεγγύως μετ' αὐτῶν εἰς ὅλας τὰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις, ἀλλ' ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀναγωγῆς κατὰ τοῦ δημάρχου καὶ τῶν λοιπῶν δημοτικῶν ἀρχῶν διὰ πᾶσαν ἀμέλειαν ἢ δόλον αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ διατηρήσεως τῶν ναυαγίων.

Ἄρθρ. **13.** Περὶ τῆς ναυαγιαιρέσεως συντάσσεται ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἔκθεσις ὑπογραφομένη παρ' αὐτῆς, καὶ διαλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ κατ' αὐτὴν, καὶ προσέτι λεπτομερῆ περιγραφὴν τῶν διασωθέντων ναυαγίων κατ' εἶδος, ποιότητα, καὶ ποσότητα, σημεῖα, ἀριθμούς. Ἀντίγραφα τῆς ἐκθέσεως ταύτης στέλλονται ἀμέσως ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, καὶ εἰς τὸ τελωνεῖον τῆς περιφερείας, ἐν ᾗ συνέβη τὸ ναυάγιον.

Ἄρθρ. **14.** Ὅλα τὰ διασωθέντα κατατίθενται εἰς ἀποθήκην καὶ φυλάττονται διὰ δύω κλειδῶν, ἐξ ὧν τὴν μὲν κρατεῖ ἡ λιμενικὴ, τὴν δὲ ἡ διοικητικὴ ἀρχή· τῆς ἐναποθέσεως δὲ ταύτης, τῆς θέσεως καὶ τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἀποθήκης γίνεται μνεία ἐν τῇ ἐκθέσει.

Ἄρθρ. **15.** Αἱ ἀποθῆκαι, ἐν αἷς θέλουν φυλάττεσθαι τὰ ναυάγια, δὲν δύνανται νὰ ἦναι κτῆμα μήτε παράρτημα τῆς κατοικίας οὐδενὸς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς ἢ ὑπαλλήλου της.

Ἀλλ' ἐὰν τὸ ναυάγιον συνέβη εἰς ἀπόκεντρον μέρος καὶ δὲν ὑπάρχουν ἀποθῆκαι, ἐπιτρέπεται τότε νὰ ἐναποθέτωνται εἰς τὸ κατάστημα τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην αὐτῆς τῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. **16.** Ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ διορίζει ὑπὸ ἰδίαν ἑαυτῆς εὐθύνην καὶ φύλακα τῶν διασωθέντων πιστὸν καὶ ἀξιόχρεων, εἰς τὸν ὁποῖον παραδίδονται ὅλα ταῦτα ἐπὶ ἀποδείξει καταχωρουμένῃ εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ **13** διαλαμβανομένην ἔκθεσιν· ἡ ἔκθεσις δὲ αὕτη ὑπογράφεται καὶ ὑπὸ τοῦ φύλακος, ἢ ἂν οὗτος ἀγνοῇ ἢ ἀδυνατῇ νὰ ὑπογράψῃ, ἀναφέρεται τοῦτο εἰς αὐτήν.

Ἄρθρ. **17.** Οἱ ἐπιτετραμμένοι τὴν φύλαξιν τῶν ναυαγίων φροντίζουσιν ὥστε νὰ μὴ ἀναμιγνύωνται αἱ πραγματεῖαι καὶ νὰ μὴ βλάπτωνται τὰ ἐπὶ τῶν κιβωτίων, δεσμίδων καὶ λοιπῶν δεμάτων σημεῖα.

Ἄρθρ. **18.** Τὰ ὑποκείμενα εἰς ἄμεσον φθορὰν πλειστηριάζονται κατ' ἀπόφασιν τῆς ἐπιτροπῆς, συντασσομένης ἐκθέσεως ἄνευ ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου **898** τῆς πολ. δικονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν, ἂν ἦναι ἐφικτὴ ἡ μεταφορά των, ἢ ἄλλως εἰς τὸ πλησιέστερον κατάστημα τοῦ ἑνὸς τῶν ἀποτελεσάντων τὴν ἐπιτροπὴν μελῶν ἐνώπιον τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς. Τὸ δὲ ἐκπλειστηρίασμα κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον

ταμεῖον κατὰ διαταγὴν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἀπὸ **16 8**βρίου **1835** Β. διάταγμα περὶ δικαστικῶν παρακαταθηκῶν.

Ἄρθρ. **19.** Ἐὰν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ **21** ἀναφερομένου προγράμματος δὲν ἐμφανισθῶσιν ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων ἢ ἐμφανισθῶσι διεκδικηταὶ μέρους μόνον αὐτῶν, τότε κατὰ τὴν διαφορὰν τῶν περιπτώσεων πλειστηριάζονται εἴτε ὅλα εἴτε τὰ μὴ διεκδικηθέντα, καὶ ὁ πλειστηριασμὸς καὶ ἡ παρακατάθεσις τοῦ ἐκπλειστηριάσματος γίνεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα μὲ τὴν προσθήκην μόνον, ὅτι εἰς τοὺς πλειστηριασμοὺς τούτους φυλάσσονται αἱ περὶ κινητῶν πραγμάτων διατυπώσεις τῆς πολ. δικονομίας.

Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ἐὰν παρουσιασθῶσι μὲν τοιοῦτοι ἀπαιτηταὶ ἐντὸς τῶν τριῶν μηνῶν, ἀπορριφθῶσι δὲ αἱ ἀπαιτήσεις των παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τελεσιδίκως παρὰ τῶν δικαστηρίων κατὰ τὰ ἄρθρα **22** καὶ **23**.

Ἄρθρ. **20.** Εἰς πάντα πλειστηριασμὸν ναυαγίων οὔτε μέλος τῆς ἐπιτροπῆς οὔτε δημόσιος ὑπηρέτης ἢ ὑπάλληλος αὐτῶν δύνανται νὰ παρουσιασθῶσιν ἀμέσως ἢ ἐμμέσως ὑπερθεματισταί, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς κατακυρώσεως, καὶ ἐπὶ ἀποδόσει τῶν κατακυρωθέντων καὶ ὅλων τῶν ἐξόδων καὶ ζημιῶν, προσέτι δὲ καὶ ἐπὶ παύσει τοῦ παραβάτου ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς αὐτῶν καταδιώξεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ διαθέσεως τῶν ναυαγίων καὶ περὶ τῶν διαφόρων ἐν τῇ ναυαγιαιρέσει πληρωμῶν.

Ἄρθρ. **21.** Ἅμα ἡ ἐπιτροπὴ μεταβᾶσα εἰς τὸν τόπον τοῦ ναυαγίου, λάβῃ περὶ αὐτοῦ θετικὰς πληροφορίας, ὅπως ὁρίζει τὸ ἄρθρον **6**, ὀφείλει νὰ συντάξῃ πρόγραμμα χρονολογημένον, ὑπογεγραμμένον παρ' αὐτῆς, καὶ διαλαμβάνον, **1**) περιγραφὴν ὅσον ἐνεστιν ἀκριβῆ περὶ τῆς ἐποχῆς καὶ τοῦ μέρους τοῦ ναυαγίου, τοῦ εἴδους αὐτοῦ, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, τοῦ εἴδους τοῦ φορτίου, τοῦ ὀνόματος, ἐπωνύμου καὶ κατοικίας τοῦ πλοιάρχου, τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν ἀσφαλιστῶν τοῦ τε πλοίου καὶ φορτίου· **2**) πρόσκλησιν πρὸς τοὺς ἔχοντας συμφέρον νὰ παρουσιάσωσιν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν ἢ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν κατὰ τὰς περιπτώσεις ἐντὸς τῆς τριετοῦς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου **22**, τὰς ἀπαιτήσεις, αὐτῶν δικαιολογημένας, καὶ **3**) εἰδοποίησιν ὅτι, ἐν περιπτώσει

ὑπερημερίας, ἐκπίπτουν παντὸς δικαιώματος, περιερχομένων τῶν ναυαγίων εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Τὸ πρόγραμμα τοῦτο δημοσιεύεται 1) διὰ καταχωρίσεως εἰς τρία φύλλα ἐφημερίδος τινὸς τῆς πρωτευούσης, καὶ ἑτέρας τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, ἂν τοιαύτη ὑπάρχῃ, ἐπιμελείᾳ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς· 2) διὰ συγχρόνου τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ ἐμποροδικεῖα, ἢ πρωτοδικεῖα ἐν ἐλλείψει τοιούτων, καὶ εἰς τὰ εἰρηνοδικεῖα τοῦ τόπου τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου, καὶ δι' ἑτέρας τοιχοκολλήσεως εἰς τὰ λιμεναρχεῖα αὐτῶν τῶν δύω περιφερειῶν, ἐπιμελείᾳ τῆς λιμενικῆς ἀρχῆς, καὶ 3) διὰ προφορικῆς κηρύξεως εἰς τὰ συνήθη μέρη τῶν τόπων τοῦ ναυαγίου καὶ τοῦ λιμένος, εἰς ὃν ὑπάγεται τὸ πλοῖον, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰρηνοδίκου. Αἱ καταχωρίσεις, τοιχοκολλήσεις καὶ κηρύξεις αὗται ἐπαναλαμβάνονται ἑκάστη τρὶς, ἀνὰ πᾶσαν δεκαπενθημερίαν, ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον ἦναι ξένον, κοινοποιεῖται τὸ πρόγραμμα ἐπισήμως καὶ πρὸς τὸν ἀρμόδιον πρόξενον.

Ἄρθρ. **22.** Πᾶς ἔχων συμφέρον ἐπὶ τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, χρεωστεῖ νὰ καθυποβάλῃ τὰς ἀπαιτήσεις του, μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων, ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἰς τινα ἐφημερίδα, καὶ ἂν μὲν παρουσιασθῇ πρὸ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον **29** ἀποπερατώσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, πρέπει νὰ ἀποταθῇ πρὸς αὐτὴν, ἥτις, ἀφ' οὗ βασανίσῃ τὰς ἀπαιτήσεις αὐτοῦ καὶ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς ἐμφανίσεως, καὶ ἀκούσῃ καὶ τὰς προφορικὰς παρατηρήσεις τοῦ ἀπαιτητοῦ, δέχεται ἢ ἀπορρίπτει αὐτὰς δι' ἀποφάσεως· τὴν ἀπόφασιν δὲ ταύτην δύνανται οὗτοι ν' ἀνακόψωσιν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, λογιζομένης καὶ τῆς νομίμου προθεσμίας τοῦ ἀποστήματος, ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου τῆς περιφερείας, εἰς ἣν συνέβη τὸ ναυάγιον, δικάζονται ἀνεκκλήτως ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεων αὐτοῦ, ἀφ' οὗ κλητευθῇ ἡ ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ προέδρου της, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις, ἀλλ' ἡ ἀνακοπὴ δὲν εἶναι ἀναστάλτικὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς ναυαγιαιρέσεως. Ἐὰν δὲ ἡ ἐμφάνισις γίνῃ μετὰ τὴν λῆξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ ἐμφανισθεὶς ἀναφέρεται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ὀφείλει ν' ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀπαιτήσεών του ἐντὸς ἓξ ἑβδομάδων, καὶ ἐν περιπτώσει μὴ παραδοχῆς, δύναται νὰ τὸ ἐναγάγῃ εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον ἄνευ αἰτήσεως ἄλλης θεραπείας.

Ἄρθρ. **23.** Ἂν ἐμφανισθῶσι καὶ ἄλλοι διεκδικοῦντες τὰ αὐτὰ μὲ τὸν πρῶτον, παραπέμπονται εἰς τὸ δικαστήριον, ἀλλ' ἐν τοσούτῳ ἐξακολουθοῦν αἱ ἐργασίαι τῆς ναυαγιαιρέσεως.

Ἄρθρ. **24.** Ἐὰν ἀναγνωρισθῶσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαγεγραμμένα τὸ ἐμπρόθεσμον καὶ αἱ ἀξιώσεις ἢ ὁ τίτλος τῶν ἐμφανισθέντων, ἀπέχει ἡ ἐπιτροπὴ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, πάσης περαιτέρω ἐνεργείας, χορηγοῦσα μόνον τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς διασώσεως καὶ ὑπὲρ τῆς προφυλάξεως τῶν ναυαγίων, καὶ ἐπιτηροῦσα ἀκριβῶς πρὸς ἀποτροπὴν πάσης ἐνδεχομένης καταχρήσεως. Ἀλλ' ἐὰν τὸ ἀναγνωρισθὲν δικαίωμα τῶν ἐμφανισθέντων περιορίζηται εἰς μέρος μόνον τῶν ναυαγίων, ἡ ἐπιτροπὴ οὐχ ἧττον ἀναλαμβάνει ἢ ἐξακολουθεῖ τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐπὶ τοῦ ὅλου, συνεργείᾳ μόνον καὶ αὐτῶν καὶ ἐπιφυλαττομένου τοῦ δικαιώματος των εἰς τὸ νὰ παραλάβωσιν ἐν καιρῷ τὸ μέρος των.

Ἄρθρ. **25.** Κατὰ μὲν τὴν διαφορὰν τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις **22** καὶ **24** περιπτώσεων παραδίδονται εἰς τοὺς ἀπαιτητὰς διαταγῇ τῆς ἐπιτροπῆς ἢ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, εἴτε ὅλα τὰ ναυάγια, εἴτε ἐκεῖνα μόνον εἰς ὅσα περιορίζεται τὸ δικαίωμά των, ἢ τὸ καθαρὸν ἐκπλειστηρίασμα τῶν ἐν ταῖς περιπτώσεσι τῶν ἄρθρων **18** καὶ **19**, μετὰ προηγουμένην παρ' αὐτῶν πληρωμὴν ὅλων ἢ τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτοῖς μέρους τῶν ἕως τότε γενομένων ἐξόδων, καὶ προσέτι τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ **2** διαλαμβανομένης ἀμοιβῆς, ἅτινα, ἂν δὲν ἐξεκαθαρίσθησαν ἤδη, ἐκκαθαρίζονται συμφώνως μὲ τὰ ἄρθρα **2** καὶ **7**.

Ἰδίως δὲ οἱ παραλῆπται τῶν διασωθεισῶν πραγματειῶν ἐνέχονται νὰ πληρώσωσι, κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, τὸ τελώνιον καὶ τοὺς ἄλλους δασμοὺς αὐτῶν ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῶν ναυαγίων ἢ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος· πληρόνουν δὲ ὡσαύτως καὶ τὸν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὀφειλόμενον παρ' αὐτῶν ναῦλον τοῦ διασωθέντος φορτίου· ἡ ἐπιτροπὴ ἢ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ὀφείλουν νὰ τὸν παραδώσουν εἰς τοὺς δικαιούχους αὐτῶν, ἢ ἄλλως, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου **26**, γίνονται καὶ αὐταὶ περιουσία τοῦ δημοσίου.

Μόνον δὲ ἐπὶ τῇ ἀποδείξει ὅλων αὐτῶν τῶν πληρωμῶν δύναται νὰ γίνῃ ἡ παράδοσις τῶν διασωθέντων εἰς τοὺς δικαιούχους.

Ἄρθρον **26.** Ἐὰν δὲν παρουσιασθῶσιν ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου **22** ἀπαιτηταὶ τῶν ναυαγίων ἢ ἀπορριφθῶσιν αἱ

τήσῃ τοῦτο, ἢ ἐὰν ἦναι ἀπόντες, καὶ ἡ προξενικὴ ἀρχὴ ἀντιποιουμένη τὰ ναυάγια καὶ τὴν ναυαγιαίρεσιν διευθύνῃ, τοιαύτην αἰτησιν, ὑπάρχωσι δὲ συνθῆκαι τῆς Ἑλλάδος ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ μετὰ τοῦ ἔθνους, εἰς ὃ ὑπάγεται τὸ πλοῖον ἢ τὸ φορτίον, χορηγοῦσαι τοιοῦτον δικαίωμα· ἀλλὰ καὶ τότε ὀφείλει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ πᾶσα ἄλλη ἑλληνικὴ ἀρχὴ νὰ δίδῃ ἑκάστην τὴν ἀναγκαίαν συνδρομὴν, ἐντὸς τῆς ἁρμοδιότητός της, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ῥηθέντων.

Χρεωστοῦν ὅμως οἱ ὡς ἀνωτέρω ἐμφανισθέντες καὶ ἀναλαβόντες ἢ ἐξακολουθήσαντες τὴν ναυαγιαίρεσιν διίδιον λογαριασμὸν, νὰ καταβάλωσι προηγουμένως ὅλα τὰ ἕως τότε γενόμενα ἔξοδα καὶ τὰς ὀφειλομένας ἀμοιβὰς ἢ ἀποζημιώσεις, κατὰ τὰ ἄρθρα 2, 7 καὶ 25· ὑπόκεινται δὲ ἰδίως οἱ ἀπαιτηταὶ τοῦ φορτίου καὶ εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ τελωνίου ἢ ἄλλων δασμῶν κατὰ τοὺς καθεστῶτας νόμους, ὡσαύτως δὲ καὶ εἰς τὴν ἀπότισιν τοῦ ναύλου κατὰ τὸ ἄρθρον 25, ὁπότε τὸ πλοῖον ἤθελεν ἀνήκει εἰς ἄλλον μὴ παρόντα.

Ἄρθρον. 35. Ὅταν δὲν ὑπάρχωσι συνθῆκαι τοῦ Κράτους, ἢ ἀμοιβαιότης ἐν ἐνεργείᾳ, χορηγοῦσα τοιαῦτα δικαιώματα ὑπὲρ τοῦ ξένου πλοίου, ἢ φορτίου, ἐνεργεῖται ἡ ναυαγιαίρεσις, ἐν ἐλλείψει τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ, ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ἐπιφυλαττομένου πάντοτε εἰς τὴν ἁρμόδιον προξενικὴν ἀρχὴν τοῦ δικαιώματος, ὁσάκις τὸ ζητήσει, τοῦ νὰ συνεργῇ ἐκ συμφώνου μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς εἴς τε τὴν ναυαγιαίρεσιν καὶ τὴν διαφύλαξιν τῶν ναυαγίων, κρατοῦσα, ἂν θέλῃ, καὶ αὐτὴ μίαν κλεῖδα τῆς ἀποθήκης, ἐν ᾗ τὰ ναυάγια ὑπάρχουσιν.

ΤΜΗΜΑ Β'.

Περὶ ἄλλων εἰδῶν ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων.

Ἄρθρον 36. Ὅστις ἀνακαλύψει εἰς τὸ πέλαγος ἢ ἐν τῷ μυχῷ τῆς θαλάσσης, καὶ διασώσῃ πλοῖον ναυαγημένον, ἢ ἐγκαταλελειμμένον ὑπὸ τοῦ πληρώματος, εἴτε λείψανα αὐτοῦ, ἢ τοῦ φορτίου του, ὀφείλει νὰ τὰ διατηρήσῃ, καὶ ἐντὸς εἴκοσι τεσσάρων ὡρῶν ἀπὸ τῆς εὐοδώσεώς του νὰ κάμῃ τὴν περὶ τούτου δήλωσιν εἰς τὸ λιμεναρχεῖον τοῦ προωρισμένου αὐτοῖς τόπου, καὶ νὰ τὰ παραδώσῃ εἰς αὐτὸ ἀσφαλῶς ἐπὶ τακτικῇ ἐκθέσει· ἄλλως θεωρεῖται ὡς ἔνοχος ὑπεξαιρέσεως.

Ἄρθρον 37. Τὰ αὐτὰ πράττονται καὶ ὅταν τις εὕρῃ εἰς ὄχθην ναυάγια μεμονωμένα καὶ ἐρριμμένα ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἢ ἐνδύματα ἢ ἄλλα πράγματα ἐπὶ ἀνθρωπίνων πτωμάτων. Ἡ

δήλωσις καὶ ἡ παράδοσις γίνονται τότε εἰς τὸ πλησιέστερον λιμεναρχεῖον, καὶ ἡ προθεσμία τῶν εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς εὑρέσεως, λογιζομένης καὶ τῆς τοῦ ἀποστόματος προθεσμίας.

Ἄρθρον 38. Τὰ παραδοθέντα πράγματα ἐναποτίθενται καὶ φυλάσσονται ὑπὸ εὐθύνην τοῦ λιμενάρχου εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, ἢ ἂν ἐν αὐτῷ δὲν ὑπάρχῃ τόπος, εἰς τὰς ἀποθήκας τῆς διαμετακομίσεως τοῦ τελωνείου.

Ἄρθρον 39. Ἀμέσως μετὰ τὴν παραλαβὴν ἡ λιμενικὴ ἀρχὴ ὀφείλει νὰ διαβιβάσῃ ἀντίγραφα τῆς ῥηθείσης δηλώσεως καὶ ἐκθέσεως εἰς τὸν τῆς περιφερείας αὐτῆς εἰσαγγελέα, ὅστις συντάττει ἄνευ ἀναβολῆς πρόγραμμα, ἐνδιαλαμβάνον ἀκριβῶς τὰ εὑρεθέντα καὶ παραδοθέντα πράγματα, τὴν ἐποχὴν, τὸ μέρος τῆς εὑρέσεως καὶ τῆς παραδόσεως αὐτῶν, τὸ ὄνομα, ἐπώνυμον καὶ κατοικίαν τοῦ εὑρόντος καὶ παραδόσαντος αὐτὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἀναφερόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 21, ἐπιμελείᾳ δὲ τοῦ εἰσαγγελέως δημοσιεύεται τὸ πρόγραμμα, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 21 ὡρισμένα, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι αἱ τοιχοκολλήσεις αὐτοῦ γίνονται εἰς τὸ ἀκροκτήριον τοῦ ἐμποροδικείου ἢ τοῦ πρωτοδικείου, ἐν ἐλλείψει τοιούτου, καὶ εἰς τὸ κατάστημα τοῦ λιμεναρχείου, αἱ δὲ κηρύξεις εἰς τὰ συνήθη μέρη τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 36 ἀναφερομένου τόπου.

Ἄρθρον 40. Ὅσα ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων εἰσὶ ῥᾳδιὰ πλειστηριάζονται ἀμέσως κατὰ τὰς περὶ ῥαδιῶν διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, τὰ δὲ λοιπὰ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος εἴς τινα τῶν ἐκδιδομένων ἐφημερίδων, κατὰ τὰς περὶ κινητῶν διατάξεις τῆς αὐτῆς δικαιονομίας. Ὁ πλειστηριασμὸς δὲ γίνεται ὑπὸ τοῦ εἰρηνοδίκου τῆς περιφερείας, κατὰ πρότασιν τοῦ εἰσαγγελέως, καὶ τὸ ἐκπλειστηρίασμα μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων κατατίθεται εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρον 41. Τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ αὐτοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 36, καὶ τὰ δύο δέκατα, ἐν τῇ τοῦ ἄρθρου 37, δίδονται ἀμέσως κατὰ διαταγὴν τοῦ εἰσαγγελέως, ὡς δικαίωμα σώστρων καὶ εὑρέτρων, εἰς τὸν κατ' αὐτὰ τὰ ἄρθρα ναυαγιαιρέτην, ἄνευ μηδεμιᾶς ἄλλης πληρωμῆς εἰς αὐτὸν ἐπ' ὁποιῳδήποτε λόγῳ. Ἂν δὲ πολλοὶ συνέτρεξαν εἰς τὴν εὕρεσιν ἢ διάσωσιν, διανέμονται μεταξὺ αὐτῶν ἀναλόγως, ἐκτὸς ἂν ὑπάρχῃ ἰδιαιτέρα περὶ τούτου συμφωνία.

Τὸ δὲ λοιπὸν μέρος ἀποδίδοται εἰς τὸν ἰδιοκτήμονα ἢ τοὺς

ἀντιπροσώπους του, ἐὰν ἐντὸς τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως τοῦ προγράμματος παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις αὐτῶν, μετὰ τῶν νομίμων ἀποδείξεων, εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ οὕτως ἀναγνωρισθῇ τὸ ἐμπρόθεσμον τῆς παρουσιάσεως καὶ τὸ βάσιμον αὐτῶν διὰ τελεσιδίκου ἀποφάσεώς του, ἐκδιδομένης κατ' ἀντιμωλίαν, τοῦ εἰσαγγελέως κλητευομένου εἰς τὴν δίκην, κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις· ἄλλως περιέρχεται ὁριστικῶς αὐτὸ τὸ ὑπόλοιπον εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου.

Ἄρθρον **42**. Ἐπὶ πλοίων καταποντισθέντων καὶ κρατουμένων ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς παραλίοις εἰς τὸ βάθος τῆς θαλάσσης, ἄνευ μονίμου ἴχνους αὐτῶν ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, ὀφείλει ἡ ἐπιτόπιος λιμενικὴ ἀρχή, εἴτε ὁποιαδήποτε ἄλλη, ἥτις λαμβάνει γνῶσιν, νὰ εἰδοποιήσῃ ἀμέσως τὸν εἰσαγγελέα, ὅστις ἐκδίδει καὶ δημοσιεύει, κατὰ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **39** ὡρισμένα, περὶ τούτου πρόγραμμα, διαλαμβάνον περιγραφὴν τῶν ναυαγίων αὐτῶν καὶ τοῦ τόπου ἔνθα εὑρίσκονται, μνείαν τῆς ἐποχῆς τοῦ ναυαγίου καὶ ὅσας ἄλλας πληροφορίας δυνηθῇ νὰ συλλέξῃ περὶ τοῦ εἴδους, τοῦ ὀνόματος καὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ναυαγήσαντος πλοίου, περὶ τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοῦ· ἐντὸς δὲ τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὴν ἐφημερίδα καταχωρίσεως, χρεωστοῦν οἱ ἀντιποιούμενοι τὰ ναυάγια ἢ οἱ ἀντιπρόσωποί των νὰ παρουσιάσωσι τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τοὺς τίτλους αὐτῶν εἰς τὸ πρωτοδικεῖον, καὶ ἐὰν δικαιωθῶσι διὰ τελεσιδίκου ἀποράσεως, ἐκδιδομένης κατὰ τὰ περὶ τούτου ὡρισμένα ἐν τῷ ἄρθρῳ **41**, νὰ ἐπιχειρήσωσι πραγματικῶς τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐντὸς τριῶν ἄλλων μηνῶν ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας ταύτης.

Ἐὰν δὲ δὲν ἐμφανισθῶσιν ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας, ἢ οἱ ἐμφανισθέντες δὲν ἀναγνωρισθῶσιν ὡς ἀληθεῖς ἰδιοκτῆται, εἴτε δὲν ἐπιχειρήσωσι τὴν ναυαγιαίρεσιν ἐν τῇ μνησθείσῃ ἑτέρᾳ προθεσμίᾳ, τότε καθίστανται αὐτὰ τὰ ναυάγια περιουσία δημόσιος, καὶ ὀφείλει ὁ εἰσαγγελεὺς νὰ εἰδοποιήσῃ τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, τὸ ὁποῖον ἐκθέτει εἰς μειοδοσίαν, κατὰ τοὺς νομίμους τύπους, τὴν ἐργολαβίαν τῆς ναυαγιαιρέσεως αὐτῶν, ἥτις παραχωρεῖται ἐπ' ἀμοιβῇ σώστρων εἰς τὸν προσφέροντα ἐπωφελεστέρας διὰ τὸ δημόσιον συμφωνίας.

Ἄρθρον **43**. Ὅλαι αἱ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις καταργοῦνται.»

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύων ἀντιπρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι

ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2. μ. μ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
ΕΥΘ. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΒ'.

Τῆς 21 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Προς τὴν Βουλήν.

«Ἡ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ διὰ τοὺς εἰς τὴν ἀπὸ **28** Ἀπριλίου τ. ε. αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ ἐκτιθεμένους λόγους, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀκυρώσεως τοῦ ΣΝΘ'. νόμου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν κλπ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **21** Ἰουνίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Π. Δεληγιάννης	Ν. Ματθαίου
Π. Χρυσοβέργης	Δημ. Ἀθανασίου.

Ὁ εἰσηγητὴς Ἰω. Ζέρκος.»

Ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς ἀπεφασίσθη ν' ἄρχωνται κατὰ τὴν παροῦσαν τοῦ ἔτους ὥραν αἱ συνεδριάσεις τὴν 9 π. μ.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συντάξεως τοῦ Α. Μαυροκορδάτου νομοσχεδίου, λαβόντες κατὰ τῆς ἀρχῆς τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις ἀγωνισταὶ πολλὰ καὶ μεγάλα ἔχοντες δικαιώματα εἰς τὴν τοῦ ἔθνους εὐγνωμοσύνην, οἵτινες στεροῦνται καὶ αὐτοῦ τοῦ ἐπιουσίου ἄρτου. Ὤφειλε λοιπὸν ἡ Κυβέρνησις, ἱερὸν τῷ ὄντι ἐκπληροῦσα καθῆκον, νὰ φέρῃ ἓν γενικὸν περὶ συντάξεων τῶν ἀγωνιστῶν νομοσχέδιον, ἐν ᾧ νὰ συμπεριλαμβάνηται

καὶ ὁ Κ. Α. Μαυροκορδάτος. Κηρύττεται λοιπὸν κατὰ τῆς ἀρχῆς μέχρι τῆς παρουσιάστεως τοιούτου γενικοῦ νομοσχεδίου.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ εὐχὴ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Κυνουρίας εἶναι εὐχὴ ὁλοκλήρου τῆς Βουλῆς, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἐξέφρασεν. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν εὑρέθη εἰς θέσιν νὰ παρουσιάσῃ μέχρι τοῦδε τοιοῦτον γενικὸν νομοσχέδιον, δὲν εἶναι βεβαίως δίκαιον ν' ἀναβάλωμεν τὴν ἐπιψήφισιν ἑνὸς εὐεργετικοῦ νομοσχεδίου ὑπὲρ ἀνδρὸς τοσοῦτον διακεκριμένου καὶ τοσαῦτα ἔχοντος δικαιώματα εἰς τὸ ἔθνος.

Συμφωνῶν ἄλλος μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Καλαμῶν, προσέθηκεν, ὅτι θεωρεῖ ἄτοπον νὰ διαφιλονεικῶμεν σήμερον τὴν ἀρχὴν νομοσχεδίου, διὰ τοῦ ὁποίου πρόκειται νὰ δώσωμεν ἄρτον εἰς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον, ἄνδρα τοσοῦτον μοχθήσαντα καὶ συντελέσαντα εἰς τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Ἐπήνεγκεν ὁ βουλευτὴς Μεγαλοπόλεως, ὅτι ἡ Κυβέρνησις προνοοῦσα ὑπὲρ τοῦ Κ. Μαυροκορδάτου, ὤφειλε συγχρόνως νὰ ἐνθυμηθῇ καὶ τοὺς ἥρωας τοῦ Βαλτετσίου, τοὺς καταπολεμήσαντας τὸν ἐχθρὸν εἰς τὰ Τρίκορφα, τοὺς καταστρέψαντας φοβερὸν στρατὸν ἐχθρικὸν εἰς τὸν Ἅγ. Σώστην, τοὺς ἡρωϊκῶς ἀντιστάντας ἐν Μεσολογγίῳ καὶ ἐν Ἀθήναις, τοὺς ἀθανάτους ἐκείνους ἥρωας τῆς Ὕδρας, τῶν Ψαρρῶν, τῶν Πετσῶν, οἵτινες καὶ τὰς περιουσίας των διὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἔθνους ἀπώλεσαν καὶ τὰ στήθη των κατὰ τοῦ ἐχθροῦ προέταξαν, καὶ τόσους ἄλλους ἀγωνιστὰς ἴσα πρὸς τὸν Κ. Μαυροκορδάτον ἔχοντας δικαιώματα, οἵτινες σήμερον ἢ ἀνικανοῦσι νὰ διαθρέψωσι τὰς οἰκογενείας των, ἢ τὰ ὀρφανὰ καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν ἐπαίτιδα τείνουσι χεῖρα. Καὶ δίκαιον λοιπὸν καὶ ἀναγκαῖον νομίζει νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις ταχεῖαν περὶ ὅλων αὐτῶν πρόνοιαν.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἐπιτηρούντων τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Ζάρκου καὶ Δ. Ὁρεινοῦ μυστικὴ ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 71 κατὰ 10.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ πρῶτον κατὰ τῆς ἀρχῆς ἀγορεύσας, παρετήρησεν, ὅτι εἰς ὅλα τὰ Κράτη αἱ συντάξεις ποτὲ δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς μισθοδοσίας. Ἐπειδὴ δ' ἐνταῦθα ὁ μισθὸς τῶν γερουσιαστῶν συνίσταται ἐκ 500 δραχμῶν, ὁ δὲ Κουντουριώτης, Κανάρης, Κριεζῆς καὶ Μέξης 500 μόνον δρ. λαμβάνουσι κατὰ μῆνα, προτείνει νὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἡ προκειμένη σύνταξις εἰς 500 μόνον δρ., διότι

θεωρεῖ ἄδικον νὰ λαμβάνωσιν ἐλάσσονα μισθὸν πρόσωπα, ἅτινα καὶ μεγάλας περιουσίας ἐθυσίασαν καὶ μυρίας πράξεις ἡρωϊκὰς ἀριθμοῦσι.

Μηδενὸς δὲ ὑποστηρίξαντος τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Κυνουρίας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Δεκτοῦ δὲ γενομένου καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ μυστικὴ ψηφοφορία, ἐπιτηρούντων τῶν ψηφολεκτῶν Ἰω. Ζάρκου καὶ Β. Δημητρακοπούλου, ἐξ ἧς συνήχθη, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 78 κατὰ 3, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται σύνταξις χρηματικὴ ἐκ δραχμῶν χιλίων διακοσίων, ἀριθ. 1200, κατὰ μῆνα εἰς τὸν Κύριον Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον, τῆς ὁποίας ἡ πληρωμὴ θέλει ἀρχίσει ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1855.

Ἄρθρ. 2. Ἡ σύνταξις αὕτη θέλει συμψηφίζεσθαι πρὸς τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας ὁ Κύριος Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος θέλει ἔχει ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως δημοσίων καθηκόντων, ὁσάκις τοιαῦτα ἤθελον ἀνατεθῇ εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 3. Οἱ Ἡμέτεροι ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Τελευταῖον ἀνηγγείλας ὁ πρόεδρος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ πρόεδρος
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΗ'.

Τῆς 23 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν 9 π. μ. τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προσελθών ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω ὑπὸ τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς τὸ συνημμένον νομοσχέδιον, πραγματευόμενον περὶ τῆς καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ.

Τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι σχεδὸν ὅμοιον μὲ τὸν πρὸ πολλοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐπιψηφισθέντα νόμον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν τροποποιήσεων, ὑπαγορευθεισῶν ὑπὸ τῆς φυσικῆς διαφορᾶς τῶν δύω τούτων ὑπηρεσιῶν.

Περιττὸν ὅθεν ὡρισθῶ νὰ ἐπανέλθω εἰς ἑρμηνείας ἀντικειμένων γνωστῶν ἤδη καὶ παραδεδιγμένων, ἐπιφυλαττόμενος ν' ἀναπτύξω διὰ λόγου τὰς ἐπενεχθείσας τροπολογίας, ἐν καιρῷ τῆς συζητήσεως αὐτοῦ.

Παρακαλῶ δὲ τὴν Βουλὴν ἵνα ἐπιψηφίσῃ τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, ὅπως ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς
Ἀθ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον, καὶ νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α

Αθ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΜΕΡΟΣ ά. *Περὶ βαθμοῦ.*

Ἄρθρ. 1. Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ συνιστᾷ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκά τινος τῶν ἑξῆς αἰτιῶν·

α') Παραιτήσεως παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης.

β') Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

γ') Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικὴν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836.

δ') Καθαιρέσεως ἢ ἐκπτώσεως, καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων, ἡ ἔκπτωσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει,

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ, διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

ΜΕΡΟΣ Β'. *Περὶ θέσεων.*

Ἄρθρ. 2. Αἱ θέσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἶναι·

Ἡ ἐνέργεια,
Ἡ διαθεσιμότης,
Ἡ ἀργία,
Ἡ ἀπόταξις,
Ἡ ἀποστρατεία.

ΚΕΦ. Α'. *Περὶ ἐνεργείας καὶ περὶ διαθεσιμότητος.*

Ἄρθρ. 3. Ἐνέργεια εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ καταριθμημένου εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐτησίου ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ ἐπιφορτισμένου τακτικήν τινα ἢ ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

Διαθεσιμότης δὲ, ἡ τοῦ κατηριθμημένου μὲν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διαμένοντος δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἢ διαθεσιμότητα διὰ Βασιλικῆς ἀποφάσεως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαθέσιμος, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Β'. *Περὶ ἀργίας.*

Ἄρθρ. 6. Ἀργία εἶναι ἡ θέσις τοῦ προσκαίρως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀργίαν διὰ τοὺς ἑξῆς μόνον λόγους.

α') Διὰ χρόνιον νόσημα.

β') Ὅταν κατασταθῇ ὑπεράριθμος, ἐλαττωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ εἰς ὃν κατηριθμεῖτο.

γ') Ὅταν αἰχμαλωτισθῇ ἢ ἐπιφορτισθῇ ὑπηρεσίαν, μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἡ δ' ἐν τοῖς ἀριθμοῖς θέσις του πληρωθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπ' ἄλλου.

δ') Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ εἰς ἀργίαν μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 9.

Α'. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ διατελοῦντες εἰς ἐνέργειαν ὡς ὑπεράριθμοι, καὶ οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοί, οἱ ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπανελθόντες ἢ ἀπαλλαχθέντες ἐξ ὑπηρεσίας, μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἀνακαλοῦνται εἰς τοὺς ἀριθμούς, διοριζόμενοι εἰς τὸ ἥμισυ τῶν πληρωτέων κενῶν θέσεων· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ διατελοῦσιν εἰς ὑπηρεσίαν ξένην τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ὅταν αὕτη εἶναι διπλωματικὴ ἢ στρατιωτική.

Β'. Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα ἢ λόγους πειθαρχικοὺς εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ δύνανται μὲν ν' ἀνακληθῶσιν εἰς τοὺς ἀριθμούς, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Γ'. *Περὶ ἀποτάξεως.*

Ἄρθρ. 10. Ἀπόταξις εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀμετακλήτως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου, καὶ ἐπανελθόντος εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος.

Ἄρθρ. 11. Εἰς ἀπόταξιν τίθεται ὁ ἀξιωματικός·

α') Διὰ ἀνίατον νόσημα.

β') Διὰ τοὺς ἑξῆς πειθαρχικοὺς λόγους· συνεχῆ ἀπρεπῆ διαγωγήν, βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν, παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν.

γ') Διὰ ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ δευτέρῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ εἰς θέσιν ἀποτάξεως μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίων συμβουλίων, τῶν ὁποίων ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα κανονίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἁρμόδιον συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀνακλήσεως εἰς τοὺς ἀριθμούς.

Μόνον ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ τι εἰς τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων ἀντιβαῖνον.

ΚΕΦ. Δ'. *Περὶ ἀποστρατείας.*

Ἄρθρ. 13. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν ἀμετακλήτως διαγεγραμμένου καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἐπανελθόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ'. *Περὶ μισθοδοσίας.*

Ἄρθρ. 14. Ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα καὶ οἱ ὡς ὑπεράριθμοι ἢ αἰχμάλωτοι, ἢ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ. Οἱ δὲ διατελοῦντες εἰς τὴν αὐτὴν διὰ λόγους πειθαρχικούς, τὰ δύω πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Οἱ ἀποστράτευτοι καὶ οἱ ἀπόκτακτοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΜΕΡΟΣ Δ'. *Καταδικτικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικός, ὁ εἰς φυλάκισιν ὑπερεξάμηνον καταδικασθείς, τίθεται εἰς ἀργίαν ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 12 διατάξεων.

Ἡ δὲ διάρκεια τῆς φυλακίσεως οὐδέποτε λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀποστρατευμένος ἀξιωματικὸς ἀναπαλαίτα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ναυτικοῦ.

Ἄρθρ. 17. Οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Βασιλικὸν ναυτικὸν καταταξεώς των μήπω ὑπηρετήσαντες, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὁ δὲ διαθέσιμος μισθός, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις· θέλουσι δὲ διαμένει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ὑπάγεσθαι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν συνταξιούχων, περὶ ὧν προβλέπει τὸ ἄρθρον 31 τοῦ περὶ συντάξεων νόμου.

Ἄρθρ. 18. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ τῶν καταριθμουμένων εἰς τὴν ἐτήσιον ναυτικὴν δύναμιν κανονίζεται ἑκάστοτε διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νόμου ἐκδιδομένου Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεων αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρ. 20. Τὰ περὶ καταστάσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 21. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰ περὶ καταστάσεως τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 22. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι, καταργεῖται.»

Προσελθὼν ἔπειτα ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρηθέντων κτημάτων εἰς τὸν ὀθωμανὸν Ὀστὰ Μπραχόπουλον εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Διὰ τοῦ ΣΚΖ'. νόμου τῆς 18 Ἀπριλίου τοῦ 1853 παραχωροῦνται παρὰ τοῦ δημοσίου πρὸς τὸν ὑπηρετήσαντα ὡς χειροῦργον παρὰ τοῖς ἑλληνικοῖς στρατοπέδοις κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἡμῶν ἱερὸν ἀγῶνα ὀθωμανὸν Μέτον Ὀστὰ Μπραχόπουλον καὶ τὴν σύζυγον αὐτοῦ Σελαχὲ Βελῆ Μπαρτσελιώτου διάφορα κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Τριφυλίας κείμενα ἀκίνητα κτήματα, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἤθελον ἀποδειχθῆ ὅτι ἀνῆκον πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως εἰς ἕνα ἐκ τῶν ἀνωτέρω δύω αὐτῶν ἀτόμων. Γενομένης δὲ μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, ἀπεδείχθη ὅτι τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τῷ διαληφθέντι νόμῳ ἀναφερομένων κτημάτων

πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἦσαν ἰδιοκτησία τοῦ πατρὸς τῆς συζύγου τοῦ Μέτου, καὶ ὡς ἐκ τούτου προέκυψεν ἀμφιβολία τις ἐὰν δύνανται νὰ παραχωρηθῶσι καὶ ταῦτα, ἀφοῦ ὁ νόμος ἐκφράζεται διὰ τῶν λέξεων, «τὰ εἰς ἕνα ἕκαστον ἀτομικῶς ἀνήκοντα» διότι ναὶ μὲν, κατὰ τὸ ἐν ἰσχύϊ ἐν Ἑλλάδι κληρονομικὸν δίκαιον, ἅπαντα τὰ πατρομητρικὰ τῆς Σελαχὲ κτήματα ἀνήκουν ἀτομικῶς εἰς αὐτὴν ὡς ἄμεσον κληρονόμον τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς αὐτῆς, ἀλλὰ εἴτε κατὰ τὸ τουρκικὸν κληρονομικὸν δίκαιον, εἴτε κατ' ἔθος ἐπικρατοῦν κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὴν διαληφθεῖσαν ἐπαρχίαν τῆς Τριφυλίας ἠμπορεῖ νὰ ἐνισταθῇ ὅτι ἡ Σελαχὲ ὡς θυγάτηρ δὲν εἶναι νόμιμος κληρονόμος τῶν κτημάτων τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς αὐτῆς· διὰ νὰ ἀρθῇ πᾶσα ἔνστασις ἢ ἀμφιβολία, τὸ προκείμενον ἀπὸ 22 Μαΐου ε. ε. ὑποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον ἑρμηνεύει τὸν σκοπὸν τοῦ διαληφθέντος νόμου ὡς πρὸς τὴν παραχώρησιν καὶ τῶν κτημάτων τοῦ πατρὸς τῆς Σελαχὲ, συζύγου τοῦ Μέτου Μπραχοπούλου. Ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἐνδιαλαμβανόμενα, παρατηρεῖ, ὅτι καὶ ὁ διαληφθεὶς ΣΚΖ'. νόμος σκοπὸν προέθετο τὴν παραχώρησιν καὶ τῶν κτημάτων τῶν πρὸς οὓς γίνεται ἡ παραχώρησις, καὶ ἡ ἐναντία πρόθεσις καταστρέφει τὰ ὁποῖα ὁ Μέτος Μπραχόπουλος ἀπέκτησε παρ' ἡμῖν δικαιώματα ἀμοιβῆς, λαβὼν καὶ οὗτος ἐνεργητικὸν μέρος κατὰ τῆς ὀθωμανικῆς τυραννίας καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ἀφ' οὗ τὰ ἀτομικῶς εἰς αὐτὸν καὶ τὴν σύζυγόν του ἀνήκοντα κτήματα εἶναι μηδαμινῆς ἀξίας, καὶ ἀφοῦ καὶ τὸ ἐκ τοῦ πολέμου δικαίωμα τῆς κατακτήσεως τῶν ὀθωμανικῶν κτημάτων δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐπεκταθῇ εἰς αὐτὸν, ἂν καὶ Ὀθωμανὸν, ὡς λαβόντα ἐνεργητικὸν μέρος ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς αὐτονομίας· διὰ ταῦτα δὲν διστάζει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Ἡ ἐπιτροπὴ πληροφορηθεῖσα προσέτι ὅτι ὁ Μέτος Μπραχόπουλος καὶ ἡ σύζυγός του Σαλαχὲ δὲν ὑπάρχουσιν εἰς τὴν ζωὴν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον, διὰ νὰ ἐκλείψῃ πᾶσα παρεξήγησις, νὰ σαφηνισθῇ ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ ὅτι τὰ παραχωρούμενα εἰς τὰ ἀνωτέρω δύω ἄτομα ἀκίνητα κτήματα εἶναι μεταβιβαστέα καὶ εἰς τὰ τέκνα αὐτῶν, ἐὰν ὑπάρχωσι τοιαῦτα ἐντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑπὸ τὴν ἑλληνικὴν ἰθαγένειαν, καὶ προτείνει νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ νομοσχέδιον τὰ ἑξῆς. «Ἐὰν δὲ οἱ διαληφθέντες Μέτος Μπραχόπουλος καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Σελαχὲ Μπαρτσελιώτου ἀπεβίωσαν, τὰ ὡς

ανωτέρω αναφερόμενα κτήματα μεταβιβάζονται εις τους κατιόντας αμέσους κληρονόμους αυτών.

Εν Αθήναις, την 20 Ιουνίου 1856.

Η Επιτροπή

Α. Κορφιωτάκης, Β. Δημητρακόπουλος,
Παναγ. Χριστόπουλος, Ηλ. Παπαδαίος.

Ο εισηγητής Γ. Χ. Μαδεμοχωρίτης.»

Εν πρώτοις παρετήρησεν ο πρόεδρος, ότι, επειδή, ως απεδείχθη, δεν είναι δυνατόν να συνέρχηται η Βουλή κατά την προσδιορισθείσαν 9 ώραν, ο δε Κ. πρωθυπουργός τω ανήγγειλεν ότι ένεκα των εργασιών του αδύνατον είναι να προσέρχηται εις τας συνεδριάσεις κατά την 10 ώραν, νομίζει καλόν να προσδιορισθή ως ώρα των συνεδριάσεων η 11.

Της δε Βουλής αποδεξαμένης την πρότασιν, εξηκολούθησεν ο πρόεδρος, ότι χθες εγένετο πολύς λόγος κατά των μη παρευρεθέντων εις την συνεδρίασιν βουλευτών, ένεκα των οποίων δεν κατωρθώθη να συμπληρωθή το Σώμα. Επειδή δε ενδέχεται και εις το μέλλον να παρουσιασθώσι τοιαύται ανωμαλίαι, εξαιτείται την συγκατάθεσιν της Βουλής ίνα φέρη την απαιτουμένην εις τούτο θεραπείαν διά της δεούσης τροποποιήσεως του κανονισμού.

Συναινεσάσης δε της Βουλής, ανηγγέλθη ότι αντικείμενον της παρούσης είναι η συζήτησις του νομοσχεδίου περί ακυρώσεως του περί αποδοχών των αξιωματικών νόμου, επί της αρχής του οποίου λαβών τις τον λόγον, εξέθηκεν, ότι δεν είναι μεν ποσώς εναντίος εις την αρχήν του νομοσχεδίου, έχει όμως να φέρη άλλην τινά παρατήρησιν ουσιωδώς σπουδαίαν και δικαιολογημένην. Ο Κ. επί των στρατιωτικών υπουργός αναφέρει εν τη εκθέσει αυτού, ότι ένεκα διαφόρων λόγων δεν εφαρμόσθη μέχρι τούδε ο νόμος, του οποίου πρόκειται σήμερον η ακύρωσις· και όμως, ως είναι γνωστόν, το Σύνταγμα ρητώς λέγει, ότι ουδείς νόμος δύναται να μείνη ανεκτέλεστος δι' οποιονδήποτε λόγον. Αφ' ού λοιπόν ο περί προσδιορισμού των αποδοχών νόμος εψηφίσθη, αφ' ού εκυρώθη διά της μεγάλης σφραγίδος και εδημοσιεύθη διά της εφημερίδος της Κυβερνήσεως, διά τί να μη λάβη ενέργειαν ο τοιούτος νόμος, διά τί να μείνη ανεφάρμοστος ως να μην υπήρξεν; Εις την ερώτησίν του ταύτην παρακαλεί να δώση τον αποχρώντα λόγον ο Κ. υπουργός, διότι και διά μόνης της ομολογίας ότι δεν εξετελέσθη ο νόμος, το υπουργείον επιβαρύνεται ουσιωδώς.

Απήντησεν ο επί των στρατιωτικών υπουργός, ότι ο περί αποδοχών των αξιωματικών νόμος εδημοσιεύθη το 1853, αλλ' ο συντάξας αυτόν υπουργός ενήργησε μεν την δημοσίευσίν του, αλλά δεν προεκάλεσε το διάταγμα της εφαρμογής αυτού, και οι επελθόντες δε μετ' αυτόν υπουργοί δεν προεκάλεσαν επίσης το ανωτέρω διάταγμα, εφ' ω εξηκολούθουν διδόμεναι αι μισθοδοσίαι ουχί επί τη βάσει του νόμου τούτου, αλλ' επί τη βάσει της προγενεστέρας διατιμήσεως. Επήλθε δε μετά ταύτα, τω 1854, και ο προϋπολογισμός των εξόδων του Κράτους, και εν αυτώ εσημειώθησαν αι μισθοδοσίαι επί τη βάσει πάλιν της παλαιάς διατιμήσεως. Τον προϋπολογισμόν τούτον, ως είναι γνωστόν, παρεδέχθησαν αι Βουλαί ως είχε, και διά της πράξεως ταύτης σημαίνει ότι παρεδέχθησαν, εμμέσως τουλάχιστον, και την μη εφαρμογήν του περί αποδοχών νόμου. Αν δε είχον προς τούτο τους αποχρώντας βεβαίως λόγους, έχει και αυτός ισχυρούς λόγους διά την μη εφαρμογήν του τοιούτου νόμου, και προς άρσιν μάλιστα πάσης δυσκολίας φέρει το περί ακυρώσεως αυτού νομοσχέδιον, κατά της αρχής του οποίου είπεν ότι δεν κηρύττεται εναντίος ο προαγορεύσας βουλευτής Ηλείας.

Επέφερεν άλλος τις, ότι ουδ' αυτός είναι εναντίος προς την αρχήν του προκειμένου νομοσχεδίου, σκοπόν έχοντος την τακτοποίησιν δαπανών, νομίζει όμως και ούτος ότι δεν πρέπει δι' ουδένα λόγον να μη εκτελώνται οι επιψηφιζόμενοι νόμοι, αφ' ού λαμβάνοντες κύρος, δημοσιεύονται τακτικώς. Αν δ' εις τους προϋπολογισμούς εσημειώθησαν αι δαπάναι επί τη βάσει παλαιοτέρων νόμων, δεν έπεται ότι αι Βουλαί παραδεχθείσαι τους προϋπολογισμούς, παρεδέχθησαν εμμέσως και την ακύρωσιν του περί αποδοχών νόμου, καθ' όσον αι Βουλαί είναι δυνατόν να παραδεχθώσι διά του προϋπολογισμού και δαπάνας αντιβαινούσας προς τους υπάρχοντας νόμους. Άλλως τε τα νομοθετικά Σώματα δεν έχουσιν ουδέ το δικαίωμα να ακυρόνωσι τους νόμους τοιουτοτρόπως. Συμπεραίνει λοιπόν ότι εν περιπτώσει ακυρώσεως νόμου πρέπει να υποβάλληται ρητόν περί τούτου νομοσχέδιον.

Επέφερεν ο εισηγητής, ότι η μη εφαρμογή του περί αποδοχών νόμου βεβαίως δύναται να θεωρηθή ως έλλειψις και έπρεπε να επέλθη ο περί ακυρώσεως αυτού νόμος, όπερ έπραξεν ήδη ο επί των στρατιωτικών υπουργός. Αλλ' η ανωτέρω έλλειψις δεν παρουσιάζει μέγα τι έγκλημα και ελαττούται καθ' εαυτήν, αφ' ού, ως ερρέθη, διά της επιψηφίσεως του προϋπολογισμού αι Βουλαί παρεδέχθησαν εν μέρει την μη εφαρμογήν του περί αποδο-

χῶν νόμου. Δὲν εἶναι δὲ ἀκριβὴς ἡ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Ἐπιδ. Λιμηρᾶς γενομένη ἀντίρρησις, ὅτι δῆθεν αἱ Βουλαὶ εἶναι δυνατὸν νὰ παραδεχῶσι διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ δαπάνας ἀντικειμένας πρὸς τοὺς νόμους, διότι τοὐναντίον πᾶσα δαπάνη, ἐντὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπάρχουσα, ὁρίζεται ὑπὸ νόμου καὶ ἐπὶ τῇ βάσει νόμου ζητεῖται. Διὸ θεωρεῖ ὅτι τὸ ζήτημα ἐξηντλήθη πλέον, καὶ πρέπει νὰ προβῶμεν εἰς τὰ καθ' ἕκαστα.

Ἐπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ἐν εἰλικρινείᾳ βεβαίως ἐξηγήθη ὁ Κ. ὑπουργὸς εἰπών, ὅτι οἱ προκάτοχοι αὐτοῦ δὲν ἐξέδωκαν τὸ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου Β. διάταγμα, καὶ τὴν ἐξήγησιν ταύτην δέχεται ὡς δικαίαν, διότι ἡ παράλειψις καθήκοντος ἄλλου δὲν ἐπιβαρύνει τὸν νῦν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργόν, καὶ πᾶς τις εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς πράξεις αὐτοῦ. Ἀλλ' ἡ ἰδέα τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ἡ τῶν προϋπολογισμῶν ἐπιψήφισις δικαιολογεῖ τὴν μὴ ἐκτέλεσιν νόμου, οὐ μόνον δὲν εἶναι ὀρθὴ, διότι εἰς οὐδένα στηρίζεται νόμον, ἀλλ' ἀποβαίνει καὶ ἐπισφαλὴς, καθ' ὅσον, ἂν παραδεχθῶμεν τοιαύτην ἀρχὴν, δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ νόμος. Ἕπεται λοιπὸν ὅτι οἱ ὑπουργοὶ, οἱ ἐνεργήσαντες τὰς πληρωμὰς ἐναντίον τοῦ περὶ ἀποδοχῶν νόμου, εἰσὶν ὑπεύθυνοι δι' ὅσα ἐπλήρωσαν παρὰ τὰ νενομισμένα. Καὶ ἀληθῶς· ποῦ ἠκούσθη ποτὲ νὰ ὑπάρχῃ νόμος ῥητὸς περὶ μισθοδοσιῶν, καὶ οἱ ὑπουργοὶ νὰ ἐνεργήσωσι τὰς πληρωμὰς οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπὶ διατάξεσι παλαιαῖς καὶ ἀκυρωθείσαις; Τίς ἔδωκε τὸ δικαίωμα εἰς ἐκείνους τοὺς ὑπουργοὺς νὰ διαθέσωσιν οὕτω κατ' ἀρέσκειαν τὰ χρήματα τοῦ δημοσίου; Τοῦτο εἶναι περιφρόνησις πρὸς τὸν νόμον, καὶ ἂς εἴπῃ ἡ Βουλὴ ἂν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ ἢ ἀναδέχηται αὐτὴ τὴν εὐθύνην. Καὶ δὲν ἀποδίδει μὲν κακὴν πίστιν εἰς τοὺς ὑπουργοὺς διὰ τὴν σύνταξιν τοιούτων προϋπολογισμῶν, ἐπειδὴ ὅμως γνωρίζουσιν ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ προϋπολογισμοὺς, ἐναντίον τῶν νόμων συντεταγμένους, ὀφείλουν νὰ ἐμπιστεύωνται τὴν σύνταξιν αὐτῶν εἰς τοὺς ἀκριβεστέρους ὑπαλλήλους, καὶ νὰ προσέχωσιν ὥστε νὰ συντάσσωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπαρχόντων νόμων. Ἂν λοιπὸν, ὡς ἐῤῥέθη, οἱ περὶ ὧν ὁ λόγος προϋπολογισμοὶ συνετάχθησαν παρανόμως καὶ ἐπεψήφισεν αὐτοὺς ἡ Βουλὴ, σημαίνει ὅτι δὲν ἐνήργησεν ἐν ἀκριβεῖ γνώσει.

Ἐνταῦθα διακοπέντος τοῦ βουλευτοῦ ὑπὸ διαφόρων παρατηρούντων, ὅτι παραγνωρίζονται αἱ πράξεις καὶ ἡ συνείδησις τῆς Βουλῆς, ἥτις καὶ ἐπὶ τῶν μνησθέντων προϋπολογισμῶν καὶ ἐπὶ παντὸς νόμου ἐνήργησεν ἐν πλήρει πάντοτε γνώσει· ἐπέφερεν ὁ

πρόεδρος, ὅτι ὁ βουλευτὴς Ἠλείας ἐξέφρασεν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου πεποίθησιν ὅλως ἰδίαν, ἣν δὲν παραδέχεται παντάπασιν ἡ Βουλὴ, καθ' ὅσον εἰς οὐδεμίαν αὐτῆς ἀπόφασιν ἐνήργησεν ἐν ἀγνοίᾳ, καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ὡς πρόεδρος, δὲν συγχωρεῖ τὴν ἐλαχίστην συζήτησιν. Τῆς δὲ Βουλῆς ἀποδεξαμένης τὴν ἐξήγησιν ταύτην, ἐσυμπέρανεν ὁ ἀγορεύων ὅτι ὅσους προϋπολογισμοὺς καὶ ἂν ἤθελεν ἐπιψηφίσει τὸ Σῶμα, ἐπιμένει ὅτι δὲν καταργεῖται δι' αὐτῶν οἱοσδήποτε νόμος, ἂν δὲν ἐνεργηθῇ τοῦτο δι' ἑτέρου νόμου.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι οὐ μόνον δὲν εἶπεν αὐτὸς ὅσα ὁ προαγορεύσας ἀπέδωκεν εἰς τὴν ὁμιλίαν του, ἀλλὰ τοὐναντίον ὡμολόγησεν ὅτι ἔπρεπε διὰ νόμου νὰ διενεργηθῇ ἡ κατάργησις, καὶ ὅτι μὴ γενομένου τούτου, ὑπάρχει ἔλλειψις προφανὴς, ἣς ὅμως ἐκαλύφθη τρόπον τινὰ ἡ εὐθύνη διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως δύω προϋπολογισμῶν. Ἄλλως τε πᾶσα δαπάνη τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ στηρίζηται ἐπὶ νόμων, διότι ἄλλως δὲν εἶναι προϋπολογισμὸς, εἶναι ἄσκοπος χάρτης. Ἐνταῦθα δὲ παρατηρεῖ, ὅτι τὸ Σῶμα ἐμελέτησε τοὺς ὑποβληθέντας δύω προϋπολογισμοὺς, ἠρώτησε τὸ ὑπουργεῖον διὰ τί αἱ μισθοδοσίαι στηρίζονται εἰς παλαιοτέρας διατάξεις, καὶ μετὰ τὴν ἀποχρῶσαν ἀπάντησιν παρεδέχθη ἐν γνώσει τοὺς προϋπολογισμούς.

Καὶ ἕτερος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ἀτόπως συγχέονται ἐνταῦθα δύω ἑτερογενῆ καὶ φύσει διαιρετὰ ζητήματα, διότι ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν ἔχει ἢ νὰ συζητήσῃ ἡ Βουλὴ τὸ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ νόμου περὶ ἀποδοχῶν νομοσχέδιον, καὶ εἰς τοῦτο ὀφείλει νὰ περιορισθῇ· τὰ δὲ λαβόντα πρότερον χώραν εἶναι ἀντικείμενον ἰδίας συζητήσεως, καὶ δύναται ἡ Βουλὴ νὰ ὁρίσῃ (ἂν θέλῃ) ῥητὴν πρὸς ἐξέτασιν τούτων ἡμέραν, καθ' ὅσον ἀναβαίνουσι μέχρι κατηγορίας.

Ἐπὶ τούτοις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ Γ. Τσιγκουράκον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ νόμου περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν, Ναὶ ἢ Ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος . . . . Ν|Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . .

Αντώνιος Βενιζέλος . . . N	Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . . N
Πέτρος Καμπάνης	Ηλίας Παπαδαΐος . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Αθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Αναγνώστης Γιαννουλίδης .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Δημήτριος Τσόκρης . . . N	Ιωάννης Ζάρκος . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Νικόλαος Ιατρός . . . . N	Ιωάννης Μπαλάφας . . . .
Σκαρλάτος Σούτσος	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς . N	Γ. Α. Αντωνόπουλος . . .
Ανδρέας Μεταξᾶς	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Σταῦρος Βλάχος	Νικόλαος Μπούκουρας . . N
Ανδρέας Ίσκος	Π. Κολποδίνος . . . . . N
Σωτήριος Στράτος	Εμ. Αντίπας . . . . . N
Αντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Αντώνιος Φ. Γρίβας	Χρῆστος Ράγκος . . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Εμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Αναγνώστης Παπαθανασίου . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . N	Εμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ελευθέριος Καλογερᾶς . . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Ιωάννης Αποστολίδης . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Λουκᾶς Στεράνου . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ιωάννης Παπαλουκόπουλος .
Δημήτριος Ζῶτος	Ι. Ν. Ταμπακόπουλος . . N
Γ. Ι. Γιολδάσης	Γ. Ν. Γεβελιώτης . . . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Λύσανδρος Βιλαέτης . . . N	Αναγνώστης Δεδόπουλος . N
Σ Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Α. Μαυροειδής . . . . .
Ανδρέας Αὐγερινός	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Αναγνώστης Τσάκας . . . N
Δημήτριος Αθανασίου . . .	Αλέξανδρος Μαυροκαρδάτος .
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης . .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Αλέξανδρος Κουμουνδοῦρος . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Αντωνόπουλος . . . N
ωρασόπουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . . N

Σ. Βαρότσης . . . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Χ. Σουμαρίπας	Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . O	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Στ. Δάρας . . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N	Ἰ. άννης Σαγρέδος . . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . N	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Νικόλαος Πιερράκος . . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Δημ. Στάϊκος . . . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Α. Κιζάνης . . . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Παντολ. Κουντουριώτης . .
Σπ. Πηλλήκας	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Ν. Πανουργιᾶς	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Κωνσταντῖνος Βλάχος . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Καλαμάρης Τσουκαλᾶς . . N
Σιδέρης Πράτσικας	Γεώργιος Ριζόπουλος . . . N
Π. Πατρινός	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης. N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Α. Μάντσαρης . . . . .
Ν. Α. Μπότσης . . . . N	

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 ἄρθρου, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητής, ὅτι ἂν ἀποβλέψῃ τις εἰς τὸν λόγον, δι' ὃν ἐπροκλήθη ἡ ψήφισις τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν νόμου, θέλει ἴδει ὅτι ὑπηγορεύθη α') ἐκ τῆς ὑπαρχούσης ἀνωμαλίας τῶν μισθοδοσιῶν, καὶ β') ἐκ τῆς ἀνάγκης οἰκονομίας. Ἀλλ' οἱ ὑπολογισμοί, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη ὁ νόμος, δὲν ἐφάνησαν κατάλληλοι πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ, διότι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, καὶ ἀνωμαλία μισθοδοσιῶν ὑπῆρχε, καὶ δῶρα ἀπενέμοντο, καὶ πολλαὶ μᾶλιστα δαπάναι ἐπιτρέποντο διὰ μόνης τῆς ἐκδόσεως Β. διατάγματος· διὰ τοὺς λόγους δὲ τούτους ἐπῆλθε μέχρι τέλους ἡ τοῦ νόμου ἀκύρωσις. Ἀλλ' ἐὰν ὁ νόμος ἀπέτυχε τοῦ σκοποῦ, οὐχ ἧττον ὑφίστανται αἱ ἀνωτέρω ἀνω-

μαλίαι καὶ εἶναι ἀνάγκη ὡρισμένης τινὸς διατιμήσεως. Διὸ συνίστησιν εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν, ἵνα κανονισθῶσι διὰ νόμου αἱ τοιαῦται δαπάναι.

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ἐσφαλμένην θεωρεῖ τὴν ἰδέαν ὅτι ὁ περὶ τῶν ἀποδοχῶν νόμος περιεῖχεν ὑπερβάσεις ἀτόπους καὶ ἄλλας ἀνωμαλίας, διότι, ἂν διατρέξῃ τις κατὰ σειρὰν τὰς διατάξεις αὐτοῦ, θέλει ἰδεῖ ἐν πρώτοις ὅτι ἡ τοῦ ἐνοικίου ἀπόζημίωσις ἀκριβῶς ὁριζομένη, δὲν ὑπόκειται εἰς μεταβολάς, καὶ δὲν παρουσιάζει ἀνωμαλίαν τινὰ ἡ ἀσάφειαν. Ἐπέρχεται δὲ μετὰ ταῦτα ἡ ὑπὲρ τῶν ἀνθυπασπιστῶν ἐπιτρεπομένη ὑπέρβασις, ἀλλ' ὁ βαθμὸς αὐτῶν εἶναι τὸ πρῶτον σημεῖον ἢ ἡ μικροτέρα βαθμὶς τῶν ἀξιωματικῶν, καὶ λαμβάνωσι μισθοδοσίαν δραχμῶν **60**, ἐν ᾧ γινόμενοι ἀνθυπασπισταὶ, ἔχουσιν ἀνάγκην στολῆς καὶ ἡ στολὴ αὕτη τιμᾶται ἀνὰ **300** δραχμῶν. Ὁ νομοθέτης ἐπομένως εὐθέως ἔδειξε δίκαιον νὰ τοὺς ἀπαλλάξῃ τῆς ῥηθείσης δαπάνης, διότι ἂν ἕνεκα τῆς στολῆς ἐλάμβανε τὸ **1/4** τοῦ μισθοῦ των, ἀναμφιβόλως ἤθελον ζήσει ἀθλίως μὲ **45** μόνον δραχμὰς, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀρχὴν ταύτην πρὸ πολλοῦ παρεδέχθησαν ὑπὲρ τῶν ἀνθυπασπιστῶν καὶ ἄλλα φωτεινὰ ἔθνη. Ἡ αὐτὴ δὲ παρακολουθεῖ ἔπειτα ὑπέρβασις καὶ διὰ τοὺς γινομένους ἀξιωματικοὺς τοῦ ἱππικοῦ, ἵνα ἐπίσης ἀναπορισθῶσιν ἐκ τῶν αὐτῶν ἀναγκῶν, καὶ ἀπαλλαγῶσι τῆς ταπεινώσεως, εἰς ἣν ὁ χρεώστης εὑρίσκεται πρὸ τοῦ δανειστοῦ του. Μὴ ἐρωτήσῃ δέ τις τὸ στερεότυπον, ἂν ἐν τῇ γενικῇ ἀνεχείᾳ δύναται τὸ ἔθνος νὰ χορηγῇ δωρεὰς, διότι δέκα μόλις γίνονται ἐτησίως ἀξιωματικοὶ, καὶ ἡ ὑπὲρ αὐτῶν θυσία δὲν ὑπερβαίνει τὰς τρισχιλίας δραχμάς. Εἶναι ἄρα θυσία ἡ εὐτελὴς αὕτη παραχώρησις; Ἐὰν τοιαῦται ἐξαιρέσεις θεωρῶνται ὡς βλάπτουσαι τὴν σύστασιν τοῦ στρατοῦ, ὡς ἀντικείμεναι πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ δημοσίου, νομίζει ὅτι δὲν εἶναι λόγοι, ἐφ' ὧν νὰ κοπιάσῃ τις ἀπαντῶν, ἀφ' οὗ εἰς ἄλλα περιττὰ ἢ ἀνωφελῆ φαινόμεθα τόσον ἐλευθέριοι.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι συμφωνεῖ πληρέστατα νὰ λαμβάνωσιν οἱ ἀνθυπασπισταὶ μικράν τινα διὰ τὴν στολὴν των ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ δὲν θεωρεῖ δίκαιον νὰ πίπτῃ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη εἰς βάρος τῶν προϋσταμένων ἀξιωματικῶν, οἵτινες προσφέρουσι πολὺ μεγαλειτέρας ὑπηρεσίας, καὶ **25** ἔτη γηράσαντες εἰς τὸν στρατὸν τῆς πατρίδος, νὰ πληρώνωσιν ὑπὲρ τῶν ἀρχιζόντων ἤδη τὰ στρατιωτικὰ στάδιά των. Τὸ ἄδικον τοῦτο εἶναι ἓν τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ περὶ ἀποδοχῶν νόμου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἠγόρευσεν ὁ βουλευτὴς Ἠλείας. Ἀλλ' ἐκτὸς

τούτου, ἐὰν ἐξετάσῃ τις τὸν μνησθέντα νόμον, εἰς μὲν τὸν λοχαγὸν τοῦ πεζικοῦ χορηγοῦνται **180** δραχμαὶ ὡς μισθοδοσία, εἰς δὲ τὸν ἐπικαταλυματίαν δραχμαὶ **200**, διότι, λέγει, ὑπόκειται εἰς εὐθύνην διὰ τὴν τοῦ ὑλικοῦ διατήρησιν, ἐν ᾧ ἡ εὐθύνη τοῦ λοχαγοῦ εἶναι πολὺ μεγαλειτέρα διὰ τὰ ἐπιβεβλημένα αὐτῷ σοβαρὰ χρέη· ἐκτὸς δὲ τούτου οἱ μάχιμοι ἀξιωματικοὶ ἕνεκα τῶν κακουχιῶν καὶ τῶν κινδύνων, εἰς οὓς εἶναι ἐκτεθειμένοι, ὑπόκεινται πολλάκις καὶ εἰς ἄωρον θάνατον. Καὶ ἐν τούτοις ὁ βαθμὸς τοῦ ἐπικαλυματίου ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸν τοῦ λοχαγοῦ, μὲ τὴν διαφορὰν μάλιστα, ὅτι οἱ ἐπικαταλυματίαι εἰς μόνην χρησιμεύουσι τὴν οἰκονομικὴν ὑπηρεσίαν. Ἀλλὰ καὶ εἰς ἑτέραν διάταξιν δὲν εἶναι ὀλιγώτερον πλημμελὴς ὁ περὶ ἀποδοχῶν νόμος, διότι, ἐν ᾧ ὁ ταγματάρχης τῆς χωροφυλακῆς δὲν διαφέρει κατ' οὐσίαν ἀπὸ τὸν μοίραρχον καὶ φέρει μόνον χαρακτηριστικὰ ταγματάρχου, οὗτος μὲν λαμβάνει, κατὰ τὸν περὶ ἀποδοχῶν νόμον, **376** δραχμὰς, ὁ δὲ ταγματάρχης τῆς γραμμῆς περιορίζεται εἰς **340**, καὶ τοῦτο, χωρὶς νὰ ἦναι κανονισμένος ὁ τῆς χωροφυλακῆς ὀργανισμός. Παραλείπει δὲ ὅτι διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀφίνεται ὁ εὐρύτερος εἰς τὸν ὑπουργὸν κύκλος, διότι μένει εἰς αὐτὸν νὰ χορηγῇ τὰς προβλεπομένας ἀποζημιώσεις δυνάμει μόνον Βασιλ. διατάγματος. Τελευταῖον δὲ ἂν καὶ τὸ κεφάλαιον τῆς μισθοδοσίας τῶν στρατιωτῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν εἶναι τὸ δαπανηρότερον πάντων ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ στρατοῦ, δυνάμει ὅμως τοῦ περὶ οὗ πρόκειται νόμου, ἀφίνεται εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ κανονίζῃ τὴν μισθοδοσίαν τῶν στρατιωτῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν διὰ Β. διατάγματος, πρᾶξις, ἥτις, νομίζει, ἀντίκειται εἰς ῥητὸν τοῦ Συντάγματος ὅρον· ὁρίζονται ἐν αὐτῷ αὐξήσεις τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαξιωματικῶν, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κεφαλαίου δύναται νὰ τὰς διαθέσῃ ὁ ὑπουργὸς κατ' ἀρέσκειαν ἄνευ νόμου, ἄνευ Β. διατάγματος, πρᾶξις ὁμολογουμένως ἀντισυνταγματικὴ καὶ διὰ τοῦτο ἀξία ἐπανορθώσεως.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύτας, ὅτι ἤθελεν ἐκφράσει τὴν εὐγνωμοσύνην του πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν, ἂν ἔβλεπεν ὅτι ἐν τῷ συζητουμένῳ νόμῳ σημειοῦται τοὐλάχιστον ἑκάστη μισθοδοσία, ἐν ᾧ τὴν ἔλλειψιν ταύτην δὲν παρουσιάζει ὁ περὶ ἀποδοχῶν νόμος. Ἐντεῦθεν εἰς τοῦτον μὲν δύναται νὰ εὕρῃ τις μίαν διατίμησιν καὶ νὰ κρίνῃ περὶ αὐτῆς, εἰς δὲ τὸν ἀνὰ χεῖρας νόμον δὲν ὑπάρχει παντάπασι διατίμησις καὶ πᾶς τις μένει εἰς ἄγνοιαν.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἀπατᾶται ὁ προαγορεύσας νομί-

ζων ὅτι ὁ ὑπὸ συζήτησιν νόμος δὲν περιέχει καὶ διατίμησιν, καθ' ὅσον ἐν τῷ 3 ἄρθρῳ αὐτοῦ ὁρίζεται ὅτι ὡς πρὸς τὰς μισθοδοσίας θέλουσιν ἰσχύει αἱ πρὸ τοῦ νόμου περὶ ἀποδοχῶν διατάξεις, αἵτινες κανονικώτατα εἶναι καὶ δημοσιευμέναι διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ 1833, ὥστε οὐδεὶς φόβος νὰ εὑρεθῇ τις εἰς ἄγνοιαν τῶν ἐν αὐταῖς ὁριζομένων.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 1 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑξῆς·

« Ἄρθρον 1. Ὁ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. νόμος ἀκυροῦται. »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2, λαβὼν καὶ αὖθις τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Ἠλείας, παρετήρησεν, ὅτι ὁ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμος διαιρεῖ εἰς διαφόρους τάξεις τὴν κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἀναλόγως δὲ τῆς καταστάσεως προσδιορίζεται καὶ ὁ μισθὸς αὐτοῦ, διότι δὲν εἶναι βεβαίως οὔτε δίκαιον οὔτε λογικὸν νὰ λαμβάνῃ π. χ. τὸν αὐτὸν μισθὸν ὁ πάσχων χρόνιον νόσημα, προελθὼν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, μὲ τὸν πάσχοντα ἐξ ἄλλων αἰτίων ὅλως ξένων τῆς ὑπηρεσίας. Ἀλλὰ προσδιορίζοντες διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου τὰς ἀποδοχὰς ἐν γένει τῆς διαθεσιμότητος εἰς τὰ 2/3, οὐ μόνον φέρομεν ἐπαισθητὴν αὔξησιν εἰς τὰς δαπάνας, ἀλλὰ καταστρέφομεν οὕτω καὶ τὸν περὶ καταστάσεως νόμον, μίαν μόνην ἀναγνωρίζοντες τάξιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργός, ὅτι, κατὰ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν νόμον, ἀληθῶς αἱ καταστάσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἰσὶ διάφοροι, ἀλλ' εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀργίας ὡρμήθη ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὅτι ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸν ἀξιωματικὸν τόσα, ὅσα τῷ ἀρκοῦσι διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν τιμὴν καὶ ἀξιοπρέπειάν του, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ γινομένη αὔξησις δὲν ὑπερβαίνει τὰς δραχ. 10. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἐν γένει τὰ περὶ τῆς μισθοδοσίας τῶν ἀξιωματικῶν κανονισθήσονται ὁσονούπω ὑπὸ ἐπιτροπῆς ἐπὶ τούτῳ συσταθησομένης, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ματαίαν σήμερον πᾶσαν περὶ τούτου συζήτησιν.

Οὕτω δ' ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον·

« Ἄρθρον 2. Αἱ ἀποδοχαὶ τῆς διαθεσιμότητος τῆς προβλεπομένης ἀπὸ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ὑπ' ἀριθ. ΡΟΗ'. νόμον τῆς 7 Μαρτίου 1851 συνίστανται εἰς τὰ δύω τρίτα τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ καὶ τῶν ἐργασιῶν, καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνοικίου, ἀφαιρουμένου παντὸς ἐπιμισθίου καὶ πάσης ἄλλης ἀποζημιώσεως. »

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθρου 3, παρετήρησεν ὁ αὐτὸς βουλευτὴς Ἠλείας, ὅτι πρόκειται σήμερον νὰ παραδεχθῶμεν διατιμήσεις καὶ διατάξεις, ἃς δὲν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, καὶ αἵτινες ἀγνοοῦμεν ἐὰν ὡσι νενομοθετημέναι.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος διατιμήσεις καὶ διατάξεις περιέχονται εἰς διάταγμα τοῦ 1833, ὅπερ ἔχει ἰσχὺν νόμου· ἐξακολούθησεν ὁ ἀγορεύων, ὅτι, κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἐκεῖνα τὰ διατάγματα ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου, ὅσα δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τὸ Σύνταγμα. Ἂν λοιπὸν τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα εἶναι τοιοῦτον, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ τὸ νομιμοποιήσωμεν σήμερον, ἀφ' οὗ μάλιστα διατελοῦμεν ἐν ἀγνοίᾳ τῶν ἐν αὐτῷ.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα ὑπάρχει δημοσιευμένον ἐν τῇ ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ προτείνῃ ἄγνοιαν νόμου· καὶ τοῦ βουλευτοῦ Μαντινείας ζητήσαντος νὰ προστεθῶσι πρὸς πλειοτέραν σαφήνειαν μετὰ τὴν λέξιν ξηρᾶς αἱ λέξεις « αἱ ὡρισμέναι διὰ Βασιλ. διαταγμάτων »· προσήχθη ἡ ἐφημερὶς τῆς Κυβερνήσεως, ἐν ᾗ ὑπάρχει τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος διάταγμα, καὶ οὕτως ἐκλειψάσης πάσης ἀμφιβολίας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 3 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον 3. Αἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. τῆς 22 Ἰουλίου 1833 νόμου ὑπάρχουσαι διατιμήσεις καὶ διατάξεις περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἰσχύουσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὡς μέχρι τοῦδε. »

Ἐγένετο τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοῦ ψηφολέκτου Σ. Ἀντωνοπούλου καὶ Π. Κολοκοτρώνου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 70 κατὰ 1, ἔχον οὕτως·

ΘΕΩΝ κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ὁ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. νόμος ἀκυροῦται.

Ἄρθρον 2. Αἱ ἀποδοχαὶ τῆς διαθεσιμότητος τῆς προβλεπομένης ἀπὸ τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ ὑπ' ἀριθ. ΡΟΗ'. νόμον τῆς 7 Μαρτίου 1851 συνίστανται εἰς

τὰ δύω τρίτα τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ καὶ τῶν ἐργασιῶν, καὶ εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνοικίου, ἀφαιρουμένου παντὸς ἐπιμισθίου καὶ πάσης ἄλλης ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρον 3. Αἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. ΣΛΘ'. τῆς 22 Ἰουλίου 1853 νόμου ὑπάρχουσαι διατυπώσεις καὶ διατάξεις περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν καὶ ἀνθυπασπιστῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς ἰσχύουσι καὶ εἰς τὸ ἑξῆς ὡς μέχρι τοῦδε.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἀκυρώσεως τοῦ νόμου περὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	N	Γεώργιος Κονδύλης	N
Δημήτριος Ὀρεινὸς		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	N
Πέτρος Καμπάνης		Βασίλειος Νώνης	N
Νικόλαος Π. Καΐρης		Σταμάτ. Μήτσας	N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Α. Ζῶτος	
Δημήτριος Τσόκρης		Γ. Γιολδάσης	
Γεώργιος Τσόκρης	N	Ν. Γρανίτσας	
Νικόλαος Ἰατρὸς	N	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	O
Σκαρλάτος Σούτσος		Στέφ. Στεφανόπουλος	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ἀνδρέας Λύγερινός	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Σόλων Κριστενίτης	
Σταῦρος Βλάχος		Δημήτριος Ἀθανασίου	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Γεώργιος Διαμάντης	N
Σωτήριος Στράτος		Ν. Δελένδας	N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Δ. Γαβρᾶς	N
Φίλων Φίλωνος	N	Ν. Βαρβαρῆγος	N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Θ. Δ. Ζαΐμης	N
Νικόλαος Τσέλιος	N	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	N
Κωνστ. Γριβογεώργης		Χ. Θεοχαρόπουλος	N
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἡλ. Παπαδαῖος	N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Γρηγόριος Κορμαντάκης	

Ἰωάν. ης Ζάρκος	N	Α. Παπαδημητριάδης	
Βελισ. Νικολαΐδης	N	Δ. Κοκοτάκης	N
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ἰωάννης Εὐσταθίου	N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γεώρ. Μπάνης	N
Νικόλαος Μπούκουρας	N	Νικόλαος Πιεράκος	N
Π. Κολποδῖνος	N	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Ἐμ. Ἀντίπας	N	Δημήτριος Πουλικάκος	
Γ. Πανοπριστόπουλος	N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	N
Μ. Τριανταφυλλόπουλος		Π. Χριστόπουλος	N
Χρῆστος Ράγκος		Π. Κανελλόπουλος	
Εὐθ. Κανελλόπουλος	N	Ν. Μοσχούλας	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Σπ. Πήλληκας	
Νικόλαος Ματθαίου	N	Νάκος Πανουργιᾶς	
Ν. Χ. Πεναγιώτου		Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Σ. Κοπανίτσας	N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Σιδ. Πράτσικας	
Α. Κορφιωτάκης		Π. Πατρινός	
Γ. Γιατράκος	N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	N
Ἰω. Παπαλουκόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	N	Ν. Α. Μπότασης	N
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης		Κ. Δαρειώτης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Ἰω. Σκαβέντσος	N
Ἀναγ. Δεδόπουλος	N	Γ. Νικολάου	N
Α. Μαυροειδὴς		Γεώργιος Ναύτης	
Γ. Κεφάλας	N	Μιχαὴλ Σηλωμός	N
Ἀναγ. Τσάκας	N	Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Στ. Δάρας	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης		Παναγ. Ψαθᾶς	N
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	N	Ἰωάννης Σαχτούρης	N
Παναγ. Παπατσώνης		Νικόλαος Νάζος	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Ἀναγ. Παπατσώρης	N
Ἰω. Προβιλέγιος	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ἰω. Ταταράκης	N	Κ. Ποντοράπουλος	
Σ. Βαρότσης	N	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Χ. Σουμαρίπας		Δημήτριος Στάϊκος	N
Π. Δημητρακόπουλος		Α. Κιζάνης	N
Π. Χρυσοβέργης	N	Παντολ. Κουντουριώτης	

Δημήτριος Βουδούρης . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Μ. Χουρμούζης	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . N	Α. Μάντσαρης . . . . .
Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N	

Ὁ δὲ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν μεσημβρίαν.

Ὁ πρόεδρος

ΑΛ. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΔ'.

Τῆς 25 Ἰουνίου 1856.

Συνελθόντων περὶ τὴν ἑνδεκάτην τῶν κυρίων βουλευτῶν, ἀνέστη τις ἐπὶ τῆς ἀναγνώσεως τῶν πρακτικῶν, λέγων, ὅτι παρελείφθη ἐν αὐτοῖς ἡ ἀγόρευσίς του, καὶ ἐζήτησεν ἢ νὰ προστεθῇ αὕτη ἢ νὰ εἴπῃ τὸ λῶμα ἂν δὲν παραδέχηται τὴν ἐν τοῖς πρακτικοῖς κατοχύρισίν της.

Ἀντειπόντων δὲ ἄλλων, ὅτι ἡ Βουλὴ κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίασιν ἀπεφήνατο νὰ μὴ ἀποτελέσῃ μέρος τῶν πρακτικῶν ἡ ἀγόρευσίς του, καὶ διϊσχυριζομένων τούτου ὅτι δὲν ἐνθυμεῖται νὰ ἔλαβε χώραν τοιαύτη ἀπόφασις· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἂν τὰ πρακτικὰ ἔχωσι καλῶς, παραλειφθείσης τῆς ὁμιλίας τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος, ἀπήντησε καταφατικῶς.

Παρετήρησεν ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ὅτι εἰς τὸ ἐπιψηφισθὲν περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νομοσχέδιον παρεισέδυσεν οὐσιώδές τι λάθος, διότι ἀντὶ νὰ σημειώσῃ τὸ ὑπουργεῖον ὅτι ὁ ἀναστελλόμενος νόμος φέρει χρονολογίαν 15 Ἀπριλίου 1855, ἐσημείωσεν 23 Νοεμβρίου 1854, καὶ διὰ τὴν διόρθωσιν ταύτην ζητεῖται ἤδη ἡ ἄδεια τῆς Βουλῆς.

Συναινεσάσης δὲ ταύτης εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς ἀνωτέρω χρονολογίας, προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν περὶ τῶν ἀπαιτουμένων μέχρι τέλους τῆς λαμπρούσης συνόδου ἐξόδων, ἔχουσαν οὕτως·

Ἔκθεσις πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὁ κατὰ τὴν 7 Δεκεμβρίου 1855 ψηφισθεὶς προϋπολογισμὸς

τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἐνανόνισε τὰς δαπάνας αὐτῆς, ἐπὶ ὀκτὼ μῆνας, ἤτοι μέχρι τέλους Ἰουνίου τ. ἔ.

Αἱ πλεῖσται δὲ τῶν χορηγηθεισῶν δι' αὐτοῦ πιστώσεων ἐξηντλήθησαν ἤδη, καὶ ἀπαιτεῖται πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Σώματος νὰ συμπληρωθῶσι δι' ἀναπληρωματικῶν.

Κατὰ τὸν ἐπιψηφισθέντα προϋπολογισμὸν καὶ τὰς μεταγενεστέρας εἰδικὰς ἀποφάσεις τῆς Βουλῆς, τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα ἀναβαίνουσιν εἰς δραχ. 269.894, τὰ δαπανηθέντα ἐπὶ τῇ βάσει ἐνταλμάτων τοῦ προεδρείου μέχρι τέλους Ἰουνίου δρ. 236,933:94, καὶ τὰ ληφθέντα ὑπὸ τοῦ ταμείου τῆς Βουλῆς παρὰ τοῦ κεντρικοῦ ταμείου εἰς δραχ. 238,793:72. Ἑπομένως ὑπολείπονται ἐκ μὲν τοῦ ποσοῦ τῶν βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων δραχ. 16.497 ἐκ δὲ τῶν ἄλλων κεφαλίων δραχ. 14,603:28, διατεθησόμεναι εἰς τὰς προσεχεῖς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπεξεργασαμένη μετ' ἐπιστασίας τὴν διαχείρισιν ταύτην τοῦ ταμείου, καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρ. 106 τοῦ κανονισμοῦ τῆς Βουλῆς, συνέταξε καὶ ὑποβάλλει εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος ἀναπληρωματικὸν προϋπολογισμὸν, συμπληροῦντα τὰς δαπάνας τῆς Βουλῆς μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου τ. ἔ.

Εἰς τὸν νέον τοῦτον προϋπολογισμὸν ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐτήρησε τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ἐπὶ τῶν ἐπεψηφισμένων ἤδη πιστώσεων, ἐννοοῦσα ὡς ἐχούσας πλήρη ἰσχὺν τὰς μέχρι τέλους τῆς συνόδου διὰ τοῦ ὑπερασμένου προϋπολογισμοῦ προβλεφθείσας πιστωσεις.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ

Χρ. Ῥάγκος,	Ἐμ. Ἀντίπας,
Λουκᾶς Στεφάνου,	Ν. Α. Βαρβαρῆγος,
Σ. Α. Βιρότσης,	Ἠλίας Παπαδάκης.

Ὁ εἰσηγητὴς

Ηαν. Χριστόπουλος.»

Συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀπὸ 4. Ἰουλίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1850.

Διατάσεις τοῦ προϋπολογισμοῦ		Διευθέτησις Κονδυλίων.	Ποσὰ		Παρατηρήσεις
			Κατ' ἀριθμ.	Κατὰ κεφ.	
Κεφ.	Ἀριθμ.				
Α'.	1	Δι' ἀποζημίωσιν τῶν Κ. Κ. Βουλευτῶν	100000	100000	
Β'.	4	Τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας	*2100	5000	
	6	Μισθὸς κλητήρων	2600		
Γ'.	3	Ἀγορὰ βιβλίων καὶ περιοδικῶν συγγραμμάτων κλπ	3500		
	4	Συνδρομὴ ξένων ἐφημερίδων	500		
	5	Τύπωσις τῶν ἐγγράφων τῆς ἐπαναστάσεως . .	*2500	6500	
Δ'.	1	Προμήθεια χρειωδῶν ὕλης	350		
	2	* τυπογραφικοῦ χάρτου διὰ νομισμ. πρακτ. κλ.	1000		
	3	Συνδρομὴ ἑλληνικῶν ἐφημερίδων	500	4850	
Ε'.	4	Δι' ἀποσβέσεις τοὺς δαπάνας, ἤτοι ἐπενδυτὰς ἀγορ. ξαν ἐπιτιμίων καὶ σκεπῶν, ἀγώνια ἀμαξῶν κλπ.	1500	1500	
		Ἔλκτὸν δεκαπέντε χιλ. ὀκτακοσίας πεντήκοντα, ἤτοι .		111850	

Παρατηρήσεις

* ὅρα ἀπόφ. τῆς Βουλῆς τῆς 19 Ἰουν. τοῦ τ. ἔ.

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς Καρυστίας εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτῆς ἔχουσαν ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ πρῶτον τμῆμα τῆς Βουλῆς συνελθὸν εἰς συνεδρίασιν καὶ λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ ἔγγραφα τὰ ἀπαρτίζοντα τὰ πρακτικὰ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς τοῦ τρίτου βουλευτοῦ τῆς ἐπαρχίας Καρυστίας, καὶ ἐξετάσαν αὐτὰ μετ' ἐπιστασίας, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ προκειμένη ἐκλογὴ τοῦ βουλευτοῦ Καρυστίας ἐνηργήθη καθ' ὅλους τοὺς δήμους νομίμως καὶ σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, καὶ ὅτι οὐδεμία ἔνστασις ἐγένετο κατά τε τὴν ψηφοφορίαν καὶ τὴν διαλογήν, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα

τῆς διαλογῆς τῶν ἐκ τῆς κάλπης τῆς ἐπαρχίας ταύτης ψηφοδελτίων παρουσιάζει ὅτι ἐψηφοφόρησαν ἐκλογεῖς μὲν 3,735, τὰς δὲ ψήφους ἁπάντων τούτων ἔλαβεν ὁ κύριος Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος.

Ἑπομένως, ἐπειδὴ ἡ μὲν προκειμένη ἐκλογὴ ἐνηργήθη σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ἐκλογῆς βουλευτῶν νόμου, ἀπόλυτον δὲ κατὰ τὸν νόμον πλειονοψηφίαν ἔλαβεν ὁ εἰρημένος κύριος Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος, ἔχει δὲ οὗτος καὶ τὰ παρὰ τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα, καθ' ὅσον καὶ εἶναι ἐγκατεστημένος εἰς τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἀπὸ τὸ ἔτος 1833, ἔχων αὐτόθι κτήματα μεγάλης ἀξίας καὶ ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ δημοτολόγιον τοῦ δήμου Δυστίων, ὡς βεβαιοῖ ὁ ἀρμόδιος δήμαρχος διὰ τοῦ ἀπὸ 22 Μαΐου ε. ε. ἐπισήμου πιστοποιητικοῦ ἐγγράφου του·

Τὸ τμῆμα προτείνει νὰ παραδεχθῇ ἡ Βουλὴ τὴν προκειμένην ἐκλογὴν ὡς κύρος ἔχουσαν, καὶ νόμιμον βουλευτὴν Καρυστίας σὺν τοῖς ἄλλοις τὸν λαχόντα τῆς ἀπολύτου πλειονοψηφίας Κ. Ἀλέξανδρον Κοντόσταυλον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **21** Ἰουνίου **1856**.

Τὰ μέλη τοῦ τμήματος.

Ἰω. Μ. Σκαβέντζος.	Α. Δεσπόπουλος.
Ἰωάννης Εὐσταθίου.	Α. Ἀβέρωφ.
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος.	Χ. Θεοχαρόπουλος.
Σ. Ἀντωνόπουλος.	Ν. Α. Ἰατρός.
Ἀναγν. Παπαθανασίου.	Ν. Καΐρης.

Ὁ εἰσηγητὴς Γ. Δ. Τσιγκουράκος.»

Ἐνταῦθα παρατηρήσαντές τινες, ὅτι ἓν μέλος τοῦ τμήματος εἶχεν ἐπιφυλαχθῇ νὰ φέρῃ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἔκθεσιν ἰδίαν, ἐζήτησαν νὰ ἀναβληθῇ ἡ τοῦ ἀντικειμένου τούτου συζήτησις, μέχρις οὗ προσελθὼν αὐτὸ τὸ μειονοψηφοῦν μέλος, φέρῃ τὴν ἔκθεσίν του ἢ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς κηρύττεται κατὰ τῆς ἐκλογῆς.

Μετά τινας δὲ ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρατηρήσεις, ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, δὲν παρεδέχθη τὴν ἀναβολὴν μὴ ἀναστᾶσα.

Προτιθείσης οὕτω τῆς συζητήσεως τῆς ἐκλογῆς, παρετήρησέ τις ὅτι, ὡς ἤκουεν, ὁ Κ. Α. Κοντόσταυλος μετεβίβασε μὲν τὰ πολιτικὰ δικαιώματά του εἰς Καρυστίαν, ἀλλὰ δὲν παρῆλθεν ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς. Διὸ προτείνει νὰ σταλῇ ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπὴ, ὡς ἐγένετο καὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν Μαντινείας, ἵνα νὰ ἐξε-

τάξη ἐπιτοπίως ἂν παρῆλθε, κατὰ τὸν νόμον, ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς αὐτοῦ.

Ἔτι ὅς δέ τις ἐπρότεινεν, ὅτι ἀντὶ νὰ σταλῇ ἐπιτοπίως, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Τήνου, ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν, καλλίτερον εἶναι νὰ ἐκθέσῃ ὁ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς εἰσηγητὴς τί ἐπληροφορήθη τὸ τμῆμα καὶ εἰς ποίας ἐστηρίχθη βάσεις καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προτεινομένην ἔνστασιν.

Ἀπαντῶν εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρίτων, ἐξέθηκεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι, καθ' ἃ; ἔχει ἐπισήμους ἀποδείξεις τὸ τμῆμα, ὁ Κ. Κοντόσταυλος εἶναι ἐγκαταστημένος ἀπὸ τοῦ 1833 ἐν τῷ δήμῳ Δυστίων τῆς Καρυστίας, ἐμφαίνεται δὲ καὶ ἐκ πιστοποιητικοῦ τοῦ δημαρχικοῦ παρέδρου τοῦ δήμου ὅτι ὁ ῥηθεὶς Κοντόσταυλος ἔχει ἐκεῖσε τὸ δικαίωμα τοῦ ψηφορορεῖν. Κατὰ συνέπειαν τὸ νὰ προσβάλλῃ τις τὰ δημότια ἔγγραφα, μόνον διότι ἤκουσε τοὐναντίον, δὲν νομίζει ὅτι εἶναι ἁρμόδιον, καὶ πρέπει νὰ φέρωσιν ἐπίσημα ἔγγραφα ἄλλα, δι' ὧν νὰ ἐξελέγξωσι τὸ ψευδὲς τῶν ὑπ' ὄψιν τοῦ τμήματος ἐγγράφων· ἄλλως ὁ διϊσχυρισμός των δὲν θέλει ἔχει ὑπόστασιν. Ἀφ' οὗ δὲ περιπλέον οὐδεμία ὑπάρχει κατὰ τῆς ἐκλογῆς ἔνστασις, ἀφ' οὗ ἅπαντες συμφωνοῦσιν ὅτι ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἔχει τὰ νενομισμένα προσόντα, δὲν εἶναι δίκαιον, διότι *λέγονται* ἄλλα, νὰ ὑπονοῶμεν ὡς πλαστὰς ἐπισήμους πράξεις, πολὺ δὲ μᾶλλον νὰ πέμπωμεν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπάς.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἀπειρασίσθη καὶ ἄλλοτε νὰ πεμφθῇ ὁμοία καὶ διὰ τὴν ἐκλογὴν Μαντινείας ἐπιτροπὴ, ἀλλὰ παρῆλθεν ἔτος σχεδὸν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἐστάλη ἔτι. Διὰ τοῦτο οὐ μόνον δὲν συμφωνεῖ εἰς τοιαύτα βραδύτητος μέτρα, ἀλλὰ συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ λάβῃ πρόνοιαν, ὥστε νὰ μὴ μένῃ πλειότερον ἐκκρεμὴς καὶ ἡ ἐκλογὴ Μαντινείας.

Μετὰ τὸν βουλευτὴν Δωρίδος ἐξέθηκεν ἕτερος, ὅτι μεθ' ὅσα γνωρίζομεν ὅτι ἔλαβον χώραν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ τοῦ τμήματος συζητήσει, καὶ μετὰ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους Κ. Ζώτου, περὶ ἧς ἐγένετο ἤδη λόγος, ἐπίστευεν ὅτι τὸ Σῶμα ἤθελε συναινέσει εἰς τὴν ἀναβολὴν 24 ὡρῶν, ἵνα σκεφθῶμεν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ὡριμώτερον, χωρὶς νὰ γίνῃ οὐδεμία ἐπὶ τῆς προτάσεως ταύτης ἔνστασις. Ἀλλὰ σεβόμενος ἤδη τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς, ἀρκεῖται νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι τὸ κύριον ἐκ τῆς συνεδριάσεως μέλος τοῦ τμήματος σκοπὸν εἶχε νὰ μὴ γείνῃ ἔκλεισις μειονοψηφίας, ὡς λόγον προτείνουσαν τὴν

ἔλλειψιν τῶν ἀπαιτουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου προσόντων. Κατὰ τοῦ διϊσχυρισμοῦ ὅμως τούτου ὡς ἀπόδειξις ἐναντία προσάγεται ἓν ἔγγραφον τοῦ δημαρχικοῦ παρέδρου Δυστίων, δι' οὗ πιστοποιεῖ ὅτι ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἐγγεγραμμένος ἐν τῷ δήμῳ τούτῳ, ἔχει τὰ προσόντα. Ἀλλὰ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πιστοποιητικὸν εἶναι ἀτελὲς, διότι παραλείπει ἐν πρώτοις τὸν οὐσιωδέστερον ὅρον, ἤτοι τὴν ἐποχὴν, καθ' ἣν ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἐνεγράφη δημότης. Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι δι' ἐπισήμων ἐγγράφων πρέπει νὰ προσβάλλωνται τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, προσβάλλει τὸ πιστοποιητικὸν τοῦ παρέδρου, διότι, κατὰ τὸν βουλευτικὸν κατάλογον τοῦ δήμου Πειραιῶς, ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἦτον δημότης αὐτοῦ, καὶ ἐψηφοφόρησε μάλιστα κατὰ τὴν παρελθοῦσαν βουλευτικὴν ἐκλογὴν, ὥστε δὲν ἠδύνατο, ἐννοεῖται, νὰ ἦναι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐγγεγραμμένος καὶ ἐν τῷ δήμῳ Δυστίων. Διὸ ὑποστηρίζει καὶ αὐτὸς τὴν ἀναβολὴν, ἵνα ζητηθῶσι τοὐλάχιστον παρὰ τοῦ δημάρχου Πειραιῶς αἱ ἀναγκαῖαι πληροφορίαι.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι εἶπε μὲν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ὅτι προσβάλλει ὡς πλαστὸν τὸ ἔγγραφον τοῦ παρέδρου, καθ' ὅσον ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἐψηφορόρησε τῷ 1853 ὡς δημότης Πειραιῶς, ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐξελέγχει τὸ ἔγγραφον ὡς πλαστὸν, οὔτε ἀποδεικνύει ὅτι ὁ ῥηθεὶς Κοντόσταυλος δὲν εἶναι ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ δημοτολόγιον τοῦ δήμου Δυστίων ὑπ' ἀριθ. 826, οὔτε ὅτι δὲν ἔχει κτήματα ἐν Καρυστίᾳ ἀπὸ τοῦ 1833· ἂν ἐνισχύετο μάλιστα ἡ ἐναντία ὑπόθεσις, ἔπρεπε τότε αὐτὴ ἡ Βουλὴ νὰ ζητήσῃ τὴν εἰς δίκην παραπομπὴν τοῦ παρέδρου, ἵνα τιμωρηθῇ ὡς πλαστογραφήσας. Ἀλλὰ πρέπει νὰ εἴμεθα προσεκτικώτεροι εἰς τὰς τοιαύτας κατηγορίας διότι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ προσβάλλωμεν δωρεὰν τὴν τιμὴν τῶν ἄλλων, καὶ διότι, ἂν ἀποδειχθῇ ἀθῶος ὁ πάρεδρος, γνωστὸν εἶναι ὅτι ἡ συκοφαντία τιμωρεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ ὁ κατηγορήσας αὐτὸν θέλει βιασθῇ τότε νὰ εἴπῃ εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἠπατήθη, ἀλλ' ὅτι ὡς βουλευτὴς εἶναι ἀκαταδίωκτος διὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς ἰδέας του. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ παρατηρεῖ τις, ὅτι τὸ ἄρθρον 27 τοῦ περὶ ἐκλογῆς νόμου ὁρίζει ὅτι διὰ νὰ ἐκλεχθῇ τις βουλευτὴς, πρέπει νὰ εἶναι ἢ αὐτόχθων ἐξ ἧς ἐκλέγεται ἐπαρχίας, ἢ ἀγωνιστὴς ἐγκαταστημένος πρό ἑνὸς ἔτους καὶ ἐγγεγραμμένος εἰς δῆμόν τινά, ἀλλὰ, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐγγραφὴν, δὲν προσδιορίζει τὸν χρόνον· τὸ δὲ 21 ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ νόμου λέγει, ὅτι πᾶς τις δύναται νὰ μεταφέρῃ τὰ πολιτικά του δικαιώματα

ἀπὸ ἑνὸς δήμου εἰς ἄλλον, καὶ ἐντὸς τῶν ὁρισμῶν ἀμφοτέρων τούτων τῶν ἄρθρων ὑπάγεται ἡ ἐκλογὴ τοῦ Κ. Κοντοσταύλου. Καθὼς δὲ ὁ δημοτικὸς νόμος ὁρίζει ὅτι μόνοι οἱ δημοτικοὶ σύμβουλοι καὶ οἱ μᾶλλον φορολογούμενοι δύνανται νὰ ψηφοφορήσωσιν ὑπὲρ τῆς ἐκλογῆς δημάρχου, ἀλλ' ὅτι ὡς δήμαρχος δύναται νὰ εἶναι ἐκλέξιμον ὁποιονδήποτε πρόσωπον χωρὶς νὰ ἔχῃ τὰ ἀνωτέρω προσόντα τῶν ἐκλογέων, οὕτω κατ' ἀναλογίαν καὶ ὁ ἐκλέξιμος ὡς βουλευτὴς δὲν εὑρίσκεται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ἦναι *ἐριστικῶς* πρὸ ἑνὸς ἔτους ἐγγεγραμμένος εἰς δῆμον τινά. Κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον ἐξηγήθη ὁ νόμος ἄλλοτε καὶ εἰς τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν τοῦ Κ. Ζαλακώστα καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Βαλσαμάκη καὶ ἄλλων, κατὰ τὸν τρόπον δὲ τοῦτον πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ καὶ σήμερον.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἡ ἐπὶ τοῦ ζητήματος φαινομένη παιψηρία δὲν ἐμποδίζει αὐτὸν νὰ προσθέσῃ ὀλίγας ἔτι λέξεις, καθ' ὅσον καὶ ἄλλοτε ἡ παιψηρία τοῦ τμήματος φωτισθεῖσα, μετέβαλε γνώμην. Φέρων λοιπὸν εἰς ἀπόδειξιν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προεκτεθέντων τὸν βουλευτικὸν κατάλογον τοῦ δήμου Δυστίων, παρατηρεῖ, ὅτι μετὰ τὴν ἐξέλεγξιν τῶν παραπόνων ἐκλείσθη ὁριστικῶς ὁ κατάλογος τῇ 16 Μαΐου 1855 ὑπὸ τὸν ἀριθ. 825, ἀκολουθως δὲ παρεισγράφεται ὑπὸ τοῦ δημάρχου τὸ ὄνομα *Α. Κοντόσταυλος* ὑπὸ τὸν ἀριθ. 826, ἐν ᾧ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ γίνῃ ἡ ἐλαχίστη προσθαφαίρεσις. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐξετασθῇ ὁ δήμαρχος Πειραιῶς ἂν ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἐζήτησέ ποτε νὰ μεταφέρῃ τὰ πολιτικά δικαιώματά του εἰς τὸν δῆμον Δυστίων· πρὸς τοῦτο δὲ πρέπει νὰ μεταβῇ εἰς Πειραιᾶ τριμελὴς ἐπιτροπή, ἵνα παραλάβῃ τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα. Διὸ ἐπιμένει εἰς τὴν μέχρι τῆς αὔριον ἀναβολὴν τοῦ ζητήματος ἢ καὶ ἐπί τινας μόνον ὥρας, ἕως οὗ μεταβᾶσα ἐπιστρέψῃ ἐκ Πειραιῶς ἡ ἐπιτροπή.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι ἂν ὁ Κ. Κοντόσταυλος δὲν εἶναι, ὡς εἶπεν ὁ προαγορεύσας, τακτικῶς ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν βουλευτικὸν κατάλογον τοῦ δήμου Δυστίων, δὲν φέρει τοῦτο οὐδεμίαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐπιρροήν, καθ' ὅσον ὁ βουλευτικὸς κατάλογος περιέχει, κατὰ τὸ 6 ἄρθρ. τοῦ νόμου, μόνους τοὺς ἐκλογεῖς. Ἂν λοιπὸν ἐκλογεύς τις δὲν εὑρεθῇ ἐγγεγραμμένος εἰς τὸν κατάλογον, διότι παραλειφθεὶς ὑπὸ τῶν συνταξάντων αὐτὸν, δὲν ἔφερε τὴν ἔνστασίν του κατὰ τῆς τοιαύτης παραλείψεως, σημαίνει ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ περιόδῳ ἀποκλείεται τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐκλέγειν, δὲν χάνει ὅμως καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλέγεσθαι,

ὅταν ἔχῃ τὰ ἀπαιτούμενα εἰς τοῦτο προσόντα, διότι ἡ ἐξέτασις αὐτῶν ἀνήκει εἰς τὴν Βουλήν, ἥτις, κατὰ τὸν νόμον, ἐξελέγχουσα τὴν ἐκλογήν, ἐξελέγχει καὶ τὰ προσόντα. Ἂν δὲ παραδεχόμενοι τὴν ἐναντίαν ἀρχὴν, ἀφήσωμεν εἰς τὸ ὁρκωτικὸν δικαστήριον νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ τῶν προσόντων, ἡ ἐξέλεγξις θέλει ἐνεργεῖσθαι καθ' ὑπαγόρευσιν τῶν παθῶν, ἀπὸ δὲ τῆς Βουλῆς θέλει ἀφαιρεθῇ ἓν τῶν πρώτων δικαιωμάτων της. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προτεινομένην ἀναβολήν, ἡ τοιαύτη ἀρχὴ καθίσταται ἐπισφαλεστάτη, διότι ἀρκεῖ εἰς πᾶσαν ἐκλογὴν νὰ προτείνῃ τις τὴν ἀνάγκην ἐπιτοπίων ἐξετάσεων, διὰ νὰ ἐπέρχηται ἀμέσως καὶ ἡ ἀναβολή.

Ἐξέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὢν μέλος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως ἐνθυμεῖται, ὅτι κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν νόμου δὲν ἐγένετο μόνον λόγος περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐκλογέων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἐκλεξίμων προσώπων. Παρεδέχθη δὲ ἡ Συνέλευσις ὡς βάσιν ὅτι, διὰ νὰ ἐκλεχθῇ τις βουλευτὴς, πρέπει νὰ ἦναι ἐγγεγραμμένος καὶ νὰ ἔχῃ καὶ κτήματα εἰς ἐπαρχίαν τινά. Ἐπίσης δ' ἐκανόνισεν ἡ συνέλευσις ὅτι δὲν ἐμποδίζεται ἡ ἀπὸ δήμου εἰς δῆμον μεταβίβασις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων, ἀλλ' ἀπήτησεν ὥστε ὁ ἐνεργῶν ταύτην νὰ εἰδοποιῇ δι' ἀναφορᾶς του τὸν δήμαρχον, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου διετέλει δημότης, ὅπως διαγράψῃ αὐτὸν ἐκ τοῦ καταλόγου, νὰ εἰδοποιῇ δὲ καὶ τὸν δήμαρχον, παρ' ᾧ μεταφέρει τὰ πολιτικὰ δικαιώματά του, διὰ νὰ τὸν ἐγγράψῃ δημότην, ἀλλ' ἐν τῇ δευτέρᾳ περιπτώσει ἡ αἴτησις πρέπει νὰ γίνηται πρὸ τῆς ἐκδικάσεως τῶν παραπόνων, ἵνα ἐξετασθῶσι τὰ περὶ αὐτοῦ. Καὶ εἰς τὴν προκειμένην λοιπὸν περίστασιν τὸ ζήτημα πρέπει νὰ ἐξετασθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰρημένων ἀρχῶν.

Εἰπόντος δέ τινος, ὅτι ὁ περὶ ἐκλογῆς νόμος, ὡς ἔχει, δὲν περιορίζει τὸν χρόνον τῆς ἐγγραφῆς, καὶ οὕτω πάντοτε ἐφήρμοσεν αὐτὸν ἡ Βουλὴ, ὡς εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Βαλσαμάκη καὶ ἄλλων· ἐπέφερε τὸ μειονοψηφοῦν ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς μέλος, ὅτι σέβεται τὴν θέσιν τοῦ ὑπουργοῦ καὶ προσωπικῶς μάλιστα εἶναι φίλος αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν δύναται, παραμορφόνων τὴν ἀλήθειαν, νὰ μὴν εἴπῃ, ὅτι ὅλα τὰ ἔγγραφα ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ταύτης παρουσιάζουσι σπανίαν τινὰ ἀλληλουχίαν καὶ τάξιν, διότι καὶ οἱ κατάλογοι, καὶ οἱ πίνακες καὶ αἱ ἀποδείξεις τοσοῦτον τακτικῶς εἰσὶ γεγραμμένα, ὡς ἂν ἐγράφησαν ἀπὸ ἕνα νοῦν, μίαν χεῖρα. Οὐδεμία δὲ τῷ ὄντι ἔνστασις παρουσιάσθη κατὰ τῆς ἐκλογῆς, ἐπειδὴ ὑπάρχουσι, φαίνεται, ἄνθρωποι πρεσβεύον-

τες τὴν ἰδέαν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἦναι ζηλωταὶ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων των. Ἔχων τὴν τιμὴν καὶ αὐτὸς νὰ μεθέξῃ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐθνικῆς Συνελεύσεως, ἐνθυμεῖται ὅτι πολὺς ἐγένετο τότε λόγος περὶ τῶν προσόντων τῶν ἐκλεξίμων, ὁ δὲ Κ. Τριπούπης ἐζήτησε τότε νὰ πείσῃ διὰ τῆς εὐγλωττίας του τὴν Συνέλευσιν ὅτι συμφέρει νὰ ἐκλέγωνται βουλευταὶ καὶ τινες τῶν μὴ ἐγκλόντων εἰς ἐπαρχίας Ἑλλήνων, οἵτινες δὲν μᾶς ζητοῦσι νὰ γίνωσι νομάρχαι ἢ ὑπουργοί, ἀλλὰ θεωροῦσιν εὐτύχημα νὰ συμμεθέξωσι τῆς ἐθνικῆς ἀντιπροσωπείας· ἀλλ' ἀντικρούσαντες ἄλλοι τὴν πρότασιν, εἶπον, ὅτι δὲν εἶναι καλὸν νὰ δοθῇ τὸ τοιοῦτον δικαίωμα εἰς ἀνθρώπους, οἵτινες δὲν ἐδοκίμασαν τὰς πικρίας τοῦ τόπου, δὲν ἀποκατεστάθησαν εἰς αὐτὸν καὶ δὲν γνωρίζουσι τὰς ἀνάγκας καὶ τὰ παθήματά του, ὥστε νὰ φέρωσιν ἀνάλογον θεραπείαν. Μετὰ σφοδρὰν λοιπὸν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου συζήτησιν, ἡ Συνέλευσις παρελήφθη τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. Λόντου ὑποβληθεῖσαν τροπολογίαν, τῆς ὁποίας ὁ δεύτερος ὅρος λέγει, ὅτι ἐκτὸς τῶν αὐτοχθόνων, ἔχουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἐκλεξίμου οἱ ἐκ τῶν στρατιωτικῶς ἢ πολιτικῶς ὑπηρετησάντων, οἱ ἐγκατασταθέντες πρὸ ἑνὸς ἔτους εἰς ἐπαρχίαν τινὰ καὶ ἐγγεγραμμένοι δημόται. Εἰς τὴν κατηγορίαν λοιπὸν ταύτην ὑπάγεται καὶ ὁ Κ. Κοντόσταυλος, ὅστις, κατὰ τὸν νόμον, ὤφειλε νὰ ἐγγραφῇ δημότης πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ βουλευτικοῦ καταλόγου. Ὁ Κ. Κοντόσταυλος συνεμορφώθη μὲ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου; Ἀγνοεῖ, ἀλλὰ παραδόξως ὅλοι ἐν γένει οἱ βουλευτικοὶ κατάλογοι χρονολογοῦνται ἀπὸ τοῦ **1855** καὶ οὔτε εἰς ὑπάρχει φέρων τὸ ἔτος **1856**. Ὅλοι δὲ συγχρόνως οἱ κατάλογοι οὗτοι εἰσὶ ὑπογεγραμμένοι ὑπό τινος Καραγιάννη, δημαρχικοῦ παρέδρου, καὶ μετὰ τὸν τελευταῖον ἀριθμὸν **825**, εἰς ὃν κλείει ὁ κατάλογος τοῦ δήμου Δυστίων, προστίθεται ἀκολούθως ὑπὸ μόνου τοῦ παρέδρου ὁ ἀριθμὸς **826**, ἵνα ἐγγραφῇ τὸ ὄνομα τοῦ Κ. Κοντοσταύλου. Πῶς ἄρα γε ἐγένετο τοῦτο, ἀφ' οὗ ὁ κατάλογος εἶχε κλεισθῇ; Ὁ λόγος εἶναι ἁπλούστατος· ἤθελον νὰ ἐγγράψωσι τὸν Κ. Κοντόσταυλον. Ἂν ὅμως, ὡς ἤκουσε, μετέφερεν οὗτος τὰ πολιτικὰ δικαιώματά του κατὰ τὸν Φεβρουάριον τοῦ **1856**, ἔπεται ὅτι δὲν ἐνήργησε τὴν μεταβίβασιν πρὸ τῆς συντάξεως τοῦ καταλόγου, οὔτε δὲ ἴσως πρὸ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς. Ἄλλως τε καὶ εἰς τὸ πιστοποιητικὸν αὐτὸ τοῦ μνησθέντος δημαρχικοῦ παριδρου, τὸ διαβεβαιοῦν τὰ προσόντα τοῦ ἐκλεχθέντος, ὑπάρχει τοιαύτη τις πραγμάτων ἀντίφασις, ὥστε δυσκόλως δύναται νὰ παραδεχθῇ τις ἂν τὰ γραφόμενα ἦναι

ἀκριβῆ. Διὰ ὅλα ταῦτα φρονῶν ὅτι νῦν μὲν ἀνεχόμενοι τοῦτο, νῦν δὲ ἐκεῖνο τὸ ἄτοπον, προσβάλλομεν εἰς τὴν ῥίζαν αὐτοῦ τὸν ἐκλογικὸν νόμον καὶ θυσιάζομεν τὰ πολυτιμότερα τοῦ ἔθνους συμφέροντα, προτείνει νὰ σταλῇ ἐπιτροπὴ ὅπως ἐξετάσῃ ἀπὸ ποίας ἐποχῆς ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἦτον δημότης Πειραιῶς καὶ πότε ἀνεκάλεσε τὸ δικαίωμά του· πρὸς δὲ εἰς ποίαν ἐποχὴν ἐζήτησε καὶ ἐνεγράφη δημότης Ἱστιαίων. Παύων, ἀρίσιν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ πράξῃ ὅ,τι ἐγκρίνῃ, ἀλλὰ πρὸς τιμὴν τοῦ Κ. Κοντοσταύλου καὶ χάριν τοῦ βουλευτικοῦ δικαιώματος ἐπαναλέγει, ὅτι πρέπει νὰ σταλῇ ἐπιτροπή.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι ἂν ἔβλεπεν ἀναγκαίαν τὴν ἀναβολήν, οὐδόλως ἤθελε διστάσει νὰ παραδεχθῇ τὴν γενομένην πρότασιν· ἀλλὰ καὶ ἂν ἀποδειχθῇ ὅτι ὁ Κ. Κοντόσταυλος μετέφερε τὰ πολιτικά αὐτοῦ δικαιώματα εἰς Καρυστίαν ἐντὸς τοῦ ἔτους, τοῦτο οὐδόλως παραβλάπτει τὸ ἀποτέλεσμα, διότι, κατὰ τὸν νόμον, πᾶς αὐτόχθων ἔχει τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὁ δὲ Κ. Κοντόσταυλος ἐγκατασταθεὶς πρὸ ἐτῶν εἰς Πειραιᾶ, θεωρεῖται ὡς αὐτόχθων, καὶ ὡς τοιοῦτος ἠδύνατο καὶ ἐντὸς τοῦ ἔτους νὰ μεταφέρῃ ἀλλαχοῦ τὰ πολιτικά του δικαιώματα.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα βουλευτὴν Καλαμῶν, παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Μαντινείας, ὅτι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ ἑνὸς ἔτους πολιτικὴν διαμονὴν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ἐκείνῃ, εἰς ἣν πρόκειται νὰ μεταβιβάσῃ τις τὰ πολιτικά του δικαιώματα, διότι εἰς ἐναντίαν περίπτωσιν, ἐπειδὴ αἱ βουλευτικαὶ ἐκλογαὶ οὔτε ἄρχονται οὔτε περαιοῦνται πανταχοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχήν, ἕκαστος ἀποτυγχάνων εἰς μίαν ἐπαρχίαν, ἤθελεν ἀμέσως μεταφέρει τὰ πολιτικά δικαιώματά του εἰς ἄλλην, καὶ ἂν πάλιν ἀπετύγχανεν, ἠδύνατο νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς ἄλλην μεχρισοῦ ἐπιτύχῃ. Διὰ τοῦ ἐντέχνου δὲ τούτου τρόπου γίνεται δῆλον, ὅτι πραγματοποιεῖται ἡ ἄλλοτε κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου ἀπορριφθεῖσα πρότασις τοῦ νὰ ἦναι ἐκλέξιμος ἐν πάσῃ ἐπαρχίᾳ τοῦ Κράτους πᾶς πολίτης Ἕλλην, καὶ ἐπομένως ἡ τοιαύτη προσθήκη θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς μὴ ὑπάρχουσα. Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ Κ. Κοντόσταυλος δὲν ἠδύνατο νὰ παρουσιασθῇ ὡς ὑποψήφιος ἐν Καρυστίᾳ, διότι ἡ ἐκλογὴ ἐνηργήθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν βουλευτικῶν καταλόγων, εἰς οὓς αὐτὸς δὲν ἦτον ἐγγεγραμμένος. Πᾶσα δὲ προσθήκη γίνεται ὑπὸ τοῦ ὁρκωτοῦ διοικητηρίου, ἐν ᾧ τὸ ὄνομα τοῦ Κ. Κοντοσταύλου προσετέθη εἰς τὸν κατάλογον ὑφ' ἑνὸς δημοτικοῦ παρέδρου. Διὰ ταῦτα ἐπιμένει εἰς τὴν πρότασίν του περὶ προσαγωγῆς τῶν βουλευτικῶν καταλόγων Πειραιῶς, ἐξ ὧν θέλομεν

πληροφορηθῆ πότε ὁ Κ. Κοντόσταυλος ἐζήτησε νὰ μεταφέρῃ εἰς Καρυστίαν τὰ πολιτικά του δικαιώματα, καὶ ἂν κατὰ συνέπειαν ἡ προκειμένη ἐκλογὴ φέρῃ καὶ τὸ στοιχεῖον τῶν προσόντων.

Ἐνταῦθα ὁ πρόεδρος ἀνακεφαλαιῶν τὰ λεχθέντα, παρετήρησεν, ὅτι δύω ἐγέροντο προτάσεις, ἀ. ἡ τοῦ βουλευτοῦ Τήνου περὶ ἀποστολῆς ἐπιτροπῆς εἰς Πειραιᾶ, ὅπως ἐξετάσῃ καὶ πληροφορήσῃ τὸ Σῶμα πότε ὁ Κ. Κοντόσταυλος μετέφερε τὰ πολιτικά του δικαιώματα εἰς Καρυστίαν· καὶ β'. ἡ περὶ προσαγωγῆς τῶν βουλευτικῶν καταλόγων τοῦ Πειραιῶς.

Οὕτω δὲ ἡ μὲν Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέρριψε τὴν πρώτην μὴ ἀναστᾶσα, ὁ δὲ τὴν ἑτέραν προτείνας ἀπέσυρεν αὐτήν· ἐγένετο δὲ δι' ἀναστάσεως δεκτὴ ἡ ἔκθεσις τοῦ τμήματος, καθ' ἣν νόμιμος βουλευτὴς Καρυστίας πρὸς ἀντικατάστασιν τοῦ Κ. Δημητριάδου ἀναδεικνύεται ὁ Κ. Κοντόσταυλος, ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν.

Κηρύξαντος δὲ τοῦ προέδρου τὸ ἀποτέλεσμα, προέβη ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἑρμηνείας τοῦ ΣΚΖ'. νόμου τῆς 18 Ἀπριλίου 1853, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας, κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Κοπανίτσα καὶ Γ. Μαδεμοχωρίτου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν διὰ ψήφων 71 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ νομοσχέδιον περὶ τῶν παραχωρηθέντων κτημάτων εἰς τὸν Ὀστᾶ Μπραχόπουλον, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Σταῦρος Βλάχος	
Δημήτριος Ὁρεινός	Ν	Ἀνδρέας Ἴσκος	
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Σωτήριος Στράτος	
Πέτρος Καμπάνης		Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης		Φίλων Φίλωνος	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	
Δημήτριος Τσάκρης	Ν	Νικόλαος Τσέλιος	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ν	Δ. Π. Πετροπουλάκης	
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γεώργιος Κονδύλης	Ν

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς		Α. Κορφιωτάκης	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Γ. Γιατράκος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Δημήτριος Ζῶτος	Ν	Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος	Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Γ. Ν. Ῥιβελιώτης	
Ν. Α. Γρανίτσας		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Λύσανδρος Βιλαέτης		Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Α. Μαυρειδής	
Ἀνδρέας Λύγερινός		Γ. Κεφάλας	
Σόλων Κρεστενίτης		Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Γεώργιος Διαμάντης	Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	
Ν. Δελένδας		Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ν	Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρ. Θεοχαρόπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαβαΐος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος		Π. Δημητρακόπουλος	
Γρηγόριος Κορριωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	Ο
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Πέτρος Δελιγιάννης		Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	Ν
Νικόλαος Μπούκουρας	Ν	Νικόλαος Πιεράκος	Ν
Π. Κολποδίνος		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Ἐμ. Ἀντίπας	Ν	Δημήτριος Πουλικάκος	
Γ. Πανοπριφτόπουλος	Ν	Γρηγόριος Πετριαρχέας	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Χριστόπουλος	Ν
Χρῆστος Ῥάγκος		Η. Κανελλόπουλος	
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν	Νικόλαος Μοσχολλας	Ν
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Σπ. Πηλλήκας	
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Κωνστ. Βλάμης	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Εὐθ. Καχαγιᾶς	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Σιδέρης Πράτσικας	

Π. Πατρινός		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου		Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Α. Κιζάνης	
Κ. Δαρειώτης		Παντολέων Κουνταυριώτης	
Ἰω. Σκαβέντσος	Ν	Δημ. Μπουδούρης	
Γ. Νικολάου	Ν	Σταμάτιος Γ. Δακός	Ν
Γεώργιος Ναύτης		Μ. Χουρμούζης	
Μιχαὴλ Σολωμός	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Ἀν. Ρενουάρδος	Ν	Γεώργιος Ριζόπουλος	Ν
Στ. Δάμας	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Παναγιώτης Ψάθης	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Νικόλαος Νάζος	Ν	Α. Μάντσαρης	
Ἀναγνώστης Παπαστεργίου	Ν		

Ἀναγνωσθὲν δὲ τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον αὐτοῦ, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως μὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην, ἣν καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη.

Ἐγένετο τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία ὁμοία τῇ ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων 71 κατὰ 1. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὰ ἐν τῷ Σ.Ζ'. νόμῳ τῆς 18 Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1853 ἀναφερόμενα κτήματα εἰσὶ παραχωρητέα τῷ Ὀθωμανῷ Μέτῳ Ὁστὰ Μπραχοπούλῳ καὶ τῇ συζύγῳ αὐτοῦ Σελαχὲ Μπαρτσελιώτου, ἐφ' ὅσον ἀποδειχθήσεται ὅτι πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἀνῆκον εἴτε ἀτομικῶς εἰς αὐτοὺς εἴτε εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν.

Ἐὰν δὲ οἱ διαληφθέντες Μέτος Μπραχόπουλος καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Σελαχὲ Μπαρτσελιώτου ἀπεβίωσαν, τὰ ὡς ἀνωτέρω ἀναφερόμενα κτήματα μεταβιβάζονται εἰς τοὺς κατιόντας ἀμέσους κληρονόμους αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ δὲ ταῦτα παρετήρησέ τις, ὅτι πρὸ πολλοῦ ἀπεφασίσθη νὰ σταλῇ εἰς Μαντινειαν ἐπιτροπή, ἥτις, νὰ ἐξετάσῃ τὰ κατὰ τὴν βουλευτικὴν ἐκλογὴν τοῦ Κ. Βάρβογλη καὶ δώσῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας. Ἀλλὰ μὴ πραγματοποιηθείσης μέχρι τοῦδε τῆς ἀποφάσεως ταύτης, μένει ἐκκρεμὴς τοσοῦτον ἤδη χρόνον ἡ τύχη τοῦ ὑποψηφίου βαυλευτοῦ ἐναντίον πάσης δικαιοσύνης. Ἐπειδὴ δὲ ὑπάρχει ἐνταῦθα ὁ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐκλογῆς νομάρχης Μαντινείας καὶ ὁ ἀρχιερεὺς τῆς ἐπαρχίας, οἵτινες θέλουν ἐν εἰλικρινείᾳ καὶ εὐσυνειδότως καταθέσει ὅ,τι περὶ τῆς ἐκλογῆς γινώσκουσι, προτείνει νὰ ἐξετασθῶσιν ἀμφότεροι καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρ' αὐτῶν δοθησομένων πληροφοριῶν νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς μίαν ἀπόφασιν.

Προκειμένου δὲ νὰ ἐρωτηθῇ ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς γενομένης προτάσεως, παρετηρήθη ὑπό τινος, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης ἀναγνωσθέντος δ' ἐπὶ τούτῳ τοῦ ὀνομαστικοῦ καταλόγου καὶ ἀποδειχθέντος ἀληθοῦς τοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 1/2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς

Ι. Ἀποστολίδης.

Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΕ'.

Τῆς 27 Ἰουνίου 1856.

Πλήρους οὔσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν προσηκόντως.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ἐπιτροπῶν α') ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, καὶ β') ἐπὶ τοῦ περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας συμβάσεως ὡς πρὸς τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν ὑπηκόων ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, καὶ παραδεχομένη τὴν ἀρχὴν καὶ τὰ καθέκαστα αὐτοῦ, συνιστᾷ αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψήφισίν της μὲ τὰς ἑφεξῆς μικρὰς τροποποιήσεις.

Ὡς πρὸς τὸ ἄ. ἄρθρον.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, ἐν τῇ περὶ ταύτης διατάξει αὐτοῦ, ἀκούων τὴν γνώμην τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου κτλ.

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον 5.

Ν' ἀπαλειφθῇ μὲν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ § ἄ. ἡ λέξις « καὶ ἐπαρχιῶν », νὰ προστεθῇ δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄ. ἐδαφίου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ περικοπὴ, « ὅταν ταῦτα (τουτέστιν τὰ περιτειχίσματα) δὲν ἦναι ὑπὸ ἐνοίκιον ἢ εἰς καθημερινὴν τοῦ ἰδιοκτήτου χρῆσιν ».

Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ 2 ἐδαφίου τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἀντὶ *τριάκοντα ἡμέρας*, νὰ παραταθῇ ἡ προθεσμία ἐπὶ τρεῖς μὲν μῆνας διὰ τοὺς παρόντας, ἐπὶ ἕξ δὲ διὰ τοὺς ἀπόντας ἰδιοκτήτας.

Εἰς πρὸς τὸ 6 ἄρθρον.

Νὰ προστεθῇ εἰς τὸ 2 ἐδάφιον μετὰ τὴν περικοπὴν, « ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, » ἡ φράσις « ἀκούων καὶ τὴν γνώμην τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς. »

Εἰς πρὸς τὸ 8 ἄρθρον, μετὰ τὴν λέξιν « χρωματισμὸς » νὰ προστεθῇ « ἔπου τοιοῦτος εἶναι συνήθης ».

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Σ. Δακὸς, Γ. Δ. Τσιγκουράκος,
Α. Βενιζέλος, Ἰω. Εὐσταθίου.

Ὁ εἰσηγητὴς Φ. Φ ί λ ω ν ο ς.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ καθυποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν κινητὴν περιουσίαν τῶν εἰς τὰ ἀμοιβαῖα κράτη ἀποβιούντων ὑπηκόων των, καὶ παρατηρήσασα, ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη ὡς ἐξασφαλίζουσα τὰ δίκαια ἀμφοτέρων τῶν ὑπηκόων καὶ ἀπαλάττουσα τοῦ λοιποῦ τοὺς

ἔχοντας ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς ἐγκαταλειπομένης περιουσίας ὑπ' ἄλλους τίτλους ἢ ἐκείνους τοῦ κληρονόμου ἢ κληροδόχου ἀπὸ τὰς μέχρι τοῦδε ἀκανονίστους ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου δικαστικὰς διατυπώσεις, θεωρεῖται ἡ ἐπικύρωσίς της ἀναγκαία· συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνυποβαλλομένου νομοσχεδίου, κυροῦντος τὴν σύμβασιν ταύτην.

Προσθέτει μόλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι εἶναι καλὸν ἡ λέξις « δανεισταὶ », ἥτις εἶναι εἰς τὸν προτελευταῖον στίχον τοῦ ἄρθρ. γ'. τῆς συμβάσεως, νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς λέξεως « ἀπαιτηταὶ » καθότι ἡ τελευταία αὕτη λέξις οὖσα γενικὴ, περιέχει ἐν ἑαυτῇ καὶ τοὺς δανειστὰς καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἔχοντας ἄλλας, ὡς εἴρηται, ἀξιώσεις ὑπ' ἄλλον παρὰ τὸν τοῦ κληρονόμου ἢ κληροδόχου τίτλον, ἐνῷ ἡ λέξις « δανεισταὶ » περιορίζεται εἰς μόνην τὴν εἰδικὴν ἰδιότητα τοῦ δανειστοῦ.

Ὁμοίως καὶ ἡ λέξις « ἱκανοποιηθῶσιν, » ἥτις εἶναι εἰς τὸν πρῶτον στίχον τοῦ πρώτου μετὰ τὸ ἄρθρον γ'. παραγράφου, ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς λέξεως « ἐκδικασθῶσι » καθότι ἐπὶ μὲν τῶν αἰτήσεων γίνεται ἐκδίκασις, ἐπὶ δὲ τῶν προσώπων ἱκανοποίησις· ἄλλως, δύναται νὰ γίνῃ ἀφοῦ ἱκανοποιηθῶσιν οἱ τὰς ἀπαιτήσεις ἔχοντες, καὶ τοῦτο διὰ νὰ προληφθῶσιν ἐνδεχόμεναι καὶ ἀναπόφευκτοι ἐνστάσεις παρεξηγήσεων ἐνώπιον τῶν ἁρμοδίων δικαστηρίων, αἵτινες ἐπιφέρουν πάντοτε βραδύτητα καὶ πολυεξόδους συνεπείας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γεώρ. Ῥιζόπουλος, Π. Δελιγιάννης,
Π. Ψάθης, Δ. Ὀρεινός.

Ὁ εἰσηγητὴς Π α ν α γ. Χ ρ ι σ τ ό π ο υ λ ο ς.»

Μετὰ ταῦτα ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος

ΕΥΘ. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς

Ἰω. Α π ο σ τ ο λ ί δ η ς.
Ν. Κ α ί ρ η ς.

Σ Υ Ν Ε Δ Ρ Ι Α Σ Ι Σ ΟΓ'.

Τῆς 28 Ἰουνίου 1856.

Πλήρους οὔσης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνεγνώσθη ἔγγραφον τοῦ πρεσβεύοντος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, δι' οὗ εἰδοποιεῖται τὸ Σῶμα ὅτι παραιτηθέντος τοῦ Κ. Α. Κοντοσταύλου, ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν διωρίσθη ὁ Κ. Α. Κουμουνδοῦρος, πρόεδρος τῆς Βουλῆς.

Προσελθὼν ὁ ἄρτι ἀναγνωρισθεὶς βουλευτὴς Καρυστίας Ἀλ. Κοντόσταυλος, ἔδωκε τὸν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 57 τοῦ Συντάγματος ἀπαιτούμενον βουλευτικὸν ὅρκον, κατὰ τὸ ἐν τέλει τῆς παρούσης προσαρτώμενον τῆς ὁρκωμοσίας πρωτόκολλον.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐκλογὴ τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς, προύτέθησαν αἱ δύω κάλπαι, καὶ προσελθόντες οἱ βουλευταὶ, ἔρριψαν ἐν μὲν τῇ μιᾷ τὰ ψηφοδέλτια, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ τοὺς κυάμους. Τῆς ψηφοφορίας δὲ ἀποπερατωθείσης, ἐγένετο ἡ ἀριθμησις τῶν κυάμων καὶ τῶν ψηφοδελτίων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Στεφανοπούλου καὶ Β. Δημητρακοπούλου, καὶ εὑρέθησαν τὰ δεύτερα ἴσα πρὸς τοὺς κυάμους, ἤτοι 76.

Γενομένης εἶτα καὶ τῆς διαλογῆς τῶν ψήφων ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Δ. Καλλιφρονᾶ καὶ Ἰω. Προβιλεγίου, ἐξήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ ἐξελέξατο πρόεδρον αὐτῆς τὸν Κ. Ἰω. Ζάρκον διὰ ψήφων 70, εὑρεθέντων καὶ 6 ἀγράφων.

Κηρύξαντος δὲ τοῦ προεδρεύσαντος ἀντιπροέδρου τὸ ἀποτέλεσμα, καταλαβὼν ὁ πρόεδρος τὴν ἕδραν, εἶπε τάδε·

« Κύριοι! Ἀναβαίνων τὴν ἕδραν, εἰς ἣν μ' ἐκάλεσεν ἡ κυριαρχικὴ ψῆφός σας, λογίζομαι εὐτυχὴς διότι εὑρίσκομαι εἰς θέσιν νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας μου διὰ τὴν ὑψηλὴν τιμὴν, μεθ' ἧς μὲ περιέβαλεν ἡ ἀγάπη σας.

Ἀλλ' ὑπείκων, Κύριοι, εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην, δὲν ἀγνοῶ τὸ βάρος τῶν ἐμβριθῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα ἀναδέχομαι. Πέποιθα ὅμως εἰς τὴν εἰλικρινῆ συνδρομήν σας, καὶ εἰς αὐτὴν μόνην καὶ εἰς τὴν φιλοπατρίαν ὑμῶν ἐρειδόμενος, ἐλπίζω ν' ἀνταποκριθῶ ἐπαξίως εἰς τὴν εὐμενῆ ἐκλογήν σας, καὶ οὕτω νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν λῆξιν τῆς περιόδου ταύτης ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Βασιλείας, ἅτινα εἰσὶ τὸ μέλημα ὅλων ἡμῶν. »

Εἰς τοὺς βουλευτὰς Λ. Βιλαέτην καὶ Ἰω. Σαγρίδον ἐχορηγήθη μηνιαία ἄδεια ἀπουσίας ὑπὸ τὸν ὅρον.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω α') ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Ἄνδρου νόμου· β') περὶ ἐπιβολῆς φόρου διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος Νάξου· γ') περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων καὶ δ') περὶ κυρώσεως τῆς

μεταξὺ τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας τοῦ Παπαγιάννη συμβάσεως· ἔχουσι δ' ἅπαντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ., τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, συνοδεύων αὐτὸ διὰ τῶν ἑξῆς διασαφήσεων·

Λῆξάσης τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1847 νόμου ὁρισθείσης πενταετοῦς προθεσμίας διὰ τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐπιβληθέντων φόρων πρὸς κατασκευὴν τῆς εἰρημένης προκυμαίας, τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ὡς καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν, διὰ πράξεών των ὑποβληθεισῶν εἰς τὸ ὑπουργεῖον διὰ τῆς νομαρχίας ἐζήτησαντο τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, καθ' ὅσον ὑπολείπεται εἰσέτι μέγα μέρος πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἐπωφελοῦς τούτου ἔργου, ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο πλέον τῶν ἑκατὸν ἑβδομήκοντα χιλιάδων δραχμῶν, κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ διευθύνοντος τὰς ἐργασίας μηχανικοῦ. Τὸ δὲ δημοτικὸν συμβούλιον, ὠφελούμενον ἐκ τῆς περιστάσεως, ἐπρότεινε συνάμα νὰ ἐπινεχθῶσιν αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις εἰς τὸν ἀνωτέρω νόμον.

Α'. Νὰ παύσῃ ἡ εἰσπραξις τῶν ἐπιβαλλομένων δέκα ἑκατοστῶν τοῦ ἐγγείου φόρου ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τοῦ δήμου Ἄνδρου, καὶ νὰ ἐπιβληθῇ φόρος ἓν ἑκατοστὸν ἐπὶ τῆς τιμῆς ἐφ' ὅλων τῶν ἐξαγομένων ἐκ τοῦ λιμένος Ἄνδρου.

Β'. Ὁ ἐπιβαλλόμενος φόρος ἓν ἑκατοστὸν ὡσαύτως ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν εἰσκομιζομένων νὰ ἐπεκταθῇ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου εἰσκομιζομένων προϊόντων πρὸς κατανάλωσιν.

Γ'. Ἐπὶ τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα καὶ τοὺς ὅρμους τοῦ δήμου Ἄνδρου πλοίων, ἐγχωρίων τε καὶ μή, δι' ἑκάστην προσόρμισιν ἀνὰ ἓξ λεπτὰ δι' ἕκαστον τόνον, τῶν ἐχόντων ἕνος μέχρι δεκαπέντε τόνων χωρητικότητα. Ἐπὶ δὲ τῶν ἐχόντων 15 τόνων καὶ ἐπέκεινα, λεπτὰ δέκα. Τὰ ἐγχώρια πλοῖα τὰ ἔχοντα τριάκοντα τόνων καὶ ἐπέκεινα νὰ ὑποτίθενται εἰς φόρον ἐτήσιον, ἅπαξ πληρονόμενον, εἴτε προσορμίζονται εἴτε μή, ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα τὸν τόνον.

Δ'. Ἀντὶ τῶν τριῶν, δύω ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἐχόντων δεκαοκτὼ ἕως ἑξήκοντα ἐτῶν ἡλικίαν, μὴ ἐξαιρουμένων μήτε τῶν ἀριστειού-

χων, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, προσδιορισθησόμενον διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου.

Ε'. Νὰ κατατίθηνται τὰ ἐκ τῶν εἰσπράξεων διαθέσιμα χρήματα εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐπὶ τόκῳ μέχρι τῆς χρήσεως αὐτῶν πρὸς τὸν προκείμενον σκοπόν.

Ὑποστηρίζει δὲ τὰς κυριωτέρας τῶν τροποποιήσεων τούτων διὰ τῶν ἑξῆς λόγων·

1) Διότι ἡ κατὰ τὴν ἐξαγωγὴν εἰσπραξις τῶν φόρων θεωρεῖται καὶ εὐκολωτέρα καὶ ὠφελιμωτέρα διὰ τὸν δῆμον, ἀφ' οὗ μάλιστα τὰ λιμάνια, τὸ κυριώτερον προϊὸν τοῦ δήμου, πληρόνουσιν ἤδη τὸν φόρον των κατὰ τὴν ἐξαγωγήν.

2) Διότι ὁ ἐπιβαλλόμενος διὰ τοῦ πρώτου νόμου φόρος τῶν 50 λεπτῶν δι' ἕκαστον τόνον ἐτησίως στρεῖται δικαίας ἀναλογίας, καθ' ὅσον καὶ τὰ μικρὰ καὶ τὰ μεγάλα πλοῖα εἰς τὸν αὐτὸν ὑπεβάλλοντο φόρον· ἀναγκαία δὲ ἐκρίθη ἡ διὰ τὰ μεγάλα πλοῖα ἐτησία πληρωμὴ τοῦ φόρου, εἴτε προσορμίζονται εἴτε δὲν προσορμίζονται ταῦτα, διότι ἄλλως ἤθελον ἀποφεύγει τὴν πληρωμὴν των μὴ προσορμιζόμενα.

3) Διότι οἱ δημόται ὑποκείμενοι καὶ εἰς τὰ διὰ τοῦ περὶ ὁδοποιΐας νόμου ἐπιβαλλόμενα ἡμερομίσθια δὲν δύνανται νὰ χορηγήσωσι καὶ τὰ τρία διὰ τοῦ νόμου ἐπιβαλλόμενα διὰ τὴν προκυμαίαν.

Ἐπειδὴ δὲ τὰς παρατηρήσεις ταύτας, τὰς ὁποίας τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐκ τῆς πείρας καὶ τῆς ἀνάγκης τῶν περιστάσεων ὁδηγούμενον ὑπέβαλε, τὰς ὑποστηρίζει ὡς ὀρθὰς καὶ ἡ προϊσταμένη Διοικ. ἀρχή, συνετάχθη τὸ πτρουσιαζόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 28 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ. »

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον πρῶτον.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1847 Ν'. νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, παρατείνεται ἐπὶ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπὶ ταῖς ἑξῆς τροποποιήσεσιν·

ἀ. Ἀντὶ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § ἀ. τοῦ εἰρημένου νόμου ἐπιβαλλομένων δέκα ἑκατοστῶν τοῦ ἐγγείου φόρου ἐφ' ὅλων τῶν προσόδων τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἐπιβάλλεται φόρος ἐφ' ὅλων τῶν ἐπιβιβαζομένων ἐπὶ τῶν πλοίων προϊόντων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου ἓν ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

β'. Ἐπιβάλλεται ὡσαύτως φόρος ἐφ' ὅλων τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ αὐτοῦ ὑποτελωνείου εἰσκομιζομένων προϊόντων πρὸς κατανάλωσιν ἓν ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

γ'. Ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα καὶ τοὺς ὅρμους τοῦ δήμου Ἄνδρου πλοίων ἀνὰ ἓξ μὲν λεπτὰ δι' ἕκαστον τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἑνὸς μέχρι δέκα πέντε τόνων χωρητικότητα, ἀνὰ δέκα δὲ λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων δεκαπέντε τόνων καὶ ἐπέκεινα χωρητικότητα, δι' ἑκάστην προσόρμισιν.

Τὰ ἐγχώρια τοῦ δήμου πλοῖα, τὰ ἔχοντα τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα τόνων χωρητικότητα, ὑποβάλλονται εἰς ἐτήσιον φόρον, ἅπαξ πληρονόμενον κατὰ τὰς ἀρχὰς ἑκάστου ἔτους, ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον τόνον.

δ'. Δύω ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἐχόντων ἀπὸ δεκαοκτὼ ἕως ἑξήκοντα ἐτῶν ἡλικίαν, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ἀριστοκρατικῶν, ἢ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν, προσδιορισθησόμενον διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου νομίμως ἐγκεκριμένου.

ε. Τὰ ἐκ τῶν εἰσπράξεων διαθέσιμα χρήματα θέλουν κατατίθεσθαι ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν μέχρι τῆς χρήσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

« Ἡ νῆσος Νάξος στρεῖται πρὸ πολλοῦ ἀσφαλοῦς ὁρμητηρίου,

καθ' ὅσον ὁ ἕλλοτε λαμπρὸς αὐτῆς λιμὴν μένει ἀνεπισκεύαστος, κατεστραμμένη ὡς ἐκ τῆς πολυκαιρίας, καὶ σήμερον δὲν παρέχει οὐδεμίαν ἀσφάλειαν εἰς τὰ προσορμιζόμενα πλοῖα, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τούτου μεγάλας ὑποφέρουσι ζημίας, ἐπεκτεινομένας εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς παραγωγῆς τῆς πλουσίας ταύτης νήσου. Τοὺς κινδύνους δὲ τούτους καὶ τὰς ζημίας ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὰ δημοτικὰ αὐτῆς συμβούλια καὶ τὸ ἐπαρχιακὸν, ἐπανειλημμένως ἔλαβον ὑπ' ὄψιν των τὴν κοινὴν ταύτην ἀνάγκην, ἐπιθυμοῦντα δὲ νὰ ῥυθίσωσιν εἰς ἀποτελέσματα ταχέα, ἐψηφίσαντο τὴν ἐπιβολὴν ἑκατὸν φόρων ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων καὶ τῶν ἰδιοκτησιῶν των. Παρατηροῦντα ὅμως, ὅτι τὸ ἐκ τῶν φόρων τούτων, καὶ τοι λίαν ἐπαχθῶν, παραχθησόμενον ποσὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ταχεῖαν ἔναρξιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις πρὸς τὸ ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς παραγωγῆς τῶν προϊόντων κοινὸν συμφέρον, ἔχουσα καὶ ἰδιαιτέρας ὠφελείας ἐκ τῆς ἐξαγομένης ἐκεῖθεν σμύριδος, εἶναι ἡ μόνη, ἥτις δύναται νὰ προστατεύσῃ καὶ εὐκολύνῃ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ, ἐζητήσαντο καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ δημοσίου.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, πρὶν ἢ φέρῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν Σωμάτων τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον, εἶχε διατάξει τὴν σύνταξιν τοῦ ἀπαιτουμένου σχεδίου καὶ προϋπολογισμοῦ. Κατὰ τοῦτον δὲ καὶ τὰς γενομένας τροποποιήσεις ἡ ἀπαιτουμένη δαπάνη θέλει ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς 200,000. Ἀναγνωρίζοντες ἐπομένως ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ κατασκευὴ τοῦ προκειμένου λιμένος διὰ τὰς σημαντικὰς ὠφελείας, τὰς ὁποίας ὑπόσχεται εἰς τὴν βιομηχανίαν καὶ τὸ ἐμπόριον τῆς εἰρημένης νήσου, οὔσης μιᾶς τῶν εὐφορωτέρων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους, συνετάξαμεν τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, συνοδεύοντες αὐτὸ μὲ τὰς ἑξῆς διασαφήσεις·

1. Οἱ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ἐπιβαλλόμενοι φόροι, καὶ τοι βαρεῖς θεωρούμενοι, ἰδίως μάλιστα ὁ ἐν τῷ § ά. εἶναι ὅμως ἀνεκτοί, καὶ οἱ κάτοικοι, μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἴδωσι μίαν ὥραν ταχύτερον ἀποπερατωμένον τὸ ἔργον, προθύμως συνεισφέρουσιν αὐτοὺς κατὰ τὰς πράξεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων καὶ τοῦ ἐπαρχιακοῦ, φορολογοῦνται δὲ καὶ συντρέχουν εἰς τὸ ἔργον ὅλαι αἱ τάξεις καὶ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν κατοίκων.

2. Ἡ εἴσπραξις τῶν φόρων πρὸς περισσοτέραν εὐκολίαν καὶ ταχύτητα ἀνατίθεται διὰ τοῦ ἄρθρ. 2 εἰς τὸν ταμίαν καὶ τὸν τελώνην ἐπὶ προσδιορισμένῃ ἀμοιβῇ, διὰ νὰ κατακβάλληται

πλειότερα ἐπιμέλεια περὶ τὴν εἴσπραξιν. Ἐνισχυόμενοι οὗτοι παρὰ τῶν αὐτῶν ὀργάνων τῆς εἰσπράξεως καὶ διὰ τῶν αὐτῶν καταδιωκτικῶν μέσων, ἅτινα ἐφαρμόζουν καὶ διὰ τὰς εἰσπράξεις τοῦ δημοσίου, θέλουν ῥυθίνει εἰς ταχύτερα ἀποτελέσματα, ὡς ἡ πεῖρα ἀπέδειξε καὶ δι' ἄλλα ὅμοια δημοτικὰ ἔργα. Οἱ ὑπάλληλοι ἄλλως τε οὗτοι διατελοῦν ὑπεύθυνοι διὰ τὰς πράξεις των κατὰ τὰς περὶ δημοσίων ὑπολόγων διατάξεις.

3. Ἐσκέφθημεν ἀναγκαῖον καὶ δίκαιον ἐνταυτῷ ὥστε ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ ἀναλόγως τῶν μέσων της τὴν συνδρομήν της εἰς τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου τούτου, ἀφοῦ οἱ κάτοικοι μ' ὅλα τὰ δυστυχήματα, τὰ ὁποῖα ὑπέφερον τὰ σημαντικώτερα προϊόντα καὶ αἱ ἰδιοκτησίαι των, συντρέχουσι κοινῶς διὰ φόρων ἀρκετὰ βαρέων ἐπεκτεινομένων καὶ εἰς ἀνωτέρας τάξεις. Ἡ Κυβέρνησις πρὸς τοὺς γενικοὺς λόγους, οἵτινες προκαλοῦσι τὴν συμμετοχὴν καὶ τὴν σύμπραξίν της εἰς τοιαῦτα δημόσια καὶ κοινωφελῆ ἔργα, ἔχει, καθὰ ἀνωτέρω ἐρρέθη, ἰδιαιτέρας ὠφελείας ἐκ τῆς ἐκεῖθεν ἐξαγομένης σμύριδος ὑπὲρ τὰς δραχ. 400 χιλιάδας κατ' ἔτος. Τὴν συνδρομὴν ταύτην, προσδιοριζομένην διὰ τοῦ ἄρθρου 3 εἰς δραχμὰς πέντε χιλιάδας, θέλει χορηγεῖ τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον κατ' ἔτος καὶ ἐπὶ πέντε ἔτη μετὰ τὴν ἐπικύρωσιν τοῦ προϋπολογισμοῦ του, εἰς ὃν θέλει καταχωρεῖσθαι.

4. Τὰ ἄρθρα 4, 5 σκοπὸν ἔχουν νὰ ἐπιταχύνουν τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔργου, εἰς ὃ τείνουσιν ὅλαι αἱ προσπάθειαι τῶν κατοίκων, διὰ δανείου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἰδίων φόρων.

5. Τὸ ἄρθρον 6 ἀφορᾷ τὸν τρόπον τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου, ἐξομοιοῦν αὐτὸ μὲ τὰ περὶ τῆς ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων διατεταγμένα ὑπὸ τὴν ἐφορείαν ἐπὶ τούτῳ ἐπιτροπῆς, τῆς ὁποίας τὰ πρόσωπα ὁρίζονται. Τὰ δὲ καθήκοντα αὐτῆς ὁρισθήσονται διὰ Βασ. διατάγματος.

6. Ἡ εἴσπραξις τῶν φόρων προσδιορίζεται διὰ τοῦ ἄρθρου 7 ἐπὶ πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου. Ἐὰν ὅμως μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῶν δὲν ἤθελεν ἀποπερατωθῇ τὸ ἔργον διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων φόρων καὶ τῶν συνδρομῶν τῆς Κυβερνήσεως, ἐξ ἀνάγκης πρέπει νὰ παραταθῇ ἡ εἴσπραξις τῶν φόρων τούτων καὶ πέραν τῆς πενταετίας, μέχρις οὗ ἀποπερατωθῇ τὸ ἔργον.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 28 Ἰουνίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο ΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ εἰς τὴν Βουλήν, ὅπως ἔχει, παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τῇ **28** Ἰουνίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρ. **1**. Διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς γύρωθεν τοῦ λιμένος Νάξου ἀρχαίας προκυμαίας τὴν καθάρισιν τοῦ λιμένος, τὴν κατασκευὴν αἰμασιᾶς καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς παραλίας ὁδοῦ ἐπιβάλλονται οἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι·

Α'. Πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου τῆς νήσου Νάξου.

Β'. Τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, τῶν μελισσίων, τῶν οἰκοδομῶν, καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.

Γ'. Τέσσαρα ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας τῶν κατοίκων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιΐας νόμου.

Δ'. Εἴκοσι δραχμὰς τὸν Β. πῆχυν τοῦ κατὰ μῆκος προσώπου τῶν ἐφ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, ᾠκοδομημένων καὶ μή. Τὸν φόρον τοῦτον θέλουν πληρώσει ἅπαξ οἱ ἰδιοκτῆται εἰς πέντε ἐτησίας ἴσας δόσεις.

Ε'. Δέκα λεπτὰ τὸν τόνον κατ' ἔτος ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα τῆς Νάξου πλοίων.

Ἄρθρ. **2**. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων γίνεται συνάμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων παρὰ τῶν ἀμοιβίων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπ' ἀμοιβῇ **1** τοῖς **0**|**0** ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπολόγους.

Ἄρθρ. **3**. Χορηγεῖται ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου συνδρομὴ πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου πέντε χιλιάδων δραχμῶν, ἀριθ. **5000**,

ἐτησίως καὶ ἐπὶ πέντε ἔτη, αἵτινες θέλουν καταχωρεῖσθαι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρ. **4**. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Νάξου νὰ δανεισθῆ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης, ἢ παρ' ἄλλου δανειστικοῦ καταστήματος, τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἀνωτέρω φόρων.

Ἄρθρ. **5**. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θέλει ἐνεργηθῆ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα· θέλει δὲ ἐποπτεύει ἐπ' αὐτῆς ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐκ τοῦ ἐπάρχου ὡς προέδρου, ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Νάξου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουν κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. **6**. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον **1** φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν. Ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῆ διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων ἐντὸς τῆς πενταετίας ταύτης φόρων, ἡ εἴσπραξις θέλει παραταθῆ καὶ πέραν τῆς πενταετίας διὰ Β. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριε!

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνομεν τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσωμεν τὸ συνταχθὲν νομοσχέδιον περὶ τῶν εἰς τοὺς δήμους παραχωρουμένων προικοδοτήσεων, συνοδεύοντες αὐτὸ μὲ τὰς ἑξῆς διασαφήσεις.

Μεταξὺ τῶν ὑποχρεώσεων, τὰς ὁποίας ἀνέθεσεν εἰς τοὺς δήμους ὁ καταστατικὸς αὐτῶν νόμος πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ δημοτικοῦ των συστήματος καὶ ἐκπλήρωσιν τῶν κοινωφελῶν αὐτοῦ σκοπῶν, αἱ σπουδαιότεραι εἶναι αἱ ἀφορῶσαι τὰ δημοτικὰ ἔργα.

Ὁ τόσον οὐσιώδης οὗτος κλάδος τῆς δημοτικῆς διοικήσεως δὲν προώδευσε παντοῦ ὅσον ἔπρεπε, καθ' ὅσον, ὡς δυνάμεθα νὰ πληροφορηθῶμεν ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν τῆς Κυβερνήσεως αἰτήσεων διαφόρων δήμων, πολλοὶ τούτων δὲν ἀνήγειρον εἰσέτι τὰ ἀναγκαιότερα τῶν καταστημάτων των. Πολλαὶ βεβαίως αἰτίαι συνετέλεσαν εἰς τὴν ὀπισθοδρόμησιν ταύτην τῶν δημοτικῶν ἔργων,

ἀλλὰ ὡς μίαν τῶν κυριωτέρων δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν καὶ τὴν μὴ πραγματοποίησιν τῶν διὰ τοιαῦτα ἔργα προσδιορισθεισῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς προικοδοτήσεως παραχωρήσεων ὑπὲρ τῶν δήμων, περὶ ὧν προέβλεψε μὲν τὸ ἄρθρον 27 αὐτοῦ, ἀλλὰ κατέστη ἀκολούθως ἀνεκτέλεστον, μὴ προβλέψαντος οὐδενὸς μεταγενεστέρου νόμου περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, τὸ ὁποῖον πρέπει ν' ἀποφαίνηται ὡς πρὸς τὸν προσδιορισμὸν τῆς παραχωρουμένης ἐκτάσεως.

Παρατηροῦντες, ὅτι ἡ θεραπεία τῶν τοιούτων ἀναγκῶν τῶν δήμων δὲν δύναται ν' ἀναβληθῇ περαιτέρω, χωρὶς νὰ ἐπιφέρῃ ζημίας μεγάλας, καὶ νὰ καταστήσῃ ἂν ὄχι ἀδύνατον, τοὐλάχιστον δύσκολον εἰς τὸ ἑξῆς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑπὲρ αὐτῶν σκοπῶν τοῦ νόμου διὰ τὴν ἔλλειψιν τῶν καταλλήλων ἐθνικῶν γηπέδων, ἐσκέφθημεν ἕνεκα τούτου ὡς τῆς πρώτης ἀνάγκης τὸ νὰ ἐπισπευσθῇ ἡ διὰ τοιαῦτα καταστήματα προικοδότησις τῶν δήμων· μέχρις οὗ δὲ ὁ ὅσον οὔπω ὑποβληθησόμενος νόμος περὶ τῆς προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν κανονίσῃ τὰ περὶ τῶν ἄλλων προικοδοτήσεων τῶν δήμων, νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ παραχώρησις τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ εἰρημένου νόμου προσδιοριζομένων γηπέδων πρὸς ἀνέγερσιν διαφόρων κοινωφελῶν καταστημάτων.

Ἀντὶ δὲ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας ν' ἀποφαίνηται τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον διὰ πράξεώς του, περὶ τοῦ προσδιορισμοῦ τῆς ἀναγκαιούσης εἰς ἕνα ἕκαστον δῆμον ἐκτάσεως, μετὰ προηγουμένας ἐξετάσεις καὶ κατὰ γνωμοδότησιν τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουνίου 1856.

Οἱ ὑπουργοὶ

ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ.

ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουνίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν παραχωρουμένας εἰς τοὺς δήμους προικοδοτήσεις, ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας, θέλει ἀποφαίνεσθαι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θέλει γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοί.

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἐσυστήθη πρό τινος χρόνου ἐν Λιθερπούλῃ ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία δι' ἑλικοφόρων ἀτμοπλοίων πλεόντων μεταξὺ Λιθερπούλης, Μελίττης, Σύρου, Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ἥτις διευθύνεται ἀπὸ τοὺς Κ. Κ. Παπαγιάννην καὶ Μουσαμπίνην.

Ἡ ἑταιρία αὕτη ἐζήτησατο ἀπὸ τὴν Κυβέρνησιν νὰ συνομολογηθῇ σύμβασις παρέχουσα ἀμοιβαίας εὐκολίας καὶ ὠφελείας. Ἡ Κυβέρνησις λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὴν πρότασιν αὐτῆς, καὶ θεωροῦσα ὅτι διὰ τῆς παραδοχῆς της δὲν παραχωρεῖται κανὲν ἀποκλειστικὸν προνόμιον καὶ ὅτι αἱ ἐκ μέρους τῆς μνησθείσης ἑταιρίας χορηγούμεναι ὠφέλειαι εἶναι σχετικῶς ἀνώτεραι τῶν ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως, καθ' ὅσον αὕτη χορηγεῖ ἀτέλειαν μόνον τῶν ναυτιλιακῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ὤφειλον νὰ πληρώνωσι τ' ἀτμόπλοιά της ἐν Σύρῳ, ἀναβαίνοντα εἰς δραχμὰς 400 ὡς ἔγγιστα κατὰ μῆνα καὶ ἄλλας μικρὰς τινας εὐκολίας, αἵτινες παρεχωρήθησαν προηγουμένως καὶ εἰς ἄλλας ἑταιρίας.

Ἐπειδὴ δὲ ὑπόσχεται νὰ μεταφέρῃ δωρεὰν εἰς τοὺς λιμένας, πρὸς οὓς προσορμίζονται τὰ ἀτμόπλοιά της ὁλόκληρον τὴν ἀλληλογραφίαν μας ἰδιωτικὴν τε καὶ ἐπίσημον, τὰς ἐφημερίδας, τὰ περιοδικὰ συγγράμματα, τὰ παντὸς εἴδους ἔντυπα, τὰ δημόσια χρήματα καὶ δέκα πρόσωπα κατ' ἔτος πρὸς μετάβασιν καὶ ἐπιστροφήν, τὰ ὁποῖα ἤθελον δίδεσθαι ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τ' ἀνάπαλιν παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἑλληνικῶν ὑπαλλήλων, παρεδέχθη αὐτήν, καὶ διώρισε πληρεξούσιον νὰ διαπραγματευθῇ μετὰ τοῦ ἐκ μέρους τῆς ἑταιρίας διορισθέντος τὴν ἀνήκουσαν σύμβασιν.

Ἡ σύμβασις αὕτη συνωμολογήθη, κύριοι, ἐπὶ ταῖς ἀνωτέρω

βάσεσι, καὶ ὑποβάλλεται κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν εἰς ὑμᾶς διὰ νὰ δοθῇ ἡ συγκατάθεσίς σας.

Πρὶν ἢ δώσω τέλος εἰς τὴν παροῦσαν, ἀναγκαῖον θεωρῶ νὰ φέρω εἰς γνῶσιν ὑμῶν, ὅτι ἡ ἑταιρία αὕτη καὶ πρὶν ἢ γενῇ παραδεκτὴ ἡ πρότασίς της, μετέφερε δωρεὰν διὰ τῶν ἀτμοπλοίων της τὰ διὰ τὰ ἀτμόπλοιά μας, ἡ Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἡ Ὕδρα, ἀποσταλέντα εἰς Ἀγγλίαν πληρώματα ἐκ **52** προσώπων συγκείμενα, τὰ ὁποῖα καθ' ὅλον τὸν διάπλουν ἐξ ἰδίων καὶ ἐτροφοδότησε, καὶ διὰ τὰ ὁποῖα ἠθέλαμεν δαπανήσει ποσὸν οὐκ εὐκαταφρόνητον· ἐδέχθη δὲ ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων της καὶ δύο νέους Ἕλληνας σιδηρουργοὺς διὰ νὰ διδαχθῶσιν ἰδίᾳ αὐτῆς δαπάνῃ ὡς μηχανικοὶ καὶ προτίθεται νὰ δεχθῇ καὶ ἄλλους.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, κύριοι, ἡ περὶ ἧς πρόκειται σύμβασις εἶναι ἀξία παραδοχῆς καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι ἡ Βουλὴ θέλει δώσει μετ' εὐχαριστήσεως τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 26 Ἰουνίου **1856**.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Α. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι τῇ **14** Ἰουνίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Λ Ι Α

Α. Γ. ΒΟΥΤΑΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Ἡ κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως μεταξὺ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν ὑγειονομείων, εἰσηγητοῦ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν κυρίου Ἡλία Δωΐλα καὶ τοῦ κυρίου Λουκᾶ Ῥάλλη πληρεξουσίου ἐπιτρόπου τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, τῆς διευθυνομένης ἀπὸ τοὺς κυρίους Παπαγιάννην καὶ Μουσαμπίνην, συνομολογηθεῖσα τὴν **21** Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους σύμβασις, συνισταμένη εἰς ἕνδεκα ἄρθρα, ἐγκρίνεται.

Κατὰ συνέπειαν ἅπασαι αἱ διατάξεις, αἱ ἐμπεριεχόμεναι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύμβασιν, εἴτε πρὸς βάρος τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς, ἡ δὲ σύμβασις αὕτη προσαρτᾶται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, τῆς διευθυνομένης ὑπὸ τῶν Κ. Κ. Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη.

«Ὁ κύριος Ἡλίας Δωΐλας, ἐπιθεωρητὴς τῶν ὑγειονομείων, εἰσηγητὴς τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν, καὶ ὁ κύριος Λουκᾶς Ῥάλλης, ἀντιπρόσωπος τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, τῆς διευθυναμένης ὑπὸ τῶν Κ.Κ. Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη, ἐπιφορτισμένος νὰ διαπραγματευθῇ μὲ τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν τὴν τακτοποίησιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν ἀτμοπλοίων τῆς μνησθείσης ἑταιρίας, τὰ ὁποῖα ἤθελον προσορμίζεσθαι εἴς τινας λιμένας τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου, κοινοποιήσαντες ἀμοιβαίως τὰ πρὸς τοῦτο πληρεξούσιά των, συνεφώνησαν τ' ἀκόλουθα ἄρθρα.

Ἄρθρ. **1.** Ἡ ἐν Λιβερπούλῃ δι' ἑλικοφόρων ἀτμοπλοίων ἀτμοπλοϊκὴ ἑταιρία, διευθυνομένη ὑπὸ τῶν κυρίων Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη ὑποχρεοῦται νὰ διατηρήσῃ συγκοινωνίαν μεταξὺ Λιβερπούλης, Μελίττης, Σύρου, Σμύρνης καὶ Κωνσταντινουπόλεως, διορίζουσα τὸν πλοίαρχον ἑκάστου ἀτμοπλοίου της, τὸ ὁποῖον ἤθελε φορτόνει ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν διὰ Μελίττην, διὰ Κωνσταντινούπολιν καὶ Σμύρνην, νὰ προσορμίζηται τακτικῶς καὶ εἰς Σύρον· ἔχει δὲ τὸ ἐλεύθερον νὰ διορίζῃ τ' ἀτμόπλοιά της νὰ προσορμίζωνται καὶ εἰς ἄλλον ἢ ἄλλους λιμένας ἐξωτερικούς.

Ἐὰν δὲ γίνῃ ποτὲ ἀνάγκη νὰ παύσῃ τὴν συγκοινωνίαν πρός τινα ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ παραγράφῳ σημειωθέντων λιμένων, ἐκτὸς τῆς Λιβερπούλης, Σύρου καὶ Κωνσταντινουπόλεως, ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἕνα μῆνα πρὸ τῆς διακοπῆς ταύτης.

Ἄρθρ. **2.** Αἱ ἡμέραι καὶ ὧραι ὡς ἔγγιστα τῆς ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας, τῶν προσ-

διωρισμένων διὰ τὴν μεταξὺ Λιβερπούλης καὶ Κωνσταντινουπόλεως συγκοινωνίαν, θέλουν γνωστοποιεῖσθαι εἰς τὴν ὑποδιεύθυνσιν τοῦ ταχυδρομείου Σύρου παρὰ τῶν ἐν Σύρῳ πρακτόρων τῆς ἑταιρίας, ἅμα οὗτοι λαμβάνουν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας ἀπὸ Λιβερπούλην ἢ ἄλλον λιμένα, ἀπὸ τὸν ὁποῖον περιμένουν ἀτμόπλουν τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα τοῦ καταρτισμοῦ, τοῦ ἐφοπλισμοῦ καὶ τῆς συντηρήσεως τῶν πρὸς τὴν εἰρημένην ἑταιρίαν χρησιμευσόντων ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας ταύτης, καὶ ἐν γένει πᾶν ἄλλο ἔξοδον γενησόμενον δι' αὐτὰ, θέλουν εἶσθαι εἰς βάρος τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας θέλουν θεωρεῖσθαι καὶ θέλουν γίνεσθαι δεκτὰ εἰς τὴν Σύρον ἐν ὅσῳ χρησιμεύουσι πρὸς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπηρεσίαν, ὡς πλοῖα πολεμικά, καὶ ἀπολαμβάνει πλήρη ἀτέλειαν παντὸς ναυτιλιακοῦ δικαιώματος· οἱ πρὸς χρῆσιν αὐτῶν γαιάνθρακες δὲν θέλουν ὑποβάλλεσθαι εἰς οὐδὲν διαμετακομιστικόν, τελωνιακὸν ἢ ἄλλο τι τέλος.

Οὐδεμία ἀρχὴ δύναται νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὰ ἀπὸ τὸν εἰδικὸν προσδιορισμόν των. Αἱ ἀνωτέρω ἀτέλειαι θέλουν παραχωρηθῆ καὶ εἰς τὰ πρὸ τῆς ἀποτελέσεως τῆς συνθήκης ταύτης παρὰ τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας γενόμενα ταξείδια.

Ἄρθρ. 5. Τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας δύνανται νὰ ἐπιβιβάζωσι διὰ τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἀποβιβάζωσιν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐλευθέρως εἰς Σύρον νομίσματα καὶ ὕλας ἀργυρᾶς καὶ χρυσᾶς, πραγματείας καὶ ἐπιβάτας παντὸς ἔθνους μὲ τὰ πρὸς ἰδίαν των χρῆσιν φορέματα καὶ πράγματα, καθόσον ἡ εἰσέλευσις ἢ ἐξέλευσις, ἡ εἰσαγωγὴ ἢ ἐξαγωγὴ ἐπιτρέπεται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους, συμμορφουμένων τῶν πλοιάρχων ἐν πάσῃ περιπτώσει μὲ τὰς ὑγειονομικὰς, τελωνιακὰς καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπιβίβασιν καὶ ἀποβίβασιν τῶν ἐπιβατῶν καὶ ἐμπορευμάτων. Τὰ αὐτὰ δικαιώματα, αἱ ἀτέλειαι καὶ αἱ αὐταὶ περὶ τὴν ἐνέργειαν εὐκολίαι θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας ταύτης, ἐὰν μετὰ ταῦτα, τῇ συγκαταθέσει τῆς ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, νομίσῃ συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἡ ἑταιρία νὰ προσορμίζωνται τὰ ἀτμόπλοιά της καὶ εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου.

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ἀτμόπλοια τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας νὰ προσορμίζωνται καὶ ἐνεργῶσιν ἐπιβιβάσεις καὶ ἀποβιβάσεις εἰς μέρη τοῦ Βασιλείου, ὅπου δὲν εἶναι ἐπιτετραμμένον.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν μετὰ ταῦτα συναφθῇ σύμβασις μεταξὺ τῆς ἑταιρίας ταύτης καὶ τῆς τοῦ αὐστριακοῦ Λόϋδ καὶ τῶν Γαλλικῶν αὐτοκρατορικῶν διαπορθμεύσεων, κατὰ τὴν ὁποίαν αἱ τρεῖς αὗται ἑταιρίαι ἢ αἱ δύω ἐξ αὐτῶν ἤθελον δύνασθαι ν' ἀνταποδίδωσι καὶ παραλαμβάνωσιν ἀμοιβαίως ἐπιβάτας καὶ πραγματείας, συνομολογεῖται ὅτι πᾶσα διαμετακομιστικὴ ἐνέργεια τῶν ἀτμοπλοίων τῆς ἑταιρίας ταύτης μένει ἐν Ἑλλάδι ἐλευθέρα παντὸς τέλους. Ἐὰν δὲ τὰ ἀτμόπλοια τῆς ἑταιρίας ταύτης καὶ ἐκεῖνα τῆς μιᾶς ἢ τῶν δύω ἄλλων ἑταιριῶν συναντηθῶσι κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν εἰς Σύρον, δύνανται νὰ συμπλησιάζωσι διὰ νὰ ἐνεργήσουν τὰς ἀνταλλαγάς των. Ἐν ἐναντίᾳ δὲ περιπτώσει αἱ πρὸς ἀνταλλαγὴν πραγματεῖαι καὶ χρηματοδέματα θέλουν φυλάττεσθαι, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν οὐδενὸς τέλους, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς καὶ δι' ἐξόδων τῆς ἑταιρίας· ἐπίσης θέλουν φυλάττεσθαι, χωρὶς νὰ ὑπόκεινται εἰς πληρωμὴν οὐδενὸς τέλους, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς τελωνιακῆς ἀρχῆς, αἱ εἰς Σύρον ἢ εἰς ἄλλον λιμένα τοῦ Βασιλείου, ὅπου τῇ τυχὸν συγκαταθέσει τῆς Κυβερνήσεως ἤθελεν ἐπιτρέπεσθαι τοῦτο, ἀποβιβασθεῖσαι πραγματεῖαι καὶ χρηματοδέματα ἀπὸ ἀτμόπλοια τῆς συμβαλλομένης ἑταιρίας, διὰ νὰ δοθῶσιν εἰς ἄλλα τῆς ἰδίας ἑταιρίας ἀτμόπλοια. Αἱ ἐργασίαι αὗται θέλουν ὑπόκεισθαι εἰς τὰς διατάξεις τῶν ὑγειονομικῶν νόμων.

Ἄρθρον 7. Ἡ ἑταιρία ὑποχρεοῦται νὰ λαμβάνῃ δωρεὰν ὅλας τὰς ἐπιστολὰς, ἐφημερίδας, περιοδικὰ συγγράμματα, δημόσια χρήματα καὶ φακέλλους, οἵτινες ἤθελον δοθῆ ἀπὸ τὸ γραφεῖον τῆς ἑλληνικῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, δι' ὅλους τοὺς λιμένας, ὅπου προσορμίζονται τ' ἀτμόπλοια τῆς ῥηθείσης ἑταιρίας. Ὑποχρεοῦται ἐπίσης νὰ λαμβάνῃ ἀμισθὶ ὅλας τὰς ἐπιστολὰς, ἐφημερίδας, περιοδικὰ συγγράμματα, δημόσια χρήματα καὶ φακέλλους, οἵτινες ἤθελον δοθῆ διὰ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἑλληνικῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, ἢ παρὰ τῶν προξένων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος, τῶν ἐδρευόντων εἰς τοὺς λιμένας, εἰς οὓς προσορμίζονται τ' ἀτμόπλοια. Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ ἔντυπα, τὰ ὁποῖα ἤθελον φέρει τ' ἀτμόπλοια ἐξ οἱουδήποτε μέρους, θέλουν παραδίδεσθαι ἐλευθέρα παντὸς τέλους εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἐν Σύρῳ ὑποδιευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων.

Ἄρθρον 8. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς πλοιάρχους τῶν ἀτμοπλοίων, ὁσάκις προσορμίζονται εἰς τοὺς λιμένας τῆς Ἑλλάδος, καθὼς καὶ εἰς τοὺς πράκτορας τῆς ἑταιρίας, νὰ λαμβάνωσιν ἐπιστολὰς, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἑλληνικῶν ταχυδρομείων παραδιδομένων φακέλλων. Ἐξαιροῦνται τοῦ ὅρου τούτου τὰ διπλωματικὰ καὶ προξενικὰ ἔγγραφα τ' ἀνήκοντα εἰς τὴν ἀγγλικὴν

κυβέρνησιν, καθὼς καὶ τὰ τῆς ὑπηρεσίας τῶν πρακτόρων τῆς ἑταιρίας.

Ἄρθρον 9. Ἡ ἑταιρία, διὰ νὰ φανῇ εὐάρεστος εἰς τὴν ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, ὑποχρεοῦται νὰ δέχηται ἀπληρωτὶ ἐπὶ τῶν ἀτμοπλοίων της, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῆς ἑλληνικῆς γενικῆς διευθύνσεως τῶν ταχυδρομείων, δι' ὁποιονδήποτε λιμένα προσαρμίζονται τ' ἀτμόπλοιά της, τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἤθελεν ἀποστείλει, ἀλλ' ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς δέκα πρὸς μετάβασιν καὶ ἐπιστροφὴν κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 10. Ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει ἐπὶ πέντε ἔτη· μετὰ τὴν λῆξιν ταύτην θέλει ἰσχύει δι' ἕτερα πέντε καὶ οὕτω καθεξῆς, ἂν πρὸ ἓξ μηνῶν δὲν ἤθελε γίνει ἐναντία τις καινοποίησις ἐκ μέρους ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

Ἄρθρον 11. Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐκ μέρους τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐπιψηφίσεως, θέλει ἐπικυρωθῇ ἀφ' ἑνὸς ἀπὸ τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου ἀπὸ τὸν ἐν Λιβερπούλῃ διευθυντὴν ἢ διευθυντὰς τῆς ἑταιρίας ταύτης, καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουν ἀνταλλαχθῇ ἐν Ἀθήναις, ἐν διαστήματι τριῶν μηνῶν ἢ καὶ πρότερον εἰ δυνατόν, καὶ θέλει ἐμβῇ εἰς ἐνέργειαν ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν ἐπικυρώσεων.

Πρὸς πίστιν τῶν ἀνωτέρω τὰ δύω συμβαλλόμενα μέρη κτλ. ὑπέγραψαν αὐτὴν καὶ ἐπέθεσαν τὰς σφραγίδας των.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ πεζοδρομίων κλπ., ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαίου καὶ Γ. Πανοπριρτάπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παριψηφίσασα διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Πέτρος Καμπάνης	
Δημήτριος Ὀρεινός		Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	

Δημήτριος Τσάκρης		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος	Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος		Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδῖνος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπριρτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Χρῆστος Ράγκος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ι. Γιολδάσης		Ἰω. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ρεβελιώτης	
Λύσανδρος Βιλαέτης	Ν	Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Λύγερινός		Α. Μαυροειδῆς	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	Ν	Κωνστ. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης		Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	Ν
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	
Ἀθανάσιος Δανελόπουλος	Ν	Π. Δημητρακόπουλος	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	Ν

Α. Παπαδημητριάδης	. . .	Γ. Νικολάου	. . . . . N
Α. Κοκοτάκης	. . . . . N	Γεώργ. Ναύτης	. . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. . .	Μιχαὴλ Σολωμός	. . . . N
Ἰωάν. Εὐσταθίου	. . . . N	Ἀντ. Ρενουάρδος	. . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	. .	Σταμ. Δάρας	. . . . . N
Γεώργιος Μπάνης	. . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . . N
Νικόλαος Πιεράκος	. . . N	Παναγιώτης Ψάθης	. . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .	Νικόλαος Νάζος	. . . . .
Δημήτριος Πουλικάκος	. . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	. N
Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . .
Π. Χριστόπουλος	. . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος	. .
Π. Κανελλόπουλος	. . . .	Γεώργ. Ι. Σταΐκος	. . . .
Νικόλαος Μοσχούλας	. . .	Δημήτρ. Σταΐκος	. . . . N
Σπ. Πήλλικας	. . . . . N	Α. Κιζάνης	. . . . . N
Ν. Πανουριᾶς	. . . . .	Παντολέων Κουντουριώτης	.
Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N	Δημήτριος Μπουδούρης	. .
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	. . . . .	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	. . . N
Σιδέρης Πράτσικας	. . . .	Μ. Χουρμούζης	. . . . .
Π. Πατρινὸς	. . . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. . N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . . .	Γεώργ. Ῥιζόπουλος	. . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . . N
Ν. Α. Μιώτασης	. . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	. .
Κ. Δαρειώτης	. . . . .	Α. Μάντσαρης	. . . . . N
Ἰω. Σκαβέντσος	. . . . N		

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου **1** μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐζήτησέ τις νὰ ὁρισθῇ ἡ ποιότης τοῦ ὑλικοῦ, διότι πιθανὸν εἰς νομάρχης νὰ διατάξῃ τὴν κατασκευὴν ἑνὸς πεζοδρομίου ἐκ μαρμάρου, καὶ νὰ ὑποβάλῃ τοὺς πολίτας εἰς μεγάλα καὶ μάταια ἔξοδα.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι πᾶσης ἐργασίας ἡ ἐπιτήρησις ἀνατίθεται εἰς μίαν τινα ἀρχήν, ὡς καὶ τῆς προκειμένης εἰς τὸν νομάρχην ἢ τὸν διευθυντὴν τῆς ἀστυνομίας. Οὐδεμία ὅμως ἀρχὴ δύναται, καταχρωμένη τῆς ἐξουσίας της, νὰ διατάξῃ ὅ,τι ἀντίκειται εἰς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου. Ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ ἂν συμβῇ τοιοῦτόν τι, ἡ Κυβέρνησις θέλει φέρει ἀμέσως τὴν ἀνήκουσαν διόρθωσιν, καὶ ἑπομένως θεωρεῖ περιττὴν πᾶσαν ἄλλην διαπραγμάτευσιν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην, αὐθόλως

διατάζει νὰ παραδεχθῇ αὐτὴν, ἀφ' οὗ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν θεωρεῖ ἀναγκαίαν.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ ὅλως περιττὴν τὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν, ἀντικειμένου οὖσαν **Β.** διατάγματος καὶ οὐχὶ τοῦ νόμου. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος νόμου θέλουν βεβαίως ἀναφυῇ πολλαὶ δυσκολίαι, θεωρεῖ προτιμότερον ν' ἀφεθῇ ἡ Κυβέρνησις ἐλευθέρα νὰ διαλύῃ αὐτὰς διὰ **Β.** διαταγμάτων, χωρὶς νὰ δεσμευθῇ διὰ τοῦ προκειμένου νόμου.

Ἀλλὰ παρατηρηθέντος, ὅτι τὸ προκείμενον ἄρθρον προβλέπει τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἀρχῶν, καὶ ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶναι νομικῶς ἀναγκαῖον· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον **1** μὲ τὴν προσθήκην τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα **2**, **3** καὶ **4** κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. **1**. Ἡ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν κατασκευὴ πεζοδρομίων ἐπιβαρύνει τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, ἐν τῇ περὶ ταύτης διατάξει αὐτοῦ, θέλει προσδιορίζει τὸ πλάτος, τὴν ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων ἑκάστης ὁδοῦ.

Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις δύναται νὰ ἐπιβληθῇ δυνάμει **Β.** διατάγματος καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ἄρθρον **2**. Ἡ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐν γένει κατασκευὴ ὑπονόμων ἐνεργεῖται δαπάνῃ τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν δήμων, ἀναδεχομένων τούτων τὸ τεταρτημόριον τῆς δαπάνης. Ἡ κατασκευὴ τῶν εἰς τὰ πλάτη ἐγκαρσίων ὁδῶν ἀντιστοιχούντων τεμαχίων τῆς ὑπονόμου, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ ὁρίου τῆς πόλεως μέχρι τῆς ἐκβολῆς αὐτοῦ, ἐπιβαρύνει ὁλοσχερῶς τὸν δῆμον.

Ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατασκευῆς ὑπονόμου ἐπιβάλλεται εἰς τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου δι' ἀποφάσεως τῆς διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας.

Ἄρθρον **3**. Ἡ κατασκευὴ τῶν τε πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων ἐνεργεῖται κατὰ τὰ περὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων κανονισμένα.

Ἡ δαπάνη προκαταβάλλεται ἐπὶ τῇ βάσει ἀναλογισμοῦ γενησομένου ἐν ἐπὶ τούτῳ πρωτοκόλλῳ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἐπάρχου, δημάρχου καὶ μηχανικοῦ, ὑπ' ὄψιν ἐχόντων τὸ ἀποτέλεσμα τῆς μειοδοτικῆς δημοπρασίας καὶ τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἢ πλατείας μῆκος τοῦ προσώπου ἑκάστης οἰκίας ἢ οἰκοπέδου. Τὸ πρωτό-

κολλον τοῦτο θέλει μένει ἐκτεθειμένον ἐν τῷ δημαρχείῳ, προσκαλουμένων ὁνομαστὶ διὰ προγράμματος τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου ἢ ἐπάρχου, πάντων τῶν ἐν αὐτῷ ἐγγεγραμμένων ἰδιοκτητῶν, ἵνα λάβωσιν αὐτοῦ γνῶσιν καὶ ἐπιφέρωσι τὰς ἐνστάσεις των, ἐὰν ἔχωσι τοιαύτας.

Ἄρθρον **4.** Αἱ ἐνστάσεις αὗται ἐκκαθαρίζονται δικαστικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων **6, 7, 8, 9, 10** καὶ **11** τοῦ περὶ ἀποξηράνσεως τοῦ βοιωτικοῦ πεδίου ΞΗ'. νόμου.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ **6** τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένη δεκαπενθήμερος προθεσμία ἄρχεται δι' ἕνα ἕκαστον ἰδιοκτήτην ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ὁνομαστικῆς προσκλήσεως, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ προηγούμενον ἄρθρον· ἡ δὲ ἐπίδοσις τῆς ἀγωγῆς, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον **7**, γίνεται εἰς τὸν ἀρμόδιον νομάρχην ἢ ἔπαρχον.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου **5** μετὰ τῆς ἐπομένης γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς·

Ὡς πρὸς τὸ ἄρθρον **5.**

«Ν' ἀπαλειφθῇ μὲν εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ § ά. ἡ λέξις «καὶ ἐπαρχιῶν», νὰ προστεθῇ δὲ εἰς τὸ τέλος τοῦ ά. ἐδαφίου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ περικοπή, «ὅταν ταῦτα (τοὐτέστιν τὰ περιτοιχίσματα) δὲν ἦναι ὑπὸ ἐνοίκιον ἢ εἰς καθημερινὴν τοῦ ἰδιοκτήτου χρῆσιν».

Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ **2** ἐδαφίου τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἀντὶ *τριάκοντα ἡμέρας* νὰ παραταθῇ ἡ προθεσμία ἐπὶ τρεῖς μὲν μῆνας διὰ τοὺς παρόντας, ἐπὶ ἕξ δὲ διὰ τοὺς ἀπόντας ἰδιοκτήτας.

Παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐπειδὴ σκοπὸς τῆς προκειμένης διατάξεως εἶναι ἡ καθαριότης, δὲν βλέπει τὸν λόγον, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν ἐξαίρεσιν τῶν ἐπαρχιῶν, ἐνῷ καὶ αὐταὶ, ὅταν ὦσι πολυπληθεῖς, χάριν τῆς ὑγείας τῶν κατοίκων ἔχουσιν ἀνάγκην καθαριότητος.

Προσέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προκείμενος νόμος δὲν εἶναι βεβαίως δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀμέσως παντοῦ, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἀνάγκας καὶ τὴν κατάστασιν τῶν κατοίκων, θέλει φροντίσει νὰ ἐφαρμοσθῇ ἄνευ ἐπαισθητῶν διὰ τοὺς κατοίκους δαπανῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ νόμος εἶναι καὶ εὐεργετικὸς καὶ διαρκὴς, δὲν πρέπει νὰ τὸν κολωβώσωμεν, ἀφαιροῦντες τὰς ἐπαρχίας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐφαρμογὴ θέλει γίνει κατὰ μικρὸν καὶ ἀναλόγως τῆς ἀνάγκης.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ μετὰ τὰς δοθείσας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξηγήσεις, δὲν ἐπιμένει εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τῆς

λέξεως ἐπαρχιῶν. Θεωρεῖ ὅμως ἀναγκαίαν τὴν προτεινομένην προσθήκην, διότι εἶναι ἄδικον νὰ στερῶμεν τὸν πολίτην τῆς χρήσεως τῆς ἰδιοκτησίας του.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ παραδεχθέντος μόνην τὴν αὔξησιν τῆς προθεσμίας τῶν τριάκοντα ἡμερῶν τῶν ἄρθρων **5** καὶ **7** εἰς ἑξήκοντα, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον μὲ τὴν ἀνωτέρω μεταβολήν· ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. **5.** Οἱ ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν καὶ ἐπαρχιῶν παράδειοι ἰδιοκτῆται ὀφείλουν, προσκλήσει τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, νὰ περιτοιχίσωσι τὰ οἰκοπεδά των κατὰ τὰς οἰκοδομικὰς γραμμὰς τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου. Τὰ εἰς τὰ περιτειχίσματα ταῦτα ἀφιέμενα ἀνοίγματα, ἤτοι θύραι, παράθυρα κλπ. πρέπει νὰ ὦσι διαρκῶς κεκλεισμένα.

Ἑξήκοντα ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐπὶ ἀποδείξει διοικητικῆς ἐπιδόσεως τῆς προσκλήσεως, ἐν περιπτώσει ἀμελείας τοῦ ἰδιοκτήτου νὰ περιτοιχίσῃ τὸ οἰκοπεδόν του, ἡ ἀνωτέρω ἀρχὴ θέλει φροντίσει περὶ τῆς περιτοιχίσεως, προκαταβάλλουσα τὴν δαπάνην, καὶ καταδιώκουσα πρὸς ἀπότισιν αὐτῆς τὸν ἰδιοκτήτην, κατὰ τὰ διατεταγμένα περὶ καταδιώξεως τῶν πρὸς τὸ δημόσιον καθυστερούντων, ἐπιφυλαττομένης καὶ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως διὰ τὴν παράβασιν τῆς ἀστυνομικῆς διατάξεως.»

Ὡσαύτως δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ ἄρθρον **6** μὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην, ἣν καὶ ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη, ἔχει δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. **6.** Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **25** τοῦ ΣΓ'. περὶ ὁδοποιίας νόμου ἰσχύει καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, ἀκούων καὶ τὴν γνώμην τῆς δημοτ. ἀρχῆς, προσδιορίζει τὰς δενδροφυτευθησομένας ἀγυιάς, τὸ ποσὸν τῶν εἰς ἑκάστην ἀγυιὰν δενδροστοιχιῶν καὶ τὴν ἀπὸ τῶν γραμμῶν τῶν οἰκιῶν καὶ τὴν ἀπ' ἀλλήλων ἀπόστασιν αὐτῶν.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου **7** ἐπρότεινέ τις ν' ἀφαιρεθῇ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον περὶ προτιμήσεως τοῦ δημοσίου, εἰπών, ὅτι τὸ τοιοῦτον προνόμιαν προσβάλλει οὐσιωδῶς τὴν κτηματικὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἡμεῖς ὀφείλομεν τοὐναντίον δι' ὅλων τῶν μέσων νὰ ἐμψυχώσωμεν.

Καὶ ἄλλου δὲ ὑποστηρίξαντος τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἀναγνώρισε τὸ ἄδικον τῆς τοιαύτης προτιμήσεως, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔξοδον θέλει εἶσθαι ὅλως ἀσήμαντον, δὲν ἐθεώ-

ρησεν ἀναγκαῖον νὰ προτείνῃ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς τελευταίας τοῦ ἄρθρου διατάξεως.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι παρελείφθη μέσον τι ἀσφαλέστερον διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν δαπανῶν, καθ' ὅσον συνήθως, ὅταν τις δαπανᾷ διὰ λογαριασμὸν τρίτου, ὀλίγον φροντίζει περὶ τῆς οἰκονομίας καὶ ἀκριβείας τῆς δαπάνης. Τὸ ἄρθρον λέγει, ὅτι, ἀπόντος τοῦ ἰδιοκτήτου, ἡ πρόσκλησις τοιχοκολλᾶται καὶ δημοσιεύεται διὰ τῆς ἐφημερίδος. Ἀλλ', ὡς γνωρίζομεν, οὐδεὶς ἀναγινώσκει τοιαύτας διὰ τῶν ἐφημερίδων δημοσιεύσεις, καὶ ἐπειδὴ εἶναι σχεδὸν ἀδύνατον νὰ μὴν ἦναι γνωστὴ ἡ διαμονή τινος, θεωρεῖ καλλίτερον νὰ εἰδοποιῆται οὗτος ἀμέσως διὰ τῆς ἁρμοδίας μὲν ἀρχῆς, ἐὰν διαμένῃ ἐντὸς τοῦ Κράτους, διὰ τοῦ προξένου δέ, ὅταν εὑρίσκηται εἰς τὴν ἀλλοδαπήν.

Ἀπαντῶν ἕτερος εἰς τὸν κατὰ τῆς προτιμήσεως τοῦ δημοσίου ἀγορεύσαντα, ἐξέθηκεν ὅτι αἱ παρατηρήσεις του εἰσὶ μὲν ὀρθαὶ καὶ δίκαιαι, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲν πρέπει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν, διότι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνη, γινομένη πρὸς καλλωπισμὸν τῆς οἰκοδομῆς προσαυξάνει τὴν ἀξίαν αὐτῆς, καὶ κατὰ γενικὸν κανόνα προτιμῶνται τὰ πρὸς συντήρησιν καὶ ὕπαρξιν ἑνὸς πράγματος γινόμενα ἔξοδα.

Ἀπαντῶν εἰς τὸν βουλευτὴν Σύρου, παρετήρησεν ὁ τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἐδαφίου προτείνας, ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ δὲν πρόκειται μόνον περὶ πεζοδρομίων καὶ ὑπονόμων, ἅτινα αὐξάνουσι τὴν ἀξίαν μιᾶς οἰκοδομῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ περιτοιχίσματος ἑνὸς οἰκοπέδου, ἡ δὲ δαπάνη αὕτη ματαιοῦται, ὅταν ἐπ' αὐτοῦ κτισθῇ οἰκοδομή, κρημνιζομένου τοῦ προσωρινῶς κατασκευασθέντος περιτοιχίσματος, καὶ κατὰ συνέπειαν οὐδεμίαν εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἐπιφέρει αὔξησιν τῆς ἀξίας. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἡ δαπάνη προσαυξάνῃ τὴν τῆς οἰκοδομῆς ἀξίαν, ἡ ἐκ ταύτης ὠφέλεια ἀφορᾷ τὸν ἰδιοκτήτην καὶ οὐχὶ τὸν δανειστήν, τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα ζητοῦμεν νὰ παραβλάψωμεν διὰ τῆς προκειμένης διατάξεως.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἂν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παρόντος νόμου ἰδιοκτήτης τις δανεισθῇ χρήματα, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπέλθῃ ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου προτεινομένη δαπάνη, ἡ προτίμησις ἴσως θέλει εἶσθαι ὀλιγώτερον ἄδικος, διότι ταὐλάχιστον ὁ δανειστὴς ἐγνώριζε τοῦ νόμου αὐτοῦ τὴν διάταξιν. Ἀλλὰ δυστυχῶς ἤδη πρόκειται νὰ βλαφθῶσι τὰ συμφέροντα τρίτων διὰ τῆς ὀπισθενεργοῦς δυνάμεως τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύναντο βέβαια νὰ προϊδωσιν οἱ μέχρι τοῦδε δανείσαντες χρήματα εἰς

τοιούτους ἰδιοκτήτας οἰκοδομῶν ἢ οἰκοπέδων. Ἀντὶ λοιπὸν νὰ καταφύγωμεν εἰς μίαν τοιαύτην ἀδικίαν, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου, προτείνει νὰ ἐγγράφηται ὑποθήκη καὶ εἰς τὰ λοιπὰ κτήματα τοῦ ἰδιοκτήτου, ὥστε ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ τίμημα τῆς οἰκοδομῆς ἢ τοῦ οἰκοπέδου δὲν ἀρκέσει εἰς τὴν πληρωμὴν τῆς δαπάνης, νὰ ἐξορλῶται αὐτὴ ἐκποιουμένου καὶ ἄλλου κτήματος τοῦ ὀφειλέτου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐννοεῖ νὰ παραβλάψῃ κεκτημένα δικαιώματα τρίτων, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ δαπάνη συνήθως θέλει εἶσθαι ὅλως ἀσήμαντος, καὶ θέλει καλύπτεσθαι ἀπὸ τὴν προσγινομένην εἰς τὴν οἰκοδομὴν αὔξησιν τῆς ἀξίας, τὸ δὲ δημόσιον κατὰ τὸν νόμον προτιμᾶται πάντοτε τῶν ἄλλων ἐνυποθήκων δανειστῶν.

Ἀπήντησεν ὁ βουλευτὴς τοῦ πανεπιστημίου, ὅτι κατὰ διαταγὴν τῆς Κυβερνήσεως ἐπιτροπὴ ἐνασχολεῖται ἰδίως εἰς τὴν σύνταξιν νόμου, σκοπὸν ἔχοντος τὴν βελτίωσιν τῆς κτηματικῆς πίστεως, τὸ δὲ νομοσχέδιον αὐτό, ὡς γνωρίζει, στηρίζεται εἰς ὅλως ἀντιθέτους πρὸς τὸ προκείμενον ἀρχάς. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς, ὅτι ὁ ὑπάρχων νόμος ἐξαιρετικῶς ἀπέδωκεν εἰς τὸ δημόσιον προνόμιον προτιμήσεως, ἀλλὰ μόνον διὰ τοὺς δημοσίους φόρους, διότι βεβαίως ἄνευ φόρων δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐν Κράτει. Ἀλλ' ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος δαπάνη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀφευκτος πρὸς τὴν τοῦ Κράτους συντήρησιν, καὶ ἑπομένως ἡ ἐξαίρεσις ἐκείνη τοῦ νόμου δὲν πρέπει νὰ ἐπεκταθῇ καὶ ἐπὶ ταύτης. Ἐὰν δὲ ἡ δαπάνη αὕτη αὐξάνῃ τοῦ κτήματος τὴν ἀξίαν, τοῦτο ὠφελεῖ μόνον τὸν ἰδιοκτήτην καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ βλάψῃ τὰ συμφέροντα τοῦ πρώτου δανειστοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ τοιαύτη δαπάνη δύναται πολλάκις νὰ ἐξαγκωθῇ καὶ εἰς ἀρκετὰ μεγάλον ποσόν. Προτείνει διὰ ταῦτα, ἀντὶ τῆς λέξεως « ἐπὶ τοῦ κτήματος » νὰ τεθῇ « ἐπὶ τῶν κτημάτων τοῦ ἰδιοκτήτου » πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δημοσίου· νὰ ἐλλείψῃ δὲ ἡ φράσις « χαίρουσα δικαίωμα προτιμήσεως ».

Ἀντεῖπεν ἕτερος ὅτι, ἀφ' οὗ εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα παρεδέχθημεν τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατασκευῆς πεζοδρομίου κτλ. ὀφείλομεν νὰ ὑποκύψωμεν καὶ εἰς τὴν δαπάνην, ἥτις ὅμως πρέπει νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸν ἐκ ταύτης ὠφελούμενον. Ἀλλὰ τίς ἐνταῦθα ὁ ὠφελούμενος; οὐχὶ βεβαίως ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ κτήματος, διότι τὸ κτῆμα πρόκειται πωλούμενον νὰ μεταβιβασθῇ εἰς τὴν κυριότητα ἄλλου. Ὠφελεῖται λοιπὸν μόνον τὸ κτῆμα, τὸ ὁποῖον ἐκαλλωπίσθη, καὶ τὸ κτῆμα αὐτὸ ἐπιβαρύνει ἡ δα-

πάνν, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν ἄλλην τοῦ ἰδιοκτήτου περιουσίαν. Ἐπομένως θεωρεῖ ἄδικον τὴν ἐπέκτασιν τῆς ὑποθήκης ἐφ' ὅλων τοῦ ὀφειλέτου τῶν κτημάτων.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προτίμησιν, ἀφ' οὗ αὕτη ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ νόμου ἀναγκαία διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν φόρων τοῦ Κράτους, πολὺ περισσότερον καθίσταται ἀναγκαία ἐνταῦθα, ὅπου τὸ δημόσιον προκαταβάλλει ἓν ποσὸν δαπανῶν ἐξ αὐτῶν τῶν φόρων, τοὺς ὁποίους ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ ἐξασφαλίσῃ.

Οὕτω δ' ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὲν τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ Βουλευτοῦ τοῦ πανεπιστημίου μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

« Ἄρθρον **7.** Ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης οἰκοπέδου ἢ οἰκοδομήματός τινος, ὑποκειμένου εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῆς κατασκευῆς πεζοδρομίου, ὑπονόμου, περιτοιχίσματος ἢ δενδροφυτείας εἶναι ἀπών, ἡ πρὸς αὐτὸν πρόσκλησις, περὶ ἧς διαλαμβάνει ὁ § δ'. τοῦ ἄρθρου **4** τοῦ παρόντος νόμου, τοιχοκολλᾶται ἐπὶ καταφανοῦς μέρους τῆς ἰδιοκτησίας του, καὶ δημοσιεύεται ἐπιμελείᾳ καὶ δαπάνῃ τῆς ἀρχῆς ἐν μιᾷ τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Κράτους ἐκδιδομένων ἐφημερίδων. Μετὰ παρέλευσιν δὲ ἑξήκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς ἐπικρατείας καὶ τριῶν μηνῶν διὰ τοὺς ἐκτὸς, ἐὰν ὁ ἰδιοκτήτης δὲν καταβάλῃ τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸν ἀναλογίαν τῆς πρὸς κατασκευὴν τοῦ πεζοδρομίου ἢ τῆς ὑπονόμου δαπάνης, ἢ ἐὰν δὲν περιτοιχίσῃ τὸ οἰκόπεδόν του ἢ δὲν ἐνεργήσῃ τὴν διαταχθεῖσαν δενδροφυτείαν, τὸ δημόσιον ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτοῦ, ἐγγράφον ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος ποσοῦ. Ἡ ὑποθήκη αὕτη μετὰ τῶν νομίμων τόκων τῶν γενομένων καὶ γεννησομένων ἐξόδων παρακολουθεῖ τὸ κτῆμα χαίρουσα δικαίωμα προτιμήσεως. »

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον **8** καὶ ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς περὶ προσθήκης τῶν λέξεων « ὅπου τοιοῦτος εἶναι συνήθης », τὴν ὁποίαν ὅμως ὁ ὑπουργὸς ἐθεώρησε περιττὴν, εἰπὼν, ὅτι βεβαίως ὁ χρωματισμὸς θέλει γίνεσθαι ὅπου εἶναι δυνατόν. Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον **8** κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον **9**, ἔχοντα οὕτως·

« Ἄρθρον **8.** Τὰ ἐξωτερικὰ ἀσβεστώματα καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἐν ταῖς πόλεσιν οἰκιῶν πρέπει νὰ εὑρίσκωνται διαρκῶς εἰς καλὴν κατάστασιν. Ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχὴ θέλει προσκαλεῖ τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ φροντίζωσι περὶ τούτου, καταδιώκουσα ποινικῶς τοὺς ὀλιγωροῦντας.

Ἄρθρον **9.** Ἀπαγορεύεται ἡ κατασκευὴ ἐξώστου ἐπὶ πατώματος, οὗ τὸ ὕψος ἄνω τῆς ὁδοῦ δὲν εἶναι τοὐλάχιστον ἐκ τεσσάρων **Β.** πήχεων. Οἱ ἐξῶσται κατασκευάζονται ἐπὶ στερεῶν βάσεων. Ἡ ζώνη ἑκάστης πόλεως, ἐφ' ἧς δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις οἰκοδομῶν, προσδιορίζεται διὰ **Β.** διατάγματος. Τὸ βάθος τῆς ἐκτάσεως ταύτης ἀπὸ τῆς ἐσχάτης οἰκοδομικῆς γραμμῆς κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον σχέδιον τῆς πόλεως δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερον τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως σταδίου.

Ἑκατέρωθεν τῶν λεωφόρων τῶν διὰ τῆς ζώνης ἑκάστης πόλεως διερχομένων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις μιᾶς συστοιχίας ἀγροτικῶν οἰκοδομῶν.

Ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπὸ τὰς λεωφόρους ταύτας καταλαμβανομένων γαιῶν γίνεται κατὰ τὰ ἄρθρα **22** καὶ ἑπόμενα τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν νόμου ἀπὸ **12** Νοεμβρίου **1836.**

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Ἐγένετο τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δανηλόπουλον καὶ Π. Κολποδίνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων **70**· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον **1.** Ἡ εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν κατασκευὴ πεζοδρομίων ἐπιβαρύνει τοὺς παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ὁ νομάρχης, καὶ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ Βασιλείου ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας, ἐν τῇ περὶ ταύτης διατάξει αὐτοῦ, ἀκούων τὴν τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου, θέλει προσδιορίζει τὸ πλάτος, τὴν ποιότητα τοῦ ὑλικοῦ καὶ τὸ εἶδος τῆς κατασκευῆς τῶν πεζοδρομίων ἑκάστης ὁδοῦ.

Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις δύναται νὰ ἐπιβληθῇ δυναμει **Β.** διατάγματος καὶ εἰς τοὺς ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν ἐπαρχιῶν παροδίους ἰδιοκτήτας.

Ἄρθρ. **2.** Ἡ ἐν ταῖς πόλεσιν ἐν γένει κατασκευὴ ὑπονόμων ἐνεργεῖται δαπάνῃ τῶν παροδίων ἰδιοκτητῶν καὶ τῶν δήμων, ἀναδεχομένων τούτων τὸ τεταρτημόριον τῆς δαπάνης. Ἡ κατα-

σκευή των εις τα πλάτη εγκαρσίων οδών αντιστοιχούντων τειμαχίων της υπονόμου, και των από του ορίου της πόλεως μέχρι της εκβολής αυτού, επιβαρύνει ολοσχερώς τον δήμον.

Η υποχρέωσις της κατασκευής υπονόμου επιβάλλεται εις τους παραδίους ιδιοκτήτας δι' αποφάσεως του αρμοδίου νομάρχου, και εν τη πρωτευούση του Βασιλείου δι' αποφάσεως της διευθύνσεως της Αστυνομίας.

Άρθρον 3. Η κατασκευή των τε πεζοδρομίων και υπονόμων ενεργείται κατά τα περί εκτελέσεως δημοσίων έργων κανονισμένα.

Η δαπάνη προκαταβάλλεται επί τη βάσει αναλογισμού γενησομένου εν επί τούτω πρωτοκόλλω υπό των αρμοδίων επάρχου, δημάρχου και μηχανικού, υπ' όψιν εχόντων το αποτέλεσμα της μειοδοτικής δημοπρασίας και το επί της οδού ή πλατείας μήκος του προσώπου εκάστης οικίας ή οικοπέδου. Το πρωτόκολλον τούτο θέλει μένει εκτεθειμένον εν τω δημαρχείω, προσκαλουμένων ονομαστί διά προγράμματος του αρμοδίου νομάρχου ή επάρχου, πάντων των εν αυτώ εγγεγραμμένων ιδιοκτητών, ίνα λάβωσιν αυτού γνώσιν και επιφέρωσι τας ενστάσεις των, εάν έχωσι τοιαύτας.

Άρθρον 4. Αι εντάσεις αύται εκκαθαρίζονται δικαστικώς κατά τας διατάξεις των άρθρων 6, 7, 8, 9, 10 και 11 του περί αποζημιώσεως του βοιωτικού πεδίου ΞΗ'. νόμου.

Η εν τω άρθρω 6 του νόμου τούτου αναφερομένη δεκαπενθήμερος προθεσμία άρχεται δι' ένα έκαστον ιδιοκτήτην από της ημερομηνίας της ονομαστικής προσκλήσεως, περί ης διαλαμβάνει το προηγούμενον άρθρον· η δε επίδοσις της άγωγης, περί ης διαλαμβάνει το άρθρον 7, γίνεται εις τον αρμόδιον νομάρχην ή έπαρχον.

Άρθρον 5. Οι εν ταις πρωτευούσαις των νομών και επαρχιών παρόδιοι ιδιοκτήται οφείλουν, προσκλήσει της αστυνομικής αρχής, να περιτοιχίσωσι τα οικόπεδά των κατά τας οικοδομικάς γραμμάς του εγκεκριμμένου σχεδίου. Τα εις τα περιτοιχίσματα ταύτα αμιέμενα ανοίγματα, ήτοι θύραι, παράθυρα κλπ. πρέπει να ώσι διαρκώς κεκλεισμένα.

Εξήκοντα ημέρας από της επί αποδείξει διοικητικής επιδόσεως της προσκλήσεως, εν περιπτώσει αμελείας του ιδιοκτήτου να περιτοιχίση το οικόπεδόν του, η ανωτέρω αρχή θέλει φροντίσει περί της περιτοιχίσεως, προκαταβάλλουσα την δαπάνην, και καταδιώκουσα προς απότισιν αυτής τον ιδιοκτήτην κατά τα

διατεταγμένα περί καταδιώξεως των προς το δημόσιον καθυστερούντων, επιφυλαττομένης και της ποινικής καταδιώξεως διά την παράβασιν της αστυνομικής διατάξεως.

Άρθρον 6. Η διάταξις του άρθρου 25 του ΣΤ'. περί δεσποτείας νόμου ισχύει και εν ταις πόλεσιν.

Ο νομάρχης, και εν τη πρωτευούση του Κράτους ο διευθυντής της Αστυνομίας, ακούων και την γνώμην της δημοτ. αρχής, προσδιορίζει τας δενδροφυτευθησομένας αγυιάς, το ποσόν των εις εκάστην αγυιάν δενδροστοιχιών και την από των γραμμών των οικιών και την απ' αλλήλων απόστασιν αυτών.

Άρθρον 7. Εάν ο ιδιοκτήτης οικοπέδου ή οικοδομήματός τινος, υποκειμένου εις την υποχρέωσιν της κατασκευής πεζοδρομίου, υπονόμου, περιτοιχίσματος ή δενδροφυτείας είναι απών, ή προς αυτόν πρόσκλησις περί ης διαλαμβάνει ο § Β'. του άρθρου 4 του παρόντος νόμου, τοιχοκολλάται επί καταφανούς μέρους της ιδιοκτησίας του, και δημοσιεύεται επιμελεία και δαπάνη της αρχής εν μιά των εν τη πρωτευούση του Κράτους εκδιδομένων εφημερίδων. Μετά παρελευσιν δε εξήκοντα ημερών από της δημοσιεύσεως ταύτης διά τους εντός της επιμελείας και τριών μηνών διά τους εκτός, εάν ο ιδιοκτήτης δεν καταβάλη την επιβαρύνουσαν αυτόν αναλογίαν της προς κατασκευήν του πεζοδρομίου ή της υπονόμου δαπάνης, ή εάν δεν περιτοιχίση το οικόπεδόν του ή δεν ενεργήση την διαταχθείσαν δενδροφυτείαν, το δημόσιον έκπληροί την υποχρέωσιν αυτού, εγγράφον επί του κτήματος υποθήκην προς εξασφάλισιν του παρ' αυτού καταβληθέντος ποσού. Η υποθήκη αύτη μετά των νομίμων τόκων των γενομένων και γενησομένων εξόδων παρακαλουθεί το κτήμα, χαίρουσα δικαίωμα πρωτιμήσεως.

Άρθρον 8. Τα εξωτερικά ασβεστώματα και ο χρωματισμός των εν ταις πόλεσιν οικιών πρέπει να ευρίσκωνται διαρκώς εις καλήν κατάστασιν. Η αστυνομική αρχή θέλει προσκαλεί τους ιδιοκτήτας να φροντίζωσι περί τούτου, καταδιώκουσα ποινικώς τους ολιγωρούντας.

Άρθρον 9. Απαγορεύεται η κατασκευή εξώστου επί πατώματος, ου το ύψος άνω της οδού δεν είναι τουλάχιστον εκ τεσσάρων Β. πήχεων. Οι έξώστοι κατασκευάζονται επί στερεών βάσεων. Η ζώνη εκάστης πόλεως, εφ' ής δεν επιτρέπεται η ανέγερσις οικοδομών, προσδιορίζεται διά Β. διατάγματος. Το βάθος της εκτάσεως ταύτης από της εσχάτης οικοδομικής γραμμής

κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον σχέδιον τῆς πόλεως δὲν θέλει εἶσθαι ἀνώτερον τοῦ ἑνὸς καὶ ἡμίσεως σταδίου.

Ἑκατέρωθεν τῶν λεωφόρων τῶν διὰ τῆς ζώνης ἑκάστης πόλεως διερχομένων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνέγερσις μιᾶς συστοιχίας ἀγροτικῶν οἰκοδομῶν.

Ἡ ἀποζημίωσις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν ἀπὸ τὰς λεωφόρους ταύτας καταλαμβανομένων γαιῶν γίνεται κατὰ τὰ ἄρθρα 22 καὶ ἑπόμενα τοῦ περὶ ἐκτελέστου τοῦ σχεδίου Ἀθηνῶν νόμου ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1836.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πιζοβρομίων καὶ ὑπονόμων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .
Δημήτριος Ὀρεινὸς . . . N	Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N
Πέτρος Καμπάνης	Γεώργιος Κονδύλης . . . N
Νικόλαος Καΐρης . . . N	Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Βασίλειος Νώνης . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . .	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Νικόλαος Γρανίτσας . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Δύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Σταῦρος Βλάχος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Σωτήριος Στράτος . . .	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . .	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν. Δελένδας . . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N

Θρασ. Α. Ζαΐμης	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . N	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἡλ. Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . N	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος. . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . N	Σπ. Πηλληκας . . . . . N
Ἐμμ. Τσοῦχλος	Ν Πανουργιᾶς. . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Π. Πατρινὸς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γεώρ. Γιατράκος . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Στ. Δῆρας . . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρίδης . . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N

Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Κυριάκος Παναγόπουλος . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν
Δ. Στάϊκος . . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Α. Κιζάνης . . . . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν
Παντολέων Καυτουριώτης .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημήτριος Μπουδούρης . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Σταμάτιος Γ. Δούκος . . Ν	

Ἐγένετο ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ Κύριοι βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Ἰούλιον 1856.

Α.	Β.	Γ.
Περ. Καλαμογδάρτες	Γ. Παναγιωτόπουλος	Κ. Κουρκουμέλης
Ἀναγ. Παπαθανασίου	Κ. Παναγόπουλος	Α. Ἀβέρωφ
Α. Παπαδημητριάδης	Σ. Κοπανίτσας	Σ. Θήλληκας
Δ. Καλλιγρονῆς	Δ. Στάϊκος	Α. Αὐγερινὸς
Π. Καμπάνης	Π. Κοντουριώτης.	Γ. Γιατράκος
Μ. Σολωμός	Ν. Νάζος.	Ν. Βαρβαρῆγος
Ν. Α. Μπότσαρης	Α. Κιζάνης	Δ. Κοκοτάκης
Ἐμμ. Ἀντίπας	Ἀντ. Γρίβας	Σ. Στράτος
Ἰω. Σαγρέδος	Ἠλ. Παπαδᾶτος	Ν. Πιεράκος
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Α. Γιαννουλίδης	Ἰω. Σκαβέντσος
Δ. Μπουδούρης	Π. Κανελλόπουλος.	Γρ. Κορφιωτάκης
Ν. Τσίλιος	Κ. Τσουκαλᾶς	Α. Πετιμεζᾶς
Ν. Μπούκουρας	Σ. Βαρδάτσης	Σ. Μήτσας
Α. Δεξόπουλος	Ν. Χ. Παναγιώτου	Π. Χριστόπουλος
Γ. Τσόκρης	Ν. Μαυρομιχάλης	Ν. Δελένδας
Γ. Μαθεμοχωρίτης	Σ. Δοκὸς	Εὐθ. Κεχαγιᾶς
Ἰωάν. Ἀμβροσιάδης	Β. Δημητρακόπουλος	Α. Παπατσώρης
Α. Στεφάνου	Γ. Γιολδάσης	Α. Μεταξᾶς
Θ. Ζαΐμης	Γ. Τσιγκουράκος	Χ. Θεοχαρόπουλος
Κ. Δαρεϊώτης		

Δ.	Ε.	Ϛ.
Ν. Χ. Ἀναργύρου	Χ. Σουμαρίπας	Κ. Λαμπρινόπουλος
Ἰω. Ζάρκος	Φ. Φλώνος	Χ. Τσαλεμιδᾶς
Ν. Ματθαίου	Γ. Ἀντωνόπουλος	Εὐθ. Κανελλόπουλος
Α. Μαυροειδὴς	Ἰω. Παπαλουκόπουλος	Μ. Χουρμούζης
Α. Τσάκας	Δ. Γεωργαντᾶς	Γ. Κονδύλης
Β. Νώνης	Μ. Τριανταφυλλόπουλος	Α. Μάντσαρης
Ἰω. Καλογερᾶς	Δ. Ζῶτος	Δ. Πολυχρονόπουλος
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Σ. Σούτσος	Π. Δημητρακόπουλος
Ἀντ. Βενιζέλος	Ν. Καΐρης	Π. Ψάθης.
Ἀν. Κορφιωτάκης	Α. Δανελλόπουλος	Δ. Πετροπουλάκης

Ἐμ. Τσοῦχλος	Α. Λόντος	Σιδ. Πράτσικας
Γ. Πατριαρχέας	Σόλων Κρεστενίτης	Α. Κοντόσταυλος
Π. Πατρινός	Γ. Ναύτης.	Χ. Ῥάγκος
Α. Βλαΐτης	Ν. Γρανίτσας	Σ. Δάρας
Δ. Γαβρᾶς	Ἰω. Προβιλέγιος	Α. Ἴσκος.
Γ. Κεφάλας	Π. Κολπρδῖτος	Βελ. Νικολαΐδης
Δ. Πουλικάκος	Ἰω. Ἀποστολίδης	Ν. Ἰατρὸς
Γ. Ῥεβελιώτης.	Δημ. Ἀθανασίου	Π. Δελιγιάννης
Ἰω. Μπαλάφας	Π. Παπατσώνης	Ἰω. Εὐσταθίου

Ζ.

Α. Ῥενουάρδος	Κ. Βλάμης	Δ. Τσόκρης
Στ. Βλάχος	Σ. Ἀντωνόπουλος	Γ. Διαμάντης
Ν. Μπουδούρης	Γ. Ῥιζόπουλος	Ἐμ. Μελετόπουλος
Π. Χρυσοβέργης	Εὐαγ. Κοντογιάννης	Ἰω. Ταταράκης
Κ. Γριβογεώργης	Γ. Μπάνης	Γ. Νικολάου
Α. Μαυροκορδάτος	Γερμ. Μαυρομιχάλης	
Ν. Πανουργιᾶς	Δ. Ὀρεινός	

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι ὁ διοικητὴς τῆς Τραπέζης ἀπέστειλεν εἰς τὸ προεδρεῖον τὸν ἰσολογισμὸν τῆς 1ης ἑξαμηνίας τοῦ τρέχοντος ἔτους, καὶ ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 1/2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Ὁ προεδρεύσας ἀντιπρόεδρος
ΕΥΘ. ΚΕΧΑΓΙΑΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Α. Πετιμεζᾶς.
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΖ'.
Τῆς 6 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν.

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι γῦρες ἀνεχώρησαν τρεῖς ἐκ τῶν ζητησάντων ἀδείας βουλευτῶν πρὶν ἢ τοῖς δοθῇ ἡ τοῦ προεδρείου ἔγγραφος ἄδεια, καὶ οὕτως ὀγδοήκοντα μόνον βουλευταὶ ὑπολείπονται ἐνταῦθα. Ἐὰν δὲ τὸ παράδειγμα αὐτῶν ἀκολουθήσωσι καὶ ἄλλοι, καθίσταται ἀδύνατος σχεδὸν ἡ τῆς Βουλῆς συγκρότησις, ἐν ᾧ πολλὰ καὶ σπουδαῖα ἀντικείμενα ἔχει νὰ συζητήσῃ. Πρὸς ἀπορυγὴν λοιπὸν τῶν προβλεπομένων προσκομμάτων ἡ Βουλὴ ὀφείλει νὰ λάβῃ τὴν δέουσαν πρόνοιαν.

Ἀπήντησέ τις, ὅτι, κατὰ τὸν κανονισμόν, ἐντὸς ἑκάστης συνόδου ὁ βουλευτὴς ἅπαξ μόνον δικαιοῦται νὰ λάβῃ ἄδειαν, ἐν ᾧ ἤδη πολλοὶ πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως ἀνεχώρησαν ἐναντίον τοῦ κανονισμοῦ. Ὑπάρχει δὲ καὶ ἔγγραφος αἴτησις τοῦ προεδρείου πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀστυνομίας, ἵνα μὴ δίδῃ διαβατήρια εἰς βουλευτὰς μὴ ἔχοντας ἄδειαν τοῦ προέδρου, καὶ ἀπορεῖ πῶς ἐναντίον τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος αἰτήσεως τοῦ προεδρείου ἡ ἀστυνομία ἐχορήγησε διαβατήρια.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ προέδρου, ὅτι ἡ πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀστυνομίας αἴτησις τοῦ προεδρείου στηρίζεται εἰς τὸν κανονισμόν, καθ' ὃν αἱ ἀρχαὶ δὲν δύνανται νὰ χορηγῶσι διαβατήρια εἰς βουλευτὰς, ἐὰν δὲν ὦσιν ἐρωδιασμένοι μὲ ἄδειαν τῆς Βουλῆς· ἐπρότεινέ τις ἀ. νὰ ζητηθῇ λόγος παρὰ τῆς διευθύνσεως διὰ τοῦ ὑπουργείου, πῶς ἐχορήγησε διαβατήρια εἰς βουλευτὰς μὴ ἔχοντας ἄδειαν τοῦ προέδρου, καὶ β'. νὰ εἰδοποιηθῶσιν αἱ ἐπαρχίαι τῶν πρὸ πολλοῦ ἀπόντων βουλευτῶν διὰ τὴν αὐτογνώμονα ἀπὸ τῶν βουλευτικῶν αὐτῶν καθηκόντων ἀπομάκρυνσίν των.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰς ἀνωτέρω δύω προτάσεις.

Προκειμένου ἔπειτα νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, τὴν χθὲς ἀναγγελθεῖσαν ὡς ἀντικείμενον τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως, ἐζήτησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς νὰ προηγηθῇ ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ Αὐστρίας καὶ Ἑλλάδος συμβάσεως περὶ τῶν ἀποβιούντων ὑπηκόων, ὡς κατεπείγοντος. Τῆς δὲ Βουλῆς συναινεσάσης, παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι διὰ τῆς ἐκθέσεως ἐνόμισεν αὐτὴ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ λεκτικάς τινας μεταβολὰς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς συμβάσεως· ἀλλ' ἀκολούθως πληροφορηθεῖσα ὅτι αἱ συμβάσεις ἢ γίνονται δεκταὶ ὡς ἔχουσιν, ἢ ἀπορρίπτονται καθ' ὁλοκληρίαν, οὐδεμίᾳ δ' ἐπιτρέπεται μεταβολὴ, ἔστω καὶ λέξεων, ἀνακαλεῖ τὰς ἐπενεχθείσας εἰς τὴν ἔκθεσιν της παρατηρήσεις, συνιστῶσα τὴν παραδοχὴν τῆς συμβάσεως.

Οὕτω δὲ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Βαρδαρῆγον καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν, συνήχθη, κατὰ τὸ τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν ψηφίσασα διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας διὰ τοὺς ἀποβιοῦντας ὑπηκόους, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Λουκᾶς Λάντος	. . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . N	Γεώργιος Διαμάντης	. . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . .	Ν. Δελένδας	. . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	.	Ν. Βαρδαρῆγος	. . . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N	Δεων. Ν. Πετιμεζᾶς	. . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . .	Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	. N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	. N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Α. Κοντόσταυλος	. . . N
Σωτήριος Στράτος	. . .	Βελισάριος Νικολαΐδης	. . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .	Π. Κολποδῖνος	. . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	N	Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Γ. Πανοπιρτόπουλος	. . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . N	Χρῆστος Ράγκος	. . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .	Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος	N
Βασίλειος Νάνης	. . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . .
Σταμάτιος Μήτσας	. . N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . .
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	. . . .	Σ. Κοπανίτσας	. . . .
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . . .	Α. Κορφιωτάκης	. . . . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . N	Γ. Γιατράκος	. . . N
Ἀνδρέας Λύγερινός	. . . .	Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . N

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος ·	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Π. Πατρινὸς . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος · N	Χρ. Τσελαμιδᾶς . . . .
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος · . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης · N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Νικόλαος Λ. Χ. Ἀναργύρου ·
Γ. Κεράλας . . . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος ·	Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . N
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης · N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης · .	Γεώργ. Ναύτης . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Ἰω. Ταταράκης	Στ. Δάρας . . . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . N
Χ. Σουμαρίπας	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης · N
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Δημ. Πωλυχρονόπουλος . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Κυριάκος Πενηρόπουλος . . .
Ἰω. Ἀμβροσιάδης	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N	Δημήτρ. Στάϊκος . . . . N
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .	Α. Κ. Ζάννης . . . . . N
Γεώργιος Μπάνης . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης ·
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Δημήτρ. Μπουδούρης . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . N	Καλαμάϊας Τσουκαλᾶς . . N
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N
Π. Κανελλόπουλος	Εὐαγγέλης Κονταγιάννες . .
Νικόλαος Μοσχοῦλας . . .	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Σπ. Πήλληκας . . . . . N	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης . .
Ν. Πανουργιᾶς	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ μοναδικὸν τοῦ νομοσχεδίου ἄρθρον, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία ὁμοία τῇ ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίαν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Συγκαταθέσει τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν **31** Μαΐου (**12** Ἰουνίου) **1856** κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας σύμβασις περὶ δικαιοδοσίας τῶν δικαστικῶν ἀρχῶν ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν κινητῶν περιουσιῶν τῶν ἐν Αὐστρίᾳ ἀποβιούντων Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀποβιούντων Αὐστριακῶν ὑπηκόων, συγκειμένη ἐξ ἑνὸς μόνου ἄρθρου, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκδοθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προτεθείσης ἔπειτα τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων, λαβὼν ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι πρὶν ἢ προβῶμεν εἰς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, κρίνει ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ σπουδαίας τινὰς παρατηρήσεις ὡς πρὸς τὴν βραδύτητα τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, διὰ τὴν ὁποίαν καὶ ὁ τύπος καὶ ἡ κοινὴ γνώμη πικρῶς καταφέρονται κατὰ τῶν Σωμάτων καὶ κατ' αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ πολιτεύματός μας. Καὶ εἶναι μὲν βέβαια ἐναντία καὶ αὐτῆς ἀκόμη τῆς ἰδέας τῆς συντάξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἡ περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους, δι' ἣ ὑπελογίσθη μία δαπάνη, συζήτησις καὶ ἐπιψήφισίς του· ἀλλ' ὅσον δικαία καὶ ἂν ἦναι ἡ κατάκρισις, τοσοῦτον ἄδικος εἶναι κατ' αὐτὸν ἡ ἀπόδοσις τῆς βραδύτητος εἰς τὰ βουλευτικὰ Σώματα, καὶ διὰ λόγους μάλιστα τοσοῦτον ἐξευτελιστικούς. Τὸ νὰ λέγωμεν, ὅτι ἡ βραδύτης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιβαρύνει τὰς Βουλάς, εἶναι συνταγματικὸς σολοικισμός, ἀφ' οὗ μάλιστα, κατὰ γενικὸν κανόνα, καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ κακὸν ἀπορρέουσιν ἀπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Ὅτι δὲ δὲν πταίουσι τὰ Σώματα, τοῦτο θέλει προσπαθήσει νὰ καταδείξῃ καὶ διὰ πραγμάτων. Ἡ βραδύτης τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ προέρχεται ἢ διότι βραδέως ὑποβάλλεται εἰς τὰς Βουλάς, ὡς ὁ ἐρετεινός, ἢ διότι βραδέως συζητεῖται. Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην περίστασιν πταίει ἀναντιρρήτως τὸ ὑπουργεῖον, μολονότι ἡ βραδύτης τοῦ ἐρετεινοῦ προϋπολογισμοῦ δὲν δύναται νὰ ἐπιβαρύνῃ τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον, διότι αἱ περιστάσεις ἦσαν τοσοῦτον ἀντίθετοι καὶ ἀνώμαλοι,

ὥστε ὑπῆρξεν ἀνάγκη νὰ ἐπενεχθῶσι διάφοροι μεταβολαί, αἵτινες ἐπέφεραν τὴν βραδύτητα τῆς ὑποβολῆς αὐτοῦ εἰς τὰς Βουλάς. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἄλλην περίστασιν, καθ' ἣν, καίτοι ἐγκαίρως ὑποβαλλόμενος, βραδέως συζητεῖται ὑπὸ τῶν Βουλῶν, μετὰ θάρρους ἐπιμένει λέγων, ὅτι καὶ τότε πταίει τὸ ὑπουργεῖον, διότι ἀναπληροῦν τὰς ἀνάγκας του διὰ τῶν πιστώσεων, θεωρεῖ πάρεργον ἢ καὶ περιττὴν τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ συζήτησιν, καὶ ἐπομένως διὰ νὰ ψηφίζωνται τὰ διάφορα νομοσχέδιά του, κρατεῖ τὰς Βουλὰς καθ' ὅλην τὴν σύνοδον, ἐν ᾧ, ἂν τὸ ὑπουργεῖον ἐπέμενε, ποτὲ βεβαίως αἱ Βουλαὶ δὲν ἤθελον ἀρνηθῆ τὴν ταχεῖαν τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιψήφισιν, καὶ ἂς ἐνθυμηθῶμεν ὅτι κατ' αἴτησιν τοῦ ὑπουργείου ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ **1852** ἐπεψήφισε δύω ἐτῶν προϋπολογισμούς. Ἐὰν ὅμως παραδεχθῶμεν, τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν συνέβη, ὅτι αἱ Βουλαὶ ἀρνοῦνται τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν ἐπιψήφισιν, τοῦτο σημαίνει ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἔχει τῶν Βουλῶν τὴν πλειοψηφίαν, καὶ τότε συνταγματικῶς φερόμενον, ὀφείλει ἢ νὰ διαλύσῃ τὴν Βουλὴν ἢ νὰ παραιτηθῇ. Πᾶν ἄλλο μέσον εἶναι ὑπερκυρὴ τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν, εἶναι ἐμπαιγμὸς τοῦ συνταγματικοῦ πολιτεύματος.

Τὰς σκέψεις ταύτας ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ προτάξῃ τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ συζητήσεως, ἀντικρούων τοὺς ἀδίκως καὶ ἀλόγως μεμφομένους τὰ βουλευτικὰ Σώματα διὰ λάθη κυβερνητικά, καθ' ἣν μάλιστα ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὡραίαν ἐκείνην φράσιν τοῦ νῦν ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὁ πολιτισμὸς ἐρρίφθη ἀγωνοθέτης ἐν τῇ Ἀνατολῇ καὶ προσκαλοῦνται αἱ ἐν αὐτῇ ἐθνικότητες εἰς συναγωνισμόν, ἡ δὲ ἐξελθοῦσα νικήτρια θέλει λάβει τὸ γέρας.»

Ἀπαντῶν εἰς τὸν προαγορεύσαντα βουλευτὴν Παρνασίδος, ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ εἴπῃ ὀλίγας μόνον λέξεις οὐχὶ ἐκ μέρους αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον βεβαίως δὲν ἀφοροῦν τὰ ὑπ' ἐκείνου ἐκτεθέντα, ἀλλ' ἐκ μέρους τοῦ ἠθικοῦ καὶ διαρκοῦς προσώπου τῆς κυβερνήσεως. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἡ κυβέρνησις δὲν θέλει νὰ ἔλθῃ εἰς ἀντεγκλήσεις μετὰ τῆς Βουλῆς, οὔτε νὰ ὑπερασπισθῇ ἑαυτὴν ἐπιῤῥίπτουσα τὴν μομφὴν κατὰ τῶν Σωμάτων, τὰ ὁποῖα μάλιστα ἡ Κυβέρνησις ἰδέαν καὶ θέλησιν ἔχει νὰ καλύπτῃ μὲ τὴν εὐθύνην της, καὶ εἶναι ἑτοίμη νὰ προτάξῃ ὑπὲρ αὐτῶν τὰ στήθη της. Ὁμολογεῖ ὅτι αἱ παρατηρήσεις τοῦ προαγορεύσαντος εἰσὶ τῷ ὄντι κατὰ θεωρίαν ὀρθαί, ἀλλὰ δυστυχῶς τὰ πράγματα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν των μεταβάλλονται, αἱ δὲ θεωρίαι χωλαίνουσι πρὸ τῶν ἀπαντωμένων κωλυμάτων. Ἡ Κυβέρνησις καὶ ἐννοεῖ τὴν σημασίαν

τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ συναισθάνεται τὸ ἐκ τῆς βραδείας αὐτοῦ ἐπιψηφίσεως ἄτοπον, ἀλλ' ἂν περιστάσεις ἐβράδυνσιν ἐνίοτε τοῦ προϋπολογισμοῦ τὴν ἐπιψήφισιν, αἱ ἀφορμαὶ εἰσὶ τοῖς πᾶσι γνωσταί, καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνωνται συζητήσεως ἀντικείμενον. Ἄλλως τε ἡ Κυβέρνησις προτιμᾷ νὰ ὑρίσταται μίαν μόνην δοκιμασίαν διὰ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ, καὶ οὕτω νὰ μένῃ ἐλευθέρα εἰς τὰς ἐνεργείας της, παρὰ νὰ ἔρχηται πολλάκις ζητοῦσα πιστώσεις, αἵτινες εἰσὶν ἴσως τέκνον τῆς ἀνάγκης, οὐχὶ δὲ ποτὲ μέσον ὑπερκυρῆς τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν. Νομίζει δὲ ὅτι δὲν εἶναι σήμερον καιρὸς νὰ συζητῶμεν τοιοῦτον ἀντικείμενον, διαβεβαιῶν τὸ Σῶμα ὅτι σταθερὰ ἀπόφασις τῆς Κυβερνήσεως ὅλης εἶναι ἡ ἔλλογος καὶ τακτικὴ εἰς τὰς ἐνεργείας της ταχύτης, καὶ τῆς ἀποφάσεώς της ταύτης θέλει δώσει μετ' οὐ πολὺ δείγματα.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι διὰ τῆς ἀγορεύσεώς του ἁπλῶς μόνον ἠθέλησε νὰ ἐκθέσῃ τὰς σκέψεις του χωρὶς νὰ προκαλέσῃ οὐδεμίαν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Ἐπειδὴ δὲ ὁ ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι αἱ παρατηρήσεις του εἰσὶ κατὰ θεωρίαν μόνον ὀρθαί, τῷ παρατηρεῖ, ὅτι ἄνευ τῆς θεωρίας τὰ πράγματα ἀποβαίνουσι πάντοτε ἀτελῆ.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντος τοῦ **1** ἄρθρου τοῦ κεφ. Α. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Δημητριακοὶ καρποί.

« Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐσόδου τούτου ἐγένετο, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐπὶ τῇ βάσει μετρίας συγκομιδῆς. Ἀλλ' ὁ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς αὐτῶν ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰδέας, ὅτι ἡ μεταξὺ τῶν μεγάλων Δυνάμεων πάλη παραταθήσεται καὶ ὅτι ἑπομένως ἔσεται ἡ αὐτὴ οἷα καὶ κατὰ τὰ δύω τελευταία ἔτη ὕψωσις. Συνταξαμένου τοῦ ὑπ' ὄψιν ἡμῶν προϋπολογισμοῦ κατὰ τὸν μῆνα Δεκέμβριον, οὐδένα εἶχεν ἡ Κυβέρνησις λόγον νὰ δυσπιστῇ πρὸς τοιαύτην ἰδέαν, ἣν τὰ μετὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐπελθόντα πολιτικὰ συμβούλια μεταξὺ τῶν ἐμπολέμων Δυνάμεων καὶ κατὰ συνέπειαν τούτων ἡ ἀποκατάστασις τῆς εἰρήνης ἀνήρεσαν. Διὸ μὲ εὐχαριστησίν της εἶδεν ἡ ἐπιτροπὴ ληφθεῖσαν ὑπ' ὄψιν παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὴν ἐκ τῶν συμβάντων αὐτῶν ἐπενεχθεῖσαν ἐλάττωσιν τῶν τιμῶν, καὶ τὴν μεταῤῥύθμισιν τοῦ ἐσόδου τούτου. Μὴ διστάζουσα δὲ νὰ συμμερισθῇ αὐτὴν, δὲν κρίνει μ' ὅλα ταῦτα περιττὸν νὰ προσθέσῃ, ὅτι ἐν ᾧ ἀφ' ἑνὸς ἡ κατάπαυσις τοῦ πολέμου ὑπόσχεται ὁπωσδήποτε τὴν μετρίασιν τῶν τιμῶν,

ἀφ' ἑτέρου λόγοι οὐχ ἧττον σπουδαῖοι παρέχουσιν ἀφορμὴν νὰ πιστεύῃ τις ὅτι ἡ ἔκπτωσις αὕτη δὲν θέλει εἶσθαι τοιαύτη, οἵα κατ' ἀρχὰς ὑπετέθη. Ἂν, λέγομεν, ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ ὀλίγη ἕνεκα τοῦ πολέμου ἐν Ρωσσίᾳ καλλιέργεια, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ δυστυχήματα, ἅτινα ἐνέσκηψαν κατὰ τῆς γεωργίας εἰς τὰς εὐφορωτέρας ἐπαρχίας τῆς Γαλλίας, ἐπὶ τούτοις δὲ τὴν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς ὑποσχομένην μικρὰν ἐκ τῶν ὀψίμων ἐσοδείαν, φρονοῦμεν ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ ἐλπίζῃ σημαντικὴν εἰς τὰς τιμὰς τοῦ σίτου διαφοράν· ἄλλως τε, Κύριοι, πιστεύομεν, ὅτι τὸ ἐκ τῶν δημητριακῶν καρπῶν προκῦψον ἔλλειμμα εἶναι πολὺ πιθανὸν νὰ καλυφθῇ κατὰ μέγα τοὐλάχιστον μέρος ἐκ τοῦ ἐσόδου τῶν σταφίδων, ὅπερ φρονοῦμεν ἔσεται πενταπλάσιον τοῦ προϋπολογισθέντος.

Ἄμπελοι, κῆποι, περιβόλια, κηπυοί, βαμβάκια καὶ λοιπά.

Τὸ ἐκ τῶν προϊόντων τούτων δημόσιον ἔσοδον προϋπελογίσθη ἴσον τῷ κατὰ τὸ π. ε. βεβαιωθέντι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τροπολογιῶν, ἃς ὑπέστησαν οἱ οἰκεῖοι νόμοι. Ἂν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ πιστεύει ὅτι αἱ δηλώσεις τῶν κήπων κλπ. δὲν ἐγένοντο πλήρεις κατὰ τὸ π. ε. ἕνεκα τῆς καινοτομίας τοῦ μέτρου καὶ τῆς βραδύτητος πρὸς κοινοποίησιν τοῦ νόμου, καὶ ὅτι ἐπομένως ἐρέτος διὰ τῆς ἀκριβοῦς συμμορφώσεως πρὸς τὸν νόμον θέλει ἐπέλθει πλεόνασμα, συμφωνεῖ νὰ μένῃ ὡς ἔχει τὸ ποσόν.

Ἔλαια.

Τὸ ἐκ δραχμῶν **600,000** σημειούμενον ἐκ τοῦ ἐλαίου ἔσοδον εἶναι ἔλαττον τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος βεβαιωθέντος κατὰ δραχ. **150,000**· ἂν δὲ καὶ ἡ ἐσοδεία τοῦ ε. ε. ἦναι πιθανὸν ὅτι δὲν θέλει εἶσθαι ὁμοία τῇ τοῦ π. ε., οὐχ ἧττον δὲν δύναταί τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ διαφορὰ ἔσεται τοσοῦτον μεγάλη, καθ' ὅσον τὸ μὲν ἓν ἔτος καρποφοροῦσι τὰ ἐλαιόδενδρα τινῶν ἐπαρχιῶν, τὸ δὲ ἕτερον τὰ τῶν ἄλλων, καὶ οὕτως ἐπέρχεται σχεδὸν ἐξίσωσις εἰς τὸ δημόσιον ἔσοδον. Πεποιθεῖα μ' ὅλα ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν δημοσίων συμφερόντων ἐγνωσμένον ζῆλον τῆς Κυβερνήσεως, ἐλπίζει ὅτι ληφθήσονται τὰ δέοντα μέτρα πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ ἐσόδου τούτου, τὸ πλεόνασμα τοῦ ὁποίου θέλει καλύψει τὸ ἔλλειμμα, ὅπερ ἐνδέχεται νὰ ἐπέλθῃ εἰς ἄλλα ἔσοδα.

Μίταξα.

Ἂν καὶ κατὰ τὰ τρία τελευταῖα ἔτη τὸ ἐκ τῆς μετάξης ἔσοδον ἀνέβη εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν **210,000**, ἡ Κυβέρνησις ὑπε-

λόγισεν αὐτὸ εἰς **180,000**, ὑποθέτουσα ὅτι ἡ ζήτησις αὐτῆς δὲν θὰ ἦτον τοσοῦτον ζωηρὰ, ὅσον κατὰ τὰ ἔτη ἐκεῖνα.

Συμβάντα ὅμως ἀπευκταῖα καὶ ἀπροσδόκητα ἀναιροῦσι τοὺς φόβους αὐτοὺς καὶ ὑπόσχονται ζήτησιν ὑπὲρ ποτε ζωηροτέραν. Τὰ συμβάντα ταῦτα εἶναι, Κύριοι, ἡ ἄνω μνησθεῖσα πλημμύρα, ἡ καταστρέψασα πολλοὺς μορεῶνας τῆς Γαλλίας. Διὸ πιστεύει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι ἀντὶ ἐλαττώσεως θέλομεν ἔχει ἐπαισθητὴν τοῦ ἐσόδου τούτου αὔξησιν· οὐχ ἧττον ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται ἢ νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της τοῦ νὰ ἴδῃ πρόνοιαν ἰδιαιτέραν ὑπὲρ τῆς αὐξήσεως τοῦ προϊόντος τούτου, καθόσον μάλιστα ἡ χώρα μας ἐστὶν ἡ μᾶλλον προσφυὴς πρὸς τοῦτο. Διὸ συνιστᾷ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν σπουδαιοτέραν πρὸς ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας τοῦ προϊόντος τούτου μέριμναν.

Σῦκα Καλαμῶν καὶ Μεσσήνης.

Διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους, καὶ διότι ἡ τοῦ π. ε. ἐσοδεία ἦν πλουσιωτάτη τὸ ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου ἔσοδον προϋπελογίσθη κατὰ δρ. **35,000** ἔλαττον τοῦ κατὰ τὸ **1855** βεβαιωθέντος, διπλάσιον δὲ τοῦ προϋπολογισθέντος διὰ τὸ αὐτὸ ἔτος· διότι κατὰ τὸν πάγιον νόμον ΣΟΖ'. μετὰ τοῦ ἐγγείου φόρου ἐνοικιάζεται καὶ ἡ ἐπικαρπία τῶν ἐθνικοϊδιοκτήτων, ἥτις πρότερον, ἰδιαιτέρως διατεθειμένη, παρῆγεν ἴσον τῷ ἐγγείῳ ποσόν.

Ἐπὶ τῆς ἐξαγομένης σταφίδος.

Τὸ ἐν τῷ ἐρετειῷ προϋπολογισμῷ σημειωθὲν ποσὸν ἐκ δραχμῶν **110,000** εἶναι ἔλαττον τοῦ διὰ τὸ π. ε. προϋπολογισθέντος κατὰ δραχμὰς **90,000**, διότι ἕνεκα τῆς νόσου τῶν σταφιδαμπέλων τὸ ἐκ τοῦ προϊόντος τούτου ἔσοδον τῶν δύω τελευταίων ἐτῶν δὲν ὑπερέβη τὸ ποσὸν τοῦτο.

Εὐτυχῶς ὅμως οἱ φόβοι, ὑφ' ὧν ἐνεπνέετο ἡ Κυβέρνησις περὶ τοῦ προϊόντος τούτου κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ προϋπολογισμοῦ, δύναταί τις νὰ εἴπῃ, ὅτι ἐξέλιπον σήμερον χάρις εἰς τὰ θεραπευτικὰ μέτρα, καὶ ἐπομένως πιστεύομεν ὅτι τὸ ἔσοδον αὐτὸ οὐδέποτε ἔσεται ἔλαττον τοῦ πενταπλασίου τοῦ προϋπολογιζομένου.

Ῥιζάριον.

Ἡ κατὰ **5000** δραχ. ἐπὶ ἔλαττον προϋπολόγισις τοῦ ἐσόδου τούτου ὑπηγορεύθη ὑπὸ τῆς συνηθους τοῦ προϊόντος ζητήσεως, ἥτις ἦτον ἐλαχίστη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, μὴ ἀποφέρουσα οὔτε τὸ ὑπολογιζόμενον ποσόν.

Καὶ τοῦ προϊόντος τούτου τὴν ἐλάττωσιν δὲν δύναται νὰ ἐξηγήσῃ ἡ ἐπιτροπὴ, διότι πρὸ ἐτῶν ἤρξατο εἰδικωτέρα αὐτοῦ καλλιέργεια, ὑποσχομένη πολλὰ εὐτυχῆ ἀποτελέσματα. Διὸ νο-

μίζει αναγκαῖον νὰ προσελκύσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς καλλιεργείας αὐτῆς κυβερνητικὰ μέτρα.

Λεμόνια, Πορτοκάλια καὶ Κίτρα.

Ἕνεκα τῆς εἰς τὸν σχετικὸν νόμον ἐπενεχθείσης τροπολογίας ἐπὶ τῆς κατὰ ποσὸν ἀντὶ τῆς ἐπὶ τῇ ἀποκεκομμένῃ τιμῇ φορολογίας τοῦ προϊόντος τούτου ἐπέρχεται ἡ ἐλάττωσις τοῦ ἐσόδου κατὰ δραχ. 6,000.

Ζώων.

Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει τι ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν κατὰ 240,000 δραχ. ἐπὶ πλέον προϋπολόγισιν τοῦ φόρου τῶν ζώων, ἀφοῦ, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, τὸ ποσὸν τοῦτο ἐβεβαιώθη κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, καὶ ἀφοῦ διὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος φορολογικοῦ νομοσχεδίου παρέχονται πλείονα ἐγγύα περὶ τῆς ἀκριβοῦς βεβαιώσεως τοῦ ἐσόδου τούτου. »

Λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι εἰς τὴν ἐκποίησιν τῶν δημοσίων καρπῶν δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ κατὰ τόπον τιμὴ αὐτῶν, καὶ ἐντεῦθεν ἐπαισθητὴ συμβαίνει ζημία εἴς τε τοὺς πολίτας καὶ τὸ δημόσιον, διότι οἱ ἀρμόδιοι ὑπάλληλοι εἰς τὴν σύνταξιν τῶν πρωτοκόλλων τῶν τιμῶν λαμβάνουσιν ὑπ' ὄψιν μόνον τὰς εἰς τὰς πρωτευούσας τῶν νομῶν ἢ τῶν ἐπαρχιῶν τρεχούσας τιμάς, ἐν ᾧ αἱ κατὰ δήμους τιμαὶ διαφέρουσι πολλάκις τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ, καὶ ἕνεκα τούτου οἱ φορολογούμενοι δυσκολεύονται νὰ κρατῶσι τοὺς φόρους των, καὶ οὕτω ν' ἀπαλλάττηται ταχέως τὸ δημόσιον τῶν πρὸς συντήρησιν αὐτῶν ἀπαιτουμένων δαπανῶν. Παρακαλεῖ διὰ τοῦτο τὸν ὑπουργὸν νὰ ἐκδώσῃ τὰς περὶ τοῦ ἀντικειμένου ἀναγκαίας διαταγὰς πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ ἀτοπήματος.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἅμα ἀνέλαβε τὴν τῶν οἰκονομικῶν διεύθυνσιν, πρώτη αὐτοῦ φροντὶς ὑπῆρξε τὸ νὰ διατάξῃ τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς νὰ φροντίσωσιν ὅπως οἱ φορολογούμενοι κρατήσωσι τοὺς φόρους των, καὶ ὅτι ὁ προσδιορισμὸς τῆς τιμῆς τῶν σιτηρῶν γίνεται κατὰ τὸν νόμον· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ κεφαλαίου κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν καὶ μετὰ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσι δ' οὕτω·

« ΚΕΦΑΛ. Α'. Ἄμεσοι φόροι.

Ἄρθρον 1. Ἔγγειος φόρος καὶ δικαίωμα ἐπικαρπίας δραχ. 8,406,000: -

» 2. Φόρος ἐπὶ τῶν μελισσίων » 58,000: -
» 3. Ἔγγειος φόρος 3 0/0 » 115,184: -
» 4. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων » 1,500,000: -
» 5. Φόρος ἐπιτηδευμάτων » 284,500: -
» 6. Φόρος οἰκοδομῶν » 182,900: »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 10,546,584: ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Γ. Πανοπριφτόπουλον καὶ Γ. Γιατράκον, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ κεφαλ. Β'. καὶ αἱ ἑπόμεναι τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεις·

Τελωνεῖα.

« Ὁ περιορισμὸς τοῦ ἐσόδου τούτου εἰς τὸν τοῦ π. ε προϋπολογισμὸν ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς νεκρώσεως, ἣν ἕνεκα τῶν γνωστῶν ἀνωμαλιῶν εἶχεν ὑποστῇ τὸ ἐμπόριον κατὰ τὰ ἔτη 1853 καὶ 1854. Διὸ ἡ ἐπιτροπὴ πιστεύει ὅτι ἡ κατὰ δραχ. 393,000 αὔξησις τοῦ κατὰ τὸ π. ε. προϋπολογισθέντος ποσοῦ δὲν εἶναι μεγάλη, ἀφοῦ τοιοῦτον ἐβεβαιώθη κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, καθ' ὃ ἡ κίνησις τοῦ ἐμπορίου δὲν ἦτον μείζων τῆς ἐλπιζομένης κατὰ τὸ τρέχον. Ἄλλως τε ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν πεποίθησιν ὅτι περιοριζομένων τῶν περὶ τὴν βεβαίωσιν τοῦ φόρου αὐτοῦ καταχρήσεων, ἐν πάσῃ περιπτώσει δύναται νὰ εἰσπραχθῇ τὸ ποσὸν τοῦτο, πολὺ δὲ μεῖζον ὅταν αἱ περιστάσεις ὦσιν εὐνοϊκαὶ εἰς τὸ ἐμπόριον, ἡ ἐπὶ ἔλαττον κίνησις τοῦ ὁποίου ἐχρησίμευσε πάντοτε ὡς πρόχειρον ἐπιχείρημα εἰς τοὺς καταχραστὰς ὑπαλλήλους πρὸς κάλυψιν τῆς ἐνοχῆς των. Τὰ εὐτυχῆ δὲ αὐτὰ ἀποτελέσματα εἴς τε τὸ δημόσιον ταμεῖον καὶ τὴν ἐθνικὴν βιομηχανίαν, πρὸς δὲ καὶ τὴν ἐμψύχωσιν τοῦ ἐμπορίου τῆς οὐσιωδεστέρας αὐτῆς πηγῆς τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου, ἡ ἐπιτροπή σας δὲν δύναται νὰ ἐλπίσῃ ἢ εἰς τὴν ἀναθεώρησιν τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως, ὑπὲρ ἧς τοσαύτας ἐξέφρασεν εὐχάς.

Χαρτόσημον.

Ἐκπληρουμένης τῆς εὐχῆς, ἣν κατὰ τὸ π. ε. ἐξέφρασεν ἡ ἐπιτροπή σας περὶ ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρ. 220 τῆς πολ. δικονομίας, ἐκ τοῦ ὁποίου ὠφελούμενοι πλεῖστοι εὐπορούντες ἀπολαύουσι τῶν δικαιωμάτων ἐκείνων, ἐνῷ ἄλλοι ὁμολογουμένως πένητες, καὶ δι' οὓς ὁ νόμος ἐπρόβλεψε, στεροῦνται τούτων· ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι ὄχι μόνον κατὰ 18,000 δραχ. ἠδύνατο ν' αὐξηθῇ τὸ ἐκ τοῦ χαρτοσήμου ἔσοδον, ἀλλὰ κατὰ δεκαπλά-

σιον, ἐκτὸς τῆς ἠθικῆς ὠφελείας, ἥτις θέλει ἐπέλθει εἰς τὴν κοινωνίαν ἐκ τοῦ περιορισμοῦ πρὸς τὴν ψευδορκίαν. Εὔχεται λοιπὸν καὶ πάλιν νὰ δοθῇ ἡ δέουσα ἑρμηνεία εἰς τὸν νόμον.»

Ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσι δ' οὕτω·

« ΚΕΦΑΛ. Β'. Ἔμμεσοι φόροι.

« Ἄρθρον 1. Τελωνεῖα . . . . . δραχ. 3,400,000: .
» 2. Χαρτόσημον . . . . . » 1,274,000: .
» 3. Διάφορα δικαιώματα . . . » 387,974: »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Β'. ἐκ δρ. 5,061,974, ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγουμένοις, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ κεφάλαιον ἐπίσης διὰ ψήφων 70.

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ κεφαλαίου Γ', κενοῦ ὄντος τοῦ ἄρθρου 1, ἔχοντα οὕτω·

« ΚΕΦΑΛ. Γ'. Δημόσια καταστήματα.

Ἄρθρον 2. Ταχυδρομεῖον . . . . . δραχ. 205,000: .
» 3. Τυπογραφεῖον . . . . . » 4,600: »

Ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου αὐτοῦ ἐκ δραχ. 209,600 ἡ αὐτὴ ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, τὸ αὐτὸ καταδείξασα ἀποτέλεσμα.

Ἀνεγνώσθησαν τελευταῖον τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 τοῦ κεφαλαίου Δ'. μετὰ τῶν ἐπὶ διαφόρων ἐξ αὐτῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτω·

Συῦρις.

«Ὑποβληθέντος ἤδη εἰς τὴν Βουλὴν εἰδικοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν ἀναφυεισῶν διενέξεων ἕνεκα τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργολάβου καθυστερήσεως τῶν δύω δόσεων, ἀπέχει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ πραγματευθῇ τὰ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, κανονισθησομένου ὁριστικῶς διὰ τοῦ εἰδικοῦ νόμου.

Θηραϊκὴ γῆ.

Καίτοι πεποιθυῖα ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι γνωσθείσης ἤδη τῆς χρησιμότητος τῆς θηραϊκῆς γῆς, τὸ ἐκ τοῦ ὀρυκτοῦ τούτου δημόσιον ἔσοδον θέλει προβαίνει αὐξόμενον, οὐχ ἧττον δὲν θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ τροποποιήσῃ τὸ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ σημειωθὲν 20,000 δραχμῶν ποσὸν, ἐνῷ τὸ κατὰ τὸ 1854 εἰσπραχθὲν ἀνέβη εἰς δραχμ. 63,000. Ἂν δὲ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ πιστεύει ὅτι ἐκλιπόντων ἤδη τῶν λόγων, οἵτινες καθίστων δύσκολον τὴν συγκοινωνίαν τῶν νήσων καὶ ἑπομένως δυσκόλως ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ ἐπιτηρῇ τὰς τοπικὰς αὐτῆς ἀρχὰς, μολαταῦτα

δὲν κρίνει ἄπο ακοποῦ νὰ ἐλκύσῃ τὴν προσοχήν της ἐπὶ τῶν μᾶλλον ἀποκέντρων ἐπαρχιῶν ἐκείνων, ὧν τὰ εἰσπραττόμενα τελωνιακὰ δικαιώματα δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὴν κίνησιν τῶν λιμένων καὶ ἰδίως τοῦ τῆς Θήρας, καθόσον ἔχει ἀφορμὴν νὰ πιστεύῃ ὅτι μέγιστα διεπράχθησαν ἄλλοτε καταχρήσεις.

Ἁλικαί.

Τὸ ἐκ τῶν ἁλικῶν ἔσοδον ὑπερβαίνει τὸ κατὰ τὸ π. ε. προϋπολογισθὲν κατὰ δραχ. 70,000, εἶναι δὲ ἧττον τοῦ κατὰ τὸ ἔτος ἐκεῖνο βεβαιωθέντος κατὰ δραχ. 30,000. Ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει τὴν ἀκλόνητον βεβαιότητα, ὅτι μετρία περιποίησις τῶν πλουσίων ἁλικῶν μας ἤθελεν ἀποφέρει πολὺ μείζονας εἰσπράξεις, καὶ εὔχεται νὰ ἰδῇ τάχιστα πραγματοποιουμένην τὴν ὑπόσχεσιν τῆς Κυβερνήσεως περὶ ὑποβολῆς εἰδικοῦ νόμου, περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἐλαττωματικοῦ συστήματος τοῦ διέποντος τὴν εἰδικὴν αὐτὴν πηγὴν ἐθνικοῦ πλούτου. Πιστεύει δὲ ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἐπέστησε τὴν προσοχήν της ἐπὶ τῶν καταχρήσεων, τῶν ὑπὸ τῶν μερικῶν ἁλαταποθηκαρίων πραττομένων πρὸς ἰδιοτελῆ σκοπὸν μὲ ἐπαισθητὴν τῶν πολιτῶν ζημίαν.

Δάση.

Ἐνῷ παρὰ τοῖς ἄλλοις πεπολισμένοις ἔθνεσιν ἡ αὔξησις τῶν δασῶν προβαίνει καὶ εἰς αὐτὰ τ' ἄγονα καὶ ἀφυῆ μέρη, παρ' ἡμῖν, τῶν ὁποίων ἡ χώρα καὶ γονιμωτάτη καὶ φύσει δενδροφυὴς ἐστὶν, ἡ περιποίησις αὕτη εἶναι πάντη ἄγνωστος, καὶ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος πολυτιμότατα δάση καταστρέφονται ἐκ τῶν πυρκαϊῶν, τὸ δὲ ἔσοδόν μας ἐκ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ὅπερ μέγα χρηματικὸν ποσὸν ἀπεικονίζει εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν εὐνομουμένων Κρατῶν, παρ' ἡμῖν μόλις ἐπαρκεῖ διὰ τὴν μισθοδοσίαν τῶν λόγῳ πρὸς ἐπιτήρησιν αὐτῶν διατηρουμένων ὑπαλλήλων. Διὸ ἡ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς δὲν δύναται νὰ παρέλθῃ τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ προϋπολογισμοῦ, χωρὶς νὰ ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν λύπην της διὰ τὴν τοσαύτην ὑπάρξασαν παράβλεψιν, καὶ συνιστᾷ εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως προκαλέσῃ τὴν σπουδαίαν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐλαιῶνες, σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες.

Φρονοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ, ὅτι ἐπερατώθη ἤδη ἡ εἰς τὴν κατοχὴν τοῦ δημοσίου παραλαβὴ τῶν ἐγκαταλειφθέντων ἐθνικῶν ἐλαιοδένδρων, ὡς καὶ ἡ γεωγραφικὴ κατὰ τεμάχια σχεδιογράφησις αὐτῶν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας αὐτῶν διαθέσεως, διότι, ὡς καὶ ἄλλοτε ἐρρέθη, ἡ περαιτέρω ἐκχρεμότης αὐτῶν ἐξει λίαν

ἐπιζημίους συνεπείας, μὴ δυναμένου τοῦ δημοσίου οὔτε νὰ ἐπιτηρῇ αὐτοὺς ὡς δεῖ, οὔτε νὰ καλλιεργῇ δεόντως. Τὴν αὐτὴν δὲ εὐχὴν ἐκφράζει καὶ περὶ τῶν ἐθνικῶν σταφιδαμπελώνων καὶ ἀμπελώνων.

Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα.

Ἡ ἐπὶ ἔλαττον ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ παρουσιαζομένη διαφορὰ δὲν εἶναι πραγματική, μετενεχθεισῶν εἰς ἄλλα σχετικὰ κεφάλαια τῶν ἐλλειτουσῶν ποσοτήτων. »

Λαβών δέ τις τὸν λόγον ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 « ἁλικαὶ » ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ περὶ ἁλικῶν γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἡ ἐγγραφὴ τοῦ ἄρθρου ἐν τῷ κεφαλαίῳ τῶν δημοσίων κτημάτων τὸν ἔκαμαν νὰ ὑποθέσῃ, ὅτι γίνεται κακὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ εἴδους τῆς προσόδου τῆς προερχομένης ἀπὸ τὰς ἁλικάς, ἤτις εἶναι φόρος καὶ οὐχὶ ἔσοδον ἐξ ἐθνικοῦ κτήματος. Ἡ Κυβέρνησις πωλεῖ τὸ ἅλας πρὸς 8 λεπτὰ τὴν ὀκάν, αὐθαιρέτως προσδιορίζουσα τὴν τιμὴν αὐτὴν ὡς καὶ ἐκείνην τοῦ χαρτοσήμου, ἐν ᾧ εἰς τὰ ἄλλα ἀντικείμενα, ὡς π. χ. εἰς τὰ ἰχθυοτροφεῖα, ἀφίνεται ἐλεύθερος ὁ συναγωνισμὸς καὶ ἡ τιμὴ αὐτῶν προσδιορίζεται ἀναλόγως τῆς ζητήσεως. Ἐπὶ τῶν ἁλικῶν ὅμως λαμβάνονται ὅλα τ' ἀπαγορευτικὰ μέσα τῆς ἐλευθέρας καλλιεργείας καὶ τοῦ συναγωνισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἡ ἐξ αὐτῶν πρόσοδος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ δημόσιος πλοῦτος, ἀλλὰ φόρος, καὶ διὰ τοῦτο ἡ κατάλληλος αὐτοῦ θέσις εἶναι τὸ κεφάλαιον τῶν ἐμμέσων φόρων. Ἀλλὰ παραβλέπων τὴν τυπικὴν ταύτην παρατήρησιν, περιορίζεται νὰ εἴπῃ μόνον εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ὅτι τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔσοδον τότε μόνον δύναται ν' αὐξήσῃ, ὅταν ἡ Κυβέρνησις θελήσῃ ν' ἀναβιβάσῃ τὴν τιμὴν, πᾶσα δὲ αὐτῶν ἄλλη περιποίησις οὐδεμίαν αὔξησιν τοῦ ἐσόδου δύναται νὰ φέρῃ, διότι ἡ ζήτησις θέλει μείνει ἡ αὐτή.

Τὰς παρατηρήσεις ταύτας ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρῃ, καθ' ὅσον πρὸ πολλοῦ ἀκούεται μία εὐχὴ περὶ τροποποιήσεως τοῦ συστήματος τῆς διαθέσεως τῶν ἁλικῶν, διότι κακῶς χαρακτηρίζεται τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ἔσοδον. Πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς θέλει παραδεχθῇ ὡς ὀρθὰς τὰς παρατηρήσεις του.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τ' ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 καὶ 10 τοῦ κεφαλαίου μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ὡς καὶ τὴν προσθήκην ἑτέρου ἄρθρου, ἑνδεκάτου, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ, ὑπὸ τὸν τίτλον « καθυστεροῦντα ἐξ ἐθνικῶν κτημάτων κατὰ τὸν ΣΝΗ'. νόμον » ἄνευ ποσοῦ ὡς ἀγνώστου· ἔχουσι δ' οὕτω·

« ΚΕΦΑΛ. Δ'. Δημόσια νομίσματα καὶ κτήματα.

Ἄρθρον 1.	Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτὰ . . δραχ.	72,150:	.
» 2.	Ὕδατα θερμὰ . . . . . »	3,060:	.
» 3.	Ἁλικαὶ . . . . . »	520,000:	.
» 4.	Ἰχθυοτροφεῖα . . . . . »	193,000:	.
» 5.	Δάση . . . . . »	218,675:	.
» 6.	Ἐλαιῶνες . . . . . »	330,000:	.
» 7.	Σταφιδῶνες καὶ ἀμπελῶνες . »	37,000:	.
» 8.	Περιβόλια καὶ ἄλλα κτήματα »	139,683:	.
» 9.	Κτήματα διοικούμενα δι' ἐπιστασίας . . . . . »	16,265:	.
» 10.	Δημόσια κτίρια καὶ ἐργαστάσια »	39,850:	.
» 11.	Καθυστεροῦντα ἐξ ἐθν. κτημάτων κατὰ τὸν ΣΝΗ'. νόμον. »		

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχμῶν 1,569,683, ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Ἀντωνόπουλον καὶ Ἠλ. Παπαδαῖον, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ κεφ. Δ'. ψηφισθὲν διὰ ψήφων 70.

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν ἐξακολούθησιν τῆς αὐτῆς συζητήσεως, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΗ'.
Τῆς 10 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρατηρήσαντός τινος, ὅτι ἀνάγκη νὰ ληφθῇ μέτρον τι διὰ τοὺς ἀπόντας βουλευτὰς, ἐκ τῆς ἀπουσίας τῶν ὁποίων τοσαῦτα ἀπαντῶνται προσκόμματα εἰς τὴν τῆς Βουλῆς συγκρότησιν· ἀπήντησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἄλλων μέτρων, ἅτινα ἔλαβε τὸ προεδρεῖον διὰ τὴν ἐπάνοδον τῶν βουλευτῶν, συνεννοήθη καὶ μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον ἀπέστειλεν ἐπίτηδες ἀτμόπλοιον εἰς τὰς νήσους πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπανόδου των, καὶ πιστεύει ὅτι ταχέως αἴρονται τὰ πρὸς συγκρότησιν τῆς Βουλῆς ἀπαντώμενα προσκόμματα.

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καρυστίας κατὰ λάθος ἐτυπώθη τὸ ὄνομα τοῦ Κ. Α. Αὐγερινοῦ ὡς μέλους τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντὶ τοῦ Αὐγερινοῦ Ἀδέρωφ, καὶ ἐξαιτεῖται νὰ ἐπενεχθῇ ἐν τοῖς πρακτικοῖς ἡ ἀνήκουσα διόρθωσις.

Τῆς δὲ Βουλῆς ἀποδεξαμένης τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδιον καὶ ἔκθεσιν περὶ ἀναπληρωματικῆς πιςώσεως ἐκ δραχ. 65,387: 92 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τοῦ ἔτους 1855· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τοῦ Βασιλέως, ὑποβάλλω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον, δι' οὗ ζητεῖται ἀναπληρωτικὴ πίστωσις δραχ. 65,387:92 ἀπέναντι τοῦ διὰ τὸ 1855 ἔτος εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργείου.

Ἡ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο συνοδεύουσα ἔκθεσις τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργοῦ φέρει ἐν ἐκτάσει τὸν λόγον τῆς χρησιμότητος καὶ τῆς ἀνάγκης τῆς αἰτουμένης πιστώσεως, ἣν καὶ πέπεισμαι ὅτι προθύμως θέλετε ἐπιψηφίσει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουνίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΥΛΟΣ. ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1855 ἔτους χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχμῶν 65,387:92 ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς κεφαλαίων, ἤτοι·

Ἐπὶ τοῦ κεφ.	1 ἀ.	. . . . .	10,000
»	2	. . . . .	46,927:92
»	4 γ'.	. . . . .	60
»	6 2	. . . . .	1,200
»	15	. . . . .	7,200
		Τὸ ὅλον . .	65,387:92.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

ΕΚΘΕΣΙΣ

Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1855 ἔτους.

«Αἱ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν ψηφισθεῖσαι πιστώσεις ἀπεδείχθησαν ἀνεπαρκεῖς πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἐξόδων τῆς ναυτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ αὐτοῦ ἔτους κατὰ δραχμὰς 65,387:92 ἐπὶ τῶν ἐφεξῆς κεφαλαίων, ἤτοι·

Ἐπὶ τοῦ κεφ.	1 ἀ.	. . . . .	10,000
»	2	. . . . .	46,927:92
»	4 γ'.	. . . . .	60
»	6 2	. . . . .	1,200
»	15	. . . . .	7,200
		Τὸ ὅλον δραχ. .	65,387:92.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1855 ἔτους Γ. Β. διατάγματος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου ἐσύστησεν ἐπιτροπὴν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ εἰρημένου Β. διατάγματος, δι' ἐξέλεγξιν τῶν αἰτήσεων τῶν ἐχόντων δικαίωμα συντάξεως κατὰ τὸν νόμον. Ἡ ἐν ἐνεργείᾳ μισθοδοσία τῶν εἰρημένων ἀξιωματικῶν, ἐξ ὧν ἡ ἐπιτροπὴ συνέστη, ἐπέφερε τὴν αὔξησιν ταύτην, ἀνήκουσαν εἰς τὸ κεφ. 1 ἀ. τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπερετιμῶντο τὰ τρόφιμα, ἐδέησε νὰ ἐπιτρέψω ν' ἀγοράζωνται ταῦτα εἰς τὰς τρεχούσας τιμάς. Ἐκ δὲ τῆς ὑπερτιμήσεως τῶν τροφίμων προέκυψεν ὑπέρβασις δαπάνης ἐπὶ τοῦ κεφ. 2 δραχ. 46,927:92.

Τὴν αὔξησιν ταύτην τῶν τροφίμων τῶν τιμῶν ἔχον ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν, ἐπερύλαξε τὸ δικαίωμα τῆς αἰτήσεως ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως διὰ τῆς ἐκθέσεώς του πρὸς τὰς Βουλὰς, ὅτε ὑπέβαλε τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1855 ἔτους.

Ἐπὶ τοῦ κερ. 4, 3 τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει ἔλλειμμα δραχ. 60, μὴ συμπεριληφθέντος τοῦ ἐνοικίου ἑνὸς τῶν καταστημάτων τοῦ Β. ναυστάθμου εἰς τὰ προϋπολογισθέντα ἔξοδα.

Ἐπὶ τοῦ κεφ. 6, 2 τοῦ προϋπολογισμοῦ προκύπτει ἔλλειμμα δραχ. 1,200, διότι κατὰ παραδρομὴν ὑπελογίσθη ἡ μισθοσθοδοσία ἑνὸς σπουδαστοῦ ἀνὰ δραχ. 100 κατὰ μῆνα ἐπὶ μείον τοῦ ὁρισθέντος διὰ Β. Διατάγματος μισθοῦ του.

Ἐπὶ δὲ τοῦ κεφ. 15 προκύπτει ἔλλειμμα δραχ. 7,200 ἕνεκα λάθους παρεισρρύσαντος εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 ἔτους (ὅρα τὸ ὑπὸ στοιχ. Α. φύλλον λεπτομερείας τοῦ 15 κεφαλαίου, εἰς ὃ ἡ μισθοδοσία τῶν ἐπιτάκτων πλοιάρχων Β'. τάξεως ἐσημειώθη εἰς δραχ. 72,000 ἀντὶ δραχ. 79,000).

Τὸ σύνολον ὅθεν τῆς ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως, ἧς ἔχει ἀνάγκην τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ναυτικῶν τῆς χρήσεως 1855, συμποσοῦται, ὡς ἀνωτέρω ἀνέφερον, εἰς δραχ. 65,387:92, τῶν ὁποίων τὴν ἐπιψήφισιν ἐξαιτοῦμαι.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς
ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.»

Παρετήρησεν ὁ πρόεδρος, ὅτι δι' οἰκονομίαν χρόνου διέταξε νὰ τυπωθῇ καὶ διανεμηθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους ἔκθεσις, καὶ ἐρωτᾷ τὴν Βουλὴν ἐὰν θέλῃ ν' ἀναγνωσθῇ αὕτη σήμερον.

Περιττῆς δὲ θεωρηθείσης τῆς ἀναγνώσεως, ἀφ' οὗ διενεμήθη ἤδη εἰς τοὺς βουλευτὰς, ἀνήγγειλεν ὁ πρόεδρος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους συζητήσεως.

Οὕτω δὲ ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 Β') 2 καὶ 3 τοῦ κερ. ε. κενῶν ὄντων τῶν ἄρθρων 1 α) 4 καὶ 5, μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Χρεωλύσια, τόκοι καὶ δεκαετεῖς πιστώσεις προικοκτησιῶν.

« Ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὰ εὐεργετικὰ διὰ τοὺς προικοδοτουμένους ἀποτελέσματα τοῦ ἀπὸ 12 Αὐγούστου νόμου, δὲν ἔχει τι ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὴν περὶ τὸ ἔσοδον τοῦτο ἐπελθοῦσαν ἐλάττωσιν· ὅ,τι δὲ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ εἶναι, ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει ν' ἀναβάλλῃ ἐπὶ πλέον τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ πρὸ τριῶν ἐτῶν ἑτοίμου καὶ ὑποσχεθέντος νομοσχεδίου περὶ τῶν δεκαετῶν πιστώσεων, διότι ὄχι μόνον ἀδι-

κον εἶναι νὰ στερῶνται τῶν πλεονεκτημάτων τινὲς πολῖται, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς ἄλλους κατηγορίαν, ἀλλὰ καὶ διότι, ὡς γινώσκει ἡ Βουλὴ, ὑπὸ τὸν ὅρον αὐτὸν ἐπεψηφίσθη ὁ περὶ τῶν ἐκ προικοκτησιῶν καθυστερούντων νόμος τῆς 12 Αὐγούστου· ἐλπίζει δ' ὅτι δὲν θέλει ἀναγκασθῇ νὰ ἐπανέλθῃ πάλιν ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλ' ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει σπεύσει νὰ θέσῃ εἰς ἁρμονίαν τοὺς κατ' οὐσίαν οὐδὲν διαφέροντας αὐτοὺς νόμους. Ἔχουσα δὲ ὑπ' ὄψιν ἡ ἐπιτροπή σας τὰς πολλάκις ὑπὸ τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐκφρασθείσας καὶ ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωρισθείσας παρατηρήσεις περὶ τοῦ πλημμελοῦς τοῦ περὶ προικοδοτήσεως νόμου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἐπῆλθε καὶ ὁ πρὸ μικροῦ ψηφισθεὶς, ἀφορῶν τοὺς προικοδοτηθέντας, ἐπικαλεῖται τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγὴν γενικοῦ νόμου τείνοντος ν' ἀποκαταστήσῃ ἐξ ἴσου τὰς ἑλληνικὰς οἰκογενείας, καὶ ἐπανορθοῦντος τὰς ἐν τῇ ἐφαρμογῇ ἀμφοτέρων τῶν νόμων ἀποδειχθείσας πλημμελεῖς διατάξεις. »

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τ' ἀνωτέρω ἄρθρα μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχοντα οὕτω·

«Κερ. ε. Ἐκποιήσεις ἐθνικῶν κτημάτων.

Ἄρθρ. 1 Β') Χρέη ἐκ προικοκτ. ἀνανεωθέντα κατὰ τὸν ΣιΕ'. νόμον. . . . . } 289,120

» 2. Δεκαετεῖς πιστώσεις προικοκτησιῶν. }

» 3. » » φθαρτῶν κτημάτων . 48,155.»

Ἐπὶ τῇ προτάσει δὲ τοῦ ὑπουργοῦ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ προστεθῇ καὶ 6 ἄρθρον κενὸν ὑπὸ τὸν τίτλον «ἐπταετεῖς πιστώσεις γηπέδων.»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κερ. ἐκ δρ. 337,275 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμ. Ἀντίπαν καὶ Ν. Ματθαίου, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ κεφάλαιον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφάλαιον Ε. τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ 1856, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Ν
Δημήτριος Ὀρεινός	Ν	Πέτρος Καμπάνης	

Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Δημήτριος Τσόκρης		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Ἀλ. Κοντόσταυλος	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάν. Μπαλάφας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρης Βλάχος		Κωνσταντ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	
Σωτήριος Στράτος		Π. Κολποδῖνος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς		Βμ. Ἀντίπας	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Γ. Πανοπριρτόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Χρῆστος Ῥάγκος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Ἐμμανουὴλ Ταοῦχλος	
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	Ν	Ν. Χ. Παναγιώτου	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Σ. Κοπανίτσας	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμμ. Μελετόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης		Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Γ. Γιατράκος	Ν
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Δουκᾶς Στεφάνου	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν	Ἀναγνώστης Διδόπουλος	Ν
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδής	Ν
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	Ν
Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν	Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	Ν	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν
Δ. Γαβρᾶς	Ν	Παναγιώτης Παπατσώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος	Ν	Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης		Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς		Ἰω. Ταταράκης	
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Στυμαρίπας	

Π. Δημητρακόπουλος		Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Α. Παπαδημητριάδης		Γεώργ. Ναύτης	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Στ. Δάρας	
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Νικόλαος Νάζος	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Χριστόπουλος	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος		Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Νικόλαος Μοσχούλας		Α. Κιζάνης	Ν
Σπ. Πήλλικας	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Ν. Πανουργιᾶς		Δημήτριος Μπουδούρης	
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν	Μ. Χουρμούζης	
Σιδέρης Πράτσικας		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Π. Πατρινὸς		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν
Κ. Δαρειώτης			

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα τ' ἄρθρα 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ κεφ. Γ'. κενῶν ὄντων τῶν ἄρθρων 4, 10 καὶ 11, ὡς καὶ αἱ ἐπὶ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 7 παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς. Ἔχουσαι οὕτω·

Χρὴ ἀναθεωρθῆναι κατὰ τὸν ΣΛΒ'. Νόμον.

« Τρίτον ἤδη συνεπληρώθη ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ μνησθέντος νόμου, καὶ μολαταῦτα, κατὰ τὴν ὁμολογίαν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, αἱ δηλώσεις ἐνοικιαστῶν μένουσιν ἐκκρεμεῖς ἐν τοῖς ἀρχείοις τῶν οἰκονομικῶν γραφείων. Πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν οἰκονομ. ὑπαλλήλων ἐφαίνοντο δικαιολογημένοι οἱ ΚΚ. ὑπουργοὶ διὰ πᾶσαν βραδύτητα· ἀλλ' ἀφ' οὗ ὄχι μόνον ὁ ἀριθμὸς τοῦ προσωπικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ μισθοδοσία αὐτῶν μὲ ἐπαισθητὴν τοῦ δημοσίου ταμείου ζημίαν αὐξήθη, πᾶσα ἀναβολὴ δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ἢ ὡς ὀλίγη ἐκ μέρους

τῶν κατωτέρων αὐτῶν ὀργάνων προθυμία, ἣν τὸ προϊστάμενον ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ τιμωρῇ παραδειγματικῶς. Διὰ τῆς ψηφίσεως τοῦ μνησθέντος νόμου σκοπὸν προεθέμεθα νὰ κανονίσωμεν τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου, ἀνακουφίζοντες ὅσον ἦν δυνατὸν τοὺς ὀφειλέτας, καὶ οὐχὶ ν' ἀλλάξωμεν τὴν θέσιν τῆς καθυστερήσεως. Ἦσαν βεβαίως περιτταὶ αἱ ἐπανειλημμέναι πρὸς δήλωσιν προθεσμίαι, ἀφ' οὗ αὗται γενόμεναι, μένουσι νεκραὶ ἐν τοῖς δημοσίοις γραφείοις. Διὸ ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ἐντονωτέραν τοῦ ἔργου ἐπιδίωξιν, ἵνα μὴ ἀδικαιολογήτως κερδίζωσι καιρὸν ἄνθρωποι, οἵτινες ἐκ δολίας προαιρέσεως ἐπὶ τοσοῦτον κατακρατοῦσι τὰ δημόσια δικαιώματα.

Ἀπόληψις ἐξόδων ἀπαριθμήσεως.

Ὅτι περὶ τὴν ἀπαρίθμησιν τῶν ζώων πλεῖσται ἔλαβον ἄλλοτε χώραν καταχρήσεις, οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀγνοεῖ· τοῦτο δὲ προέρχεται διὰ τὴν μικρὰν προσοχὴν, ἥτις δίδεται εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, ἐντεῦθεν δ' ὄχι μόνον πολλοὶ πολῖται μὴ κεκτημένοι ζῶα ἐπιβαρύνονται μὲ φόρον τοιοῦτον διὰ τῆς συντάξεως εἰκονικῶν ἀπαριθμήσεων πρωτοκόλλων, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον εἰς οὐ μικρὰ ὑποβάλλεται ἔξοδα. Διὰ μόνης τῆς παραδειγματικῆς τιμωρήσεως τῶν τε καταχραστῶν ἀπαριθμητῶν καὶ τῶν διορισάντων αὐτοὺς ὑπαλλήλων πιστεύει ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι δύναται νὰ περισταλῇ τὸ κακὸν τοῦτο, καθ' οὗ καὶ ὁ εἰδικὸς νόμος οὐκ' ὀλίγους ἤδη ἔθετο φραγμούς.»

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλὴ, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τ' ἀνωτέρω ἄρθρα μετὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφ. Γ'. Διάφορα εἰσοδήματα.

Ἄρθρ.	1.	Τόκοι ὑπερημερίας	130,450
»	2.	Πρόσοδοι κτημάτων κατακυρωθ. εἰς τὸ δημόσιον	12,885
»	3	Χρέη ἀνανεωθέντα κατὰ τὸν ΣΑΒ'. νόμον .	100,000
»	5	Ἀπόληψις ποιν. ἐξόδων	134,000
»	6	» Ἐξόδων προκαταβληθέντων εἰς πολιτ. δίκας	12,080
»	7	» Ἐξ ἀναθ. καὶ καταμετρ. ἀμπέλων, ζώων κτλ. . . .	25,000
»	8	Μερίσματα μετοχῶν τῆς Τραπέζης .	79,000
»	9	Τυχηρά	50,000»

Γενομένης ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 543,415 ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ, τῶν αὐτῶν ἐπιτρεπόντων ψηφοφορητῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴν τὸ κεφ. Γ'. τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσόδων προϋπολογισμοῦ, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Λύσανδρος Βιλαέτης	
Δημήτριος Ὀρεινός . . .	Ν	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . .	Ν	Ἀνδρίας Αὐγερινός	Ν
Πέτρος Καμπάνης		Σόλων Κρεστενίτης	
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου . . .	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης .	Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . .	
Δημήτριος Τσόκρης		Ν. Δελένδας	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Θρασύβουλος Ζαΐμης . . .	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . .	Ν	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος .	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος .	Ν
Σωτήριος Στράτος		Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .		Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Δ. Κοντόσταυλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .		Βελισάριος Νικολαΐδης . .	Ν
Νικόλαος Τσίλιος		Ἰωάννης Μπαλάφας	
Κωνστ. Γριβογεώργης . . .	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης . . .	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . .	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου .	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας . . .	
Γεώργιος Κονδύλης. . . .	Ν	Π. Κολποβῖνος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . .	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .		Γ. Πανοπριφτόπουλος . .	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος.	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Χρῆστος Ῥάγκος	
Δημήτριος Ζῶτος		Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .	Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Ἐμμ. Τσοῦχλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Νικόλαος Ματθαίου	

Ν. Χ. Παναγιώτου	Σπ. Πήλληκας . . . . . Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Κωνστ. Βλάμης . . . . . Ν
Α. Κορφιωτάκης	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . Ν
Γ. Γιατράκος . . . . . Ν	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν	Π. Πατρινός . . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Νικόλαος Α. Χ Ἀναργύρου .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . Ν	Ν. Α. Μπότασης . . . . Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . Ν	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Α. Μαυρειδής . . . . . Ν	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . Ν
Γ. Κεφάλας . . . . . Ν	Γ. Νικολάου . . . . Ν
Ἀναγν. Τσάκας . . . . Ν	Γεώρ. Ναύτης . . . . Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . Ν
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . Ν
Παναγ. Παπατσώνης. . . Ν	Στ. Δάρας . . . . .
Σπ. Αντωνόπουλος . . . Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . Ν
Ἰωάν. Προβιλέγιος . . Ν	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . Ν
Ἰω. Ταταράκης	Νικόλαος Νάζος . . . . Ν
Σ. Βαρότσης . . . . . Ν	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . Ν
Χ. Σουμαρίπας	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . Ν
Π. Δημητρακόπουλος . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν	Δημήτριος Στάϊκος . . . Ν
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Δ. Κοκοτάκης . . . . . Ν	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . Ν	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Σταμάτιος Δοκὸς . . . Ν
Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Γεώργιος Ριζόπουλος . . . Ν
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Π. Χριστόπουλος . . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Π. Κανελλόπουλος	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	

Ἀνεγνώσθησαν ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφ. Ζ΄. κενῶν ὄντων τῶν 1 καὶ 5, μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα.

« Περαίνουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὰς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους παρατηρήσεις της, ἱερὸν αὐτῆς αἰσθάνεται καθῆκον νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ αὖθις τὴν συντονωτέραν πρόνοιαν τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν κτημάτων τῶν διαλυθέντων μοναστηρίων, πολλὰ μὲν τῶν ὁποίων κατεστράφησαν ἐντελῶς, ἄλλα δὲ κατεπατήθησαν ὑπὸ ἱεροσύλων, καὶ ἄλλα τέλος μένουσιν ἄγονα. Δὲν ἀγνοοῦμεν, Κύριοι, ὅτι πολλαὶ τῶν διαλυθεισῶν Μονῶν ἐκέκτηντο πολλὰ καὶ πολύτιμα κτήματα, ἅτινα καλλιεργούμενα καὶ βελτιούμενα, ἠδύναντο ν' ἀποφέρωσι σημαντικὰν εἰσόδημα, ἀναγκαιότατον πρὸς περίθαλψιν τοῦ κατωτέρου κλήρου, ὅστις, ὡς πάντες γινώσκομεν, ἕνεκα τῆς ἀπορίας του οὔτε εὐπρεπῶς οὔτε ἀναλόγως τῆς θέσεως καὶ τῆς ἀποστολῆς του ζῇ, καὶ δυνάμενον νὰ χρησιμεύσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς τὴν ἐξωτερικὴν βελτίωσιν τῆς ἐκκλησίας καὶ εἰς ἄλλους ἀγαθοεργοὺς σκοπούς. »

Ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναςάσεως μετὰ τῶν τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων· ἔχουσι δ' οὕτω·

« Κεφ. Ζ΄. Ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα.

Ἄρθρ. 2. Πολυετεῖς ἐνοικιάσεις ἀκινήτων μοναστ. κτημάτων 79,602

» 3. Μονοετεῖς 96,000

» 4. Τόκοι ὑπερημερίας . . . . . 7,702»

Παραδεχθείσης εἶτα τῆς Βουλῆς, κατὰ πρότασιν τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τὴν προσθήκην 6 ἄρθρου ἄνευ ποσοῦ, ὑπὸ τὸν τίτλον «καθυστεροῦντα ἐξ ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων κατὰ τὸν ΣΝΗ΄. νόμον» ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 183,304, ψηφοφορία ὁμοία τῇ ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ κεφ. ζ΄. παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Δεκτῶν δὲ γενομένων δι' ἀναστάσεως καὶ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. ἡ ἐπανελήφθη καὶ ἐπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ τελευταίου κεφ. θ΄. ἄνευ ἄρθρων ἡ αὐτὴ ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὰ κεφάλαια ταῦτα παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφ. Η. Ἔσοδα κεκλεισμένων χρήσεων.

Ἄρθρ. 1. Δημόσια 1,246,323

» 2. Ἐκκλησιαστικά . . . . . 27,359.

Κεφάλ. Θ΄. Προκαταβολαὶ τῶν 3 Δυνάμεων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου Ῥοδσχίλδ . 3,848,874·81.»

Προκειμένου εἶτα νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, ἐνέστη τις εἰπὼν, ὅτι μὴ ἀναγνωσθείσης τῆς ἐκθέσεως, δὲν δυνάμεθα σήμερον νὰ ἐπιληφθῶμεν τῆς συζητήσεως ταύτης. Πολλῶν ὅμως ἐπιμενόντων εἰς τὴν τῆς συζητήσεως πρόδον, ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ πρὸ μικροῦ ἐρωτηθεῖσα, ἐθεώρησε περιττὴν τὴν ἀνάγνωσιν, ὁ πρόεδρος ἠρώτησε καὶ πάλιν τὴν Βουλὴν ἐὰν θέλῃ νὰ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος προϋπολογισμοῦ.

Ἀλλὰ μὴ διακριθέντος τοῦ ἀποτελέσματος, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλὴ ἀντιστρόφως ἐὰν παραδέχηται τὴν τοῦ βουλευτοῦ Ἐπιδ. Αἰμηρᾶς πρότασιν, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀνεγνώσθησαν οὕτω τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Α', ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

«Μέρος ἀ. Χρέος δημόσιον.

Κεφ. Α'. Χρέος ἐξωτερικόν.

Ἄρθρ. 1. Χρεωλ. καὶ τόκοι ἐξωτερικοῦ δανείου. 3,835,473:58

» 2. Προμήθεια τραπεζ. κτλ . . . . . 50,376:22.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δραχ. 3,885,849:80 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν πάντοτε ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφαλαίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Ἀναγνωσθέντων δὲ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφ. Β'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Β'. Χρέος ἐσωτερικον.

« Ἡ ἐπιτροπὴ δὲν δύναται ἢ νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν εὐχὴν, ἣν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἐξέφρασεν, ὅτι εἶναι καλὸν τὰ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον κατατιθέμενα δι' ἐγγυοδοσίαν ποσὰ, ὡς καὶ τὸ τοῦ ἐργολάβου τῆς σμύριδος, νὰ μεταφέρωνται εἰς τὴν Τράπεζαν, ὅπως, τιθέμενα εἰς κυκλοφορίαν, ἀποφέρωσι τὸν εἰς τοὺς ὑπολόγους πληρανόμενον τόκον ἄνευ ζημίας τοῦ δημοσίου.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι καλῶς καὶ δικαίως ποιοῦσα ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε πρόνοιαν περὶ ἀποζημιώσεως τῶν νήσων δι' ὅσα ἐπὶ τῆς ἐπαναστάσεως ἐδαπάνησαν. Βύγεται δὲ ὥστε ἡ Κυβέρνησις τὴν αὐτὴν νὰ λάβῃ πρόνοιαν καὶ διὰ τὴν ἐξόφλησιν τῶν ἄλλων ἐσωτερικῶν χρεῶν, καὶ ἰδίως μάλιστα ἐκείνου τῆς Τραπέζης τοῦ μακαρίτου Κυβερνήτου, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ὁμολογίαι ὑπάρχουσιν ἐκδεδομέναι, πιστεύων ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν θέλει παραδεχθῇ ὡς ὀρθὴν καὶ εὔλογον τὴν παρατήρησίν του.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος εὐχὴν, ὅτι θέλει λάβει ὑπ' ὄψιν τὸ ἀντικείμενον, ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν τῆς ἐπιτροπῆς παρατήρησιν, ὅτι αὕτη θέλει πραγματοποιεῖσθαι ὁσάκις περιττεύουσιν εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον χρήματα· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τ' ἀνωτέρω ἄρθρα, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. 2. Χρέος ἐσωτερικόν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγήματα εἰς τὰς τρεῖς ναυτικὰς νήσους 200,000

» 2. Ὁμοια ἀπέναντι παλαιῶν ἀπαιτήσεων - 25,000

» 3. Τόκοι ἐπὶ ἐγγυοδοσιῶν τῶν ὑπαλλήλων κτλ. 6,500

» 4. » ἐπὶ τοῦ ἀνοικτοῦ λογαριασμοῦ μετὰ τῆς ἐθνικῆς τραπέζης . . . 20,000»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου ἐκ δρ. 251,500, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ κεφ. 2 Χρέος ἐσωτερικόν, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	N	Ἀνδρέας Ἴσκος	
Δημήτριος Ὁρεινός	N	Σωτήριος Στράτος	
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	
Πέτρος Καμπάνης	N	Φίλων Φίλωνος	N
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	N	Νικόλαος Τσέλιος	N
Δημήτριος Τσάκρης		Κωνστ. Γριβογεώργης	N
Γεώργιος Τσάκρης	N	Δ. Π. Πετροπουλάκης	
Νικόλαος Ἰατρός		Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	N
Σκαρλάτος Σούτσος		Ἀναγν. Παπαθανασίου	N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Γεώργιος Κονδύλης	N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ἐλευθ. Καλογερᾶς	N
Σταῦρος Βλάχος		Ἰωάννης Ἀποστολίδης	

Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γεωτράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος . . .	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ρεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . N
Σ. Χ. Στερανόπουλος . . . N	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Λύγερινός	Α. Μαυροειδής . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγν. Τσάκας . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Δεων. Ν. Πετμεζᾶς	Ἰω. Ταταράκτης . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀλέξανδρος Κυτόσταυλος . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Ἰωάννης Μπαλάφας . . .	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Γ. Πανοτριφτόπουλος . . N	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος . .	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Χρῆστος Ῥάγκος	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Νικόλαος Ματθαίου	Εὐθ Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Σ Κοπανίτσας	Π. Πατρινός . . . . .
Ἐμ. Μελετόπουλος	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N

Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ν. Α. Μπότσης . . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Κ. Δαρειώτης	Α. Κιζάνης . . . . .
Ἰωάννης Σκαβέντσος . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Δημήτριος Μπουδούρης . .
Γεώργιος Ναύτης . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Στ. Δάρας	Γεώργιος Ριζόπουλος . . N
Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Νικόλαος Νάζος . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . N	

Ἀνεγνώσθησαν μετὰ ταῦτα τὰ ἄρθρα **1**, **2**, **3**, **4**, **5**, **6** καὶ **7** τοῦ κεφ. **3**, ἐλαττωθέντος διὰ δηλώσεως τοῦ ποσοῦ τοῦ ἄρθρου **7** εἰς **20000** ἀντὶ **30000**, καὶ αἱ ἐπὶ τοῦ κεφ. παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαι οὕτω·

ΚΕΦ. Γ'. Ἄρθρ. 1—7. Συντάξεις.

«Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἐπηνέχθη τυπικὴ τις τροποποίησις, συγχωνευθέντος μὲν τοῦ **3** εἰς τὸ **6**, ἀφαιρεθέντος δὲ τοῦ **9** «προικίσεις,» ὡς ἀπὸ πολλοῦ οὐδεμιᾶς χρήσεως γενομένης ἐπ' αὐτοῦ. Ἐλαττωθὲν δ' ἕνεκα ἀποβιώσεών τινων συνταξιούχων κατὰ **9700**, ηὐξήθη κατὰ **36,000** πρὸς ἀπότισιν τῶν δυνάμει τῶν νόμων τῆς **19** Αὐγούστου **1852** καὶ **24** Ἰανουαρίου **1853** ἀπονεμομένων στρατιωτικῶν συντάξεων. Πεποιθεῖα ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι ἡ αὔξησις μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς ἱκανοποίησιν νομίμως κεκτημένων δικαιωμάτων, δράττεται τῆς εὐκαιρίας νὰ ὑπομνήσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν εὐχὴν, ἣν πολλάκις τὸ ἔθνος διὰ τῶν ἀντιπροσώπων του ἐξέφρασε, περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν χορηγουμένων συντάξεων, ὅπως ἀφαιρεθῶσι μὲν αἱ τυχὸν ἀδίκως ἀπονεμόμεναι, προστεθῶσι δὲ αἱ ὀφειλόμεναι.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου ἀναστάσεως τ' ἀνωτέρω ἄρθρα μετὰ τῶν τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρήσεων, ἔχοντα οὕτω·

«Κεφ. 3. Συντάξεις.

Ἄρθρ. **1.**	Ἀπομάχων	**40,000**
» **2.**	Χηρῶν καὶ ὀρφανῶν	**160,000**
» **3.**	Συνταξιούχων τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης	**1,100**

» 4. Ὁμοίως τῶν ἐσωτερικῶν 12,000
» 5. » τῶν ἐκκλησιαστικῶν . . . 26,000
» 6. » τῶν στρατιωτικῶν 300,000
» 7. » τῶν ναυτικῶν . . . . . 20,000.»

Ἐπαναληφθείσης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δραχ. 559,100 τῆς αὐτῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Δεκτοῦ δὲ γενομένου ἄνευ ψηφοφορίας καὶ τοῦ κεφ. 4. «Βασιλικὴ χορήγησις» ἐκ δρ. 1,000,000, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. 5, ἅτινα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. 5. Μέρος Γ'. Ἀποζημιώσεις τῶν βουλευτικῶν Σωμάτων.

Ἄρθρ. 1. Βουλή 340,000
» 2. Γερουσία . . . . . 255,000.»

Ἐγίνετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δραχ. 595,000 ψηφοφορία ὁμοία ταῖς ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀνεγνώσθη ἔπειτα καὶ τὸ κεφάλαιον Ϛ'. ά), ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ αὐτοῦ κεφαλ. Ϛ'. β') μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ 2 καὶ 3 παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτω·

« Τὸ ἄρθρον 2 αὐξήθη κατὰ δραχμὰς 1200 πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μισθοδοσίας ἑνὸς ἐπιθεωρητοῦ προβιβασθέντος ἀπὸ β'. εἰς ά. τάξιν. Ἂν καὶ ἡ ἐπιτροπὴ δὲν διστάζει νὰ συστήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς αὐξήσεως αὐτῆς, οὐχ ἧττον θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἦτον καλὸν, πρὶν γίνηται ὁ προβιβασμὸς, νὰ ζητῆται ἡ συγκατάθεσις τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων διὰ τὴν αὔξησιν τῆς δαπάνης, διότι, καίτοι χορηγοῦντος τοῦ ὀργανικοῦ νόμου τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ὑπουργὸν τοῦ νὰ προβιβάζῃ ἀπὸ μιᾶς εἰς ἄλλην τάξιν, οὐχ ἧττον τὸ δικαίωμα τοῦτο προϋποτίθησι τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν.

Ἡ ἐκ δραχ. 700 αὔξησις τῶν γραφικῶν ἐξόδων πρὸς προμήθειαν λογιστικῶν βιβλίων ἕνεκα τῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τοῦτο συγχωνεύσεως τῶν συντάξεων δὲν φαίνεται εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τόσον ἀναγκαία, καὶ διότι κατὰ τὸ π. ε. ὁμοία ἦτον ἡ ἀνάγκη, καὶ διότι ἐλπιζομένης ἐκπτώσεως εἰς τὴν τιμὴν τοῦ χάρτου, δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ ἡ μέχρι τοῦδε διδομένη· ἄλλως τε, ἂν ἡ

εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν συγκέντρωσις τῶν συντάξεων ὑπαγορεύῃ τὴν αὔξησιν τῶν ἐξόδων, κατ' ἀντίθετον λόγον ἔπρεπε νὰ προκαλέσῃ τὴν ἐλάττωσιν ἐκ τῶν ἄλλων γραφείων, ἀφ' ὧν ἀφηρέθη ἡ ἐργασία αὕτη, ὅπερ δυστυχῶς δὲν βλέπει ἡ ἐπιτροπή. »

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ἕκαστον τούτων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

« ΚΕΦ. Ϛ'. ά)
Προεδρεία τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου · δραχ. 9,000. ·

ΚΕΦ. Ϛ'. β')
1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου · . . . . . » 86,680
2. Ὁμοίως τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου · . . . » 37,720
3. Ἔξοδα γραφείου τοῦ ὑπουργείου . . . » 9,000
4. Ὁμοίως τοῦ γενικοῦ λογιστηρίου . . . » 4,700.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Ζ'. ἔχοντα ὡς ἑπεται·

« ΚΕΦ. Ζ'. Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον.
1. Προσωπικὸν . . . . . δραχ. 104,320
2. Ἔξοδα γραφείου κλπ. . . . . » 8,950. »

Ἐπίσης ἀναγνωσθέντα καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ κεφαλαίου Η', ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως·

ΚΕΦ. Η'. Ταμεῖα.
1. Προσωπικὸν τοῦ κεντρικοῦ ταμείου . · δρ. 16,800
2. Προσωπικὸν τῶν ἐπαρχιακῶν ταμείων · » 180,120
3. Προσωπικὸν τῶν εἰσπρακτόρων · . . . » 74,800
4. Ποσοστὰ ἐν γένει . . . . . » 90,000
5. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . » 16,680
6. Βιβλία καὶ ἔντυπα . . . . . » 8,500
7. Ἔξοδα μεταφορᾶς χρημάτων . . . . » 12,000
8. Ἔξοδα μεταθέσεως καὶ μισθὸς ἀπολυομένων ὑπαλλήλων . . . . . » 3,750. »

Γενομένης δὲ εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν Ϛ'. εἰς 138,100 δραχμὰς, τοῦ Ζ'. εἰς 113,270 καὶ τοῦ Η'. εἰς 402,650, ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη, καθ' ἓν τῶν προσαρτωμένων ἐνταῦθα πρωτοκόλλων τῆς ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰς πιστώσεις αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὰ κεφάλαια Γ'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομ. ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Δημήτριος Ὀρεινός	Γεώργιος Διαμάντης . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ν. Δελένδας . . . . . N
Πέτρος Καμπάνης	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν. Βαρβαρῆγος . . . .
Ἀναγνώστης Γιανναυλίδης . .	Θ. Α. Ζαΐμης . . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Δεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . N	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ἡλ. Παπαδαῖος . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . N	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N
Σταῦρος Βλάχος	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Βελισ. Νικολαΐδης . . . N
Σωτήριος Στράτος	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Π. Κολποδῖνος . . . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N	Μ. Τριανταφυλλόπουλος . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Σταμάτ. Μήτσας . . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Δ. Ζῶτος	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Γ. Γιολδάσης	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ν. Γρανίτσας	Α. Κορφιωτάκης. . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης . . .	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Στέφ. Στεφανόπουλος . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . .	Ἰω. Παπαλουκόπουλος . .
Σόλων Κριεζενίτης . . .	

Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Σιδ. Πράτσικας . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Π. Πατρινός . . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Α. Μαυροειδὴς	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Παναγ. Παπατσώνης . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Ἰω. Ταταράκης	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Στ. Δάρας . . . . . N
Χ. Σουμαρίπας	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . . N
Α. Παπαδημητριάδης. . . .	Ἀναγ. Παπατσώρης . . . N
Δ. Κοκοτάκης. . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N	Κ. Πανηρόπουλος . . . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης .	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Γεώρ. Μπάνης . . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Παντολ. Κουντουριώτης . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Π. Κανελλόπουλος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Ν. Μοσχούλας	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Σπ. Πηλίκκας . . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀξέρωφ . . . N
Νάκος Πανουργιᾶς	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Κωνσταντῖνος Βλάχης . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀνεγνώσθη μετὰ ταῦτα καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Θ'. κεφαλαίου, ἐφ' οὗ φέρεται μείωσις ἐκ δραχ. 3,000 δυνάμει τοῦ ἐπὶ τούτῳ εἰσαχθέντος Β. διατάγματος, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν μείωσιν ταύτην, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. Θ'. Οἰκονομικοὶ ἔφοροι.

1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 185,660 .

2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . » 19,300. »

Ἐγένετο δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 204,960, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου Γ', μὴ ὑποδιαιρουμένου εἰς ἄρθρα, ὁμοία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74. Ἔχει δὲ τὸ Γ'. κεφάλαιον ὡς ἑξῆς·

« ΚΕΦ. Γ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . δρ. 67,809: 63 »

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΙΑ'. κεφαλαίου, ἐφ' οὗ γίνεται ἐλάττωσις δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος δραχμῶν 40,000, ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν ἐλάττωσιν, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ 2 καὶ 3 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« ΚΕΦ. ΙΑ'. Δέκατα.

1. Ἔμμεσος εἰσπραξις . . . . . δρ. 140,000
2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . » 5,000
3. Ἀντιμισθία ἀπαριθμητῶν . . . . . » 5,000. »

Ἀναγνωσθὲν δὲ καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΙΒ'. κεφαλαίου, ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὴν ὡρισμένην ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Β. διατάγματος ἐλάττωσιν 5,000 δραχμῶν, ὡς καὶ τὸ παρακολουθοῦν 2 ἄρθρον, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

« ΚΕΦ. ΙΒ'. Φόρος ἐπὶ τῶν ζώων.

1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 15,000
2. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . » 1,400. »

Ἐπίσης ἀναγνωσθὲν, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου ΙΓ', ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

« ΚΕΦ. ΙΓ'. Φόρος ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.

1. Ποσοστὰ τῶν δήμων . . . . . δρ. 48,365. »

Ἀνεγνώσθη δὲ καὶ τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΙΔ'. κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν κατὰ τὴν ὡρισμένην ὑπὸ τοῦ Β. διατάγματος ἐλάττωσιν 1,500, ὡς καὶ τὸ 2 ἄρθρον, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' ὡς ἕπεται·

« ΚΕΦ. ΙΔ'. Φόρος ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν.

1. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . δρ. 1,000
2. Ποσοστὰ τῶν δήμων . . . . . » 27,435. »

Γενομένης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοίας καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων ΙΑ', ΙΒ', ΙΓ'. καὶ ΙΔ'. ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν εἰς 150,000 δραχμὰς, τοῦ ἑτέρου εἰς 16,400, τοῦ ἄλλου εἰς 48,365 καὶ τοῦ τελευταίου εἰς 28,435, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς

προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Ἀνεγνώσθη ἀκολούθως τὸ 1 ἄρθρον τοῦ ΙΕ'. κεφαλαίου μετὰ τῶν ἐπερχομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἐρωτηθεῖσα ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τοῦ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ζήλου τοῦ Κ. ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ πεποιθεῖα ὅτι δὲν θέλει κάμει χρῆσιν τῆς αἰτουμένης πιστώσεως ἢ ἐφ' ὅσον τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖ τὴν διαίρεσιν τῶν ταμιακῶν ἀπὸ τῶν τελωνιακῶν θέσεων, δὲν διστάζει νὰ προτείνῃ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς ζητουμένης ἐκ δραχ. 11,100 πιστώσεως, ἥτις ἀφῃρέθη ἀπὸ τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ π. ἔ. »

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3, ἐπιψηφίσασα τὸ 3 κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Β. διατάγματος μείωσιν ἐκ δραχ. 10,000· ἔχουσι δ' οὕτω·

« ΚΕΦ. ΙΕ'. Τελωνεῖα.

1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 311,100
2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . . . » 22,500
3. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ . . . . . » 4,000. »

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλαίου ΙΣ'. δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

« ΚΕΦ. ΙΣ'. Χαρτόσημον.

1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 6,960
2. Ὑλικὸν . . . . . » 20,265
3. Ἔξοδα ἀποστολῆς καὶ παραλαβῆς . . . » 5,000
4. Ἀποδοχαί . . . . . » 300,000. »

Ἐπίσης ἀναγνωσθὲν ἐγένετο δεκτὸν καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ κεφαλαίου ΙΖ', ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

« ΚΕΦ. ΙΖ'. Νομισματοκοπείου.

1. Προσωπικὸν . . . . . δρ. 5,640. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφαλαίου ΙΗ', ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἕπεται·

« ΚΕΦ. ΙΗ'. Τυπογραφείου.

1. Προσωπικὸν διοικήσεως . . . . . δρ. 2,400
2. Ὡσαύτως ἐργατῶν . . . . . » 28,880
3. Ὑλικὸν καὶ ἄλλα ἔξοδα . . . . . » 5,680
4. Ἐπισκευαί . . . . . 100. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν ΙΕ'. εἰς δραχμὰς 337,600, τοῦ ΙΣ'. εἰς 332,225, τοῦ ΙΖ'. εἰς 5,640 καὶ τοῦ ΙΗ'. εἰς 37,060, ὁμοίας

ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ΙΘ'. κεφαλαίου μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἐκ τῆς πείρας γινώσκουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὴν κατάστασιν τῶν δασῶν, θεωρεῖ λίαν ἀνεπαρκῆ καὶ μὴ ἀποτελεσματικὸν τὸν προτιθέμενον σκοπὸν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν περὶ διορισμοῦ 30 δασοφυλάκων ἐν καιρῷ τοῦ θέρους πρὸς πρόληψιν τῶν πυρκαϊῶν. Τὰ δάση, ἅτινα εἰσὶ παραγωγὰ ἀληθοῦς πλούτου εἰς ἄλλα εὐρωπαϊκὰ Κράτη, ἀπαιτοῦσι παρ' ἡμῖν ἰδιαιτέραν πρόνοιαν. Διὸ ἡ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον σπουδαιοτέραν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου μέριμναν.»

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἀποκρινόμενος εἰς ταύτας, διεβεβαίωσεν ὅτι θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὸ Σῶμα ὁ προνοῶν ὑπὲρ τῶν δασῶν νόμος.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον ἐπὶ τῇ ὁριζομένῃ ὑπὸ τοῦ Β. διατάγματος ἐλαττώσει 1,680 δραχμῶν, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

« ΚΕΦ. ΙΘ'. Δάση.

1. Προσωπικὸν	. . . . .	δρ. 99,660
2. Ἔξοδα ὑπηρεσίας	. . . . .	» 2,820. »

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 του Κ'. κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντος τοῦ 3 δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος κατὰ δραχμὰς 70,000, καὶ ἐξαλειφθέντος τοῦ 6' ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς·

« ΚΕΦ. Κ'. Μεταλλεῖα καὶ ὀρυκτά.

1 Προσωπικὸν διοικήσεως	. . . . .	δρ. 12,456
2. Ἔξοδα γραφείου καὶ ἐνοίκια	. . . . .	892
3. Ἔξοδα ἐξορύξεως	. . . . .	17,220
4. Ἔξοδα μετακομίσεως	. . . . .	3,136
5. Ὑλικὸν ἀνθρακορυχείου	. . . . .	1,055. »

Ὡσαύτως δὲ ἀναγνωσθέντα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ Κεφ. 21, ἐλαττωθέντων διὰ τοῦ Β. διατάγματος τῶν τριῶν τελευταίων ἄρθρων ἀνὰ 10,000 δραχ. ἔχουσι δ' ὡς ἑπεται·

« ΚΕΦ. 21. Ἁλικαί.

1. Προσωπικὸν	. . . . .	17,400
2. Ἔξοδα γραφείου, ἐνοίκια κλπ.	. . . . .	8,550

3. Ἔξοδα καλλιεργείας	. . . . .	45,000
4. Ὁμοίως μετακομίσεως καὶ συντηρήσεως	. .	34,760
5. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ	. . . . .	2,000. »

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ ΚΒ'. κεφαλαίου, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττώσασα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος τὸ 4 ἄρθρον κατὰ 5,000 δραχμῶν. Ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. ΚΒ'. Κτημάτων διοίκησις.

« 1. Ἔξοδα διοικήσεως καὶ καλλιεργείας	. . . .	14,000
2. Ἔξοδα ἐκποιήσεως	. . . . .	2,500
3. Ἔξοδα ὁδοιπορικὰ κλπ	. . . . .	3,000
4. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ	. . . . .	5,000
5. Ἐκκλησιαστικὰ κτήματα	. . . . .	500. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν ΙΘ' εἰς 102,480 δραχμὰς, τοῦ Κ'. εἰς 34,759, τοῦ ΚΑ'. εἰς 107,710 καὶ τοῦ ΚΒ'. εἰς 25,000, ὁμοίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου αὐτῶν, ὡς καὶ τὴν τοῦ ἑπομένου ΚΓ'. μὴ ὑποδιαιρουμένου εἰς ἄρθρα καὶ ἐλαττωθέντος δυνάμει τοῦ Β. διατάγματος κατὰ 10,000 δραχμῶν, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74. Ἔχει δὲ τὸ ΚΓ'. Κεφάλ. ὡς ἔπεται·

«ΚΕΦ. ΚΓ'. Ἐπιστροφαὶ χρημάτων . . . . 70,000»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ ΚΔ'. Κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντος τοῦ 2 ἄρθρου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διατάγματος κατὰ 5,000 δραχμῶν. Ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. ΚΔ'. Ἀποζημιώσεις.

« 1. Ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων κλπ.	. .	140,000
2. Ἀντιμισθία δικηγόρων κλπ.	. . . . .	55,000. »

Ἐγένετο δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 69,000 δραχμῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ τελευταίου Κεφαλ. ΚΕ'., μὴ περιέχοντος ἄρθρα, ὁμοία ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορία, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκατέρων τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74. Ἔχει δὲ τὸ ΚΕ'. Κεφάλαιον οὕτω·

«ΚΕΦ. ΚΕ'. Ἀπόδοσις μοναστηριακῶν χρεῶν . . . 3,000.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ

τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ. Οἱ Γραμματεῖς Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΟΘ'.
Τῆς 11 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀστυκοῦ νόμου, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Περὶ τῆς δημοσιεύσεως κτλ. τῶν νόμων ἐν γένει.

«Ἡ ἐπὶ τῆς συντάξεως τοῦ ἀστυκοῦ νόμου ἐπιτροπὴ παρεδέχθη ἐν πρώτοις τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, «*περὶ τῆς δημοσιεύσεως, τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων ἐν γένει*», διότι, ὡς ὁ τίτλος του ἀποδεικνύει, αἱ διατάξεις του οὐ μόνον ἀφορῶσιν ἐν γένει τὴν ἰσχὺν τῶν νόμων, τὴν ὁποίαν ἀποκτοῦν διὰ τῆς δημοσιεύσεώς των, ἀλλὰ καθιεροῦν καὶ ἀρχὰς ἀναγομένας εἰς τοὺς νόμους τοὺς ἀφορῶντας τήν τε δημοσίαν τάξιν καὶ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα, καὶ χρησιμεύουν ἑπομένως ὡς βάσις διαφόρων νομικῶν σχέσεων, δυναμένων νὰ ὑπάρξωσι κατὰ τὸ ἀστυκὸν δίκαιον. Ἀκολούθως ἐξετάσασα τὸν ἀνταποκρινόμενον εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον γαλλικὸν νόμον καὶ τὸν τίτλον αὐτοῦ, δὲν παρεδέχθη τὴν ἐπιγραφὴν τούτου ἔχουσαν οὕτως «*εἰσαγωγικαὶ διατάξεις*», διότι μόνος ὁ τίτλος, τὸν ὁποῖον καὶ ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη εἰς τὸ νομοσχέδιον, ἐκφράζει τὸ ἀντικείμενον τοῦ νόμου, ὅπερ καὶ μόνον ἀπαιτεῖται δι' ἑκάστου νόμου τὸν τίτλον.

Ἄρθρ. 1.

Μετὰ ταῦτα ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ 2 ἄρθρ. τοῦ ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1833 διατάγματος περὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων, τὸ ὁποῖον ἀληθῶς εἶναι τελειότερον τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ γαλλικοῦ νόμου, διότι ταῦτο μὲν θεωρεῖ τὸν νόμον δημοσιευμένον κατὰ λόγον τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τῆς πόλεως, εἰς ἣν ἔγινεν ἡ δημοσίευσις, καὶ τῆς πρωτευούσης ἑκάστου νομοῦ, στηρίζεται ἁπλῶς εἰς τὸ τεκμήριον, ὅτι ὁ νόμος ἐγένετο γνωστὸς μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς διὰ τὴν ἀπόστασιν τεθείσης προθεσμίας, ἐκεῖνο δὲ, τὸ 2 ἄρθρον τοῦ Διατάγματος, ἀπαιτεῖ νὰ ἰσχύῃ ὁ νόμος εἰς ἕκαστον δῆμον, ἀφ' οὗ γνωστοποιηθῇ εἰς τοὺς κατοίκους αὐτοῦ, καὶ κατὰ τοῦτο ὑπερέχει τοῦ γαλλικοῦ νόμου, καθότι ἀπαιτεῖ τὴν πραγματικὴν γνωστοποίησιν τοῦ νόμου εἰς τοὺς κατοίκους, ἀλλὰ καὶ τοῦτο τὸ ἄρθρον ἐθεωρήθη ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀτελὲς, διότι οὔτε τὸν τρόπον τῆς γνωστοποιήσεως ὁρίζει, ἤτοι ἂν πρέπει νὰ γίνηται διὰ τοιχοκολλήσεως ἢ ἄλλως, οὔτε προθεσμίαν τινὰ θέτει, ἐντὸς τῆς ὁποίας νὰ τεκμαίρηται ἐλλόγως, ὅτι οἱ κάτοικοι ἔλαβον γνῶσιν τοῦ νόμου.

Ὅθεν ἡ ἐπιτροπὴ σκεφθεῖσα ὅτι ἡ δημοσίευσις παντὸς νόμου πρέπει ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ καθίσταται ὅσον τὸ δυνατὸν γνωστὴ πρὸς πάντας, διότι τοὺς πάντας ἀφορᾷ, ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὅτι ἡ ἰσχύς του δὲν πρέπει νὰ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν θέλησιν ἀτόμου τινὸς, συμβουλευθεῖσα καὶ τὰς διατάξεις τοῦ Σαρδηνικοῦ νόμου περὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων, μετὰ μακρὰν συζήτησιν καὶ ὡρίμου σκέψιν ἀπεφάσισεν ὡς ἔχει τὸ 1 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἀφ' οὗ σασα εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἀφ' οὗ τὸ ἄρθρον τοῦτο ψηφισθῇ ὑπὸ τῆς νομοθετικῆς, νὰ ὁρίσῃ τὰ περὶ τῆς γνωστοποιήσεως τῶν νόμων, εἴτε διὰ τῆς ἐπ' ἐκκλησίας ἀναγνώσεως αὐτῶν, ἢ ἄλλως ὅπως θεωρήσῃ ὅτι δύνανται εὐκολώτερον νὰ λαμβάνωσιν οἱ πάντες γνῶσιν.

Ἄρθρ. 2.

Τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ νόμου, τὸ δεύτερον ὅμως μέρος τοῦ ἄρθρ. τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει ὁ γαλλικὸς νόμος, εἶναι παραδεδεγμένον ἀπὸ τοὺς κώδηκας τῆς Αὐστρίας, τῆς Ἑλβετίας καὶ ἄλλων ἐπικρατειῶν, καὶ ἐκρίθη ἀναγκαῖον παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀναφυομένων ζητημάτων, ἐὰν νόμος τις δύναται νὰ καταργηθῇ δι' ἐθίμου ἢ διὰ τῆς ἀχρηστίας.

Ἄρθρ. 3.

Τοῦτο ἐκφράζει ὡς κανόνα γενικὸν τὴν ἀρχὴν, τὴν ὁποίαν κανεὶς δὲν ἀμφισβητεῖ, ὅτι πᾶσα ἐπικράτεια πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον καὶ τὴν κοινὴν τάξιν ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ, ὥστε οἱ ἀφορῶντες τὴν δημοσίαν τάξιν νόμοι νὰ ἦναι ὑποχρεωτικοὶ πρὸς ἅπαντας τοὺς εὑρισκομένους ἐντὸς τῶν ὁρίων της. Τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀναγνωρίζει καὶ ὁ γαλλικὸς Κώδηξ, καὶ ἀπόρροια αὐτῆς εἶναι τὸ 1 ἐδάφιον τοῦ 3 ἄρθρ. τοῦ νόμου τούτου.

Ὁ γαλλικὸς νόμος εἰς τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ 3 ἄρθρου κατὰ πρῶτον λόγον διατάσσει περὶ τῶν ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἀκινήτων, καὶ μετ' ἔπειτα εἰς τὸ 3 ἐδάφιον τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐπιλαμβάνεται

τῆς καταστάσεως καὶ τῆς ἱκανότητος τῶν προσώπων, καὶ διατάσσει ὅτι οἱ γαλλικοὶ νόμοι διέπουσιν αὐτὰ καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη ὡς λογικώτερον, ὅτι ὁ νόμος νὰ ἐπιληφθῇ κατὰ πρῶτον λόγον τῶν προσώπων καὶ ἀκολούθως τῶν πραγμάτων· διὰ τοῦτο καὶ ἐτήρησεν αὐτὴν τὴν σειρὰν εἰς τὰ ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 4.

Τὸ μὲν 1 ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου, ὡς καὶ ὁ 1 παράγραφος τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἀνταποκρίνονται μὲ τὸ 3 ἐδάφιον τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ γαλλικοῦ κώδηκος, καὶ περιλαμβάνουν ὅ,τι δύναται ν' ἀναχθῇ εἰς τὴν ἱκανότητα καὶ τὴν κατάστασιν τῶν προσώπων, καθὼς φρονοῦν οἱ πλεῖστοι τῶν συγγραφέων καὶ ἰδίως ὁ Κ. Σαβιννύ.

Ὁ δὲ πρῶτος παράγραφος τοῦ 2 ἐδαφίου καθὼς καὶ ὁ τελευταῖος τοῦ τρίτου καθιεροῦν ὑπὲρ τῶν ἀλλοδαπῶν τὴν ἀρχήν, καθ' ἣν οὗτοι διέπονται ἀπὸ τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκουν, ἀρχὴ, τὴν ὁποίαν ὁ γαλλικὸς νόμος ὡς καὶ ἡ γαλλικὴ νομολογία καὶ πολλαὶ ἄλλαι νομοθεσίαι καὶ συγγραφεῖς ἀναγνωρίζουν, ἀλλὰ ὁ τελευταῖος παράγραφος τοῦ 2 ἐδαφίου καθιεροῖ ἐξαίρεσίν τινα τῆς ὑπὲρ τῶν ἀλλοδαπῶν παραδεχθείσης ἀρχῆς. Ἡ ἐξαίρεσις αὕτη, καθ' ἣν οἱ ἀλλοδαποὶ διὰ τὰς μεταξὺ αὐτῶν καὶ Ἑλλήνων ἐν Ἑλλάδι συνισταμένας ἐνοχὰς λογίζονται ἱκανοί, ἂν καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των ἤθελον θεωρεῖσθαι ἀνίκανοι, ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὸ συμφέρον τῶν πολιτῶν, διὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ ἡ γαλλικὴ νομολογία, ἂν καὶ παραδέχεται τὴν ὑπὲρ τῶν ἀλλοδαπῶν ἀρχὴν, ἀναγνωρίζει τὴν ἐξαίρεσιν ὡς πρὸς τὰς μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ Γάλλων ἐν Γαλλίᾳ συνισταμένας ἐνοχὰς, ὅτι ἡ ἱκανότης τῶν ἀλλοδαπῶν διέπεται ἀπὸ τοὺς γαλλικοὺς νόμους.

Ἄρθρ. 5.

Τὸ 1 ἐδάφιον ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ 2 ἐδάφιον τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος καθόσον ἀφορᾷ τὰ ἀκίνητα, καὶ περιλαμβάνει ὅ,τι δύναται ν' ἀναχθῇ εἰς αὐτὰ· καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὰ ἐν Ἑλλάδι κινητὰ τῶν ἀλλοδαπῶν, ἡ ἐπιτροπὴ ὁδηγουμένη ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι καὶ ταῦτα ὡς πράγματα πρέπει νὰ ἦναι ὑπὸ τὸ κράτος τῶν νόμων τοῦ τόπου, εἰς ὃν ταῦτα εὑρίσκονται, ὡς καὶ τ' ἀκίνητα, ὅτι τὰ κινητὰ πρέπει νὰ θεωρῶνται ὡς ἐγγύησις ὑπὲρ τῶν ἡμεδαπῶν διὰ τὰς μεταξὺ τούτων καὶ τῶν ἀλλοδαπῶν νομικὰς σχέσεις των, καὶ ὅτι συμφέρει καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς ἀλλοδαποὺς, διότι ὅταν ἡ κινητὴ των περιουσία ἐξασφαλίζῃ τὸν

ἡμεδαπὸν, εὑρίσκουν εὐκολίαν εἰς τὰς συναλλαγάς των, κατέταξε καὶ ταῦτα εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀκινήτων συμφώνως μὲ τὴν γνώμην διαφόρων δοκίμων συγγραφέων, καὶ κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τοῦ 2 ἐδαφίου παρεδέχθη, ὅτι τὰ ἐν Ἑλλάδι κινητὰ τῶν ἀλλοδαπῶν εἰς τὴν ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴν διέπονται ἀπὸ τὸν νόμιον τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κληρονομούμενος. Τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην παραδέχεται καὶ ἡ γαλλικὴ νομολογία καὶ πολλοὶ συγγραφεῖς, καὶ ἐκρίθη ἀναγκαία ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, διότι ἑνῶ εἶναι σύμφωνος μὲ τὴν ὑπὲρ τῶν ἀλλοδαπῶν παραδεχθεῖσαν ἀρχὴν, ὅτι ἡ ἱκανότης των καὶ ἡ κατάστασίς των ἡ προσωπικὴ διέπεται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας των, εἶναι καὶ συμφέρουσα, διότι ὁ ἀλλοδαπὸς μὴ ἔχων φόβον ὅτι δὲν δύναται νὰ διαθέσῃ κατὰ τὸν νόμον τῆς πατρίδος του, ὑφ' ὃν ἔζησε καὶ ἀνετράφη καὶ ἀνεπτύχθησαν τὰ ὑπὲρ ἄλλων αἰσθήματά του, δὲν θέλει πλέον διστάζει νὰ ἐκτείνῃ τὰς ἐπιχειρήσεις του ἐν Ἑλλάδι καὶ νὰ ἔχῃ ἐν αὐτῇ τὴν περιουσίαν του.

Ἄρθρ. 6.

Πολλοὶ τῶν νομοδιδασκάλων καὶ ἰδίως ὁ Κ. Σαβιννὺ φρονοῦν, ὅτι αἱ ἐνοχαὶ ὡς πρὸς τ' ἀποτελέσματά των, ὁπουδήποτε καὶ ἂν συνεστήθησαν, ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ μεταξὺ οἱωνδήποτε, ἀλλοδαπῶν καὶ ἡμεδαπῶν, ἢ ἀλλοδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν μόνων, πρέπει νὰ ῥυθμίζωνται ἀπὸ τὸν νόμον τοῦ τόπου, ἐν ᾧ κατὰ τὴν ῥητὴν ἢ σιωπηλὴν θέλησιν τῶν ἐνεχομένων πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἐὰν οὗτοι δὲν ὥρισαν τὸν νόμον, εἰς ὃν θέλουσι νὰ ὑποβληθῶσι. Τὴν γνώμην ταύτην παραδεχομένη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ, εὑρῆσεν ἀναγκαῖον καὶ καλὸν πρὸς ὁδηγίαν τοῦ δικαστοῦ νὰ καθιερώσῃ αὐτὴν ὡς κανόνα διὰ τοῦ 1 ἐδαφίου τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου.

Ἄρθρ. 7.

Τοῦτο καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ 1 ἐδαφίου τοῦ 386 ἄρθρου τῆς πολιτικῆς δικονομίας καὶ εἶναι πληρέστερον αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 8.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι ἀπόῤῥοια τῆς εἰς τὸ 3 ἄρθρον τοῦ παρόντος νομοσχεδίου εἰς κανόνα ἐκτεθείσης ἀρχῆς, ὅτι οἱ τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορῶντες νόμοι εἶναι ὑποχρεωτικοὶ πρὸς πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι.

Ἐὰν ἐσυγχωρεῖτο νὰ ἐφαρμόζωνται ἐν Ἑλλάδι ξένοι νόμοι, ἀντιβαίνοντες εἰς τοὺς ἡμεδαποὺς νόμους τῆς δημοσίας τάξεως, ἢ ἀφορῶντες θεσμοθεσίας μὴ ἀναγνωριζομένας ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων, ἤθελε προσβληθῇ τὸ δικαίωμα τῆς ἐθνικῆς κυριαρ-

χίας, δι' ὃ ἐκρίθη ἀναγκαῖον ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς νὰ τεθῇ τὸ προκείμενον ἄρθρον πρὸς ὁδηγίαν τῶν δικαστηρίων, ὁσάκις προσκαλοῦνται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ξένων νόμων ἢ διεθνῶν διατάξεων.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ προσώπων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ ἀπολαύσεως, ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων.

Ἡ ἐπὶ τοῦ Ἀστυκοῦ νόμου ἐπιτροπὴ παρεδέχθη ἐν πρώτοις τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, διότι πρὸς ῥύθμισιν καὶ διεξαγωγὴν πάσης νομικῆς πράξεως ἢ σχέσεως, καὶ κατὰ τὴν ὑφεστῶσαν νομοθεσίαν καὶ κατὰ τὸν ἀστυκὸν νόμον, ὁ ὁποῖος πρόκειται νὰ γίνῃ καὶ τοῦ ὁποίου θέλει ἀποτελέσει μέρος τὸ παρὸν τμῆμα, εἶναι ἀνάγκαιον νὰ ἦναι ἐκ προκαταβολῆς γνωστὸν ὁποῖα ἀστυκὰ δικαιώματα ἕκαστος ἀμέσως ἢ ἀλλοδαπὸς ἀπολαμβάνει.

Τὸ τμῆμα τοῦτο *περὶ ἀπολαύσεως καὶ ἀποβολῆς τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων* διῄρεσεν ἡ ἐπιτροπή, ὡς διαιρεῖ αὐτὸ καὶ ὁ γαλλικὸς πολιτικὸς Κώδηξ, εἰς δύω κεφάλαια. Καὶ εἰς μὲν τὸ πρῶτον περιέλαβε τὰς περὶ ἀπολαύσεως, εἰς δὲ τὸ δεύτερον τὰς περὶ ἀποβολῆς τῶν δικαιωμάτων τούτων διατάξεις, μὴ παραδεχθεῖσα τὴν κατὰ τὸν γαλλικὸν Κώδηκα ὑποδιαίρεσιν τοῦ δευτέρου τούτου κεφαλαίου εἰς τμῆμα δεύτερον, πραγματευόμενον περὶ τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, διότι σκεφθεῖσα περὶ τούτου, ἔκρινεν εὔλογον νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ αὐτόν, καὶ τοι καθιερωθέντα διὰ τοῦ ἄρθρ. 5 καὶ 7 τοῦ ποινικοῦ νόμου, διὰ τοὺς λόγους, οἵτινες ἐκτίθενται εἰς τὴν συνοδεύουσαν τὸ περὶ καταργήσεως τοῦ πολιτικοῦ θανάτου νομοσχέδιον ἔκθεσιν.

Ἄρθρ. 9.

Ἡ διάταξις τοῦ νόμου τούτου ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ 7 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, ἀλλ' ἐκρίθη εὔλογον ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ λέξις *χρῆσις* (exercice) ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τὴς λέξεως *ἀπόλαυσις*, διότι καὶ μὲ τὴν ἐπιγραφὴν τοῦ κεφαλαίου εἶναι σύμφωνος καὶ καταλληλότερον ἐκφράζει τὸ ἀντικείμενον τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος πραγματεύεται περὶ ἀπολαύστως καὶ οὐχὶ περὶ τῆς χρήσεως τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 10.

Ἡ διάταξις αὕτη ἀντιποκρίνεται μὲ τὸ 8 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, προσετέθη δὲ ἡ λέξις *ἀπάντων*, διότι προκειμένου νὰ γενῇ λόγος παρακατιὼν περὶ τῶν ἀστυκῶν δικαιω-

μάτων τῶν ἀλλοδαπῶν, θέλει διαληφθῇ ὁποίων οἱ ἀλλοδαποὶ κατ' ἐξαίρεσιν δὲν ἀπολαμβάνουν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, ὡς εἰς μόνους τοὺς Ἕλληνας ἀνηκόντων.

Ἄρθρ. 11 καὶ 12.

Ἡ διάταξις 11, ἥτις ἔχει ἀντικείμενον τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων τῶν κυοφορουμένων, καθὼς καὶ τὸ 12 ἄρθρον περὶ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων τῶν νομικῶν προσώπων, προσετέθη. Ὁ γαλλικὸς Κώδηξ δὲν διέλαβε μὲν περὶ αὐτῶν, ἀλλ' ἄλλοι, ὡς εἶναι γνωστὸν, μεταγενέστεροι τούτου Κώδηκες, οἷον τῆς Αὐστρίας (εἰς τὸ ἄρθρ. 21 ἐδάφ. 8.) κυρωθεὶς τὴν 7 Ἰουλίου 1810 τῆς Λουζιάννης (εἰς τὸ ἄρθρ. 20) δημοσιευθεὶς τὴν 12 Ἀπριλίου 1824, καὶ τῆς Ὁλλανδίας (εἰς τὸ ἄρθρ. 3.) τεθεὶς εἰς ἐνέργειαν τὴν 1 Ὀκτωβρίου 1838, διέλαβον περὶ τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων τῶν κυοφορουμένων. Ὡσαύτως καὶ περὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν νομικῶν προσώπων διέλαβον ὁ μνησθεὶς αὐστριακὸς Κώδηξ εἰς τὸ ἄρθρον 21 ἐδάφ. 7, ὁ Κώδηξ τῶν δύω Σικελιῶν εἰς τὸ ἄρθρον 10, τεθεὶς εἰς ἐνέργειαν τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1829, καὶ ὁ Κώδηξ τῆς Σαρδηνίας εἰς τὸ ἄρθρ. 25, δημοσιευθεὶς τὴν 1 Ἰανουαρίου 1838. Ἡ πρόνοια αὕτη τῶν νεωτέρων τούτων νομοθεσιῶν φαίνεται εἰς ἡμᾶς λογικὴ, διότι τὸ μὲν κυοφορούμενον, ἂν καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐν τέλει ὡς πρόσωπον, πρὶν ἴδῃ τὸ φῶς, καὶ δὲν ἔχει κεκτημένον δικαίωμα, οὔτε τροποποιεῖ τὰ δικαιώματα τῆς οἰκογενείας, εἰς ἣν ἀνήκει, εἶνα. ὅμως, μάλιστα κατὰ τοὺς Ῥωμαίους, δικτικὸν δικαιωμάτων, θεωρούμενον ὡς τεχθὲν (νόμος 26 καὶ 7, de statu hominum (1. 5) Βατ. βιβλ. 46. τίτλ. 1. ἀριθ. 5. Ἀρμεν. περὶ διαφόρων κανόνων § 9.) καὶ ἀναντιῤῥήτως ἔχει ἐνδεχόμενα δικαιώματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐξασφαλισθῶσιν· ἄρα καὶ εἰς τὸ κυοφορούμενον πρέπει νὰ χορηγῶνται ἀστυκὰ δικαιώματα, διὰ νὰ δύναται, ὅταν τεχθῇ, ν' ἀποκτήσῃ τὰ κατὰ τὴν κυοφορίαν του ἐπελθόντα.

Τὰ δὲ νομικὰ πρόσωπα ἀπαρτίζονται ἐκ τῆς ἀτομικῆς ἑνότητος· καθὼς ἄρα τὸ ἄτομον ἢ τὸ φυσικὸν πρόσωπον ἀπολαμβάνει δικαιωμάτων, οὕτω πρέπει καὶ τὸ νομικὸν πρόσωπον, ἐκτὸς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα συνδέονται μὲ τὴν φυσικὴν ἰδιότητα τοῦ ἀνθρώπου. Οἱ λόγοι λοιπὸν οὗτοι ἔπεισαν τὴν ἐπιτροπὴν νὰ συντάξῃ τὰ ἄρθρα 11 καὶ 12.

Ἄρθρ. 13.

Ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νομοσχεδίου, ἥτις τροποποιεῖ τὸ 11 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, περιέχει τρία τινά, ἀλλὰ συν-

δεόμενα οὕτως, ὥστε ἔπρεπε ν' ἀποτελέσουν μίαν διάταξιν, ὡς καὶ ἐγένετο· περιέχει δὲ 1) τὴν κατὰ τὸν γενικὸν κανόνα εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς παραχώρησιν τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων· 2) τὴν ἐξαίρεσιν ὡς πρὸς ἐκεῖνα τὰ ἀστυκὰ δικαιώματα, τὰ ὁποῖα οἱ νόμοι τοῦ κράτους ἀποδίδουν εἰς μόνους τοὺς ἡμεδαποὺς, καὶ 3) τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀλλοδαπὸς ἀπολαμβάνει δυνάμει συνθήκης τοῦ κράτους, εἰς ὃ ἀνήκει, καὶ τῶν κατ' ἐξαίρεσιν εἰς μόνους τοὺς Ἕλληνας ἀποδιδομένων, ὡς εἴρηται, ἀστυκῶν δικαιωμάτων. Ἡ κατὰ γενικὸν κανόνα παραχώρησις τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων ἐθεωρήθη, μετὰ προηγουμένην σκέψιν καὶ συζήτησιν, ὅτι συμφέρει εἰς τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, καὶ εἶναι ἐνταυτῷ δικαία. Συμφέρει μὲν, διότι, ὅταν ὁ ἀλλοδαπὸς δύναται λ. χ. νὰ παραλαμβάνῃ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ κληρονομίαν συγγενοῦς του, νὰ διαθέτῃ ὡς θέλει κατὰ τοὺς νόμους τῆς Ἑλλάδος τὴν ἐδικήν του περιουσίαν, νὰ δίδῃ καὶ δέχηται δωρεὰς, νὰ συνάπτῃ ἰσχυρῶς μὴ ἀπηγορευμένας ἀπὸ τὸν νόμον συμφωνίας, καὶ νὰ ἐνεργῇ ἄλλα παρόμοια ἀστυκὰ δικαιώματα, δὲν θέλει διστάζει νὰ μεταφέρῃ καὶ διαχειρίζηται τὴν περιουσίαν του ἐν τῇ Ἑλλάδι, καὶ νὰ ἐπιθυμήσῃ αὐτὴν διὰ πατρίδα του, κατοικῶν ἐπὶ τέλους ἐν αὐτῇ· εἶναι δὲ δικαία, διότι ὡς ἄνθρωπος καὶ ὁ ἀλλοδαπὸς ἔχει δικαίωμα ν' ἀπαιτῇ σεβασμὸν τῆς προσωπικότητός του καὶ τῆς περιουσίας του. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ὁ γαλλικὸς Κώδηξ εἰς τὸ 11 αὐτοῦ ἄρθρον καθιεροῖ τὴν διὰ συνθηκῶν ἀμοιβαιότητα διὰ τὴν παραχώρησιν τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ἐτροποποιηθη τὰ μέγιστα διὰ τοῦ ἀπὸ 14 Ἰουλίου 1819 νόμου, ἐπιτρέψαντος εἰς τοὺς ἀλλοδαποὺς, ὑπό τινας περιορισμοὺς, τὸ δικαίωμα τῆς κληρονομίας.

Ἡ ὑπὲρ τῶν ἡμεδαπῶν παραδεχθεῖσα ἐξαίρεσις δικαιολογεῖται ἀπὸ τὰς περιστάσεις, ἕνεκα τῶν ὁποίων ἐγένοντο οἱ νόμοι οἱ ἀφορῶντες αὐτούς, λ. χ. τοῦ νὰ ὑπόκειται ὁ ἀλλοδαπὸς εἰς προσωπικὴν κράτησιν δι' ἀπαίτησιν τοῦ ἡμεδαποῦ, τοῦ νὰ ὑποβάλληται εἰς ἐγγύησιν, ὅταν ἐνάγῃ ἡμεδαπὸν κτλ. Ἀλλὰ, ἐὰν συνθήκη τοῦ Κράτους, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ἀλλοδαπὸς, ἐξήλειψε τὰ ὑπὲρ τοῦ ἡμεδαποῦ νομοθετημένα, εἶναι ἀναντίρρητον ὅτι πρέπει νὰ ἐπικρατοῦν τὰ διὰ τῆς συνθήκης διομολογηθέντα, τὰ ὁποῖα τὸ δημόσιον συμφέρον ὑπηγόρευσεν.

Ἄρθρ. 14.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει τίνες εἰσὶν Ἕλληνες· τὸ ά. ἐδάφιον αὐτοῦ ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ 10 ἄρθρου

τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, καὶ ἐκφράζει τὸ αὐτό, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὸ μὲν 10 ἄρθρον, ἔχον ὡς ἑξῆς· «πᾶς ὑπὸ Γάλλου ἐν ἀλλοδαπῇ γεννηθεὶς εἶναι Γάλλος» ἀφίνει ὑπονοούμενον, ὅτι ὁ ὑπὸ Γάλλου ἐν Γαλλίᾳ γεννηθεὶς εἶναι Γάλλος, ἐνῷ τὸ ά. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου διαλαμβάνον, ὅτι «ὁ ἐξ Ἕλληνος ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν ἀλλοδαπῇ γεννηθεὶς εἶναι Ἕλλην», δὲν παραλείπει τι ὑπονοούμενον ἐξωθεν. Μετὰ τοῦτο ἐσκέφθη ἡ ἐπιτροπὴ περὶ τοῦ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ ἐκ πατρὸς μὴ νομίμου γεννηθέντος ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καθὼς καὶ περὶ τοῦ ἐξ ἀδήλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐν Ἑλλάδι γεννηθέντος. Ὁ γαλλικὸς Κώδηξ δὲν προβλέπει περὶ αὐτῶν, ὁ Κώδηξ τῆς Σαρδηνίας εἰς μὲν τὸ 22 ἄρθρον αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι «τὸ γεννηθὲν ἐκ πατρὸς μὴ νομίμως ἀνεγνωρισμένου ἀκολουθεῖ τὴν ἐθνικότητα τῆς μητρὸς», εἰς δὲ τὸ 23 ἄρθρον, ὅτι «ἐὰν καὶ ἡ μήτηρ τοῦ γεννηθέντος ἐντὸς τοῦ Κράτους ἦναι ἄγνωστος, ὁ γεννηθεὶς ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ κράτους ὑποτίθεται ὑπήκοος.» Ἡ πρώτη τῶν δύω τούτων διατάξεων στηρίζεται βεβαίως εἰς τὸν κανόνα τῶν Ῥωμαίων partus ventram sequitur, ἡ δευτέρα δὲ εἰς πρόληψιν νομικὴν, διότι ἐνόσῳ δὲν εἶναι γνωστὸν παρά τίνος τίς ἐγεννήθη, ἀναγκαίως καὶ δικαίως πρέπει οὗτος νὰ λάβῃ τὴν ἐθνικότητα ἐκείνου τοῦ τόπου, εἰς ὃν εἶδε τὸ φῶς. Ἐπὶ τῇ βάσει λοιπὸν τοῦ εἰρημένου κανόνος καὶ τῆς νομικῆς προλήψεως συνετάχθη τὸ β'. καὶ γ'. ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου.

Ἀκολούθως ἠσχολήθη περὶ τῆς ἐθνικότητος τοῦ ἐξ ἀλλοδαπῆς μητρὸς καὶ μὴ νομίμου πατρὸς γεννηθέντος, ἀλλ' ἀναγνωρισθέντος νομίμως ὑπὸ Ἕλληνος, καθὼς καὶ περὶ τοῦ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ ἐκ μὴ νομίμου ἀλλοδαποῦ πατρὸς γεννηθέντος, ἀλλ' ἀναγνωρισθέντος νομίμως ὑπ' αὐτοῦ. Ὁ γαλλικὸς Κώδηξ δὲν προβλέπει περὶ αὐτῶν· οἱ συγγραφεῖς Γάλλοι πραγματευόμενοι περὶ τῶν ζητημάτων αὐτῶν, διαφωνοῦσιν εἰς τὴν λύσιν των, λ. χ. ὁ Κ. Δουραντὼν φρονεῖ, ὅτι ὁ μὲν ἐξ ἀλλοδαπῆς γεννηθεὶς καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ Γάλλου δύναται νὰ ἐκλέξῃ ὁποίαν θέλει ἐθνικότητα τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς, ὁ δὲ ἐκ Γαλλίδος γεννηθεὶς καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ ἀλλοδαποῦ εἶναι Γάλλος, παραδεχόμενος πρὸς λύσιν τοῦ δευτέρου τούτου ζητήματος τὸν κανόνα partus ventram sequitur, ὁ Κ. Λεγάτιος εἰς τὸ σύγγραμμά του Codes des Etrangers (σελ. 8—9) καθὼς καὶ ὁ Κ. Προυδὼν εἰς τὸ σύγγραμμά του περὶ τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος (τόμ. 1 σελ. 120) παραδέχονται, ὅτι ὁ μὲν ὑπὸ Γάλλου ἀναγνωρισθεὶς, εἴτε ἐν τῇ Γαλλίᾳ εἴτε ἐν ἀλλοδαπῇ ἐγεννήθη,

εἶναι Γάλλος, ὁ δὲ ὑπ' ἀλλοδαποῦ ἀναγνωρισθεὶς, ἐὰν ἐγεννήθη ἐν τῇ Γαλλίᾳ, εἶναι κατὰ τὸν Λεγάτιον (Legat) ἀλλοδαπὸς, ἀλλ' ὅτι δύναται ν' ἀποκτήσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ Γάλλου, κατὰ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος. Τοὺς ὑπὲρ καὶ κατὰ λόγους τῶν διαφορῶν τούτων συζητήσασα καὶ σκεφθεῖσα παρεδέχθη, ὅτι ὁ ἐξ ἀλλοδαπῆς μητρὸς καὶ ἐκ μὴ νομίμου πατρὸς γεννηθεὶς εἶναι Ἕλλην, τὸ ὁποῖον εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν γνώμην τοῦ Κ. Λεγάτου καὶ ἄλλων, καὶ δύναται μάλιστα νὰ θεωρηθῇ ὡς συνέπεια τοῦ γενικοῦ κανόνος, ὁ ὁποῖος καθιερώθη εἰς τὸ ἀ. ἐδάφιον, καθ' ὃ ὁ ἐξ Ἕλληνος ἐν Ἑλλάδι ἢ ἐν ἀλλοδαπῇ γεννηθεὶς εἶναι Ἕλλην. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν δευτέραν περίπτωσιν, περὶ ἧς ἐγένετο λόγος, ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἀρ' ἑνὸς τὸ συμφέρον, τὸ ὁποῖον ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία ἔχει εἰς τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν μελῶν αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου θεωροῦσα ἄδικον νὰ στερῆται τις ἁπλῶν τῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα ἀπέκτησε πρὸ τῆς ἀναγνωρίσεώς του, παρεδέχθη, ὅτι ὁ ἐξ Ἑλληνίδος μητρὸς καὶ μὴ νομίμου πατρὸς γεννηθεὶς εἶναι Ἕλλην, ἀφήσασα εἰς τὴν ἐκλογὴν τούτου, καθ' ἣν περίπτωσιν ἀναγνωρισθῇ ὑπὸ ἀλλοδαποῦ, ἂν θέλῃ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἰδιότητα ταύτην, νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τοῦ οὗ θέλησίν του ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεώς του, ἂν δὲ τυχὸν ἦτον ἀνήλικος ὅταν ἀνεγνωρίσθη, ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητός του.

Ἄρθρ. 15.

Ὁ γαλλικὸς Κώδηξ δὲν διαλαμβάνει τι περὶ πολιτογραφήσεως· τὰ περὶ ταύτης κανονίζουν τὸ Σύνταγμα τῆς 22 Frimaire τοῦ 8 ἔτους καὶ δύω ἄλλα διατάγματα τῆς 17 Φεβρουαρίου 1808 καὶ 17 Μαρτίου 1809. Τὸ ἡμέτερον Σύνταγμα δὲν ὥρισέ τι διὰ τὴν πολιτογράφησιν τῶν ἀλλοδαπῶν, διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ διαλάβῃ περὶ αὐτῆς ἐν τῷ παρόντι νομοσχεδίῳ, καθότι ἔχει σχέσιν καὶ συνδέεται στενῶς μὲ τὰς περὶ ἀπολαύσεως τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων διατάξεις, τὰς ἀφορώσας τοὺς ἀλλοδαπούς.

Τὸ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συνταχθὲν 15 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διαφέρει τῶν περὶ πολιτογραφήσεως διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν ἐν τῇ Γαλλίᾳ· διότι 1) δὲν ἀπαιτεῖ, ὡς ἐκεῖναι, ὁ ἀλλοδαπὸς νὰ λάβῃ ἄδειαν τοῦ Βασιλέως διὰ νὰ κατασταθῇ ἐν τῇ Ἑλλάδι, 2) δὲν ἀπαιτεῖ νὰ κατοικήσῃ ἐπὶ 10 ἔτη, ὡς ἀπαιτεῖται ἐν τῇ Γαλλίᾳ, ἀλλὰ μόνον δύω ἔτη διὰ τοὺς ὁμογενεῖς καὶ τέσσαρα διὰ τοὺς ἀλλογενεῖς καὶ 3) δὲν ἀπαιτεῖ, ὡς γίνεται ἐν τῇ Γαλλίᾳ, ἡ πολιτογράφησις νὰ κηρυχθῇ ἀπὸ τὸν Βασιλέα

ἢ νὰ κυρωθῇ ἀπὸ τὰς Βουλάς, ἀρκεῖ μόνον ὁ θέλων νὰ πολιτογραφηθῇ νὰ μὴν ὑπέπεσεν εἰς κακούργημα ἢ πλημμέλημά τι ἐκ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ ποιν. νόμου, καὶ μετὰ παρέλευσιν τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας νὰ δώσῃ τὸ ὅρκον τοῦ Ἕλληνος. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ χορηγηθῶσι τοιαῦται εὐκολίαι εἰς τὸν θέλοντα νὰ πολιτογραφηθῇ, διότι συμφέρον τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας εἶναι ὅσον ἐνεστι ν' αὐξηθῇ ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς.

Ἄρθρ. 16.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἀπὸ πνεῦμα δικαιοσύνης καὶ συμφέροντος τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ὁδηγουμένη, ἐνόμισε καλὸν πρὸς εὐκολίαν εἰσέτι τοῦ ἐγκατασταθέντος ἐν τῇ Ἑλλάδι πρὸς πολιτογράφησιν ἀλλοδαποῦ, νὰ ἔχῃ ὁ Βασιλεὺς τὸ δικαίωμα νὰ χορηγῇ εἰς τὸν ἐγκατασταθέντα αὐτὸ, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πρὸς πολιτογράφησιν ἀπαιτουμένου χρόνου, πλήρη τὴν ἀπόλαυσιν τῶν ἀστυκῶν δικαιωμάτων, ἐνταυτῷ δὲ αἱ σχέσεις τοῦ ἀλλοδαποῦ τούτου, ὅστις ἀπήλαυσε παρὰ τοῦ Βασιλέως τοιοῦτον εὐεργέτημα, νὰ ῥυθμίζωνται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους. Ἐπὶ τούτῳ λοιπὸν τῷ λόγῳ στηρίζεται τὸ 16 ἄρθρον.

Ἄρθρ. 17.

Ὁ Σαρδηνικὸς (οὐχὶ δὲ καὶ ὁ Γαλλικὸς) Κώδηξ ἔχει παρομοίαν μὲ τὸ 17 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου διάταξιν. Ἡ ἐπιτροπὴ σκεφθεῖσα ἀρ' ἑνὸς, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἐθνικότητος εἶναι προσωπικὸν καὶ ὅτι δὲν δύνατάί τις νὰ ἀποβάλῃ αὐτὸ διὰ πράξεων ἄλλου, ἀρ' ἑτέρου δὲ, ὅτι ἐὰν τὰ τέκνα καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἤδη πολιτογραφηθέντος ἦσαν ἀνήλικοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιτογραφήσεως, δὲν ἠδύναντο, καὶ ἂν ἤθελον, νὰ πολιτογραφηθοῦν, παρεδέχθη ὅτι ἥ τε σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τὰ γεννηθέντα πρὸ τῆς περὶ πολιτογραφήσεως δηλώσεως μένουσιν ἀλλοδαποί· ἂν δὲ ἦσαν ἀνήλικοι κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιτογραφήσεως, δύνανται νὰ ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνηλικιότητός των, δηλοῦντες εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τὴν θέλησίν των, κατασταίνοντες ἐν τῇ Ἑλλάδι τὴν κατοικίαν των, κατοικοῦντες ἐν αὐτῇ καὶ βίδοντες τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος, καὶ οὕτως ἐγένετο τὸ 17 ἄρθρον.

Ἄρθρ. 18.

Τὰ γεννώμενα τέκνα κατὰ τὴν πρὸς πολιτογράφησιν ὁρισθεῖσαν διετίαν ἢ τετραετίαν δὲν ἔχουν, ἀκριβῶς εἰπεῖν, κεκτημένην τινὰ ἐθνικότητα· ὁ πατὴρ, τοῦ ὁποίου τὴν ἐθνικότητα ἔπρεπε ν' ἀποκτήσουν τὰ τέκνα του, ἐδήλωσεν ἤδη ὅτι θέλει ν' ἀποβάλῃ

αὐτὴν, διὰ τοῦτο ἐκρίθη εὔλογον καὶ δίκαιον τὰ ὡς εἴρηται γεννώμενα τέκνα νὰ καθίστανται Ἕλληνες διὰ τῆς τοῦ πατρὸς των πολιτογραφήσεως.

Ἄρθρ. 19.

Ὁ γαλλικὸς Κώδηξ δὲν ἔχει ἀνάλογόν τινα διάταξιν μὲ τὸ 1 μέρος τοῦ 19 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, τὸ δεύτερον ὅμως μέρος τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ 9 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος. Ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη διὰ τοῦ 1 μέρους τοῦ μνησθέντος 19 ἄρθρου, ὅτι ὁ ἐξ Ἑλληνίδος καὶ μὴ νομίμου ἀλλοδαποῦ πατρὸς γεννηθεὶς καὶ ἀναγνωρισθεὶς ὑπ' αὐτοῦ δύναται καὶ οὗτος ν' ἀποκτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα καθ' ὃν τρόπον καὶ ὁ ἐν Ἑλλάδι ἐξ ἀλλοδαποῦ γεννηθεὶς, διότι εἰς τὰς φλέβας τοῦ ἐξ Ἑλληνίδος γεννηθέντος κυκλοφορεῖ ἑλληνικὸν αἷμα. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος ὑπηγόρευσε καὶ τὸ,

Ἄρθρ. 20.

Τὸ ὁποῖον ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ 10 ἄρθρου τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, καὶ διαφέρει τούτου καθόσον δὲν διακρίνει, ἐὰν ὁ ἐκ γονέων ἀποβαλόντων τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα ἐγεννήθη ἐν τῇ Ἑλλάδι ἢ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Ἄρθρ. 21.

Τοῦτο ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ 12 ἄρθρ. τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος.

Ἄρθρ. 22.

Τοῦτο ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ ἀπὸ 19 Φεβρ. 1808 διατάγματος τοῦ τότε Αὐτοκράτορος τῆς Γαλλίας, καὶ διαφέρει τούτου καθ' ὅσον δὲν ἀπαιτεῖ, ὥστε ὁ μέλλων νὰ πολιτογραφηθῇ νὰ κατοικήσῃ προηγουμένως ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐπὶ ἓν ἔτος, ὡς ἀπαιτεῖται ἐν τῇ Γαλλίᾳ, καὶ πρὸς τούτοις, ἐνῷ ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἡ πολιτογράφησις ἐχορηγεῖτο διὰ διατάγματος, τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου θέλει νὰ χορηγῆται δι' ἀποφάσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας.

Ἡ ἐπιτροπὴ συνέταξε τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου ὡς εἶναι, διότι ἐθεώρησεν, ὅτι ἡ πρὸς πολιτογράφησιν εὐκολία εἶναι συμφέρουσα εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ὅταν ἡ πολιτογράφησις αὕτη χορηγῆται δι' ἀποφάσεως τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, καθίσταται ἀξιολογωτέρα διὰ τὸν πολιτογραφούμενον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρ. 23.

Τοῦτο ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ ἐδάφιον ά. καὶ τὸν 1 καὶ 2 παράγραφον τοῦ 17 ἄρθρου τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος. Ἡ ἐπιτροπὴ παρέλειψε τὸν 3 § τοῦ 17 ἄρθρου, καθότι ἐθεώρησεν, ὅτι τὸ

συμφέρον τῆς κοινωνίας ἀπαιτεῖ τὰ μέλη αὐτῆς νὰ θεωρῶνται ἀναπόσπαστα ἀπὸ τὴν ὁλομέλειάν της, ἐνόσῳ ῥητῶς δὲν ἐκφράσουν τὴν ἐναντίαν θέλησίν των. Ἐὰν ὁ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀποκαθιστάμενος Ἕλλην, βεβαίως διὰ λόγον συμφέροντος, τὸ ὁποῖον ἐν αὐτῇ πρὸς καιρὸν ἔχει, ἤθελε νὰ μεταβάλῃ τὴν ἐθνικότητά του, ἠδύνατο καὶ νὰ πολιτογραφηθῇ· ἐνόσῳ λοιπὸν δὲν ἐπολιτογραφήθη, δικαιότερον εἶναι νὰ θεωρῆται, ὅτι δὲν ἠθέλησε νὰ μεταβάλῃ τὴν ἑλληνικὴν ἐθνικότητά του καὶ ὅτι τὴν διατηρεῖ.

Ἄρθρ. 24.

Τοῦτο δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν γαλλικὸν Κώδηκα, στηρίζεται δὲ εἰς τὸν λόγον, ὅτι ἡ ἐθνικότης οὔτε προσωπικὸν δικαίωμα, δὲν δύναται νὰ ἀποβληθῇ ἢ ἀπολεσθῇ διὰ πράξεως ἄλλου.

Ἄρθρ. 25.

Τοῦτο ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ 19 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, καὶ διαφέρει αὐτοῦ καθόσον τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου προβλέπει περί τε τῆς Ἑλληνίδος, ἥτις συνεζεύχθη ἀλλοδαπὸν καὶ οὗτος μετέπειτα ἐπολιτογραφήθη Ἕλλην, καὶ περὶ τῆς μετ' ἀλλοδαποῦ μὲν συζευχθείσης Ἑλληνίδος, μετέπειτα δὲ διαζευχθείσης.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησε δίκαιον καὶ ἡ ὑπὸ τοιαύτην κατάστασιν εὑρισκομένη Ἑλληνὶς νὰ δύναται, ὡς καὶ ἡ χρεύσασα, ν' ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, χωρὶς νὰ προαπαιτῆται πρὸς τοῦτο Βασιλικὴ ἄδεια.

Ἄρθρ. 26.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν γαλλικὸν Κώδηκα. Ἡ ἐπιτροπὴ ἐσκέφθη, ὅτι δύνανται νὰ δοθοῦν περιστάσεις, αἵτινες ν' ἀναγκάζουν τὸν ἡμεδαπὸν ἕνεκα μεγάλων συμφερόντων του νὰ πολιτογραφηθῇ ἐν ἀλλοδαπῇ, καθὼς π. χ. ἐὰν πρόκειται νὰ ἀνοιχθῇ κληρονομία τις εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν, καὶ κατὰ τοὺς νόμους τοῦ τόπου, ὅπου κεῖται ἡ κληρονομία αὕτη, οἱ ἀλλοδαποὶ ἀποκλείονται τοῦ δικαιώματος τῆς κληρονομίας· ὅταν λοιπὸν τις ἄδεια Βασιλικὴ πολιτογραφῆται εἰς ξένον κράτος, ἡ πρόληψις εἶναι ὅτι ὁ τοιοῦτος δὲν θέλει νὰ ἐγκαταλείψῃ διὰ παντὸς τὴν πατρίδα του· διὰ τοῦτο ἐκρίθη καλὸν καὶ δίκαιον νὰ τεθῇ τὸ 26 ἄρθρον ὡς εἶναι.

Ἄρθρ. 27.

Τοῦτο ἀνταποκρίνεται μὲ τὸ 18 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκας, καὶ διαφέρει τούτου καθόσον 1) δὲν ἀπαιτεῖ τὴν βασιλικὴν ἄδειαν διὰ τὴν ἀνάκτησιν τῆς ἰδιότητος τοῦ Ἕλληνος, ὡς καὶ δι' ἄλλας περιπτώσεις δὲν ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ ζη-

τῆται αὐτη, ὡς ἤδη ἐρρέθη· 2) δὲν ἀπαιτεῖ ὥστε ὁ θέλων ν' ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα νὰ δηλώσῃ, ὅτι ἀπαρνεῖται πᾶσαν διάκρισιν ἐναντίαν εἰς τὸν ἑλληνικὸν νόμον, καθότι τοιαύτη δήλωσις εἶναι περιττή. Ἐνώπιον τῶν ἑλληνικῶν νόμων ὅλοι εἶναι ἴσοι. Ἡ ἐπιτροπὴ προσέθηκεν εἰς τὸ 27 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι ὁ θέλων ν' ἀνακτήσῃ τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα πρέπει νὰ κατοικήσῃ ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐπὶ ἓξ μῆνας καὶ δώσῃ τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος, διότι, ἀφοῦ ἀπέβαλε τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, θεωρεῖται καὶ εἶναι ἀλλοδαπός· δὲν ὑποβάλλεται δὲ ὁ τοιοῦτος εἰς τὰς διὰ τὴν πολιτογράφησιν τῶν ἀλλοδαπῶν ὁρισθείσας διατυπώσεις ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι πρότερον εἶχε τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα.

Ἄρθρ. 28.

Ἐν ἄλλαις λέξεσι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐκφράζει τὸ αὐτὸ μὲ τὸ 21 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, παρελείφθη δὲ ἡ ἔκφρασις τοῦ γαλλικοῦ ἄρθρου «ἀποβάλλει τὴν ἰδιότητα τοῦ Γάλλου (τοῦ Ἕλληνος)» καθὼς καὶ τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ ἄρθρ. 21, ἔχον ὡς ἑξῆς «ταῦτα δὲ πάντα, φυλαττομένων τῶν ποινῶν κτλ.» ἐπειδή, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὴν ἀποβολὴν τῆς ἑλληνικῆς ἰδιότητος διὰ τὸν ἄνευ βασιλικῆς ἀδείας ἀναδεχθέντα ξένην στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, τὸ 2 ἐδάφ. τοῦ 23 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου διέλαβε· καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἐπιφύλαξιν τῶν ποινῶν, τὰς ὁποίας ὁ ποινικὸς νόμος ἐπιβάλλει κατ' ἐκείνων, οἵτινες ἔλαβον ἢ ἤθελον λάβει τὰ ὅπλα κατὰ τῆς πατρίδος, ἐθεώρησε περιττὴν, διότι καὶ ἄνευ τῆς τοιαύτης ἐπιφυλάξεως εἶναι φανερὸν, ὅτι τὸ ἔγκλημα δὲν καλύπτεται διὰ τῆς ἀνακτήσεως τῆς ἑλληνικῆς ἰδιότητος.

Ἄρθρ. 29.

Ἡ ἐπιτροπὴ ὁμοφώνως παραδεχθεῖσα τὴν κατάργησιν τοῦ πολιτικοῦ θανάτου, περὶ τῶν συνεπειῶν τοῦ ὁποίου πραγματεύεται τὸ ἄρθρ. 22 καὶ ἐπ. τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος, καὶ ἀποφασίσασα ἑνταυτῷ νὰ συνταχθῇ ἰδιαίτερον νομοσχέδιον περὶ τῆς καταργήσεως ταύτης, ἔκρινεν ἀναγκαῖον, διὰ νὰ καταστήσῃ φανερὰν τὴν ἰδέαν της, ὅτι αἱ συνέπειαι τοῦ πολιτικοῦ θανάτου δὲν πρέπει κατὰ τὴν γνώμην της νὰ ὑφίστανται, καὶ διὰ νὰ μὴν ἦναι δυνατὸν νὰ συμβῇ σύγχυσίς τις, νὰ θέσῃ εἰς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον τὸ 29 ἄρθρον.

Τμῆμα δεύτερον.

Περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων.

Ἡ σύστασις τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων σκοπὸν ἔχει τὴν βε-

βαίωσιν τῶν γεννήσεων, τῶν γάμων καὶ τῶν ἀποβιώσεων τῶν πολιτῶν, ἤτοι τῶν συμβεβηκότων ἐκείνων, ἅτινα ἐπενεργοῦν μᾶλλον οὐσιωδῶς ἐπὶ τῆς τῶν προσώπων καταστάσεως.

Διὰ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἀπομακρύνονται αἱ δυσκολίαι καὶ τὸ ἐπισφαλὲς τῆς μαρτυρικῆς ἀποδείξεως, ἐκλείπουσι δὲ οἱ ἐκ τῆς ἐνδεχομένης ἀπωλείας ἢ ἐλλείψεως ἀκριβείας τῶν οἰκογενειακῶν ἐγγράφων πηγάζοντες κίνδυνοι, παρεχομένου εἰς ἕκαστον τῶν πολιτῶν ἐπισήμου, οὕτως εἰπεῖν, τίτλου τῆς ἐν τῇ οἰκογενείᾳ καὶ ἐν τῇ πολιτείᾳ καταστάσεώς του.

Διὰ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τίθεται ἕκαστος εἰς θέσιν νὰ φέρῃ προχείρως τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀτομικότητός του, τῆς ἡλικίας του, τῶν οἰκογενειακῶν του δικαίων, τέλος τῆς ἀπτυκτῆς αὐτοῦ καταστάσεως, καθὼς καὶ νὰ βεβαιοῦται περὶ τῆς ἀτομικότητος, ἡλικίας καὶ ἀστυκῆς καταστάσεως τῶν τρίτων, μεθ' ὧν συναλλάττεται. Ἐντεῦθεν κατανοεῖ τις εὐκόλως τὴν μεγίστην ὠφέλειαν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, τόσον δι' ἕνα ἕκαστον τῶν πολιτῶν καὶ τὰς κατὰ μέρος οἰκογενείας, ὅσον καὶ δι' ὁλόκληρον τὴν κοινωνίαν, τῆς ὁποίας αὐταὶ ἀποτελοῦσι τὴν πρωτίστην βάσιν. Ἕνεκα τούτου τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία εἰσήχθησαν πρὸ πολλοῦ παρὰ τοῖς εὐνομουμένοις ἔθνεσι· παρ' ἡμῖν ἀπὸ τοῦ 1836 ἡ Β. Κυβέρνησις ἐσκέφθη περὶ εἰσαγωγῆς ληξιαρχικῆς θεσμοθεσίας καὶ ἐδημοσίευσε τὸν ἀπὸ 20 Ὀκτωβρ. 1836 περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμον, ὅστις ὅμως διὰ τὰς ἀτελείας ἴσως αὐτοῦ ἐφάνη ἀνεπίδεκτος ἐφαρμογῆς, καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν. Προκειμένου ἤδη περὶ συντάξεως ἀστυκοῦ νόμου, καὶ ἰδίως τοῦ πρώτου μέρους αὐτοῦ, ἤτοι τοῦ ἀφορῶντος τὸ τῶν προσώπων δίκαιον, κατέστη ἀναγκαία νέα ἐπεξεργασία τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων ἀντικειμένου, ἐξ ἧς τὸ προκείμενον τμῆμα προέκυψεν.

Εἰς τὴν σύνταξιν τούτου τοῦ τμήματος ἐλήφθησαν ὡς βάσις αἱ διατάξεις τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων τίτλου τοῦ γαλ. Κώδηκος καὶ τῶν μεταγενεστέρως αὐτοῦ ἐν τῇ Γαλλίᾳ ἐκδοθέντων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου νόμων, διαταγμάτων, ἐγκυκλίων κλπ, οὐχὶ μόνον διότι ἡ γαλλικὴ νομοθεσία συναρμολογεῖται μὲ τὰς διατάξεις τῆς παρ' ἡμῖν ἐν ἰσχύϊ, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ γαλλ. σύστημα εἶναι μεταξὺ τῶν ὑπαρχόντων τὸ τελειότερον· ἄλλως τε καὶ ὁ νόμος τοῦ 1836 ἐπὶ τῆς αὐτῆς στηρίζεται βάσεως.

Αἱ διατάξεις ὅμως τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος ἐτροποποιήθησαν, καθόσον αἱ ἐν τῇ Ἑλλάδι διέπουσαι τὸ ἀστυκὸν δίκαιον ἀρχαὶ

καὶ ἐν γένει αἱ περιστάσεις τῆς πατρίδος ἀπῄτησαν τοῦτο· οὐχ ἧττον δὲ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αἱ παρὰ τῆς πείρας καὶ τῆς ἐπιστήμης ὑποδεικνυόμεναι καὶ ἐν ταῖς νεωτέραις νομοθεσίαις εἰσαχθεῖσαι βελτιώσεις· χάριν δὲ τῆς εὐμεθωδεστέρας ἐκθέσεως τῆς ὕλης μετεβλήθη ἐν μέρει καὶ ἡ τοῦ γαλλικοῦ κειμένου τάξις. Οὕτω περιελήφθησαν εἰς τὸ πρῶτον περὶ τῶν γενικῶν διατάξεων κεφάλαιον τὰ περὶ τῆς διορθώσεως τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, περιεχόμενα εἰς τὸ ἕκτον κεφάλαιον τοῦ γαλλικοῦ κειμένου· εἰς δὲ τὸ πέμπτον τοῦ παρόντος τμήματος κεφάλαιον, αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 294 καὶ 359 τοῦ γαλλικοῦ νόμου· ἀφ' ἑτέρου αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 63—76 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὡς ἀφορῶσαι τὰς πρὸ τοῦ γάμου διατυπώσεις παρεπέμφθησαν εἰς τὸ περὶ γάμου νομοσχέδιον, τέλος τὸ πέμπτον κεφάλαιον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τοῦ ἐκτὸς τῆς Ἐπικρατείας ἐκστρατεύοντος στρατοῦ παρελείφθη ὡς περιττόν.

Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία εἶναι κυρίως προσδιωρισμένα διὰ τὴν ἀπόδειξιν τῶν γεννήσεων, τῶν γάμων καὶ τῶν ἀποβιώσεων, τῶν τριῶν κυρίων συμβεβηκότων, δι' ὧν σημειοῦται ἡ ἐπὶ τῆς γῆς τοῦ ἀνθρώπου διάβασις, καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουσιν ἐπὶ τῆς ἀστυκῆς αὐτοῦ καταστάσεως τὴν μεγαλειτέραν ἐπιρροήν. Μὲ τὰ δύω δὲ πρῶτα ἐκ τῶν κυρίων τούτων συμβεβηκότων ἐξομοιοῦνται ἀναντιρρήτως αἱ ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, αἱ υἱοθεσίαι καὶ τὰ διαζύγια· ἀλλὰ καὶ ἡ προσθήκη ἢ μεταβολὴ ὀνόματος, ὡς τείνουσα εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀτομικότητος, ἐθεωρήθη ἀξία νὰ λάβῃ τόπον μεταξὺ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων.

Αἱ διατάξεις, αἵτινες διέπουσι τὴν σύνταξιν τῶν διαφόρων τούτων ληξιαρχικῶν πράξεων, ἐξ ἀνάγκης εἶναι δύω εἰδῶν: αἱ μὲν γενικαί, ἤτοι κοιναὶ εἰς ὅλας τὰς πράξεις, αἱ δὲ εἰδικαί, τουτέστιν ἀφορῶσαι ἰδίως ἑκάστην αὐτῶν. Κατὰ συνέπειαν τὸ παρὸν τμῆμα διῃρέθη εἰς πέντε κεφάλαια ὡς ἀκολούθως· Α'. κεφάλαιον «γενικαὶ διατάξεις»· Β'. κεφάλαιον «περὶ τῶν εἰς τὰς γεννήσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων»· Γ'. κεφάλαιον «περὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων»· Δ'. κεφάλαιον «περὶ τῶν εἰς τὰς ἀποβιώσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων» καὶ Ε'. κεφάλαιον «περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων» τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν προσθήκην ἢ μεταβολὴν ὀνόματος, εἰς τὰς ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, τὰς υἱοθεσίας καὶ τὰ διαζύγια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

Γενικαὶ διατάξεις.

Αἱ γενικαὶ διατάξεις περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων πραγματεύονται ἀ) περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ληξιάρχων καὶ τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν· β') περὶ τῆς κρατήσεως, τῆς διατηρήσεως τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων καὶ τῶν γενικῶν διατυπώσεων τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων· γ') περὶ τῆς δημοσιότητος τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων καὶ περὶ τῆς ἀποδεικτικῆς δυνάμεως τῶν ἐπισήμων ληξιαρχικῶν ἀντιγράφων· δ') περὶ κυρώσεως τῶν παραβάσεων τῶν ληξιάρχων· ε) περὶ διορθώσεως τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων καὶ περὶ τῆς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πιστοποιήσεως τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποβιώσεων· ς') περὶ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συνταττομένων ληξιαρχικῶν πράξεων καὶ ζ') περὶ τῆς ἀποδείξεως τῶν γεννήσεων, γάμων κλπ. ἐν ἐλλείψει ληξιαρχικῶν πράξεων.

Περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ληξιάρχων καὶ τῆς ἀρμοδιότητος των διαλαμβάνουν τ' ἄρθρα 30—40.

Ἄρθρ. 30.

Τὸ νομοσχέδιον ἀναθέτει τὰ ληξιαρχικὰ ἔργα κατὰ κανόνα εἰς τοὺς δημάρχους καὶ τοὺς εἰδικοὺς παρέδρους καὶ κατ' ἐξαίρεσιν εἰς εἰδικοὺς ληξιάρχους, διοριζομένους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως. Καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν τὰ καθήκοντα ταῦτα ἀνετέθησαν εἰς τὰς δημοτικὰς ἀρχὰς διὰ τοῦ ἀπὸ 28 τοῦ pluviose τοῦ ὀγδόου τῆς δημοκρατίας ἔτους· ὁ δὲ μετὰ ταῦτα ἐκδοθεὶς ἀστυκὸς Κώδηξ δὲν ὥρισεν ἄλλως πως τὰ περὶ τούτου. Τὸ αὐτὸ σύστημα ἠκολούθησε καὶ ὁ ἑλλ. νόμος τοῦ 1836 καὶ πρὸ αὐτοῦ τὸ ἄρθρον 40 τοῦ περὶ δήμων νόμου περιέλαβε μεταξὺ τῶν καθηκόντων τῶν δημάρχων τὴν ἐκτέλεσιν τῶν περὶ πολιτικῆς, τουτέστιν ἀστυκῆς καταστάσεως νόμων. Ἀληθῶς ἡ φύσις τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἀπαιτεῖ προσωπικὸν πολυάριθμον καὶ καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν διαμοιρασμένον, διὰ νὰ δύνανται οἱ πολῖται νὰ προσέρχωνται μὲ εὐκολίαν εἰς τὴν τὰ ληξιαρχικὰ καθήκοντα ἐπιτετραμμένην ἀρχήν· τοιοῦτο δὲ προσωπικὸν μόνον ὁ κλάδος τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων δύναται νὰ χορηγήσῃ. Εἰς τὸν κλῆρον δὲν ἐφάνη κατάλληλον ν' ἀνατεθῶσι τὰ ληξιαρχικὰ ἔργα διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους· ἀ) διότι ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ληξιαρχικῶν ἔργων ἀποτελεῖ οὐσιωδῶς εἶδος δημοσίας ὑπηρεσίας, οἱ δὲ ἐκκλησιαστικοὶ «νόμοι ἀπαγορεύουσι πᾶσαν ἀνάμιξιν τοῦ κλήρου εἰς τὰ κοσμικά, καὶ μάλιστα ὁ ἀπὸ 23 Ἰουλίου 1833 περὶ κηρύξεως τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς ἑλληνικῆς

ἐκκλησίας νόμος ῥητῶς (ἄρθρ. 18) θεωρεῖ ὡς ἀντικείμενον ξένον τῶν καθηκόντων τοῦ κλήρου καὶ ὅλως ὑπαγόμενον εἰς τὴν κοσμικὴν ἐξουσίαν τὸ περὶ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων· ϛ') διότι ἡ κύρωσις τῶν ἀφορωσῶν τὴν ληξιαρχικὴν ὑπηρεσίαν διατάξεων συνίσταται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὰς κατὰ τῶν παραβατῶν ληξιάρχων ἀπειλουμένας ποινὰς καὶ εἰς τὴν πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσιν αὐτῶν, ἑπομένως ἡ εἰς τοὺς κληρικοὺς ἀνάθεσις τῶν ληξιαρχικῶν ἔργων ἤθελε δίδει πολλάκις χώραν εἰς καταδίωξιν αὐτῶν ἐνώπιον τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων, ὅπερ ἀπάδει πρὸς τὸν ἱερὸν αὐτῶν χαρακτῆρα καὶ ἀντίκειται εἰς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας· γ') διότι ἡ διαφορὰ τῶν πρεσβευομένων θρησκευμάτων ἤθελεν, ἕνεκα τῆς εἰς τινα τόπον ἐλλείψεως λειτουργοῦ θρησκείας τινος, ἐπιφέρει κατ' ἀνάγκην τὸ ἄτοπον τοῦ ν' ἀνατίθηται ἡ σύνταξις τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων εἰς λειτουργὸν ἄλλης θρησκείας, καὶ τέλος, δ') διότι ἐν γένει καὶ ὁ τῶν χωρίων κλῆρος εἶναι σήμερον κατὰ μέγα μέρος ἀπαίδευτος καὶ ἑπομένως οὐχὶ κατὰ τὸν λόγον τοῦτον προτιμητέος τῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἡ διάταξις τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐπιφέρει εἰς τὸ γαλλικὸν σύστημα τρεῖς τροποποιήσεις· α') ἀπονέμει τὴν ληξιαρχικὴν ἰδιότητα καὶ εἰς τοὺς εἰδικοὺς παρέδρους καὶ β') ἀφίνει εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν τὸ δικαίωμα ν' ἀναθέτῃ κατὰ τὰς περιστάσεις εἰς ἄλλο καταλληλότερον πρόσωπον παρὰ τὸν δήμαρχον ἢ τὸν εἰδικὸν πάρεδρον τὴν σύνταξιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων καὶ γ') συγχωρεῖ εἰς τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν νὰ διορίζῃ ἐν τῷ αὐτῷ δήμῳ ἢ χωρίῳ καὶ ἄλλους ληξιάρχους, προσδιοριζομένης τῆς περιφερείας ἑκάστου, ὁσάκις ἡ πληθὺς τῶν κατοίκων ἀπαιτεῖ τὸ τοιοῦτον. Αἱ τροποποιήσεις αὗται ὑπηγορεύθησαν ὑπὸ τῶν εἰδικῶν τῆς Ἑλλάδος περιστάσεων, ἤτοι τῆς μεγάλης περιφερείας τῶν δήμων μὲ ἀναλόγως ὀλίγον πληθυσμὸν καὶ τῆς περὶ τὰ γράμματα ἀγνοίας πολλῶν δημοτικῶν ὑπαλλήλων.

Ἄρθρ. 31.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο γίνεται πρόνοια περὶ τῆς ἀναπληρώσεως τῶν ληξιάρχων κατὰ τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς δὲν ὑπάρχουσιν ἐντελῶς τοιοῦτοι, ἢ οἱ ὑπάρχοντες ἐξαιροῦνται ἢ ἄλλως κωλύονται.

Ἄρθρ. 32.

Διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία, ὅτι ἡ ἁρμοδιότης τῶν ληξιάρχων εἶναι τοπική, ἐξεφράσθη τοῦτο ῥητῶς ἐνταῦθα.

Ἄρθρ. 33.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου δὲν εὑρίσκεται μὲν εἰς τὸν γαλλικὸν Κώδηκα καὶ εἰς τὸν τοῦ 1836 ἑλληνικὸν νόμον, ὑπάρχει δὲ καθιερωμένη εἰς τὴν ἀπὸ 21 Ἰουλίου τοῦ 1818 ἐπιστολὴν τοῦ Γάλλου ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργοῦ πρὸς τὸν παρὰ τοῖς ἐν Παρισίοις ἐφέταις εἰσαγγελέα· ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον τῷ ὄντι νὰ ἐνεργῇ ὁ ληξίαρχος πράξεις ἀφορώσας ἑαυτὸν καὶ τοὺς πλησιεστάτους συγγενεῖς του. Ἐθεωρήθη λοιπὸν καλὸν νὰ ἐγγραφῇ ἡ διάταξις αὕτη καὶ εἰς τὸν ἑλλ. νόμον.

Ἄρθρ. 34.

Οὐδὲ τοῦ ἄρθρου τούτου ἡ διάταξις εὑρίσκεται ῥητῶς ἐκπεφρασμένη εἰς τοὺς δύω ῥηθέντας νόμους. Αἱ συνέπειαι ὅμως αὐτῆς καθιεροῦνται εἰς τὸ 53 ἄρθρον τοῦ γαλλ. Κώδηκος, ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὸ 14 τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου· ἡ συστηματικὴ ὅμως ἔκθεσις τῆς προκειμένης ὕλης ἀπῄτησεν νὰ ἐκφρασθῇ ῥητῶς ἐνταῦθα *ἡ ἀρχὴ αὕτη*.

Τὰ ἄρθρα 35—49 πραγματεύονται περὶ τῆς κρατήσεως καὶ διατηρήσεως τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, καὶ περὶ τῶν γενικῶν διατυπώσεων τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων.

Αἱ διατάξεις αὗται σκοπὸν ἔχουσι τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων κατὰ τοῦ δόλου καὶ τῶν περιστάσεων ἀνωτέρας βίας, τὴν ἀκριβῆ αὐτῶν διατήρησιν καὶ τὴν προφύλαξιν αὐτῶν κατὰ πάσης πλαστογραφίας, ἀλλοιώσεως, ἐξαφανίσεως ἢ ὑπεξαγωγῆς. Ἄρθρ. 35.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ πρῶτον μέρος τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ἀπὸ . . . 1836 περὶ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμου, διατάττει τὴν κράτησιν βιβλίων, καὶ ὁρίζει τὰς ἐν αὐτοῖς ἐγγραφομένας ληξιαρχικὰς πράξεις.

Ἄρθρ. 36.

Τοῦτο εὑρίσκεται ἐν μέρει ἔν τε τῷ γαλλικῷ Κώδηκι καὶ ἐν τῷ τοῦ 1836 νόμῳ (3 ὑπ' Ἑλλ. 40 Γαλ.) γίνεται δ' ἐν αὐτῷ λόγος περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βιβλίων καὶ τῆς τάξεως τῆς ἐγγραφῆς. Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι εἰς μὲν τὰς μικρὰς ληξιαρχικὰς περιφερείας ὁ ἀριθμὸς τῶν τριῶν κεχωρισμένων βιβλίων αὐξάνει τὴν δυσκολίαν τῶν συνήθως ἀπείρων ληξιάρχων· εἰς τὰς μεγάλας δὲ ἀπ' ἐναντίας ἓν μόνον βιβλίον φέρει σύγχυσιν καὶ ἰδίως μεγάλως δυσκολεύει τὴν μεταγενεστέρως γενομένην ἀναζήτησιν καὶ ἀνεύρεσιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, ἄλλως τε ἐκ τῆς διακρίσεως ταύτης πηγάζει οἰκονομία δαπάνης. Ὅπως δὲ κατασταθῇ εὐχερεστέρα ἡ ἀνεύρεσις τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, διετηρήθη ἡ διάταξις τοῦ ἀπὸ . . . 1836 νόμου, ὅτι πρέπει νὰ ἐγγράφωνται εἰς τὸ αὐτὸ μὲν βιβλίον ἡ μέρος

τοῦ βιβλίου αἱ γεννήσεις, αἱ μεταβολαὶ ἢ προσθῆκαι ὀνομάτων, αἱ ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων καὶ υἱοθεσίαι, εἰς τὸ ἄλλο οἱ γάμοι καὶ τὰ διαζύγια, καὶ εἰς τὸ τρίτον αἱ ἀποβιώσεις. Περὶ τοῦ ἰδιαιτέρου βιβλίου, ἐν ᾧ κατὰ τὸ 63 ἄρθρον τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος ὀφείλουσιν οἱ ληξίαρχοι νὰ ἐγγράφωσι τὰς πρὸ τοῦ γάμου κοινοποιήσεις, δὲν ἐγένετο ἐνταῦθα μνεία, διότι παρεπέμφθησαν, ὡς προερρέθη ἀνωτέρω, εἰς τὸν περὶ γάμου νόμον ὅσα ἀφορῶσι τὰς πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου διατυπώσεις.

"Αρθρ. 37.

Ἐπετράπη εἰς τὸν πρόεδρον τῶν πρωτοδικῶν ν' ἀναθέτῃ τὴν μονογράφησιν τῶν βιβλίων εἰς ἄλλον δικαστὴν πρὸς εὐκολίαν τῆς ἐκτελέσεως τῆς προκειμένης διατάξεως.

"Αρθρ. 38.

Συμφώνως μὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **11** τοῦ ἀπὸ . . . **1836** νόμου ἀνετέθη εἰς τοὺς εἰσαγγελεῖς ἡ φροντὶς τῆς κατ' ἔτος πρὸς τοὺς ληξιάρχους ἀποστολῆς τῶν ἀναγκαίων βιβλίων. Τὸν αὐτὸν δὲ νόμον ἀκολουθοῦν τὸ νομοσχέδιον, ἐπρόβλεψε τὴν περίστασιν, καθ' ἣν τὰ ἀποσταλέντα βιβλία ἤθελον γραφῇ ὁλόκληρα πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους· εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὀφείλει ὁ ληξίαρχος νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν ἄλλα συμπληρωτικά, ὀφείλει δὲ, προσθέτει τὸ ἄρθρον, νὰ συμμορφωθῇ διὰ τὰ γεγραμμένα μὲ τὴν διάταξιν τοῦ **48** ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου, δηλ. νὰ περατώσῃ καὶ παρακαταθέσῃ αὐτὰ εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δήμου καὶ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν.

"Αρθρ. 39.

Ὁμοία τις διάταξις μὲ τὴν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου εἶναι καὶ ἡ τοῦ παρόντος· πρόκειται περὶ τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν ἤθελε διαταχθῇ παρὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἡ προσαγωγὴ ληξιαρχικοῦ βιβλίου ἔτι ἐν χρήσει ὄντος. Τὴν περίπτωσιν ταύτην δὲν προβλέπει οὔτε ὁ γαλλικὸς οὔτε ὁ τοῦ **1836** νόμος· ἐλήφθη ὅμως περὶ αὐτῆς πρόνοια ἐν Γαλλίᾳ διὰ τοῦ ὑπὸ ἡμερομηνίαν **18** Αὐγούστου **1819** Β. διατάγματος, τοῦ ὁποίου ἡ νομοθετικὴ διάταξις ἐθεωρήθη καλὸν νὰ περιληφθῇ εἰς τὸ ἀνὰ χεῖρας νομοσχέδιον.

"Αρθρ. 40.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου ἀντιστοιχοῦσα πρὸ τὸ ἄρθρ. **4** τοῦ ἀπὸ . . . **1836** νόμου, διετηρήθη ὡς ἀναγκαία, δηλ. ὡς εὐκολύνουσα τὴν ἀναζήτησιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων· διεγράφη μόνον τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ εἰρημένου ἄρθρου, περιέχον ὁδηγίαν μᾶλλον πρὸς τοὺς ληξιάρχους ἢ νομοθετικὴν διάταξιν.

"Αρθρ. 41.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο κατεχωρίσθη ἐνταῦθα ὡς εὑρίσκεται ἐν τῷ γαλλικῷ Κώδηκι καὶ ἐν τῷ τοῦ **1836** νόμῳ, μὲ μόνην τὴν προσθήκην, ὅτι ἀπαιτεῖται νὰ γίνηται εἰς τὸ περιθώριον, ἢ κάτωθι τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως, μνεία τῶν γενομένων ἐν τῇ πράξει διαγραφῶν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον ἀνταποκρίνεται εἰς μὲν τὸ γαλλικὸν κείμενον πρὸς τὸ **42** ἄρθρον, εἰς δὲ τὸ ἑλληνικὸν πρὸς τὸ **12**.

"Αρθρ. 42.

Καὶ τὸ ἄρθρον τοῦτο καθιεροῖ ἀτροποποίητον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου **34** τοῦ γαλλικοῦ κειμένου καὶ τοῦ **5** τοῦ **1836**.

"Αρθρ. 43.

(**6** τοῦ **1836** καὶ **35** τοῦ γαλλικοῦ). Ὁ ληξίαρχος οὐχὶ μόνον δὲν δύναται νὰ ἐγγράψῃ εἰς τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις ἄλλο τι, ἐκτὸς τῶν παρὰ τῶν ἐμφανιζομένων γενομένων δηλώσεων, ἀλλ' ὀφείλει καὶ αὐτὰς τὰς δηλώσεις τῶν ἐμφανιζομένων νὰ μὴ δεχθῇ, ἐὰν ἦναι ἐναντίαι τῶν ῥητῶν ἀπαγορεύσεων τοῦ νόμου, ὡς λ. χ. ἐὰν οἱ ἐμφανιζόμενοι δηλώσωσιν, ὅτι τὸ ἐκτὸς τοῦ γάμου γεννηθὲν παιδίον εἶναι τέκνον τοῦ δεῖνος πατρὸς, ἢ ὅτι ὁ ἀποβιώσας ἀπέθανεν ἐντὸς φυλακῆς κλπ. Ἡ ἀρχὴ αὕτη ἐκφράζεται ἐν τῷ γαλλικῷ κειμένῳ διὰ τῶν λέξεων ace qui doit être déclaré par les comparents», ἀντὶ τῶν ὁποίων τὸ νομοσχέδιον παρεδέχθη τὴν σαφεστέραν ἔκφρασιν «δσαι συγχωρεῖται κατὰ τὸν νόμον νὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν ἐμφανιζομένων.»

"Αρθρ. 44.

(**36** Γαλλ. **7** Ἑλλ. νόμου). Τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡ σύνταξις διαφέρει τῆς τοῦ γαλλικοῦ· τὸ νομοσχέδιον καθιεροῖ γενικῶς καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξαιρέσεως τὸν κανόνα, ὅτι τὰ μέρη δύνανται ν' ἀντιπροσωπευθῶσι διὰ πληρεξουσίου, ἐφωδιασμένου μὲ εἰδικὸν καὶ ἐπίσημον πληρεξουσιότητος ἔγγραφον, ἐνῷ τὸ γαλλικὸν κείμενον περιέχει τὴν εἰς τινας περιπτώσεις ἐξαίρεσιν, ὁ δὲ λόγος τῆς μεταβολῆς ταύτης εἶναι, ὅτι παρ' ἡμῖν δὲν ὑπάρχει περίπτωσις, καθ' ἣν ν' ἀπαιτῆται ἀναγκαίως ἡ αὐτοπρόσωπος ἐμφάνισις τῶν ἐνδιαφερομένων εἰς τὴν σύνταξιν τῆς πράξεως μερῶν· προσετέθη δὲ εἰς τὴν διάταξιν τοῦ γαλλικοῦ ἄρθρου, συμφώνως μὲ τὸ κείμενον τοῦ ἀπὸ **1836** νόμου, ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ **44** τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος περιεχομένη διάταξις, ὅτι δηλ. τὸ τῆς πληρεξουσιότητος ἔγγραφον προσυπογράφεται πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν παρά τε τοῦ ληξιάρχου καὶ παρὰ τοῦ φέροντος αὐτὸ, καὶ μένει ἐν τῷ ληξιαρχικῷ γραφείῳ διὰ ν' ἀποσταλῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους μετὰ τοῦ ἑνὸς τῶν διπλῶν βιβλίων πρὸς τὸ

ἀρμόδιον δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν. Πρὸς τούτοις δὲ πάλιν τὸν ἑλληνικὸν νόμον ἀκολουθοῦν, ἀπαιτεῖ τὸ νομοσχέδιον ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ φέρων τὸ πλειοψήφιον δὲν ἤθελεν ἠξεύρει γράμματα, νὰ γίνηται μνεία τούτου ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.

Ἄρθρ. 45.

Δύω τροποποιήσεις ἐγένοντο εἰς τὸ προκείμενον ἄρθρον, ὅπερ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 8 τοῦ νόμου τοῦ 1836 καὶ πρὸς τὸ 37 τοῦ γαλλικοῦ. Ἡ πρώτη τῶν τροποποιήσεων τούτων εἶναι, ὅτι ἀπῃτήθη νὰ ἦναι οἱ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων προσλαμβανόμενοι μάρτυρες πολῖται Ἕλληνες. Οἱ μάρτυρες προσλαμβάνονται διὰ νὰ ἐνισχύσωσι τὴν μαρτυρίαν τοῦ ληξιάρχου καὶ καταστήσωσι σοβαροτέραν καὶ βεβαιοτέραν τὴν πρᾶξιν του solemnitatis gratia. Εἶναι λοιπὸν καλὸν νὰ ἦναι Ἕλληνες, ἐγκατεστημένοι εἰς τὸν τόπον, καὶ ὄχι ἀλλοδαποί, διὰ νὰ δύναταί τις νὰ εὕρῃ αὐτοὺς εὐκόλως ἐν περιπτώσει προσβολῆς τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἢ νοθεύσει. Ἡ κατὰ τὸν γαλλικὸν Κώδηκα μὴ ἀπαίτησις τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου διὰ τοὺς μάρτυρας πηγάζει ἐκ τῆς ἀρχαίας μετοχῆς τῶν ποιούντων τὴν δήλωσιν καὶ τῶν μαρτύρων συγχύσεως, ὡς γίνεται δῆλον ἐκ τῆς ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπικρατείας συζητήσεως τοῦ γαλλικοῦ κειμένου (ἴδε Rieff σελ. 163 Fenet σελ. 5—7, καὶ Locré σελ. 56). Ἀλλὰ ἀνάγκη πᾶσα νὰ διακρίνῃ τις τὰς δύω ταύτας ταξεις· καὶ οἱ μὲν ποιοῦντες τὴν δήλωσιν δύνανται βεβαίως νὰ ἦναι καὶ ἀλλοδαποὶ καὶ γυναῖκες καὶ ἀνήλικοι ἀκόμη, διότι ἴσως μόνοι εὑρέθησαν εἰς κατάστασιν διὰ νὰ μαρτυρήσωσιν ἐν γνώσει περὶ τοῦ γεγονότος τῆς γεννήσεως, τῆς ἀποβιώσεως κλπ. Τὸ ἔργον ὅμως τῶν μαρτύρων ἐντελῶς διαφέρει τοῦ ἔργου τῶν ποιούντων τὴν δήλωσιν. Ἡ δευτέρα τροποποίησις εἶναι ἡ ἑξῆς. Τὸ γαλλικὸν ἄρθρον καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ μεταφρασθὲν ἑλληνικὸν τοῦ νόμου τοῦ 1836 ἀπαιτοῦσι τὴν παρὰ τῶν μερῶν ἐκλογὴν τῶν μαρτύρων· ἀλλ' ἐὰν τὰ μέρη δὲν ἐκλέξωσιν ἢ δὲν δύνανται νὰ ἐκλέξωσιν, οἱ προσλαμβανόμενοι μάρτυρες δὲν θὰ ἔχωσι κατὰ τὸν νόμον τὰ προσόντα; Εἰς τὴν ἐν τῷ συμβουλίῳ τῆς ἐπικρατείας συζήτησιν τοῦ ἄρθρου τούτου εἷς τῶν συμβούλων ὁ K. Régnaues de Saint-Jean d'Angely ἐπρότεινε νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ συζητούμενον ἄρθρον αἱ λέξεις «ou appellés par l'officier public» οὐδεὶς δὲν ἀντέτεινεν εἰς τὴν πρότασιν ταύτην, ἥτις ἐπομένως καὶ ἐγένετο δεκτή· ἀλλ' εἰς τὴν ὁριστικὴν σύνταξιν τοῦ ἄρθρου ἐλησμονήθη νὰ προστεθῇ ἡ τροποποίησις αὕτη (Rieff σελ. 165. Locré τόμ. 3 σελ. σελ. 57)

ἐθεωρήθη καλὸν νὰ συμπληρωθῇ ἡ ἔλλειψις αὕτη, καὶ διὰ τοῦτο μετεβλήθησαν αἱ τελευταῖαι λέξεις τοῦ ἄρθρου ὡς ἀκολούθως· «ἐκλέγονται δὲ παρὰ τῶν μερῶν, ἢ ἐν ἐλλείψει, παρὰ τοῦ ἰδίου ληξιάρχου.»

Ἄρθρ. 46.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 38 τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος καὶ πρὸς τὸ 9 τοῦ νόμου τοῦ 1836. Τὸ νομοσχέδιον παραδέχεται τὴν μεταβολὴν, τὴν ὁποίαν εἶχον φέρει εἰς τὸν ἑλλην. νόμον τοῦ 1836 οἱ συντάκται αὐτοῦ, ἀντικαταστήσαντες τὰς ἐν τῷ γαλλ. κειμένῳ λέξεις «et aux temoins» διὰ τῶν λέξεων «παρόντων καὶ τῶν μαρτύρων». Καθίσταται οὕτως ἀδύνατον τὸ ἀτόπημα, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ ἐν τῇ Εὐρώπῃ αὐτῇ ὑποπίπτουσιν οἱ ληξίαρχοι, ἀναγινώσκοντες, μὴ ἀπαγορεύοντος ῥητῶς τοῦ νόμου, τὴν ληξιαρχικὴν πρᾶξιν εἰς τοὺς μάρτυρας μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῶν πρὸς δήλωσιν ἐμφανιζομένων. Πρὸς τούτοις ἐλήφθη πρόνοια καὶ διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος συνήθως παρουσιαζομένην περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ ἐμφανιζόμενοι ἢ οἱ μάρτυρες ἀγνοοῦσι τὴν Ἑλληνικήν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὀφείλει ὁ ληξίαρχος νὰ προσλάβῃ ἑρμηνέα, ὅστις πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ ἔργου του ὑποβάλλεται εἰς ὅρκον· εἶναι δὲ ἀναγκαῖον νὰ γίνηται ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει μνεία τῆς προσλήψεως ταύτης τοῦ ἑρμηνέως.

Ἄρθρ. 47.

Ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 39 τοῦ γαλλ. κειμένου καὶ πρὸς τὸ 10 τοῦ νόμου τοῦ 1836· προσετέθη μόνον ἡ λέξις ἀμέσως, διότι ἀπεδείχθη ὅτι πολλάκις οἱ ληξίαρχοι συντάττουσι τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, ἀπόντων τῶν μερῶν, τὰ ὁποῖα ἀκολούθως ὑπογράφουσιν· ἐντεῦθεν δὲ, ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται, δύνανται νὰ πηγάσωσιν ἀτοπήματα. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ καὶ μνεία τοῦ ἑρμηνέως κατὰ συνέπειαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 48.

Εἰς τὸ ἄρθρ. τοῦτο συμπεριελήφθησαν συμφώνως μὲ τὸν νόμον τοῦ 1836 (ἄρθρ. 13) τὰ ἄρθρα 43 καὶ 44 τοῦ γαλλ. Κώδηκος, ἀντικατέστη μόνον ἡ ἐν τῷ ἑλληνικῷ κειμένῳ λέξις δήμαρχος (δις) διὰ τῆς λέξεως «ληξίαρχος» ὡς γενικωτέρας καὶ ἐπομένως καταλληλοτέρας πρὸς τὸ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ παραδεχθὲν σύστημα. Σημειωτέον ὅτι ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τοῦ ἑλλην. κειμένου ἀφῃρέθησαν αἱ τελευταῖαι λέξεις, ὡς μὴ εὑρισκόμεναι ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ.

Ἄρθρ. 49.

Τὸ ἄρθρ. τοῦτο ἀντιστοιχεῖ ἐντελῶς πρὸς τὸ 49 τοῦ γαλλ.

Κώδηκος καὶ πρὸς τὸ 17 τοῦ νόμου τοῦ 1836. Περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν γίνονται αἱ σημειώσεις ἐν τοῖς κρατουμένοις βιβλίοις παρὰ τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἑλλήνων ληξιάρχων, διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 59 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου.

Τὸ ἄρθρον 50 καθιεροῖ τὴν περὶ δημοσιότητος τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἀρχήν, καὶ ἀπονέμει εἰς τὰ ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν πράξεων τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν πρωτοτύπων.

Ἄρθρ. 50.

Ἡ περὶ δημοσιότητος τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου, τὴν ὁποίαν αὐτὸς ὁ σκοπὸς τῆς προκειμένης θεσμοθεσίας ὑπαγορεύει, ἐλήφθη ἀτροπολόγητος, οἵα εὑρίσκεται εἰς τὸ ἄρθρον 45 τοῦ γαλλ. Κώδηκος καὶ 16 τοῦ τῶν 1836· ὡς πρὸς τὴν δευτέραν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διάταξιν, εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ κακὴ σύνταξις τοῦ γαλλ. κειμένου, τὸ ὁποῖον ὁ ἑλλην. τοῦ 1836 νόμος περιωρίσθη νὰ μεταφράσῃ, ἐπέφερεν εἰς τὴν Γαλλίαν μεγάλας περὶ τὴν ἑρμηνείαν διαφωνίας· τὸ ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου συνετάχθη κατὰ τὴν κοινοτέραν ἤδη καὶ βεβαίως ἀληθεστέραν ἐξήγησιν τοῦ γαλλικοῦ ἄρθρου (Valétt sur proudh) σελ. 206—307 Marcadé σελ. 218 Demolombe n° 318). Δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ τῆς νομικῆς ἰσχύος τῶν πρωτοτύπων ἐγγράφων· περὶ τούτων ὡς ἐπισήμων ἐγγράφων διαλαμβάνει ὅ,τε γαλλικὸς πολιτικὸς Κώδηξ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1319 καὶ τὸ 400 ἄρθρον τῆς ἡμετέρας πολιτικῆς δικονομίας· ὁ Γάλλος νομοθέτης ἐνταῦθα θεωρῶν τὸν ἐκ τῆς συνεχοῦς μεταθέσεως τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων κίνδυνον, ἠθέλησε νὰ δώσῃ κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὰ ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τὴν αὐτὴν ἰσχύν, ἣν ἔχουσι τὰ πρωτότυπα, μὴ συγχωρῶν οὕτω τὴν προσαγωγὴν τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις πρωτοτύπων, εἰμὴ ἐν περιπτώσει ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἢ νοθεύσει κατηγορίας, ἥτις ἕνεκα τῶν σοβαρῶν αὐτῆς ἀποτελεσμάτων σπανίως θέλει γίνεσθαι. Διὰ ταῦτα ἠθέλησε νὰ εἴπῃ, ὅτι τὰ ἐπίσημα ἀντίγραφα τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἔχουν πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ τῆς πρὸς τὰ πρωτότυπα ἐντελοῦς ὁμοιότητός των, μέχρις οὗ κατηγορηθῶσιν ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἢ νοθεύσει καὶ ἀποδειχθῶσι τοιαῦτα· ὁ Γάλλος ὅμως ἐξέφρασε τοῦτο ὀλίγον ἀσαφῶς καὶ ἡ ἀσάφεια αὕτη ἐξέλιπεν εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον. Διὰ νὰ δοθῇ δὲ τοιαύτη πίστις εἰς τὰ ἀντίγραφα, ἀνάγκη πᾶσα νὰ εἶναι ταῦτα ἐπίσημα, τουτέστι νὰ εἶναι ἐκδεδομένα παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου, νὰ φέρωσι τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ, ὅτι εἰσὶν ἴσα ἀπαράλλακτα τῷ πρωτοτύπῳ, καὶ τέλος νὰ ἐπικυροῦται ἡ ὑπο-

γραφὴ τοῦ ὑπαλλήλου τούτου παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν. Πρὸς περισσοτέραν δὲ ἀσφάλειαν ἀπητήθη συμφώνως μὲ τὴν γαλλικὴν νομολογίαν, ἐπὶ τῆς γενικότητος τοῦ Γαλλ. κειμένου βεσιζομένην (Demolombe § 317, ὃς ἐναντίον Tulier § 307 καὶ Locré τόμ. 3 σελ. 195) νὰ γίνηται ἀνεξαιρέτως ἡ παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν ἐπικύρωσις τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐκδόντος τὸ ἀντίγραφον ὑπαλλήλου καὶ εἰς τὴν περίστασιν ἀκόμη, καθ' ἣν πρόκειται νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ ἀντιγράφου ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, εἰς ὃ ὑπάγεται ὁ ὑπάλληλος οὗτος.

Ἡ κύρωσις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου τῶν ἀφορωσῶν τὴν σύνταξιν καὶ τὴν κράτησιν τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων συνίσταται κυρίως εἰς τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς τὸν ληξίαρχον ποινὰς ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῶν διαγεγραμμένων καθηκόντων του, καὶ εἰς τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ εὐθύνην πρὸς τοὺς ἐκ τῆς ἐλλείψεώς του ζημιωθέντας. Τὴν κύρωσιν ταύτην ἀφορῶσι τὰ ἄρθρ. 51—53 τοῦ νομοσχεδίου. Ὡς πρὸς τὴν ἀκυρότητα δὲ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῶν κατὰ νόμον συντεταγμένων οὐδεμία ἐτέθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ῥητὴ διάταξις, ὥστε ἀπόκειται εἰς τὰ δικαστήρια ν' ἀποφαίνωνται αὐτὴν κατὰ τὰς περιστάσεις.

Ἄρθρ. 51.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο τὸ περιέχον τὴν ποινικὴν κύρωσιν τῶν παραβιάσεων τῶν ληξιάρχων, ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ ἄρθρ. 50 τοῦ Γαλλικοῦ νόμου.

Ἄρθρ. 52.

Ἐνταῦθα περιελήφθησαν τὰ δύω ἄρθρα 51 καὶ 52 τοῦ Γαλλ. Κώδηκος ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τὸ ἄρθρ. 18 τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου, ἐνῷ ἀντικατεστάθησαν αἱ λέξεις «πᾶς φύλαξ» διὰ τῶν λέξεων «πᾶς ληξίαρχος καὶ πᾶς ἄλλος φύλαξ ληξιαρχικῶν βιβλίων.» Ἐθεωρήθη περιττὸν νὰ γραφῇ ἐνταῦθα κατὰ τὸ ἄρθρον 52 τοῦ Γαλλικοῦ κειμένου, ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἰδίου ληξιάρχου γενομένη ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει ἀλλοίωσις ἢ πλαστογραφία καθίστησιν αὐτὸν εἰς ἀποζημιώσεις ὑπόχρεων, μὴ ἐξαιρουμένης καὶ τῆς ποινικῆς κατ' αὐτοῦ καταδιώξεως· ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἁπλῆ ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς ἀρχῆς, ἥτις θέλει ἐγγραφῇ εἰς τὸν συνταττόμενον ἀστυκὸν νόμον ἐν οἰκείῳ τόπῳ.

Ἄρθρ. 53.

Ἡ παροῦσα διάταξις, ἥτις εἶναι ἡ τοῦ 53 ἄρθρ. τοῦ Γαλλικοῦ νόμου καὶ 14 τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ 1836, πηγάζει ἐκ τῆς ἐν τῷ ἄρθρ. 34 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου τεθείσης ἀρχῆς, ὅτι δηλ. οἱ

ληξίαρχοι ὑπάγονται ὡς τοιοῦτοι εἰς τὸ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργεῖον καὶ ἐν γένει δικαστικοὶ θεωροῦνται ὑπάλληλοι· ἀντικατεστάθη δὲ ἡ ἐν τῷ Γαλλικῷ κειμένῳ λέξις *délits*, τὴν ὁποίαν ὁ Ἑλληνικὸς νόμος τοῦ **1836** μετέφρασε «απταίσματα» διὰ τῶν λέξεων «αξιόποινος πρᾶξις», διότι, ὡς γνωστόν, *délits* ἐκλαμβάνεται ἐνταῦθα εἰς τὴν γενικὴν αὐτῆς σημασίαν, μὴ ὑπαρχούσης κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Γαλλ. Κώδικος τῆς μετ' ἔπειτα διὰ τοῦ ποινικοῦ νόμου γενομένης διακρίσεως μεταξὺ κακουργημάτων, πλημμελημάτων καὶ πταισμάτων.

Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ἅπαξ συνταχθεῖσαι ἀνήκουσιν εἰς ὅλους ἐκείνους, εἰς οὓς ἐχορήγησαν τυχὸν δικαιώματα, ὅθεν δὲν δύναται πλέον νὰ ἦναι ἐπιτετραμμένον οὐδ' εἰς τοὺς προκαλέσαντας αὐτὰς ἢ τὸν ληξίαρχον νὰ ἐπιφέρωσιν οἱανδήποτε μεταβολήν· ἐπειδὴ ὅμως ἐνδέχεται νὰ παρεισφρύσωσιν εἰς τὴν σύνταξιν αὐτῶν λάθη, ἢ νὰ λάβωσι χώραν ἀτελεῖαι ἢ παραλείψεις, ἢ νὰ γίνωσι μετὰ ταῦτα νοθεύσεις ἢ ἀλλοιώσεις, ἀνάγκη ὁ νόμος νὰ ὁρίσῃ τὰ περὶ τῆς διορθώσεως αὐτῶν, ὅπως μὴ γίνωνται θύματα τῆς ἀμελείας, τῆς ἀμαθείας ἢ τοῦ δόλου τῶν ληξιάρχων ἢ ἄλλων προσώπων οἱ ἐκ τῶν ληξιαρχικῶν τούτων πράξεων παράγοντες τὰ δικαιώματά των· ἐπὶ τούτῳ ἐτέθησαν εἰδικοὶ κανόνες, τῶν ὁποίων ἡ τήρησις καθίσταται ἀναγκαία διὰ τὴν διόρθωσιν ληξιαρχικῆς τινος πράξεως. Οἱ κανόνες οὗτοι περιελήφθησαν ἐν τοῖς ἑπομένοις **54**—**56** ἄρθροις.

Ἄρθρ. 54—56.

Ὁ Ἑλληνικὸς νόμος τοῦ **1836** περιωρίσθη, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὕλην ταύτην, εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. **15**, ὑπάρχουσιν ὅμως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθ. **673** καὶ **674** τῆς πολιτικῆς μας δικονομίας. Ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον χωρὶς νὰ ἐπαναληφθῶσι τὰ ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ, ἀλλὰ γενομένων μόνον παραπομπῶν εἰς αὐτά, ν' ἀναπτυχθῶσιν ἐνταῦθα αἱ ἐν τοῖς ἄρθρ. **99**—**101** τοῦ Γαλλ. Κώδικος διατάξεις, καθόσον αὗται δὲν περιέχονται εἰς τὰ εἰρημένα τῆς πολιτικῆς δικονομίας ἄρθρα.

Συμφώνως μὲ τὸ Αὐτοκρατορικὸν ψήφισμα (*décret*) τῆς **18** Ἰουνίου **1811**, μὲ τὴν ἀπὸ **12** *brumaire* τοῦ **11** τῆς δημοκρατίας ἔτους γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας (*avis du conseil d'état*) καὶ μὲ τὴν ἀπὸ **22** τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ **14** τῆς δημοκρατίας ἔτους ἐγκύκλιον τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, οἱ Γάλλοι ἀναγνωρίζουσι τὸ δικαίωμα τῆς πρὸς διόρθωσιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων αἰτήσεως καὶ εἰς τὸν εἰσαγγελέα κατὰ

τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ διόρθωτις ἀφορᾷ ἀμέσως τὴν δημοσίαν τάξιν (Valet sur proudh σελ. **212** Demolombe § **333** Rieff σελ. **706**—**710**)· ἡ γνώμη αὕτη καθιερώθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Καθόσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἁρμοδιότητα τῶν δικαστηρίων, προσδιωρίσθη αὕτη κατὰ τὴν κοινοτέραν τῶν Γάλλων νομολογίαν, ἤτοι διὰ τῆς διακρίσεως μεταξὺ τῆς κυρίας πρὸς διόρθωσιν αἰτήσεως καὶ τῆς παρεμπιπτούσης (Duranton § **342**. Carré sur l'article **855** du procedure civile τόμ. **III** σελ. **203**. Demolombe § **334**.) Ἡ αὐτὴ διάκρισις ἐγένετο καὶ ὡς πρὸς τὸ εἶδος τῆς ἐφαρμοστέας διαδικασίας (Carré τόμ. **III** σελ. **204**)· τέλος προσετέθη, ὅτι ἡ ἀγόρευσις τοῦ εἰσαγγελέως ἀπαιτεῖται ἐν πάσῃ περιπτώσει, καὶ ὅτι ἡ περὶ διορθώσεως ἀπόφασις δὲν δύναται ποτὲ ν' ἀντιταχθῇ ὑπὸ ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἐζήτησαν τὴν διόρθωσιν ἢ δὲν ἐπροσκλήθησαν εἰς τὴν περὶ αὐτῆς δίκην· τὰ λοιπὰ εὑρίσκονται ἐν τοῖς ἄρθ. **672** καὶ **674** τῆς πολιτ. δικονομίας.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρ. **56** δὲν περιελήφθη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον τοῦ **1836**, εἶναι δὲ ἡ τοῦ **54** τοῦ Γαλλικοῦ Κώδικος· δὲν ἐθεωρήθη δὲ περιττή, ὅπως μὴ μείνῃ ἡ ἐλαχίστη ἀμφιβολία περὶ τοῦ ὅτι ὑπάρχει πάντοτε κατὰ τῶν περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων ἀποφάσεων τὸ ἐνδικον τῆς ἐφέσεως μέσον, ἄνευ διακρίσεως τοῦ κατὰ τὴν δίκην διαφιλονεικουμένου χρηματικοῦ ποσοῦ.

Ἄρθρ. 57.

Τὰ ἐν τοῖς ἄρθρ. **54**—**56** περὶ τῆς διορθώσεως τῶν πλημμελῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ὁρισθέντα ἐφαρμόζονται ἀναγκαίως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δι' οἱανδήποτε λόγον δὲν συνετάχθη ληξιαρχικὴ περὶ γεννήσεως, γάμου ἢ ἀποβιώσεως πρᾶξις, καὶ πρόκειται τὰ γεγονότα ταῦτα νὰ πιστοποιηθῶσι διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως· περὶ τούτων ῥητὴ μὲν διάταξις δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν Γαλλ. νόμον, ἀλλ' οὐχ ἧττον τὴν αὐτὴν ἀρχὴν ἀκολουθοῦσιν ἐν Γαλλίᾳ (Demolombe Ν°. **332** ἐν τέλει)· ὁ Ὁλλανδικὸς ὡσαύτως νόμος (ἄρθρ. **17**) τὴν προκειμένην περίπτωσιν συμπεριέλαβε μεταξὺ ἐκείνων, καθ' ἃς λαμβάνει χώραν διόρθωσις ληξιαρχικῆς πράξεως· ἐφάνη καταλληλότερον νὰ συνταχθῇ περὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης εἰδικὸν ἄρθρ., τὸ **57** τοῦ νομοσχεδίου.

Ἀφ' οὗ ὁ νόμος διὰ τῶν προηγουμένων ἄρθρων ἐπρόβλεψε περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, ὤφειλε νὰ λάβῃ πρόνοιαν καὶ περὶ τῆς πιστοποιήσεως τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποβιώσεων τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ εὑρισκομένων πολιτῶν· πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἀπονέμεται τὸ δικαίωμα τοῦ συντάττειν

ληξιαρχικὰς πράξεις, ἀφορώσας Ἕλληνας, καὶ εἰς τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνικοὺς διπλωματικοὺς πράκτορας καὶ προξένους· ἀλλὰ πρὸς μεγαλειτέραν εὐκολίαν τῶν πολιτῶν ὁ νόμος δέχεται, πρὸς πιστοποίησιν τῆς ἀστυκῆς καταστάσεως, καὶ τὰς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ τῶν ἀλλοδαπῶν ληξιάρχων συνταττομένας ληξιαρχικὰς πράξεις. Τὰ περὶ τούτου διαλαμβάνουσι τὰ ἄρθρ. **58—60** τοῦ νομοσχεδίου, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ ἄρθρ. **47** καὶ **48** τοῦ γαλλικοῦ Κώδηκος.

Ἄρθρ. 58.

Εἰς τοὺς διπλωματικοὺς πράκτορας καὶ τοὺς προξένους εἶχον ἤδη ἀνατεθῆ τὰ ληξιαρχικὰ καθήκοντα διὰ τοῦ ἄρθρ. **41** τῶν ὑπὸ ἡμερομηνίαν ά. Ἰανουαρίου **1831** πρὸς τοὺς προξένους τῆς Ἑλλάδος ὁδηγιῶν, ἐννοεῖται δὲ ὅτι οἱ Ἕλληνες οὗτοι ληξίαρχοι δὲν εἶναι ἁρμόδιοι νὰ ἐνεργῶσιν εἰμὴ μόνον τὰς ἀφορώσας Ἕλληνας ληξιαρχικὰς πράξεις.

Ἄρθρ. 59.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο καθιεροῦν τὴν γενικὴν ἀρχὴν, ὅτι ἅπασαι αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἕλληνας ληξιάρχους, κανονίζει ἰδίως τὰ περὶ τῆς καταθέσεως τῶν ὑπ' αὐτῶν κρατουμένων βιβλίων, καὶ τὰ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν γίνονται αἱ ἐν αὐτοῖς σημειώσεις, καθ' ὅσον κατὰ ταῦτα μόνον δὲν ἠδύναντο νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ληξιάρχους διατάξεις. Τὸ ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ βασιλείου πρωτοδικεῖον ὡρίσθη πρὸς παρακατάθεσιν τοῦ ἑνὸς τῶν διπλῶν τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κρατουμένων βιβλίων, διότι εἰς αὐτὸ ὑπάγονται, κατὰ τὸ ἄρθρον **17** τῆς πολιτικῆς δικονομίας, λόγῳ γενικῆς δικαιοδοσίας οἱ διπλωματικοὶ πράκτορες καὶ πρόξενοι.

Ἄρθρ. 60.

Ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ διάταξις ἀνταποκρίνεται ἐντελῶς πρὸς τὸ **47** τοῦ γαλλ. Κώδηκος, εἶναι δὲ ἁπλῆ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς *locus regit actum*, τὴν ὁποίαν ἄλλως ῥητῶς καθιεροῦν αἱ περὶ δημοσιεύσεως τῶν νόμων κλπ. διατάξεις.

Τὸ νομοσχέδιον προσδιορίζει πρὸς ἀπόδειξιν τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποβιώσεων ἰδίως τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, ἐν τούτοις ὅμως δὲν ἐννοεῖ ν' ἀποκλείσῃ καὶ τὰ ἄλλα μέσα ἀποδείξεως, ὁσάκις γεγονός τι ἐκ τῶν ἀνωτέρω δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως ἀδιαφόρως ἂν ἡ μὴ ὕπαρξις τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως προῆλθεν ἐκ τῆς ὁλικῆς ἢ μερικῆς καταστροφῆς, ἢ τῆς μὴ κρατήσεως ληξιαρχικῶν βιβλίων, ἢ ἐκ

τῆς παραλείψεως τοῦ ληξιάρχου, μὴ συντάξαντος πρᾶξιν καί τοι γενομένης δηλώσεως, ἢ τέλος ἐξ ἐλλείψεως αὐτῶν τῶν εἰς δήλωσιν ὑποχρεωμένων. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι τὸ ἄρθρον **49** τοῦ Γαλλ. Κώδηκος ῥητῶς συγχωρεῖ τὴν διὰ μαρτύρων ἢ ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων ἀπόδειξιν τῶν γεννήσεων, γάμων καὶ ἀποβιώσεων μόνον ἐν περιπτώσει μὴ κρατήσεως ληξιαρχικῶν βιβλίων ἢ ἀπωλείας αὐτῶν, ἀφ' οὗ τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀποδειχθῇ προηγουμένως, καὶ ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν Γάλλων νομοδιδασκάλων τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξέτειναν μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅταν τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐκρατήθησαν ἀτάκτως, ἢ ὅταν ἐν μέρει ἀπωλέσθησαν, οὐχὶ δὲ ἐὰν, ὑπαρχόντων τακτικῶν βιβλίων, δι' ὁποιονδήποτε λόγον παρελείφθη ἡ σύνταξις τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου **46** ὑπερίσχυσεν ἡ γνώμη, ὅτι αὕτη δὲν πρέπει νὰ θεωρῆται ὡς περιοριστικὴ ἀλλ' ἁπλῶς ἀρηγημματική. Καὶ τῷ ὄντι ἡ ἀπόλυτος ἀπαγόρευσις πάσης ἄλλης ἀποδείξεως εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς παρελείφθη ἡ σύνταξις ληξιαρχικῆς πράξεως, θέλει πολλάκις δίδει χώραν εἰς μεγάλα ἄτοπα, ἐὰν διὰ τὴν ἐλλειψιν τοιαύτης πράξεως τὸ δικαστήριον δὲν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ ὡς ἀληθὲς ἓν γεγονὸς γεννήσεως, γάμου, θανάτου, τὸ ὁποῖον πραγματικῶς ἔλαβε χώραν καὶ εἶναι τοῖς πλείστοις γνωστόν· τοιουτοτρόπως ἤθελε στερέσθαι προφανῶς ἡ προκειμένη θεσμοθεσία κατὰ τοῦ ἰδίου αὐτῆς σκοποῦ, ὅστις εἶναι νὰ χορηγῇ εἰς τοὺς πολίτας ἓν ἀσφαλέστερον μέσον ἀποδείξεως τῆς ἀστυκῆς αὐτῶν καταστάσεως, οὐχὶ δὲ νὰ στερῇ αὐτοὺς ἐντελῶς τῶν κοινῶν ἀποδεικτικῶν μέσων· ἄλλως τε αἱ συνέπειαι τοῦ ἐναντίου συστήματος ἤθελον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ προσβάλλει τὰ δικαιώματα προσώπων, εἰς τὰ ὁποῖα δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποδοθῇ εὐλόγως ἡ ἔλλειψις τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως.

Ἄρθρ. 61.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικαθιστᾷ τὸ **46** τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, καθιεροῖ τὴν ἀρχὴν τοῦ παραδεκτοῦ τῶν κοινῶν μέσων ἀποδείξεων ἐν ἐλλείψει ληξιαρχικῶν πιστοποιήσεων, ἀρίνει ὅμως αὐτὸ συμφώνως μὲ τὸ Γαλλ. ἄρθρον εἰς τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅπερ θέλει συγχωρεῖ ἢ ἀπαγορεύει τὰ μέσα ταῦτα, ὁδηγούμενον ἐκ τῶν περιστάσεων ἑκάστης περιπτώσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς γεννήσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀντικείμενον ἔχει τὰς εἰδικὰς διατάξεις.

αἱ ὁποῖαι ἰδίως διέπουν τὰς περὶ γεννήσεων ληξιαρχικὰς πράξεις· αἱ διατάξεις αὗται ὑπαγορεύονται ἐκ τοῦ ἰδιαιτέρου σκοποῦ τῶν πράξεων τούτων, ὅστις εἶναι ἡ ἀπόδειξις τοῦ γεγονότος τῆς γεννήσεως, ἐνίοτε δὲ καὶ τοῦ γεγονότος τῆς υἱότητος.

Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ διετηρήθη σχεδὸν καθ' ὁλοκληρίαν ἡ ἐν τῷ Γαλλικῷ Κώδηκι κατάταξις, ἣν εἶχε παραδεχθῆ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν κείμενον τοῦ **1836**, ἀρχίσθη δὲ τὸ ἄρθρ. **62** τοῦ Γαλλ. Κώδ. ἢ τὸ **27** τοῦ Ἑλλην. νόμου, μετατεθὲν εἰς τὸ πέμπτον καὶ τελευταῖον κεφάλαιον τοῦ νομοσχεδίου. Διεγράφη τὸ **23** ἄρθρον τοῦ Ἑλλην. νόμου ὡς πάντη περιττὸν εἰς τὸ νέον περὶ ληξιάρχων σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, συνεχωνεύθη τὸ **20** ἄρθρ. τοῦ αὐτοῦ νόμου μὲ τὸ **21**, καὶ τέλος προστεθήσαν νέαι τινὲς διατάξεις.

Ἄρθρ. 62.

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ **55** τοῦ Γαλλικοῦ καὶ **19** τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου, ὁρίζεται ἡ προθεσμία, ἐντὸς τῆς ὁποίας πρέπει νὰ γίνηται ἡ δήλωσις τῆς γεννήσεως· ἐκ τριῶν ἡμερῶν, κατὰ τὸ Γαλλικὸν κείμενον, πύξιθη ἡ προθεσμία αὕτη συμφώνως μὲ τὸν τοῦ **1836** νόμον εἰς πέντε ἡμέρας, ἡ δὲ τελευταία διάταξις τοῦ Γαλλικοῦ ἄρθρου, ἥτις εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ **20** ἄρθρου τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου, διεγράφη, διότι καὶ εἰς τὴν Γαλλίαν παραμελεῖται συνήθως (**Rieff** σελ. **353**) ἡ εἰς τὸν ληξίαρχον ἐπίδειξις τοῦ νεογεννήτου παιδίου, καὶ παρ' ἡμῖν τοῦτο ἔτι δυσκολώτερον καθίσταται· παρεδέχθη δὲ τὸ νομοσχέδιον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. **17** τοῦ Ὁλλανδικοῦ Κώδηκος, ὅτι δηλ. δύναται ὁ ληξίαρχος ν' ἀπαιτήσῃ ὅπως ἐπιδειχθῇ εἰς αὐτὸν τὸ παιδίον, ὡς ἐν ἰδιαιτέρῳ §. τοῦ **64** ἄρθρου αὐτοῦ καταφαίνεται.

Ἄρθρ. 63.

Ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ **19** τοῦ Ἑλληνικοῦ, τοῦτο ὅμως προσδιορίζει τοὺς ὀφείλοντας νὰ δηλώσωσι τὴν γέννησιν ἀδιακρίτως καὶ ἄνευ τάξεως. Τὸ δὲ νομοσχέδιον ἀκολουθοῦν τὴν γνώμην τῶν νομικοδιδασκάλων τῆς Γαλλίας, θέτει τάξιν τινὰ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τῶν προσώπων τούτων, ὅπως καταστραθῇ δικαιοτέρα καὶ ἀσφαλεστέρα ἡ καταψήφισις τῆς ποινῆς τοῦ ἄρθρου **611** τοῦ ποινικοῦ νόμου, εἰς τὸ ὁποῖον καὶ παραπέμπει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Ἡ τάξις, τὴν ὁποίαν καθιεροῖ τοῦτο, δικαιολογεῖται ἀφ' ἑαυτῆς.

Ἄρθρ. 64.

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου **56** τοῦ Γαλλ. Κώδηκος, ὅτερ

κατ' ἐλεῖ ἰδιαίτερον ἄρθρον, τὸ **20** ἐν τῷ Ἑλληνικῷ κειμένῳ τοῦ **1836**, συνεχωνεύθη μετὰ τοῦ ἄρθρου **57** τοῦ Γαλλικοῦ, ἤτοι **21** τοῦ ἀπὸ **1836** νόμου ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ τοῦ νομοσχεδίου, ὡς πραγματευόμενον περὶ τῶν διατυπώσεων τῶν κατὰ τὰς γεννήσεις ληξιαρχικῶν πράξεων. Εἰς τὸ **5**. ἐδάφ. τοῦ ἄρθρ. ἐτέθη ἡ διάταξις τοῦ **17** ἄρθρου τοῦ Ὁλλανδικοῦ Κώδηκος, περὶ ἧς ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος, προστεθέντος ὅτι τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἐπιδεικνύεται τὸ παιδίον εἰς τὸν ληξίαρχον, γίνεται μνεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει, καὶ τοῦτο, διότι τότε καὶ τὸ γένος καὶ ἡ ὕπαρξις τοῦ παιδίου δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ, εἰμὴ διὰ τῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἢ νοθεύσει προσβολῆς. Ἔρχεται τέλος εἰς τὸ **γ'**. ἐδ. διάταξίς τις, ἥτις δὲν ὑπάρχει εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς νομοθεσίας, ἀλλ' ἥτις εἶναι παρ' ἡμῖν ἀναγκαία ἔνεκα τῆς γενικῆς σχεδὸν συνηθείας, τὴν ὁποίαν ἔχουσιν ἐν Ἑλλάδι, νὰ μὴ δίδωσιν εἰς τὸ γεννηθὲν παιδίον ὄνομα, εἰμὴ κατὰ τὴν βάπτισιν αὐτοῦ, ἥτις πολλάκις μῆνας ὁλοκλήρους μετὰ τὴν γέννησιν λαμβάνει χώραν· εἰς τὴν περίπτωσιν λοιπὸν ταύτην, καθ' ἣν δηλ. δὲν ἦτον δεδομένον εἰς τὸ παιδίον ὄνομα καθ' ὃν χρόνον συνετάχθη ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις, σημειοῦται διὰ μεταγενεστέρας πράξεως εἰς τὸ περιθώριον τῆς πρώτης τὸ ὄνομα τοῦ παιδίου. Γίνεται δὲ ἡ ληξιαρχικὴ αὕτη πρᾶξις ἐπὶ τῇ δηλώσει τῶν γονέων ἢ τοῦ ἀναδόχου.

Ἄρθρ. 65.

Ἡ διάταξις αὕτη ἐλήφθη ἐκ τοῦ Ὁλλανδικοῦ Κώδηκος· εἰς τὸν Γαλλ. Κώδ. δὲν ὑπάρχει μὲν ῥητῶς καθιερωμένη, ἀλλ' ἐξάγεται ἀναντιῤῥήτως ἐκ τῆς συνδυάσεως τῶν ἄρθρων **35** καὶ **340** τοῦ αὐτοῦ κώδηκος· πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἀμφιβολίας τὸ νομοσχέδιον ἐκφράζει ῥητῶς τὴν ἀπαγόρευσιν ταύτην. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις προϋποτίθησι τὴν παραδοχὴν τῆς διατάξεως τοῦ **340** ἄρθρου τοῦ Γαλλ. Κώδ. καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ ἀναζήτησις τῆς πατρότητος.

Ἄρθρ. 66—67.

Εἰς τὰ δύω ταῦτα ἄρθρα, τὰ ὁποῖα εἰσὶν ἐντελῶς νέα ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, προβλέπονται δύω ἔκτακτοι περιπτώσεις· ἡ πρώτη εἶναι ἡ τῆς γεννήσεως διδύμων, καὶ ἡ ἄλλη ἡ τῆς γεννήσεως τεράτων. Αἱ περὶ τῶν δύω τούτων περιπτώσεων διατάξεις ἐρανισθεῖσαι ἐκ τῶν εἰδικῶν ἐπὶ τῆς ὕλης ταύτης ἀξιολόγων συγγραμμάτων τοῦ **Rieff**. κλ. **383**—**385**. (καὶ τοῦ **Huttau d'origny** σελ. **155**), ἐτέθησαν ἐνταῦθα πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀφορωσῶν τὰς γεννήσεις ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρ. 68.

Ἐπροτιμήθη ἀντὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ τοῦ 1836 τὸ Γαλλικὸν κείμενον μὲ τὰς ἐξῆς βελτιώσεις. Διετάχθη ὅτι ἐντὸς 24 ὡρῶν ὀφείλει ὁ εὑρὼν νεογέννητον παιδίον, ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 638 τοῦ ποινικοῦ μας νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ, *νὰ δηλώσῃ* τοῦτο εἰς τὸν ληξίαρχον *καὶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα τὸ παιδίον εὑρέθη*, τὸ παιδίον καὶ τὰ σὺν αὐτῷ τυχὸν εὑρεθέντα πράγματα. Ὁ εὑρὼν τὸ νεογέννητον παιδίον δὲν ἀπαιτεῖται νὰ παραδώσῃ αὐτό, καθὼς καὶ τὰ σὺν αὐτῷ εὑρεθέντα πράγματα εἰς τὸν ληξίαρχον, ἀλλ' εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἀναδέχεται τὴν ἀνατροφὴν τοῦ παιδίου, καὶ ἐν ἐλλείψει τούτου, μᾶλλον εἰς τὰς ἀστυνομικὰς ἀρχάς. Συντάσσεται δὲ ληξιαρχικὴ πρᾶξις περιέχουσα λεπτομερῶς ὅσα εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς μεταγενεστέραν ἀναγνώρισιν τῶν γονέων τοῦ παιδίου, ἢ ὅσα καθιστῶσιν αὐτὴν εὐχερεστέραν. Διὰ ταῦτα πρέπει νὰ σημειοῦται ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει καὶ ἡ πολιτικὴ ἀρχὴ καὶ ὁ ἰδιώτης, εἰς τοὺς ὁποίους παρεδόθη ἢ μέλλει νὰ παραδοθῇ τὸ παιδίον.

Ἄρθρ. 69.

Τὸ Ἑλλ. κείμενον (ἄρθρ. 24) εἶναι ἁπλῆ μετάφρασις τοῦ Γαλλ. (ἄρθρ. 59), πρὸς ἀμφότερα δὲ ταῦτα ἀντιστοιχεῖ τὸ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δὲν ἐτέθησαν αἱ λέξεις αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου τὴν παρουσίαν, τῆς ὁποίας ἡ ἀνάγκη οὐδόλως καταφαίνεται.

Ἄρθρ. 70.

Ἐθεωρήθη καλὸν νὰ γίνῃ πρόνοια περὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τῶν κατὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν ληξιάρχων, ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως ἢ κωλύματος αὐτῶν· ἡ περὶ τούτου διάταξις ἐλήφθη ἐκ τῶν ἄρθρων 988 καὶ 989 τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος.

Ἄρθρ. 71.

Τοῦτο εἶναι τὸ 25 τοῦ Ἑλλ. κειμένου τοῦ 1836, προσετέθησαν μόνον κατὰ συνέπειαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου αἱ λέξεις «*καὶ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτούς.*»

Ἄρθρ. 72.

Καὶ τοῦτο ἐντελῶς ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 60 τοῦ Γαλλ. Κώδηκος καὶ 26 τοῦ Ἑλλ. τοῦ 1836 νόμου, προσετέθη μόνον ὅτι τὸ ἀντίγραφον τῆς ἐν τῷ πλοίῳ γενομένης ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως καταχωρίζεται εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, ἐὰν δὲν ἦναι ἤδη κατεχωρισμένον, διότι ὁ Γαλλ. νόμος, ὅστις πρὸς περισσοτέραν ἀσφάλειαν διέταξε τὰ ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ, δὲν ἐννοεῖ βεβαίως νὰ γίνηται διπλῆ καταχώρισις.

Ἄρθρ. 73.

Ἡ διάταξις τοῦ προκειμένου ἄρθρου ἐλήφθη ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ ὑγειονομικοῦ νόμου τοῦ 1822. Καὶ παρ' ἡμῖν δὲ ὁ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1845 ὑγειονομικὸς νόμος διατάσσει εἰς τὸ 35 ἄρθρον του ὅτι τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου γεννήσεων ὀφείλει νὰ κρατῇ ὁ ἐπιστάτης τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, συμμορφούμενος μὲ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ληξιαρχικῶν βιβλίων νόμου. Τὸ παρὸν νομοσχέδιον προσθέτει, τῶν Γαλλ. νόμων τοῦ 1822 ἀκολουθούντων, ὅτι ὁ ἐν τοῖς λοιμοκαθαρτηρίοις ληξίαρχος ὀφείλει νὰ πέμπῃ ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀντίγραφον ἐπικυρωμένον τῆς παρ' αὐτοῦ συνταττομένης ληξιαρχικῆς πράξεως πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρός, ἢ ἂν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος, πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τῆς μητρός, ὅπως οὗτος ἐγγράψῃ τὴν ληξιαρχικὴν πρᾶξιν ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Αἱ ἐν τῷ παρόντι κεφαλαίῳ περιεχόμεναι εἰδικαὶ διατάξεις ὑπαγορεύονται ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ τῶν περὶ γάμου ληξιαρχικῶν πράξεων, ὅστις εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

Ἐν τῷ ἀντιστοιχοῦντι κεφαλαίῳ τοῦ Γαλλ. Κώδ. δύω εἴδη ληξιαρχικῶν πράξεων περιέχονται, αἱ πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου καὶ αἱ κατὰ τὴν τέλεσιν. Τὸ παρὸν νομοσχέδιον, παραλεῖπον ὅσα ἀφοροῦν τὰς πρὸ τοῦ γάμου διατυπώσεις (ἄρθρ. 74—75 τοῦ Γαλλ. Κώδ.), περὶ τῶν ὁποίων θέλει διαλάβει τὸ περὶ γάμου νομοσχέδιον, περιορίζεται εἰς μόνον τὰς διατάξεις τὰς ἀφορώσας τὴν πιστοποίησιν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου· ἀλλὰ καὶ αἱ διατάξεις αὗται θέλουσι διαφέρει οὐσιωδῶς ἀπὸ τὰς τοῦ Γαλλικοῦ νόμου, καθόσον παρὰ μὲν Γάλλοις ὁ γάμος ἁπλῶς πολιτικὸν θεωρεῖται συναλλαγμα, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐλογήσεως ὑπάρχει, τελεῖται διὰ τοῦ ληξιάρχου καὶ ἡ τέλεσις αὐτοῦ συγχρόνως καὶ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως του διὰ τῆς συνταττομένης ληξιαρχικῆς πράξεως παρασκευάζει· παρ' ἡμῖν δὲ ὁ γάμος δὲν δύναται νὰ λάβῃ ὕπαρξιν, εἰμὴ ἐκκλησιαστικῶς. Ἑπομένως ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις μόνον μὲ τὴν τέλεσιν αὐτοῦ νὰ συνταχθῇ δύναται.

Ἄρθρ. 74.

Τοῦτο ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ 28 τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου τοῦ 1836· ἀντὶ δὲ τῆς ἐν αὐτῷ προθεσμίας τριῶν ἡμερῶν ἐτέθη προθεσμία δεκαήμερος, ὅπως καταστῇ εὔκολος ἡ ἐκτέλεσις

τῆς διατάξεως τοῦ νόμου, ἀντὶ δὲ τῆς λέξεως *ἐφημέριος* ἡ γενικωτέρα *ἱερεύς*· πρὸς τούτοις ὡρίσθη ὁ ληξίαρχος, εἰς ὃν γίνεται ἡ δήλωσις· καὶ τέλος ἀπητήθη νὰ ἦναι οἱ μάρτυρες, εἰ δυνατόν, ἐκ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

Ἄρθρ. 75.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ προσδιορίζεται τὸ περιεχόμενον τῆς περὶ γάμου ληξιαρχικῆς πράξεως. Πρέπει νὰ ὑπάρχωσιν ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει ὅσα μόνον χρησιμεύουσι πρὸς ἀπόδειξιν τῆς τελέσεως τοῦ γάμου καὶ τῆς ταὐτότητος τῶν συζύγων. Διὰ ταῦτα ἐτροποποιήθησαν κατά τι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 29 τοῦ Ἑλλην. νόμου τοῦ **1836**, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ ἐν μέρει πρὸς τὸ **76** τοῦ Γαλλ. Κώδηκος· διεγράφη δηλ. ἡ ἐν τῷ Ἑλλην. κειμένῳ λέξις «*συγκατάθεσις*» (τῶν γονέων) ὡς περιττὴ διὰ τὸν σκοπὸν τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως, καὶ ἀντικατεστάθη ἡ φράσις «*καὶ ἂν ἦναι συγγενεῖς ἢ ἀγχιστεῖς τῶν μερῶν, κατὰ τίνα γραμμὴν καὶ βαθμὸν*» διὰ τῆς φράσεως «*ἂν ἦναι συγγενεῖς ἢ ἀγχιστεῖς τῶν συζύγων, κατὰ τίνα βαθμὸν καὶ τίνος*», καὶ προσετέθη νὰ σημειοῦται τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον ἱερέως.

Ἄρθρ. 76

Εἰς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐτέθη ἡ μόνη δυνατὴ κύρωσις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου **74**, ἤτοι ἐχορηγήθη τὸ δικαίωμα εἰς τὰ δικαστήρια τὰ ἀποφασίσοντα περὶ τῆς ὑπάρξεως τοῦ γάμου νὰ ἐπιβάλλωσι χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν **20 — 100** εἰς τοὺς παραμελήσαντας τὴν δήλωσιν συζύγους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς ἀποδιώσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ ἐκτίθενται αἱ εἰδικαὶ διατάξεις αἱ ὑπαγορευόμεναι ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ τῶν περὶ ἀποδιώσεων ληξιαρχικῶν πράξεων, ὅτις εἶναι ἡ πιστοποίησις τῆς ἀποδιώσεως ὡρισμένου ἀτόμου.

Ἐκ τοῦ Γαλλ. κειμένου ἀφηρέθησαν τὰ ἄρθρα **82** καὶ **84**, ὡς μὴ δυνάμενα νὰ ἐφαρμοσθῶσι κατὰ τὸ παρὸν ἐν Ἑλλάδι ἕνεκα πρὸ πάντων τοῦ εἰσέτι ἀτελοῦς διοργανισμοῦ τῶν φυλακῶν. Τὰ δὲ ἄρθρα **81** καὶ **82** συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν ἄρθρον, καθὼς καὶ τὰ ἄρθρα **86** καὶ **87** τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου, καὶ ἀφηρέθη τὸ ἄρθρον **37** ὡς ἀνῆκον εἰς τὸ ἀρχαῖον τοῦ νόμου ἐκείνου περὶ ληξιάρχων σύστημα, μετεβλήθη δὲ ἡ θέσις τοῦ ἄρθρου **34** συμφώνως μὲ τὴν Γαλλικὴν κατάταξιν ὡς καταλληλοτέραν, καὶ συνεχωνεύθησαν εἰς ἓν τὰ ἄρθρα **39** καὶ **40**. Κατὰ

τὰ λοιπὰ δὲ ἐγίνοντο δεκταὶ αἱ διατάξεις ἀμφοτέρων τῶν νόμων, τροποποιηθεῖσαι ἐν μέρει, ὡς γνήσεται δῆλον ἐν ἑνὶ ἑκάστῳ ἄρθρῳ.

Ἄρθρ. 77.

Οἱ συντάκται τοῦ 30 ἄρθρου τοῦ Ἑλλ. κειμένου τοῦ **1836**, συντεταγμένου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ 77 ἄρθρου τοῦ Ἑλλ. Κώδηκος, δὲν ἔλαβον, ὡς φαίνεται, ὑπ' ὄψιν τὰ δύω προδημοσιευθέντα διατάγματα, τὸ περὶ νεκροταφείων ἀπὸ 28 Μαρτίου **1834** καὶ τὸ περὶ νεκροσκοπίας ἀπὸ 13 Μαΐου **1835**· διὰ ταῦτα συμφώνως μὲ τὸ Γαλλικὸν κείμενον διατάττουσιν, ὅτι πρὸς ἐνταφιασμὸν ἀνάγκη νὰ δοθῇ ἡ ἄδεια τοῦ ληξιάρχου, ὅστις ὀφείλει νὰ δίδῃ αὐτὴν, ἀφ' οὗ ἐπιτρεφθῇ πρῶτον αὐτοπροσώπως τὸν νεκρὸν, καὶ βεβαιωθῇ περὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. Τὸ δὲ ἑπόμενον ἄρθρον τοῦ αὐτοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου λέγει, ὅτι ὁ ληξίαρχος συντάττει τὴν ληξιαρχικὴν περὶ θανάτου πρᾶξιν μετὰ τὸν ἐνταφιασμόν. Ὑπαρχουσῶν τῶν περὶ νεκροσκόπων διατάξεων, τὴν ἄδειαν τοῦ ἐνταφιασμοῦ ὀφείλει νὰ δίδῃ ὁ νεκροσκόπος καὶ οὐχὶ ὁ ληξίαρχος, καὶ τοῦτο εἶναι καὶ ταχτικώτερον καὶ καταλληλότερον, διότι σπανίως ὁ ληξίαρχος εἶναι ἀρμόδιος πρὸς νεκροσκοπίαν. Πρὸς τούτοις δὲ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Γαλλίαν σπανίως ἐκτελεῖται ἡ διάταξις τοῦ νόμου ἡ ἀπαιτοῦσα τὴν παρὰ τοῦ ἰδίου ληξιάρχου ἐπίσκεψιν τοῦ νεκροῦ (Malville τομ. 1 σελ. 104). Ἕνεκα τούτου τὸ νομοσχέδιον διετήρησε τὰς διατάξεις τῶν δύω περὶ νεκροταφείων καὶ νεκροσκόπων Β. Διαταγμάτων, ἀπήτησεν ὅμως, ὅπως κατασταθῇ ἀδύνατος ἡ παραμέλησις τῆς συντάξεως τῶν περὶ ἀποδιώσεων ληξιαρχικῶν πράξεων, νὰ μὴ δίδηται ἡ πρὸς ἐνταφιασμὸν ἄδεια παρὰ τῆς ἁρμοδίας ἀρχῆς πρὶν ἢ συνταχθῇ ἡ περὶ ἀποδιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις. Τοῦτο δὲ, ἐννοεῖται, ἐπὶ ποινῇ κατὰ τοῦ παραβαίνοντος τὴν διάταξιν ταύτην ὑπαλλήλου. Καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν διάταξιν τὴν ἀπαιτοῦσαν νὰ ἐπισκέπτηται ὁ ληξίαρχος αὐτοπροσώπως τὸν νεκρὸν, ἀντικατεστάθη αὕτη ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου διὰ διατάξεως ἀναλόγου τῆς παραδεδεγμένης διὰ τὰς περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὰς πράξεις· τέλος συμφώνως μὲ τὸν Ἑλληνικὸν νόμον τοῦ **1836** παρελείφθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁ ἐν τῷ Γαλλικῷ Κώδηκι περιεχόμενος ὁρισμὸς προθεσμίας διὰ τὸν ἐνταφιασμὸν, ὡς ἀντικείμενον τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων καὶ παρὰ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων διαταγμάτων προβλεπόμενον.

Ἄρθρ. 78.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἐτροποποιήθη τὸ ἄρθρ. 31 τοῦ Ἑλλ.

νόμου τοῦ 1836 καὶ 78 τοῦ Γαλλικοῦ· ὁ Ἕλλος νομοθέτης εἰς οὐδένα ἐπιβάλλει τὸ χρέος τῆς εἰς τὸν ληξίαρχον δηλώσεως τοῦ θανάτου· ἀπαιτεῖ δὲ νὰ γίνηται ἡ δήλωσις αὕτη παρὰ δύω μαρτύρων, συγγενῶν ἀμφοτέρων ἢ τοὐλάχιστον τοῦ ἑνός. Τὸ νομοσχέδιον ἀπ' ἐναντίας ἐπιβάλλει τὸ χρέος τοῦτο τὰς δηλώσεως εἰς τινα ὡρισμένα πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς συγγενεῖς τοὺς διαμένοντας ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀποβιώσεως, καὶ μετ' αὐτοὺς εἰς τοὺς κατὰ τὴν ἀποβίωσιν παρευρεθέντας, καὶ τοῦτο ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ 644 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ χρηματικῇ ποινῇ· τὰ αὐτὰ πρόσωπα ὀφείλουσι καὶ κατὰ τὸ 4 ἄρθρ. τοῦ περὶ νεκροσκόπων ἀπὸ 3 Μαΐου 1835 Β. διατάγματος νὰ προσκαλέτωσιν ἀμέσως τὸν νεκροσκόπον πρὸς ἐξέτασιν τοῦ πτώματος. Παραδεχθείσης δὲ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς δήλωσιν ὑποχρεώσεως ὡρισμένων προσώπων, ἦταν ἐπόμενον νὰ μὴ ἀπαιτηθῇ, ὡς ἐν τῷ Γαλλ. Κώδηκι καὶ ἐν τῷ ἀντιγράψαντι αὐτὸν Ἑλληνικῷ νόμῳ, νὰ ἦναι οἱ προσλαμβανόμενοι μάρτυρες συγγενεῖς· κατὰ τὸ σύστημα τοῦ νομοσχεδίου, οἱ δύω μάρτυρες εἰσὶ μὲν ἀναγκαῖοι πρὸς σύνταξιν τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως, οὐχὶ δὲ πρὸς δήλωσιν τῆς ἀποβιώσεως. Διὰ ταῦτα καὶ ὡς ἁπλοῖ μόνον μάρτυρες πρέπει νὰ θεωρηθῶσι, καὶ ἑπομένως ὀφείλουσι νὰ ἔχωσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 45 τοῦ παρόντος νομοσχεδίου ὡρισμένα τῶν μαρτύρων προσόντα.

Περὶ τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ προκειμένου ἄρθρου διατάξεως ἐγένετο ἤδη λόγος ἐν τῇ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου αἰτιολογίᾳ.

"Αρθρ. 79.

Ἀνταποκρίνεται ἐντελῶς πρὸς τὸ ἄρθρον 79 τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος ἡ 32 τοῦ Ἑλλην. νόμου. Μόνη μεταβολὴ εἶναι ἡ μετάθεσις διατάξεως, ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν σημείωσιν τοῦ ὀνόματος καὶ ἐπωνύμου τοῦ συζύγου τοῦ ἀποβιώσαντος, ἐὰν οὗτος ἦτον ἔγγαμος ἢ ἐν χηρείᾳ, τοῦτο δὲ ἐγένετο, διότι καὶ ἡ σημείωσις αὕτη ὡς καὶ ἡ ἑπομένη περὶ τοῦ ὀνόματος κλπ. τῶν γονέων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ πάντοτε, ἑπομένως δὲν πρέπει ν' ἀπαιτηθῇ ἀπολύτως.

"Αρθρ. 80.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο δὲν εὑρίσκεται ἐν τῷ Γαλλικῷ Κώδηκι, ἐλήφθη δὲ ἐκ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τῆς 4 Ἰουλίου 1806 ψηφίσματος (décret du 4 juillet 1806. Ὁρίζεται περὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἐπιδεικνύεται εἰς τὸν ληξίαρχον βρέφος νεογέννητον νεκρὸν, περὶ τῆς γεννήσεως τοῦ ὁποίου δὲν εἶχε συνταχθῇ

ληξιαρχικὴ πρᾶξις. Τὸ νομοσχέδιον ἠκολούθησε κατὰ γράμμα τὴν περὶ τούτου διάταξιν τοῦ Γαλλ. κειμένου, τὴν ὁποίαν εἶχε περιλάβει καὶ ὁ Ἑλλ. νόμος ἐν τῷ 33 ἄρθρῳ αὐτοῦ.

"Αρθρ. 81.

Τὸ Γαλλ. ἄρθρ. 81 καὶ ἑπομένως τὸ 35 τοῦ Ἑλλ. κειμένου περιέχουσι διάταξιν ἐντελῶς ἀλλοτρίαν εἰς τὸν νόμον τοῦτον, ἐγράφη δὲ αὕτη κυρίως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ἑπομένου ἄρθρου. Ἕνεκα τούτου συνεχωνεύθησαν τὰ δύω μνημονευθέντα ἄρθρα ἐντὸς τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου, ἐν ᾧ τίθεται κυρία μὲν ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 81 τοῦ Γαλλικοῦ ἢ 36 τοῦ Ἑλληνικοῦ νόμου διάταξις, ὡς δευτερεύουσα δὲ ἡ τοῦ ἄρθρου 81 τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος ἢ 35 τοῦ Ἑλλ. νόμου· ἀφῃρέθη μόνον ἐκ τῶν τελευταίων τούτων ἄρθρων ἡ τελευταία διάταξις ὡς πάντῃ περιττή· ἀρκεῖ καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν βιαίου θανάτου ὡς καὶ πάντοτε ἡ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου τῆς ἀποβιώσεως ἐγγραφὴ τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως, ἡ δὲ ἀπαίτησις νέας ἐγγραφῆς εἰς τὰ βιβλία τῆς κατοικίας τοῦ ἀποβιώσαντος εἶναι ἐναντία τῇ ἀπλοποιήσει, ἥτις ἐλήφθη πρὸ πάντων ὑπ' ὄψιν εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

"Αρθρ. 82.

Ἀνταποκρίνεται ἐντελῶς πρὸς τὸ 38 τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ 83 τοῦ Γαλλικοῦ κειμένου.

"Αρθρ. 83.

Καὶ τοῦτο σχεδὸν ἐντελῶς πρὸς τὸ 85 τοῦ Γαλλ. καὶ 34 τοῦ Ἑλλ. κειμένου ἀνταποκρίνεται· ἐτέθη μόνον ἡ λέξις *μέν φιλακῇ* ὡς γενικὴ· ὅτι δὲ καὶ κατὰ τὰς ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ προβλεπομένας περιπτώσεις αἱ ληξιαρχικαὶ περὶ ἀποβιώσεως πράξεις γίνονται συμφώνως μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 διατεταγμένα, δηλ. κατὰ τὰς συνήθεις διατυπώσεις, ἐννοεῖται· ἑπομένως ὡς περιττὸν διεγράφη.

"Αρθρ. 84.

Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου γίνεται παραπομπὴ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 69 —73, τὰ ὁποῖα προβλέπουσι τὴν ἐν θαλασσοπλοΐᾳ καὶ ἐν λοιμοκαθαρτηρίοις σύνταξιν τῶν ληξιαρχικῶν περὶ γεννήσεως πράξεων, καὶ τὰ ὁποῖα σχεδὸν κατὰ γράμμα ἐφαρμόζονται εἰς τὰς περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὰς πράξεις· τοιουτοτρόπως ἀπέφυγε τὸ νομοσχέδιον τὴν ἐπανάληψιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 86 καὶ 87 τοῦ Γαλλ. Κώδ. καὶ 39 καὶ 40 τοῦ Ἑλλ. νόμου· ἐπανάληψιν, ἥτις καὶ εἰς τὰ δύω κείμενα δὲν διορθάνει τὴν μικρὰν διαφορὰν τὴν ὑπάρχουσαν κατὰ τὴν

ἐφαρμογὴν μεταξὺ τῶν περὶ γεννήσεως καὶ τῶν περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικῶν πράξεων. Τὸ νομοσχέδιον, μετὰ τὴν παραπομπὴν, ἐπιφέρει ἐν ὀλίγοις τὴν ἀναγκαίαν τροποποίησιν ὡς πρὸς τὴν μικρὰν ταύτην διαφοράν.

Ἄρθρ. 85.

Ἐνταῦθα προβλέπονται αἱ περιστάσεις θανάτου διὰ πυρκαϊᾶς, πλημμύρας, ἐν ὑποβρυχίοις κλπ., ἡ δὲ κατάλληλος διὰ τὰς περιστάσεις ταύτας διάταξις ἐλήφθη κατὰ γράμμα σχεδὸν ἐκ τοῦ ἀπὸ 3 Ἰανουαρίου **1813** Αὐτοκρατορικοῦ ψηφίσματος, δι' οὗ ἐπληρώθη ἡ ἔλλειψις τοῦ Γαλλ. Κώδηκος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε.

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν προσθήκην ἢ τὴν μεταβολὴν ὀνόματος, εἰς τὰς ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, τὰς υἱοθεσίας καὶ τὰ διαζύγια.

Ἐν τῷ κεφαλαίῳ τούτῳ περιελήφθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων **62**, **294** καὶ **359** τοῦ Γαλλ. Κώδηκος, καθὼς καὶ διάταξίς τις περὶ τῆς προσθήκης ἢ μεταβολῆς ὀνόματος.

Ἄρθρ 86.

Ὁ Ὁλλανδικὸς κώδηξ ἀφιερώνει ἰδιαίτερον τμῆμα διὰ τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις τὰς ἀφορώσας τὴν μεταβολὴν τῶν ὀνομάτων καὶ ἐπωνύμων. Ἐξ αὐτοῦ ἠρανίσθη τὸ παρὸν ἄρθρον, δι' οὗ διατάττεται ἡ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐγγραφὴ τῆς μεταβολῆς ἢ τῆς προσθήκης ὀνόματος, καὶ ἡ σημείωσις τῆς ἐγγραφῆς ταύτης ἐν τῷ περιθωρίῳ τῆς περὶ γεννήσεως ληξιαρχικῆς πράξεως.

Ἄρθρ. 87.

Ἐνταῦθα κατετάχθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **62** τοῦ Γαλλικοῦ Κώδ. καὶ **27** τοῦ Ἑλλ. νόμου τοῦ **1836** ἐγένοντο δὲ αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις· α') προσετέθη, ὅτι ἡ ἐγγραφὴ αὕτη γίνεται ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν εἶναι ἁπλῶς μόνον ἐγγραφή, ὑπαρχούσης περὶ ἀναγνωρίσεως πράξεως, ἀλλὰ καὶ σύνταξις αὐτῆς· β') ἐτέθη ῥητὴ διάταξις λύουσα καταφατικῶς τὸ μεταξὺ τῶν νομοδιδασκάλων τῆς Γαλλίας εἰσέτι ἀμφισβητούμενον ζήτημα, ἂν δηλ. ἡ ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις ἐγγραφὴ τῆς ἀναγνωρίσεως ἦναι ἀναγκαία καὶ κατὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε συνταχθῆ ἐνώπιον ἄλλης ἀρμοδίας ἀρχῆς· γ') ὡρίσθη ὅτι καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ ἀναγνώρισις γίνῃ μὲν ἐνώπιον ληξιάρχου, ἄλλου ὅμως παρὰ τὸν τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως, ἡ περὶ ἀναγνωρίσεως πρᾶξις πρέπει νὰ καταχωρίζηται καὶ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως.

Ἄρθρ 88.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι τὸ **359** τοῦ Γαλλ. Κώδ., ἠλαττώθη ἡ

πρὸς ἐγγραφὴν προθεσμία, καὶ διεγράφη ἡ τελευταία τοῦ ἄρθρου διάταξις, ἥτις ἀπαιτεῖ τὴν ἐγγραφὴν ἐπὶ ποινῇ ἀκυρώσεως τῆς υἱοθεσίας. Ἐθεωρήθη ὅτι ἡ ποινὴ αὕτη δὲν εἶναι ἀνάλογος τῆς παραβάσεως, διότι ἐνταῦθα, ὑπαρχούσης ἀποφάσεως, ἡ υἱοθεσία ἀρκούντως δι' αὐτῆς μόνης ἀποδεικνύεται ἄνευ ἐγγραφῆς εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία. Ἵνα δὲ βεβαίως ἀναγκαία ἄλλη τις κύρωσις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου, καὶ αὕτη ἐτέθη ἐν τῷ ἄρθρῳ **90**.

Ἄρθρ. 89.

Ἐνταῦθα ἐτέθη ἐν μέρει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου **294** τοῦ Γαλλικοῦ Κώδηκος, παρελείφθη δὲ τὸ μέρος αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τῶν συζύγων, καθὸ ἔχον σχέσιν οὐσιωδῶς μὲ τοὺς μὴ νομοθετηθέντας εἰσέτι περὶ διαζεύξεως ὁρισμούς.

Ἄρθρ. 90.

Εἰς τὸ τελευταῖον τοῦτο τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἄρθρον ἐτέθη ἡ μικρὰ κύρωσις τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ **614** ὡρισμένης χρηματικῆς ποινῆς διὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀνωτέρω **4** ἄρθρων.

Ἡ κύρωσις αὕτη κατέστη πρὸ πάντων ἀναγκαία κατὰ συνέπειαν τοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον παρελήφθη τὸ νομοσχέδιον εἰς τὰ δύω προηγούμενα ἄρθρα, κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐγγραφὴ τῶν περὶ υἱοθεσίας καὶ διαζεύξεως ἀποφάσεων δὲν ἀπαιτεῖται ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Τμῆμα τρίτον.

Περὶ κατοικίας.

Ἐὰν ἡ ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ κατοικία ἦτο μόνον τὸ ζήτημα, ἐνώπιον τίνος δικαστηρίου θέλει κληθῆ καὶ δικασθῆ ὁ ἐν Ἑλλάδι ἐναγόμενος, ἤθελεν εἶσθαι περιττὸν νὰ περιλάβῃ ὁ ἀστικὸς νόμος ὁρισμοὺς περὶ κατοικίας, διότι ἡ ἐν ἰσχύϊ πολιτ. δικονομία λύει ἐντελῶς τὸ ζήτημα τοῦτο, (ἄρθρ. **16**—**22**) καὶ περιέχει, ἂν καὶ συνεπτυγμένως, τὴν ἔννοιαν τῆς κατοικίας κατ' ἀντίθεσιν τῆς ἐννοίας τῆς διαμονῆς· ἀλλ' ἡ κατοικία ἔχει πολλὰκις ἐπιρροὴν καὶ κατὰ τὰς τοῦ ἀστικοῦ δικαίου σχέσεις· ἀρκεῖ ν' ἀναφέρωμεν, ὅτι ἐν τῇ κατοικίᾳ θατέρου τῶν μελλόντων συζύγων πρέπει νὰ τελῆται ὁ γάμος αὐτῶν, ὅτι ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ υἱοθετοῦντος πρέπει νὰ τελῆται ἡ υἱοθεσία, καὶ ὅτι, ἐπὶ τῆς διὰ χρησικτησίας ἀποκτήσεως τῆς κυριότητος, ὁ τῆς χρησικτησίας χρόνος διαφέρει καθόσον ὁ ἐπικαλούμενος αὐτὴν κατοικεῖ ἐν τῇ αὐτῇ ἐπαρχίᾳ, ἐν ᾗ καὶ ὁ ἀντίδικος αὐτοῦ, ἢ ἐν ἄλλῃ. Τὰ ὀλίγα ταῦτα παραδείγματα πείθουσιν, ὅτι ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ὁρισθῇ ἐν τῷ ἀστικῷ νόμῳ ἡ κατοικία, καθὸ σχέσις τοῦ προσώπου πρὸς ὡρι-

σμένον τόπον· τοῦτο δὲ προτίθεται τὸ προκείμενον τμῆμα. Μὴ λησμονήσωμεν δὲ ὅτι καὶ ἐν τῷ δημοσίῳ δικαίῳ ἡ κατοικία ἀναφαίνεται ὡς οὐσιώδες προσὸν δικαιωμάτων, ὡς ἐν τῷ περὶ βουλευτικῶν ἐκλογῶν νόμῳ, κλπ.

Ἄρθρ. 91.

Ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἐτέθη οὐχὶ τῆς κατοικίας ἐν γένει, ἀλλὰ τοῦ κυριωτέρου αὐτῆς εἴδους, τῆς πραγματικῆς λεγομένης κατοικίας (domicile reel) ὁ ὁρισμός· παρελείφθη ὁ τῆς κατοικίας ἐν γένει ὁρισμός, διότι ὡς ἐξαγόμενον τῆς θεωρίας δύναται μὲν εὐκολώτατα νὰ συναχθῇ ἐκ τῶν περὶ κατοικίας κατ' ἰδίαν ὁρισμῶν τοῦ νόμου, δὲν ἔχει δὲ πρακτικὴν σημασίαν, καθόσον ὅπου ὁ νόμος ἀναφέρει τὴν κατοικίαν ὡς σχέσιν, ἔχουσαν ἐπιρροὴν εἰς τὰς νομικὰς πράξεις, ἐννοεῖ προδήλως συγκεκριμένον εἶδος αὐτῆς, καὶ ἐὰν τὸ πρόσωπον δὲν ὑπάγηται εἰς τὰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρ. 93 καὶ 94, ἐννοεῖ τὴν πραγματικὴν κατοικίαν.

Περὶ τοῦ ὁρισμοῦ τῆς πραγματικῆς κατοικίας μακρὰ ἐγένετο συζήτησις ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ τμήματος τούτου· τελευταῖον ἡ πλειονοψηφία ἀπεράσισε νὰ διατηρήσῃ τοὺς ὅρους, τοὺς ὁποίους εἶχε θέσει τὸ τμῆμα *μονίμως* καὶ *κυρίως*, πειθομένη ὅτι τὸ *ἐγκατέστη* μόνον δὲν ἐκφράζει ἀποχρώντως τὴν ἔννοιαν τῆς *μονιμότητος*, καὶ ὅτι, ἐὰν ὑπάρχῃ σύγχρονος καὶ ἐπίσης μόνιμος ἐγκατάστασις εἰς δύω ἢ πλειότερα μέρη, ὡς συμβαίνει ἐπὶ ἐμπόρων, βιομηχάνων καὶ γαιοκτημόνων ἐχόντων πλείονα ἐμπορικὰ, ἢ βιομηχανικὰ καταστήματα, ἢ ἀκίνητα κτήματα εἰς διάφορα μέρη, καὶ ἐπισκοπούντων αὐτοπροσώπως αὐτὰ διὰ τῆς ἐν ἑκάστῳ τῶν τόπων τούτων ἴσης διατριβῆς, ὁ ὅρος *κυρίως* θέλει ὁδηγήσει τὸν δικαστὴν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος, εἰς τίνα ἐκ τῶν δύω ἢ πλειοτέρων τόπων ἔχει ὁ ἔμπορος, ἢ βιομήχανος ἢ γαιοκτήμων οὗτος τὴν κατοικίαν του, ἅμα ἀποδειχθῇ ὁποῖος ἐκ τῶν κλάδων τούτων τῆς ἐγκαταστάσεώς του εἶναι ὁ κυριώτερος.

Ἄρθρ. 92.

Τοῦτο ὁρίζει τὸν τρόπον, καθ' ὃν μεταβάλλεται ἡ κατοικία αὕτη, ἀπαιτεῖ δὲ, ὡς εἰκὸς, τὴν ἐν ἄλλῳ τόπῳ ὕπαρξιν τῶν στοιχείων τῆς κατοικίας διὰ νὰ παραδεχθῇ τὴν αὐτόθι μεταβίβασίν της· τὰ δὲ στοιχεῖα ταῦτα τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 91 ἐξηγούμενα δὲν εἶναι ἡ ἐν ἄλλῳ τόπῳ σωματικὴ παρουσία, ἀλλ' ἡ αὐτόθι μεταβίβασις τοῦ κέντρου τῶν συμφερόντων τοῦ προσώπου, ἐπὶ προθέσει τῆς αὐτόθι ἐγκαταστάσεως.

Ἡ πρόθεσις αὕτη ἀποδεικνύεται διὰ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ, τῶν ἀναφερομένων δηλώσεων, ἀλλὰ δὲν ἐθεωρήθη πρέπον νὰ περιορισθῇ ἡ ἀπόδειξις εἰς μόνον τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο μέσον, ὡς παρετήρησάν τινα δικαστήρια, διότι τότε ἐκ τῆς παραμελήσεως τῶν δηλώσεων τούτων οὐ μόνον ἤθελον βλαφθῆ οἱ τρίτοι, μεθ' ὧν ὁ παραμελήσας αὐτὰς συνάπτει νομικὰς σχέσεις ἐν τῷ τόπῳ τῆς νέας κατοικίας του, ἀναγκαζόμενοι νὰ προστρέχωσι νὰ διαλύωσιν ἐν τῷ τῆς πρώτης κατοικίας του τόπῳ τὰς ἐκ τῶν σχέσεων τούτων προκυπτούσας διαφοράς, ἀλλ' ἤθελεν ἀνατραπῇ καὶ ὁ περὶ κατοικίας νόμος ἐν γένει, παραδεχομένων τῶν δικαστηρίων κατοικίαν ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ δὲν εἶναι τις μονίμως καὶ κυρίως ἐγκαταστημένος, καὶ τέλος ἤθελε ματαιωθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου ὁρίζοντος τὴν ἐν τῷ τόπῳ τῆς κατοικίας ἐπιχείρησιν τινῶν σπουδαίων πράξεων, ἰδίως τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι αὐτόθι ὑποτίθενται γνωσταὶ ἅπασαι ταῦ κατοικοῦντος αἱ σχέσεις, ἑπομένως καὶ τὰ κωλύοντα τὴν νόμιμον ὕπαρξιν τῆς πράξεως γεγονότα. Διὰ τοὺς λόγους τούτους μετὰ μακρὰν καὶ ὡριμον σκέψιν ἀπεφασίσθη νὰ συγχωρῆται ἐν ἐλλείψει τῶν δηλώσεων, καὶ ἡ διὰ παντὸς ἄλλου μέσου ἀπόδειξις τῆς μεταβολῆς τῆς κατοικίας.

Ἄρθρ. 93.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο περιέχει τὴν κατ' ἀνάγκην, οὕτως εἰπεῖν, ἧττον τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου παραδεκτὴν γενομένην κατοικίαν τῶν *ἰσοβίων* καὶ *συνεχῆ* ὑπηρεσίαν ἀναδεχθέντων, ὁποῖοι θέλουσιν εἶσθαι οἱ δικασταὶ καὶ εἶναι ἤδη τινὲς τῶν κληρικῶν, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία δὲν ἀρκεῖ νὰ ἦναι *ἰσόβιος*, πρέπει νὰ ἦναι καὶ *συνεχὴς*, διότι π. χ. οἱ Γερουσιασταὶ, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία εἶναι μὲν ἰσόβιος, ἀλλ' οὐχὶ συνεχὴς, δυναμένη νὰ περατοῦται ἐντὸς 3 ἢ 4 μηνῶν τοῦ ἔτους, ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον νὰ ἀναγκάζωνται νὰ ἐπιχειρῶσιν ἐν Ἀθήναις, ὅπου διαμένουν 3 ἢ 4 μῆνας τοῦ ἔτους, ἔχοντες ἀλλαχοῦ τὸ κέντρον τῶν συμφερόντων των, τὰς ἐν τῇ κατοικίᾳ ἐπιχειρητέας πράξεις, νὰ ἐνάγωνται ἐνώπιον τῶν ἐνταῦθα δικαστηρίων κλπ.

Ἄρθρ. 94.

Τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει τὴν κατοικίαν τῶν στερουμένων ἐγκύρου θελήσεως, καὶ μὴ δυναμένων νὰ ἔχωσιν ἰδίαν ἐγκαταστάσεως πρόθεσιν. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἀχειραφέτων ἀνηλίκων καὶ τῶν ἀπηγορευμένων οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι πρέπει νὰ ἔχωσι τὴν τῶν γονέων ἢ τῶν ἐπιτρόπων αὐτῶν κατοικίαν· περὶ δὲ τῶν ὑπὸ ἐπιτροπίαν διατελούντων εἶχεν ἐγερθῇ ἡ ἀμφιβολία, ἐὰν συμφέρῃ

ν' ἀκολουθῶσιν οὗτοι τὴν τῶν ἐπιτρόπων κατοικίαν, μεταβάλλοντες οὕτως ἅπαντες τὴν τῶν γονέων αὐτῶν κατοικίαν, ἥτις εἶναι μέχρι τῆς μεταβολῆς καὶ ἰδία αὐτῶν· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ παρεδέχθη εὐλόγως ὅτι τὸ ἀληθὲς συμφέρον τῶν τοιούτων ἀνηλίκων ἀπαιτεῖ νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ, ὅτι ἡ μεταβολὴ τῆς κατοικίας τοῦ ἐπιτρόπου, ἢ διορισμὸς ἐπιτρόπου ἔχοντος ἄλλην κατοικίαν, πρέπει νὰ συνεπάγηται καὶ τὴν μεταβολὴν τῆς κατοικίας τοῦ ἐπιτροπευομένου, διότι ἄλλως ἦθελον κινδυνεύει αὐτοῦ τὰ συμφέροντα, διασπωμένης τῆς προσοχῆς καὶ τῆς ἐπιτηρήσεως τοῦ ἐπιτρόπου, τὸν ὁποῖον δὲν δυνάμεθα ν' ἀναγκάσωμεν ν' ἀκολουθῇ τοῦ ἐπιτροπευομένου τὴν κατοικίαν εἰς δύω κέντρα, συμφερόντων μακρὰν ἴσως ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντα καὶ δυσκόλως ἐξ ἴσου ἐπιμελῶς ἐπιτηρούμενα.

Περὶ δὲ τῶν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης μόνον χωρισμένων συζύγων καθιερώθη ἡ ἀρχὴ, ὅτι ἔχουν τὴν τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν κατοικίαν, διότι ὁ τοιοῦτος χωρισμὸς δὲν λύει τὸν γάμον, ἀλλὰ διακόπτει προσκαίρως τὴν συμβίωσιν τῶν συζύγων καὶ ἐπιτείνει ἢ τὴν ἕνωσιν τῶν συζύγων ἢ τὴν διάζευξιν αὐτῶν· διὰ νὰ ἐπιτύχῃ δὲ ὁ πρῶτος καὶ κύριος σκοπὸς τῆς θεσμοθεσίας ταύτης, εἶναι ἀνάγκη νὰ μὴ δύναται ἡ γυνὴ νὰ μεταβάλλῃ κατοικίαν, διότι, μεταβιβαζομένου ἄλλαχοῦ τοῦ κέντρου τῶν συμφερόντων της, ὑπάρχει φόβος μήπως μονιμοποιηθῇ οὕτως ἡ πρόσκαιρος ψυχρότης, ἡ παραγαγοῦσα τὸν χωρισμὸν ἀπὸ τραπέζης καὶ κοίτης, καὶ οὕτως οἱ πλεῖστοι τοιοῦτοι χωρισμοὶ ἐπιφέρωσι τὴν διάζευξιν ἀντὶ τῆς συνενώσεως.

Παρελείφθη τὸ ἄρθρον 106 τοῦ Γαλλ. κώδηκος ὡς περιττὸν, καθόσον διαλαμβάνει ἁπλῶς ἐφαρμογὴν τοῦ γενικοῦ κανόνος, ὅτι ἡ τῆς διαμονῆς μεταβολὴ δὲν μεταβάλλει τὴν κατοικίαν.

Παρελείφθη ἐπίσης καὶ τὸ 110 ἄρθρον τοῦ Γαλλ. κώδηκος περὶ τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ὑρίσκεται ἡ κληρονομία, καθόσον κατὰ τὸν νόμον ἡ κληρονομία παρίστησι τὸ τοῦ ἀποβιώσαντος πρόσωπον.

Ἐπὶ τέλους, ἐπειδὴ τὸ 111 ἄρθρον τοῦ Γαλλ. κώδηκος ρυθμίζον τὰ περὶ δικαιοδοσίας μᾶλλον ἢ τὰ τῆς κατοικίας, εἶναι ἀλλότριον πρὸς τὸν ἀστικὸν νόμον, παρελείφθη, ὡς ἐμπεριεχομένων τῶν διατάξεων αὐτοῦ εἰς τὸ 22 ἄρθρον τῆς ἡμετέρας πολ. δικονομίας.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 25 Ἰουνίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης ὑπουργὸς
Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸν, νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπορασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἀστικὸς Ἑλληνικὸς Νόμος.

Περὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων ἐν γένει.

Ἄρθρον 1. Οἱ νόμοι ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν, ἅμα δημοσιευθῶσι· θεωροῦνται δὲ δημοσιευμένοι ἐν μὲν τοῖς δήμοις τῶν πρωτευουσῶν τῶν νομῶν καὶ τῶν ἐπαρχιῶν μετὰ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ ἢ ἐν τῷ ἐπαρχείῳ τοιχοκολλήσεως τοῦ περιέχοντος αὐτοὺς φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν δὲ τοῖς λοιποῖς δήμοις τοῦ βασιλείου, μετὰ μίαν ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἐν τῷ δημαρχείῳ τοιχοκολλήσεως αὐτοῦ.

Περὶ τῶν εἰρημένων τοιχοκολλήσεων συντάσσονται ἐκθέσεις, ὑπογραφόμεναι παρὰ τοῦ νομάρχου ἢ τοῦ ἐπάρχου, ἢ τοῦ δημάρχου· ἕνα δὲ μῆνα ἀπὸ τῆς ἐν τῷ νομαρχείῳ ἢ ἐν τῷ ἐπαρχείῳ τοιχοκολλήσεως τοῦ περιέχοντος τὸν νόμον φύλλου τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δὲν συγγωρεῖται ἡ ἀπόδειξις ὅτι ἑνὶ τινὶ τῶν ἀπαρτιζόντων τὴν ἐπαρχίαν ἐκείνην δήμων δὲν ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος.

Ἄρθρον 2. Ὁ νόμος ὁρίζει περὶ τοῦ μέλλοντος μόνον καὶ δὲν ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν· διατηρεῖ δὲ τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, ἐν ὅσῳ ἕτερος νόμος δὲν καταργήσει αὐτὸν ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς.

Ἄρθρον 3. Οἱ τὴν δημοσίαν τάξιν ἀφορῶντες νόμοι ὑποχρεοῦσι πάντας τοὺς ἐν Ἑλλάδι.

Ἄρθρον 4. Οἱ νόμοι οἱ περὶ ἱκανότητος πρὸς κτῆσιν δικαιωμάτων ἢ πρὸς ἐπιχείρισιν νομικῶν πράξεων, διέπουσι τοὺς Ἕλληνας καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ.

Οἱ ἀλλοδαποὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τῆς ἱκανότητος ταύτης νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκουσιν· ἀλλ' ἐπὶ τῶν μεταξὺ ἀλλοδαπῶν καὶ Ἑλλήνων ἐν Ἑλλάδι συνισταμένων ἐνοχῶν, οἱ ἀλλοδαποὶ, οἱ ἔχοντες τὴν κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον, πρὸς σύ-

στασιν αὐτῶν, ἀπαιτουμένην ἱκανότητα, λογίζονται ἱκανοί, ἂν καὶ κατὰ τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των ἤθελον θεωρεῖσθαι ἀνίκανοι.

Ὁ γάμος, αἱ μεταξὺ γονέων καὶ τέκνων σχέσεις, ἡ ἐπιτροπεία καὶ κηδεμονία ρυθμίζονται καὶ ὡς πρὸς τὸν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ διατρίβοντα Ἕλληνα, ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων· αἱ αὐταὶ δὲ σχέσεις τοῦ ἀλλοδαποῦ, ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει.

Ἄρθρον 5. Ἡ νομὴ, ἡ κυριότης καὶ τὰ ἀπ' αὐτῆς ἀποσπώμενα ἀπόλυτα δικαιώματα ἐπὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι κειμένων κινητῶν ἢ ἀκινήτων, ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

Ἡ ἐκ διαθήκης ἢ ἐξ ἀδιαθέτου διαδοχὴ διέπεται ὑπὸ τῶν νόμων τῆς πολιτείας, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κληρονομούμενος, ἐκτὸς ἂν πρόκειται περὶ ἀκινήτων κειμένων ἐν Ἑλλάδι, τὰ ὁποῖα ὡς πρὸς τοῦτο διέπονται ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ νόμου.

Ἄρθρον 6. Αἱ ἐνοχαὶ ρυθμίζονται ὡς πρὸς τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τοῦ τόπου, ἐν ᾧ, κατὰ τὴν ῥητὴν ἢ σιωπηλὴν θέλησιν τῶν ἐνεχομένων, πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῶσιν, ἐκτὸς ἂν ὥρισαν οὗτοι τὸν νόμον, εἰς ὃν θέλουσι νὰ ὑποβληθῶσιν.

Αἱ ἐξ ἀδικημάτων ὅμως ἐνοχαὶ διέπονται πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἑλλην. νόμου.

Ἄρθρον 7. Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑπὸ ἑλλήνων ἐπιχειρούμεναι νομικαὶ πράξεις ἔχουσι κατὰ τὸν τύπον αὐτῶν κῦρος ἐν Ἑλλάδι, καταρτιζόμεναι εἴτε κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον, εἴτε κατὰ τὰς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως αὐτῶν ἰσχυούσας διατυπώσεις.

Ἄρθρον 8. Κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὸ ἑλληνικῶν δικαστηρίων ἀλλοδαποὶ νόμοι, ἀντιβαίνοντες εἰς ἡμεδαποὺς νόμους τῆς δημοσίας τάξεως, ἢ ἀφορῶντες θεσμοθεσίας μὴ ἀναγνωριζομένας ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΩΝ.

Περὶ προσώπων.

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Περὶ ἀπολαύσεως, ἀποβολῆς καὶ ἀνακτήσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.

Περὶ ἀπολαύσεως τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 9. Ἡ ἀπόλαυσις τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς τῶν πολιτικῶν, ἅτινα ἀποκτῶνται καὶ διατηροῦνται μόνον κατὰ τὸ δημόσιον δίκαιον.

Ἄρθρον 10. Πᾶς Ἕλλην ἀπολαύει ἁπάντων τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων.

Ἄρθρον 11. Τὸ κυοφορούμενον λογίζεται γεννηθέν, ὡς πρὸς τὰ εἰς αὐτὸ ἐπαγόμενα ἀστικὰ δικαιώματα, ἂν τεχθῇ ζῶν, ἐν ἀμφιβολίᾳ δὲ ἂν ἐγεννήθη ζῶν ἢ νεκρὸν, ὑποτίθεται τὸ πρῶτον.

Ἄρθρον 12. Τὰ κατὰ τὸν νόμον συνεστηκῶτα νομικὰ πρόσωπα ἀπολαύουσι τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, καθόσον δὲν τροποποιοῦσι τὴν ἀπόλαυσιν αὐτῶν ἰδιαίτεροι νόμοι.

Ἄρθρον 13. Ὁ ἀλλοδαπὸς ἀπολαύει ἐπίσης ἐν Ἑλλάδι τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων, ἐκτὸς ἂν νόμοι τοῦ Κράτους, μὴ τροποποιούμενοι διὰ συνθηκῶν, ἀποδίδωσιν ἀστικόν τι δικαίωμα εἰς μόνους τοὺς ἡμεδαπούς.

Ἄρθρον 14. Ἕλλην εἶναι·

α΄.) Ὁ ἐξ Ἕλληνος πατρὸς γεννηθείς.

β΄.) Ὁ ἐξ ἑλληνίδος καὶ ἐκ πατρὸς μὴ νομίμου·

γ΄.) Ὁ ἐξ ἀθήλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἐν Ἑλλάδι γεννηθείς·

δ΄.) Ὁ ἐξ ἀλλοδαπῆς μητρὸς καὶ ἐκ μὴ νομίμου πατρὸς Ἕλληνος γεννηθείς, ἂν νομίμως ἀναγνωρισθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

Ἄρθρον 15. Ὁ ἀλλοδαπὸς, ὁ κατὰ τὸν νόμον τῆς πολιτείας εἰς ἣν ἀνήκει ἑνήλικος, γίνεται Ἕλλην διὰ πολιτογραφήσεως.

Πᾶς δὲ ὁ θέλων νὰ πολιτογραφηθῇ, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τὴν περὶ τούτου θέλησίν του εἰς τὴν δημοτικὴν ἀρχὴν τοῦ τόπου, ἐν ᾧ θέλει νὰ καταστήσῃ τὴν κατοικίαν του, καὶ μετὰ τὴν δήλωσιν νὰ κατοικήσῃ ἐν Ἑλλάδι, ἐὰν μὲν εἶναι ὁμογενὴς ἐπὶ δύω, ἐὰν δὲ εἶναι ἀλλογενὴς ἐπὶ τρία ἔτη· μετὰ παρέλευσιν δὲ τῶν προθεσμιῶν τούτων, καὶ πιστοποιήσαντος τοῦ ἀρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν ἐφετῶν, ὅτι δὲν ὑπέπεσεν εἰς κακούργημα ἢ πλημμέλημα, ἐκ τῶν διαλαμβανομένων εἰς τὸ 22 ἄρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὀφείλει νὰ δώσῃ ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου τὸν ὅρκον τοῦ Ἕλληνος.

Ἄρθρον 16. Ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τὸν πρὸς πολιτογράφησιν ἐγκατασταθέντα ἀλλοδαπὸν, πλὴν τὸν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ πρὸς πολιτογράφησιν ἀπαιτουμένου χρόνου ἀπόλαυσιν τῶν ἀστικῶν δικαιωμάτων· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἅπασαι αἱ νομικαὶ σχέσεις αὐτοῦ ρυθμίζονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους.

Ἄρθρον 17. Τὰ γεννηθέντα τέκνα πρὸ τῆς περὶ πολιτογραφήσεως δηλώσεως καὶ ἡ σύζυγος τοῦ ἤδη πολιτογραφηθέντος μένουσιν ἀλλοδαποί· ἂν δὲ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πολιτογραφήσεως ἡ σύζυγος ἢ τὰ τέκνα αὐτοῦ ἦσαν ἑνήλικοι, δύνανται ν ἀποκτήσωσι τὴν τοῦ Ἕλληνος ἰδιότητα, ἐὰν ἐντὸς ἔτους πρὸ

ξιαρχικὴν πρᾶξιν, ποιούμενος ἐν αὐτῇ μνείαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν κατ' ἐξαίρεσιν τὴν ἐκτελεῖ αὐτός.

Ἄρθρον **32.** Ἡ ἁρμοδιότης ἑκάστου ληξιάρχου περιορίζεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς περιφερείας του, ἐξαιρουμένης τῆς ἐν τῷ τελευταίῳ ἐδαφίῳ τοῦ **31** ἄρθρου περιπτώσεως.

Ἄρθρον **33.** Ὁ ληξίαρχος δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ἀρορῶσαν ἑαυτόν, τὴν σύζυγον, τοὺς ἀνιόντας καὶ κατιόντας καὶ τοὺς ἐκ πλαγίου συγγενεῖς ἢ ἀγχιστεῖς αὐτοῦ μέχρι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ.

Ἄρθρον **34.** Οἱ ληξίαρχοι ὑπάγονται, ὡς τοιοῦτοι εἰς τὸ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργεῖον, ὑποκείμενοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ληξιαρχικῶν αὐτῶν καθηκόντων, εἰς τὰς περὶ τῶν δικαστικῶν ὑπαλλήλων πειθαρχικὰς διατάξεις.

Ἄρθρον **35.** Ὁ ληξίαρχος κρατεῖ βιβλία, ἐν οἷς καταγράφει τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ του γεννήσεις, γάμους, ἀποβιώσεις, μεταβολὰς ἢ προσθήκας ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, υἱοθεσίας καὶ διαζύγια.

Ἄρθρον **36.** Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ἐγγράφονται, ἀναλόγως τῆς πληθύος τῶν κατοίκων, ἢ εἰς ἓν βιβλίον διηρημένον εἰς τρία μέρη, ἢ εἰς τρία βιβλία· καὶ εἰς μὲν τὸ ἓν μέρος ἢ βιβλίον, καταχωρίζονται αἱ γεννήσεις, μεταβολαὶ ἢ προσθῆκαι ὀνομάτων, ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων καὶ υἱοθεσίαι, εἰς τὸ ἄλλο οἱ γάμοι καὶ τὰ διαζύγια καὶ εἰς ἄλλο, τὸ τρίτον, αἱ ἀποβιώσεις. Τὰ βιβλία ταῦτα θέλουσι κρατεῖσθαι διπλᾶ.

Ἄρθρον **37.** Τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἀπαιτεῖται, πρὶν ἔτι γίνῃ χρῆσις αὐτῶν, νὰ ἦναι δεδεμένα, κατὰ σελίδα ἠριθμημένα καὶ καθ' ἕκαστον φύλλον μονογραφημένα παρὰ τοῦ προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἢ τοῦ παρὰ τούτου ἐπιτετραμμένου δικαστοῦ καὶ νὰ φέρωσιν ἐπὶ τοῦ τελευταίου φύλλου τὴν περὶ τούτου μαρτυρίαν, συναναφερομένου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σελίδων καὶ παρατιθεμένου τοῦ ἔτους, τοῦ μηνός, τῆς ἡμέρας καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ προέδρου ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν δικαστοῦ.

Ἄρθρον **38.** Κατ' ἔτος οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ διευθύνωσι πρὸς τοὺς ληξιάρχους τῆς περιφερείας των τὰ ἀναγκαῖα πρὸς καταχώρισιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων βιβλία, ἠριθμημένα καὶ μονογραφημένα ὡς ἀνωτέρω.

Ἂν πρὸ τοῦ τέλους τοῦ ἔτους τὰ βιβλία γραφῶσιν ὁλόκληρα, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου εἰσαγγελέως τῶν πρωτοδικῶν ἄλλα συμπληρωτικά, συμμορφούμενος μὲ τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **48** τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα.

Ἄρθρον **39.** Ὁσάκις ἕνεκα προσβολῆς ἐπὶ πλαστογραφίᾳ ἢ νοθεύσει διατάσσεται παρὰ τῆς δικαστικῆς ἀρχῆς ἡ προσαγωγὴ ληξιαρχικοῦ βιβλίου, ὄντος ἐν χρήσει, ὁ ληξίαρχος, ὀφείλει νὰ ζητήσῃ ἐντὸς **15** ἡμερῶν ἄλλο συμπληρωτικόν, καὶ ἀφοῦ τὸ λάβῃ νὰ περατώσῃ τὸ ζητούμενον, ποιούμενος μνείαν τῆς αἰτίας, δι' ἣν ἔγεινεν ἡ περάτωσις πρὶν τοῦ τέλους τοῦ ἔτους καὶ νὰ πέμψῃ αὐτό.

Ἄρθρον **40.** Πᾶσα ληξιαρχικὴ πρᾶξις πρέπει νὰ φέρῃ αὔξοντα ἀριθμόν· εἰς δὲ τὸ περιθώριον πρέπει νὰ γράφηται τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον ἐκείνου, ἢ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἀφορᾷ.

Ἄρθρον **41.** Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις πρέπει νὰ γράφωνται εἰς τὰ βιβλία κατὰ συνέχειαν καὶ χωρὶς νὰ ἀφίνηται κενὸς τόπος· περὶ τῶν διαγραφῶν γίνεται μνεία εἰς τὸ περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως· ἡ δὲ μνεία αὕτη, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ εἰς τὸ περιθώριον ἢ κάτωθι τῆς πράξεως παραπομπαὶ ὑπογράφονται, καθ' ὃν τρόπον καὶ ἡ πρᾶξις αὐτή· αἱ συγκοπαὶ ἀπαγορεύονται, οἱ δὲ ἀριθμοὶ καὶ αἱ χρονολογίαι τίθενται ὁλόγραφοι.

Ἄρθρον **42.** Εἰς τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις σημειοῦνται τὸ ἔτος, ἡ ἡμέρα καὶ ἡ ὥρα τῆς συντάξεώς των, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, ἡ ἡλικία, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ κατοικία τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων.

Ἄρθρον **43.** Οἱ ληξίαρχοι δὲν δύνανται νὰ καταχωρίσωσιν εἰς τὰς παρ' αὐτῶν συντασσομένας ληξιαρχικὰς πράξεις οὔτε λόγῳ σημειώσεως, οὔτε καθ' ὁποιονδήποτε ἄλλον τρόπον, ἄλλο τι ἐκτὸς τῶν δηλώσεων, ὅσαι συγχωρεῖται κατὰ νόμον, νὰ γίνωνται ὑπὸ τῶν ἐμφανιζομένων.

Ἄρθρον **44.** Τὰ μέρη δύνανται ν' ἀντιπροσωπευθῶσι διὰ πληρεξουσίου, φέροντος εἰδικὸν καὶ ἐπίσημον πληρεξουσιότητος αὐτῶν ἔγγραφον, τὸ ὁποῖον προσυπογραφόμενον παρὰ τοῦ ληξιάρχου καὶ τοῦ πληρεξουσίου, θέλει μένει παρὰ τῷ ληξιάρχῳ.

Ἐὰν ὁ φέρων τὸ πληρεξούσιον δὲν ἠξεύρῃ, ἢ δὲν δύναται νὰ ὑπογράψῃ θέλει γίνεσθαι μνεία τούτου.

Ἄρθρον **45.** Οἱ πρὸς βεβαίωσιν τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων προσλαμβανόμενοι μάρτυρες, πρέπει νὰ ὦναι ἄῤῥενες, ἐνήλικοι, πολῖται Ἕλληνες, συγγενεῖς ἢ μὴ τῶν μερῶν, ἐκλέγονται δὲ παρὰ τούτων ἢ ἐν ἐλλείψει παρὰ τοῦ ἰδίου ληξιάρχου.

Ἄρθρον **46.** Ὁ ληξίαρχος ἀναγινώσκει τὴν συνταχθεῖσαν πρᾶξιν εἰς τὰ μέρη παρόντων τῶν μαρτύρων, μνείαν ποιούμενος τῆς ἀναγνώσεως ταύτης εἰς τὸ τέλος τῆς πράξεως.

Ἐὰν οἱ ἐμφανιζόμενοι ἢ οἱ μάρτυρες ἀγνοῶσι τὴν ἑλληνικὴν,

προσλαμβάνεται ἑρμηνεύς, ὑποβαλλόμενος εἰς ὅρκον· καὶ τοῦτον γίνεται ὡσαύτως μνεία.

Ἄρθρον 47. Αἱ ληξιαρχικαὶ πράξεις ὑπογράφονται ἀμέσως ὑπὸ τοῦ ληξιάρχου, τῶν μερῶν, τῶν μαρτύρων καὶ τοῦ τυχὸν προσληφθέντος ἑρμηνέως, ἢ γίνεται μνεία τῆς αἰτίας, δι' ἣν δὲν ὑπέγραψαν τὰ μέρη, οἱ μάρτυρες ἢ ὁ ἑρμηνεύς.

Ἄρθρον 48. Εἰς τὸ τέλος ἑκάστου ἔτους τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία παραδίδονται παρὰ τοῦ ληξιάρχου, καὶ ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός, τὸ μὲν τῶν διπλῶν παρακατατίθεται εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ δήμου, τὸ δὲ εἰς τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὰ ὁποῖον ὑπάγεται ὁ ληξίαρχος. Μετὰ τοῦ δευτέρου ἐναποτίθενται τὰ πληρεξούσια καὶ ὅσα ἄλλα ἔγγραφα παρέπονται ἑκάστῳ ληξιαρχικῷ βιβλίῳ.

Ἄρθρον 49. Ὁσάκις εἰς τὸ περιθώριον ληξιαρχικῆς πράξεως ἀπαιτεῖται κατὰ τὸν νόμον νὰ γίνῃ σημείωσις, αὕτη ἐγγράφεται κατ' αἴτησιν τῶν μερῶν, παρὰ μὲν τοῦ ληξιάρχου εἰς τὰ ἐν χρήσει βιβλία, παρὰ δὲ τοῦ δημάρχου εἰς τὰ ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ δημαρχείου, καὶ παρὰ τοῦ γραμματέως τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὰ ἐν τῷ δικαστικῷ γραφείῳ κατατεθειμένα. Ὁ δήμαρχος καὶ ὁ γραμματεὺς τῶν πρωτοδικῶν ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ὀφείλουσι νὰ γνωστοποιῶσι τὴν γενομένην παρ' αὐτῶν σημείωσιν εἰς τὸν παρὰ πρωτοδίκαις ἁρμόδιον εἰσαγγελέα, ὅστις θέλει φροντίζει νὰ γίνηται ἡ σημείωσις αὕτη ἀπαραλλάκτως ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 50. Ἕκαστος δύναται νὰ λάβῃ ἀπὸ τὸν ληξίαρχον, καὶ τοὺς λοιποὺς φύλακας τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων ἀντίγραφον τῶν παρ' αὐτοῖς φυλαττομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Τὰ ἀντίγραφα ταῦτα βεβαιούμενα παρὰ τοῦ ἐκδόντος ἴσα ἀπαράλλακτα τῷ πρωτοτύπῳ, καὶ φέροντα τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ὑπαλλήλου τούτου ἐπικυρωμένην παρὰ τοῦ ἁρμοδίου προέδρου τῶν πρωτοδικῶν, ἔχουσι πλήρη ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν περὶ τῆς πρὸς τὸ πρωτότυπον ἐντελοῦς ὁμοιότητός των, μεχρισοῦ ἀποδειχθῶσι πλαστὰ ἢ νοθευμένα.

Ἄρθρον 51. Αἱ παραβάσεις τῶν περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων διατεταγμένων συνεπάγονται τὴν ἐν τῷ 302 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένην ποινήν.

Ἄρθρον 52. Πᾶς ληξίαρχος καὶ πᾶς ἄλλος φύλαξ ληξιαρχικῶν βιβλίων εἶναι ὑπεύθυνος εἰς ἀποζημίωσιν, διὰ τὰς ἐπιγενομένας τυχὸν ἀλλοιώσεις, ἐπιφυλαττομένου αὐτῷ τοῦ δικαιώματος τῆς κατὰ τῶν αὐτουργῶν τῆς ἀλλοιώσεως ἀναγωγῆς.

Ἄρθρον 53. Οἱ παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελεῖς ὀφείλουσι νὰ ἐπιθεωρῶσι τὰ βιβλία, ὅταν ἐναποτίθενται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ δικαστηρίου τῶν πρωτοδικῶν, νὰ συντάττωσι περὶ τούτου ἔκθεσιν, καὶ ἂν ἀνακαλύψωσιν εἰς αὐτὰ παραβάσεις ἢ ἀξιόποινον πρᾶξιν τῶν ληξιάρχων νὰ προκαλῶσι τὴν κατὰ τοὺς νόμους τιμωρίαν των.

Ἄρθρον 54. Πᾶσα διόρθωσις ληξιαρχικῆς πράξεως γίνεται, δυνάμει δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐχόντων ἔννομον συμφέρον ἰδιωτῶν, καὶ ὁσάκις ἡ δημοσία τάξις τὸ ἀπαιτεῖ, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ εἰσαγγελέως.

Ἁρμόδιον δικαστήριον εἶναι, ἐπὶ κυρίᾳ μὲν αἰτήσει, τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπάγεται ὁ συντάξας τὴν διορθωτέαν πρᾶξιν ληξίαρχος, ἐπὶ δὲ παρεμπιπτούσῃ, τὸ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου εἶναι ἐκκρεμὴς ἡ κυρία δίκη.

Ἄρθρον 55. Ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ διόρθωσις τῆς ληξιαρχικῆς πράξεως ζητεῖται παρεμπιπτόντως, ὅτε ἐφαρμόζονται αἱ περὶ παρεμπιπτουσῶν δικῶν διατάξεις τῆς πολ. δικονομίας· ἡ περὶ διορθώσεως διαδικασία γίνεται ἐπὶ ἀναφορᾷ κατὰ τὰ ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ διατεταγμένα.

Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐκδίδεται ἡ ἀπόφασις ἀκροασαμένου τοῦ εἰσαγγελέως καὶ ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 673 καὶ 674 τῆς πολ. δικονομίας ὡρισμένα.

Ἡ περὶ διορθώσεως ἀπόφασις δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἀντιταχθῇ πρὸς τοὺς μὴ ζητήσαντας τὴν διόρθωσιν, ἢ μὴ προσκληθέντας εἰς τὴν περὶ αὐτῆς δίκην.

Ἄρθρον 56. Ὁσάκις τὸ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν ἀποφασίσει περὶ ληξιαρχικῶν πράξεων, ἡ ἀπόφασις δύναται νὰ προσβληθῇ διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως.

Ἄρθρον 57. Ἡ ἐν τοῖς ἄρθροις 54—56 διαγεγραμμένη διαδικασία ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν ζητῆται ἡ διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως πιστοποίησις γεννήσεως, γάμου ἢ ἀποβιώσεως, μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἄρθρον 58. Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ δύνανται νὰ ἐνεργῶσι τὰς ληξιαρχικὰς πράξεις, τὰς ἀρορώσας Ἕλληνας, οἱ ἑλληνικοὶ διπλωματικοὶ πράκτορες ἢ πρόξενοι.

Ἄρθρον 59. Ἐκ τῶν δύο διπλῶν βιβλίων, τὰ ὁποῖα ὀφείλουσι νὰ κρατῶσι οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερόμενοι ληξίαρχοι, τὸ μὲν μένει εἰς τὰ ἀρχεῖα τοῦ ληξιάρχου, τὸ δὲ ἀποστέλλεται ἵνα παρακατατεθῇ εἰς τὸ ἐν τῇ πρωτευούσῃ δικαστήριον τῶν πρωτοδικῶν.

Ἐὰν κατ' αἴτησίν τινος γενῇ εἰς τὰ παρὰ τῷ ληξιάρχῳ τούτῳ μένοντα βιβλία σημείωσις κατὰ τὸ ἄρθρον **49**, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει, ὡς τάχιστα, νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τούτου τὸν εἰσαγγελέα τῶν πρωτοδικῶν τῆς πρωτευούσης, ὅπως οὗτος φροντίσῃ νὰ γενῇ ἡ σημείωσις αὕτη ἀπαραλλάκτως καὶ εἰς τὰ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ κατατεθειμένα βιβλία.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται ἅπασαι αἱ ἐν τῷ παρόντι νόμῳ διατάξεις.

Ἄρθρον **60.** Αἱ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, καὶ κατὰ τοὺς αὐτόθι ἐθισμένους τύπους συντεταγμέναι ληξιαρχικαὶ πράξεις ἔχουσιν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν καὶ ἐν τῇ Ἑλλάδι.

Ἄρθρον **61.** Ἐὰν γέννησις, γάμος ἢ ἀποβίωσις δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ διὰ τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, τὸ παραδεκτὸν ἄλλων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ ἰδίως τῶν μαρτύρων, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς γεννήσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον **62.** Πᾶσα γέννησις δηλοῦται εἰς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον ἐντὸς πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τοκετοῦ.

Ἄρθρον **63.** Ἡ ἀνωτέρω δήλωσις γίνεται ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ **644** τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ ὑπὸ τῶν ἑξῆς προσώπων· α') ὑπὸ τοῦ πατρός, β') ἐὰν ἡ μήτηρ ἔτεκεν ἐκτὸς τῆς οἰκίας της, ὑπὸ τοῦ οἰκοδεσπότου τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ συνέβη ὁ τοκετός, γ') ὑπὸ τῆς μαίας, τοῦ ἰατροῦ ἢ τοῦ χειρούργου, καὶ δ') ὑπὸ παντὸς ἄλλου παρευρεθέντος εἰς τὴν γέννησιν. Ἀλλὰ τὰ ἐν ἑκάστῳ τῶν ἀνωτέρω ἐδαφίων ἀναφερόμενα πρόσωπα ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν δήλωσιν, μόνον ἐν περιπτώσει κωλύματος, ἢ ἐλλείψεως τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ἀναφερομένων.

Ἄρθρον **64.** Ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἀμέσως ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν δηλούντων καὶ δύο μαρτύρων· σημειοῦνται δ' ἐν αὐτῇ τὸ ἔτος, ὁ μὴν, ἡ ἡμέρα, ἡ ὥρα καὶ ὁ τόπος τῆς γεννήσεως, τὸ γένος τοῦ παιδίου καὶ τὸ ὄνομά του, ἐὰν τῷ ἐδόθη ἤδη, τὰ ὀνόματα καὶ ἐπώνυμα, τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἡ κατοικία τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρός.

Ὁ ληξίαρχος δύναται ν' ἀπαιτήσῃ νὰ τῷ ἐπιδειχθῇ τὸ παιδίον. Περὶ τούτου γίνεται μνεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.

Ἂν εἰς τὸ παιδίον δὲν ἦτο δεδομένον ὄνομα, καθ' ὃν χρόνον συντάχθη ἡ περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις, προστίθεται

τοῦτο μετὰ τὴν βάπτισίν του παρὰ τοῦ ληξιάρχου, ἢ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ **49** ἀναφερομένων λοιπῶν φυλάκων τῶν ληξιαρχικῶν βιβλίων, διὰ μεταγενεστέρας πράξεως, γραφομένης εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, παρόντων δύω μαρτύρων, ἐπὶ τῇ δηλοποιήσει τοῦ πατρὸς, τῆς μητρὸς καὶ τοῦ ἀναδόχου, οἵτινες ὑπόκεινται εἰς τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ **644** τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένην ποινήν, ἐὰν δὲν ποιήσωσι τὴν δήλωσιν ταύτην, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν, ἀφ' ἧς ἐδόθη τὸ ὄνομα.

Ἄρθρον **65.** Ἐὰν τὸ παιδίον δὲν ἐγεννήθη ἐν γάμῳ, τὸ ὄνομα τῶν γονέων σημειοῦται μόνον ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῶν, καὶ τοῦτο ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις ἐπιτρέπεται ἀπὸ τὸν νόμον.

Ἄρθρον **66.** Ἐν περιπτώσει γεννήσεως διδύμων σημειοῦται ἐν ἑκάστῃ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων ἡ τάξις, καθ' ἣν ταῦτα ἐγεννήθησαν.

Ἄρθρον **67.** Ἐὰν τὸ τεχθὲν ἦναι παρὰ φύσιν γέννημα, ὁ ληξίαρχος ὀφείλει νὰ διορίσῃ ἐμπειροτέχνας, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τῶν ὁποίων συντάττει τὴν περὶ γεννήσεως ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, ἢ ἀναφέρει ἐν ἰδιαιτέρᾳ ἐκθέσει τοὺς λόγους, δι' οὓς ἠρνήθη τὴν σύνταξιν τῆς πράξεως.

Ἄρθρον **68.** Ὅστις εὑρῇ νεογέννητον παιδίον ὀφείλει ἐπὶ τῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ **638** τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ νὰ δηλώσῃ τοῦτο ἐντὸς **24** ὡρῶν εἰς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου ἔνθα τὸ παιδίον εὑρέθη, νὰ ἐπιδείξῃ εἰς αὐτὸν τὸ παιδίον καὶ τὰ σὺν αὐτῷ τυχὸν εὑρεθέντα ἐνδύματα καὶ ἄλλα πράγματα, καὶ νὰ φανερώσῃ ὅλα τὰ περιστατικὰ τὰ περὶ τὸν χρόνον καὶ τὸν τόπον τῆς εὑρέσεως· περὶ τῶν ἀνωτέρω γίνεται λεπτομερὴς μνεία ἐν τῇ συνταττομένῃ ληξιαρχικῇ πράξει, σημειουμένων προσέτι ἐν αὐτῇ καὶ τῆς κατ' εἰκασίαν ἡλικίας τοῦ παιδίου, τοῦ γένους του, τοῦ δοθησομένου αὐτῷ ὀνόματος, τῆς πολιτικῆς ἀρχῆς ἢ τοῦ ἰδιώτου, εἰς οὓς παρεδόθη ἢ θέλει παραδοθῇ.

Ἄρθρον **69.** Ὅταν ἐν θαλασσοπλοΐᾳ γεννηθῇ παιδίον, ἡ περὶ γεννήσεως αὐτοῦ ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἐντὸς **24** ὡρῶν, ἐν μὲν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις παρὰ τοῦ φροντιστοῦ, ἐν δὲ τοῖς ἐμπορικοῖς παρὰ τοῦ πλοιάρχου ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ πλοίου, ἢ ἐν ἐλλείψει τοιούτων ἐκ τοῦ πληρώματος.

Ἡ πρᾶξις αὕτη ἐγγράφεται εἰς τὸ ναυτολόγιον.

Ἄρθρον **70.** Ἐν ἐλλείψει φροντιστοῦ ἐν τοῖς πολεμικοῖς πλοίοις καὶ πλοιάρχου ἐν τοῖς ἐμπορικοῖς, ἢ κωλυομένων αὐτῶν

ἡ ληξιαρχικὴ περὶ γεννήσεως πρᾶξις συντάσσεται παρὰ τῶν νομίμως αὐτοὺς ἀναπληρούντων.

Ἄρθρον 71. Εἰς τὸν πρῶτον λιμένα, ὅπου τὸ πλοῖον καταπλεύσει δι' ὁποιανδήποτε ἄλλην αἰτίαν, παρὰ τὴν τοῦ ἀροπλισμοῦ, ὁ φροντιστής, ὁ πλοίαρχος ἢ οἱ ἀναπληροῦντες αὐτούς, ὀφείλουσι νὰ ἀποθέσωσι δύω παρ' αὐτῶν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα τῆς συνταχθείσης ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸ λιμεναρχεῖον, ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ἑλληνικός, ἢ εἰς τὸ πρόξενεῖον ἂν ὁ λιμὴν ἦναι ξένος.

Ἓν τῶν ἀντιγράφων τούτων τὸ ἓν μένει εἰς τὸ λιμεναρχεῖον ἢ εἰς τὸ προξενεῖον, τὸ δὲ ἄλλο πέμπεται παρὰ τοῦ λιμεναρχου ἢ τοῦ προξένου εἰς τὸν ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸν, ὅστις πέμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον εἰς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου ἢ τῆς μητρὸς, ἐὰν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος, τὸ δὲ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

Ἄρθρον 72. Ὅταν τὸ πλοῖον καταπλεύσῃ δι' ἀροπλισμὸν, τὸ ναυτολόγιον ἀποτίθεται εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ λιμεναρχου, ὅστις πέμπει ἀντίγραφον παρ' αὐτοῦ ἐπικυρωμένον τῆς ληξιαρχικῆς περὶ γεννήσεως πράξεως εἰς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς τοῦ παιδίου, ἢ τῆς μητρὸς, ἂν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος· τὸ ἀντίγραφον τοῦτο καταχωρίζεται ἀμέσως εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία, ἐὰν δὲν ἦναι ἤδη καταχωρισμένον, κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ὡρισμένα.

Ἄρθρον 73. Διὰ τὰς ἐν τοῖς λοιμοκαθαρτηρίοις γεννήσεις συντάσσεται ληξιαρχικὴ πρᾶξις ἐν τοῖς ὑγειονομικοῖς βιβλίοις παρὰ τοῦ ὑγειονόμου, ἢ τοῦ ἀναπληροῦντος αὐτὸν ὑπαλλήλου ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων· ἀντίγραφον δὲ ἐπικυρωμένον τῆς πράξεως ταύτης πέμπεται ἐντὸς 24 ὡρῶν πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ πατρὸς, ἢ ἂν ὁ πατὴρ ἦναι ἄγνωστος πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας, ἢ τῆς διαμονῆς τῆς μητρὸς, διὰ νὰ ἐγγραφῇ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'.

Περὶ τῶν εἰς τοὺς γάμους ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 74. Ὁπόταν τελεσθῇ γάμος, οἱ σύζυγοι καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ τελέσας τὸν γάμον ὀφείλουσι νὰ τὸν φανερώσωσιν ἐντὸς 10 ἡμερῶν εἰς τὸν ληξίαρχον, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου ἐτελέσθη ὁ γάμος· οὗτος δὲ συντάττει ἀμέσως τὴν περὶ γάμου ληξιαρχικὴν πρᾶξιν, παρόντων τῶν δύω συζύγων, τοῦ τελέσαντος τὸν γάμον ἱερέως, καὶ δύω μαρτύρων, εἰ δυνατὸν, ἐκ τῶν παρευρεθέντων εἰς τὴν τέλεσιν τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 75. Ἡ περὶ γάμου ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει α') τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν ἡλικίαν, τὸν τόπον τῆς γεννήσεως καὶ τὴν κατοικίαν τῶν συζύγων, β') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων, γ') τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν μαρτύρων καὶ ἂν ἦναι συγγενεῖς τῶν συζύγων, κατά τινα βαθμὸν καὶ τίνος, δ') τὴν γενομένην παρὰ τοῦ ἱερέως τέλεσιν τοῦ γάμου, τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἱερέως τούτου καὶ τὴν ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου.

Ἄρθρον 76. Ὁπόταν διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως βεβαιωθῇ γάμος, τοῦ ὁποίου ἡ εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία ἐγγραφὴ παρελείφθη δι' ἔλλειψιν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 74 δηλώσεως τῆς τελέσεως αὐτοῦ, τὸ δικαστήριον δύναται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως νὰ ἐπιβάλῃ χρηματικὴν ποινὴν δραχμῶν 20—100 εἰς ἕκαστον τῶν παραμελησάντων τὴν δήλωσιν συζύγων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Περὶ τῶν εἰς τὰς ἀποβιώσεις ἀναγομένων ληξιαρχικῶν πράξεων.

Ἄρθρον 77. Οὐδεμία πρὸς ἐνταφιασμὸν ἄδεια δίδεται παρὰ τῆς ἀρμοδίας ἀρχῆς, πρὶν ἡ συνταχθῇ ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον 78. Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται παρὰ τοῦ ληξιάρχου ἐπὶ παρουσίᾳ δύω μαρτύρων.

Τὴν ἀποβίωσιν ὀφείλουσιν ἐπὶ τῇ ἐν τῷ 644 ἄρθρῳ τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡρισμένῃ ποινῇ νὰ δηλώσωσιν ἄνευ ἀναβολῆς, α') οἱ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ διαμένοντες πλησιέστεροι τοῦ ἀποβιώσαντος συγγενεῖς καὶ β') οἱ κατὰ τὴν ἀποβίωσιν παρευρεθέντες.

Ὁ ληξίαρχος ἐπισκέπεται αὐτοπροσώπως τὸν νεκρὸν, ἐὰν κρίνῃ τοῦτο ἀναγκαῖον. Τῆς ἐπισκέψεως δὲ ταύτης γίνεται μνεία ἐν τῇ ληξιαρχικῇ πράξει.

Ἄρθρον 79. Ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τοῦ ἀποβιώσαντος, τὴν ἡμέραν καὶ ὥραν τοῦ θανάτου αὐτοῦ, πρὸς τούτοις δὲ, τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὴν ἡλικίαν, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν δηλωσάντων τὴν ἀποβίωσιν, καὶ ἐὰν οὗτοι ἦναι συγγενεῖς τοῦ ἀποβιώντος, τὸν βαθμὸν τῆς συγγενείας.

Ἡ αὐτὴ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θέλει περιέχει τὸ ὄνομα καὶ ἐπώνυμον τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, ἐὰν ὁ ἀποβιώσας ἦτον ἔγγαμος, ἢ ἐν χηρείᾳ, καὶ τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα, τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ τὸν τόπον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ καθόσον ταῦτα εἰσὶ γνωστά.

Ἄρθρον 80. Ὁ ληξίαρχος, εἰς ὃν ἐπιδεικνύεται νεκρὸν νεογέννητον παιδίον, τοῦ ὁποίου ἡ γέννησις δὲν ἐπιστοποιήθη ἐν τοῖς ληξιαρχικοῖς βιβλίοις, ὀφείλει νὰ μὴν ἀναφέρῃ ὅτι ἀπέθανεν, ἀλλὰ μόνον, ὅτι τῷ ἐπεδείχθη νεκρόν. Θέλει δὲ σημειώσει εἰς τὴν περὶ τούτου συνταττομένην ληξιαρχικὴν πρᾶξιν ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων κατὰ τὰς δηλώσεις τῶν ἐμφανιζομένων τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν τῶν γονέων τοῦ παιδίου, καὶ τὸ ἔτος, τὴν ἡμερομηνίαν καὶ τὴν ὥραν καθ' ἣν ἐξῆλθε ἐκ τῆς κοιλίας τῆς μητρός του.

Ἡ ληξιαρχικὴ αὕτη πρᾶξις ἐγγράφεται ἐν τοῖς τῶν ἀποβιώσεων βιβλίοις, χωρὶς νὰ προδικάζηται δι' αὐτῆς τὸ ζήτημα, ἂν ἐγεννήθη ζῶν ἢ νεκρὸν τὸ παιδίον.

Ἄρθρον 81. Ὅταν ὑπάρχουν σημεῖα ἢ ἐνδείξεις βιαίου θανάτου, ἢ ἄλλαι περιστάσεις, δίδουσαι ὑπόνοιαν περὶ αὐτοῦ, ὁ ἀνακριτικὸς ὑπάλληλος, ἐνεργήσας αὐτοψίαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 157 τῆς ποινικῆς δικονομίας καὶ συντάξας ἔκθεσιν περὶ αὐτῆς, ὀφείλει νὰ πέμψῃ ἀμέσως πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη ἡ ἀποβίωσις, ἀντίγραφον τῆς ἐκθέσεως ταύτης καὶ ὅλας τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 79 τοῦ παρόντος νόμου ἀναγκαίας πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἠδυνήθη νὰ συλλέξῃ διὰ τῆς ἀνακρίσεως. Κατὰ τὰς πληροφορίας ταύτας ὁ ληξίαρχος συντάσσει τὴν περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴν πρᾶξιν.

Ἄρθρον 82. Οἱ γραμματεῖς τῶν ποινικῶν δικαστηρίων ὀφείλουσιν ἐντὸς 24 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν καταψηφίζεται θανατικὴ ποινή, νὰ πέμπωσι πρὸς τὸν ληξίαρχον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγένετο ἡ ἐκτέλεσις ὅλας τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 79 τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανομένας πληροφορίας, κατὰ τὰς ὁποίας συντάσσεται ἡ περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον 83. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν βιαίου θανάτου, ἀποβιώσεως ἐν φυλακῇ ἢ θανατικῆς ἐκτελέσεως, οὐδεμία γίνεται μνεία τῶν περιστάσεων τούτων ἐν ταῖς ληξιαρχικαῖς πράξεσιν.

Ἄρθρον 84. Ἐν περιπτώσει ἀποβιώσεως κατὰ τὴν θαλασσοπλοΐαν, ἢ ἐν τοῖς λοιμοκαθαρτηρίοις, ἐφαρμόζονται τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 69—73 τοῦ παρόντος νόμου διατεταγμένα. Ὁ ἐπὶ τῶν

ναυτικῶν ὑποπλοίαρχος, κατὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 71, καὶ ὁ λιμενάρχης, κατὰ τὴν τοῦ ἄρθρου 72 τοῦ παρόντος νόμου, πέμπουσιν ἀντίγραφον τῆς περὶ ἀποβιώσεως πράξεως, παρ' αὐτῶν ἐπικυρωμένον, πρὸς τὸν ληξίαρχον τῆς κατοικίας τοῦ ἀποβιώσαντος.

Ἄρθρον 85. Ἐὰν συμβῇ θάνατος διὰ πυρκαϊᾶς, πλημμύρας ἢ ὑπονόμους, ἢ δι' ἄλλων παρομοίων ἐκτάκτων δυστυχημάτων, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἀποβιώσαντος δὲν δύναται νὰ εὑρεθῇ ἢ εὑρέθη δυσγνώριστον, ὁ δήμαρχος τοῦ τόπου, ἔνθα συνέβη τὸ δυστύχημα, ὀφείλει νὰ συντάξῃ ἔκθεσιν βεβαιοῦσαν τὸ γεγονός, καὶ διαλαμβάνουσαν ἁπάσας τὰς πρὸς σύνταξιν τῆς περὶ ἀποβιώσεως ληξιαρχικῆς πράξεως ἀναγκαίας πληροφορίας, καὶ νὰ πέμψῃ τὴν ἔκθεσιν ταύτην πρὸς τὸν ἁρμόδιον παρὰ πρωτοδίκαις εἰσαγγελέα, ὅστις ὀφείλει ἀδεία τοῦ παρ' ᾧ διατελεῖ δικαστηρίου νὰ ῥροντίσῃ περὶ τῆς εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία καταχωρίσεώς της. Τὸ πρωτότυπον τῆς ἐκθέσεως θέλει μένει συνημμένον τοῖς βιβλίοις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Περὶ τῶν ληξιαρχικῶν πράξεων τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν προσθήκην ἢ μεταβολὴν ὀνόματος, εἰς τὰς ἀναγνωρίσεις νόθων τέκνων, τὰς υἱοθεσίας καὶ τὰ διαζύγια.

Ἄρθρον 86. Ἡ κατ' ἔγκρισιν τῆς Κυβερνήσεως γενομένη προσθήκη, ἡ μεταβολὴ ὀνόματος ἢ ἐπωνύμου, ἐγγράφεται ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ζητήσαντος τὴν προσθήκην ἢ τὴν μεταβολήν, εἰς τὰ ληξιαρχικὰ τῶν γεννήσεων βιβλία, καὶ σημειοῦται εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως πράξεως, ἂν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Ἄρθρον 87. Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις νόθου τέκνου γίνηται ἐνώπιον ληξιάρχου, ἡ περὶ ταύτης ληξιαρχικὴ πρᾶξις συντάσσεται ἐπὶ παρουσίᾳ δύο μαρτύρων.

Ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις γίνῃ ἐνώπιον ἄλλου ληξιάρχου παρὰ τὸν τοῦ τόπου, ἔνθα ἐγεννήθη τὸ παιδίον, ἢ ἐνώπιον ἄλλης ἁρμοδίας ἀρχῆς, ἡ περὶ αὐτῆς συνταχθεῖσα πρᾶξις καταχωρίζεται ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς χρονολογίας της εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως τοῦ παιδίου.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει γίνεται μνεία τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὸ περιθώριον τῆς περὶ γεννήσεως ληξιαρχικῆς πράξεως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη.

Ἄρθρον 88. Ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ υἱοθεσίας τελεσιδίκου ἀποφάσεως, ἐγγράφεται αὕτη ἐπὶ τῇ αἰ-

τοῦ μὲν 1 ἄρθρου κατὰ δραχ. 28,916 2/3, τοῦ δὲ 2 κατὰ 1,900 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος. Ἔχουσι δ' ὡς ἐπεψηφίσθησαν οὕτω·

ΚΕΦ. 2. Διπλωματικὴ ὑπηρεσία.

«1.	Προσωπικὸν τῶν πρεσβειῶν	277,143.67.
2.	Γραφικὰ ἔξοδα	34,100.
3.	Ἔξοδα ἀ. διασκευῆς τῶν πρέσβεων	7,000.
4.	Ἔξοδα ταξειδίου τῶν διπλωματικῶν ὑπαλλήλων	1,500.
5.	Ἀποστολαὶ ἔκτακτοι	9,600.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἑκατέρων τῶν κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν 1 εἰς δραχ. 67,980, τοῦ δὲ 2 εἰς 329,343.67, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαίου καὶ Γ. Γιατράκου, συνήχθη κατὰ ᾧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν πίστωσιν τοῦ 1 κεφαλ. τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Λουκᾶς Λόντος	Ν	Νικόλαος Τσέλιος	
Δημήτριος Ὀρεινός		κωνστ. Γριβογιώργης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Δ. Π. Πετροπουλάκης	
Πέτρος Καμπάνης		Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης		Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γεώργιος Κ. νδύλης	Ν
Δημήτριος Τσόκρης		Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν
Γεώργιος Τσόκρης	Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Βασίλειος Νώνης	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν	Σταμάτιος Μήτσας	Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Δημήτριος Ζῶτος	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Ι. Γιολδάσης	
Σταῦρος Βλάχος		Ν. Α Γρανίτσας	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Σωτήριος Στράτος		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Φίλων Φίλωνος	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν

Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας	Ν	κωνστ. Ἰω. Κουκουμέλης	Ν
Δ. Γαζῆς	Ν	Παναγιώτης Παπατσιώνης	
Ν. Βαρβαρῆγος		Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης		Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	Ν	Ἰω. Ταταράκης	
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	Ν	Σ. Βαρότσης	Ν
Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν	Χ. Σουμαρίπας	
Ἀθανάσιος Δανιλόπουλος	Ν	Π. Δημητρακόπουλος	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	Ν
Ἰωάννης Ζάρκος	Ν	Α. Παπαδημητριάδης	
Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος	Ν	Δ. Κοκοτάκης	Ν
Πελισάριος Νικολαΐδης	Ν	Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Ἰωάννης Μπαλάφας		Γεώργιος Μαθεμοχωρίτης	
Πέτρος Δελιγιάννης	Ν	Γεώργιος Μπάνης	Ν
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	Ν
κωνστ. Ἀμπρινόπουλος		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Νικόλαος Μπούκουφας		Δημήτριος Πουλικάκος	
Π. Κολοκοτρώνης	Ν	Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Ἐμ. Ἀντύπας	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Γ. Πανοπριοτόπουλος	Ν	Π. Κανελλόπουλος	
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Νικόλαος Μοσχούλας	
Χρῆστος Ράγκος	Ν	Σπ. Πηλλήκας	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	
Ἐμμανουὴλ Τσουκλᾶς		Κωνσταντῖνος Πλάμης	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου		Σιδέρης Πράτσικας	
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Π. Πατρινός	
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Α. Κοζριωτάκης		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Γ. Γιατράκος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Ν	Ν. Α. Μπότασης	Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		κ. Δαρτιώτης	
Ἰωάννης Ν. Ταρπακόπουλος		Ἰω. Σκαβέντζος	Ν
Γ. Ῥεβελιώτης		Γ. Νικολίου	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Γεώργιος Ναύτης	Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Α. Μαυρουειδής	Ν	Ἀν. Γενουάρδος	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν	Στ. Ἀράς	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	

τήσει τοῦ υἱοθετοῦντος ἢ τοῦ υἱοθετουμένου εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἔνθα κατοικεῖ ὁ υἱοθετῶν. Ἡ ἐγγραφὴ γίνεται ἐπιδειχθέντος εἰς τὸν ληξίαρχον ἀντιγράφου προσκόντως ἐπικυρωμένου τῆς ἀποφάσεως.

Ἄρθρον **89**. Ἡ περὶ διαζεύξεως τελεσίδικος ἀπόφασις ἐγγράφεται, ἐπιμελείᾳ τῶν διαζευχθέντων, ἐντὸς εἴκοσι ἡμερῶν ἀπὸ τῆς χρονολογίας της εἰς τὰ ληξιαρχικὰ βιβλία τοῦ τόπου, ἔνθα ἐνεγράφη ἡ περὶ τελέσεως τοῦ γάμου ληξιαρχικὴ πρᾶξις.

Ἄρθρον **90**. Οἱ παραμελοῦντες τὴν κατὰ τὰ ἄρθρα **86—89** τοῦ παρόντος νόμου ἐπιβαλλομένην αὐτοῖς δήλωσιν τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου **644** τοῦ ποινικοῦ νόμου.

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟΝ.

Περὶ κατοικίας.

Ἄρθρον **91**. Κατοικίαν ἔχει τις ἐν ᾧ τόπῳ κυρίως καὶ μονίμως ἐγκατέστη.

Ἄρθρον **92**. Ἡ κατοικία μεταβάλλεται διὰ τῆς εἰς ἄλλον τόπον μετοικήσεως ἐπὶ προθέσει κυρίας καὶ μονίμου αὐτόθι ἐγκαταστάσεως.

Ἡ πρόθεσις αὕτη ἀποδεικνύεται διὰ ῥητῆς δηλώσεως, γινομένης πρὸς τὰ δημαρχεῖα τοῦ τε καταλειπομένου τόπου καὶ τοῦ εἰς ὃν ἡ μετοίκησις γίνεται. Ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτων δηλώσεων, ἡ ἀπόδειξις αὕτη συνάγεται ἐκ τῶν περιστάσεων.

Ἄρθρον **93**. Οἱ ἀναδεχθέντες ὑπηρεσίαν ἰσόβιον καὶ συνεχῆ, ἔχουσι τὴν κατοικίαν αὐτῶν ἐν ᾧ τόπῳ ἐνεργοῦσι τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην.

Ἄρθρον **94**. Οἱ ἀγειράφετοι ἀνήλικοι ἔχουσι κατοικίαν τὴν τῶν γονέων, ἐὰν δὲ διατελῶσιν ὑπὸ ἐπιτροπείαν, τὴν τῶν ἐπιτρόπων· οἱ ἀπηγορευμένοι, τὴν τῶν ἐπιτρόπων, αἱ δὲ σύζυγοι τὴν τῶν συζύγων.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, ἀναγνώσθη τὸ **1** ἄρθρον τοῦ **1** κεφαλαίου μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

«Ἐπὶ τοῦ Κεφαλ. τούτου παρουσιάζεται διαφορὰ ἐπὶ πλέον τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ π. ε. κατὰ δραχ. **4,400**, ἤτοι **500** διὰ τὴν προμήθειαν προξενικῶν βιβλίων· **1,500** δρ. αὔξησις διὰ συνδρομὴν εὐρωπαϊκῶν ἐφημερίδων, **1,000** διὰ προμήθειαν

βιβλίων, **1,000** πρὸς αὔξησιν τοῦ ἐνοικίου τοῦ καταστήματος, καὶ **400** διὰ τὴν προσθήκην ἑνὸς βοηθοῦ, προσληφθέντος παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ μέχρι **1** Ἰουνίου.

Ἂν καὶ ὁ λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον ζητεῖται ἡ πρώτη προσθήκη, πρῴην ὑπῆρχε καὶ ἑπομένως ἠδύνατο ν' ἀρκέσῃ καὶ διὰ τὸ τ. ε. ἡ κατὰ τὸ π. ε. χορηγουμένη διὰ τὴν προμήθειαν προξενικῶν βιβλίων πεντακοσιάδραχμος πίστωσις, μολαταῦτα πεποιθεῖα ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι δὲν θέλει γίνει χρῆσις αὐτῆς ἢ σχετικῶς πρὸς τὴν παρουσιασθησομένην ἀνάγκην, δὲν διστάζει νὰ συστήσῃ τὴν παραδοχήν.

Ἡ ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος παρουσιαζομένη αὔξησις τῶν ἐνοικίων τῶν ὑπουργικῶν καταστημάτων, ἀποτελούντων ὑπέρογκον ποσόν, ἐπιβάλλει εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὸ καθῆκον τοῦ νὰ εὐχηθῇ, ὅπως ληφθῇ πρόνοια πρὸς ἀνέγερσιν δημοσίων διὰ τὰ γραφεῖα αὐτὰ καταστημάτων. Ἡ ἐπιτροπὴ εἶναι θετικῶς πληροφορημένη ὅτι ἀπὸ πολλοῦ ὑπάρχει κατηρτισμένον τὸ σχέδιον αὐτῶν, καὶ ὁ προϋπολογισμὸς τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης, ἤτις σχετικῶς πρὸς τὰ κατ' ἔτος πληρονόμενα ἐνοίκια εἶναι λίαν λυτιτελής· εἰς τὸ δημόσιον, ἐκτὸς τῆς καλλωπίσεως, ἣν ὑπόσχεται εἰς τὴν πόλιν, καὶ τῆς ἠθικῆς ἐπιρροῆς, ἣν τοιαύτη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιχείρησις θέλει παράσχει εἰς πολλοὺς κατοίκους τῆς πρωτευούσης, ἐνῷ ἀφ' ἑτέρου ἤθελε χορηγηθῇ ἐργασία εἰς τόσας ἐργατικὰς χεῖρας, μενούσας κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀργάς.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

ΚΕΦ. 1. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

«**1.** Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου . . . . . **34,680.**»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ **2** ἄρθρου, παρετηρήθη, ὅτι ἐλαττοῦται ἡ δαπάνη αὐτοῦ κατὰ δραχμὰς **2,060** δυναμένη τοῦ ὑποβληθέντος περὶ μειώσεως τῶν ἐξόδων Β. διατάγματος. Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἐλάττωσιν, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτὸ **3**, **4** καὶ **5** δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑπεται·

«**2.** Ὑλικόν, ἤτοι γραφικὰ . . . . . **12,700.**
3. Βασιλικὰ διάσημα . . . . . **9,000.**
4. Ταχυδρομικὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους . . . . **8,000.**
5. Ἔξοδα ἁμάξης . . . . . **3,600.**»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα **1**, **2**, **3**, **4** καὶ **5** τοῦ **2** Κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντος

Παναγιώτης Ψάθης	N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	N
Νικόλαος Νάζος	N	Μ. Χουρμούζης	
Αναγνώστης Παπατσώρης	N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	N
Δημ. Πολυχρονόπουλος		Γεώργιος Ριζόπουλος	N
Κυριάκος Πονηρόπουλος		Εὐαγγέλης Καντογιάννης	
Δημήτριος Στάϊκος	N	Αὐγερινὸς Ἀξέρωφ	N
Α. Κιζάνης	N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Παντολέων Κουντουριώτης		Α. Μάντσαρης	N
Δημήτριος Μπουδούρης			

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφαλ. 3 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

Μικτὴ ἐπιτροπή.

«Ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ἐπήνεγκε διὰ τῆς δηλώσεώς του ὁ ἁρμόδιος ὑπουργὸς ἐλάττωσιν ἐκ 1200 δραχμῶν· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ἐπανερχομένη εἰς τὰς πολλάκις ἐκφρασθείσας ἐν τῇ Βουλῇ παρατηρήσεις της περὶ τῶν ἐξόδων τῆς Μικτῆς ἐπιτροπῆς, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ συστήσῃ τὴν ὅσον ἔνεστι ταχυτέραν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων τοῦ δικαστηρίου τούτου, καθόσον ἡ παράτασίς του καὶ δαπάνην φέρει καὶ βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν.»

Ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντα ἕκαστον κατὰ δραχ. 600 δυνάμει τοῦ αὐτοῦ διατάγματος. Ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. 3. Ὀθωμανικαὶ ὑποθέσεις.

«1. Προσωπικὸν τῶν ἐπιτροπῶν . . . . . 5,640.
2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . 1,280.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ 4 κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἀκολούθως·

ΚΕΦ. 4. Ἔξοδα μεταβλητέα.

«1. Ἀποζημιώσεις καὶ βοήθειαι . . . . . 4,000.
2. Ἔξοδα ἀπρόβλεπτα . . . . . 10,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων τούτων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν 3 εἰς δραχ. 6,920, τοῦ δὲ 4 εἰς 14,000, ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη καθ' ὅμοιον σχεδὸν τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Δι' ὁμοίας δὲ ψηφοφορίας ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ κεφάλ. 5 μὴ ὑποδιαιρούμενον εἰς ἄρθρα, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72, κατὰ τὸ περὶ τούτου τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον. Ἔχει δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. 5. Ἔξοδα καθυστερούντα κλεισμένων χρήσεων . . . . . 7759:17.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ κεφαλ. 6, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντος τοῦ 1 κατὰ δραχμὰς 15,394 2/3 συνεπείᾳ τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος· ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς.

ΚΕΦ. 6. Πρόξενικὴ ὑπηρεσία.

«1. Προσωπικὸν τῶν προξενείων . . . . . 84,657:33.
2. Γραφικὰ ἔξοδα . . . . . 8,700.
3. Ἔξοδα δι' ἐπιθεωρήσεις προξενικῶν ἀρχῶν . 3,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλ. ἀναβαίνοντος εἰς δραχ. 96,357:33, ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἐπίσης 72.

Παραλειφθέντος δὲ τοῦ 7 κεφαλαίου ὡς ἀπαλειρομένης τῆς δαπάνης αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Β. διατάγματος, ἡ Βουλὴ προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου.

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν κεφαλ. Α'. Β'. καὶ Γ'. ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἐφεξῆς·

ΚΕΦ. Α'. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

«1. Προσωπικὸν ὑπουργείου . . . . . 28,920.
2. Ὑλικόν . . . . . 6,500.

ΚΕΦ. Β'. Ἄρειος Πάγος.

1. Προσωπικόν . . . . . 53,160.
2. Ὑλικόν . . . . . 5,720.

ΚΕΦ. Γ'. Ἐφετεῖα.

1. Προσωπικόν . . . . . 118,320.
2. Ὑλικόν . . . . . 14,580.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐφ' ἑκάστου τῶν κεφαλαίων τούτων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν Α'. εἰς 35,420 δραχμάς, τοῦ δὲ Β'. εἰς 58,880 καὶ τοῦ Γ'. εἰς 132,900, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Ματθαίου καὶ Γ. Γιατράκου, συνήχθη, κατὰ πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅμοιον τοῦ κεφ. 6, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Δ'. κεφαλαίου, ἐγένετο

δεκτὸν δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τῇ ψηφισθείσῃ ἐλαττώσει 4,000 δραχμῶν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος. Ἔχει δ' οὕτω·

ΚΕΦ. Δ'. Κακουργοδικεῖα.

«1. Γραφείου καὶ ἀποσκευῆς ἔξοδα κακουργοδικείων . . . . . 8,000.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 2 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ κανονισθεῖσα καὶ διὰ τοὺς ἐξ ἐπαρχιῶν ἐρχομένους ἐνόρκους δίδραχμος ἀποζημίωσις δὲν ἀναλογεῖ πρὸς τὰς δαπάνας, εἰς ἃς ὑποβάλλονται, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ αὐξηθῇ. Διὸ συνίστησι τὴν πρότασίν του εἰς τὸν ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργόν, καθ' ὅσον ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ φέρῃ οἱανδήποτε αὐξήσεις ἐπὶ τῶν δαπανῶν.

Ἀπεκρίθη ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι προσθήκη εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τῶν ἐνόρκων ἔχει καὶ τὰ πλεονεκτήματα ἀλλὰ καὶ τὰ ἐλαττώματά της, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι ἀντικείμενον διαζούσης μελέτης. Οὐχ ἧττον ὅμως τὸ ὑπουργεῖον σκέπτεται περὶ τούτου, καὶ θέλει πράξει ὅ,τι νομίσῃ καταλληλότερον.

Ἄλλου δὲ προτείναντος, ὅτι συμφερώτερον ἦτον μᾶλλον νὰ ἐλαττωθῇ καὶ ἡ μέχρι τοῦδε χρησιμευθεῖσα ἀποζημίωσις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τῇ ἐλαττώσει 15,000 δραχμῶν, προτεινομένῃ ὑπὸ τοῦ Β. διατάγματος. Ἔχει δ' οὕτω·

«2. Ἀποζημιώσεις συνέδρων καὶ ἐνόρκων . . . 30,000.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Ε'. κεφαλαίου, ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς·

ΚΕΦ. Ε'. Πρωτοδικεῖα.

«1. Προσωπικόν . . . . . 337,200.
2. Ὑλικόν . . . . . 56,100.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ ΣΤ'. κεφαλαίου, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ὅτι, ἐπειδὴ οἱ συμβολαιογραφοῦντες εἰρηνοδίκαι δὲν δύνανται πολλάκις νὰ ἐπαρκέσωσι καὶ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν συμβολαιογραφικῶν ἔργων, ὑπεβλήθη δήλωσις προσθήκης 3,600 δραχμῶν δυνάμει τοῦ ἀπὸ 6 Ἰουλίου ε. ἔ. Β. διατάγματος πρὸς σύστασιν δέκα συμβολαιογραφείων. Ἐπειδὴ δὲ ἡ σύστασις αὐτῶν καθίσταται λίαν ἀναγκαία, ζητεῖ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μνησθείσης δηλώσεως τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου προσθήκην 3,600 δραχμῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς αἰτηθείσης προσθήκης δι' ἀναστάσεως. Ἔχον οὕτω·

ΚΕΦ. ΣΤ'. Εἰρηνοδικεῖα.

«1. Προσωπικόν . . . . . 213,120.»

Κρίσιμος δὲ καὶ τὸ 2 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ἐπὶ τῇ ἐλαττώσει 2,000 δραχμῶν, προτεινομένῃ ὑπὸ τοῦ Β. διατάγματος· ἔχει δὲ ὡς ἑρεξῆς·

«2. Ὑλικόν . . . . . 16,968.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν Δ'. εἰς δραχ. 38,000, τοῦ Ε'. εἰς 393,300 καὶ τοῦ Τ'. εἰς 230,088, ὁμοίας ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἑπτὰ καὶ ἑβδομήκοντα τριῶν.

Ἀναγνωσθὲν μετὰ ταῦτα, ἐγένετο δεκτὸν τὸ 1 ἄρθρον τοῦ Ζ'. κεφαλαίου δι' ἀναστάσεως, ἔχον οὕτω·

ΚΕΦ. Ζ'. Ὑποδικῶν φυλακαί.

«1. Ἐνοίκια φυλακῶν . . . . . 7,000.»

Ἐπίσης δὲ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ 2 ἄρθρον ἐπὶ τῇ αἰτήσει, δυνάμει δηλώσεως, παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ προστεθὲν 1,135 δραχμῶν διὰ τὰς ἀναγκαιούσας ἐπισκευὰς φυλακῶν· ἔχει δ' οὕτω·

«2. Ἐπισκευαὶ φυλακῶν . . . . . 5,135.»

Ὡσαύτως δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 4, ἐλαττωθέντος τοῦ τελευταίου κατὰ δραχμὰς 30,000 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος. Ἔχουσι δ' ὡς ἑπεται·

«3. Μισθοὶ φυλακιτῶν . . . . . 11,000.
4. Διατροφὴ ὑποδίκων . . . . . 120,000.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ κεφ. Η'. ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. Η'. Ἔξοδα ποινικῆς δικαιοσύνης.

«1. Ἐπιμίσθια ἀνακριτῶν . . . . . 4 500.
2. Μετατροπαὶ ἀνακριτῶν . . . . . 35 480.
3. Ἐνοίκια ἀνακριτηρίων . . . . . 800.
4. Ἀποζημιώσεις μαρτύρων . . . . . 324.400.
5. Ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων . . . . . 4,400.
6. Ἔξοδα δημοσιεύσεως δικαστικῶν ἀποφάσεων . 1,300.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 7 ἄρθρου ἐζητήσατο ὁ ὑπουργὸς δυνάμει δηλώσεως τὴν προσθήκην 10,000 δραχμῶν, ἐκθέσας, ὅτι ἡ ὑπάρχουσα ποσότης ἐξηντλήθη, διότι ἐξετελέσθησαν κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος αἱ ἐκδοθεῖσαι πέρυσι θανατικαὶ ἀποφάσεις.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν αἰτουμένην προσθήκην, ἔχον οὕτως·

« 7. Ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων . . 20,000. »

Ἀναγνωσθὲν δ' ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως καὶ τὸ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ Θ'. κεφαλαίου, ἐλαττωθὲν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ διατάγματος κατὰ δραχμὰς 800. Ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς·

Κεφάλαιον Θ'. Οἰκοδομαὶ καὶ ἐπισκευαὶ κτιρίων.

« 1. Ἐπισκευαὶ δικαστηρίων . . . . . 200. »

Ἐπίσης δὲ ἀναγνωσθέντα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ Ι'. κεφαλαίου, ἐλαττωθέντος τοῦ 2 συνεπείᾳ τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος κατὰ δραχμὰς 12,000. Ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. Ι'. Διάφορα ἔξοδα.

« 1. Ἔξοδα μεταθέσεως ὑπαλλήλων . . . . . 4,000.
2. Ἔξοδα προπαρασκευῆς νομοσχεδίων . . . . 1,900. »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν Ζ'. εἰς δραχ. 143,135, τοῦ Η'. εἰς 390,880, τοῦ Θ'. εἰς 200 καὶ τοῦ Ι'. εἰς 5,900, ὁμοίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας ἐπιτηρηθείσης ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον σχεδὸν ὁμοιον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Τελευταῖον ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ΙΑ'. μοναδικοῦ κεφαλαίου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὸ κεφάλαιον τοῦτο συνοδεύεται ἀπὸ παρατηρήσεις τοῦ τότε ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης Κ. Ποτλῆ, τοσούτῳ μᾶλλον ἀξίας τῆς προσοχῆς ἡμῶν, καθ' ὅσον ἀφίνει τὴν λύσιν εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς Βουλῆς. Ἀναγνοὺς δὲ τὴν ἐν σελίδι τοῦ προϋπολογισμοῦ 73 σημείωσιν τοῦ μνησθέντος ὑπουργοῦ, δι' ἧς ἀναφέρεται ὅτι σημειοῦνται ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κ. Ζάρκου δραχμαὶ 1532:95 διὰ καθυστερουμένην αὐτοῦ μισθοδοσίαν ὡς γενικοῦ γραμματέως τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου, παρετήρησεν, ὅτι ἂν ὁ Κ. Ζάρκος μὴ ἀναλαβὼν τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, διέμεινεν εἰς Καλάμας διὰ κυβερνητικοὺς λόγους, δὲν ἔπρεπεν εἰς τὴν ἔκφρασιν ταύτην τοῦ τότε ὑπουργοῦ νὰ ὑπάρχῃ ὁ ἐλάχιστος δισταγμὸς, οὐδὲ νὰ λέγῃ, ὅτι διέμεινε, *καθ' ἃ ἐπληροφορήθη*, διὰ κυβερνητικοὺς λόγους, διότι τοῦτο εὐκόλως ἀπεδεικνύετο ἐκ τῶν ἐπισήμων ἐγγράφων, δυνάμει τῶν ὁποίων βεβαίως διέμεινεν εἰς Καλάμας. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἀναιρεῖ ἡ σημείωσις, ὅτι ἐπετράπη εἰς τὸν Κ. Ζάρκον νὰ δώσῃ ἀλλαχοῦ τὸν τῆς ὑπηρεσίας του ὅρκον· ἀλλ'

ἐπιτρέπεται τοῦτο μόνον ἵνα μὴ μεταβαίνωσιν οἱ ὑπάλληλοι, ὅπως ὁρκισθῶσιν, ἀπὸ ἑνὸς μέρους εἰς ἄλλο, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὸν Κ. Ζάρκον, ὅστις διωρίσθη γενικὸς γραμματεὺς ἐν αὐταῖς ταῖς Ἀθήναις. Ἄλλως τε, ἐὰν ὁρκισθεὶς ἐν Καλάμαις, δὲν ἀνέλαβε τὰ καθήκοντά του. δὲν ἔπεται ὅτι πρέπει ν' ἀποζημιωθῇ διὰ τοῦτο. Ἐντεῦθεν ἄρα καὶ οἱ προκάτοχοι τοῦ Κ. Ποτλῆ ὑπουργοὶ τῆς δικαιοσύνης δὲν ἐπλήρωσαν τὴν μνησθεῖσαν μισθοδοσίαν, καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κ. Ποτλῆς ἀφίησιν εἰς τὴν Βουλὴν νὰ ἀποφασίσῃ. Ἄλλως τε ὁ Κ. Ζάρκος διατριβὼν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνταῦθα, καὶ ὢν μάλιστα βουλευτὴς, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναβάλῃ ἐπὶ δεκαετίαν τὴν διεκδίκησιν τοῦ δικαίου του. Πῶς λοιπὸν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο δὲν ἐνήγαγε τὸ δημόσιον διὰ τὰς καθυστερούσας μισθοδοσίας του; Δι' ὅλους τούτους τοὺς λόγους παρακαλεῖ τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ διασαφήσῃ τὰ περὶ τῆς δαπάνης ταύτης.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι ὁ Κ. Ζάρκος διορισθεὶς γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ὑπουργείου εἰς ἐποχὴν κρίσιμον, τῷ 1847, δὲν προσεκλήθη νὰ ὁρκισθῇ ἐνταῦθα, ἀλλὰ τῷ ἐπετράπη διὰ Β. διατάγματος νὰ δώσῃ τὸν τῆς ὑπηρεσίας ὅρκον ἐν Καλάμαις, ὅπου ἦτον ἀναγκαία ἡ παρουσία του, καὶ ἂς ἐνθυμηθῶμεν ὁποῖαι ἦταν τότε αἱ περιστάσεις, καὶ πόσον ἀπέβαινε χρήσιμος ἡ συνδρομὴ πολιτῶν ὡς ὁ Κ. Ζάρκος. Ἔπεται λοιπὸν ὅτι ἔχει δικαίωμα εἰς τὰς καθυστερούσας μισθοδοσίας του, καὶ πρέπει νὰ τῷ ἀποδοθῶσιν αὐταὶ, ἀφ' οὗ θεωρηθεὶς ἀναγκαῖος ἐν Καλάμαις, προσέφερε σπουδαίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπηρεσίας, ἃς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξηγήσωμεν δημοσίᾳ. Ἐπειδὴ δὲ ὁ χρόνος τῆς ὑπηρεσίας του διήρκεσε 3 1/2 μῆνας, ἀνήκει εἰς αὐτὸν τὸ διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ ζητούμενον ποσὸν, καὶ πρέπει νὰ τῷ δοθῇ ἐντὸς τοῦ δικαίου.

Παρατηρήσαντος δὲ καὶ ἄλλου, ὅτι ἅμα ὁ ὅρκος τῆς ὑπηρεσίας ἐδόθη, πᾶσα παρατήρησις ἄλλη εἶναι ἀνωφελὴς· καὶ ὅτι, διὰ νὰ τῷ δοθῇ ἄδεια νὰ διαμείνῃ ἐν Καλάμαις, σημαίνει ὅτι ἐκεῖ ἦτον ἀναγκαία ἡ παρουσία του· προσέθηκεν ἄλλο, ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὑπῆρχεν ἡ στάσις τοῦ Κριεζιώτου, καὶ ἐν τοιαύτῃ πραγμάτων ἀκμῇ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὁ Κ. Ζάρκος.

Ἀλλ' ἐπιμένοντος τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος ν' ἀφαιρεθῇ τὸ ποσὸν ἐκ τοῦ κεφαλαίου, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἡ Βουλὴ δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀκολούθως ζητήσαντος τοῦ ὑπουργοῦ νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ

κεφάλαιον δυνάμει τῆς ἐπὶ τούτῳ ὑπαρχούσης δηλώσεως 865 δραχμαί, ὀφειλόμεναι εἰς τὸν δῆμον ἐξ ὕδατος χορηγουμένου εἰς τοὺς φυλακισμένους, ἐγένετο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφαλαίου μετὰ τῆς ἀνωτέρω ζητηθείσης προσθήκης διὰ ψήφων 72 κατὰ 2. Ἔχει δ' οὕτω·

«Κεφ. ΙΑ'. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων 16,240:80.»

Περαιωθέντος ἐνταῦθα καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῆς δικαιοσύνης, προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀγροφυλακῆς, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ ἀσφάλεια τῆς ἰδιοκτησίας εἶναι ὁ κυριώτερος ὅρος καὶ ἡ πρωτίστη τῶν ἐγγυήσεων, ὅσων ἔχει ἀνάγκην ἡ γεωργία διὰ νὰ προοδεύσῃ. Οὐδεὶς βεβαίως ἤθελεν ἀποφασίσει νὰ καταβάλῃ τὰ κεφάλαια αὐτοῦ εἰς ἐν ὑπαίθρῳ ἐπιχειρήσεις ἐπὶ τῶν ἀγρῶν, τοὺς ὁποίους οὔτε τὰ μέσα ἔχει οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτηρῇ ἐκ τοῦ πλησίον, ἐὰν δὲν ἤθελεν εἶσθαι βέβαιος περὶ τῆς ἀσφαλείας τῆς ἰδιοκτησίας του καὶ τῆς καρπώσεως τῶν εἰσοδημάτων της. Διὰ τοῦτο ὅπου ὑπάρχει ἀσφάλεια, ἐκεῖ καὶ ἡ γεωργία ἔκαμε τὰς μεγαλειτέρας προόδους, καθὼς ἐξ ἐναντίας ἔμεινε στάσιμος ἔνθα τὸ στοιχεῖον τῆς ἀσφαλείας λείπει. Οἱ κάτοικοι θηρεύοντες τὸ συμφέρον των, πάντοτε ἀπομακρύνονται ἀπὸ ἐπιχειρήσεις ἐπιβλαβεῖς, ἢ μετὰ δυσπιστίας καὶ φειδοῦς μεγάλης ἀποφασίζουν νὰ καταβάλουν τὰ κεφάλαιά των, τρέπονται δ' εἰς ἄλλας ἀσφαλεστέρας.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην τῆς γεωργίας ἐκτιμῶσα ἡ Κυβέρνησις, ἐρρύτισεν ἐξ ἀρχῆς διὰ νόμων ἀρκετὰ αὐστηρῶν νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ἰδιοκτησίαν δι' ὅσων ἔνεστι περισσοτέρων ἀσφαλειῶν.

Οὕτω διὰ μὲν τοῦ ἀπὸ α. Ἰουλίου 1838 νόμου κατέστησαν οἱ δῆμοι συνυπεύθυνοι ὡς πρὸς τὰς πολιτικὰς ἀποζημιώσεις διὰ τὰς πραττομένας ἐντὸς τῆς περιφερείας των ζημίας εἰς τὰς δενδροφυτείας· διὰ δὲ τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1835 καθιερώθησαν αὐστηραὶ ποιναὶ κατὰ τῶν ἐκ τῆς βοσκῆς τῶν ζώων ζημιῶν, καὶ τελευταῖον συνεπληρώθησαν ταῦτα πάντα διὰ τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἀγροφυλακῆς.

Τὰ μέτρα ταῦτα συνέτεινον μὲν ἐν μέρει, ἀλλὰ δὲν παρήγαγον ὅλα τ' ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα προσεδοκῶντο· ἕνεκα τούτου θεωρεῖται ἀναγκαῖον πρὸς τὸ συμφέρον αὐτὸ τῆς γεωργίας νὰ ἐπενεχθῶσι τροποποιήσεις τινὲς εἰς τὸν περὶ ἀγροφυλακῆς νόμον, τὰς ὁποίας ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν ὡς ἀναγκαίας καὶ τὰ γεωργικὰ συμβούλια ἐπεδοκίμασαν. Πρὸς τὸν σκοπὸν ἑπομένως τοῦτον συνετάχθη τὸ κατὰ τὴν διαταγὴν τῆς Α. Μ. παρουσιαζόμενον νομοσχέδιον, διὰ τοῦ ὁποίου παραδέχονται αἱ ἑξῆς τροποποιήσεις καὶ βελτιώσεις εἰς τὰ περὶ ἀγροφυλακῆς μέτρα.

1) Ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων νὰ ἐνεργῆται ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἰδιοκτητῶν, συνερχομένων ἐπὶ τούτῳ κατὰ κτηματικὰς περιφερείας καὶ θέσεις, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νομοσχεδίου.

Οἱ ἀγροφύλακες διορίζονται σήμερον, κατὰ τὸν μνησθέντα νόμον, παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου· ἀλλ' ὡς παρετηρήθη, εἴτε ἕνεκα τῶν ἐπιτοπίων διαιρέσεων, εἴτε δι' ἄλλους λόγους, δὲν καταβάλλεται ἡ δέουσα προσοχὴ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, καὶ εἰς πολλὰ μέρη, διὰ νὰ προφυλάξωσιν οἱ ἰδιοκτῆται τὰ κτήματά των ἀπὸ τῶν ζημιῶν, ἀναγκάζονται νὰ διορίζουν ἰδιαιτέρους ἀγροφύλακας, μισθοδοτοῦντες αὐτοὺς ἐξ ἰδίων των. Ἐπειδὴ δὲ οἱ ἰδιοκτῆται θεωροῦνται πάντοτε ὡς ἔχοντες ἄμεσον συμφέρον, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι οὗτοι θέλουν φροντίσει νὰ ἐκλέξουν τοὺς ἱκανωτέρους διὰ τὴν θέσιν ταύτην. Λύτοι ἐκτὸς τούτου εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ προσδιορίσουν καὶ τὴν ἀντιμισθίαν των, καθὼς καὶ τὰς ἐγγυήσεις, τὰς ὁποίας πρέπει νὰ δώσουν οἱ διοριζόμενοι. Τὸ δικαίωμα τοῦτο θεωρεῖται τόσῳ μᾶλλον εὔλογον, ὅσῳ οἱ ἰδιοκτῆται ἀναγκάζονται κατὰ νόμον νὰ πληρώνουν, ἐν περιπτώσει ἀνεχείας τοῦ δημοτικοῦ ταμείου, τὴν ἀντιμισθίαν των.

Ἐπειδὴ δ' ἐνδέχεται οἱ ἰδιοκτῆται νὰ προσδιορίσουν ἀντιμισθίαν μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν τοῦ δέοντος, καὶ ἐγγυήσεις ὄχι εὐλόγους, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀνετέθη εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιφέρῃ τὴν δέουσαν τροποποίησιν.

Ἐὰν ὅμως οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον συνέλθει ἐντὸς τῆς προσδιορισθησομένης προθεσμίας, ἢ δὲν ἤθελον συμφωνήσει ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀγροφυλάκων, τότε θέλουσι διορίζεσθαι οὗτοι παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3.

2) Οἱ διοριζόμενοι ἀγροφύλακες νὰ μὴ ἀναλαμβάνουν τὰ

χρέη των πρὶν ἢ δώσουν τὰς παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τοῦ δημάρχου προσδιοριζομένας ἐγγυήσεις, κατὰ τὸ 4 ἄρθρον.

Τὸ τοιοῦτον εἶναι ἀναγκαῖον, διότι, ἐλλείψει τοιαύτης ἐγγυήσεως, οἱ ἰδιοκτῆται, τῶν ὁποίων βλάπτονται αἱ ἰδιοκτησίαι, δὲν ἤθελον ἔχει κατά τίνος νὰ στρέψουν τὰς ἀπαιτήσεις των ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν δὲν ἤθελεν ἀνακαλυφθῆ ὁ αὐτουργὸς τῆς ζημίας.

3) Νὰ πληρόνουν οἱ ἰδιοκτῆται τὴν ἀντιμισθίαν τῶν ἀγροφυλάκων ἐν μέρει ἢ καθ' ὁλοκληρίαν, ὅπου ἡ κατάστασις τοῦ δημοτικοῦ ταμείου δὲν ἤθελεν ἐπιτρέπει τὴν πληρωμήν, συμφωνοῦντες αὐτὴν μετὰ τῶν ἀγροφυλάκων εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήματα κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 5· τὸ τοιοῦτον ἐνεργεῖται σήμερον εἰς πολλὰ μέρη καὶ δὲν θεωρεῖται προσθήκη βάρους.

4) Νὰ ἐκβιάζωνται οἱ ἀρνούμενοι τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐπιβαλλοντος μέρους τῆς ἀντιμισθίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεων τῶν δημοτικῶν φόρων νόμου. Μολονότι σπανίως παρουσιάζεται τοιαύτη ἄρνησις τῶν ἰδιοκτητῶν, οὐχ ἧττον ἐθεωρήθη καλὸν νὰ προβλεφθῇ ἡ τοιαύτη περίπτωσις ἐν τῷ ἄρθρῳ 6.

5) Νὰ δύναται ὁ ἀγροφύλαξ νὰ καταθέτῃ προφορικῶς τὰ περιστατικὰ τῆς πραχθείσης ζημίας εἰς τὸν δημόσιον κατήγορον, ἢ τὸν δήμαρχον ἢ τὸν πρόεδρον, ἐὰν ἦναι μακρὰν ὁ εἰρηνοδίκης, καὶ ἐνώπιον δύω μαρτύρων, διὰ νὰ συντάττηται παρ' αὐτοῦ ἡ ἀνήκουσα ἔκθεσις, κατὰ τὸ ἄρθρον 7.

Παρετηρήθη, ὅτι πολλαὶ δίκαι ἀπέτυχον μέχρι τοῦδε ἕνεκα τῆς ἀταξίας τῶν ἐκθέσεων, καὶ προσκόμματα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀγροφυλάκων συνέβησαν ἕνεκα τῆς ὑποχρεώσεως, εἰς ἣν ὑπόκεινται μέχρι σήμερον, νὰ μεταβαίνωσιν αὐτοπροσώπως εἰς τὴν ἕδραν τοῦ εἰρηνοδικείου πρὸς παράδοσιν τῶν ἐκθέσεών των εἰς τὸν εἰρηνοδίκην.

6) Αἱ δίκαι περὶ τῶν κατὰ τοὺς ἀγροὺς πραττομένων πταισμάτων νὰ προτιμῶνται τῶν ἄλλων ἐνώπιον τῶν πταισματοδικῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 8, καὶ νὰ καταχαθῶσιν ὑπόχρεοι οἱ δημόσιοι κατήγοροι διὰ τὴν ταχεῖαν εἰσαγωγήν των, διότι αἱ προκείμεναι δίκαι παραμελοῦνται πολλάκις καὶ ὁ ὑπὲρ τῆς γεωργίας σκοπὸς τοῦ νομοθέτου δὲν ἐπιτυγχάνεται.

7) Νὰ ὑποβάλλωνται εἰς πρόστιμον οἱ ἀμελοῦντες νὰ ἐκτελέσωσι τὸ χρέος των πραγματογνώμονες, ὡς διατάττεται ἐν τῷ ἄρθρῳ 9, διότι ὑποφέρουν πολλάκις οἱ ἰδιοκτῆται ὡς ἐκ τῆς ἀμελείας τῶν πραγματογνωμόνων.

8) Νὰ αὐξηθῇ, κατὰ τὸ ἄρθρον 10, τὸ δικαίωμα τῆς συλλήψεως τῶν ἄνευ ἐπιτηρήσεως περιπλανωμένων καὶ βλαπτόντων τὰς ἰδιοκτησίας ζώων, διότι εἶναι πολλὰ ἀσθενὲς τὸ ὑπὸ τοῦ μνημονευομένου νόμου προσδιοριζόμενον τῶν 10—20 λεπτῶν.

9) Ὁσάκις τὰ συλληφθέντα ζῶα εἶναι πολλά, ὁ ἀγροφύλαξ ἢ ὁ συλλαμβάνων αὐτὰ νὰ κρατῇ δύω ἢ τρία καὶ ν' ἀπομακρύνῃ τὰ λοιπά, διότι ἤθελεν εἶσθαι δύσκολον τὸ νὰ διατρέφῃ ὅλα καὶ ἐπαχθὲς νὰ λαμβάνῃ δι' ὅλα σύλληπτρα.

10) Νὰ προσδιορισθῇ, κατὰ τὸ ἄρθρον 12, τὸ ἔξοδον τῆς διατροφῆς τῶν συλλαμβανομένων ζώων, τὸ ὁποῖον οἱ ἰδιοκτῆται ὀφείλουν νὰ πληρώσωσιν εἰς τὸν ἀγροφύλακα, καὶ ὁ χρόνος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου δύναται νὰ διατρέφῃ αὐτὰ ὁ ἀγροφύλαξ μέχρι τῆς εὑρέσεως τοῦ ἰδιοκτήτου, μετὰ παρέλευσιν τοῦ ὁποίου νὰ ἐκποιῶνται ἐπὶ δημοπρασίας ἐνώπιον τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς· ἀφ' οὗ πληρωθῶσι καὶ τὰ ἔξοδα εἰς τὸν ἀγροφύλακα, τὸ ὑπόλοιπον θέλει ἀποδίδοσθαι εἰς τὸν δικαιούμενον νὰ τὸ λάβῃ ἰδιοκτήτην, κατατιθέμενον ἐν τούτοις εἰς τὸ δημοτικὸν ταμεῖον.

11) Τὸ δικαίωμα τῆς συλλήψεως καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ ἀγροφύλακος νὰ εἰσπράττωνται κατὰ τὰ περὶ εἰσπράξεων δημοτικῶν φόρων νομοθετημένα.

Ἀθήνησι, τὴν 10 Ἰουλίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν — Ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης

Α. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ. — Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΚΑΤΑ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 7 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

Α Μ Α Λ Ι Α.

Α. Γ. ΒΟΥΑΓΑΡΗΣ, Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν·

Ἄρθρον 1. Ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων ἐνεργεῖται, κατὰ πρότασιν τῶν ἀμεσοδίων ἰδιοκτητῶν, ἐπὶ ταύτῃ συγκαλουμένων παρὰ τῶν δημάρχων ἢ τῶν εἰδικῶν παρέδρων κατὰ τὰς ὡρισμένας ἢ ὁρισθησομένας κτηματικὰς περιφερείας ἢ θέσεις.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἰδιοκτῆται ἑκάστης κτηματικῆς περιφερείας συνερχόμενοι, κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας διατάξεις καὶ ἐντὸς τῆς ταχθησομένης προθεσμίας παρὰ τῆς ἀμεσοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐκλέγουν κατὰ πλειονοψηφίαν τὰ καταλληλα πρόσωπα διὰ τὴν θέσιν ἀγροφύλακος, ἀποφασίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας των ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως, τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας τῶν ἀγροφυλάκων, ὡς καὶ περὶ τῶν ληφθησομένων ἐγγυήσεων, καὶ συντάττοντες τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον, ὑπογράφουν αὐτὸ καὶ τὸ παραδίδουν εἰς τὸν δήμαρχον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ὁ διορισμὸς τῶν προταθέντων.

Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προπουλῇ τὰ ἀποφασισθέντα, ὁσάκις πρὸς τοῦτο ὑπάρχουν λόγοι ἰσχυροί.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον συνέλθει ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ δὲν ἤθελον συμφωνήσει ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀγροφυλάκων, διορίζονται οὗτοι παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 νόμου περὶ τῆς προφυλάξεως τῶν δενδροφυτειῶν κτλ.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀγροφύλακες δὲν δύνανται ν' ἀναλάβωσι τὰ χρέη των ἐὰν προηγουμένως δὲν δώσωσι τὴν παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τοῦ δημάρχου προσδιορισθεῖσαν ἐγγύησιν, περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελε συμβῆ ζημία εἰς τὰ κτήματα τῆς ἀνατεθείσης εἰς φύλαξίν των περιφερείας, καὶ δὲν ἤθελον δυνηθῆ ν' ἀνακαλύψωσι τὸν αὐτουργόν.

Ἄρθρ. 5. Ὅπου ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου δὲν ἐπιτρέπει τὴν παρὰ τοῦ δήμου πληρωμὴν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἀγροφυλάκων, πληρώνεται αὕτη παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 6. Ὅσις τῶν ἰδιοκτητῶν ἀρνηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐπιβαλλοντος μέρους, ἐκβιάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων νόμου.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀγροφύλαξ καταθέτει τὰ περιστατικὰ τῆς ζημίας προφορικῶς ἐνώπιον τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἢ τοῦ δημάρχου

ἢ παρέδρου καὶ δύο μαρτύρων, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν συντάττεται ἡ ἀπαιτουμένη ἔκθεσις, ἥτις διευθύνεται μετὰ τῶν ἀποδείξεων εἰς τὸν παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ πταισματοδικείῳ δημόσιον κατήγορον, ἐὰν ἡ ἔκθεσις συνετάχθη παρὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου.

Ἄρθρ. 8. Αἱ δίκαι περὶ τῶν κατὰ τοὺς ἀγροὺς πραττομένων πταισμάτων προτιμῶνται τῶν ἄλλων ἐνωπίων τῶν πταισματοδικῶν, οἱ δὲ δημόσιοι κατήγοροι ὑποχρεοῦνται νὰ εἰσάγουν εἰς τὰ πταισματοδικεῖα κατὰ προτίμησιν τὰς τοιαύτας δίκας.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 9. Ἐὰν οἱ διοριζόμενοι πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας πραγματογνώμονες ἀμελήσωσι τὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρόνους αὐτῶν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 10—50 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 10. Τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1835 νόμου προσδιοριζόμενον δικαίωμα συλλήψεως τῶν ζώων μεταρρυθμίζεται ὡς ἑφεξῆς·

Διὰ μὲν τὴν σύλληψιν τῶν μεγάλων ζώων, βοῶν, ἵππων, χαίρων, ὄνων κτλ. προσδιορίζεται δραχμὴ μία, διὰ δὲ τὴν σύλληψιν ἑκάστης αἰγὸς ἢ τράγου λεπτὰ τεσσαράκοντα, δι' ἕκαστον δὲ πρόβατον λεπτὰ 10.

Ἄρθρ. 11. Ὁσάκις τὰ συλληφθέντα ζῶα εἶναι πολλὰ, ὁ ἀγροφύλαξ ἢ ὁ συλλαμβάνων αὐτὰ κρατεῖ μέχρι τῶν πέντε ἐκ τούτων, διὰ τὰ ὁποῖα μόνον θέλει λαμβάνει σύλληπτρα, καὶ ἀπελαύνει τὰ λοιπὰ μακρὰν τῶν ἰδιοκτησιῶν.

Ἄρθρ. 12. Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ συλληφθέντος ζώου δὲν φροντίσῃ νὰ παραλάβῃ αὐτὸ ἀμέσως παρὰ τοῦ ἀγροφύλακος, ὁ τελευταῖος θέλει διατρέφει αὐτὸ πληρονόμενος παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου διὰ μὲν τὰ μεγάλα ζῶα ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον, διὰ δὲ τὰ μικρὰ ἀνὰ λεπτὰ δέκα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἀλλ' ἡ διατροφὴ των δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, μετὰ τὰς ὁποίας ἐκποιοῦνται ἐπὶ δημοπρασίας παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου.

Ἄρθρ. 13. Τὰ δικαιώματα συλλήψεως καὶ τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς τῶν ζώων εἰσπράττονται, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως δημοτικῶν φόρων νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς

ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ Π'. Τῆς 12 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ ἐν Ἀθήναις ἐθνικὴ Συνέλευσις ἐξέδοτο ψήφισμα περὶ παλαιῶν χρεῶν συνεπείᾳ τῶν ὑπὸ πολλῶν πληρεζουσίων γενομένων παρατηρήσεων, τοῦ ὁποίου ὅμως εἰς μάτην ἀναμένεται μέχρι τοῦδε ἡ πραγματοποίησις, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὴν Κυβέρνησιν νὰ ἐνασχοληθῇ εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος νομοσχεδίου, ὅπως λάβῃ ὁριστικὸν πέρας ἡ σπουδαία αὕτη ὑπόθεσις, ἥτις μένουσα οὕτω, προσβάλλει καὶ τῶν δανειστῶν καὶ τῶν ὀφειλετῶν τὰ συμφέροντα.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλουσι ληφθῇ ὑπ' ὄψιν αἱ τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Λακεδαίμονος παρατηρήσεις, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα τοῦ κεφ. Α'. ἅτινα ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν πίνακα, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Α'. Κεντρικὴ διοίκησις.

«Ἄρθρ.	1.	Προσωπικὸν	δρ. 61,720
»	2.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας.	» 11,500
»	3.	Ἀντιμισθία δικηγορ. συμβουλίων	1,200
»	4.	Ἀποστολὴ ὑπαλ. τοῦ ὑπουργείου	1,200
»	5.	Ἔξοδα ἀμαξῆς	3,600»

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἐκ δρ. 79,220 ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ὑφολέκτας Σπ. Ἀντωνόπουλον καὶ Ν. Ματθαίου, συνῆχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφ. Α'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γεώργιος Διαμάντης	
Δημήτριος Τσάκρης		Ν. Δελένδας	Ν
Γεώργιος Τσύκρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Ν. Βαρβαρῆγος	
Σκαρλάτος Σούτσος		Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Δ. Κοντόσταυλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Βελισάριος Νικολαΐδης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Π. Κολποδῖνος	Ν
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Γ. Πανοπριρτόπουλος	Ν
Βασίλειος Νώνης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Δημήτριος Ζῶτος		Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος	Ν
Γ. Ἰω. Γιολδάσης		Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Νικόλαος Ματθαίου	Ν

Ν. Χ. Παναγιώτου		Νικόλαος Μασχούλας	
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σπ. Πάλληκας	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Ν. Παναργιᾶς	
Α. Κορφιωτάκης		Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Γ. Γιατράκος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Π. Πατρινὸς	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Χρ. Τσιλαμιδᾶς	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	Ν
Α. Μαυροειδὴς	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Κεφάλας		Ἰωάν. Σκαβέντσος	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Γεώργ. Ναύτης	Ν
Κώνς. Ἰω. Κουρκουμέλης	Ν	Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Στ. Δάρης	Ν
Ἰω. Προβελέγιος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Ἰω. Ταταράκης		Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Σ. Βαρόπσης	Ν	Νικόλαος Ναζὸς	Ν
Χ. Σομμαρίπας		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Π. Δημητρακόπουλος		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Κυριάκος Πενηρόπουλος	
Α. Παπαδημητριάδης		Δημήτρ. Στάϊκος	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Ἰω. Ἀμβροσιάδης		Παντολέων Κουντουριώτης	
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Δημήτρ. Μπουδούρης	
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης		Σταμάτιος Γ. Δοκός	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Μ. Χουρμούζης	
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Καλαμάτας Τσουκαλᾶς	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος		Εὐαγγέλης Καντογιάννης	
Γρηγόριος Πατριαρχέας		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης	
Π. Κανελλόπουλος		Α. Μαντσαρης	Ν

Ἀνεγνώσθησαν εἶτα καὶ ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναπτάσεως τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν κεφ. Β', Γ' καὶ Δ' κατὰ τὰς γενομένας δι' ἀλλοτείων τροποποιήσεις ἐπὶ τῶν ἄρθ. 2 καὶ 4 τοῦ

κεφ. Β', τῶν ἄρθρων 1 καὶ 6 τοῦ Γ'. καὶ τῶν ἄρθρων 1, 4 καὶ 5 τοῦ κεφ. Δ'. καὶ μὲ τὰς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ κεφ. Δ'. ἐπομένας παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς·

Λοιμοκαθαρτήρια.

« Ὑπ' ὄψιν ἔχουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὸ εἰς τὴν δημόσιον ὑγείαν εὐάρεστα ἀποτελέσματα τῆς μακρᾶν τοῦ Πειραιῶς συστάσεως τοῦ λοιμοκαθαρτηρίου, θεωρεῖ ἐγκριτέαν τὴν διὰ τὴν μισθοδοσίαν τοῦ εἰδικοῦ ἰατροῦ ζητουμένην δαπάνην, ὡς καὶ διὰ τὴν σύστασιν λοιμοκαθαρτηρίου εἰς Μῆλον, ἐφ' ὅσον ὅμως εἶναι ἀναγκαία ἡ διατήρησις τούτου χάριν τῆς δημοσίου ὑγείας. »

Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα ὡς ἐτροποποιήθησαν οὕτω·

Κεφ. Β'. Διοίκησις ἐπαρχιῶν.

« Ἄρθρ. 1.	Προσωπικὸν τῶν νομαρχείων.		115,200
» 2.	» τῶν ἐπαρχείων.		211,140
» 3.	Ἔξοδα ὑπηρεσίας τῶν νομαρχείων		15,500
» 4.	» » τῶν ἐπαρχείων		26,310
» 5.	Ἔκτακτα ἔξοδα		10,000
			378,150 »

Κεφ. Γ'. Δημόσιος ἀσφάλεια.

« Ἄρθρ. 1.	Γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας		400,000
» 2.	Διοικητ. ἀστυνομία		64,740
» 3.	Ἐνοίκια καὶ σκευὴ φυλακῶν		12,000
» 4.	Μισθοὶ δεσμοφυλάκων		13,000
» 5.	Διατήρησις καταδίκων		188,000
» 6.	Ποινικὰ ἐργοστάσια		4,000
			681,740 »

Κεφ. Δ'. Δημόσιος ὑγεία.

« Ἄρθρ. 1.	Δημόσιοι ἰατροὶ		58,000
» 2.	Μαιευτικὸν κατάστημα		4,860
» 3.	Δημόσια λουτρὰ		2,400
» 4.	Θεραπευτήριον σπυροκιόλου		18,400
» 5.	Ὑγιεινομεία		197,860
» 6.	Λοιμοκαθαρτήρια		16,140
» 7.	Ἔκτακτα ὑγειονομικὰ		58,000
			356,160 »

Γενομένης εἶτα εἰδικῆς ἐφ' ἑκάστου κεφαλαίου, τοῦ μὲν Β'. ἐκ δρ. 378,150 τοῦ Γ'. ἐκ δρ. 681,740, καὶ τοῦ Δ'. ἐκ δρ.

356,160, ψηφορορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰς ἀνωτέρω πιστώσεις παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 τοῦ κεφ. Ε'. κατὰ τὰς διὰ δηλώσεως ἐπενεχθείσας ἐπὶ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 προσθαφαιρέσεις, ἔχοντα οὕτω·

Κεφ. Ε'. Δημόσιος οἰκονομία.

« Ἄρθρ. 1. Δενδρακομεῖον Ἀθηνῶν 7,150
» 2. Γεωργικὸν Σχολεῖον ἐν Τίρυνθι 49,071
» 3. Σχολεῖον τῶν τεχνῶν 28,935
» 4. Χορηγίαι ὑποτρόφων . . . . . 16,300 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 ἐκ δρ. 39,000 παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἐξ αὐτῶν 22,000 ἐσημειώθησαν διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ ἐν Ἀθήναις θεάτρου. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ πέρυσι τὸ ποσὸν αὐτὸ ἀποδειχθὲν ἀνεπαρκὲς, αὐξήθη διὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, καὶ ἐπειδὴ, ἂν καὶ ἐφέτος τὸ αὐτὸ σημειωθῇ ποσὸν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, θέλομεν πάλιν ἀναγκασθῇ νὰ ζητήσωμεν διὰ πιστώσεως αὔξησιν, θεωρεῖ προτιμότερον νὰ προστεθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἀπὸ τοῦδε ἓν ποσὸν ἐκ δρ. 14,000, τοῦ ὁποίου τὴν παραδοχὴν ἐξαιτεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς.

Τοῦ δὲ Βουλευτοῦ Ἐπιδ. Λιμηρᾶς ἀποκρούσαντος τὴν δαπάνην ὡς περιττὴν ἀπέναντι ἄλλων οὐσιωδεστέρων ἀναγκῶν, ἃς ὀφείλομεν νὰ ἐκπληρώσωμεν· ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι χωρὶς ν' ἀρνηθῇ τὴν ζητουμένην προσθήκην, παρατηρεῖ μόνον, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ Κράτους εἰσάγεται εἰς τὰς Βουλὰς διὰ Β. διαταγματος, διὰ τοῦ ὁποίου παραγγέλλονται οἱ ὑπουργοὶ νὰ ὑποστηρίξωσιν αὐτὸν ὡς ἔχει, ἕπεται ἀναγκαίως ὅτι πᾶσα μεταβολὴ πρέπει νὰ στηρίζηται εἰς Β. διάταγμα, καὶ οὐχὶ εἰς προφορικὴν τοῦ ὑπουργοῦ αἴτησιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον γνωρίζει καλῶς τοὺς τύπους καὶ οὐδεμίαν διδασκαλίας ἀνάγκην εἶχεν. Ἂν δὲ ζητῇ σήμερον τὴν προσθήκην τῶν 14,000 χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ τὸ ἀναγκαῖον διάταγμα, δὲν ἕπεται ὅτι καὶ ἠμέλησε νὰ προκαλέσῃ τὴν ἀπαιτουμένην Β. ἔγκρισιν, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ τοι συνταχθὲν τὸ ἀνῆκον περὶ τούτου διάταγμα καὶ ἐγκριθὲν ὑπὸ τῆς Α. Μ. δὲν ἐπεστράφη εἰς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐπειδὴ πρόκειται σήμερον ἡ ἐπιψήφισις τοῦ ἄρθρου, εἰς ὃ

ἀνήκει ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκη, τὸ ὑπουργεῖον στηριζόμενον εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς, ἦλθε μετὰ θάρρους νὰ ζητήσῃ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ποσότητα, διαβεβαιοῦν αὐτὴν ὅτι καὶ ἡ δήλωσις ἑτοίμη οὖσα, θέλει μετὰ μικρὸν προσαχθῇ εἰς τὸ Σῶμα. Ὁ προαγορεύσας λοιπὸν ὤφειλε νὰ ἐρωτήσῃ τὸ ὑπουργεῖον ἐὰν ὑπάρχῃ Β. διάταγμα ἐπιτρέπον τὴν ζητουμένην τῆς δαπάνης αὔξησιν, ἢ ἄνευ τούτου ν' ἀντικρούσῃ τὴν δαπάνην, ἐὰν δὲν παραδέχηται αὐτὴν κατ' οὐσίαν, καὶ οὐχὶ διὰ πλαγίων μέσων νὰ ἐμφαίνῃ δυσπιστίαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ἀπειλῶν, οὕτως εἰπεῖν, αὐτὴν δι' ἀρνήσεως ὅλως ἀνοικείου καὶ ἀκαταλλήλου.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας Βουλευτὴς Παρνασίδος, ὅτι δὲν ἐπίστευέ ποτε νὰ θεωρηθῇ ἀπειλὴ κατὰ τοῦ ὑπουργείου ἁπλῆ καὶ αθῴα ἐκπλήρωσις τοῦ Βουλευτικοῦ αὐτοῦ καθήκοντος. Οὔτε δυσπιστίαν εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ δείξῃ ἠθέλησεν, οὔτε τὴν δαπάνην νὰ ἀρνηθῇ ἐσκόπει, ἀλλ' ἁπλῶς μόνον εἶπεν, ὅτι ἡ ζητουμένη προσθήκη ἀπαιτεῖται νὰ στηρίζηται εἰς Β. διάταγμα, ἄνευ τοῦ ὁποίου οὐδεμία αὔξησις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐπιτρέπεται. Δὲν ἠδύνατο δὲ νὰ μαντεύσῃ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ὑπέβαλεν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς Βασιλίσσης τοιοῦτον διάταγμα, καὶ ὅτι δὲν ἐπεστράφη εἰσέτι, ἀφ' οὗ μάλιστα, ἐὰν ἡ σημειουμένη ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ποσότης ἀπεδεικνύετο ἀνεπαρκὴς, τὸ ὑπουργεῖον ἠδύνατο ἀκολούθως νὰ ζητήσῃ αὔξησιν διὰ συμπληρωτικῆς πιστώσεως, σύμφωνα μὲ τὸν περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμον, ὅστις διὰ τοιαύτας μάλιστα περιστάσεις ἐνομοθέτησε τὰς πιστώσεις, αἵτινες ἄλλως καθίστανται περιττὰι, ἐὰν ἠδυνάμεθα ἑκάστοτε νὰ μεταβάλλωμεν τὸν προϋπολογισμὸν, ἐγκεκριμένον ὄντα ὑπὸ τοῦ Βασιλέως.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἀδικεῖ τὸν βουλευτὴν, ἐὰν πᾶσαν αὐτοῦ παρατήρησιν θεωρῇ ὡς δυσπιστίαν ἐμφαίνουσαν, ἐν ᾧ μάλιστα ὤφειλε νὰ εὐγνωμονῇ εἰς πάντα, ὅστις ἐκ φιλικῶν αἰσθημάτων ὁρμώμενος, καταδεικνύει αὐτῷ τὰ λάθη του. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὴν ὀρθότητα τῆς παρατηρήσεως τοῦ προαγορεύσαντος, καὶ ὡς τοιαύτην τὸ ὑπουργεῖον ὤφειλε νὰ τὴν ἀσπασθῇ, αθῴαν καὶ εἰλικρινῆ οὖσαν, διότι οὐδεὶς βέβαια βουλευτὴς ὑπέθεσεν ὅτι τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ προκαλέσῃ τὸ ἀνῆκον Β. διάταγμα διὰ μίαν παρ' αὐτοῦ αἰτουμένην δαπάνην, ἀλλ' ὁ προαγορεύσας παρετήρησε μόνον, ὅτι πρὶν ἡ ζητηθῇ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκη, ἀπῃτεῖτο νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ περὶ ταύτης Β. διάταγμα.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ περὶ τ.

ζητουμένης προσθήκης διάταγμα ὑπάρχει, διότι ἄλλως τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς Βουλῆς τὴν ἔγκρισιν. Ἔφασκε λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Παρνασσίδος νὰ ἐρωτήσῃ ἁπλῶς τὸ ὑπουργεῖον ἐὰν ἡ ζητουμένη προσθήκη στηρίζηται εἰς διάταγμα, καὶ οὐχὶ νὰ προσβάλῃ τὸ ὑπουργεῖον ὡς ἐνεργοῦν κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου.

Ἐζήτησεν ἕτερος τὴν ἐντελῆ ἀπαλειψιν τῆς πρὸς διατήρησιν τοῦ θεάτρου δαπάνης, εἰπών, ὅτι αὕτη πρέπει νὰ πληρώνηται ἀπὸ τὸ δημοτικὸν ταμεῖον Ἀθηνῶν καὶ οὐχὶ ἀπὸ τὸ δημόσιον, διότι εἶναι ἄδικον νὰ πληρώνωσιν οἱ κάτοικοι τῶν ἄλλων ἐπαρχιῶν πρὸς διασκέδασιν τῶν ἐν Ἀθήναις διαμενόντων.

Ὑποστηριζάντων δὲ τὴν ἀνωτέρω πρόταιν τοῦ βουλευτοῦ Τήνου καὶ τοῦ βουλευτοῦ Ἐπιδ. Λιμηρᾶς, ἡ Βουλὴ, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ διὰ ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 5 μετὰ τῆς ζητηθείσης προσθήκης τῶν **14,000** καὶ ἀφῃρέσει τῶν διὰ τοῦ Βασ. διατάγματος γενομένων ἐλαττώσεων, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα **6, 7, 8, 9, 10** καὶ **11** κατὰ τὸν πίνακα καὶ μὲ τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς·

« Ἄρθρ. 5. Βραβεῖα καὶ συνδρομαὶ ὑπὲρ τῆς βιομηχανίας. »

Ἡ Βουλὴ δὲν ἐδίστασε πώποτε νὰ παρέξῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὅτας ποτὲ ἐζήτησε πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς βιομηχανίας δαπάνας. Διὸ καὶ ἤδη ἀμέσως συνιστᾷ ἡ ἐπιτροπή σας τὴν ἔγκρισιν τῆς ἐκ δραχμῶν **4000** ζητουμένης πιστώσεως πρὸς προμήθειαν γεωργικῶν ἐργαλείων καὶ ἑνὸς ἀτμαρότρου, πεποιθεῖα ὅτι τοιούτου εἴδους δαπάναι εἶναι μᾶλλον ὠφέλιμοι ἢ ἐπιζήμιοι εἰς τὸ δημόσιον, αὐξάνουσαι τὴν ἰδιωτικὴν καὶ κατὰ συνέπειαν τὴν δημοσίαν παραγωγήν. Ἀπὸ τῆς γεωργίας ἰδίως, ἥτις εἶναι ὁ παλαιότερος βιομηχανικὸς κλάδος παντὸς πεπολισμένου Κράτους, δύναται ἡ Ἑλλὰς νὰ ἐλπίσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν πόρων της. Διὰ πᾶσα ὑπὲρ αὐτῆς θυσία πρέπει νὰ προηγῆται παντὸς ἄλλου ἐξόδου. Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τοῦ ποθητοῦ σκοποῦ, τῆς ἐφαρμογῆς δηλονότι τῶν περιπλέον γεωργικῶν ἐργαλείων, δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως προμήθεια τούτων, ἀλλὰ πρέπει ἡ θυσία αὐτῆς νὰ προβῇ περαιτέρω· ἀνάγκη νὰ καλλιεργήσῃ ἰδίαις δαπάναις ἐκτάσεις τινὰς γαιῶν εἰς διαφόρους ἐποχὰς καὶ γωρία ἴτι, ὅπως καταδείξῃ ψηλαφητὴν τὴν ἐκ τῆς τελειοποιήσεως τῶν ἐργαλείων ὑποσχομένην εἰς τοὺς γεωργοὺς σημαντικὴν ὠφέλειαν, ἢ νὰ χαρίσῃ ἀντὶ νὰ πωλῇ εἰς τινας γαιοκτήμονας τὰ ἐρομηθευθησόμενα ἐργαλεῖα, μὲ τὴν ὑποχρέωσιν μόνον νὰ κάμωσιν αὐτῶν χρῆσιν πρὸς παραδειγματισμὸν τῶν

συμπολιτῶν των. Διὰ τοιούτων, λέγομεν, μέτρων δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς τῆς εἰσαγωγῆς τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀρότρων καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ οὐσιωδεστάτου αὐτοῦ βιομηχανικοῦ κλάδου, ὑποσχομένου καὶ τὸ δημόσιον ν' ἀποζημιώσῃ ἑκατονταπλασίως διὰ τὴν ἀγορὰν τῶν ἐργαλείων, καὶ τὴν γεωργικὴν τάξιν νὰ πλουτίσῃ.

Ἄρθρον 7. Γεωμετρικά.

Διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει ἐκτιθεμένους λόγους θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ἐγκριτέαν τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου παρουσιαζομένην αὔξησιν.

Ἄρθρον 8. Ταχυδρομεῖα.

Συμμεριζομένη ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἐκθέσει ἐκτιθεμένους λόγους, τοὺς ὑπαγορεύοντας τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου αὔξησιν, συνιστᾷ τὴν ἔγκρισιν αὐτῆς. Πιστεύει δ' ὅτι, συμπληρουμένου τοῦ προσωπικοῦ τῆς γενικῆς διευθύνσεως διὰ τῆς προσθήκης ἑνὸς ἑτέρου ὑπεραρίθμου ὑπαλλήλου, θέλει διευκολυνθῇ ἡ ὑπηρεσία καὶ ἡ ἔγκαιρος διανομὴ τῶν ἐπιστολῶν. »

Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα οὗτω·

« Ἄρθρ. 5. Βραβεῖα καὶ συνδρομαὶ πρὸς ἐμψύχωσιν τῆς βιομηχανίας	δραχ.	**45,000**
Ἄρθρ. **6.** Ἐθνικὴ τραπεζα	»	**4,800**
» **7.** Γεωμετρικὰ	»	**37,340**
» **8.** Γεν. διεύθυνσις τῶν ταχυδρομείων	»	**38,688**
» **9.** Διεύθ. τῶν κατ' ἐπαρχίας ταχυδρ.	»	**47,316**
» **10.** Μετακομιδὴ γραμμάτων	»	**95,948**
» **11.** Ἀπόδοσις δικαιωμάτων	»	**60,000.**

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου **12** παρετήρησεν ὁ βουλευτὴς Καλαβρύτων, ὅτι πέρυσιν εἶχε σημειωθῇ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ἓν ποσὸν **10,000** δρ. πρὸς ἀποζήμιωσιν τῶν ἐκ τῆς διαβάσεως τοῦ ποταμοῦ σχηματιζομένων ἑλῶν, ἥτις ὅμως δὲν ἐπραγματοποιήθη δυστυχῶς εἰσέτι, καὶ διὰ τοῦτο παρακαλεῖ τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ ταχύνῃ τὴν ἔναρξιν τοῦ τόσον ἀναγκαίου καὶ ἐπωφελοῦς τούτου ἔργου.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι θέλει λάβει τὴν δέουσαν πρόνοιαν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον **12**, ἐλαττωθὲν διὰ δηλώσεως κατὰ **20,000** δρ., μὲ τὰς ἑπομένας παρατηρήσεις τῆς ἐπιτροπῆς·

Ἄρθρον **12**. Ἀποζημιώσεις ἑλῶν καὶ τελμάτων.

« Ἐκτιμῶσα ἡ ἐπιτροπὴ τὰ ἐνεργητικὰ διά τε τοὺς γαιοκτή-

μονας πολίτας καὶ τὸ δημόσιον ἀποτελέσματα, ἅτινα ὑπόσχεται ἡ ἐκκαθάρισις τῆς κοίτης τοῦ ποταμοῦ Παμίσου καὶ ἡ διοχέτευσις τοῦ ὕδατος, τοῦ Ἁγίου Φλώρου καλουμένου, ὡς καὶ ἡ ἀποξήρανσις τῶν κατὰ τὴν Τεγέαν καὶ Μαντίνειαν σχηματιζομένων κατ' ἔτος λιμνῶν, δὲν διστάζει νὰ συστήσῃ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς ζητουμένης πιστώσεως.»

Ἔχει δ' οὕτω·

« Ἄρθρ. 12. Ἀποξήρανσις ἑλῶν καὶ τελμάτων. δρ. 31,000»

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. Ε'. ἐκ δραχ. 467,609:32 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὑφ' ἓν προσαρτώμενον τῇ ψηφοφορίᾳ πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τοῦ κεφ. διὰ ψήφων 68 κατὰ 2.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Κεφ. Ε'. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Δ. Π. Πετροπουλάκης	
Λουκᾶς Λόντος	N	Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	N	Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου	N
Πέτρος Καμπάνης	N	Γεώργιος Κονδύλης	N
Νικόλαος Π. Καΐρης	N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ἰωάννης Ἀποστολίδης	O
Δημήτριος Τσόκρης		Βασίλειος Νώνης	N
Γεώργιος Τσόκρης	N	Σταμάτιος Μήτσας	N
Νικόλαος Ἰατρός		Δημήτριος Ζῶτος	
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Γ. Ἰω. Γιολδάσης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Ν. Α. Γρανίτσας	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Σταῦρος Βλάχος		Σ. Χ. Στερανόπουλος	N
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Σωτήριος Στράτος		Σόλων Κρεστενίτης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Δημήτριος Ἀθανασίου	N
Φίλων Φίλωνος	N	Γεώργιος Διαμάντης	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Ν. Δελένδας	N
Νικόλαος Τσέλιος	N	Δ. Γαβρᾶς	N
Κωνστ. Γριβογεώργης	N	Ν. Βαρβαρῆγος	

Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης		Ἰω. Προβιλέγιος	N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	N	Ἰω. Ταταράκης	
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	N	Σ. Βαρότσης	N
Ἠλίας Παπαδαΐτης	N	Χ. Σουμαρίπας	
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N	Π. Δημητρακόπουλος	
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	N
Ἰωάννης Ζάρκος	N	Α. Παπαδημητριάδης	
Α. Κανπόσταυλος	N	Δ. Κοκοτάκης	N
Βελισάριος Νικολαΐδης	N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Μπαλάφας		Ἰωάννης Εὐσταθίου	N
Πέτρος Δελιγιάννης	N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος		Γεώργιος Μπάνης	N
Κωνς. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιεράκος	N
Νικόλαος Μπούκουρας		Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	
Π. Κολποδίνος	N	Δημήτριος Πουλικάκος	
Ἐμμ. Ἀντίπας	N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	
Γ. Πανσπυρτόπουλος	N	Π. Χριστόπουλος	N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρῆστος Ῥάγκος	N	Νικόλαος Μοσχούλας	
Εὐθ. Κανελλόπουλος	N	Σπ. Πέλλικας	N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος		Ν. Πανουργιᾶς	
Νικόλαος Ματθαίου	N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	N
Ν. Χ. Παναγιώτου		Εὐθ. Κεχαγιᾶς	N
Σ. Κοπανίτσας	N	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Π. Πατρινὸς	
Α. Καρφιωτάκης		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Γ. Γιατράκος	N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	
Λουκᾶς Στεφάνου	N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Ἰω. Σκαβέντσος	N
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Γ. Νικολάου	N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος		Γεώργιος Ναύτης	N
Α. Μαυροειδὴς	N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	N
Γ. Κεφάλας		Ἀν. Ῥενουάρδος	N
Ἀναγνώστης Τσάκας	N	Στ. Δάρας	N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης	N	Παναγιώτης Ψάθης	N
Παναγιώτης Παπατσώνης		Νικόλαος Νάζος	O
Σπ. Ἀντωνόπουλος	N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	N

Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . . Ν
Δημ. Σταίκος . . . . . Ν	Γεώργιος Ριζόπουλος . . . . Ν
Α. Κυζάνης . . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Παντολέων Κωντουριώτης . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . . Ν
Δημήτριος Βουδούρης . . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Ἐγίνοντο μετὰ ταῦτα δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὸν πίνακα τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. ΣΓ. ἔχοντα οὕτω·

« Κεφ. ΣΓ. Δημόσιοι οἰκοδομαί.

Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ καὶ ἔξοδα ὑπηρεσίας . . . δρ. 4,000

» 2. Ἐπισκευαὶ δημοσίων οἰκοδομῶν . . » 10,000 »

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 παρετήρησέ τις, ὅτι ἐγένετο ἄλλοτε λόγος περὶ ἀνεγέρσεως στρατωνίσκου εἴς τινα θέσιν τῆς Λαμίας, λίαν ἀναγκαίου διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς ἐκεῖθεν διερχομένης ὁδοῦ, καὶ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ σπεύσῃ τὴν πραγματοποίησίν της.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ὑποσχεθέντος ὅτι θέλει διατάξει τὰ δέοντα, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἐλαττωθὲν διὰ δηλώσεως κατὰ δρ. 126,000 μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦΑΛ. Γ'. Ἄρθρον 3. Δημόσιοι οἰκοδομαί.

« Ἐκφρασθείσης ἐπανειλημμένως τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν κατὰ τὸ Κράτος διαφόρων ἰαματικῶν ὑδάτων, νομίζει περιττὸν νὰ ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, δι' οὓς θεωρεῖ ἐγκριτέαν τὴν πρὸς ἀνέγερσιν δωματίων τινῶν εἰς τὰ ἐν Κύθνῳ λουτρὰ ζητουμένην πίστωσιν. Εὔχεται δ' ἵνα ὄχι μόνον τὴν ἀγγελλομένην ἐπισκευὴν ἤδη ταχέως πραγματοποιουμένην, ὅπως καὶ ὠφελιμωτέρα εἰς τοὺς πάσχοντας καὶ λυσιτελεστέρα εἰς τὸ δημόσιον καταστῇ ἡ χρῆσις τῶν ἰαματικῶν αὐτῶν ὑδάτων, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων κατὰ τὸ Κράτος ὁμοίων πηγῶν τοιαύτην πρόνοιαν λαμβανομένην ἴδῃ.

Εὐτυχῆ δὲ λογίζεται ἑαυτὴν ἡ ἐπιτροπὴ ἐρχομένη νὰ συστήσῃ τὴν ἔγκρισιν τῆς ζητουμένης δαπάνης διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ποτμικοῦ σωφρονιστηρίου. Ἡ ἰδέα ὄντως ὅτι τὰ ἀτυχῆ ἐκεῖνα μέλη τῆς κοινωνίας, ἅτινα εἴτε ἐκ φύσεως στερηθέντα τοῦ ὀρθοῦ νοὸς, εἴτε μὴ διδαχθέντα παιδιόθεν τὰ πρὸς τοὺς ὁμοίους των καθήκοντα, κατέστησαν ἐπιζήμια εἰς τὴν κοινωνίαν, ὀφείλουσαν μὲν ἐκ φυσικοῦ ἐνστίκτου ν' ἀπομακρύνῃ

ἀπ' αὐτῆς πᾶν ἐπιζήμιον εἰς τὴν κοινὴν εὐπραγίαν, νὰ μὴ ἐφαρμόζῃ δὲ μέτρα ἀποκρουόμενα ὑπὸ τοῦ αἰσθήματος τῆς φιλανθρωπίας καὶ τοῦ χριστιανικοῦ καθήκοντος· ἡ ἰδέα, λέγομεν, ὅτι ἡ τύχη τῶν ἀποπεπλανημένων αὐτῶν μελῶν τῆς κοινωνίας προσείλκυσε τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως τῆς Α. Μεγαλειότητος, μετριάζει τὴν θλῖψιν, ἣν φυσικῶς ἐμπνέει εἰς τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας τὸ ἔγκλημα. Εἶναι δὲ τοσοῦτον μᾶλλον παρήγορος, καθόσον, ἐνῷ ἡ κοινωνία τίθησι φραγμὸν κατὰ τῶν προσβολῶν τῶν ἀνιάτων αὐτῶν μελῶν της, ὄχι μόνον θέλουσι μετριασθῇ τὰ δεινά, ἅτινα ὑφίσταντο, ἐγκαθειργμένοι ὡς ἦσαν μέχρι τοῦδε ἅπαντες οἱ ἐγκληματίαι καταδίκοι, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἐπιχειρουμένῳ ἱδρύματι θέλουσιν ἀσχολεῖσθαι εἰς βιομηχανικόν τι ἔργον, ὅπερ πρὸς τὴν τοῦ πνεύματος διασκέδασιν καὶ χρηματικὴν ὠφέλειαν θέλει παρέχει αὐτοῖς. Ἐκτὸς δὲ τούτου πολλοὶ, ἐξερχόμενοι τοῦ σωφρονιστηρίου αὐτοῦ, ἔσονται ὄχι μόνον ἔγκρατεῖς τέχνης τινὸς, ἣν ἐξασκοῦντες δύνανται νὰ διαγωγὴν τὸν ὑπόλοιπον βίον ἀνέτως καὶ φίλοι τῆς κοινωνίας, ἣν θέλουν εὐλογεῖ ἀντὶ νὰ μέμφωνται διὰ τὴν εὐεργετικὴν ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοιαν, ἀντὶ τοῦ κακοῦ, ὅπερ εἶχον προξενήσει, ἀλλὰ καὶ κάτοχοι χρηματικοῦ τινος ποσοῦ, ὅπερ θέλει δίδοσθαι αὐτοῖς διὰ τὴν ἐν τῇ φυλακῇ ἐργασίαν των, ἐν ᾧ ἀφ' ἑτέρου τὸ δημόσιον θέλει ὠφελεῖσθαι ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῶν τὸ πρὸς διατροφὴν τῶν ἀναγκαιούντων ποσόν. Ἀπονέμουσα δ' ἡ ἐπιτροπὴ σας τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν Κύριον Πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εὐγνωμοσύνην διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ τοσοῦτον ἀγαθοεργοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν ἵνα συστήσῃ τὴν ταχεῖαν ἐπιδίωξιν τοῦ ἔργου.

Ὁμοίαν ἔπαινον φρονοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι ὀφείλει ν' ἀπονείμῃ διὰ τὸν ἐπὶ τῆς νήσου Ψυτταλείας ἀνεγερθέντα φάρον, συνιστᾷ τὴν ἐπιψήφισιν τῆς ζητουμένης δαπάνης διὰ τὴν ἀνέγερσιν σήματος ἐπὶ τῆς μεταξὺ Εὐβοίας καὶ Φθιώτιδος ὑφάλου, εὐχομένη ν' ἀκούσῃ ἀνεγειρόμενον καὶ κατὰ τὸν Καφηρέα φάρον. Τοιαῦτα δημόσια ἔργα πρὸς τὴν εἰς τὴν ἑλληνικὴν ναυτιλίαν παρεχομένην ὠφέλειαν, οὐκ ὀλίγην ὑπόληψιν περιποιοῦσιν εἰς τὸ ἔθνος καὶ ἐξωτερικῶς.»

Ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον ὡς ἐτροποποιήθη οὕτως·

« Ἄρθρ. 3. Κατασκευὴ δημ. οἰκοδομῶν . . . 97,600 »

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 117,600 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπτηνθείσης ψηφαλεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον

πρωτόκολλον ψηφοφορίας, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ταμιφηφεῖ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴν τὸ κεφ. Ϛ΄. τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Ν. Δελένδας . . . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . .
Νικόλαος Ἰατρός	Θρασύβουλος Ζαΐμης . . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Σταῦρος Βλάχος	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Σωτήριος Στράτος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Πέτρος Δηλιγιάννης . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος . .
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Π. Κολποδῖνος . . . . . N
Γεώργιος Κανδύλης. . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Γ. Πανοπριρτόπουλος . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος.
Βασίλειος Νώννης . . . . N	Χρῆστος Ράγκος . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ἐμμ. Τσοῦχλος . . . . .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . .
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N

Ἐμμ. Μελετόπουλος	Σπ. Ἠλλήνκας . . . . . N
Α. Κορφιωτάκης	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Κωνστ. Βλάμης . . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἰω. Ν. Τσιμπακόπουλος . .	Π. Πατρινὸς . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Α. Μαυρειδῆς . . . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Γ. Κεφάλας	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀναγν. Τσάκας . . . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης N	Γεώρ. Ναύτης . . . . . N
Παναγ. Παπατσώνης. . . .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N
Ἰωάν. Προβιλέγιος . . N	Στ. Δάρας . . . . . N
Ἰω. Ταταράκης	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Χ. Σουμαρίπας	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . .	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Α. Κιζάνης . . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Γεώργιος Μαβειμοχωρίτης .	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Σταμάτιος Δοκὸς . . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Μ. Χουρμουζης . . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Γεώργιος Ριζόπουλος . . . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .
Π. Χριστόπουλος . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθὲν εἶτα ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρ. 1 τοῦ κεφ. Ζ΄. ὡς ἐτροποποιήθη διὰ δηλώσεως, ἔχον οὕτω·

«ΚΕΦ. Ζ΄. Ὁδοποιία.

«Ἄρθρ. 1. Ἐπισκευὴ δημοσίων ὁδῶν . . . . δρ. 71,000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ἀφ' ὅτου ἀνηγέρθη ἡ πόλις τῆς Σπάρτης, ὁλόκληρος ἡ ἐπαρχία παρεκάλεσε τὴν κυβέρνησιν νὰ προντίσῃ διὰ τὴν κατασκευὴν δημοσίας ὁδοῦ μέχρι Γυθείου, προσενεγκοῦσα ἀνάλογον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων. Ἐπίσης δὲ ἀπὸ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τῆς Βουλῆς οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς ἐπαρχίας δὲν ἔπαυσαν ἐπικαλούμενοι τὴν πρόνοιαν τῆς κυβερνήσεως ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ὁδοῦ, καὶ κατώρθωσαν μάλιστα νὰ σημειωθῇ εἰς ἕνα τῶν παρελθόντων προϋπολογισμῶν ἀνάλογόν τι ποσόν, ἀλλὰ δυστυχῶς μέχρι τοῦδε δὲν ἐγένετο τοῦ ἔργου ἡ ἔναρξις. Τὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παράκλησιν ἐπαναλαμβάνει καὶ σήμερον μετὰ πλειοτέρας μάλιστα θερμότητος, καθ' ὅσον ἡ σύστασις τῶν ἀτμοπλοίων θέλει προκαλέσει μετὰ μικρὸν τοῦ ἐμπορίου τὴν κίνησιν, ἡ δὲ Λακεδαίμων πλουτεῖ προϊόντων, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Γυθείου μετακόμισις ἀποβαίνει σχεδὸν ἀδύνατος διὰ τὴν ἔλλειψιν ὁδοῦ. Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν μεγάλων ὑλικῶν ὠφελειῶν, τὰς ὁποίας θέλει συνεπιφέρει ἡ τῆς ὁδοῦ κατασκευή, θέλει τὰ μέγιστα συντελέσει καὶ εἰς τὴν τοῦ λαοῦ ἐξημέρωσιν καὶ ἠθικοποίησιν, διευκολυνομένης τῆς συγκοινωνίας. Παρακαλεῖ λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν νὰ πέμψῃ ἐκεῖσε ἕνα μηχανικόν, ὅστις ἐξετάσας ἐπιτοπίως τὸ μέρος, νὰ συντάξῃ τὸν ἀπαιτούμενον προϋπολογισμὸν τῆς δαπάνης, καὶ γίνῃ οὕτω ἔναρξις ἑνὸς τοσοῦτον ἐπωφελοῦς ἔργου.

Ὑποστηρίξαντος δὲ τὴν ἀνωτέρω πρότασιν καὶ τοῦ βουλευτοῦ Γυθείου, καὶ ἄλλου τὰς αὐτὰς ἀπευθύναντος εἰς τὸ ὑπουργεῖον παρατηρήσεις διὰ τὴν μεταξὺ Ἰτιᾶς καὶ Σκάλας τῆς Ἀμφίσσης ὁδόν· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργός, ὅτι εἰς τὸ ἀντικείμενον τῆς ὁδοποιίας πρὸ πολλοῦ ἀσχολεῖται τὸ ὑπουργεῖον, καὶ διαβεβαιοῖ τὴν Βουλὴν ὅτι θέλει πραγματοποιήσει τὰς εὐχὰς τῶν προαγορευσάντων, καθ' ὅσον ὅμως τὸ ἐπιτρέψει ἡ οἰκονομικὴ τοῦ Κράτους κατάστασις. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι ἡ ἀπὸ Σπάρτης εἰς Γύθειον ὁδὸς δὲν εἶναι ἔργον τυχαῖον, διότι καὶ χρόνου πολλοῦ καὶ δαπάνης μεγάλης ἀνάγκην ἔχει, καὶ δὲν θέλει νὰ μένωσιν ἡμιτελῆ τοιαῦτα ἔργα, καὶ οὕτω νὰ καταστρέφωνται ματαιουμένης τῆς γενομένης πρὸς ἔναρξιν τοῦ ἔργου δαπάνης. Τὸ ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζον τὴν ἀνάγκην τῆς κατασκευῆς τοιούτων ὁδῶν, ζητεῖ ν' ἀναβάσῃ εἰς ἐργολάβους τὸ ἔργον, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον διαφόρους ἔκαμε δοκιμασίας, καὶ πιστεύει ὅτι μετ' οὐ πολὺ θέλομεν ἔχει διαφόρων ἐργολάβων προτάσεις ἀρκετὰ ἐπωφελεῖς. Ἅμα δὲ ληφθῶσιν

αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος προτάσεις, θέλει σπεύσει νὰ φέρῃ ἀμέσως τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς ἀπὸ Σπάρτης εἰς Γύθειον ὁδοῦ δὲν ἔχει ἀνέγκλητον οὔτε μεγάλων ἐξόδων οὔτε χρόνου πολλοῦ, διότι ὁ τόπος εἶναι λίαν ὁμαλός· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς διὰ τῆς δηλώσεως ἐτροποποιήθη, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Η', ἔχοντα οὕτω·

«Ἄρθρ. 2. Κατασκευὴ δημ. ὁδῶν. 81,500

ΚΕΦ. Η'. Λιμένες.

Ἄρθρ. 1. Ἀνέγερσις φάρων 2,500

» 2. Καθάρισις λιμένων. . . . . 15,000»

Γενομένης δὲ εἰδικῆς ἐφ' ἑκατέρων τῶν κεφαλαίων, τοῦ μὲν 2'. ἐκ δρ. 152,500, τοῦ δὲ Η'. ἐκ δρ. 17,500, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόπολλα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὰς πιστώσεις αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθὲν ἑπομένως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κεφ. Θ'. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Θ'. Ἄρθρον 1. Γενικαὶ βοήθειαι.

«Ἂν καὶ ἀπὸ πολλοῦ ἐγένετο ἔναρξις πρὸς ἀνέγερσιν τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, κεκτημένης οὐκ εὐκαταφρόνητον ναυτικόν, ὅπερ παρέρχεται ἐγχωρίου λιμένος, μ' ὅλα ταῦτα, καθ' ἃς ἡ ἐπιτροπὴ ἔχει πληροφορίας, ὄχι μόνον ἐλάχιστα προέβη τὸ ἔργον ἕνεκα τῆς μὴ ἐγκαίρου παρουσίας τοῦ ἁρμοδίου μηχανικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐπαναλημμένας ὑπέστη ὁ δῆμος καὶ ὁ ἐργολάβος ζημίας ἕνεκα τῆς ἀκαίρως ἐκτελουμένης ἐργασίας. Ἀναγνωρίζουσα δὲ ἡ ἐπιτροπὴ τὴν ὑπὸ τοῦ δήμοσίου ὀφειλομένην εἰς τοιαῦτα κοινωφελῆ ἔργα ἐμψύχωσιν, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ συνδρομὴ αὕτη ἔσεται ἀποτελεσματικωτέρα, ἂν ἡ Κυβέρνησις φροντίσῃ ν' ἀποστείλῃ ἐγκαίρως τὸν καταλληλον μηχανικόν, καὶ διατηρῇ αὐτὸν καθ' ὅλον τὸν χρόνον, καθ' ὃν εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ ἐκτελῆται ἡ ἐργασία αὕτη, τῆς ὁποίας τὴν πραγματοποίησιν εἰσύστησεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου, εἰπὼν, ὅτι ἂν ἡ Κυβέρνησις δὲν ἀποστείλῃ μηχανικόν, τὸ ἔργον δὲν θέλει περαιωθῇ».

Ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη αὐτὸ δι' ἀναστάσεως ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 2, ἔχοντα οὕτω κατὰ τὰς ἐλαττώσεις·

«ΚΕΦ. Θ'. Βοήθειαι.

Ἄρθρ. 1. Γενικαί. 7,000

» 2. Ἰδιαίτερα. . . . . 98,000 »

Ἐγένετο τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ κεφ. αὐτοῦ ἐκ δρ. 105,000, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κεφ. 10 ἄνευ ἄρθρων « ἔξοδα παρελθουσῶν χρήσεων » αὐξηθέντος διὰ δηλώσεως εἰς δρ. 26,882: 10, ψηφορία ὁμοία ταῖς προηγηθείσαις ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκατέρας τὰς πιστώσεις παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον τοῦ Α. κεφαλαίου, ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη αὐτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα αὕτως·

ΚΕΦ. Α'. Κεντρικὴ ὑπηρεσία.

«1. Προσωπικὸν τοῦ ὑπουργείου . . . . . 32,520.
2. Ἔξοδα . . . . . 7,000.»

Ἀνεγνώσθησαν δὲ καὶ ἅπαντα τὰ ἄρθρα τοῦ Β'. κεφαλαίου μετὰ τῶν ἐπὶ τοῦ 8 καὶ 10 παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν ὡς ἕπεται·

ΚΕΦ. Β'. ἄρθρ. 8. Περιθάλψεις.

«Ἐκτιμῶσα ἡ ἐπιτροπὴ τοὺς ἀγῶνας καὶ τὰς θυσίας, ἃς πολλὰ μέλη τοῦ Κλήρου προσήνεγκαν ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, συμμερίζεται τῆς γνώμης τοῦ κυρίου ὑπουργοῦ τοῦ νὰ παρέχηται ἀνάλογος ἐξοικονόμησις εἰς τὰ σεβαστὰ αὐτὰ πρόσωπα πρὸς ἀνακούφισιν τῶν στερήσεων, ἃς ὑποφέρουσι κατὰ τὸ γῆρας των ἤδη, καὶ ἀπάτισιν μέρους τῆς πρὸς αὐτοὺς ὀφειλομένης εὐγνωμοσύνης.

Ἄρθρ. 10.

Οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἀγνοεῖ τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, ἅτινα ὑπάρχεται εἰς τὴν κοινωνίαν ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ Κλήρου, διότι πάντες γινώσκομεν ὅτι ἀπ' αὐτοῦ ἄρχεται ἡ πρώτη τῶν τέκνων μας προστήλωσις εἰς τὴν παιδείαν, καὶ ὅτι οἱ λειτουργοὶ αὐτοὶ τοῦ Ὑψίστου μεγίστην δύνανται νὰ ἐξασκήσωσιν ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ λαοῦ, περιοριζόντες τὰς ἀκαθέκτους ὁρμάς του, ὑφ' ὧν κυρίως ὠθεῖται εἰς τὰς κατὰ τῆς κοινωνίας ἐπιβλαβεῖς πράξεις. Ἡ ἐπιρροὴ δ' αὕτη εἶναι τοσοῦτον μᾶλλον μείζων καὶ λυσιτελεστέρα, ὅταν τὰ ὄργανα αὐτὰ γινώσκωσι τὰ ἴδια αὐτῶν καθήκοντα, ὅπερ διὰ μόνης τῆς παιδείας δύνανται ν' ἀποκτήσωσι. Διὸ ἀσμένως ἔγνω ἡ Βουλὴ κατὰ τὸ π. ε. τὴν περὶ συντάξεως ἱερᾶς χρηστομαθείας πρόθεσιν, καὶ ἐπεψήφισε τὴν ζητηθεῖσαν πρὸς τοῦτο

πίστωσιν. Εἰκάζουσα δ' ἐκ τῆς ζητουμένης αὐξήσεως τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀναδεχθέντος τὴν σύνταξιν προσώπου ὅτι τὸ ἔργον ἔσεται τελειότερον ἢ ὅσον κατ' ἀρχὰς ὑπελήφθη, καὶ γνωμοδοτοῦσα ἡ ἐπιτροπὴ ὑπὲρ τῆς ἐγκρίσεως, εὔχεται ὅπως τάχιστα ἴδῃ πραγματοποιούμενον τὸν σκοπὸν αὐτόν.»

Ἡ δὲ Βουλὴ παρεδέχθη ἕκαστον τούτων δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττώσασα τὸ μὲν 4 ἄρθρον κατὰ δρ. 2,160, τὸ δὲ 5 κατὰ 840 ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὑποβληθέντος περὶ ἐλαττώσεως τῶν προϋπολογισμῶν Β. διατάγματος. Ἔχουσι δὲ τὰ ἄρθρα ὡς ἑρεξῆς·

ΚΕΦ. Β'. Κλῆρος.

«1. Ἐπιμίσθια συνοδικῶν . . . . . 27,360.
2. Ἔξοδα . . . . . 2,575.
3. Ἐπίδομα ἐπισκόπων . . . . . 108,000.
4. Μισθοὶ ἱεροκηρύκων . . . . . 15,120.
5. Μισθοὶ ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς . . . 3,360.
6. Μισθοὶ τοῦ ἐρημερίου καὶ νεωκόρου τῆς ἐν Μονάχῳ ἐκκλησίας . . . . . 2,480.
7. Προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὸν κλῆρον . 3,600.
8. Περιθάλψεις . . . . . 1,800.
9. Τόκοι 22:88
10. Ἔκδοσις ἐκκλησιαστ. χρηστομαθείας . . 5,790.
11. Διὰ τὸν καταρτισμὸν βιβλίων τῶν ἐνοριῶν . . . . . 540.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, ἀναβατνόντων τοῦ μὲν Α. εἰς δραχ. 39,520, τοῦ δὲ Β'. εἰς 170,647:88, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Μετὰ τοῦτο ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ Γ'. κεφαλ. μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

ΚΕΦ. Γ'. ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν Πανεπιστημίου.

«Ἀφορῶσα ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν ἐκ τῆς συμπληρώσεως τῶν ἑδρῶν τοῦ Πανεπιστημίου προσδοκωμένην τελειοποίησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἑλλήνων, οἵτινες ἕνεκα τῆς ἀτελείας αὐτῆς εἴτε ἠμιμαθεῖς μένουσιν εἴτε πρὸς τελειοποίησιν των ἀναγκάζονται ν' ἀπέρχωνται εἰς ξένα Πανεπιστήμια, ὑποκείμενοι εἰς ὑπερόγκους δαπάνας, ὄχι μόνον δὲν διστάζει τὴν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ π. ε. σημειωθεῖσαν δαπάνην νὰ παραδεχθῇ, ἀλλὰ καὶ

συνιστᾷ διὰ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὴν ὅσον οἷόν τε σπουδαιοτέραν πρὸς πραγματοποίησίν της μέριμναν, ὅπως ἐπενεχθῇ τελειοτέρα ἡ συμπλήρωσις αὐτῆς.

Φρονοῦσα δ' ὅτι διὰ τῆς παρὰ τῷ Καθηγητῇ τῆς βοτανικῆς προσθήκης τοῦ ζητουμένου βοηθοῦ θέλει ἐπέλθει οἰκονομία ἱκανοῦ χρόνου εἰς τὴν ἐργασίαν τούτου, καὶ ὅτι ἑπομένως ὁ χρόνος οὗτος θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ μαθήματος, συνιστᾷ καὶ τὴν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ζητουμένην αὔξησιν.»

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι λυπεῖται ἐπειδὴ, λαμβάνων τὸν λόγον περὶ τοῦ Πανεπιστημίου, ἔχει τὴν τιμὴν νὰ ἦναι μέλος αὐτοῦ· ἀλλὰ, καθὼς εἰς βουλευτὴς ὁμιλεῖ ὑπὲρ ἑαυτοῦ, οὕτω καὶ ὁ καθηγητὴς ἀγορεύων ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου, ἔχει ὑπ' ὄψιν ἓν σύστημα, ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τοῦ ὁποίου φέρει τὸν λόγον. Ἡ ἵδρυσις τοῦ Πανεπιστημίου ὑπῆρξε λίαν ἐπωφελὴς, καὶ ὤφειλε μάλιστα νὰ εἴπῃ, ὅτι περιποιεῖ τιμὴν εἰς τὸ Ἔθνος, διότι μετὰ τόσας καταστροφὰς καὶ δυστυχίας, ἀφ' ὧν ἐξῆλθεν, ἡ σύγχρονος, οὕτως εἰπεῖν, ἵδρυσις Πανεπιστημίου εἶναι σπάνιον φαινόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν. Μὴ λησμονήσωμεν ὅμως ὅτι πρέπει συγχρόνως νὰ καταστήσωμεν τὸ Πανεπιστήμιον ὅσον ἔνεστι ὠφελιμώτερον εἰς τὸν σκοπὸν τῆς συστάσεώς του, καὶ νὰ φέρωμεν τοὺς καθηγητάς εἰς θέσιν, ὥστε νὰ ἐπασχολῶν ὁλόκληρον τὴν προσοχὴν καὶ μελέτην των ὑπὲρ τοῦ Πανεπιστημίου, χωρὶς νὰ περισπῶνται εἰς ἐργασιῶν ἄλλων διὰ νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἀνάγκας των. Ἐκ τοιαύτης ἰδέας ὁρμώμενος κατ' ἀρχὰς καὶ ὁ νομοθέτης, οὐ μόνον περιέβαλε τοὺς Κ. Καθηγητὰς μὲ βαθμὸν ἀρειοπαγίτου, ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ ἀφιερωθῶσιν εἰς μόνην τὴν καθηκούσαν των, τοὺς ἐχορήγησε καὶ μισθοδοσίαν ἀρειοπαγίτου, ἤτοι 350 δραχμάς. Ἡ πρόνοια δὲ αὕτη τοῦ νομοθέτου εἶχε τὸν λόγον της, διότι ἐν Γερμανίᾳ, ἐν ᾗ τοσοῦτον ἀναπτύσσονται τὰ φῶτα καὶ αἱ ἐπιστῆμαι, οἱ καθηγηταὶ τῶν πανεπιστημίων ἐχούσιν ὕψηλα τὰ τῆς ὑπάρξεως μέσα, καὶ τοῦτο εἶναι εἷς ἐκ τῶν λόγων, δι' οὓς ἀφιεροῦνται εἰς μόνον τὸ ἔργον των. Παρ' ἡμῖν ὅμως, ἐπελθούσης τῆς ἀνάγκης οἰκονομικῶν μέτρων, ὡς ἐλαττώθη τὸ 1842 ἡ μισθοδοσία τῶν ἀρειοπαγιτῶν εἰς 300 δραχμάς, ἠλαττώθη ἐπίσης καὶ ἡ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου· ἀλλ' εἰς τοὺς ἀρειοπαγίτας ἀπεδόθη μετ' οὐ πολὺ πλήρης ἡ μισθοδοσία των, οἱ δὲ καθηγηταὶ δὲν ὑπῆλθησαν εἰς τὸ αὐτὸ μέτρον. Νομίζει λοιπὸν ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ λάβῃ ἡ Κυβέρνησις

τὴν αὐτὴν καὶ ὑπὲρ τῶν καθηγητῶν πρόνοιαν, καὶ τοῦτο συνίστησιν εἰς τὸν νῦν ἐπὶ τῆς παιδείας ὑπουργόν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργὸς, ὅτι ὁ καταλληλότερος νὰ ὑπερασπίσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ Πανεπιστημίου ἦτον βεβαίως ὁ προαγορεύσας, καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἐκ τῶν πρώτων λόγων, δι' οὓς ἡ Ἐθνοσυνέλευσις παρεδέχθη τὴν ἐντὸς τῆς Βουλῆς ἀντιπροσωπείαν τοῦ Πανεπιστημίου, ἦτον καὶ ἡ ἰδέα τοῦ νὰ προστατεύωνται ἐπαξίως τὰ συμφέροντα τοῦ μεγάλου τούτου ἱδρύματος. Ἀλλ' ἡ περίστασις, ἣν ὁ ἐντιμος βουλευτὴς ἀνέφερε, δὲν εἶχε διαφύγει τὴν προσοχήν του· ἐπειδὴ ὅμως συνδέεται μὲ ἄλλα τῆς αὐτῆς φύσεως ζητήματα, νομίζει καλὸν νὰ τῷ ἀφεθῇ ὅπως ἐνεργήσῃ ὅ,τι ἐπὶ τοῦ προκειμένου θεωρεῖ λυσιτελέστερον. Διαβεβαιοῖ ὅμως ἀπὸ τοῦδε τὸν ἀγορεύσαντα, ὅτι ἡ ἰδέα του δὲν ἀπέχει πολὺ τῆς ἰδικῆς του, καθ' ὅσον σκέπτεται καὶ αὐτὸς περὶ αὐξήσεως τῆς τῶν καθηγητῶν μισθοδοσίας, ἀλλ' ἂς μὴ τῷ ζητηθῇ πλειότερα ἐξήγησις πρὶν ἡ ἔλθῃ εἰς ἓν ὁριστικὸν ἀποτέλεσμα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 τοῦ κεφ. Γ'. ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 καὶ 11 κατὰ τὰς διὰ ἀλλοιώσεων γενομένας ἐλαττώσεις, ἔχουσι δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. Γ'. Ἀνωτέρα ἐκπαίδευσις.

Ἄρθ.	1.	Προσωπικὸν τοῦ Πανεπιστημίου . . .	150,555.
»	2.	Ἔξοδα »	12,400.
»	3.	Προσωπ. Βιβλιοθήκης	13,480.
»	4.	Ἔξοδα »	8,460.
»	5.	Προσωπ. Ἀστεροσκοπείου	960.
»	6.	Ἔξοδα »	800.
»	7.	Προσωπ. Βοταν. κήπου	1,920.
»	8.	Ἔξοδα »	2,200.
»	9.	Φυσιογραφικῶν Τμημάτων	1,600.
»	10.	Προσ. ἀρχαιολ. ὑπηρεσίας	8,790.
»	11.	Ἔξοδα »	19,000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 12 παρετήρησέ τις, ὅτι πάντες γνωρίζομεν ὁποίαν ὀφείλομεν εἰς τοὺς καθηγητὰς εὐγνωμοσύνην, δι' ὅσους ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τῶν τέκνων ἡμῶν καταβάλλουσι κόπους. Ὅ,τι ὅμως ὀφείλει νὰ παρατηρήσῃ εἶναι, ὅτι δὲν θεωρεῖ δίκαιον νὰ μαραίνωμεν τὸν ζῆλόν των διὰ τῆς ἀνισότητος τοῦ μισθοῦ, τοιαύτη δὲ ἀνισότης ὑπάρχει εἰς τὴν μισθοδοσίαν τῶν δύο καθηγητῶν τῆς γαλ. γλώσσης, τοσοῦτον ἀναγκαίας εἰς τὸν

σπουδάζουσαν νεολαίαν, οἵτινες παραδίδοντες εἰς ὅλας τὰς τάξεις τῶν γυμνασίων, ἀπείρους καταβάλλουσι κόπους, καὶ μολαταῦτα λαμβάνουσι 200 μόνον δραχμὰς κατὰ μῆνα, ἐν ᾧ οἱ διδάσκοντες τὴν ἀγγλικὴν καὶ γερμανικὴν, καὶ τοι ὀλιγωτέρους ἔχοντες μαθητὰς καὶ ὀλιγωτέρας ὥρας δαπανῶντες εἰς τὰς παραδόσεις των, λαμβάνουσι δρ. 250 κατὰ μῆνα. Θεωρεῖ διὰ τοῦτο δίκαιον νὰ συστήσῃ εἰς τὸν Κ. ὑπουργὸν τὴν ἀφομοίωσιν τῆς μισθοδοσίας τῶν καθηγητῶν τῆς γαλλικῆς γλώσσης μὲ τὴν τῶν λοιπῶν καθηγητῶν, καὶ πιστεύει ὅτι ὁ Κ. ὑπουργὸς οὐδόλως θέλει διστάσει νὰ παραδεχθῇ τὴν πρότασίν του, σύμφωνον οὖσαν καὶ μὲ τὸν νόμον. Παρατηρεῖ δὲ, ὅτι ὁ ἕτερος τῶν καθηγητῶν Κ. Οἰκονομίδης διατελεῖ ὡς τοιοῦτος 13 ἤδη ἔτη, ἐπιφορτισμένος συγχρόνως καὶ τὴν παράδοσιν τῆς ἱστορίας ἀφότου ὁ Κ. Παπαρρηγόπουλος ἐπροβιβάσθη ὡς καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου.

Ἐπίσης δὲ παρατηρεῖ, ὅτι εἰς μὲν τὸ α. τμῆμα τοῦ Γυμνασίου ὑπάρχουσιν ἓξ καθηγηταὶ, εἰς δὲ τὸ ϛ'. πέντε μόνον, καὶ ἐπομένως θεωρεῖ ἀναγκαῖον διὰ τὸν αὐτὸν τῆς ἰσότητος λόγον ἢ ν' ἀφαιρεθῇ τοῦ α. τμήματος ὁ ἕκτος καθηγητὴς, ἢ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ϛ'. καὶ ἕτερος.

Ὑπενθυμισάντων δὲ τῷ ὑπουργῷ δύω βουλευτῶν τὴν σύστασιν γυμνασίων ἐν Μεσολογγίῳ καὶ Σπάρτῃ· ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι εἰς τοὺς καθηγητὰς τῆς ἀγγλικῆς καὶ γερμανικῆς γλώσσης ἐδόθη πλήρης ὁ μισθὸς τῶν δρ. 250. διότι ἕκαστος αὐτῶν παραδίδει εἰς ἀμφότερα τὰ γυμνάσια· ὁ Κ. Οἰκονομίδης, καθηγητὴς τῆς γαλλικῆς, ἀπηύθυνε καὶ εἰς αὐτὸν παρατηρήσεις περὶ αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας του, ἀλλ' ἐξετάσας δὲν ἐπείσθη ὅτι ἔπρεπε νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ αἴτησίς του. Μολαταῦτα ἐν τῷ προϋπολογισμῷ ὑπάρχει τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν πρὸς αὔξησιν τῆς μισθοδοσίας τῶν δύω καθηγητῶν τῆς γαλλικῆς, ἀλλὰ σήτε μόνον θέλει προβῇ εἰς μίαν περὶ τούτου ἀπόφασιν, ὅταν τῷ ἀποσταλῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεων τῶν μαθητῶν καὶ ὁ ἔλεγχος τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθηγητῶν. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν σύστασιν γυμνασίων, εὐχαρίστως ἤθελε πράξει τοῦτο, ἐὰν εἶχε τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν καθηγητῶν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 12 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 13, 14 καὶ 15, τοῦ 16 κενοῦ ὄντος, κατὰ τὰς διὰ τοῦ Βασ. διατάγματος γενομένας ἐλαττώσεως καὶ τὴν διὰ δηλώσεως αὔξησιν τοῦ ἄρθρου 13 κατὰ δραχ. 75 ἔχουσι δ' οὕτω.

» 12. Προσωπικὸν γυμνασίων . . . . . 168,267.
» 13. Ἔξοδα » . . . . . 18,695.
» 14. Προσ. ἑλλην. σχολείων . . . . . 227,700.
» 15. Ἔξοδα » . . . . . 8,720.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. ἐκ δρ. 643,547 ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν ταύτην παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἐγένοντο ἐπίσης δεκτὰ δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ κεφ. Δ'. τοῦ προπολογηθέντος διὰ Βασ. διατάγματος οὕτω·

«ΚΕΦ. Δ'.

Ἄρθρ. 1. Προσωπικὸν Διδασκαλείου καὶ δημ. σχολείων . . . . . δραχ. 130,540
» 2. Ἔξοδα . . . . . 7,582.»

Γενομένης εἶτα ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς δραχμὰς 138,122, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προλαβούσαις, συνήχθη, κατὰ τὸ αὐτὸ τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ κεφ. Ε'. αὐξηθέντος τοῦ ἄρθρου 4. κατὰ δρ. 500, ἔχουσι δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. Ε'. Ὑπότροφοι.

Ἄρθρ. 1. Μισθοὶ ὑφηγητῶν . . . . . } 19,800.
» 2. » ταμιακῶν . . . . . }
» 3. » κορασίων . . . . . 18,000.
» 4. » Εὐρώπης . . . . . 7, 60.
» 5. » Διδασκαλείου . . . . . 9,000.»

Γενομένης τελευταίου καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφ. Ε'. ἐκ δρ. 54,260, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ κεφ. Ϛ'. ἄνευ ἄρθρων «ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων» αὐξηθέντος διὰ δηλώσεως εἰς δρ. 1519:64, ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγουμέναις καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτροπηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἑκατέρας τὰς πιστώσεις παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν νομοσχεδίου τε καὶ ἔκθεσιν περὶ κατασκευῆς προκυμαίας εἰς Ναύπλιον, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Δυνάμει τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1845 Γ'. νόμου ἐπεβλήθη ἐπὶ πέντε ἔτη φόρος ἓν τέταρτον τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων πραγματειῶν ἐκ τοῦ Ναυπλίου, διὰ νὰ χρησιμεύσῃ πρὸς συντήρησιν τοῦ ἐκεῖσε δημοτικοῦ νοσοκομείου· ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου τούτου ἔληξε πρὸ πολλοῦ ἤδη, καὶ τὸ φιλανθρωπικὸν τοῦτο κατάστημα, τὸ ὁποῖον ἐχορήγησε καὶ χορηγεῖ τὴν συνδρομήν του πρὸς ὅλους τοὺς πάσχοντας, στερεῖται τοῦ κυριωτέρου μέσου τῆς ὑπάρξεώς του. Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον Ναυπλίου ἐκ τῆς ἀνάγκης ταύτης ἐπεγόμενον, καὶ παρατηροῦν, ὅτι ἡ ἱστορικὴ αὐτὴ πόλις, ἥτις ὑπῆρξεν ἄλλοτε τὸ ἄσυλον καὶ τὸ προπύργιον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἔλαβεν ἐπανειλημμένως τὴν τιμὴν τῆς πρωτευούσης αὐτῆς, ἔχει ἀνάγκην πολλῶν ἄλλων ἔργων πρὸς ἐξυγίανσίν της καὶ πρὸς εὐκολίαν τοῦ ἐμπορίου της, ἐψήφισατο διὰ πράξεώς του τὴν αὔξησιν τοῦ ἀνωτέρω φόρου εἰς ἓξ τοῖς ἑκατὸν, ἐπεκτεινομένου ἐφ' ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων, τῶν τελωνισμένων ἢ μὴ ἐμπορευμάτων, ὅπως τὰ μὲν ἓν τέταρτον αὐτοῦ χρησιμεύσῃ πρὸς ὃν εἵρισται σκοπὸν, διὰ τὸ νοσοκομεῖον, τὸ δ' ἓν τέταρτον διὰ τὰς ἄλλας ἀνάγκας τοῦ δήμου, καὶ ἰδίως δι' ἀπόσβεσιν παλαιῶν χρεῶν, μὲ τὰ ὁποῖα εἶναι βεβαρυμένος, καὶ τὰ ὑπόλοιπα δύω τέταρτα διὰ τὴν κατασκευὴν προκυμαίας καὶ εἰς ἄλλα ὠφέλιμα ἔργα. Τὴν πρᾶξιν τοῦ εἰρημένου δημοτικοῦ συμβουλίου ὑποστηρίζει ἀπαραλλάκτως ἡ ὑπάρχουσα ἀνάγκη τοῦ δημοτικοῦ νοσοκομείου Ναυπλίου, ἡ κατάστασις τῆς πόλεως, ἥτις χρήζει πολλῶν βελτιώσεων πρὸς ἐξυγίανσίν της, καὶ περιπλέον ἡ ἀνάγκη τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀπαιτουμένων ἔργων διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ λιμένος Ναυπλίου, ὅστις καὶ καθάρσεως χρήζει καὶ ἄλλων ἔργων, ἵνα καταστῇ χρησιμώτερος εἰς τὸ ἐν ἐκείνῃ τῇ πόλει συγκεντρούμενον ἐμπόριον διαφόρων μερῶν τῆς Πελοποννήσου. Καὶ περὶ μὲν τοῦ εὐλόγου αὐτῆς οὐδεὶς διστάγμὸς ἢ ἀμφιβολία ὑπάρχει, ἐκεῖνο δ' ὅπερ ἐκ πρώτης ὄψεως κινεῖ τὴν ἀμφιβολίαν εἶναι, ἂν διὰ τοῦ τελευταίου ἡμίσεως τοῖς ἑκατὸν τοῦ ἐπιβαλλομένου φόρου ἦναι δυνατὸν νὰ ἐνεργηθῇ ταχέως ἡ ἀποπεράτωσις τῶν ἀπαιτουμένων ἔργων πρὸς βελτίωσιν τοῦ λιμένος. Ἐπὶ τούτῳ τὸ ὑπουργεῖον ἐπέστρεψε τὴν προσοχήν του, καὶ φρονεῖ τῷ ὄντι ὅτι τὸ μέσον εἶναι πολὺ καθυστερημένον, καὶ περὶ τούτου ἀπηύθυνε τὰς δεούσας παρατηρήσεις του.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ δῆμος Ναυπλίου ἕνεκα τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν εὑρίσκεται, δὲν εἰμπορεῖ νὰ ἐπιβαρυνθῇ διὰ περισσοτέρων φόρων, ἡ δὲ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸν λιμένα τοῦτον ἔργων εἶναι ἀντικείμενον κοινῆς ὠφελείας καὶ γενικωτέρου σκοποῦ, ἀπόκειται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον νὰ σκεφθῇ, καὶ ἐὰν ἤθελεν εὕρει λόγους, νὰ ψηφίσῃ ἐπικουρικῶς καὶ ἕτερόν τινα φόρον. Ἐν τοσούτῳ διὰ νὰ μὴν ἀναβληθῇ περαιτέρω ἡ ἐπιψήφισις τοῦ νόμου καὶ στερηθῇ τὸ νοσοκομεῖον καὶ τ' ἄλλα καταστήματα τοῦ δήμου τῶν ἐκ τούτου προβλεπομένων ὠφελειῶν, εθεωρήθη ἀναγκαία ἡ ἐπιψήφισις τῶν παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλίου ἐπιβληθέντων φόρων, ὑπὸ τὸν ὅρον, ἐὰν βραδύτερον τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον ἤθελεν ἐπιψηφίσει καὶ ἕτερον τοιοῦτον φόρον, νὰ ἐγκριθῇ ἡ πρᾶξις αὐτοῦ διὰ Β. διατάγματος.

Τὸ μέτρον τοῦτο ἀνεγνώρισε τὸ ὑπουργεῖον ὡς ἀναγκαῖον, καὶ ἡ ὑπηρεσία ἔχει πολλὰ παραδείγματα περὶ τῆς ἀναβολῆς καὶ βραδύτητος, μὲ τὴν ὁποίαν καταρτίζονται αἱ περὶ τῶν δημοτικῶν ἔργων προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι παρὰ τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν. Διὰ νὰ συντέμωμεν λοιπὰν τὸν χρόνον καὶ καταστήσωμεν εὐκολωτέραν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τόσον ὠφελίμων δημοτικῶν ἔργων, θεωροῦμεν κατάλληλον τὸ νὰ ἐπικυρώνται διὰ Βασιλ. διατάγματος αἱ περὶ ἐπιβολῆς φόρου πράξεις τῶν δημοτικῶν καὶ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων, ἐφαρμοζομένης καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 22 Δεκεμβρίου 1847 νόμου περὶ δημοτικῶν φόρων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον συνεταχθὴ τὸ κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τοῦ ὁποίου αἱ διατάξεις εἰσὶ πολλὰ σαφεῖς, καὶ κρίνω περιττὸν νὰ ἐπιφέρω διασάφησίν τινα.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν

Ἀθήνησι, τὴν 3 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Πρὸς κάθαρσιν τοῦ λιμένος Ναυπλίου, ἐπισκευὴν τῆς παλαιᾶς προκυμαίας, κατασκευὴν αἰμασιᾶς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινωφελῶν τοῦ δήμου ἔργων, κατὰ τὴν περὶ τούτων ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων, ἐπιβάλλονται τὰ ἑξῆς τέλη καὶ φόροι·

α') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐρ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξαγομένων ἐκ τοῦ λιμένος Ναυπλίου διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους μέρη προϊόντων, ὑπαγομένων ἢ μὴ εἰς τέλος.

β') Ἐν τοῖς ἑκατὸν ὡσαύτως ἐρ' ὅλων ἐν γένει τῶν εἰσαγομένων εἰς Ναύπλιον ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων ἐκ τῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας μερῶν.

γ') Δραχμαὶ εἴκοσι τὸν Β. πῆχυν ἐρ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, ᾠκοδομημένων ἢ μή, καὶ ἀναλόγως τοῦ μήκους τοῦ ἐπὶ τῆς παραλίας προσώπου των, τὰς ὁποίας θέλουν πληρώσει οἱ ἰδιακτῆται ἅπαξ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων φόρων καὶ τελῶν θέλει ἐνεργεῖσθαι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ τελωνείῳ εἰσπραττομένους, παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Ναυπλίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δημοσίου τέλους· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν θέλει εἰσπράττεσθαι τὸ τέλος ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, προσδιοριζομένης παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων νόμου καὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρον 3. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἔργων θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, θέλει δ' ἐφορεύει αὐτὴν ἐπιτροπή, συγκειμένη ὑπὸ τοῦ νομάρχου Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, ὡς προέδρου, ὑφ' ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἑνὸς ἑτέρου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων ἐκλεγομένου.

Ἄρθρον 4. Τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας γραμμῆς ἀπέναντι τῆς εἰς Ναύπλιον κατασκευασθησομένης αἰμασιᾶς ὑπάρχοντα τυχὸν ἐθνικὰ οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῇ ἐπὶ πλειοδοσίᾳ τοῖς μετρητοῖς, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέλει διατεθῇ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ἔργων.

Ἄρθρον 5. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον διὰ τὸ κοινωφελὲς τῶν ἐν τῷ λιμένι Ναυπλίας ἐκτελεσθησομένων ἔργων ἤθελε ψηφίσει διὰ πράξεώς του καὶ ἕτερον φόρον πρὸς ταχεῖαν τῶν ἔργων τούτων ἐκτέλεσιν, δύναται νὰ ἐγκριθῇ οὗτος διὰ Β. διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἡ διάταξις αὕτη θέλει ἰσχύει καὶ δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους, προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει ψηφισμάτων τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ εἰδικῶν προϋπολογισμῶν καὶ σχεδίων.

Ἄρθρον 6. Ἡ εἴσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν, ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῇ διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων φόρων ἐντὸς τῆς πενταετίας, θέλει παραταθῇ καὶ πέραν αὐτῆς διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικειμένου τῆς ἐπιούσης ἔσεται ἡ συζήτησις τῶν δύο προϋπολογισμῶν τῶν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν ὑπουργείων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ'.

Τῇ 13 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα ὅτι ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ Ζ', προέδρους μὲν τοὺς Δ. Καλλιφρονᾶν, Στ. Δοκὸν, Π. Χριστόπουλον, Ἰω. Ζάρκαν, Σκαρ. Σούτσον καὶ Α. Κοντόσταυλον· γραμματεῖς δὲ τοὺς Π. Καμπάνην, Δ. Στάϊκον, Α. Πετιμεζᾶν, Ν. Ματθαίου, Ἰω. Ἀποστολίδην καὶ Π. Δελιγιάννην. Καὶ εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων, ἐκτὸς τοῦ Λ. τοὺς Σπ. Κοπανίτσαν, Σπ. Πήλλικαν, Ἐλ. Καλογερᾶν, Ἰω. Ἀποστολίδην καὶ Π. Δελιγιάν-

γην· ἐπὶ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ τοὺς Στ. Δοκὸν, Ν. Βαρβαρῆγον, Δ. Γαβρᾶν, Σ. Σοῦτσον καὶ Π. Ψάθην· ἐπὶ τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. **104,000** ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τοὺς Γ. Τσιγκουράκον, Χ. Θεοχαρόπουλον, Στ. Στεφανόπουλον, Ἰω. Προβιλέγιον καὶ Στ. Δάραν· ἐπὶ τοῦ περὶ συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας τοῦ Παπαγίαννη, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ά. τμήματος, τοὺς Π. Καμπάνην, Ν. Νάζον, Σπ. Πηλλήκαν, Γ. Πατριαρχέαν, Γ. Ναύτην καὶ Α. Κοντόσταυλον· ἐπὶ τοῦ περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου περὶ τῆς προκυμαίας Ἄνδρου τοὺς Μ. Σολωμὸν, Ἠλ. Παπαδαῖον, Ν. Δελένδαν, Γ. Τσάκαν, Φ. Φίλωνος καὶ Ἰω. Εὐσταθίου· ἐπὶ τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων τοὺς Γ. Τσόκρην, Δ. Στάϊκον, Δ. Πετιμεζᾶν, Στ. Στεφανόπουλον, Ν. Καΐρην καὶ Εὐθ. Κανελλόπουλον· ἐπὶ τοῦ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Νάξου τοὺς Ἐμ. Ἀντίπαν, Σ. Βαρότσην, Ν. Δελένδαν, Ἐλευθ. Καλογερᾶν, Γ. Ναύτην καὶ Π. Ψάθην· μέλη δὲ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐπιτροπῆς ἐξελέξαντο τὸ μὲν ά. τὸν Π. Καλαμογδάρτην, τὸ δ'. τὸν Ν. Ματθαίου καὶ τὸ ε. τὸν Ἰω. Ἀποστολίδην. Προσέθηκε δὲ τὸ ά. ὅτι ἐξελέξατο καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ μεταρρυθμίσεως τῆς διοικ. Ἀστυνομίας τὸν Α. Στεφάνου, ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς τὸν Ἐμ. Ἀντίπαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ κλπ. ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ἡ Α. Μεγαλειότης ἐκτιμῶσα τὰς σημαντικὰς ἐκδουλεύσεις, ἃς προσήνεγκεν εἰς τὴν Ἑλλάδα, διαρκούντος τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, ὁ κύριος Ριχάρδος Τζῶρτζ, γερουσιαστὴς, καὶ ἐπιθυμοῦσα νὰ παρέξῃ νέαν δεῖγμα τῆς Β. εὐνοίας Της πρὸς τὸ λείψανον τοῦτο τῶν ἀρχαίων ἀγωνιστῶν διὰ καταλλήλου καὶ γενναίας ἀμοιβῆς, εὐηρεστήθη νὰ τὸν ὀνομάσῃ στρατηγὸν ἐν ἐνεργείᾳ διὰ τοῦ ἀπὸ **10** Φεβρουαρίου **1854** Υ. Β. διατάγματός Της, μὲ μηνιαίας ἀποδοχὰς χιλίων δραχμῶν καὶ τριῶν μερίδων ἱπποσυρμῆς καθ' ἡμέραν.

Κατὰ τὴν στρατιωτικὴν τάξιν, εἰς ὑπασπιστὴς μὲ βαθμὸν ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἢ λοχαγοῦ διορίζεται παρὰ τῷ στρατηγῷ.

Συνεπείᾳ τῶν λόγων τούτων διωρίσθη ὑπασπιστὴς παρὰ τῷ στρατηγῷ Κυρίῳ Ριχάρδῳ Τζῶρτζ ὁ ἀντισυνταγματάρχης τῆς φάλαγγος κύριος Ἀναγνώστης Μόστρας διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Μαΐου **1855** Β. διατάγματος.

Ὁ ἀνώτερος οὗτος ἀξιωματικὸς δικαιοῦται ὡς ἐκ τῆς θέσεως τοῦ ὑπασπιστοῦ εἰς τὴν ἀπολαβὴν πεντηκονταδράχμου μηνιαίου ἐπιμισθίου, μιᾶς μερίδος ἱπποσυρμῆς καθ' ἡμέραν, καὶ τῆς διὰ τοὺς ὁμοιοβάθμους του ἀξιωματικοὺς τῆς γραμμῆς κανονισμένης ἀποζημιώσεως ἐνοικίου, συμποσουμένης εἰς δραχμὰς ἑξήκοντα κατὰ μῆνα.

Τὸ ἀπὸ **10** Φεβρουαρίου τοῦ **1854** Γ. Β. διάταγμα τὸ ὁποῖον μίσαν στρατηγὸν τὸν γερουσιαστὴν Κύριον Ριχάρδον Τζῶρτζ ἐπιτάττει τὴν ὑποβολὴν νομοσχεδίου ὑπὸ τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, πρὸς δικαιολόγησιν τῆς νέας ταύτης μισθοδοσίας.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν ὑπεβλήθη ἕκτοτε ἐπὶ τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ ὁποίῳ εἰθέλησα κανονικὸν νὰ ποιήσω μνείαν καὶ τῶν ἀποδοχῶν, εἰς τὴν ἀπολαβὴν τῶν ὁποίων δικαιοῦνται οἱ ὑπασπισταὶ τῶν στρατηγῶν, διὰ νὰ ἦναι γνωστὴ ὑμῖν καὶ ἡ δαπάνη αὕτη, παρουσιάζω σήμερον ἐπικαλούμενος τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Ἰουλίου **1856**.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν
Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.»

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **11** Ἰουλίου **1856**.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Αἱ ἀποδοχαὶ ἐνεργείας τοῦ στρατηγοῦ προσδιορίζονται εἰς χιλίας δραχμὰς κατὰ μῆνα καὶ εἰς τρεῖς μερίδας ἱπποναμῆς καθ' ἡμέραν.

Ἄρθρον 2. Ὁ στρατηγὸς ἔχει ἕνα ὑπασπιστὴν ἀνώτερον ἀξιωματικὸν ἢ λοχαγόν, αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ ὁρίζονται εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὅπλου εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, εἰς πεντήκοντα δραχμὰς προσέτι κατὰ μῆνα χορηγουμένας αὐτῷ ὡς ἐπιμίσθιον, καὶ εἰς μίαν μερίδα ἱπποναμῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸς διατήρησιν ἑνὸς ἵππου ἱππασίας.

Ἄρθρον 3. Ὅταν ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ στρατηγοῦ ἦναι ἀξιωματικὸς τῆς Βασιλικῆς φάλαγγος, θέλει λαμβάνει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν κανονισμένην ἀποζημίωσιν ἐνοικίου, τὴν ἀπονεμομένην εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτοῦ ἀξιωματικοὺς τῆς γραμμῆς.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὑπέβαλε δὲ μετὰ ταῦτα καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς τέσσαρας δηλώσεις προσθηκῶν, ἵνα συμπεριληφθῆ ἡ δαπάνη ἑκάστης ἐπὶ διαφόρων κεφαλαίων καὶ ἄρθρων τοῦ ἰδίου προϋπολογισμοῦ.

Ἐνστάντος δέ τινος, ὅτι, ἀφ' οὗ ἐπεψηφίσθη ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου, δὲν δύναται ἡ Βουλὴ νὰ προσθέσῃ εἰς βάρος αὐτοῦ τὰς διὰ τῶν δηλώσεων αἰτουμένας νέας δαπάνας, διότι μεταρρυθμίζει οὕτω τὴν ἰδίαν αὐτῆς ἀπόφασιν· καὶ ὅτι, ἵνα μὴ εὑρεθῇ εἰς ταυτόχρονον ἀντίφασιν τὸ Σῶμα, προτιμότερον εἶναι νὰ ζητηθῶσιν αἱ αὐξήσεις δι' ἀναπληρωτικῶν πιστώσεων· ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ κατὰ μέρος προϋπολογισμοὶ δὲν ἐμφαίνουσιν ἢ τὰ διάφορα ἄρθρα ἑνὸς ἀδιαιρέτου νομοσχεδίου. Καθὼς δὲ εἰς οἱανδήποτε νομοσχέδιαν δὲν βλάπτει ἡ προσθήκη νέου τινὸς ἄρθρου, διότι δὲν τροποποιεῖ τὰ ἤδη ἐπιψηφισθέντα, οὕτω, νομίζει, καὶ εἰς τὸ σύνολον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων δύναται ἡ Βουλὴ νὰ παραδεχθῇ ἓν πρόσθετον ἄρθρον χωρὶς νὰ τροποποιήσῃ τὰ παραδεδεγμένα. Ὁ διαχωρισμὸς ἑπομένως τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος δὲν ἔχει ὑπόστασιν.

Ἀντεῖπεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι ἤθελε συμφωνήσει μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἂν, ὡς εἶπεν, ἐγίνετο καὶ ἐνταῦθα ἡ προσθήκη νέου τινὸς ἄρθρου· ἀντὶ τούτου ὅμως προσθέτομεν ποσὰ ἐπὶ κονδυλίων, ἅτινα παρεδέχθημεν, ἤτοι τροποποιοῦμεν

τὰ ἤδη ἐγκριθέντα ἄρθρα καὶ μεταβάλλομεν οὕτω τὰς ἀποφάσεις ἡμῶν. Ἄλλως τε, ἀφ' οὗ εἰς ἓν τῶν κεφαλαίων τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐσημειώθη, φέρ' εἰπεῖν, ἡ δαπάνη 100,000 δραχμῶν, ποῦ θέλουσι προστεθῆ αἱ ἤδη ζητούμεναι ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου 10,000;

Ἀπήντησεν ἕτερος, ὅτι ὁ προαγορεύσας δὲν πρέπει νὰ θεωρῇ τὸν προϋπολογισμὸν ὡς ὁριστικῶς ἐπιψηφισθέντα, καθ' ὅσον δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας, ἵνα παρουσιάζῃ ἔργον αὐτοτελές. Δυνάμεθα ἑπομένως νὰ φέρωμεν τὰς αἰτουμένας προσθήκας, αἵτινες, χωρὶς νὰ μεταβληθῇ τὸ ἐπιψηφισθὲν κεφάλαιον, σημειοῦνται εἰς τὰ πρακτικὰ διὰ νέας πράξεως, ἐπέρχεται δὲ κατόπιν ὁ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων νόμος, ὅστις περιλαμβάνων τὸ σύνολον τῶν ἐξόδων, θέλει συμπεριλαμβάνει καὶ τὰς προσθήκας. Ἐκτὸς δὲ τούτου αἱ ὑποβληθεῖσαι δηλώσεις δὲν διαφέρουσι κατ' οὐσίαν τῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων, ἐπειδὴ ὅ,τι ζητεῖ ὁ ὑπουργὸς δι' ἐκείνων, δύναται νὰ ζητήσῃ αὖριον διὰ τῶν πιστώσεων.

Ἐπὶ τούτοις προταθέντος νὰ προστεθῇ εἰς τὰ πρακτικὰ, ὅτι αἱ διὰ τῶν δηλώσεων αἰτηθεῖσαι δαπάναι θέλουν σημειωθῆ ἐν τοῖς πρακτικοῖς διὰ νέας πράξεως· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ἑκάστην τῶν εἰσημένων προσθηκῶν, ἐχούσας οὕτω·

«Νὰ προστεθῶσιν ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν·

Κεφαλ. 3. ἄρθρ. 1—7. Συντάξεις	50,000
Κεφάλ. 10. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . .	45,777: 83
Κεφάλ. 12. ἄρθρ. 2. Χαρτόσημον	10,000
Κεφάλ. 24. ἄρθρ. 1. Ἐκτέλεσις δικαστικῶν ἀποφάσεων	150,000
	255,777: 83.»

Ἀκολούθως μετά τινας γενομένας παρατηρήσεις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως νὰ ψηφοφορηθῇ καὶ διὰ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν τὸ σύνολον τῆς ἀνωτέρω δαπάνης. Οὕτω δὲ γενομένης ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Ἐμμ. Ἀντίπα καὶ Γ. Πανοπριφτοπούλου, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν τῆς ὅλης δαπάνης, ἀναβαινούσης εἰς δραχ. 255,777:83, πληρωθεῖσαν διὰ ψήφων 73,

ἀπορηνσμένη νὰ ἀναχθῇ ἡ ποσότης αὕτη εἰς τὰ οἰκεῖα κεφάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν διὰ τοῦ ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1856 β. διατάγματος γενομένην προσθήκην τῶν δραχ. 255,777: 83 εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Λουκᾶς Λόντος		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Νικόλαος Καΐρης	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γεώργιος Διαμάντης	
Δημήτριος Τσάκρης		Ν. Δελένδας	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Ν. Βαρβαρῆγος	
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν	Θρασ. Α. Ζαΐμης	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Ἀειωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Χ. Θεοχαρόπουλος	Ν
Σταῦρος Βλάχος		Ἰλ. Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	Ν
Σωτήριος Στράτος		Γρηγόριος Κορφιωτάκης	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Χάρκος	Ν
Φίλων Φιλωνᾶς	Ν	Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Βελ. Νικολαΐδης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	Ν	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	
Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	
Γεώργιος Κονδύλης	Ν	Π. Κολοκοτρώνης	Ν
Ἐλευθερ. Καλογερᾶς	Ν	Ἐμ. Ἀντύπας	Ν
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Γεώρ. Πανοπριοτόπουλος	Ν
Βασίλειος Νάνης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Δημήτριος Ζώτος		Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν
Γεώργιος Ἰω. Γκιόλδασης		Ἐμμ. Τσοῦχλος	
Νικόλαος Γρανίτσας		Νικόλαος Μαυρίκιος	Ν

Ν. Χ. Παναγιώτου		Νικόλαος Μοσχόπουλος	
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σπ. Πηλήκας	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος		Ν. Πανουργιᾶς	
Α. Κορφιωτάκης		Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Γεώρ. Γιατράκος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Π. Πατρινὸς	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναγύρου	Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος		Ν. Α. Μπότασης	Ν
Α. Μαυροειδὴς	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Κεράλας	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Γεώργιος Ναύτης	Ν
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης		Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Παναγιώτης Παπατσώνης		Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Στ. Δάρας	
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Ἰω. Ταταράκης		Παναγιώτης Ψάθης	Ν
Σ. Βαρότσης	Ν	Νικόλαος Νάζος	Ν
Χ. Σουμαρίπας		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Π. Δημητρακόπουλος		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Κυριάκος Πονηράπουλος	
Α. Παπαδημητριάδης		Δ. Στάϊκος	Ν
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Δ. Κιζάνης	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Παντολέων Καντουριώτης	
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν	Δημήτριος Μπουδούρης	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Σταμάτιος Γ. Δακός	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Μ. Χαρμούζης	
Νικόλαος Πιεράκος	Ν	Καλαμπάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος		Εὐαγγέλης Καντακιάννης	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Αὐγερινὸς Ἀξέρωρ	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Π. Κανελλόπουλος		Ἀ. Μάντσαρης	Ν

Μετὰ ταῦτα ὑπέβαλεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς ἑτέραν δήλωσιν ἐκ δραχμῶν 3,600, ἵνα προστεθῶσιν εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1855 ἐπὶ τῆς προϋποθληθείσης ἐκ δραχ. 104,000 ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως.

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνακατινίσεως τοῦ λιμένος Νάξου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν ὡς ἕπεται·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἀνακαίνισις τῆς ἀρχαίας προκυμαίας τῆς Νάξου ἀφ' ἑνὸς μὲν θεωρουμένη ὡς μεγάλη ἐπισκευὴ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ἔργου, παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν ἄκραν εὐχαρίστησιν τῆς πρακτικῆς ἑνώσεως τῶν ἔργων τῆς ἐνδόξου ἀρχαιότητος καὶ τῶν ἔργων τῆς νεωτέρας ἐλευθέρας Ἑλλάδος. Ἀφ' ἑτέρου δὲ θεωρουμένη ὡς προσθήκη ἑλληνικοῦ λιμένος ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ, παρέχει τὴν ἄκραν χρησιμότητα καὶ ὠφέλειαν οὐ μόνον εἰς τοὺς κατοίκους τῆς Νάξου, ἀλλ' εἰς ἅπαν ἐν γένει τὸ ἐμπορικὸν ναυτικὸν τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Βουλὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ τοῦ ἔργου τούτου νομοσχέδιον καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, δὲν δύναται εἰμὴ νὰ ἐκφράσῃ τὴν μεγάλην αὐτῆς εὐχαρίστησιν καὶ τὸν ἐθνικὸν ἔπαινον διὰ τὰς μεγάλας θυσίας, ἃς οἱ κατοικοι τῆς Νάξου ἐπιβάλλουσιν εἰς ἑαυτοὺς αὐθορμήτως πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ κοινωφελοῦς τούτου ἔργου.

Παρατηρεῖ ὅμως ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ὁ λιμὴν οὗτος ἔσεται κατὰ τὸν νόμον κτῆμα τοῦ δημοσίου, καὶ τὰ λιμενικὰ δικαιώματα, ἅπερ θέλουσι πολλαπλασιασθῆ, καὶ πᾶν ἄλλο λιμενικὸν ὄφελος θέλει καρποῦσθαι τὸ δημόσιον. Εἰδικῶς δὲ ἀπολαμβάνει δύο εἰδικὰς καὶ σημαντικὰς ὠφελείας· 1) διὰ τῆς εὐκολίας τῆς μεταφορᾶς καὶ φορτώσεως τῆς σμύριδος, ἥτις τὴν σήμερον καθίσταται δυσκολωτάτη ἕνεκεν ἐλλείψεως λιμένος, καὶ ἡ δυσκολία αὕτη αὐξάνουσα τὰ ἔξοδα τῶν ναύλων, ἐπιφέρει ἀναγκαίως ἐλάττωσιν τοῦ τιμήματος τῆς σμύριδος· καὶ 2) διότι προσδιορίζουσα ἡ Κυβέρνησις ἓν μόνον μέρος ἐξαγωγῆς τῆς σμύριδος, τὸν λιμένα τῆς Νάξου, ἐξασφαλίζεται κατὰ τῆς λαθραίας ἐξαγωγῆς καὶ πωλήσεως, καὶ ἐξασφαλίζει τοὺς ἀγοραστὰς ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς ποιότητος τῆς σμύριδος, καὶ ἐκ τούτων πραγματικῶν προκύψει κέρδος. Ἀπέναντι ἄρα τῶν τοιούτων ὠφελειῶν τοῦ δημοσίου, ἡ ἐπιτροπὴ εὑρίσκει λίαν μικρὰν τὴν τῶν 5000 δραχ. ἐτησίαν συνδρομὴν τῆς Κυβερνήσεως, διότι ἐὰν, κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἀρκέσωσι πρὸς τελειοποίησιν τοῦ ἔργου δρ. 200,000 εἰς πέντε ἔτη, ἡ μὲν Κυβέρνησις θέλει συνεισφέρει δραχ. 25,000, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς

νήσου δραχ. 175,000, καὶ τὴν προσωπικὴν αὐτῶν ἐργασίαν, καὶ ταῦτα δὲ ἓν κτῆμα τοῦ δημοσίου. Θεωρεῖ λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ δίκαιον καὶ εὔλογον νὰ συνεισφέρῃ ἡ Κυβέρνησις δραχ. 10,000 τοὐλάχιστον κατ' ἔτος, καὶ ἐπὶ τούτῳ προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομοσχεδίου, τιθεμένου ἐν αὐτῷ ἀντὶ 5000, δέκα χιλιάδων δραχμῶν. Καθ' ὅλα τ' ἄλλα προτείνει τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 13 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἐμ. Ἀντίπας		Π. Ψύθης
Σ. Α. Βαρότσης	Βλ. Καλογερᾶς	Νικόλ. Δηλιβέης.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Γ. Α. Ναύτης.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρ. 1 καὶ 2 τοῦ Κεφ. 1 μετὰ τῶν ἐφεξῆς γενικῶν παρατηρήσεων·

«Σχετικῶς πρὸς τὸν κατὰ τὸ π. ε. ἐπιψηφισθέντα προϋπολογισμὸν καὶ τὰς μετὰ ταῦτα ζητηθείσας συμπληρωτικὰς πιστώσεις ὁ τοῦ τ. ε. προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν φέρει διαφορὰν ἐπὶ ἔλαττον δραχ. 1,069,043: 39· ἡ ἐλάττωσις αὕτη ἐπῆλθεν ἔκ τε τῆς βαθμηδὸν διαλύσεως τοῦ σώματος τῆς ὁροφυλακῆς, καὶ τοῦ μὴ εἶσέτι σχηματισμοῦ μιᾶς ἴλης ἱππικοῦ καὶ ἑνὸς λόχου πυροβολικοῦ, καὶ τῆς βαθμηδὸν συμπληρώσεως τῆς χωροφυλακῆς, πρὸς δὲ καὶ ἐκ τῆς κατὰ τὸ π. ε. γενομένης προμηθείας ἐνδυμάτων καὶ σκευῶν τοῦ στρατοῦ, χρησιμευσάντων καὶ διὰ τὸ ε. ε.

Δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριοι, ὅτι ἡ κατ' ἄρθρον ἐξέλεγξις τοῦ προϋπολογισμοῦ τούτου δὲν εἶναι ἔργον εὐχερὲς οὔτε τῆς ἐπιτροπῆς σας· οὐχ ἧττον οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ ὅτι ἡ διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ἑνὸς μόνου ὑπουργείου δαπάνη ἓξ ἑκατομμυρίων, ἤτοι τοῦ τρίτου τῶν ἐτησίων ἐσόδων μας, προξενεῖ μεγίστην αἴσθησιν. Ἀλλὰ δὲν εἶναι, Κύριοι, τοῦ παρόντος καιροῦ νὰ προβῶμεν εἰς γνωμοδότησιν περὶ τοῦ περιορισμοῦ παῦ στρατοῦ μας. Τοῦτο εἶναι ἀντικείμενον λίαν σπουδαῖον, καὶ δεῖται ἰδιαιτέρας σκέψεως καὶ συζητήσεως· ἐπεψαύσαμεν μόνον τοῦ ἀντικειμένου οἰκονομικῶς, διότι φρονοῦμεν ὅτι ἴδιον ἐμφρόνος πολιτείας εἶναι νὰ κανονίζῃ τὰς πράξεις της σύμφωνα μὲ τὰ οἰκονομικά της μέσα. Διὸ ἐπαρίσιν ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὴν Βουλὴν τὴν περαιτέρω περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀπόφασιν, πεποιθεῖα ὅτι καὶ ἡ

Κυβέρνησις τῆς Α. Μεγαλειότητος θέλει συνεργασθῆ μετ' αὐτῆς πρὸς διευθέτησιν τῶν περὶ τὸ ἀντικείμενον αὐτό.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη ἑκάτερον τῶν ἄρθρων δι' ἀναστάσεως, ἐλαττώσασα, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1856 Βασιλικοῦ διατάγματος, τὸ μὲν 1 ἄρθρον κατὰ δραχ. 80,000 τὸ δὲ 2 κατὰ 140,000, ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. 1. Στρατὸς γραμμῆς.

«1. Μισθὸς ἐνεργείας . . . . . 960,000.
Μισθὸς ἀξιωματικῶν . . . . . 1,100,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ κεφαλαίου, ἀναβαίνοντος εἰς 2,060,000 δραχμῶν, ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμμ. Ἀντίπαν καὶ Γ. Πανοπριστόπουλον, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ὡς παρεδέχθη δι' ὁμοίων ψηφοφοριῶν καὶ τὴν τοῦ 2 κεφαλαίου, μὴ περιέχοντος ἄρθρα καὶ ἐλαττωθέντος συνεπείᾳ τοῦ ἀνωτέρω Β. διατάγματος κατὰ δραχ. 100,000, ὡσαύτως δὲ καὶ τὴν τοῦ 3 κεφαλαίου, ἐλαττωθέντος κατὰ δραχ. 60,000, διὰ ψήφων ἐπίσης 73· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Κεφάλ. 2. Τροφαί . . . . . 500,000.
Κεφάλ. 3. Νομή . . . . . 190,000.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ Α. Κεφάλαιον τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ναὶ ἢ οὒχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Σταῦρος Βλάχος . . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Ἀνδρέας Ἴσκος . . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Σωτήριος Στράτος . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Φίλων Φίλωνος . . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Νικόλαος Τσέλιος . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Κωνστ. Γριβογεώργης . . N
Νικόλαος Ἰατρός	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . N	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γεώργιος Κονδύλης . . . N

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτ. Μήτσας . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δ. Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Γιολδάσης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . .
Ἀνδρέας Λύγερινὸς	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Κουρκουμέλης . . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Ἀτωνίδας Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδάκος . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Ἀαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλακάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριστόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μαγγούλας . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάχος . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Χ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Ἱράτσικας . . . .

Η. Πατρινὸς		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Ν. Α. Μπότασης	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Κ. Δαρειώτης		Παντολέων Κουντουριώτης	
Ἰω. Σκαβέντσος	Ν	Δημήτριος Μπουδούρης	
Γ. Νικολάου	Ν	Σταμάτιος Δοκός	Ν
Γεώργιος Ναύτης	Ν	Μ. Χουρμούζης	
Μ. Σαλωμὸς	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Ἀν. Ρενουάρδος	Ν	Γεώργιος Ριζόπουλος	Ν
Στ. Δάρας		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	
Ἰωάννης Σαγρέδος		Λύγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Παναγιώτης Ψαθᾶς	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Νικόλαος Νάζος	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ διάφορα ἄρθρα τῶν κεφ. 4 καὶ 5, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. 4. Ἰματισμὸς καὶ ἀποσκευή.

«1. Ἰματισμὸς καὶ ἀποσκευὴ ἐπὶ τῆς καταθέσεως . . . . . 174,508:58.
2. » ἐκτὸς τῆς καταθέσεως . . . . . 48,828:84.
3. Ἀπρόβλεπτος ζημία ἐνδυμάτων . . . 1,000.
4. Χορήγησις σκευῶν καθαριότητος . . . 4,000.»

ΚΕΦ. 5. Ὁπλισμός.

Τὸ 1 αὐτοῦ ἄρθρον παρελείφθη ὡς κενόν.

2. Συντήρησις ὅπλων . . . . . 8,436.
3. Πολεμεφόδια καὶ ὁπλισμὸς φρουρίων . . 69,000.
4. Τύμπανα, σάλπιγγες . . . . . 4,018.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν 4 εἰς δραχ. 228,337:34, τοῦ δὲ 5 εἰς 81,454, εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ὡς παρεδέχθη δι' ὁμοίας ψηφοφορίας καὶ τὴν τοῦ 6 κεφαλαίου, μὴ περιεχόντος ἄρθρα, μὲ τὴν προσθήκην 4,630 δραχμῶν ζητουμένων δεόντως δηλώσεως, διὰ ψήφων ἐπίσης 73 ἔχει δ' οὕτω·

«Κεφάλ. 6. Ἱππασία . . . . . 8,650.»

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντα, ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 7 κεφαλαίου, ὡς καὶ τὰ τρία πρῶτα τοῦ 8, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτω·

ΚΕΦ. 7. Ἱπποσκευή.

«1. Ἀντικατάστασις ἱπποσκευῆς . . . . 10,000.
2. Συντήρησις . . . . . 13,900.»

ΚΕΦ. 8. Στρατωνισμός.

«1. Ἀντικατάστασις στρατωνισμοῦ . . . 53,531:38.
2. Συντήρησις στρατωνισμοῦ . . . . . 53,504.
3. Ἐνοίκια ἰδιωτικῶν οἰκιῶν . . . . . 68,000.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 4 ἄρθρου συστήσαντός τινος εἰς τὸν ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργὸν νὰ λάβῃ πρόνοιαν περὶ κατασκευῆς δύω ἐν τῇ πρωτευούσῃ οἰκονομικῶν στρατώνων, «ἐφ' ὅσον καὶ τὰ δημόσια ἐξαντλεῖται ἀπὸ πληρωμὰς ἐνοικίων καὶ οἱ χρειωμεύοντες ἤδη πρὸς τοῦτο ὀσημέραι φθείρονται καὶ καταρρέουσιν· ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἡ κατασκευὴ τοιούτων στρατώνων ἀποβαίνει ἀληθῶς ἀναγκαία καὶ ἡ Κυβέρνησις σκέπτεται περὶ τῆς οἰκοδομῆς αὐτῶν.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ 4 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

«4. Φυλακεῖα . . . . . 14,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, ἀναβαινόντων, τοῦ μὲν 7 εἰς 23,900 δραχμὰς, τοῦ δὲ 8 εἰς 189,035:38, εἰδικῆς κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τῶν κεφαλαίων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ὡς παρεδέχθη καὶ τὴν τοῦ 9, μὴ περιέχοντος ἄρθρα, δι' ὁμοίας ψηφοφορίας ἐπίσης διὰ ψήφων 72, ἔχει δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. 9. Θεραπεία ἀσθενῶν ἐν γένει . . . . 125,000.»

Ἐγένοντο ἔπειτα δεκτὰ καὶ τὰ διάφορα ἄρθρα τοῦ 10 καὶ 11 κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα ὡς ἑπεται·

ΚΕΦ. 10. Στρατιωτικὴ ἐκπαίδευσις.

«1. Σχολείων εὐελπίδων 105,873:80
2. Δαπάνη διδασκομένων ἀξιωματικῶν καὶ ὑπαξιωματικῶν . . . . . 16,400.
3. Σχολεῖα ταγμάτων . . . . . 6,600.»

ΚΕΦ. 11. Ἔξοδα γραφείου.

«1. Τῶν σωμάτων καὶ καταστημάτων . . . 31,040.
2. Ἐπιμίσθια γραφέων . . . . . 7,000.
3. Ὑπομνηματάρια ὑπαξιωματικῶν . . . . 600.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων εἰδικῆς καθ' ὁμοίων τρόπων ψηφοφορίας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τούτων, ἀναβαινουσαν τοῦ μὲν εἰς δραχ. 128,873:80, τοῦ δὲ ἑτέρου εἰς 38,640, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, ὡς παρεδέχθη δι' ἰδίας ψηφοφορίας καὶ τὰ κεφάλ. 12 καὶ 13 μὴ περιέχοντα ἄρθρα διὰ ψήφων 72, ἔχουσι δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. 12. Ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις . . . 100,000.
» 13. Στρατολογίαι . . . . . 9,000.»

Παρλειπομένου δὲ τοῦ 15. κεφαλαίου *δωρεαὶ καὶ βοήθειαι*, ὡς μὴ σημειουμένης τοιαύτης δαπάνης ἐν τῷ παρόντι προϋπολογισμῷ, ἀνεγνώσθησαν καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 15 κεφαλαίου, ἅτινα ἐγίνοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 16 καὶ 17 κεφαλαίου· ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. 15. Στρατιωτικὴ δικαιοσύνη.

«1. Δαπάνη στρατοδικείων . . . . . 12,000.
2. Συντήρησις φυλακισμένων . . . . . 19,053.»

ΚΕΦ. 16. Οἰκοδομαί.

«1. Συντήρησις δημοσίων κτιρίων . . . . 50,000.»

ΚΕΦ. 17. Μισθὸς ἀργίας καὶ ἀπομάχων.

«1. Μισθὸς ἀργίας . . . . . 126,780.
2. Λόχος ἀπομάχων . . . . . 80,007:20.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν κεφαλαίων, ἀναβαινόντων, τοῦ μὲν 15 εἰς 31,053 δραχμάς, τοῦ 16 εἰς 50,000 καὶ τοῦ 17 εἰς 206,787:20, εἰδικῆς κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὴν πίστωσιν ἑκάστου αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72, ὡς παρεδέχθη δι' ὁμοίων ψηφοφοριῶν καὶ τὴν πίστωσιν τῶν κεφαλαίων 18, 19 καὶ 20, μὴ περιεχόντων ἄρθρα, παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἐπίσης 72, ἐλαττώσασα συνεπείᾳ τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος τὸ 19 κεφάλαιον κατὰ δραχ. 20,000· ἔχουσι δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. 18. Ἐλλείμματα ταμείου . . . . . 1,232:87.
» 19. Χωροφυλακή . . . . . 1,080,000.
«ΚΕΦ. 20. Λόχος σκαπανέων καὶ πυροσβεστῶν . . . . . 51,538:85.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 21 κεφαλαίου, παρετήρησέ τις, ὅτι πολλοὶ φαλαγγῖται ἀγωνισταὶ ἔλαβον τὰ γραμμάτιά των χωρὶς νὰ μεθέξωσι τῆς εἰδικῆς φάλαγγος. Δυστυχῶς ὅμως οὐδεὶς τούτων ἐδυνήθη νὰ τὰ ἐξαργυρώσῃ ὅν καὶ λέγονται φαλαγγῖται.

Διὸ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ φέρῃ τὸ ζήτημα ἐν τῷ ὑπουργικῷ συμβουλίῳ, ἵνα τοῖς χορηγηθῶσι τὰ μέσα νὰ ἐξαργυρώσωσι τὰ γραμμάτιά των, καθ' ὅσον ὑπάρχει νόμος κωλύων αὐτοὺς τοῦ δικαιώματος τούτου.

Ἀπήντησεν ἄλλος, ὅτι τὰ γραμμάτια ἐδόθησαν εἰς τοὺς φαλαγγίτας ὅπως ἐφαρμοσθῶσιν εἰς γῆν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι πολλοὶ ἐξώφλησαν αὐτὰ διὰ τιμῆς ἐλαχίστης, οὐχ ἧττον ὅμως τοῖς ἐδόθη τὸ δικαίωμα τοῦτο. Ἀλλ' ὡς νομίζει, τινὲς θέλοντες νὰ ἐξαργυρώσωσι τὰ γραμμάτιά των, δὲν ἀρέσκονται εἰς τὰς διαθεσίμους γαίας, ἀλλὰ ζητοῦσι νὰ λάβωσι τὰς ὑπὸ τῶν κατοίκων κατεχομένας, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι βέβαια δίκαιον.

Ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι δὲν εἶναι καλῶς πληροφορημένος ὁ ἀγορεύσας, ἐπειδὴ πρῶτος αὐτὸς ἐζήτησε νὰ μετρηθῶσιν αἱ τοιαῦται γαῖαι, ἵνα λάβῃ ἐκ τῶν ἀποδειχθησομένων τυχὸν ὅτι πλεονάζουσι, καὶ ἡ Κυβέρνησις δὲν ἐπέτρεψε τοῦτο· προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι πολλοὶ φαλαγγῖται ἀντὶ νὰ λάβωσι τὸ ἀντίτιμον τῶν γραμματίων αὐτῶν, κατέλαβον ἀριθμὸν στρεμμάτων πολὺ ἀνώτερον. Δίκαιον λοιπὸν εἶναι ν' ἀφαιρεθῶσιν ἀπ' αὐτῶν αἱ καθ' ὑπέρβασιν ληφθεῖσαι, ἵνα παραχωρηθῶσιν εἰς τοὺς μὴ δυνηθέντας νὰ λάβωσιν.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι εἰς πολλοὺς τῶν ἀγωνιστῶν ἀντὶ βαθμοῦ ἐνεργείας ἐχορηγήθη βαθμὸς τῆς τιμῆς, ἀλλ' ὁ ἁπλοῦς οὗτος χαρακτηρισμὸς δὲν τοῖς παρέσχεν οὐδεμίαν ὠφέλειαν, ὁ δὲ σκοπὸς τοῦ νόμου δὲν ἀπέβλεπε νὰ ἐπαυξήσῃ τὰς ἀνάγκας των διὰ μόνον τοῦ χαρακτηρισμοῦ των ὡς ἀξιωματικῶν. Δίκαιον ἑπομένως εἶναι νὰ λάβῃ προναίαν ἡ Κυβέρνησις, ὥστε νὰ δοθῇ καὶ εἰς τούτους ἓν γραμμάτιον, ὅπως δυνηθῶσι νὰ ἀνακύψωσιν ὁπωσοῦν ἐκ τῆς δυστυχίας, ἀλλ' εἰς τὸ μέτρον τοῦτο νὰ ὑπαγθῶσι μόνοι οἱ τοῦ ἀγῶνος μετασχόντες, ὄχι δὲ καὶ ὅσοι ἔλαβον βαθμοὺς τῆς τιμῆς δι' ἄλλας αἰτίας.

Εἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι πάντες οἱ ἐν τοῖς μητρώοις ἐγγεγραμμένοι μετὰ τοῦ βαθμοῦ ἔλαβον καὶ τὸ ἀντιστοιχοῦν γραμμάτιον, παρετηρήθη ὑπό τινος, ὅτι τὸ προκείμενον κεφάλαιον εἶναι ἐπιδεκτικὸν ἰδιαιτέρας συζητήσεως, ἥτις δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἐν ἄλλῃ τινὶ συνεδριάσει.

Οὕτω δὲ γενομένης ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοίων τοῖς προηγηθεῖσι τὴν πίστωσιν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72, μετὰ τῶν γενομένων ἀνωτέρω παρατηρήσεων, ὡς παρεδέχθη δι' ὁμοίας ψηφοφορίας

καὶ τῶν τοῦ κεφ. 22, μὴ περιέχοντος ἄρθρα, διὰ ψήφων ἐπίσης 72, μὲ τὴν προσθήκην δραχ. 11,722:28, ζητουμένων διὰ τῆς ἀπὸ 18 Μαΐου ε. ε. δηλώσεως. Ἔχει δὲ τὸ κεφάλαιον οὕτω·

«Κεφ. 22. Κεκλεισμέναι χρήσεις 22,839:84.»

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου, ἀνεγνώσθησαν τὸ α΄ καὶ β΄. ἄρθρον τοῦ 1 κεφαλαίου μετὰ τῶν ἑπομένων γενικῶν παρατηρήσεων·

«Διὰ τῆς μετριάσεως τινῶν τῶν μεταβλητῶν ἐξόδων καὶ τῆς σημαντικῆς ποσότητος, ἣν κατὰ τὸ π. ε. εὑρήσαμεν πρὸς ἐπισκευὴν τῶν παρὰ τῆς Ρωσσικῆς Κυβερνήσεως ἀγορασθέντων πλοίων, ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν, χωρὶς νὰ αὐξήσῃ τὸν κατὰ τὸ π. ε. ἐγκριθέντα προϋπολογισμὸν ἢ κατὰ δραχ. 86,717, ὑπόσχεται νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῆς κατασκευῆς ἀτμοκινήτου στόλου, προμηθευόμενος ἤδη 4 ἢ 5 ἀτμόπλοια ἀντὶ δρ. 405,000. Δὲν ἀγνοεῖ ἡ Βουλὴ ὅτι αἱ ἀτμοκίνητοι στόλοι ἐθεωρήθησαν τόσον ὑπέρτεροι τῶν ἱστιοφόρων, ὥστε ἐν Ἀγγλίᾳ μετεποιήθησαν ἤδη ἅπαντα τὰ πολεμικὰ ἱστιοφόρα πλοῖα εἰς ἀτμοκίνητα, ἀτινα καὶ οἰκονομικῶς εἰσὶ συμφερώτερα διὰ τὰς Κυβερνήσεις ἕνεκα τοῦ συγκριτικῶς ὀλιγωτέρου ἀριθμοῦ τῶν ναυτῶν, οὓς ἀπαιτεῖ ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν. Διὸ ὄχι μόνον τὴν πρὸς προμήθειαν τῶν μνησθέντων ἀτμοκινήτων ζητουμένην πίστωσιν θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπή σας ἐγκριτέαν, ἀλλ' εὔχεται ὅπως εἰσακουσθῇ καὶ ἡ εἰχή, ἣν κατὰ τὸ π. ε. ἐξέφρασε περὶ ἀπαλλοτριώσεως τῶν ὑπαρχόντων ἱστιοφόρων καὶ τῆς διὰ τοῦ ἀντιτίμου αὐτῶν ἀγορᾶς ἀτμοκινήτων, διότι ἡ περαιτέρω διατήρησις ἐκείνων ἔσται ὀπιζήμιος εἰς τὸ δημόσιον, ἐκτὸς ὅτι μετ' ὀλίγον θέλουσι φθαρῇ ἐντελῶς, μένοντα ἀκίνητα ἐν τῷ ναυστάθμῳ.

Παρακίνουσα ἡ ἐπιτροπὴ τὰς εἰδικὰς ἐφ' ἑκάστου προϋπολογισμοῦ σκέψεις της, τῶν ὁποίων τὴν ἐκτίμησιν ἐπαφίησιν εἰς τὴν ὁλομέλειαν τοῦ Σώματος, δὲν νομίζει περιττὸν νὰ προσθέσῃ καὶ γενικωτέρας τινὰς παρατηρήσεις.

Ἀπέναντι τῆς πρὸς τὴν αὔξησιν τάσεως, ἣν εἰς ὅλους ἐν γένει τοὺς εἰδικοὺς προϋπολογισμοὺς παρετήρησε, καὶ ἥτις ἀπαδεῖ πρὸς τοὺς οἰκονομικοὺς πόρους τοῦ Κράτους, ὑπὸ πνεύματος πλήρους ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν ἐνεστῶσαν Κυβέρνησιν ἐμπνεομένη ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπή Σας, δὲν ἐνόμισεν ἀναγκαῖον νὰ προέλθῃ εἰς περιορισμὸν τῶν ζητουμένων ἐξόδων, ἀφ' ἑνὸς μὲν πεποιθεῖα ὅτι τὰ μέλη τῆς Κυβερνήσεως γινώσκοντα ὡς καὶ ἡμεῖς τὰ ἔξοδά μας, δὲν θέλουν καταχρασθῇ τῆς γενναίας αὐτῆς καὶ εἰλικρινοῦς ἐμπιστοσύνης μας, καὶ κατὰ συνέπειαν θέλουσι κάμει χρῆσιν αὐτῶν, μόνον καθόσον ἀπαραίτητος παρίσταται ἀνάγκη, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ μόνης τῆς φειδοῦς δυνάμεθα νὰ ἐξισώσωμεν τὰ ἀπολύτως ἐναγκαῖα ἔξοδά μας μὲ τὰ ἀνεπαρκῆ ἔσοδα, καὶ ἀφ' ἑτέρου, διότι διὰ νὰ ἐπενεχθῇ ἡ ἀναγκαία οἰκονομία, ὅπως τεθῶμεν εἰς θέσιν ν' ἀνταποκριθῶμεν εἰς τὰς γενναίας διαθέσεις τῶν εὐεργετίδων δυνάμεων, αἵτινες τοσοῦτον προθύμως προεξοφλοῦσι τὸ ἐθνικὸν χρέος, ἀνάγκη νὰ προέλθωμεν εἰς οὐσιώδεις διοικητικὰς μεταρρυθμίσεις, ἄνευ τῶν ὁποίων ἀδύνατος ἀποβαίνει ἡ ποθητὴ οἰκονομία, καὶ τελευταῖον ὅτι θέλομεν ἀπαλλαγῇ ἐκ τοῦ συστήματος τῶν συμπληρωτικῶν πιστώσεων, αἵτινες μάλιστα κατὰ τὸ π. ε. ἐπεβάρυναν οὐκ ὀλίγον τὸν προϋπολογισμόν. Θέλοντες, Κύριοι, νὰ ἔχωμεν πολιτικούς, καὶ διοικητικοὺς ὀργανισμοὺς τόσον ποικίλους, ὅσον τὰ εὐρωπαϊκὰ πολιτισμένα Κράτη, ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας, ὅτι ἔδει νὰ προκαλέσωμεν προηγουμένως τὴν προσοχήν μας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ὑλικῶν πόρων, δι' ὧν ἠθέλομεν ἀρύεσθαι τὰ πρὸς διατήρησιν τοιούτου συστήματος ἀπαιτούμενα χρηματικὰ μέσα. Ἔπρεπε, Κύριοι, πρὶν ἢ πολλαπλασιάσωμεν τὰς ἀνάγκας τῆς ὑπηρεσίας, νὰ σπεύσωμεν πρὸς βελτίωσιν τῆς γεωργίας, πρὸς ἐμψύχωσιν τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς βιομηχανίας, πρὸς ἀποξήρανσιν τῶν ἑλῶν, πρὸς κατασκευὴν δρόμων, καὶ ἀνάπτυξιν ὅλων ἐν γένει τῶν πηγῶν τοῦ πλούτου, δι' οὗ γίνεται καὶ στρατὸς πολυάριθμος νὰ συντηρῆται, καὶ διοικητικοὶ καὶ οἰκονομικοὶ ὑπάλληλοι ἄφθονοι νὰ μισθοδοτῶνται.

Ἡ Βουλὴ δὲν ἔπαυσεν ἐπιψηφίζουσα κατ' ἔτος οὐ σμικρὰς πρὸς ἐκτέλεσιν δημοσίων ἔργων ποσότητας, καὶ ὅμως μὴ λόπην τῆς ἀναγκάζεται νὰ παρατηρήσῃ ἡ ἐπιτροπή, ὅτι αἱ πιστώσεις αὗται εἰκονίζονται μόνον εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμούς, ἐλάχιστα δὲ ἔργα ἐξετελέσθησαν, ἢ μᾶλλον πολλὰ ἐπιχειρηθέντα μένουν ἡμιτελῆ, καὶ οὕτως ὄχι μόνον ὠφέλειά τις ἐξ αὐτῶν δὲν προσγίνεται, ἀλλὰ καὶ ἡ δαπάνη ἀπωλύεται, καταστρεφομένου τοῦ ἔργου ὑπὸ τοῦ χρόνου εἴτε τῆς κακῆς ἐκτελέσεως. Ἡ ὁδοποιία ἰδίως, ἥτις τοσαύτην παρὰ τοῖς πολιτισμένοις ἔθνεσιν ἔλαβεν ἔκτασιν, ὥστε αἱ ἀπώτεραι χῶραι συντυχωνεύθησαν, οὕτως εἰπεῖν, διὰ τῆς εὐκόλου συγκοινωνίας, αὕτη μένει παρ' ἡμῖν ἐντελῶς παρημελημένη, ἐνῷ καὶ ποσὰ οὐ σμικρὰ κατ' ἔτος ψηφίζονται ὑπὲρ αὐτῆς καὶ εἰδικὸς περὶ τούτου ἐξεδόθη νόμος. Πρὸς τὰ ἄπειρα ἀγαθὰ, ἅτινα ἡ ὁδοποιία παρέχει

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . . N	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νάνης . . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Φ. Ἰω. Πωλδάσης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . N
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥοδιλιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N
Ἀνδρέας Λύγερινός	Α. Μαυρειδής . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεράλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N	Ἀναγν. Τσάκας . . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Αντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Ζαΐμης . . .	Ἰωάν. Προβιλέγιος . . . N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Δ. Δημητρακόπουλος . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Δ. Κοντόσταυλος . . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιερράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολοκοτρώνης . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος.	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος . . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πηλλήκας . . . . . N
Ἐμμ. Ταούλος	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνστ. Βλάχης . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . .

Π. Πατρινὸς	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ν. Α. Μπότασης . . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Κ. Δαρειώτης	Παντολέων Κουντουριώτης .
Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Σταμάτιος Δοκὸς . . . . N
Γεώρ. Ναούτης	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N	Γεώργιος Ριζόπουλος . . . N
Στ. Δάρας	Εὐαγγέλης Κονταγιάννης . .
Ἰωάννης Σαγρέδος	Λύγερινὸς Δεδέωρ . . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Νικόλαος Νάζος	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ὡσαύτως δὲ παρεδέχθη δι' ὁμοίας ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, καὶ τὸ 2 κεφάλαιον μὴ ὑποδιαιρούμενον εἰς ἄρθρα, παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73, καθ' ὁμοιον τῆς ψηφοφορίας πρωτοκόλλου.

«ΚΕΦ. 2. Τροφαὶ . . . . . 129,255:18.»

Παραλειφθέντος δ' ὡς κενοῦ τοῦ ἀ. ἄρθρου τοῦ 3 κεφαλαίου, ἀνεγνώσθησαν τὰ ἄρθρα β'. καὶ γ'. ἐξ ὧν ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ β'. δι' ἀναστάσεως, ἐλαττώσασα τὴν πίστωσιν αὐτοῦ, κατὰ τὸ περὶ τούτου Β. διάταγμα, κατὰ δραχ. 400, παραλιποῦσα δὲ τὸ γ'. ὡς ἀπαλειφομένης τῆς δαπάνης δυνάμει τοῦ αὐτοῦ διατάγματος· ἔχει δὲ τὸ τὸ β'. ἄρθρον. οὕτω·

ΚΕΦ. 3. Ὁπλισμός.

«β') Συντήρησις ὅπλων . . . . . 400.»

Ἐπίσης δὲ παραλειφθέντος ὡς κενοῦ τοῦ ἀ. ἄρθρου τοῦ 4 κεφαλαίου, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ β'. καὶ γ'. ἄρθρον, διορθωθὲν εἰς 5,220 δραχμὰς ἀντὶ τῶν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ κατὰ λάθος σημειουμένων 5,262· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. 4. Στρατωνισμός.

«β') Συντήρησις στρατωνισμοῦ . . . . . 984.

γ') Ἐνοικίων καταστημάτων . . . . . 5,220.»

Ἀναγνωσθέντα δ' ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα ἀ. καὶ β'. τοῦ 5 κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντα δυνάμει

τοῦ αὐτοῦ διατάγματος τὸ μὲν κατὰ δραχ. 300, τὸ δ' ἕτερον κατὰ 500· ἔχουσι δ' ὡς ἕπεται·

ΚΕΦ. 5. Θεραπεία ἀσθενῶν.

«ά) Ἔξοδα νοσηλείας ἀξιωματικῶν . . . . . 700.
β) » » ὑπαξιωματικῶν καὶ ναυτῶν . 2,428.»

Ἐπίσης δὲ ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 6 κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντος δυνάμει τοῦ ἀνωτέρω Β. διατάγματος τοῦ ά. κατὰ 500 δραχμάς, ἀπαλειφθέντων τοῦ γ'. καὶ δ'. καὶ προστεθεισῶν εἰς τὸ ε'. 2,500 συνεπείᾳ τῆς ἀπὸ 14 Ἰουνίου ε.ἔ. δηλώσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. 6. Ἐκπαίδευσις.

«ά) Εἰς τὸ ἐσωτερικόν . . . . . 1,420.
β) Εἰς τὸ ἐξωτερικόν . . . . . 9,100.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ ἐγένοντο δεκτὰ καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 7 καὶ 8 κεφαλαίου δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθεισῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ διατάγματος 8,000 δραχμῶν ἀπὸ τοῦ ε'. ἄρθρου τοῦ 8 κεφαλαίου· ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. 7. Ἔξοδα γραφείων.

«ά) Τῶν καταστημάτων καὶ πλοίων . . . . . 11,780.
β) Ἀντιμισθία γραφέων . . . . . 1,800.»

ΚΕΦ. 8. Οἰκοδομαί.

«ά) Συντήρησις καταστημάτων . . . . . 2,000.
β) Νέαι οἰκοδομαί . . . . . 2,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω κεφαλαίων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν 3 εἰς 400 δραχμάς, τοῦ 4 εἰς 6,204, τοῦ 5 εἰς 3,128, τοῦ 6 εἰς 10,520, τοῦ 7 εἰς 13,580 καὶ τοῦ 8 εἰς 4,000, εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τῷ προαγομένῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν πίστωσιν ἑκάστου αὐτῶν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθέντα ἔπειτα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 9 κεφαλαίου, ἐλαττωθέντα δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Β. Διατάγματος, τὸ μὲν ά. κατὰ δραχ. 4,000, τὸ δὲ ε'. κατὰ 500· ἔχουσι δ' ὡς ἕπεται·

ΚΕΦ. 9. Φάροι καὶ φανοί.

«ά) Ἐπιτήρησις φάρων καὶ φανῶν . . . . . 6,300.
β) Ἐπισκευαί . . . . . 1,000.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 10 κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντα τὸ μὲν ά. κατὰ 5,000 δραχμῶν, τὸ δὲ γ'. κατὰ 6,000· ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς·

ΚΕΦ. 10. Στόλος.

«ά) Συντήρησις πλοίων . . . . . 95,000.
β) Συντήρησις τῶν λιμένων . . . 1,000.
γ) Ἐπισκευαὶ τῶν πλοίων . . . . . 54,000.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων τούτων, ἀναβαινόντων τοῦ μὲν εἰς δραχ. 7,300, τοῦ δὲ 10 εἰς 150,000, εἰδικῆς κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς προηγηθεῖσι τὴν πίστωσιν ἑκατέρου τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ὡς παρεδέχθη δι' ὁμοίας ψηφοφορίας καὶ τὸν τοῦ 11 κεφαλαίου, μὴ περιέχοντος ἄρθρα, διὰ ψήφων ἐπίσης 70 μετὰ τὴν αἰτουμένης διὰ δηλώσεως προσθήκης 50,000 δραχμῶν διὰ προμήθειαν μιᾶς βορβολόγου· ἔχει δ' οὕτω·

«ΚΕΦ. 11. Κατασκευαὶ πλοίων . . . . . 455,000.»

Δι' ἰδίας δὲ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς ἀνωτέρω καὶ τὰ κεφάλ. 12, 13 καὶ 14, μὴ περιέχοντα ἄρθρα, παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἑκάστων 70, ἐλαττώσασα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ διατάγματος τὸ 12 κατὰ 500 δραχμὰς καὶ τὸ 14 κατὰ 300· ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς·

«ΚΕΦ. 12. Ὁδοιπορίαι καὶ μετακομίσεις . . . 3,500.
» 13. Ναυτολογία . . . . . 200.
» 14. Ναυτικὴ δικαιοσύνη . . . . . 500.»

Ἀναγνωσθέντα δὲ καὶ τὰ ἄρθρα τοῦ 15 κεφαλαίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἐλαττωθέντα συνεπείᾳ τοῦ Β. διατάγματος τὸ μὲν κατὰ 10,000 δραχ. τὸ δὲ ε'. κατὰ 500· ἔχουσι δ' οὕτω·

ΚΕΦ. 15. Μισθὸς ἀγγίας.

«ά) Μισθὸς ἐπιστατῶν . . . . . 246,560.
β) Μισθὸς ἀπομάχων . . . . . 6,646.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου τούτου, ἀναβαίνοντος εἰς 253,206 δραχμάς, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλαίων 16 καὶ 17 μὴ περιεχόντων ἄρθρα, εἰδικῆς ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλα ὅμοια τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἕκαστον τούτων παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἐλαττώσασα δυνάμει τοῦ αὐτοῦ Β. διατάγματος τὸ 16 κεφαλαίων κατὰ 1,000 δραχμάς· ἔχουσι δ' ὡς ἕπεται.

«ΚΕΦ. 16. Προκαταβολαὶ . . . . . 1,000.
» 17. Ἔξοδα κλεισμένων χρήσεων . . . 2,381 92.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν περὶ κυρώσεως τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων νομοσχεδίων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ 8 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΒ'.

Τῆς 16 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλην. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας τοῦ Παπαγιάννη συμβάσεως, καὶ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ μετὰ τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη καὶ τῆς Κυβερνήσεως μας σύμβασις, προσθέτει νέα μέσα εὐκολίας τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου, καὶ βοηθήματα συγκοινωνίας πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν εἰσηγητῶν προτείνει διὰ ταῦτα τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου, δι' οὗ ἐγκρίνεται ἡ εἰρημένη σύμβασις, καὶ μόνην μίαν ἐπιφέρει παρατήρησιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 6 τῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον θεωρεῖ ἀναγκαῖον διὰ τὸ εὔπρεπὲς καὶ διὰ τὴν πρόβλεψιν παντὸς ἐνδεχομένου προσκόμματος νὰ προειδοποιῆται ἡ ἑλληνικὴ Κυβέρνησις καὶ νὰ ἐκφράζῃ τὴν συγκατάθεσιν αὐτῆς περὶ πάσης συμβάσεως μεταξὺ τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἑταιριῶν, ἀφορώσης τὴν ἐν τῷ ἑλληνικῷ Κράτει ὑπηρεσίαν τῶν ἀτμοπλοίων καὶ ἐνέργειαν, ὅπερ δύναται νὰ γίνῃ προειδοποιουμένης ἀπὸ τοῦδε περὶ τούτου τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη καὶ Μουσαμπίνη.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ
Γ. Πατριαρχέας. Ν. Α. Νάζος.
Π. Δ. Καμπάνης. Σ. Πηλλήκας.
Ὁ εἰσηγητὴς Γ. Ναύτης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπή, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ νομοσχέδιον, καὶ θεωρήσασα ἐξ ἑνὸς μὲν μέρους, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον εἶναι σχεδὸν ὅμοιον μὲ τὸν πρὸ πολλοῦ ὑπ' αὐτῆς ἐπιψηφισθέντα νόμον περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ἐκτὸς ὀλίγων τροποποιήσεων, ὑπαγορευθεισῶν ὑπὸ τῆς φυσικῆς διαφορᾶς τῶν δύω τούτων ὑπηρεσιῶν· ἐξ ἄλλου δὲ ὅτι οὐ μόνον εἶναι εὐεργετικὸς διὰ τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὸν ὑπὲρ τῆς ἑλληνικῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα καὶ μετὰ ταῦτον, ἀλλὰ καὶ ἐξασφαλίζει τὸ ἐνεστὼς, τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον τῶν ἀξιωματικῶν, ἀνεξαρτήτως ὅλως ἀπὸ ἐνδεχομένας δυσμενείας ἢ εὐμενείας τῶν κατὰ διαφόρους καιροὺς διεπόντων τὴν τύχην τοῦ Βασ. ναυτικοῦ, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου μὲ τὴν διόρθωσιν τῶν ἐξῆς παροραμάτων τοῦ τύπου καὶ τινῶν τροποποιήσεων.

ΚΕΦ. Β'.

Ἄρθρ. 7. Εἰς ἐνέργειαν (εἰς ἀργίαν.)

« Ἄρθρ. 9. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ διατελοῦντες εἰς ἐνέργειαν (εἰς ἀργίαν.)

ΚΕΦ. Γ'.

Ἄρθρ. 11. Παράγρ. Β'. συχνὴ ἀπρεπὴ διαγωγὴν (συχνὴν ἀτρεπῆ διαγωγήν.)

Ἄρθρ. 11. Παράγρ. Γ'. τὸν ἐν τῷ Β'. ἐδαφίῳ (παραγράφῳ.)

Ἄρθρ. 12. Τὸ ἄρθρον τοῦτο νὰ διαιρεθῇ εἰς τρεῖς παραγράφους, ὡς εἶναι ἐν τῷ παραγράφῳ τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ὁ ὑπουργὸς τῶν ναυτικῶν μᾶς ὑπέβαλεν.

Ἄρθρ. 12. Ἡ εἰς θέσιν ἀποταξεως μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἀρμοδίων συμβουλίων, τῶν ὁποίων ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα κανονίζονται διὰ Βασιλ. διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἀρμόδιον συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀναλήψεως εἰς τοὺς ἀριθμούς.

Μόνον ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν δύναται ν' ἀποφασισθῇ τὸ εἰς τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων ἀντιβαῖνον.

ΚΕΦ. Δ'. ΜΕΡΟΣ Γ'.

Άρθρ. 14. Παραγρ. Β'. ἡ διὰ χρόνιον νόσημα (οἱ διὰ χρόνιον νόσημα.)

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Άρθρ. 16. Τὸ ἄρθρον τοῦτο μεταβάλλεται ὡς ἑπεται· «οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀποστρατευμένος ἀξιωματικὸς προβιβάζεται· (διότι τὰ περὶ ἀνακλήσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Β. ναυτικοῦ διαλαμβάνονται εἰς τὸ κεφ. Γ'. ἄρθρ. 10 καὶ εἰς τὸ κεφ. Δ'. τοῦ ἄρθρ. 13.)

Άρθρ. 17. Τὸ ἄρθρον τοῦτο μεταβάλλεται ὡς ἀκολούθως·

«Άρθρ. 17. Οἱ ἐπίτακτοι ἀξιωματικοὶ οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. ναυτικὸν κατατάξεως των μὴπω ὑπηρετήσαντες θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας, ὁ δὲ διαθέσιμος μισθός, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις. Θέλουσι δὲ διαμείνει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ἀπολαμβάνει τὸν αὐτὸν μισθὸν ὡς σύνταξιν ἀποστρατείας.

Ἐκ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ προηγουμένου παραγράφου, ἀφοῦ ἅπαξ μετατεθῶσι καὶ καταταχθῶσι κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ ὅσοι τυχὸν κριθῶσι χρήσιμοι εἰς αὐτὴν, καὶ ἐκλεχθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνηκούσης εἰς τοὺς ἐπιτάκτους ὑπηρεσίας, οἱ λοιποὶ τάσσονται εἰς θέσιν ἀποστρατείας. Ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἔτι κεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, συνδυαζομένας μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος, θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς διαθεσιμότητος, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, προστιθεμένης εἰς αὐτοὺς διὰ πᾶν ἔτος πραγματικῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, τὴν ὁποίαν ἔθελον ἔχει ἐκπεπληρωμένην ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. ναυτικὸν κατατάξεώς των, τῆς ἀπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς συντάξεως. Ἀλλ' ὁ διαθέσιμος οὗτος μισθὸς μετὰ τῆς προσθήκης δὲν δύναται πώποτε νὰ ὑπερβῇ τὸν εἰρημένον ἐλάχιστον ὅρον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποστρατευτῶν καὶ ἀποστρατευθησομένων ἀξιωματικῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ 21 ἄρθρον, ἐδαφ. δ'. τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, ὡς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποστρατευτῶν.»

Άρθρ. 21. Τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀπαλείφεται ὡς ὁρισθείσης τῆς καταστάσεως τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 16 Ἰουλίου 1856.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Σ. Σαΐτσος — Ν. Α. Βαρβαρήγος
Η. Ψαθᾶς — Δ. Γαβρᾶς.

Ὁ Ἐλαγγετὴς Σπ. Δοκός.»

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ σύνεσάσης τῆς Βουλῆς νὰ συζητηθῇ σήμερον τὸ περὶ τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως νομοσχέδιον, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σπ. Ἀντωνόπουλον καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ἐπὶ προσαστώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸν ἀρχὴν τοῦ περὶ συμβάσεως μεταξὺ τῆς Ἑλλης. Κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιαννη νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Δ. Π. Πετροκουλάκης	. . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	. . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀναγν. Ναταθαναηλου	. . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Γεώργιος Κονδύλης	. . . N
Γεώργιος Τσόκρας	. . . . N	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. N
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . .	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . . N
Σκαρλάτος Σούτσος	. . . N	Βασίλειος Νάνης	. . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Σταμάτ. Μήτσας	. . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .	Δ. Ζώτος	. . . . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Γ. Γιολδάσης	. . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Ν. Γρανίτσας	. . . . .
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	. . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . N	Ἀνδρέας Λυγερινός	. . . . N

Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N	Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . .	Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνς. Κουρκουμέλης . . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγ. Παπατσώνης . . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N	Σ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Ζαΐμης . . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Δεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης. . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης. . . . N
Κωνς. Δαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιριτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Π. Πατρινός . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου. N
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . . N

Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N	Παντολέων Κουνταυριώτης .
Στ. Δάρας	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Ἰωάννης Σαγρέδος	Σταμάτιος Γ. Δομός . . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Νικόλαος Νάζος . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρπης .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Κυριάκος Πανηρόπουλος . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Δημήτριος Στάϊκος . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Α. Κιζάνης . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς τὸ **1** καὶ μοναδικὸν ἄρθρον, ἐπανελήφθη καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ἡ αὐτὴ ψηφοφορία, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων **71**, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον Μοναδικόν.

Ἡ κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως μεταξὺ τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν ὑγειονομείων, εἰσηγητοῦ τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτερικῶν κυρίου Ἠλίᾳ Δωΐλα καὶ τοῦ κυρίου Λουκᾶ Ῥάλλη, πληρεξουσίου ἐπιτρόπου τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας τῆς διευθυνομένης ἀπὸ τοὺς κυρίους Παπαγιάννην καὶ Μουσαμπίνην, συνομολογηθεῖσα τὴν **21** Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους σύμβασις, συνισταμένη εἰς ἕνδεκα ἄρθρα, ἐγκρίνεται. Κατὰ συνέπειαν ἅπασαι αἱ διατάξεις αἱ ἐμπεριεχόμεναι εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύμβασιν, εἴτε πρὸς βάρος τῆς ἑλληνικῆς ἐπικρατείας εἴτε πρὸς ὑποχρέωσιν τῆς ἐν Λιβερπούλῃ ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας, ἐκτελεσθήσονται ὁλοκλήρως καὶ ἀκριβῶς, ἡ δὲ σύμβασις αὕτη προσαρτᾶται εἰς τὸν παρόντα νόμον.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐσόδων νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου παρεδέχθη δι' ειδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα **1** καὶ **2**, ἐλαττωθέντος τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ **2** ποσοῦ εἰς δραχ. **18,653,577: 68** κατὰ τὸ ἀπὸ **16** Ἰουνίου **1856** περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων Βασ. διάταγμα.

Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς πραγτηθείσαις ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων **70**. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς·

Ἄρθρ. 1. Τῶν ἀμέσων καὶ ἐμμέσων φόρων, τῶν ἀπὸ δημοσίων κτημάτων καὶ νομισμάτων προσόδων, καὶ ἐν γένει ὅλων τῶν εἰσοδημάτων τῶν εἰδικώτερον ἀπαριθμουμένων εἰς τὸν ἐπισυνημμένον πίνακα τῶν ἐσόδων καὶ τὰ προσηρτημένα εἰς αὐτὸν ἀναλυτικὰ φύλλα, θέλει ἐνεργεῖσθαι ἡ εἴσπραξις κατὰ τὸ **1856** ἔτος, δυνάμει τῶν ὑπαρχόντων νόμων καὶ διαταγμάτων καὶ τῶν ἐκδοθησομένων περί τινων ἐσόδων νόμων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ ἔσοδα τῆς χρήσεως **1856** ὑπολογίζονται εἰς δραχ. δέκα ὀκτὼ ἑκατομμύρια, ἑξακοσίας πεντήκοντα τρεῖς χιλιάδας, πεντακοσίας ἑβδομήκοντα ἑπτὰ καὶ λεπτὰ ἑξήκοντα ὀκτώ, ἀριθμὸς, **18,653,577:68**, προστίθενται δ' εἰς ταῦτα αἱ προκαταβολαὶ τῶν τριῶν Δυνάμεων ἐκ δραχμῶν τριῶν ἑκατομμυρίων ὀκτακοσίων τεσσαράκοντα ὀκτὼ χιλιάδων ὀκτακοσίων ἑβδομήκοντα τεσσάρων καὶ λεπτῶν ὀγδοήκοντα ἑνός, ἀριθ. **3,848,874:81**, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ πίνακι τῶν ἐσόδων ἐνδιαλαμβανόμενα.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπεληρώθη εἶτα τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων. Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα **1**, **2** καὶ **3** τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως κατὰ τὰς γενομένας ἐπὶ τῶν διαφόρων ὑπουργείων μεταβολάς.

Ἐπαναληφθείσης δὲ τῆς αὐτῆς ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὁμοιον τῷ πρώτῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων **71**. Ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, διατάττομεν ὡς ἑξῆς.

Ἄρθρ. 1. Τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους διὰ τὸ ἔτος **1856** προσδιορίζονται εἰς δραχμὰς εἴκοσι ἓν ἑκατομμύρια, διακοσίας εἴκοσι τρεῖς χιλιάδας, διακοσίας δέκα καὶ λεπτὰ τεσσαράκοντα, ἀριθμ. **21,223,210:40**, καὶ διὰ τὸ ποσὸν τοῦτο χορηγοῦνται εἰς τοὺς ὑπουργοὺς πιστώσεις, καταλογιζόμεναι, κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον

γενικὸν πίνακα τῶν ἐξόδων καὶ κατὰ τὰ κεφάλαια καὶ ἄρθρα τῶν προσηρτημένων εἰς αὐτὸν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν ὑπουργείων, ὡς ἑξῆς·

Α. Εἰς χρέος δημόσιον, ἤτοι εἰς τόκους καὶ χρεωλύσιον τοῦ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν τῶν τριῶν Δυνάμεων δανείου . Δρ.		3,835,473:58
Εἰς προμήθειαν καὶ ἄλλα ἔξοδα αὐτοῦ . .		50,376:22
Εἰς χρέος ἐσωτερικὸν καὶ τόκους		251,500 —
Εἰς συντάξεις		559,100 —
Β'. Εἰς τὴν Βασιλικὴν χορήγησιν . . .		1,000,000 —
Γ'. Εἰς ἀποζημ. τῶν βουλευτ. Σωμάτων.		595,000 —
Δ'. Εἰς τὴν γενικὴν ὑπηρεσ. τῶν ὑπουργείων·		
Τοῦ Βασιλ. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων . . . . Δρ.	522,359:85	
τῆς Δικαιοσύνης . .	1,444,913:80	
τῶν Ἐσωτερικῶν . .	2,381,361:42	
τῶν Ἐκκλησιαστ. καὶ τῆς Δημ. Ἐκπαιδεύσεως	1,047,616:52	
τῶν Στρατιωτικῶν .	5,510,942:28	
τῶν Ναυτικῶν . .	1,595,073:10	
τῶν Οἰκονομικῶν .	935,789:63	13,438,086:60
Ε'. Εἰς τὰ ἔξοδα διοικήσεως, ἐπιστασίας καὶ εἰσπράξεως τῶν φόρων		1,225,674:—
Ϛ'. Εἰς διαφόρους πληρωμάς		268,000:—
Τὸ ὅλον δραχμαὶ		21,223,210:40

«Ἄρθρ. 2. Τὰ ἐνδιαλαμβανόμενα εἰς τὸ ἄρθρον **1** ἔξοδα θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν κυρωθέντων ἐσόδων τῆς χρήσεως **1856**, ἀναπληρούμενα ὡς πρὸς τὴν ἐτησίαν διαχείρισιν διὰ τῶν ὑπολοίπων τῶν προγενεστέρων χρήσεων, τὰ ὁποῖα δὲν διετέθησαν εἰς πληρωμὴν ἐξόδων τῶν ἐτῶν ἐκείνων.

Ἄρθρ. 3. Ἐκτὸς τῶν διὰ τοῦ παρόντος νόμου χορηγουμένων πιστώσεων, ἐὰν αὗται ἄνευ ἐπεκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας δὲν ἐξαρκέσωσι διὰ τὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως **1856**, ἐπιτρέπεται νὰ δοθῶσι διὰ Β. διαταγμάτων ἐν ἀπουσίᾳ τῶν Βουλῶν ἀναπληρωματικαὶ πιστώσεις, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν.

Τοῦ ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης.

Διὰ τὴν διατροφὴν τῶν ὑποδίκων.

Δι' ἀποζημιώσεις μαρτύρων.

Δι' ἔξοδα μεταφορᾶς ὑποδίκων.
Δι' ἔξοδα ἐκτελέσεως θανατικῶν ἀποφάσεων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν.

Διὰ γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας.
Διὰ διατροφὴν καὶ διατήρησιν καταδίκων.

Τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν.

Διὰ ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων.
Διὰ δικαιώματα καὶ προμηθείας χαρτοσήμου.
Διὰ παραχωρήσεις ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ οἰκοδομῶν εἰς τοὺς δήμους.
Δι' ἔξοδα καλλιεργείας τῶν ἁλικῶν καὶ μετακομίσεως τῶν ἁλάτων.

Ὁ παρὼν Νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ τῶν ἐπιτροπῶν ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῆς διοικ. ἀστυνομίας νόμου, καὶ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομ. ὑπουργοῦ ἐκ δρ. **107,800** ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ὀργανικοῦ νόμου, καὶ μελετήσασα αὐτὸ μετ' ἐπιστασίας, εὑρίσκει λίαν ἀναγκαίας τὰς ἐπὶ τοῦ μνησθέντος νόμου φερομένας μεταῤῥυθμίσεις, καὶ συνίστησι τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς.

Ἀθήνησι, τῇ **16** Ἰουλίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Λουκᾶς Στέφανος. Ἰω. Μ. Σκαβέντσος.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος. Δ. Βενιζέλος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τῶν δραχμῶν **104,200** ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομι-

κῶν διὰ τὸ ἔτος **1855** ὑποβληθὲν παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἀπὸ **13** Ἰουλίου τ. ε. Βασ. διάταγμα, διαβιβασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν διὰ τῆς ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἐκθέσεως τοῦ αὐτοῦ ὑπουργοῦ, δι' οὗ ζητεῖται προσθήκη δραχ. **3600** πρὸς πληρωμὴν τῆς ὀφειλομένης συντάξεως εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον, δυνάμει τοῦ ἀπὸ **9** Ἰουλίου ε. ε. νόμου, καὶ εὑροῦσα τοὺς προκαλοῦντας τὴν πίστωσιν ταύτην λόγους ἀποχρώντως δικαιολογημένους, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ἀναβιβάζει τὸ ποσὸν τῆς ζητουμένης πιστώσεως εἰς δραχ. **107,800**.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ **16** Ἰουλίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Χ. Θεοχαρόπουλος. Δ. Γαβρᾶς.
Σ. Χ. Στεφανόπουλος. Ἰω. Προβιλέγιος.»

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ συγκατατεθεῖσα ἡ Βουλὴ, προέβη εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ πρώτου τῶν δύω ἀνωτέρω μνησθέντων νομοσχεδίων περὶ διοικ. ἀστυνομίας, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προαγηθείσαις καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεπτῶν, συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **70**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ μεταῤῥυθμίσεως τοῦ περὶ διοικ. ἀστυνομίας νόμου, νομοσχεδίου, καὶ ἡ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Σταῦρος Βλάχος	. . . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Φίλων Φίλωνος	. . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . .
Δημήτριος Τσάκρης	. . . .	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . . N
Γεώργιος Τσάκρης	. . . N	Κων. Γριβογεώργης	. . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .
Σκαρλάτος Σούτσος	. . . . N	Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος	. N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Ἀναγνώστης Παπαβασιλείου	. N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Γεώργιος Κουδούλης	. . . N

Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . . N	Α. Κορφιωτάκης . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γισδάκης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Α. Γραμίτσας	Γ. Ν. Ρεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Σ. Χ. Στερνόπουλος . . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N
Ἀνδρέας Λύγερινός . . . . N	Α. Μαυροειδής . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Διαμάντης	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος . .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρθαρῆγος . . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Ἀτων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνς. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιρτσόπουλος . . . N	Η. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Θεόθ. Κανελλόπουλος . . .	Σπ. Ηλλήκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Μακθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	Θεόθ. Κεχαγιᾶς . . . . N
Σ. Κοπανίτσας	Σιδέρης Πράτσικας . . . .

Π. Πατρινὸς	Ἀναγνώστος Παπατσώρης .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . . .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ν. Α. Μπότασης	Α. Κιζάνης . . . . . N
Κ. Δαρειώτης	Παντολέων Κουντουριώτης . .
Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Γεώργιος Ναύτης . . . . N	Μ. Χουρμαούζης . . . . .
Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Στ. Δάρας	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Ἰωάννης Σαγρέδος	Αὔγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Παναγιώτης Ψάθης . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Νικόλαος Νάζος . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθέντα δὲ τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναπτύξεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχουσιν.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 7 παρετήρησέ τις, ὅτι ἀναγκαῖα τῷ ὄντι καὶ οὗτος θεωρεῖ τὰ παρὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου διὰ τὴν θέσιν κλητῆρος τῆς ἀστυνομίας ἀπαιτούμενα προσόντα, ἀλλ' ὅμως αὐστηρὸς τῷ φαίνεται ὁ πρῶτος ὅρος τοῦ γ' §, διότι ἡ θέσις τοῦ κλητῆρος δὲν εἶναι εἰμὴ θέσις πρωτοβάθμιος ὡς ἐκείνη τοῦ ἁπλοῦ στρατιώτου. Ἑπομένως, διὰ νὰ ἦναι τις δεκτὸς ὡς στρατιώτης, δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπῆρξε καὶ πρότερον στρατιώτης εἶναι δὲ ἀπαίτησις λίαν ἄδικος καὶ αὐστηρά, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελε προτείνει τοῦ ὅρου αὐτοῦ τὴν ἐξάλειψιν, ἐὰν συνεφώνει καὶ ὁ Κ. ὑπουργός.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐγόμισεν ἀναγκαῖον νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἀπαιτουμένην αὐτὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀστυνομίας διὰ διατάξεων τῷ ὄντι αὐστηρῶν. Παρατηρεῖ ὅμως, ὅτι ἂν καὶ ἀναγκαῖος ὁ ὅρος, τοῦ ὁποίου τὴν αὐστηρότητα ἐπέκρινεν ὁ προαγορεύσας, δὲν εἶναι ὁ μόνος, ὅστις ἀπαιτεῖται διὰ τὸν διορισμὸν κλητῆρος, ἀλλὰ καὶ ἄλλοι πολλοί, ὥστε ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ ἓν ἐξ ὅσων τὰ νομοσχέδια ἀναφέρει προσόντων, διὰ νὰ ἦναι τις δεκτὸς εἰς τὴν θέσιν τοῦ κλητῆρος, καὶ ἑπομένως δὲν ἐλέπει τὸν λόγον τῆς ἐξαλείψεως τοῦ ὅρου αὐτοῦ.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι ἐν τῇ Ἀγγλίᾳ, ὅπου δύνανται νὰ ἀπαντήσῃ τὸν τελειότερον ὀργανισμὸν τῆς ἀστυνομίας, ἐπίσης αὐστηραὶ διατάξεις περιορίζουσι τὸν διορισμὸν τῶν ὑποτάκτων

ὑπηρετῶν, καὶ διὰ τοῦτο τοσοῦτον ἐπιτυχῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς ἐνεργεῖται ἡ ἀστυνομικὴ ὑπηρεσία.

Οὕτω δὲ τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος μὴ ἐμμένοντος εἰς τὴν παρατήρησίν του, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 7 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 8 καὶ 9.

Ἐπανελήφθη τελευταῖον καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου ἡ αὐτὴ ψηφοφορία, τῶν ἰδίων πάντοτε ἐπιτρούντων ψηφολεκτῶν, καταδείξασα τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα. Ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάσσομεν τάδε.

Ἄρθρ. 1. Παρὰ τῷ διευθυντῇ τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διορίζεται πρὸς τοῖς ἐν τῷ § α' τοῦ ἄρθρ. 4. τοῦ ΡΚΣ'. ἀπὸ 13 Μαρτίου 1849 νόμου σημειουμένοις καὶ εἰς βοηθὸς ἐπὶ τῶν διαβατηρίων καὶ εἰς ἕτερος γραφεύς.

Ἄρθρ. 2. Παρ' ἑκάστῳ τῶν ἐπὶ τῶν τεσσάρων ἀστυνομικῶν τμημάτων τῆς πόλεως Ἀθηνῶν ὑπαστυνόμων καὶ τῷ ἐπὶ τῆς ἀγροτικῆς ἀστυνομίας διορίζεται εἷς βοηθός, ὅστις θέλει ἀναπληροῖ καὶ τὸν ὑπαστυνόμον ἅπαντα ἢ κωλυόμενον.

Ἄρθρ. 3. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ εἰρημένου ΡΚΣ'. νόμου ὑπαρχόντων ἐν Ἀθήναις τε καὶ Πειραιεῖ κλητήρων ἀναβιβάζεται μέχρις ἑκατόν.

Διαιροῦνται δὲ εἰς δύω τάξεις, ὧν ἡ μὲν πρώτη θέλει ἀποτελεῖσθαι ἐξ ἀριθμοῦ μέχρι τῶν εἴκοσιν, ἡ δὲ δευτέρα ἐκ τῶν ὑπολοίπων.

Ἄρθρ. 4. Πάντες οἱ ἀνωτέρω ὑπάλληλοι διορίζονται ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ κατὰ τὸν § γ' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ΡΚΣ'. νόμου, ὁ δὲ μηνιαῖος μισθὸς αὐτῶν προσδιορίζεται·

τοῦ ἐπὶ τῶν διαβατηρίων βοηθοῦ,	εἰς δραχμὰς . . .	100
τοῦ παρὰ τῇ διευθύνσει γραφέως,	»	60
τοῦ βοηθοῦ ἑκάστου τῶν πέντε ὑπαστυνόμων	»	70
τῶν κλητήρων ἁ τάξεως	»	60
» τῆς β' τάξεως	»	50.

Ἄρθρ. 5. Τὰ γραφικὰ ἔξοδα τῆς διευθύνσεως τῆς Ἀστυνομίας προσδιορίζονται εἰς δραχ. 40 κατὰ μῆνα, χορηγοῦνται δὲ καὶ εἰς ἕκαστον τῶν πέντε ὑπαστυνόμων τῆς πόλεως καὶ τὸν ἀγροτικὸν δραχμαὶ ἓξ κατὰ μῆνα διὰ τὴν αὐτὴν ἀνάγκην.

Πρὸς φωτισμὸν ὅλων τῶν ἀστυνομικῶν καταστημάτων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς χορηγοῦνται δραχμαὶ 60 κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 6. Ἡ πληρωμὴ τοῦ μισθοῦ τῶν κατὰ τὸν παρόντα νόμον προστιθεμένων ὑπαλλήλων, τῆς αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν κλητήρων καὶ τῶν ἄλλων νομοθετουμένων ἐξόδων θέλει γίνει διὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος κατ' ἐξαίρεσιν ἐκ τοῦ κεφ. γ' ἄρθρ. 1 «γενικὰ μέτρα ἀσφαλείας» τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 7. Διὰ νὰ διορισθῇ τις εἰς τὴν θέσιν κλητῆρος ἀπαιτεῖται·

α') Νὰ ἔχῃ ἡλικίαν 25 μέχρι 50 ἐτῶν.

β') Νὰ γνωρίζῃ νὰ γράφῃ καὶ ἀναγινώσκῃ.

γ') Νὰ ὑπηρέτησεν ὡς κλητὴρ τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ ΡΚΣ'. νόμου μέχρι τοῦδε, ἢ νὰ ὑπηρέτησεν ἀνεπιλήπτως ὡς δικαστικὸς κλητὴρ ἢ εἰς τὸν στρατὸν τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης.

Διὰ νὰ διορισθῇ δέ τις κλητὴρ ἁ. τάξεως, ἀπαιτεῖται ἢ νὰ ὑπηρέτησε τετραετίαν ὡς κλητὴρ ἢ νὰ ὑπηρέτησεν ἀνεπιλήπτως ὡς ὑπαξιωματικὸς ἢ ἐνωμοτάρχης εἰς τὸν στρατὸν ἢ τὴν χωροφυλακήν.

Ἄρθρ. 8. Τὰ περὶ τῆς πρώτης καταταξέως τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων, τοῦ ὁμοιομόρρου τῆς στολῆς των καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐξαφλίσεως τῶν ὑπὸ τοῦ δημοσίου καταβληθησομένων πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς θέλουσι κανονισθῆ διὰ Β. διατάγματος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ θέλει κανονισθῆ καὶ τὸ ἐκ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν κρατηθησόμενον ποσὸν κατὰ μῆνα, πρὸς σχηματισμὸν τοῦ κεφαλαίου, τὸ ὁποῖον μετὰ τὴν τετραετῆ ὑπηρεσίαν των, ἀριθμένοι τῆς ὑπηρεσίας, θέλουσι λαμβάνει.

Οὐδέποτε ὅμως τὸ μηνιαίως πληρωθησόμενον αὐτοῖς ποσὸν, μετὰ τὴν κράτησιν τοῦ ἀντιτίμου τῆς στολῆς καὶ τοῦ ἀποθεματικοῦ κεφαλαίου, δύναται νὰ ἦναι ἔλασσον τῶν δραχμῶν 40 κατὰ μῆνα διὰ τοὺς κλητῆρας β'. τάξεως καὶ 50 διὰ τοὺς τῆς ἁ. τάξεως.

Ἄρθρον 9. Ἡ ὑπηρεσία τῶν ἀστυνομικῶν κλητήρων προσδιορίζεται τετραετὴς ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκοδοσίας αὐτῶν. Οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς τετραετοῦς διαρκείας καταλιμπάνοντες αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν των, καὶ μὴ ἐπανερχόμενοι εἰς τὸ καθῆκον ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύω μέχρις ἓξ μηνῶν, καὶ κηρύσσονται συγχρόνως ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος νὰ ἀπαιτήσωσι τὸ ὑπάρχον κεφάλαιον ὑπὲρ αὐτῶν ἐκ τῶν μηνιαίων κρατήσεων ἀπὸ τοῦ μισθοῦ των.

Ἐὰν ὁ καταλιπὼν αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν του κληθῇ παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ὁπλισμόν του ἢ τὴν στολήν του, ἢ ἐὰν κατέλιπε τὴν θέσιν του καθ' ὃν χρόνον εἶχε διαταχθῇ νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγέλλει ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης ἔσται ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομ. ὑπουργείου καὶ περὶ κατασκευῆς προκυμαίας εἰς Νάξον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΓ'.

Τῆς 17 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων, περὶ κατασκευῆς προκυμαίας ἐν Ἀνδρῳ καὶ περὶ μεταθέσεως τῆς ἕδρας τοῦ γενικοῦ προξενείου ἀπὸ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν τμημάτων εὑρίσκουσα τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς Βουλῆς νομοσχέδιον περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων χρησιμώτατον, διότι δι' αὐτοῦ θέλει ἀναπληρωθῇ οὐσιώδης τις ἔλλειψις ἐπιφανεῖσα εἰς τὰς περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων διατάξεις τοῦ ἀπὸ 26 Μαΐου 1835 νόμου, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ
Δ. Στέφος, Γ. Τσάκρης,
Σ. Χ. Στεφανόπουλος, Φ. Φίλωνος,
Εὐθύμιος Κανελλόπουλος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1847 νόμου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, καὶ παρατηρήσασα ἐκ τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως, ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο καθίσταται ἀναπόφευκτον πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ χρησιμωτάτου τούτου εἴς τε τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν ἔργου, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀθῆναι, τῇ 17 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ
Ἰω. Εὐσταθίου, Ἰλ. Παπαδαῖος,
Α. Δ. Τσάκας.

Ὁ εἰσηγητὴς
Μ. Σολωμός.»

Τὸ μειοψηφοῦν μέλος παρατηρεῖ, ὅτι, ἐπειδὴ διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐπιβάλλεται φόρος καὶ εἰς τὰ προϊόντα τῶν λοιπῶν δήμων τῆς ἐπαρχίας, ἐνῷ οὗτοι δὲν ὠφελοῦνται ἐκ τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας, οὐδ' ὑπάρχουσι πράξεις τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, συναινούντων εἰς τὴν γενικὴν ἐπιβολὴν τοῦ φόρου τούτου, καὶ ἐπειδὴ εἰσὶν ἐνδεεῖς καὶ χρήζουσιν ἀναχουφίσεως, προτείνει νὰ τροποποιηθῶσι τὰ ἐδάφ. α. καὶ δ'. ὡς ἑξῆς·

Ἀντὶ τῆς λέξεως «τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου,» νὰ τεθῇ «τοῦ δήμου Ἄνδρου.» Ἐπιφυλάσσεται δὲ κατὰ τὴν συζήτησιν ν' ἀναπτύξῃ τοὺς λόγους του. Ν. Καΐρης.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Τὸ παρουσιασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν περὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, περιέχει δύω νέας τροποποιήσεις τοῦ νόμου τούτου. Καὶ κατὰ μὲν τὴν πρώτην, τὸ ἐν Καΐρῳ γενικὸν προξενεῖον μετατίθεται εἰς Ἀλεξάνδρειαν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ὁ βαθμὸς τοῦ γενικοῦ προξένου δύναται ν' ἀπονέμηται ἐπὶ τιμῇ εἰς πρόξενον, καθέξαντα ἄλλοτε θέσιν γενικοῦ προξένου, ὁ τοῦ προξένου εἰς ὑποπρόξενον, καὶ ὁ τοῦ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξενείου ἢ προξενείου καὶ εἰς προξενικὸν πράκτορα καθέξαντα ἄλλοτε εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν θέσιν ἀνωτέραν τῆς ὁποίας κατέχει.

Ἡ πρώτη τροποποίησις τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου

δικαιολογεῖται ἐκ τῆς μεταθέσεως τῆς ἕδρας τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου, γενομένης, καθ' ἃ διαβεβαιοῖ ὁ Κ. ὑπουργός, ἀπὸ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅπου ἤδη πρέπει νὰ ἑδρεύωσιν ἅπαντες οἱ γενικοὶ πρόξενοι.

Τῆς δευτέρας τροποποιήσεως τοῦ μνησθέντος νόμου ἡ ἀρχὴ παρεδέχθη ὑπὸ τοῦ νόμου τῆς 25 Ὀκτωβρίου 1853, κατὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ ὁποίου δύναται νὰ χορηγηθῇ ἐπίτιμος βαθμὸς προξένου εἰς ὑποπρόξενον, καὶ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξενείου ἢ προξενείου ἢ πράκτορα, μετὰ δεκαετῆ ὑπηρεσίαν. Τὸ νομοσχέδιον ἐπεκτείνει τὴν διάταξιν ὑπὲρ ὑπαλλήλων προξενικῶν, οἵτινες καθεῖξαν ἄλλοτε θέσεις ἀνωτέρας τῶν ὁποίων κατέχουσι σήμερον. Ἡ διάταξις αὕτη ἀπομακρύνεται μὲν τῆς τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο χορηγεῖ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀπονέμειν ἐπιτίμους βαθμούς, ἀλλ' ἀπαιτεῖ χρονικὸν διάστημα ὑπηρεσίας πρὸς ἀπόκτησιν τοιούτου βαθμοῦ. Οὐχ ἧττον ὅμως εἰδικαί τινες περιστάσεις δύνανται νὰ δικαιολογήσωσι τὴν προκειμένην διατάξιν. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν παραδοχὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου μὲ τὴν ἑξῆς τροποποίησιν τοῦ πρώτου ἄρθρου. Τοῦτο ἀναφέρει κατὰ τὸ τέλος αὐτοῦ τὰ ἑξῆς· «κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ῥηθέντος νόμου οὐδενὸς δὲ νόμου γίνεται ῥητὴ μνεία ἐκ τοῦ νομοσχεδίου. Ἐπειδὴ δὲ οἱ νόμοι πρέπει νὰ ὦσι σαφεῖς, διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ τεθῶσι μετὰ τὸ «τοῦ ἄρθρου 36» αἱ λέξεις «τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου,» ὥστε ἡ τελευταία γραμμὴ τοῦ ἄρθρου νὰ μεταβληθῇ οὕτω· «κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Ἰουνίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Θ. Α. Ζαΐμης, Σ. Σοῦτσος,
Π. Δελιγιάννης, Ν. Α. Βαρβαρῆγος. Ὁ εἰσηγητὴς Σ. Κοπανίτσας.

Ἀνέγνωσαν τὰ τμήματα α', β', δ', καὶ ε. τῶν λοιπῶν μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀστικοῦ δικαίου τοὺς Δ. Καλλιφρονᾶν, Σ. Κοπανίτσαν, Ἐλευθέριον Καλογερᾶν καὶ Γ. Ναύπλιον· ἐπὶ τοῦ περὶ συμπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου τοὺς Ν. Μπότασιν, Στ. Δοκόν, Γρ. Πατριαρχέαν καὶ Ν. Καΐρην· ἐπὶ τοῦ περὶ ἀποδοχῆς χῆ ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ τὸ α. τὸν Ν.

Τσέλιον, τὸ β'. τὸν Δ. Γαβρᾶν καὶ τὸ ε. τὸν Ἀντ. Γεωργαντᾶν· ἐπὶ τοῦ περὶ ἀγροφυλάκων τὸ β'. τὸν Καλ. Τσουκαλᾶν, τὸ δ'. τὸν Ν. Ματθαίου καὶ τὸ ε. τὸν Φ. Φίλωνος, καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ κατασκευῆς προκυμαίας εἰς Ναύπλιον τὸ β'. τὸν Σ. Κοπανίτσαν, τὸ δ'. τὸν Α. Τσάκαν καὶ τὸ ε. τὸν Ἰω. Ῥαδιλέγον.

Ἐπελήφθη ἡ Βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου ἐκ δραχμῶν 104,200, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἐμ. Ἀντίπαν καὶ Γ. Κονδύλην, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον, τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωμ. πιστώσεως ἐκ δραχ. 107, 800, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. Ν
Λουκᾶς Λόντος	Γεώργιος Κονδύλης . . . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . . Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . Ν	Βασίλειος Νώνης . . . . Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . Ν	Σταμάτ. Μήτσας . . . Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Δ. Ζῶτος . . . . . Ν
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν	Γ. Γιολδάσης . . . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	Ν. Γρανίτσας . . . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Δύσανδρος Βιλαέτης . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Στέφ. Στεφανόπουλος . Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . Ν
Σταῦρος Βλάχος	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Δημήτριος Ἀθανασίου . . Ν
Σωτήριος Στράτος	Γεώργιος Διαμάντης . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Ν. Δελένδας . . . . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν	Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν. Βαρβαρῆγος . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . Ν	Θ. Α. Ζαΐμης . . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ν	Ἀσωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . Ν	Ἱλ. Παπαδαῖος . . . . Ν

Άθαν. Δανηλόπουλος	N	Π. Δημητρακόπουλος	N
Γρηγόριος Κυρφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	N
Ιωάννης Ζάφκος	N	Α. Παπαδημητριάδης	
Α. Κοντόσκαυλος	N	Δ. Κοκοτάκης	N
Βελισ. Νικολαΐδης	N	Ιωάννης Αμβροσιάδης	
Ιωάννης Μπαλάφας		Ιωάννης Ευσταθίου	N
Πέτρος Δελιγιάννης		Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γ. Α. Αντωνόπουλος		Γεώρ. Μπάνης	N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος		Νικόλαος Πιερράκος	N
Νικόλαος Μπούκουρας		Γερμανός Μαυρομιχάλης	
Π. Καλλιδόνης	N	Δημήτριος Πουλικάκος	
Εμ. Άντίπας	N	Γρηγόριος Πατριαρχίας	N
Γ. Πανουριωτόπουλος	N	Π. Χριστόπουλος	N
Μ. Τριανταφυλλόπουλος		Π. Κανελλόπουλος	
Χρήστος Ράγκος	N	Ν. Μαζαρούλας	
Εύθ. Κανελλόπουλος	N	Σπ. Πηλίκικας	N
Εμμανουήλ Τσουχλος		Νάκος Πανουργιάς	
Νικόλαος Ματθαίου	N	Κωνσταντίνος Βλάχος	N
Ν. Χ. Παναγιώτου		Εύθ. Κιχαγιάς	
Σ. Κοπανίτσας	N	Σιδ. Πράτσικας	
Εμμ. Μελετόπουλος		Π. Πατρινός	
Α. Κορφιωτάκης		Χρ. Τσαλαμιδάς	
Γ. Γιατράκος	N	Περικλής Καλαμογδάρτης	N
Λουκάς Στεφάνου	N	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου	N
Γεω. Παπαλουκόπουλος		Ν. Α. Μπότσαρης	N
Ιω. Ν. Γκαπακόπουλος		Κ. Δαρειώτης	
Γ. Ν. Ρεβελιώτης		Ιω. Σκαβέντσος	N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	N	Γ. Νικολάου	N
Αναγ. Δεδόπουλος	N	Γεώργιος Ναύτης	N
Α. Μαυροειδής		Μιχαήλ Σολωμός	N
Γ. Κεφάλας	N	Αν. Ρενουάρδος	N
Αναγ. Τσίκας	N	Στ. Δάφας	
Αλέξ. Μαυροκορδάτος		Ιωάννης Σαγρέδος	
Κωνστ. Ιω. Κουρκουμέλης		Παναγ. Ψάθης	N
Παναγ. Παπατσώνης		Νικόλαος Νάζος	
Σπ. Αντωνόπουλος		Αναγ. Παπατσώρης	N
Ιω. Προβιλέγιος	N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Ιω. Ταταράκης		Κ. Πονηρόπουλος	
Σ. Βαρότσης	N	Δημήτριος Στάϊκος	N
Χ. Σουμαρίπας	N	Α. Κιζάνης	N

Παντολ. Κουντουριώτης	N	Γεώργιος Ριζόπουλος	N
Δημήτριος Βουδούρης		Εύαγγέλης Κοντογιάννης	N
Σταμάτιος Γ. Δόκος	N	Δάγκεινος Άβέρωφ	
Μ. Χουρμούζης		Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Καλαμάρας Τσουκαλάς	N	Α. Μάντσαρης	N

Άναγνωσθέντος εἰτα τοῦ ἄρθρου 1, ἐζήτησεν ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν νὰ προστεθῶσι, δυνάμει τῆς ὑποβληθείσης δηλώσεως, ἕτεραι δραχμαὶ 3600, ἀφιλόμενα εἰς τὸν Κ. Άλ. Μαυροκορδάτον ἐκ τῆς ἀπονεμηθείσης αὐτῷ συντάξεως τριῶν μηνῶν, ἐξ ὧν ὅμως θέλουσιν ἐκπεσθῆ δρ. 750. τὰς ὁποίας ἔλαβε κατ' αὐτὸ τὸ διάστημα διὰ βουλευτικὴν ἀποζημίωσιν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον πλειψηφεί διὰ ψήφων 72, ἔχει δ' οὕτως·

Ο ΘΩΝ κτλ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Χορηγεῖται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργεῖον ἀναπληρωματικὴ πίστωσις ἐκ δραχ. 107,800 ἐπὶ τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855, καταλογιζομένων ὡς ἑξῆς·

Εἰς χρέος δημόσιον	δραχ. 53,600
εἰς ἀποζημίωσιν τῶν Βουλῶν	30,000
εἰς γενικὴν ὑπηρεσίαν	» 3,000
εἰς ἔξοδα διοικήσεως	21,200
τὸ ὅλον δραχ.	107,800.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναπληρωματικὴ πίστωσις θέλει διανεμηθῆ εἰς τὰ διάφορα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ εἰδικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν τῆς χρήσεως 1855, κατὰ τὸν ὧδε προσαρτώμενον πίνακα.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἔξοδα, δι' ἃ χορηγεῖται ἡ ἀνωτέρω πίστωσις, θέλουν πληρωθῆ ἐκ τῶν εἰσόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς χρήσεως 1855.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει κοινοποιηθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον τῆς ψηφοφορίας ὅμοιον σχεδὸν ταῖς ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων **74**.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου **1**, ἐζήτησέ τις ν' ἀπαλειφθῆ ἡ ἐν τῷ β' § φράσις «ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως» διότι ἡ ἀπώλεια τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος δὲν εἶναι συνέπεια δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου περὶ ἰθαγενείας νόμου, ὅστις ὁρίζει τὰς περιστάσεις, καθ' ἃς ἀποβάλλει τις τὴν ἰδιότητα τοῦ πολίτου, καὶ ὅστις δὲν ἀπαιτεῖ πρὸς τοῦτο δικαστικὴν ἀπόφασιν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι δυνάμει τοῦ νόμου στερεῖται τῷ ὄντι πᾶς πολίτης τῶν πολιτικῶν του δικαιωμάτων, ἀλλὰ καὶ αἱ ἀξιόποινοι πράξεις δυνάμει τοῦ νόμου τιμωροῦνται· οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ποινὴ ἐπιβάλλεται διὰ μιᾶς δικαστικῆς ἀποφάσεως. Ἵνα μὴ ἀφήσωμεν λοιπὸν τὸν ὑπουργὸν ἀπόλυτον εἰς τὸ νὰ στερῇ τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ βαθμοῦ του, διότι ἀπώλεσε τὰ πολιτικά του δικαιώματα, ἐν ᾧ ἴσως δὲν εἶναι τοῦτο ἀληθές, θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ὕπαρξιν δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις θέλει βεβαιώσει τὸ γεγονός, ἀφ' οὗ πρῶτον ἀποδειχθῆ πραγματικόν.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ ἐπίσης καὶ οὗτος ἀναγκαίαν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, διότε ἄλλως ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ ἀξιωματικὸς διϊσχυρισθῆ ὅτι δὲν ἀπώλεσε τὰ πολιτικά του δικαιώματα, ἀπόκειται εἰς μόνην τὴν αὐθαιρεσίαν τοῦ ὑπουργοῦ νὰ καταστρέψῃ τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ αὐτὸν, ὅστις ἴσως εἶναι βάσιμος, καὶ οὕτω νὰ στερηθῇ τοῦ βαθμοῦ του, ἐν ᾧ, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ θέλει ἐπιληφθῆ τῆς ὑποθέσεως τὸ δικαστήριον, τὸ ὁποῖον ἐκτιμήσαν δεόντως τὰς περιπτώσεις, θέλει ἀποφανθῆ ἐπὶ τῶν διϊσχυρισθέντων τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὅστις ἐθεωρήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ὡς ἀπολέσας τὰ πολιτικά του δικαιώματα.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν ἀπαλειψιν τῆς φράσεως προτείνας, ὅτι καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἐν τῷ νόμῳ ἡ φράσις αὕτη, ὁ ἀξιωματικὸς, ὅστις θεωρεῖ ἑαυτὸν ἀδικούμενον, δύναται νὰ καταφύγῃ εἰς τὰ

δικαστήρια, ἅτινα θέλουν βεβαιώσει τὸ γεγονός. Τοιοῦτόν τι ἐγένετο ἐπὶ ὁμοίας ὑποθέσεως τοῦ ταγματάρχου Μορέντου, τὸν ὁποῖον ἐπανελθόντα ἐκ τῆς Ἰταλίας ὁ τότε ὑπουργὸς ἐθεώρησεν ὡς ἀπολέσαντα τὰ πολιτικά του δικαιώματα, καὶ κατὰ συνέπειαν ἐστέρησεν αὐτὸν καὶ τοῦ βαθμοῦ καὶ τοῦ μισθοῦ του· ἀλλὰ καταφυγὼν εἰς τὰ δικαστήρια, ἀπέκτησε δυνάμει ἀποφάσεως τὸν βαθμόν του, λαβὼν καὶ τοὺς καθυστερουμένους μισθούς του. Ζητῶν λοιπὸν τὴς περὶ ἧς ὁ λόγος φράσεως τὴν ἀπάλειψιν, δὲν διαφωνεῖ κατ' οὐσίαν οὔτε πρὸς τὸν νόμον οὔτε πρὸς τὸν προαγορεύσαντα, ἀλλὰ θέλει μόνον νὰ μεταβληθῇ ἡ σύνταξις τοῦ ἄρθρου, διότι ὡς ἔχει ἀντιβαίνει εἰς τὸν περὶ ἰθαγενείας νόμον, ὅστις στερεῖ τὸν πολίτην Ἕλληνα τῶν δικαιωμάτων του χωρὶς ν' ἀπαιτῇ περὶ τούτου προηγουμένως ἀπόφασιν δικαστικήν.

Κἰπόντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν, ὅτι τὴν τοῦ ἄρθρου διάταξιν, ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, παρεδέχθη πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ἐνδεχομένης διενέξεως καὶ πρὸς πλειοτέραν ἀσφάλειαν τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ ὅτι δὲν διστάζει νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀπάλειψίν της, ἐὰν θεωρηθῇ περιττὴ· ἐπέμεγκεν ἕτερος, ὅτι ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον συμφωνεῖ πληρέστατα μὲ τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, διότι δὲν πρόκειται διὰ τῆς ἀποφάσεως ν' ἀφαιρεθῇ ὁ βαθμὸς τοῦ ἀξιωματικοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς νὰ βεβαιωθῇ τὸ γεγονός, καὶ τότε ἐπέρχεται κατὰ τὸν περὶ ἰθαγενείας νόμον οὐ μόνον ἡ τοῦ βαθμοῦ, ἀλλὰ καὶ παντὸς πολιτικοῦ δικαιώματος ἡ ἀπώλεια. Δὲν θεωρεῖ ὅμως ὀρθὸν τὸ νὰ στερῆται ὁ ἀξιωματικὸς τοῦ βαθμοῦ του ἐπὶ μονῃ τῇ αὐθαιρέτῳ διαβεβαιώσει τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι δηθεν ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀξιωματικὸς ἀπώλεσε τὰ δικαιώματά του, καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει τὸ νομοσχέδιον ὡς ἔχει.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι, κατὰ τὸν προαγορεύσαντα, ὁ Κ. Χουρμούζης, ὅστις φυγὼν ἐντεῦθεν μὲ ἄδειαν ἀπουσίας, ἐδέχθη εἰς τὴν Τουρκίαν ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους ἐκείνου, δύναται ἐπανερχόμενος ἤδη νὰ ἐξακολουθῇ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ βουλευτοῦ καὶ νὰ συνεδριάζῃ μεθ' ἡμῶν, ἀφ' οὗ δὲν ὑπάρχει δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐν ᾧ αὐτὸς ἅμα ἐδέχθη ξένην ὑπηρεσίαν, ἀπώλεσε τὴν ἰδιότητα τοῦ πολίτου Ἕλληνος, καὶ κατὰ συνέπειαν ὅλα αὐτοῦ τὰ πολιτικὰ δικαιώματα. Ὑποστηρίζει λοιπὸν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, σύμφωνον οὖσαν μὲ τὸν περὶ ἰθαγενείας νόμον.

Ἐξέθηκεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι θεωρεῖ ἀναγ-

καίαν τοῦ ἄρθρου τὴν διάταξιν ὡς ἔχει, διότι ἡ ἐγκατάλειψις τῆς ἰθαγενείας κατὰ τὴν νομοθεσίαν ἡμῶν θεωρεῖται πταῖσμα, τὸ ὁποῖον τιμωρεῖ ἡ ποινικὴ ἡμῶν δικαιομία, ἀλλ' ἡ ποινὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ ἄνευ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Μετὰ μικρὰν δ' ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὲν τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα **2, 3, 4, 5, 6, 7** καὶ **8** κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτω·

ΜΕΡΟΣ ά. *Περὶ βαθμοῦ.*

«Ἄρθρον **1.** Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ συνιστᾷ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκά τινος τῶν ἑξῆς αἰτιῶν·

ά) Παραιτήσεως, παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης.

β') Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

γ') Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικήν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου **22** τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ **20** Μαΐου **1836**.

δ') Καθαιρέσεως ἢ ἐκπτώσεως, καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων, ἡ ἔκπτωσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει,

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ, διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

ΜΕΡΟΣ β'. *Περὶ θέσεων.*

Ἄρθρον **2.** Αἱ θέσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἶναι·

Ἡ ἐνέργεια.

Ἡ διαθεσιμότης.

Ἡ ἀργία.

Ἡ ἀπόταξις.

Ἡ ἀποστρατεία.

ΚΕΦ. Α'. *Περὶ ἐνεργείας καὶ διαθεσιμότητος.*

Ἄρθρον **3.** Ἐνέργεια εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ κα-

τεριθμημένου εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐτησίου ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ ἐπιφορτισμένου ταχτικήν τινα ἢ ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

Διαθεσιμότης δὲ, ἡ τοῦ κατηριθμημένου μὲν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διαμένοντος δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον **4.** Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἢ διαθεσιμότητα διὰ Βασιλικῆς ἀποφάσεως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρον **5.** Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαθέσιμος, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Β'. *Περὶ ἀργίας.*

Ἄρθρον **6.** Ἀργία εἶναι ἡ θέσις τοῦ προσκαίρως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρον **7.** Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀργίαν διὰ τοὺς ἑξῆς μόνον λόγους·

ά) Διὰ χρόνιον νόσημα.

β') Ὅταν κατασταθῇ ὑπεράριθμος, ἐλαττωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ εἰς ὃν κατηριθμεῖτο.

γ') Ὅταν αἰχμαλωτισθῇ ἢ ἐπιφορτισθῇ ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἢ ὃ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς θέσις του πληρωθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπ' ἄλλου.

δ') Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρον **8.** Ἡ εἰς ἀργίαν μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου **9** παρετήρησάν τινες, ὅτι ὁ ἐν τῇ **6'.** § ἀναφερόμενος χρόνος δὲν ἔπρεπε νὰ λογίζηται οὔτε ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, διότι δὲν εἶναι δίκαιον ὁ διὰ λόγους κακοήθεις τιμωρούμενος διὰ τῆς ἀργίας ἀξιωματικὸς ν' ἀποκτᾷ δικαιώματα συντάξεως καὶ κατ' αὐτὸν τὸν χρόνον τῆς ποινῆς του.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι ἱκανὴ ἐθεωρήθη ἡ διπλῆ ποινὴ τῆς εἰς ἀργίαν μεταθέσεως τοῦ πταίσαντος ἀξιωματικοῦ καὶ ἡ ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος προβιβασμοῦ, ὥστε ἤθελεν εἶσθαι λίαν σκληρὸν ἐὰν ἐπιβάλωμεν αὐτῷ καὶ τρίτην ποινήν.

Προσθέντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀπαράλλακτος ὑπάρχει ἡ διάταξις καὶ εἰς τὸν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ξηρᾶς νόμον, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον **9**, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα **10, 11, 12, 13, 14, 15**

καὶ 16, κατὰ τὸ νομοσχέδιον καὶ μὲ τὰς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπενεχθείσας λεκτικὰς διορθώσεις· ἔχουσι δ' οὕτως·

« Ἄρθρ. 9. α'. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ διατελοῦντες εἰς ἀργίαν ὡς ὑπεράριθμοι, καὶ οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοί, οἱ ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπανελθόντες ἢ ἀπαλλαχθέντες ἐξ ὑπηρεσίας μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἀνακαλοῦνται εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διοριζόμενοι εἰς τὸ ἥμισυ τῶν πληρωτέων κενῶν θέσεων· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ διατελοῦσιν εἰς ὑπηρεσίαν, ξένην τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, καθόσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ὅταν αὕτη εἶναι διπλωματικὴ ἢ στρατιωτική.

β'. Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα ἢ λόγους πειθαρχικοὺς εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ δύνανται μέν, ν' ἀνακληθῶσιν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Γ'. *Περὶ ἀποτάξεως.*

Ἄρθρ. 10. Ἀπόταξις εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀμετακλήτως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου, καὶ ἐπανελθόντος εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ θείς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος.

Ἄρθρ. 11. Εἰς ἀπόταξιν τίθεται ὁ ἀξιωματικός·

α. Δι' ἀνίατον νόσημα.

β'. Διὰ τοὺς ἑξῆς πειθαρχικοὺς λόγους· συχνὴν ἀπρεπῆ διαγωγὴν, βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν, παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν.

γ'. Δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ τοῦ ἐπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 12. Εἰς θέσιν ἀποτάξεως μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίων συμβουλίων, τῶν ὁποίων ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα κανονίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις διὰ ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, τότε μόνον

ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἁρμόδιον συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀνακλήσεως εἰς τοὺς ἀριθμούς.

Μόνον ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν δύναται νὰ ἀποφασισθῇ τι εἰς τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων ἀντιβαῖνον.

ΚΕΦ. Δ'. *Περὶ ἀποστρατείας.*

Ἄρθρ. 13. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν ἀμετακλήτως διαγεγραμμένου καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἐπανελθόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ'. *Περὶ μισθοδοσίας.*

Ἄρθρ. 14. Ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπίμισθα τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα, καὶ οἱ ὡς ὑπεράριθμοι ἢ αἰχμάλωτοι, ἢ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ. Οἱ δὲ διατελοῦντες εἰς αὐτὴν διὰ λόγους πειθαρχικοὺς, τὰ δύω πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Οἱ ἀποστράτευτοι καὶ οἱ ἀπόκτητοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΜΕΡΟΣ Δ'. *Καταληκτικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ εἰς φυλάκισιν ὑπερεξάμηνον καταδικασθείς, τίθεται εἰς ἀργίαν ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 12 διατάξεων.

Ἡ δὲ διάρκεια τῆς φυλακίσεως οὐδέποτε λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀπεστρατευμένος ἀξιωματικὸς προβιβάζεται. »

Ἀναγνωσθέντος καὶ τοῦ ἄρθρου 17 κατά τε τὸ νομοσχέδιον καὶ ὡς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς μετεβλήθη, ὁ ὑπουργὸς παρεδέχθη τὸ β'. ὡς συμφωνοῦν μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου.

Παρετήρησε δὲ τις, ὅτι θεωρεῖ ἄδικον τὸ ἄρθρον τὴν διάταξιν, καθ' ὅσον πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ἀγῶνος δύνανται ἐπωφελῶς νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν Πατρίδα, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀποκλείσωμεν φάντας αὐτοὺς τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου διάταξις δὲν εἶναι νέα, διότι στηρίζεται εἰς διατάγματα τοῦ 1835 καὶ 1836, δυνάμει τῶν ὁποίων ἀπεδόθησαν εἰς πολλοὺς

βαθμοὶ ναυτικοί, καὶ κατὰ τὰ ὁποῖα οἱ βαθμολογηθέντες ἦσαν προωρισμένοι διὰ τὴν φάλαγγα. Τὰ διατάγματα δ' ἐκεῖνα ἐξακολουθοῦν νὰ ἦναι ἔκτοτε εἰς πλήρη ἐνέργειαν, καὶ ἐπομένως δὲν ἠδυνάμεθα ἤδη νὰ νομοθετήσωμεν διατάξεις νέας καὶ ἀντικειμένας εἰς τῶν διαταγμάτων ἐκείνων τὸ πνεῦμα. Ἐκτὸς δὲ τούτου ἡ διάταξις αὕτη ἐκρίθη ἀναγκαία πρὸς κατάπαυσιν τῶν γενομένων καὶ ἐνδεχομένων καταχρήσεων ἐκ μέρους τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργῶν, οἵτινες θέλοντες νὰ φανῶσιν ὠφέλιμοι εἰς ἕνα τοιοῦτον ἀξιωματικὸν μήποτε ὑπηρετήσαντα, ἀνεκάλουν αὐτὸν εἰς τὴν ἐνέργειαν καὶ ἔθετον εἰς ἀργίαν ἄλλον ἀξιωματικὸν ὑπηρετήσαντα 10 καὶ 15 κατὰ συνέχειαν ἔτη. Παρατηρεῖ δὲ συγχρόνως, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη αὐδεμίαν φέρει βλάβην εἰς τὰ συμφέροντα τῶν τοιούτων ἀξιωματικῶν, διότι καὶ ἄνευ αὐτῆς αἱ θέσεις τῆς ἐνεργείας εἰσὶ τόσον ὀλίγαι, οἱ δὲ ἀξιωματικοὶ αὐτοὶ τοσοῦτοι, ὥστε διὰ νὰ περιέλθῃ τις εἰς τὴν ἐνέργειαν, καθ' ἃ ὑπελόγισεν, ἀνάγκη νὰ παρέλθωσιν 60 ἔτη, ἐν ᾧ εἰς τοὺς γηραιοὺς αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς ὀλίγος χρόνος ζωῆς ὑπολείπεται. Συγχρόνως δὲ, ἐὰν φέρωμεν αὐτοὺς τώρα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, θέλουν ἀποθάνει πρὶν ἢ ἀποκτήσουν τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως, ἐν ᾧ ἤδη τοὺς χορηγεῖται κατ' ἐξαίρεσιν τὸ τοιοῦτον δικαίωμα.

Ἀπήντησεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας, ὅτι οὐδόλως ἐδίσταζε περὶ τῶν διαθέσεων, ἃς ὑπὲρ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἀγῶνος ἔχει ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς καὶ ὡς ὑπουργὸς καὶ ὡς υἱὸς τοῦ νέου τῆς Ἑλλάδος Νέλσωνος. Ἐπειδὴ ὅμως δυστυχῶς τὰ διατάγματα, ὧν ἐμνήσθη, παρεδιάσθησαν, πολλῶν τοιούτων ἀξιωματικῶν μετατεθέντων εἰς ἐνέργειαν. καὶ ἐπειδὴ ἤδη πρόκειται νὰ ὁρισθῇ ἡ τύχη τῶν μεγάλων ἀγωνιστῶν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀριθῇ ἐλεύθερος ὁ ὑπουργὸς νὰ δύναται κατὰ τὴν ἁρμογὴν τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐκ τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικῶν νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν ἐνέργειαν, ἢ τοὐλάχιστον εἰς τὴν ἀργίαν διὰ νὰ ἔχωσι τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ καλῶνται εἰς ἐνέργειαν, ὅσους ἤθελεν ἐγκρίνει δυναμένους νὰ ὑπηρετήσωσιν ἐπωφελῶς τὴν Πατρίδα.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ὡς ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπροπολογήθη τὸ ἄρθρον προνοεῖ ὑπὲρ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ προαγορεύσαντος, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 17 κατὰ τὴν ἐπιτροπήν, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 18, 19, 20 καὶ 22 μεταβληθέν εἰς 21, τὸ ὁποῖον ἀπηλείφθη ὡς περιττὸν, κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσι δ' οὕτως·

Ἄρθρ. 17. Οἱ ἐπίτακτοι ἀξιωματικοὶ οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. ναυτικὸν καταταξεώς των μέχρι ὑπηρετήσαντες, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας, ὁ δὲ διαθέσιμος μισθὸς, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις· θέλουσι δὲ διαμένει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ἀπολαμβάνει τὸν αὐτὸν μισθὸν ὡς σύνταξιν ἀποστρατείας.

Ἐκ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου, ἀφοῦ ἅπαξ μετατεθῶσι καὶ καταταχθῶσι κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ ὅσοι τυχὸν κριθῶσι χρήσιμοι εἰς αὐτὴν, καὶ ἐκλεχθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνηκούσης εἰς τοὺς ἐπιτάκτους ὑπηρεσίας, οἱ λοιποὶ τάσσονται εἰς θέσιν ἀποστρατείας. Ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἔτι κεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, συνδυαζομένας μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος, θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς διαθεσιμότητος, ὡς μέχρι τοῦδε, προστιθεμένης αὐτοῖς διὰ παν ἔτος πραγματικῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἤθελον ἔχει ἐκπεπληρωμένην ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. ναυτικὸν καταταξεώς των, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ διαθέσιμος οὗτος μισθὸς μετὰ τῆς προσθήκης δὲν δύναται πώποτε νὰ ὑπερβῇ τὸν εἰρημένον ἐλάχιστον ὅρον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποστρατεύτων καὶ ἀποστρατευθησομένων ἀξιωματικῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ 21 ἄρθρον ἐδάφ. δ'. τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, ὡς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποστρατεύτων.

Ἄρθρ. 18. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ τῶν καταριθμουμένων εἰς τὴν ἐτήσιον ναυτικὴν δύναμιν κανονίζεται ἑκάστοτε διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νόμου ἐκδιδομένου Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεων αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρ. 20. Τὰ περὶ καταστάσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 21. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι καταργεῖται.

Γενομένης εἶτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτρηθείσης καὶ ταύτης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΜΕΡΟΣ Α'. *Περὶ βαθμοῦ*

Ἄρθρ. 1. Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, καὶ συνιστᾷ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκά τινος τῶν ἑξῆς αἰτιῶν·

α) Παραιτήσεως, παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης.

β') Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

γ') Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικὴν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836.

δ') Καθαιρέσεως ἢ ἐκπτώσεως, καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων, ἡ ἔκπτωσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει·

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ, διαρκεσάσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

ΜΕΡΟΣ Β'. *Περὶ θέσεων.*

Ἄρθρ. 2. Αἱ θέσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἶναι·

Ἡ ἐνέργεια,
Ἡ διαθεσιμότης,
Ἡ ἀργία,
Ἡ ἀπόταξις,
Ἡ ἀποστρατεία.

ΚΕΦ. Α'. *Περὶ ἐνεργείας καὶ περὶ διαθεσιμότητος.*

Ἄρθρ. 3. Ἐνέργεια εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ καταριθμημένου εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐτησίου ναυτικῆς δυνάμεως,

καὶ ἐπιφορτισμένου τακτικήν τινα ἢ ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

Διαθεσιμότης δὲ, ἡ τοῦ καταριθμημένου μὲν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διαμένοντος δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἢ διαθεσιμότητα διὰ Βασιλικῆς ἀποφάσεως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαθέσιμος, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Β'. *Περὶ ἀργίας.*

Ἄρθρ. 6. Ἀργία εἶναι ἡ θέσις τοῦ προσκαίρως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀργίαν διὰ τοὺς ἑξῆς μόνον λόγους·

α) Διὰ χρόνιον νόσημα.

β') Ὅταν καταστεθῇ ὑπεράριθμος, ἐλαττωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ, εἰς ὃν κατηριθμεῖτο.

γ'. Ὅταν αἰχμαλωτισθῇ ἢ ἐπιφορτισθῇ ὑπηρεσίαν, μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ἡ δὲ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς θέσις του πληρωθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπ' ἄλλου.

δ') Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ εἰς ἐνέργειαν μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 9. Οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ διατελοῦντες εἰς ἐνέργειαν ὡς ὑπεράριθμοι, καὶ οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ, οἱ ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπανελθόντες ἢ ἀπαλλαχθέντες ἐξ ὑπηρεσίας, μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἀνακαλοῦνται εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διοριζόμενοι εἰς τὸ ἥμισυ τῶν πληρωτέων κενῶν θέσεων· ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἐνεργείᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ διατελοῦσιν εἰς ὑπηρεσίαν ξένην τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ, ὅταν αὕτη εἶναι διπλωματικὴ ἢ στρατιωτική.

β'. Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα ἢ λόγους πειθαρχικοὺς εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ δύνανται μὲν ν' ἀνακληθῶσιν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν,

δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὰ δικαίωμα τῆς συντάξεως.

ΚΕΦ. Γ'. *Περὶ ἀποτάξεως.*

Ἄρθρ. 10. Ἀπόταξις εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀμεταπλήτως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου, καὶ ἐπανελθόντος εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον πρὸ τῆς χαποκτήσεως τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος.

Ἄρθρ. 11. Εἰς ἀπόταξιν τίθεται ὁ ἀξιωματικὸς·

α.) Δι' ἀνίατον νόσημα.

β.) Διὰ τοὺς ἓξ πειθαρχικοὺς λόγους· συχνὴν ἀπρεπῆ διαγωγήν· βαρέα πταίσματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν.

γ.) Δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ εἰς θέσιν ἀποτάξεως μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίων συμβουλίων, τῶν ὁποίων ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἁρμόδιον συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀναλήψεως εἰς τοὺς ἀριθμούς.

Διάνομα ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν δύναται ν' ἀποφασισθῇ τι εἰς τὰς γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων ἀντιβαίνον.

ΚΕΦ. Δ'. *Περὶ ἀποστρατείας.*

Ἄρθρ. 13. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν ἀμετακλήτως διαγεγραμμένου καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἐπανελθόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ'. *Περὶ μισθοδοσίας.*

Ἄρθρ. 14. Ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα καὶ οἱ ὡς ὑπεράριθμοι ἢ αἰχμάλωτοι, ἢ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἀριθμοδότησιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ. Οἱ δὲ διατελοῦντες εἰς τὴν αὐτὴν διὰ λόγους πειθαρχικοὺς, τὰ δύο πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Οἱ ἀποστρατεύονται καὶ οἱ ἀπόταχτοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΜΕΡΟΣ Δ'. *Καταληκτικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικὸς, ὁ εἰς φυλάκισιν ὑπερεξάμηνον καταδικασθεὶς, τίθεται εἰς ἀργίαν ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 12 διατάξεων.

Ἡ δὲ διάρκεια τῆς φυλακίσεως οὐδέποτε λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀπεστρατευμένος ἀξιωματικὸς προβιβάζεται.

Ἄρθρ. 17. Οἱ ἐπίτακτοι ἀξιωματικοὶ, οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Βασιλικὸν ναυτικὸν κατασκάξεώς των μήπω ὑπηρετήσαντες, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας, ὁ δὲ διαθέσιμος μισθὸς, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις θέλουσι δὲ διαμένει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ἀπολαμβάνει τὸν αὐτὸν μισθὸν ὡς σύνταξιν ἀποστρατείας.

Ἐκ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν, τῶν μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου, ἀφ' οὗ ἅπαξ μετατεθῶσι καὶ καταταχθῶσι κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τακτικοῦ Ναυτικοῦ ὅσοι τυχὸν κριθῶσι χρήσιμοι εἰς αὐτὴν, καὶ ἐκλεχθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνηκούσης εἰς τοὺς ἐπιτάκτους ὑπηρεσίας, οἱ λοιποὶ τάσσονται εἰς θέσιν ἀποστρατείας. Ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἔτι κεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, συνδυαζομένας μὲ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ παρόντος, θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς διαθεσιμότητος, ὡς μέχρι τοῦδε, προστιθεμένης αὐτοῖς διὰ πᾶν ἔτος πραγματικῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἤθελον ἔχει ἐκπληρωμένην ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. Ναυτικὸν καταστάξεώς των, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς συντάξεως· ἀλλ' ὁ διαθέσιμος οὗτος μισθὸς μετὰ τῆς προσθήκης δὲν δύναται πώποτε νὰ ὑπερβῇ τὸν εἰρημένον ἐλάχιστον ὅρον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποστρατεύτων καὶ ἀποστρατευθησομένων ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ 21 ἄρθρον, ἐδάφ. δ'. τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, ὡς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποστρατεύτων.

Ἄρθρ. 18. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ τῶν

καταριθμουμένων εἰς τὴν ἐτήσιον ναυτικὴν δύναμιν καταβάλλεται ἑκάστοτε διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ περὶ ναυτικῆς δυνάμεως νόμου ἐκδιδομένου Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεων αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρ. 20. Τὰ περὶ καταστάσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 21. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι, καταργεῖται.»

Προέβη ἡ Βουλὴ μετὰ ταῦτα καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀνακαινίσεως τῆς προκυμαίας Νάξου νομοσχεδίου, καὶ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφολεκτῶν Σ. Στεφανοπούλου καὶ Π. Κολποδίνου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73.

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 1 ἄρθρου, ἐπὶ τῇ προκλήσει τινὸς ἐγένετο ἡ διασάφησις, ὅτι ὁ δεύτερος ὅρος τῶν ἐπιβαλλομένων φόρων δὲν ἐννοεῖ ὅτι ἀφαιρεῖται τὸ ἥμισυ τοῦ ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων καὶ λοιπά, ἀλλ' ὅτι ἐπιβάλλεται περιπλέον καὶ τὸ ἥμισυ τῆς πληρωμῆς τοῦ συνήθους φόρου.

Ἐπὶ τῇ διασαφήσει δὲ ταύτῃ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ 2 ἄρθρον, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρον 1. Διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς γύρωθεν τοῦ λιμένος Νάξου ἀρχαίας προκυμαίας, τὴν καθάρισιν τοῦ λιμένος, τὴν κατασκευὴν αἰγιαλίας καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς παραλίας ὁδοῦ ἐπιβάλλονται οἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι·

Α'. Πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου τῆς νήσου Νάξου.

Β'. Τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, τῶν μελισσίων, τῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.

Γ'. Τέσσαρα ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας τῶν κατοίκων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιΐας νόμου.

Δ'. Εἴκοσι δραχμαὶ τὸν Β. πῆχυν τοῦ κατὰ μῆκος προσώπου τῶν ἐφ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, οἰκοδομημένων καὶ μή. Τὸν φόρον τοῦτον θέλουν πληρώσει ἅπαξ οἱ ἰδιοκτῆται εἰς πέντε ἐτησίας ἴσας δόσεις.

Ε'. Δέκα λεπτὰ τὸν τόνον κατ' ἔτος ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα τῆς Νάξου πλοίων.

Ἄρθρον 2. Ἡ εἴσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων γίνεται συνάμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπ' ἀμοιβῇ 1 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπολόγους.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 3 ἄρθρου μετὰ τῶν ἑπομένων παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς·

«Παρατηρεῖ ὅμως ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ὁ λιμὴν οὗτος ἔσεται κατὰ τὸν νόμον κτῆμα τοῦ δημοσίου, καὶ τὰ λιμενικὰ δικαιώματα, ἅπερ θέλουσι πολλαπλασιασθῆ, καὶ πᾶν ἄλλο λιμενικὸν ὄφελος θέλει καρπώσθαι τὸ δημόσιον. Εἰδικῶς δὲ ἀπολαμβάνει δύω εἰδικὰς καὶ σημαντικὰς ὠφελείας· 1) διὰ τῆς εὐκολίας τῆς μεταφορᾶς καὶ φορτώσεως τῆς σμύριδος, ἥτις τὴν σήμερον καθίσταται δυσκολωτάτη ἕνεκεν ἐλλείψεως λιμένος, καὶ ἡ δυσκολία αὕτη αὐξάνουσα τὰ ἔξοδα τῶν ναύλων, ἐπιφέρει ἀναγκαίως ἐλάττωσιν τοῦ τιμήματος τῆς σμύριδος· καὶ 2) διότι προσδιορίζουσα ἡ κυβέρνησις ἓν μόνον μέρος ἐξαγωγῆς τῆς σμύριδος, τὸν λιμένα τῆς Νάξου, ἐξασφαλίζεται κατὰ τῆς λαθραίας ἐξαγωγῆς καὶ πωλήσεως, καὶ ἐξασφαλίζει τοὺς ἀγοραστὰς ὡς πρὸς τὴν γνησιότητα τῆς παιούστης τῆς σμύριδος, καὶ ἐκ τούτων πραγματικὸν προκύψει κέρδος. Ἀπέναντι ἄρα τῶν τοιούτων ὠφελειῶν τοῦ δημοσίου, ἡ ἐπιτροπὴ εὑρίσκει λίαν μικρὰν τὴν τῶν 5,000 δραχμῶν ἐτησίαν συνδρομὴν τῆς κυβερνήσεως, διότι, ἐὰν, κατὰ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν, ἀρκέσωσι πρὸς τελειοποίησιν τοῦ ἔργου δραχμαὶ 200,000, εἰς πέντε ἔτη ἡ μὲν κυβέρνησις θέλει συνεισφέρει δραχμὰς 25,000, οἱ δὲ κάτοικοι τῆς νήσου δραχμὰς 175,000 καὶ τὴν προσωπικὴν αὐτῶν ἐργασίαν, καὶ ταῦτα δι' ἓν κτῆμα τοῦ δημοσίου. Θεωρεῖ λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ δίκαιον καὶ εὔλογον νὰ συνεισφέρῃ ἡ κυβέρνησις δραχμὰς 10,000 τοὐλάχιστον κατ' ἔτος, καὶ ἐπὶ τούτῳ προτείνει νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νομοσχεδίου, τιθεμένων ἐν αὐτῷ ἀντὶ 5,000 δέκα χιλιάδων δραχμῶν. Καθ' ὅλα τ' ἄλλα προτείνει τὴν ψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.»

Ἀκροατῶν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι λογίζεται εὐτυχὴς ἐκφράζων τὴν εὐγνωμοσύνην τοῦ λαοῦ τῆς Νάξου εἰς ἅπαν τὸ ὑπουργεῖον, ἰδίως δὲ εἰς τὸν ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸν διὰ

τὴν εἰσαγωγὴν τοσοῦτον ἐπωφελοῦς διὰ τὸν τόπον νομοσχεδίου. Ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ παραλείψῃ ὅτι ὁ τρόπος, καθ' ὃν εἰσάγεται τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς εὐχὰς τῶν Ναξίων, διότι, ἀφ' οὗ ἡ κυβέρνησις ἀπολαύει τετρακοσίας χιλιάδας δραχμῶν ἐτησίως ἐκ τῆς σμύριδος, καὶ ἀφ' οὗ οἱ κάτοικοι παρεχώρησαν εἰς αὐτὴν τὰ ἐπὶ τοῦ αἰωνίου τούτου θησαυροῦ δικαιώματά των, ἀναμφιβόλως εἶναι ἄδικον νὰ μὴ συνεισφέρῃ καὶ αὐτὴ ὡς οἱ ἰδιῶται 5 τοῖς 0|0, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ ὁ καθαριστθησόμενος λιμὴν, ὡς κτῆμα δημόσιον, ὑπὲρ αὐτῆς θέλει παράγει πᾶσαν ὠφέλειαν. Δὲν εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ φέρηται φειδωλῶς εἰς τοσοῦτον ἐπωφελὲς ἔργον, ὅταν εἰς τόσα ἄλλα δεικνύῃ πλήρη ἐλευθεριότητα· διὸ παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ δεχθῇ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ὁριζομένην ποσότητα τῶν εἴκοσι χιλιάδων δραχμῶν, τὸ ὁποῖον καὶ δίκαιον εἶναι καὶ σωτήριαν δι' 20 χιλιάδας κατοίκων.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ἀπόντος, ὅτι ἡ κυβέρνησις ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὰς ἐκ τῆς Νάξου προερχομένας αὐτῇ ὠφελείας, ἀπεφάσισε νὰ συνεισφέρῃ διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος εἰκοσιπέντε χιλιάδας δραχμῶν εἰς πέντε δόσεις, ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ ζητεῖ διὰ τῆς ἐκθέσεώς της τὴν αὔξησιν τοῦ ποσοῦ τούτου, ἐν ᾧ δὲν ἀγνοεῖ ἡ Βουλὴ ὅτι μέχρι τοῦδε εἰδίχθημεν πρόθυμοι ὑπὲρ τῆς κατασκευῆς ἢ βελτιώσεως πολλῶν λιμένων, ἀλλ' ὑπὲρ οὐδενὸς ἔκαμε τὴν ἐλαχίστην παρεχώρησιν ἡ κυβέρνησις. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως κατ' ἐξαίρεσιν ἐνεργοῦν τὸ δημόσιον, παραχωρεῖ 25 χιλιάδας δραχμῶν διὰ τὸν λιμένα Νάξου, καὶ δύναται νὰ παραδεχθῇ ἔτι τὴν εἰς 30 χιλιάδας αὔξησιν τοῦ ποσοῦ. Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις δὲν εἶναι εἰς κατάστασιν νὰ συνδράμῃ πέραν τῆς ποσότητος ταύτης, καθ' ὅσον καὶ αἱ ἀνάγκαι της δὲν τὸ ἐπιτρέπουν καὶ λιμένας ἄλλους πρόκειται νὰ κατασκευάσωμεν, καὶ δὲν εἶναι καλὸν νὰ καθιερωθῇ ἡ ἀρχὴ τοιούτων ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως προσφορῶν.

Μετὰ τοῦτο ὑποστηριξάντων καὶ ἄλλων, ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἡ πρότασις τοῦ βουλευτοῦ Νάξου, καὶ προτεινάντων ν' αὐξηθῇ ἡ ἐκ μέρους τῆς κυβερνήσεως συνδρομὴ τοὐλάχιστον εἰς 40 χιλιάδας δραχμῶν· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι κακῶς ἐρρέθη, ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς σμύριδος δικαιώματα τῶν πολιτῶν μετεβιβάσθησαν ἀδίκως ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, καὶ ἡ Βουλὴ δὲν πρέπει νὰ ἀνέχηται τοιαύτας ἐκφράσεις. Ἂν δὲ οἱ κάτοικοι Νάξου νομίζωσιν ὅτι ἠδικήθησαν, ἡ θύρα τῶν δικαστηρίων εἶναι ἀνοικτὴ, καὶ δύνανται νὰ καταφύγωσιν εἰς αὐτὰ πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαίων των, μολονότι, καθ' ἃ πληροφορεῖται, πρὸ πολλοῦ ἤδη κατέφυγον εἰς αὐτὰ καὶ δὲν ἔχουσιν ἀφορμὴν αὐθεμιτὰς αἰτιάσεως.

Ἄλλος τις ἐπανερχόμενος εἰς τὸ ζήτημα, ἐπέφερεν, ὅτι ἡ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως γενομένη παραχώρησις τῶν 30 χιλιάδων δραχμῶν δὲν εἶναι οὔτε πρέπει νὰ θεωρηθῇ προσφορὰ, διότι, ἀφ' οὗ ὁ προκείμενος φόρος ἐπιβάλλεται ἐν γένει εἰς τοὺς πολίτας, ἡ δὲ Κυβέρνησις εἶναι ὁ μεγαλείτερος ἐν τῇ Νάξῳ ἰδιοκτήτης, ἀναμφιβόλως ἔπρεπε νὰ δίδῃ 20 χιλιάδας δραχμῶν ἐτησίως, διότι, ἀφ' οὗ ἔχει ἀπολαβὴν 400 χιλιάδων δραχμῶν, ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ καὶ αὐτὴ 5 τοῖς 100, ὡς οἱ πολῖται. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ λιμένος ἡ Κυβέρνησις μάλιστα εὑρίσκει ὠφέλειαν, διότι ὁ λιμὴν θεωρεῖται ἰδιοκτησία της καὶ εἰς αὐτὴν περιέρχονται ὅλα τὰ λιμενικὰ δικαιώματα. Διὸ πρατείνει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφερομένη ποσότης.

Ἐπανέλαβεν ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ὑπουργικὸν Συμβούλιον μετὰ μακρὰν καὶ ὥριμον σκέψιν παρεδέχθη ὡς ἀνώτατον ὅρον συνδρομῆς τὸ ποσὸν 30 χιλιάδων δραχμῶν, καὶ ἐπομένως δὲν δύναται νὰ παραδεχθῇ αὐτὸς ποσότητα ἀνωτέραν. Καὶ ἦτον μὲν καλὸν νὰ γίνῃ μεγαλειτέρα συνδρομὴ ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι σήμερον εἰς τὴν εὐάρεστον ταύτην θέσιν, καὶ διὰ τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἐπιμείνῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ποσοῦ.

Κλεισθείσης ἐντεῦθεν τῆς συζητήσεως, ἡ Βουλὴ ἠρωτήθη ἂν παραδέχηται τὴν γενομένην πρότασιν ν' αὐξηθῇ τὸ ποσὸν εἰς 40 χιλιάδας δραχμῶν, ἀλλὰ μὴ διακριθείσης τῆς δι' ἀναστάσεως ψηφοφορίας, ἐπὶ τῇ αἰτήσει δέκα βουλευτῶν, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Βαρότσην καὶ Σ. Χ. Στεφανόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν ὑπελείπετο πλήρης, ἀποχωρησάντων ἐκ τῆς συνεδριάσεως τινῶν βουλευτῶν.

Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ πρόεδρος
Ἰω. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολόπουλος.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΑ'.

Τῆς 18 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Προκειμένου νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ χθὲς ἀναβληθεῖσα ψηφοφορία ἐπὶ τῆς προτάσεως περὶ αὐξήσεως τῆς συνδρομῆς εἰς 40,000 δρ. διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Νάξου, λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Νάξου ἐξέθηκεν, ὅτι εὐχαρις ὢν τήν τε Βουλὴν καὶ τὸ ὑπουργεῖον δι' ἣν ἔδειξαν διάθεσιν ὑπὲρ τῆς νήσου, καὶ ἀρκούμενος εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ παραδεχθεῖσαν ἐτησίαν αὔξησιν τῶν 5000 δρ. εἰς 6000, παραιτεῖται τῆς προτάσεώς του· πιστεύει δὲ ὅτι ἡ Κυβέρνησις θέλει αὐξήσει καὶ πάλιν αὐτὴν, ἅμα αἱ οἰκονομικαὶ τοῦ Κράτους περιστάσεις τὸ ἐπιτρέψωσιν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 3, αὐξηθέντος τοῦ ποσοῦ τῶν 5000 δρ. εἰς 6000, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 4, 5 καὶ 6 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Γενομένης δ' ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Κολπονδίνον καὶ Ἐμμ. Ἀντίπαν, συνήχθη κατὰ τὸ ὡδὶ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71· ἔχει δ' οὕτως·

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Νάξου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . .	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N
Λουκᾶς Λόντος	. . . .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Σταῦρος Βλάχος	. . . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Φίλων Φίλωνος	. . . . N
Γεώργιος Τσόκρης	. . . N	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . .	Νικόλαος Τσέλιος	. . . N
Σκαλάτης Σούτσος	. . . N	Κωνστ. Γριβογιώργης	. . N

Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . .
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος	. . N	Νικόλαος Ματθαίου	. . . N
Ἀναγνώστ. Παπαθανασίου	N	Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . N
Γεώργιος Κοντύλης	. . . N	Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . N	Δ. Κορφιωτάκης	. . . . .
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Γ. Γιατράκος	. . . . .
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	. . . . N	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	.
Γ. Ἰω. Γιαλδάσης	. . . .	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	. .
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	. . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . .	Β. Π. Δημητρακόπουλος	. .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	. . N
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς	. . . N	Α. Μαυροειδὴς	. . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	. . . .	Γ. Κεράλας	. . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N	Ἀναγνώστης Τσάκας	. . . N
Γεώργιος Διαμάντης	. . .	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	.
Ν. Δελένδας	. . . . .	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	.
Δ. Γαβρᾶς	. . . . .	Παναγιώτης Παπατσώνης	.
Ν. Βαρβαρήγος	. . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος	. . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. .	Ἰω. Προβιλέγιος	. . . . N
Ἀθωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς	. .	Ἰω. Ταταράκης	. . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	. .	Σ. Βαρότσης	. . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . N	Χ. Σουμαρίπας	. . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N	Π. Δημητρακόπουλος	. . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. .	Π. Χρυσοβέργης	. . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . N	Α. Παπαδημητριάδης	. . .
Ἀλ. Κοντόσταυλος	. . N	Δ. Κοκοτάκης	. . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης	. . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. . .
Ἰωάν. Μπαλάφας	. . . .	Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	. . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	. .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .	Γεώργιος Μπάνης	. . . . .
Κωνσταντ. Λαμπρινόπουλος	.	Νικόλαος Πιεράκος	. . . N
Νικόλαος Μπούκουρας	. .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .
Π. Κολποδίνος	. . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος	. . .
Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	. . N	Π. Χριστόπουλος	. . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.	Π. Κανελλόπουλος	. . . .
Χρῆστος Ῥάγκος	. . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας	. . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . .	Σπ. Πηλληκάς	. . . . .

Ν. Πανουργιάς	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Κωνσταντίνος Βλάμης . . Ν	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Σιδέρης Πράτσικας	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Π. Πατρινός	Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Δημ. Στάϊκος . . . . . Ν
Περικλῆς Καλαμογδάρτης. . Ν	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Παντολ. Κουντουριώτης . . Ν
Ν. Α. Μπότασης	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Κ. Δαρκιώτης	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Γ. Νικολάου . . . . . Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . Ν
Γεώργιος Ναύτης . . . . Ν	Γεώργιος Ριζόπουλος . . .
Μιχαὴλ Σολωμός. . . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . Ν
Στ. Δάρας	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ἰωάννης Σαγρέδος	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν
Παναγ. Ψάθης . . . . . Ν	

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρ. 1. Διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς γύρωθεν τοῦ λιμένος Νάξου ἀρχαίας προκυμαίας, τὴν καθάρισιν τοῦ λιμένος, τὴν κατασκευὴν αἰμασίας καὶ τὴν ἰσοπέδωσιν τῆς παραλίας ὁδοῦ ἐπιβάλλονται οἱ ἑξῆς φόροι καὶ προσωπικαὶ ἐργασίαι.

α. Πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν κτημάτων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἄμεσον φορολογίαν τοῦ δημοσίου τῆς νήσου Νάξου.

β. Τὸ ἥμισυ τοῦ δημοσίου ἀμέσου φόρου ἐπὶ τῶν ζώων, τῶν μελισσίων, τῶν οἰκοδομῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων.

γ. Τέσσαρα ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστης οἰκογενείας τῶν κατοίκων, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ὁδοποιίας νόμου.

δ. Εἴκοσι δραχμαὶ τὸν Β. πῆχυν τοῦ κατὰ μῆκος προσώπου τῶν ἐφ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, οἰκοδομημένων καὶ μή. Τὸν φόρον τοῦτον θέλουν πληρώσει ἅπαξ οἱ ἰδιοκτῆται εἰς πέντε ἐτησίας ἴσας δόσεις.

ε. Δέκα λεπτὰ τὸν τόνον κατ' ἔτος ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα τῆς Νάξου πλοίων.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἰσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ φόρων γίνεται συνάμα μὲ τὴν τῶν δημοσίων παρὰ τῶν ἀριοδίων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐπ' ἀμοιβῇ 1 τοῖς 0/0 ἐπὶ τοῦ εἰσπραττομένου ποσοῦ. Ἐφαρμόζονται δὲ ὡς πρὸς τὴν εἴσπραξιν τῶν φόρων τούτων αἱ διατάξεις τῶν νόμων κατὰ τῶν καθυστερούντων εἰς τὸ δημόσιον, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς δημοσίους ὑπολόγους.

Ἄρθρ. 3. Χορηγεῖται ἐκ μέρους τοῦ δημοσίου συνδρομὴ πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἓξ χιλιάδων δραχμῶν, ἀριθ. 6000, ἐτησίως καὶ ἐπὶ πέντε ἔτη, αἵτινες θέλουν καταχωρεῖσθαι εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 4. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Νάξου νὰ δανεισθῇ παρὰ τῆς ἐθνικῆς Τραπέζης ἢ παρ' ἄλλου δανειστικοῦ καταστήματος, τὰ ἀπαιτούμενα κεφάλαια διὰ τὴν ἔναρξιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἔργου ἐπὶ τῇ ἐγγυήσει τῶν ἀνωτέρω φόρων.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ἔργου θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα· θέλει δὲ ἐφορεύει ἐπ' αὐτῆς ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐκ τοῦ ἐπάρχου ὡς προέδρου, ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἑνὸς ἑτέρου ἐκλεγομένου παρὰ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου Νάξου.

Τὰ καθήκοντα τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης θέλουν κανονισθῇ διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 6. Ἡ εἰσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν. Ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῇ διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων ἐντὸς τῆς πενταετίας ταύτης φόρων, ἡ εἰσπραξις θέλει παραταθῇ καὶ πέραν τῆς πενταετίας διὰ Β. διατάγματος.

Ὁ παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προβάσης εἶτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία ὁμοία τῇ προηγηθείσῃ, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρῳ, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 1 καὶ μοναδικοῦ ἄρθρου, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὡς μειονοψηφῶν ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐπιτροπῇ, ἐπεφυλάχθη διὰ τῆς ἐκθέσεως αὐτῆς νὰ φέρῃ κατὰ τὴν συζήτησιν τὰς ἀντιρρήσεις του κατὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου. Παρατηρεῖ λοιπόν, ὅτι ἡ ἐπαρχία τῆς Ἄνδρου σύγκειται ἐκ

πριῶν δήμων, τῆς Ἄνδρου, τοῦ Κορθίου καὶ τοῦ Γαυρίου, οἱ δύω δὲ οὗτοι δῆμοι ἔχουσιν ἰδίους λιμένας, ὅθεν ἐξάγουσι καὶ εἰσάγουσι τὰ προϊόντα, καὶ ὅπου ἐλλιμενίζονται τά τε ξένα καὶ τὰ ἐντόπια πλοῖα. Ὁ δῆμος τῆς πρωτευούσης στερεῖται δυστυχῶς λιμένος, οἱ δὲ κάτοικοι τοῦ δήμου ἀπεράσισαν νὰ κατασκευάσωσι προκυμαίαν, ὑποβληθέντες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰς ἐκούσιον φορολογίαν. Ἐζήτησαν δὲ καὶ τῶν ἄλλων δύω δήμων τὴν συνδρομήν, εἵτινες ὅμως, μὴ ὀλην τὴν ὁποίαν εἶχαν διάθεσιν, δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπακούσωσιν, ἄποροι καὶ ὑπὸ τὸ βάρος ἰδίων διατελοῦντες ἀναγκῶν. Τὸ ὑπουργεῖον λοιπὸν λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὴν αἴτησιν τῶν κατοίκων Ἄνδρου, ἔχον δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἀποφάσεις τῶν δημοτ. συμβουλίων Κορθίου καὶ Γαυρίου, συνέταξε κατὰ τὸ **1846** νόμον, δι' οὗ ἐπεβάλλετο φόρος εἰς μόνα τὰ ἐκ τοῦ λιμένος Ἄνδρου ἐξερχόμενα καὶ εἰσερχόμενα προϊόντα. Τροποποιουμένου δὲ ἤδη διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου τοῦ νόμου τοῦ **1846**, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ φορολογία ἐπεκτείνεται ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τῶν τε εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων καὶ διὰ τῶν λιμένων τῶν δύω ἄλλων δήμων, διότι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀναφέρει πλέον τὸν δῆμον Ἄνδρου, ἀλλὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου, συμπεριλαμβάνον οὕτω καὶ τοὺς λιμένας Κορθίου καὶ Γαυρίου. Τὴν ἐπέκτασιν ταύτην ἤθελον εὐχαρίστως παραδεχθῆ οἱ κάτοικοι τῶν δύω αὐτῶν δήμων, ἐὰν εὑρίσκοντο εἰς κατάστασιν εὔπορον. Δυστυχῶς ὅμως εἰσὶν ἐντελῶς ἄποροι, καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν μόνων τῶν δημοτικῶν ἀναγκῶν των ἐβιάσθησαν νὰ ἐπιβάλωσιν ἐφ' ὅλων τῶν προϊόντων τὸν ἀνώτατον τῆς φορολογίας ὅρον τῶν 2 0/0. καὶ ἀποιμένως, ἐὰν ἐπιβληθῆ καὶ νέος φόρος, θέλουσιν εὑρεθῆ εἰς τὴν πλέον δυσάρεστον θέσιν καὶ ἀναγκασθῆ νὰ παραβλέψωσιν οὐσιώδεις τῶν ἰδίων αὐτῶν δήμων ἀνάγκας. Πρὸ ἡμερῶν ἐπεψηφίσθη νόμος περὶ κατασκευῆς αἰμασιᾶς εἰς τὸν δῆμον Γαυρίου· ἐπίσης ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ἀνεγερθῆ φάρος εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ αὐτοῦ λιμένος. Πῶς λοιπὸν ὁ νόμος ἐκεῖνος δύναται νὰ τελειοποιήσῃ τὰ ἔργα ταῦτα, ἀφοῦ τὰ δημοτ. ἔσοδα δὲν ἐπαρκοῦν, εἰμὴ ἐπιβάλλων φόρον νέον; Ἀλλ' ἐὰν ἐπιβληθῆ ὁ διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου φόρος, τότε θέλει εἶσθαι ἐπιχθὲς νὰ ἐπιβληθῆ νέος· ὥστε τὰ ἔργα ταῦτα καὶ τοι ἀναγκαῖα, δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἐκτελέσῃ. Ἐπίσης καὶ ὁ δῆμος Κορθίου ἔχει ἀνάγκην νὰ ἐπισκευάσῃ τὴν προκυμαίαν του καὶ ἄλλα κοινωφελῆ ἔργα νὰ ἐπιχειρήσῃ, καὶ μόλα ταῦτα δὲν ἐπεβλήθη ἡ προκειμένη φορολογία καὶ οὗτος δὲν θέλει δυνηθῆ νὰ ἐκτε-

λέσῃ οὐδέν. Διὰ τοῦτο καὶ διότι, κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, προκειμένου περὶ φόρου προαιρετικοῦ, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συγκατάθεσις τῶν δήμοτ. συμβουλίων, τοιαύτη δὲ συγκατάθεσις δὲν ὑπάρχει, προτείνει νὰ γενῇ δεκτὴ ἡ ἐν τῇ ἐκθέσει ἀναφερομένη τροποποίησις του.

Ἀντικρούων τὸν προαγορεύσαντα βουλευτὴν Ἄνδρου, ἐξέθηκεν ὁ ἕτερος τῶν βουλευτῶν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας, ὅτι λυπεῖται διότι ἀναγκάζεται νὰ διαφωνήσῃ πρὸς τὸν συνάδελφόν του ἐπὶ ἀντικειμένου μάλιστα ἀφορῶντος τὴν ἐπαρχίαν, ἣν ἀντιπροσωπεύουσι. Παρατηρεῖ δὲ ὅτι ἡ κατασκευὴ τῆς προκυμαίας, ἣν ἐπεχείρησεν ὁ δῆμος τῆς Ἄνδρου, δὲν πρόκειται νὰ ὠφελήσῃ ἀποκλειστικῶς τὸν δῆμον αὐτὸν μόνον, ἀλλ' ὁλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν καὶ ἐν γένει μάλιστα τὸ ναυτικόν, διότι τοῦ λοιποῦ τὰ ἐκεῖθεν διερχόμενα πλοῖα θέλουν εὑρίσκει ἐν τῷ λιμένι τῆς Ἄνδρου πρόχειρον καὶ ἀσφαλὲς κατὰ τῶν τρικυμιῶν ἄσυλον. Τὴν κατασκευὴν δὲ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος προκυμαίας ἐπεχείρησεν ὁ δῆμος τῆς Ἄνδρου δι' ἰδίας δαπάνης, χωρὶς οὐδένα φόρον, οὐδεμίαν ἄλλην προσωπικὴν ὑποχρέωσιν ἐκ μέρους τῶν δύω ἄλλων δήμων, καὶ τοῦτο πρὸς ἀπορυγὴν τῶν ἐκ τῆς ἐλλείψεως λιμένος συμβαινόντων ἑκάστοτε εἰς τὰ πλοῖα δυστυχημάτων καὶ τοιούτων ἄλλων δυσαρέστων συνεπειῶν. Ἀλλ' εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ περὶ ἐπιβολῆς φόρου πρὸς κατασκευὴν τῆς προκυμαίας νόμου ἀπηντήθησαν ἄπειρα προσκόμματα, διότι πολλοὶ ἔμποροι ἐξάγοντες ἐκ τοῦ λιμένος Ἄνδρου μέταξαν, διὰ ν' ἀποφύγωσι τοῦ φόρου αὐτοῦ τὴν πληρωμήν, διϊσχυρίζονται ὅτι ἡ μέταξα ἦτον προϊὸν τῶν ἄλλων δήμων, καὶ ὡς τοιοῦτον δὲν ὑπήκειται εἰς φορολογίαν. Περὶ τούτου ἐζητήθησαν ὁδηγίαι ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ ὁποῖον ἀπήντησεν, ὅτι πᾶν ὅ,τι ἐξάγεται ἐκ τοῦ λιμένος Ἄνδρου ὑπόκειται εἰς τὴν φορολογίαν, χωρὶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὁ τόπος τῆς καταγωγῆς του.

Περαιωθείσης ἤδη τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου τοῦ **1846** καὶ μὴ περαιωθέντος τοῦ ἔργου, ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ παράτασις τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου ἐκείνου, καὶ τὴν παράτασιν ταύτην πρόκειται σήμερον νὰ νομοθετήσωμεν, χωρὶς νὰ ἐπιβάλωμεν κανένα φόρον εἰς τοὺς ἄλλους δήμους. Πρὸς ἀπορυγὴν δὲ μόνον ἀμφιβολίας καὶ τῶν ἐνδεχομένων καταχρήσεων, αἵτινες ἤθελον ματαιώσει τὸ ἔργον, ἐκρίθη νὰ τεθῇ ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἡ φράσις «περιφέρεια τοῦ ὑποτελωνείου,» διότι ἄλλως, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φόρου θέλουσι μεταφέρει οἱ ἔμποροι τὰ προϊόντα των πρὸς

ἐξαγωγὴν εἰς τοὺς λιμένας Κορθίου καὶ Γαυρίου. Εἶναι δὲ δίκαιον νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς μικράν τινα φορολογίαν καὶ τῶν ἄλλων δήμων τὰ προϊόντα, καθ' ὅσον ἐκ τῆς κατασκευῆς τῆς προκυμαίας θέλουσιν ὠφεληθῆ καὶ οἱ δῆμοι αὐτοί, διότι καὶ τὰ προϊόντα των θέλουσιν ὑπερτιμηθῆ, διευκολυνομένης τῆς ἐξαγωγῆς των, καὶ τὰ πρὸς καταναλωσιν εἰσαγόμενα θέλουσι τοῦ λοιποῦ πωλεῖσθαι εἰς μετρίας τιμὰς, διευκολυνομένης τῆς μεταφορᾶς αὐτῶν καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ συναγωνισμοῦ, ἐν ᾧ ἤδη ἡ εἰσαγωγὴ προϊόντων κατέστη μοναπώλιον, συνέπεια τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ μεγάλη αὐτῶν ὑπερτίμησις. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου πολλοὶ κάτοικοι τοῦ Κορθίου ἔχουσι πλοῖα ἀνήκοντα εἰς τὸν λιμένα Ἄνδρου, τὰ ὁποῖα διέτρεχον πάντοτε κίνδυνον ν' ἀπολεσθῶσι, καὶ ἐπομένως, προκειμένου περὶ τοσούτων κοινωφελοῦς ἔργου, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζητῶσι ν' ἀποφύγωσι τοσοῦτον εὐτελῆ συνδρομὴν, οὔτε πρέπει νὰ διαιρώμεθα ἐπὶ ἀντικειμένων ἐπαρχιακῶν, διότι, ἐὰν τὸ πνεῦμα τῆς διαιρέσεως ἐπεκταθῆ, οὐδὲν καλὸν δυνάμεθα νὰ ἐλπίζωμεν. Παρατηρεῖ δὲ τελευταῖον, ὅτι ἡ τοῦ ἄρθρου διάταξις συμφωνεῖ πληρέστατα καὶ μὲ τὸν τελωνιακὸν νόμον, ὅστις δὲν ἐπιτρέπει οὔτε νὰ εἰσάγωνται οὔτε νὰ ἐξάγωνται προϊόντα διὰ τῶν λιμένων, ὅπου μόνον σταθμαρχεῖαι ὑπάρχει· ἐπομένως οὔτε ὁ κάτοικος τοῦ Κορθίου οὔτε ὁ τοῦ Γαυρίου δύναται νὰ ἐξάξῃ ἢ νὰ εἰσάξῃ προϊόντα παρὰ διὰ τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου, καὶ κατὰ συνέπειαν δίκαιον εἶναι νὰ ὑπάκειται εἰς φορολογίαν ὅλα τὰ κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου προϊόντα.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ τελωνιακὸς νόμος δὲν ἐμποδίζει τὴν διὰ τῶν σταθμαρχείων ἐξαγωγὴν, διότι τοιαύτη ἀπαγορευτικὴ διάταξις ἤθελε ζημιώσει οὐσιωδῶς τὸ ἐμπόριον. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ εἰσερχόμενα προϊόντα, ἐπειδὴ ἡ περὶ αὐτῶν δήλωσις θέλει γενῆ εἰς τὸ ὑποτελωνεῖον, θέλουσι βεβαίως ὑποκύψει εἰς τὴν φορολογίαν. Δὲν θεωρεῖ δὲ ὡς λόγον ἰσχυρὸν ὑπὲρ τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου τὴν ἀποφυγὴν τῶν καταχρήσεων, διότι τὴν κατάχρησιν θέλουσι πράττει βεβαίως οἱ κάτοικοι τῆς Ἄνδρου, ἐν ᾧ ὁ φόρος ἐπιβάλλεται πρὸς ὄφελος τοῦ ἰδίου αὐτῶν δήμου καὶ ἐπομένως διὰ τὰς καταχρήσεις τῶν κατοίκων τῆς Ἄνδρου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ φορολογῶνται οἱ τῶν ἄλλων δήμων κάτοικοι. Ἐκτὸς δὲ τούτου δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποβάλωμεν αὐτοὺς εἰς φορολογίαν ὑποχρεωτικὴν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεώς των, διότι τοῦτο ἀντίκειται εἰς ῥητὴν τοῦ περὶ δήμων νόμου διάταξιν.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, ὅτι ὁ φόβος τοῦ συναδέλφου του εἶναι ἀνίσχυρος, διότι οὐδεὶς κάτοικος τῆς Ἄνδρου μετέφερε μέχρι τοῦδε τὰ προϊόντα των πρὸς ἐξαγωγὴν εἰς τοὺς λιμένας τῶν ἄλλων δήμων, οὔτε δύναται νὰ τὰ μεταφέρῃ διὰ τὸ δύσβατον τοῦ τόπου προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ ἔργον, περὶ οὗ πρόκειται, δὲν εἶναι ἔργον δημοτικὸν, ἀλλ' ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας, τῆς ὁποίας τὰ προϊόντα, κατὰ τὸν τελωνιακὸν νόμον, ἐξάγονται διὰ τοῦ λιμένος τῆς Ἄνδρου, ὅπου ὑπάρχει τὸ ὑποτελωνεῖον. Εἶναι δὲ βέβαιον ὅτι τὰς μεγαλειτέρας ὠφελείας θέλει ἔχει ἰδίως ὁ δῆμος τῆς Ἄνδρου, ἀλλὰ διὰ τοῦτο καὶ ὁ νόμος εἰς μὲν τοὺς κατοίκους αὐτοῦ ἐπιβάλλει πολλὰς καὶ μεγάλας ὑποχρεώσεις, εἰς δὲ τοὺς τῶν ἄλλων μικρὰς καὶ ἀσημάντους. Προκειμένου δὲ περὶ ἀντικειμένων νομοθετικῶν, δὲν εἶναι ἀνάγκη ἄφευκτος τῆς γνώμης τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, ἅτις πρὸς ἁπλῆν μόνον τῶν λεγομένων πληροφορίαν ἤθελε χρησιμεύσει. Παρατηρεῖ δὲ τελευταῖον, ὅτι ὁδηγούμενοι ὑπὸ πνεύματος τοπικῶν διαιρέσεων καὶ ἀντιζηλιῶν εἰς τοιαῦτα ἀντικείμενα, οὐδέποτε θέλομεν κατορθώσει κοινόν τι καλόν.

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ προέδρου, ὅτι κατὰ τὴν σύνταξιν τῆς ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους ἐκθέσεως ὁ βουλευτὴς Ἄνδρου ἐζήτησε νὰ τεθῇ ἐν αὐτῇ ὡς εὐχὴ τὸ νὰ ἐπιτραπῇ ἡ διὰ τῶν λιμένων Κορθίου καὶ Γαυρίου εἰσαγωγὴ καὶ ἐξαγωγὴ τῶν προϊόντων, ὅπερ ἐμφαίνει ὅτι σύδεμία τοιαύτη ἐκεῖθεν γίνεται ἤδη· προσέθηκέ τις, ὅτι ἡ κατασκευὴ προκυμαίας εἶναι ἔργον ἐπαρχιακὸν καὶ οὐχὶ δημοτικὸν, καὶ ἐπομένως ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ ὁλόκληρος ἡ ἐπαρχία. Χωρὶς δὲ τούτου, ἡ κατασκευὴ προκυμαίας εἰς Ἄνδρον θέλει ὠφελήσει ὁλόκληρον τὴν ἐπαρχίαν, διότι, καθ' ἃς ἔχει πληροφορίας, ἡ Ἄνδρος εἶναι ἡ μόνη τῆς νήσου πόλις, ἐν ᾗ συγκεντρεῖται ὅλον τῆς ἐπαρχίας τὸ ἐμπόριον, διότι ἐκεῖ εἰσάγονται καὶ ἐκεῖθεν ἐξάγονται τὰ κυριώτερα τῆς ἐπαρχίας προϊόντα, καὶ ἐπομένως ἡ ὠφέλεια θέλει εἶσθαι κοινή. Ἄτοπον λοιπὸν εἶναι εἰς ἔργον, τὸ ὁποῖον θέλει ἐπαυξήσει τὸ ἐμπόριον τῆς ἐπαρχίας, νὰ παρεμβάλλωνται προσκόμματα ἐκ μέρους αὐτῶν τῶν ἰδίων κατοίκων τῆς ἐπαρχίας. Ἐπειδὴ δὲ ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας βουλευτὴς Ἄνδρου εἶπεν, ὅτι οἱ δῆμοι Κορθίου καὶ Γαυρίου εἶσιν ἄποροι, καὶ ὅτι διὰ τοῦτο δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς φόρον τὰ προϊόντα των, παρατηρεῖ, ὅτι, ἐὰν πραγματικῶς ὦσιν ἄποροι, ὀλίγα βεβαίως ἔχουσι προϊόντα, καὶ ἐπομένως ἡ φορολογία θέλει εἶσθαι

ἀσήμαντος, πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ἐνισχύσωμεν τὰ λαθρεμπόρια.

Καὶ τοῦ ὑπουργοῦ δὲ τῆς δικαιοσύνης ὑποστηρίξαντος διὰ τοὺς ἰδίους λόγους τὸ νομοσχέδιον, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἐὰν παραδέχηται τὴν πρόταιιν τοῦ μειονοψηφοῦντος μέλους τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν λέξεων «τοῦ ὑποτελωνείου» διὰ τῶν λέξεων «τοῦ δήμου» ἀπέρριψεν αὐτὴν μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπαναληφθείσης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς αὐτῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Ψάθην καὶ Π. Κολποδῖνον, συνήχθη κατὰ τὸ ἐδὲ προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 68 κατὰ δύω· ἔχει δ' οὕτως·

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς προκυμαίας εἰς Ἄνδρον, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Γ. Δ. Τσιγκουράκος . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Γεώργιος Κανδύλης . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . . O	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . O	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N
Δημήτριος Τσόκρης . . .	Βασίλειος Νώνης . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	Δημήτριος Ζῶτος . . . . N
Σκαρλάτος Σούτσος . . . N	Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . .
Δημήτριος Καλλιγρονᾶς . N	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . .
Σταῦρος Βλάχος	Σ. Χ. Στερνόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκης	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . . N
Σωτήριος Στράτος	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Ν. Δελήνδας . . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N

Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάρας	Ἰωάννης Κύσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδῖνος . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Νικόλαος Μασχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Ψύλλικας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσουχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνστ. Βλάμης . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδερῆς Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Η. Πατρινός . . . . .
Α. Κορριωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος . . .	Δ. Καλλέργης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυροειδής . . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Στ. Δάρας . . . . .
Κωνστ. Κουρκουμέλης . . .	Ἰωάννης Σαγγέδος . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . .	Παναγιώτης Ψάθης . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . .

Ἀναγνώστης Παπατσώρης . . Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Καλαμάρης Τσουκαλᾶς . . Ν
Γεώργιος Ι. Στάϊκος . . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Δημήτριος Στάϊκος . . . Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . Ν
Α. Κιζάνης	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν
Παντολέων Κουντουριώτης . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημ. Μπουδούρης	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι δμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον πρῶτον.

Ἡ ἰσχὺς τῶν διατάξεων τοῦ ἀπὸ 3 Φεβρουαρίου 1847 Ν'. νόμου, περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς κατασκευὴν τῆς προκυμαίας Ἄνδρου, παρατείνεται ἐπὶ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐπὶ ταῖς ἑξῆς τροποποιήσεσι.

α'. Ἀντὶ τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § α'. τοῦ εἰρημένου νόμου ἐπιβαλλομένων δέκα ἑκατοστῶν τοῦ ἐγγείου φόρου ἐφ' ὅλων τῶν προσόδων τοῦ δήμου Ἄνδρου, ἐπιβάλλεται φόρος ἐφ' ὅλων τῶν ἐπιβιβαζομένων ἐπὶ τῶν πλοίων προϊόντων κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ ὑποτελωνείου Ἄνδρου ἓν ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

β'. Ἐπιβάλλεται ὡσαύτως φόρος ἐφ' ὅλων τῶν κατὰ τὴν περιφέρειαν τοῦ αὐτοῦ ὑποτελωνείου εἰσκομιζομένων προϊόντων πρὸς κατανάλωσιν ἓν ἑκατοστὸν τῆς τιμῆς αὐτῶν.

γ'. Ἐφ' ὅλων τῶν προσορμιζομένων εἰς τὸν λιμένα καὶ τοὺς ὅρμους τοῦ δήμου Ἄνδρου πλοίων, ἀνὰ ἓξ μὲν λεπτὰ δι' ἕκαστον τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων ἑνὸς μέχρι δέκα πέντε τόνων χωρητικότητα, ἀνὰ δέκα δὲ λεπτὰ τὸν τόνον ἐπὶ τῶν ἐχόντων δέκα πέντε τόνων καὶ ἐπέκεινα χωρητικότητα, δι' ἑκάστην προσόρμισιν.

Τὰ ἐγχώρια τοῦ δήμου πλοῖα, τὰ ἔχοντα τριάκοντα καὶ ἐπέκεινα τόνων χωρητικότητα, ὑποβάλλονται εἰς ἐτήσιον φόρον, ἅπαξ πληρουμένων κατὰ τὰς ἀρχὰς ἑκάστου ἔτους ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον τόνον.

δ'. Δύω ἡμερομίσθια ἐτησίως ἐφ' ἑκάστου τῶν ἀρρένων κατοίκων τοῦ δήμου τῶν ἐχόντων ἀπὸ δεκαοκτὼ ἕως ἑξήκοντα ἐτῶν ἡλικίαν, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν ἀριστευόντων, ἢ τὸ

ἀντίτιμον αὐτῶν, προσδιορισθησόμενον διὰ ψηφίσματος τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου νομίμως ἐγκεκριμένου.

ε'. Τὰ ἐκ τῶν εἰσπράξεων διαθέσιμα χρήματα θέλουν κατατίθεσθαι ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν ἐθνικὴν Τραπέζαν μέχρι τῆς χρήσεως αὐτῶν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπό τε τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπελήφθη τελευταῖον ἡ Βουλὴ τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν θήλεων, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω ψηφοφορίας, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε πρισαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ προικοδοτήσεως τῶν θήλεων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Κωνστ. Γριβογεώργης . . . Ν
Λουκᾶς Λόντος	Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . . Ν
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . Ν
Νικόλαος Η. Καΐρης . . . Ν	Γεώργιος Κονδύλης . . . . Ν
Ἀναγνώστης Γιανναυλίδης . Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . . Ν
Δημήτριος Τσόκρης	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν
Γεώργιος Τσάκρης . . . . Ν	Βασίλειος Νῶνης . . . . Ν
Νικόλαος Ἰατρὸς	Σταμάτιος Μήτσας . . . . Ν
Σκαρλάτος Σούτσος . . . Ν	Δημήτριος Ζῶτος . . . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Σταῦρος Βλάχος	Ἀλέξανδρος Βλαϊστῆς . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν
Σωτήριος Στράτος	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . Ν	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ν	Ν. Δελένδας . . . . .

Δ. Γαβρᾶς	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Ν. Βαρδαρῆγος . . . . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Ατων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Χαρ. Θεοχαρόπουλος . . .	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἰλίας Παπαδαῖος	Π. Δημητρακόπουλος . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Δ. Κακοτάκης . . . . . N
Βελισσάριος Νικολαΐδης . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . . N
Νικόλαος Μπουκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολοκοδίνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιρτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πηλλήκας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάχης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Διδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινὸς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος .	Δ. Καλλέργης . . . . .
Γ. Ν. Ραδελιώτης . . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδάπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυρειδῆς . . . . . N	Γεώργιος Καΐτης . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Σ. Δάρας . . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης .	Παναγιώτης Ψάθης . . . N

Νικόλαος Νάζος	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Δημ. Παλυχρονόπουλος . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . .
Δημ. Στάϊκος . . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Α. Κιζάνης . . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Παντολέων Κουντουριώτης . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Δημήτριος Βουδούρης . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Παραδεχθείσης δὲ καὶ τὸ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφορορία ὁμοία ταῖς προηγηθείσαις, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτραπεῖσα ψηφολεκτῶν, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ὡς πρὸς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον **27** τοῦ ἀπὸ **26** Μαΐου **1835** νόμου περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἑλληνικῶν οἰκογενειῶν παραχωρουμένας εἰς τοὺς δήμους προικοδοτήσεις, ἀντὶ τοῦ συμβουλίου τῆς ἐπικρατείας θέλει ἀποφαίνεσθαι τὸ ὑπουργικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον θέλει γνωμοδοτεῖ ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργείων.

Οἱ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουν δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τῶν νομοσχεδίων, τῶν ὁποίων αἱ ἐκθέσεις ἀναγνωσθεῖσαι θέλουσι διανεμηθῆ σήμερον, ὡς καὶ τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν ἐν ὥρᾳ **2 1/2** μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς.
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΕ'.

Τῆς 19 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας καὶ ἐπεκυρώθησαν προσηκόντως.

Παρελθόντες οἱ εἰσηγηταὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ κατασκευῆς αἱμασιᾶς εἰς Ναύπλιον κτλ. καὶ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν διὰ τὸ **1855**, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἡ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐπιβολῆς ἐκουσίου φόρου πρὸς ἐπισκευὴν τῆς παλαιᾶς προκυμαίας Ναυπλίου, κάθαρσιν τοῦ λιμένος καὶ κατασκευὴν αἱμασιᾶς, καὶ θεωρήσασα ὅτι ἡ ἐπιβολὴ αὕτη γίνεται σύμφωνα μὲ τὰ παρὰ τοῦ νόμου διατεταγμένα περὶ ἐκουσίας φορολογίας πρὸς κατασκευὴν δημοσίων ἔργων, παραδέχεται τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ.

Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ ἐδ. ά. τοῦ πρώτου ἄρθρου δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ περισσότερα διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προϊόντα δὲν ἐξέρχονται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ Ναύπλιον, ἀλλὰ συνηθέστερον ἀπὸ Σύρον καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ῥῆσις τοῦ νόμου ἤθελε μείνει ἄσκοπος, ἂν ἐντὸς τοῦ γράμματος περιορισθῇ, νομίζει δίκαιον νὰ τροποποιηθῇ οὕτω· «διὰ τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους,» διὰ νὰ ἐννοῆται ὅτι πᾶν τὸ ἐξαγόμενον διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προϊὸν τοῦ τόπου ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπιβαλλομένην φορολογίαν, ἀφ' ὅπου καὶ ἂν ἐξέλθῃ, καὶ προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχήν του.

Ἀθῆναι, τὴν **19** Ἰουλίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἰω. Προβελέγιος — Ν. Βαρβαρῆγος — Ἰω. Εὐσταθίου
Γ. Τσόκρης — Α. Τσάκας.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Σ. Κομανίτσας.

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ εἰσηγητικὴ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως νομοσχέδιον τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους **1855**,

συμποσούμενον εἰς δραχμὰς 65,387:92 καὶ ὑποδιαιρούμενον εἰς κεφάλαια 5, ἐκτιμήσασα δὲ δεόντως τοὺς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ ἐπὶ ἑκάστου τῶν κεφαλαίων λόγους, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀθῆναι, τῇ **19** Ἰουλίου **1856**.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Γ. Πατριαρχέας — Π. Ψάθας
Ν. Α. Μπότασης — Ἰω. Σκαβέντσος

Ὁ Εἰσηγητὴς
Σ. Δουκάς.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξεν. ἀρχῶν νόμου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Βαρβαρῆγον καὶ Π. Κολποδίνον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πλειψηφεῖ διὰ ψήφων **74**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταθέσεως τῆς ἕδρας τοῦ προξενείου Ἀλεξανδρείας, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Σωτήριος Στράτος	. . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . .	Ἀντώνιος Ἐφραγκτᾶς	. . Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . Ν	Φίλων Φίλωνος	. . . . . Ν
Πέτρος Καμπάνης	. . . . Ν	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . Ν	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. Ν	Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	Ν
Δημήτριος Τσάκρης	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . Ν	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. .
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Γεώργιος Κονδύλης	. . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . Ν	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . Ν
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Βασίλειος Νώνης	. . . . Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . .	Σταμάτιος Μήτσας	. . . Ν

Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ριβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . N	Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Διαμάντης	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Φρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . N
Ἀθανάσιος Δανιλόπουλος . N	Π. Δημητρακόπουλος . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰω. Ἀμβροσιάδης . . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . .
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολοκοδίνης . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιρτόπουλος . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Μιχαὴλ Τσιανταρυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ρέγκος . . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος .	Σπ. Ἡλλήνας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσυδύλος . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Σ. Κωπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Ὑράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινὸς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Δουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .

Ν. Α. Μπότασης . . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Κ. Ἀκρειώτης	Δημήτρ. Στάϊκος . . . . N
Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . . N	Α. Κιζάννης . . . . . N
Γ. Νικολάου . . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης . N
Γεώργ. Ναύτης	Δημήτρ. Μπουδούρης . . .
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Ἀν. Ρενουάρδος . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Στ. Δάρας	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ἰωάννης Σαγρέδος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N
Παναγιώτης Ψαθης . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Νικόλαος Νάζος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N	Νικόλαος Δ. Μπουδούρης . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθὲν τὸ 1 ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως μὲ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προτεινομένην προσθήκην, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2 καὶ 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτραπείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ ἀνωτέρω, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 74. Ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ ἕδρα τοῦ κατὰ τὴν Αἴγυπτον γενικοῦ προξενείου μετατίθεται ἐκ Καΐρου εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ ἑπομένως τὸ μέχρι τοῦδε ἐν τῇ πόλει ταύτῃ Βασιλικὸν προξενεῖον μεταβάλλεται εἰς γενικὸν προξενεῖον, μισθοδοτουμένου τοῦ πρώτου τοιούτου αὐτοῦ ὅπως εἶχεν ὁρισθῇ ὅταν ἦτον προξενεῖον. Τὸ δὲ μέχρι τοῦδε γενικὸν προξενεῖον ἐν Καΐρῳ μεταβάλλεται εἰς προξενεῖον, ὑπαγόμενον εἰς τὴν δευτέραν κατηγορίαν τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1853 νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ὁ βαθμὸς γενικοῦ προξένου δύναται ν' ἀπονεμηθῇ

ἐπὶ τιμῇ εἰς προϊσταμένων προξενείου, ὅστις κατεῖχεν ἤδη θέσιν γενικοῦ προξένου.

Ὡσαύτως δύνανται καὶ ἐκτὸς τῶν περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ 42 ἄρθρῳ τοῦ ἄρτι μνημονευθέντος νόμου, ν' ἀπονεμηθῇ ἐπὶ τιμῇ ὁ βαθμὸς προξένου εἰς προϊστάμενον ὑποπροξενείου, ὡς καὶ ὁ ὑποπροξένου εἰς γραμματέα γενικοῦ προξένου ἢ προξένου, καὶ εἰς προξενικὸν πράκτορα, ὅστις εἰς προξενικὴν ὑπηρεσίαν ἢ ἄλλην εἶχε βαθμὸν ἀνώτερον τῆς ὁποίας κατέχει προξενικῆς θέσεως.

Ἄρθρ. 3. Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προβᾶσα ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τῆς ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν ἐκθέσεως, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω·

«1) Ὁ λοχαγὸς καθηγητὴς Κ. Βυζάντιος ἐξαιτεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς καὶ τῶν λΚ. βουλευτῶν εἰς τὴν ἐκδιδομένην παρ' αὐτοῦ, ἀδείᾳ τοῦ ὑπουργείου τῶν στρατιωτικῶν, ἐφημερίδα τοῦ Στρατοῦ.

Ἡ ἐφημερὶς αὕτη δύναται νὰ καταστῇ ὠφέλιμος, ἐὰν ἀπαλλάξῃ κυρίως εἰς τὴν διάδοσιν τῶν στρατιωτικῶν γνώσεων, καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἀρχῶν ἐκείνων, καθ' ἃς ὁ στρατὸς πρέπει νὰ ἦναι ἔγκριτος τοῦ ἔγκριτου, φίλος δὲ καὶ προστάτης τῆς ἐλληνικῆς χώρας, τῶν νόμων καὶ τῆς πολιτείας. Ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ ταύτῃ προτάσει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ συνδράμῃ ἡ Βουλὴ εἰς τρία φύλλα τῆς ἐφημερίδος τοῦ Στρατοῦ.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκε τάδε· Παλαιόθεν, κύριε πρόεδρε, ἡ Βουλὴ συνδραμοῦσα τὴν ἔκδοσιν διαφόρων συγγραμμάτων, ἐπηρεάσθη ἀναντιρρήτως ἀπὸ τὸ ἐπίτοκον τῆς σκιᾶς ἐκείνου αἵματος, τὸ ὁποῖον ἐκληρονόμησαμεν ἀπὸ τοὺς ἐνδόξους ἡμῶν προγόνους, καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην αἱ τοιαῦται τῆς Βουλῆς ἀποράσεις εἰσὶ βεβαίως ἀνεπίδεκτοι ἐπικρίσεως. Ἀλλ' ἂς ἐξετάσωμεν τίνι τρόπῳ αἱ τοιαῦται συνδρομαὶ δύνανται νὰ ἦναι ἀποτελεσματικώτεραι, καὶ ἂν ὑπείρχοντο εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῆς Βουλῆς.

Κύριος ἔργον ἤθελεν εἶσθαι, Κ. πρόεδρε, ἂν οἱ οἰκονομικοὶ τοῦ

Κράτους πόροι ἐπέτρεπον νὰ συντρέχῃ τὸ δημόσιον τὴν ἔκδοσιν παντὸς οἱουδήποτε συγγράμματος, ἀλλ' ἀνεπαρκῶν τούτων ὄντων, ὀφείλομεν ἐξ ἀνάγκης νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὴν συνδρομὴν ἐκείνων μόνον τῶν συγγραμμάτων, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς των ὕλης εἰς ὀλίγους χρήσιμα ὄντα ὀλίγων τυγχάνουσι συνδρομῶν, αἵτινες οὐδ' αὐτὰ τὰ τῆς ἐκτυπώσεως ἔξοδα ἀρκοῦσι νὰ καλύψωσιν. Εἰς τὴν ἔκδοσιν τοιούτων συγγραμμάτων τὸ ἔθνος ὀφείλει νὰ συνεισφέρῃ γενναίως πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ζήλου τῶν ἐπιστημόνων, πρὸς διάδοσιν τῶν ἐπιστημονικῶν γνώσεων καὶ τέλος πρὸς τιμὴν τοῦ ἔθνους, καταδεικνύοντος οὕτως ὅτι ἐμπεριέχει ἐν ἑαυτῷ ἄνδρας σπουδαίους, ὅτι ἐφαμίλλων τῶν προγονικῶν αὐτοῦ ἀρετῶν, γιγαντιαίοις βήμασι βαίνει πρὸς τὴν ὁδὸν τοῦ εὐκλεοῦς μέλλοντός του, καὶ ὅτι πᾶσα κατὰ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς πράξεώς του κρίσις εἶναι σφαλερὰ καὶ ἀδικωτάτη. Εἰς τὴν ἔκδοσιν ὅμως συγγραμμάτων, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τῆς ὕλης των καθιστάμενα χρήσιμα εἰς πολλοὺς, παρέχουσι πολλάκις κέρδη μεγάλα εἰς τοὺς ἐκδότας, ἡ τοῦ δημοσίου συνδρομὴ εἶναι σπαταλὴ μὴ ἐπιτρεπομένη ἀπὸ τοὺς οἰκονομικούς μας πόρους. Ἀλλὰ τίς ἐστὶν ὁ ἐκτιμήσων τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν ἀξίαν συγγράμματός τινος, ὡς καὶ τὸν βαθμὸν τῆς χορηγητέας συνδρομῆς; Τοῦτο βεβαίως δὲν εἶναι ἔργον ἑκάστου. Δὲν εἶμαι βεβαίως ἐγὼ ἱκανὸς νὰ ἐκτιμήσω τὴν ἀξίαν ἐπιστημονικοῦ συγγράμματος, εἰς τὴν αὐτὴν δὲ μὲ ἐμὲ κατηγορίαν φρονῶ ὅτι ὑπάγονται οἱ πλείονες τῶν κυρίων βουλευτῶν. Ἡ ἐκτίμησις ἀνήκει εἰς ἄνδρας εἰδικοὺς, εἰς ἄνδρας ἐγκύψαντας εἰς τὰς ἐπιστήμας, εἰς ἄνδρας καταναλώσαντας τὸ πλεῖστον τοῦ βίου των εἰς μελέτας. Εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν λοιπὸν ἀρχὴν, τὴν ὀφείλουσαν νὰ προστατεύῃ τὴν παιδείαν, νὰ ἐνισχύῃ τὰς ἐπιστήμας καὶ νὰ φροντίζῃ περὶ τῆς διαδόσεως τῶν φώτων ἐναπόκειται νὰ ἐκλέγῃ δι' ἐπιτροπῶν, ἀπὸ καταλλήλα συγκροτουμένων πρόσωπα, τὰ συγγράμματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπωφελῆ καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἔκδοσις ναυαγεῖ ἄνευ τῆς συνδρομῆς τοῦ δημοσίου. Τούτων οὕτως ἐχόντων, εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς παιδείας, εἰς τὸν ὁποῖον διὰ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ χορηγοῦμεν τὴν ἀναγκαίαν πίστωσιν πρὸς συνδρομὴν συγγραμμάτων, ἐναπόκειται ν' ἀνταποκρίνηται εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Βουλῆς διὰ τῆς καταλλήλου διαθέσεως τῆς διδομένης πιστώσεως, τῆς ὁποίας μὴ ἐπαρκούσης, δύναται νὰ προκαλῇ ἀρμοδίως τὴν αὔξησιν. Ἐὰν δὲ παρατηρήσωμεν ὅτι δὲν γίνεται καταλλήλως τῆς πιστώσεως χρῆσις, ὀφείλομεν ν' ἀφαιρέσωμεν τὴν ἐμπιστο-

σύνην μας, διότι σιωπῶντες ἐν τοιούταις περιπτώσεσι, προδίδομεν τὴν ἐντολήν μας.

Ἄλλως σᾶς εἶναι γνωστόν, Κ. Πρόεδρε, ὅτι ἡ ἐθνικὴ κυριαρχία εἶναι πηγή, ἐξ ἧς ἀπορρέουν δύω διώρυγες, καὶ διὰ μὲν τῆς μιᾶς διαδίδεται ἡ ἰσχὺς, ἀντιπροσωπευομένη εἰς τὴν ὑψηλοτέραν ἔννοιαν ὑπὸ τῆς Βασιλείας, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἡ βούλησις, ἀντιπροσωπευομένη ἀπὸ τὰ συνταγματικὰ συνέδρια. Ἕκαστον πολίτευμα ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὴν νομοθετικὴν καὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀναμίξεως ἢ μᾶλλον ἐκ τῆς διαχειρίσεως τῶν ἐξουσιῶν τούτων γεννᾶται ἡ μεταξὺ τῶν πολιτευμάτων διαφορά. Ἡ διοργάνωσις τῶν ἐξουσιῶν τούτων σκοπὸν ἔχει τὴν ἐξασφάλισιν τῶν ἀτομικῶν καὶ πολιτικῶν δικαιωμάτων. Τὴν διοργάνωσιν τῶν ἐξουσιῶν τούτων, τοὐτέστι τὴν διάκρισιν τῶν ὁρίων ἑκάστης, τὴν ἀνεξαρτησίαν καὶ ἁρμονίαν τῶν πρὸς ἀλλήλας ἀμοιβαίων σχέσεων ἔχει βάσιν τὸ Σύνταγμά μας, ὅπερ εἰς μὲν τὸν λαὸν δίδει ὄργανον, εἰς δὲ τὴν Κυβέρνησιν ὑποστήριγμα καὶ εἰς τὴν δημοσίαν πίστιν πλείονας ἐγγυήσεις.

Κατὰ τὸ Σύνταγμα λοιπόν, ἡ Βουλὴ οὖσα τὸ τρίτον μέρος τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἔχει ἁρμοδιότητα καὶ καθῆκον νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν σύνταξιν τῶν νόμων καὶ νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτελέσεώς των. Ἡ δὲ ἐκτέλεσις ἀνήκει εἰς τὴν Βασιλείαν, διαδίδουσαν τὴν ἀρχὴν εἰς τοὺς δημοσίους λειτουργοὺς καθ' ὅλους τοὺς κλάδους τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας.

Ἐπὶ τίνι λοιπὸν δικαιώματι ἀποφασίζομεν ἡμεῖς καὶ χαρτογραφοῦμεν συνδρομάς; Ἐπὶ τίνι δικαιώματι ἀποφασίζομεν καὶ ἐκτελοῦμεν συγχρόνως, ἑνόντες ἐν ἡμῖν τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν καὶ τὸ σύνολον τῆς νομοθετικῆς, τῆς ὁποίας τὸ τρίτον μόνον μέρος ἀποτελοῦμεν; Αἱ συνέπειαι τοιούτων ἀποράσεων δὲν ἀποβαίνουσι πάντοτε εὐοίκαι, διότι, ὅταν οἱ παρὰ πάντα ἄλλον ὀφείλοντες νὰ φροντίζωσι περὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν, ἐπηρεαζόμενοι ἀπὸ εὐγενεῖς στιγμιαίας συγκινήσεις, ὑπερπηδῶσι τὰ ὅριά των, ἔστω καὶ ἐπ' ἐλαχίστων ἀντικειμένων, τότε ἀφίνεται τὸ στάδιον ἐλεύθερον ἢ μᾶλλον δίδεται τὸ θάρρος καὶ εἰς ἑτέραν ἀρχήν, ἥτις καὶ πάντα τὰ πρὸς τοῦτο κατάλληλα μέσα ἔχει, νὰ ὑπερπηδᾷ τὰ ὅριά της, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει πᾶσα διαμαρτύρησις σεβασμοῦ πρὸς τὸ Σύνταγμα, πᾶσα πρόκλησις πρὸς αὐτὸ φαίνεται περίεργος, καὶ ματαῖος οἱ ἀπὸ εὐγενῆ αἰσθήματα ἐπιχειροῦντες νὰ βαδίσωσιν ἕκαστον ὁδὸν θέλουσι προσπαθήσει νὰ σταματήσωσι τὰς λυπηρὰς συνεπείας, διότι ἡ πολιτικὴ ἁρμονία

συνεταράχθη καὶ ἡ σύγχυσις ἐπῆλθεν. Εὐτυχῶς ἡμεῖς ἐπὶ ταις αὐτῆς περιστάσεως δὲν διατρέχομεν τὸν κίνδυνον τοῦτον, διότι μεγίστην ἐγγύησιν ἔχομεν τὸν ἀνώτατον Ἄρχοντα, ὅστις πιστὸς λάτρις τῶν συνταγματικῶν μας θεσμῶν, προστατεύει αὐτοὺς ὅλαις δυνάμεσι, δίδων μάλιστα εἰς ἁρμοδίας περιστάσεις τὸ παράδειγμα τῆς πρὸς τὸ συνταγματικὸν μας πολίτευμα ἀφοσιώσεως, ἀλλ' οὐχ ἧττον ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς, κατὰ τὸ καθῆκόν μας, νὰ διατηρῶμεν ἀπροσβλήτους τὰς συνταγματικάς μας διατάξεις.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονῶ ὅτι αἱ περὶ συνδρομῆς πρὸς ἔκδοσιν συγγραμμάτων ἀναφοραὶ πρέπει νὰ διευθύνωνται πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας, ἵνα ἐνεργῇ ὅ,τι ἐκ τῶν καθηκόντων του.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι καὶ ἄλλοτε ἐγένετο ἡ παρατήρησις, ὅτι ἡ Βουλὴ συνεισφέρουσα εἰς τὴν ἔκδοσιν συγγραμμάτων, ἐξέρχεται τῶν ὁρίων τῆς ἁρμοδιότητός της, ἀλλὰ μεθ' ἱκανὴν συζήτησιν τὸ ζήτημα ἐλύθη ἀποφατικῶς, καὶ ἑπομένως ὁ προαγορεύσας ὤφειλε νὰ σεβασθῇ τοῦ Σώματος τὴν ἀπόφασιν.

Καὶ εἶπε μέν, ὅτι ἐκεῖνα μόνον τῶν συγγραμμάτων εἶναι δίκαιον νὰ συντρέχῃ τὸ δημόσιον, ὅσα ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς των ὕλης εἰς ὀλίγους ὄντα καταληπτὰ, ὀλίγων τυγχάνουσι συνδρομῶν· ἀλλ' ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ καθιέρωσεν ἅπαξ τὴν ἀρχὴν, ὅτι δὲν θέλει ἀρνηθῇ τὴν συνδρομήν της πρὸς πάντα, ὅστις προσπαθεῖ νὰ ὠφελήσῃ ὁπωσδήποτε τὸ Ἔθνος, δὲν εἶναι δίκαιον σήμερον ν' ἀποκλείσωμεν τῆς ἀρχῆς αὐτῆς σύγγραμμα λίαν ἀναγκαῖον, τοῦ ὁποίου ἐστερούμεθα μέχρι τοῦδε, καὶ ἑπομένως προτείνει εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, σύμφωνον οὖσαν πρὸς τὴν ὑπ' αὐτῆς καθιερωθεῖσαν ἀρχήν.

Ὑπανέλαβεν ὁ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσας, ὅτι ὑπὸ δύω ἐπόψεις ἐξέτασε τὸ περὶ συνδρομῶν ζήτημα· ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν, δι' ὃν αἴρεται γίνονται, καὶ ἐν γένει ὡς πρὸς τὴν ἀρχήν. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν σκοπὸν, εἶπεν, ὅτι αἱ συνδρομαὶ τῆς Βουλῆς οὐδὲν ἔχουσιν ἀποτέλεσμα, καὶ ἐρωτᾷ τίς τῶν Κ. βουλευτῶν ἀνέγνωσε τὸ προκείμενον σύγγραμμα, ἢ τίς κατενόησε τὴν χρησιμότητά του; ὡς πρὸς δὲ τὴν ἀρχὴν διϊσχυρίσθη καὶ ἐπιμένει, ὅτι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται ἀφ' ἑαυτῆς ν' ἀποφασίζῃ συνδρομὰς, ἂν δὲ αὐτὴ ἀνεγνώρισεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα τοῦτο, δὲν δύναται ὅτι καὶ πραγματικῶς ἀπολαύει τοιούτου δικαιώματος.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὸ Σύνταγμα δίδει εἰς τοὺς πολίτας τὸ δικαίωμα ν' ἀναφέρωνται εἰς τὴν Βουλὴν περὶ παντὸς ἀντικει-

μένου, ἡ δὲ Βουλὴ ἀποφασίζει ἐφ' ἑκάστης αἰτήσεως ὅ,τι αὐτῇ δόξει καὶ ἄνευ τῆς συνδρομῆς τῶν ἄλλων νομοθετικῶν ἀρχῶν· τοῦτο λοιπὸν πράττει καὶ ἐπὶ τῶν περὶ συνδρομῶν αἰτήσεων. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ἡ Βουλὴ ἔχουσα προϋπολογισμὸν ἴδιον, διὰ τοῦ ὁποίου αὐτὴ προσδιορίζει οἱονδήποτε ποσὸν ἀνάλογον πρὸς συνδρομὴν διαφόρων ἐφημερίδων, δύναται ἐπίσης νὰ συνεισφέρῃ εἰς ἔκδοσιν συγγράμματός τινος, καὶ τὸ δικαίωμά της τοῦτο οὐδεὶς δύναται νὰ διαφιλονεικήσῃ.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι τὸ ἀντικείμενον δὲν ἦτον ἄξιον τοσαύτης συζητήσεως, κατέστη ὅμως τοιοῦτον ἐκ τῶν παρατηρήσεων τοῦ κατὰ πρῶτον ἀγορεύσαντος, τὰς ὁποίας ἀντικρούων λέγει, ὅτι, ἀφ' οὗ ἅπαξ καθιερώθη ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ συντρέχῃ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν ἔκδοσιν σπουδαίων καὶ ἐπωφελῶν συγγραμμάτων, δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ πολεμήσωμεν μίαν ἀπόφασιν τοῦ Σώματος, τὴν ὁποίαν πρὸ τοσούτων χρόνων ἐξακολουθοῦμεν πραγματοποιοῦντες. Ὅτι ὅμως ἡ Βουλὴ ὀφείλει προηγουμένως νὰ ἐξετάζῃ τὴν χρησιμότητα τοῦ συγγράμματος, συμφωνεῖ καὶ οὗτος, καὶ ἐπὶ τούτῳ προτείνει ν' ἀναβληθῇ ἡ τοῦ Σώματος ἀπόφασις.

Αἰτήσει δὲ πολλῶν βουλευτῶν προσαχθείσης καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Σγούτα, ἐν ᾗ ὁρίζεται τὸ εἶδος καὶ ἡ χρησιμότης τοῦ συγγράμματος, ἐπρότεινέ τις ν' ἀγοράσῃ ἡ Βουλὴ 15 μόνον σώματα· αὕτη δ' ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἐλαττωθέντος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σωμάτων εἰς 15 ἀντὶ τριάκοντα, ἔχει δ' οὕτω·

«2) Ὁ Κ. Α. Σγούτας ἐπικαλεῖται παρὰ τῆς Βουλῆς νὰ ἀγοράσῃ ἀριθμόν τινα ἀντιτύπων τοῦ κατὰ παρακίνησιν αὐτοῦ ἐκδοθέντος ὑπὸ τοῦ διασήμου συγγραφέως Ζαχαρίᾳ, Βυζαντινοῦ νομικοῦ συγγράμματος, ἡ Πεῖρα.

Δύω μόνα συγγράμματα τῆς πρακτικῆς τοῦ Βυζαντινοῦ δικαίου ὑπάρχουσιν, ἡ Πεῖρα καὶ τὸ μικρὸν κατὰ στοιχεῖον ἢ Εὑρετήριον, καὶ αὐτὰ ἐνδιαφέρουσι κυρίως ἡμᾶς. Ἀλλ' ἡ χρησιμότης αὐτῶν δὲν περιορίζεται εἰς τὴν δικαστικὴν ὑπηρεσίαν, διότι ἐκτὸς αὐτῆς συντελοῦσι τὰ μέγιστα πρὸς ἱστορικὴν γνῶσιν τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, καὶ πρὸς ἱστορικὴν φιλολογίαν τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης.

Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ ἀγοράσῃ ἡ Βουλὴ 15 ἀντίτυπα τοῦ συγγράμματος ἡ Πεῖρα, καὶ νὰ δωρήσῃ αὐτὰ εἰς τὰς βιβλιοθήκας τῶν γυμνασίων καὶ τῶν σημαντικωτέρων σχολείων

τοῦ Κράτους· οὕτω συντρέχει τὸν ἐκδότην τοῦ συγγράμματος καὶ τὰς βιβλιοθήκας τοῦ Κράτους.»

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 ἀναφορᾶς τοῦ ταγματάρχου Σοφιανοῦ, αἰτοῦντος ν' ἀγοράσῃ ἡ Βουλὴ σώματά τινα τῆς ὑπ' αὐτοῦ παραδοθείσης εἰς τὴν στρατιωτικὴν σχολὴν τριγωνομετρίας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀντὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, προτεινούσης νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορὰ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργεῖον, παρεδέχθη νὰ τῷ δοθῶσι δραχμαὶ πεντήκοντα.

Ἐπίσης δὲ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσαν οὕτω·

«4) Ὁ Κ. Ἀξελὸς τυχὼν ἄπαξ τῆς συνδρομῆς τῆς Βουλῆς πρὸς ἔκδοσιν τοῦ Εὑρετηρίου τῶν Βασιλ. ἐφημερίδων, ἀναφέρει ὅτι ἀναγκάζεται νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἔκδοσιν, ἂν δὲν δοθῇ εἰς αὐτὸν ἑτέρα συνδρομὴ ἑξακοσίων δραχμῶν.

Ἀφ' οὗ ἡ Βουλὴ ἔκρινεν ἤδη νὰ συνδράμῃ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Εὑρετηρίου τούτου, θεωρεῖ εὔλογον ἡ ἐπιτροπὴ νὰ παραχωρηθῇ ἡ ζητουμένη συνδρομὴ πρὸς τὸν Κ. Ἀξελόν, καὶ νὰ πληρωθῇ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ συγγράμματος.»

Ἐπὶ δὲ τῶν ὑπ' ἀριθ. 5, 6 καὶ 7 ἐξέθηκέ τις, ὅτι ὁ εἷς τῶν ἀναφερομένων, ὁ ἀρχιμανδρίτης Ἰωακεὶμ Φουνδουνάκης, ἐτελεύτησε πρὸ μικροῦ πρὶν ἢ πραγματοποιηθῇ ἡ αἴτησις του, καὶ τὸ περιστατικὸν τοῦτο ἀρκεῖ νὰ πείσῃ τὴν Βουλὴν ὅτι ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς δικαία ἐστί. Σκληρὸν καὶ ἄδικον εἶναι γηραιοὶ ἀγωνισταί, ἀδικούμενοι, νὰ καταφεύγωσιν εἰς τὴν Βουλήν, ἐλπίζοντες παρ' αὐτῆς θεραπείαν τοῦ κακοῦ, καὶ ν' ἀποθνήσκωσι χωρὶς οὔτε κἂν ἀπάντησιν νὰ λαμβάνωσιν εἰς τὰς δικαίας αἰτήσεις των. Παρακαλεῖ διὰ τοῦτο τὸ ὑπουργεῖον νὰ λάβῃ τουλάχιστον διὰ τοὺς δύω ἄλλους τὴν ἀνήκουσαν πρόνοιαν πρὶν ἢ καὶ αὐτοὶ παρακολουθήσωσι τὴν τύχην τοῦ δυστυχοῦς ἀρχιμανδρίτου.

Ἐρωτηθεῖσα δὲ ἡ Βουλή, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορῶν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν παρατηρήσεων τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, ἔχουσαν οὕτω·

«Ὑπὸ τὸν ἀριθ. 5, 6, 7. Ἐκ τῶν ἄλλων ἀντικειμένων ἀναφορῶν παρατηρεῖ πρὸ πάντων ἡ ἐπιτροπή, ὅτι ἡ τοῦ ἀρχιμανδρίτου Ἰωακεὶμ Φουνδουνάκη, ἡ τῆς Ἀντωνίας Μπαχαντῆ καὶ ἡ τοῦ Βαρῶνος Σιαμβούργ, φέρουσι παράπονα ὅτι τὸ ὑπουργεῖον οὐδὲν ἐνήργησεν ἐπὶ τῶν γενομένων ὑπὸ τῆς Βουλῆς συστάσεων τῶν ἀναφορῶν αὐτῶν.

Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ὁσάκις ἡ Βουλὴ συστήνει ἀνα-

ροράς περιθάλψεων καὶ ἀποζημιώσεων, ἐννοεῖ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὲρ τῶν ἀναφερομένων αἱ περὶ τούτων ἀποφάσεις τῶν ἐθνοσυνελεύσεων, οἱ νόμοι καὶ τὰ διατάγματα. Ἂν οἱ ἀναφερόμενοι δὲν ὑπάγωνται εἰς τὴν τάξιν τῶν εἰεργεσίας ἀξίων, ἢ ἂν εὐεργετηθέντες ἅπαξ, δὲν ἔχωσι δικαίωμα ἄλλης αἰτήσεως, τὸ ὑπουργεῖον ὀφείλει νὰ εἰδοποιήσῃ αὐτοὺς εἰς ἀπάντησιν τῶν ἀναφορῶν των, καὶ διὰ τὴν τακτικὴν τῆς ὑπηρεσίας νὰ εἰδοποιῇ καὶ τὴν Βουλὴν περὶ τῆς ἐκβάσεως τῶν συστάσεων αὐτῆς. Προτείνει λοιπὸν ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ζητηθῶσιν οἱ ὑπουργοὶ τῶν ἐσωτερικῶν, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν νὰ δώσωσι πληροφορίας περὶ τοῦ ἂν ἐνήργησαν ἢ διὰ τί δὲν ἐνήργησαν ἐπὶ τῶν συστάσεων τῆς Βουλῆς ὑπὲρ τῶν εἰρημένων προσώπων.»

Ἐπίσης δὲ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως παρεδέχθη τὰς ἐπὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, καὶ 17 διαφόρους γνώμας τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσας οὕτως·

«8) Ἡ θυγάτηρ τοῦ μακαρίτου Ξάνθου Ἀσπασία παραπονεῖται ὅτι δὲν πληρώνεται πρὸς αὐτὴν κατὰ τάξιν ἡ ψηφισθεῖσα σύνταξις αὐτῆς, καὶ ζητεῖ προίκισιν. Ἡ ἀναφορά της πρέπει νὰ διευθυνθῇ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, μὲ τὴν παρατήρησιν τοῦ νὰ θεραπευθῇ τὸ τῆς ἀναφερομένης παράπονον.

9) Ὁ Κ. Κασδίκης ἐξαιτεῖται νὰ ὑπογρεωθῇ τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν νὰ τῷ πληρώσῃ τὸ ἑκατὸν πεντήκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα ἐπιμίσθιόν του διὰ τὰ ἔργα τοῦ βοηθοῦ τοῦ διερμηνέως τῶν ἀσιατικῶν γλωσσῶν. Ἀλλ' ἐκ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κ. Κασδίκη ἐξάγεται ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἰσχυρίζεται ὅτι δὲν ἔχει δίκαιον ν' ἀπαιτήσῃ ὁ Κ. Κασδίκης τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο, καθότι, ἀφ' οὗ διωρίσθη μέλος τῆς ἐπὶ τῶν δασῶν ἐπιτροπῆς, δὲν ἐπερυλάχθη εἰς αὐτὸν ἡ ὑπηρεσία τοῦ βοηθοῦ τοῦ διερμηνέως. Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ ὅτι ἀναφύεται ἐκ τούτων διένεξις τῆς δικαστικῆς ἁρμοδιότητος, διότι ἡ Βουλὴ δὲν δύναται νὰ ἐπιχειρήσῃ διαδικασίαν πρὸς βεβαίωσιν τῶν ἀναφερομένων πραγμάτων, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ ν' ἀποφασίσῃ ὡς δικαστήριον περὶ ἀτομικῆς ὑποθέσεως καὶ συμφέροντος. Περὶ τούτου δύναται νὰ εἰδοποιηθῇ ὁ Κ. Κασδίκης.

10) Ἡ Ἀφεντοπούλα καὶ Σμαράγδω Μαμμωνᾶ παραπονοῦνται ὅτι ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος Κορινθίας μετεχειρίσθη δόλια μέσα πρὸς διαστροφὴν τοῦ δικαίου ἐπὶ τῆς δίκης των μετὰ τοῦ δημοσίου. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη πρέπει νὰ διευθυνθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα ὑπὲρ τῶν νόμων καὶ ὑπὲρ τῆς καταρτίσεως τοῦ κοινοῦ πνεύματος τῆς δικαιοσύ-

νης, ὅπερ καταστρέφεται κατ' ἐξοχὴν ἐὰν δημόσιαι ὑπάλληλοι δίδωσι τὸ σκάνδαλον τῆς δολιεύσεως τῶν νόμων.

11, 12) Ὁ Ι. Δ. Τρικκαῖος ἀναφέρει ὅτι εἰς πραγματοποίησιν τῆς προικοδοτήσεως τῆς Ἑλένης Μήτρου Κολοφωτιᾶ, ἀφηρέθησαν γαῖαι κατεχόμεναι ὑπὸ τῶν γεωργῶν πρὸς καλλιέργειαν, ὁ δὲ Α. Τσακόπουλος καὶ Σ. Ἀναγνωστόπουλος, ὡς ἐπίτροποι τῶν χωρικῶν τοῦ χωρίου Τσιπιανῶν καὶ Σάγκα, ἀναφέρουσιν ὅτι πρὸς πραγματοποίησιν γραμμάτιον ἀφαιροῦνται γαῖαι χρήσιμοι εἰς τοὺς κατοίκους γεωργούς. Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ ὑπὲρ τῶν γεωργῶν προσήκοντα μετὰ τὴν ἔρευναν τῶν πραγμάτων.

13) Ἡ θυγάτηρ τοῦ ὑποστρατήγου Βικεντίου Πίζα ἐπικαλεῖται σύστασιν τῆς Βουλῆς πρὸς προίκισιν αὐτῆς χάριν τῶν ἐκδουλεύσεων τοῦ πατρός της. Ἡ ἀναφορὰ αὕτη, ἂς διευθυνθῇ πρὸς τὸν Κ. πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, ὅπως γίνῃ τὸ δίκαιον καὶ πρόσηκον ὑπὲρ τῆς ἀναφερομένης.

14) Τὸ αὐτὸ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ καὶ περὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Δημητρίου Καλάβρια, ἐξαιτουμένου περίθαλψιν χάριν τῆς συνεισφορᾶς αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος.

15) Τὸ αὐτὸ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς χήρας τοῦ ἐκ Πετσῶν ἐσχάτως ἀποβιώσαντος ναυτιλίου Νικολάου Δ. Ὀρλώφ, ἥτις ἐπικαλεῖται τὴν προίκισιν τῶν θυγατέρων αὐτῆς.

16, 17) Ἡ Μαρία χήρα Ι. Δημάκη καὶ ὁ Γ. Σκῶκος ἐξαιτοῦνται χρηματικὴν περίθαλψιν. Αἱ ἀναφοραὶ πρέπει νὰ διευθυνθῶσι πρὸς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, διαθέτοντα τὰ χρηματικὰ βοηθήματα, ὅπως προσδιορίσῃ βοήθειάν τινα ὑπὲρ τῶν ἀναφερομένων.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18 περιλήψεως ἀναφορᾶς μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχουσῶν οὕτως·

«18) Ἡ Ἑλένη, χήρα τοῦ ἀντιστρατήγου Μπέκα, ἐξαιτεῖται χρηματικὴν συνδρομήν, ὅπως μεταβῇ εἰς Κέρκυραν πρὸς ἐπίσκεψιν τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. Ἡ ἐπιτροπὴ γράφει ὅτι οὐδεμία ἐνέργεια ἁρμόζει ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης.»

Παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἀναφερομένη, χήρα τοῦ ἄλλοτε ἀντιστρατήγου Μπέκα, πεσόντος κατὰ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα, μάλις ἀντὶ τῶν θυσιῶν τοῦ συζύγου της λαμβάνει 16 δραχμῶν σύνταξιν, καὶ δι' αὐτῶν καὶ μόνων διατηρεῖται, μακρὰν διατελοῦσα τῆς θυγατρὸς καὶ τῶν ἐγγόνων της. Ἤδη δὲ πρεσβύτις τὴν ἡλι-

κίαν καὶ εἰς τὸ τέρμα τοῦ βίου της φθάσασα, ἐν τῇ μητρικῇ αὐτῆς στοργῇ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην νὰ ἴδῃ τὴν ἐν Κερκύρᾳ διαμένουσαν θυγατέρα της, ἀλλὰ στερουμένη τῶν μέσων, ἐξαιτεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς. Δὲν εἶναι ἀνάξιον νὰ μὴ ἀνταποκριθῇ τὸ Σῶμα εἰς τὴν μικρὰν ταύτην ἀλλὰ πλήρη στοργῆς αἴτησιν; Διὸ προτείνει, ἀντὶ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, «νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορά της εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα τῇ δοθῇ ἀνάλογός τις βοήθεια.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν πρότασιν ταύτην.

Ἀναγνωσθησαν δὲ καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. **19** καὶ **20** περιλήψεις μετὰ τῆς ἐρεξῆς γνώμης·

«**19**) Ὁ Γεώργιος Ἀρβανιτόπουλος ἐξαιτεῖται αὔξησιν τῆς δεκαοκταδράχμου συντάξεώς του· προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορά του πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν, ὅπως τηρηθῇ ἡ ἰσότης τῆς συντάξεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἰσότητος τῶν ἐκδουλεύσεων, ἐὰν τυχὸν δὲν ἐτηρήθη ὡς πρὸς τὸν ἀναφερόμενον.

20) Τὸ αὐτὸ προτείνει ἡ ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τῆς Ζωΐτσας, χήρας Μήτρου Χατσι-Πέτρου, παραπονουμένης διὰ τὴν ἐυτέλειαν τῆς ἐξαδράχμου συντάξεώς της.»

Λαβὼν δὲ τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ οἰκογένεια τοῦ Ἀρβανιτοπούλου ἐξ ἑπτὰ ἀδελφῶν συγκειμένη, ἀφιερώθη ὁλόκληρος εἰς τὸν ὑπὲρ πατρίδος ἀγῶνα· ἐφ' οὗ δὲ ἐξ αὐτῶν ἀλληπαλλήλως ἔπεσαν ὑπὲρ τῆς κοινῆς σωτηρίας, μόνος περισωθεὶς ὁ ἀναφερόμενος, ἐξηκολούθησεν ἐκτιθέμενος ἀπὸ ναυμαχίας εἰς ναυμαχίαν, καὶ σπεύδων ὅπου ὁ κίνδυνος ὀξύτερος τὸν ἐκάλει, μέχρις οὗ σφαῖρα τηλεβόλου συνέτριψε τὰ κατὰ τὴν ὀσφῦν ὀστᾶ του, καὶ σύντριμμα ἤδη πυρίφλεκτον τοῦ ἀγῶνος, συνέχει τὴν ὀσφῦν αὐτοῦ διὰ μηχανισμοῦ σιδηροῦ. Καὶ ὅμως ὁ πολύτλας οὗτος ἀγωνιστής, ὁ προσενεγκὼν ἐξ ἀδελφοὺς καὶ τὸ ἥμισυ τῆς ἰδίας ὑπάρξεως ὑπὲρ τῆς πατρίδος, λαμβάνει δεκαοκτὼ δραχμῶν σύνταξιν! Εἶναι δικαία τοιαύτη πρὸς τὰς θυσίας του ἀμοιβή; δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἀμοιβὴ τοιαύτη προσφορὰ ἀνάξια; Διὸ προτείνει νὰ συστηθῇ ἡ ἀναφορά του εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, ἵνα τῷ χορηγηθῇ πρὸς τιμὴν τοῦ ἔθνους δικαία τις καὶ ἀξιοπρεπὴς σύνταξις, καὶ λάβῃ πρόνοιαν ἡ Κυβέρνησις διὰ τὰ ὀλίγα ταῦτα λείψανα, τὰ φέροντα ἐφ' ἑαυτῶν σιδηροῦν τὸν ἀγῶνα.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω

ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς ταύτης γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς λεχθέντων πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ μνησθέντος ἀγωνιστοῦ, ὡς παρεδέχθη ἐπίσης δι' ἀναστάσεως καὶ τὴν ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. **20** γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀναγνωσθεῖσα δὲ ἐγένετο δεκτὴ δι' ἀναστάσεως καὶ ἡ ἐπὶ τῆς ἑπομένης ἀναφορᾶς γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς·

«**21**) Ὁ Ἀθανάσιος Βλαχομιχάλης παρουσιάζει λογαριασμὸν τῶν ὀφειλομένων ὑπὸ τοῦ Ἔθνους πρὸς τὸν πατέρα του, ἐξαιτούμενος νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐν καιρῷ. Ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει νὰ διευθυνθῇ ἁπλῶς ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, ὅπως καταταχθῇ μετὰ τῶν τῆς αὐτῆς φύσεως ἀπαιτήσεων.»

Ἀναγνωσθεισῶν δὲ καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. **22** καὶ **23**.

«**22**) Ὁ Γεράσιμος Μονόπωλης ἐξαιτεῖται νὰ τῷ δοθῶσι χίλια τάλληρα καὶ τόκος, ἐξ ὅσων κατέθεσεν εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ Κυβερνήτου συσταθεῖσαν τράπεζαν, ἡ βαθμὸς ναυτικός.

23) Τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον ἔχει καὶ ἡ ἀναφορὰ τῆς Ε. Κενταύρου.

Ἐπειδὴ τὸ δημόσιον προσέφερεν εἰς ὑποθήκην πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν κατατεθέντων ἐν τῇ τραπέζῃ ἐκείνῃ χρημάτων τὸν ἐθνικὸν ἐλαιῶνα Κορίνθου καὶ τὴν σμύριδα τῆς Νάξου, ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει, ἐὰν δὲν ὑπάρχῃ τι τὸ κωλῦον, νὰ διευθυνθῶσιν αἱ ἀναφοραὶ τοῦ Μονόπωλη καὶ τῆς Κενταύρου πρὸς τὸν πρόεδρον τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, μὲ τὴν παρατήρησιν τῆς Βουλῆς, ὅτι εἶναι δίκαιον καὶ εὔλογον νὰ ληφθῇ ἐν μέτρον γενικὸν περὶ ἀποδόσεως τῶν κεφαλαίων τῆς τραπέζης ἐκείνης, τῶν ὁποίων τὴν πληρωμὴν ἀνεδέχθη ἡ Κυβέρνησις. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν αἴτησιν τοῦ ναυτικοῦ βαθμοῦ τοῦ Μονόπωλη, ἂς συσταθῇ ἡ ἀναφορὰ αὐτοῦ, ὥστε νὰ γίνῃ καὶ περὶ αὐτοῦ ὅ,τι δίκαιον.»

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ αἴτησις τοῦ Γερασίμου Μονόπωλη εἶναι ἀξία τῆς θερμοτέρας συστάσεως, διότι ἐκτὸς τῶν γενναίων συνεισφορῶν, δι' ὧν ὁ πατὴρ αὐτοῦ Μαρῆς Βεργωτῆς συνέδραμε τὸν ἀγῶνα, κατέθεσε καὶ τὰ τελευταῖα τῆς περιουσίας του λείψανα, ἤτοι **1000** τάλληρα, εἰς τὴν ἐπὶ Κυβερνήτου συσταθεῖσαν τράπεζαν, καὶ διετέλεσε μεταφέρων διὰ τοῦ πλοίου του καὶ δι' ἰδίων ἐξόδων ἀπὸ Μελίτης καὶ Ἀγκῶνος τὰ ἐξ Ἀμερικῆς στελλόμενα βοηθήματα, ἕνεκα τῶν ὁποίων οὐδεμιᾶς ἐφείσθη θυσίας. Ἐντεῦθεν καὶ ὁ ἀείμνηστος Κυβερνήτης προσέφερεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐκφραστικωτέραν εὐχαριστήριον ἀπόδειξιν, ἐν ᾗ σημ-

μειοῦνται αἱ γενναῖαι αὗται θυσίαι. Εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ τῷ δοθῇ ἀντὶ τούτων καὶ ὁ βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ, ὡς ἀποφαίνεται εἰλόγως καὶ ἡ ἐπιτροπή.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναπτάσεως τὴν ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀναφορῶν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μετὰ τῶν γενομένων ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Μονόπωλη συστάσεων τοῦ βουλευτοῦ Θήρας.

Ἀναγνωσθεῖσα δ' ἐγένετο δευτέρα δι' ἀναπτάσεως καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 24 ἀναφορά, ὡς ἑξῆς·

« 24) Ἡ Μιμήκα Δολιοπούλου ἀναφέρει παράπονα κατὰ τοῦ ἀστυνόμου Ἑρμουπόλεως, διότι τὴν ἐξύβρισεν. Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι ἡ ἀναφερομένη παραγνωρίζει ἐντελῶς τὴν τῆς Βουλῆς θέσιν διὰ τῶν ἐν τῇ ἀναφορᾷ αὐτῆς ἐκτεθειμένων. Ἐὰν ἀληθῶς ἐξυβρίσθη ὑπὸ τοῦ ἀστυνόμου, ἡ θύρα τῆς δικαιοσύνης εἶναι ἀνοικτὴ δι' αὐτήν, καθὼς δι' ὅλους, καὶ δύναται νὰ κατα-μηνύσῃ αὐτὸν πρὸς τὸν εἰσαγγελέα.»

Ἀναγνωσθείσης δὲ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25 ἀναφορᾶς μετὰ τῆς ἐπ' αὐτῆς γνώμης·

« 25) Ἓν τριτημόριον τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου τοῦ Καρθίου τῆς Ἄνδρου ἀναφέρει, ὅτι συνέκειτο τὸ δημοτικὸν συμβούλιον ἐξ ἑνὸς τριτημορίου κατὰ τὸ 1845 ἐκλεχθέντος, ἀλλὰ κατὰ τὸ 1848 ἐγκατασταθέντος εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ, καὶ ἐκ δύω τριτημορίων συναμα ἐκλεχθέντων κατὰ τὸ 1852· προκειμένης δὲ ἀλλαγῆς ἑνὸς τριτημορίου, δὲν ἐξῆλθε τὸ ἀρχαιότερον, ἀλλ' ἓν τῶν τριτημορίων τῶν εἰσαχθέντων κατὰ τὸ 1852.

Ἡ ἐπιτροπὴ παρατηρεῖ, ὅτι, ἂν ἔχωσι τὰ πράγματα ὡς ἐκτίθενται ἐν τῇ ἀναφορᾷ, ὁ δημοτικὸς νόμος παρεβιάσθη πλησιέστατα ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν καὶ ὕπαρξιν τοῦ δημοτικοῦ ἐκείνου συμβουλίου. Προτείνει λοιπὸν νὰ διευθυνθῇ ἡ ἀναφορὰ πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν, διὰ νὰ ἐρευνήσῃ καὶ βεβαιώσῃ τὰ πράγματα, ἐπιφέρων τὴν νόμιμον θεραπείαν τῶν παραβιάσεων τοῦ νόμου.»

Ἀφοῦ ἀνέπτυξε τις τὰ ἐν τῇ ἀναφορᾷ περιεχόμενα, ἐσυμπέρανεν ὅτι εἶναι πρωτίστων νὰ διευθυνθῇ αὐτὴ εἰς τὸ ὑπουργεῖον, ἀφ' οὗ ἡ πρᾶξις ἔλαβεν ἤδη χώραν. Ἂν λοιπὸν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, δύναται νὰ παρουσιασθῇ ὁ ὑπουργὸς ἐν ὡρισμένῃ ἡμέρᾳ, ἵνα ἐκθέσῃ τοὺς λόγους, οἵτινες τὸν ἔπεισαν νὰ δώσῃ τοιαύτην εἰς τὸν νόμον ἑρμηνείαν.

Ἕτερος δὲ ἀντέλεγεν, ὅτι δὲν δύναται ἡ Βουλὴ εἰς πᾶσαν διοικητικὴν πρᾶξιν νὰ καλῇ τοὺς ὑπουργοὺς ἵνα δίδωσι λόγον·

ἕτερος ἄλλος, ὅτι ἡ μὲν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμη πρέπει τῷ ὄντι νὰ παραλειφθῇ ἤδη, εἰς μίαν δὲ τῶν συνεδριάσεων δύναται ὁ ἀνωτέρω βουλευτὴς ἢ ἄλλος τις νὰ ζητήσῃ τὰς δεούσας ἀφορμὰς παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ πληροφορίας.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἀποδεξαμένη δι' ἀναπτάσεως τὴν πρότασιν ταύτην, ἀπέβαλε τὴν ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης εἶναι ἡ συζήτησις τῶν νομοσχεδίων, εἰς ἃ ἐγένοντο αἱ ἀναγκαῖαι ἐκθέσεις, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος

ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ. Οἱ γραμματεῖς·

Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΣΤ'.

Τῆς 21 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μετὰ μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ.

Θεωροῦσα δὲ ὅτι τὸ νομοσχέδιον τοῦτο προκαλεῖται ἵνα κανονισθῶσιν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνδόξου στρατηγοῦ Κ. Ρ. Τζώρτζ καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ αὐτοῦ, καὶ ὅτι τοιοῦτον μέτρον εἶν' ἀντάξιον τῶν ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐκδουλεύσεών του, ἡ ἐπιτροπὴ δὲν ἔχει ν' ἀντιτάξῃ τι ὡς πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου, ἀλλ' ἀσπαζομένη αὐτήν, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἀντ. Γεωργαντᾶς. Ν. Τσῆλιος

Ν. Πιερράκος. Ἠλ. Παπαδόπουλος.

Δ. Γαβρᾶς.

Επίσης δὲ προσελθὼν καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ ἱπποφορβίου εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ διεξελθοῦσα τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν στρατιωτικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβίου, καὶ θεωρήσασα ὅτι τιθεμένου τούτου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου, δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς τῆς συστάσεώς του, διότι καὶ ὁ ἔλεγχος τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως αὐτοῦ θέλει εἶσθαι τακτικώτερος καὶ ἀκριβέστερος, καὶ ἡ προμήθεια τῶν εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ἀναγκαιούντων ἵππων εὐκολωτέρα καὶ ἧττον δαπανηρά·

Διὰ τοὺς λόγους τούτους συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Ἀθήνησι, τῇ 21 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Καλ. Τσουκαλᾶς. Ἰωάννης Ἀποστολίδης.
Γ. Τσάκρης. Β. Δημητρακόπουλος.

Ὁ εἰσηγητὴς
Π. Χρυσοβέργης.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 65,387: 92 νομοσχεδίου τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Χ. Θεοχαρόπουλον καὶ Ἰω. Σκαβέντσον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 65,387:92 τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Δημήτριος Τσάκρης . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Γεώργιος Τσάκρης . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Νικόλαος Ἰατρός . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Ἀνδρέας Μεταξᾶς . . . . .

Σταῦρος Βλάχος	Κωνς. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Σωτήριος Στράτος	Π. Κολποδῖνος . . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Γ. Πανοπιρτόπουλος . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Βύθ. Κανελλόπουλος . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . .	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου. N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Α. Κορριωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτ. Μήτσας . . . . N	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N
Δ. Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Γιολδάσης	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . . .
Λύσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . N	Α. Μαυροειδὴς . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Κουρκουμέλης . . .
Δ. Γαβρᾶς	Παναγιώτης Παπατσώνης . .
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεωνίδας Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . .
Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N	Δ. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισ. Νικολαΐδης . . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Γεώργιος Μπάνης . . . . N

Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Μ. Σολωμὸς . . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Ἀν. Γενουάρδος . . . . . N
Δημήτριος Παυλικάκος . . .	Στ. Δάρας . . . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Π. Χριστόπουλος	Παναγιώτης Ψάθης . . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Νικόλαος Μοσχολάκης . . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Σπ. Πήλληκας . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ν. Πανουργιᾶς	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Δημήτριος Σταΐκος . . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Α. Κιζάνης . . . . . N
Σιδέρης Πράτσικας	Παντολέων Κουντουριώτης . N
Π. Πατρινός	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Σταμάτιος Δοκός . . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Ν. Α. Μπάτσης . . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Κ. Δαρειώτης	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Γεώργιος Ναύτης . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθὲν οὕτω, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ παῦ συνόλου ὁμοίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἐπίσης 72, ἔχον ὡς ἑφεξῆς:

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάπτομεν,

Ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν τοῦ 1855 ἔτους χορηγεῖται ἀναπληρωματικὴ πίστωσις εἰς δραχμὰς 65,387·92 ἐπὶ τῶν ἑφεξῆς κεφαλαίων, ἤτοι:

Ἐπὶ τοῦ κεφ.	1 ἀ.	10,000
»	2 »	46,927·92
»	4 γ'.	60
»	6 2.	1,200
»	15 »	7,200
	Τὸ ὅλον . .	65,387·92.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ καθάρσεως τοῦ λιμένος Ναυπλίου κλπ. ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω ψηφοφορίαις, ἐπιτρεπθείσης ὑπὸ τῶν αὐτῶν ψηφολεκτῶν, συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῆς προκυμαίας Ναυπλίου κλπ. καὶ ἡ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Λουκᾶς Δόντος	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Βασίλειος Νώνης . . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Σταμάτιος Μήτσας . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Δημήτριος Ζῶτος . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . .
Δημήτριος Τσόκρης	Ν. Α. Γρανίτσας . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Νικόλαος Ἰατρός	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . N	Ἀνδρέας Λύγερινός . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Σταῦρος Βλάχος	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ν. Δελένδας . . . . . N
Σωτήριος Στράτος	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Θρασύβουλος Ζαΐμης . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Ἀτων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . N
Κωνστ. Πριβογεώργης . . . N	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N
Γεώργιος Κανδύλης . . . N	Δ. Κοντόσταυλος . . . . N

Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδίνος	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπιρτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος.	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πήλληκας . . . . . N
Ἐμμ. Τσοῦχλος . . . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνστ. Βλάμης . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Π. Πατρινὸς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ρεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντζος . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Γεώρ. Ναύτης . . . . . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Μιχαὴλ Σαλωμὸς . . . . .
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . N
Ἀναγν. Τσάκας . . . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . N
Παναγ. Παπατσώνης. . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N
Ἰωάν. Προβιλέγιος . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰω. Ταταράκης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Δημήτριος Στάϊκος . . . .
Χ. Σουμαρίπας	Α. Κιζάνης . . . . . N
Δ. Δημητρακόπουλος . . . N	Παντολέων Κουνταυριώτης . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Σταμάτιος Δοκὸς . . . . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .

Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N	Αὐγερινὸς Ἀδέρωφ . . . .
Γεώργιος Ριζόπουλος . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀνεγνώσθη ἐπομένως τὸ 1 ἄρθρον καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχουσα ὡς ἑπεται·

«Ἐπειδὴ δὲ εἰς τὸ ἐδάρ. α. τοῦ πρώτου ἄρθρου δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὅτι τὰ περισσότερα διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προϊόντα δὲν ἐξέρχονται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ Ναύπλιον, ἀλλὰ συνηθέστερον ἀπὸ Σύρον καὶ ἀλλαχοῦ, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ῥῆσις τοῦ νόμου ἤθελε μείνει ἄσκοπος, ἂν ἐντὸς τοῦ γράμματος περιορισθῇ, νομίζει δίκαιον νὰ τροποποιηθῇ οὕτω· «διὰ τὰ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους,» διὰ νὰ ἐννοῆται ὅτι πᾶν τὸ ἐξαγόμενον διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προϊὸν τοῦ τόπου ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπιβαλλομένην φορολογίαν, ἀφ' ὅπου καὶ ἂν ἐξέλθῃ.»

Ἐπὶ ταύτης παρετήρησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὰ ἐκ τοῦ λιμένος Ναυπλίου ἐξαγόμενα διὰ τὸ ἐξωτερικὸν προϊόντα εἶναι κυρίως ἡ σταφὶς καὶ τὰ καπνά. Ἀλλ' οἱ ἔμποροι τῶν Πατρῶν π. χ. φορτόνουσι τὴν σταφίδα διὰ τὰς Πάτρας, καὶ φθάνοντες ἐκεῖ, τὴν ἀποστέλλουσιν εἰς τὸ ἐξωτερικόν· τὸ αὐτὸ δὲ πράττουσι καὶ ἄλλοι ἔμποροι διὰ τὰ ἐκ Ναυπλίας προμηθευόμενα καπνά. Διὰ νὰ μὴ ἐκφεύγωσι λοιπὸν τὴν φορολογίαν τὰ εἴδη ταῦτα ὡς μὴ ἐξαγόμενα κατ' εὐθείαν ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἡ ἐπιτροπὴ διεσάφησε τὸ γράμμα τοῦ ἄρθρου διὰ τῆς τροπολογίας της, ἵνα ἐννοῆται ὅτι πᾶν τὸ ἐξαγόμενον ἐκ Ναυπλίου, δι' ὁποιουδήποτε λιμένος καὶ ἂν ἐξαχθῇ, ὑπόκειται εἰς τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅτι δύναται τῷ ὄντι διὰ τοὺς ἐκτεθέντας λόγους νὰ γίνῃ μία τις ἐν τῷ ἄρθρῳ προσθήκη, καὶ μετὰ τὰς λέξεις «τοῦ λιμένος Ναυπλίου» νὰ τεθῇ ἐν τῷ ἀ ἐδαφίῳ καὶ ἡ φράσις «ἀμέσως εἴτε δι' ἄλλου ἑλληνικοῦ λιμένος» πρὸς πλειοτέραν τοῦ ἄρθρου σαφήνειαν· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι καλὸν εἶναι νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει, ἵνα φορολογῶνται μόνον τὰ ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ λιμένος Ναυπλίου ἐξαγόμενα, διότι ἄλλως θέλει ἐπέλθει πλειοτέρα εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἀσάφεια. Οὕτω εἷς ἔμπορος δύναται νὰ φορτώσῃ καπνὰ ἐκ Ναυπλίου, καὶ εὑρίσκων τιμὴν συμφέρουσαν, νὰ τὰ πωλήσῃ εἰς Πειραιᾶ, ὁ δὲ ἀγοραστὴς αὐτῶν νὰ τὰ ἐξαγάγῃ διὰ τοῦ λιμένος Πειραιῶς ἐκτὸς τοῦ Κράτους. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τί θέλει γίνει; Δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ τοῦ νόμου διάταξις ἢ ὁ ἀγοραστὴς εἶναι ἐλεύθερος φόρου; Ἐπειδὴ

λωπὸν διὰ τῆς προσθήκης γενήσεται πλειοτέρα ἀπάρεια καὶ δυσκολία, νομίζει προτιμότερον νὰ μείνῃ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι καὶ ἂν δὲν προσελογήθῃ τὸ ἄρθρον, οὐχ ἧττον περιπίπτομεν εἰς τὸ αὐτὸ ἄτοπον, τὸ ὁποῖον προβλέπει ὁ ἀγορεύσας· ἐν γένει ὅμως ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου εἶναι, ὅτι ὅλα τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους ἐξαγόμενα διὰ τοῦ λιμένος Ναυπλίου προϊόντα ὑπάκεινται εἰς τὸν ἐπιβαλλόμενον φόρον, καὶ ἂν δὲν ἐξαχθῶσιν ἀπ' εὐθείας διὰ τὸ ἐξωτερικόν. Ὅταν λοιπὸν τὴν ἔννοιαν ταύτην τοῦ ἄρθρου τὴν ἐνωήσωμεν πάντες, ἡ δὲ προπαλογία συντελῇ πρὸς πλειοτέραν αὐτοῦ διασάφησιν, νομίζει ὅτι δύναται νὰ προστεθῇ αὕτη, αἱ δὲ μέλλουσαι νὰ συνοδεύσωσι τὸν νόμον ὁδηγίαι καὶ ἡ καταβληθησομένη ἐκ μέρους τῶν ἀρχῶν μέριμνα πρὸς ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐφαρμογὴν ἀρκοῦσι νὰ ἐξομαλύνωσι πᾶσαν ἄλλην ἀνωμαλίαν.

Συμφωνήσασης δὲ τῆς Βουλῆς, παρατήρησέ τις ἐπὶ τοῦ β' ἐδαφίου, ὅτι, ἐπειδὴ ὁρίζεται ἐν αὐτῷ ὅτι ὑπόκεινται εἰς φόρον 1 τοῖς 0/0 ὅλα τὰ εἰς Ναύπλιον εἰσαγόμενα εἴδη, πρέπει νὰ σαφηνισθῇ ὅτι εἰς τὸν φόρον τοῦτον ὑπόκεινται μόνα τὰ διὰ θαλάσσης εἰς Ναύπλιον εἰσαγόμενα, καθ' ὅσον, ἐν ᾧ ὁ ἐκ Κορίνθου π. χ. φόρων τὰ προϊόντα του πληρόνει 2 τοῖς 0/0, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ πληρόνῃ καὶ τὸν πρόσθετον τοῦτον φόρον, ἀφοῦ μάλιστα ἐπιβάλλεται χάριν τοῦ λιμένος, ὁ δὲ διὰ ξηρᾶς εἰσάγων τὰ προϊόντα του δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐκ τούτου ὠφέλειαν.

Καὶ ἄλλος δέ τις προσέθηκεν, ὅτι τοιοῦτος πιστεύει ὅτι εἶναι καὶ ὁ νοῦς τοῦ νομοσχεδίου, ἤτοι, ὅτι φορολογοῦνται μόνα τὰ διὰ θαλάσσης εἰσαγόμενα, καθ' ὅσον ἄλλως πρέπει νὰ φορολογηθῶσι καὶ τὰ ἐκ Τριπόλεως εἰσαγόμενα γεώμηλα, τὰ ὁποῖα καταναλίσκονται ἐντὸς τοῦ τόπου, καὶ τὰ τοιαῦτης φύσεως εἴδη ἄλλων ἐπαρχιῶν, ἐν ᾧ, κατὰ τὸ νομοσχέδιον, τὰ ἐπιτοπίως καταναλισκόμενα δὲν ὑπάγονται εἰς φορολογίαν. Ἄλλως τε, καὶ ἂν τὰ τοιαῦτα ἤδη ἐξαχθῶσιν ἐκτὸς τοῦ Κράτους, ἐπέρχεται τότε τὸ ἄτοπον ὅτι θέλουσιν ὑποβληθῇ εἰς διπλῆν φορολογίαν, τὴν τῆς εἰσαγωγῆς καὶ τῆς ἐξαγωγῆς ταὐτοχρόνως, τὸ ὁποῖον βέβαια δὲν εἶναι ὁ τοῦ νόμου σκοπός.

Ἐνταῦθα διαφόρων γενομένων ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου παρατηρήσεων, ἐσυμπέρανεν ὁ ὑπουργὸς ὅτι δύναται νὰ ἀναβληθῇ ἡ τοῦ ἄρθρου συζήτησις ἐπὶ τὴν προσεχῆ δευτέραν, ἵνα ἐξετασθῇ ὡριμώτερον, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Βουλὴν νὰ προβῇ, ἐὰν θέλῃ, εἰς τὴν συζήτησιν τῶν λοιπῶν ἄρθρων.

Ἐπὶ τούτοις ἀναβληθείσης τῆς συζητήσεως τοῦ 1 ἄρθρου, ἀ-

ναγνώσθησαν τὰ ἄρθρα 2, 3 καὶ 4, τὰ ὁποῖα, μεθ' ἱκανῆς ἐπισχέσεως παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ κατὰ τὸ νομοσχέδιον δι' εἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρον 2. Ἡ εἰσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων φόρων καὶ τελῶν θέλει ἐνεργεῖσθαι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ τελωνείῳ εἰσπραττομένους παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Ναυπλίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις, πὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τὴν εἰσπραξιν τοῦ δημοσίου τέλους. Ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν θέλει εἰσπράττεσθαι τὸ τέλος ἐπὶ τῇ ἀξίᾳ αὐτῶν, προσδιοριζομένης παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων νόμου καὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρον. 3 Ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἔργων θέλει ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, θέλει δ' ἐφορεύει αὐτὴν ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ὑπὸ τοῦ νομάρχου Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, ὡς προέδρου, ὑφ' ἑνὸς μέλους διορίζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἑνὸς ἑτέρου παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων ἐκλεγομένου.

Ἄρθρον 4. Τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας γραμμῆς ἀπέναντι τῆς εἰς Ναύπλιον κατασκευασθησομένης αἰμασιᾶς ὑπάρχοντα τυχὸν ἐθνικὰ οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῇ ἐπὶ πλειοδοσίᾳ ποῖς μετρητοῖς, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέλει διατεθῇ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ἔργων.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 5 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὸ ἀναβληθὲν 1 ἄρθρον, θέλομεν ἴδει ὅτι τὸ νομοσχέδιον δὲν ἀφορᾷ τὴν κάθαρσιν μόνον τοῦ λιμένος Ναυπλίου, ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν αἰμασιᾶς καὶ ἄλλων κτιστῶν ἔργων, ἐνταῦθα δὲ περιορίζεται ὁ σκοπὸς τοῦ φόρου διὰ μόνον τὸν λιμένα Ναυπλίας. Τὸ προκείμενον ἄρα ἄρθρον ἔρχεται εἰς ἀντίφασιν πρὸς τὰ ἀνωτέρω, καὶ διὰ τοῦτο νομίζει ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ καὶ ἐνταῦθα ἀντὶ τῆς λέξεως «λιμένος» ἄλλη τις γενικωτέρα.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι διὰ τοῦ νομοσχεδίου κυρίως πρόκειται νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ κάθαρσις τοῦ λιμένος, τὰ δὲ λοιπὰ ἔργα παρεμβάλλονται ὡς δευτερεύοντα, καὶ διὰ τοῦτο ἐνταῦθα ἀναφέρεται εἰδικώτερον ἡ κάθαρσις τοῦ λιμένος.

Ἄλλος δέ τις παρετήρησεν, ὅτι ἡ φράσις «ὑπὸ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου ἀναγνωριζόν τὸ κοινωφελὲς τῶν ἔργων» δὲν τῷ φαίνεται κατάλληλος, ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ τὸ κοινωφελὲς αὐτῶν ἀναγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ προκειμένου νόμου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναγνω-

ρισθῇ ὑπὸ τοῦ ἐπαρχιακοῦ συμβουλίου. Διὸ προτείνει νὰ ἐξοβολισθῇ ἡ λέξις «ἀναγνωριζόν» νὰ προστεθῇ δὲ ἀντὶ ταύτης ἡ λέξις «δι᾽ά.»

Συναινέσαντος δὲ καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι᾽ ἀναστάσεως κατὰ τὴν διόρθωσιν ταύτην, ἔχαν ὡς ἑρεξῆς·

«Ἄρθρον 5. Ἐν περιπτώσει, καθ᾽ ἣν τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον διὰ τὸ κοινωφελὲς τῶν ἐν τῷ λιμένι Ναυπλίας ἐκτελεσθησομένων ἔργων ἤθελε ψηφίσει διὰ πράξεώς του καὶ ἕτερον φόρον πρὸς ταχεῖαν τῶν ἔργων τούτων ἐκτέλεσιν, δύναται νὰ ἐγκριθῇ οὗτος διὰ Βασ. διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἡ διάταξις αὕτη θέλει ἰσχύει καὶ δι᾽ ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους, προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει ψηφισμάτων τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ εἰδικῶν προϋπολογισμῶν καὶ σχεδίων.»

Τελευταῖον ἀναγνωσθὲν καὶ τὸ 6 ἄρθρον, ἐγένετο δεκτὸν δι᾽ ἀναστάσεως, ἔχον ὡς ἑπεται·

«Ἄρθρον 6. Ἡ εἰσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν, ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῇ διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων φόρων ἐντὸς τῆς πενταετίας, θέλει παραταθῇ καὶ πέραν αὐτῆς διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.»

Ἀναβληθείσης δὲ τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ συνόλου διὰ τὴν γενομένην ἀναβολὴν τοῦ 1 ἄρθρου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ ἡ Βουλὴ θεωρήσασα ὡς κατεπείγον τὸ περὶ προσδιορισμοῦ ἀντιμισθίας εἰς τὰ μέλη τοῦ ἰατροσυνεδρίου νομοσχέδιον, ἐπελήφθη τῆς ἀμέσου αὐτοῦ συζητήσεως.

Γενομένης δὲ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ᾽ ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Σκαβέντσαν καὶ Γ. Πανοπριφτόπουλον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Ἀναγνωσθὲν ἔπειτα, ἐγένετο δεκτὸν δι᾽ ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον.

Λαβὼν ὅμως τὸν λόγον παρετήρησέ τις ἐπ᾽ αὐτοῦ, ὅτι, ὡς ἡ ὑπουργικὴ ἔκθεσις ἀναφέρει, ἡ μισθοδοσία τῶν ἰατροσυνέδρων κατηργήθη τῷ 1843 διὰ τὰς τότε δυσχερεῖς περιστάσεις τοῦ ταμείου. Ἀλλ᾽ ἐρωτᾷ· αἱ δυσχερεῖς αὗται περιστάσεις μετε-

βλήθησαν; οἱ δημόσιοι πόροι ἐβελτιώθησαν ἤδη τοσοῦτον, ὥστε νὰ τοῖς δοθῇ ἐκ νέου ἀντιμισθία, ἥτις κατηργήθη ἄλλοτε ἕνεκα τῆς ἐνδείας τοῦ δημοσίου; Ἐκτὸς τούτου ἐπεθύμει νὰ μάθῃ ἂν οἱ ΚΚ. ἰατροσύνεδροι δὲν πληρόνωνται ἐν γένει παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἔχωσι τὰς ἀπολαβάς των. Διὸ προτείνει νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου ὠφέλειαν μόνοι οἱ τυχὸν μὴ μισθοδοτούμενοι ἰατροσύνεδροι, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ ἐξαιρεθῶσιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἂν καὶ γενομένου δεκτοῦ τοῦ ἄρθρου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀπαντήσῃ, παρατηρεῖ ὅμως εἰς τὸν ἀγορεύσαντα, ὅτι τὸ ἰατροσυνέδριον σύγκειται ἐξ ἰατρῶν, οἵτινες ἀμελοῦντες τὴν ἐξάσκησιν τῆς ἐπιστήμης των, συνέρχονται πολλάκις τῆς ἑβδομάδος εἰς συνεδρίασιν, καὶ τακτικῶς ἐργάζονται εἰς σύνταξιν ἐγκυκλίων καὶ ἄλλων σπουδαίων ἔργων, ἀφορώντων τὴν δημοσίαν ὑγείαν. Ἀφ᾽ οὗ λοιπὸν ἐργάζονται ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, εἶναι δίκαιον καὶ νὰ λαμβάνωσι μίαν τινὰ ἀντιμισθίαν, ἡ δὲ ὑπὲρ αὐτῶν ζητουμένη εἶναι μικρὰ ἀπέναντι τῶν ἔργων, ἅτινα ἐκπληροῦσι.

Γενομένης ἔπειτα καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ᾽ ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 69, ἀρνησιψηφοῦντος ἑνός· ἔχει δ᾽ οὕτως·

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ προσδιορισμοῦ ἀντιμισθίας εἰς τὰ μέλη τοῦ ἰατροσυνεδρίου, καὶ ἡ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . .	Σταῦρος Βλάχος	. . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Φίλων Φίλωνος	. . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . .	Κωνστ. Γριβογεώργης	. . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	N	Γ. Δ. Τσιγκουράκος	. . . .

Ἀναγνώστης Παπαθανασίου N	Ν. Χ. Παναγιώτου N
Γεώργιος Κονδύλης N	Σ. Κοπανίτσας N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς N	Ἐμμ. Μελετόπουλος N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης N	Α. Κορφιωτάκης
Βασίλειος Νάνης N	Γ. Γιατράκος N
Σταμάτιος Μήτσας N	Λουκᾶς Στεφάνου N
Δημήτριος Ζῶτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος
Γ. Ι. Γιολδάσης	Ἰω. Ταμπακόπουλος
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος N	Ἀναγνώστης Δεδόπουλος N
Ἀνδρέας Αὐγερινός N	Α. Μαυροειδής N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας N
Δημήτριος Ἀθανασίου N	Ἀναγνώστης Τσέκας ἀρνεῖται
Γεώργιος Διαμάντης	Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος
Ν. Δελένδας N	Κωνστ. Κουρκουμέλης
Δ. Γαβρᾶς N	Παναγιώτης Παπατσώνης
Ν. Βαρβαρῆγος N	Σπ. Ἀντωνόπουλος
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	Ἰωάν. Προβιλέγιος N
Α. Ν. Πετιμεζᾶς	Ἰωάννης Ταταράκης
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος N	Σ. Βαρότσης N
Ἠλίας Παπαδαῖος N	Χ. Σουμαρίπας N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος N	Δ. Δημητρακόπουλος N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Π. Χρυσοβέργης N
Ἰωάννης Ζάρκος N	Α. Παπαδημητριάδης
Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος N	Δ. Κοκοτάκης N
Βελισάριος Νικολαΐδης N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου N
Πέτρος Δελιγιάννης N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	Γεώργιος Μπάνης
Κωνστ. Δαμπρινόπουλος	Νικόλαος Πιεράκος N
Νικόλαος Μπούκουρας	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης
Π. Κολποδῖνος N	Δημήτριος Πουλικάκος
Ἐμ. Ἀντίπας N	Γρηγόριος Πατριαρχέας N
Γ. Πανοπριφτόπουλος N	Π. Χριστόπουλος N
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	Π. Κανελλόπουλος
Χρῆστος Ράγκος N	Νικόλαος Μοσχούλας
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πήλληκας
Ἐμμανουὴλ Τσοῦγλος N	Ν. Πανουργιᾶς
Νικόλαος Ματθαίου N	Κωνστ. Βλάμης N

Εὐθ. Κεχαγιᾶς N	Νικόλαος Νάζος
Διάβρης Πράτσικας	Ἀναγνώστης Παπατρώτης N
Η. Πατρινός	Δημ. Πολυχρονόπουλος
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Κυριάκος Πογαρόπουλος
Περικλῆς Καλαμογδάρτης N	Δημήτριος Στάϊκος N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου N	Α. Κιζάγης
Ν. Α. Μποτάσης	Παντολέων Κουντουριώτης N
Δ. Καλλέργης	Δημ. Μπουδούρης
Κ. Δαρειώτης	Σταμάτιος Γ. Δοκός N
Ἰω. Σκαβέντσος N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς N
Γ. Νικολάου N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος
Γεώργιος Ναύτης N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης N
Μιχαὴλ Σολωμός N	Αἰγερινὸς Ἀβέρωφ N
Ἀν. Ῥενουάρδος N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης
Σπ. Δάρας	Α. Μάντσαρης N
Ἰωάννης Σαγρέδος	
Παναγιώτης Ψάθας N	

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Προσδιορίζεται ἐτησία ἀντιμισθία εἰς τὰ μέλη τοῦ ἰατροσυνεδρίου· εἰς ἕκαστον μὲν ἰατρὸν δραχμαὶ ἑξακόσιαι, ἀριθ. 600, εἰς ἕκαστον δὲ φαρμακοποιὸν δραχμαὶ τριακόσιαι, ἀριθ. 300.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν καὶ νομοσχέδιον· α) περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν, καὶ β) περὶ μαιευτικοῦ σχολείου· ἔχουσι δ' ὡς ἑξῆς·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. ὑποβάλλω εἰς τὴν ψηφισιν τῆς Βουλῆς τὸ ἐπισυνημμένον σχέδιον νόμου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν, συνοδεύον αὐτὸ μὲ τὴν ἀκόλουθον αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1834 ὀργανικοῦ Β. διατάγ-
ματος, περὶ συστάσεως ἰατροσυνεδρίου, ὁρίζει ὅτι οἱ θέλοντες νὰ μετέρχωνται ἐν Ἑλλάδι ἰατρικόν τι ἐπάγγελμα, ἐν οἷς καταλέγονται ῥητῶς καὶ αἱ μαῖαι, πρέπει, ἀποδείξαντες, ὅτι ἐσπούδασαν θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς τὸ ἐπάγγελμα αὐτό, νὰ ἐξετασθῶσι παρὰ τοῦ ἰατροσυνεδρίου καὶ προφορικῶς καὶ ἐγγράφως καὶ πρακτικῶς.

Ἀλλ' αἱ σπουδάσασαι τὴν θεωρίαν τῆς μαιευτικῆς μαῖαι ἦσαν τότε σπανιώταται ἐν Ἑλλάδι, καὶ σήμερον ἀκόμη ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν εἶναι πολὺ μικρός, ὥστε τὴν μαιευτικὴν ἐξασκοῦσι καθ' ὅλον τὸ Κράτος, ἐκτὸς ὀλίγων ἐξαιρέσεων, ἐμπειρικαί.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄρθρον τοῦ εἰρημένου νόμου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῇ εἰς αὐτάς, ὡς ἀγραμμάτους τὰς πλείστας καὶ ἐντελῶς ἀδιδάκτους, καὶ ἐπειδὴ ὅλαι σχεδὸν πτωχαί, δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ παρουσιασθῶσιν ἐνώπιον τοῦ ἰατροσυνεδρίου, ἔγειναν κατ' ἀνάγκην παραβλέψεις. Ὅθεν κατήντησε τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἐπάγγελμα εἰς χεῖρας γυναικῶν ἐπικινδύνων τὰ μέγιστα εἰς τὴν ὑγείαν τῶν τικτουσῶν καὶ τῶν βρεφῶν, καὶ εἰς οὐδένα σχεδὸν ἔλεγχον ὑποκειμένων.

Ἡ Κυβέρνησις θεωροῦσα ὅτι ἐπὶ πολὺν ἀκόμη χρόνον δὲν θέλουσιν εὑρίσκεσθαι εἰς τὰς ἐπαρχίας μαῖαι θεωρητικαί, ἀρκοῦσαι καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν πολιτῶν, καὶ θέλουσα νὰ περιορίσῃ τὸ γενόμενον κακόν, ἐνόμισεν ἀναγκαῖον, ἀφ' οὗ ἤκουσε τὴν γνώμην τοῦ ἰατροσυνεδρίου, νὰ τροπολογηθῇ τὸ ἄνω μνησθὲν ἄρθρον τοῦ νόμου κατὰ τὰς ἀκολούθους βάσεις.

Ἐν ὅσῳ δὲν ἐπαρκεῖ ὁ ἀριθμὸς τῶν θεωρητικῶν μαιῶν εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν πολιτῶν, νὰ δίδηται ἡ ἄδεια καὶ εἰς τὰς ἐμπειρικὰς ἐκείνας, αἵτινες σχετικῶς ἔχουν περισσοτέραν ἱκανότητα καὶ μετέρχονται μετὰ περισσοτέρας προσοχῆς καὶ ἐπιτυχίας τὸ ἔργον αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ γυναῖκες αὗται δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γνωρίζωσι τὴν μαιευτικήν, ὅπως συμφέρει εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀλλ' ἐκ τῆς σημερινῆς ἀνάγκης μόνης θέλουν εἰσθαι ἀνεκταί, πρέπει νὰ περιορισθῶσιν ἀκριβῶς εἰς ὅσας μόνον ἔχει ἀναπόφευκτον ἀνάγκην ἕκαστος δῆμος.

Αἱ ἐπαγγελλόμεναι τὴν μαιευτικὴν ἐμπειρικαὶ γυναῖκες, οὖσαι πτωχαί, δὲν δύνανται νὰ ἔλθωσιν εἰς Ἀθήνας διὰ νὰ ἐξετάζωνται, οὐδὲ τὸ ἰατροσυνέδριον πρέπει νὰ ἐξετάζῃ ὅλας αὐτὰς τὰς ἀμαθεῖς καὶ ἀγραμμάτους μαίας, εἰς τῶν ὁποίων μάλιστα τὴν ἐξέτασιν πρέπει νὰ λαμβάνηται κυρίως ὑπ' ὄψιν ἡ κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς τέχνης των διαγωγὴ αὐτῶν πρὸς τὰς τικτούσας

καὶ τὰ βρέφη, αὕτη δὲ δύναται νὰ διαγνωσθῇ εὐκολώτερον ἐκ τοῦ σύνεγγυς εἰς τοὺς τόπους, ὅπου μετέρχονται τὸ ἐπάγγελμά των. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἔκρινε ἀναγκαῖον ἡ ἐξέτασις νὰ γίνηται ἐπιτοπίως παρὰ ἰατρῶν ἐπιστημόνων, οἵτινες νὰ ἐκθέτωσιν εἰς τὸ ἰατροσυνέδριον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐξετάσεών των, τὸ δὲ ἰατροσυνέδριον, ἐὰν ἐπιδοκιμάσῃ τὴν γνώμην αὐτῶν, νὰ ἐκδίδῃ τὴν ἀπαιτουμένην ἄδειαν διὰ νὰ μετέρχωνται τὴν μαιευτικὴν ὑπὸ τοὺς ὅρους, οἵτινες θέλουν κανονισθῇ διὰ Βασ. διατάγματος.

Οἱ ἐξετάζοντες εἶναι δίκαιον νὰ λαμβάνωσι δικαίωμά τι μικρὸν διὰ τὸν ὁποῖον καταβάλλουσι κόπον, καὶ συμφέρον ἑνταῦθα διὰ νὰ δεικνύωσι περισσοτέραν προθυμίαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας ταύτης.

Ἐπειδὴ δέ, ἐὰν δὲν ἐλαμβάνετο πρόνοια τοῦ νὰ παύωνται ἐγκαίρως αἱ μαῖαι, ὅσαι ἤθελαν ἀποδειχθῇ κατὰ τὴν πρᾶξιν ἀνεπιτήδειαι ἢ καταχρώμεναι τοῦ ἔργου αὐτῶν, ἠδύναντο νὰ καταστασθῶσιν ἐπικίνδυνοι εἰς τὰς τικτούσας καὶ τὰ βρέφη· διὰ τοῦτο ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ δοθῇ τὸ δικαίωμα τῆς προσωρινῆς ἢ καὶ παντοτεινῆς παύσεως τῶν τοιούτων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροσυνεδρίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τῇ 11 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐν ὅσῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπαιδευθεισῶν μαιῶν δὲν

ἐπαρκεῖ εἰς τὰς κοινὰς ἀνάγκας, θέλει δίδεσθαι καὶ εἰς ἐμπειρικὰς μαίας ἡ ἄδεια τοῦ μετέρχεσθαι τὴν μαιευτικὴν ἐντὸς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των, ὁ ἀριθμὸς δ' αὐτῶν θέλει περιορισθῆ κατὰ λόγον τῶν ὑπαρχουσῶν ἀναγκῶν.

Ἄρθρον 2. Αἱ ἐμπειρικαὶ μαῖαι θέλουσιν ἐξετάζεσθαι παρ' ἐπιτροπῆς ἰατρῶν, ἐὰν ἔχωσι τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, τὴν δὲ γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἐξετάζει τὸ ἰατροσυνέδριον, καὶ ἐὰν εὕρῃ αὐτὴν ὀρθῶς ἔχουσαν, δίδει τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὴν μαιευτικὴν εἰς μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν περιφέρειαν.

Ἄρθρον 3. Αἱ ἐξεταζόμεναι παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς μαῖαι θέλουν πληρώνει δικαιώματα, εἰς μὲν τὸν προεδρεύοντα τὴν ἐπιτροπὴν δραχμὰς πέντε, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν μελῶν ἀνὰ δραχμὰς τρεῖς.

Ἄρθρον 4. Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος θέλουν ὁρισθῆ τὰ προσόντα τῶν ἐμπειρικῶν μαιῶν, ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς αὐτῶν, τὰ περὶ ἐξετάσεως καὶ ἀναγνωρίσεως αὐτῶν, καὶ οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους θέλουν ἐξασκεῖ τὸ ἔργον τῆς μαιευτικῆς.

Ἄρθρον 5. Αἱ παραβαίνουσαι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐμπειρικαὶ μαῖαι, ἐκτὸς τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, θέλουν παύεσθαι διοικητικῶς προσωρινῶς ἢ καὶ διὰ παντὸς, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροσυνεδρίου, ἅμα τοῦτο πεισθῇ περὶ τῆς ἀνικανότητος αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ ἐπισυνημμένον σχέδιον νόμου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, συνοδεύων αὐτὸ μὲ τὴν ἑπομένην αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1838 β. διατάγματος ἡ Κυβέρνησις συστήσασα μαιευτικὴν σχολὴν, καὶ ἐπὶ τούτῳ μαιευτικὸν κατάστημα, ἐροώντισε περὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως μαιῶν δυναμένων νὰ ἐκπληρώσωσι τὸ ἐπάγγελμά των μὲ τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις καὶ τὴν ἀναγκαίαν πεῖραν. Ἀλλὰ τὸ ἀνεπαρκὲς τοῦ εἰρημένου διατάγματος ὡς πρὸς τὸν καιρὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως, καὶ τὸ ἀκανόνιστον τῆς ὑπηρεσίας ἔγειναν ἀφορμὴ νὰ μὴ φέρῃ ἡ σχολὴ αὐτὴ ἀκόμη ὅσον καὶ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ προσμένῃ τις καρπὸν ἀπ' αὐτῆς.

Τὸ μνησθὲν διάταγμα ὁρίζει εἰς τέσσαρας μόνον μῆνας ὅλην τὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν διδασκαλίαν τῶν μαιῶν, ἀλλ' εἰς τόσον βραχὺ διάστημα καιροῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διδαχθῶσι τὴν μαιευτικὴν γυναῖκες, καὶ εἰς κατάστημα μάλιστα, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἀριθμὸς τῶν τικτουσῶν δὲν εἶναι μέγας. Ἀκριβῶς θεωρουμένου τοῦ πράγματος, ἔπρεπε νὰ ὁριαθῶσι δύω ἔτη ἢ καὶ τρεῖς ἐξαμηνίαι διὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαιῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ θέλουν ἀπαντηθῆ δυσκολίαι εἰς τὴν ὕρεσιν μαθητριῶν ὡς ἐκ τοῦ μακροῦ καιροῦ καὶ τῶν ἐξόδων, νομίζω ἀρκετὸν ἐπὶ τοῦ παρόντος τὸ ἓν ἔτος, καὶ ὅταν μάλιστα οἱ πέμποντες ὡς ὑποτρόφους μαθητρίας δῆμοι παρακινηθῶσι νὰ διατηρῶσιν αὐτὰς εἰς τὸ σχολεῖον καὶ περισσότερον τοῦ ἑνὸς ἔτους, καὶ ἡ Κυβέρνησις χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς μίαν ἐκ τῶν μαθητριῶν τὰ μέσα νὰ παρατείνῃ τὴν ἐκπαίδευσίν της ἐν τῷ καταστήματι.

Ὁ τοῦ πανεπιστημίου καθηγητὴς τῆς μαιευτικῆς εἶναι ἐπιφορτισμένος καὶ μὲ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαιῶν καὶ τὴν διεύθυνσιν τοῦ μαιευτηρίου, ἡ δὲ ἐν αὐτῷ μαῖα μὲ τὴν ἐπανάληψιν τῶν μαθημάτων. Ἐνδελεχὴς ἐπανάληψις τῶν μαθημάτων τῆς μαιευτικῆς εἰς τὰς μαθητευομένας τὴν μαιευτικὴν, καὶ μεθοδικὴ ὁδηγία αὐτῶν κατὰ τοὺς τοκετοὺς καὶ τὰ συμβαίνοντα εἰς τὰς ἐπιτόκους καὶ λεχωΐδας εἶναι τὰ σημαντικώτερα μέσα διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν μαιῶν. Τοιοῦτον δὲ ἔργον εἰς ἡμᾶς σήμερον δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ ὑπὸ μαίας, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖται ἀναγκαῖον νὰ διορισθῇ ἐπὶ τούτῳ ἰατρὸς ὡς βοηθὸς τοῦ καθηγητοῦ, ὅστις κατοικῶν ἐν τῷ καταστήματι, νὰ κάμνῃ τὰς ἐπαναλήψεις τῶν μαθημάτων εἰς τὰς μαθητρίας, νὰ διδάσκῃ αὐτὰς καὶ ἐν καιρῷ νυκτὸς παρὰ τὰς τικτούσας, νὰ βοηθῇ τὰς τικτούσας αὐτὰς καὶ νὰ ἔχῃ ἀφορμὴν αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ ἐξασκῆται εἰς τὸ εἰδικὸν τοῦτο ἔργον, ὥστε νὰ ἀναπληροῖ καὶ τὸν καθηγητὴν αὐτὸν κωλυόμενον.

Ἀντὶ τοῦ νομίσματος, τὸ ὁποῖον ὁρίζει τὸ 8 ἄρθρον τοῦ μνησθέντος διατάγματος, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ δίδηται δραχτίον δραχ. 40 εἰς ἑκάστην τῶν μαθητριῶν, ὅσαι ἤθελον εὐδοκιμήσει, πρὸς μεγαλειτέραν διέγερσιν τῆς ἁμίλλης αὐτῶν.

Πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ μαιευτικοῦ σχολείου καὶ ἐνίσχυσιν τῆς μεθοδικῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς μαιευτικῆς, ἔτι δὲ καὶ πρὸς βοήθειαν ἀπόρων γυναικῶν, ἐχουσῶν τὰ προσόντα νὰ γίνωσιν ἄξιαι μαῖαι,

ἡ Κυβέρνησις κατεχώρει ἐτησίως εἰς τὸν προϋπολογισμόν της δύω θέσεις ὑποτρόφων μαθητριῶν ἀνὰ τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα ἐπὶ ἓν ἔτος.

Τὸ μέτρον τοῦτο θεωρούμενον πάντοτε ὠφέλιμον, ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ καθιερωθῇ διὰ νόμου, καὶ νὰ χορηγηθῇ τὸ δικαίωμα εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ διορίζῃ κατ' ἔτος δύω ὑποτρόφους μὲ τὸ αὐτὸ ποσὸν ἐκ τῶν εὐφυεστέρων καὶ ἐπιμελεστέρων.

Τὰ καθήκοντα τοῦ προσωπικοῦ τοῦ μαιευτικοῦ σχολείου, τὰ περὶ διδασκαλίας καὶ τάξεως ἐν αὐτῷ, καὶ τὰ περὶ παραδοχῆς καὶ βραβεύσεως τῶν μαθητευομένων εἶναι μέχρι τοῦδε ἀκανόνιστα ἢ καὶ ἀτελῶς τινα ἐξ αὐτῶν ὡρισμένα εἰς τὸ μνησθὲν ἀπὸ 26 Φεβρουαρίου 1838 Β. διάταγμα, καὶ διὰ τοῦτο ἐκρίθη ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ ἐξαρτᾶται ἀπ' αὐτῶν κατὰ μέγα μέρος ἡ πρόοδος καὶ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως τοῦ σχολείου, νὰ κανονισθῶσι διὰ Β. διατάγματος ὅλα ταῦτα, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τοῦ ἰατροσυνεδρίου.

Ἐπὶ τέλους παρατηρῶ, ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος, τὸ μαιευτικὸν σχολεῖον ὑπάγεται ἀμέσως εἰς τὰ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖα· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ σχολεῖον τοῦτο εἶναι τὸ μαιευτικὸν κατάστημα, τοῦτέστι κατάστημα φιλανθρωπικόν, ὡρισμένον διὰ τὰς ἐνδεεῖς τεκτούσας, ἐπειδὴ ἡ ἐν αὐτῷ διδασκαλία δὲν ἀφορᾷ ἐπιστημονικήν τινα ἐκπαίδευσιν, ἥτις ἀνήκει εἰς τὸ πανεπιστήμιον, ἀλλὰ μάθησιν τέχνης, τὴν δημοσίαν ὑγείαν μόνον ἐνδιαφερούσης, ὅθεν καὶ αἱ μαθήτριαι αὐτοῦ ἐξετάζονται ἐνώπιον τοῦ ἰατροσυνεδρίου· διὰ τοῦτο τὸ σχολεῖον τοῦτο, ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεώς του καὶ διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς ὑπηρεσίας, πρέπει νὰ ὑπάκειται εἰς μόνον τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον, εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὁποίου σημειοῦνται καὶ ὅλα τὰ ἔξοδα τῆς διατηρήσεώς του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 17 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΙΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 11 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Αἱ μαθητευόμεναι εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις μαιευτικὸν σχολεῖον θέλουν διδάσκεσθαι ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἓν ἔτος τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν μέρος τῆς μαιευτικῆς.

Ἄρθρον 2. Εἰς τὸ μαιευτικὸν κατάστημα τῶν Ἀθηνῶν διορίζεται προηγουμένως, γνωμοδοτήσει τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ, εἷς τῶν νομίμως ἀνεγνωρισμένων ἰατρῶν ὡς βοηθὸς τούτου, λαμβάνων ὀγδοήκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα ὡς ἀμοιβὴν καὶ κατοικῶν δωρεὰν ἐν τῷ καταστήματι.

Ἄρθρον 3. Αἱ διακριθεῖσαι μαθήτριαι τοῦ μαιευτικοῦ σχολείου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐκπαίδευσιν καὶ κατὰ τὰς ἐνώπιον τοῦ ἰατροσυνεδρίου ἐξετάσεις των, λαμβάνουν ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν βραβεῖα διαφόρου βαθμοῦ, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἡ ἀξία δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα δραχμάς, ἡ δὲ περὶ τούτων ὁλικὴ πίστωσις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς 160 δραχμὰς κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 4. Ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ διατηρῇ κατ' ἔτος δύω ὑποτρόφους μαθητρίας τῆς μαιευτικῆς, προτεινομένας παρὰ τοῦ διευθυντοῦ ἐκ τῶν εὐφυεστέρων καὶ ἐπιμελεστέρων, χορηγοῦσα εἰς ἑκάστην αὐτῶν τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 5. Εἰς μίαν τῶν ἐπὶ ἱκανότητι καὶ καλῇ διαγωγῇ διακρινομένων τελειοδιδάκτων μαθητριῶν τῆς σχολῆς δύναται νὰ χορηγῇ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ ἓν ἔτος ἀνὰ τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα, διὰ νὰ τελειοποιῆται ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ ἐπαγγελμά της καὶ νὰ χρησιμεύῃ συγχρόνως καὶ ὡς βοηθὸς τῆς μαίας τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρον 6. Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος θέλουν ὁρισθῇ·

α') Τὰ καθήκοντα τοῦ καθηγητοῦ τῆς μαιευτικῆς καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸ σχολεῖον καὶ τὸ κατάστημα, ἔτι δὲ τὰ καθήκοντα τῆς μαίας.

β') Ὁ τύπος τῶν ἐκδιδομένων παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τῆς μαιευτικῆς ἀπολυτηρίων εἰς τὰς μαθητρίας τοῦ σχολείου.

γ') Τὰ προσόντα τῶν μαθητριῶν τῆς μαιευτικῆς σχολῆς καὶ τὰ περὶ παραδοχῆς καὶ διδασκαλίας αὐτῶν ἐν τῷ μαιευτικῷ καταστήματι.

δ') Τὰ προσόντα τῶν βραβευτέων μαθητριῶν, ὁ βαθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν διδομένων βραβείων καὶ ὁ τρόπος τῆς διανομῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 7. Τὸ μαιευτικὸν σχολεῖον ὑπάγεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ἄρθρον 8. Αἱ μὴ ἀντιβαίνουσαι εἰς τὸν παρόντα νόμον διατάξεις διατηροῦνται ἐν πλήρει ἰσχύϊ.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τῶν παρασκευασθησομένων νομοσχεδίων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος — Οἱ Γραμματεῖς
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ. — Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΖ'.

Τῆς 23 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Παρελθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τῶν ὑπουργῶν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῆς δικαιοσύνης ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἀγροφυλακῆς, καὶ ἐκτιμῶσα τὰς εἰς τὴν γεωργίαν ἐκ τούτου προσδοκωμένας ὠφελείας, δὲν διστάζει πασῶς νὰ τὸ συστήσῃ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, ἐπιφέρουσα τροπολογίας τινὰς, τὰς ὁποίας ἔκρινεν ἀναγκαίας.

Ἐπὶ τοῦ **1** ἄρθρου.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου ἐπιφέρει τὴν φράσιν « ὡς πρὸς τὰ ἐθνικὰ κτήματα τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως ταύτης ἔχουσιν οἱ καλλιεργοῦντες καὶ κατέχοντες αὐτά.»

Ἐπὶ τοῦ **2** ἄρθρου.

Εἰς τὴν τρίτην γραμμὴν ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις «δημοτικῆς» ἀντὶ « διοικητικῆς.»

Εἰς τὴν τετάρτην γραμμὴν μετὰ τὴν λέξιν *πλειονοψηφίαν* νὰ προστεθῇ «τῶν παρόντων, ἡ ἐκλογὴ τῶν ὁποίων καὶ ἡ παρ' » αὐτῶν προσδιορισθεῖσα μισθοδοσία θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικὴ » καὶ διὰ τοὺς ἀπόντας. »

Ἡ πλειονοψηφία τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἀντὶ τῆς λέξεως «τῶν παρόντων» ὑποστηριζομένης παρὰ τῶν δύο μελῶν της, γνωμοδοτεῖ νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων τοὐλάχιστον εἰς τὸ ἓν τρίτον τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν, ἀλλ' ἡ μειονοψηφία καὶ τοι εὑρίσκουσα ὀρθὴν τὴν διάταξιν ταύτην, ἐπιμένει εἰς τὴν ἰδέαν της διὰ τὸ εὐκολώτερον τῆς ἐκτελέσεως.

Εἰς τὴν προτελευταίαν γραμμὴν τοῦ ἰδίου ἄρθρου νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις, « καὶ τὸ παραδίδουν διὰ τοῦ δημάρχου» «εἰς τὸν ἔπαρχον κτλ.»

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ μεταβληθῇ οὕτως·

« Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῇ τὰ» φρασισθέντα τότε μόνον, ὅτε ὑπάρχουν λόγοι ἰσχυροὶ εἴτε ὡς » πρὸς τὴν κακὴν διαγωγὴν τοῦ διορισθέντος, εἴτε ὡς πρὸς τὸ » ἀνεπαρκὲς ἢ παρὰ τὴν συνήθειαν ἐλάττωσιν τῆς χορηγουμένης » μισθοδοσίας, εἴτε ὡς πρὸς τὸ πλημμελὲς ἐν γένει τῆς συγκαλύ» σεως τῶν ἰδιοκτητῶν κτλ. ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς. »

Ἐπὶ τοῦ **10** ἄρθρου.

Μετὰ τὸ τέλος τοῦ δ'. ἐδαφίου νὰ προστεθῇ καὶ ἡ περικοπή·

« Οἱ ἀγροφύλακες, ἢ οἱ τυχὸν παρευρισκόμενοι ἰδιοκτῆται » καὶ καλλιεργηταὶ, δύνανται νὰ φονεύουν τοὺς χοίρους, αἶγας » καὶ τράγους, εἰσερχομένους ἐντὸς τῶν κτημάτων εἴτε περι» πλανωμένους, καὶ ἄνευ βοσκοῦ τοὺς συναντήσωσιν εἴτε μή. »

Ἐπὶ τοῦ **11** ἄρθρου.

Νὰ μεταῤῥυθμισθῇ ἡ ἔννοια αὐτοῦ οὕτω πως·

« Ὁσάκις τὰ συλληφθέντα ζῶα εἶναι πολλὰ, ὁ ἀγροφύλαξ ἢ » ὁ συλλαμβάνων αὐτὰ κρατεῖ μέχρι τῶν πέντε ἐκ τούτων, ἐὰν » ἦναι ἐκ τῶν μεγάλων, καὶ διπλασίων ἀριθμὸν, ἐὰν ἦναι ἐκ τῶν » μικρῶν, διὰ τὰ ὁποῖα μόνον θέλει λαμβάνει σύλληπτρα, καὶ » ἀπελαύνει τὰ λοιπὰ μακρὰν τῶν ἰδιοκτησιῶν. »,

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **21** Ἰουλίου **1856**.

Ἡ Ἐπιτροπὴ

Ν. Ματθαίου — Ἐμμ. Ἀντίπας
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς — Α. Μάντσαρης.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Φ. Φίλωνος.»

Προέβη ἐν πρώτοις ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ κτλ. νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου μὴ ὑπαρχούσης ἀντιῤῥήσεως, ἐγένετο ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Πιεράκον καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὡδὶ προσαρ-

τώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ κτλ. νομοσχεδίου, καὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Νικόλαος Καΐρης . . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Ν. Δελένδας . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Νικόλαος Ἰατρός	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Θρασ. Α. Ζαΐμης . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Σταῦρος Βλάχος	Ἰλ. Παπαδαῖος . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N
Σωτήριος Στράτος	Γρηγόριος Καρφιωτάκης . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Βελ. Νικολαΐδης . . . . N
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . .	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Π. Κολποδῖνος . . . . . N
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς . . . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Γεώρ. Πανοπιρτόπουλος . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Χρῆστος Ράγκος . . . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης . .	Ἐμμ. Τσοῦχλος . . . . . N
Νικόλαος Γρανίτσας	Νικόλαος Ματθαίου . . . N

Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . .
Α. Καρφιωτάκης	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Π. Πατρινός . . . . .
Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος .	Χ. Τσαλαμιδᾶς . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Α. Μαυρειδής . . . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης .	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Σ. Δάρας . . . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Ἰω. Ταταράκης	Παναγιώτης Ψάθης . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Ἀναγνωστης Παπατσώρης . N
Π. Δημητρακόπουλος . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Δημ. Σταΐκος . . . . . N
Δ. Κοκοτάκης	Α. Κιζάνης . . . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Παντολέων Κουντουριώτης . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Π. Χριστόπουλος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Π. Κανελλόπουλος	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως ὡς ἔχουσιν.

Ἐπαναληφθείσης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς αὐτῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολ-

λον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, ἔχον οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφιτάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Αἱ ἀποδοχαὶ ἐνεργείας τοῦ στρατηγοῦ προσδιορίζονται εἰς χιλίας δραχμὰς κατὰ μῆνα καὶ εἰς τρεῖς μερίδας ἱπποναμῆς καθ' ἡμέραν.

Ἄρθρον 2. Ὁ στρατηγὸς ἔχει ἕνα ὑπασπιστὴν ἀνώτερον ἀξιωματικὸν ἢ λοχαγόν, αἱ δὲ ἀποδοχαὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ ὁρίζονται εἰς τὸν ἐν ἐνεργείᾳ μισθὸν τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὅπλου, εἰς ὃ ἀνήκει ὁ ἀξιωματικὸς οὗτος, εἰς πεντήκοντα δραχμὰς προσέτι κατὰ μῆνα χορηγουμένας αὐτῷ ὡς ἐπιμίσθιον, καὶ εἰς μίαν μερίδα ἱπποναμῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν πρὸς διατήρησιν ἑνὸς ἵππου ἱππασίας.

Ἄρθρον 3. Ὅταν ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ στρατηγοῦ ἦναι ἀξιωματικὸς τῆς Βασιλικῆς φάλαγγος, θέλει λαμβάνει πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν κανονισμένην ἀποζημίωσιν ἐνοικίου, τὴν ἀπονεμομένην εἰς τοὺς ἰσοβαθμους αὐτοῦ ἀξιωματικοὺς τῆς γραμμῆς.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπελήφθη εἶτα ἡ Βουλὴ τῆς ἀναβληθείσης χθὲς συζητήσεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ περὶ προκυμαίας Ναυπλίας κτλ. νομοσχεδίου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐξέθηκεν, ὅτι διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα προβλέπει τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐκρίθη ἀναγκαῖον νὰ ἐπιβληθῇ εἰς φόρος ἐπὶ τῶν προϊόντων ἀνάλογος πρὸς τὴν ἀναγκαιοῦσαν δαπάνην, καὶ ὡς τοιοῦτος ἐθεωρήθη ὁ φόρος ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν ἐφ' ὅλων τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων προϊόντων. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὕτως ἐξαγόμενα τὰ εἰσαχθέντα προϊόντα, ὑποβάλλονται εἰς διπλῆν φορολογίαν δύω τοῖς ἑκατὸν, ἀλλ' ἡ φορολογία αὕτη εἶναι προσωρινὴ καὶ ἄφευκτος διὰ τὴν τῶν ἔργων περαίωσιν, καὶ ἐπομένως τὸ ὑπουργεῖον οὐδεμίαν δύναται νὰ παραδεχθῇ ἐλάττωσιν.

Ἀπήντησεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ 1843 ψηφισθέντος νόμου, ὅτε τὸ δημοτ. συμβούλιον Ναυπλίας εἶχε ζητήσει παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νὰ ἐπιτραπῇ διὰ νόμου ἡ ἐπιβολὴ φόρου ἑνὸς τετάρτου τοῖς ἑκατὸν διὰ τὴν διατήρησιν τοῦ δημοτ. νοσοκομείου. Ἀλλ' ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ἐκείνου εἶχε λήξει πρὸ πολλοῦ, καὶ ἐπειδὴ ἐκτὸς τῆς συντηρήσεως τοῦ νοσοκομείου ἀνεγεννήθησαν καὶ ἄλλαι ἀνάγκαι, ἀναφερόμεναι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ἐπανελήφθη ἡ περὶ ἐπιβολῆς φόρου αἴτησις, αὐξηθέντος εἰς ἓν τοῖς ἑκατὸν, καθ' ὅσον ηὐξήθησαν καὶ αἱ ἀνάγκαι. Κατὰ τὸν περὶ δήμων νόμον, ἐπιβάλλεται φόρος 2 0/0 ἐφ' ὅλων τῶν πρὸς κατανάλωσιν ἐντὸς δήμου τινὸς εἰσαγομένων προϊόντων, ἐπιβαλλομένου δὲ ἤδη καὶ ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων, ἡ φορολογία καταντᾷ ὑπερβολικὴ καὶ ἀφόρητος. Ὑποθέσατε κάτοικον τῆς Σπάρτης μεταφέροντα ἐκεῖθεν εἰς Ναύπλιον προϊόντα, ἅτινα εἰσαγόμενα θέλουν πληρώσει ἓν τοῖς ἑκατὸν· ὑποθέσατε ὅτι τὰ αὐτὰ προϊόντα ἐξάγει ἐκεῖθεν ὁ ἔμπορος, διὰ νὰ τὰ μεταφέρῃ εἰς Ἀθήνας. Θέλει λοιπὸν πληρώσει καὶ ἕτερον φόρον ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν διὰ τὴν ἐξαγωγὴν, ἐπίσης εἰς Πειραιᾶ ἓν τοῖς ἑκατὸν, καὶ δύω τοῖς ἑκατὸν εἰς Ἀθήνας, ὅπου πρόκειται νὰ καταναλωθῶσι, καὶ οὕτω τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος προϊόντα ὑπεβλήθησαν εἰς φόρον 5 0/0 μέχρις Ἀθηνῶν. Προτείνει λοιπὸν νὰ περιορισθῇ ὁ φόρος ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐκείνων μόνον, ὅσα πρόκειται νὰ καταναλωθῶσιν εἰς Ναύπλιον. οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν πρὸς μεταφορὰν εἰς ἄλλο μέρος ἐκεῖθεν διερχομένων.

Ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ νομοσχέδιον λέγει ἐν τῷ 6 ἄρθρῳ, ὅτι, ἂν τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῇ ἐπὶ πενταετίαν, ἡ εἴσπραξις τῶν φόρων θέλει παραταθῇ καὶ πέραν τῆς προθεσμίας. Ἐπειδὴ δὲ, ἀορίστου οὕτω μένοντος τοῦ χρόνου, ἐνδέχεται νὰ παραταθῇ ἐπ' ἄπειρον ἡ ἔκτακτος αὕτη φορολογία, παρακαλεῖ τὸν Κ. ὑπουργὸν νὰ ὁρίσῃ εἰς πέντε εἰσέτι ἐνιαυτοὺς τὸν χρόνον τῆς δευτέρας προθεσμίας.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀποδεξαμένου τὴν τελευταίαν ταύτην τοῦ προαγορεύσαντος παρατήρησιν, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 1 κατὰ τὸ νομοσχέδιον μετὰ τῶν παρατηρήσεων τοῦ ὑπουργοῦ.

Ἀκολούθως λαβὼν καὶ πάλιν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς, ἐξέθηκεν, ὅτι μὴ ἐπιψηφισθέντος εἰσέτι τοῦ συνόλου, νομίζει ὅτι δύναται νὰ φέρῃ παρατηρήσεις τινας καὶ ἐπὶ τῶν ἄρθρων, ἅτινα χθὲς ἡ Βουλὴ παρεδέχθη.

Ἀλλὰ παρατηρήσαντος τοῦ προέδρου, ὅτι δὲν δύναται νὰ δώσῃ τὸν λόγον ἄνευ ἀδείας τοῦ Σώματος ἐπὶ τῆς συζητήσεως ἄρθρων, ἅτινα παρεδέχθη χθὲς ἡ Βουλὴ δι' ἀναστάσεως· ἐπανέλαβεν ὁ διακοπεὶς βουλευτὴς, ὅτι οὐδεμίαν θέλει ζητήσει ἐπὶ τῶν ψηφισθέντων ἄρθρων μεταβολὴν, ἀφ' οὗ τοῦτο δὲν ἔπραξε δυστυχῶς

κατὰ τὴν προλαβοῦσαν συνεδρίασιν, ἀλλὰ θέλει περιορισθῇ εἰς ἁπλᾶς μόνον παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ συνόλου. Παρατηρεῖ λοιπὸν, ὅτι ἡ Β'. διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 ἀντίκειται εἰς ῥητὴν τοῦ Συντάγματος διάταξιν, καθ' ἣν οὐδεὶς φόρος ἐπιβάλλεται ἄνευ νόμου. Ἐπειδὴ λοιπὸν φρονεῖ ὅτι δὲν δυνάμεθα δι' ἑνὸς παραγράφου νομοσχεδίου τινος νὰ καταστρέψωμεν ῥητὴν τοῦ Συντάγματος διάταξιν, ἐπιτρέποντες ἐπιβολὴν φόρου διὰ μόνου Β. διατάγματος, καὶ ἐπειδὴ δυστυχῶς ἡ Βουλὴ παρεδέχθη ἤδη τὸ περιέχον τὸν παράγραφον αὐτὸν ἄρθρον, προτείνει νὰ διορθωθῇ τὸ κακὸν, προστιθεμένου ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ τρίτου παραγράφου, ἔχοντος οὕτω· « ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως θέλει κανονισθῇ δι' εἰδικοῦ νόμου. »

Παρατηρήσαντος ἐνταῦθα τοῦ προέδρου, ὅτι τοιαύτην ἄδειαν ἐχορηγήσαμεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀπαγορευτικῶν μᾶλιστα νόμων, ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι κατὰ τύπους μόνον καὶ οὐχὶ κατ' οὐσίαν διαφωνεῖ ὁ προαγορεύσας βουλευτὴς Λακεδαίμονος, ἀπαιτῶν δι' εἰδικοῦ νόμου νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ διὰ Β. διατάγματος ἐπιβολὴ τοιούτων προσωρινῶν δημοτ. φόρων. Ἀλλὰ νομίζει ὅτι ἡ δημοτ. φορολογία εἶναι ἔργον τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, καὶ ἑπομένως διὰ τῆς παρούσης διατάξεως οὐδεμίαν συνταγματικὴν διάταξιν καταστρέφομεν, καθ' ὅσον ἡ μνημονευθεῖσα τοῦ Συντάγματος διάταξις ἀφορᾷ τοὺς φόρους τοῦ δημοσίου.

Ἐπανέλαβεν ὁ τὴν προσθήκην τοῦ ἐδαφίου προτείνας, ὅτι ἐξ ἀνάγκης κατέφυγεν εἰς τὴν περὶ προσθήκης ἐπανορθωτικῆς ἐν μέρει διατάξεως πρότασίν του, διότι πιστεύει ὅτι ἐπιτρέπων εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὴν διὰ Β. διατάγματος ἐπιβολὴν φόρου, θυσιάζει τὰ δικαιώματα τῆς Βουλῆς, τὰ ὁποῖα τὸ Σύνταγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτήν. Ἂς σκεφθῇ δὲ τὸ Σῶμα ὅτι, ἂν παραδεχθῶμεν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξιν, αὔριον τὸ ὑπουργεῖον δύναται δι' ἁπλοῦ μόνον Β. διατάγματος νὰ πράξῃ δι' ἓν ἄλλο μέρος ὅ,τι ἡμεῖς σήμερον νομοθετοῦμεν διὰ τὸ Ναύτλιον. Οὕτω δ' ἐξακολουθοῦντες ἀπεκδυόμενοι τῶν ἱερωτέρων δικαιωμάτων μας, θέλομεν καταστρέψει πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν ἡμῶν, ἐπειδὴ ὅ,τι σήμερον νομοθετοῦμεν διὰ τὴν ἐπιβολὴν φόρων, πιθανὸν αὔριον νὰ νομοθετήσωμεν διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους, ἀφίνοντες ἐλευθέραν τὴν Κυβέρνησιν νὰ ὁρίζῃ αὐτὰς διὰ Β. διατάγματος.

Ἐκθεὶς δὲ τὴν πεποίθησίν του, ἀφίησιν εἰς τὴν Βουλὴν ν' ἀποφασίσῃ ὅ,τι αὐτῇ δόξῃ.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, ἀπέῤῥιψε τὴν πρότασιν τοῦ

βουλευτοῦ Λακεδαίμονος. Γενομένης δὲ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 68 κατὰ 2, ἔχει δ' οὕτως·

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

« Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπισκευῆς κτλ. τῆς προκυμαίας Ναυπλίου, ναὶ ἢ ὄχι; »

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Δημήτριος Ζῶντος . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . Ν	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Ἀλέξανδρος Βιλαέτης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . . Ν
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . Ν	Ἀνδρέας Αὐγερινὸς . . . Ν
Δημήτριος Τσάκρης	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου . . Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Γεώργιος Διαμάντης . . . Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν. Δελένδας . . . . . Ν
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . Ν	Δ. Γαβρᾶς . . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . Ν
Σταῦρος Βλάχος	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . .
Σωτήριος Στράτος	Χαρίλαος Θεοφαρόπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . Ν	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Νικόλαος Ταΐλιος . . . Ν	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ν	Ἀλ. Κοντόσταυλος . . Ν
Δ. Η. Πετροπουλάκης . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος . . Ν	Ἰωάν. Μπαλάφας . . . .
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου . Ν	Πέτρος Δελιγιάννης . . .
Γεώργιος Κουδούλης . . . Ν	Γ. Α. Αντωνόπουλος . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Κωνσταντ. Λαμπρινόπουλος .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Π. Κολποδῖνος . . . . . Ν
Ἀθαμάσιος Μήτσας . . . Ν	Βμ. Ἀντίπας . . . . . Ν

Γ. Πανοπριοτόπουλος	Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Χρῆστος Ράγκος	
Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	Ν
Νικόλαος Ματθαίου	Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ο
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν
Α. Κορφιωτάκης	
Γ. Γιατράκος	Ν
Λουκᾶς Στεφάνου	Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Γ. Ν. Ρεβελιώτης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος	Ν
Ἀναγνώστης Διδόπουλος	Ν
Α. Μαυροειδής	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	
Παναγιώτης Παπατσώνης	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν
Ἰω. Ταταράκης	
Σ. Βαρότσης	Ν
Χ. Σουμαρίπας	Ν
Δ. Δημητρακόπουλος	
Π. Χρυσοβέργης	Ν
Α. Παπαδημητριάδης	
Δ. Κακοτάκης	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	
Γεώργιος Μπάνης	Ν
Νικόλαος Πιεράκος	Ν
Γερμανὸς Μαυραμιχάλης	
Δημήτριος Πουλικάκος	
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν

Π. Χριστόπουλος	
Π. Κανελλόπουλος	
Νικόλαος Μοσχούλας	
Σπ. Ηἰλλήκας	
Ν. Πανουργιᾶς	
Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Εὐθ. Κεχαγιᾶς	
Σιδέρης Πράτσικας	
Π. Πατρινός	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	
Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ν. Α. Μπότασης	Ν
Κ. Δαρτιώτης	
Ἰωάν. Σκαβέντσος	Ν
Γ. Νικολάου	Ν
Γεώργιος Ναύτης	Ν
Μιχαὴλ Σολωμός	Ν
Ἀν. Ρενουάρδος	Ν
Στ. Δάρας	
Ἰωάννης Σαγρέδος	
Παναγ. Ψάθης	Ν
Νικόλαος Νάζος	Ο
Ἀναγν. Παπατσώρης	Ν
Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Δημ. Στάϊκος	Ν
Α. Κιζάνης	Ν
Παντολ. Κουντουριώτης	Ν
Δημήτριος Βουδούρης	
Σταματιὸς Γ. Δοκός	Ν
Μ. Χουρμούζης	
Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Γεώργιος Ριζόπουλος	Ν
Εὐαγγέλης Καντογιάννης	Ν
Λύγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Α. Μάντσαρης	Ν

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασισαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Πρὸς καθαρσιν τοῦ λιμένος Ναυπλίου, ἐπισκευὴν τῆς παλαιᾶς προκυμαίας, κατασκευὴν αἰμασιᾶς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἄλλων κοινωφελῶν τοῦ δήμου ἔργων, κατὰ τὴν περὶ τούτου ἀπόφασιν τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου Ναυπλιέων, ἐπιβάλλονται τὰ ἑξῆς τέλη καὶ φόροι.

α) Ἐν τοῖς ἑκατὸν ἐρ' ὅλων ἐν γένει τῶν ἐξαγομένων ἐκ τοῦ λιμένος Ναυπλίου διὰ τὰ ἐκτὸς τοῦ Κράτους μέρη προϊόντων, ὑπαγομένων ἢ μὴ εἰς τέλος.

β') Ἐν τοῖς ἑνατὸν ὡσαύτως ἐρ' ὅλων ἐν γένει τῶν εἰσαγομένων εἰς Ναύπλιον ἐμπορευμάτων καὶ προϊόντων ἐκ τῶν ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς ἐπικρατείας μερῶν.

γ') Δραχμαὶ εἴκοσι τὸν Β. πῆχυν ἐρ' ἑκάστου τῶν παραλίων οἰκοπέδων, ᾠκοδομημένων ἢ μὴ, καὶ ἀναλόγως τοῦ μήκους τοῦ ἐπὶ τῆς παραλίας προσώπου των, τὰς ὁποίας θέλουν πληρώσει οἱ ἰδιοκτῆται ἅπαξ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἰσπραξις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ μνημονευομένων φόρων καὶ τελῶν θέλει ἐνεργεῖσθαι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν τῷ τελωνείῳ εἰσπραττομένους παρὰ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Ναυπλίας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελωνιακῆς διατιμήσεως, καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς διατάξεις τὰς ἰσχυούσας καὶ διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ δημοσίου τέλους· ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν θέλει εἰσπράττεσθαι τὸ τέλος ἐπὶ τῆς ἀξίας αὐτῶν, προσδιοριζομένης παρὰ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν νόμων περὶ τελωνείων νόμου καὶ τοῦ περὶ δημοτικῶν φόρων.

Ἄρθρ. 3. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἔργων θέλει ἐνεργηθῆ κατὰ τὰ περὶ δημοσίων ἔργων διατεταγμένα, θέλει δὲ ἐφορεύει αὐτὴν ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ὑπὸ τοῦ νομάρχου Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας, ὡς πρεσέδρου, ὑφ' ἑνὸς μέλους διοριζομένου παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἑνὸς ἑτέρου, παρὰ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλείου Ναυπλιέων ἐκλεγομένου.

Ἄρθρ. 4. Τὰ ἐπὶ τῆς παραλίας γραμμῆς ἀπέναντι τῆς εἰς Ναύπλιον κατασκευασθησομένης αἰμασιᾶς ὑπάρχοντα τυχὸν ἐθνικὰ οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῆ ἐπὶ πλειοδοσίᾳ τοῖς μετρητοῖς, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέλει διατεθῆ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν εἰρημένων ἔργων.

Ἄρθρ. 5. Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν τὸ ἐπαρχιακὸν συμβούλιον διὰ τὸ κοινωφελὲς τῶν ἐν τῷ λιμένι Ναυπλίας ἐκτελεσθησο-

μένων ἔργων, ἤθελε ψηφίσει διὰ πράξεώς του καὶ ἕτερον φόρον πρὸς ταχείαν τῶν ἔργων τούτων ἐκτέλεσιν, δύναται νὰ ἐγκριθῇ οὗτος διὰ Β. διατάγματος, προηγουμένης γνωμοδοτήσεως τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου.

Ἡ διάταξις αὕτη θέλει ἰσχύει καὶ δι' ὅλα τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ Κράτους, προκειμένου περὶ ἐπιβολῆς φόρων πρὸς ἐκτέλεσιν τοιούτων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν ὑδραυλικῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει ψηφισμάτων τῶν ἁρμοδίων δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμβουλίων καὶ εἰδικῶν προϋπολογισμῶν καὶ σχεδίων.

Ἄρθρ. 6. Ἡ εἰσπραξις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 φόρων θέλει διαρκέσει ἐπὶ πενταετίαν, ἐὰν δὲ τὸ ἔργον δὲν ἀποπερατωθῇ διὰ τῶν εἰσπραχθησομένων φόρων ἐντὸς τῆς πενταετίας, θέλει παραταθῇ καὶ πέραν αὐτῆς διὰ Β. διατάγματος, προκαλουμένου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προέβη τελευταῖον ἡ Βουλὴ καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιρενίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας ὁμοίας τῇ ἀνωτέρω, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιρενίῳ τῆς Ἀργολίδος ἱπποφορβίου, ναὶ ἢ ὄχι;

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . . .	Σταῦρος Βλάχος	. . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . N	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .
Πέτρος Καιπάνης	. . . . N	Σωτήριος Στράτος	. . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. N	Φίλων Φίλωνος	. . . . . N
Δημήτριος Τσάκρης	. . . .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . .	Κωνσταντῖνος Γριβογεώργης	N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Γεώργ. Δ. Ταιγκουράκος	. N

Ἀναγνώστης Παπαθανασίου.	N	Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . N	Σ. Κοπανίτσας	. . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . N	Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . .	Α. Κορριωτάκης	. . . . .
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Γ. Γιατράκος	. . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας	. . . N	Λουκᾶς Στεράνου	. . . . N
Δημήτριος Ζώτος	. . . . .	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	.
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	. . . .	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	. .
Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .	Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	. . . .
Λύσανδρος Βελκέτης	. . . .	Β. Π. Δημητρακόπουλος	. N
Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . N	Ἀναγνώστ. Δεδόπουλος	. . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . . N	Α. Μαυροειδὴς	. . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	. . . .	Γ. Καφάλας	. . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N	Ἀναγνώστης Τσάκας	. . . N
Γεώργιος Λιαμάντης	. . . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	.
Ν. Δελένδας	. . . . . N	Κων. Ἰω. Κουρκουμέλης	. .
Δ. Γαβρᾶς	. . . . .	Παναγιώτης Παπατσώνης	. .
Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος	. . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. .	Ἰω. Προβιλέγιος	. . . . N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	. . .	Ἰω. Ταταράκης	. . . . .
Χαρίλαος Θεοχαράπουλος	. .	Σ. Βαρότσης	. . . . . N
Ἠλίας Παπαδᾶτος	. . . N	Χ. Σουμαρίπας	. . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος	N	Π. Δημητρακόπουλος	. . N
Γρηγόριος Κορριωτάκης	. .	Π. Χρυσοβέργης	. . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . N	Α. Παπαδημητριάδης	. . .
Α. Κοντόσταυλος	. . . . N	Δ. Κοκοτάκης	. . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης	. . N	Ἰω. Ἀμβροσιάδης	. . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . .	Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . . N
Πέτρος Δελιγιάννης	. . .	Γεωργ. Μαδεμοχωρίτης	. .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .	Γεώργιος Μπάνης	. . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	. .	Νικόλαος Πιεράκος	. . . N
Νικόλαος Μπούκουρας	. . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .
Π. Κολποδῖνος	. . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος	. . .
Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος	. . N	Π. Χριστόπουλος	. . . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	.	Π. Κανελλόπουλος	. . . .
Χρῆστος Ῥάγκος	. . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας	. . .
Ἐλευθέριος Κανελλόπουλος	.	Σπ. Πήλληκας	. . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . . N	Ν. Πανουργιᾶς	. . . . .
Νικόλαος Ματθαίου	. . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N

Εὐθ. Κεχαγιᾶς		Νικόλαος Μάζος	Ν
Σιδέρης Πράτσικας		Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Π. Πατρινὸς		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Χρ. Τσαλαμιδᾶς		Κυριάκος Πανηράπουλος	
Περικλῆς Καλάμογδάρτης	Ν	Δημήτρ. Στάϊκος	Ν
Νικόλαος Α. Κ. Ἀναργύρου		Α. Κιζάννης	Ν
Ν. Α. Μπότσαρης	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	Ν
Κ. Δαρειώτης		Δημήτρ. Μπουδούρης	
Ἰωάν. Σκαβέντσος	Ν	Σταμάτιος Γ. Δακάς	Ν
Γ. Νικολάου	Ν	Μ. Χουρμούζης	
Γεώργ. Βαΐτης	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	Ν
Μιχαὴλ Σολωμός	Ν	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Ἀν. Ρενουάρδος	Ν	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Στ. Δάρας		Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Ἰωάννης Σαγρέδος		Νικόλαος Δ. Μπουδούρης	
Παναγιώτης Ψαθᾶς	Ν	Α. Μάντσαρης	Ν

Παραδεχθείσης εἶτα δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένετο καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιαν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων 70, ἔχον οὕτως·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὸ δυνάμει τοῦ ΑΖ'. νόμου τῆς 28 Μαΐου 1846 εἰς τὸ ἐν Τίρυνθι γεωργικὸν σχολεῖον συγχωνευθὲν ἱπποφόρβιον ἀποσπᾶται τοῦ σχολείου, τούτου καὶ ἀπαρτίζει χωριστὸν κατάστημα ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Ἱπποφόρβιον κατὰ τὴν Ἀργολίδα» καὶ θέλει ἔχει ἰδίαν διεύθυνσιν.

Ἄρθρ. 2. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἀνωτέρω καταστήματος προσδιορίζονται αἱ γαῖαι τοῦ αὐτοῦ ἱπποφορβίου κατὰ τὰ ὁποῖα διαλαμβάνει ὅρια ὁ παρὰ τῆς Δης διευθύνσεως τοῦ μηχανικοῦ ἐπεξεργασθεὶς τοπογραφικὸς χάρτης, αἱ ἐπ' αὐτῶν οἰκοδομαὶ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐν τῷ ἱπποφορβίῳ κτήνη καὶ σκεύη καὶ λοιπὰ χρήσιμα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ εἴδη.

Ἄρθρ. 3. Τὸ προσωπικὸν τοῦ ἱπποφορβίου θέλει σύγκεισθαι ἀπὸ ἕνα ἔφορχον διευθυντήν, ἀπὸ ἕνα καταλυματίαν τάγματος

2ας τάξεως διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν ὑπηρεσίαν· ἀπὸ ἕνα ἱππιατρὸν τάγματος 1ης ἢ 2ας τάξεως διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς θεραπείας τῶν κτηνῶν· ἀπὸ ἕνα λοχίαν ἢ ἐπιλοχίαν ὡς ἀρχιγραφοφύλακα καὶ ἀπὸ ἕνα πεταλωτήν.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀναγκαῖοι ὑπηρέται τῶν ἱπποστασίων καὶ οἱ ἱπποφορβοὶ θέλουν λαμβάνεσθαι ἀπὸ τὴν μοῖραν τοῦ ἱππικοῦ, εἰς τὴν δυναμιν τῆς ὁποίας θέλουν λογίζεσθαι ὡς ὑπεράριθμοι.

Ἄρθρ. 5. Ἡ ἀνωτέρω διεύθυνσις τοῦ ἱπποφορβίου ἀνατίθεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν. Τὰ δὲ ἔσοδα καὶ ἔξοδα αὐτοῦ καταλογίζονται εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς καὶ ἀπολογισμοὺς τοῦ ἰδίου ὑπουργείου.

Ἄρθρ. 6. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπηρετῶν τῶν ἱπποστασίων ὡς καὶ ὁ τῶν ἱπποφορβῶν θέλει προσδιορίζεσθαι παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν, ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ διευθυντοῦ τοῦ καταστήματος. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν, ὑπαξιωματικῶν, στρατιωτῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν ἵππων τοῦ ἱπποφορβίου καταγίνονται κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἐν ἰσχύϊ οἰκονομικῶν κανονισμῶν τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 7. Τόσον τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 6 διαλαμβανόμενα, ὅσον καὶ τὰ λοιπὰ ἔξοδα καλλιεργείας, ἐπισκευῆς τῶν οἰκοδομῶν τοῦ ἱπποφορβίου, ἀνεγέρσεως νέων, ἀγορᾶς ζώων πρὸς βελτίωσιν τοῦ γένους καὶ αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ αὐτῶν θέλουν καταλογίζεσθαι εἰς βάρος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ ἱπποφορβίου.

Ἄρθρ. 8. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὴν διαχείρισιν τοῦ ἱπποφορβίου τὸ ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει συντάξει τὸν ἀπαιτούμενον κανονισμόν, σύμφωνον μὲ τὰς βάσεις τοῦ οἰκονομικοῦ κανονισμοῦ τοῦ στρατοῦ.

Ἄρθρ. 9. Τὰ εἰς τὸ 2 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου διαλαμβανόμενα, γαῖαι, κτήνη καὶ σκεύη, θέλουν παραδοθῆ εἰς τὸ Ἱπποφόρβιον, ἅμα ἐκδοθῆ ὁ παρὼν νόμος.

Τῆς διατάξεως ταύτης ἐξαιροῦνται διακόσια στρέμματα γαιῶν, τρία ζεύγη φοράδων καὶ ἓν ζεῦγος ἡμιόνων, τὰ ὁποῖα θέλουν παραχωρηθῆ εἰς τὸ γεωργικὸν σχολεῖον ὡς ἀναγκαῖα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Τελευταῖον ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας τὸν θάνατον τοῦ γραμματέως Α. Δόγτου καὶ συστήσας εἰς τοὺς Κ. βουλευτὰς νὰ παρευρεθῶσιν

εἰς τὴν κηδείαν αὐτοῦ, γενησομένην κατὰ τὴν 5 ὥραν, ὁρίσας δὲ ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἀγραφυλακῆς νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Α. Ν. Πετιμεζᾶς
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΗ΄.

Τῆς 26 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀναγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, ὅτι ἐξελέξαντο, ἐκτὸς τοῦ γ΄ καὶ ς΄, εἰσηγητὰς ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ ἐμπορικῶν μαιῶν νομοσχεδίου τοὺς Ἐμ. Ἀντίπαν, Α. Κιζάνην, Ἐμ. Τσοῦχλον, Χ. Σουμαρίπαν καὶ Γ. Μπάνην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ μαιευτικοῦ σχολείου τοὺς Μ. Σολωμὸν, Γ. Τσιγκουράκον, Ἀλ. Καλογερᾶν, Φ. Φίλωνος καὶ Γ. Μπάνην.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν ὑποβληθὲν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν νομοσχέδιον, καὶ εὑρίσκει τὴν πρόνοιαν ταύτην τῆς Βασ. Κυβερνήσεως ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαίαν.

Διὸ συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Χρ. Σουμαρίπας, Α. Κιζάνης,
Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος, Γ. Μπάνης.

Ὁ Εἰσηγητὴς Ἐμ. Ἀντίπας.»

Ἐπίσης προσελθὼν ὁ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν τροπολογοῦσαν τὸν ἤδη ὑποβεβλημένον προϋπολογισμὸν τῶν ἐξόδων αὐτῆς, ἔχει δ' ὡς ἑπεται·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Ἕνεκα τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς εἰς τὴν προεδρείαν τοῦ Σώματος, ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπὴ συνελθοῦσα καὶ συνενοηθεῖσα μετὰ τοῦ προέδρου περί τε τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας καὶ περὶ τῶν ἐλαττώσεων, αἵτινες δύνανται νὰ γίνωσιν ἄνευ βλάβης τινὸς, ἐπὶ τοῦ ἐπιβεβλημένου εἰς τὴν Βουλὴν συμ-

πληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ, συνέταξε καὶ ὑποβάλλει ἐγκλείστως εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Σώματος νέον πίνακα εἰς ὃν συμπεριλαμβάνονται αἱ ἀναγκαῖαι διὰ τὸ ὑπολειπόμενον χρονικὸν διάστημα τῶν ἐργασιῶν τῆς Βουλῆς δαπάναι.»

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ Ἐπιτροπὴ

Χρῆστος Ῥάγκος. Ἐμμ. Ἀντίπας. Ν. Βαρβαρῆγος.
Σ. Βαρότσης. Λουκᾶς Στέφανος. Ἠλίας Παπαδαῖος.

Συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀπὸ ἀ. Ἰουλίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1856.

Κεφ.	Ἀριθ.	Διασάφησις.	Ποσὰ κατ' ἄρθρον.	Ποσὰ κατὰ κεφάλ.	Παρατηρήσεις.
Α.	ἀ.	Δι' ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν . .	85000	85000	Διὰ τοῦ ὑπολειπομένου ποσοῦ τῶν δρ. 16,497 ἐκ τοῦ προλαβόντος προϋπολογισμοῦ θέλει ἐπαρκέσει τὸ ζητούμενον ἤδη διὰ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν 4 μηνῶν.
Β΄.	4	Διὰ μισθοδοσίαν τοῦ βοηθ. προσωπικοῦ .	2400		
	7	Διὰ μισθοδοσίαν κληπτήρων	2600	5000	
Δ΄.	1	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης	360		
	2	Προμήθεια τυπογράφου διὰ τὰ πρακτικὰ κλπ. . . .	1000	1360	
Ε΄.	1	Δι' ἐκτάκτους δαπάνας τοῦ Προέδρου.	2000		
	4	Δι' ἀπροσδοκήτους δαπάνας, ἤτοι ἀγορὰν σκευῶν καὶ ἐπίπλων, ἀγώγια ἁμαξῶν κλπ.	1500	3500	
		Ἐννενήκοντα τέσσαρες χιλιάκτακόσιαι ἑξήκοντα . . .		94860	

Εἰς τοὺς ἓν τινι τῶν προλαβουσῶν συνεδριάσεων ζητήσαντας μηνιαίαν ἄδειαν ἀπουσίας ἡ Βουλὴ ἀπεφήνατο νὰ τοῖς χορηγηθῇ, καθ' ὅσον ἐπανῆλθον πολλοὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἀπόντων αἱ δύνανται νὰ συμπληρωθῇ τὸ Σῶμα.

Προστεθὲν ὁ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ καταστήματος εἰσηγητὴς, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ μελετήσασα μετ' ἐπιστασίας τὸ περὶ μαιευτικοῦ σχολείου καθυποβληθὲν εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, καὶ εὑροῦσα τοὺς μὲν λόγους τῆς αἰτιολογικῆς ἐκθέσεως ἀποχρῶντας, τὸ δὲ προκείμενον νομοσχέδιον ἀναγκαῖον καὶ καλῶς ἔχον, συνιστᾷ αὐτὸ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς ἄνευ οὐδεμιᾶς τροπολογίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 26 Ἰουλίου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Φ. Φιλῶνος, Κ. Δ. Βλάμης.
Γ. Μπέντης, Ἐλ. Καλογερᾶς.

Ὁ Εἰσηγητὴς
Γ. Τσιγκουράκος.»

Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον· α) περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Μέγα, καὶ β) περὶ ἀποδόσεως εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς τῶν περισσευόντων σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων. Ἔχουσι δ' ὡς ἀκολούθως·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Ὁ ὑπολοχαγὸς τῆς 1. τετραρχίας τῆς Φάλαγγος Ἰω. Μέγας ἔπεσε μαχόμενος κατὰ ληστῶν κατὰ τὴν 12 λήγαντος μηνὸς, καθ' ἣν κατωρθώθη ἡ ἐντελὴς καταστροφὴ τεσσάρων ληστρικῶν συμμοριῶν, λυμαινομένων πρὸ διετίας τὴν χώραν τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας, ἐκδραμουσῶν δὲ ἐπανειλημμένως καὶ εἰς παρακειμένους νομοὺς καὶ συνισταμένων ἐξ εἴκοσι καὶ τριῶν ληστῶν.

Ἵνα κατορθωθῇ ν' ἀναγκασθῶσιν οἱ λῃσταὶ νὰ ὀχυρωθῶσιν εἰς τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐπολιορκήθησαν καὶ κατεστράφησαν, ἀπῃτεῖτο νὰ προηγηθῇ ἐπιμονὴ καὶ ἔρευνος καταδίωξις· εἰς τὴν καταδίωξιν ταύτην, ἀρξαμένην ἀπὸ τῆς 8 Ἰουλίου, ἔλαβεν οὐσιώδες μέρος ὁ ὑπολοχαγὸς Ἰωάν. Μέγας καὶ συνετέλεσεν οὐ σμικρὸν διὰ τῆς ἐπιμονῆς καὶ δραστηριότητός του.

Ἀφοῦ δ' οἱ λῃσταὶ ὀχυρωθέντες, ἀνθίσταντο κατὰ τῶν ἀποκλεισάντων αὐτοὺς πανταχόθεν, ὁ ὑπολοχαγὸς Μέγας, θεωρήσας ἀναγκαίαν τὴν παρουσίαν τοῦ μοιράρχου, διοικητοῦ τοῦ μεταβατικοῦ τῆς ἀνατολικῆς Ἑλλάδος Κυρίου Βακάλογλου, ἔσπευσε

νὰ εἰδοποιήσῃ αὐτὸν, ἐλθόντα μετὰ δυνάμεως πρὸς ἐπικουρίαν. Παρατεινομένης δὲ τῆς πολιορκίας, διετάχθη ὑπὸ τοῦ εἰρημένου μοιράρχου ἡ κατὰ τῶν λῃστῶν ἔφοδος, καὶ τότε ἐπέπεσε κατὰ τῶν λῃστῶν ὁ ὑπολοχαγὸς Μέγας, ὡς καὶ ἄλλοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται, κατορθώσαντες τὸν ἄρσεσον φρόνιμον θέκα ὀκτὼ λῃστῶν, ἐν οἷς οἱ λῃσταρχοὶ Α. Μπελούλιας, Χ. Καβέλης, Φουντούκης καὶ Ἰ. Ζαφείρης, τὴν ζωὴν ἔσβεσαν δὲ πέντε ἄλλων.

Κατὰ τὴν ἔφοδον ἔπεσεν ὁ εἰρημένος ὑπολοχαγὸς οὐχὶ ἄνευ ἐκδικήσεως, ἐγκατέλιπε δὲ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ οἰκογένειαν, συγκειμένην ἐκ τῆς συζύγου του, τριῶν ἀρρένων τέκνων καὶ τῶν ἐπιζώντων δύω γονέων του, ἀπροστάτευτον, πενομένην καὶ φόρτους καὶ ἄλλα συγγενικὰ βάρη.

Ἡ οἰκογένεια αὕτη ἔχει ἀληθῶς δικαίωμα πρὸς σύνταξιν κατὰ τὸν νόμον ΞΕ'. τῆς 19 Αὐγούστου 1852. Ἀλλὰ τὸ μὲν ἀναλογοῦν εἰς αὐτὴν ποσὸν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ εἰρημένου νόμου, εἶναι μικρὸν σχετικῶς πρὸς τὰς ἀνάγκας αὐτῆς, αἱ ὑπηρεσίαι δὲ τοῦ προστάτου αὐτῆς εἶσιν ἄξιαι τῆς ἰδίας προνοίας τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ ταῦτα ὑπ' ὄψιν ἔχοντες τὴν σπουδαιότητα καὶ τὸ ἐξαίρετον τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ φονευθέντος ὑπολοχαγοῦ Ἰω. Μέγα, νομίζομεν ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ μὴ ὑπαχθῇ ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ εἰς τὰς γενικὰς περὶ συντάξεων τῶν στρατιωτικῶν τῆς ξηρᾶς νομοθετικὰς διατάξεις, ἀλλὰ νὰ λφθῇ ἐξαιρετικὴ ὑπὲρ αὐτῆς πρόνοια, ἀνάλογος πρὸς τὰς ὑπηρεσίας, μαρτυρουῦσα καὶ τὴν ἰδίαν φροντίδα τῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν οὕτω προκινδυνευόντων ὑπὲρ τῆς δημοσίας τάξεως καὶ ἡσυχίας.

Ὅθεν συντάξαντες ὑποβάλλομεν εἰς ὑμᾶς, Κύριοι, νομοσχέδιον, διατάσσον τὴν χορηγίαν μηνιαίας συντάξεως ἐκ δραχμῶν διακοσίων, ἀριθ. 200, εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ εἰρημένου ὑπολοχαγοῦ.

Τὸ δεύτερον καὶ ἑπόμενα ἄρθρα τοῦ νομοσχεδίου περιέχουσι διατάξεις, πρὸς αἰτιολογίαν τῶν ὁποίων κρίνομεν περιττὸν νὰ ἐκτείνωμεν τὸν λόγον· περιοριζόμεθα δὲ μόνον νὰ συστήσωμεν εἰς ὑμᾶς τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου ταύτου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἰουλίου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ

Ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν Δ. Γ. ΒΟΥΓΑΡΗΣ. Ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ.»

Ο ΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν

Βουλὴν ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Στρατιωτικῶν ὑπουργῶν, καὶ ὑποστηριχθὴ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 29 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΣΜΟΛΕΝΣΚΗΣ, Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Εἰς τὴν Θεοφάνην, χήραν τοῦ κατὰ τὴν 12 ἰουλίου ε. ε. πεσόντος μαχομένου κατὰ τῶν λῃστῶν ὑπολοχαγοῦ τῆς 1ης τετραρχίας τῆς Φάλαγγος Ἰωάννου Μέγα, καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ Παναγιώτην ἐτῶν 16, Νικόλαον ἐτῶν 14 καὶ Γεώργιον ἐτῶν 12, χορηγεῖται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου σύνταξις μηνιαία ἐκ δραχμῶν διακοσίων, ἀριθ. 200.

Ἄρθρον 2. Ἡ σύνταξις θέλει χορηγεῖσθαι ἐν ὅσῳ ἡ χήρα μένει εἰς τὴν χηρείαν της, καὶ μέχρις οὗ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐνηλικιωθῶσι, συμπληρώσαντες τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρον 3. Ἐὰν ἡ χήρα ἀποβιώσῃ ἢ συνάψῃ δεύτερον γάμον, ἡ χορηγουμένη μηνιαία σύνταξις ἐλαττοῦται κατὰ δραχμὰς ἑξήκοντα πέντε. Ἐνηλικιωθέντος δὲ ἢ πρὸ τῆς ἐνηλικιότητος ἀποβιώσαντος ἑκάστου τῶν υἱῶν, ἐλαττοῦται ἡ σύνταξις ὡσαύτως κατὰ δραχμὰς τεσσαράκοντα πέντε.

Ἄρθρον 4. Ἐὰν διαταχθῇ ἵνα γένηται ἡ ἐκπαίδευσις τινος τῶν υἱῶν τούτων δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, τότε τὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὑπὲρ αὐτοῦ δαπανώμενα θέλουσι συμψηφίζεσθαι πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς συντάξεως προσδιορισθεῖσαν διὰ τοῦ ἀνωτέρω 3 ἄρθρου μερίδα αὐτοῦ. Ἂν ταῦτα δὲ ἦναι ὀλιγώτερα τῆς μερίδος ταύτης, τότε θέλει ἀποδίδοσθαι αὐτῷ τὸ διαφέρον.

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Στρατιωτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Ἡρὸς τὴν Βουλήν.

Κύριοι!

«Διὰ τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ ἀπὸ 13 Μαρτίου 1849 ΡΚϛ'. νόμου περὶ συστάσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἀφηρέθησαν ἀπὸ τὸν δῆμον Πειραιῶς πρὸς τοῖς δικαιώμασι τῶν προστίμων, τῶν διαβατηρίων καὶ τοῖς τούτων

ὁμοίοις καὶ τὰ σταθμικὰ καὶ μετρικὰ δικαιώματα, ἤτοι τὰ τέλη τὰ ἐκ τοῦ στατῆρος καὶ κοιλοῦ εἰσπραττόμενα, ἀποτελοῦντα τὸ κύριον σχεδὸν εἰσόδημα τοῦ δήμου ἐκείνου, καὶ παρεχωρήθησαν εἰς τὸ δημόσιον ὡς ἀποδεχθὲν τὴν δαπάνην τῆς συντηρήσεως τῆς διοικητικῆς ἀστυνομίας. Διὰ τῆς ἀφαιρέσεως δὲ ταύτης ἐστερήθη ὁ δῆμος ἑνὸς τῶν κυριωτέρων πόρων του, καὶ περιέπεσεν ἐντεῦθεν εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας, μὴ δυνάμενος νὰ θεραπεύσῃ τὰς πολυειδεῖς ἀνάγκας του, ἐπειδή, ὡς γνωστὸν, ἄλλο εἰσόδημα δὲν ἔχει ἤδη εἰμὴ τὸ ἐκ τῆς μισθώσεως τῶν δημοτικῶν παραπηγμάτων καὶ τῶν δύω τοῖς 0/0 ἀπὸ τῶν πρὸς ἐσωτερικὴν κατανάλωσιν εἰσκομιζομένων εἰς τὸν δῆμον ὠνίων.

Τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τοῦ Πειραιῶς ὡς καὶ ὁ δήμαρχος δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰρημένου νόμου ἐπικαλούμενοι κατ' ἐπανάληψιν τὴν σύμπραξιν τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ ν' ἀποδοθῶσιν εἰς τὸν δῆμον ὅλα τὰ ἀφαιρεθέντα ἀπὸ αὐτὸν εἰσοδήματα, ἢ τοὐλάχιστον τὰ ἐκ τοῦ κοιλοῦ καὶ στατῆρος, παρατηροῦντες, ὅτι ὁ δῆμος Πειραιῶς ἐκτὸς τῶν ὑποχρεωτικῶν αὐτοῦ δαπανῶν, εἶναι ἠναγκασμένος νὰ συντηρῇ σχολεῖον τῆς ἀνωτέρας ἐκπαιδεύσεως καὶ νὰ ἐξοδεύῃ ἐν γένει διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν ἑνδεκα χιλιάδας δραχμῶν κατ' ἔτος.

Ὅτι ὑπεβλήθη εἰς μεγάλας δαπάνας διὰ τὴν καθαριότητα καὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἔργων πρὸς καλλωπισμὸν τῆς πόλεως, καὶ ἔχει ἀνάγκην πολλῶν ἄλλων, διὰ νὰ διατηρῆται ἐν καλῇ καταστάσει καὶ ὡς πρέπει εἰς δῆμον, κείμενον πρὸ τῶν θυρῶν τῆς πρωτευούσης ὡς προπύλαιον, οὕτως εἰπεῖν, αὐτῆς καὶ δεχόμενον διὰ τοῦ λιμένος του κατὰ πρῶτον τὰς ἐπισκέψεις τόσων ξένων ἐρχομένων εἰς τὴν πρωτεύουσαν, καὶ ὅτι οἱ πόροι αὐτοῦ εἶναι δυσανάλογοι μὲ τὰς ἐνεστώσας αὐτοῦ χρείας, ὅλως δὲ ἀνεπαρκεῖς εἰς πραγματοποίησιν τῶν κατ' ἔτος γινομένων δημωφελῶν ἔργων, ὡς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη.

Ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου τούτου δὲν ἦτον ἄλλος, εἰμὴ νὰ καλυφθοῦν τὰ ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας, τὰ ὁποῖα ἡ Κυβέρνησις ἀνέλαβε, καὶ

Ἐπειδὴ τὰ παρὰ τοῦ δημοσίου εἰσπραττόμενα ἀστυνομικὰ δικαιώματα τοῦ δήμου Πειραιῶς εἶναι πολὺ ἀνώτερα τῶν ἐξόδων τῆς ὑπαστυνομίας, εἶναι δίκαιον ὅπως εἰς τὸ ἑξῆς ἀποδίδεται εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς κατ' ἔτος τὸ περίσσευμα, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ὑπάρχει ἐκ τῶν εἰσπραττομένων σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων, ἀφ' οὗ ἀφαιροῦνται ἐκ τῶν εἰρημένων σταθμικῶν δικαιωμάτων ὅλα τὰ ἐτήσια ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς·

Καθ' ἃς δ' ἔχει τὸ ὑπουργεῖον σημειώσεις τὰ μὲν ἐτήσια ἔσοδα ἐκ τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων συμπασοῦνται κατὰ μέσον ὅρον εἰς δραχ. 10,700 περίπου, τὰ δὲ τακτικὰ ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας εἰς δραχ. 4,470.

Ἡρὰς τῶν σκοπῶν ἐπομένως τούτων συνετάχθη τὸ παρουσιαζόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν σας, περιττὴν θεωρῶν πᾶσαν ἄλλην διασάφησιν ἐπ' αὐτοῦ μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας.

Ἀθήνησι, τὴν 26 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν
ΕΛΕΗ ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῆ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθῆναι, τῇ 26 Ἰουλίου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
Α Μ Α Α Ι Α

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

«Ψηφισθέντα διμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς, τὰ ὁποῖα εἰσπράττει τὸ δημόσιον δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 13 Μαρτίου 1849 ΡΚΣΤ΄. νόμου περὶ συστάσεως διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἀφοῦ ἀφαιρεθοῦν τὰ ἐτήσια ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, τὸ ὑπόλοιπον θέλει δίδεσθαι εἰς τὸ ἑξῆς κατ' ἔτος εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.»

Αἰτήσει πολλῶν βουλευτῶν, ἡ Βουλὴ προέβη ἀμέσως εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συντάξεως τῆς οἰκογενείας τοῦ κατὰ τῶν

ληστῶν πεσόντος Ἰω. Μέγα σήμερον ὑποβληθέντος νομοσχεδίου, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Παρνασσὸς ἐξέθηκεν, ὅτι δὲν ἔχει βεβαίως νὰ εἰπῆ τι ὑπὲρ ἑνὸς ἀντικειμένου, τὸ ὁποῖον μετὰ τοσαύτης προθυμίας ἀπεδέχθη ἡ Βουλὴ ἅπασα· ὁ τίτλος αὐτὸς τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ὁ εὐγλωττότερος καὶ δεινότερος ὑπερασπιστής του, διότι τίς ποτε ἐξ ἡμῶν θέλει δώσει ψῆφον μέλαιναν, προκειμένου περὶ συντάξεως τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφανῶν ἀνδρὸς, τοσοῦτον ἡρωϊκῶς πεσόντος διὰ τὴν τιμὴν τῆς Πατρίδος του; Ἕτερόν τι λοιπὸν περιστατικὸν προτίθεται νὰ ἐκθέσῃ, σχέσιν ἔχον πρὸς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον. Μετὰ τὴν κατὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς λαβοῦσαν χώραν ληστρικὴν ἐκείνην πρᾶξιν, ἐνθυμεῖται ἡ Βουλὴ ὅτι ἐγένετο συζήτησις περὶ αὐτῆς, καθ' ἣν πολλοὶ πολλὰ ἐξέφρασαν παράπονα κατὰ τῶν ἀρχῶν ἐκείνων, αἵτινες δὲν ἐκπληροῦσι τὸ καθῆκόν των καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταδίωξιν τῆς ληστείας, αὐτὸς δὲ τότε ἐζήτησε τὴν αὐστηρὰν καὶ παραδειγματικὴν τιμωρίαν ἐκείνων τῶν στρατιωτικῶν ἀρχῶν, αἵτινες ἀπύγγνωστον καὶ ἀξιόποινον ἔδειξαν διαγωγήν. Ὅτι δὲ πολλοὶ τῶν ἐπιφορτισμένων τὴν καταδίωξιν ἀξιωματικῶν ἔδειξαν πραγματικῶς τοιαύτην διαγωγὴν, ἐπικυροῦσιν αὐτὰ τὰ πράγματα, διότι πολλοὺς τοιούτους ἡ Κυβέρνησις ἔπαυσε τῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας. Ἐζήτησε δὲ τότε τὴν τιμωρίαν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος στρατιωτικῶν ἀρχῶν, εἰπὼν, ὅτι ἡ ὕπαρξις τῆς ληστείας μορφὴν προστρίβει ἀδιαλογήτων εἰς τε τὸ ἔθνος ὁλόκληρον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν στρατόν. Διὰ τῆς φράσεώς του δὲ ταύτης παρέστησε μίαν δυστυχῶς ἀληθειαν, ἐν γαρνοὺς χωρὶς ποτε νὰ ὑποθέσῃ ὅτι ἡ αὐθάδη αὐτὴ φράσις ἤθελε παρεξηγηθῆ τοσοῦτον ἀτυχῶς, ὅτι ἤθελεν ἐκληφθῆ ὡς ὕβρις κατὰ τοῦ στρατοῦ, ἀφ' οὗ μᾶλλον ἐπρὸ τοῦ στρατοῦ ἔθεσε τὸ ἔθνος ὁλόκληρον. Τίς δὲ ποτε ἠδύνατο νὰ φαντασθῆ, ὅτι ἐκ τοῦ περιβόλου τούτου ἦτον δυνατὸν ν' ἀκουσθῆ τοιαύτη κατὰ τοῦ ἔθνους ὕβρις, ἢ ἕτερόν τινα τῇ φράσιν ἐκείνην; δὲν εἶχε βεβαίως σκοπὸν νὰ προσβάλῃ τὸν στρατὸν, τὸν ὁποῖον Ἕλληνες συγκροτοῦσιν, ἀλλ' ἐκείνους μόνον τοὺς ἀξιώματικούς, ἕνεκα τῆς διαγωγῆς τῶν ὁποίων ἡ ληστεία κατέστρεφε καὶ ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς τὴν Πατρίδα ἡμῶν, δίδουσα ὅλην ἄφθονον ὕβρεων καὶ συκοφαντιῶν κατὰ τοῦ ἔθνους, καὶ τὴν ἰδέαν του ἐκείνην ἦλθε νὰ ὑποστηρίξῃ ἡ τελευταία ἡρωϊκὴ τῷ ὄντι πρᾶξις τοῦ ἀτυχοῦς φίλου του Μέγα, καὶ ὅλων τῶν ἄλλων ΚΚ. ἀξιωματικῶν, εἰς οὓς ὀφείλεται ἡ ἐντελὴς σχεδὸν τῆς ληστείας καταστροφὴ, καὶ οἵτινες συναισθανθέντες

τὸ στρατιωτικὸν αὐτῶν καθῆκον, ὤμοσαν ν' ἀποθάνωσι σώζοντες τὴν τιμὴν των καὶ τὴν τιμὴν πρὸ πάντων τῆς συκοφαντουμένης Πατρίδος των. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἰδία του ἐκείνη γενικευθεῖσα παρ' ἐλπίδα παρεμορφώθη ἐντελῶς καὶ κατ' οὐσίαν εἰς βαθμὸν τοιοῦτον, ὥστε καὶ ν' ἀντικρουσθῇ διὰ τῆς δημοσιότητος ὑπ' ἀξιωματικῶν, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον, ἐπανερχόμενος σήμερον εἰς αὐτὴν, νὰ δώσῃ τὴν ἀνήκουσαν διασάφησιν, διότι βεβαίως ἀντιπρόσωπος ὢν αὐτὸς τοῦ ἔθνους, δὲν ἤθελε ποτὲ τολμήσει νὰ προσβάλῃ τὸν στρατὸν τῆς Πατρίδος του, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἡ Βουλὴ ὁμολογουμένως ἔδειξε τὰ εὐγενέστερα πάντοτε αἰσθήματα, καὶ παρεδέχθη μετὰ τοσαύτης γενναιότητος πᾶσαν δαπάνην καὶ πᾶν ὅ,τι ἀπέβλεπε τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν του.

Τῆς δὲ Βουλῆς ἐπιδοκιμασάσης τὰ λεχθέντα, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν ψηφολεκτῶν Σπ. Κοπανίτσα καὶ Καλ. Τσουκαλᾶ μυστικὴ ψηφοφορία κατὰ τὰ διαγεγραμμένα, ἐξ ἧς συνήχθη ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου παμψηφεὶ διὰ ψήφων 77.

Ἀναγνωσθέντα εἶτα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3 καὶ 4 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Ἐπαναληφθείσης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς αὐτῆς ψηφοφορίας ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη καὶ πάλιν ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον ἐπίσης παμψηφεὶ διὰ ψήφων 73· ἔχει δ' οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τὴν Θεοφάνην, χήραν τοῦ κατὰ τὴν 12 Ἰουλίου ε. ε. πεσόντος μαχομένου κατὰ τῶν λῃστῶν ὑπολοχαγοῦ τῆς 1ης τετραρχίας τῆς Φάλαγγος Ἰωάννου Μέγα, καὶ τοὺς τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ Παναγιώτην ἐτῶν 16, Νικόλαον ἐτῶν 14 καὶ Γεώργιον ἐτῶν 12, χορηγεῖται ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου σύνταξις μηνιαία ἐκ δραχμῶν διακοσίων, ἀριθ. 200.

Ἄρθρ. 2. Ἡ σύνταξις θέλει χορηγεῖσθαι ἐν ὅσῳ ἡ χήρα μένει εἰς τὴν χηρείαν της, καὶ μέχρις οὗ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐνηλικιωθῶσι, συμπληρώσαντες τὸ 21 ἔτος τῆς ἡλικίας των.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν ἡ χήρα ἀποβιώσῃ ἢ συνάψῃ δεύτερον γάμον, ἡ χορηγουμένη μηνιαία σύνταξις ἐλαττοῦται κατὰ δραχμὰς ἑξήκοντα πέντε. Ἐνηλικιωθέντος δὲ ἢ πρὸ τῆς ἐνηλικιότητος

ἀποβιώσαντος ἑκάστου τῶν υἱῶν ἐλαττοῦται ἡ σύνταξις ὡσαύτως κατὰ δραχμὰς τεσσαράκοντα πέντε.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν διαταχθῇ ἵνα γένηται ἡ ἐκπαίδευσίς τινος τῶν υἱῶν τούτων δαπάνῃ τοῦ δημοσίου, τότε τὰ ὑπὸ τοῦ δημοσίου ὑπὲρ αὐτοῦ δαπανώμενα θέλουσι συμψηφίζεσθαι πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ ὅλου τῆς συντάξεως προσδιορισθεῖσαν διὰ τοῦ ἀνωτέρου 3 ἄρθρου μερίδα αὐτοῦ. Ἂν ταῦτα δὲ ἦναι ὀλιγώτερα τῆς μερίδος ταύτης, τότε θέλει ἀποδίδοσθαι αὐτῷ τὸ διαφέρον.

Οἱ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, Στρατιωτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ὑπουργοὶ θέλουσι δημοσιεύσει καὶ ἐκτελέσει τὸν παρόντα νόμον.»

Ἐζήτησέ τις ἐπομένως νὰ προβῇ ἡ Βουλὴ εἰς τὴν τοῦ προϋπολογισμοῦ αὐτῆς συζήτησιν, διότι προκειμένου ν' ἀναχωρήσωσι πολλοὶ τῶν ΚΚ. βουλευτῶν, πιθανὸν νὰ καταστῇ ἐπί τινα χρόνον ἀδύνατος ἡ τοῦ Σώματος συγκρότησις, καὶ οὕτω νὰ μὴ ἐπιψηφισθῇ ὁ προϋπολογισμός, ἐν ᾧ λήγοντος ἤδη τοῦ μηνὸς ἐπίκειται ἡ πληρωμὴ τῶν βουλευτικῶν ἀποζημιώσεων καὶ ἄλλων τοῦ Σώματος δαπανῶν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐπειδὴ ὁ πρὸ πολλοῦ ὑποβληθεὶς συμπληρωτικὸς προϋπολογισμὸς ὑπέστη τροπολογίαν τινα, κατὰ τὴν σήμερον ἀναγνωσθεῖσαν ἔκθεσιν τῆς λογιστικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐπομένως ἔχουσιν ἀνάγκην οἱ βουλευταὶ νὰ λάβωσι γνῶσιν τῶν γενομένων μεταβολῶν καὶ τῶν αἰτιῶν, αἵτινες ἐπροκάλεσαν αὐτάς, θεωρεῖ ἀναγκαῖον ν' ἀναβληθῇ ἡ συζήτησις διὰ μίαν τοὐλάχιστον ἡμέραν.

Ἀντιπαρατήρησεν ἄλλος, ὅτι ὁ προϋπολογισμὸς ὑπεβλήθη πρὸ πολλοῦ, καὶ πάντες ἡμεῖς ἐλάβομεν γνῶσιν αὐτοῦ, ἤδη δὲ ἐλαττώσεις τινες ἐγένοντο, αἵτινες θέλουσι γενῇ γνωσταὶ κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ἐπομένως οὐδεμίαν βλέπει ἀνάγκην ἀναβολῆς, ἥτις πιθανὸν νὰ ἦτο ἀναγκαία, ἐὰν ἐπήρχετο αὔξησις εἰς τὰς προϋπολογισθείσας δαπάνας. Θεωρεῖ δὲ τοσοῦτον μᾶλλον ἀναγκαῖον νὰ προβῶμεν σήμερον εἰς τὴν συζήτησιν, καθ' ὅσον πρό τινων ἡμερῶν ἐγράφησαν πολλὰ ἐν τινι ἐφημερίδι περὶ καταχρήσεων λαβουσῶν ὅθεν χώραν εἰς τὰς δαπάνας τοῦ Σώματος, προεδρεύοντος τοῦ ἀξιοτίμου Κ. Α. Κουμουνδούρου, νῦν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, τὰ ὁποῖα μετ' ἀγανακτήσεως ἀποκρούει ὡς αὐτόχρημα ψεῦδος καὶ συκοφαντία, καὶ θέλει ὥστε διὰ τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ νὰ ἐκτεθῶσιν, εἰ δυνατόν, αἱ τοιαῦται βλάσφημοι ἰδέαι, διὰ νὰ καταδειχθῇ ἡ ἀλήθεια καὶ ὁ κύριος τῶν γραφέντων σκοπός, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ διαχείρησις τῶν δαπανῶν τοῦ Σώματος εἶναι ἐμπεπιστευμένη εἰς

τὸν Κ. Λεβέρωφ, πλήρη παρέχοντα ἐμπιστοσύνην διὰ πολλῷ μεγαλειτέρων ποσοτήτων τὴν διαχείρισιν.

Μηδενὸς δ' ἀντιπρούσαντος τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας, ἀλλὰ θεωρηθέντος ἀναγκαίου νὰ ἐπιληφθῇ ἡ Βουλὴ πρῶτον τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου, καὶ μετὰ ταῦτα τῆς τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ἐκείνου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Δανηλόπουλον καὶ Ἐμ. Ἀντίπαν, ἐξ ἧς συνεχύθη κατὰ τὸ ὄφος προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν πλειψηφεῖ διὰ ψήφων 77.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν.

Ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγροφυλακῆς, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N
Λουκᾶς Λόντος	Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Βασίλειος Νάνης . . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Σταμάτ. Μήτσης . . . N
Νικόλαος Π. Καλφης . . . N	Δ. Ζῶτος . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Γ. Γιαλδάσης . . . . .
Δημήτριος Τσάκρης	Ν. Γρανίτσας . . . . .
Γεώργιος Τσόκρης . . . N	Λύσανδρος Βελαέτης . . .
Νικόλαος Ἰατρός	Στέφ. Στεφανόπουλος . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . N	Σόλων Κριστενίτης . . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Σταῦρος Βλάχος	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ν. Δελένδας . . . . . N
Σωτήριος Στράτος	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . N
Φίλων Φίλωνας . . . . . N	Θ. Α. Ζαΐμης . . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . N	Χ. Θεοχαρόπουλος . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Ἠλ. Παπαδάκης . . . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀγαγνώστης Παπαθανασίου. N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Α. Κοντόσταυλος . . . . N

Βελισ. Νικολαΐδης . . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . N
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώρ. Μπάνης . . . . . N
Κωνστ. Ἀσημακόπουλος . .	Νικόλαος Ἱεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . N
Π. Καλλιόδιγας . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Παναπριωτόπουλος . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . .
Μ. Τριανταφυλλόπουλος . .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ράγκος	Ν. Μοσχούλας . . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N	Σπ. Πηλλήκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Νάκος Πανουργιᾶς . . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Σιδ. Πράτσικας . . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Π. Πατρινός . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἀρυκᾶς Στεφάνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . .	Ν. Α. Μπότσης . . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ρεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . N
Α. Μαυροειδῆς . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ἀν. Ρενιέρδος . . . . . N
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N	Στ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .	Παναγ. Ψάθης . . . . . N
Παναγ. Παπατσώνης . . .	Νικόλαος Νάζος . . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Ἀναγ. Παπατσώρης . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . N	Κ. Πρωτόπουλος . . . .
Σ. Βαράτσης . . . . . N	Δημήτριος Σπάϊκος . . . N
Κ. Σουμαρίπας	Α. Κιζάντ . . . . . N
Π. Δημητρακόπουλος . . .	Παντολ. Κουντουριώτης . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . N
Δ. Παπαδημητριάδης . . .	Σταμάτιος Γ. Δρακός . . . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . .

Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . Ν
Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . .	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου μετὰ τῆς γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐζήτησέ τις νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «διορισμός» καὶ ἡ λέξις «καὶ ἡ παῦσις», διότι οὔτε ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, οὔτε ἐν τῇ ἐκθέσει φαίνεται ποῖος θέλει παύει ἐν ἀνάγκῃ τοὺς ἀγροφύλακας.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν θέσιν τοῦ δημάρχου ἐκλέγονται ἀπὸ τὸ δημοτ. συμβούλιον καὶ τοὺς μᾶλλον φορολογουμένους, ὁ δὲ Βασιλεὺς διορίζει μεταξὺ αὐτῶν τὸν δήμαρχον. Παύεται ὅμως ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ ἄνευ προτάσεως τοῦ δημαιρεσιακοῦ συμβουλίου. Οὕτω λοιπὸν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὸν διορισμὸν τῶν ἀγροφυλάκων θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν γνώμην τῶν ἰδιοκτητῶν, οὐχὶ ὅμως καὶ ὅταν πρόκειται νὰ παυθῶσιν ἕνεκα τῆς κακῆς των διαγωγῆς. Ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ἐκτιμῶσα αὐτά, δύναται ἀπ' εὐθείας νὰ ἐνεργῇ τὴν παῦσιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὴν ἀνάγκην τῆς προτάσεως τῶν ἰδιοκτητῶν.

Ἀντιπαρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὰ περὶ ἀγροφυλάκων ὑπάρχουσι πρὸ πολλοῦ κανονισμένα, καὶ ἑπομένως ἄνευ ἀνάγκης τινος δὲν ἤθελε βέβαια προέλθῃ ἡ Κυβέρνησις εἰς τὴν σύνταξιν νέου περὶ τοῦ ἀντικειμένου νόμου. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἐπικρατοῦν μέχρι τοῦδε σύστημα ἐθεωρήθη ἐλαττωματικόν, καθ' ὅσον εἶχε παραγνωρισθῇ ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ διορισμοῦ τῶν ἀγροφυλάκων, ἡ Κυβέρνησις καλῶς ποιοῦσα ἦλθε διὰ τοῦ παρόντος νομοσχεδίου πρὸς διόρθωσιν τοῦ κακοῦ. Ἀλλ' ὁ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου θέλει ματαιωθῇ, ἐὰν ἀφήσωμεν εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἀπόλυτον τὸ δικαίωμα τῆς παύσεως, διότι οὕτω θέλουν διορίζεσθαι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους θέλει ἡ διοικητικὴ ἀρχή, ἤτις θέλει ἔχει καὶ τὸ δικαίωμα τῆς παύσεως, καὶ ἑπομένως ἀντὶ νὰ δώσωμεν πλειότερα δικαιώματα εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας, καταστρέφομεν καὶ αὐτὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς. Προκειμένου λοιπὸν περὶ διορισμοῦ καὶ παύσεως ἀγροφυλάκων, θεωρεῖ ἄφευκτον εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιστάσεις τὴν γνωμοδότησιν τῶν ἰδιοκτητῶν, οἵτινες ἔχουσιν ἄμεσον συμφέρον διὰ τὴν καλὴν αὐτῶν διαγωγὴν καὶ διὰ τοῦτο ὑποστηρίζει τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Κορινθίας.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι θεωρεῖ περιττὴν τὴν προσθήκην, διότι ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ παῦσις γενῇ ἐναντίον τῆς θελήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν, ἡ ἀντικατάστασις τῶν παυθέντων θέλει πάλιν γίνει κατὰ γνωμοδότησίν των, καὶ τότε δύνανται νὰ προτείνωσι τοὺς ἰδίους, παυθέντας κατ' αὐθαίρετον τῆς διοικ. ἀρχῆς θέλησιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι κύριος τοῦ νομοσχεδίου σκοπὸς ἦτον ν' ἀναθέσῃ εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων ἐκείνων, ἅτινα θέλουν ἐπιτηρεῖ τὰ κτήματά των, διότι αὐτοὶ εἰσὶν οἱ κατάλληλοι νὰ φωτίσωσι τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν εἰς ἐπιτυχῆ διορισμὸν τοῦ καταλλήλου προσωπικοῦ. Τοῦ σκοποῦ τούτου ἐκπληρουμένου διὰ τῆς διατάξεως τοῦ νομοσχεδίου, ἡ παῦσις θέλει προκαλεσθῇ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους ἰδιοκτήτας, ἡ δὲ διοικητικὴ ἀρχὴ λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὰ παράπονα τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ἐκτιμῶσα αὐτὰ, ὀφείλει νὰ παύῃ τοὺς ἀγροφύλακας ἐκείνους, καθ' ὧν ἐγένοντο τὰ παράπονα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη τῆς τῶν ἰδιοκτητῶν προτάσεως.

Μετά τινα δὲ μικρὸν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου περιστραφεῖσαν συζήτησιν, ἐπρότεινέ τις ν' ἀναβληθῇ ἡ ἐπὶ τῆς προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Κορινθίας ἀπόφασις τοῦ Σώματος, καταλληλοτέρας οὔσης εἰς τὸ ἄρθρον 2.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ παραδεχθεῖσα τὴν ἀνωτέρω γνώμην τοῦ βουλευτοῦ Ἠλείας, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 δι' ἀναστάσεως μετὰ τῆς προσθήκης τῆς ἐπιτροπῆς, μεθ' ἧς καὶ ὁ ὑπουργὸς συνεφώνησεν· ἔχει δὲ τὸ ἄρθρον οὕτως·

«Ἄρθρον 1. Ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων ἐνεργεῖται κατὰ πρότασιν τῶν ἀρμοδίων ἰδιοκτητῶν, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένων παρὰ τῶν δημάρχων ἢ τῶν εἰδικῶν παρέδρων κατὰ τὰς ὡρισμένας ἢ τὰς ὁριοθησομένας κτηματικὰς περιφερείας ἢ θέσεις.

Ὡς πρὸς τὰ ἐθνικὰ κτήματα τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως ταύτης ἔχουσιν οἱ καλλιεργοῦντες καὶ κατέχοντες αὐτά.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 2 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης οὕτως·

«Εἰς τὴν τρίτην γραμμὴν τοῦ 2 ἄρθρου ν' ἀντικατασταθῇ ἡ λέξις *δημοτικῆς* ἀντὶ *διοικητικῆς*.

Εἰς τὴν τετάρτην γραμμὴν μετὰ τὴν λέξιν *πλειοψηφίαν* νὰ προστεθῇ· *τῶν παρόντων*, ἡ ἐκλογὴ τῶν ὁποίων καὶ ἡ παρ' αὐτῶν προσδιορισθεῖσα μισθοδοσία θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικὴ καὶ διὰ τοὺς ἀπόντας.»

Ἡ πλειονοψηφία τῆς εἰσηγητικῆς ἐπιτροπῆς ἀντὶ τῆς λέξεως

τῶν παρόντων, ὑποστηριζομένης παρὰ τῶν δύω μελῶν της, γνωμοδοτεῖ νὰ προσδιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν παρόντων τοὐλάχιστον εἰς τὸ ἓν τρίτον τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ καλλιεργητῶν, ἀλλ' ἡ μειονοψηφία, καὶ τοι εὑρίσκουσα ὀρθὴν τὴν διάταξιν ταύτην, ἐπιμένει εἰς τὴν ἰδέαν της διὰ τὸ εὐκολώτερον τῆς ἐκτελέσεως.

Εἰς τὴν προτελευταίαν γραμμὴν τοῦ ἰδίου ἄρθρου νὰ προστεθῇ μετὰ τὰς λέξεις «καὶ τὸ παραδίδουν διὰ τοῦ δημάρχου εἰς τὸν ἔπαρχον κτλ.»

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου τούτου νὰ μεταβληθῇ οὕτως·

«Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῇ τ' ἀποφασισθέντα τότε μόνον, ὅτε ὑπάρχουν λόγοι ἰσχυροὶ εἴτε πρὸς τὴν κακὴν διαγωγὴν τοῦ διορισθέντος, εἴτε ὡς πρὸς τὸ ἀνεπαρκὲς ἢ παρὰ τὴν συνήθειαν ἐλάττωσιν τῆς χορηγουμένης μισθοδοσίας, εἴτε ὡς πρὸς τὸ πλημμελὲς ἐν γένει τῆς συγκαλέσεως τῶν ἰδιοκτητῶν κτλ. ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς.»

Ὑπεβλήθη τις τὴν ἑπομένην ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν·

«Ἄρθρον 2. Οἱ κτηματίαι ἢ οἱ καλλιεργοῦντες, ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι καὶ ἐπιστάται αὐτῶν ἑκάστης κτηματικῆς περιφερείας συγκαλοῦνται παρὰ τῶν ἁρμοδίων δημάρχων ἢ τῶν εἰδικῶν παρέδρων διὰ προγράμματος, ἀναγνωσθέντος ἐπ' ἐκκλησίας καὶ τοιχοκολληθέντος εἰς ὅλα τὰ χωρία τοῦ δήμου, καὶ συνέρχονται εἰς ῥητὴν προθεσμίαν, προσδιωρισμένην προηγουμένως παρὰ τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν συνελθόντων τότε δύναται νὰ θεωρηθῇ πλήρης, ὅταν ἀπαρτισθῇ ἐξ ἑνὸς πλέον τοῦ ἡμίσεως, καὶ ἐκλέγουν κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων τὰ κατάλληλα πρόσωπα διὰ τὴν θέσιν ἀγροφύλακος, ἀποφασίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας των ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας τῶν ἀγροφυλάκων, ὡς καὶ τῶν ληφθησομένων ἐγγυήσεων, καὶ ἀφ' οὗ συντάξωσι τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον, ὑπογράφουν αὐτὸ οἱ ἀγροφύλακες καὶ οἱ ἰδιοκτῆται, καὶ τὸ παραδίδουν εἰς τὸν ἁρμόδιον δήμαρχον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων.»

Ἀναπτύσσων δὲ ὁ εἰσηγητὴς τὰς προτεινομένας ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμας, παρετήρησεν, ὅτι ἀντὶ τῆς διοικητικῆς προτιμᾶται ἡ δημοτικὴ ἐξουσία, καθ' ὅσον εἰς πλείονα οὖσα μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν συναφειαν, γνωρίζει κάλλιον τὰς περιστάσεις καὶ ἀνάγκας αὐτῶν καὶ δύναται ἐπιτυχέστερον νὰ φροντίσῃ περὶ τῶν συμφερόντων των. Ἐπίσης δὲ ἡ μειονοψηφία τῆς ἐπιτροπῆς, τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεμερίσθη καὶ αὐτὸς, προ-

τείνει νὰ προστεθῇ ἡ περίοδος «τῶν παρόντων, ἢ ἐκλογὴ τῶν ὁποίων κτλ.» διότι εἶναι δυσκατόρθωτος, διὰ νὰ μὴν εἴπῃ ἀδύνατος, ἡ συγκάλεσις τοῦ ἑνὸς τρίτου τῶν ἰδιοκτητῶν, ὡς ἀξιοῖ τοῦτο ἡ πλειονοψηφία, καθ' ὅσον ὑπάρχουσι κοινότητες μέγαν ἀριθμὸν ἔχουσαι ἰδιοκτημόνων, καὶ, ἐνισχύεται, δὲν εἶναι εὔκολον νὰ συγκαλῶνται τὸ 1|3 αὐτῶν. Προσετέθησαν δὲ μετὰ τὰς λέξεις *καὶ τὸ παραδίδουν* αἱ λέξεις *διὰ τοῦ δημάρχου*, διότι εἶναι ἐπίπονον εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας νὰ μεταβαίνωσιν ἐκ μακρῶν ἀποστάσεων εἰς τὴν πρωτεύουσαν τῆς ἐπαρχίας ἵνα παραδίδωσι τὸ πρωτόκολλον εἰς τὸν ἔπαρχον. Τέλος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐπὶ τοῦ 6'. ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς, παρατηρεῖ, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀφαιρεθῇ ἀπὸ τὴν δημοτικὴν ἐξουσίαν τὸ κεκτημένον δικαίωμα τοῦ νὰ τροποποιῇ αὐτὴ τὰ ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀποφασισθέντα· ἂν δὲ, ὡς διϊσχυρίζονταί τινες, οἱ δήμαρχοι ἐνεργῶσιν ἐνίοτε καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν ἄλλων λόγων, ἡ ὑπόνοια αὕτη δὲν ἀρκεῖ ἵνα τοὺς ἀφαιρέσωμεν τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποφαίνεσθαι ἐπὶ τῶν συμφερόντων τῶν ἰδίων συνδημοτῶν. Καὶ ὅμως ἡ ἐπιτροπὴ παραδεχομένη καὶ οὕτω τὴν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ἀναφερομένην διοικητικὴν ἀρχὴν, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ θέσῃ περιορισμούς τινας εἰς τὸ χορηγούμενον αὐτῇ δικαίωμα, καὶ εἰσὶν οὗτοι οἱ ἐν τῷ τέλει τῆς ἐκθέσεως σημειούμενοι.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι μέλος ὢν καὶ αὐτὸς τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχει, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν συγκάλεσιν τῶν ἰδιοκτητῶν, διάφορον τῆς τοῦ προαγορεύσαντος γνώμην, ὡς ἀποκλεισθείς τὴν περὶ τούτου ἰδέαν τῆς πλειονοψηφίας. Εἶναι ἀναντιῤῥήτων ὅτι αἱ πολυμελεῖς συνελεύσεις, διὰ νὰ ἐργασθῶσι νομίμως, πρέπει νὰ ἔχωσιν ἀριθμόν τινα ὡρισμένον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου νὰ ἐνεργῶσι. Καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου λοιπὸν ἢ πρέπει νὰ θέσωμεν ὡς ὅρον τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς, ἢ ἂν τοῦτο ἦναι δύσκολον, νὰ παραδεχθῶμεν τοὐλάχιστον τὸ 1|3 τῶν ἰδιοκτητῶν, καθ' ὅσον μάλιστα δὲν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ποῖοι θέλουσι διευθύνει τὰς συνελεύσεις, ἵνα βεβαιώσιν ὅτι συνῆλθον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου. Διὸ τροποποιῶν τὸ ἄρθρον, προτείνει εἰς μὲν τὰς πρωτευούσας τῶν δήμων νὰ ἐπιφορτισθῶσιν οἱ δήμαρχοι ἢ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν, εἰς δὲ τὰ χωρία οἱ εἰδικοὶ πάρεδροι νὰ διευθύνωσι τὰς συνελεύσεις τῶν ἰδιοκτητῶν, αὗται δὲ ν' ἀπαρτίζωνται τοὐλάχιστον ἀπὸ τὸ 1|3 τοῦ ὅλου, διότι ἄλλως θέλουν συνέρχεσθαι πολλάκις ὀλίγοι ἰδιοκτῆται καὶ ἀποφασίζει ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ τῶν συμφερόντων τοῦ πλείστου μέρους.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι τὸ νὰ γίνηται ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν ἰδιοκτητῶν δὲν εἶναι πάντοτε ἀσφαλές, διότι, ἂν εἰς περιφέρειάν τινα εἰς μεγαλοκτήμων ἔχῃ 3,000 στρέμματων, εἴκοσι δὲ ἄλλοι 500 στρέμματα, ἐν περιπτώσει διαφωνίας ἀναμφιβόλως θέλει μειοψηφήσει ὁ μεγαλοκτήμων καὶ ἡ ἐκ τῆς ἀποφάσεως ζημία θέλει βαρύνει αὐτόν. Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν περιπτώσει προτείνει νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα ὁ μεγαλοκτήμων νὰ διορίζῃ ἰδίους διὰ τὰ ἀμπελοκτήματα ἀγροφύλακας, οἱ δὲ ἀγροφύλακες οὗτοι νὰ ἔχωσι τὰ αὐτὰ ἀπέναντι τοῦ δικαστηρίου δικαιώματα, τὰ ὁποῖα θέλουσιν ἔχει καὶ οἱ παρὰ τῆς ὁλομέλειας ἐκλεχθησόμενοι.

Ὑποστηρίξαντος δὲ καὶ ἄλλου τὴν πρότασιν διὰ τῶν αὐτῶν σχεδὸν λόγων, καὶ εἰπόντος, ὅτι τοιούτους ἀγροφύλακας προτείνει νὰ διορίζωσιν, ἐὰν θέλουν, καὶ οἱ μεγάλοι καὶ οἱ μικροὶ κτηματίαι· ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἐκ τοῦ ἐπισφαλοῦς τούτου μέτρου θέλει προκύψει σμῆνος ἀγροφυλάκων, διότι πολλοὶ ἰδιοκτῆται θέλουν ζητήσει νὰ διορίσωσιν ἰδίους ἀγροφύλακας, τοῦτο δὲ ἀντίκειται πρὸς πᾶσαν ἰσότητα, καθ' ὅσον εἷς ἰδιοκτήτης θέλει παρουσιάζεσθαι ἔχων μόνος τὸ ἴσον δικαίωμα, τὸ ὁποῖον ὁλόκληρος ἔχει κοινότης. Ἀφ' οὗ δὲ οἱ μικροὶ κτηματίαι εἰς ἀντικείμενα πολὺ ὑψηλότερα ἔχουσι τὸ αὐτὸ μὲ τοὺς μεγαλοκτήμονας δικαίωμα ψήφου, δὲν πρέπει νὰ παρεισδύσῃ ἐνταῦθα ἡ ἀνωτέρω προτεινομένη τιμαριωτικὴ διάκρισις. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, δὲν παραδέχεται καὶ αὐτὸς ἰδέαν τινὰ παρεμπεσοῦσαν, ὅτι αἱ καταθέσεις τῶν ἀγροφυλάκων θέλουσιν εἶσθαι ὑποχρεωτικαὶ εἰς τὴν δικαστικὴν ἐξουσίαν, καθ' ὅσον δὲν ἐξάγεται τοῦτο ἐκ τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἡ συνείδησις τοῦ δικαστοῦ ποτὲ δὲν δεσμεύεται. Συμπεραίνει λοιπὸν ὅτι πᾶς ἰδιοκτήτης δύναται νὰ διορίσῃ, ἂν θέλῃ, φύλακας ἐπὶ τῶν κτημάτων του, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἀγροφύλακας ἔχοντας ἀναγνωρισμένα δικαιώματα.

Προσέθηκεν ἄλλος, ὅτι ὁ φύλαξ τοσοῦτον διαφέρει τοῦ ἀγροφύλακος, ὅσον ὁ ἁπλοῦς ὑπηρέτης ἀπὸ τὸν στρατιώτην ἢ χωροφύλακα, καὶ διὰ τῆς ἀνωτέρω προτάσεως οὐδὲν ἄλλο ζητοῦσι τινὲς ἢ νὰ ἔχωσιν ἰδίους στρατιώτας καὶ χωροφύλακας. Δὲν πρέπει δὲ νὰ τοὺς στοῇ ἡ ἰδέα ὅτι οἱ μεγαλοκτήμονες θέλουν μειονοψηφεῖ ἀπέναντι τῶν μικρῶν κτηματιῶν, ἐπειδὴ τὸ αὐτὸ θέλει πρόκεισθαι συμφέρον καὶ κατὰ συνέπειαν ἐκ τῆς αὐτῆς θὰ ὁρμῶνται γνώμης. Ἄλλως τε οὐ μόνον ἀντίκειται εἰς τὸν νόμον, ἀλλὰ καὶ λυπηρὰ θέλει φέρει ἀποτελέσματα τὸ νὰ δύνανται τινες νὰ διορίζωσιν ἀγροφύλακας, καὶ πρέπει νὰ προσέξω-

μεν εἰς τὴν ἀξίωσιν ταύτην. Διὸ ἀποκρούων τὴν περὶ ταύτου πρότασιν, συμπεραίνει ὅτι δύνανται οἱ ἰδιοκτῆται νὰ ἔχωσιν, ἂν θέλουν, ἰδίους φύλακας μόνον, ὡς δύνανται νὰ ἔχουν καὶ ὑπηρέτας.

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι αἱ ἀπὸ μέρους τῶν ἀγροφυλάκων δοθησόμεναι ἐγγυήσεις πρέπει κυρίως νὰ ἦναι ἀνελλειπεῖς, καὶ εἰς αὐτὸ τοῦτο ἀποβλέπων ὁ νόμος, ἀφῆκεν εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας τὸ δικαίωμα τοῦ προτείνειν τὰς ἐγγυήσεις. Οἱ κτηματίαι λοιπὸν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἕνα ἢ δύω φύλακας ἐπὶ τῶν κτημάτων των, ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ περιβάλλωνται οὗτοι μὲ τὰ δικαιώματα ἐκείνων, παρ' ὧν ἀπὸ κοινῆς ψήφου ζητοῦνται αἱ ἀποχρῶσαι ἐγγυήσεις. Τὸ δικαίωμα ἑπομένως τοῦ ἐκλέγειν τοὺς ἀγροφύλακας χορηγεῖται εἰς ὅλους συνάμα τοὺς ἰδιοκτήτας, καὶ δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μεριμνηθῇ, διότι καταστρέφεται ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φερομένην γνώμην τοῦ νὰ συγκαλῶνται αἱ κτηματίαι παρὰ τῆς δημοτικῆς καὶ οὐχὶ παρὰ τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς, δὲν νομίζει ὅτι εἶναι λυσιτελέστερον, καθ' ὅσον ἡ δημοτικὴ ἐξουσία ὡς ἐκ τῆς θέσεώς της εὑρίσκεται εἰς διαφόρους ἐγχωρίους περιπλοκάς, διὸ καταλληλότερον εἶναι νὰ ἀνατεθῶσι τὰ τῶν ἰδιοκτητῶν συμφέροντα εἰς ἄλλην ἐξουσίαν, τὴν διοικητικήν. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν ἐπερχομένην ἑτέραν τῆς ἐπιτροπῆς γνώμην, ὅτι ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀγροφυλάκων ἐνεργεῖται κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων κτλ. δὲν δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ ταύτην ὡς σύμφωνον μὲ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, ἀλλὰ θεωρεῖ περιττὴν καὶ τὴν προσθήκην τῶν λέξεων *καὶ διὰ τοὺς ἀπόντας*, ὡς οἰκοθεν ἐννοουμένων. Εἶναι δὲ δίκαιος καὶ ὁ προταθεὶς ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Φθιώτιδος προσδιορισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν συνερχομένων, διότι δὲν πρέπει βέβαια δέκα ἰδιοκτῆται νὰ διαθέτωσι τὰ συμφέροντα ἑκατόν, καὶ διὰ τοῦτο δέχεται νὰ τεθῇ ὡς ὅρος τῶν συνερχομένων τὸ 1|3 τοῦ ὅλου. Δὲν θεωρεῖ ὅμως ἀναγκαίαν ἑτέραν τινὰ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φερομένην προσθήκην, τὸ νὰ παραδίδωσιν οἱ ἰδιοκτῆται τὸ πρωτόκολλον διὰ τοῦ δημάρχου, ἐπειδὴ τὰ τοιαῦτα εἶναι ἔργον τοῦ Β. διατάγματος, δι' οὗ θέλουσι δοθῇ αἱ πρὸς ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου ἀδηγίαι, καὶ ὅταν ὁ δήμαρχος εὑρεθῇ ἐγγύς, δι' αὐτοῦ βεβαίως θέλει ἀποστέλλεσθαι τὸ πρωτόκολλον εἰς τὸν ἔπαρχον. Τελευταῖον ὡς πρὸς τὴν φερομένην καὶ ἐπὶ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τροπολογίαν τῆς ἐπιτροπῆς παρατηρεῖ, ὅτι οἱ ἰσχυροὶ λόγοι δι' οὓς ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ

τά ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν ἀποφασισθέντα, εἰσὶ μὲν οἱ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἀναφερόμενοι λόγοι, ἐπειδὴ ὅμως δύναται νὰ ὑπάρξωσι καὶ ἄλλοι, νομίζει ὅτι καταλληλότερον εἶναι νὰ μείνῃ τὸ ἐδάφιον ὡς ἔχει.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι μετὰ τὰς γενομένας ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ἐξηγήσεις, τὰ πλεῖστα τῶν ζητημάτων ἐκαθαρίσθησαν ἢ ἐσυμβιβάσθησαν ἤδη. Ἐναπολείπεται ὅμως ἓν ζήτημα οὐσιῶδες, ἂν οἱ ἀγροφύλακες θὰ διορίζωνται ὑπὸ τοῦ ἐπάρχου ἢ ὑπὸ τῆς δημοτικῆς ἐξουσίας, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγίνετο. Τὸ κατ' αὐτὸν, νομίζει ὅτι ὁ δήμαρχος εἶναι ἁρμοδιώτερος παντὸς ἄλλου νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τῶν συνδημοτῶν του, ὑπὸ τῆς ψήφου τῶν ὁποίων ἐκλήθη εἰς τὴν ἀρχὴν, καὶ διὰ τοῦτο θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ μείνῃ τὸ δικαίωμα ταῦτο εἰς τοὺς δημάρχους.

Μετὰ ταῦτα κωλυομένου τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὸ ἕτερον Σῶμα, ὁ πρόεδρος ἀναβαλὼν τὴν ἐξακολούθησιν τῆς συζητήσεως ἐπὶ τὴν αὔριον, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 Μ. Μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΠΘ'.
τῆς 27 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου. Ἔχουσι δ' αὐτῶν·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου ὑπάρχει ἐν ἰσχύϊ συνθήκη περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας, συνομολογηθεῖσα τὴν 13|25 Σεπτεμβρίου 1840. Ἐν αὐτῇ ὅμως δὲν εἶναι καθιερωμένον τὸ ἔμμεσον ἐμπόριον, ὅπερ κυρίως ἐπιζητεῖ ἡ Βασιλικὴ Κυβέρνησις εἰς τὰς μετὰ τῶν ἄλλων ἐθνῶν συμφωνίας της, καὶ ἐπειδὴ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ἰδίως τὸ ἐμπόριον τοῦτο μετέρχονται, ἡ ἔλλειψις αὐτὴ

ἠλάττονεν οὐσιωδῶς τὰς ἄλλας εὐεργετικὰς διατάξεις τῆς διαληφθείσης συνθήκης.

Οὗτος εἶναι ὁ κυριώτερος λόγος, δι' ὃν παρεκινήθη ἡ Κυβέρνησις νὰ συνάψῃ τὴν ὁποίαν κατὰ Βασιλικὴν διαταγὴν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ὑποβάλω πρόσθετον σύμβασιν.

Κατ' αὐτὴν, τὸ ἔμμεσον τῆς ἑλληνικῆς ναυτιλίας ἐμπόριον μετὰ τοῦ Βελγίου ἀπολαύει ἴσων καὶ τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων καὶ προνομίων μὲ τὴν Ἀγγλίαν, διὸ καὶ ἡ ἀγγλοβελγικὴ συνθήκη τῆς 27 Ὀκτωβρίου 1851, ἧς ποιεῖται μνεία ἐν τῇ ὑποβαλλομένῃ ἤδη ὑμῖν, ἀποτελεῖ μέρος αὐτῆς ἀναπόσπαστον. Πλείονα δὲ δικαιώματα δὲν ἠδύνατο νὰ ζητήσῃ ἡ Ἑλλὰς, ἀφ' ὅσα ἡ κραταιὰ ἐκείνη Δύναμις κατώρθωσε ν' ἀπολαύσῃ.

Εἰς τὴν αὐτὴν σύμβασιν προσελήφθησαν καὶ τινες ἄλλαι συμπληρωτικαὶ διατάξεις, ἡ κυριωτέρα τῶν ὁποίων εἶναι ἡ περὶ ἀτιμοκινήτων.

Ὁ ὅρος οὗτος συνεφωνήθη ἐπὶ τῇ βάσει ἐντελοῦς ἀμοιβαιότητος μεταξὺ τῶν δύω ἐπικρατειῶν, δὲν ἀφορᾷ δὲ παντάπασι τὰ ἐξαιρετικὰ δικαιώματα, ὅσα ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν ἐγκρίνει νὰ παραχωρήσῃ εἰς ἐγχωρίους ἑταιρίας. Ἄλλως τε ἡ σύμβασις οὐδὲν ἄλλο διαλαμβάνει, εἰμὴ ὅτι, ὁσάκις ἤθελε συστηθῇ συγκοινωνία μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου δι' ἀτμοκινήτων ὑπὸ βελγικὴν σημαίαν καὶ ἐναλλάξ, εἰδικὴ σύμβασις θέλει κανονίσει τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, καὶ ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ Ἑλλὰς θέλει παραχωρήσει εἰς τὸ Βέλγιον τὰ αὐτὰ προνόμια, ὅσα παρεχώρησεν ἤδη ἢ θέλει παραχωρήσει πρὸς ἄλλας Κυβερνήσεις ἢ πρὸς ἄλλας ξένας ἑταιρίας, ὑπὸ τὸν ὅρον τῶν αὐτῶν ὑποχρεώσεων ἢ ἄλλων ἀντιστοιχουσῶν. Τὸ δὲ δικαίωμα ν' ἀπαιτήσῃ ἴσα μὲ τὰ εἰς ἄλλας Κυβερνήσεις ἢ ξένας ἑταιρίας παραχωρηθέντα προνόμια, εἶχε τὸ Βέλγιον καὶ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ἐν ἰσχύϊ συνθήκης, ὥστε ἡ σύμβασις οὐδεμίαν ὡς πρὸς τοῦτο ἐπιβάλλει νέαν ὑποχρέωσιν.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους ἐξαιτοῦμαι τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Ἰουλίου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Π. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

Ο Θ Ω Ν

ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

Ο Ημέτερος επί τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίξει κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Ἰουλίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Η Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἡ κατὰ τὴν 24 Μαΐου (5 Ἰουνίου) 1856 κλεισθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου πρόσθετος σύμβασις, συνισταμένη ἐκ δέκα ἄρθρων, θέλει ἔχει πλήρη καὶ νόμιμον ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρόσθετος σύμβασις συνομολογηθεῖσα μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου τὴν 24 Μαΐου (5 Ἰουνίου) 1856.

«Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων ἀφ' ἑτέρου, ἐπιθυμοῦντες ν' ἀσφαλίσωσι νέας ἐγγυήσεις καὶ νέας εὐκολίας εἰς τὸ μεταξὺ τῶν ἐπικρατειῶν Αὐτῶν ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, καὶ νὰ ἐνισχύσωσιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τοὺς δεσμοὺς τῆς φιλίας καὶ καλῆς ἁρμονίας, οἵτινες εὐτυχῶς ὑφίστανται μεταξὺ τῶν δύω ἐθνῶν, ἀπεράσισαν νὰ συνάψωσι σύμβασιν πρόσθετον εἰς τὴν περὶ ἐμπορίας καὶ ναυτιλίας συνθήκην τῆς 13|25 Σεπτεμβρίου 1840, καὶ διώρισαν πρὸς τοῦτο πληρεξουσίους των, ἤτοι·

Ἡ μὲν Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἑλλάδος, τὸν κύριον Ἀλέξανδρον Ῥίζον Ῥαγκαβῆν, ὑπουργὸν τοῦ Βασιλικοῦ Αὐτοῦ Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων, ἱππότην τοῦ Βασιλικοῦ Αὐτοῦ Τάγματος τοῦ Σωτῆρος.

Ἡ δὲ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων τὸν κύριον Blondeel Van Cuelebroeck, πρόσεδρον Αὐτοῦ ὑπουργῶν παρὰ τῇ Αὐτοῦ Ἑλληνικῇ Μεγαλειότητι καὶ τῇ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικῇ Μεγαλειότητι τῷ Σουλτάνῳ, ἱππότην τοῦ Βασιλικοῦ Αὐτοῦ Τάγματος τοῦ Λεοπόλδου, Ἀνώτεραν Ταξιάρχην τοῦ Βασιλικοῦ Ταγματος τοῦ Σωτῆρος τῆς Ἑλλάδος, φέροντα τὸ Αὐτοκρατορικὸν Τάγμα τοῦ Μετζιδιγιὲ δευτέρας τάξεως τῆς Τουρκίας, ἱππότην τοῦ Τάγματος τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Μεγάλου κτλ. κτλ.

Οἵτινες, διακοινώσαντες ἀλλήλοις τὰ πληρεξούσια αὐτῶν, καὶ εὑρόντες αὐτὰ ἐν τάξει, συνεφώνησαν περὶ τῶν ἀκολούθων ἄρθρων.

Ἄρθρον 1. Κατὰ τὴν ἐν Βελγίῳ εἴσοδόν των τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα καὶ τὰ φορτία αὐτῶν θέλουσιν ἀπολαύει ὅλων τῶν δικαιωμάτων καὶ πλεονεκτημάτων τῶν χορηγηθέντων εἰς τὴν σημαίαν τῆς Μεγάλης Βρεττανίας διὰ τῆς μεταξὺ τοῦ Βελγίου καὶ τοῦ Βασιλείου τούτου συναφθείσης συνθήκης τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1851. Ἡ κατάργησις παντὸς ἐξαιρετικοῦ δικαιώματος προσιλεύσεως, ὁμολογηθεῖσα ὑπὲρ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας διὰ τῆς εἰρημένης συνθήκης, θέλει ἐπίσης ἐπεκταθῆ καὶ ἐπὶ τῶν εἰσαγωγῶν τῶν προερχομένων ἐξ ἑλληνικῶν λιμένων.

Ἄρθρον 2. Ἅπαντα τὰ ἐμπορεύματα, ἄνευ διακρίσεως ἀρχικῆς παραγωγῆς, τὰ εἰσαγόμενα ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ βελγικὴν σημαίαν, εἴτε ἀμέσως ἐκ τῆς Βελγικῆς εἴτε ἀλλαχόθεν, θέλουσιν ἀπολαύει τῶν αὐτῶν ἀτελειῶν, βραβείων καὶ ἄλλων εὐνοϊκῶν πλεονεκτημάτων, δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις καὶ δὲν θέλουσι πληρόνει ἄλλα δικαιώματα εἰ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἐγένετο ὑπὸ ἑλληνικὴν σημαίαν.

Ἄρθρον 3. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ προσδιορισμένου ὑπὸ τῶν νόμων ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν χρόνου διὰ τὴν ἀποθήκευσιν τῶν ἐμπορευμάτων, οὐδὲν ἄλλο δικαίωμα θέλει εἰσπράττεσθαι εἰμὴ τὰ τῆς φυλάξεως καὶ ἀποθηκεύσεως ἐπὶ τῶν ὑπὸ σημαίαν ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν εἰσαγομένων εἰς τὴν ἑτέραν ἀντικειμένων, μέχρι τῆς διαμετακομίσεως, τῆς ἐκ νέου ἐξαγωγῆς ἢ τῆς καταναλώσεως αὐτῶν. Τὰ ἐμπορεύματα ταῦτα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλουσι πληρόνει ἀνώτερα δικαιώματα ἀποθηκεύσεως, καὶ δὲν θέλουν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις ἢ ὡς ἂν εἰσήγοντο ὑπὸ ἐθνικὴν σημαίαν.

Ἄρθρον 4. Ὁποιασδήποτε φύσεως ἀντικείμενα, ἐρχόμενα ἐξ Ἑλλάδος ἢ ἀποστελλόμενα πρὸς τὴν χώραν ταύτην καὶ διερχόμενα τὴν Βελγικὴν διὰ τῶν σιδηροδρόμων τοῦ Κράτους, ἔσον-

ται ἐλεύθερα παντὸς δασμοῦ διαμετακομίστως, πᾶσα δὲ ἀπαγόρευσις, ἥτις ἤθελεν ἐπιβάλλεσθαι εἰς τινα τῶν εἰδῶν τούτων, αἴρεται.

Δὲν γίνεται ἐξαίρεσις εἰς τὸν γενικὸν τοῦτον κανόνα εἰμὴ διὰ τὴν πυρίτιν, τὰ συδηρικὰ καὶ τὴν εἰς Γαλλίαν ἀποστολὴν τῶν λευκῶν νημάτων καὶ ὑφασμάτων καὶ τῶν γαιανθράκων.

Ἐννοεῖται ὅτι οἱ ἀποστολεῖς ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται γενικῶς καὶ ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος εἰς τὰ ὁριζόμενα ἢ ὁρισθησόμενα παρὰ τῆς βελγικῆς Κυβερνήσεως μέτρα πρὸς παρεμπόδισιν τοῦ ἐπὶ τῶν ὠνίων δόλου (Fraude de l'acrise.)

Τὸ βελγικὸν ἐμπόριον θέλει ἀπολαύει, ὡς πρὸς τὴν διαμετακόμισιν καὶ τὴν ἀπὸ πλοίου εἰς πλοῖον μεταβίβασιν πραγματειῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τῆς Ἑλλάδος, τὰ αὐτὰ μετὰ τῶν ἐγχωρίων δικαιώματα.

Ἄρθρον 5. Οἱ Ἕλληνες ἐν Βελγικῇ καὶ οἱ Βέλγοι ἐν Ἑλλάδι ἔσονται ἐλεύθεροι πάσης προσωπικῆς ὑπηρεσίας, εἴτε ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ θαλάσσης, εἴτε ἐν τῇ ἐθνοφυλακῇ. Δὲν θέλουσι δὲ ὑποβληθῆ, καθόσον ἀφορᾷ τὴν κινητὴν ἢ ἀκίνητον περιουσίαν των, εἰς ἄλλα βάρη, περιορισμοὺς, τέλη ἢ φόρους, ἢ εἰς ὅσα ἤθελον ὑποβάλλεσθαι καὶ αὐτοὶ οἱ ἐγχώριοι.

Ἄρθρον 6. Ὡς πρὸς πᾶν τὸ ἀφορῶν τὴν ἀστυνομίαν τῶν λιμένων, τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν πλοίων, τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐμπορευομένων εἰδῶν, πραγμάτων καὶ ἀντικειμένων οἱωνδήποτε, οἱ ὑπήκοοι τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰμὴ εἰς τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἀστυνομικοὺς κανονισμοὺς τοὺς ἰσχύοντας ὡς πρὸς τοὺς ἐγχωρίους.

Ἄρθρον 7. Αἱ Κυβερνήσεις τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν διομολογοῦσιν ἀμοιβαίως, ὅτι, ὁσάκις ἑκατέρα τούτων ἤθελε παραχωρήσει εἰς τοὺς ὑπηκόους ἢ εἰς τὰ προϊόντα τρίτου τινὸς ἔθνους οἱονδήποτε πλεονέκτημα σχετικῶς πρὸς τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν ναυτιλίαν, τὸ πλεονέκτημα τοῦτο θέλει ἀμέσως ἀποκτᾶσθαι καὶ παρὰ τῶν ὑπηκόων καὶ προϊόντων τῆς γῆς καὶ τῆς βιομηχανίας τοῦ ἑτέρου τῶν συμβαλλομένων Μερῶν, δωρεὰν μὲν, ἐὰν ἡ ὑπὲρ τοῦ τρίτου ἔθνους παραχώρησις ἐγένετο δωρεὰν, παραχωρουμένης δὲ τῆς αὐτῆς ἢ ἀνταξίας διαμοιβῆς, ἐὰν ἡ παραχώρησις ἐγένετο ὑπὸ ὅρους.

Ἄρθρον 8. Ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὑπηρεσία τις τακτικὴ δι' ἀτμοπλοίων ἤθελε συστηθῆ ὑπὸ σημαίαν ἑλληνικὴν μεταξὺ τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Βελγίου, συνομολογεῖται μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὅτι εἰδικὴ σύμβασις θέλει κανονίσει τὸ

μέρος τοῦτο, καὶ ὅτι αὕτη θέλει συνομολογηθῆ ἐπὶ τῇ ἐξῆς βάσει· ὅτι πᾶσα ἀτέλεια καὶ πᾶν πλεονέκτημα παραχωρηθὲν ἢ παραχωρηθησόμενον ὑπὸ τοῦ Βελγίου εἰς ἄλλας Κυβερνήσεις ἢ εἰς ἰδιαιτέρας ξένας ἑταιρίας, θέλουσιν ἐπίσης παραχωρηθῆ καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ ἀνταξίας ὑποχρεώσεις. Καὶ ἀμοιβαίως, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ὑπηρεσία τις τακτικὴ δι' ἀτμοπλοίων ἤθελε συστηθῆ ὑπὸ σημαίαν βελγικὴν μεταξὺ τοῦ Βελγίου καὶ τῆς Ἑλλάδος, συνομολογεῖται μεταξὺ τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, ὅτι εἰδικὴ σύμβασις θέλει κανονίσει τὸ μέρος τοῦτο, καὶ ὅτι αὕτη θέλει συνομολογηθῆ ἐπὶ τῇ ἐξῆς βάσει, ὅτι πᾶσα ἀτέλεια καὶ πᾶν πλεονέκτημα παραχωρηθὲν ἢ παραχωρηθησόμενον ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς ἄλλας Κυβερνήσεις ἢ εἰς ἰδιαιτέρας ξένας ἑταιρίας, θέλουσιν ἐπίσης παραχωρηθῆ καὶ εἰς τὸ Βέλγιον ὑπὸ τὰς αὐτὰς ἢ ἀνταξίας ὑποχρεώσεις.

Ἄρθρον 9. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἰσχύει ὡς καὶ πᾶν ὅ,τι ἐν τῇ συνθήκῃ τῆς 13|25 Σεπτεμβρίου 1840 δὲν ἐτροποποιήθη ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς διὰ τῶν προηγουμένων ἄρθρων εἰς διάστημα ἓξ ἐτῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν ἐπικυρώσεων καὶ πέραν τοῦ χρονικοῦ τούτου διαστήματος μέχρι τῆς παρελθούσεως δώδεκα μηνῶν, ἀφ' ἧς τὸ ἓν τῶν δύω Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἤθελε κοινοποιήσει εἰς τὸ ἄλλο τὴν περὶ παύσεως αὐτῆς πρόθεσίν του. Ἑκάτερον ὅμως τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐπιφυλάσσεται τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ τοιαύτην τινὰ δήλωσιν εἴτε εἰς τὸ τέλος τῶν ἓξ μνησθέντων ἐτῶν εἴτε εἰς πᾶσαν ἄλλην ὑστέραν χρονολογίαν.

Ἄρθρον 10. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῆ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις αὐτῆς θέλουσιν ἀνταλλαγῆ ἐν Ἀθήναις ἐντὸς ἑνὸς ἔτους ἢ τὸ ταχύτερον, εἰ δυνατὸν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὑπογραφῆς αὐτῆς.

Πρὸς πίστωσιν τούτων οἱ πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν αὐτὴν καὶ ἐπέθεντο τὰς σφραγίδας των.

Ἐγένετο ἐν Ἀθήναις τὴν εἰκοστὴν τετάρτην Μαΐου (πέμπτην Ἰουνίου) τοῦ χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πεντηκοστοῦ ἕκτου ἔτους.

Ὑπογεγραμμένοι

A. P. Ραγκαβῆς. Blondeel Van Cuelebroeck.

(Τ. Σ.)

«Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων καὶ ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας, ἐπιθυμοῦντες ἐξ ἴσου νὰ διευκολύνωσι καὶ ἐκτείνωσι τὰς ἐμπορικὰς καὶ ναυτιλιακὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀμοιβαίων ἐπικρατειῶν των, καὶ θέλοντες πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ τόσῳ ὠφελίμου τούτου σκοποῦ νὰ ἄρωσιν ἐκ τοῦ μέσου, ἐφ' ὅσον ἦθελεν εἶσθαι πάραυτα κατορθωτὸν, τὰ προσκόμματα ὅσα παρεμποδίζουσι τὰς μεταξὺ τῶν δύω ἐπικρατειῶν ἐμπορικὰς σχέσεις, ἀπεφάσισαν νὰ συνάψωσι πρὸς τοῦτο συνθήκην, καὶ διώρισαν πληρεξουσίους των· Ἤτοι

Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων, τὸν Κύριον Συλβαὶν Βὰν δὲ Βέγερ, ἔκτακτον ἀπεσταλμένον καὶ πληρεξούσιον Αὐτοῦ ὑπουργὸν παρὰ τῇ Αὐτῆς Βρεταννικῇ Μεγαλειότητι, Ἱππότην τοῦ σιδηροῦ Σταυροῦ, Ταξιάρχην τοῦ Τάγματος τοῦ Λεοπόλδου, Μεγαλόσταυρον τοῦ Τάγματος Καρόλου τοῦ τρίτου τῆς Ἱσπανίας καὶ τοῦ Τάγματος τοῦ Ἐρνεστικοῦ κλάδου τῆς Σαξωνίας, τοῦ Πύργου καὶ τοῦ Ξίφους, τοῦ ἁγίου Μαυρικίου καὶ ἁγίου Λαζάρου, Ταξιάρχην τῆς Λεγεῶνος τῆς τιμῆς· κτλ.

Καὶ ἡ Αὐτῆς Μεγαλειότης ἡ Βασίλισσα τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας, τὸν ἐντιμότατον Ἐβρίκον Ἰωάννην ὑποκόμητα Πάλμερστων, Βαρῶνον Τέμπλε, Πατρίκιον τῆς Ἰρλανδίας, μέλος τοῦ ἐντιμοτάτου ἰδιαιτέρου συμβουλίου τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, μέλος τῆς Βουλῆς, Ἱππότην τοῦ μεγαλοσταύρου τοῦ ἐντιμοτάτου Τάγματος τοῦ Λουτροῦ καὶ πρῶτον ὑπουργὸν τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν· πρὸς δὲ, τὸν ἐντιμότατον Ἐβρίκον Λαβουσὲρ, μέλος τοῦ ἐντιμοτάτου ἰδιαιτέρου συμβουλίου τῆς Αὐτῆς Βρεταννικῆς Μεγαλειότητος, βουλευτὴν καὶ πρόεδρον τοῦ ἐπὶ τῶν ὑποθέσεων τοῦ ἐμπορίου καὶ τῶν ἀποικιῶν τμήματος τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου.

Οἵτινες, ἀφ' οὗ ἐκοινοποίησαν πρὸς ἀλλήλους τὰ πληρεξούσιά των καὶ εὗρον αὐτὰ ἐν τάξει, συνεβάλοντο περὶ τῶν ἑξῆς ἄρθρων.

Ἄρθρον 1. Θέλει ὑπάρχει ἀμοιβαία ἐλευθερία ἐμπορίου μεταξὺ ὅλων τῶν χωρῶν τῶν δύω Ὑφηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν, καὶ οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρου Αὐτῶν θέλουσιν ἀπολαύει, ὡς πρὸς τὸ ἐμπόριον, ἐν ἁπάσαις ταῖς χώραις τοῦ ἑτέρου τῶν αὐτῶν δικαιωμάτων, προνομίων, ἐλευθεριῶν, εὐκολιῶν, ἐξαιρέ-

σεων καὶ ἀτελειῶν (immunités et exemptions), τῶν ὁποίων ἀπολαύουσιν ἢ θέλουσιν ἀπολαύει οἱ ἐγχώριοι.

Ἄρθρον 2. Ὡς πρὸς τὰ τῆς σημαίας δικαιώματα συνομολογεῖται, ὅτι τὰ παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα, ἄνευ διακρίσεως προελεύσεως, τὰ εἰσαγόμενα κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Βέλγιον ἀπὸ τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας ἐκ τῶν ἀποικιῶν καὶ ἐκ τῶν κατακτήσεων αὐτοῦ ὑπὸ βρεταννικὴν σημαίαν, θέλουσιν ἀπολαύει τῶν αὐτῶν ἀτελειῶν, ἐπιστροφῶν τελῶν, ἀμοιβῶν ἢ ἄλλων εὐκολιῶν, δὲν θέλουσι πληρόνει ἀμοιβαίως ἄλλα δικαιώματα καὶ δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις, εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἐνηργεῖτο ὑπὸ βελγικὴν σημαίαν, ἐξαιρέσει τῶν ἐν τῷ ἑφεξῆς 5 ἄρθρῳ ὁριζομένων περιπτώσεων.

Ἄρθρον 3. Ὡς πρὸς δὲ τὰ τῆς προελεύσεως δικαιώματα συμφωνεῖται, ὅτι τὰ παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα, ἄνευ διακρίσεως προελεύσεως, τὰ εἰσαγόμενα κατ' εὐθείαν εἰς τὸ Βέλγιον ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας, ἐκ τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεων αὐτοῦ ὑπὸ βρεταννικὴν σημαίαν θέλουσιν ἀπολαύει τῶν αὐτῶν πλεονεκτημάτων τῆς ὑπὸ βελγικὴν σημαίαν εἰσαγωγῆς ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου, ἢ συμφώνως μὲ τὸν εὐνοϊκώτερον κατὰ τὸ γενικὸν δασμολόγιον τοῦ Βελγίου, τρόπον, ἐξαιρέσει τῶν ἐμπορευμάτων καὶ περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ ἑφεξῆς 5 ἄρθρῳ.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι τὰ ἐμπορεύματα, εἰς ἃ ἐφαρμόζονται τὸ παρὸν καὶ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπεβιβάσθησαν τῷ ὄντι εἰς λιμένας τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας ἢ τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεών του.

Ἄρθρον 4. Ἅπαντα τὰ ἐμπορεύματα, ἄνευ διακρίσεως προελεύσεως, τὰ εἰσαγόμενα εἰς τὸ Βέλγιον ἀλλαχόθεν, ἢ ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας, ἐκ τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεών του, ὑπὸ βρεταννικὴν σημαίαν, θέλουσιν ἀπολαύει τῶν αὐτῶν ἀτελειῶν, ἀμοιβῶν ἢ ἄλλων πλεονεκτημάτων, δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς ἄλλας διατυπώσεις καὶ δὲν θέλουσι πληρόνει ἄλλα τέλη εἰμὴ ὡς ἂν ἡ εἰσαγωγὴ ἐγίνετο ὑπὸ βελγικὴν σημαίαν, ἐξαιρέσει τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τῶν περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ ἑφεξῆς 5 ἄρθρῳ.

Ἄρθρον 5. Δὲν ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν τριῶν προηγουμένων ἄρθρων ὡς πρὸς τὰς περιπτώσεις καὶ τὰ ἐμπορεύματα τὰ ἑφεξῆς ὁριζόμενα, ἤτοι·

1. Αἱ μὲν διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4, ὡς πρὸς
Τὰ πρὸς ἐξευρυγίαν καὶ ξαρὰν ξύλα,
τὸ ὀρύζιον,
τὴν ζάκχαριν,
τὸν καφφέν,
τὸν καπνὸν,
τὰ βαμβάκι,

Ὁσάκις μόναν ἡ εἰσαγωγὴ γίνεται κατ' εὐθείαν ἀπὸ ὑπερωκεάνειον χώραν ὑπὸ βελγικὴν σημαίαν.

Καὶ ὡς πρὸς
τοὺς καρπούς,
τὸ ἔλαιον τῶν ἐλαιῶν,
τὸ ἀκατέργαστον θεῖον.

Ὁσάκις μόναν ἡ εἰσαγωγὴ γίνεται κατ' εὐθεῖαν ἐκ τινος παραγωγικῆς χώρας ὑπὸ βελγικὴν σημαίαν.

2. Αἱ δὲ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4, ὡς πρὸς
τὸ ἅλας.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ ἅλας ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ Βασιλεὺς τῶν Βέλγων ὑποχρεοῦται·

1. Νὰ ἐλαττώσῃ πάραυτα κατὰ τὰ δύω τρίτα τὸ ἐπιβαρῦνον τέλος εἰσέτι τὸ κοινὸν ἅλας, τὸ εἰσαγόμενον ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας ὑπὸ βρεταννικὴν σημαίαν.

2. Ν' ἀφομοιώσῃ τὸ ὀρυκτὸν ἅλας (sel de source) τὸ ἐκ τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας εἰσαγόμενον εἰς τὸ Βέλγιον μὲ τὸ κοινὸν ἅλας ὡς πρὸς τὰ τελωνιακὰ δικαιώματα καὶ τὰ τοῦ φόρου τῶν ὠνίων (d'accise) καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀτέλειαν ἀπὸ τοῦ φόρου τούτου, ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἤθελεν εἶσθαι προσδιωρισμένον διὰ τὰ ἐργοστάσια ἢ ἐν περιπτώσει διαμετακομίσεώς του. Διὰ ν' ἀπολαύῃ τοῦ πλεονεκτήματος τούτου τὸ ὀρυκτὸν ἅλας, ἀπαιτεῖται νὰ συνοδεύηται μὲ πιστοποιητικὸν ἐκδεδομένον ὑπὸ προξενικοῦ πράκτορος τοῦ Βελγίου, καὶ βεβαιοῦν τὴν ἐξ ὀρυχείου τῆς Ἀγγλίας καταγωγήν του.

3. Νὰ καταργήσῃ τὴν ἀπαγόρευσιν τὴν ἐπιβαρύνουσαν τὴν διαμετακόμισιν διὰ τῆς βελγικῆς χώρας τοῦ ὑπὸ βελγικὴν ἢ βρεταννικὴν σημαίαν εἰσαγομένου ἅλατος.

Ἄρθρον 6. Τὰ ἐμπορεύματα τὰ εἰσαγόμενα ἀπὸ χώραν ὑπερωκεάνειον ὑπὸ βρεταννικὴν σημαίαν θέλουσι πληρώνει τὰ αὐτὰ δικαιώματα, εἴτε ἐπεβιβάσθησαν ἐξ ὑπερωκεανείου διαμετακομιστικοῦ καταστήματος ἢ ἐκ παραγωγικῆς ὑπερωκεανείας χώρας.

Ἄρθρον 7. Ἐγγυᾶται εἰς τὰ βρεταννικὰ πλοῖα ἡ ἐπιστροφὴ ὑπὸ τοῦ Βελγίου τοῦ εἰσπραττομένου τέλους ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τῶν Κάτω Χωρῶν, δυνάμει τοῦ § 3 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς συνθήκης τῆς 19 Ἀπριλίου 1839.

Ἄρθρον 8. Τὰ παντὸς εἴδους ἐμπορεύματα, ὧν ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας, τῶν ἀποικιῶν καὶ κατακτήσεων του, εἶναι ἢ θέλει εἶσθαι νομίμως ἐπιτετραμμένη ἐπὶ βρεταννικῶν πλοίων, θέλουσιν ὡσαύτως εἰσάγεσθαι διὰ βελγικῶν πλοίων, χωρὶς νὰ ὑποβάλλωνται εἰς ἄλλα ἢ ἀνώτερα τέλη, οἱονδήποτε ὄνομα καὶ ἂν φέρωσιν, εἰμὴ ὡς ἂν τὰ αὐτὰ ἐμπορεύματα εἰσήγοντο δι' ἐγχωρίων πλοίων.

Ἄρθρον 9. Περὶ παντὸς ἀναγομένου εἰς τὴν ἐξαγωγὴν, ἄνευ διακρίσεως προελεύσεως ἢ προορισμοῦ, καὶ περὶ παντὸς ἀναγομένου εἰς τὰς ἀμοιβὰς (primes), εὐκολίας καὶ ἐπιστροφὰς τελῶν (drawbacks), ἃς ἡ νομοθεσία τῶν δύω κρατῶν ὥρισε καὶ θέλει ὁρίσει ἀκολούθως, τὰ Ὑφηλὰ συμβαλλόμενα Μέρη διομολογοῦσιν ἀμοιβαίως ἴσα μετὰ τῶν ἐγχωρίων δικαιώματα.

Ἄρθρον 10. Πράγματα πάσης φύσεως ἐρχόμενα ἐκ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας ἢ ἀποστελλόμενα εἰς αὐτὴν τὴν χώραν καὶ διαβαίνοντα ἐκ τοῦ Βελγίου διὰ τῶν δημοσίων σιδηροδρόμων, θέλουσιν ἐξαιρεῖσθαι παντὸς διακομιστικοῦ τέλους, καὶ αἴρεται ἡ ἀπαγόρευσις ἡ κωλύουσα εἰσέτι τὴν διαμετακόμισίν τινων ἐκ τῶν εἰδῶν τούτων.

Ἐξαιρεῖται μόνον τοῦ γενικοῦ τούτου κανόνος ἡ πυρίτις καὶ τὰ σιδηρικὰ, καὶ ἡ ἀποστολὴ πρὸς τὴν Γαλλίαν νημάτων καὶ ὑφασμάτων λινοῦ, καὶ γαιανθράκων.

Ἐννοεῖται δὲ ὅτι οἱ ἀποστέλλοντες θέλουσι συμμορφοῦσθαι ἐν γένει καὶ ἄνευ διακρίσεως ἐθνικότητος μὲ τὰ διατεταγμένα ἢ διαταχθησόμενα μέτρα ὑπὸ τῆς βελγικῆς διοικήσεως πρὸς περιστολὴν τῆς περὶ τὰ ὠνεῖα λαθρεμπορίας.

Τὸ βελγικὸν ἐμπόριον θέλει ἐν τῷ Ἡνωμένῳ Βασιλείῳ τῆς Μεγάλης Βρεταννίας καὶ Ἰρλανδίας ἀπολαύει, ὡς πρὸς τὴν διαμετακόμισιν, τὰ δικαιώματα τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους.

Ἄρθρον 11. Ῥητῶς συμφωνεῖται ὅτι τὰ προηγούμενα ἄρθρα δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὸ δι' ἀκτοπλοΐας ἐμπόριον, ὅπερ ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐπιφυλάττεται εἰς ἑαυτὸ καὶ θέλει κανονίσει κατὰ τοὺς ἰδίους νόμους, οὐδ' εἰς τὰς ἀτελείας ἢ τὰ πλεονεκτήματα, ἅτινα ἠδύναντο ἐν ταῖς χώραις τῶν Ὑφη-

λῶν συμβαλλομένων Μερῶν νὰ παραχωρηθῶσιν εἰς τὴν ἐγχώριον ἁλιείαν τὴν ἐξασκουμένην κατὰ τοὺς κανονισμοὺς ἑκατέρου τῶν μερῶν. Ἀλλ' ἐξαιρέσει αὐτῆς τῆς περιπτώσεως αἱ δύο σπμαῖαι θέλουσιν ἀφομοιοῦσθαι ὡς πρὸς τὴν εἰσαγωγὴν παντὸς εἴδους ἰχθύων.

Ἄρθρον 12. Οὐδὲν τέλος χωρητικότητος, ἐλλιμενισμοῦ, φάρου, ναυσηγεσίας, ὑγειονομείου ἢ ἄλλα παρόμοια ἢ ἀντιστοιχοῦντα τέλη, οἱουδήποτε εἴδους ἢ ὀνόματος καὶ ἂν ὦσιν, εἰσπραττόμενα ἢ μὴ πρὸς ὠφέλειαν τῆς Κυβερνήσεως, τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, δήμων, σωματείων οἱωνδήποτε καταστημάτων, δὲν θέλει ἐπιβάλλεσθαι εἰς τοὺς λιμένας ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν πλοίων τῆς ἑτέρας τῶν προερχομένων ἐκ λιμένος ἢ χώρας οἱασδήποτε, ἐὰν δὲν ἤθελον ὡσαύτως ἐπιβάλλεσθαι ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων πλοίων.

Ἄρθρον 13. Ἅπαντα τὰ πλοῖα, ἅτινα, κατὰ τοὺς νόμους τοῦ Βελγίου, θεωροῦνται ὡς βελγικὰ πλοῖα, καὶ ἅπαντα τὰ πλοῖα, ἅτινα, κατὰ τοὺς νόμους τῆς Μεγάλης Βρεταννίας, θεωροῦνται ὡς βρεταννικὰ πλοῖα, θέλουσιν ἀμοιβαίως ἀναγνωρίζεσθαι, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης συνθήκης, ὡς πλοῖα βελγικὰ καὶ βρεταννικά.

Ἄρθρον 14. Ὡς πρὸς τὴν τοποθέτησιν τῶν πλοίων, τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσίν των εἰς τοὺς λιμένας, δεξαμενὰς, ναυστάθμους, ὅρμους, νεώρια ἢ ποταμοὺς ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν, δὲν θέλει παραχωρεῖσθαι οὐδὲν προνόμιον εἰς τὰ ἐγχώρια πλοῖα μὴ παραχωρούμενον ὡσαύτως καὶ εἰς τὰ τοῦ ἑτέρου. Ἡ θέλησις τῶν συμβαλλομένων Μερῶν εἶναι ὅπως, ὑπ' αὐτὴν ἐπίσης τὴν ἔποψιν, τὰ πλοῖα τῶν ἀπολαύωσιν ἀμοιβαίως πλήρους ἀφομοιώσεως.

Ἄρθρον 15. Τὰ πλοῖα ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν δύνανται νὰ ἐκφορτόνωσιν ὅλον τὸ φορτίον των εἰς τινα ἐκ τῶν λιμένων τῆς ἑτέρας, ἢ νὰ ἐκφορτόνωσι μέρος τοῦ φορτίου των εἰς τινα λιμένα καὶ νὰ ἀπέρχωνται μὲ τὸ ὑπόλοιπον εἰς ἄλλους λιμένας τοῦ αὐτοῦ Κράτους, ὅπως ἂν ὁ πλοίαρχος, ὁ ἰδιοκτήτης ἢ ἄλλος τις προσηκόντως ἐπιτετραμμένος ἐν τῷ λιμένι ἵνα ἐνεργήσῃ πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου, θεωρήσῃ καλόν.

Ἄρθρον 16. Ἐὰν συμπέσῃ νὰ ναυαγήσῃ πλοῖον πολεμικὸν ἢ ἐμπορικὸν ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ἐπὶ τῶν ἀκτῶν τῆς ἑτέρας, τὰ πλοῖα αὐτὰ, τὰ λείψανα ἢ ναυάγιά των, τὰ ἐξαρτήματα καὶ πᾶσα ἡ συσκευασία των, ὡσαύτως δὲ καὶ ὅλα τὰ πράγματα ἢ ἐμπορεύματα, ἅτινα ἤθελον διασωθῆ ἢ τὸ προϊὸν

τῆς πωλήσεώς των, θέλουσιν ἀποδίδεσθαι ἀκριβῶς εἰς τοὺς ἰδιοκτήτας ἢ δικαιούχους των ἐπὶ τῇ αἰτήσει των· ἐν δὲ τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν οὗτοι εἶναι ἀπόντες, τὰ μνησθέντα πράγματα, ἐμπορεύματα ἢ τὸ προϊὸν αὐτῶν, θέλουσι παραδίδεσθαι μεθ' ὅλων τῶν ἐν τῷ πλοίῳ εὑρεθέντων ἐγγράφων εἰς τὸν βελγικὸν ἢ βρεταννικὸν πρόξενον, ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ ὁποίου τὸ ναυάγιον ἔλαβε χώραν, καὶ δὲν θέλει ζητεῖσθαι εἴτε παρὰ τοῦ προξένου, εἴτε παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ δικαιούχων εἰμὴ ἡ πληρωμὴ τῶν καταβληθέντων ἐξόδων διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τὸ τέλος τῆς διασώσεως, ὅπερ ὡσαύτως ἤθελε πληρόνεσθαι ἐν παρομοίᾳ περιπτώσει ὑπὸ ἐγχωρίου πλοίου. Τὰ ἐμπορεύματα καὶ τὰ διασωθέντα ἐκ τοῦ ναυαγίου πράγματα δὲν θέλουσιν ὑποβάλλεσθαι εἰς τὰ νενομισμένα τέλη, εἰμὴ καθ' ὅσον ἤθελον δηλωθῆ πρὸς κατανάλωσιν.

Ἄρθρον 17. Ἑκάτερον τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θέλει ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ διορίζῃ προξένους διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἐμπορίου του εἰς τὰ μέρη ἢ τὰς χώρας τοῦ ἑτέρου καὶ οἱ πρόξενοι οἱ οὕτω διοριζόμενοι θέλουσιν ἀπολαύει ἐν ταῖς χώραις ἑκατέρας τῶν ἐπικρατειῶν ὅλων τῶν ἀτελειῶν, πλεονεκτημάτων καὶ προνομίων, ἅτινα εἶναι παρακεχωρημένα ἢ θέλουσι παραχωρηθῆ, ἐν ταῖς αὐταῖς χώραις, εἰς τοὺς πράκτορας τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ καὶ τάξεως τοὺς διωρισμένους ἢ συνισταμένους ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τοῦ μᾶλλον εὐνοουμένου ἔθνους.

Πρὶν ἡ πρόξενός τις δύνηται νὰ ἐνεργῇ ὡς τοιοῦτος, ἀπαιτεῖται νὰ ἐπικυρωθῇ καὶ γίνῃ δεκτὸς κατὰ τοὺς ἐν χρήσει τύπους ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως παρ' ἧ ἀποστέλλεται, καὶ ἑκάτερον τῶν Ὑψηλῶν συμβαλλομένων Μερῶν θέλει ἔχει τὴν ἐξουσίαν νὰ ἐξαιρῇ ἐκ τῆς ἕδρας τῶν προξένων ὅσα μέρη ἤθελεν θεωρήσει καλὸν νὰ ἐξαιρέσῃ.

Ἄρθρον 18. Οἱ ὑπήκοοι ἑκατέρας τῶν συμβαλλομένων ἐπικρατειῶν, οἱ διαμένοντες ἐν ταῖς χώραις τῆς ἑτέρας, θέλουσιν εἶσθαι ἀμοιβαίως ἐλεύθεροι νὰ διευθύνωσι, ὡς οἱ ἐγχώριοι, αὐτοπροσώπως τὰς ὑποθέσεις των ἢ νὰ τὰς ἐμπιστεύωνται εἰς τὴν ἐπιμέλειαν ἄλλων, οἷον μεσιτῶν, ἐντολοδόχων, πρακτόρων ἢ διερμηνέων· δὲν δύνανται νὰ παραβιάζωνται περὶ τὴν ἐκλογήν των, οὐδὲ θέλουσιν ὑποχρεοῦσθαι νὰ πληρόνωσι μίσθωμα ἢ ἀμοιβὴν εἰς ἐκείνους οὓς δὲν ἤθελον ἐγκρίνει νὰ μεταχειρισθῶσιν. Ἐπιτρέπεται εἰς τοὺς πωλητὰς καὶ ἀγοραστὰς νὰ συναλλάττωνται ἀπ' εὐθείας καὶ νὰ ὁρίζωσι τὸ τίμημα ὅλων τῶν καρπῶν ἢ ἐμπορευμάτων τῶν εἰσαγομένων ἢ τῶν προωρισμένων εἰς ἐξα-

γωγὴν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ συμμορφῶνται μὲ τοὺς ἐγχωρίους κανονισμοὺς καὶ τοὺς νόμους τῶν τελωνείων.

Ἄρθρον 19. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἰσχύει ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1852 καὶ πέραν αὐτῆς τῆς προθεσμίας μέχρι τῆς παραλεύσεως δώδεκα μηνῶν, ἀφ' ἧς ἑκάτερον τῶν δύω συμβαλλομένων Μερῶν ἀνακοινώσει πρὸς τὸ ἕτερον τὴν πρόθεσίν του νὰ τὴν καταργήσῃ. Ἑκάτερον τῶν συμβαλλομένων Μερῶν ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα νὰ κάμῃ πρὸς τὸ ἕτερον τοιαύτην ἀνακαίνωσιν μετὰ παρέλευσιν τῶν διαληφθέντων ἑπτὰ ἐτῶν ἢ εἰς ἄλλην οἱανδήποτε ἐποχήν.

Ἄρθρον 20. Ἡ παροῦσα σύμβασις θέλει ἐπικυρωθῇ καὶ αἱ ἐπικυρώσεις θέλουσιν ἀνταλλαγῇ ἐν Λονδίνῳ πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1852.

Εἰς πίστωσιν τούτων οἱ ἀμοιβαῖοι πληρεξούσιοι ὑπέγραψαν αὐτὴν, καὶ ἐπέθηκαν τὰς ἰδιαιτέρας των σφραγίδας.

Ἐγένετο ἐν Λονδίνῳ τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1851.

Ὑπογεγραμμένοι

(Τ. Σ.) ΣΙΔΒΑΝ ΒΑΝ ΔΕ ΒΕΓΕΡ.
(Τ. Σ.) ΠΑΛΜΕΣΤΡΩΝ.
(Τ. Σ.) ΕΡΡΙΚΟΣ ΛΑΜΠΟΥΣΕΡ.

Ἐθεωρήθη ὡς παράρτημα τῆς προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου τῆς ὑπογραφείσης τὴν 24 Μαΐου (5 Ἰουνίου) 1856 ἐν Ἀθήναις.

Ὑπογεγραμμένοι

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ. ΒΛΟΝΔΕΡ.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει πολλῶν ἡ Βουλὴ ἐπελήφθη τῆς συζητήσεως τοῦ συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων αὐτῆς διὰ τὸ ὑπολειπόμενον χρονικὸν διάστημα.

Ἀνεγνώσθησαν οὕτω τὰ κεφαλ. ἀ. 6'. δ'. καὶ ε. μετὰ τῶν διαφόρων αὐτῶν ἄρθρων, καὶ μηδεμιᾶς ἐπενεχθείσης παρατηρήσεως, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτω·

« Προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀπὸ ἀ. Ἰουλίου μέχρι τέλους Ὀκτωβρίου 1856.

«Κεφ. ἀ.	Ἄρθρ. 1.	Δι' ἀποζημίωσιν τῶν ΚΚ. βουλευτῶν	Δρ. 85,000
Κεφ. 6'.	Ἄρθρ. 4.	Τοῦ βοηθητικοῦ προσωπ.	» 2,400
	» 6.	Κλητήρων	» 2,600

Κεφ. δ'.	Ἄρθρ. 1.	Προμήθεια γραφικῆς ὕλης.	» 360
	» 2.	Τυπογραφικοῦ χάρτου διὰ πρακτικὰ νομοσχέδια κτλ.	» 1,000
	» 3.	Συνδρομὴ ἐγχωρίων ἐφημερίδων	» 500
Κεφ. ε.	Ἄρθρ. 1.	Δι' ἐκτάκτους δαπάνας τοῦ προέδρου	» 2,000
	» 2.	Δι' ἀπροσδοκήτους δαπάνας, ἤτοι ἐπισκευὰς, ἀγορὰς σκευῶν καὶ ἐπίπλων, ἀγώγια ἀμαξῶν κτλ. .	» 1,500
		Τὸ ὅλον δραχμ.	95,360.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ἰωάν. Ἀποστολίδης
Α. Πετιμεζὰς
Ν. Καΐρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ζ'.

Τῆς 28 Ἰουλίου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προτεραίας, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀναγγελθέντος, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου συζητήσεως, λεχθὲν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι δὲν ἐπεθύμει νὰ εὑρεθῇ ἐπ' οὐδενὸς νομοσχεδίου μὲ ἀντίθετον εἰς ἐκεῖνην ἣν ἤθελεν ἔχει ἰδέαν ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, καὶ διὰ τοῦτο λυπεῖται σήμερον, εὑρισκόμενος εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν ν' ἀντικρούσῃ τὸ ὑπὸ συζήτησιν, καθ' ὅσον μάλιστα θεωρεῖ λίαν σπουδαῖον τὸ ἀντικείμενον. Ἂν ἐπρόκειτο περὶ κυβερνητικοῦ τινος ἀντικειμένου ἤθελεν ἴσως διστάσει νὰ διαφιλονεικήσῃ τὰς ἰδέας τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, διὰ τὴν πεποίθησιν ἣν ἔχει εἰς τὴν πολυπειρίαν αὐτοῦ. Ἀλλὰ πρόκειται περὶ ἀγροφυλακῆς, ἀντικειμένου τὸ ὁποῖον ἀενάως μᾶς ἐπασχόλει, ὡς

ἀφορῶν τὴν ἀσφάλειαν τῶν κτημάτων μας. Πρόκειται περὶ δικαιωμάτων καθιερωμένων διὰ τοῦ περὶ δήμων νόμου, διὸ καὶ ἀδιστάκτως φέρει τὰς ἐπ' αὐτοῦ παρατηρήσεις του. Κατὰ τὸν νόμον αὐτὸν ἄρθρ. 42 ὁ δήμαρχος διορίζει ὅλον τὸ προσωπικὸν τῆς δημοτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐν τῇ ἰσχύϊ τοῦ ἄρθρου τούτου, ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων ἐνηργεῖτο μέχρι τινὸς ὑπὸ μόνου τοῦ δημάρχου. Ἐπῆλθεν ἐπομένως τὸ περὶ ἀγροφυλάκων διάταγμα, τὸ ὁποῖον προσθέτει ἵνα εἰς τὸν διορισμὸν καὶ εἰς τὴν παῦσιν τῶν ἀγροφυλάκων λαμβάνει μέρος καὶ τὸ δημοτ. συμβούλιον. Κατόπιν δὲ τοῦ διατάγματος τούτου ἐπῆλθε καὶ μία ἐγκύκλιος, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Κυβέρνησις θέλουσα νὰ δώσῃ πλειοτέρας ἐγγυήσεις εἰς τὸν διορισμὸν τῶν ἀγροφυλάκων ἐπέβαλε τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ ζητῆται καὶ ἡ γνώμη τῶν ἰδιοκτητῶν, καὶ τὸ μέτρον τοῦτο καθιεροῖ καὶ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, τὰ μέτρα δὲ ταῦτα ἐλήφθησαν πρὸς συμπλήρωσιν καὶ ὄχι πρὸς ἀνατροπὴν τοῦ νόμου. Ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων ὡς καὶ ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐγγυήσεως ἀνατίθεται εἰς τοὺς ἐπάρχους, καὶ οὕτω ἀφαιροῦμεν ἀπὸ τὸν δήμαρχον πᾶσαν ἀρμοδιότητα ἐπὶ ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα ὁ περὶ δήμων νόμος ἀνέθεσεν εἰς αὐτούς, τὸ μέτρον δὲ τοῦτο ἐπροκάλεσεν ἴσως ἡ ἀμέλεια δημάρχων τινῶν. Ἀλλὰ τοιαύτας ἐλλείψεις ἐξ ἀμελείας δυνάμεθα ν' ἀπαντήσωμεν καὶ εἰς αὐτὰς τὰς διοικητικὰς ἀρχάς, τὰς ὁποίας ὅμως δυνάμεθα νὰ διορθώσωμεν, οὐχὶ καταστρέφοντες τοὺς ὑπάρχοντας νόμους. Εἰς τοὺς δημάρχους εἰσὶν ἀνατεθειμένα καθήκοντα πολὺ οὐσιωδέστερα, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον διὰ τὴν ὀλιγωρίαν τινῶν δημάρχων, ν' ἀφαιρέσωμεν ἀπ' αὐτοὺς δικαιώματα καθιερωμένα ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἐνταῦθα διακόψας τὸν ἀγορεύσαντα ὁ πρόεδρος τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου, παρετήρησεν ὅτι κατὰ τυπογραφικὸν λάθος ἐτέθη ἐν τῷ ἀνὰ χεῖρας νομοσχεδίῳ ἡ λέξις «ἔπαρχος» ἐν ᾧ τὸ πρωτότυπον φέρει τὴν λέξιν «δήμαρχος» καὶ ἐπομένως τὸ ὑπουργεῖον εἶναι σύμφωνον μὲ τὸν ἀγορεύσαντα βουλευτὴν Λακεδαίμονος.

Μετὰ τὴν δοθεῖσαν δὲ ταύτην διασάφησιν ὁ ἀγορεύων μεταβὰς εἰς τὴν τοῦ 2 § συζήτησιν, παρετήρησεν ὅτι ἀφ' οὗ ἅπαξ διὰ τοῦ 1 ἄρθρου τὸ νομοσχέδιον ἔθεσεν ὡς βάσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν ἀγροφυλάκων τὴν θέλησιν τῶν ἰδιοκτητῶν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ διαφιλονεικῶμεν πλέον τὴν ὀρθὴν αὐτὴν ἰδέαν καὶ νὰ ἐπιτρέ-

πωμεν εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν νὰ τροποποιῇ τὰ ἀποφασισθέντα, χορηγοῦντες οὕτω εἰς αὐτὴν δικαιώματα πλειότερα παρ' ὅσα ὁ νόμος τῇ ἀναθέτει.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς τροποποιήσεως περὶ οὗ γίνεται λόγος ἐν τῷ 2 §, ἀφορᾷ τὰς ἐγγυήσεις καὶ τὴν μισθοδοσίαν μόνον τῶν ἀγροφυλάκων, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ προσωπικόν, καὶ τοῦτο διότι τὴν μισθοδοσίαν πληρώνει τὸ δημοτικὸν ταμεῖον, καὶ μόνον ἐν περιπτώσει ἀνεχείας αὐτοῦ πληρώνουσιν οἱ ἰδιοκτῆται. Κατὰ τὸ νομοσχέδιον λοιπὸν ὁ ἔπαρχος δύναται νὰ τροποποιῇ μόνον τὰ περὶ μισθοδοσίας καὶ ἐγγυήσεως ἀποφασισθέντα, ὡς τοῦτο γίνεται καὶ εἰς τὴν μισθοδοσίαν τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ λοιποῦ τῆς δημαρχίας προσωπικοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ περὶ προσωπικοῦ, καθὼς καὶ αὐτὴ ἡ τὸ νομοσχέδιον συνοδεύουσα ἔκθεσις τοῦ ὑπουργοῦ ῥητῶς ἀναφέρει.

Ἐπιβεβαιώσαντος δὲ τὰς ἀνωτέρω παρατηρήσεις καὶ τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος ἀρκεσθέντος εἰς τὰς δοθείσας ἐξηγήσεις· παρετήρησεν ὁ πρόεδρος ὅτι μετὰ τὴν ἀνακάλυψιν τοῦ τυπογραφικοῦ λάθους αἴρεται πᾶσα διαφωνία καὶ ἐπομένως ἡ γνώμη τῆς ἐπιτροπῆς καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν λέξιν *ἔπαρχον*, ἀποβαίνει περιττή.

Ἐζήτησε μετὰ ταῦτα ἕτερος, σύμφωνα μὲ τὴν εἰς τὸ ἄρθρ. 1 κατὰ γνωμοδότησιν τῆς ἐπιτροπῆς γενομένην προσθήκην, νὰ τεθῶσι καὶ ἐνταῦθα μετὰ τὴν λέξιν «ἰδιοκτῆται» αἱ λέξεις «καὶ οἱ καλλιεργοῦντες ἐθνικὰ κτήματα.»

Δεκτῆς δὲ γενομένης τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, παρετήρησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ὅτι ὡς πρὸς τὰς γνώμας τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν μεταβολὴν τῆς λέξεως «διοικητικῆς» εἰς «δημοτικῆς» δὲν παραδέχεται αὐτὴν, διότι εἰς τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν εὑρίσκει πλειοτέρας ἐγγυήσεις, διὰ τὴν ταχείαν τοῦ ἔργου διεξαγωγήν· καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προσθήκην τῆς λέξεως «παρόντων» ἂν καὶ θεωρεῖ αὐτὴν περιττὴν, διότι ἐννοεῖται πάντοτε ἡ μεταξὺ τῶν παόντων πλειοψηφία, δέχεται μολαταῦτα αὐτὴν, προσδιοριζομένου τοῦ ἀριθμοῦ εἰς τὸ ἓν τρίτον τοῦ ὅλου τῶν ἰδιοκτητῶν, διότι ἄλλως δύνανται νὰ συνέρχωνται τρεῖς ἰδιοκτῆται καὶ νὰ διορίζωσιν αὐτοὶ τὸ προσωπικόν.

Ἐπρότεινέ τις νὰ ὁρισθῇ ὁ ἀριθμὸς εἰς τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς, ἀλλὰ μὴ ὑποστηριχθείσης τῆς προτάσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 2 ὡς ἐτροποποιήθη, τὸ δὲ 3 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτω·

«Ἄρθρ. 2. Οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ καλλιεργηταὶ ἐθνικῶν κτημάτων ἑκάστης κτηματικῆς περιφερείας, συνερχόμενοι κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας διατάξεις καὶ ἐντὸς τῆς ταχθεσομένης προθεσμίας παρὰ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐκλέγουν κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐλάσσων τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου τῶν ἰδιοκτητῶν ἑκάστης περιφερείας, τὰ κατάλληλα πρόσωπα διὰ τὴν θέσιν ἀγροφύλακος, ἀποφαίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας των ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τῆς συνήθους μισθοδοσίας τῶν ἀγροφυλάκων, ὡς καὶ περὶ τῶν ληφθησομένων ἐγγυήσεων, καὶ συντάττοντες τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον ὑπογράφουν αὐτὸ καὶ τὸ παραδίδουν εἰς τὸν δήμαρχον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ὁ διορισμὸς τῶν προταθέντων.

Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῇ τὰ ἀποφασισθέντα ὁσάκις πρὸς τοῦτο ὑπάρχουν λόγοι ἰσχυροί.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον συνέλθει ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ δὲν ἤθελον συμφωνήσει ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀγροφυλάκων, διορίζονται αὐτοὶ παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 νόμου περὶ τῆς προφυλάξεως τῶν δενδροφυτειῶν κτλ.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 4 ἐζήτησέ τις νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «ζημία» ἡ λέξις «ἐξ ἀμελείας», διότι ἐθεώρησεν ἄδικον νὰ τιμωρῶνται καὶ ἂν δὲν δυνηθῶσι ν' ἀνακαλύψωσι τὸν αὐτουργὸν μ' ὅλας ὅσας πρὸς τοῦτο καταβάλλουσι προσπαθείας καὶ ἂν ἡ ζημία ἔλαβε χώραν ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐν ἀγνοίᾳ αὐτοῦ.

Ἀντειπόντος δ' ἑτέρου, ὅτι ἡ μὴ ἀνακάλυψις τοῦ αὐτουργοῦ δεικνύει ὀλιγωρίαν ἐκ μέρους τοῦ ἀγροφύλακος, ὅστις ὀφείλει νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπιτηρῶν τὰ κτήματα τῆς περιφερείας του· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 4, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5 καὶ 6 κατὰ τὸ νομοσχέδιον· ἔχουσι δ' οὕτω·

«Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀγροφύλακες δὲν δύνανται ν' ἀναλάβωσι τὰ χρέη των, ἐὰν προηγουμένως δὲν δώσωσι τὴν παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ τοῦ δημάρχου προσδιορισθεῖσαν ἐγγύησιν, περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε συμβῇ ζημία εἰς τὰ κτήματα τῆς ἀνατεθείσης εἰς τὴν φύλαξίν των περιφερείας, καὶ δὲν ἤθελον δυνηθῇ ν' ἀνακαλύψωσι τὸν αὐτουργόν.

Ἄρθρ. 5. Ὅπου ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου δὲν ἐπιτρέπει τὴν παρὰ τοῦ δήμου πληρωμὴν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῆς ἀντιμισθίας

τῶν ἀγροφυλάκων, πληρώνεται αὕτη παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 6. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἀρνηθῇ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐπιβάλλοντος μέρους, ἐκβιάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων νόμου.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 7 παρετήρησέ τις ὅτι καὶ πρότερον ἡ ἔκθεσις τοῦ ἀγροφύλακος παρεῖχε πλήρη πίστιν, πολὺ δὲ μᾶλλον ὅδη γενομένη ἐνώπιον τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἢ τοῦ δημάρχου, καὶ ἑπομένως θεωρεῖ ὅλως περιττοὺς τοὺς μάρτυρας, καθ' ὅσον μάλιστα θέλει εἶσθαι καὶ ἡ εὕρεσις των δύσκολος.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος ὅτι τὸ νομοσχέδιον προεῖδεν, ὡς νομίζει, τὴν περίστασιν, καθ' ἣν ὁ ἀγροφύλαξ τύχῃ ἀγράμματος, ὅτε ἀπαιτεῖται βέβαια ἡ παρουσία τῶν μαρτύρων.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 7, 8 καὶ 9 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχοντα οὕτω·

«Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀγροφύλαξ καταθέτει τὰ περιστατικὰ τῆς ζημίας προφορικῶς ἐνώπιον τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἢ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου καὶ δύω μαρτύρων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν συντάττεται ἡ ἀπαιτουμένη ἔκθεσις, ἥτις διευθύνεται μετὰ τῶν ἀποδείξεων εἰς τὸν παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ πταισματοδικείῳ δημόσιον κατήγορον, ἐὰν ἡ ἔκθεσις συνετάχθη παρὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου.

Ἄρθρ. 8. Αἱ δίκαι περὶ τῶν κατὰ τοὺς ἀγροὺς πραττομένων πταισμάτων προτιμῶνται τῶν ἄλλων ἐνώπιον τῶν πταισματοδικῶν, οἱ δὲ δημόσιοι κατήγοροι ὑποχρεοῦνται νὰ εἰσάγουν εἰς τὰ πταισματοδικεῖα κατὰ προτίμησιν τὰς τοιαύτας δίκας.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 9. Ἐὰν οἱ διοριζόμενοι πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας πραγματογνώμονες ἀμελήσωσι τὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους αὐτῶν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 10—50 δραχμῶν.»

Ἀνεγνώσθη εἶτα τὸ ἄρθρον 10 μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐφ' ἧς λαβών τις τὸν λόγον παρετήρησεν ὅτι θεωρεῖ περιττὴν τὴν προσθήκην, διότι ὡς πρὸς τὴν ζωοκτονίαν ὑπάρχει νόμος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν πρέπει νὰ φέρωμεν μεταβολάς, αἵτινες πλειοτέραν θέλουσιν ἐπιφέρει σύγχυσιν, διότι θέλει ἴσως ὑποτεθῇ, ὅτι καταργοῦμεν τὸν γενικὸν περὶ ζωοκτονίας νόμον.

Ἐπήνεγκεν ἕτερος, ὅτι τὰ παρὰ τοῦ ἄρθρου προσδιοριζόμενα δικαιώματα διὰ τὰ μεγάλα ζῶα τῷ φαίνονται ὑπέρογκα, διότι, ὡς γνωρίζομεν, αἱ τοιαῦται ζημίαι συμβαίνουσιν ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἰδιοκτήτου, τὸν ὁποῖον εἶναι ἄδικον νὰ τιμωρῶμεν διὰ τοσοῦτον μεγάλου προστίμου, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ μετριασθῇ εἰς 25 λεπτά.

Ἀλλὰ μὴ ὑποστηριχθείσης τῆς ἀνωτέρω προτάσεως, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε μὲν τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτω·

«Ἄρθρ. 10. Τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1835 νόμου προσδιοριζόμενον δικαίωμα συλλήψεως τῶν ζώων μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς·

Διὰ μὲν τὴν σύλληψιν τῶν μεγάλων ζώων, βοῶν, ἵππων, χοίρων, ὄνων κτλ. προσδιορίζεται δραχμὴ μία, διὰ δὲ τὴν σύλληψιν ἑκάστης αἰγὸς ἢ τράγου λεπτὰ τεσσαράκοντα, δι' ἕκαστον δὲ πρόβατον λεπτὰ 10.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 11 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, παρετήρησέ τις, ὅτι θεωρεῖ ἀναγκαῖον νὰ λαμβάνῃ ὁ ἀγροφύλαξ σύλληπτρα οὐχὶ μόνον διὰ πέντε ἐκ τῶν συλληφθέντων ζώων, ἀλλὰ διὰ τὸ ὅλον, πρὸς πλειοτέραν τῶν ἰδιοκτητῶν ἀσφάλειαν.

Ἀλλὰ τοῦ ὑπουργοῦ ἀντικρούσαντος τὴν ἀνωτέρω παρατήρησιν ὡς καὶ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 11, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 12 καὶ 13, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 11. Ὁσάκις τὰ συλληφθέντα ζῶα εἶναι πολλά, ὁ ἀγροφύλαξ ἢ ὁ συλλαμβάνων αὐτὰ κρατεῖ μέχρι τῶν πέντε ἐκ τούτων, διὰ τὰ ὁποῖα μόνον θέλει λαμβάνει σύλληπτρα, καὶ ἀπελαύνει τὰ λοιπὰ μακρὰν τῶν ἰδιοκτησιῶν.

Ἄρθρ. 12. Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ συλληφθέντος ζώου δὲν φροντίσῃ νὰ παραλάβῃ αὐτὸ ἀμέσως παρὰ τοῦ ἀγροφύλακος, ὁ τελευταῖος θέλει διατρέφει αὐτὸ πληρονόμενος παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου, διὰ μὲν τὰ μεγάλα ζῶα ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον, διὰ δὲ τὰ μικρὰ ἀνὰ λεπτὰ δέκα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἀλλ' ἡ διατροφὴ των δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν, μετὰ τὰς ὁποίας ἐκποιοῦνται ἐπὶ δημοπρασίας παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου.

Ἄρθρ. 13. Τὰ δικαιώματα συλλήψεως καὶ τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς τῶν ζώων εἰσπράττονται, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως

τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως δημοτικῶν φόρων νόμου.»

Γενομένης τελευταίων καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀναμαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἀθ. Δανηλόπουλον καὶ Γ. Πανοπριστόπουλον, συνήχθη κατὰ τὸ ὦδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71, ἔχει δὲ ὡς ἐτροποποιήθη εἰς τὰ καθ' ἕκαστα οὕτω·

ΟΘΩΝ κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ὁ διορισμὸς τῶν ἀγροφυλάκων ἐνεργεῖται κατὰ πρότασιν τῶν ἀρμοδίων ἰδιοκτητῶν, ἐπὶ τούτῳ συγκαλουμένων παρὰ τῶν δημάρχων ἢ τῶν εἰδικῶν παρέδρων, κατὰ τὰς ὡρισμένας ἢ ὁρισθησομένας κτηματικὰς περιφερείας ἢ θέσεις.

Ὡς πρὸς τὰ ἐθνικὰ κτήματα τὸ δικαίωμα τῆς προτάσεως ταύτης ἔχουσιν οἱ καλλιεργοῦντες καὶ κατέχοντες αὐτά.

Ἄρθρ. 2. Οἱ ἰδιοκτῆται καὶ οἱ καλλιεργηταὶ ἐθν. κτημάτων ἑκάστης κτηματικῆς περιφερείας συνερχόμενοι κατὰ τὰς ἐκδοθησομένας διατάξεις καὶ ἐντὸς τῆς ταχθησομένης προθεσμίας παρὰ τῆς ἀρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, ἐκλέγουν κατὰ πλειονοψηφίαν τῶν παρόντων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ἦναι ἐλάσσων τοῦ ἑνὸς τρίτου τοῦ ὅλου τῶν ἰδιοκτητῶν ἑκάστης περιφερείας, τὰ κατάλληλα πρόσωπα διὰ τὴν θέσιν ἀγροφύλακος, ἀποφασίζουν περὶ τῆς ἀντιμισθίας των ἀναλόγως τῆς ἐκτάσεως τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τὸν συνήθους μισθοδοσίας τῶν ἀγροφυλάκων, ὡς καὶ περὶ τῶν ληφθησομένων ἐγγυήσεων καὶ, συντάττοντες τὸ ἀνῆκον πρωτόκολλον, ὑπογράφουν αὐτὸ καὶ τὸ παραδίδουν εἰς τὸν δήμαρχον, παρὰ τοῦ ὁποίου ἐνεργεῖται ὁ διορισμὸς τῶν προταθέντων.

Ἡ διοικητικὴ ἀρχὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τροποποιῇ τὰ ἀποφασισθέντα ὁσάκις πρὸς τοῦτο ὑπάρχουν λόγοι ἰσχυροί.

Ἄρθρ. 3. Ἐὰν οἱ ἰδιοκτῆται δὲν ἤθελον συνέλθει ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ἢ δὲν ἤθελον συμφωνήσει ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἀγροφυλάκων, διορίζονται οὗτοι παρὰ τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1836 νόμου περὶ τῆς προφυλάξεως τῶν δενδροφυτειῶν κτλ.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀγροφύλακες δὲν δύνανται ν' ἀναλάβωσι τὰ χρέη των ἐὰν προηγουμένως δὲν δώσωσι τὴν παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν ἢ

τοῦ δημάρχου προσδιορισθεῖσαν ἐγγύησιν, περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἰδιοκτητῶν ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε συμβῆ ζημία εἰς τὰ κτήματα τῆς ἀνατεθείσης εἰς τὴν φύλαξίν των περιφερείας, καὶ δὲν ἤθελον δυνηθῆ νὰ ἀνακαλύψωσι τὸν αὐτουργόν.

Ἄρθρ. 5. Ὅπου ἡ κατάστασις τοῦ ταμείου δὲν ἐπιτρέπει τὴν παρὰ τοῦ δήμου πληρωμὴν ὁλοκλήρου ἢ μέρους τῆς ἀντιμισθίας τῶν ἀγροφυλακων, πληρόνεται αὕτη παρὰ τῶν ἰδιοκτητῶν, κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν συνήθειαν, εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήματα.

Ἄρθρ. 6. Ὅστις τῶν ἰδιοκτητῶν ἀρνηθῆ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ ἐπιβάλλοντος μέρους, ἐκβιάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως τῶν δημοτικῶν φόρων νόμου.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀγροφύλαξ καταθέτει τὰ περιστατικὰ τῆς ζημίας προφορικῶς ἐνώπιον τοῦ δημοσίου κατηγόρου ἢ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου καὶ δύω μαρτύρων καὶ ἐπὶ τῇ βάσει αὐτῶν συντάττεται ἡ ἀπαιτουμένη ἔκθεσις, ἥτις διευθύνεται μετὰ τῶν ἀποδείξεων εἰς τὸν παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ πταισματοδικείῳ δημόσιον κατήγορον, ἐὰν ἡ ἔκθεσις συνετάχθη παρὰ τοῦ δημάρχου ἢ παρέδρου.

Ἄρθρ. 8. Αἱ δίκαι περὶ τῶν κατὰ τοὺς ἀγροὺς πραττομένων πταισμάτων προτιμῶνται τῶν ἄλλων ἐνώπιον τῶν πταισματοδικῶν, οἱ δὲ δημόσιοι κατήγοροι ὑποχρεοῦνται νὰ εἰσάγουν εἰς τὰ πταισματοδικεῖα κατὰ προτίμησιν τὰς τοιαύτας δίκας.

Οἱ παραβαίνοντες τὴν διάταξιν ταύτην τιμωροῦνται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 487 τοῦ ποιν. νόμου.

Ἄρθρ. 9. Ἐὰν οἱ διοριζόμενοι πρὸς ἐκτίμησιν τῆς ζημίας πραγματογνώμονες ἀμελήσωσι τὰ πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ χρέους αὐτῶν ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, ὑποβάλλονται εἰς πρόστιμον 10—15 δραχμῶν.

Ἄρθρ. 10. Τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ἀπὸ 13 Μαΐου 1835 νόμου προσδιοριζόμενον δικαίωμα συλλήψεως τῶν ζώων μεταρρυθμίζεται ὡς ἑξῆς·

Διὰ μὲν τὴν σύλληψιν τῶν μεγάλων ζώων, βοῶν, ἵππων, χοίρων, ὄνων κτλ. προσδιορίζεται δραχμὴ μία, διὰ δὲ τὴν σύλληψιν ἑκάστης αἰγὸς ἢ τράγου λεπτὰ τεσσαράκοντα, δι' ἕκαστον δὲ πρόβατον λεπτὰ 10.

Ἄρθρ. 11. Ὁσάκις τὰ συλληφθέντα ζῶα εἶναι πολλὰ, ὁ ἀγροφύλαξ ἢ ὁ συλαμβάνων αὐτὰ κρατεῖ μέχρι τῶν πέντε ἐκ τούτων διὰ τὰ ὁποῖα μόνον θέλει λαμβάνει σύλληπτρα, καὶ ἀπελαύνει τὰ λοιπὰ μακρὰν τῶν ἰδιοκτησιῶν.

Ἄρθρ. 12. Ἐὰν ὁ κύριος τοῦ συλληφθέντος ζώου δὲν φροντίσῃ νὰ παραλάβῃ αὐτὸ ἀμέσως παρὰ τοῦ ἀγροφύλακος, ὁ τελευταῖος θέλει διατρέφει αὐτὸ πληρονόμενος παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου, διὰ μὲν τὰ μεγάλα ζῶα ἀνὰ λεπτὰ τριάκοντα δι' ἕκαστον, διὰ δὲ τὰ μικρὰ ἀνὰ λεπτὰ δέκα καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἀλλ' ἡ διατροφὴ των δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῶν ἀκτὼ ἡμερῶν, μετὰ τὰς ὁποίας ἐκποιοῦνται ἐπὶ δημοπρασίας παρὰ τοῦ ἀρμοδίου δημάρχου.

Ἄρθρ. 13. Τὰ δικαιώματα συλλήψεως καὶ τὰ ἔξοδα τῆς διατροφῆς τῶν ζώων εἰσπράττονται, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τῶν ἰδιοκτητῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ εἰσπράξεως δημοτικῶν φόρων νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀγροφυλακῆς, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . .	Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N
Λουκᾶς Λύντος	. . . . .	Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . N	Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . .	Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	. N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. N	Γεώργιος Κονδύλης	. . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . .
Γεώργιος Τσάκρης	. . . N	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . . N
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . . .	Βασίλειος Νώνης	. . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . N	Σταμάτιος Μήτσας	. . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. N	Δημήτριος Ζῶτος	. . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Γ. Ι. Γιολδάσης	. . . . N
Σταῦρος Βλάχος	. . . . .	Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Αὐσανδρος Βιλαέτης	. . . .
Σωτήριος Στράτος	. . . .	Σ. Χ. Στερανόπουλος	. . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N

Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .
Ν. Δελένδας . . . . . N	Κωνστ. Ι. Κουρκουμέλης . .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . N	Παναγιώτης Παπατσώνης . N
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . .	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Ἀεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . .
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης	Γ. Μαδεμοχωρίτης . . . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . N
Νικόλαος Μπούκαυρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N
Π. Κολποδῖνος . . . . . N	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόρ. Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . .
Μιχαὴλ Τρικονταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος	Νικόλ. Μοσχούλας . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος . . N	Σπ Πηλλήκας . . . . . N
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Νάκος Πανουργιᾶς . . . . N
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Κωνς. Βλάμης . . . . . N
Ν. Χ. Παναγιώτου . . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Παν. Πατρινός . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . . . N
Ι. Ν Ταμπακόπουλος . . .	Δ. Καλλέργης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεθελιώτης	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Α. Μαυροειδῆς	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N

Στ. Δάρας . . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης . N
Ἰωάννης Σαγρέδος	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Παναγ. Ψάθης . . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Νικόλαος Νάζος . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἀναγ. Παπατσώρης . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Κυριάκος Πονηρόπουλος . .	Εὐαγγέλης Κονταγιάννης . . N
Γεώργιος Ι. Στάϊκος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Δ. Στάϊκος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Α. Κιζάνης . . . . . N	Α. Μάνταρης. . . . . N

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν νομοσχεδίου, λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι δὲν εἶναι μὲν ἐναντίος εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιτρέπηται σήμερον ἡ δι' ἐμπειρικῶν μαιῶν ἐξάσκησις τῆς μαιευτικῆς δεικνύει προφανῆ ἀναχρονισμόν, καθ' ὅσον σημαίνει ὅτι ὑπῆρχε νόμος ἀπαγορεύων εἰς αὐτὰς τὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου. Τῷ ὄντι δὲ ἐξεδόθη τὸ 1834 τοιοῦτος ἀπαγορευτικὸς νόμος, ἀλλὰ δυστυχῶς μετὰ τοσαῦτα ἔξοδα γινόμενα ἐτησίως ὑπὲρ τοῦ μαιευτικοῦ καταστήματος, καὶ μετὰ παρέλευσιν τοσούτων ἤδη ἐτῶν, ἀντὶ νὰ ἴδωμεν καρποὺς ἐπαξίους, ἐπανερχόμεθα εἰς τὸ αὐτόματον, τὸ σύστημα δηλονότι τῆς πείρας. Διὰ ταῦτα ἐπεθύμει νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν ὁ Κ. ὑπουργὸς τίς ὁ διευθύνας τὸ μαιευτικὸν κατάστημα καὶ πόσα ἐδαπανῶντο κατ' ἔτος πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι οἱ λόγοι οἱ προκαλέσαντες τὴν ἀνάγκην τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου ἐμπεριέχονται εἰς τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν. Ἐπειδὴ δὲ μέχρι τῆς καταρτίσεως ὑεωρητικῶν μαιῶν δὲν ἔπρεπεν οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ μένωσιν αἱ ἐπαρχίαι ἄνευ τῶν ἀναγκαίων μαιῶν, δίδεται διὰ τοῦ νομοσχεδίου ἡ ἄδεια τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου καὶ εἰς τὰς καταλληλοτέρας ἐμπειρικὰς μαίας. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ ὑπὲρ τοῦ καταστήματος γινόμενα ἔξοδα, τὸ ὑπουργεῖον δὲν δύναται νὰ δώσῃ προχείρως λόγον αὐτῶν, ἡ δὲ ἐξακρίβωσίς των εἶναι ἔργον τοῦ ἀπολογισμοῦ. Προσθέντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ἐπὶ τῇ ἐπανειλημμένῃ ἐρωτήσει τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος, ὅτι διευθυντὴς τοῦ μαιευτικοῦ σχολείου ὑπῆρξεν ὁ καθηγητὴς Κ. Κωστῆς· ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῶν ψηφο-

λεκτῶν Ἀθ. Δανηλοπούλου καὶ Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 69 κατὰ 1.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν
ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Λύσανδρος Βιλαέτης . . .
Λουκᾶς Λόντος	Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Ἀνδρέας Λύγερινὸς . . . .
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Σόλων Κρεττενίτης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	Δημήτριος Ἀθανασίου . . . N
Ἀναγνώστης Γιανουλίδης . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	Ν. Δελένδας . . . . . N
Γεώργιος Τσόκρης . . . . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Νικόλαος Ἰατρός	Ν. Βαρβαρήγος . . . . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . N	Θρασύβουλος Ζαΐμης . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Διονίδ. Ν. Πετιμεζᾶς . . .
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Σταῦρος Βλάχος	Ἠλίας Παπαδαΐος . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Ἀθαν. Δανηλόπουλος . . . N
Σωτήριος Στράτος	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N
Φίλων Φίλωνος	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Βελισ. Νικολαΐδης . . . . N
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος . . N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Γεώργιος Κονδύλης	Π. Κολποδίνος . . . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . .	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Γ. Πανοπριρτόπουλος . . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Σταμάτ. Μήτσας . . . . N	Χρῆστος Ράγκος . . . .
Δ. Ζῶτος	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Γ. Γιολδάσης . . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσεῦχλος . . N
Ν. Γρανίτσας	Νικόλαος Ματθαίου . . . N

Ν. Χ. Παναγιώτου	Σπ. Πηλήκας . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας	Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Α. Κορφιωτάκης	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Λουκᾶς Στεράνου . . . . N	Π. Πατρινός . . . . .
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Ν. Α. Μπότασης . . . . . N
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Α. Μαυροειδὴς	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Γ. Κεράλας . . . . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἀναγ. Τσάκας . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Μ. Σολωμὸς . . . . . N
Κωνς. Κουρκουμέλης . . .	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Παναγ. Παπατσώνης . . . N	Στ. Δάρας . . . . . N
Σ. Ἀντωνόπουλος . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Παναγιώτης Ψαθᾶς . . . N
Ἰω. Ταταράκης	Νικόλαος Νάζος . . . . O
Σ. Βερόττσης . . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Δ. Δημητρακόπουλος . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Γεώργιος Ι. Σταΐκος . . . .
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Δημήτριος Σταΐκος . . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Δ. Κιζάνης . . . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Παντολέων Κουντουριώτης . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Δημήτριος Μπουδούρης . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης. . .	Σταμάτιος Δοκός . . . . N
Γεώργιος Μπάνης. . . . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Λύγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Π. Χριστόπουλος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Π. Κανελλόπουλος	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Νικόλαος Μασχούλας . . .	

Ἀκολούθως ἀναγνωσθέντα, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4 καὶ 5 τοῦ νομοσχεδίου.

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοία καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν, καθ' ἣν ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον διὰ ψήφων ἐπίσης 69 κατὰ 1· ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κλπ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐν ὅσῳ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκπαιδευθεισῶν μαιῶν δὲν ἐπαρκεῖ εἰς τὰς κοινὰς ἀνάγκας, θέλει δίδεσθαι καὶ εἰς ἐμπείρικὰς μαίας ἡ ἄδεια τοῦ μετέρχεσθαι τὴν μαιευτικὴν ἐντὸς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των, ὁ ἀριθμὸς δ' αὐτῶν θέλει περιορισθῆ κατὰ λόγον τῶν ὑπαρχουσῶν ἀναγκῶν.

Ἄρθρον 2. Αἱ ἐμπειρικαὶ μαῖαι θέλουσιν ἐξετάζεσθαι παρ' ἐπιτροπῆς ἰατρῶν, ἐὰν ἔχωσι τὴν ἀπαιτουμένην ἱκανότητα πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, τὴν δὲ γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς ἐξετάζει τὸ ἰατροσυνέδριον, καὶ ἐὰν εὕρῃ αὐτὴν ὀρθῶς ἔχουσαν, δίδει τὴν ἄδειαν τοῦ μετέρχεσθαι τὴν μαιευτικὴν εἰς μεγαλειτέραν ἢ μικροτέραν περιφέρειαν.

Ἄρθρον 3. Αἱ ἐξεταζόμεναι παρὰ τῆς ἐπιτροπῆς μαῖαι θέλουν πληρόνει δικαιώματα, εἰς μὲν τὸν προεδρεύοντα τὴν ἐπιτροπὴν δραχμὰς πέντε, εἰς ἕκαστον δὲ τῶν μελῶν ἀνὰ δραχμὰς τρεῖς.

Ἄρθρον 4. Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος θέλουν ὁρισθῆ τὰ προσόντα τῶν ἐμπειρικῶν μαιῶν, ὁ ἀναγκαῖος ἀριθμὸς αὐτῶν, καὶ οἱ ὅροι ὑπὸ τοὺς ὁποίους θέλουν ἐξασκεῖ τὸ ἔργον τῆς μαιευτικῆς.

Ἄρθρον 5. Αἱ παραβαίνουσαι τὰ καθήκοντα αὐτῶν ἐμπειρικαὶ μαῖαι, ἐκτὸς τῆς ποινικῆς καταδιώξεως, θέλουν παύεσθαι διοικητικῶς προσωρινῶς ἢ καὶ διὰ παντὸς, μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἰατροσυνεδρίου, ἅμα τοῦτο πεισθῇ περὶ τῆς ἀνικανότητος αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπιληφθείσης δὲ τῆς Βουλῆς καὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ καταστήματος, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Α. Δανηλόπουλον καὶ Ν. Ματθαῖον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ προσαρτώμενον ἐνταῦθα τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ παμψηφεὶ διὰ ψήφων 70.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

Ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ σχολείου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Σόλων Κρεττενίτης . . . .
Λουκᾶς Λόντος	Δημήτριος Ἀθανασίου . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος . . . N	Γεώργιος Διαμάντης . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Ν. Δελένδας . . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης . . .	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . N	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Δημήτριος Τσάκρης	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . .
Γεώργιος Τσάκρης . . . . N	Λεωνίδας Ν. Πετμεζᾶς . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος . . . . N	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Σταῦρος Βλάχος	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Α. Κοντόσταυλος . . . . N
Σωτήριος Στράτος	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . .
Φίλων Φίλωνος	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Κωνστ. Δαμπρινόπουλος . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Α. Π. Πετροπουλάκης . . N	Π. Καλπιδίνος . . . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου . N	Γ. Παναπριωτόπουλος . . N
Γεώργιος Κανδύλης	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος. .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . .	Χρῆστος Ῥάγκος . . . . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . N
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Σταμάτιος Μήτσας	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Δημήτριος Ζῶτος	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N	Σ. Κοπανίτσας . . . . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N
Ἀλέξανδρος Βιλαέτης	Α. Κορφιωτάκης . . . . .
Χ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N

Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἰωάννης Ν. Ταμπακόπουλος. .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Γ. Ῥεβελιώτης	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Π. Πατρινός . . . . .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . N	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Α. Μαυροειδής	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . .
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης . .	Ἰω. Σκαβέντζας . . . . . N
Παναγιώτης Παπατσώνης . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N
Ἰω. Ταταράκης	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . . N
Σ. Βαρότσης . . . . . N	Στ. Δάρας . . . . . N
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Δ. Δημητρακόπουλος . . .	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Α. Παπαδημητριάδης . .	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Δημ. Σταΐκος . . . . .
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Α. Κιζάνης . . . . . N
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Παντολέων Κουτουριώτης . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Μ. Χορμούζης . . . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Π. Χριστόπουλος	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Π. Κανελλόπουλος	Εὐαγγέλης Κοντογιαννης . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . .
Σπ. Πηλλήκας . . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθέντα τὰ ἄρθρα 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 καὶ 8 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως. Γενομένης δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ παμψηφεὶ διὰ ψήφων ἑπτὰς καὶ ἑβδομήκοντα. Ἔχει δ' ὡς ἑφεξῆς·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

« Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον 1. Αἱ μαθητευόμεναι εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις μαιευτικὸν σχολεῖον θέλουν διδάσκεσθαι ἐν αὐτῷ ἐπὶ ἓν ἔτος τὸ θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν μέρος τῆς μαιευτικῆς.

Ἄρθρον 2. Εἰς τὸ μαιευτικὸν κατάστημα τῶν Ἀθηνῶν διορίζεται προηγουμένως, γνωμοδοτήσει τοῦ διευθυντοῦ αὐτοῦ, εἷς τῶν νομίμως ἀναγνωρισμένων ἰατρῶν ὡς βοηθὸς τούτου, λαμβάνων ὀγδοήκοντα δραχμὰς κατὰ μῆ-α ὡς ἀμοιβὴν καὶ κατοικῶν δωρεὰν ἐν τῷ καταστήματι.

Ἄρθρον 3. Αἱ διακριθεῖσαι μαθήτριαι τοῦ μαιευτικοῦ σχολείου κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἐκπαίδευσιν καὶ κατὰ τὰς ἐνώπιον τοῦ ἰατροσυνεδρίου ἐξετάσεις των, λαμβάνουν ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν βραβεῖα διαφόρου βαθμοῦ, ἑκάστου τῶν ὁποίων ἡ ἀξία δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς τεσσαράκοντα δραχμὰς, ἡ δὲ περὶ τούτων ὁλικὴ πίστωσις δὲν θέλει ὑπερβαίνει τὰς 160 δραχμὰς κατ' ἔτος.

Ἄρθρον 4. Ἡ κυβέρνησις δύναται νὰ διατηρῇ κατ' ἔτος δύω ὑποτρόφους μαθητρίας τῆς μαιευτικῆς, προτεινομένας παρὰ τοῦ διευθυντοῦ ἐκ τῶν εὐφυεστέρων καὶ ἐπιμελεστέρων, χορηγοῦσα εἰς ἑκάστην αὐτῶν τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 5. Εἷς μίαν τῶν ἐπὶ ἱκανότητι καὶ καλῇ διαγωγῇ διακρινομένων τελειοδιδάκτων μαθητριῶν τῆς σχολῆς δύναται νὰ χορηγῇ ἡ Κυβέρνησις ἐπὶ ἓν ἔτος ἀνὰ τριάκοντα δραχμὰς κατὰ μῆνα, διὰ νὰ τελειοποιῆται ἔτι μᾶλλον εἰς τὸ ἐπάγγελμά της, καὶ νὰ χρησιμεύῃ συγχρόνως καὶ ὡς βοηθὸς τῆς μαίας τοῦ καταστήματος.

Ἄρθρον 6 Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος θέλουν ὁρισθῆ·

α') Τὰ καθήκοντα τοῦ καθηγητοῦ τῆς μαιευτικῆς καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὸ σχολεῖον καὶ τὸ κατάστημα, ἔτι δὲ τὰ καθήκοντα τῆς μαίας.

β') Ὁ τύπος τῶν ἐκδιδομένων παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τῆς μαιευτικῆς ἀπολυτηρίων εἰς τὰς μαθητρίας τοῦ σχολείου.

γ') Τὰ προσόντα τῶν μαθητριῶν τῆς μαιευτικῆς σχολῆς καὶ τὰ περὶ παραδοχῆς καὶ διδασκαλίας αὐτῶν ἐν τῷ μαιευτικῷ καταστήματι.

δ') Τὰ προσόντα τῶν βραβευτέων μαθητριῶν, ὁ βαθμὸς καὶ τὸ εἶδος τῶν διδομένων βραβείων καὶ ὁ τρόπος τῆς διανομῆς αὐτῶν.

Ἄρθρον 7. Τὸ μαιευτικὸν σχολεῖον ὑπάγεται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐγκυκλίου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τῶν κειμένων περὶ τὴν κεντρικὴν πλατείαν Σπάρτης οἰκοπέδων. Ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ καθυποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον, ἀφορῶν τὴν ἐκποίησιν τῶν οἰκοπέδων τῶν κειμένων περὶ τὴν ἐν Σπάρτῃ κεντρικὴν πλατείαν, καὶ τὴν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς προκειμένης πόλεως διάθεσιν τοῦ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως ταύτης προκύψαντος χρηματικοῦ ποσοῦ.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 14 Ὀκτωβρίου 1852 Β. διάταγμα αἱ ἡμερήσιαι καὶ αἱ ἑβδομαδιαῖαι ἀγοραὶ ἐν Σπάρτῃ πρέπει νὰ λαμβάνωσι χώραν ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω πλατείας· ἐπειδὴ ὅμως ἐπὶ τῶν ἀπαρτιζόντων αὐτὴν οἰκοπέδων, καθὼς εἰς τὸ δημόσιον ἀνήκόντων, δὲν ὑπάρχουσι ἀνεγειγερμέναι οἰκοδομαὶ, ἀλλ' οὔτε εἶναι δυνατὸν νὰ ἐγερθῶσι τοιαῦται πρὶν ἢ μεταβῶσι τὰ οἰκόπεδα εἰς χεῖρας ἰδιωτῶν, οἱ πρὸς πώλησιν καὶ ἀγορὰν ἔξωθεν προερχόμενοι χωρικοὶ δὲν συνέρχονται ἐπὶ τῆς εἰρημένης πλατείας, διότι δὲν ὑπάρχουσιν ἐργαστήρια καὶ ἀποθῆκαι ἐμπορικαὶ, ἐξ ὧν νὰ προμηθεύωνται ὅσα ἐπιζητοῦσιν εἴδη καὶ ἐμπορεύματα.

Ἡ ἐκποίησις τῶν περὶ ὧν πιόκειται οἰκοπέδων ἠδύνατο νὰ ἐνεργηθῇ εἰς ὄφελος τοῦ δημοσίου ταμείου, ἀλλ' ἡ Κυβέρνησις τῆς Α. Μ. δὲν ἐθεώρησε δικαίαν τὴν ἐκποίησιν ταύτην ἀπ' ἐναντίας, ἀποβλέπουσα μᾶλλον εἰς ἔμμεσον καὶ πάρω συμφέρον, ἔκρινε καὶ ὀρθὸν καὶ δίκαιον συνημα νὰ ἐκποιηθῶσι μὲν τὰ περὶ τὴν πλατείαν οἰκόπεδα, ἀλλὰ τὸ τίμημα αὐτῶν, ὅπερ ἰσχυρὸν ἔχω λόγους νὰ ὑπολογίσω εἰς ἐπέκεινα τῶν 200 χιλιάδων δραχμῶν, νὰ δαπανηθῇ εἰς ἀνάπτυξιν τῆς ἀρχαίας καὶ περιωνύμου τὸ πάλαι Σπάρτης, καὶ εἰς κοινὴν ὠφέλειαν τῶν ἐν αὐτῇ συνοικισθέντων, εἰς τῶν ὁποίων τὰς κακοπαθείας, τὰς στερήσεις, τοὺς κινδύνους καὶ τὰς θυσίας πρέπει δικαίως ν' ἀποβλέπῃ ἡ ὑπερτίμησις τῶν εὐτελῶν ἀγρῶν τοῦ δημοσίου καὶ ἡ εἰς πολύτιμα οἰκόπεδα μεταβολὴ αὐτῶν.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω σκέψεων παρατηροῦμεν, ὅτι μέρους τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ νομοσχεδίου διαλαμβανομένων ἔργων ἡ ἐκτέλεσις ἐπιβαρύνει τὸ δημόσιον ταμεῖον, ὑπολογισθείσης τῆς δαπάνης αὐτῶν εἰς 100 περίπου χιλιάδας δραχμῶν· ἔθεν τὸ ἥμισυ περίπου τῆς ἐκ τῆς ἐποιήσεως τῶν οἰκοπέδων προσδοκωμένης προσόδου θέλει δαπανηθῇ εἰς ἐκτέλεσιν ἔργων δημοσίων.

Ἂν καὶ αἱ διατάξεις τοῦ νομοσχεδίου εἶναι σαφεῖς καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῶν πρόδηλος, δὲν κρίνω ὅλως περιττὸν νὰ συνοδεύσω αὐτὰς μὲ συντόμους τινὰς ἐξηγήσεις, πρὸς πληρεστέραν σαφήνειαν τῶν λόγων, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὑπηγορεύθησαν.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφ. α. τοῦ ἄρθρου 1 παρατηρῶ, ὅτι ἡ ἐκποίησις τῶν οἰκοπέδων θέλει ἐνεργηθῇ ἀναλόγως τῆς ζητήσεως καὶ οὐχὶ διὰ μιᾶς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑποτιμήσεως αὐτῶν. Ἐπὶ δὲ τοῦ ἐδάφ. β' ὅτι ὁ ὅρος τῆς ἁμέσου πληρωμῆς τοῦ ἡμίσεως τοῦ τιμήματος τῶν οἰκοπέδων ἐτέθη, διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ διατάξῃ πάραυτα τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων ἔργων τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 ἀναφερομένων, καὶ δεύτερον πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀτόπων, τὰ ὁποῖα παρετηρήθησαν εἰς Πειραιᾶ, Πάτρας καὶ ἀλλαχοῦ, ἔνθα ἐπωλήθησαν δημόσια οἰκόπεδα εἰς τιμὰς ὑπερόγκους μὲν, τῶν ὁποίων ὅμως ἐλάχιστον μέρος εἰσήχθη εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἐπὶ τοῦ ἐδαφ. γ'. παρατηρῶ, ὅτι, καὶ τοι ἀπηγορευμένης τῆς πρὸς τοὺς συνοικιζομένους παραχωρήσεως οἰκοπέδων, κειμένων περὶ τὴν κεντρικὴν πλατείαν, οὐχ' ἧττον ἔλαβον χώραν τοιαῦται παραχωρήσεις κατεχρηστικῶς. Προκειμένης δὲ ἤδη τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων ἐν γένει, ἔπρεπεν ἢ νὰ μεταβληθῇ τὸ σχῆμα καὶ μετενεχθῇ ἡ πλατεία ἐπὶ ἐθνικῆς γῆς, ἢ νὰ ἐξαιρεθῶσι τοῦ μέτρου τῆς ἐκποιήσεως τὰ καταχρηστικῶς παραχωρηθέντα ἢ τέλος νὰ ὑπογραφθῶσι καὶ ταῦτα εἰς τὸν κανόνα τῆς ἐκποιήσεως, καθ' ὃν τρόπον διαλαμβάνει ἡ διάταξις τοῦ ἐδ. ζ'. Τὸ μὲν πρῶτον μέτρον, εἰς ὃ κατ' ἀρχὰς κατέφυγε τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον ἠναγκάσθη νὰ παραιτήσῃ, διότι ἡ πραγματοποίησις αὐτοῦ ἤθελεν ἐπιφέρει εἰς τὸ σχέδιον τῆς πόλεως δύσμορφον μεταβολὴν, καταστρέφουσα τὴν συμμετρίαν τῆς ἐπὶ τῆς πλατείας ἀπολήξεως τῶν ὁδῶν, τὸ δὲ δεύτερον ἐφάνη ἐπιζήμιον καὶ ἄδικον, ὡς ἀναγνωρίζον τὸ ἀποτέλεσμα πράξεων παρανόμων, τὸ δὲ τρίτον ἐπροτιμήθη ὡς μᾶλλον συμβιβαστικὸν καὶ ἐπιεικές. Σημειωτέον δὲ ὅτι οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τακτικῶν

παραχωρητηρίων κατέχοντες τὰ οἰκόπεδα ταῦτα δικαιοῦνται νὰ λάβωσιν ἄλλα ἀντ' αὐτῶν ὡς συνοικισταί.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νομοσχεδίου κρίνω ἀναγκαῖον νὰ διασαφήσω, ὅτι εἰς τὰ καταστήματα, περὶ τῆς ἀνεγέρσεως τῶν ὁποίων τὸ ἄρθρον τοῦτο προβλέπει, δὲν προσετέθη τὸ νομαρχιακὸν, τὸ δικαστικὸν, τοῦ ταμείου καὶ τῆς ἐφορείας, διότι ὑπάρχει ἤδη δημόσιον κτίριον, ἐν ᾧ ἐνεργοῦνται αἱ ὑπηρεσίαι αὗται.

Περαίνων τὴν ἔκθεσιν ταύτην παρακαλῶ τὴν Βουλὴν, ἵνα ὑπ' ὄψιν λαμβάνουσα τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τοῦ προκειμένου μέτρου καὶ ἀναλογιζομένη τάς τε ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς ὠφελείας αὐτοῦ, προβῇ εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ νομοτχεδίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 27 Ἰουλίου 1856.

Ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ, ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τὴν 21 Ἰουλίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Δ. Γ. ΒΟΥΤΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας· ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Τὰ κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον διάγραμμα τῆς ἐν Σπάρτῃ πλατείας τῆς ἀγορᾶς οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῇ ἀναλόγως τῆς ζητήσεως τοῖς μετρητοῖς ἐπὶ πλειοδοσίᾳ.

Τὸ ἐκ τῆς δημοπρασίας προκύπτον τίμημα ἑκάστου οἰκοπέδου πληρώνεται ὡς ἀκολούθως. Τὸ μὲν ἥμισυ ἅμα κοινοποιηθῇ εἰς τὸν πλειοδότην ἡ ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ, διαιρούμενον εἰς δύω ἴσας δόσεις θέλει πληρωθῇ τὴν α. Νοεμβρίου τῶν ἀμέσως ἐπομένων δύο ἐτῶν.

Οἱ λαβόντες καὶ οἰκοδομήσαντες οἰκόπεδα, γύρωθεν τῆς ἀνατίρω πλατείας κείμενα, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν τεσσάρων γωνιῶν, ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδώσωσι τὸ τίμημα αὐτῶν, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐμβαδοῦ ἑκάστου οἰκοπέδου καὶ τοῦ μέσου

ὅρου τῆς τιμῆς, εἰς ἣν θέλουσιν ἐκποιηθῇ τὰ ἀμέσως ἐκατέρωθεν κείμενα. Οἱ δὲ κατέχοντες ἁπλῶς τοιαῦτα οἰκόπεδα, δυνάμει πράξεως τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, θέλουσιν ὑποχρεωθῇ ἢ ν' ἀποδώσωσιν αὐτὰ, ἢ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ ἀνωτέρω μέτρον.

Ἄρθρ. 2. Ὅστις τῶν ἀγοραστῶν ἤθελε καθυστερήσει δόσιν τινὰ ἀποκαλλεται τοῦ οἰκοπέδου, ὅπερ ἐκτίθεται ὅπως ἔχει ἀμέσως εἰς νέαν δημοπρασίαν διὰ νὰ λάβῃ τὸ δημόσιον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ καθυστεροῦντος τιμήματος μετὰ τῶν νομίμων τόκων, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἤρχισεν ἡ καθυστέρησις. Τὰ περὶ ὧν πρόκειται οἰκόπεδα διατελοῦσιν αὐτοδικαίως εἰς πρώτην ὑποθήκην τοῦ δημοσίου μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος εἰς ὃ ἕκαστον ἠγοράσθη.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς ἀγορᾶς κεράλαιον προορίζεται εἰς κατασκευὴν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, οἷον ἐκκλησίας, ὑδραγωγείου πρὸς μετοχέτευσιν ἐν Σπάρτῃ ποτίμου ὕδατος καὶ κατασκευὴν δημοσίων βρύσεων, φυλακῆς πρὸς κράτησιν τῶν ὑποδίκων τῶν ἐλαφροποίνων καὶ τῶν προσωπικῶς κρατουμένων, σχολείου ἀλληλοδιδακτικοῦ καὶ Ἑλληνικοῦ, στρατῶνος τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῆς φρουρᾶς, δημοτικοῦ καὶ εἰρηνοδικιακοῦ καταστήματος καὶ μιᾶς ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα γεφύρας. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τὸ ὁποῖον θέλει προκύψει ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται οἰκοπέδων δέκα χιλιάδες δραχμῶν προσδιορίζονται διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἀνασκαφὰς πρὸς ἀνεύρεσιν ἀρχαιοτήτων.

Μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων ἢ προσδιορισθησομένων τόπων, τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς ἀγορᾶς τυχὸν περίσσευμα θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὸν περὶ ὁδοποιίας νόμον εἰς βάρος τοῦ δημοσίου ἔργων τῆς ἀπὸ Γυθείου εἰς Σπάρτην ἁμαξωτῆς ὁδοῦ.

Οἱ πρὸς ἀνέγερσιν τῶν δημοτικῶν καταστημάτων προσδιωρισμένοι ἢ προσδιορισθησόμενοι τόποι παραχωροῦνται δωρεὰν τῷ δήμῳ Σπάρτης.

Ἄρθρ. 4. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Σπάρτης νὰ συστήσῃ τὴν ἀγορὰν τῶν ἐδωδίμων ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας, ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ διάγραμμα αὐτῆς προσδιοριζομένης θέσεως, ἥτις πρὸς τοῦτο δωρεῖται εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 5. Διὰ Β. διατάγματος θέλουν προσδιορισθῇ.

α) Αἱ διαστάσεις τῶν περὶ τὴν πλατείαν ἐκποιηθησομένων οἰκοπέδων.

β') Τὸ σχέδιον τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων τούτων ἀνεγερθησομένων ἐργαστηρίων καὶ ἀποθηκῶν, καὶ

γ') Οἱ ὅροι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου δημοπρασίας.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Λαβὼν μετὰ ταῦτα τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ βουλευτὴς Θήρας, ὅτι ἡ ἐπιψήφισις τοῦ πρὸ πολλοῦ ὑποβληθέντος νομοσχεδίου περὶ ἐπιδολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐξαγομένου οἴνου τῆς Θήρας καθίσταται ἀναγκαιοτάτη, ὡς μέλλοντος τοῦ δήμου νὰ ἐξοφλήσῃ δι' αὐτοῦ κατεπείγοντα χρέη. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ἀναβάλλεται, κωλυομένων δύω μελῶν αὐτῆς, προτείνει νὰ θεωρηθῇ τὸ νομοσχέδιον κατεπείγον καὶ νὰ συζητηθῇ ἄνευ ἐκθέσεως τὴν ἐπιοῦσαν δευτέραν.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη τὴν πρότασιν δι' ἀναστάσεως, μεθ' ὃ διέλυσεν ὁ πρόεδρος τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 3 μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Ν. Καίρης

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΑ'.

Τῆς 4 Αὐγούστου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς προλαβούσης καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἐγένετο ὑπὸ τοῦ ἑτέρου τῶν ἀντιπροέδρων, ἐπιτηροῦντων τῶν ψηφολεκτῶν Ν. Βαρδαρήγου καὶ Ν. Ματθαίου, ἡ μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων, καθ' ἣν ἔλαχον οἱ κύριοι βουλευταὶ ὡς ἀκολούθως·

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων διὰ τὸν μῆνα Αὔγουσταν 1856.

Α.	Β.	Γ.
Ν. Πανουριᾶς	Α. Μαυροκορδάτος	Ν. Σουμαρίπας
Κ. Τσουκαλᾶς	Π. Χριστόπουλος	Α. Μαυρειδῆς
Σ. Πράτσικας	Δ. Κιζάνης	Κ. Κουρκουμέλης
Α. Παπαθανασίου	Στ. Μήτσης	Δ. Πολυχρονόπουλος
Ν. Βουδούρης	Σ. Στεφανόπουλος	Π. Καλαμογιάρτης
Δ. Ἀθανασίου	Α. Παπατσώρης	Χ. Ῥάγκος
Α. Παπαδημητριάδης	Α. Ἴσκος	Σ. Σαΐτας
Ν. Καΐρης	Ἰω. Α'μβροσιάδης	Στ. Δούκος
Ν. Μπότσαρης	Γ. Γιαλδάσης	Α. Γιαννουλίδης
Σ. Ἀντωνόπουλος	Γ. Πατριαρχέας	Α. Κοντόσταυλος
Ἰω. Ταμπακόπουλος	Π. Χρυσοβέργης	Εὐ. Κανελόπουλος
Δ. Δημητρακόπουλος	Α. Μεταξᾶς	Γ. Γιατράκος
Σ. Στράτος	Γ. Κονδύλης	Π. Παπατσώνης
Ν. Τσέλιος	Α. Βενιζέλος	Γ. Τσόκρης
Ν. Χ. Παναγιώτου	Π. Δεληγιάννης	Γ. Ἀντωνόπουλος
Ἐμμ. Ἀντίπας.	Α. Βιλαέτης.	Α. Λόντος
Ν. Ἰατρὸς	Ἰω. Εὐσταθίου	Γ. Ναύτης
Φ. Φίλωνος	Ἰω. Ἀποστολίδης	Ἰω. Προβιλέγιος
Π. Καναλόπουλος.	Ἰω. Σκαβέντζος	Γ. Μαβερογωρίτης.

Δ.	Ε.	Ϛ.
Δ. Ὀρεινὸς	Σ. Βλάχος	Θ. Ζαΐμης
Δ. Καλλιφρονᾶς	Α. Ἀβέρωφ	Α. Μάντσαρης
Α. Κορφιωτάκης	Ἰω. Ζέρκος	Σ. Κρεστενίτης
Κ. Λαμπρινόπουλος	Ν. Ἀναργύρου	Α. Γεωργαντᾶς
Κ. Πανηρόπουλος	Κ. Γριβογιώργης	Α. Δεληόπουλος
Α. Ῥενουάρδος	Π. Πατρινὸς	Α. Στέφανος
Μ. Τριανταφυλλόπουλος	Μ. Σολωμὸς	Α. Τσαλαμιδᾶς
Κ. Δαρειώτης	Γ. Νικολάου	Ν. Βαρδαρῆγος
Δ. Πουλικάκος	Α. Δανηλόπουλος	Δ. Βουδούρης
Σ. Βαρότσης	Ν. Μοσχούλας	Σ. Κοπανίτσας
Γ. Κορφιωτάκης	Α. Αὐγερινὸς	Δ. Κοκοτάκης
Δ. Πετροπουλάκης	Σ. Μελετόπουλος	Δ. Ζῶτος
Ν. Πιερράκος	Γ. Μαυρομιχάλης	Β. Νικολαΐδης
Π. Καμπάνης	Α. Παπαλουκόπουλος	Ν. Γρανίτσας
Ἰω. Μπελέσης	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	Σ. Δάρας
Ἠλ. Παπαδαῖος	Β. Νώνης	Γ. Τσιγκουράκος
Ἐμμ. Τσούχλος	Βλ. Καλογερᾶς	Γ. Πανουργιόπουλος
Γ. Κεφάλας	Εὐ. Κοντογιαννης	Ν. Δελίνδας
Α. Τσιάκας.	Β. Δημητρακόπουλος	Δ. Στάϊκος.

Ζ.		
Ν. Νάζος	Γ. Μπάνης	Ν. Μπούκουρας
Π. Κουντουριώτης	Χ. Θεοχαρόπουλος	Κ. Βλάχη
Ν. Ματθαίου	Γ. Ριζόπουλος	Γ. Δαμάντης
Σ. Πηλληκα.	Δ Γαβρᾶς	Α Πετιμεζᾶς
Π. Ψάθης	Π. Κολποδῖνος	Γ. Ῥεβελιώτης
Α. Γρίβας	Δ. Τσίκρης	
Ἰω. Τατσράκης	Ἰω. Σαγρέδος	

Παρετήρησέ τις, ὅτι, ὡς πληροφορεῖται, ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος Κουρτούζης μεταβὰς εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἐδέχθη ὑπηρεσίαν Ὀθωμανικὴν, καὶ ἑπομένως ἀπολέσας οὕτω τὰ πολι-

τιεὶ αὐτοῦ δικαιώματα πρέπει νὰ διαγραφῇ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν βουλευτικῶν καταλόγων.

Τῆς δὲ Βουλῆς παραδειχθείσης τὴν ἀνωτέρω πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐρωτηθῇ πρῶτον ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἐὰν τῷ ὄντι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος βουλευτὴς ἔλαβεν ὑπηρεσίαν ὀθωμανικήν· παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Θήρας παραπονοῦνται διʼ ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Βουλὴν, ὅτι ἐναντίον τοῦ νόμου ζητοῦται νὰ πληρώσωσι φόρον καὶ διὰ τοὺς ἐν ταῖς ἀμπέλοις αὐτῶν ἐσπαρμένους καρπούς, καὶ ὅτι μάλιστα τὴν τοιαύτην φορολογίαν ἐπέτρεψε καὶ τὸ ὑπουργεῖον διὰ διαταγῆς του. Παρακαλεῖ διὰ τοῦτο τὸν ὑπουργὸν νὰ πληροφορήσῃ τὴν Βουλὴν περὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Ὁ δʼ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς εἶπεν, ὅτι ἐζήτησε περὶ τούτου πληροφορίας, τὰς ὁποίας ἅμα λάβῃ θέλει διαβιβάσει εἰς τὴν Βουλὴν, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως φθαρτῶν κτημάτων, καὶ ἕτερον μετὰ τῆς ἐκθέσεως περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Γ. Καμπούρογλου περὶ ἀνεγέρσεως καὶ συντηρήσεως θεάτρου συμβολαίου· ἔχουσι δʼ οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ ἐπιτήρησις τῶν διακρινομένων ὑπὸ τὸ ὄνομα φθαρτῶν κτημάτων εἶναι ἀναντιρρήτως ἔργον δαπανηρὸν καὶ ἐπίπονον.

«Εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης παρʼ ἡμῖν, ὁ καλλιεργῶν διὰ μισθωτῶν ἐργατῶν καὶ ἐπιστατῶν τὰ κτήματά του, μικροτέραν τῶν προκατ᾽ ὀλίγων του ἀπολαμβάνει ἐκ τούτων πρόσοδον, διότι αἱ ἐργατικαὶ χεῖρες εἰσὶν ὀλίγαι, τὸ ἡμερομίσθιον ὑπερτιμᾶται, τὰ δὲ κεφάλαια εἰσὶ μικρὰ καὶ ἐπὶ ὑπερόγκων τόκων προσφέρονται, εἰς τρόπον ὥστε αἱ προκαταβολαὶ ἀποῤῥοφῶσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τὴν παραγωγήν.

«Καὶ ἂν ὁ ἰδιοκτήτης συμπράττων εἰς τὴν καλλιέργειαν τῶν κτημάτων του καὶ ἐπιτηρῶν προσωπικῶς αὐτὰ δὲν ἀμείβεται διὰ τὰς χρηματικὰς θυσίας καὶ τὴν προσωπικὴν ἐργασίαν του, ἐπόμενον εἶναι τὸ δημόσιον ἐνεργοῦν διὰ τρίτων νὰ ζημιοῦται, διότι οὗτοι καὶ ἂν συνήθως δὲν ἀντιτάσσουν τὰ συμφέροντά των εἰς ἐκεῖνα τοῦ δημοσίου, δὲν ὠθοῦνται ὅμως καὶ ἀπὸ τὸ ἰσχυρὸν ἐλατήριον τοῦ προσωπικοῦ συμφέροντος ὡς ὁ ἰδιώτης. Ἡ ἀλήθεια αὕτη δὲν εἶναι τοπικὴ καὶ διὰ τὴν Ἑλλάδα μόνην. Ἕνεκα δὲ τούτου παντοῦ ἐθεωρήθη ὡς κακὸς καλλιεργητὴς καὶ ἰδιοκτήτης τὸ δημόσιον.

Ἡ Κυβέρνησις ὑπʼ ὄψιν ἔχουσα τὰς ὑποδειχθείσας ζημίας καὶ δυσχερείας, γνωρίζουσα τὰς ἐκάστοτε ἐπενεγκομένας μεγάλας, καὶ ἀκαταλογίστους καταστροφὰς ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ μὴ ἀμφιβάλλουσα ὅτι ἡ πολύτιμος αὕτη περιουσία τοῦ δημοσίου ἤθελε προϊόντος τοῦ χρόνου καταστραφῇ ἐντελῶς, ἐπίστευσεν ὡς μέτρον κατάλληλον τὴν πολυετῆ ἐνοικίασιν μέρους τῶν κτημάτων τούτων, καὶ τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ὑπολοίπων ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει, καὶ ἐπὶ πολιτικῇ καὶ φαλαγγιτικῇ προικοδοτήσει.

Ἐνόμισεν ὅτι οἱ πολυετῶς ἐνοικιασταὶ τὸ ἴδιον ἑαυτῶν συμφέρον ἐκτιμῶντες, καὶ εἰλικρινῶς πρὸς τὸ συναλλαχθὲν μετʼ αὐτῶν δημόσιον προσφερόμενοι, ἤθελον καλλιεργεῖ πρεπόντως τὰ κτήματα, καὶ τοιουτοτρόπως ταῦτα μὲν ἤθελον βελτιωθῇ, ἢ τοὐλάχιστον διατηρηθῇ εἰς καλὴν ὁπωσοῦν κατάστασιν, εἰς δὲ τὸ δημόσιον ἤθελεν ἐξασφαλισθῇ ἓν τακτικὸν πολυετὲς ἐσοδον.

Δυστυχῶς ὅμως τὸ μέτρον τοῦτο ἀπέτυχεν, εἴτε διότι κατεκυρώθησαν αἱ δημοπρασίαι εἰς ὑπερόγκους τιμὰς, ἕνεκα πειρατώδους καὶ ἀπεριπτέρου συναγωνισμοῦ, καὶ ἐπομένως ἀπελπισθέντες οἱ ἄνω εἰρημένοι παρημέλησαν τὴν καλλιέργειαν, εἴτε διότι ἀπὸ πλεονεξίαν κινούμενοι παρεγνώρισαν τὸ πραγματικὸν συμφέρον των, καὶ οὐδεμίαν ἔλαβον πρόνοιαν περὶ τῆς βελτιώσεως τῶν κτημάτων κατὰ τὰ συμπεφωνημένα, ἢ περὶ τῆς διατηρήσεως αὐτῶν, εἰς ἣν εὑρίσκοντο κατάστασιν, ὅτε παρέλαβον ταῦτα παρὰ τοῦ δημοσίου, εἴτε διότι δὲν ἠδύναντο ν᾽ ἀνταποκριθῶσι συγχρόνως εἰς τὴν πληρωμὴν τοῦ ἐνοικίου, καὶ τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας.

Δὲν ἐπέτυχεν ἐπίσης, ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὸ μέτρον περὶ ἀπαλλοτριώσεως, διότι τὰ κτήματα ἠγοράσθησαν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς ὑπερόγκους τιμὰς, καὶ διότι ὁ νόμος ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου τοῦ 1836 ἀπαιτεῖ τὴν εἴσπραξιν τόκων συμπεφωνημένων πρὸς 8 0/0 ἐφʼ ἑκάστης δόσεως, ποσότητος ἀναμφισβητήτως πολὺ ἀνωτέρας τῆς κατὰ μέσον ὅρον καθαρᾶς ἐτησίας προσόδου τῶν κτημάτων.

Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν μελετήσαν μετὰ συντόνου προσοχῆς ταῦτα, καὶ λαβὼν ὑπʼ ὄψιν, ὅτι τὸ τελευταῖον μέσον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐν τῇ ἀποτυχίᾳ αὐτῇ θέλει καταφύγει, τὸ τῆς μακροτοῦς ἐνοικιάσεως εἶναι τὸ μᾶλλον ἐπιβλαβὲς, καὶ θέλον νὰ προλάβῃ ἀφʼ ἑνὸς τὰς περαιτέρω καταστροφὰς τῶν κτημάτων αὐτῶν, καὶ νὰ χορηγήσῃ ἀφʼ ἑτέρου τροφὴν εἰς τὴν ἀτομικὴν κτῆσιν καὶ δραστηριότητα τῶν πολιτῶν, ὑπέβαλε κατὰ τὸ 1852

έτος εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τῶν εἰρημένων κτημάτων, ὅπερ δὲν ἐπεψηφίσθη.

Καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ 1852 καὶ ἐντεῦθεν διατελέσαντες ὑπουργοὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐνησχολήθησαν σπουδαίως ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, ἀλλὰ δὲν τοῖς ἐπέτρεψαν ἴσως αἱ περιστάσεις νὰ ὑποβάλωσιν εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων τὸ ἔργον των.

Ἀνήκων εἰς ἐπαρχίαν, ἔνθα ὑπάρχουσι πολλὰ τοιαῦτα ἐθνικὰ κτήματα, καὶ γνωρίζων ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν ἀθλιεστάτην κατάστασιν αὐτῶν, ἐθεώρησα καθῆκόν μου ἅμα ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ἐργασθῶ κατὰ προτίμησιν ἐπὶ τοῦ λίαν ἐνδιαφέροντος τὸ δημόσιον ἀντικειμένου τούτου.

Ὅθεν μελετήσας τὸ προϊὸν τῶν σκέψεων τῶν προκατόχων κυρίων ὑπουργῶν, ἐπείσθην ἀλιστάκτως, ὅτι τὸ μοναδικὸν μέτρον, ὅπερ πρέπει νὰ ληφθῇ περὶ τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, εἶναι ἡ ἐκποίησις αὐτῶν, ἀλλ' ὑπὸ ὅρους ἱκανοποιοῦντας τὰ συμφέροντα ἀμφοτέρων τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν, τοῦ δημοσίου δηλονότι καὶ τῶν πολιτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ διὰ προγενεστέρων νόμων ἐλήφθησαν μέτρα ἐπιεικείας δι' ὅλους σχεδὸν τοὺς ὀφειλέτας τοῦ δημοσίου, δὲν ἐθεώρησα δίκαιον νὰ ἐξαιρεθῶσι τοῦ μέτρου τούτου καὶ οἱ κατὰ τὸ παρελθὸν ἀγοράσαντες ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, ἐκποιηθέντα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1336 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει, διότι ὡς προεῖπον ἠγόρασαν τὰ κτήματα εἰς ὑπερόγκους τιμάς, καὶ διότι τὰ κτήματα ταῦτα, ἐκτὸς μικρῶν ἐξαιρέσεων, ἦσαν εἰς ἀθλίαν κατάστασιν ὅτε ἠγοράσθησαν, καὶ ἐπομένως κατεβλήθησαν μεγάλα κεφάλαια καὶ ἀνεκτίμητοι κόποι πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῶν.

Διὰ ταῦτα εἰς τὸ συνταχθὲν καὶ ὑποβαλλόμενον εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον, συμπεριελήφθησαν καὶ αἱ εἰρημέναι ἐκποιήσεις.

Περαίνων τὰς γενικὰς παρατηρήσεις μου, θεωρῶ ἀναγκαῖον νὰ ἐπιφέρω τὰς ἀναγκούσας ἐξηγήσεις ἐπὶ τῶν διαφόρων διατάξεων τοῦ νομοσχεδίου.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α'. ἄρθρου δύνανται νὰ ἐκποιηθῶσιν ὅλα ἀνεξαιρέτως τὰ ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, τὰ πρὸς ἀνέγερσιν παντὸς εἴδους οἰκοδομῆς χρήσιμα γήπεδα, καὶ τέλος τὰ πωλητέως ἐνοικιασμένα τοιαῦτα μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐνοικιάσεως ἐκ-

τὸς τῶν ὑδρομύλων καὶ τῶν ὑδροτριβῶν, τῶν ὁποίων ἡ συντήρησις εἶναι λίαν εὔκολος, τὸ δὲ εἰσόδημα βέβαιον καὶ ἀσφαλές, μὴ δυνάμενον δὲ ν' ἀντικατασταθῇ ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ τίμημα τῆς ἀγορᾶς. Εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ὑπάγονται καὶ ἄλλα κτήματα, τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ἱκανοποιήσωσι δημοσίους ἀνάγκας, ὡς π. χ. τὰ περὶ τὸν λιμένα Κάνθαρον οἰκόπεδα, καὶ ἄλλας ὑποχρεώσεις τῆς πατρίδος.

Λαβὼν κατὰ τὸ δυνατὸν γνῶσιν τῶν ἀπαντηθέντων προσκομμάτων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἀπὸ 13 (25) 9βρίου 1836 νόμου, ἐπείσθην, ὅτι ἡ εἰς ἴσας δόσεις διαίρεσις τοῦ ὅλου τιμήματος τοῦ κτήματος καὶ ἡ πληρωμὴ μόνον τῆς μιᾶς τούτων πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ παραχωρητηρίου εἰς τὸν ἀγοραστὴν, δὲν ἐξασφαλίζουν ἀρκούντως τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου· ἀρίνουν δὲ εὐρὺ τὸ στάδιον εἰς τὸν ψευδῆ συναγωνισμὸν, εἰς τὸν ὁποῖον, ὡς ἀπεδείχθη, παρουσιάζονται ὅσοι οὔτε ἔχουν, οὔτε σκοπεύουν νὰ πληρώσουν, καὶ ἀπομακρύνονται οἱ σπουδαίως καὶ ἐσυνειδήτως ἐκτιμῶντες τὰς ὑποχρεώσεις των· ὁρονῶ ἑπομένως, ὅτι ἡ πληρωτέα ποσότης πρέπει ν' ἀναβιβασθῇ εἰς τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος, ὡς ἐσημειώθη εἰς τὸ 6'. ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, καὶ ὅτι αἱ ἑπόμεναι δόσεις πρέπει νὰ πληρωθῶσιν ἀτόκως, διότι εἶναι ἀμφίβολον, καὶ ἐὰν μετὰ παρέλευσιν πολλῶν ἐτῶν, ἀφοῦ περιέλθῃ τὸ κτῆμα εἰς τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ καταβληθῶσι μεγάλα κεφάλαια καὶ κόποι πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτοῦ, δύναται ν' ἀπολαύσῃ ὁ ἀγοραστὴς ἐτησίαν καθαρὰν πρόσοδον ἀνωτέραν τῶν 5 ἢ 6 0|0 κατὰ γενικὸν μέσον ὅρον.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐνεργεῖται κατάδιωξις πρὸς εἰσπραξιν τῆς δόσεως ταύτης μετὰ τοῦ ἀνήκοντος τόκου, καὶ ἂν, διαρκούσης τῆς καθυστερήσεως ταύτης, ἐπέλθῃ ἡ πτῶσις νέας δόσεως, τὸ κτῆμα κατάσχεται διοικητικῶς καὶ ἐκποιεῖται πρὸς εἰσπραξιν τῆς τε ληξάσης καὶ τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων.

Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι κατ' ἐμὲ δικαιοτάτη, διότι ἡ μετὰ τοσαύτας εὐκολίας καθυστέρησις δὲν δύναται νὰ δικαιολογηθῇ, καὶ διότι πρέπει ἡ καλὴ πίστις νὰ εἰσαχθῇ καὶ εἰς τὰ συναλλάγματα τοῦ δημοσίου, καὶ νὰ γνωρίσῃ ἕκαστος ὅτι ὀφείλει νὰ πραγματοποιῇ τὰς πρὸς αὐτὸ ὑποχρεώσεις του, καθὼς καὶ αὐτὸ ὑποχρεοῦται νὰ πράξῃ τοῦτο.

Τὸ 3 ἄρθρον πραγματεύεται περὶ τῶν δικαιωμάτων τοῦ δημο-

οίου ἐπὶ τοῦ κτήματος μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας.

Χρηματικὸν ποσὸν, ἴσον μὲ 5 0/0 ἐπὶ τοῦ ὅλου ποσοῦ τοῦ τιμήματος, εἶναι ὑπόχρεως κατὰ τὸ 4 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου νὰ πληρώσῃ ὁ τελευταῖος πλειοδότης, ἐκεῖνος ὅστις δὲν ἤθελε συμμορφωθῆ μὲ τὴν ἀπαίτησιν τοῦ νόμου, καὶ τοῦτο ἵνα μὴ ματαιόνωνται τ' ἀποτελέσματα τῶν δημοπρασιῶν μὲ ζημίαν τοῦ δημοσίου. Ἡ ζημία αὕτη ἐπιβαρύνει μόνον τὴν κακὴν πίστιν, ἥτις οὔτε προστασίας οὔτε ἐπιεικείας ἀξίζει.

Διὰ τοῦ 5 ἄρθρου χαρίζονται οἱ τόκοι τῆς ὑπερημερίας εἰς τοὺς ἀγοραστὰς ἐθνικῶν κτημάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 13 (25) 9βρίου 1836 νόμου καὶ ἐξισοῦνται αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν πρὸς τὸ δημόσιον μ' ἐκείνας τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἀγορασόντων ἐθνικὰ κτήματα.

Ὑποχρεοῦνται ὅμως οἱ ἀγοραστὰι οὗτοι νὰ πληρώσωσι τοὺς καθυστερουμένους συμπεφωνημένους τόκους, περιοριζομένους εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 0/0, διότι ἐνεμήθησαν τὴν ἐπικαρπίαν τῶν κτημάτων κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη.

Τὸ ἴδιον ἄρθρον ἐδάφ. β' διαλαμβάνει περὶ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ νομοσχεδίου καὶ ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀναφερομένων ἐκποιήσεων.

Τὸ ἄρθρον 6 παρέχει τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς ἀγοράσαντας κατὰ τὸ παρελθὸν ἐθνικὰ κτήματα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 13 (25) 9βριου 1836 νόμου νὰ παραιτήσωσι τὰ κτήματα ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ μὴ λαβόντες οὐδόλως κατοχὴν τῶν κτημάτων δὲν ὀφείλουν νὰ πληρώσουν τίποτε εἰς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες τοιαύτην χρεωστοῦν νὰ πληρώσωσι ἐκτὸς τῶν ὅσων τυχὸν ἐπλήρωσαν καὶ τὰς καθυστερούσας δόσεις τῶν συμπεφωνημένων τόκων, περιοριζομένων, ὡς εἴρηται, εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 0/0 καὶ τὸν ἔγγειον φόρον 3 0/0 ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος τιμήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα.

Εἶναι ὁμολογούμενον, ὅτι πολλοὶ ἀγοραταὶ ἐθνικῶν κτημάτων γειτονεύοντες μὲ ἄλλα τοιαῦτα ἀδιάθετα κατεπάτησαν αὐτά, καὶ μολονότι τὸ δημόσιον δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποβολὴν τῶν τοιούτων ἐκ τοῦ καταπατηθέντος μέρους, ἐπειδὴ ὅμως τινὲς τούτων ἐπέφερον ἴσως βελτιώσεις ἐπὶ τῶν κτημάτων αὐτῶν, διὰ τοῦτο ἐτέθη ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τὸ 7 ἄρθρον, καθ' ὃ ἐὰν τὸ πλεόνασμα προκύπτῃ ἐκ καταπατήσεως, ὁ ἀγοραστὴς ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα τοῦτο, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς δημοπρασίας, καὶ ἐν περιπτώσει δυστροπίας

τοῦ κατόχου, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ κυριότητα τούτου.

Ἡ ἔκδοσις τῶν νόμων περὶ προικοδοτήσεως τῶν ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος καὶ τοῦ Β. ναυτικοῦ σκοπὸν εἶχεν ἀναντιῤῥήτως τὴν ἀποκατάστασιν τῶν εἰς τοὺς ὁρισμοὺς τούτων ὑπαγομένων ἀτόμων, καὶ διὰ τοῦτο ἀπηγορεύθη ἡ ἀπαλλοτρίωσις τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νόμων τούτων ἀποκτηθέντων ἐθνικῶν κτημάτων πρὸ τῆς παρελεύσεως τριῶν ἐτῶν, ἄνευ Βασιλικῆς ἀδείας, καὶ ἄλλαι εὐκολίαι ἐχορηγήθησαν εἰς αὐτούς.

Τὸ ἀξιόλογον ὅμως τοῦτο μέτρον δὲν ἔφερε δυστυχῶς τὸ προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, εἴτε διότι ἀπηντήθησαν προσκόμματα εἰς τὴν πραγματοποίησιν, εἴτε διότι οἱ περισσότεροι εἰς οὓς ἐχορηγήθησαν πιστωτικὰ γραμμάτια διὰ τὸν ἀνωτέρω σκοπὸν, δὲν εἶχον ἔφεσιν νὰ γίνωσιν ἰδιοκτῆται, καὶ ἐνταῦθα συνέβη τὸ ἄτοπον νὰ ἐκποιῶνται τὰ γραμμάτια καὶ εἰς εὐτελεστάτας τιμὰς, ὡς τοῦτο εἶναι πασίγνωστον.

Τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον ἐπιδιώκει τὸν ἀρχικὸν σκοπὸν τοῦ νομοθέτου, παρέχει τὸ δικαίωμα (ἄρθρ. 8 § 1 καὶ 2) εἰς τοὺς λόγῳ δωρεᾶς, ἀνταλλαγῆς καὶ εἰς τοὺς δι' ἀγοροπωλησίας κατόχους πιστωτικῶν γραμματίων, νὰ ἐξοφλήσωσι διὰ τοιούτων τὸ ἥμισυ μόνον τῆς ὀφειλῆς των, προερχομένης ἐξ ἀγορᾶς κτημάτων, ἐκποιουμένων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομοσχεδίου, ἢ ἐκποιηθέντων τοιούτων κατὰ τὸν ἀπὸ 13 Νοεμβρίου 1836 νόμον περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ πρωτότυποι κύριοι πιστωτικῶν γραμματίων καὶ οἱ νόμιμοι αὐτῶν κληρονόμοι ἔχουσι τὸ δικαίωμα νὰ συμψηφίσωσι δι αὐτῶν προσωπικὰ χρέη των ἀπορρέοντα ἐκ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἐνδιαλαμβανομένων νόμων.

Τὸ 9 ἄρθρον διαλαμβάνει ὅτι δι' εἰδικοῦ νόμου θέλει προσδιορισθῆ ἡ χρῆσις τοῦ τιμήματος τῶν κτημάτων περὶ ὧν ὁ λόγος.

Καθόπον δὲ ἀφορᾷ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 10 καὶ 11 τοῦ νομοσχεδίου παρατηρῶ, ὅτι αὗται δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην ἀναπτύξεώς τινος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 4 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις·

α) Τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων·

β') Τῶν πρὸς ἀνέγερσιν παντὸς εἴδους οἰκοδομῆς χρησίμων γηπέδων. Ὅσα ἐκ τῶν κτημάτων τούτων διατελοῦσιν ὑπὸ πολυετῆ μίσθωσιν, ταῦτα ἐκποιοῦνται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῆς μισθώσεως.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἐκποιήσεως·

α) Οἱ ὑδρόμυλοι καὶ αἱ ὑδροτριβαί.

β') Τὰ εἰς χρῆσιν τῆς Κυβερνήσεως ἀναγκαῖα κτήματα.

Ἄρθρ. 2. Τὸ περιτιμόριον τοῦ ὅλου τιμήματος πληρόνεται μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως τούτου εἰς τὸν ἀγοραστήν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον πληρόνεται ἀτόκως εἰς δέκα ἐτησίας συνεχεῖς ἴσας δόσεις κατὰ πᾶσαν πρώτην ὀκτωβρίου.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐνεργεῖται καταδίωξις πρὸς εἴσπραξιν τῆς δόσεως ταύτης μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας, ἐὰν δὲ διαρκούσης τῆς καθυστερήσεως ταύτης, ἐπέλθῃ ἡ πτῶσις νέας δόσεως, τὸ κτῆμα κατάσχεται διοικητικῶς καὶ ἐκποιεῖται πρὸς εἴσπραξιν τῆς τε ληξάσης καὶ τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων μετὰ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας.

Ἐὰν τὸ ἐκπληκτήριασμα δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου, ὁ ἀγοραστὴς καταδιώκεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος, ἐὰν δὲ ὑπάρξῃ πλεόνασμα ἀποδίδεται τοῦτο εἰς τὸν ἴδιον.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουσιν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης οἱασδήποτε ὑποθήκης· ἐπιφυλάττεται

δὲ εἰς τὸ δημόσιον, μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας, τὸ δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου τοιαύτης, τὸ παραχωρητήριον δὲν ἔχει ἰσχύν.

Ἄρθρον 4. Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀρνηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας, εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν, νὰ πληρώσῃ τὸ περιπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν, ἀφοῦ γνωστοποιηθῇ εἰς αὐτὸν ἐπὶ ἀποδείξει ἡ ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου, καὶ νὰ ὑπογράψῃ τὰς ὁμολογίας διὰ τὸ ὑπόλοιπον, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπότισιν χρηματικοῦ ποσοῦ ἴσου μὲ 5 0/0 ἐπὶ τοῦ ὅλου τιμήματος τοῦ κτήματος, ἡ δὲ δημοπρασία καὶ τὸ ἐκδοθὲν παραχωρητήριον θεωροῦνται ἄκυρα.

Τὸ ποσὸν τοῦτο εἰσπράττεται διοικητικῶς ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεως τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν.

Ἄρθρον 5. Οἱ μέχρι τοῦδε ἀγοράσαντες διὰ δημοπρασίας ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀπὸ 13|25 9βρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, λαβόντες δὲ τακτικὰ παραχωρητήρια καὶ κατέχοντες τὰ κτήματα ταῦτα, ἀπαλλάττονται τῶν ὀφειλομένων τόκων τῆς ὑπερημερίας καὶ πληρόνουσι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ παρόντος νόμου, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος μετὰ τῶν συμπερωντημένων τόκων, περιοριζομένων εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 0/0.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κτημάτων ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 6'. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρον 6. Οἱ ἀγορασταί, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον 5 διαλαμβάνει, δύνανται νὰ παραιτήσωσι τὰ ἀγορασθέντα κτήματα ἐὰν ἐντὸς 6 μηνῶν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, δηλώσωσι τὴν ἀπόφασίν των διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας, ἔνθα κεῖνται τὰ ἐκποιηθέντα ταῦτα κτήματα.

Ἐκ τῶν παραιτουμένων, οἱ μὴ λαβόντες οὐδόλως κατοχὴν τῶν κτημάτων ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες τοιαύτην ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι μόνον τὰς καθυστερουμένας δόσεις τῶν συμπερωντημένων τόκων, περιοριζομένων, ὡς εἴρηται, εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 τοῖς 0/0, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἔγγειον φόρον 3 0/0 ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος κτήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα.

Οἱ παραιτούμενοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀπαίτησιν περὶ ἀποζημιώσεως διὰ βελτιώσεις, τὰς ὁποίας ἐπέφερον τυχὸν ἐπὶ τῶν κτημάτων, ἢ δι' ἄλλον ὁποιονδήποτε λόγον.

Ἄρθρον 7. Ἐὰν, γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως κτήματός τινος ἐκ τῶν ἀναρεριομένων εἰς τὸ 5 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, προκύψῃ πλεόνασμα, προελθὸν ἐκ καταπατήσεως παρακειμένου ἐθνικοῦ κτήματος, λαβοῦσης χώραν δι' ὑπερπηδήσεως τῶν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἢ τὸ παραχωρητήριον σημειουμένων ὁρίων, τὸ ἀντίτιμον τοῦ πλεονάσματος τούτου πληρόνεται εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτῆμα, ἄλλως ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος ἄνευ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ὁποιονδήποτε λόγον.

Ἄρθρον 8. Οἱ λόγῳ δωρεᾶς, ἀνταλλαγῆς καὶ οἱ δι' ἀγορᾶς κάτοχοι πιστωτικῶν γραμματίων δύνανται νὰ πληρώσωσι δι' αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ πεμπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος, τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων ἐθνικῶν κτημάτων καὶ τῶν ἐκποιηθέντων ἤδη τοιούτων κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 13|25 Νοεμβρίου 1836 νόμου.

Οἱ πρωτότυποι κύριοι πιστωτικῶν γραμματίων ἢ οἱ νόμιμοι κληρονόμοι αὐτῶν, ἀγορασταὶ ὄντες ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκποιουμένων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἢ ἐκποιηθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 13|25 Νοεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, δύνανται νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν χορηγηθέντων ἢ χορηγηθησομένων εἰς τοὺς πρώτους πιστωτικῶν γραμματίων τὸ ὅλον τίμημα τῶν κτημάτων τούτων. Δὲν δύνανται δὲ οὗτοι καὶ ὡς ἐκδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων τριῶν ἀγοραστῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαληφθέντων νόμων, νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν εἰρημένων γραμματίων ποσότητα ἀνωτέραν τοῦ ἡμίσεως τοῦ πεμπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος.

Ἄρθρον 9. Εἰδικὸς νόμος θέλει προσδιορίσει τὴν χρῆσιν τοῦ τιμήματος τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων κτημάτων, μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα θέλουν εἰσάγεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρον 10. Αἱ διατυπώσεις τῆς δημοπρασίας περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων, δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἢ κατὰ μερίδας διαίρεσις αὐτῶν καὶ ἡ προθεσμία πρὸς ἔκδοσιν τῶν παραχωρητηρίων, κανονισθήσονται διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθησομένου Β. διατάγματος, ὡς καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ποινῶν κατὰ τῶν δημοσίων (καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἤθελον παραβῆ τὰς τοῦ διατάγματος τούτου διατάξεις.

Αἱ ποιναὶ αὗται προσδιορίζονται·

α') Εἰς πρόστιμον ἀπὸ 15 μέχρι 500 δραχμῶν.

β') Εἰς παῦσιν προσωρινὴν μέχρις ἑνὸς μηνός.

γ') Εἰς ἀπομάκρυνσιν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 11. Ὁ ἀπὸ 13|25 Νοεμβρίου 1836 νόμος περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων καταργεῖται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ Κυβέρνησις πρὸ ἐτῶν ἤδη εὑρίσκεται εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δαπανᾷ κατ' ἔτος ἱκανὴν ποσότητα χρημάτων πρὸς διατήρησιν τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος, πρὸ πολλοῦ εἰσαχθέντος καὶ ἀναγκαίου καταστάντος ἕνεκα τῶν κατοικούντων τὴν πρωτεύουσαν ἐπιστήμων προσώπων καὶ τῶν παρεπιδημούντων ἐν αὐτῇ ξένων. Ἀλλὰ διὰ τὸ ὀλιγοχρόνιον τῆς ἐργολαβίας εἰς ἣν ὡς ἐπιτοπλεῖστον ἐδίδετο ἡ ἐπιχείρισις, σπανίως ἐπετύγχανεν ἡ παράστασις αὐτοῦ, μὴ ἔχοντος τὸν ἀρμόδιον καιρὸν τοῦ ἐργολάβου νὰ προμηθευθῇ καὶ συμφωνήσῃ ἐγκαίρως ὅλα τὰ καταλληλα πρόσωπα. Ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ θέατρον τοῦτο, προωρισμένον δι' ἓν μόνον μέρος κατοίκων, δὲν ἱκανοποιεῖ τὰς ἀνάγκας τῶν λοιπῶν τάξεων διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς γλώσσης, καὶ ἑπομένως ἀναγκαιοτέρα ἐθεωρεῖτο καθ' ὅλους τοὺς λόγους ἡ σύστασις τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου, δυναμένου νὰ παράξῃ γενικωτέρας ὠφελείας εἰς τὴν κοινωνίαν, διὰ τῆς ἐπιρροῆς του ἐπὶ τῶν ἠθῶν, τῆς γλώσσης καὶ τῆς φιλολογίας ἐν γένει.

Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἂν καὶ ἐπανειλημμένως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν της ἡ Κυβέρνησις, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ τὴν θεραπεύσῃ ἕνεκα

τῶν δυσκολιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἔργου, μὴ παρουσιασθέντος ἄχρι τοῦδε οὐδενὸς ἐμποδίου.

Εὐτυχῶς ὅμως προτάσεις ὑποβληθεῖσαι ἤδη παρ' εἰδήμονος, ὡς ἐργασθέντος ἐπὶ πολλὰ ἔτη εἰς τὰ τοῦ θεάτρου, εὐκολύνουν ἡμᾶς διὰ νὰ πραγματοποιήσωμεν τὴν τοσοῦτον ἐπιθυμητὴν σύστασιν τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου, συνδυάζοντες αὐτὴν μὲ πολλὰς ἄλλας βελτιώσεις ἐπὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ὑπάρχοντος θεάτρου καὶ τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος διὰ μικρᾶς μόναν προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἄχρι τοῦδε δαπανωμένου ποσοῦ. Τὰς προτάσεις ταύτας ὑπέβαλεν πρὸ πολλοῦ εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὁ Κ. Γρ. Καμπούρογλους συνοδευομένας διὰ σχεδίων καὶ ὑπολογισμῶν ἀναλυτικῶν καὶ ὑπομνήματος, δι' ὧν ἀναδέχεται αὐτὸς·

1) Νὰ συστήσῃ δι' ἐξόδων του ἑλληνικὸν θέατρον ἄξιον νὰ φέρῃ τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ νὰ διατηρῇ αὐτὸ εἰς ἐνέργειαν ἐπὶ τέσσαρας μῆνας τοῦ ἔτους, ἀφοῦ προηγουμένως ἐν διαστήματι ἑνὸς ἔτους προετοιμάσῃ δι' ἐξόδων του καὶ διὰ τῶν καταλλήλων διδασκάλων τοὺς ἀναγκαίους ἕλληνας ὑποκριτὰς καὶ ὑποκρίτριαν.

2) Νὰ σχηματίσῃ ἑταιρίαν καλλιτέραν ὑποκριτῶν διὰ τὸ ἰταλικὸν μελόδραμα καὶ νὰ διατηρῇ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας τοῦ ἔτους ἰταλικὸν μελόδραμα ἐκλεκτὸν καὶ πολὺ ἀνώτερον τοῦ ὑπάρχοντος.

3) Νὰ ἀνεγείρῃ νέον θέατρον δι' ἰδίων ἐξόδων εὐρυχωρότερον ὀλίγον τοῦ ὑπάρχοντος καὶ εὐπρεπέστερον καὶ εἰς θέσιν κεντρικωτέραν τοῦ ὑπάρχοντος, συμμορφούμενος μὲ τὰ σχέδια τῶν νεωτέρων θεάτρων τῆς Εὐρώπης.

Ζητεῖ δὲ ἐκ μέρους τῆς Κυβερνήσεως τὰς ἑξῆς παραχωρήσεις·

α) Νὰ παραχωρήσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἐργολαβίαν τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου ἐπὶ δέκα ἔτη.

β) Νὰ τῷ χορηγῇ κατ' ἔτος ἐπιχορήγησιν δρ. **36,000** διὰ ἑλληνικὸν θέατρον καὶ τὸ ἰταλικὸν μελόδραμα.

γ) Νὰ τῷ δοθῇ ἡ ἄδεια νὰ οἰκοδομήσῃ δι' ἐξόδων του νέον θέατρον εἰς θέσιν κεντρικωτέραν.

Ἐπὶ τῶν προτάσεων τούτων, ἐπιτροπὴ σχηματισθεῖσα ἐκ διαφόρων ἐπισήμων προσώπων, ἐξ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων εἰδημόνων διὰ νὰ γνωμοδοτήσῃ, ἐθεώρησεν αὐτὰς ὠφελίμους διὰ τὸ δημόσιον, καὶ δι' ἐκθέσεώς της ἐστήριξε τὴν παραδοχὴν των εἰς τὴν Κυβέρνησιν ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ παρὰ τῆς ἰδίας ἐπιτροπῆς συνταχθέντος καὶ ὑποβληθέντος συμβολαίου.

Ἡ Κυβέρνησις θεωρήσασα ἀρκετὰ ὠφελίμους τὰς εἰρημένας προτάσεις, καθ' ὅσον διὰ τῆς προσθήκης μικροῦ ποσοῦ θέλουν

ἐπιτευχθῇ τόσον σημαντικοὶ σκοποί, καὶ ἰδίως ἡ σύστασις τοῦ τοσοῦτον ἀναγκαίου ἑλληνικοῦ θεάτρου, τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως διακαιολογεῖ τὴν τοιαύτην προσθήκην, ἔκρινεν ἀναγκαῖον νὰ συνθέσῃ μετ' αὐτοῦ τὸ ἀνῆκον συμβόλαιον, καὶ ἀκολούθως νὰ ὑποβάλῃ αὐτὸ εἰς τὴν ἔγκρισιν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἑπομένως, συνετάχθη τὸ ὑποβαλλόμενον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω, συνοδευόμενον διὰ τῶν ἐκτεθεισῶν διασαφήσεων καὶ διὰ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ συνταχθέντος συμβολαίου.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Αὐγούστου **1856**.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὅπως ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 3 Αὐγούστου **1856**.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
ΑΜΑΛΙΑ

Α. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ὁμοροώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Τὸ κατ' ἐντολὴν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν μεταξὺ τοῦ κυρίου Θεοδώρου Κυριακοῦ καὶ Γρηγ. Καμπούρογλου συνταχθὲν συμβόλαιον τὴν **18** Ἰουλίου **1856** καὶ συνιστάμενον ἐξ ἄρθρων 25 ἐγκρίνεται καὶ θέλει ἔχει πλήρη ἰσχύν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἀριθ. 7280.

Σήμερον τὴν δεκάτην ογδόην Ἰουλίου, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος τετάρτην, τὸ χιλιοστὸν ὀκτακοσιοστὸν πεντηκοστὸν ἕκτον ἔτος ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ συμβολαιογράφου καὶ κατοίκου τῶν Ἀθηνῶν Ἀντωνίου Βελισσαρίου καὶ τῶν μαρτύρων κυρίων Παράσχου

Νακάσση, δημοσίου κήρυκος, καὶ Μιχαὴλ Ι. Σέρμπου, παντοπώλου, κατοίκων ἀμφοτέρων τῶν Ἀθηνῶν, πολιτῶν Ἑλλήνων, γνωστῶν μου καὶ εἰς οὐδενίαν τοῦ νόμου ὑπαγομένων ἐξαίρεσιν, ἐνεφανίσθησαν αὐτοπροσώπως οἱ γνωστοί μου ἀφ' ἑνὸς ὁ κύριος Θεόδωρος Κυριακοῦ, ὑπουργικὸς γραμματεὺς πρώτης τάξεως τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, ἐνεργῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ δυνάμει τῆς ἐν τῷ παρόντι παραρτωμένης ὑπ' ἀριθ. 13,127 καὶ ἀπὸ δεκάτης πέμπτης Ἰουνίου τρέχοντος ἔτους διαταγῆς τοῦ ὑπουργείου τούτου καὶ κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ ὑγδόης Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους Βασιλικοῦ διατάγματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ κύριος Γρηγόριος Καμπούρογλους, δημοσιογράφος, κάτοικος ἀμφότεροι Ἀθηνῶν, καὶ συνεφώνησαν, ὡς ἕπεται, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως τῶν Βουλῶν.

1) Ὁ κύριος Γρηγόριος Καμπούρογλους ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ νὰ συστήσῃ ἐν Ἀθήναις θέατρον ἐθνικόν, διὰ νὰ παρίστανται ἐν αὐτῷ τραγῳδίαι καὶ κωμῳδίαι εἰς τὴν καθομιλουμένην γλῶσσαν.

2) Πρὸς σύστασιν τοῦ θεάτρου τούτου ὑποχρεοῦται νὰ μορφώνῃ τὰ ἀναγκαῖα πρόσωπα, προσλαμβάνων νέους, νέας, ἐπὶ τακτικῇ μηνιαίᾳ μισθοδοσίᾳ, ἐκπαιδεύων αὐτοὺς διὰ καταλλήλων διδασκάλων, καὶ γυμνάζων αὐτοὺς εἰς τὴν δραματικὴν τέχνην ἐπὶ ἓν ἔτος ὁλόκληρον.

3) Οἱ μέλλοντες νὰ ἐγκαλισθῶσι τὸ ἐπάγγελμα τοῦτο νέοι καὶ νέαι, πρέπει κατὰ προτίμησιν νὰ ἐκλεχθῶσι μεταξὺ τῶν φοιτησάντων εἰς τὰ δημόσια σχολεῖα, νὰ ἦναι δὲ χρηστῶν ἠθῶν· ὁ ἐλάχιστος ἀριθμὸς αὐτῶν προσδιορίζεται εἰς ἓξ διὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ἑλλ. θεάτρου· ὁ ἐργολάβος δύναται νὰ προσλάβῃ παραπληρωματικοὺς βοηθοὺς, ἢ μαθητευομένους, ὅσους θέλει, ἢ ὅσους αἱ ἀνάγκαι τῶν περιστάσεων τὸ ἀπαιτήσωσιν.

4) Ὁ ἐργολάβος δὲν ὑποχρεοῦται τὸ πρῶτον ἔτος τῆς συστάσεως τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου νὰ δώσῃ ἑλληνικὰς παραστάσεις. Αὗται θέλουσιν ἀρχίσει ἀπὸ τὸ δεύτερον ἔτος καὶ ἐξακολουθεῖ τακτικῶς ἐπὶ τέσσαρας μῆνας τοῦ ἔτους.

5) Ἐπειδὴ ἡ σύστασις ἑλληνικοῦ θεάτρου συντείνει τὰ μέγιστα εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐθνικῆς γλώσσης καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δραματικῆς φιλολογίας, διὰ τοῦτο τὸ ἐν Ἀθήναις ἐθνικὸν θέατρον θέλει ὀργανισθῇ εἰς τρόπον, ὥστε νὰ χρησιμεύσῃ ὡς σχολεῖον, ἐξ οὗ μέλλουσι νὰ ἐξέλθωσι πρόσωπα ἔμπειρα περὶ τὸ ἔργον τοῦτο, διὰ νὰ συστήσωσι θέατρα ἐθνικὰ καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τῶν σημαντικωτέρων τῆς Ἑλλάδος πόλεων.

6) Πενταμελὴς ἐπιτροπὴ, ἐξ ἁρμοδίων φιλολόγων συγκειμένη καὶ διοριζομένη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, θέλει συντάξει ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἐργολάβου ὀργανισμὸν, κανονίζοντα τὰ τοῦ ἑλλ. θεάτρου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπισυνημμένου εἰς τὴν πρότασιν αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον προσηρτήθη καὶ εἰς τὸ παρὸν συμβόλαιον.

7) Ὁ ἱματισμὸς, ἡ σκηνογραφία, ὁ φωτισμὸς τοῦ θεάτρου καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐν γένει αὐτοῦ κατὰ τὰς ἑλληνικὰς παραστάσεις θέλουσιν εἶσθαι εὐπρεπεῖς καὶ ἀνάλογοι τῶν παραστάσεων· ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ ἦναι κατώτεροι τῶν τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος.

8) Ὅλα τὰ ἔξοδα τοῦ ἑλλ. θεάτρου εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

9) Οὐδεμία τραγῳδία ἢ κωμῳδία δύναται νὰ παρασταθῇ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἄνευ προηγουμένης ἐγκρίσεως τῆς διευθύνσεως τῆς διοικητικῆς Ἀστυνομίας, εἰς ἣν θέλει πέμπει καὶ τὸ φυλλάδιον τῆς παρασταθησομένης τραγῳδίας ἢ κωμῳδίας.

Εἰς πᾶσαν περίστασιν ἡ Κυβέρνησις ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀνακαλῇ τὴν χορηγηθεῖσαν τοιαύτην ἔγκρισιν, καὶ ν' ἀπαγορεύῃ τὴν περαιτέρω παράστασιν ἑκάστης τραγῳδίας ἢ κωμῳδίας λόγῳ δημοσίου συμφέροντος ἢ δημοσίας τάξεως.

10) Ὁ κύριος Γ. Καμπούρογλους ἀναλαμβάνει ἐπίσης τὴν ἐργολαβίαν τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος, ὑποσχόμενος νὰ βελτιώσῃ τὴν κατάστασιν αὐτοῦ.

11) Ὑπαγρεοῦται ἐπομένως ὁ ἐργολάβος νὰ μεταφέρῃ ἐκ τῆς Ἰταλίας ἢ καὶ ἄλλοθεν καὶ νὰ συντηρήσῃ δι' ἐξόδων του ἑταιρίαν ἰταλικῶν μελοδραμάτων ἐκλεκτὴν καλλιτέραν τῶν μέχρι τοῦδε, καὶ ὠργανισμένην ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰς τὴν πρότασιν του ἐπισυνημμένου προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων καὶ ἐσόδων τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος, τοῦ ὁποίου ἀντίγραφον παραρτᾶται εἰς τὸ παρὸν συμβόλαιον.

12) Ὁ ἱματισμὸς ἐν γένει καὶ ἡ σκηνογραφία τῶν μελοδραμάτων πρέπει νὰ ἦναι εὐπρεπεῖς καὶ ἀνάλογοι μὲ τὴν ἑταιρίαν· ὁ φωτισμὸς καὶ ἡ ὑπηρεσία τοῦ θεάτρου ἐντελῶς ὠργανισμένα, καὶ τὰ πάντα ἐν αὐτῷ εἰς ἐντελῆ ἁρμονίαν καὶ εὐπρέπειαν.

13) Ἡ περίοδος τῶν μελοδραμάτων προσδιορίζεται εἰς τέσσαρας κατὰ συνέχειαν μῆνας, καὶ λήγει ὁμοῦ μὲ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ἀποκρέω, ἐκτὸς τοῦ πρώτου ἔτους, τοῦ ὁποίου ἡ θεατρικὴ περίοδος ἄρχεται ἀπὸ τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου· ὁ ἀριθμὸς τῶν παραστάσεων ἑκάστης περιόδου δὲν θέλει εἶσθαι κατώτερος

τῶν ὀγδοήκοντα, οὔτε τὰ παρασταθησόμενα μελοδράματα ὀλιγώτερα τῶν ἑπτά.

14) Πενταμελὴς ἐπιτροπὴ, διορισθησομένη παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, θέλει συντάξει ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἐργολάβου ὀργανισμὸν, κανονίζοντα ὅλα τὰ καθέκαστα τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπισυναπτομένου προϋπολογισμοῦ καὶ τῶν συμβολαίων, τῶν μεταξὺ τοῦ δημοσίου καὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἐργολάβων. Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος, ἅπαξ συνταχθεὶς, καὶ ἐγκριθεὶς παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, θέλει ἰσχύει καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἐργολαβίας, καὶ δὲν δύναται νὰ τροπολογηθῇ ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐργολάβου· ἐν περιπτώσει διαφωνίας μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῆς ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ὀργανισμοῦ ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς ἀποφασίζει ἀνεκκλήτως.

15) Παραχωρεῖται εἰς τὸν ἐργολάβον κύριον Γρηγόριον Καμπούρογλουν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ οἰκοδομήσῃ δι' ἰδίων του ἐξόδων νέον ἰδιάκτητον θέατρον εἰς θέσιν κεντρικὴν, εὐρυχωρότερον ὀλίγον τοῦ ὑπάρχοντος, εὐπρεπέστερον αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σχεδίων τῶν νεωτέρων θεάτρων τῆς Εὐρώπης.

16) Ἡ θέσις τοῦ θεάτρου θέλει προσδιορισθῇ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ παρόντος συμβολαίου ἐκ συμφώνου μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ ἐργολάβου· ἐὰν τὸ οἰκόπεδον ἀνήκῃ εἰς τὸ δημόσιον, θέλει πληρωθῇ ἡ ἀξία του ἀπὸ τὸν ἐργολάβον κύριον Γ. Καμπούρογλουν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τιμῆς, εἰς ἣν τὸ προσεκτήσατο τὸ δημόσιον. Τὸ σχέδιον τῆς οἰκοδομῆς θέλει καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, τὸ ὁποῖον χρεωστεῖ ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς νὰ τὸ ἐγκρίνῃ ἢ νὰ τὸ μεταῤῥυθμίσῃ ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ ἐργολάβου. Καταρτισθέντος τοῦ σχεδίου ὁριστικῶς, παραδίδεται ἐπισήμως εἰς τὸν ἐργολάβον Κ. Καμπούρογλουν, ὅστις ὑποχρεοῦται ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπισήμου ταύτης παραδόσεως τοῦ σχεδίου νὰ κάμῃ ἔναρξιν τῆς οἰκοδομῆς. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν θέλει διορίσει καταλλήλον ἀρχιτέκτονα, διὰ νὰ ἐπιτηρῇ τὴν ἀτρεότητα καὶ τὴν πρόοδον τῆς οἰκοδομῆς, ἥτις πρέπει ν' ἀποπερατωθῇ ἐντὸς δεκαοκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν τεθῇ ὁ πρῶτος θεμέλιος λίθος εἰς τρόπον, ὥστε τὸ νέον τοῦτο θέατρον νὰ ἦναι ἐντελῶς κατηρτισμένον καὶ ἕτοιμον, διὰ ν' ἀρχίσωσιν αἱ παραστάσεις κατὰ τὴν ἀνωτέρω σημειωθεῖσαν προθεσμίαν.

17) Ἐὰν ἡ οἰκοδομὴ τοῦ θεάτρου δὲν ἀρχίσῃ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐπισήμου παραδόσεως τοῦ ἐγκεκριμένου σχεδίου, καὶ

ἐὰν δὲν ἀποπερατωθῇ αὕτη ἐντὸς τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας τῶν δεκαοκτὼ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς οἰκοδομῆς, ὁ ἐργολάβος Κ. Γρηγόριος Καμπούρογλους ὑποβάλλεται εἰς πρόστιμον χιλίων δραχμῶν δι' ἕκαστον μῆνα, ὅστις ἤθελε παρέλθει ἀπὸ τῆς ὁρισθείσης προθεσμίας. Τὸ πρόστιμον τοῦτο ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἐργολάβον παρὰ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου, καὶ ἐκπίπτεται ἀπὸ τὴν πρὸς τὸν ἐργολάβον ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν τοῦ δημοσίου.

18) Ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐργολαβία τοῦ κυρίου Καμπούρογλου κατὰ τὸ κατωτέρω ἄρθρον 21 δὲν ἔχει οὗτος τὴν ἄδειαν ἐπ' οὐδεμιᾷ προφάσει τοῦ νὰ ἐκποιήσῃ κἀνὲν ἐκ τῶν θεωρείων τοῦ νέου θεάτρου. Ἡ αὐτὴ ἀπαγόρευσις θέλει ἐξακολουθεῖ καὶ μετὰ τὴν δεκαετίαν, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις παρατείνῃ τὴν ἐργολαβίαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου.

19) Ὁ ἐργολάβος δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Κυβερνήσεως νὰ αὐξήσῃ τὴν μέχρι τοῦδε ἐπικρατοῦσαν τιμὴν τῶν δραχμῶν μιᾶς καὶ πεντήκοντα πέντε λεπτῶν, ἀριθ. 1: 55/100, διὰ τὴν εἴσοδον τῶν ἰταλικῶν μελοδραμάτων, δύναται ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ τὴν ἐλαττώσῃ κατὰ τὸ δοκοῦν· τὸ δικαίωμα τῆς εἰσόδου διὰ τὸ ἐθνικὸν θέατρον δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῇ ἀνώτερον τῆς μιᾶς δραχμῆς.

20) Τὰ ἐνοίκια διὰ τὰ θεωρεῖα τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ θεάτρου καὶ τῆς Ἀστυνομίας εἶναι εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου.

21) Τὸ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργεῖον θέλει χορηγεῖ εἰς τὸν ἐργολάβον Κ. Γρηγόριον Καμπούρογλουν ἐπὶ δέκα κατὰ συνέχειαν ἔτη ἀνὰ δραχμὰς τριάκοντα ἓξ χιλιάδας ἀριθ. 36,000 κατ' ἔτος διὰ τὴν ἐργολαβίαν ταύτην τοῦ ἰταλικοῦ μελοδράματος καὶ τοῦ ἑλληνικοῦ θεάτρου. Ἡ ἐνιαύσιος αὕτη χορήγησις τῶν δραχμῶν τριάκοντα ἓξ χιλιάδων θέλει γίνεσθαι ὡς ἑξῆς.

Τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ.	7000 κατ' ἔτος.
Τὴν πρώτην Ὀκτωβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ.	7000
Τὴν πρώτην Νεμβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ.	7000
Τὴν πρώτην Δεκεμβρίου δραχ. ἑπτὰ χιλ. ἀριθ.	7000
Τὴν τριακοστὴν Μαρτίου δραχ. ὀκτὼ χιλ. ἀριθ.	8000
Τὸ ὅλον δραχμὰς . .	36000.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς δεκαετίας τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ χορηγήσῃ οὐδεμίαν χρηματικὴν συνδρομὴν εἰς ἄλλην θεατρικὴν ἐπιχείρησιν ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τοῦ ἐργολάβου.

22) Πᾶσα ἐκ τοῦ παρόντος συμβολαίου πηγάζουσα διένεξις μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἀφ' ἑνὸς, καὶ τοῦ ἐργολάβου κυρίου Γρηγορίου Καμπούρογλου ἀφ' ἑτέρου, θέλει διαλύεσθαι ἀνεκκλήτως παρὰ τριῶν διαιτητῶν, ἐξ ὧν τὸν ἕνα διορίζει τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν, τὸν ἕτερον ὁ ἐργολάβος, καὶ τὸν τρίτον ὁ πρόεδρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν· ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν ἢ τοῦ ἐργολάβου, θέλει διορίζεσθαι ὁ τρίτος ἀπὸ τῶν δύο ἄλλων διορισθέντων ἤδη διαιτητῶν· ὁ διορισμὸς τῶν διαιτητῶν πρέπει νὰ γίνηται ἐντὸς πέντε ἡμερῶν, ἀφ' ἧς κληθεὶς τὸ ἓν τῶν διαφερομένων μερῶν, ἡ δὲ ἀπόφασις των θέλει ἐκδίδεσθαι ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των.

23) Αἱ ἀμοιβαῖαι ὑποχρεώσεις τοῦ δημοσίου καὶ τοῦ ἐργολάβου διακόπτονται προσωρινῶς, ἐὰν ἐξ ἀνωτέρας βίας ἐπέλθῃ ἡ διακοπὴ τῶν θεατρικῶν παραστάσεων, τὸ ἔτος ἐκεῖνο θεωρεῖται, ὡς μὴ ὑπάρξαν, αἱ δὲ χρηματικαὶ ληψοδοσίαι τοῦ ἔτους ἐκείνου, αἱ μεταξὺ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ ἐργολάβου, κανονίζονται παρὰ διαιτητῶν ὡς ἀνωτέρω. Αἱ περιπτώσεις τῆς ἀνωτέρας βίας εἶναι πυρκαϊὰ, πόλεμος, ἐπιδημία ἢ δημόσιόν τι δυστύχημα, ὡς ἐκ τοῦ ἀποίου διετάχθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἡ παῦσις τῶν θεατρικῶν παραστάσεων.

24) Τὸ παρὸν συμβόλαιον ἰσχύει διὰ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς του, ἡ πρώτη θεατρικὴ περίοδος ἄρχεται τὴν πρώτην Σεπτεμβρίου τρέχοντος ἔτους **1856**.

25) Ὁ ἐργολάβος δὲν δύναται νὰ μεταβιβάσῃ εἰς ἄλλο πρόσωπον τὴν ἐργολαβίαν τοῦ θεάτρου ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως.

Ταῦτα συνομολογησάντων καὶ παραδεχθέντων τῶν συμβαλλομένων, συνετάχθη τὸ παρὸν συμβόλαιον ἐν Ἀθήναις, ἐν τῇ κατοικίᾳ τοῦ κυρίου Γρηγορίου Καμπούρογλου (οἰκία Δημητρίου Κυργουσίου), κειμένη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πλούτωνος, καὶ, ἀναγνωσθὲν εὐκρινῶς καὶ μεγαλοφώνως εἰς ἐπήκοον τῶν συμβαλλομένων καὶ τῶν μαρτύρων, ὑπεγράφη παρ' αὐτῶν καὶ ἐμοῦ.

Οἱ μάρτυρες	Οἱ συμβαλλόμενοι
Π. ΝΑΚΑΣΣΗΣ.	Θ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ.
Μ. Ιῶ. ΣΕΡΜΠΟΥ.	Γ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ.

Ὁ συμβολαιογράφος
(Τ. Σ.) Α. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ.

Ἀκριβὲς ἀντίγραφον.
Ἐν Ἀθήναις, αὐθημερόν.

Ὁ συμβολαιογράφος
(Τ. Σ.) Α. ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΣ.

Ἀδεία δὲ τῆς Βουλῆς ἀνέγνω ὁ βουλευτὴς Τήνου ἀναφορὰν τοῦ Ἰω. Μπούκουρη ἰδιοκτήτου τοῦ ὑπάρχοντος θεάτρου, δι' ἧς ἀντιτασσόμενος κατὰ τοῦ ἀνωτέρω συμβολαίου ὡς ἀσυμφόρου, ἐξαιτεῖται ν' ἀγορασθῇ ἡ Κυβέρνησις τὸ ὑπάρχον θέατρον ἀντὶ **50000** μόνον δραχμῶν.

Ἐξέθηκεν ἕτερος ὅτι καὶ αἱ χῆραι τοῦ Χ. Χρήστου καὶ Νικηταρᾶ ἀναφέρουσιν εἰς τὴν Βουλὴν, ὅτι εἶχεν ἄλλοτε ὑποβληθῇ αὐτῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νομοσχέδιον περὶ τῶν ὑπὸ τῶν συζύγων αὐτῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἔτι κατεχομένων γαιῶν, τὸ ὁποῖον ὅμως, διαλυθέντων τῶν Σωμάτων, δὲν ἐσυζητήθη καὶ παρακαλοῦν τὴν Βουλὴν νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τὴν ἐκ νέου εἰσαγωγὴν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου.

Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ Γ. Ῥάλλης πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐξαιτεῖται τὴν συνδρομὴν τῆς Βουλῆς εἰς ἓν σύγγραμμα, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ.

Ἡ δὲ Βουλὴ ἀπεφάσισε νὰ παραπεμφθῶσιν ἅπασαι αἱ ἀνωτέρω ἀναφοραὶ εἰς τὴν ἐπιτροπήν.

Ἀναγγελθέντος εἶτα, ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τοῦ ἐκ τῆς Θήρας ἐξαγομένου οἴνου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἀθ. Δανηλόπουλον καὶ Γ. Πανοπριστόπουλον, ἐξ ἧς συνήχθη κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν διὰ ψήφων **75** κατὰ **1**.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξῆς ζητήματος·

α Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν οἴνων Θήρας, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Σκαρλάτος Σούτσος	. . . .
Λουκᾶς Λόντος	. . . .	Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . .	Ἀνδρέας Μετα͡ξᾶς	. . . .
Πέτρος Καμπάνης	. . . N	Σταῦρος Βλάχος	. . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .
Ἀναγν. Γιαννουλίδης	. . N	Σωτήριος Στράτος	. . . .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . N
Γεώργιος Τσάκρης	. . . . N	Φίλων Φίλωνος	. . . . . N
Νικόλαος Ἰατρός	. . . .	Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .

Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Χρῆστος Ῥάγκος . . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . N	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος . N	Νικόλαος Ματθαίου . . . N
Ἀναγν. Παπαθανασίου . . N	Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N
Γεώργιος Κονδύλης	Σ. Κοπανίτσας . . . . . N
Ἐλευθ. Καλογερᾶς . . . . N	Ἐμ. Μιλετόπουλος . . . N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . N	Α. Κορρωτάκης . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Γ. Γιατράκος . . . . . N
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Λουκᾶς Στεράνου . . . . N
Δημήτριος Ζώτος	Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .
Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .
Ν. Α. Γρανίτσας	Γ. Ν. Ρεβελιώτης . . . .
Αὐσανδρος Βιλαέτης	Β. Π. Δημητρακόπουλος . .
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	Ἀναγν. Δεδόπουλος . . . N
Ἀνδρέας Αὐγερινός	Α. Μαυροειδής . . . . . N
Σόλων Κρεστενίτης	Γ. Κεφάλας . . . . . N
Δημήτριος Ἀθανασίου . . N	Ἀναγν. Τσάκας . . . . N
Γεώργιος Διαμάντης . . . N	Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος. .
Ν. Δελένδας	Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης .
Δ. Γαβρᾶς . . . . . O	Παναγ. Παπατσώνης . . . N
Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N	Σ. Ἀντωνόπουλος . . . . N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N	Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N
Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .	Ἰω. Ταταράκης . . . . .
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .	Σ. Βαρότσης . . . . . N
Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . N	Χ. Σουμαρίπας . . . . . N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . N	Δ. Δημητρακόπουλος . . . N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .	Π. Χρυσοβέργης . . . . N
Ἰωάννης Ζάρκος . . . . N	Α. Παπαδημητριάδης . . .
Α. Κοντόσταυλος . . . . N	Δ. Κοκοτάκης . . . . N
Βελισάριος Νικολαΐδης . . N	Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .
Ἰωάννης Μπαλάφας	Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . .
Πέτρος Δελιγιάννης . . . N	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . N
Κωνστ. Λαμπρόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . . N
Νικόλαος Μπούκουρας . . .	Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N
Π. Καλποδῖνος	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Ἀντίπας . . . . . N	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Γ. Πανοπριοτόπουλος . . N	Π. Χριστόπουλος . . . .
Μιχ. Τριανταφυλλόπουλος . .	Π. Κανελλόπουλος . . . .

Νικόλαος Μασχούλας . . .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . . .
Σπ. Πηλίκκας . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . N
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Σιδέρης Πράτσικας	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Π. Πατρινός	Δημήτριος Σταΐκος . . . . N
Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Α. Κιζάνης . . . . . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N	Παντολέων Κουντουριώτης . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Δημήτριος Μπουδούρης . . .
Ν. Α. Μπότασις . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . .
Κ. Δορειώτης	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἰωάννης Σκαβέντσος . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γ. Νικολάου . . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γεώργιος Ναούτης . . . . N	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Μιχαὴλ Σολωμός . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Ἀν. Ῥενουάρδος	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . N
Στ. Δάρας . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Ἀναγνωσθέντος τοῦ ἄρθρου 1 παρετήρησέ τις ὅτι ἡ συνοδεύουσα τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσις αἰτιολογεῖ ὁλόκληρον τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἐπομένως διὰ νὰ εὐρεθῶσιν εἰς ἁρμονίαν τὸ νομοσχέδιον μετὰ τῆς ἐκθέσεως, θεωρεῖ καλὸν νὰ ἐξαιρεθῇ τῆς φορολογίας ὁ δῆμος τῆς Οἴας, οὗτινος ἡ δημοτ. ἀρχὴ ἀπεποιήθη νὰ μετάσχῃ τῆς πράξεως τῶν ἄλλων δήμων, καθόσον οἱ κάτοικοι δὲν εἶχον ἀνάγκην σίτου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι παράξενον τῷ ὄντι φαίνεται τὸ νὰ συμπεριληφθῇ καὶ ὁ δῆμος τῆς Οἴας εἰς τὴν πληρωμὴν φόρου πρὸς ἐπόρλησιν χρέους μὴ ἀφορῶντος τὸν δῆμον αὐτόν. Ἀλλ' ἀγνοοῦμεν πρῶτον ἐὰν τῷ ὄντι διετέλει ἐκτὸς ἀνάγκης, ἐν ᾧ ὁλόκληρος ἡ ἐπαρχία ἐμαστίζετο ὑπὸ σιτοδείας. Ἂς ὑποθέσωμεν ὅμως ὅτι μόνος ὁ δῆμος αὐτὸς εἶχε τὸν ἀναγκαῖον σίτον. Ποῖος δὲ τότε ἠδύνατο νὰ ἐγγυηθῇ διὰ τὴν ἀσφάλειαν τοῦ δήμου αὐτοῦ, ἐὰν δὲν ἐπαρουσιάζετο κατὰ τύχην τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος φορτίον, οἱ δὲ κάτοικοι τῶν ἄλλων δήμων ἐξηκολούθουν νὰ μαστίζωνται ὑπὸ τῆς σιτοδείας; Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου ὁ ἔπαρχος Θήρας μετὰ τοῦ δημοτ. συμβουλίου ὑπελόγισε τὸ εἰς ἕκαστον δῆμον ἀναγκαιοῦν ποσὸν τοῦ σίτου, ἐπειδὴ δὲ τὸ φορτίον ἦτο πλειότερον τοῦ ἀναγκαιοῦντος ποσοῦ, τὸ περιττεῦον ἠναγκάσθη νὰ κρατήσῃ ὁ δῆμος τῆς Θήρας· ἀκο-

λούθως δὲ ἐπελθούσης τῆς ἐκπτώσεως τῶν τιμῶν, ὁλόκληρος ἡ ζημία ἐπεβάρυνε τὸν δῆμον αὐτόν. Νομίζει λοιπὸν ἄδικον, προκειμένου περὶ ἐπαρχιακῆς ἀνάγκης, ὡς παρέστησεν αὐτὴν ὁ ἔπαρχος, νὰ ἐξαιρέσωμεν τῆς φορολογίας τὸν δῆμον αὐτόν, ὅστις ἄλλως δὲν εὑρίσκετο καὶ εἰς ἀσφάλειαν, διότι αὐδόλως ἀπίθανον ἦτο οἱ κάτοικοι τῶν ἄλλων δήμων ν' ἁρπάσωσιν ἐξ ἀνάγκης τὸν ἐν τῇ Οἴᾳ εὑρισκόμενον σῖτον. Ἄλλως τε ἐὰν παραδεχθῶμεν τὴν ἐξαίρεσιν, μυρίας θέλομεν ἀπαντήσει κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν δυσκολίας καὶ περιπλοκὰς, διότι πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ φόρου οἱ κάτοικοι τῶν ἄλλων δήμων θέλουν ἐξάγει ἐκεῖθεν τὸν οἶνόν των καὶ οὕτω θέλει ματαιωθῇ ὁ τοῦ νομοσχεδίου σκοπός. Ἐὰν δὲ ἀκολούθως θεωρηθῇ ἄδικος ἡ φορολογία, ἐκ τοῦ εἰσπραχθησομένου ποσοῦ δύναται νὰ ἐπιστραφῇ εἰς τὸν δῆμον τῆς Οἴας τὸ παρ' αὐτοῦ πληρωθὲν ποσόν. Διὰ ταῦτα καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπόθεσις ἀφορᾷ ξένον ὑπήκοον, εἰς ὃν ἀνῆκε τὸ κρατηθὲν φορτίον, παρακαλεῖ τὴν Βουλὴν νὰ παραδεχθῇ ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον.

Ἀντιπαρετήρησέ τις ὅτι, ὡς ἠκούσαμεν, τὸ νομοσχέδιον δὲν εἶναι ἔργον τοῦ ὑπουργείου, ἀλλὰ συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει πληροφοριῶν τοῦ ἐπάρχου, ὅστις, φαίνεται, ἠθέλησε νὰ ἐπαναφέρῃ τοὺς νόμους τοῦ Λυκούργου. Ὁ δῆμος τῆς Οἴας κατ' αὐτὴν τοῦ ὑπουργείου τὴν ἔκθεσιν οὔτε συνεμέθεξε τοῦ σίτου, οὔτε ἀνάγκην εἶχε καὶ ἑπομένως ἄδικον εἶναι νὰ ὑποχρεώσωμεν αὐτὸν εἰς τὸ νὰ διαθρέψῃ τοὺς ἄλλους δήμους, διότι τοιαύτη ἀρχὴ προσβάλλει οὐσιωδῶς τὰ δικαιώματα τοῦ κοινωνικοῦ ἀνθρώπου.

Ὁ Κ. ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς παρετήρησεν ὅτι ἂν δὲν ἐπαρουσιάζετο τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος φορτίον, μετ' οὐ πολὺ ἴσως ἤθελεν εὑρεθῇ καὶ ὁ δῆμος αὐτὸς εἰς τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς λοιποὺς δήμους σιτοδείαν, καὶ ὅτι συγχρόνως διέτρεχε κίνδυνον ὡς ἐκ τῆς εἰς τοὺς δήμους ἐκείνους ἐπικρατούσης ἀνάγκης· ἀλλὰ νομίζει, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον, στηριζόμενοι εἰς ὑποθέσεις, νὰ καθιερῶμεν ἀρχὰς τοσοῦτον ἀντικοινωνικὰς καὶ ὀλεθρίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν φόρον μὴ τυχὸν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν ἀπαντηθῶσι δυσκολίαι, νομίζει, ὅτι δὲν εἶναι λόγοι ἰσχυροὶ, καθ' ὅσον αἱ τοιαῦται δυσκολίαι δύνανται νὰ ἐξομαλυνθῶσι διοικητικῶς.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἡ πρᾶξις τοῦ Ἐπάρχου καὶ τῶν δημοτ. συμβουλίων περιέχουν ἀναμφιβόλλως αὐθαιρεσίαν τινὰ, διότι δὲν ἠδύναντο νὰ κρατήσωσι πλοῖον περιέχον φορτίον εἰς ξένον ἀνῆκον ὑπήκοον, ἀλλὰ τὴν τοιαύτην αὐθαιρεσίαν δύναται νὰ δι-

καιολογήσῃ ἡ ἀνάγκη, μολονότι ὁσάκις ἠθελήσαμεν νὰ καταφύγωμεν εἰς ἔκτακτα μέτρα ἐξ ἀνάγκης, πάντοτε ὑπεκύψαμεν εἰς ζημίας. Ἐν τούτοις τὸ πρᾶγμα ἐγένετο καὶ πρόκειται ἤδη περὶ ἀποζημιώσεως, ἐκ τῆς ὁποίας προτείνεται νὰ ἐξαιρεθῇ ὁ δῆμος τῆς Οἴας, ὡς μὴ συμμεθέξας τοῦ σίτου. Ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις ἤθελε βεβαίως εἶσθαι δικαία, ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ τῆς πληρωμῆς τοῦ τιμήματος τοῦ σίτου, διότι δὲν ἦτο δίκαιον νὰ πληρώσῃ διὰ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔλαβεν· σήμερον ὅμως πρόκειται περὶ τῆς ζημίας, ἥτις προέκυψε, διότι ἐλαττωθεισῶν τῶν τιμῶν ὁ σῖτος ἐπωλήθη εἰς τιμὴν ἐλάσσονα ἐκείνης, εἰς ἣν ἀγοράσθη, καὶ τὴν ζημίαν αὐτὴν δίκαιον εἶναι νὰ συμμερισθῇ καὶ ὁ δῆμος τῆς Οἴας, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι καὶ ἂν δὲν συνεμέθεξαν τοῦ σίτου, οὐχ' ἧττον ὅμως ὠφελήθησαν ἐκ τῆς τῶν τιμῶν ἐλαττώσεως, προελθούσης ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ σίτου αὐτοῦ.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα ἀπέρριψε τὴν περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ δήμου Οἴας πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου μὴ ἀναζᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναζάσεως τὸ ἄρθρον 1 ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3 καὶ 4 κατὰ τὸ νομοσχέδιον.

Γενομένης τελευταίαν καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας, ὁμοίας τῇ προηγηθείσῃ, ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐπιτηρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 75 κατὰ 1, ἔχει δ' οὕτω·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Θήρας νὰ ἐπιβάλῃ φόρον λεπτῶν εἴκοσιν ἐρ' ἑκάστης βαρέλας οἴνου, ἐξαγομένου ἐκ τῆς ὁμωνύμου νήσου.

Ἄρθρ. 2. Ἡ εἴσπραξις τοῦ φόρου τούτου θέλει ἐνεργηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐπιστάτου τοῦ τελωνείου Θήρας, κατὰ τὰς περὶ δημοσίων ὑπολόγων διατάξεις, καὶ ἐπὶ ἀμοιβῇ ἑνὸς τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ εἰσπραχθησομένου ποσοῦ, συνεπιτηρούσης τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Θήρας.

Ἄρθρ. 3. Τὰ εἰσπραχθησόμενα χρήματα θέλουσι διατεθῇ ἐπιμελείᾳ καὶ ὑπὸ εὐθύνην τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς Θήρας εἰς ἐξόφλησιν τοῦ πρὸς τὸν ἐν Μασσαλίᾳ ἔμπορον κύριον Νικόλαον Ῥίγγιαν χρέους τοῦ δήμου δι' ἀντίτιμον σίτου, ληφθέντος ἐν τῷ καιρῷ τῆς σιτοδείας, κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1854 καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸν ἔμπορον τοῦτον.

Ἄρθρ. 4. Ἡ διάρκεια τοῦ φόρου προσδιορίζεται ἐπὶ ἓν ἔτος, ἀρχόμενον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδ ς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ τὴν 2.αν μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς.
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΒ'.

Τῆς 8 Αὐγούστου 1856.

Γενομένης πλήρους τῆς Βουλῆς ἐν ὥρᾳ 1.ῃ μ. μ., ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν, ἐκτὸς τοῦ Ζ'. μὴ συμπληρωθέντος, ὅτι ἐξελέξαντο προέδρους μὲν τοὺς Ν. Πανουργιὰν, Π. Δελιγιάννην, Α. Κοντόγουλον, Δ. Καλλιφρονᾶν, Ἰω. Ζάρκον καὶ Θ. Ζαΐμην· γραμματεῖς δὲ τοὺς Ν. Καΐρην, Ἀντ. Βενιζέλον, Σ. Δοκὸν, Π. Καμπάνην, Εὐθ. Κεχαγιᾶν καὶ Δ. Στάϊκον. Εἰσηγητὰς δ' ἐπὶ μὲν τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν Σπάρτῃ γηπέδων νομοσχεδίου τοὺς Δ. Δημητρακόπουλον, Ἰω. Ἀποστολίδην, Γ. Γιατράκον, Π. Πετροπουλάκην, Ἐμμ. Μελετόπουλον καὶ Σ. Κοπανίτσαν· ἐπὶ τοῦ περὶ προσθέτου συνθήκης μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου τοὺς Ν. Μπότσην, Π. Δελιγιάννην, Γ. Ναύτην, Σ. Βαρότσην, Σ. Βλάχον καὶ Γ. Τσιγκουράκον· ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν ῥθαρτῶν κτημάτων τοὺς Δ. Ἀθανασίου, Γρ. Πατριαρχέαν, Γ. Τσόκρην, Ἐμμ. Τσοῦχλον, Ἑλ. Καλογερᾶν καὶ Θ. Ζαΐμην· ἐπὶ τοῦ περὶ συστάσεως ἑλληνικοῦ θεάτρου τὸν Ν. Τσέλιον, Σ. Μήτσαν, Χ. Σουμαρίπαν, Δ. Καλλιφρονᾶν, Α. Ἀβέρωφ καὶ Δ. Στάϊκον· ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν, τοὺς Ν Χ. Παναγιώτου, Ἰω. Ἀποστολίδην, Π. Παπατσώνην, Γ. Τσάκαν, Μ. Σολωμὸν καὶ Σ. Κοπανίτσαν· τέλος δ' ἐπὶ τοῦ περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς, ἐξαιρέσει τοῦ ἀ. καὶ γ'. τοὺς Ἰω. Σκαβέντσον, Π. Παπατσώνην Ἰλ. Παπαδαῖον, Εὐθ. Κεχαγιᾶν καὶ Γ. Πανοπριοτόπουλον.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ βουλευτοῦ Ἐμμ. Ἀντίπα, ἐχορηγήθη αὐτῷ βραχυχρόνιος ἄδεια ἀπουσίας, ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν ἐπαρχίαν του ἕνεκα τῆς ἀσθενείας τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Μετὰ ταῦτα, μὴ ὑπάρχοντος ἑτοίμου πρὸς συζήτησιν ἀντικειμένου τινός, ὁ πρόεδρος διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καίρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΓ'.

Τῆς 21 Αὐγούστου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν μεσημβρίαν, ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἐκ τῶν κυριωτέρων φροντίδων τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος ὑπῆρξεν ἀείποτε ἡ διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου μέριμνα, διότι ὁ τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας λειτουργὸς, καθὸ πνευματικὸς πατὴρ καὶ διδάσκαλος, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι κατὰ τὸ θεῖον λόγιον «δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ», καὶ ἱκανὸς οὐ μόνον νὰ ποδηγετῇ εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν εὐσέβειαν τὸν λαὸν τοῦ Κυρίου, ἀλλὰ καὶ νὰ εἶναι ἕτοιμος εἰς ἀπολογίαν πρὸς πάντα τὸν ζητοῦντα λόγον περὶ τῶν πρὸς ἡμᾶς ὑψηλῶν καὶ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Τὴν ἀνάγκην τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου, μάλιστα δὲ τοῦ κατωτέρου ὡς ὄντος καθ' ἡμέραν εἰς ἄμεσον σχέσιν καὶ συναφειαν πρὸς τὸν λαὸν, συνειδυῖα καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προέτεινε τὴν σύστασιν σχολείων ἱερατικῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων νὰ ἐκπαιδεύωνται εἰδικῶς οἱ προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὴν διακονίαν τῆς ἐκκλησίας, ὅ,τε ἐν χωρίῳ καὶ ὁ ἐν κωμοπόλει καὶ ὁ ἐν πόλει ἐσόμενος ἱερεὺς, καὶ τὰ κυριώτερα τῶν εἰς αὐτοὺς ἀναγκαίων μαθημάτων διδασκόμενοι, ἐντὸς αὐτῶν τῶν σχολείων κατοικοῦντες καὶ κοινοβιακῶς ζῶντες, ν' ἀποκτῶσι τὰς γνώσεις τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῶν ἱερατικῶν χρεῶν καὶ καθηκόντων, καὶ συνοικειῶνται αὐταῖς.

Τὴν πρότασιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἠσπάσθην κατὰ τοσοῦτον μᾶλλον ἀσμένως, καθόσον αὕτη συνῆδεν ἐντελῶς πρὸς τὰς εὐχὰς καὶ τὰς ἐπιθυμίας μου. Καὶ δὴ συνταξας ἐπὶ τούτῳ νομοσχέδιον, ὑποβάλλω αὐτὸ εἰς τὴν αὐζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑμῶν κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος. Εἰ καὶ σαφῶν ὄντων τῶν ἄρθρων αὐτοῦ, δέον ὅμως ἔκρινα νὰ κάμω ἐνταῦθα μικράν τινα ἀνάπτυξιν, ὅπως ἐκ πρώτης ἀφετηρίας γένηται καταληπτὴ ἡ βάσις, ἐφ' ἧς στηρίζεται τὸ νομοσχέδιον τοῦτο καὶ ὁ σκοπός, πρὸς ὃν προωρίσται.

Ἄρθρον 1. Διὰ τοῦ ἀ. ἄρθρου ὁρίζεται ἡ σύστασις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἱερατικῶν σχολείων, ἵνα ἐν αὐτοῖς ἐκπαιδεύωνται οἱ διὰ τὴν ὑπουργίαν τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας προπαρασκευαζόμενοι νέοι ἐκ τῶν λαϊκῶν· ἐπειδὴ δ' ἐνδέχεται νὰ τύχωσί τινες ἐκ τῶν ἤδη τεταγμένων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν Κλῆρον δεκτικοὶ μαθήσεως, δίκαιον κρίνεται νὰ μὴ ἀπαγορευθῇ εἰς τούτους ἡ εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα φοίτησις, ὅπως γένωνται βελτίους ἑαυτῶν. Διὰ τῆς ἐκφράσεως δὲ τεταγμένοι ἤδη εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν Κλῆρον νοοῦνται πάντες ἐν γένει, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν εἰς βαθμὸν ἀναγνώστου, καὶ ψάλτου καὶ μοναχοῦ προηγμένων.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν σχολείων τούτων καὶ αἱ ἕδραι αὐτῶν θέλουσι προσδιορισθῇ διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ἀπὸ τοῦδε νὰ γνωσθῇ τὸ ποσὸν τῶν πόρων, ἐξ ὧν μόνον ταῦτα θέλουσι συντηρεῖσθαι.

Ἄρθρον 2. Κατὰ τοὺς νόμους τῆς πολιτείας, τὰ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐν γένει κεῖνται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τῆς Κυβερνήσεως διὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑπουργείου· ἐν τούτῳ ὅμως τῷ ἄρθρῳ προσετέθη ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἱερατικὰ σχολεῖα τίθενται καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, διότι αὕτη εἶναι ἁρμοδία πρὸς τὴν ἐκ τοῦ σύνεγγυς (διὰ τῶν Σ. Σ. ἐπισκόπων) ἐπίβλεψιν τῶν τε διδασκόντων καὶ τῶν διδασκομένων, τῶν μὲν παρασκευαζόντων, τῶν δὲ παρασκευαζομένων πρὸς σκοπὸν εἰδικόν, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ κυρίως ἀποβλέπει εἰς τὸ ἠθικὸν ὄφελος τῆς κοινωνίας ἐν γένει, ἰδίως ὅμως ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἀξιοπρεπῆ μόρφωσιν τῶν λειτουργῶν αὐτῆς.

Ἄρθρον 3. Ἐλάχιστος μὲν ὅρος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν εἰς ἕκαστον σχολεῖον τίθεται ἐν τούτῳ τῷ ἄρθρῳ ὁ δέκατος, ἀνώτατος δὲ ὁ τεσσαρακοστός· ἡ ἐντὸς τοῦ σχολείου συνοίκησις καὶ κοινοβιακὴ συνδιαίτησις τῶν μαθητῶν κρίνεται ἀναγκαία, οὐ μόνον ἵνα ἀνατραφῶσιν ὁμοίως ἅπαντες ἐν τῇ κατὰ Χριστὸν

παιδείᾳ, ἀλλὰ καὶ ἵνα συνειθίσωσι παιδιόθεν εἰς τὰς τακτικὰς ἡμερησίας προσευχὰς καὶ ἀναγνώσεις τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν, τῶν ὁποίων ἡ παραμέλησις διὰ πάντα μάλιστα τὸν ἱερωμένον θεωρεῖται καὶ εἶναι οὐσιώδης ἔλλειψις τοῦ ἱερατικοῦ χρέους του, οὐχ ἧττον δ' ἡ καὶ περὶ τὴν εὐκρινῆ καὶ σαφῆ ἀπαγγελίαν τῶν ἐν ταῖς ἐκκλησιαστικαῖς συνάξεσι τεταγμένων ἀναγνωσμάτων ἐκ τῶν ἱερῶν βιβλίων.

Ἄρθρον 4. Ἐν ταύτῳ τῷ ἄρθρῳ ὁρίζονται τὰ προσόντα τὰ δι' ἕκαστον μαθητὴν ἀπαιτούμενα. Ἡ ὑποχρέωσις τοῦ μαθητοῦ ν' ἀποδίδῃ τὰ διδάκτρα ὁπόταν, ἢ μεταμεληθεὶς τραπῇ εἰς ἕτερον παρὰ τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα ἐν τῷ βίῳ, ἢ ἀποβληθῇ τῆς Σχολῆς· προσέτι δὲ καὶ ἡ τοῦ νὰ μὴν ἐξαιρῆται τῶν βαρέων τοῦ στρατευσίμου κατ' ἀμφοτέρας ταύτας τὰς περιπτώσεις, εἰσὶν ὅροι ἀναγκαῖοι διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς τῶν σχολείων τούτων συστάσεως.

Ἄρθρον 5. Παρεκτὸς τῶν ἀναγκαιούντων διδασκάλων διὰ τὰς παραδόσεις τῶν μαθημάτων, ἐπάναγκες εἶναι νὰ ὑπάρχωσιν εἰς ἕκαστον σχολεῖον διωρισμένοι καὶ εἷς ἐπιστάτης, προσέτι δὲ καὶ οἱ κατὰ λόγον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν ἀναγκαῖοι ὑπηρέται, ἐπὶ τῷ μισθῷ τῷ διὰ τοὺς τούτων ὁμοιοβαθμίους νενομισμένῳ. Ὁ διορισμὸς των γίνεται κατὰ τὸν αὐτὸν ἀπαραλλάκτως τύπον καὶ τρόπον, καθ' ὃν γίνονται οἱ εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν διορισμοί· δηλονότι, οἱ μὲν διδάσκαλοι διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, ὁ δ' ἐπιστάτης καὶ οἱ ὑπηρέται ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρον 6. Εἰς ἕκαστον ἑλληνικὸν σχολεῖον ἢ γυμνάσιον ὑπάρχει κατὰ τὸν νόμον συστημένη ἐφορεία, ἥτις σύγκειται ἀπὸ τὸν νομάρχην ἢ τὸν ἔπαρχον ὡς πρόεδρον, καὶ ἀπὸ ἕνα πεπαιδευμένον κληρικὸν καὶ δύω δημότας προτεινομένους ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου καὶ ἐγκρινομένους ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου. Ἀνάλογος πρὸς τὴν διαταξιν ταύτην τοῦ ὑπάρχοντος νόμου καὶ κατάλληλος πρὸς τὸν εἰδικὸν σκοπὸν τῶν ἱερατικῶν σχολείων, πρέπον εἶναι νὰ γένῃ καὶ ἡ σύστασις τῆς δι' ἕκαστον τούτων ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς. Διὰ τοῦτο ἐν τῷ παρόντι 6 ἄρθρῳ ὁρίζεται ὅτι ἡ ρηθεῖσα περὶ πάντων, ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐν αὐτῷ μαθητευόντων, ἀνατίθεται εἰς ἐφορείαν πενταμελῆ, τῆς ὁποίας προεδρεύει διαρκῶς ὁ ἁρμόδιος ἐπίσκοπος· τὰ δὲ τέσσαρα μέλη λαμβάνονται ἐκ τῶν μᾶλλον εὐμαθῶν κληρικῶν καὶ ἐξ ἐναρέτων λαϊκῶν, ἀνὰ δύω, προτεινόμενα μὲν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου ἐκ συνεν-

νοήσεως τούτου μετὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου, ἐγκρινόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου.

Ἄρθρον 7. Ἀφοῦ διεσκευάσθησαν οὕτως αἱ διατάξεις αἱ ἀφορῶσαι τὴν σύστασιν, τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐπιτήρησιν, τὸν ἀριθμὸν τῶν μαθητῶν καὶ τὰ προσόντα τούτων, τὸν ἀριθμὸν τῶν διδασκάλων, τῶν ἐπιστατῶν καὶ τῶν ὑπηρετῶν, καὶ τὴν κατὰ τὸν νόμον ἀπαιτουμένην ἐφορείαν αὐτῶν τῶν σχολείων, ἔπεται νὰ προσδιορισθῶσι νῦν·

α) Τὰ περὶ τῆς ἐνδυμασίας καὶ τῆς διατροφῆς τῶν μαθητῶν, καὶ

β) Ὁ πόρος ἐξ οὗ τὰ σχολεῖα ταῦτα θέλουσι συντηρεῖσθαι.

Περὶ ἀμφοτέρων τούτων κυρίως πραγματεύεται τὸ ἄρθρ. 7. Καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰ τῆς σεμνοπρεποῦς, ὁμοιομόρφου καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν λιτῆς ἐνδυμασίας, καθὼς καὶ τὰ τῆς διατροφῆς τῶν μαθητῶν, ταῦτα ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἐνιαυτοῦ ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς ἢ κηδεμόνες ἑκάστου μαθητοῦ, ἁπάντων τῶν λοιπῶν ἀναλωμάτων διὰ τὴν τῶν σχολείων συντήρησιν γινομένων ἐκ τῶν πόρων τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ δηλουμένων.

Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ αὐτοὺς τοὺς πόρους, ἐπειδὴ ἡ ὕπαρξις καὶ συντήρησις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σχολείων, πρὸς δὲ καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ τῆς συστάσεως αὐτῶν, διαφέρει οὐσιωδῶς ἅπασαν τὴν καθ' ἡμᾶς κοινωνίαν, ἄνευ διαστολῆς τῆς τάξεως τῶν κληρικῶν ἀπὸ τῆς τῶν λαϊκῶν, διὰ τοῦτο ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν α) ὅτι ἡ περιουσία τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων μοναστηρίων, ἥτις εἶναι κυρίως ἐκκλησιαστική, δύναται νὰ συνεισφέρῃ μέρος ἐκ τῶν ἐτησίων εἰσοδημάτων αὐτῆς κατὰ λόγον τῶν ἐσόδων ἑκάστου μοναστηρίου· τὸ δὲ ποσὸν τῆς ἐτησίας ταύτης συνεισφορᾶς νὰ ἐγκρίνηται διὰ βασιλικοῦ διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου ἐκκλησιαστικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ἱερᾶς Συνόδου· καὶ β) ὅτι οὐ μόνον ὁ ἀνώτερος ἀλλὰ καὶ ὁ κατώτερος ἐν τῇ Ἑλλάδι κλῆρος καὶ οἱ χριστιανοὶ θέλουσι προθυμηθῆ νὰ συνεισφέρωσι κατὰ προαίρεσιν ὑπὲρ τοῦ κοινωφελοῦς τούτου σκοποῦ. Ἐλογίσθη πιθανὸν ὡς πόρος βέβαιος ὁ ἐτήσιος τόκος τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου γενομένων τε καὶ γεννησομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον νὰ μένῃ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄθικτον, αὔξον μὲν ἀείποτε, μηδέποτε δ' ἐλαττούμενον.

Ἄρθρον 8. Ἐν τούτῳ τῷ ἄρθρῳ κανονίζονται τὰ περὶ τῆς καταθέσεως καὶ τῆς χρήσεως τῶν ἐν τῷ προμνησθέντι ἄρθρῳ δηλουμένων πόρων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων.

Συμφωνεῖτε καὶ ὑμεῖς βεβαίως, Κύριοι, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς πρέπει νὰ εἶναι ἄμισθος· ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ γραφικαὶ ἐργασίαι της τῇ προόδῳ τοῦ χρόνου θέλουσιν ἀναμφιβόλως αὐξήσει, διὰ τοῦτο ἐτέθη εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ὅτι κατὰ λόγον τῶν ἐργασιῶν δύναται νὰ προσδιορίζῃ τὸ ὑπουργεῖον ὅσον ἀρκεῖ ποσὸν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου της.

Αὕτη ἐστὶν ἡ τῶν ἄρθρων τοῦ νομοσχεδίου συνοπτικὴ ἀνάπτυξις.

Δὲν ἀγνοεῖτε, Κύριοι, ὅτι ὁ Ἱερὸς ἡμῶν Κλῆρος ἐν ἡμέραις δοκιμασιῶν οὐ μόνον παρήγορος ἐγένετο εἰς τοὺς πατέρας ἡμῶν καὶ θάρσος ἐνέπνεεν εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς εἰς τὸν Θεὸν ἐλπίδος, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος συνεκινδύνευσε καὶ συμμετέσχεν ὅλων τῶν ἐκ τοῦ πολέμου συμφορῶν καὶ δυστυχημάτων. Προκειμένου δὲ νῦν λόγου περὶ τῆς καταλληλοτέρας ἐκπαιδεύσεως αὐτοῦ, πέποιθα ὅτι ἀσμένως θέλετ' ἐπιψηφίσει τὸ ὑποβαλλόμενον ὑμῖν νομοσχέδιον, ὁρμώμενοι ἐκ τῶν αὐτῶν μετὰ τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος αἰσθημάτων τοῦ ν' ἀποκτήσῃ ἡ ὀρθόδοξος ἡμῶν Ἐκκλησία ἱερεῖς ἀξίους καὶ τῆς κλήσεως καὶ τῆς ἐπαγγελίας αὐτῶν.

Ἀθήνησι, τῇ 20 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως
Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῆ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ημετέρου ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῆ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἀθήνησι, τῇ 13 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
ΑΜΑΛΙΑ.

Χ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ.

«Ἠκροάσαμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστῶνται σχολεῖα ἱερατικά, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκπαιδεύονται οἱ προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὴν διακονίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν αὐτοῖς γίνονται δεκτοὶ

καὶ ὅσοι τῶν ἤδη τεταγμένων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν Κλῆρον εἰσὶ δεκτικοὶ μαθήσεως.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ ἕδραι τῶν σχολείων τούτων προσδιορισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος, μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ σχολεῖα ταῦτα τίθενται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων ἔχει μαθητὰς, οὔτε τῶν δέκα ἐλάττους, οὔτε τῶν τεσσαράκοντα πλείους, ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦντας καὶ κοινοβιακῶς ζῶντας.

Καθόσον δὲ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα θέσεις κεναὶ, προτιμῶνται οἱ ἱεροπαῖδες ἐν ἰσότητι τῶν λοιπῶν περιστάσεων.

Ἄρθρ. 4. Ἵνα γένῃ τις δεκτὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς σχολείοις, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι·

α') Ἕλλην, τέκνον γονέων τοῦ ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος.

β') Ἔχων ἡλικίαν οὔτε κατωτέραν τῶν δεκαπέντε οὔτε ἀνωτέραν τῶν δεκαοκτὼ ἐτῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη γίνονται δεκτοὶ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μαθηταὶ ὑπερβάντες τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ') Ὑγιὴς καὶ ἀρτιμελὴς τὸ σῶμα, εὐφυὴς δὲ τὸν νοῦν καὶ χρηστοήθης.

δ') Νὰ φέρῃ ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς πατρίδος του, ἢ ἐὰν ἐκεῖ δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον σχολεῖον, νὰ γνωρίζῃ τοὐλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ γράφῃ, καὶ

ε') Νὰ παράσχῃ διὰ τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ ἐγγύησιν ἐξιόχρεων, ὅτι, ἐὰν μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ὁριζομένην ἡλικίαν, μεταμεληθεὶς, δὲν θελήσῃ νὰ χειροτονηθῇ ἱερεὺς ἔγγαμος ἢ ἄγαμος, ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ τοῦ σχολείου, θέλει ἀποδίδει πᾶσαν τὴν διὰ τὰ διδακτρα αὐτοῦ γενομένην δαπάνην, πρὸς ἀπότισιν τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς προμνησθείσας περιπτώσεις, ἥτοι τὴν τῆς μεταμελείας ἢ τὴν τῆς ἀποβολῆς, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ στρατευσίμου, κατὰ τὸν νόμον.

Ἐξαιροῦνται δὲ οἱ ἐξ ἀσθενείας ἐπαγούσης ἀνικανότητα, ἢ ἐξ ἄλλης τινος, αἴφνης ἐπελθούσης, φυσικῆς ἐλλείψεως κωλυόμενοι.

Ἄρθρ. 5. Εἰς ἕκαστον τῶν ἱερατικῶν σχολείων διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος δύω ἢ καὶ πλείονες διδάσκαλοι ἐκ

τῆς τάξεως τῶν ἱερωμένων, ἐν δὲ ἀνάγκῃ, δύνανται νὰ ὦσιν οἱ διδάσκαλοι καὶ μοναχοὶ ἢ λαϊκοὶ, μεμαρτυρημένοι ἐπὶ ἀρετῇ καὶ ἱκανότητι.

Διορίζονται προσέτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν εἰς ἕκαστον σχολεῖον εἷς ἐπιστάτης καὶ εἷς ἢ πλείονες, κατὰ τὴν ἀνάγκην, ὑπηρέται.

Καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ ὑπηρέται λαμβάνουσι τὸν διὰ τοὺς ὁμοιοβαθμίους αὐτῶν νενομισμένον μισθὸν κατὰ μῆνα, ἐκ τῶν πόρων τῶν ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένων.

Ἄρθρ. 6. Εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων διορίζεται ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, συγκροτουμένη ἐκ 5 μελῶν, καὶ ἔχουσα καθῆκον νὰ φροντίζῃ περὶ πάντων ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐν αὐτῷ μαθητευομένων.

Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει διαρκῶς ὁ ἁρμόδιος ἐπίσκοπος· τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη λαμβάνονται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν μάλλον εὐμαθῶν κληρικῶν καὶ ἐξ ἐναρέτων λαϊκῶν, προτεινόμενα μὲν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου συνεννοουμένου μετὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου, ἐγκρινόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων διὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν μαθητῶν, ἅτινα ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἔτους ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς ἢ κηδεμόνες ἑκάστου αὐτῶν, ἅπαντα τὰ λοιπὰ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων ἀναλώματα γίνονται ἐκ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικῶς ταμιευθησομένου πόρου κατὰ τὰ ἑξῆς·

α') Ἐξ ἐτησίας τακτικῆς συνεισφορᾶς ὅλων τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων μοναστηρίων κατὰ λόγον τῶν ἐτόδων ἑκάστου, ἥτις ἐγκρίνεται διὰ Βασ. διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου μοναστηριακοῦ συμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β') Ἐκ προαιρετικῶν συνεισφορῶν τῶν Σ. ἐπισκόπων, τοῦ κλήρου καὶ τῶν χριστιανῶν.

γ') Ἐκ τοῦ τόκου τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου γενομένων καὶ γενησομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον μενεῖ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄθικτον.

Ἄρθρ. 8. Τὰ οὕτω συναγόμενα χρήματα κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τραπεζῶν, ἐπιμελείᾳ τριμελοῦς

ἐπιτροπῆς διοριζομένης διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος καὶ ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη λαμβάνει παρὰ τῆς Τραπέζης κατὰ μῆνα τὴν ποσότητα, ὅση ἀρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων, καὶ δαπανᾷ αὐτὴν ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ δίδει κατ' ἔτος λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς συνήθεις λογιστικοὺς τύπους.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος. Μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου αὐτῆς, καὶ τοῦτο κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν της, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ ὅσην ποσότητα κρίνῃ ἀρκοῦσαν διὰ τοιαύτην ἀνάγκην.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθὼν καὶ ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω νομοσχέδια· α'. περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλάκων· β'. περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν· γ'. περὶ ἀποδόσεως τῆς ἀλλοτε προσδιορισθείσης διὰ Βασ. διατάγματος προικίσεως τῆς Σοφίας Καραμουτσάκη καὶ Βασιλικῆς Π. Ζάρκου, καὶ δ'. περὶ ἀπολογισμοῦ τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων τῆς χρήσεως **1852**, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων, ὡς καὶ λογαριασμῶν τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τοῦ **1853**. Ἔχουσι δ' ἅπαντα ταῦτα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ Κυβέρνησις θεωρήσασα ἀναγκαῖον νὰ δοθῇ μονιμότης τις εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων, ὅπως παρέχῃ ἐγγύας ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν των, συνέταξε τὸ ἐπισυναπτόμενον νομοσχέδιον, καθ' ὃ ὀργανίζεται μόνιμον σῶμα τελωνοφυλακῆς.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο ὑποβάλλων κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς, ἐπιφέρω τὰς ἑξῆς παρατηρήσεις ἐφ' ἑκάστου ἄρθρου αὐτοῦ.

Ἄρθρ. **1**. Τὸ ἄρθρον τοῦτο πραγματευόμενον περὶ τῆς συστάσεως τοῦ σώματος τῆς τελωνοφυλακῆς, προσδιορίζει τὴν δύναμιν αὐτοῦ. Κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦτον ἐτηρήθη ὁ αὐτὸς ὑπάρχων ἀριθμὸς τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ μόνων ὁ τῶν φυλάκων ηὐξήθη κατὰ **19**, τοῦτο μὲν πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ διορισμοῦ κατὰ περιστάσεις τινας ἐκτάκτων φυλάκων, τοῦτο δὲ, διὰ νὰ ὑπάρχῃ

διαρκῶς ὁ ἀπαιτούμενος ἀριθμὸς πρὸς ἀκριβεστέραν τῆς ὑπηρεσίας ἐκπλήρωσιν· ἄλλως τε ἡ προσθήκη αὕτη δὲν ἐπιβαρύνει μηδόλως τὸ ταμεῖον, ἀπαλλαττομένου οὕτως ἐκ τῆς μισθοδοτήσεως τῶν ἐκτάκτων φυλάκων.

Ἄρθρ. **2**. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου τούτου καθιστᾷ μόνιμον τὴν θέσιν τοῦ εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς ὑπηρετοῦντος, καὶ ἐνισχύει τὴν τιμιότητα πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου, διότι ὄχι μόνον προσδιορίζεται πενταετὴς ἡ ὑπηρεσία τοῦ καταταξομένου, ἀλλὰ καὶ ἐπιτρέπεται ἡ ἀνακατάταξίς του, ὅταν καλῶς καὶ ἀμέμπτως ὑπηρετήσῃ.

Ἄρθρ. **3**. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προσδιορίζεται ἡ μισθοδοσία τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων σύμφωνα μὲ τὴν μέχρι τοῦδε ἀποδιδομένην, καθόσον ἐνομίσθη ἀναγκαῖον νὰ μὴ ἐπενεχθῇ αὔξησις εἰς τὰ ἔξοδα· ἄλλως τε ἡ μισθοδοσία αὕτη ἐθεωρήθη ἀνάλογος.

Ἄρθρ. **4**. Τὸ ἄρθρον τοῦτο κανονίζει τὰ προσόντα, ἅτινα ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ὁ καταταττόμενος εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς. Ἐκρίθη δὲ πρὸς τοῖς ἄλλοις ἀναγκαῖον νὰ τεθῇ καὶ διάταξις ἀποκλείουσα τοῦ δικαιώματος τῆς καταταξέως τοὺς ὀφείλοντας ἀπὸ προλαβούσας δημοσίας διαχειρίσεις, διότι ἐθεωρήθη ὅτι οἱ τοιοῦτοι δὲν δύνανται νὰ παρέξωσι καὶ εἰς τὸ μέλλον ἐγγύας πιστῆς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν των.

Ἄρθρ. **5** καὶ **6**. Διὰ τῶν ἄρθρων τούτων κανονίζεται ποῖοι εἶναι δεκτοὶ ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ **4** προσόντα νὰ καταταχθῶσιν ὡς ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες, καὶ τοῦτο διὰ νὰ μορφωθῇ τὸ σῶμα ἐκ προσώπων ἱκανῶν καὶ παρεχόντων ἐκ τῶν προηγουμένων ὑπηρεσιῶν αὐτῶν τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις ὑπὲρ τῆς ἀκριβοῦς ἐκπληρώσεως τῶν χρεῶν των.

Ἄρθρ. **7**. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὁ εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς διορισμὸς καὶ ἡ ὁρκοδοσία αὐτῶν θέλει γίνεσθαι ὡς καὶ μέχρι τοῦδε.

Ἄρθρ. **8**. Ἐπειδὴ διὰ τῶν ἐχόντων τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις **5** καὶ **6** προσόντα προσώπων ἐνδέχεται νὰ μὴ συμπληροῦται τὸ σῶμα, τὸ ἄρθρον τοῦτο προβλέπει νὰ προσλαμβάνωνται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. **4**, φερόντων πιστοποιητικὸν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των περὶ τῆς ἀμέμπτου καὶ καλῆς αὐτῶν διαγωγῆς καὶ ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις γραμμάτων.

Ἄρθρ. **9**. Διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου προσδιορίζεται ἡ παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν χορήγησις τῶν ἀρέσεων μετὰ τὴν

λήξιν τῆς πενταετοῦς θητείας τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων, καὶ προβλέπονται ποιναὶ διὰ τοὺς αὐτογνωμόνως ἐγκαταλιμπάνοντας τὴν θέσιν των καὶ μὴ ἐπανερχομένους ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ καθῆκόν των. Ἡ δὲ διάταξις αὕτη ἐθεωρήθη ἀναγκαία ὡς ἄφευκτος συνέπεια τοῦ ὀργανισμοῦ τῆς τελωνοφυλακῆς εἰς σῶμα, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπαιτεῖται πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ εἰσαγωγὴ τῆς πειθαρχίας καὶ ἡ τιμωρία τῆς αὐθαιρέτου ἀπομακρύνσεως.

Ἄρθρ. 10. Τὸ ἄρθρον τοῦτο προβλέπει τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀποπέμπονται τῆς ὑπηρεσίας καὶ πρὸ τοῦ τέλους τῆς θητείας οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες, ὁρίζονται δὲ καὶ αἱ πειθαρχικαὶ ποιναί, αἵτινες δύνανται νὰ ἐπιβάλλωνται παρὰ τῶν ἀμέσως προϊσταμένων τελωνιακῶν ἀρχῶν καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν πρὸς σωφρονισμόν των.

Ἄρθρ. 11. Διὰ νὰ μὴ ἀφισοβητηθῇ ἡ διαδικασία τῶν περὶ τὴν ὑπηρεσίαν πραττομένων πλημμελημάτων καὶ κακουργημάτων ὑπὸ τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων μετὰ τὸν ὀργανισμόν αὐτῶν εἰς σῶμα, ὡρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου ὅτι οἱ ἀποτελοῦντες τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς, θεωρούμενοι ὡς διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπάγονται διὰ τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν πλημμελήματα καὶ κακουργήματα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 322 π. ε. τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. 12. Κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, ὁ τρόπος τῆς κατατάξεως τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων, τὰ καθήκοντα αὐτῶν, αἱ πειθαρχικαὶ περιπτώσεις, τὰ διακριτικὰ σημεῖα καὶ ὁ ὁπλισμός αὐτῶν, ἀντικείμενα καθαρῶς διοικητικά, θέλουν κανονισθῇ διὰ Β. διατάγματος.

Πιστεύω ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ θέλει ἀναγνωρίσει ὅτι δι' ἑνὸς τοιούτου διοργανισμοῦ τῆς τελωνοφυλακῆς δίδεται ἡ ἀπαιτουμένη ἐγγύησις εἰς τὴν τελωνοφυλακὴν ὑπηρεσίαν. Ἐφ' ᾧ καὶ περιορίζομαι μόνον νὰ παρακαλέσω αὐτὴν ὅπως ἐπιψηφίσῃ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον ταχέως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κ τ λ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Περὶ συστάσεως τοῦ σώματος τῶν τελωνοφυλάκων.

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται σῶμα τελωνοφυλακῆς, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως·

1.	Ἀρχιφύλακες ἀ. τάξεως	3
	» β'. »	5
	» γ'. »	10
2.	Φύλακες ἀ. καὶ β'. »	342

Πᾶσα μεταβολὴ ἐπὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τελωνείων θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ ἐπὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχιφυλάκων.

Ἄρθρ. 2. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες κατατάττονται διὰ πενταετῆ ὑπηρεσίαν (θητείαν), μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας δύνανται ν' ἀνακαταταχθῶσι καὶ δι' ἄλλην πενταετίαν, ἐὰν ὑπηρέτησαν καλῶς καὶ ἀμέμπτως.

Ἄρθρ. 3. Ἡ μισθοδοσία τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων κανονίζεται·

1.	Διὰ τοὺς ἀρχιφύλακας	ἀ. τάξεως δρ.	80
	» » »	β'. » »	70
	» » »	γ'. » »	60
2.	» » φύλακας	ἀ. » »	50
	» » »	β'. » »	40

Ἄρθρ. 4. Διὰ νὰ καταταχθῇ τις ὡς τελωνιακὸς ἀρχιφύλαξ καὶ φύλαξ, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην, νὰ συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ μὴ καθυστερῇ εἰς τὸ δημόσιον ἀπὸ προλαβοῦσαν δημοσίαν διαχείρισιν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 5. Εἰς τὴν θέσιν ἀρχιφυλάκων εἰσὶ δεκτοὶ οἱ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην γραφικὴν ἱκανότητα καὶ ὑπηρετήσαντες ὡς ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν χωροφυλακὴ

τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν καὶ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς, ἢ οἱ μέχρι τοῦδε ὡς ἀρχιφύλακες ἢ φύλακες ά. τάξεως ὑπηρετήσαντες καὶ διακριθέντες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των ἐπὶ τιμιότητι καὶ ἱκανότητι.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὴν θέσιν φυλάκων ά. καὶ β'. τάξεως εἰσὶ δεκτοὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν χωροφυλακὴν, τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν, καὶ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς, ὡς καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες πιστῶς καὶ τιμίως εἰς τὴν δασοφυλακὴν καὶ τὰ τελωνεῖα.

Ὁ μὴ γεγνώσκων νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀναγινώσκῃ δὲν δύναται νὰ διορισθῇ φύλαξ ά. τάξεως.

Ἄρθρ. 7. Ὁ εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς διορισμὸς γίνεται, τῶν μὲν ἀρχιφυλάκων παρὰ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τῶν δὲ φυλάκων παρ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ ἀμέσως· δίδουσι δὲ πάντες τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἐν ἐλλείψει προσώπων ἐχόντων τὰ προσόντα τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 5 καὶ 6 διαλαμβανόμενα, προσλαμβάνονται εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 4, φερόντων πιστοποιητικὸν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των περὶ τῆς ἀμέμπτου ἢ καλῆς αὐτῶν διαγωγῆς, καὶ ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις γραμμάτων.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἀφέσεις τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων δίδονται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἑκάστου. Οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας καταλιμπάνοντες αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν των καὶ μὴ ἐπανερχόμενοι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ καθῆκόν των τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύω ἕως ἓξ μηνῶν, καὶ κηρύττονται συγχρόνως ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ διορισθῶσι πλέον εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς. Ἐὰν δὲ ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν θέσιν του ἀρχιφύλαξ ἢ φύλαξ ἔπραξε τοῦτο καθ' ὃν χρόνον διετάχθη νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.

Ἄρθρ. 10. Ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες·

1. Ὅταν καταδικασθῶσι διὰ παραβάσεις περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των τιμωρουμένας εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ἢ διὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα, περὶ ὧν προβλέπουσι τὰ ἄρθρ. 22

καὶ 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τροποποιηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου 1856 νόμου, καὶ

2. Ὅταν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας, δὲν κατορθωθῇ ὁ σωφρονισμὸς των καὶ ἡ ἀποπομπὴ αὐτῶν καθίσταται ἀναπόφευκτος.

Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰσί·

1. Ἡ ἐπίπληξις.

2. Τὸ πρόστιμον ἀπὸ 10 μέχρι 40 δραχμῶν, καὶ

3. Ἡ προσωρινὴ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παῦσις ἀπὸ μιᾶς μέχρι τεσσάρων ἑβδομάδων, συνεπιφέρουσα καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Αἱ μὲν κατὰ τὰ ἑδάφια 1 καὶ 2 ποιναὶ ἐπιβάλλονται παρὰ τῆς ἀμέσου προϊσταμένης τελωνιακῆς ἀρχῆς, ἡ δὲ κατὰ τὸ ἑδάφιον 3 παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις ἐφεσιβάλλονται ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅστις ἀποφασίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος, τροποποιῶν ἢ ἀκυρῶν τὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 11. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες, θεωρούμενοι ὡς διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπάγονται διὰ τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των πραττόμενα πλημμελήματα καὶ κακουργήματα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 322 καὶ ἑπομένων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. 12. Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσονται ὁ τρόπος τῆς διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν κατατάξεως τῆς τελωνοφυλακῆς, τὰ καθήκοντα τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων καὶ αἱ πειθαρχικαὶ περιπτώσεις, ὡς καὶ τὰ διακριτικὰ σημεῖα καὶ ὁ ὁπλισμὸς αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς Β. ἐφημερίδος καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

« Ἡ ἐξημέρωσις τῶν ἀγριελαιῶν, καλυπτουσῶν μεγάλας ἐκτάσεις ἐθνικῶν γαιῶν, καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῶν ἀγρῶν αὐτῶν τόπων εἰς προσοδοφόρα κτήματα εἶναι ἀντικείμενον τὰ μέγιστα ἐνδιαφέρον τὸ δημόσιον.

Ἡ Κυβέρνησις ἐκτιμήσασα δεόντως τὸ ἀντικείμενον τοῦτο, ἐνησχολήθη σπουδαίως ἐπ' αὐτοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν, ἐκ δὲ τῶν παρὰ τῷ ὑπουργείῳ ὑπαρχόντων ἐγγράφων πρακτικῶν, ὅτι ἐπέστησε τὸ κατ' ἀρχὰς τὴν προσοχήν της εἰς πέντε τρόπους καλλιεργείας τῶν ἀγριελαιῶν.

α') Τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου περὶ προικοδοτήσεως ἐκποίησιν αὐτῶν μετὰ τῆς περιεχούσης αὐτὰς γῆς.

β') Τὴν ἐκποίησιν αὐτῶν ἐπὶ δεκαετεῖ πιστώσει.

γ') Τὴν πολυετῆ ἐνοικίασιν.

δ') Τὴν διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημοσίου καλλιέργειαν, καὶ

ε') Τὴν ἐπὶ συμφωνίαις παραχώρησιν αὐτῶν εἰς καλλιεργητάς.

Ὅτι προετιμήθη κατ' ἀρχὰς ἡ κατὰ τὸν νόμον τῆς προικοδοτήσεως ἐκποίησις, διότι ἐθεωρήθη ὅτι ἤθελεν ἀποβῇ πληρεστέρα ἡ ἐπιτυχία τοῦ νόμου τούτου· ἐπείσθη ὅμως ἀκολούθως ἡ Κυβέρνησις, ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ τοὺς τρεῖς πρώτους τρόπους διάθεσις τῶν κτημάτων αὐτῶν ἤθελε βεβαίως ἀποτύχει διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον, ὅτι οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ὑποστῇ συγχρόνως τὰς ἀπαιτουμένας διὰ τὴν ἐξημέρωσιν τῶν δένδρων καὶ τὴν καλλιέργειαν τῶν γαιῶν προκαταβολὰς καὶ τὴν πληρωμὴν κεφαλαίων ἐντόκων καὶ ἐνοικίων.

Δὲν ἐβράδυνε προσέτι νὰ πεισθῇ ἡ Κυβέρνησις, ὅτι καὶ ἡ διὰ λογαριασμὸν τοῦ δημασίου καλλιέργεια τῶν κτημάτων αὐτῶν δὲν ἦτο συμφέρουσα δι' αὐτὸ τοῦτο τὸ δημόσιον, διότι διὰ ν' ἀποκατασταθῶσι προσοδοφόροι αἱ ἀγριελαῖαι, ἔχουν ἀνάγκην ποικίλης ἐργασίας καὶ διηνεκοῦς ἐπιτηρήσεως, καὶ τὸ δημόσιον διὰ πάσης χρηματικῆς θυσίας δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργον κατὰ τοὺς παραδεδεγμένους κανόνας.

Ὅθεν περιωρίσθη ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸ τελευταῖον μέτρον, τὴν ἐπὶ συμφωνίαις δηλονότι παραχώρησιν τῶν κτημάτων εἰς καλλιεργητάς, συνέταξε τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον κατὰ τὸ 1843, ἀλλ' αἱ τότε συμβαίναι πολιτικαὶ περιστάσεις δὲν τῇ ἐπέτρεψαν νὰ περαιώσῃ τὸ ἔργον.

Ἐπειδὴ λοιπὸν πρόκειται περὶ προϊόντος πολυτίμου καὶ ἐσόδου μονίμου καὶ ἀσφαλοῦς, καὶ ἐπειδὴ ἀφ' ἑτέρου πρέπει νὰ δοθῇ ἐνασχόλησις εἰς τὴν ἰδιωτικὴν φιλοπονίαν, θεωρῶ ὅτι ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ ληφθῇ τέλος πάντων ἓν ὁριστικὸν μέτρον περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου διὰ τὸ συμφέρον αὐτοῦ τοῦ δημοσίου, καὶ διότι οἱ πολῖται δὲν ἔπαυσαν ἀπευθύνοντες ἀπαιτήσεις περὶ τούτου πρὸς τὸ ὑπουργεῖον.

Συνετάχθη ὅθεν τὸ ἀνῆκον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον ὑποβάλλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν, πεπεισμένος ὅτι ἐκτιμῶντες τὴν σπουδαιότητα αὐτοῦ, θέλετε παραδεχθῇ τοῦτο προθύμως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει ὑποβληθῇ εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 15 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ Βασίλισσα

ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Ἐθνικαὶ ἀγριελαῖαι, ἐμπεριεχόμεναι εἰς ἀκαλλιέργητους τόπους κατὰ δέκα τοὐλάχιστον εἰς ἕκαστον Β. στρέμμα, παραχωροῦνται πρὸς ἐξημέρωσιν εἰς τὸν πρῶτον αἰτήσοντα.

Ἐπὶ συγχρόνων αἰτήσεων ἡ προτίμησις δίδεται διὰ κλήρου.

Ἐπιτρέπεται δὲ νὰ παραχωρηθῶσι πρὸς ἐξημέρωσιν διὰ Β. διατάγματος καὶ ἐκτάσεις γαιῶν περιεχουσαι κατ' ἐλάχιστον ὅρον πέντε ἐλαιόδενδρα κατὰ στρέμμα, ὅπου ὁ τόπος εἶναι ἀνεπίδεκτος πάσης ἄλλης καλλιεργείας. Δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως ἡ παραχώρησις τοιούτων, κειμένων σποράδην ἢ συστάδην ἐντὸς δασῶν.

Ἡ παραχώρησις ἐνεργεῖται ὑπὸ τοὺς ἑξῆς ὅρους·

Ἄρθρον 2. Ὁ ἀριθμὸς τῶν πρὸς ἐξημέρωσιν παραχωρητέων ἀγριελαιῶν προσδιορίζεται κατ' ἐλάχιστον ὅρον εἰς 50, καὶ κατὰ μέγιστον εἰς 1000 δένδρα.

Ἄρθρον 3. Ὁ ἀναδεχόμενος τὴν ἐξημέρωσιν ἀγριελαιῶν καλλιεργητὴς ὑποχρεοῦται·

α') Νὰ ἐγκεντρίσῃ τὰ ἐλαιόδενδρα καὶ τὰ τυχὸν μεταξὺ κείμενα μὴ προσοδοφόρα δένδρα.

β') Νὰ πληρώσῃ τὰ κενὰ διαστήματα δι' ἐμφυτεύσεως ἐλαιῶν ἢ ἄλλων προσοδοφόρων δένδρων, κατὰ τοὺς περὶ καλλιεργείας τῶν τοιούτου εἴδους φυτειῶν παραδεδεγμένους κανόνας.

γ') Νὰ ἐκχερσώσῃ ἐντελῶς ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως τὰς γαίας, ἐκριζόνων τοὺς θάμνους, βάτους καὶ ἄλλα περιττὰ φυτά.

Ὀφείλει δὲ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς ἐργασίας τῆς ἐγκεντρίσεως, ἐμφυτεύσεως καὶ ἐκχερσώσεως μέχρις ἐντελοῦς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας τοῦ κτήματος.

Ἄρθρον 4. Ἐὰν μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως βεβαιωθῇ ὅτι ὁ καλλιεργητὴς δὲν ἐνήργησε τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῶν ἐπιδεκτικῶν ἐγκαταστάσεως ἀγριελαιῶν ἢ τὴν ἐμφύτευσιν τῶν κενῶν διαστημάτων, ἢ ἐντὸς πέντε ἐτῶν τὴν ἐκχέρσωσιν τῆς περιεχούσης αὐτὰς γῆς, τὸ κτῆμα ἐπανέρχεται εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, ἄνευ τινὸς ἀποζημιώσεως πρὸς τὸν καλλιεργητὴν διὰ τὰς τυχὸν παρ' αὐτοῦ γενομένας ἐργασίας καὶ ἄλλα ἔξοδα, πλὴν τῶν οἰκοδομῶν, ὑποχρεωμένου πρὸς τούτοις ν' ἀποζημιώσῃ τὸ δημόσιον διὰ πᾶσαν ἐπιζήμιον ἔκπτωσιν ἢ ἐκρίζωσιν ἀγριελαιῶν καὶ ἄλλων δένδρων ἡμέρων ἢ καὶ ἀγρίων ἐπιδεκτικῶν ἐξημερώσεως.

Ἄρθρον 5. Ὁ ἐκπληρώσων τὰς ὑποχρεώσεις του καλλιεργητὴς καθίσταται μετὰ παρέλευσιν δώδεκα ἐτῶν ἀπὸ τῆς παραχωρήσεως αὐτοδικαίως κύριος τοῦ ἡμίσεως τοῦ κτήματος, ἀφοῦ βεβαιωθῇ διὰ πρωτοκόλλου ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεών του· ἡ δὲ διανομὴ πραγματοποιεῖται διὰ κλήρου.

Τὸ ἕτερον ἥμισυ μέρος διατίθεται ὑπὸ τοῦ δημοσίου διὰ δημοπρασίας καὶ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου.

Ὁ καλλιεργητὴς ἔχει ὅμως τὸ δικαίωμα νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν κυριότητά του καὶ τὸ ἕτερον ἥμισυ δι' ἐκτιμήσεως, ἐπιφυλαττομένης τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν· ὀφείλει δὲ οὗτος νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν του πρὸ τῆς διανομῆς τοῦ κτήματος, καὶ νὰ πληρώσῃ τὸ τίμημα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων νόμου.

Ἄρθρον 6. Ὁ τρόπος τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀγριελαιῶν, τῶν κληρώσεων καὶ τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ δημόσιον ἡμίσεως μέρους, ἐν περιπτώσει παραχωρήσεως τούτου εἰς τὸν καλλιεργητήν, θέλει κανονισθῆ διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου ἐκδοθησομένου Β. διατάγματος.

Ἄρθρον 7. Διὰ τὰς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἐξημερωθείσας ἐθνικὰς ἀγριελαίας ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων 5, 6, α') ἐὰν παρῆλθον δώδεκα ἔτη ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως, καὶ β') ἐὰν αἱ περιέχουσαι αὐτὰς γαῖαι ἐξεχερσώθησαν ἐντελῶς καὶ συνεπληρώθησαν τὰ κενὰ διαστήματα, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3· ἄλλως, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν καλλιεργητὴν νὰ ἐκπληρώσῃ τὰς ὑποχρεώσεις του κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν μέχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν δώδεκα ἐτῶν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐπὶ ἓξ πλήρη ἔτη, ἰσχυουσῶν καὶ ἐνταῦθα τῶν διατάξεων τοῦ Α ἄρθρου.

Ἄρθρον 8. Τὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἄρθρα παραχωρούμενα δένδρα καὶ γαῖαι ὑποβάλλονται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐξημερώσεως καὶ καλλιεργείας αὐτῶν εἰς μόνον τὸν ἔγγειον φόρον.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 20 Μαΐου τοῦ ἔτους 1843 ἐνεκρίθη νὰ προικισθῇ πρὸς ταῖς ἄλλαις δι' ἐθνικῆς γῆς ἀξίας χιλίων δραχμῶν καὶ ἡ Βασιλικὴ Πανάγου Ζάρκου ἐκ Μεσσηνίας. Δι' ὁμοίου Βασ. διατάγματος τῆς 25 Μαρτίου 1843 ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης κατόδοκησε νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν δι' ἐθνικῶν γαιῶν προίκισιν διαφόρων ἄλλων ὀρφανῶν, καὶ μεταξὺ αὐτῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ τοῦ ἐξ Ὕδρας Γεωργίου Καραμουτσάρη θυγάτηρ, ἥτις ἐσφαλμένως ἐν τῷ διατάγματι τούτῳ μνημονεύεται ὡς καλουμένη Μαρία, ἐνῷ καλεῖται Σοφία.

Διὰ τὸ μικρὸν τοῦτο λάθος ἐπανορθώθη διὰ μεταγενεστέρου μὴ δημοσιευθέντος, ὡς φαίνεται, Βασ. διατάγματος ὑπ' ἀριθ. 69 καὶ ἀπὸ 30 Ὀκτωβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους.

Πρὸς πραγματοποίησιν δὲ τῆς προικίσεως τῶν εἰρημένων δύω ὀρφανῶν, ἥτοι τῆς Βασιλικῆς Πανάγου Ζάρκου καὶ τῆς Σοφίας Γεωργίου Καραμουτσάρη, ἐξεδόθησαν ἐπ' ὀνόματι τῆς μὲν πρώτης τὸ ἀπὸ 14 Μαΐου τοῦ ἔτους 1855 ὑπ' ἀριθ. 178 παραχωρητήριον, τῆς δὲ δευτέρας τὸ ὑπ' ἀριθ 123 παραχωρητήριον τῆς 8ης Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1848. Ἀλλὰ τοῦτο μέν, καίτοι θεωρηθὲν παρὰ τοῦ ἐλεγκτικοῦ συνεδρίου, ἠκυρώθη παρὰ τοῦ ὑπὸ τὴν ἡμετέραν διεύθυνσιν ὑπουργείου δι' ἐγγράφου ὑπ' ἀριθμὸν 50,446 καὶ ἀπὸ 24 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1849, ἐκείνου δὲ τὴν θεώρησιν ἀπεποιήθη τὸ ἐλεγκτικὸν συνέδριον, διότι αἱ περὶ ὧν ὁ λόγος ὀρφαναὶ ὑπῆρχον, ὡς ἀνεκαλύφθη, ὑπανδροι, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν εἰρημένων Β. διαταγμάτων, καὶ ἐπομένως ἐθεωρήθησαν ὡς μὴ δικαιούμεναι νὰ μετάσχωσι τῆς χάριτος, ἣν αἱ Βασιλικαὶ ἀποφάσεις ἐκανόνισαν ὡς παραχωρητέαν μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ γάμου. Εἰς ὁμοίαν περίστασιν εὑρέθησαν καὶ τινες ἄλλαι ὀρφαναί, ὑπὲρ ὧν ἀπεφασίσθη τοιαύτη προίκισις διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 18 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 1842. Ἀλλὰ διὰ Βασ. διατάγματος τῆς 25 Φεβρουαρίου τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐνεκρίθη νὰ παραχωρηθῇ ἡ προίκισις εἰς αὐτάς, καίτοι

οὖσας ὑπάνδρους ἐπὶ τῆς ἐκδόσεως τοῦ προηγουμένου διατάγματος τοῦ ἔτους 1842. Ἆρα τὸ αὐτὸ μέτρον εἶναι δίκαιον νὰ ἐφαρμοσθῇ τόσον ὑπὲρ τῆς Σοφίας, θυγατρὸς τοῦ Γεωργίου Καραμουτσάρη, καὶ τῆς Βασιλικῆς, θυγατρὸς τοῦ Πανάγου Ζάρκου, ὅσον καὶ ὑπὲρ οἱασδήποτε ἄλλης ὀρφανῆς, εὑρεθείσης τυχὸν εἰς τὴν αὐτὴν περίστασιν. Ἡ δὲ σκέψις αὕτη ἐνισχύεται ἔτι μᾶλλον, ἂν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ τοιαῦται προικίσεις, κανονιζόμεναι πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ γάμου τῶν ὀρφανῶν, ἀποβλέπουσι κυρίως τὴν βελτίωσιν τῆς τύχης αὐτῶν, καὶ ὅτι οὐχ ἧττον βελτιοῦται ἡ τύχη οἱασδήποτε ὀρφανῆς, ἂν ἀπονεμηθῇ εἰς αὐτὴν ἡ διὰ Βασ. διατάγματος ἀποφασισθεῖσα δωρεά, καίτοι οὖσαν ἔγγαμον πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ διατάγματος. Ἄλλως τε ἡ τοιαύτη ὀρφανὴ διὰ μείζονα λόγον χρῄζει, ὡς φρονῶ, τῆς προστασίας τοῦ ἔθνους, διότι ὑποτίθεται εὑρισκομένη εἰς χείρονα θέσιν, λόγῳ μὴ ἐκτελέσεως ἐπωφελοῦς γάμου διὰ τὴν ἔλλειψιν καταλλήλου προικός. Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει, ἐπειδὴ αἱ ὀρφανικαὶ προικίσεις, ἔχουσαι χαρακτῆρα ὀφειλομένης ἀμοιβῆς διὰ πατρικὰς ὑπὲρ τοῦ ἔθνους θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις, δὲν μεταβάλλουσι τὴν ἰδιότητα ταύτην, ἂν ἀπονεμηθῶσιν εἰς ὀρφανάς, εὑρεθείσας ὑπάνδρους ὅτε ἡ ὑπὲρ αὐτῶν προίκισις ἐνεκρίθη, ἐπειδὴ καὶ ἡ μετὰ τὴν σύστασιν τοῦ γάμου ὑπόσχεσις τῆς προικὸς ὑπάρχει κατὰ τὸ πολιτικὸν δίκαιον ἰσχυρά, καὶ ἐπειδὴ ἡ ὑπέρ τινων ὀρφανῶν ἐπιδαψιλευθεῖσα χάρις διὰ τοῦ ἀνωτέρω μνημονευθέντος Βασιλικοῦ διατάγματος τῆς 25 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1843 δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐξαίρεσις λίαν περιωρισμένη, ἂν δὲν ἐπεκταθῇ καὶ ὑπὲρ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ὑπαγομένων, φρονῶ ὅτι εἶναι δίκαιον νὰ μετατραπῇ ἡ τοιαύτη ἐξαίρεσις εἰς γενικὸν κανόνα, ὅπως διὰ τῆς γενικῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὁμοιομόρφου εὐεργετικοῦ μέτρου ἀπονεμηθῇ ἴση δικαιοσύνη εἰς τὰς χρῄζούσας τῆς προστασίας τοῦ ἔθνους ὀρφανὰς θυγατέρας τῶν ἐπὶ τοῦ ἀγῶνος διακριθέντων διὰ θυσίας καὶ ἐκδουλεύσεις πολυειδεῖς.

Διὸ συνετάχθη τὸ ἐπισυνημμένον νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν Βουλήν, μὴ ἀμφιβάλλων, Κύριοι, ὅτι θέλετε ἐπισπεύσει τὴν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, συμμεριζόμενοι τοὺς λόγους τῆς παρούσης ἐκθέσεως.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον ὑποβληθήσεται εἰς τὴν Βουλὴν παρὰ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ καὶ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν ὑποστηριχθήσεται.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 10 Ἰουλίου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Ἡ διὰ τῶν Βασ. διαταγμάτων τῆς 25 Μαρτίου, 30 Ὀκτωβρίου καὶ 20 Μαΐου τοῦ ἔτους 1843 ἀποφασισθεῖσα προίκισις ὑπὲρ τῆς Σοφίας, θυγατρὸς τοῦ ἐξ Ὕδρας Γεωργίου Καραμουτσάρη, καὶ τῆς Βασιλικῆς, θυγατρὸς τοῦ ἐκ Μεσσηνίας Πανάγου Ζάρκου, λογίζεται ἀποδοτέα αὐταῖς ἀμφοτέραις, καίτοι οὔσαις ὑπάνδροις καθ' ἣν ἐποχὴν ἐξεδόθησαν τὰ εἰρημένα Βασ. διατάγματα.

Ἄρθρ. 2. Ἡ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ κανονιζομένη χάρις ἐπεκτείνεται καὶ ὑπὲρ πάσης ἄλλης ὀρφανῆς, εὑρεθείσης τυχὸν ὑπάνδρου καθ' ὃν χρόνον ἐξεδόθη τὸ ἀφορῶν τὴν προίκισιν αὐτῆς Β. διάταγμα.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, κυροῦται σήμερον παρ' Ἡμῶν, ὅπως, δημοσιευθησόμενος διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἰσχύῃ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς ὑπέβαλεν εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ὑπὸ τῆς Γερουσίας τροποποιηθὲν περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ νομοσχέδιον, διασαφήσας ὅτι ἡ Γερουσία διὰ τῆς προσθήκης τοῦ ἄρθρου 17 δὲν ἐνόησε νὰ μεταβάλῃ τοῦ νόμου τὸ πνεῦμα, ἀλλ' ἠθέλησε νὰ ἐπεκτείνῃ καὶ εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν μὴ ἀποστρατευθέντων ἀξιωματικῶν τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως οὐχὶ μὲν ἀμέσως ὡς εἰς τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν ἀποστρατευθέντων, ἀλλὰ λογιζομένου τοῦ χρόνου τῆς διαθεσιμότητος ὡς χρόνου ὑπηρεσίας μόνον καθ' ὅσον ἀφορᾷ τῆς συντάξεως τὸ δικαίωμα. Τοιαύτην δ' ἔλλογον τῆς Γερουσίας εὐχὴν ἡ Κυβέρνησις οὐδόλως ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ, πεποιθεία ὅτι καὶ ἡ Βουλὴ ὑπὸ τῶν αὐτῶν

ἐμπνεομένη αἰσθημάτων ὑπὲρ τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν τῶν ἀγωνιστῶν, θέλει ἐπίσης παραδεχθῆ αὐτήν. Ἀπηλείφθη δ' ἐπίσης τὸ ἄρθρον 18, διότι ἡ Γερουσία ἐθεώρησε καταλληλότερον νὰ ὁρισθῆ διὰ νόμου ὁ ἀνώτατος ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν, τοὺς ὁποίους ἡ Κυβέρνησις δύναται νὰ μεταχειρισθῆ εἰς τὴν ἐτησίαν δύναμιν· οὕτω δὲ τὸ ἄρθρον καθίσταται περιττόν, διότι ἡ Κυβέρνησις δύναται ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀριθμοῦ νὰ φέρῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τὸν ἀναγκαῖον ἀριθμόν.

Ζητήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ νὰ ἐπιληφθῆ ἡ Βουλὴ ἀμέσως τῆς συζητήσεως τῶν γενομένων μεταβολῶν, καθ' ὅσον αὗται οὐδόλως μεταβάλλουσι κατ' οὐσίαν τὸ νομοσχέδιον, ἀλλὰ χορηγοῦσι μᾶλιστα πλειότερα δικαιώματα εἰς τὰς χήρας καὶ ὀρφανὰ τῶν ἀξιωματικῶν, ἐνέστη τις εἰπών, ὅτι ἀνάγκην ἔχει νὰ μελετήσῃ τὰς γενομένας μεταβολὰς, οἱαιδήποτε καὶ ἂν ὦσιν αὗται, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως διὰ τὴν αὔριον. Ἀλλ' ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν τοῦ ὑπουργοῦ πρότασιν. Μηδενὸς δὲ ζητοῦντος ἐπὶ τῶν τροποποιήσεων τὸν λόγον, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ τροποποιηθέντος νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ἰω. Σκαβέντσον καὶ Π. Καμπάνην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προπαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου διὰ ψήφων 69 κατὰ 1· ἔχει δὲ ὡς ὑπὸ τῆς Γερουσίας ἐτροποποιήθη οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

ΜΕΡΟΣ Α'.

Περὶ βαθμοῦ.

Ἄρθρ. 1. Ὁ βαθμὸς ἀπονέμεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως καὶ συνιστᾷ τὴν κατάστασιν τοῦ ἀξιωματικοῦ.

Ὁ ἀξιωματικὸς στερεῖται τοῦ βαθμοῦ του μόνον ἕνεκα τινὸς τῶν ἑξῆς αἰτιῶν.

α') Παραιτήσεως παρὰ τοῦ Βασιλέως ἐγκριθείσης.

β') Ἀπωλείας τῆς ἰδιότητος τοῦ πολίτου Ἕλληνος, ἀπαγγελθείσης διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως.

γ') Καταδίκης εἰς ποινὴν ἐγκληματικὴν, ἢ ἕνεκα πλημμελήματος προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ποινικοῦ νόμου ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου τοῦ ἀπὸ 20 Μαΐου 1836.

δ') Καθαιρέσεως ἢ ἐκπτώσεως, καταγνωσθείσης δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου.

Ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν νόμων περιπτώσεων, ἡ ἔκπτωσις καταγινώσκεται δι' ἀποφάσεως πολεμικοῦ συμβουλίου καὶ ἐν περιπτώσει·

1. Παρανόμου ἀπὸ τῆς θέσεώς του ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικοῦ, διαρκούσης ὑπὲρ τοὺς τρεῖς μῆνας.

2. Ἀπουσίας τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ, ἐν διαθεσιμότητι ἢ ἐν ἀργίᾳ ἀξιωματικοῦ ἐκτὸς τοῦ Κράτους, διαρκεσάσης ὑπὲρ τὰς δεκαπέντε ἡμέρας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Βασιλέως.

ΜΕΡΟΣ Β'.

Περὶ θέσεως.

Ἄρθρ. 2. Αἱ θέσεις τοῦ ἀξιωματικοῦ εἶναι

Ἡ ἐνέργεια
Ἡ διαθεσιμότης
Ἡ ἀργία
Ἡ ἀπόταξις
Ἡ ἀποστρατεία

ΚΕΦΑΛ. Α'.

Περὶ ἐνεργείας καὶ περὶ διαθεσιμότητος.

Ἄρθρ. 3. Ἐνέργεια εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ κατηριθμημένου εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τῆς ἐτησίου ναυτικῆς δυνάμεως, καὶ ἐπιφορτισμένου τακτικήν τινα ἢ ἔκτακτον ὑπηρεσίαν, ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν.

Διαθεσιμότης δὲ, ἡ τοῦ κατηριθμημένου μὲν εἰς τοὺς ἀριθμοὺς, διαμένοντος δὲ προσκαίρως ἄνευ ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 4. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἐνέργειαν ἢ διαθεσιμότητα διὰ βασιλικῆς ἀποφάσεως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 5. Ὁ χρόνος, καθ' ὃν ὁ ἀξιωματικὸς διαμένει διαθέσιμος, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως.

ΚΕΦΑΛ. Β'.

Περὶ ἀργίας.

Ἄρθρ. 6. Ἀργία εἶναι ἡ θέσις τοῦ προσκαίρως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου καὶ ἄνευ ὑπηρεσίας διατελοῦντος ἀξιωματικοῦ.

Ἄρθρ. 7. Ὁ ἀξιωματικὸς τίθεται εἰς ἀργίαν διὰ τοὺς ἑξῆς μόνον λόγους.

α') Διὰ χρόνιον νόσημα.

β') Ὅταν καταταχθῇ ὑπεράριθμος, ἐλαττωθέντες τοῦ ἀριθμοῦ, εἰς ὃν κατηριθμεῖτο.

γ') Ὅταν αἰχμαλωτισθῇ ἢ ἐπιφορτισθῇ ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἡ δ' ἐν τοῖς ἀριθμοῖς θέσις του πληρωθῇ ἐν ἀνάγκῃ ὑπ' ἄλλου.

δ') Διὰ λόγους πειθαρχικούς.

Ἄρθρ. 8. Ἡ εἰς ἀργίαν μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ.

Ἄρθρ. 9. α') Οἱ ἀξιωματικοὶ οἱ διατελοῦντες εἰς ἀργίαν ὡς ὑπεράριθμοι, καὶ οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοί, οἱ ἐξ αἰχμαλωσίας ἐπανελθόντες, ἢ ἀπαλλαχθέντες ἐξ ὑπηρεσίας, μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, ἀνακαλοῦνται εἰς τοὺς ἀριθμούς, διοριζόμενοι εἰς τὸ ἥμισυ τῶν πληρωτέων κενῶν θέσεων. Ὁ δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ καὶ τῆς συντάξεως. Ἀλλ' ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀργοὶ ἀξιωματικοὶ διατελοῦσιν εἰς ὑπηρεσίαν ξένην τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, καθόσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τοῦ προβιβασμοῦ, εἰμὴ ὅταν ἦναι διπλωματικὴ ἢ στρατιωτική.

β') Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα ἢ λόγους πειθαρχικοὺς εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ δύνανται μὲν ν' ἀνακληθῶσιν εἰς τοὺς ἀριθμούς, ὁ χρόνος ὅμως, τὸν ὁποῖον ἐν ἀργίᾳ ἐδαπάνησαν, δὲν λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας εἰμὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως.

ΚΕΦΑΛ. Γ'.

Περὶ ἀποτάξεως.

Ἄρθρ. 10. Ἀπόταξις εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ ἀμετακλήτως ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν διαγεγραμμένου, καὶ ἐπανελθόντος εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον πρὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος.

Ἄρθρ. 11. Εἰς ἀπόταξιν τίθεται ὁ ἀξιωματικός·

α') Δι' ἀνίατον νόσημα.

β'. Διὰ τοὺς ἑξῆς πειθαρχικοὺς λόγους· συχνὴν ἀπρεπῆ διαγωγήν· βαρέα πταίσματα περὶ τὴν ὑπηρεσίαν ἢ τὴν πειθαρχίαν· παραπτώματα ἀφορῶντα τὴν στρατιωτικὴν τιμήν.

γ') Δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τὸν ἐν τῷ δευτέρῳ παραγράφῳ τοῦ ἑπομένου ἄρθρου.

Ἄρθρ. 12. Ἡ εἰς θέσιν ἀποτάξεως μετάθεσις ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργοῦ, στηριζομένη εἰς τὴν γνωμοδότησιν ἁρμοδίων συμβουλίων, τῶν ὁποίων ἡ σύνθεσις καὶ τὰ καθήκοντα κανονίζονται διὰ Βασιλ. διατάγματος.

Ἡ εἰς ἀπόταξιν μετάθεσις δι' ὑπερτριετῆ διαμονὴν εἰς θέσιν ἀργίας, ἐπιβεβλημένης ἕνεκα πειθαρχικῶν λόγων, τότε μόνον ἀποφασίζεται, ὅταν τὸ ἁρμόδιον συμβούλιον κηρύξῃ τὸν ἀξιωματικὸν ἀνεπίδεκτον ἀνακλήσεως εἰς τοὺς ἀριθμούς.

Μόνον ὑπὲρ τῶν ἀξιωματικῶν δύναται ν' ἀποφασισθῇ τι, εἰς γνωμοδοτήσεις τῶν συμβουλίων ἀντιβαῖνον.

ΚΕΦΑΛ. Δ'.

Περὶ ἀποστρατείας.

Ἄρθρ. 13. Ἀποστρατεία εἶναι ἡ θέσις τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ μετὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ εἰς σύνταξιν ἀποστρατείας δικαιώματος ἀπὸ τῶν ἀριθμῶν ἀμετακλήτως διαγεγραμμένου καὶ εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον ἐπανελθόντος.

ΜΕΡΟΣ Γ'.

Περὶ μισθοδοσίας.

Ἄρθρ. 14. Ὁ μισθὸς καὶ τὰ ἐπιμίσθια τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν ἐν διαθεσιμότητι ἀξιωματικῶν ὁρίζονται δι' ἰδιαιτέρου νόμου.

Οἱ διὰ χρόνιον νόσημα καὶ οἱ ὡς ὑπεράριθμοι ἢ αἰχμάλωτοι, ἢ ἐπιφορτισμένοι ὑπηρεσίαν μὴ ὑπαγομένην εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν εἰς ἀργίαν διατελοῦντες ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὸ ἥμισυ τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ· οἱ δὲ διατελέσαντες εἰς αὐτὴν διὰ λόγους πειθαρχικούς, τὰ δύω πεμπτημόρια τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ.

Οἱ ἀποστρατευτοὶ καὶ οἱ ἀπόστρατοι ἀξιωματικοὶ ἀπολαμβάνουσι τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένην δι' αὐτοὺς σύνταξιν.

ΜΕΡΟΣ Δ'.

Καταληκτικαὶ διατάξεις.

Ἄρθρ. 15. Ὁ ἀξιωματικός, ὁ εἰς φυλάκισιν ὑπερεξάμηνον καταδικασθείς, τίθεται εἰς ἀργίαν ἢ ἀποτάσσεται, τηρουμένων τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 12 διατάξεων.

Ἡ δὲ διάρκεια τῆς φυλακίσεως οὐδέποτε λογίζεται ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 16. Οὐδεὶς ἀποτεταγμένος ἢ ἀπεστρατευμένος ἀξιωματικὸς προβιβάζεται.

Ἄρθρ. 17. Ὁ χρόνος τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος λογίζεται, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς συντάξεως τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὡς χρόνος ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 18. Οἱ ἐπίκτητοι ἀξιωματικοί, οἱ ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Βασιλικὸν ναυτικὸν κατατάξεώς των μέχρι τοῦδε ὑπηρετήσαντες, θεωροῦνται ὡς διατελέσαντες εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὁ δὲ διαθέσιμος μισθός, τὸν ὁποῖον μέχρι τοῦδε ἀπελάμβανον, ὡς σύνταξις· θέλουσι δὲ διαμένει καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν καὶ ἀπολαμβάνει τὸν αὐτὸν μισθὸν ὡς σύνταξιν ἀποστρατείας.

Ἐκ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν, τῶν μὲν ὑπαγομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἀνωτέρω παραγράφου, ἀφοῦ ἅπαξ μετατεθῶσι καὶ καταταχθῶσι, κατ' ἐκλογὴν τοῦ Βασιλέως, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ ὅσοι τυχὸν κριθῶσι χρήσιμοι εἰς αὐτὴν, καὶ ἐκλεγθῶσιν οἱ ἀναγκαῖοι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνακύπτης εἰς τοὺς ἐπιτάκτους ὑπηρεσίας, οἱ λοιποὶ τάσσονται εἰς θέσιν ἀποστρατείας· ὅσοι δὲ ἐξ αὐτῶν δὲν ἔχουσιν ἔτι κεκτημένον τὸ δικαίωμα τῆς ἀποστρατευτικῆς συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, συνδυαζομένας μὲ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, θέλουσιν ἀπολαμβάνει ὡς σύνταξιν τὸν μισθὸν τῆς μέχρι τοῦδε διαθεσιμότητος, προστιθεμένης αὐτοῖς διὰ πᾶν ἔτος πραγματικῆς ἐνεργητικῆς ὑπηρεσίας, ἣν ἤθελον ἔχει ἐκπληρωμένην ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Β. ναυτικὸν καταταξεώς των, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τῶν συντάξεων ὁριζομένης προσθήκης ἐπὶ τοῦ ἐλαχίστου ὅρου τῆς συντάξεως. Ἀλλ' ὁ διαθέσιμος οὗτος μισθὸς μετὰ τῆς προσθήκης δὲν δύναται πώποτε νὰ ὑπερβῇ τὸν εἰρημένον ἐλάχιστον ὅρον.

Αἱ χῆραι καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον ἀποστρατεύτων καὶ ἀποστρατευθησομένων ἀξιωματικῶν ὑπάγονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, περὶ ὧν προβλέπει τὸ 21 ἄρθρον ἐδάφ. δ'. τοῦ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμου, ὡς χῆραι καὶ ὀρφανὰ ἀποστρατεύτων.

Ἄρθρ. 19. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τοῦ Βασιλικοῦ ναυτικοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διὰ τοὺς ἀξιωματικοὺς διατάξεων αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἰσοβάθμους αὐτῶν ὑπαλλήλους ἑκάστου κλάδου.

Ἄρθρ. 20. Τὰ περὶ καταστάσεως τῶν ὑπαξιωματικῶν κανονίζονται διὰ Β. διατάγματος.

Ἄρθρ. 21. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι, καταργεῖται.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξης ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὰς παρὰ τῆς Γερουσίας ἐπενεχθείσας μεταβολὰς ἐπὶ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματ. τοῦ ναυτικοῦ νομοσχεδίου, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Λουκᾶς Λόντος . . . . . Ν	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Δημήτριος Ἀθανασίου . . . Ν
Πέτρος Καμπάνης . . . . Ν	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . Ν	Ν. Δελένδας . . . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Δ. Γαβρᾶς . . . . . Ν
Δημήτριος Τσάκρης	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . Ν
Γεώργιος Τσάκρης . . . . Ν	Θρασύβουλος Δ. Ζαΐμης . . Ν
Νικόλαος Ἰατρός	Ἀεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . .
Σκαρλάτος Σούτσος	Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος . . . . Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Σταῦρος Βλάχος . . . . Ο	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . .
Ἀνδρέας Ἴσκης	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . Ν
Σωτήριος Στράτος	Α. Κοντόσταυλος . . . . Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Βελισάριος Νικολαΐδης . . Ν
Φίλων Φίλωνος . . . . . Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας . . Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Νικόλαος Τσέλιος . . . . Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Κωνστ. Γριβογεώργης . . Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . Ν	Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν
Γεώργιος Δ. Τσιγκουράκος .	Π. Καλποδῖνος . . . .
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου Ν	Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . .	Γ. Πανοπιρτόπουλος . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . Ν	Χρῆστος Ράγκος . . . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . Ν	Εὐθ. Κανελλόπουλος . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . Ν	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . .
Δημήτριος Ζῶτος	Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν
Γ. Ι. Γιολδάσης . . . . Ν	Ν. Χ. Ηαναγιώτου . . . Ν
Ν. Α. Γρανίτσας . . . . Ν	Σ. Κοπανίτσας . . . . . Ν
Ἀλέξανδρος Βιλαΐτης . . .	Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν
Σ. Χ. Στεφανόπουλος . . .	Α. Κορφιωτάκης . . . . .

Γ. Γιατράκος . . . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Κωνσταντίνος Βλάμης . . N
Ἰω. Παπαλουκόπουλος . . .	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . . N
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης . . .	Π. Πατρινὸς . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . .
Ἀναγ. Δεδόπουλος . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Ἀναγ. Τσάκας . . . . . N	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος . . .	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . N
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . .	Γ. Νικολάου . . . . . N
Παναγ. Παπατσώνης . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . . N	Στ. Δάρας . . . . . N
Σ. Βαρότσης	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Δ. Δημητρακόπουλος . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Α. Παπαδημητριάδης . . .	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Κυριάκος Πανηρόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . .	Δημήτριος Στάϊκος . . . N
Ἰωάννης Κύσταθίου	Α. Κιζάνης . . . . .
Γεώργ. Μαδεμοχωρίτης . .	Παντολέων Κουντουριώτης . N
Γεώργ. Μπάνης . . . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Π. Χριστόπουλος	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Π. Κανελλόπουλος	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . N
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Σπ. Πηλλήκας . . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Παρελθὼν μετὰ ταῦτα ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἑλληνικῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισίν σας νομοσχέδιον περὶ

δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν· ἐξαιρέσει γενικῶν τινων διατάξεων, αἵτινες εἶναι ἐφαρμοστέαι καὶ εἰς τὰ ἐν Εὐρώπῃ προξενεῖα, τὸ νομοσχέδιον ἀφορᾷ ἰδίως τὰ ἐν Τουρκίᾳ προξενεῖα, καὶ κύριον ἀντικείμενον αὐτοῦ εἶναι ἡ ἐτεροδικία, τοὐτέστι, τὸ δικαίωμα, ὅπερ ἔχουσι κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος οἱ ὑπήκοοι ἑλληνες, ὅπως καὶ οἱ ὑπήκοοι τῶν ἄλλων δυνάμεων, τοῦ νὰ μὴ ὑπάγωνται εἰς τὰ ἐγχώρια δικαστήρια, ἀλλὰ ν' ἀπολαύωσιν ἰδιαιτέρων προνομίων ὡς πρὸς τὴν ἐκδίκασιν τῶν μεταξύ των διαφορῶν. Τοῦ δικαιώματος τούτου, δυνάμει τῶν πρωτοκόλλων, ἐγένετο χρῆσις ἀπ' ἀρχῆς τῆς κηρύξεως τῆς ἑλληνικῆς αὐτονομίας, καὶ πρὸ τῆς ἐσχάτως συνομολογηθείσης μετὰ τῆς Τουρκίας ἐμπορικῆς συνθήκης, ἥτις καθιέρωσεν αὐτὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ 24. Ἀλλ' αἱ προξενικαὶ ὁδηγίαι, ἐν αἷς ἔπρεπε νὰ κανονίζηται τὸ τοιοῦτον ἀντικείμενον, ὡς ἐκδοθεῖσαι εἰς ἐποχὴν, καθ' ἣν δὲν ἦσαν ἔτι ἀνεπτυγμέναι αἱ μετὰ τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους σχέσεις τῶν ἑλλήνων, ὑπῆρξαν τόσον ἀτελεῖς, ὥστε μετ' οὐ πολὺ, ἀπὸ τῆς συστάσεως τῶν προξενείων, τόσον οἱ δικασταὶ ὅσον καὶ διάδικοι εὑρέθησαν ἄνευ ὁδηγοῦ κατὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἀμοιβαίων καθηκόντων των. Ἐκτὸς δὲ τούτου, καὶ αὐτὸς ὁ ἐξωτερικὸς τύπος τῶν προξενικῶν ὁδηγιῶν ἔδωκε καὶ δίδει ἀφορμὴν εἰς σπουδαίας συζητήσεις ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων περὶ τοῦ κύρους των καὶ τῶν ὑποχρεωτικῶν συνεπειῶν των ὡς πρὸς τοὺς δυνάμει αὐτῶν δικαζομένους. Ταχέως λοιπὸν εἶχε συναισθανθῇ ἡ κυβέρνησις τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ κανονίσῃ διὰ τελειοτέρου ὀργανισμοῦ τὴν ἐξάσκησιν τοῦ τοιούτου δικαιώματος, καὶ νὰ περιβάλῃ συνάμα αὐτὸν μὲ νομοθετικὴν ἐπισημότητα, καθιστῶσαν τὸ κῦρός του ἀνώτερον πάσης ἀμφιβολίας καὶ συζητήσεως. Ὅθεν πολλαὶ, καὶ πρὸ τῆς μεταπολιτεύσεως ἀκόμη, ἐγένοντο κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἀπόπειραι, διακοπεῖσαι ἑκάστοτε ἕνεκεν ἄλλων μᾶλλον κατεπειγουσῶν ὑποθέσεων. Κατὰ τὸ ἔτος **1851** ἐπιτροπὴ ἐκ νομομαθῶν, συστηθεῖσα ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ τότε ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ κυρίου Π. Δελιγιάννη, ἔφερεν εἰς πέρας νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον καὶ ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν Ε'. σύνοδον τῆς γ'. περιόδου. Ἀλλ' ἔκτοτε ἔμεινεν ἐκκρεμὲς, καὶ ἡ εἰσαγωγή του ἐματαιώθη μετὰ τὴν λῆξιν τῆς περιόδου.

Ἀκολούθως δὲ ἑτέρα ἐπιτροπὴ συνέστη ὑπὸ τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν ἐξωτερικῶν κυρίου Ἀργυροπούλου, καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ προμνησθὲν νομοσχέδιον, εὗρε μὲν αὐτὸ περιεκτικὸν πρωτοτύπων διατάξεων, ἀλλὰ δυσεφάρμοστον δι' αὐτὸ τοῦτο καὶ

ἰδίως διὰ τὸ ἐν αὐτῷ καθιερούμενον ὁρκωτικὸν σύστημα· ἐπροτίμησε δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ἐκείνη ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ὑπὸ τῶν προξενείων καὶ τῶν ἄλλων δυνάμεων παραδεδεγμένον σύστημα, διὰ ν' ἀποφύγῃ οὕτω τὰς δυσχερείας καινοτομιῶν κατὰ πρῶτον εἰσαγομένων. Ἔλαβε λοιπὸν ὡς βάσιν τὸν μετὰ τὸ ἔτος 1851, ὅτε συνετάχθη τὸ πρῶτον νομοσχέδιον, δημοσιευθέντα βελγικὸν νόμον, καὶ τροποποιήσασα αὐτὸν ἀναλόγως τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων καὶ ἀναγκῶν τῆς Ἑλλάδος, συνέταξε δεύτερον νομοσχέδιον.

Τοιουτοτρόπως, ὅτε, καθ' ὑψηλὴν Βασιλικὴν εὐαρέσκειαν, ἀνέλαβον τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργείου, εὗρον δύο νομοσχέδια, συντεταγμένα ἐπὶ ἀντιθέτων βάσεων ὑπὸ δύο διαφόρων ἐπιτροπῶν.

Διὰ νὰ ἐκλέξω μεταξὺ αὐτῶν, ἐθεώρησα καλὸν ν' ἀκούσω καὶ τὴν γνώμην ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν προσελήφθησαν καὶ οἱ παρόντες ἐκ τῶν κατὰ καιροὺς πρέσβεων τῆς Α. Μ. ἐν Κωνσταντινουπόλει. Συμφώνως δὲ μὲ τὰς παρατηρήσεις αὐτῆς, τὸ δεύτερον νομοσχέδιον, τροπολογηθέν, εἰσάγεται ἤδη ἐνώπιον ὑμῶν.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο συνετάχθη, ὡς προείρηται, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1851 Δεκεμβρίου 31 δημοσιευθέντος Βελγικοῦ νόμου, ὅστις πάλιν τὰς πλείστας αὐτοῦ διατάξεις ἐρανίσθη ἀπὸ τὸ διάταγμα τῆς Γαλλίας τοῦ 1778, ὅπερ εἰσέτι εἶναι ἐν ἰσχύϊ ὡς πρὸς τὰς μεταξὺ Γάλλων πολιτικὰς διαφοράς. Ἡ περίστασις αὕτη μὲ ἀπαλλάττει τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ ἐνδιατρίψω ἐπὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ ληφθεισῶν διατάξεων, ὡς ἔργου πεφωτισμένων ἀνδρῶν καὶ βαθείας μελέτης, τοῦ ὁποίου προσέτι καὶ μακρυτάτη πεῖρα ἀπέδειξε τὴν χρησιμότητα. Παραλείπων δὲ καὶ τὰς ἄλλας διατάξεις, καθ' ἃς τὸ νομοσχέδιον διαφέρει ἀπὸ τὸν νόμον, ἐξ οὗ ἐλήφθη, ὅσαι ἀφ' ἑαυτῶν εἰσὶ καταληπταὶ ἕνεκα τῶν ἰδιαιτέρων περιστάσεων καὶ συμφερόντων τῆς Ἑλλάδος, ἀρκοῦμαι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τριῶν μόνον.

α') Πολλοὺς διαταγμοὺς ἐγέννησε τὸ ζήτημα ἂν τὸ δικαίωμα τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τῶν ὁπωσοῦν σημαντικῶν ὑποθέσεων ἔπρεπε νὰ ἐξασκῆται ἐνώπιον τῶν ἐν Ἑλλάδι δικαστηρίων ἢ ἐνώπιον εἰδικοῦ τινος δικαστηρίου, εὑρεθέντος ἐν τῇ Τουρκίᾳ καὶ δικάζοντος κατ' ἔφεσιν τὰς τοιαύτας ὑποθέσεις. Τὸ νομοσχέδιον οὐδ ὡς πρὸς τοῦτο ἐνεωτέρισεν, ἀλλὰ παραδέχεται τὸ ἐπικρατοῦν σύστημα κατὰ τοὺς κανονισμοὺς καὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν, τοῦ νὰ δικάζωνται κατ' ἔφεσιν αἱ πρωτοδίκως διεξαχθεῖσαι ἐρέσιμοι διαφοραὶ παρ' ἑφετείου τῆς Μητροπόλεως.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐναντίαι φωναὶ εἶχον ἐκφρασθῆ πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ὑπὸ πολλῶν τῶν ἐν Τουρκίᾳ παρεπιδημούντων Ἑλλήνων, ἀλλ' ἐπὶ τέλους τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργείου προσδιώρισεν ὁριστικῶς ἡ σκέψις, ὅτι ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐν Ἀθήναις Ἑρετῶν, εἰς ὃ ἀνατίθησι τὸ νομοσχέδιον τὴν ἐκδίκασιν τῶν ἐφέσεων κατ' ἀποφάσεων τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, θέλουσιν εὕρει οἱ διάδικοι πλειοτέρας ἐγγυήσεις εἰς τὴν εἰδικότητα τῶν ῥητῶν καὶ τὴν νομομάθειαν τῶν μελῶν τοῦ ἀνωτέρου τούτου δικαστηρίου.

β') Κατὰ τὸν βελγικὸν νόμον, ὁ πρόξενος ἐκλέγει δύω ἐκ τῶν εὐϋπολήπτοτέρων ὁμοεθνῶν του, καὶ συγκροτεῖ ὑπὸ τὴν προεδρείαν του προξενικὸν δικαστήριον, ὅπερ δικάζει πρωτοδίκως πάσης φύσεως διαφορὰν μεταξὺ ὑπηκόων Βέλγων.

Ἡ συντάξασα τὸ νομοσχέδιον ἐπιτροπὴ οὐ μόνον τὸ σύστημα τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ἀλλὰ καὶ ἄλλα, οἷον τὸ ὁρκωτικὸν σύστημα, ὅπερ καὶ τὸ προγενέστερον νομοσχέδιον καθιέρου, τὸ τῶν διαιτητῶν καὶ τὸ τῶν τακτικῶν παρέδρων, ἐκλεγομένων ὡς ἐκλέγονται ἐν Ἑλλάδι οἱ ἐμποροδίκαι.

Τὸ μὲν ὁρκωτικὸν σύστημα δὲν ἐγένετο δεκτὸν, διότι εἰς ὀλίγας μόνον ἕδρας προξενείων ὑπάρχει ἱκανὸς ἀριθμὸς ἑλλήνων πρὸς ἀπαρτισμὸν καταλόγου ἐνόρκων. Ἄλλως τε διὰ τῆς κληρωτίδος καθιεροῦται τὸ ἀνεύθυνον τῶν προξένων εἰς τρόπον ἀπόλυτον καὶ ἐπιζήμιον δι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους διαδίκους.

Τὸ τῶν διαιτητῶν συνεπάγει ἀβουλίαν εἰς τὴν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων, καὶ δὲν παρέχει ἐγγυήσεις, διότι δυοῖν θάτερον, ἢ οἱ διαιτηταὶ θὰ ἐκλέγωνται ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἢ ὑπὸ τοῦ προξένου· ἐὰν τὸ δεύτερον, τὸ σύστημα τοῦτο ἀποβαίνει τὸ αὐτὸ μὲ τὸ τοῦ βελγικοῦ νόμου, καθ' ὃν ὁ πρόξενος προσλαμβάνει τοὺς συνδικαστάς του, ἀδιάφορον ἐὰν οὗτοι ὀνομάζωνται πάρεδροι ἢ διαιτηταί. Ἐὰν τὸ πρῶτον, τότε, ἐπειδὴ ἑκάτερος τῶν διαιτητῶν θέλει γνωμοδοτεῖ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐντολέων του, ἡ ψῆφος τοῦ προξένου θέλει μόνη ἀποφασίζει περὶ τῆς τύχης τῆς δίκης.

Τὸ τῶν παρέδρων δὲν ἐγένετο ἐπίσης δεκτὸν, διότι οἱ ἐν Τουρκίᾳ παρεπιδημοῦντες Ἕλληνες εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἔμποροι, τὸ δὲ πολυάσχολόν των δὲν τοῖς ἀρίνει καιρὸν, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἐκπληρῶσι διαρκῶς τοιαῦτα καθήκοντα, οὐδὲ διαμένουσι σταθερῶς εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μέρος.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω συστήματα ὑπελείπετο τὸ τοῦ βελγικοῦ νόμου, ὅπερ καὶ καθιεροῖ τὸ νομοσχέδιον.

Ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἔνθα ὑπάρχει συγκεντρωμένον τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ ἑλληνικοῦ ἐμπορίου, ἐθεω-

ρχθη καλόν, διά τε τὴν πληθὺν τῶν ὑποθέσεων καὶ διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς ταχείας ἐκδικάσεώς των, νὰ διορισθῶσι καὶ νὰ μισθοδοτῶνται ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως δύω τακτικοὶ πάρεδροι, οἵτινες μετὰ τοῦ προξένου διευθυντοῦ θέλουσιν ἀπαρτίζει τὸ προξενικὸν δικαστήριον. Ἡ σύμπραξις τῶν δύω τούτων παρέδρων, ἐχόντων κύριον ἔργον τὴν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ταχείαν ἐκδίκασιν τῶν ὑποθέσεων καὶ εἰς τὴν ἀκριβῆ τοῦ νόμου ἐφαρμογήν, ἀπαλλάττουσα συνάμα τοὺς ἐκεῖσε ὁμοεθνεῖς καθηκόντων, τῶν ὁποίων ἡ συχνὴ ἐκπλήρωσις δύναται νὰ τοῖς ἦναι ἐπιζήμιος ὡς πρὸς τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἰδιαιτέρων των συμφερόντων. Ἀλλ' ἐπειδὴ, διὰ νὰ εἰσαχθῇ ὁ νεωτερισμὸς οὗτος, εἶναι ἀνάγκη προπαρασκευαστικῶν τινων ἐνεργειῶν, τὸ νομοσχέδιον τίθησι μὲν τὴν ἀρχὴν, ἐπιφυλάττει δὲ εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ κάμῃ τὴν ἐφαρμογὴν ἐν καιρῷ τῷ δέοντι, διεξαγομένων ἐν τῷ μεταξὺ τῶν ὑποθέσεων κατὰ τὸν καὶ διὰ τὰ λοιπὰ προξενεῖα ὁριζόμενον τρόπον.

γ') Τόσον ὁ Βελγικὸς νόμος ὅσον καὶ τῶν ἄλλων ἐπικρατειῶν οἱ προξενικοὶ κανονισμοὶ δὲν περιέχουσι διατάξεις περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς τῶν προξένων ἐξαιρέσεως, ἀλλὰ περιορίζονται εἰς μόνην τὴν ἐκουσίαν ἐξαίρεσιν· ἐπίσης δὲ καὶ ὁ περὶ ἀνακριτικῶν καθηκόντων τῶν προξένων νόμος δὲν κάμνει μνείαν περὶ ἐξαιρέσεως, καὶ διὰ τοῦτο μέχρι τοῦδε οἱ πρόξενοι τῆς Ἑλλάδος ἔν τε ταῖς ποινικαῖς καὶ πολιτικαῖς δίκαις μόνον ἀφ' ἑαυτῶν ἐξαιροῦνται οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τῶν διαδίκων. Ἡ ἀποσκόπησις αὕτη δὲν εἶναι τυχαία, ἀλλὰ προέρχεται ἐκ τῶν μεγάλων προσκομμάτων, ἅτινα ἀντίκεινται εἰς τὴν παραδοχὴν συστήματος ἀναγκαστικῆς ἐξαιρέσεως κατὰ τῶν προξένων, οἵτινες, ἐκτὸς τῶν δικαστικῶν, εἶναι περιβεβλημένοι καὶ μὲ διοικητικὰ καθήκοντα, μάλιστα δὲ ἐν ξένῳ τόπῳ, ἔνθα τὰ μέσα τῆς ἀναπληρώσεως τοῦ ἐξαιρουμένου δὲν ὑπάρχουν.

Μολαταῦτα, διὰ νὰ ἐξασφαλισθῶσιν ὅσον τὸ δυνατὸν καὶ κατὰ τοῦτο τὰ συμφέροντα τῶν διαδίκων, τὸ νομοσχέδιον παραδέχεται καὶ αὐτὴν τὴν ἀναγκαστικὴν ἐξαίρεσιν, ἀλλὰ περιορίζει αὐτὴν ἐντὸς στενωτάτων ὁρίων, διὰ νὰ μὴ περιέλθωσι τὰ πράγματα εἰς παντελῆ τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἔλλειψιν. Τὰ ὅρια ταῦτα ἐλήφθησαν ἀπὸ τὸν ἄλλοτε ἐν ἰσχύϊ περὶ διοικητικῶν δικαστηρίων νόμον. Ἐκεῖ καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τοῦ νὰ μὴ δύναται νὰ γίνῃ ἐξαίρεσις καὶ κατὰ τῶν ἀναπληρωτῶν τῶν ἐξαιρουμένων. Μεταξὺ δὲ προξενικῶν καὶ διοικητικῶν δικαστηρίων ὑπάρχει ὁμοιότης τις, καθόσον καὶ οἱ πρόξενοι, καὶ τοι

περιβεβλημένοι μὲ δικαστικὰ καθήκοντα, εἶναι κυρίως διοικητικοὶ ὑπάλληλοι. Ἀφοῦ δὲ ἐν Ἑλλάδι, ἔνθα τὰ μέσα τῆς ἀντικαταστάσεως ἠδύναντο ἴσως νὰ εὑρεθῶσιν εὐχερέστερον, ὁ νομοθέτης περιώρισε τὴν ἐξαίρεσιν ὡς πρὸς τὰ διοικητικὰ δικαστήρια ἐντὸς τῶν προεκτεθέντων ὁρίων, κατὰ μείζονα λόγον τὰ αὐτὰ ὅρια ἐθεωρήθησαν ἀνυπέρβλητα, προκειμένου περὶ διοικητικῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων. Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὸ νομοσχέδιον ἐπιτρέπει τὴν ἐξαίρεσιν μόνον κατὰ τῶν προξένων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των.

Πρὶν ἢ δώσω πέρας εἰς τὴν παροῦσαν ὀφείλω νὰ σᾶς ὑποβάλω, ὅτι ἡ παντελὴς, δύναμαι νὰ εἴπω, ἔλλειψις νομοθετικῶν διατάξεων ἐπὶ ἀντικειμένου ἐπὶ τοσοῦτον ἐνδιαφέροντος τὰ ἰδιωτικὰ τῶν πολιτῶν συμφέροντα, κατέστη εἰς ὅλους λίαν ἐπαισθητή. Περὶ τούτου ἀνεφέρθησαν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον τόσον τὰ ἐμπορικὰ ἐπιμελητήρια ὅσον καὶ αἱ κοινότητες τῶν ἐν Τουρκίᾳ παροικούντων Ἑλλήνων. Τὸ νομοσχέδιον ἑπομένως παρουσιάζει ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην χαρακτῆρα κατεπείγοντα, καὶ ἡ Βουλὴ θέλει εὐαρεστήσει πραγματικῶς τοὺς ἐκεῖσε παρεπιδημοῦντας ὁμοεθνεῖς ἐπισπεύδουσα τὴν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τοῦ Β. Οἴκου καὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς
Α. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τοῦ Βασιλικοῦ Οἴκου καὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς θέλει ὑποβάλει εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὑποστηρίζει κατὰ τὴν συζήτησιν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀποφασίζομεν καὶ διατάττομεν.

ΚΕΦΑΛ. Α'. *Γενικαὶ διατάξεις.*

Ἄρθρον 1. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, καὶ οἱ λοιποὶ προξενικοὶ ὑπάλληλοι ὑπόκεινται εἰς τοὺς ἑλληνι-

κοὺς νόμους, ὁσάκις οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ἐν ᾧ ἐδρεύουσιν, ἢ αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις δὲν ἀντιβαίνουσιν εἰς τοῦτο.

Ἐκπληροῦσι καθήκοντα ληξιάρχου καὶ συμβολαιογράφου, συμμορφούμενοι μὲ τὰς περὶ τούτων διατάξεις τῶν νόμων.

Συντάσσουν καὶ δέχονται τὰ παρὰ τοῦ ἐμπορικοῦ νόμου ὁριζόμενα ναυτικὰ συμβόλαια ἐνώπιον δύω μαρτύρων, οἵτινες συνυπογράφουσι μετ' αὐτῶν.

Ἐνεργοῦσι, καθ' ὅσον ἐπιτρέπεται τοῦτο παρὰ τῶν ἐθίμων ἢ τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων, ὅλα τὰ νόμιμα συντηρητικὰ μέτρα, ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ ἀποβιώσεως Ἕλληνος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἢ ναυαγίου ἑλληνικοῦ πλοίου, ἕως δὲ γενομένης ἐγκαταλείψεως.

Ἐπικυροῦσι τὰ ἔγγραφα, ἅτινα ἐκδιδόμενα ἐντὸς τῆς δικαιοδοσίας των, μέλλουσι νὰ προσαχθῶσιν ἀλλαχοῦ.

Συντάττουσι πάντα τὰ λοιπὰ ἔγγραφα, τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν νόμων, τῶν ἐθίμων καὶ τῶν διπλωματικῶν συμβάσεων.

Ἄρθρ. 2. Τὰ παρὰ τῶν ἀνωτέρω προξενικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν γραμματέων αὐτῶν συντασσόμενα ἔγγραφα ἰσχύουσιν, ὁσάκις καθίσταται ἀδύνατον νὰ περιβληθῶσι τοὺς ὑπὸ τῶν ἑλληνικῶν νόμων διαγραφομένους τύπους, ἐὰν γίνηται ἐν αὐτοῖς ῥητὴ περὶ τούτου μνεία.

Ἄρθρ. 3. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι δικάζουσιν ὡς διαιτηταί, ὁσάκις οἱ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν των διαφερόμενοι ἕλληνες συμφωνήσωσι ν' ἀναθέσωσιν εἰς αὐτοὺς τῶν διενέξεών των τὴν διάλυσιν.

Ἔχουσι δὲ τὰ δικαίωμα τοῦ δικάζειν ἀνεκκλήτως τὰς ἑξῆς διαφοράς·

α) Περὶ μισθῶν τῶν εἰς τὰ πληρώματα τῶν ἑλληνικῶν πλοίων ἀνηκόντων ναυτῶν.

β) Περὶ ἐκπληρώσεως τῶν ἀμοιβαίων ὑποχρεώσεων μεταξὺ τῶν ναυτῶν, τοῦ πλοιάρχου καὶ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τοῦ πληρώματος, ὡς καὶ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιβατῶν, ὁσάκις αἱ ὑποχρεώσεις ἀνάγονται εἰς τὰς ἀνωτέρω ἰδιότητας ἢ τρίτος τις δὲν ἐνέχεται.

Ἀποφασίζουσι περὶ τῶν παραβάσεων τῆς ναυτικῆς πειθαρχίας· ἀπαγγέλλουσι τὰς πειθαρχικὰς ποινάς, καὶ ἀνακρίνουσιν, ἄνευ παραγγελίας τοῦ εἰσαγγελέως, κατὰ τὴν ἐν ἰσχύι νομοθεσίαν, τὰς ἐντὸς τῶν ἑλληνικῶν πλοίων γινομένας ἀξιοποίνους πράξεις, ἐνεργοῦσι πᾶσαν αἴτησιν ἢ παραγγελίαν τῶν ἐν Ἑλλάδι

δικαστηρίων, καθόσον ἐπιτρέπεται τοῦτο ὑπὸ τῶν συμβάσεων, τῶν ἐθίμων καὶ τῆς ἐγχωρίου νομοθεσίας.

Ἄρθρ. 4. Τὰ παρὰ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων ἢ τῶν γραμματέων των συνταχθέντα ἔγγραφα καὶ αἱ παρ' αὐτῶν ἢ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς προξενικῆς ἁρμοδιότητος καὶ δικαιοδοσίας, εἶσιν ἐκτελεσταὶ ἐν τε τῷ τόπῳ ἔνθα ἐξεδόθησαν ἢ συνετάχθησαν, ἐὰν συνθήκαι ἢ οἱ νόμοι τοῦ τόπου ἐπιτρέπωσι τοῦτο καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἄνευ δικαστικοῦ τύπου ἐκτελέσεως, δυνάμει ἀπογράφων τακτικῶς ἐκδεδομένων καὶ ἐπικυρωμένων.

Ὡσαύτως εἶναι ἐκτελεσταὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν προξενικῶν ἀρχῶν καὶ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, ἐντὸς τῆς περιφερείας των, αἱ τελεσίδικοι ἀποφάσεις καὶ τὰ ἄλλα ἐκτελεστὰ δικαιόγραφα τὰ ἐκδιδόμενα παρ' ἑλληνικῶν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 5. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι, ἐξαιρούμενοι ἢ κωλυόμενοι, ἀναπληροῦνται, ὡς πρὸς τὰ δικαστικὰ αὐτῶν καθήκοντα, ὑπὸ τοῦ γραμματέως, ἐὰν ὑπάρχῃ τοιοῦτος διωρισμένος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως· ἐν ἐλλείψει δ' αὐτοῦ, τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν προσδιορίζει τὸν ἀναπληρωτὴν τοῦ κωλυομένου ὡς πρὸς τὰ τοιαῦτα καθήκοντα.

Τὰ ἀνακριτικὰ καθήκοντα ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει, δύνανται ν' ἀνατεθῶσιν ὑπὸ τοῦ πρόξενου, διευθυντοῦ τοῦ ἐμπορικοῦ γραφείου, εἰς ἕνα τῶν παρ' αὐτῷ γραμματέων, ἀλλαχοῦ δέ, ἐὰν ὑπάρχῃ ἀνάγκη, εἴς τινα διορισθησόμενον παρὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν, κατ' αἴτησιν τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 6. Ὁσάκις δὲν ὑπάρχει γραμματεὺς διωρισμένος παρὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὁ προϊστάμενος προξενικῆς ἀρχῆς δύναται ν' ἀναθέτῃ, ἐν περιπτώσει ἀνάγκης, τὰ καθήκοντα τοῦ δικαστικοῦ γραμματέως καὶ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς ὃν τινα ἐγκρίνῃ.

Ἄρθρ. 7. Οἱ εἰς προξενικὰς θέσεις ἢ ὑπηρεσίας διοριζόμενοι, ἐὰν μὲν ὦσιν ἕλληνες, ὀμνύουσι τὸν τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ὅρκον, ἐὰν δὲ ἀλλοδαποί, τὸν ἑξῆς·

«Ὀμνύω νὰ ἐκπληρῶ πιστῶς καὶ κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους τὰ καθήκοντά μου, συντελῶν πάσαις δυνάμεσιν εἰς »πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ προσαγάγῃ καὶ ὠφελήσῃ τὸ ἐμπόριον καὶ »τὴν ναυτιλίαν τῆς Ἑλλάδος.»

Ἄρθρ. 8. Ὁ παρὰ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενος ὅρκος δύναται νὰ δοθῇ δι' ἐκθέσεως ἰδιογράφου, χρονολογημένης καὶ

ὑπογεγραμμένης, ἥτις διαβιβάζεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἐπιχορηγήσεις τῶν προξενικῶν ἀρχῶν εἶναι ἀκατάσχετοι· ἐπίσης δὲ καὶ τὸ περιπλέον τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ ἁπάντων τῶν προξενικῶν ὑπαλλήλων. Ἡ δὲ κατάσχεσις δύναται νὰ ἐνεργῆται ἐπὶ μόνου τοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ.

ΚΕΦΑΛ. Β'. *Εἰδικαὶ διατάξεις.*

Περὶ τῆς προξενικῆς δικοδοσίας κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος καὶ τὰς μὴ χριστιανικὰς χώρας ἐπὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρ. 10. Αἱ κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς μεταξὺ ἑλλήνων καὶ ἐγχωρίων ἀναφυόμεναι διαφοραὶ δικάζονται κατὰ τοὺς ἐν αὐταῖς κειμένους νόμους, τὰ ἐπικρατοῦντα ἔθιμα καὶ τὰς διπλωματικὰς συμβάσεις.

Ἄρθρ. 11. Αἱ μεταξὺ ἑλλήνων καὶ ὑπηκόων ἄλλων δυνάμεων ἐν ταῖς αὐταῖς χώραις ἀναφυόμεναι διαφοραί, ἐν αἷς οἱ πρῶτοι εἰσὶν ἐναγόμενοι, δικάζονται κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους καὶ τὸν κατωτέρω ὁριζόμενον τρόπον, διὰ τὰς μεταξὺ ἑλλήνων διαφοράς, καθ' ὅσον τὰ ἔθιμα ἢ αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο.

Ἄρθρ. 12. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι ἀποφασίζουσι περὶ ὅλων τῶν διαφορῶν, αἵτινες ἀναφύονται μεταξὺ ἑλλήνων ἐντὸς τῆς περιφερείας των, μέχρι τῆς ἀξίας τῶν 100 δραχμῶν.

Δικάζουσιν ἀνεκκλήτως ὅλα τὰ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων πραττόμενα ἐντὸς τῆς περιφερείας των πταίσματα, συμμορφούμενοι μὲ τὸ ἄρθρον 330 καὶ ἑπόμενα τῆς ποινικῆς δικονομίας, ἐξαιρέσει τῶν περὶ δημοσίου κατηγόρου ὁριζομένων.

Ἀποφασίζουσι μετὰ δύω παρέδρων δικαστικῶν περὶ ὅλων τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας των ἀναφυομένων μεταξὺ Ἑλλήνων διαφορῶν, οἱασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ὦσιν, ἐξαιρέσει τῶν περὶ διαζεύξεως, ἀνεκκλήτως μὲν μέχρις ὀκτακοσίων δραχμῶν, ἐκκλητῶς δὲ καὶ ἐπέκεινα τοῦ ποσοῦ τούτου.

Ἄρθρ. 13. Οἱ πάρεδροι ἐκλέγονται ἐπὶ ἑκάστης διαφορᾶς, ἐν μὲν τῇ Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ πρέσβεως, ἀλλαχοῦ δὲ ὑπὸ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων, ἢ τῶν ἀναπληρωτῶν αὐτῶν μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων Ἑλλήνων, καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων, μεταξὺ τῶν ἐπισημοτέρων ἀλλοδαπῶν τῶν διαμενόντων ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ προξενείου. Δύνανται

ὅμως ἡ κυβέρνησις νὰ διορίσῃ ἐν Κωνσταντινουπόλει δύω τακτικοὺς παρέδρους καὶ νὰ μισθοδοτῇ αὐτούς. Κωλυομένων τῶν τοιούτων παρέδρων, παραλαμβάνονται οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων Ἑλλήνων.

Ἄρθρ. 14. Ἐν ἀρχῇ τοῦ ἔτους συντίσσεται κατάλογος τῶν ἐντὸς τῆς περιφερείας ἑκάστης προξενικῆς ἀρχῆς διαμενόντων ἐπισημοτέρων Ἑλλήνων ἢ ἀλλοδαπῶν, ὅστις ἐκτίθεται δημοσίως εἰς τὸ κατάστημα τοῦ προξενείου. Ἀντίγραφον δὲ αὐτοῦ ὑποβάλλεται εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐξωτερικῶν.

Ἄρθρ. 15. Οἱ πάρεδροι δίδουσιν ἐφάπαξ ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου αὐτοπροσώπως τὸν ἑξῆς ὅρκον·

«Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ καθήκοντά μου κατὰ τοὺς ἑλληνικοὺς νόμους ὡς τίμιος καὶ εὐσυνείδητος δικαστής.»

Συντάσσεται περὶ τῆς ὁρκοδοσίας ἔκθεσις, ἥτις κατατίθεται ἐν τοῖς ἀρχείοις τοῦ γραφείου.

Ἄρθρ. 16. Αἱ ὑπὸ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι πολιτικαὶ καὶ ἐμπορικαὶ ἀποφάσεις ἐκκαλοῦνται ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Ἄρθρ. 17. Τὰ παρ' Ἑλλήνων κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς πραττόμενα πλημμελήματα ἢ κακουργήματα ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 29 καὶ 30 τῆς ποινικῆς δικονομίας διαλαμβανομένων ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων καὶ δικαστηρίων. Ἐὰν δὲ ἦναι ἄγνωστος ὁ τόπος τῆς τελευταίας ἐν τῇ ἡμεδαπῇ κατοικίας ἢ ἐφημέρου διαμονῆς τοῦ κατηγορουμένου, ἢ δὲν ὑπάρχῃ τοιαύτη παντάπασιν, ἁρμόδιοι εἶναι οἱ ἐν Σύρῳ ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ δικασταί. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰς ναυταπάτας καὶ πειρατείας, ἁρμόδιοι εἶναι οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ ἀπὸ 30 Μαρτίου 1845 νόμου ἀνακριτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ τὰ δικαστήρια τῶν ἐφετῶν.

Ἄρθρ. 18. Τὰ παρ' Ἑλλήνων πραττόμενα πταίσματα, πλημμελήματα καὶ κακουργήματα κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς, τιμωροῦνται μὲ τὰς παρὰ τῶν ἑλληνικῶν νόμων ἐπιβαλλομένας ποινάς.

Ἄρθρ. 19. Ὁσάκις ὁ νόμος ἐπιβάλλει ποινὴν φυλακίσεως ἢ κρατήσεως, οἱ δικασταὶ δύνανται ν' ἀντικαταστήσωσιν αὐτὴν διὰ χρηματικῆς ποινῆς μέχρι πέντε χιλιάδων δραχμῶν ἢ διὰ προστίμου.

Ἄρθρ. 20. Αἱ παραβάσεις τῶν ὑπὸ τῶν γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων ἐκδιδομένων ἀστυνομικῶν διαταξέων κατὰ τὸ ὀθωμανικὸν κράτος ἢ ἐν χώραις μὴ χριστιανικαῖς, τιμωροῦνται μὲ κράτησιν οὐχὶ ἀνωτέραν τῶν δεκατεσσάρων ἡμερῶν, καὶ μὲ πρόστιμον οὐχὶ ἀνώτερον τῶν πεντήκοντα δραχμῶν.

Αἱ ποιναὶ αὗται δύνανται νὰ ἐπιβληθῶσι συναμα.

Ἄρθρ. 21. Αἱ παρὰ τῶν προξενικῶν ἀρχῶν ἢ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις δύνανται νὰ προσβληθῶσι δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὰς παρὰ τῶν νόμων προβλεπομένας περιπτώσεις, ἐπί τε πολιτικῶν καὶ ποινικῶν ὑποθέσεων.

ΚΕΦΑΛ. Γ'. *Περὶ διαδικασίας.*

Ἄρθρ. 22. Πᾶσα αἴτησις εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξενείου, προξένου ἢ ὑποπροξένου δι' ἀναφορᾶς παρουσιαζομένης εἰς διπλοῦν ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του.

Ἡ ἀναφορὰ περιέχει τὸ ὄνομα, τὸ ἐπώνυμον, τὸ ἐπάγγελμα καὶ τὴν κατοικίαν ἢ τὴν διαμονὴν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τοῦ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, τὸ ἀντικείμενον τῆς αἰτήσεως καὶ περιληπτικὴν ἔκθεσιν τῶν λόγων, ἐφ' ὧν στηρίζεται.

Ἡ αἴτησις δύναται νὰ γίνῃ καὶ προφορικῶς ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ προξενείου, συντασσομένης περὶ τούτου ἐκθέσεως. Ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει, δύο ἀντίγραφα τῆς ἐκθέσεως παρουσιάζονται ὑπὸ τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του εἰς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον.

Ἄρθρ. 23. Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος διατάττει τὴν ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων, προσδιορίζων συναμα τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐμφανίσεως, κατὰ τὴν ἀπόστασιν, τὸν τόπον καὶ τὰς περιστάσεις· δύναται μάλιστα, ἐν περιπτώσει κατεπειγούσης ἀνάγκης, νὰ προσδιορίσῃ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας τὴν ὥραν τῆς ἐμφανίσεως.

Ἡ πρὸς ἐμφάνισιν διαταγὴ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου γράφεται ἐφ' ἑκατέρου τῶν πρωτοτύπων τῆς ἀναφορᾶς ἢ τῶν ἀντιγράφων τῆς ἐκθέσεως· δὲν ὑπόκειται δὲ εἰς ἀνακοπὴν ἢ εἰς ἔφεσιν.

Ἄρθρ. 24. Τὸ ἓν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἀναφορᾶς ἢ τῶν ἀντιγράφων τῆς ἐκθέσεως, μετὰ τῆς πρὸς ἐμφάνισιν διαταγῆς, ἐπιδίδονται ὁμοῦ μὲ ἀντίγραφον τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἐγγράφων ὑπὸ τοῦ ἐκπληροῦντος τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ὑπαλλήλου. Ἐὰν τὰ πρὸς ὑποστήριξιν ἔγγραφα ὦσι λίαν ἐκτεταμένα, δύνανται νὰ κατατεθῶσιν ἐν τῷ γραφείῳ, ὅπου λαμβάνει γνῶσιν ὁ ἐναγόμενος, ἄνευ μετατοπίσεως αὐτῶν.

Ἄρθρ. 25. Τὰ δικόγραφα ἐπιδίδονται συνήθως εἰς τὰς χεῖρας τοῦ διαδίκου αὐτοῦ ἢ τοῦ πληρεξουσίου του· ἂν δὲ οὗτοι δὲν εἶναι παρόντες, εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ κατοικοῦντας συγγενεῖς ἢ ὑπηρέτας αὐτοῦ· ἐν ἀπουσίᾳ ἢ ἐλλείψει καὶ τούτων, εἰς τοὺς λοιποὺς συνοίκους.

Ἐὰν δὲν εὑρεθῇ οὐδεὶς εἰς τὸν οἶκον, τὸ δικόγραφον τοιχοκολλᾶται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ γραφείου τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Τὸ αὐτὸ ἐνεργεῖται καὶ ὡς πρὸς ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἔχουσι γνωστὴν κατοικίαν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 26. Περὶ τῆς ἐπιδόσεως συντάσσεται ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος αὐτὴν ὑπαλλήλου, ἀποδεικτικὸν περιγράφον ἀκριβῶς·

α') Τὸ ἐπιδοθὲν ἔγγραφον.

β') Τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς ἐπιδόσεως, τὸν ἄνθρωπον εἰς ὃν παρεδόθη, καὶ τὸν τόπον τῆς ἐπιδόσεως ἢ τοιχοκολλήσεως τοῦ ἐγγράφου.

Τὸ ἀποδεικτικὸν τοῦτο ὑπογράφεται παρὰ τοῦ ἐπιδίδοντος ἢ παραλαμβάνοντος. Ἐὰν δὲ οὗτος δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, ἡ ἐπίδοσις ἐνεργεῖται ἐνώπιον δύο μαρτύρων ἢ τοὐλάχιστον ἑνός, οἵτινες προσυπογράφουσι μετ' αὐτοῦ τὸ ἐπιδοτήριον.

Ἄρθρ. 27. Οἱ ναυτιλλόμενοι καὶ οἱ ἐπιβάται, οἵτινες δὲν ἔχουσιν ἄλλην κατοικίαν εἰμὴ τὸ πλοῖον, κλητεύονται ἐπὶ τοῦ πλοίου, κατὰ τὸν ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ὁριζόμενον τύπον.

Ἄρθρ. 28. Οἱ διάδικοι ἐμφανίζονται αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου των ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, κατὰ τὴν ὁριζομένην ἐν τῇ διαταγῇ ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον.

Δύνανται ὅμως χωρὶς νὰ ἐμφανισθῶσι, νὰ ὑποβάλλωσιν ἁπλῶς ὑπομνήματα, παρ' αὐτῶν ὑπογεγραμμένα καὶ περιέχοντα τὰς αἰτήσεις τοῦ ἐνάγοντος ἢ τὴν ἀπολογίαν τοῦ ἐναγομένου, μετὰ τῶν πρὸς ὑποστήριξιν ἐγγράφων. Τὰ πληρεξούσια ἢ τὰ ὑπομνήματα παρακατατίθενται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον ἔχει πάντοτε τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ τὴν αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων.

Ἄρθρ. 29. Οἱ διάδικοι ἐὰν διαμένωσιν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, ὀφείλουσιν ὁ μὲν ἐνάγων ἐν τῇ ἀναφορᾷ ἢ ἐκθέσει του, ὁ δὲ ἐναγόμενος δι' ἰδιαιτέρου ἐγγράφου, ἢ τὸ βραδύτερον, κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ ἀκροατηρίου παράστασιν νὰ διορίσωσιν ἀντίκλητον, κατοικοῦντα εἰς τὴν καθέδραν τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, εἰς τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γίνωνται ὅλαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαδικασίας κοινοποιήσεις καὶ ἄλλαι ἐπιδόσεις, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἐρέσεως.

Ἐὰν παραλείψῃ ὁ διορισμὸς ἀντικλήτου, αἱ ἐπιδόσεις γίνονται εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 30. Κατὰ τὴν δικάσιμον, ἐμφανισθέντων τῶν διαδίκων ἢ ὑποβληθέντων τῶν ὑπομνημάτων, ἐκδίδεται παραχρῆμα ἡ ἀπόφασις παρὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου, ἐὰν νομίζῃ τὴν ὑπόθεσιν ἀρκούντως ἀνεπτυχθεῖσαν· ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀναβάλλεται εἰς πεπαιτέρω διάσκεψιν.

Ἄρθρ. 31. Ὅταν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ ἐξηγηθῇ τις τῶν διαδίκων προφορικῶς, μὴ δυνάμενος ἕνεκα νομίμου κωλύματος, νὰ ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώπως, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος μεταβαίνει παρ' αὐτῷ ἢ διορίζει πρὸς ἐξέτασιν του ἕνα τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, ἢ ἕτερόν τι εὐϋπόληπτον πρόσωπον, ὅπερ ὑποβάλλεται προηγουμένως εἰς τὸν ἑξῆς ὅρκον·

« Ὀρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ ἀνατεθέντα μοι καθήκοντα. »

Τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον ἢ τὸν εἰσηγητὴν συνοδεύει ὁ ἐκπληρῶν τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως ὑπάλληλος, ὅστις συντάττει ἔκθεσιν τῆς ἐξετάσεως καὶ τὴν ὑπογράφει μετὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ἢ τοῦ εἰσηγητοῦ καὶ τοῦ διαδίκου· ἐὰν οὗτος δὲν δύναται ἢ δὲν θέλῃ νὰ ὑπογράψῃ, γίνεται περὶ τούτου μνεία.

Ἄρθρ. 32. Ἐὰν κριθῇ ἀναγκαῖον νὰ γίνῃ αὐτοψία ἐπὶ τόπου ἢ ἐπὶ πλοίου, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δύναται νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐκείσε μεταβάσεώς του, ἢ νὰ διορίσῃ εἰσηγητὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δύναται ν' ἀποφασίσῃ περὶ τῆς ἐκείσε μεταβάσεως του ἢ νὰ διορίσῃ εἰσηγητὴν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον προσδιορίζει διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τὸν τόπον, τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν τῆς αὐτοψίας, ἥτις ἐνεργεῖται ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων ἢ ἀφοῦ οὗτοι προσκληθῶσι νὰ παρευρεθῶσι διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 25, 26 καὶ 27 ὁριζόμενον τύπον.

Περὶ ὅλων τῶν ἀνωτέρω συντάσσεται ἔκθεσις.

Ἄρθρ. 33. Ἐὰν πρόκειται μόνον νὰ βεβαιωθῇ ἡ κατάστασις ἢ ἡ ἀξία πλοίου, ἐξαρτίων, ἀποσκευῆς, πραγμάτων ἢ ἐμπορευμάτων, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος δύναται νὰ διορίσῃ καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος πραγματογνώμονας, οἵτινες ἐνεργοῦσιν ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν διαδίκων, ἢ ἀφοῦ οὗτοι προσκληθῶσι προσηκόντως, τὰς τυχὸν διαταχθείσας ἐπισκέψεις καὶ ἐκτιμήσεις, συντάσσοντες περὶ αὐτῶν ἔκθεσιν παρακατατιθεμένην εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Πρὶν ἢ προβῶσιν εἰς τὴν δοκιμασίαν οἱ πραγματογνώμονες δίδουσι τὸν ἑξῆς ὅρκον·

« Ὀρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὴν ἀνατεθεῖσαν μοι ἐντολήν. »

Ἐὰν τὸ θρησκευτικὸν δόγμα πραγματογνώμονός τινος ἀντίκειται εἰς τὴν ὁρκωμοσίαν αὐτοῦ ἢ εἰς οἱανδήποτε διαβεβαίωσιν, ἡ ἔκθεσις ποιεῖ περὶ τούτου μνείαν, καὶ μετὰ τοῦτο ἐνεργεῖται ἡ δοκιμασία.

Ἄρθρ. 34. Ἐὰν ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος ἢ τὸ προξενικὸν δικαστήριον δὲν εὕρῃ ἀποχρώσας τὰς ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν πραγματογνωμόνων διαλαμβανομένας πληροφορίας, ἔχει καὶ αὐτεπαγγέλτως τὸ δικαίωμα νὰ διατάξῃ νέαν δοκιμασίαν διὰ ἑνὸς ἢ πλειόνων πραγματογνωμόνων, οἵτινες δύνανται νὰ ζητήσωσιν ἀπὸ τοὺς προγενεστέρους πραγματογνώμονας ὅσας νομίσωσιν ἀναγκαίας πληροφορίας.

Ἄρθρ. 35. Αἱ ἐκθέσεις δὲν κοινοποιοῦνται εἰς τοὺς διαδίκους, δύνανται δὲ οὗτοι νὰ λάβωσιν ἀντίγραφα.

Ἄρθρ. 36. Ὁσάκις ἐπιτραπῇ παρὰ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, κατ' αἴτησιν ἑνὸς τῶν διαδίκων, διατάσσει τὴν κλήτευσιν τῶν

μαρτύρων ἐνώπιον αὐτοῦ ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου ἐν ὡρισμένῳ τόπῳ, ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ.

Ἄρθρ. 37. Οἱ διάδικοι καὶ οἱ Ἕλληνες μάρτυρες κλητεύονται, δυνάμει τῆς διαταγῆς τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὑπὸ τοῦ γραμματέως ἢ τοῦ ἐκπληροῦντος αὐτόν.

Ἄρθρ. 38. Οἱ ὡς μάρτυρες κλητευόμενοι Ἕλληνες καὶ μὴ ἐμφανιζόμενοι ἄνευ νομίμου κωλύματος, ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου ἢ τοῦ προξενικοῦ δικαστηρίου εἰς χρηματικὴν ποινὴν τριάκοντα μέχρις ἑκατὸν δραχμῶν. Πρὸς τοῦτος δὲ ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος δύναται νὰ διατάξῃ τὴν διὰ βίας προσαγωγήν των, ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται εἰμὴ εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη, ἔνθα οἱ πρόξενοι διὰ τῶν συνθηκῶν ἢ ἐθίμων εἰσὶ περιβεβλημένοι τὴν ἀναγκαίαν πρὸς τοῦτο ἐξουσίαν.

Ἄρθρ. 39. Πρὸ τῆς ὁρκίσεως ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπροξένος ἐρωτᾷ τὸν μάρτυρα περὶ τοῦ ὀνόματος, τοῦ ἐπωνύμου, τοῦ τόπου τῆς γεννήσεως καὶ τῆς κατοικίας του, τῆς θρησκείας, τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ ἐπιτηδεύματός του, τῆς συγγενείας ἢ τῶν ἄλλων πρὸς τοὺς διαδίκους σχέσεών του. Μετὰ ταῦτα δὲ ὁ μάρτυς ὁρκίζεται ἐπὶ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου τὸν ἑξῆς ὅρκον·

« Ὀμνύω, συνειδὼς τὰς ἐπικειμένας εἰς τὴν ψευδομαρτυρίαν ποινάς, ὅτι θέλω εἰπεῖ τὴν ἀλήθειαν καὶ μόνην τὴν ἀλήθειαν· οὕτως εἴη μοι ὁ Θεὸς βοηθὸς καὶ τὸ Ἱερὸν αὐτοῦ Εὐαγγέλιον. »

Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ὁ πρόεδρος προβαίνει εἰς τὰς περὶ τοῦ πράγματος ἐρωτήσεις.

Κατὰ τὴν ὁρκωμοσίαν πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ἡ θρησκεία τῶν ὀμνυόντων, καὶ ἑπομένως νὰ τίθηται ὡς βάσις, δι' ἕκαστον αὐτῶν, ὁ εἰς τὴν θρησκείαν αὐτοῦ εἰθισμένος τύπος τοῦ ὅρκου ἢ τῆς διαβεβαιώσεως.

Ἐν περιπτώσει καθ' ἣν ἡ θρησκεία τοῦ μάρτυρος ἤθελε τῷ ἀπαγορεύει νὰ ὁρκισθῇ ἢ νὰ κάμῃ οἱανδήποτε διαβεβαίωσιν, ἡ ἔκθεσις ἀναφέρει τοῦτο, καὶ ὁ μάρτυς ἐξετάζεται.

Ἄρθρ. 40. Ἐὰν οἱ μάρτυρες δὲν εἶναι Ἕλληνες, ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος κάμνει χρῆσιν τῶν ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἕδρας του εἰθισμένων μέσων, ὅπως κατορθωθῇ, εἰ δυνατόν, ἡ ἐμφάνισις των.

Ἄρθρ. 41. Ὅταν ὑπάρξῃ ἀνάγκη διερμηνέως, οὗτος, πρὸ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν καθηκόντων του, δίδει ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρ. 39 ἐνώπιον τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου τὸν ἑξῆς ὅρκον·

« Ὁρκίζομαι νὰ ἐκπληρώσω πιστῶς τὰ ἔργα τοῦ διερμηνέως. »

Ἄρθρ. 42. Περὶ τῆς ὁρκίσεως καὶ ἐξετάσεως τῶν μαρτύρων συντάσσεται ἔκθεσις, ἥτις περιέχει τὰ οὐσιωδέστερα τῶν μαρτυριῶν, καὶ ὑπογράφεται παρ' ἑκάστου μὲν μάρτυρος ἐν τῷ τέλει τῆς ἐξετάσεώς του, παρὰ δὲ τῶν διαδίκων, τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου καὶ τοῦ γραμματέως ἐν τῷ τέλει τῆς ὅλης συζητήσεως. Κατὰ τὴν ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐξέτασιν χρησιμεύουσι πρὸς τοῦτο τὰ πρακτικὰ τῶν συνεδριάσεων.

Ἄρθρ. 43. Μὴ ἐμφανισθέντος τοῦ ἑνὸς τῶν διαδίκων, ἡ ὑπόθεσις δικάζεται κατ' ἐρήμην.

Αἱ κατ' ἐρήμην ἀποφάσεις ἐπιδίδονται κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 25, 26 καὶ 27 ὁριζόμενον τύπον, διὰ τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ τοῦ ἀντ' αὐτοῦ διορισθέντος προσώπου, ὑπὸ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὅστις ὁρίζει ἑνταυτῷ, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὰς ἀποστάσεις τῶν μερῶν καὶ τὰς περιστάσεις, τὴν προθεσμίαν τῆς ἀνακοπῆς, ἥτις ὅμως ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ εἶναι βραχυτέρα τῶν ὀκτὼ ἡμερῶν.

Ἡ ἀνακοπὴ γίνεται δι' αἰτήσεως πρὸς τὸν γενικὸν πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον.

Ἄρθρ. 44. Αἱ κατ' ἀνακοπὴν δίκαι διεξάγονται κατὰ τὰς ἀνωτέρω μνημονευθείσας διατυπώσεις.

Ἄρθρ. 45. Αἱ ὑπὸ τῶν προξενικῶν δικαστηρίων ἐκδιδόμεναι ὁριστικαὶ ἀποφάσεις, αἱ ἀφορῶσαι συναλλαγματικὰ γραμμάτια, λογαριασμοὺς παραδεδεγμένους, ἐπίσημα ἢ ἀναγνωρισμένα ἔγγραφα, εἶναι προσωρινῶς ἐκτελεσταί, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν γενησομένης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως.

Ἄρθρ. 46. Ἐπὶ ὑποθέσεων περὶ προφορικῶν συμφωνιῶν, περὶ ἐγγράφων ὑποχρεώσεων ἢ ἀνοικτῶν λογαριασμῶν, μὴ παραδεδεγμένων, τὰ προξενικὰ δικαστήρια δύνανται νὰ διατάξωσι τὴν προσωρινὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς τυχὸν γενησομένης ἀνακοπῆς ἢ ἐφέσεως, ἐπὶ τῇ προσφορᾷ ἐγγυητοῦ.

Ἄρθρ. 47. Ὁ διάδικος ὁ αἰτῶν δυνάμει τοῦ προηγουμένου ἄρθρου τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως, ὑποβάλλει εἰς τὸν γενικὸν

πρόξενον, πρόξενον ἢ ὑποπρόξενον ἀναφορὰν ὁρίζουσαν τὸν ἐγγυητήν.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος διατάσσει τοὺς διαδίκους νὰ ἐμφανισθῶσιν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ὡρισμένῳ χρόνῳ καὶ τόπῳ, ὅπως συζητηθῇ τὸ παραδεκτὸν τοῦ ἐγγυητοῦ.

Ἡ ἀναφορὰ καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς διαταγὴ ἐπιδίδονται εἰς τὸν ἀναγόμενον κατὰ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις 25, 26 καὶ 27 ὁριζόμενον τύπον.

Ἄρθρ. 48. Ἀντὶ ἐγγυητοῦ δύναται νὰ παρακατατεθῇ τὸ ποσὸν τῆς ἀποράσεως ἐν τῷ γραφείῳ τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς, αἱ δὲ ἀποράσεις ἐκτελοῦνται ἅμα κοινοποιηθέντος τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου περὶ καταθέσεως τῆς ἐγγυήσεως.

Ἄρθρ. 49. Μετὰ τὴν ἐπίδοσιν τῶν ἐκτελεστῶν ἀποράσεών τε καὶ διαιωγράφων, μετ' ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμὴν ἢ ἐκτέλεσιν, καὶ παρελθούσης τῆς νομίμου προθεσμίας, αἱ ἀποράσεις καὶ τὰ δικαιώγραφα ἐκτελοῦνται διὰ τῶν ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὁριζομένων καταναγκαστικῶν μέσων.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μέσων τούτων, καθόσον δὲν προνοεῖται ἀπὸ τὸν παρόντα νόμον, θέλει γίνεσθαι κατὰ τὸν ἐν τῷ τόπῳ, ἔνθα πρόκειται νὰ γίνῃ ἡ ἐκτέλεσις, εἰθισμένον τρόπον.

Ἄρθρ. 50. Τὰ προξενικὰ δικαστήρια ἀπαγγέλλουσι τὴν προσωπικὴν κράτησιν καθ' ὅλας τὰς παρὰ τῶν ἑλληνικῶν νόμων προβλεπομένας καὶ ὁριζομένας περιπτώσεις· ἐνεργεῖται δὲ αὕτη κατὰ τὸν ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς εἰθισμένον τρόπον.

Ἄρθρ. 51. Ἡ ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις παρὰ τῷ ὀφειλέτῃ ἐκτελεῖται, κατὰ παραγγελίαν τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου ὃν ἤθελεν ὁρίσει ἐπὶ τούτῳ.

Αἱ κοινοποιήσεις τῶν πλειστηριασμῶν τοιχοκολλοῦνται, κατὰ τὰς ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ὡρισμένας προθεσμίας, μόνον ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Ὁσάκις ἀπαιτεῖται καταχώρισις τῆς κοινοποιήσεως τοῦ πλειστηριασμοῦ εἰς δημόσιον φύλλον, δημοσεύεται περιληπτικὴ μόνον ἀγγελία αὐτῆς, καὶ τοῦτο, ἐὰν ἐκδίδηται δημόσιον φύλλον ἐν τῇ ἕδρᾳ τῆς ἁρμοδίας προξενικῆς ἀρχῆς.

Τὰ κατασχεθέντα κινητὰ πράγματα φυλάττονται ἐν τῷ

προξενείῳ ἢ παρὰ τρίτῳ, ὑπ' εὐθύνην τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου.

Ἄρθρ. 52. Ὅσα ὁρίζονται ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ περὶ προέδρων τῶν πρωτοδικῶν ἢ ἐμποροδικῶν καὶ τῆς ἐνώπιον αὐτῶν διαδικασίας, ἐφαρμόζονται καὶ εἰς τοὺς γενικοὺς προξένους, προξένους καὶ ὑποπροξένους ἢ ἄλλους προεδρεύοντας τὰ προξενικὰ δικαστήρια, καθόσον δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸν παρόντα νόμον.

Ἄρθρ. 53. Κατὰ τὰ ἄλλα, ὅσα δὲν προνοοῦνται ἰδίως ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι καὶ τὰ προξενικὰ δικαστήρια ὀφείλουσι νὰ συμμορφῶνται μὲ τὰς διατάξεις τῆς πολιτικῆς δικονομίας, ὁσάκις οἱ νόμοι ἢ τὰ ἔθιμα τοῦ τόπου, ἔνθα ἐδρεύουσιν αἱ διπλωματικαὶ συμβάσεις, ἢ ὁ ὀργανισμὸς τῶν προξενικῶν δικαστηρίων δὲν ἀντίκεινται εἰς τοῦτο.

Ἄρθρ. 54. Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι ἢ ὑποπρόξενοι δύνανται νὰ ἐξαιρέσωσιν ἑαυτοὺς ἢ νὰ ἐξαιρεθῶσιν ὑπὸ τῶν διαδίκων εἰς τὰς ἑρεξῆς περιπτώσεις·

α') Ἐὰν ἔχωσιν ἄμεσον ἰδιωτικὸν συμφέρον.

β') Ἐὰν μετά τινος τῶν διαδίκων ὦσι συγγενεῖς κατ' εὐθεῖαν γραμμήν, κηδεσταὶ ἢ συνδεδεμένοι δι' υἱοθεσίας, ἐὰν εἶναι συγγενεῖς ἐκ πλαγίου μέχρι τετάρτου βαθμοῦ, ἢ ἐκ κηδεστίας μέχρι δευτέρου. Ἐὰν εἶναι σύζυγοι, ἂν καὶ διεζευγμένοι, ἢ μνηστῆρες.

Οἱ γενικοὶ πρόξενοι, πρόξενοι καὶ ὑποπρόξενοι, ἐξαιροῦντες ἑαυτοὺς ἢ ἐξαιρούμενοι ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἀντικαθίστανται ὑπὸ τῶν ἀναπληρωτῶν των. Οἱ ἀναπληρωταὶ οὗτοι δὲν ὑπόκεινται εἰς κάμμίαν ἐξαίρεσιν.

Ὁσάκις, προταθείσης ἐξαιρέσεως κατὰ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, οἱ λόγοι εὑρεθῶσι ψευδεῖς ἢ παράλογοι, ὁ προτείνας τὴν ἐξαίρεσιν διάδικος καταδικάζεται εἰς πρόστιμον ἑκατὸν μέχρι πεντακοσίων δραχμῶν, ἐπιφυλαττομένων ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 45 τῆς πολιτικῆς διαδικασίας.

Ἄρθρ. 55. Αἱ περὶ κακοδικείου ἀγωγαὶ κατὰ γενικῶν προξένων, προξένων ἢ ὑποπροξένων, ἀναπληρωτῶν αὐτῶν, γραμματέων ἢ πρεσβύρων τῶν προξενικῶν δικαστηρίων, ὑπάγονται εἰς τὸ δικαστήριον τῶν ἐν Ἀθήναις ἑρετῶν.

Ἄρθρ. 56. Ἡ πρὸς τὸ ἐν Ἀθήναις δικαστήριον τῶν ἑρετῶν ἔφεσις παραδίδεται εἴτε παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος αὐτοπροσώπως

εἴτε παρὰ τοῦ πληρεξουσίου του εἰς τὸν πρόξενον τοῦ τόπου, ἔνθα ἐξεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις, ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποράσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη παρατείνεται ἀναλόγως τῶν ἀποστάσεων.

Διαρκούσης τῆς πρὸς ἔφεσιν προθεσμίας ἢ γενομένης ἐφέσεως, ἀναστέλλεται ἡ ἐκτέλεσις τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων **45**, **46**, **47** καὶ **48**.

Ἄρθρ. **57**. Τὸ ἐφετήριον συντάσσεται εἰς διπλοῦν καὶ πρέπει νὰ περιέχῃ διορισμὸν ἀντικλήτου ἐν Ἀθήναις. Μὴ γενομένου τούτου, αἱ πρὸς τὸν ἐκκαλοῦντα κοινοποιήσεις δύνανται νὰ γίνωσιν εἰς τὸ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τῶν ἐν Ἀθήναις ἐφετῶν γραμματεῖα, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη οὐδεμιᾶς παρεκτάσεως τῆς προθεσμίας, λόγῳ τῶν ἀποστάσεων.

Ἄρθρ. **58**. Τὸ ἓν τῶν πρωτοτύπων τῆς ἐφέσεως ἐπιδίδεται ἐπιμελείᾳ τοῦ γενικοῦ προξένου, προξένου ἢ ὑποπροξένου, ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν, εἰς τὸν κατὰ τὸ ἄρθρον **29** ἀντίκλητον τοῦ ἐφεσιβλήτου, συμφώνως μὲ τὸν ἐν τοῖς ἄρθροις **25**, **26** καὶ **27** ὁριζόμενον τύπον. Τὸ δὲ ἕτερον μετὰ τοῦ ἐπιδοτηρίου ἐγχειρίζεται εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐπὶ ἁπλῇ ἀποδείξει.

Ὁ γενικὸς πρόξενος, πρόξενος ἢ ὑποπρόξενος, ὁ παραλείψας τὴν κοινοποίησιν ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, ὑποβάλλεται παρὰ τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν εἰς χρηματικὴν ποινὴν πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἀνεξαρτήτως πάσης ἄλλης ὀφειλομένης τυχὸν ἀποζημιώσεως.

Ἄρθρ. **59**. Μετὰ παρέλευσιν δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφέσεως δύναται νὰ συζητηθῇ ἡ ὑπόθεσις, ἐφαρμοζομένης τῆς διαδικασίας περὶ συνοπτικῶν ὑποθέσεων.

Ἄρθρ. **60**. Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω, ἀντὶ μὲν τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, κωλυομένου, ἕτερον νομοσχέδιον περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικῶν, ἀντὶ δὲ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν, κωλυομένου ἐπίσης, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων, μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεων, ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ τὸ ἄρθρον **409** τῆς ποινικῆς δικονομίας, εἰς τὴν περιφέρειαν ἑκάστου δικαστηρίου ἐφετῶν συγκροτεῖται κατὰ πᾶσαν τριμηνίαν δικαστήριον κακουργιοδικῶν· ἐξαίρεσις δὲ τοῦ κανόνος τούτου γίνεται· α') ὅταν δὲν ὑπάρχουν ὥριμοι πρὸς ἐκδικασιν δίκαι, β') ὅταν ὁ ἀριθμὸς ἢ τὸ σπουδαῖον τῶν προκειμένων κατηγοριῶν ἀπαιτῇ ἐκτακτον συνεδρίασιν κακουργιοδικῶν, γ') ὅταν ἕνεκα τῆς ἐκτάσεως τῆς περιφερείας τοῦ δικαστηρίου τῶν ἐφετῶν εἶναι ἀναγκαία ἡ σύστασις καὶ ἄλλου δικαστηρίου κακουργιοδικῶν. Ἡ πρᾶξις ὅμως ἀπέδειξεν ὅτι ἐντὸς τῆς τριμηνίας δὲν ἠδύναντο νὰ δικασθῶσιν οὐ μόνον ὅλαι αἱ ἐν τῷ μεταξὺ ὥριμοι γενήμεναι δίκαι, ἀλλὰ καὶ ἅπασαι αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν των ὑπάρχουσαι ὥριμοι, ἡ δὲ συγκρότησις τῆς ἑπομένης συνόδου ἐβράδυνεν ἐξ ἀνάγκης, διότι, κατὰ τὰ ἄρθρα **35** τοῦ δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ, **410** καὶ **411** τῆς ποινικῆς δικονομίας, μετὰ τὴν παῦσιν τῆς προλαβούσης συνόδου προσδιορίζεται διὰ βασιλικοῦ Διατάγματος ἡ πόλις, εἰς ἣν τὸ δικαστήριον τῶν κακουργιοδικῶν μέλλει νὰ συνέλθῃ, καὶ ἐντὸς τεσσάρων ἑβδομάδων διορίζεται τὸ προσωπικὸν τοῦ δικαστηρίου τῶν συνέδρων, μετὰ τέσσαρας δὲ ἔτι ἑβδομάδας ἄρχονται αἱ συνεδριάσεις.

Διὰ τοὺς λόγους λοιπὸν τούτους ἐξεδόθη ὁ ἀπὸ **21** Σεπτεμβρίου **1837** νόμος, διὰ τοῦ πρώτου ἄρθρου τοῦ ὁποίου ὡρίσθη ἵνα τὰ δικαστήρια ταῦτα μὴ διαλύωνται πρὶν ἢ ἀποφασίσωσι περὶ ὅλων τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεως των ἑτοίμων δικῶν, παρατείνωσι δὲ τὰς συνεδριάσεις των καὶ κατὰ τὴν ἑπομένην τριμηνίαν μέχρι τῆς ἐντελοῦς ἐκδικάσεως τῶν ἐν τῷ πινακίῳ δικῶν, ἐξαιρουμένων ἐκείνων, τῶν ὁποίων ἤθελε διὰ νομίμους λόγους ἀποφασισθῇ ἡ εἰς ἄλλην σύνοδον ἀναβολή, διὰ δὲ τοῦ δευτέρου αὐτοῦ ὡρίσθη ἵνα, ἐκτὸς τῶν δικῶν τούτων, δικάζωσι προσέτι καὶ τὰς κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς διαρκείας αὐτῶν ὡρίμους γενομένας, ἂν ὁ παρὰ τοῖς κακουργιοδίκαις εἰσαγγελεὺς τὸ ζητήσῃ καὶ συναινέσῃ εἰς τοῦτο ὅ τε πρόεδρος τῶν κακουργιοδικῶν καὶ ὁ κατηγορούμενος.

Τελευταῖον ὅμως παρετηρήθη ὅτι κατηγορούμενοί τινες ἐπὶ ληστείᾳ δὲν συνήνεσαν νὰ δικασθῶσιν αἱ κατ' αὐτῶν δίκαι, ὥριμοι γενόμεναι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικῶν, ὅπως καταρθώσωσι τὴν εἰς ἄλλην σύνοδον ἀναβολήν των, ἀλλ' ἡ βραδύτης αὕτη δύναται νὰ ἐπιφέρῃ ἐπιβλα-

δεῖς συνεπείας εἴς τε τὴν ἀνακάλυψιν τῆς ἀληθείας καὶ τὴν ἐτοίμην τῶν ἐνόχων τιμώρησιν, προσέτι δὲ καὶ ἐπισταλῇ καθιστᾷ τὴν ἐν ταῖς φυλακαῖς τῶν ὑποδίκων κράτησιν τῶν τοιούτων προτώπων. Πρὸς ἀπορυγὴν λοιπὸν τούτων ὑποβάλλω κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μεγαλειότητος εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, δι' οὗ, τροπολογουμένου τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ εἰρημένου νόμου, ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἀρμόδιον εἰσαγγελέα νὰ προσδιορίζῃ δικάσιμον πρὸς συζήτησιν τῶν ἐπὶ ληστείᾳ δικῶν, ὅσαι ἑτοιμασθῶσι καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασιῶν τῶν κακουργιοδικῶν.

Νομίζω δὲ περιττὸν νὰ ἐπασχολήσω τὴν Βουλὴν διὰ περαιτέρω ἀναπτύξεως, διότι ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ἀρκούντως δικαιολογεῖται ἡ ἀνάγκη τῆς ἐπιψηφίσεως τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου πρὸς ταχεῖαν ἐκδίκασιν τῶν περὶ ληστείας δικῶν, καὶ παρατηρῶ, ὅτι ἐκ τούτου οὐδεμία προσγίνεται βλάβη εἰς τοὺς κατηγορουμένους, διότι εἰ μὲν εἶναι ἀθῶοι καὶ ὡς τοιοῦτοι ἀναγνωρισθῶσι παρὰ τῶν ἐνόρκων, ἀπαλλάττονται τῆς προφυλακίσεως, εἰ δὲ εἶναι ἔνοχοι, συμφέρει νὰ τιμωρῶνται ταχέως.

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης
Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸ ὑποστηρίζῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 9 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν τὰ ἀκόλουθα.

Ἄρθρ. 1. Τὸ ἄρθρον δεύτερον τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1837 περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων νόμου τροπολογεῖται ὡς ἑξῆς.

Τὰ δικαστήρια τῶν κακουργιοδικῶν δικάζουσι προσέτι, ἐκτὸς τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐνάρξεώς των ἑτοίμων δικῶν, καὶ τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῶν ὡρίμους γενομένας ἐπὶ λῃστείᾳ ἢ συνεργείᾳ λῃστείας ἢ καὶ ἄλλαις μετ' αὐτῶν συ-

ναφέσι πράξεσι δίκας, καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῆς παραπομπῆς βουλεύματι ἐνδιαλαμβανομένας· δὲν ἀπαιτεῖται δὲ πρὸς τοῦτο οὔτε αἴτησις τοῦ παρὰ κακουργιοδίκαις εἰσαγγελέως, οὔτε συναίνεσις τοῦ πρόεδρου τῶν συνέδρων καὶ τοῦ κατηγορουμένου.

Ἄρθρ. 2. Εἰς πρὸς τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ψῆφισιν ὑμῶν, Κύριοι, νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ μεγίστου ὅρου τῆς διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων, καὶ νὰ συνοδεύσω αὐτὸ μὲ τὴν ἀκόλουθον αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν.

Ὁ ὅρος τῶν ἓξ μηνῶν ὁ ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου προσδιοριζόμενος ἐθεωρήθη ἀποχρῶν πρὸς διεξαγωγὴν τῶν τε συνήθων καὶ ἐκτάκτων νομοθετικῶν ἔργων· ἐκρίθη δὲ ἀναγκαῖος τὸ μὲν διὰ νὰ μένῃ εἰς τὴν νομοτελεστικὴν ἐξουσίαν ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν εἰς τὴν προσεχῆ σύνοδον εἰσαχθησομένων εἰς τὰς Βουλὰς νομοσχεδίων, διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἀναγκαίων διαταγμάτων καὶ ὁδηγιῶν, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὴν λήξασαν σύνοδον ψηφισθέντων καὶ κυρωθέντων νόμων καὶ διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν λοιπῶν σπουδαίων ἔργων αὐτῆς, τὸ δὲ, διὰ νὰ μὴ ἐμποδίζωνται τὰ μέλη τῶν νομοθετικῶν σωμάτων τοῦ νὰ ἐνασχολῶνται εἰς τὰ ἰδιωτικὰ αὐτῶν ἔργα, ὅπερ μέχρι τοῦδε συμβαίνει πρὸς προφανῆ βλάβην τῶν συμφερόντων αὐτῶν.

Οἱ πρόεδροι τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἕνεκα τῆς ἑαυτῶν θέσεως ὑποβάλλονται ἀναγκαίως εἰς δαπάνας ἐκτάκτους, καὶ πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν προσδιορίζεται ἡ ἐν τῷ ἄρθρ. 2 σημειουμένη χορηγία ἑκατέρῳ τῶν προέδρων. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἀνεγνώρισεν ἤδη ἡ Βουλὴ, θεραπεύουσα αὐτὴν ἀπό τινος χρόνου διὰ τοῦ ἰδίου αὐτῆς προϋπολογισμοῦ, ὑποστηρίζει δὲ τὸ συμφέρον τοῦ νὰ διατηρῶσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν ἀξιοπρεπῆ οἱ πρόεδροι τῶν νομοθετικῶν σωμάτων.

Τὸ ἄρθρ. 72 τοῦ Συντάγματος ἀπαριθμεῖ τὰ προσόντα, τὰ ὁποῖα ἀπαιτεῖται νὰ ἔχῃ ὁ διορισθησόμενος γερουσιαστὴς, ὡς

τοιαῦτα δ' ἀναφέρονται ὑπηρεσίαι πρὸς τὴν πολιτείαν ἄξιαι λόγου, ἀνθ' ὧν αὕτη ὀφείλει ἀμοιβὰς ὑπὲρ τῶν προσενεγκόντων αὐτάς. Παρ' ἡμῖν μάλιστα, ἔνθα αἱ περιπέτειαι τοῦ πολέμου τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας εἰσὶ καταφανεῖς ὑπὸ πάντων σχεδὸν τῶν μετασχόντων αὐτοῦ, ἡ πολιτεία ὀφείλει νὰ ἀποβλέψῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν ἀνδρῶν τούτων καὶ νὰ μὴ παρίδῃ αὐτοὺς στερουμένους τῶν ἀναγκαίων μέσων πρὸς ἀξιοπρεπῆ διατήρησιν τῆς σημαντικῆς αὐτῶν θέσεως εἰς τὴν πολιτείαν.

Τοιαῦται σκέψεις ὑπηγόρευσαν τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ νομοσχεδίου, τοῦ ὁποίου τὴν ἀνάγκην δὲν δύναταί τις εὐλόγως νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ.

Τὰ ἄρθρ. 4—6 τοῦ νομοσχεδίου, κανονίζοντα διαφόρους περιστάσεις, ἀφορώσας τὴν ἔναρξιν καὶ ἐξακολούθησιν τῆς χορηγίας τῶν βουλευτικῶν καὶ γερουσιαστικῶν ἀποζημιώσεων, συνετάχθησαν πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς, τὴν ὁποίαν τὸ Σύνταγμα ἐν ἄρθροις 67 καὶ 79 ἔταξε, προσδιορίσαν τὰς ἀποζημιώσεις ταύτας ὡς συνέπειαν τῶν ἐργασιῶν τῶν Σωμάτων, θέλουσι δ' ἔχει ἀποτέλεσμα τὴν δυνατὴν ἐπίσπευσιν τῶν βουλευτικῶν ἐργασιῶν, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ Κράτους.

Ἀθήνησι, τὴν 13 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐσωτερικῶν
Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον θέλει εἰσαχθῇ ὡς ἔχει εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθῇ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 11 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Δ. Γ. ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκυρώσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἡ διάρκεια ἑκάστης βουλευτικῆς συνόδου, ἥτις κατὰ τὸ 47 ἄρθρον τοῦ Συντάγματος δὲν δύναται νὰ ἦναι βραχυτέρα τῶν δύω μηνῶν, δὲν θέλει ἐπεκτείνεσθαι πέραν τῶν ἓξ μηνῶν.

Εἰς τὸ ἀνωτέρω διάστημα τῶν ἓξ μηνῶν δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ τυχὸν συμβησόμεναι κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Συντάγματος διακοπαί.

Ἄρθρ. 2. Εἰς ἑκάτερον τῶν προέδρων τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 79 τοῦ Συντάγματος ἀποζημιώσεως αὐτῶν ὡς μελῶν τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, χορηγεῖται κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συνόδου καὶ ποσὸν δραχμῶν δύω χιλιάδων πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτῶν διὰ τὰ ἔκτακτα ἔξοδα, εἰς ἃ ἕνεκεν τῆς θέσεώς των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνόδου ὑποβάλλονται.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστος Γερουσιαστὴς λαμβάνει σύνταξιν δραχμῶν πεντακοσίων, ἀριθ. 500, κατὰ μῆνα, καθ' ὃν χρόνον δὲν εἶναι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων του συγκεκλημένη ἡ Γερουσία.

Ἐὰν Γερουσιαστής τις διατελῇ ἐν ἐμμίσθῳ ὑπηρεσίᾳ ἢ λαμβάνῃ ἤδη ἄλλην σύνταξιν, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 126 τοῦ νόμου περὶ δημοσίου λογιστικοῦ.

Ἄρθρ. 4. Ἡ ἀποζημίωσις τῶν βουλευτῶν τῶν ἐκλεχθέντων πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς πρώτης βουλευτικῆς συνόδου ἑκάστης περιόδου ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐνάρξεως τῆς συνόδου, ἐὰν οὗτοι ἐμφανισθέντες ἔδωκαν τὸν ὅρκον ἐντὸς ὀκτὼ ἡμερῶν· ἄλλως, ἡ ἀποζημίωσις αὐτῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκοδοσίας των.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς ὁρκοδοσίας ἄρχεται ὡσαύτως καὶ ἡ ἀποζημίωσις τῶν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνόδου ἐκλεχθέντων.

Ἄρθρ. 5. Βουλευταὶ καὶ Γερουσιασταί, οἵτινες, ἀρξαμένης τῆς συνόδου, δὲν ἐμφανίζονται, ἡ διαρκούσης αὐτῆς, ἀπομακρύνονται ἀπὸ τῆς ἕδρας τῶν συνεδριάσεων, στεροῦνται τῆς βουλευτικῆς καὶ γερουσιαστικῆς αὐτῶν ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀπουσία των.

Ἐξαιροῦνται τῆς διατάξεως ταύτης·

α) Οἱ λαβόντες ἄδειαν ἀπουσίας τοῦ Σώματος ἐπὶ ἕνα μόνον μῆνα, καὶ

β) Οἱ κωλυόμενοι ἕνεκεν ἀποδεδειγμένης ἀσθενείας.

Ἄρθρ. 6. Διὰ πᾶσαν ἀπουσίαν ἀπὸ τῶν συνεδριάσεων οἱ ἐν τῇ Καθέδρᾳ παρευρισκόμενοι βουλευταὶ καὶ γερουσιασταὶ στεροῦνται τῆς ἡμερησίας ἀποζημιώσεώς των, ἐκτὸς, ὁσάκις δι' ἀποφάσεως τοῦ Σώματος ἡ ἀπουσία κηρυχθῇ δεδικαιολογημένη.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῇ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῇ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Παρελθόντες δ' ἀκολούθως καὶ οἱ εἰσηγηταὶ τῶν νομοσχεδίων περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς, καὶ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων τῆς Βουλῆς εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων κατὰ τὸν δῆμον Πειραιῶς νομοσχέδιον, καθ' ὃ ἡ Κυβέρνησις ἔρχεται ἐπιβοηθητικῶς εἰς τὰς ἀνάγκας, εἰς τὰς ὁποίας ὁ δῆμος Πειραιῶς περιῆλθε, καθὸ τοιοῦτος, εἰς τὰ πρόθυρα τῆς πρωτευούσης, διὰ τῆς παραχωρήσεως αὐτῷ τοῦ περισσεύοντος ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ἐξόδων τῶν πρὸς συντήρησιν τῆς ὑπαστυνομίας. Ἐπειδὴ αὐτὸς καὶ μόνος ὁ λόγος ἰσχύει ἀρκούντως πρὸς σύστασιν τοῦ νομοσχεδίου, προτείνει τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ εἰς τὴν Βουλὴν ὅπως ἔχει.

Τῇ 11 Αὐγούστου 1856, Ἀθήνησι.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Εὐθ. Κεχαγιᾶς, Π. Παπατσώνης,
Ἰλ. Παπαδαῖος, Γ. Πενσκριφτόπουλος, Ἰω. Μ. Σκαβέντσος.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκποίησις τῶν ἐθνικῶν ἐν γένει κτημάτων ἐθεωρήθη πρὸ πολλοῦ ὡς λίαν ὠφέλιμος καὶ διὰ τὸ δημόσιον καὶ διὰ τοὺς πολίτας· εἶναι ἀρχὴ ἀκαταμάχητος, ὅτι εἶναι δυστύχημα διά τινα Κυβέρνησιν νὰ ἦναι ἰδιοκτήτης κτημάτων. Ἡ ἀρχὴ δὲ αὕτη καταφαίνεται ἀληθεστάτη παρ' ἡμῖν ἐκ τῆς καταστάσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων. Τὰ περισσότερα τούτων προσεγγίζουσιν εἰς τὴν καταστροφήν· τὰ καλλιεργούμενα παρὰ τοῦ δημοσίου καλλιεργοῦνται κάκιστα καὶ πρὸς ζημίαν αὐτοῦ· τὰ δὲ πολυετῶς ἢ μονοετῶς ἐνοικιασθέντα εὑρίσκονται εἰς χειροτέραν ἔτι κατάστασιν. Πᾶν μέτρον λοιπὸν τεῖνον εἰς τὴν ἀπαλλοτρίωσιν τῶν κτημάτων τούτων πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπόρροια ὀρθῆς κυβερνητικῆς οἰκονομίας. Ἐκτὸς τῶν λόγων τοῦ κυβερνητικοῦ συμφέροντος, λόγος οὐχ ἧττον σπουδαῖος συνηγορεῖ ὑπὲρ τοῦ μέτρου τῆς ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων. Εἶναι γνωστὸν ὁποία μεγίστη τάσις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀνεπτύχθη πρὸς κτῆσιν ἰδιοκτησίας. Κεφάλαια μεγάλα, φιλοπονίαν ἀκαταμάχητον κατέβαλε καὶ καταβάλλει ὁ πολύτιμος οὗτος λαὸς διὰ νὰ καταστῇ ἰδιοκτήτης. Τὴν εὐγενῆ καὶ ἀξιοσημείωτον ταύτην τάσιν τοῦ λαοῦ ὀφείλει πᾶσα ἔμφρων Κυβέρνησις νὰ ὑποστηρίζῃ διὰ παντὸς μέτρου χορηγοῦσα εἰς τὸν λαὸν μέσα εὔκολα πρὸς κτῆσιν τῆς ἐθνικῆς περιουσίας. Τὴν ἀνάγκην ταύτην συνησθάνθησαν διάφοροι Κυβερνήσεις, καὶ πρὸς ἱκανοποίησιν ταύτης ἀποβλέπει τὸ παρουσιασθὲν εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν νομοσχέδιον, εἰς τὴν προεξέτασιν τοῦ ὁποίου ἐκλήθημεν ὑπὸ τῶν τμημάτων.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, Κύριοι, χορηγεῖ εὐκολίας μεγίστας πρὸς ἀγορὰν τῶν φθαρτῶν κτημάτων, ἀλλὰ συναμα θέτει καὶ φραγμούς τινας διά τινων διατάξεων (ἄρθρ. 2 καὶ 4) εἰς τὸν ψευδῆ καὶ ἀνόητον συναγωνισμόν, ὅστις καὶ τὰ ἰδιωτικὰ συμφέροντα κατέστρεψε καὶ ἐπιβλαβῆς πρὸς τὸ δημόσιον ἀνεφάνη.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3, καθ' ἣν τὸ παραχωρητήριον δὲν ἔχει ἰσχὺν πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκης, ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀναχωρήσασα ἀπὸ τῆς ἰδέας, ὅτι ἡ ὑποθήκη αὕτη δημιουργεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, καὶ ἐπιμελείᾳ τούτου ἐγγράφεται, εὑρέθησεν ἄδικον τὸ νὰ μένῃ ἐν τῇ ἀβεβαιότητι τοῦ δικαιώματός του ὁ ἀγοραστὴς ἕνεκεν ἀμελείας τοῦ δημοσίου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἀπὸ 13|25 Νοεμβρίου 1836 νόμου (ἄρθρ. 15) καθ' ἣν τὸ ἐκποιηθὲν κτῆμα διετέλει μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου καὶ διὰ ν' ἀσφαλίσῃ τὸ δημόσιον ἀπέναντι τῆς ἀμελείας τῶν ὑπαλλήλων του· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ, ὅτι ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον ἀπέκρουσε διάταξιν, ἥτις ὑποβάλλουσα τὴν ἀβεβαιότητα τῆς ἰδιοκτησίας, ἔφερε πολλὰ προσκόμματα εἰς τοῦ ἀγορασθέντος κτήματος τὴν χρησιμοποίησιν, δὲν θέλει ἐπιμείνει εἰς διάταξιν παρεκτρεπομένην τῶν κοινῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ὑμῶν ἐπιθυμοῦσα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου νὰ διατηρηθῶσιν ἀκέραια, καὶ ἡ ἐπιβλαβὴς ἀβεβαιότης τῆς ἰδιοκτησίας νὰ ἐκλείψῃ, προτείνει ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις *οὐδὲν ἰσχύει* διὰ τῶν λέξεων *δὲν ἐγχειρίζεται τῷ ἀγοραστῇ*. Φρονεῖ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι παραδεχομένης τῆς μικρᾶς ταύτης τροποποιήσεως ἡ σύνταξις τοῦ ἄρθρου 3 γενομένη ὡς ἐξῆς θέλει εἶσθαι σαφεστέρα.

«Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης οἱασδήποτε ὑποθήκης· ἔχει ὅμως

ἐπ' αὐτῶν τὸ δημόσιον μέχρι ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης, καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου τοιαύτης τὸ παραχωρητήριον δὲν ἐγχειρίζεται τῷ ἀγοραστῇ.»

Τὰ ἄρθρα 5, 6 καὶ 7 τοῦ νομοσχεδίου ἀποτελοῦσιν ὅλην ξένην ἐν μέρει αὐτοῦ, ἐφαπτομένην ὅμως κατὰ πολλὰ τοῦ σκοποῦ του, καὶ πρὸς εὐκολίαν μὴ ἀποτελέσαντα ἴδιον νομοσχέδιον. Τὰ ἄρθρα ταῦτα ἀποβλέπουσι τοὺς καθυστεροῦντας ἀγοραστὰς ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκποιηθέντων ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ νόμου τῆς 13 (25) Νοεμβρίου 1836. Ἀρσῦ ἐπιεικεῖς διατάξεις ἐνομοθετήθησαν ὑπὲρ τινων ἄλλων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου, ἦτον δίκαιον νὰ ληφθῶσι τοιαῦται καὶ ὑπὲρ τῶν ἀγοραστῶν τῶν ὀθαρτῶν κτημάτων.

Ὡς πρὸς τὸ 10 ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἡ ἐπιτροπὴ ὀφείλει νὰ ἐπιφέρῃ παρατηρήσεις τινας, τὰς ὁποίας, ἂν ἡ Βουλὴ ἐγκρίνῃ, νὰ συστήσῃ πρὸς τὸν Κύριον ὑπουργὸν τῶν οἰκονομικῶν ἵνα λάβῃ αὐτὰς ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ Βασ. διατάγματος. Ἡ οὐσιώδης παρατήρησις τῆς ἐπιτροπῆς ἀποβλέπει ἰδίως τὰς δημοπρασίας. Πρέπει εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ περὶ αὐτῶν διατάγματος νὰ ληφθῇ πρόνοια, ὥστε χωρὶς νὰ βλάπτωνται τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου νὰ μὴ μένωσιν ὅμως οἱ ἀγορασταὶ ἐπὶ πολὺ ἐν τῷ μέσῳ ἀβεβαιότητος ἢ διὰ τῆς ἐπ' ἄπειρον σιωπῆς, ἢ διὰ τῆς αὐθαιρέτου ἀποράσεως τῶν ἀρχῶν ἐπὶ τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας· αὗται πρέπει νὰ μὴ πολυπλασιάζωνται ἀδίκως πρὸς βλάβην τῶν ἀγοραστῶν καὶ ἀπὸ ὑπαγόρευσιν ἐσφαλμένου συμφέροντος τοῦ δημοσίου. Πρέπει καὶ προθεσμίαι σύντομοι νὰ τεθῶσι πρὸς ἐξέλεγξιν τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας καὶ πρὸς ἔκδοσιν τῆς ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργείου, καὶ διατάξεις τοιαῦται νὰ ληφθῶσιν, ὥστε καὶ ὁ ψευδὴς συναγωνισμὸς νὰ ἐμποδισθῇ καὶ ὁ σπουδαῖος ἀγοραστὴς νὰ μὴ πλανᾶται ἐν τῇ ἀβεβαιότητι.

Ἐπίσης οὐσιώδες εἶναι νὰ ταχθῇ σύντομος προθεσμία πρὸς ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου. Εἶναι πιθανὸν ἡ ἔγκρισις τῆς δημοπρασίας νὰ λάβῃ χώραν, καὶ ἡ ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου ν' ἀναβληθῇ· οὕτω δὲ ὁ ἀγοραστὴς νὰ μένῃ πάλιν ἐν ἀβεβαιότητι.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 11 Αὐγούστου 1856.

Ἡ εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ

Δημ. Ἀθανασίου. Ἐμ. Χ. Τσοῦχλος. Ἐλ. Καλογερᾶς.
Γ. Τσόκρης. Γ. Πατριαρχέας.

Ὁ εἰσηγητὴς
Θ. Α. Ζαΐμης.»

Ὁ δὲ πρόεδρος ἀναγγείλας ὡς ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης τὴν συζήτησιν τῶν ἀνωτέρω δύω νομοσχεδίων, ὧν αἱ ἐκθέσεις ἀνεγνώσθησαν, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 2 1|2 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καΐρης.
Ἰω. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΙΔ'.

Τῆς 22 Αὐγούστου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ διμήνου πιστώσεως, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Διατεταγμένος ὑπὸ τῆς Α. Μ. φέρω εἰς τὴν συζήτησιν καὶ ψήφισιν ὑμῶν τὸ συναπτόμενον τῇ παρούσῃ νομοσχέδιον, δι' οὗ ζητεῖται δίμηνος πίστωσις διὰ τὰς τοῦ Κράτους δαπάνας τῶν μηνῶν Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου ε. ε.

Τὸ νομοσχέδιον τοῦτο λαμβάνει ὡς βάσιν τὸν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφισμένον καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβεβλημένον προϋπολογισμὸν τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους. Πιστεύω δὲ ὅτι συναισθανόμενοι τὴν ἀνάγκην τῆς χορηγητέας πιστώσεως, καθόσον ἄνευ αὐτῆς προσκόπτει ἡ ὑπηρεσία, θέλετε προθύμως ψηφίσει αὐτό.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 22 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς
Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, ὡς ἔχει, ὑποβληθήτω εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ, καὶ ὑποστηριχθήτω ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ

Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον μοναδικόν.

Διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον τοῦ **1856** ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ διαθέσῃ ποσότητα ἴσην τῷ ἑκτημορίῳ τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐψηφισμένου, καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβεβλημένου προϋπολογισμοῦ τοῦ **1856**.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους. »

Προστεθὲν δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης, ἀνέγνω νομοσχέδιον περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων, μετὰ τῆς συνοδευούσης αὐτὸ ἐκθέσεως· ἔχουσι δ' οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν ἐπιψήφισιν τῆς Βουλῆς τὸ περὶ μεταγραφῆς ὑποθηκῶν νομοσχέδιον.

Ἂν καὶ ὁ νόμος τῶν ὑποθηκῶν εἰσαγαγὼν ἀπὸ τοῦ ἔτους **1836** ἐν Ἑλλάδι ἀρχὰς ὀρθὰς, ὧν τὴν ἐφαρμογὴν εἰς μάτην ἐπεζήτουν νομοδιδάσκαλοι καὶ οἰκονομολόγοι εἰς ἄλλα ἀρχαιότερα τῆς Εὐρώπης Κράτη, ἐφαίνετο προωρισμένος νὰ στηρίζῃ παρ' ἡμῖν ἐπὶ ἑδραίων βάσεων τὴν κτηματικὴν πίστιν· ἂν καὶ ὁ νόμος οὗτος κατέστησεν ἀρκετὸν τὸ εὐεργέτημα τῆς συστάσεως ἐνυποθήκου τραπέζης, εἰκοσαετὴς ὅμως πεῖρα ἀπέδειξεν ὅτι ὁ νόμος οὗτος, αὐτὸς ἀφ' ἑαυτοῦ εἶναι ἀτελὴς, καὶ δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς ὅλας τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς κτηματικῆς ταύτης πίστεως.

Καὶ τῷ ὄντι, διὰ συστήματος ὑποθηκῶν, στηριζομένου εἰς τὴν ἐγγραφὴν καὶ τὴν δημοσιότητα, πᾶς τις δύναται ἐν ἀκαρεῖ νὰ γνώσκῃ ποῖαι ὑποθῆκαι ἐπιβαρύνουσι τὸ κτῆμα, ὅπερ πρόκειται νὰ ἀγοράσῃ, ἢ ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ δανείσῃ χρήματα· ἂν ὅμως τὸ κτῆμα ἀνήκῃ πραγματικῶς εἰς τὸν φαινόμενον ἰδιοκτήτην, ἂν οὗτος τὸ μετεβίβασεν, ἢ οὔ, εἰς ἄλλο πρόσωπον ἢ ἂν ἐμείωσε τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος διὰ τῆς συστάσεως δουλειῶν, περὶ τῶν ζητημάτων τούτων, ἄνευ τῆς λύσεως τῶν

ὁποίων, ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ κτήματος δὲν δύναται νὰ χαίρῃ πίστιν, στηριζομένην ἐπὶ τῆς ἀκινήτου περιουσίας του, οὐδὲν τὰ βιβλία τῶν ὑποθηκῶν παράγουσι φῶς εἰς τοὺς κεφαλαιούχους, καὶ δὲν δύνανται ἑπομένως νὰ κατορθώσουν τὴν διὰ τὴν ἐθνικὴν εὐδαιμονίαν καὶ πρόοδον γονιμοτάτην σύζευξιν τοῦ κεφαλαίου μετὰ τῶν κτημάτων. Πολλὰ παραδείγματα ἀπωλείας κεφαλαίων, δανεισθέντων ἐπὶ ὑποθήκῃ ἕνεκα διεκδικήσεως ἐκ μέρους τρίτων προσώπων ἐγέννησαν ἀπέχθειαν τῶν κεφαλαίων πρὸς τὴν γῆν, ἀπέχθειαν, ἣν μόνη ἡ ἀπόλαυσις τόκων ὑπερῴγκων ὑπερενίκα, πρὸς βλάβην οὐ μικρὰν τῆς Ἑλληνικῆς γεωργίας.

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα, ἥτις ἔχουσα κυρίαν ἀποστολὴν νὰ δανείζῃ ἐπὶ ἀκινήτων, δὲν ἠδύνατο ἕνεκα τῶν κινδύνων τούτων νὰ ἐκτείνῃ τὸν κύκλον τῆς ἐνεργείας της, συνίστησεν ἀπὸ τοῦ ἔτους **1852** ἐπιτροπὴν, ἣν παρεκάλεσε νὰ γνωμοδοτήσῃ, διὰ ποίου τρόπου ἠδύνατο νὰ βελτιωθῇ κατὰ τοῦτο ἡ ἰσχύουσα νομοθεσία· ἡ δὲ ἐπιτροπὴ αὕτη διὰ τῆς ἀπὸ 25 Ἰανουαρίου **1853** ἐκθέσεώς της, ἀπεφάνθη ὅτι θεραπείαν ἄλλην δὲν γνωρίζει, ἢ τὴν ἔκδοσιν νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου,

α') Ὅλαι αἱ μεταβιβάσεις τῆς κυριότητος, καὶ τῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, αἱ διὰ συμβολαίων γινόμεναι, καθὼς καὶ τὰ προικοσύμφωνα νὰ καταγράφωνται εἰς δημόσιον βιβλίον, κρατούμενον ἀπὸ τοὺς ἀρμοδίους ὑποθηκοφύλακας.

β') Ὅλαι αἱ πρὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ νόμου τούτου λαβοῦσαι χώραν μεταβιβάσεις τῆς ἰδιοκτησίας νὰ καταγραφῶσι καὶ αὗται εἰς δημόσια βιβλία ἐντὸς ῥητῆς προθεσμίας, μὴ δυνάμεναι ἄλλως ν' ἀντιταχθῶσιν εἰς τρίτους.

γ') Ἡ καταγραφὴ νὰ μεταβιβάζῃ μόνην τὴν κυριότητα ἄνευ ἀνάγκης παραδόσεως.

Ἐνῷ ὅμως ἐγίνοντο ταῦτα παρ' ἡμῖν, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις, ἥτις πρὸ πολλοῦ ἐνησχολεῖτο εἰς τὴν λύσιν τοῦ ἰδίου ζητήματος, χωρὶς ὅμως νὰ προβῇ εἰς ὁριστικὴν ἀπόφασιν, ἠναγκάσθη ἐπὶ τέλους νὰ λάβῃ νομοθετικὰ μέτρα, διότι αἱ προτροπῇ αὐτῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συστήματος τῆς ἐγγείου πίστεως (credie foncier) συστηθεῖσαι ἐνυπόθηκοι τράπεζαι δὲν ἠδύναντο ἄνευ τῶν μέτρων τούτων νὰ προβῶσιν εἰς τὰς ἐργασίας των. Τῆς ἀνάγκης ταύτης ζήτημα ὑπῆρξεν ὁ νόμος τῆς 23 Μαρτίου **1855**, ὁ ὁποῖος ἐχρησίμευσεν ὡς βάσις τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου.

Διὰ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ, ὅτι ὅλαι αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι μεταβολὴν,

ἢ τροποποίησεν κυριότητος ἐπ' ἀκινήτων κτημάτων, μεταγράφονται εἰς βιβλίον κρατούμενον ἀπὸ τὸν φύλακα τῶν ὑποθηκῶν, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τ' ἀκίνητα κτήματα.

Ἤτο καλὸν ὅλαι αἱ μεταβολαὶ τῆς κυριότητος, αἱ γινόμεναι διὰ παντὸς νομίμου τρόπου, καὶ οὐχὶ μόνον αἱ ἐκ πράξεων μεταξὺ ζώντων λαμβάνουσαι ἀρχὴν, νὰ μεταγράφωνται εἰς τὸ ἀνωτέρω βιβλίον, ὅπερ ἐπομένως ν' ἀποτελῇ τὸ κάτοπτρον, καὶ τὸ ληξιαρχικὸν κατάστιχον τῆς ἀκινήτου ἰδιοκτησίας· ἡ τοιαύτη ὅμως τελειότης ἀνέφικτος ἀναγνωρισθεῖσα ἐν Γαλλίᾳ (ὅρα triplong, Commentecire sur les Transcriptions § 26 καὶ ἑπ.) ἔτι πλέον δυσκατόρθωτος καθίσταται παρ' ἡμῖν.

Τὸ βιβλίον τῆς μεταγραφῆς θέλει ἔχει τὸ προτέρημα νὰ βεβαιόνῃ τὸν προτιθέμενον ν' ἀγοράσῃ κτῆμά τι, ἢ νὰ δανείζῃ ἐπ' αὐτοῦ, ὄχι ὅτι ὁ κάτοχος αὐτοῦ εἶναι ὁ πραγματικῶς ἰδιοκτήτης, διότι ἡ βεβαιότης αὕτη ἠδύνατο νὰ ἦναι γέννημα μόνον ἑνὸς τελείου συστήματος κτηματολογίου, ἀλλ ὅτι ἀφ' ἧς ὁ κάτοχος οὗτος ἀπέκτησε τὴν κυριότητα δὲν τὴν ἐξεποίησεν, ἢ δὲν τὴν ἐτροποποίησε διὰ συστάσεως δουλειῶν, διὰ προικώων, συμφωνιῶν κτλ. τοῦτο ἀρκεῖ ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς κτηματικῆς πίστεως.

Ἐγένετο σκέψις, ἂν ἀντὶ τῆς μεταγραφῆς ὁλοκλήρου τίτλου, δὲν ἤρκει ἡ ἐγγραφὴ ἁπλῆς περιλήψεως αὐτοῦ. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ περίληψις δύναται νὰ ἦναι ἀτελὴς, ἢ νὰ περιέχῃ ἀκυρότητας, πᾶσα δὲ ἀκυρότης εἰς τοιαύτας ἐγγραφὰς ἔχει ὀλέθρια ἀποτελέσματα, διακόπτουσα τὴν μετάθεσιν τῆς κυριότητος ἀπὸ πρόσωπον εἰς πρόσωπον, καὶ κλονίζουσα ἐπομένως τὴν κτηματικὴν πίστιν, τὴν ὁποίαν ἐξ ἐναντίας πρέπει νὰ ἐμπεδώσωμεν, προετιμήθη τὸ σύστημα τῆς μεταγραφῆς.

Διὰ τοῦ 2 ἄρθρου, προκειμένου νὰ εἰσαχθῇ ἐν Ἑλλάδι σύστημα νέον, καὶ μέχρι τοῦδε ἄγνωστον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὴν τήρησιν κρέμανται ἐν τούτοις πολύτιμα δικαιώματα, ἐπρονοήθη ὥστε πᾶς συμβαλλόμενος νὰ τὸ διδάσκηται τρόπον τινὰ ἑκάστοτε παρὰ τοῦ συντάσσοντος τὴν πρᾶξιν δημοσίου ὑπαλλήλου, ὥστε νὰ μὴν ὑποπίπτῃ ἐξ ἀγνοίας εἰς κίνδυνον τῶν δικαίων του.

Ἂν καὶ τὸ νομοσχέδιον ἀναγνώρισε τὴν ἀνάγκην νὰ μεταγράφωνται μόνον αἱ πράξεις, αἱ μεταβιβαστικαὶ, οὐχὶ δὲ καὶ αἱ ἀναγνωριστικαὶ κυριότητος, καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐπιτυχὼν ὑπὲρ αὐτοῦ δικαστικὴν ἀπόφασιν νὰ τὴν μεταγράψῃ ἐπὶ ποινῇ ἐκπτώσεως τοῦ ἀποληφθέντος δικαιώματος, παρεδέχθη ὅμως, ὡς καὶ ὁ Γάλλος νομοθέτης, ὡς

λυσιτελῆ τὴν τοιαύτην μεταγραφὴν τῶν ἀποφάσεων πρὸς ὁδηγίαν τῶν τρίτων, καὶ ἐπομένως ἀπητήθη ἐν τῷ τρίτῳ ἄρθρῳ μόνον, ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ, ἡ ἐν περιλήψει ἐγγραφὴ τῆς ἀποφάσεως, ὁσάκις αὕτη ἔχει ἐπιρροὴν εἰς τὴν τύχην μεταγεγραμμένων πράξεων.

Εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου δι' αὐτῆς τῆς συμβάσεως συμβιβάζεται ἡ κυριότης, ἡ μεταγραφὴ τοῦ τίτλου ἀπαιτεῖται μόνον διὰ τοὺς τρίτους· δηλαδὴ ἀπὸ τῆς συμβάσεως ὁ ἀγοραστὴς γίνεται ἰδιοκτήτης, ἀλλ' ἁπλῶς ἀπέναντι τοῦ πωλητοῦ· μόνον δὲ ἀπὸ τῆς μεταγραφῆς τὸ δικαίωμα τῆς κυριότητος δύναται ν' ἀντιταχθῇ εἰς πάντας.

Τὸ σύστημα ὅμως τοῦτο δὲν φαίνεται συνεπές· ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἀπόλυτον δικαίωμα, οὗ τινος ἡ φύσις συνίσταται εἰς τοῦτο, ὅτι ἀποκρούει πάντας· ἄρα ἡ ἰδιοκτησία, ἥτις, κατὰ τοὺς Γάλλους, ἀπὸ τῆς συμβάσεως μέχρι τῆς μεταγραφῆς δὲν ἰσχύει εἰμὴ μεταξὺ δύω προσώπων, ψευδῶς λέγεται ἰδιοκτησία, εἶναι δὲ ἔννοια ἀντιφάσκουσα πρὸς ἑαυτήν.

Παρ' ἡμῖν ἡ σύμβασις δὲν μεταβιβάζει τὴν κυριότητα, ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο ἡ παράδοσις, μέχρι τῆς ὁποίας ὑπάρχει μεταξὺ τῶν συμβιβαζομένων μόνον προσωπικὴ σχέσις.

Διὰ νὰ καταστραθῶσιν ἐπομένως δημόσιαι αἱ μεταβολαὶ τῆς ἰδιοκτησίας, ἔπρεπεν, ἐκτὸς τῆς μεταγραφῆς τοῦ τίτλου, νὰ καταχωρηθῇ εἰς τὸ βιβλίον καὶ ἡ ἀπόδειξις τῆς παραδόσεως, ἥτις καθ' αὐτὸ πηγάζει τὴν μεταβίβασιν· ἀλλὰ περὶ τῆς παραδόσεως δὲν συντάσσεται συνήθως ἔγγραφος ἀπόδειξις, ὥστε τὸ σύστημα τοῦτο ἤθελεν ἀπαντήσει προσκόμματα· διὰ τοῦτο τὸ νομοσχέδιον παρεδέχθη, ἐν τῷ 4 αὐτοῦ ἄρθρῳ, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ δι' ὅλους ὁμοιόμορφος καὶ δημόσιος τρόπος παραδόσεως, καὶ ὅτι ὁ τρόπος οὗτος εἶναι αὐτὴ ἡ μεταγραφὴ τοῦ τίτλου εἰς τὸ δημόσιον βιβλίον.

Διὰ τοῦ 5 ἄρθρου καθιεροῦται ἡ δημοσιότης τῶν βιβλίων τῶν μεταγραφῶν, ἥτις εἶναι ἡ βάσις τοῦ συστήματος.

Τὸ νομοσχέδιον διὰ τοῦ 6 ἄρθρου ἐπρονόησε τί μέλλει γενέσθαι ἐν περιπτώσει συρροῆς πολλῶν αἰτήσεων πρὸς μεταγραφὴν· ἂν ὅμως τὴν αὐτὴν ἡμέραν μεταγραφῶσι δύω πράξεις, μεταβιβάζουσαι τὴν κυριότητα τοῦ αὐτοῦ κτήματος εἰς δύω διάφορα πρόσωπα, ποῖος θέλει προτιμηθῇ ἐκ τῶν δύω ἀγοραστῶν; κατ' αὐστηρὸν δίκαιον ἔπρεπε νὰ προτιμηθῇ ὁ πρῶτος, ἔστω καὶ πρὸ ὀλίγων λεπτῶν μεταγράψας, διότι οὗτος θεωρεῖται ὁ πρῶτος ἀποκτήσας διὰ τῆς μεταγραφῆς τὴν κυριότητα·

τοῦτο ὅμως ἤθελεν εἶσθαι πολλάκις ἡ καθιέρωσις τῆς κακῆς πίστεως, ἡ ἀμοιβὴ τῆς ταχύτητος, καὶ οὐχὶ τοῦ δικαίου· λυθέντος τοῦ ζητήματος τούτου, ὅπερ ὁ Γάλλος νομοθέτης παρατρέχει ἐν σιωπῇ, ἐδόθη διὰ τοῦ 7 ἄρθρου μεταξὺ δύω ἀντιθέτων μεταγραφῶν, αὐθημερὸν γινομένων, ἡ προτίμησις εἰς τὴν ἐπ' ἀρχαιοτέρου τίτλου στηριζομένην· ἑπομένως εἰς τὴν πρᾶξιν ὁ ἀγοραστὴς δὲν θέλει πληρώνει τὸ τίμημα εἰς τὸν πωλητὴν, ἐπὶ μόνῃ τῇ προσαγωγῇ πιστοποιήσεως περὶ τῆς γενομένης μεταγραφῆς τοῦ τίτλου, ἀλλὰ θέλει ἀπαιτεῖ προσέτι πιστοποίησιν, ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν δὲν ἐγένετο ἄλλη μεταγραφὴ τίτλου ἀφορῶσα τὸ ἴδιον κτῆμα.

Τὸ νομοσχέδιον θέλει ἰσχύει μόνον διὰ τὰς μελλούσας μεταβιβάσεις, οὐχὶ δὲ διὰ τὰς παρελθούσας· πλὴρες βεβαίως ἤθελεν εἶσθαι τὸ σύστημα, ἂν ἐχορηγεῖτο προθεσμία πρὸς ἅπαντας τοὺς ἰδιόκτήτας τῆς Ἑλλάδος νὰ μεταγράψωσι τοὺς τίτλους των.

Εἰς Γαλλίαν ἐσκέφθησαν, ὅτι ἂν καθιεροῦτο τοιαύτη διάταξις, ἔπρεπε νὰ γενῶσι 34 ἑκατομμύρια μεταγραφῶν, καὶ ἑπομένως ὁ νομοθέτης ἐτρόμαξεν ἐνώπιον τοσαύτης ἐργασίας. Εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὅπου ἡ ἰδιοκτησία εἶναι ἐπίσης κατακερματισμένη εἰς μικρὰ κτήματα, ἠθέλαμεν προσκόψει εἰς τὴν αὐτὴν δυσκολίαν. Ἂς παρηγορήσῃ ἡμᾶς ἡ σκέψις, ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ ἰδιοκτησία εἶναι εὐμετάβλητος, καὶ ὅτι ἕνεκα τῶν συνεχῶν μεταβιβάσεων, ἐντὸς προθεσμίας οὐ μεγάλης, ὅλον τὸ ἔδαφος τῆς Ἑλλάδος θέλει κατοπτρισθῇ εἰς τὰ τῶν μεταγραφῶν βιβλία, τὰ ὁποῖα τότε θέλουν γενὴ ἡ βάσις τοῦ γενικοῦ κτηματολογίου.

Ἂν λοιπὸν ἀπεκρούσθη ἡ ἰδέα νὰ δοθῇ εἰς τὸν περὶ μεταγραφῆς νόμον ὀπισθενεργὸς δύναμις, οὐχ ἧττον αἱ ἀποφάσεις, αἱ ἐπιτέρουσαι μετὰ τὴν ἔκδοσιν αὐτῶν ἀκύρωσιν, διέλυσιν ἢ διάρρηξιν μεταβιβαστικῶν πράξεων προγενεστέρων αὐτῶν, καὶ μὴ μεταγεγραμμένων, πρέπει, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 9, ὡς γεγονότα μεταγενέστερα τοῦ νόμου, νὰ ἐγγράφωνται ἐν περιλήψει εἰς τὰ δημόσια βιβλία πρὸς γνῶσιν τῶν τρίτων.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 10 ἐκανονίσθη μικρὸν τέλος διὰ τὴν μεταγραφὴν ὡς ἀποζημίωσις τῶν δαπανῶν τοῦ δημοσίου πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου.

Τοιοῦτον εἶναι τὸ νομοσχέδιον, τοιαῦται εἰσὶν αἱ αἰτιολογίαι τῶν κυριωτέρων αὐτοῦ διατάξεων. Ἐγένετο ὅμως προσέτι σκέψις ὅτι προκειμένου νὰ ἀνορθωθῇ ἡ κτηματικὴ πίστις, ἔπρεπε νὰ καταργηθῶσι πεπαλαιωμέναι τινὲς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος παρ' ἡμῖν ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ὅλως ἀσυμβίβαστοι μὲ τὴν δημοσίαν

πίστιν, καὶ ἀποσκορακισθεῖσα ἀπὸ ὅλας τὰς νεωτέρας νομοθεσίας.

Καὶ πρῶτον, τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ἔπρεπε πρὸ πολλοῦ νὰ καταργηθῇ, οὐχὶ μόνον ὡς ἀποτελοῦν, ἄνευ λόγου τινὸς δημοσίας τάξεως, περιορισμὸν τοῦ δικαιώματος τῆς ἰδιοκτησίας, καὶ ὡς γεννῶν καθ' ἑκάστην δίκας, ἀλλὰ καὶ ὡς ἀντικείμενον κατ' εὐθείαν εἰς τὴν κτηματικὴν πίστιν, ὡς ἀποδεικνύει τὸ ἑξῆς παράδειγμα·

Ὁ ἀγοραστὴς, ὅστις μετέγραψε τακτικῶς τὸν τίτλον του κατὰ τὸν νέον νόμον, καὶ κατέστη κύριος τοῦ κτήματος, παραχωρεῖ ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκην εἰς τρίτον, ὅστις παρατηρεῖ τοὺς ἀρχαιοτέρους τίτλους, τὴν μεταγραφὴν τῆς ἀγορᾶς καὶ τὴν πιστοποίησιν τοῦ ὑποθηκοφύλακος, ὅτι μετ' αὐτὴν δὲν ἐγένετο ἄλλη μεταβολὴ τῆς κυριότητος, δὲν ἔχει λόγον νὰ ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κεφαλαίου του. Ἐν τούτοις, ὁ γείτων, ὅστις δὲν ἐπροσφωνήθη, κατὰ τὴν ἀγορὰν ταύτην, ἔχει δέκα ὁλόκληρα ἔτη πρὸς ἐξάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως· ἂν δὲ γίνῃ δικτὴ ἡ ἀγωγή του, θέλει παραλάβει τὸ κτῆμα ἐλεύθερον ὑποθήκης, ὁ δὲ κεφαλαιοῦχος, ὁ καλῇ πίστει δανείσας θέλει ζημιωθῇ τὰ χρήματά του.

Προσέτι τὸ ρωμαϊκὸν Δίκαιον καθιεροῖ διεκδικήσεις τινὰς ἀκινήτων κτημάτων, αἵτινες μὴ δυνάμεναι νὰ προνοηθῶσιν ἀπὸ τοὺς τρίτους, φυγαδεύουν πᾶσαν πίστιν· ἡ κατάργησις τῶν διεκδικήσεων τούτων, γενομένων δεκτῶν παρὰ τοῖς Ρωμαίοις, ὡς ὑπεράσπισις τῶν ὀρφανῶν καὶ τῶν γυναικῶν δὲν θέλει βλάψει τὰ συμφέροντα αὐτῶν, διότι ταῦτα δι' ἄλλου τρόπου προστατεύει ὁ περὶ ὑποθηκῶν νόμος.

Εἰσαγομένου νέου συστήματος, καθ' ὃ ἡ δημοσιότης ἐπικρατεῖ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὰ ἀκίνητα κτήματα, ἐθεωρήθη ἀναγκαῖον νὰ τροποποιηθῇ καὶ τὸ ἐδάφ. 7 τοῦ ἄρθρου 940 τῆς πολ. δικονομίας, τὸ ὁποῖον ὁ περὶ ὑποθηκῶν νόμος τοῦ 1836, ὁ καταργήσας τὰς μυστικὰς καὶ ἀγράφους ὑποθήκας ἄφησε ἰσχύον, ἀλλ' ἡ τροποποίησις αὐτοῦ ἐγένετο εἰς τρόπον, ὥστε οὔτε τὰ κεκτημένα τοῦ δημοσίου δικαιώματα νὰ προσβάλλωνται, οὔτε τὰ τῶν ἐνυποθήκων πιστωτῶν· ὅθεν κατηργήθη τοῦ δημοσίου τὸ προνόμιον διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων, καθ' ὅσον οἱ φόροι οὗτοι εἰσὶ μεταγενέστεροι τῆς ἐγγραφῆς τῆς ὑποθήκης, ἐτηρήθη δὲ ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ διὰ τοὺς προγενεστέρους τῆς ἐγγραφῆς τῶν ὑποθηκῶν ἐμμέσους τούτους φόρους.

Ἐν Ἀθήναις, 21 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργὸς
Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον παραγγέλλομεν τὸν Ἡμέτερον ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Βουλήν, καὶ τὸ ὑποστηρίξῃ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 21 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

Μ. ΣΚΑΛΙΣΤΗΡΗΣ.

Ψηφισάμενοι ἐμφρόνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Μεταγράφονται εἰς τὸ γραφεῖον τῶν ὑποθηκῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖνται τὰ ἀκίνητα·

α') Αἱ μεταξὺ ζώντων πράξεις, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν προικοσυμφώνων, αἱ ἀντικείμενον ἔχουσαι,

1. μετάβασιν κυριότητος ἀκινήτων, ἐμφυτεύσεως ἢ ἐπικανείας.
2. Σύστασιν οἱασδήποτε δουλείας
3. παραίτησιν τοιούτων δικαιωμάτων.

β') Αἱ παντὸς εἴδους κατακυρώσεις τῶν προειρημένων δικαιωμάτων, καὶ αἱ δικαστικαὶ περὶ διανομῆς αὐτῶν ἐκθέσεις.

Ἄρθρ. 2. Οἱ συντάττοντες τὰς ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένας πράξεις δημόσιοι ὑπάλληλοι ὀφείλουσι νὰ ἐνθυμίζωσιν εἰς τοὺς συμβαλλομένους τὴν περὶ μεταγραφῆς, κατὰ τὸν παρόντα νόμον, ὑποχρέωσιν αὐτῶν, καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῆς παραλείψεως αὐτῆς, καὶ νὰ μνημονεύωσιν ἐν τῇ πράξει τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς εἰρημένης διατάξεως ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, ἐπιβαλλομένῃ ὑπὸ τοῦ πολιτικοῦ δικαστηρίου, ἐπιμελείᾳ τοῦ εἰσαγγελέως ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως.

Ἄρθρ. 3. Πᾶσα ἀπόφασις, δι' ἧς πρᾶξις μεταγεγραμμένη κηρύττεται ἄκυρος, διαλελυμένη ἢ διεῤῥηγμένη διατάττει νὰ γίνεται αὐτῆς μνεία ἐν τῷ περιθωρείῳ τῆς μεταγεγραμμένης πράξεως ἐντὸς μηνός, ἀφ' ἧς κατασταθῇ τελεσίδικος.

Ὁ δικηγόρος τοῦ διαδίκου, ὑπὲρ οὗ ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐξεδόθη, καὶ μὴ ὑπάρχοντος δικηγόρου, ὁ διάδικος αὐτὸς ὀφείλει ἐπὶ χρηματικῇ ποινῇ πεντήκοντα μέχρι διακοσίων δραχμῶν, νὰ φροντίζῃ περὶ ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἐγχειρίζων

σημείωσιν περὶ τούτου, ὑπογεγραμμένην παρ' αὐτοῦ, εἰς τὸν ὑποθηκοφύλακα, ὅστις δίδει αὐτῷ ἀπόδειξιν παραλαβῆς.

Ἡ ποινὴ αὕτη ἐπιβάλλεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

Ἄρθρ. 4. Μόνη ἡ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ παρόντος νόμου γενομένη μεταγραφὴ ἐπάγεται κατὰ τὰς περιπτώσεις τοῦ πρώτου ἄρθρου τὴν μεταβίβασιν τῆς κυριότητος τῶν ἀκινήτων, καὶ τὴν μεταβίβασιν ἢ σύστασιν τῶν λοιπῶν ἐπ' αὐτῶν πραγματικῶν δικαιωμάτων, μὴ προσαπαιτουμένης ἐπὶ τούτῳ παραδόσεως.

Ἄρθρ. 5. Τὰ βιβλία τῶν μεταγραφῶν εἰσὶ δημόσια, ὁ δὲ φύλαξ αὐτῶν ὀφείλει νὰ δίδῃ πρὸς τὸν αἰτοῦντα ἀντίγραφα ἢ περιλήψεις ἀκριβεῖς τῶν περιεχομένων, ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εὐθύνῃ.

Ἄρθρ. 6. Ἐὰν συμπέσῃ συῤῥοὴ πολλῶν μεταγραφῶν, ὁ δὲ φύλαξ τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δὲν δυνηθῇ ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας νὰ τὰς μεταγράψῃ ὅλας, συντάσσει ἐν ἰδιαιτέρῳ βιβλίῳ ἔκθεσιν διὰ τὰς μὴ καταχωρισθείσας, σημειόνων αὐτὰς κατὰ τὴν τάξιν τῆς προσαγωγῆς των.

Ἡ καταχώρισις αὐτῶν εἰς τὸ βιβλίον τῶν μεταγραφῶν γίνεται, καθ' ἣν τάξιν ἐνεγράφησαν εἰς τὴν ἔκθεσιν, ὁ δὲ φύλαξ πρὶν μεταγράψῃ αὐτὰς δὲν δύναται νὰ προβῇ εἰς ἄλλας μεταγραφάς. Αἱ τοιαῦται μεταγραφαὶ λογίζονται ὡς γενόμεναι ἀπὸ τῆς συντάξεως τῆς εἰρημένης ἐκθέσεως.

Ἄρθρ. 7. Μεταξὺ πολλῶν κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν γενομένων μεταγραφῶν περὶ δικαιωμάτων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀκινήτου, προτιμᾶται ἡ στηριζομένη εἰς τίτλον ἀρχαιότερον.

Ἄρθρ. 8. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νόμου ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857.

Ἄρθρ. 9. Τὰ ἄρθρα 1 καὶ 4 δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς πράξεις τὰς προγενεστέρας τῆς πρώτης Ἰανουαρίου 1857, ἡ δὲ ἰσχὺς καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν κρίνονται κατὰ τοὺς νόμους, ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὁποίων ἐγίνοντο. Αἱ μετὰ τὴν πρώτην ὅμως Ἰανουαρίου 1857 ἀποφάσεις, δι' ὧν ἀποβαίνουσι διαλελυμέναι, ἄκυροι ἢ διεῤῥηγμέναι αἱ ἀνωτέρω πράξεις, ἐγγράφονται ἐν περιλήψει, φυλαττομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 10. Διὰ πᾶσαν μεταγραφὴν πληρόνονται εἰς τὸν φύλακα τοῦ βιβλίου τῶν μεταγραφῶν δύω δραχμαί, ἐὰν τὸ πρὸς μεταγραφὴν προσαγόμενον ἔγγραφον δὲν ὑπερβαίνῃ τὸ ἓν φύλλον, διὰ πᾶν δὲ ἑπόμενον φύλλον, καὶ διὰ πᾶσαν ἐγγραφὴν ἀποφά-

σεως εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 9 πληρόνεται δραχμὴ μία.

Πρόσθετα ἄρθρα.

Ἄρθρ. 11. Τὰ περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς προτιμήσεως ἔθιμα, καὶ αἱ περὶ τούτου διατάξεις, αἱ περιεχόμεναι εἰς τὸ βιβλίον Γ΄. τίτλον 3 τῆς ἐξαβίβλου τοῦ Ἀρμενοπούλου καταργοῦνται. Τὸ δὲ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου ἀποκτηθὲν δικαίωμα προτιμήσεως παραγράφεται, ἂν ἡ ἀγωγὴ δὲν κινηθῇ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 12. Καταργοῦνται προσέτι, 1 τὸ δικαίωμα τῶν γυναικῶν, καὶ τῶν ἀνηλίκων πρὸς διεκδίκησιν τῶν διὰ προικῴων χρημάτων ἢ χρημάτων τῶν ἀνηλίκων, ὑπὸ τοῦ συζύγου, τῶν ἐπιτρόπων ἢ τῶν κηδεμόνων ἐν ἰδίῳ αὐτῶν ὀνόματι ἀποκτηθέντων πραγμάτων.

1. Τὸ δικαίωμα τῆς γυναικὸς, πρὸς διεκδίκησιν τῶν διατετιμημένων πραγμάτων τῆς προικός. 3. Τὸ δικαίωμα τῶν συζύγων πρὸς διεκδίκησιν τῶν πραγμάτων, τὰ ὁποῖα ὁ εἷς ἀπέκτησεν ἐκ χρημάτων δωρηθέντων αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἑτέρου.

4. Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 940 ἀριθ. 7, τῆς πολιτ. δικονομίας προνόμιον τοῦ δημασίου ἐπὶ τῶν ἀκινήτων κτημάτων διὰ τὰς ἀπαιτήσεις ἐμμέσων φόρων, μεταγενεστέρων τῆς ἐπὶ τῶν μεταγεγραμμένων κτημάτων ἐγγραφῆς ὑποθήκης.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Θεωρηθέντος δὲ τοῦ πρώτου νομοσχεδίου ὡς κατεπείγοντος, ἀπεφασίσθη ἡ ἄμεσος αὐτοῦ συζήτησις, ἐφ' ᾧ ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Σταῖκον καὶ Π. Χρυσοβέργην, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 69 κατὰ μιᾶς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἕξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ διμήνου πιστώσεως διὰ τὰ ἔξοδα τοῦ Κράτους τοῦ 1856, καὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς		Πέτρος Καμπάνης	N
Λουκᾶς Λόντος	N	Νικόλαος Π. Καΐρης	N
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	
Δημήτριος Τσάκρης		Ἰωάννης Ζάρκος	N
Γεώργιος Τσάκρης	N	Α. Κοντόσταυλος	N
Νικόλαος Ἰατρός		Βελισάριος Νικολαΐδης	N
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Ἰωάν. Μπαλάρας	N
Δημήτριος Καλλιρρονᾶς	N	Πέτρος Δελιγιάννης	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	N	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀνδρέας Ἴσκος		Νικόλαος Μπούκουρας	N
Σωτήριος Στράτος	N	Π. Κολποδῖνος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	N	Ἐμ. Ἀντίπας	
Φίλων Φίλωνος		Γ. Πανοπριρτόπουλος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Νικόλαος Τσέλιος	N	Χρῆστος Ῥάγκος	
Κωνστ. Γριβογεώργης	N	Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	N	Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	
Γεωρ. Δ. Τσιγκουράκος		Νικόλαος Ματθαίου	N
Ἀναγνώσ. Παπαθανασίου	N	Ν. Χ. Παναγιώτου	N
Γεώργιος Κονδύλης		Σ. Κοπανίτσας	N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	N	Ἐμμ. Μελετόπουλος	N
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	N	Α. Κορφιωτάκης	
Βασίλειος Νώνης	N	Γ. Γιατράκος	N
Σταμάτιος Μάτσας	N	Λουκᾶς Στεφάνου	N
Δημήτριος Ζῶτος		Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος	
Γ. Ἰω. Γιολδάσης	N	Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	
Ν. Α. Γρανίτσας		Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	
Αὐσανδρος Βιλαέτης		Β. Π. Δημητρακόπουλος	
Σ. Χ. Στεφανόπουλος		Ἀναγνώστης Διδάπουλος	N
Ἀνδρέας Αὐγερινός		Α. Μαυροειδὴς	N
Σόλων Κρεστενίτης		Γ. Κεφάλας	N
Δημήτριος Ἀθανασίου	N	Ἀναγνώστης Τσάκας	N
Γεώργιος Διαμάντης		Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος	
Ν. Δελένδας		Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	
Δ. Γαβρᾶς	N	Παναγιώτης Παπατσώνης	N
Ν. Βαρβαρῆγος	N	Σπ. Ἀντωνόπουλος	N
Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης		Ἰω. Προβιλέγιος	N
Λεωνίδας Ν. Πετιμεζᾶς		Ἰω. Ταταράκης	N
Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος		Σ. Βαρότσης	N
Ἠλίας Παπαδαῖος	N	Χ. Σουμαρίπας	N
Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος		Δ. Δημητρακόπουλος	N
Γρηγόριος Κορφιωτάκης		Π. Χρυσοβέργης	N

Α. Παπαδημητριάδης . . .	Ἰωάν. Σκαβέντσος . . . N
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Μιχαὴλ Σολωμός. . . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . .
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Στ. Δάρας . . . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . N	Ἰωάννης Σαγρίδος . . . . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . . N	Παναγ. Ψάθης . . . . .
Δημήτριος Πουλικάκος . . .	Νικόλαος Νάξος . . . . O
Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N	Ἀναγν. Παπατσώρης . . . N
Π. Χριστόπουλος	Δημ. Πολυχρονόπουλος . .
Π. Κανελλόπουλος	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Νικόλαος Μοσχούλας . . .	Δημ. Σταΐκος . . . . . N
Σπ. Ηλλήκας . . . . . N	Α. Κιζάνης . . . . .
Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N	Παντολ. Κοντουριώτης . N
Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . . N
Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . N
Σιδέρης Πράτσικας	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Π. Πατρινός	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . N
Χρ. Τσαλιμιδᾶς	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Περικλῆς Καλαμογδάρτης. . N	Λύγερινὸς Λέβερωφ . . . N
Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Ν. Α. Μπότασης . . . . N	Α. Μάντσαρης . . . . . N
Κ. Δαρειώτης	

Οὕτω δὲ ἀναγνωσθὲν, ἐγένετο δεκτὸν δι' ἀναστάσεως τὸ 1 καὶ μοναδικὸν αὐτοῦ ἄρθρον.

Γενομένης δ' ὁμοίας καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη καὶ τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἑπτὰ 69 κατὰ 1, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

Ο Θ Ω Ν κ λ π.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους κατὰ τοὺς μῆνας Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον τοῦ 1856 ἐπιτρέπεται εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ διαθέσῃ ποσότητα ἴσην τῷ ἑκτημορίῳ τοῦ ὑπὸ τῆς Βουλῆς

ψηφισμένου καὶ εἰς τὴν Γερουσίαν ὑποβεβλημένου προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπὶ τούτοις ἀναγνωσθὲν τὸ μέρος τοῦτο τῶν πρακτικῶν, ἐνεκρίθη καὶ ἐπεκυρώθη προσηκόντως.

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων νομοσχεδίου, καὶ γενομένης ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καμπάνην καὶ Πλ. Παπαδαῖον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ἀπαράλλακτον τοῖς προηγηθεῖσιν, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 69 κατὰ μιᾶς.

Μετὰ τοῦτο ἀναγνωσθέντος τοῦ 1 ἄρθρου, λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκέ τις, ὅτι, κατὰ τὸ ἄρθρον, ἐξαιροῦνται τοῦ μέτρου τῆς ἐκποιήσεως οἱ ὑδρόμυλοι καὶ αἱ ὑδροτριβαὶ, οἱ δὲ λόγοι, δι' οὓς τὸ ὑπουργεῖον παρεδέχθη τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην, εἰσὶ ἁ. διότι τὰ κτήματα ταῦτα ἔχουσι σταθερὸν εἰσόδημα· β'. διότι ἐθεώρησεν εὔκολον τὴν διατήρησίν των καὶ γ'. διότι ἐνόμισεν ὅτι τὸ τίμημα, τὸ ὁποῖον θέλει λάβει ἐκ τῆς ἐκποιήσεως αὐτῶν, δὲν θέλει εἶσθαι ἀνάλογον τοῦ εἰσοδήματος· ἀλλὰ καὶ τὰς τρεῖς ταύτας ὑποθέσεις θεωρεῖ οὗτος σφαλερὰς, διότι οἱ ὑδρόμυλοι οὐ μόνον ὑπόκεινται εἰς φθορὰν ὡς καὶ πᾶν ἄλλο κτῆμα, ἀλλὰ διατρέχουσι μᾶλιστα μεγαλείτερον κίνδυνον, καθ' ὅσον εὑρισκόμενοι πλησίον ποταμῶν, ὑπόκεινται εἰς τὰς ἐκ τῆς πλημμύρας αὐτῶν ἐνδεχομένας καταστροφάς. Ἐπίσης δὲ θεωρεῖ δύσκολον καὶ τὴν διατήρησίν των, διότι εἰς τὴν ἐπαρχίαν του τοὐλάχιστον εὑρίσκονται ἄπειρα ἐρείπια τοιούτων μύλων, τὰ ὁποῖα ὅμως ἡ Κυβέρνησις δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπισκευάσῃ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸ εἰσόδημα, πιστεύει ὅτι, ἐπειδὴ τὰ κτήματα ταῦτα διδόασι τακτικὴν πρόσοδον, θέλουσιν εὑρεθῇ καὶ πολλοὶ ἀγοραστὰι, ἐκ τοῦ συναγωνισμοῦ τῶν ὁποίων θέλουσι τύχει ἀναλόγου τιμήματος. Δι' ὅλα ταῦτα νομίζει ὅτι καὶ τὰ κτήματα ταῦτα πρέπει νὰ ὑποκύψωσιν εἰς τὸ γενικὸν περὶ ἐκποιήσεως μέτρον. Ἐὰν ὅμως τὸ ὑπουργεῖον ἔχῃ τοιαύτας ἀμφιβολίας, διὰ τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου διατάγματος δύναται νὰ ἐπιφυλάξῃ εἰς ἑαυτὸ τὸ δικαίωμα τῆς ἐγκρίσεως, ὥστε νὰ

ἀκυροῖ τὴν δημοπρασίαν, ὅταν ἡ προσενεχθεῖσα τιμὴ δὲν θεωρηθῇ ἀνάλογος.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἡ διαβεβαίωσις τοῦ προαγορεύσαντος περὶ τοῦ μεγάλου συναγωνισμοῦ ἀποδεικνύει πληρέστατα, ὅτι καλῶς ποιῶν ὁ ὑπουργὸς ἐξήρεσε τῆς ἐκποιήσεως τοὺς ὑδρομύλους, διότι ἐκ τῆς προθυμίας τῶν ἀγοραστῶν καταδεικνύεται ἡ χρησιμότης τοῦ κτήματος καὶ τὸ εὔκολον τῆς διατηρήσεώς του. Ἄλλως τε τὸ ὑπουργεῖον, τὸ ὁποῖον διέθηκε μέχρι τοῦδε τὰ κτήματα ταῦτα, γνωρίζει ἐκ πείρας τίνα ἐξ αὐτῶν ἠδύνατο νὰ διατηρήσῃ καὶ τίνα νὰ ἐκποιήσῃ πρὸς ἀποφυγὴν φθορᾶς καὶ τῶν πρὸς διατήρησιν αὐτῶν δαπανῶν. Θεωρεῖ διὰ ταῦτα ὀρθὴν τὴν ἐξαίρεσιν, καθ' ὅσον, ἂν ποτε εὑρεθῇ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐκποιήσῃ καὶ ταῦτα, δύναται τότε νὰ προκαλέσῃ καὶ περὶ αὐτῶν νόμον.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι δὲν ἐπίστευέ ποτε νὰ τεθῇ εἰς ἀμφιβολίαν ἀρχὴ ὑφ' ὅλων τῶν ἐθνῶν ἀναγνωρισμένη, ὅτι δηλαδὴ ἡ Κυβέρνησις εἶναι πάντοτε κακὸς ἰδιοκτήτης, ὡς μὴ δυναμένη αὐτὴ ἀμέσως νὰ ἐπιτηρῇ ταῦτα ὡς ὁ ἰδιώτης. Ἐκτὸς ὅμως τῆς ἀληθοῦς ταύτης ἀρχῆς, ἡ ἐν Ἑλλάδι φαινομένη τῶν κτημάτων ἀνωμαλία, διαιρουμένων εἰς ἐθνικά, ἐθνικοϊδιόκτητα καὶ ἰδιωτικά, δὲν θέλει ποτὲ μᾶς ἀφήσει νὰ φθάσωμεν εἰς ἓν τέλειον φορολογικὸν σύστημα. Ἀφοῦ δὲ ἀπεφασίσθη τὸ μέτρον τῆς ἐκποιήσεως τῶν φθαρτῶν κτημάτων, ἡ Κυβέρνησις δὲν ἔπρεπε, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸ συμφέρον, νὰ προέλθῃ εἰς ἐξαιρέσεις, ἀλλ' ὤφειλε μάλιστα νὰ εὔχηται ὥστε οἱ ἀναδειχθησόμενοι ἰδιοκτῆται νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, καὶ οὐχὶ νὰ λέγῃ, ὅτι δὲν θέλει νὰ ἐκποιήσῃ τοὺς ὑδρομύλους ὡς κτῆμα προσοδοφόρον.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας, παρασυρόμενος ἀπὸ γενικὰς θεωρίας, περιέπεσεν εἰς τὸ ἄτοπον συμπέρασμα τοῦ ὅτι ἡ ἐξαίρεσις τῶν ὑδρομύλων συνεπάγει τὴν ἀνωμαλίαν εἰς τὴν φορολογίαν τῶν κτημάτων, ἕνεκα τῆς ὁποίας δὲν θέλομεν φθάσει εἰς τέλειον σύστημα φορολογίας. Ἀλλὰ παρατηρεῖ εἰς αὐτὸν, ὅτι ὁ φόρος ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν οὐδεμίαν ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ὁποίαν ὑπαινίττεται φορολογίαν. Ὅτι δὲ ἡ Κυβέρνησις εἶναι κακὸς ἰδιοκτήτης, τὴν ἀρχὴν ταύτην ἀναγνωρίζει καὶ τὸ ὑπουργεῖον, καὶ διὰ τοῦτο σπεύδει τὴν ἐκποίησιν τῶν φθαρτῶν κτημάτων· εἰς τοῦτο δὲ προῆλθεν ἰδίως ὁρμωμένη ἐκ τῆς ἰδέας καὶ ἐπιθυμίας τοῦ νὰ καταστήσῃ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα παραγωγὰ εἰς χεῖρας τῶν ἰδιωτῶν.

Ἐπειδὴ δ' ἐρρέθη, ὅτι ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Κυβερνήσεως ἡ διατήρησις καὶ ἀνάπτυξις τῶν ὑδρομύλων καταντᾷ δύσκολος, ἐκ τῶν πραγμάτων ὁδηγούμενος αὐτὸς ὡς διαχειριστὴς τῆς δημοσίου ταύτης περιουσίας, διαβεβαιοῖ τὸ ἐναντίον. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτων, ὑπάρχει καὶ ἕτερος λόγος σπουδαιότερος, διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ διατηρήσῃ τὸ εἶδος τοῦτο τῶν κτημάτων. Ἡ πατρὶς ἡμῶν ἔχει ἱερὰς ὑποχρεώσεις, τὰς ὁποίας ὀφείλει νὰ ἐκπληρώσῃ, καὶ διὰ ταῦτα ἔπρεπε νὰ διατηρήσῃ ὅ,τι διατηρούμενον δὲν καταστρέφεται, νὰ ἐκποιήσῃ δὲ ὅσα ὑπέκειντο εἰς καταστροφὴν, ὅπως δυνηθῇ, ζητουμένη, νὰ πραγματοποιήσῃ τὰς ὑποσχέσεις της.

Ἐπανέλαβεν ὁ πρὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἀγορεύσας βουλευτὴς Παρνασίδος, ὅτι ὁ σπουδαιότερος λόγος τῆς ἐξαιρέσεως εἶναι ὁ τελευταῖος τοῦ ὑπουργοῦ, ὅστις ὅμως ἠδύνατο νὰ θεραπευθῇ καὶ ἐκποιουμένων τῶν ὑδρομύλων, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ νομοσχεδίου, ἡ χρῆσις τοῦ τιμήματος τῶν φθαρτῶν ἐν γένει κτημάτων θέλει προσδιορισθῇ δι' ἰδιαιτέρου νόμου, καὶ ἑπομένως διὰ τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ νόμου ἠδύνατο ἡ Κυβέρνησις νὰ προσδιορίσῃ τὸ τίμημα τῶν ὑδρομύλων πρὸς τὸν ὁποῖον ἐξέθεσεν ὁ ὑπουργὸς σκοπὸν, καὶ οὐχὶ ν' ἀναγκασθῇ νὰ διατηρῇ κτήματα, ἀφ' οὗ καὶ ἡ ἰδία ἀναγνωρίζει ὅτι εἶναι κακὸς ἰδιοκτήτης, μὴ δυναμένη νὰ ἐπιτηρῇ ἀμέσως αὐτὴ ὡς ὁ ἰδιώτης. Διὰ τοῦτο μάλιστα ἐν Εὐρώπῃ πᾶσα ἐπιχείρησις ἐνεργεῖται δι' ἰδιωτῶν, ἡ δὲ Κυβέρνησις ἀποφεύγει ὅσον δύναται τοιαύτας ὑποχρεώσεις. Καὶ ὁ ὑλικὸς δὲ χρόνος, τὸν ὁποῖον θέλει δαπανᾷ ὁ ὑπουργὸς εἰς τὴν διάθεσιν τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων, ὑπογράφων ἐγκρίσεις δημοπρασιῶν ἢ ἀκυρῶν αὐτάς, εἶναι ἰσχυρὸς λόγος ὑποστηρίζων τὸ μέτρον τῆς ἐκποιήσεως.

Ἀντέλεξεν ἄλλος, ὅτι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν οὐσίαν τοῦ ζητήματος, νομίζει ὅτι ἀρκετὰ ἐρρέθησαν, ἀρκούντως δὲ καὶ ὁ ὑπουργὸς ὑπεστήριξε τὸ μέτρον τῆς ἐξαιρέσεως τῶν ὑδρομύλων. Παρατηρεῖ δὲ μόνον, ὅτι αἱ ἀπόλυτοι ἀρχαί, τὰς ὁποίας καὶ ἡ ἔκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς ὑποστηρίζει καὶ κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν ἀνέπτυξαν, δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσι παρ' ἡμῖν τοῖς θνητοῖς. Τὸ δημόσιον δύναται μὲν νὰ ἦναι κακὸς ἰδιοκτήτης, ἀλλ' ἡ ἀρχὴ αὕτη δὲν πρέπει νὰ ληφθῇ ἀπολύτως, οὔτε εἶναι δυνατὸν τὸ δημόσιον νὰ στερῆται ἐν γένει ἰδιοκτησίας. Διὰ τοῦτο καὶ εἰς πολλὰ ἔθνη ὑπάρχουσι μεγάλα κτήματα ἀνήκοντα εἰς τὸ δημόσιον, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν, καὶ δὲν ἤθελεν

εἶσθαι βεβαίως κακὸν ἐὰν εἴχομεν πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ δημόσια καταστήματα ἰδιάκτητα, τῶν ὁποίων τὴν ἀναγκὴν τοσοῦτον πολὺ αἰσθανόμεθα καθ' ἑκάστην.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 1 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτω·

«Ἄρθρον 1. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις·

α') Τῶν ἐθνικῶν ῥιζαρτῶν κτημάτων.

β') Τῶν πρὸς ἀνέγερσιν παντὸς εἴδους οἰκοδομῆς χρησίμων γηπέδων. Ὅσα ἐκ τῶν κτημάτων τούτων διατελοῦσιν ὑπὸ πολυετῆ μίσθωσιν, ταῦτα ἐκποιοῦνται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῆς μισθώσεως.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἐκποιήσεως·

α') Οἱ ὑδρόμυλοι καὶ αἱ ὑδροτριβαί.

β') Τὰ εἰς χρῆσιν τῆς Κυβερνήσεως ἀναγκαῖα κτήματα.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ ἐπὶ δεκαετίαν ἄτοκος ἐξόφλησις τῶν τεσσάρων πέμπτων τοῦ τιμήματος θέλει ἔχει ὡς ἄρευκτον συνέπειαν τὴν ὑπερτίμησιν τῶν κτημάτων, διότι ἕκαστος σκεπτόμενος ὅτι θέλει πληρώσει τὸ τίμημα εἰς δέκα ἔτη ἀτόκως, θέλει προσφέρει πλειότερα παρ' ὅσα ἐὰν τὸ τίμημα ἐπληρόνετο ἀμέσως. Ἐπομένως τὸ δημόσιον οὐδεμίαν ὑρίσταται θυσίαν ὑπὲρ τοῦ ἀγοραστοῦ, διότι ὁ τόκος ἀντικαθίσταται ἐκ τοῦ ὑπερβάλλοντος τιμήματος. Νομίζει λοιπὸν δίκαιον, ἐάν τις ἀγοραστὴς θελήσῃ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ ὅλον τοῦ τιμήματος εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν τῆς δημοπρασίας, νὰ ἐκπίπτηται ἀνάλογός τις τόκος 5 0/0 τοὐλάχιστον, ὡς καὶ ὅταν τὸ δημόσιον βιάζηται νὰ ἐκποιῇ καταναγκαστικῶς τὸ κτῆμα, μὴ ἐκπληρώσαντος τοῦ ἀγοραστοῦ τὰς ὑποχρεώσεις του, διότι καὶ τότε προπληρόνεται ἀμέσως τὸ τίμημα, τὸ ὁποῖον ἤθελε πληρωθῇ εἰς 10 δόσεις. Εἰς τὴν τελευταίαν δὲ περίπτωσιν προσβάλλονται καὶ δικαιώματα τρίτων, οἵτινες εἶχον δανείσει τὰ χρήματά των, ὑποθέτοντες ὅτι τὸ τίμημα ἤθελε πληρωθῇ εἰς 10 ἔτη, καὶ ἤλπιζον νὰ πληρωθῶσι βελτιουμένης τῆς τοῦ κτήματος καταστάσεως, ἐν ᾧ ἐκποιουμένου αὐτοῦ καταναγκαστικῶς, κινδυνεύουσι νὰ στερηθῶσι τῶν κεφαλαίων των, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ λάβωσιν, ἐὰν τὸ δημόσιον ἐκπέσῃ τοὺς τόκους.

Ἀντεῖπεν ὁ ὑπουργός, ὅτι διὰ τῶν πραγμάτων θέλει καταδείξει ὅλως ἀνεφάρμοστον τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, διότι ὑποθέσατε ὅτι ἀγοράζει τις ἓν κτῆμα διὰ 1000 δραχμάς, νέμεται αὐτὸ δύω ἔτη, δὲν πληρόνει τὴν δόσιν ἐγκαίρως καὶ

οὕτως ἡ Κυβέρνησις ἀναγκάζεται νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκποίησιν τοῦ κτήματος. Ἐκποιουμένου δ' αὐτοῦ, σᾶς λέγει ὁ προαγορεύσας, ἐκπέσατε τοῦ τιμήματος τῶν 1000 δραχμῶν τοὺς τόκους πρὸς 5 0/0, οἵτινες ἐπὶ ὀκτὼ ἔτη λογιζόμενοι φέρουν δραχμὰς 400· ἂν ὅθεν τὸ κτῆμα εἰς τὸν νέον πλειστηριασμὸν πωληθῇ διὰ 1000 δραχμάς, ὁ μὴ πληρώσας καὶ καρπωθεὶς τὸ κτῆμα θέλει λάβει δι' ἀποζημίωσιν τῆς κακῆς πίστεώς του τὰς δραχμὰς 400, τὸ δὲ δημόσιον, τὸ ἀρχικῶς πωλῆσαν τὸ κτῆμα διὰ χιλίας δραχμάς, 600. Ποῖος θέλει πληρώσει τότε; ἀμείβομεν οὕτω τὸν κακῆς πίστεως ἀγοραστήν, τὸν ὁποῖον σκοπεύει ὁ νόμος νὰ τιμωρήσῃ. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν προεξόφλησιν τοῦ τιμήματος, ἡ Κυβέρνησις χορηγοῦσα δεκαετῆ προθεσμίαν πρὸς πληρωμὴν αὐτοῦ ἄνευ τόκου, εἶχεν ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τῶν πολιτῶν, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι ἤθελον βεβαίως ἀποκλεισθῇ τοῦ συναγωνισμοῦ, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξοφλήσωσιν ἀμέσως τὸ τίμημα, καὶ οὕτω ἤθελον συγκεντρωθῇ εἰς ὀλίγους κεφαλαιούχους τὰ ἐκποιούμενα κτήματα. Ἀλλὰ καὶ τὴν εὐκολίαν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἠθέλησεν ἡ Κυβέρνησις νὰ χορηγήσῃ εἰς ὅλους τοὺς πολίτας, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ γίνωσιν ἰδιοκτῆται, ζητοῦσι νὰ στρέψωσι σήμερον ἐναντίον της· διότι λέγουν, ναὶ μὲν ὁ ἀγοράζων ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ἀμέσως τὸ τίμημα, ἡ δὲ Κυβέρνησις χάριν εὐκολίας δίδει προθεσμίαν, ἀφοῦ ὅμως ἐχορήγησεν αὐτήν, ἂς τὴν στρέψωμεν ἤδη ἐναντίον της λέγοντες, δὲν θέλομεν προθεσμίαν, τὰ πληρόνομεν ἀμέσως, ἀλλὰ πλήρωσόν μας σὺ τοὺς τόκους. Ἐκτὸς τούτου, εὔπορός τις ἀγοράζει ἓν κτῆμα διὰ 1000 δραχμάς, καὶ ἀντὶ νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ τίμημα εἰς 10 ἔτη, εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν λέγει εἰς τὸ δημόσιον «πληρόνω τὸ τίμημα ὁλόκληρον, ἐκπέσατέ μοι τοὺς τόκους διὰ 10 ἔτη,» καὶ οὕτω ἀντὶ 1000 δραχμῶν πληρόνει μόνον 500, ἐν ᾧ ὀνομαστικῶς ὀφείλει 1000.

Καὶ ἄλλου δέ τινος ὑποστηρίξαντος τὰς παρατηρήσεις τοῦ ὑπουργοῦ, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρελέχθη τὸ ἄρθρον 2 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 2. Τὸ περιπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος πληρόνεται μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως τούτου εἰς τὸν ἀγοραστήν· τὸ ὑπόλοιπον πληρόνεται ἀτόκως εἰς δέκα ἐτησίας συνεχεῖς ἴσας δόσεις κατὰ πᾶσαν πρώτην Ὀκτωβρίου.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐνεργεῖται καταδίωξις πρὸς εἰσπραξιν τῆς δόσεως ταύτης

μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας, ἐὰν δὲ διακρούσῃς τῆς καθυστερήσεως ταύτης, ἐπέλθῃ ἡ πτῶσις νέας δόσεως, τὸ κτῆμα κατάσχεται διοικητικῶς καὶ ἐκποιεῖται πρὸς εἴσπραξιν τῆς τε ληξάσης καὶ τῶν μήπω ληξασῶν δόσεων μετὰ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας.

Ἐὰν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου, ὁ ἀγοραστὴς καταδιώκεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος, ἐὰν δὲ ὑπάρξῃ πλεόνασμα, ἀποδίδεται τοῦτο εἰς τὸν ἴδιον.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 3 ἄρθρου μετὰ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, ἐχούσης ὡς ἕπεται·

«Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3, καθ' ἣν τὸ παραχωρητήριον δὲν ἔχει ἰσχὺν πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου ἐπὶ τοῦ κτήματος ὑποθήκης, ἐπέσυρε τὴν προσοχὴν τῆς ἐπιτροπῆς. Ἀναχωρήσασα ἀπὸ τῆς ἰδέας, ὅτι ἡ ὑποθήκη αὕτη δημιουργεῖται ὑπὸ τοῦ νόμου ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, καὶ ἐπιμελείᾳ τούτου ἐγγράφεται, ἐθεώρησεν ἄδικον τὸ νὰ μένῃ ἐν τῇ ἀβεβαιότητι τοῦ δικαιώματός του ὁ ἀγοραστὴς ἕνεκεν ἀμελείας τοῦ δημοσίου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἐτέθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου πρὸς ἀντικατάστασιν τῆς διατάξεως τοῦ ἀπὸ 13/25 Νοεμβρίου 1836 νόμου (ἄρθρ. 15) καθ' ἣν τὸ ἐκποιηθὲν κτῆμα διετέλει μέχρις ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων ἰδιοκτησία τοῦ δημοσίου, διὰ ν' ἀσφαλίσῃ τὸ δημόσιον ἀπέναντι τῆς ἀμελείας τῶν ὑπαλλήλων του· ἀλλ' ἡ ἐπιτροπὴ φρονεῖ ὅτι, ἀφοῦ τὸ ὑπουργεῖον ἀπέκρουσε διάταξιν, ἥτις ὑποθάλπουσα τὴν ἀβεβαιότητα τῆς ἰδιοκτησίας, ἔφερε πολλὰ προσκόμματα εἰς τοῦ ἀγορασθέντος κτήματος τὴν χρησιμοποίησιν, δὲν θέλει ἐπιμείνει εἰς διάταξιν παρεκτρεπομένην τῶν κοινῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου. Διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ὑμῶν ἐπιθυμοῦσα καὶ τὰ δικαιώματα τοῦ δημοσίου νὰ διατηρηθῶσιν ἀκέραια, καὶ ἡ ἐπιβλαβὴς ἀβεβαιότης τῆς ἰδιοκτησίας νὰ ἐκλείψῃ, προτείνει ν' ἀντικατασταθῶσιν αἱ λέξεις «*δὲν ἰσχύει*» διὰ τῶν λέξεων «*δὲν ἐγχειρίζεται τῷ ἀγοραστῇ*.» Φρονεῖ δὲ ἡ ἐπιτροπὴ ὅτι παραδεχομένης τῆς μικρᾶς ταύτης τροποποιήσεως, ἡ σύνταξις τοῦ ἄρθρου 3, γενομένη ὡς ἐξῆς, θέλει εἶσθαι σαφεστέρα.

«Ἄρθρον 3. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης οἱασδήποτε ὑποθήκης· ἔχει ὅμως ἐπ' αὐτῶν τὸ δημόσιον μέχρις ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης, καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου τοιαύτης τὸ παραχωρητήριον δὲν ἐγχειρίζεται τῷ ἀγοραστῇ.»

Ἐπέφερεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη τοῦ νομοσχεδίου εἶναι προϊὸν ἀνάγκης ὑπὸ μακροχρονίου πείρας βεβαιωθείσης, διότι οὐδεὶς σχεδὸν ἔφορος, κατὰ τὸ παρελθὸν, ἠδυνήθη νὰ ἐγγράψῃ ἔγκυρον ὑποθήκην ἐπὶ τοῦ ἐκποιουμένου ἐθνικοῦ κτήματος. Ἐντεῦθεν δὲ συμβαίνει, μετὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ κτήματος εἰς τὸν ἀγοραστὴν, τρίτος τις νὰ ἐγγράψῃ ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκην, ἂν δ' ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ἀρχικὸς ἀγοραστὴς καθυστερήσῃ δόσιν τινὰ, ὑποσκελίζεται τὸ τοῦ δημοσίου συμφέρον καὶ προτιμᾶται ὁ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑποθήκης ἐνεργήσας ἀγοραστής. Καὶ δύναται μὲν νὰ τῷ εἴπῃ τις, ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ τὸ ὑπουργεῖον δύναται νὰ τιμωρήσῃ τὸν ὀλιγωρήσαντα ἔφορον, ἀλλ' ἡ τιμωρία δὲν ἐπανορθόνει καὶ τὰς εἰς τὸ δημόσιον προσγινομένας ζημίας. Οὕτω π. χ. ἔπαυσε μὲν αὐτὸς δι' ἐλλείψεις τοιαύτας ἐφόρους τινὰς, ἀλλὰ ποία ἡ ἐντεῦθεν ὠφέλεια; Τὸ δημόσιον οὐχ ἧττον ἐζημιώθη ἀρκετὰς χιλιάδας δραχμῶν. Ἄλλως τε, ὅταν ἐνεργῆται ἔγκυρος καὶ τακτικὴ ἐγγραφὴ, καὶ τὸ δημόσιον εἶναι ἐξησφαλισμένον καὶ πᾶς ἀγοραστὴς ἄλλος, καθ' ὅσον ἡ τῆς ἐγγραφῆς πρᾶξις εἶναι καταφανὴς καὶ οὐδεὶς δύναται νὰ ζημιωθῇ.

Ἀπήντησεν ἓν τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς, ὅτι ὡρμήθη αὕτη εἰς τὴν προτεινομένην ἰδέαν της, καθ' ὅσον ἐθεώρησεν ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τιμωρῆται ὁ ἀγοραστὴς διὰ τὰ πλημμελήματα τοῦ πωλητοῦ, καὶ εἶναι τῷ ὄντι λυπηρόν, ἀφ' οὗ ἐν διαστήματι ὀκταετίας ἐπλήρωσεν ὁ ἀγορασὴς ὀκτὼ δόσεις, νὰ μὴ θεωρῆται τὸ κτῆμά του ἰδιοκτησία καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ προηγηθῇ εἰς τὴν ὑποθήκην ἀγοραστὴς ἄλλος, μόνον διότι τὸ δημόσιον ἔλλειψε τοῦ νὰ ἐνεργήσῃ ἔγκυρον ἐπὶ τοῦ κτήματος ἐγγραφήν. Ἐὰν δὲ, ὡς εἶπεν ὁ ὑπουργὸς, οἱ τοῦ δημοσίου ὑπάλληλοι δὲν εἶναι πολλάκις εἰς θέσιν νὰ ἐνεργήσωσιν ἔγκυρον ἐγγραφὴν, πῶς θέλετε νὰ μὴ περιπέσωσιν εἰς τὸ λάθος τοῦτο οἱ ἀγορασταὶ, ἐξ ὧν οἱ πλεῖστοι εἶναι ἢ ἀμαθεῖς ἢ ἄπειροι τῶν τοῦ νόμου περιπλοκῶν; Διὸ νομίζει ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον νὰ ζημιοῦται ὁ ἀγοραστὴς διὰ τὰ λάθη τοῦ δημασίου, καὶ ὑποστηρίζει τὴν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς φερομένην τροποποίησιν.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου θέτομεν εἰς πλήρη κυκλοφορίαν τὰ κτήματα, διότι πᾶς ἀγοραστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐξετάσῃ τὸν ὑποθηκοφύλακα περὶ ὁποιουδήποτε κτήματος, καὶ ὅταν βλέπῃ ὅτι ὑπάρχει

ἔγκυρος ἐπ' αὐτοῦ ὑποθήκη, τότε μόνον δύναται ν' ἀποφύγῃ τὴν ἀγοράν· ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι κατὰ πρώτην ὄψιν φαίνεται τῷ ὄντι παράδοξον, διὰ τί, ἐν ᾧ ἐπιτρέπει ὁ νόμος νὰ δίδεται τὸ παραχωρητήριον, ἀναβάλλει ἔπειτα τὴν ἐνέργειάν του. Ἀλλ' ἂν ἐμβαθύνωμεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, παρατηροῦμεν ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν συμφερόντων τοῦ δημοσίου, ἣν λαμβάνει καὶ ἀπέναντι τοῦ ἀγοραστοῦ καὶ ἀπέναντι τῆς κακῆς διαθέσεως ὑπαυργοῦ τινος, κατὰ τοῦτο δὲ ἡ διάταξις τοῦ νόμου εἶναι ὀρθοτάτη, καθ' ὅσον παρέχει τὰ ἐγγύημα πλήρους ἀσφαλείας.

Κἀθέλκεν ἄλλος, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ εἶχε δίκαιον νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἄρθρου, καὶ κατὰ συγκυρίαν ὁ ὑπουργὸς τῆς δικαιοσύνης ὑπέβαλε σήμερον ἐν νομοσχέδιον, τὸ περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων, τὸ ὁποῖον, τοσοῦτο χρήσιμον εἰς τὸν τόπον, στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, ἣν ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν ἔρχεται τις εἰς συμφωνίας μετὰ τοῦ ἀγοραστοῦ ἑνὸς κτήματος καὶ ὁ ἀγοραστὴς τὰς παραδέχεται οἰκειοθελῶς, οὐδεὶς βεβαίως ἔχει νὰ παραπονεθῇ διὰ τὰς συμφωνίας ταύτας· ἀλλά, καθ' ἣν ἔχει διάταξιν τὸ ἄρθρον τοῦ νόμου, φέρει κακὴν τινα οἰκονομίαν καὶ διασείει τὴν ἰδιωτικὴν πίστιν. Οὕτω π. χ. ἐὰν τρίτος τις ἀγοράσῃ κτῆμα παρ' ἄλλου, καὶ τὸ κτῆμα εὑρεθῇ ὑποθηκευμένον ὑπὸ τοῦ δημοσίου, ἐὰν ἡ ἀγορὰ ἐγένετο κατὰ τὸ πρῶτον τῆς παραχωρήσεως ἔτος, οὐδένα τρέχομεν κίνδυνον, διότι ὁ νέος ἀγοραστὴς πληρόνει τὸ δημόσιον, ἐπ' ὀνόματι τοῦ ὁποίου ὑπάρχει ἡ ὑποθήκη. Ἀλλ' ἐὰν ἡ δευτέρα ἀγορὰ γένῃ κατὰ τὸ τρίτον ἢ τέταρτον ἔτος τῆς παραχωρήσεως, τότε, ἐπειδὴ ὁ νέος ἀγοραστὴς ὀφείλει νὰ πληρώσῃ ἓν μέρος καὶ εἰς τὸν πωλητήν, μεθ' οὗ συνεφώνησε, ζημιοῦται τὸ ποσὸν τοῦτο, διότι ἡ ἰδιοκτησία μεταβαίνει εἰς τὸ δημόσιον, κηρυττομένου ἀκύρου τοῦ παραχωρητηρίου. Καὶ ἐφέρθη μὲν ὅτι δύνανται νὰ προσέξωσιν οἱ ἀγορασταί, ἀλλ' εἶναι δύσκολον νὰ εἴπωμεν τοῦτο πρὸς πάντας τοὺς ἕλληνας, ἀφ' οὗ, ὡς ὁ ὑπουργὸς εἶπε, καὶ τὸ δημόσιον αὐτὸ ὑπατήθη πολλάκις. Ἐν τοιαύτῃ λοιπὸν περιπτώσει ἕκαστος ἀγοραστὴς ὀφείλει νὰ ἔχῃ δικηγόρον, ὅστις νὰ ἐξετάσῃ αὐτὸν περὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ μὴ τῆς ὑποθήκης, ἂν δὲ καὶ οἱ δικηγόροι ἀπατηθῶσι, τὸ πρᾶγμα καταντᾷ ἀθεράπευτον. Ἀλλ' ἐὰν τὸ δημόσιον ὑπέστη μέχρι τοῦδε ζημίας, εἶναι ἄρα τοσοῦτον ἀδύνατον εἰς τὸ μέλλον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἐκ μέρους αὐτοῦ τὸ ἔγκυρον τοιούτων πράξεων διὰ καταλλήλου διορισμοῦ ὑποθηκοφυλάκων καὶ δι' ἀκριβοῦς ἐρεύνης τῶν πράξεων αὐτῶν ὑπὸ

τοῦ εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ εἰσαγγελέως, προσέτι δὲ κανονιζομένου νὰ μὴ δίδεται τὸ παραχωρητήριον πρὶν ἢ περιφθῇ εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἡ ἐγγραφὴ τῆς ὑποθήκης καὶ ἐξετασθῇ ἂν ἔχῃ καλῶς ἢ ὄχι; Νομίζει λοιπὸν ὅτι ἡ τοιαύτη τοῦ ἄρθρου διάταξις εἶναι δίκαιον νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἐρρέθη.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι ἤκουσε μετὰ προσοχῆς τὰς παρατηρήσεις τοῦ βουλευτοῦ Πανεπιστημίου, ἀλλ' ἐὰν παραδεχθῶμεν ἐν γένει τὴν ἀρχήν, ἣν ἐξέφρασεν ἀγορεύων, καταστρέφομεν τότε ὁλόκληρον τὴν νομοθεσίαν μας, ἥτις δὲν σύγκειται εἰμὴ ἀπὸ τύπους καὶ προθεσμίας. Διότι ἄρα δὲν δύνανται νὰ ἐννοήσωσιν οἱ πολῖται τοὺς τύπους τούτους, πρέπει νὰ καταστρέψωμεν πάντα τύπον, πρέπει νὰ ἐξαλείψωμεν πᾶσαν προθεσμίαν; ἀλλὰ ποῦ ὁρίσταται τότε ἡ νομοθεσία ἡμῶν, ἀφ' οὗ ἀφαιριθῶσι τὰ πρῶτα στοιχεῖά της; Ἄλλως τε ἡ ἀντὶ τοῦ ἄρθρου προτεινομένη γνώμη ἀντίκειται καὶ εἰς τὸν περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων νόμον, ὃν ὁ προαγορεύσας ἐπεκαλέσθη, διότι ὁ νόμος οὗτος δὲν προτίθεται ἢ νὰ καταστρέψῃ τὰ κρυπτὰ δικαιώματα, ἐνταῦθα δὲ δὲν λέγομεν διὰ τοῦ ἄρθρου, ὅτι τὸ δημόσιον δὲν δύναται νὰ ἐκλύσῃ τὸ παραχωρητήριον πρὸ τῆς ἐγκύρου τοῦ κτήματος ἐγγραφῆς, ἀλλὰ θέτομεν τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς πωλοῦμεν τὰ κτήματα ταῦτα, καὶ τοὺς θέτομεν ῥητοὺς, πασιφανεῖς, ὥστε οὐδεὶς νὰ μὴ δύναται νὰ ἀπατηθῇ.

Ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι τὸ ἤδη ἐπιψηφισθὲν **2** ἄρθρον ὁρίζει ὅτι ὁ ἀγοραστὴς ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τὸ περιττὴμόριον τοῦ ὅλου τιμήματος μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς ἑκτὼ δόσεις λέγει τὸ προκείμενον **3** ἄρθρον, ὅτι τὸ δημόσιον ἐπιφυλάττεται τὸ δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης, καὶ ἄνευ ταύτης τὸ παραχωρητήριον δὲν ἔχει ἰσχύν, ἀντὶ τῶν τελευταίων δὲ τούτων λέξεων ἡ ἐπιτροπὴ προτείνει τὴν φράσιν· «δὲν ἐγχειρίζεται τῷ ἀγοραστῇ.» Κατὰ τὴν γνώμην λοιπὸν τῆς ἐπιτροπῆς, ὁ ἀγοραστὴς θέλει λάβει τὸ παραχωρητήριον, ἀφ' οὗ παρουσιάσῃ ἀπόδειξιν τῆς γενομένης ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ὑποθήκης, καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ παραχωρητήριον θέλει χρονολογεῖσθαι βεβαίως **5** ἢ **6** ἡμέρας βραδύτερον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποδείξεως τοῦ ὑποθηκοφύλακος, καὶ ἕκαστος ἐννοεῖ ὅτι τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀντίφασις. Διὸ συμπεραίνει ὅτι πρέπει νὰ ἐπιψηφισθῇ τὸ ἄρθρον ὡς ἔχει ἐν τῷ νομοσχεδίῳ. Ἐπειδὴ ὅμως ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ ὑπουργοῦ ἤκουσεν εἰς ποῖα περιπίπτουσι λάθη οἱ οἰκονομικοὶ ἔφοροι ὡς πρὸς τὴν ἐγγραφὴν ἐγκύρων ὑποθηκῶν, δὲν δύναται νὰ σιωπήσῃ τὴν λύπην του

διὰ τὴν τοιαύτην κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἥτις ἄλλως δὲν εἶναι ἀποδοτέα εἰς τὸν νῦν ὑπουργόν, ἐσχάτως περιελθόντα εἰς τὴν ἐξουσίαν· πέποιθεν ὅμως ὅτι ὁ νῦν ὑπουργὸς θέλει ἐπιστήσει σύντονον προσοχήν, καὶ κατὰ συνέπειαν θέλει προληφθῆ πᾶσα εἰς τὸ μέλλον ζημία.

Ἀπαντῶν δὲ εἰς τὴν τελευταίαν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος βουλευτοῦ Ἀττικῆς, διεσάφησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι παραδείγματά τινα τοιαύτης ἐλλείψεως, τὰ ὁποῖα μόλις ἀνακαλυφθέντα ἐτιμωρήθησαν προσηκόντως, δίδουσι τὴν ὑπόνοιαν ὅτι δυνατὸν εἶναι νὰ γίνωσι καὶ ἄλλαι ἐκ μέρους τῶν οἰκονομικῶν ἐφόρων ἐλλείψεις, καὶ ταύτας ζητῶν νὰ προλάβῃ, θέλει νὰ ἐξασφαλίσῃ τὰ τοῦ δημοσίου συμφέροντα.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἐπὶ τῆς φερομένης ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς γνώμης, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα.

Ἀκολούθως δὲ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ 3 ἄρθρον δι' ἀναστάσεως ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ κεῖται, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρον 3. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης οἱασδήποτε ὑποθήκης· ἐπιφυλάττεται δὲ εἰς τὸ δημόσιον, μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας, τὸ δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος, καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου τοιαύτης τὸ παραχωρητήριον δὲν ἔχει ἰσχύν.»

Εἰς τὴν Βουλὴν ἀνηγγέλθη, κατὰ τὸ 19 ἄρθρον τοῦ κανονισμοῦ, ἡ ἀπὸ τῆς συνεδριάσεως ἀναχώρησις τοῦ βουλευτοῦ Γ. Κεφάλα ἄνευ ἀδείας τοῦ προέδρου, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπεφασίσθη ἡ εἰς τὰ πρακτικὰ σημείωσις τοῦ ὀνόματός του.

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀνήγγειλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4. μ. μ.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς
Ν. Καίρης.
Ἰωάν. Ἀποστολίδης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΕ'.

Τῆς 24 Αὐγούστου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 Μ. Μ. ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης, καὶ ἐγκριθέντα ὑπεγράφησαν ὑπό τε τοῦ προέδρου καὶ τῶν γραμματέων.

Ἀνήγγειλαν τὰ τμήματα, ἐκτὸς τοῦ Β'. καὶ Ε'. μὴ συμπληρωθέντων, ὅτι ἐξελέξαντο κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν εἰσηγητάς, ἐπὶ μὲν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως Ἱερατικῶν σχολείων τοὺς Φ. Φίλωνος, Γ. Ναύτην, Π. Καμπάνην, Βελισάριον Νικολαΐδην καὶ Ἰω. Ταταράκην· ἐπὶ δὲ τοῦ περὶ συστάσεως σώματος τελωνιακῶν φυλάκων τοὺς Ν. Μπότασην, Ἀλ. Κοντόσταυλον, Γρηγ. Κορφιωτάκην, Ν. Βαρβαρῆγον καὶ Κ. Βλάμην· ἐπὶ τοῦ περὶ προικίσεως δύω ὀρφανῶν, ἐκτὸς τοῦ Γ'. τοὺς Δ. Δημητρακόπουλον, Γ. Τσάκαν, Α. Στεφάνου καὶ Γ. Ῥιζόπουλον· ἐπὶ τοῦ περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν τοὺς Δ. Ἀθανασίου, Γ. Γιατράκον, Ἐμμ. Τσοῦχλον, Α. Δεδόπουλον καὶ Ν. Μπούκουραν· ἐπὶ τοῦ περὶ δικαιοδοσίας τῶν προξενικῶν ἀρχῶν, ἐκτὸς τοῦ Γ'. καὶ Δ'., τοὺς Ν. Καΐρην, Θ. Ζαΐμην καὶ Σπ. Πήλλκαν· ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ περὶ παρατάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων τοὺς Ν. Χ. Παναγιώτου, Α. Κοκοτάκην καὶ Γ. Μπάνην· καὶ ἐπὶ τοῦ περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων τὸ μὲν Α. τὸν Σ. Ἀντωνόπουλον, τὸ δὲ Ζ'. τὸν Σπ. Πήλλκαν. Προσέθηκε δὲ τὸ τελευταῖον, ὅτι ἐξελέξατο καὶ πρόεδρον τὸν Ν. Μπούκουραν, γραμματέα δὲ τὸν Ν. Ματθαίου.

Προσελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργός, ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ ἦτο πάντῃ δυσανάλογος πρὸς τὴν ὑλικὴν αὐτοῦ δύναμιν, οὐδεμία ὑπάρχει ἀντίῤῥησις· καὶ διὰ τοῦτο ὁ περὶ καταστάσεως νόμος, ὁ ἐσχάτως ψηφισθείς, πολλοὺς μετέθεσεν εἰς τοὺς ἀποστρατεύτους. Διὰ νὰ μὴ ἐπανέλθωμεν δὲ εἰς τὴν αὐτὴν ἀνώμαλον κατάστασιν, συνέταξα καὶ ὑποβάλλω, κατὰ διαταγὴν τῆς Α. Μ. εἰς τὴν ἐπιψήφισιν ὑμῶν νομοσχέδιον, ὁρίζον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν ἑκάστου βαθμοῦ, ὅσοι λογίζονται ἀναγκαῖοι καὶ ἀπαραίτητοι.

Εἰς τοῦ νομοσχεδίου αὐτοῦ τὴν σύνταξιν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν τὸν μικρὸν στολισμὸν, τὸν ὁποῖον ἡ Πατρὶς ἐπὶ ἔτη ἱκανὰ δύναται νὰ συντηρήσῃ, τὸ γραφεῖον τοῦ ὑπουργείου, τὸν ναύσταθμον καὶ τὰ λιμεναρχεῖα.

Αἱ ἀνώτεραι δὲ τῶν ἀξιωματικῶν τάξεις φαίνονται ὁπωσοῦν δυσανάλογοι πρὸς τοῦ ναυτικοῦ τὴν σμικρότητα· ἀλλὰ, κατὰ τὴν καθεστῶσαν ποινικὴν ναυτικὴν νομοθεσίαν, πολλοὶ ἀξιω-

μαντικοί τῶν βαθμῶν αὐτῶν ἀπαιτοῦνται πρὸς συγκρότησιν δικαστηρίου. Εἰς τὰς αὐτὰς δὲ τάξεις περιέλαβον, ἐκτὸς τῶν τακτικῶν, καὶ ἀριθμοὺς ἐκτάκτους· ἔπραξα δὲ τοῦτο, διότι ἐπιζῶσιν ἔτι πολλοὶ ἐκ τῶν ναυτικῶν ἀριστέων, τοὺς ὁποίους δὲν δύναταί τις ν' ἀποπέμψῃ κενοὺς περὶ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου των. Προνοεῖ ὅμως ὁ νόμος τὴν κατάργησιν τῶν ἐκτάκτων αὐτῶν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς θέσεων, ἅμα ὁπωσδήποτε κενωθῶσιν ὑπὸ τῶν κατεχόντων αὐτάς.

Ἐν συνόψει, ἃ τοῦ ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου κανονίζονται ἔτι μᾶλλον τὰ ναυτικὰ πράγματα σκοπίμως, πρὸς ὄφελος καὶ τακτοποίησιν τῆς δημοσίου ὑπηρεσίας.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Αὐγούστου 1856.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς
Α. Α ΜΙΑΟΥΛΗΣ.»

Ο Θ Ω Ν κτλ.

Παραγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ εἰσάγῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίζῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 23 Αὐγούστου 1856.

Ἐν ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ Βασίλισσα
ΑΜΑΛΙΑ.

ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Οἱ ἀριθμοὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. ναυτικοῦ εἶναι ἐν καιρῷ εἰρήνης, κατ' ἀνώτατον ὅριον, οἱ ἑξῆς·

Ἀριθμοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ τακτικοῦ ναυτικοῦ.

Ἀντιναύαρχοι	1	
Ὑποναύαρχοι τακτικοὶ	2	ἔκτακτοι · 1
Πλοίαρχοι τακτικοὶ	5	ἔκτακτοι · 3
Ἀντιπλοίαρχοι τακτικοὶ	6	ἔκτακτοι · 3
Πλωτάρχαι	10	
Ὑποπλοίαρχοι	20	
Ἀνθυποπλοίαρχοι	30	
Δόκιμοι	38	
Ἀρχίατροι	1	
Ἰατροὶ	2	

Ὑπίατροι	4	
Ἀνθυπίατροι	5	
Ἀνώτεροι ἐπιμεληταὶ		ἔκτακτοι · 1
Ἀρχιφροντισταὶ τακτικοὶ . . .	1	ἔκτακτοι · 1
Φροντισταὶ	6	
Ὑποφροντισταὶ	6	
Ἀνθυποφροντισταὶ	4	
Ἀσπισταὶ	25	
Ἀρχιναυπηγοὶ	1	
Ναυπηγοὶ	2	
Ὑπεναυπηγοὶ	2	
Ἀνθυπεναυπηγοὶ	3	

Ἀριθμοὶ τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Πλωτάρχαι	4
Ὑποπλοίαρχοι	10
Ἀνθυποπλοίαρχοι	8.

Ἄρθρον 2. Αἱ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς ἔκτακτοι τῶν ἀξιωματικῶν θέσεις θέλουσι πληρωθῆ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, μετὰ δὲ τὴν ὡς εἴρηται πλήρωσιν αὐτῶν πᾶσα τοιαύτη θέσις, κενωθεῖσα, καταργεῖται.

Ἄρθρον 3. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆναι ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἐπίσης δὲ καὶ ὁ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν ὑπουργὸς ἀνέγνω ἔκθεσίν τε καὶ νομοσχέδιον περὶ ἀποδοχῶν τῶν φαλαγγιτῶν, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Πολλοὶ τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἐν ἐνεργείᾳ φάλαγγος καταβεβλημένοι ὑπὸ τῶν γηρατείων, δὲν εἶναι πλέον εἰς κατάστασιν νὰ ὑπηρέτωσι τὰ βάρη τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, καὶ ἐξέφρασαν ζωηρῶς τὴν ἐπιθυμίαν των τοῦ ν' ἀποσυρθῶσιν εἰς τὰς ἑστίας των. Πλὴν δὲν τολμῶσι νὰ προβῶσιν εἰς τὰς περὶ τούτου αἰτήσεις των, διότι δὲν ὑπάρχει δι' αὐτοὺς νόμος συντάξεων, καὶ διότι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 19 ἄρθρου τοῦ περὶ ἐκτελέσεως τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Βασιλικῆς Φάλαγγος διατάγματος τῆς 18|30 Σεπτεμβρίου 1835, οἱ ἐπὶ τῇ ἰδίᾳ

αὐτῶν αἰτήσει ἀπερχόμενοι εἰς τὰς ἑστίας των μὲ ἄδειαν ἀπουσίας ἔχουσι δικαίωμα μόνον ἐπὶ τοῦ ἡμίσεως τοῦ μισθοῦ των, καὶ βεβαίως, ἀφοῦ διὰ τοῦ ὁλοκλήρου μισθοῦ των μόλις δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν τε καὶ τῶν οἰκογενειῶν των ἀνάγκας, πολὺ ὀλιγώτερον διὰ τοῦ ἡμίσεως μόνου δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν. Ἀλλὰ διὰ τοῦ ὑπ' ὄψιν σας νομοσχεδίου ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ οὗτοι λαμβάνουσι πλήρη τὸν μισθόν των ἰσοβίως καὶ μεταβαίνουσιν ἐρησυχάζοντες εἰς τὰς ἑστίας των πλησίον τῶν οἰκογενειῶν των, ὥστε ὁ μισθός των νὰ τοῖς ἐπαρκῇ. Ἐπειδὴ δὲ πιθανόν τινες νὰ ἐπιθυμῶσι προικοδότησιν ἀντὶ μισθοῦ, ἐνόμισα ἀναγκαῖον νὰ ἀφεθῇ ἡ θέλησις αὐτῶν ἐλευθέρα ὡς πρὸς τὴν ἐκλογήν.

Ἐν τῷ νομοσχεδίῳ τούτῳ προνοεῖται καὶ ὑπὲρ τῶν διατηρούντων ὑπόλοιπον κανονικοῦ μισθοῦ προικοδοτημένων ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος καὶ ὑπὲρ τῶν ἄλλοτε συγκροτησάντων τὸ ἐν Μεγάροις ἀπόσπασμα τῶν προικοδοτημένων ἀξιωματικῶν τῆς φάλαγγος καὶ τῶν ἀρχαίων ὑπαξιωματικῶν τοῦ ἀγῶνος, οἵτινες διατελοῦσιν ἤδη ὑπὸ χρηματικήν τινα περίθαλψιν, καθὸ ἐνδεεῖς καὶ μὴ ἔχοντες οὐδένα πόρον ζωῆς.

Ὅθεν παρουσιάζων εἰς ὑμᾶς τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχέδιον, ἐπικαλοῦμαι τὴν ταχεῖαν ἐπιψήφισιν αὐτοῦ, ἐπειδὴ δι' αὐτοῦ θέλετε παρέξει εἰς τοὺς περὶ ὧν ὁ λόγος ἀξιωματικοὺς τὴν πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀναμενομένην εὐεργεσίαν, δι' ἣν θέλουσιν εὐγνωμονεῖ εἰς τὸ ἔθνος καὶ τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ, καθ' ὅσον μάλιστα ἡ ἐπιτροπὴ ὑμῶν ἐπὶ τῆς ἐξελέγξεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ Κράτους τοῦ ἔτους 1855 παρατηρεῖ εἰς τὸ κεφάλαιον 21 *Φάλαγξ* τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ στρατοῦ· ὅτι

α Τὸ σῶμα τοῦτο συγκροτούμενον ἀπὸ λείψανα τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος, καθίσταται ἄξιον καλλιτέρας τύχης παρ' ἐκείνης, εἰς ἣν σήμερον διατελεῖ, διότι ὁ διδόμενος τοῖς φαλαγγίταις μισθὸς οὐ μόνον δὲν ἐπαρκεῖ εἰς διατροφὴν αὐτῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν των, ἐν ὅσῳ διαμένουσιν εἰς τὰς πόλεις, ἀλλ' οὐδ' ὁ ἑβδομός των αὐτὸς διατελεῖ εἰς πρόοδον. Ἄρα ἀνάγκη πᾶσα πρὸς ἀνακούφισιν αὐτῶν κατὰ τὰ ἔσχατα τοῦ βίου των καὶ τοῦ δημοσίου ταμείου νὰ διαλυθῇ τὸ σῶμα τοῦτο, καὶ ὅσοι μὲν ἐξ αὐτῶν θελήσωσι νὰ προικοδοτηθῶσι νὰ λάβωσιν ἀμέσως τὰ γραμμάτια καὶ τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν ἐφάπαξ, οἱ δὲ λοιποὶ νὰ μεταφερθῶσιν εἰς τοὺς συνταξιούχους, ἢ εἰς ἐνεργητικὴν ὑπηρεσίαν οἱ τὴν ἱκανότητα καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἔχοντες προσόντα,

καὶ ἀφεθῇ ἐλευθέρα ἡ διαμονὴ αὐτῶν εἰς τοὺς οἰκείους τόπους εἴτε μὲ πλήρη μισθόν, τὸν ὁποῖον σήμερον λαμβάνουσιν, εἴτε καθ' ἓν τρίτον ὀλιγώτερον, εἰθ' ὅπως δήποτε ἄλλως ἤθελε κριθῇ ὠφελιμώτερον δι' αὐτούς.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Αὐγούστου 1856.

Οἱ Ὑπουργοὶ
τῶν Στρατιωτικῶν τῶν Οἰκονομικῶν
Α. ΣΜΟΛΕΝΤΖ, Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.»

ΟΘΩΝ κτλ.

Τὸ ἐπόμενον νομοσχέδιον θέλει παρουσιασθῇ ὑπὸ τῶν Ἡμετέρων ὑπουργῶν τῶν στρατιωτικῶν καὶ οἰκονομικῶν εἰς τὴν Βουλὴν, καὶ ὑποστηριχθῇ παρ' αὐτῶν κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 20 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως
Ἡ *Βασίλισσα*
ΑΜΑΛΙΑ

Α. ΣΜΟΛΕΝΤΖ Α. ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Εἰς τοὺς ἀπερχομένους μὲ ἄδειαν ἀπουσίας εἰς τὰς ἑστίας των ἀξιωματικοὺς τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Φάλαγγος καὶ εἰς τοὺς πρεσβύτας αὐτῆς χορηγεῖται πλήρης ὁ μισθὸς αὐτῶν ὡς σύνταξις, διαρκούσης τῆς ἀδείας των.

Ἄρθρ. 2. Ὅσοι τῶν εἰς τὸ προλαβὸν ἄρθρον διαλαμβανομένων ἀξιωματικῶν τῆς Φάλαγγος προτιμῶσιν ἀντὶ τοῦ μισθοῦ των προικοδότησιν εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα, λαμβάνουσι τοιαύτην διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 1|13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου ἐφ' ὅλου τοῦ μισθοῦ των, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐτησίου μισθοῦ.

Ἄρθρ. 3. Οἱ διατηροῦντες ὑπόλοιπον κανονικοῦ μισθοῦ προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος ἀπολαμβάνουσι τὸ ὑπόλοιπον τοῦτο ὡς σύνταξιν ἢ ἀνάλογον προικοδότησιν διὰ πιστωτικοῦ γραμματίου εἰς ἐθνικὴν γῆν ἢ ἐθνικὸν φθαρτὸν κτῆμα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἀπὸ 1|13 Ἰανουαρίου 1838 νόμου, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀναφερομένου ἐτησίου μισθοῦ.

Ἄρθρ. 4. Οἱ ἀπολαμβάνοντες χρηματικὴν περίθαλψιν προικοδοτημένοι ἀξιωματικοὶ τῆς Φάλαγγος καὶ ἀρχαῖοι ὑπαξιωματικοὶ τοῦ ἀγῶνος διατηροῦσι τὴν περίθαλψιν αὐτῶν ὡς σύνταξιν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Προσελθόντες τελευταῖον καὶ οἱ εἰσηγηταὶ περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων, καὶ περὶ ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς πλατείας Σπάρτης, ἀνέγνωσαν τὰς ἐπ' αὐτῶν ἐκθέσεις, ἐχούσας οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τεμαχίων εἰσηγητικὴ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπή, διεξελθοῦσα τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων, καὶ εὑροῦσα αὐτὸ λίαν ὠφέλιμον πρὸς ἐκπαίδευσιν τοῦ κατωτέρου ἱεροῦ κλήρου, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν τοῦ νομοσχεδίου ὡς ἔχει.

Κρίνει δ' ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ ἡ ἐπιτροπή, ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν μαθητῶν ἀπαιτεῖται νὰ καταβληθῇ προσοχὴ πρὸς ἀποφυγὴν ἀτοπημάτων ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ὁ μαθητεύσας ἤθελεν ἀρνηθῆ τὴν χειροτονίαν του.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 24 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπή

Ἰω. Π. Ταταράκης, Π. Δ. Καμπάνης,
Β. Νικολαΐδης, Γ. Νάτης, Φ. Φίλωνας.»

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐπιτροπὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸ παρὰ τοῦ Κυρίου ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν ὑποβληθὲν νομοσχέδιον περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐν τῇ πλατείᾳ Σπάρτης κειμένων οἰκοπέδων, καὶ τὴν συνοδεύουσαν αὐτὸ ἔκθεσιν, εὗρεν αὐτὸ σύμφωνον μὲ τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον τῆς πόλεως ταύτης. Πιστεύουσα ὅμως ὅτι ὁ καλὸς οὗτος σκοπὸς θέλει ματαιωθῆ ἂν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐκποιήσεως δὲν φθάσῃ εἰς τὸ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ὑπολογιζόμενον χρηματικὸν ποσόν, ἀπολύτως ἀναγκαῖον πρὸς κατασκευὴν καὶ ἀνέ-

γερσιν τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναφερομένων οἰκοδομῶν, νομίζει ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ διαίρεσις τῶν δόσεων πρὸς πληρωμὴν τοῦ τιμήματος ἀντίκειται οὐσιωδῶς πρὸς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ συναγωνισμοῦ, διότι αἱ ὑποτιθέμεναι παρὰ τοῦ νομοσχεδίου χρηματικαὶ εὐκολίαι δὲν ὑπάρχουσι, καὶ ὀλίγιστοι ἐκ τῶν συναγωνισθησομένων εἰσὶν εἰς κατάστασιν νὰ προπληρώσωσι τὸ ἥμισυ. Εἶναι λοιπὸν ἀπολύτως ἀναγκαῖον ν' ἀρθῇ τὸ παρεμποδίζον τὸν συναγωνισμὸν ἐμπόδιον καὶ μέλλον νὰ συγκεντρώσῃ εἰς χεῖρας ὀλίγων ἐχόντων χρηματικὰς εὐκολίας τὴν πλατείαν ὁλόκληρον, πρὸς ζημίαν τῆς τε πόλεως καὶ τῶν κατοίκων, καὶ προτείνει νὰ μεταβληθῇ ὁ § 2 τοῦ ἄρθρου 1 ὡς ἑξῆς·

« § 2. Τὸ ἐκ τῆς δημοπρασίας προκύπτον τίμημα ἑκάστου » οἰκοπέδου θέλει πληρωθῆ εἰς πέντε ἴσας δόσεις, καὶ ἡ μὲν » πρώτη εἴκοσιν ἡμέρας μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐγκρίσεως » τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας εἰς τὸν τελευταῖον πλειο» δότην, τὸ δὲ ὑπόλοιπον διαιρούμενον εἰς τέσσαρας ἴσας δό» σεις, τὴν 1 Νοεμβρίου ἑκάστου ἔτους, εἰς τέσσαρα συνεχῆ ἔτη.»

Ὡς πρὸς δὲ τὸν § 3 ἡ ἐπιτροπὴ ἔργον δικαιοσύνης ἐκπληροῦσα, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ προβλεπομένη παρ' αὐτοῦ ὑποχρέωσις, δὲν δύναται νὰ ἐπιβληθῇ παρὰ εἰς τοὺς ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς οἰκοδομήσαντας, οὐδέποτε δὲ καὶ εἰς τοὺς λαβόντας τακτικὴν ἄδειαν, διότι οὗτοι νομίμως ἀπέκτησαν δικαίωμα κυριότητος ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων, ἐφ' ὧν ᾠκοδόμησαν ἄδειᾳ ἀρχῶν, εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ὁποίων καὶ τὸ περὶ ἀναγέρσεως τῆς Σπάρτης Β. διάταγμα καὶ αἱ περὶ αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαι ὁδηγίαι ἄρηπαν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου τῆς πόλεως.

Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ Κυβέρνησις δὲν πρέπει νὰ λησμονήσῃ ὅτι οἱ περὶ τὴν πλατεῖαν οἰκοδομήσαντες τρεῖς ἢ τέσσαρες εἰσὶν ἐκ τῶν πρώτων ἐν Σπάρτῃ συνοικισθέντων καὶ μᾶλλον τῶν ἄλλων ζημιωθέντων· προτείνει δὲ τὴν τροποποίησιν τοῦ § 3 ὡς ἑξῆς·

« § 3. Εἰς τοὺς λαβόντας καὶ οἰκοδομήσαντας ἐπὶ οἰκοπέ» δων γύρωθεν τῆς ἀνωτέρω πλατείας κειμένων, μὴ ἐξαιρου» μένων καὶ τῶν γωνιαίων, θέλουσι παραχωρηθῆ τὰ οἰκόπεδα » αὐτὰ δωρεάν, ἐὰν ἐν ἀδείᾳ τῶν ἁρμοδίων ἀρχῶν ᾠκοδόμησαν » οἰκοδομὰς ἀναλόγους τῆς θέσεως, οἱ δὲ ἁπλῶς κατέχοντες τοι» αὐτα δυνάμει πράξεως τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, καὶ » περιτοιχίσαντες αὐτὰ ἢ οἰκοδομήσαντες ἀσημάντους οἰκοδο» μὰς πρὸς διατήρησιν τῆς κατοχῆς των, θέλουν ὑποχρεωθῆ ν' » ἀποδώσωσι τὸ τίμημα αὐτῶν, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει » τοῦ ἐμβαδοῦ ἑκάστου οἰκοπέδου, καὶ τοῦ μέσου ὅρου τῆς τι-

» μῆς, εἰς ἣν θέλουσιν ἐκποιηθῆ τὰ ἀμέσως ἐκατέρωθεν ἢ τὰ » παρακείμενα αὐτῶν.»

Ἐπίσης ἡ ἐπιτροπὴ νομίζει ἀναγκαῖον νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἀναφερομένων οἰκοδομῶν πρέπει νὰ κατασκευασθῶσιν ἐκ τοῦ περισσεύματος αἱ ἀναγκαιοῦσαι διὰ τὴν συγκοινωνίαν τῆς πρωτευούσης τοῦ δήμου Σπάρτης μετὰ τῶν χωρίων μικραὶ γέφυραι, διότι συχνώτατα διακόπτεται αὕτη ἐν καιρῷ χειμῶνος ἕνεκα τῶν περικυλούντων αὐτὴν χειμάρρων, καὶ δυστυχήματα συμβαίνουσι· μετὰ τὴν ἀνέγερσιν δὲ αὐτῶν τὸ περίσσευμα νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα ἀνέγερσιν γεφύρας, καὶ διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς μεταξὺ Γυθείου καὶ Σπάρτης ὁδοῦ. Εὔχεται δὲ ἡ ἐπιτροπὴ νὰ ἴδῃ ἐπισπευδομένην τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δύο τούτων μεγάλων ἔργων, ἀπολύτως ἀναγκαίων διά τε τὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ τόπου.

Ἀθῆναι, τῇ 24 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ἰωάν. Ἀποστολίδης. — Ἐμ. Μελετόπουλος.
Δ. Π. Δημητρακόπουλος. — Γ. Γιατράκος.

Ὁ Εἰσηγητὴς.
Σ. Κοπανίτσας.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων νομοσχεδίου, ἀνεγνώσθη τὸ ἄρθρον 4, τὸ ὁποῖον, ἐρωτηθεῖσα ἡ Βουλή, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀρνηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν, νὰ πληρώσῃ τὸ πεμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν, ἀφ' οὗ γνωσταποιηθῇ εἰς αὐτὸν ἐπὶ ἀποδείξει ἡ ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου, καὶ νὰ ὑπογράψῃ τὰς ὁμολογίας διὰ τὸ ὑπόλοιπον, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπότισιν χρηματικοῦ ποσοῦ ἴσου μὲ 5 0/0 ἐπὶ τοῦ ὅλου τιμήματος τοῦ κτήματος, ἡ δὲ δημοπρασία καὶ τὸ παραχωρητήριον θεωροῦνται ἄκυρα.

Τὸ ποσὸν τοῦτο εἰσπράττεται διοικητικῶς ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεως τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 ἐξεθέσθη τις, ὅτι ἀληθῶς μὲν τὸ ἄρθρον τοῦτο περιέχει ἐπιεικεῖς διατάξεις ὑπὲρ τῶν ὀφειλόντων εἰς τὸ δημόσιον ἀπὸ ἀγορὰν φθαρτῶν κτημάτων, ἀλλὰ τὰ ἐπιεικῆ

μέτρα πρέπει νὰ ἦναι τὰ αὐτὰ δι' ὅλους. Τοὐναντίον δὲ παρατηρεῖ, ὅτι διὰ μὲν τοὺς ἐκ προικοκτησιῶν ὀφειλέτας ἐλήφθησαν μέτρα ἐπιεικέστερα, διότι ὁ νόμος ἐκπίπτει ἐκ τοῦ καθυστερουμένου ποσοῦ ὅσα τυχὸν εἶχε πρότερον πληρώσει ὁ ὀφειλέτης, ἐν ᾧ οἱ ἀπὸ δεκαετεῖς πιστώσεις ὀφειλέται χάνουσι πᾶν ὅ,τι ἐπλήρωσαν, τὸ ὁποῖον, κατ' αὐτούς, εἶναι ἄδικον, καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ ἐκπίπτηται τοὐλάχιστον ὁ συμπεφωνημένος καὶ ὁ τῆς ὑπερημερίας τόκος, ἵνα μὴ γεννηθῶσι παράπονα δίκαια. Ἐν περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις δὲν συναινέσει εἰς τὸ ἐπιεικὲς τοῦτο μέτρον, θεωρεῖ δίκαιον νὰ μὴ ληφθῇ τοὐλάχιστον ὁ διὰ τὰ καθυστερήματα ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τόκος 4 0/0, διότι, ἀφ' οὗ ἡ Κυβέρνησις ἀναγνωρίζει ὅτι τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κτήματα ἐπωλήθησαν δυνάμει τοῦ πρώτου νόμου εἰς ὑπερόγκους τιμάς, καὶ ὅτι οἱ ἀγοράσαντες αὐτὰ κατέβαλον καὶ κόπους καὶ δαπάνας πρὸς καλλιέργειαν αὐτῶν, δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τιμωρῇ αὐτοὺς ἀπαιτοῦσα τόκον διὰ τὰ καθυστερούμενα, ἀφ' οὗ μάλιστα οἱ δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου μέλλοντες ν' ἀγοράσωσι κτήματα ἐπωφελῶς ἀπαλλάττονται τῆς πληρωμῆς τόκων. Πιστεύει δὲ ὅτι καὶ ὁ ὑπουργὸς θέλει συγκατανεύσει εἰς μίαν τινὰ εὔλογον τοῦ ἄρθρου τροποποίησιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι μεταξὺ τοῦ παρόντος καὶ τοῦ περὶ τῶν ἀπὸ προικοκτησίας ὀφειλετῶν νόμου ὑπάρχει διαφορά τις ἁπλουστάτη, ἥτις δὲν ἔπρεπε νὰ διαφύγῃ τὴν κρίσιν τοῦ προαγορεύοντος, διότι ἡ μὲν προικοκτησία εἶναι δικαίωμα ὀφειλόμενον εἰς τὸν πολίτην, ἡ δὲ ἀγορὰ φθαρτοῦ κτήματος εἶναι κερδοσκοπικὴ ἐπιχείρησις. Ὅταν λοιπὸν ὁ πολίτης, ἐξασκῶν ἓν δικαίωμά του, ὑποβληθῇ ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς ὀλεθρίας δι' αὐτὸν ὑποχρεώσεις, ἐδικαιοῦτο βεβαίως νὰ ἀπαιτῇ μέτρα ἐπιεικέστατα ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν νὰ νομοθετήσωμεν μέτρα τοιαῦτα, τὰ ὁποῖα βεβαίως δὲν ἔπρεπε νὰ λάβωμεν ἐξ ἴσου καὶ ὑπὲρ τῶν κερδοσκόπων ἀγοραστῶν φθαρτῶν κτημάτων, εἰς τοὺς ὁποίους ἐρχόμεθα ἤδη διὰ τοῦ προκειμένου νομοσχεδίου νὰ χορηγήσωμεν ἀνάλογον συνδρομήν, λέγοντες αὐτοῖς· «Σᾶς ἐπωλήσαμεν κτήματα, τὰ ὁποῖα ἐκαρπώθητε τοσαῦτα ἔτη· ἤδη, ἐὰν θέλητε νὰ ἐπιστρέψητε αὐτὰ εἰς τὸ δημόσιον, δύνασθε νὰ πράξητε τοῦτο, ὀφείλετε ὅμως νὰ ἐπιστρέψητε καὶ ὅ,τι ἀπηλαύσατε ἐξ αὐτῶν, διότι ἰδιοκτῆται μέχρι τοῦδε θεωρούμενοι τῶν κτημάτων αὐτῶν, οὐ μόνον τῆς χρήσεως τῆς περιουσίας του ἐστερήσατε τὸ δημόσιον, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπικαρπίας.» Τὸ προκείμενον λοιπὸν νομοσχέδιον, τὸ ὁποῖον, ἐξ

ὁμολογήσωμεν, εἶναι ὑπὲρ τὸ δέον ἐπιεικὲς, περιορίζεται μόνον νὰ ζητήσῃ παρὰ τῶν ἀγοραστῶν ὅ,τι ἀπήλαυσαν νεμόμενοι τὸ κτῆμα καὶ τὸ τῆς ἐπικαρπίας δικαίωμα. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, εἶναι καὶ παράλογον καὶ ἀδύνατον νὰ παλινδρομήσωμεν εἰς τὰ γενόμενα, διότι πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς προτάσεως τοῦ προαγορεύσαντος θέλομεν ἀναγκασθῆ ν' ἀναδιφήσωμεν ὅλα τὰ βιβλία, διὰ νὰ ἴδωμεν τί ἐπλήρωσεν ἕκαστος, καὶ συγχρόνως θέλομεν ἀθετήσει ὅ,τι ἐνομοθετήσαμεν χάριν μάλιστα ἑνὸς κακῆς πίστεως κατόχου.

Παρατηρεῖ δὲ ὅτι καὶ σχετικῶς μὲ τὸν περὶ τῶν ἀπὸ προικοκτησίας ὀφειλετῶν νόμον δὲν εἶναι δίκαιον ὁ ὑπὸ συζήτησιν, καθ' ὅσον ἐν τῷ νόμῳ ἐκείνῳ τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους ἐλογίσθη μετὰ τοῦ τόκου, καὶ ἐκ τοῦ ὅλου αὐτοῦ ἀφῃρέθησαν τὰ πληρωθέντα, καὶ παρετηρήθη μάλιστα τότε, ὅτι οἱ μὴ πληρώσαντες διόλου ἦσαν εἰς καλλιτέραν θέσιν ἀπὸ τοὺς πληρώσαντας μέρος τοῦ χρέους των, ὅπως δυστυχῶς συμβαίνει εἰς ὅλους τοὺς τοιούτους ἐπισφαλεῖς νόμους, διότι οὐκ ἔστιν ἄλλως γενέσθαι.

Παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ ἀναφέρονται μόνον οἱ λαβόντες τακτικὰ παραχωρητήρια, ἐν ᾧ ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, οἵτινες ἀγοράσαντες φθαρτὰ κτήματα, δὲν ἔλαβον παραχωρητήρια τακτικά, ἀλλ' ἐξακολουθοῦν νὰ κατέχωσιν αὐτὰ δυνάμει ἁπλῆς μόνον ἐγκρίσεως τοῦ ὑπουργείου, καὶ ἑπομένως παρακαλεῖ τὸν ὑπουργὸν νὰ συμπεριλάβῃ καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ ἄρθρῳ.

Διασαφήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι ἀρκεῖ νὰ ἔχωσιν ἐπίσημον ἔγκρισιν τοῦ ὑπουργείου, ἀναγνωρίζουσαν τὸ ἐπίσημον τῆς ἀγοραπωλησίας καὶ περιβεβλημένην δι' ὅλων τῶν ἀπαιτουμένων τύπων, ἐξ ὧν νὰ ἐμφαίνηται ὅτι ὁ ἀγοραστὴς ἐξεπλήρωσε τὰς ὑποχρεώσεις του, διὰ νὰ συμπεριλαμβάνωνται εἰς τὰς εὐεργετικὰς τοῦ ἄρθρου διατάξεις, καὶ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος ἀρκεσθέντος εἰς τὴν ἐξήγησιν ταύτην τοῦ ὑπουργοῦ· ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον κατὰ τὸ νομοσχέδιον, προστεθέντος κατὰ πρότασίν τινος εἰς τὸ δεύτερον τοῦ ἄρθρου ἐδάφιον μετὰ τὰς λέξεις «τοῦ ἄρθρου 2 § 6' » «καὶ γ' » ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 5. Οἱ μέχρι τοῦδε ἀγοράσαντες διὰ δημοπρασίας ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀπὸ 13|25 Νοεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, λαβόντες δὲ τακτικὰ παραχωρητήρια καὶ κατέχοντες τὰ κτήματα ταῦτα, ἀπαλάττονται τῶν ὀφειλομένων τόκων ἕξ ὑπερημερίας καὶ πληρόνουσι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου

2 § 1 τοῦ παρόντος νόμου, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος μετὰ τῶν συμπεφωνημένων τόκων, περιοριζομένων εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 0/0.

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κτημάτων ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 6' καὶ γ' τοῦ παρόντος νόμου.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 6, ἠρώτησέ τις πότε ἄρχεται ἡ πληρωμὴ, περὶ ἧς διαλαμβάνει τὸ 2 ἐδ. τοῦ ἄρθρου.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ ἀπαντήσαντος, ὅτι ἄρχεται ἀφ' ἧς στιγμῆς ὁ ὀφειλέτης δηλώσει τὴν θέλησίν του· παρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ὁ § 3 προνοεῖ ὑπὲρ τοῦ δημοσίου τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἀγοραστὴς ἐπιφέρει βελτιώσεις ἐπί τινος κτήματος· ἀλλὰ τί γίνεται ὅταν τοὐναντίον ὁ ἀγοραστὴς καταστρέψῃ τὸ κτῆμα; Δὲν εἶναι ἄρα δίκαιον ν' ἀποζημιοῖ τὸ δημόσιον; Τοῦτο εἶναι ἀρχὴ τῆς δικαιοσύνης, καὶ νομίζει ὅτι πρέπει νὰ τεθῇ ἐν τῷ νόμῳ διάταξίς τις περὶ τῆς τοιαύτης περιπτώσεως.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ παραδεξαμένου τὴν πρότασιν τοῦ προαγορεύσαντος ὡς δικαίαν τε καὶ ἀναγκαίαν· ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἂν καὶ μετὰ τὰς εὐκολίας, τὰς ὁποίας παραχωρεῖ τὸ προκείμενον νομοσχέδιον, δὲν πιστεύει νὰ παραιτηθῇ οὐδεὶς τῶν ἀγοραστῶν, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ προτεινομένη διάταξις, θεωρεῖ μολαταῦτα σκληρὰν τὴν διάταξιν, διότι πιθανόν τις ἐξ ἀνεχείας ν' ἀφῆκεν ἀκαλλιέργητον τὸ κτῆμα, καὶ ἑπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ τὸν τιμωρήσωμεν διὰ τὴν ἀνέχειάν του.

Προσθέντος δέ τινος, ὅτι ἡ διάταξις, περὶ ἧς ὁ λόγος, δύναται νὰ τεθῇ, ὑπὸ προφυλάξεις ὅμως πάντοτε καὶ ὅρους, οἵτινες θέλουν συνεπιφέρει ἀπείρους δικαστικοὺς ἀγῶνας· ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι θεωρεῖ δύσκολον τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀφορμῶν τῆς καταστροφῆς. Ὑποθέσατε ὅτι ἠγόρασέ τις μίαν ἄμπελον, ὅστις, ἀφ' οὗ εἶδεν ὅτι τὰ ἔξοδα τῆς καλλιεργείας εἰσὶν ἀνώτερα τοῦ εἰσοδήματος, ἀφῆκεν αὐτὴν ἀκαλλιέργητον καὶ οὕτως ἡ ἄμπελος ἐχερσώθη. Τὸ τοιοῦτον εἶναι βεβαίως καταστροφὴ τοῦ κτήματος, ἀλλὰ καταστροφή, ἥτις δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λογισθῇ εἰς βάρος τοῦ ἀγοραστοῦ, διότι δὲν προῆλθεν ἐξ ἀμελείας ἢ ἐν γνώσει αὐτοῦ, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ κτήματος.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι διὰ μόνην τὴν ἐξ ἀμελείας ἢ ἐν γνώσει καταστροφὴν θέλει θεωρεῖσθαι ὑπεύθυνος ὁ ἀγοραστὴς· ὁ προτείνας τὴν προσθήκην τῆς διατάξεως βουλευτὴς τοῦ Πανεπιστημίου παρουσίασε τὴν ἑπομένην διάταξιν διὰ νὰ προστεθῇ εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου· «οἱ ἐν γνώσει ὅμως ἢ ἐξ

ἀμελείας καταστρέψαντες τὸ κτῆμα, εἶναι ὑπεύθυνοι ν' ἀποζημιώσωσι τὸ δημόσιον.»

Ἡ δὲ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὴν ἀνωτέρω προσθήκην, ὡς καὶ τὸ ἄρθρον 6 ὡς ἐτροποποιήθη, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 6. Οἱ ἀγοραστὰι, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον 5 διαλαμβάνει, δύνανται νὰ παραιτήσωσι τ' ἀγορασθέντα κτήματα, ἐὰν ἐντὸς 6 μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου δηλώσωσι τὴν ἀπόφασίν των διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας, ἔνθα κεῖνται τὰ ἐκποιηθέντα ταῦτα κτήματα.

Ἐκ τῶν παραιτουμένων, οἱ μὴ λαβόντες οὐδόλως κατοχὴν τῶν κτημάτων ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες τοιαύτην ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι μόνον τὰς καθυστερουμένας δόσεις τῶν συμπερωνημένων τόκων, περιοριζομένων, ὡς εἴρηται, εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 τοῖς 0/0, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἔγγειον φόρον 3 0/0 ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος κτήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα.

Οἱ παραιτούμενοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀπαίτησιν περὶ ἀποζημιώσεως διὰ βελτιώσεις, τὰς ὁποίας ἐπέφερον τυχὸν ἐπὶ τῶν κτημάτων, ἢ δι' ἄλλον οἱονδήποτε λόγον.

Οἱ ἐν γνώσει ὅμως ἢ ἐξ ἀμελείας καταστρέψαντες τὸ κτῆμα, εἶναι ὑπεύθυνοι ν' ἀποζημιώσωσι τὸ δημόσιον.»

Ἀναγνωσθέντος ἔπειτα τοῦ 7 ἄρθρου, λαβών τις τὸν λόγον ἔλεξε τάδε·

Εἶναι ὄντως ἀξιέπαινος ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν οἰκονομικῶν, διότι ἐκ τῆς πείρας ὁδηγούμενος καὶ ἐξ ἐπιεικείας ἐπηρεαζόμενος, ἔφερεν εἰς τὴν ἐπιψήφισίν μας εὐεργετικὰς διατάξεις ὑπὲρ ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἠγόρασαν ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, δυνάμει τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου, καὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς πρὸς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις των.

Αἱ εὐεργετικαὶ αὗται διατάξεις ἀπορρέουν, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ, ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι οἱ ἀγοραὶ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐκπληρώσωσι τὰς ὑποχρεώσεις των, οὐχὶ ἕνεκα κακῆς προαιρέσεως, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ ὅτι εἰς ὑπερήκοους τιμὰς τὰ κτήματα ἠγόρασαν καὶ μεγάλα εἰς βελτίωσιν τῆς καταστάσεώς των κεφάλαια κατέβαλον.

Ἀλλ' ἂς μοὶ ἐπιτραπῇ ν' ἐπευθύνω πρὸς τὸν Κ. ὑπουργὸν τὴν παρατήρησιν, ὅτι δὲν ὑπάγονται πάντες οἱ ἀγοραστὰι εἰς τὴν τοιαύτην κατηγορίαν, καὶ ὅτι εὐάριθμοι ἴσως ὑπέπεσαν εἰς τὸ ἀτύχημα τοῦτο· ὅτι τοὐναντίον μάλιστα πολλοὶ διὰ τῆς προσ-

κτήσεως τῶν τοιούτων κτημάτων ἐπιδείκνυνται σήμερον κύριοι σημαντικῆς περιουσίας, καὶ καρποῦνται τὰς ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς ὠφελείας, μολονότι ἐκ κακῆς προαιρέσεως καὶ οὐχὶ ἐκ δικαιολογημένων αἰτιῶν δὲν ἐξεπλήρωσαν τὰς πρὸς τὸ δημόσιον ὑποχρεώσεις των.

Καὶ τοι τούτων οὕτως ἐχόντων, ἠσπάσθην τὴν γνώμην τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν περὶ τῆς πρὸς τοὺς τοιούτους ἀγοραστὰς χορηγήσεως εὐκολιῶν, διότι, προκειμένου νὰ ληφθῶσιν ἐπιεικῆ μέτρα, δίκαιον εἶναι νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὁ ἀσθενέστερος, καὶ τοιοῦτος ἐν τῇ παρούσῃ περιστάσει εἶναι ὁ ἐπὶ ὑπερόγκῳ τιμῇ ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα ἀγοράσας καὶ ν' ἀποτίσῃ τὸ πρὸς τὸ δημόσιον χρέος του μὴ δυνηθείς.

Τὸ δίκαιον ὅμως καὶ τὸ καλῶς ἐννοούμενον συμφέρον ἀπαιτεῖ νὰ μὴ ἐκτείνηται ἡ ἐπιείκεια πέραν τοῦ δέοντος, νὰ μὴ καταδεικνύῃ δηλ. ὅτι ὁ εὐπειθὴς εἰς τὰς διαταξεις τῶν νόμων τῆς πατρίδος του χάνει, ὁ δὲ πολιτευόμενος κατ' αὐτῶν, ὁ ὑποκλέπτων τὴν δημοσίαν περιουσίαν ὠφελεῖται.

Εἶναι, φρονῶ, κακὸν μέγιστον νὰ νομιμοποιῶμεν τὴν κατάχρησιν, εἶναι κακὸν ἀκαταλόγιστον νὰ νομοθετήσωμεν ὅτι ὁ καταπατήσας ἐθνικὸν κτῆμα, προσεκτήσατο διὰ τῆς παρανόμου πράξεώς του τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως ἐπ' αὐτῶν. Ἐκτὸς τούτου, τοιαύτη διάταξις εἶναι πικρὰ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχουν εἰς ἐπαρχίαν τινὰ καταπατημένα οὕτω τὰ πλεῖστα ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, καὶ ν' ἀποκλεισθῶσι τῆς προσκτήσεως τοιούτων κτημάτων οἱ σεβασθέντες τοὺς νόμους τῆς πατρίδος των καὶ τὴν δημοσίαν περιουσίαν.

Ἐὰν, ὡς εἶναι ἀναντίῤῥητον, ἐπιείκεια μᾶς ἐπιτάσῃ νὰ δωρήσωμεν πρὸς τοὺς μέχρι τοῦδε ἀγοραστὰς ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων μέρος τῆς ὀφειλῆς των, οὔτε ὀρθὸν οὔτε συμφέρον εἶναι νὰ ἰσχύσωμεν καὶ τὴν κατάχρησιν, παραδεχόμενοι νὰ λαμβάνωσιν οἱ τοιοῦτοι δικαιωματικῶς καὶ ἐπὶ μετρίᾳ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τιμῇ τὸ ἐκ τῆς καταπατήσεως πλεόνασμα, τὸ ὁποῖον εἶναι πολλάκις διπλάσιον ἢ καὶ τριπλάσιον τῆς ἀγορασθείσης περιοχῆς.

Ὀφείλομεν νὰ θέσωμεν τέλος πάντων φραγμὸν κατὰ τῆς καταχρήσεως, ὀφείλομεν νὰ καταστήσωμεν διὰ καταλλήλων μέτρων σεβαστὴν τὴν δημόσιαν καὶ δημοτικὴν περιουσίαν. Τοῦτο δὲ θέλομεν κατορθώσει, κατ' ἐμὲ ἂν ὁ καταπατῶν δημόσιον περιουσίαν ἢ δημοτικὴν, δὲν ὠφελῆται ἐκ τῆς παρανόμου ταύτης πράξεως τῶν ἐπερχομένων εὐεργετικῶν διατάξεων. Ἐὰν δὲ παραδεχθῶμεν τὴν ἐναντίαν ἀρχὴν, δὲν θέλει ἔχει ἡ κατά-

χρησις ὅρια καὶ θέλει λείψει καὶ τὸ ἐλάχιστον πρὸς τὴν δημόσιον περιουσίαν σέβας, διότι ἀφ' ἧς γίνῃ γνωστὴ ἡ περὶ τοῦ πλεονάσματος διάταξις τοῦ ἄρθρου 7, θέλουσι φροντίσει οἱ παρακείμενοι εἰς ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα νὰ καταπατήσωσιν ὁλοσχερῶς ταῦτα, ἐὰν τοῖς συμφέρῃ νὰ τ' ἀγοράσωσιν ἐπὶ τῇ τιμῇ, ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ ἠγόρασαν τὰ παρακείμενα. Ὅθεν ἀπὸ τὴν θέλησίν τινων μὴ σεβασθέντων καὶ σεβασθησομένων τὴν δημόσιον περιουσίαν θέλει ἐξαρτᾶσθαι νὰ προσκτήσωσι τὰ παρακείμενα ἐθνικὰ κτήματα διὰ παρανόμου πράξεως, χορηγοῦσης αὐτοῖς δικαίωμα προτιμήσεως. Εἰς ὑμᾶς δ' ἐναπόκειται νὰ σκεφθῆτε ἐὰν τοιαύτη διάταξις δὲν ἀντίκειται καὶ εἰς τὸ συμφέρον τῆς δημοσίας τάξεως καὶ εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἰσότητος· ἕκαστος δὲ γινώσκει ὅτι αἱ πολιτεῖαι βαίνουσι καλῶς, ὅταν ἐνισχύηται ὁ εὐπειθὴς πρὸς τοὺς νόμους τῆς πατρίδος του, καὶ αὐχὶ ὅταν ὑπωσδήποτε προστατεύηται ὁ καταχραστής. Ὅθεν τὸ συμφέρον τῆς κοινωνίας, τὸ συμφέρον τῆς πολιτείας ἀπαιτεῖ νὰ ὑπάρχῃ αὐστηρότης παραδειγματικὴ κατὰ τῶν σφετεριστῶν τῆς δημοσίου περιουσίας, καὶ αὐχὶ νὰ ἐπιβοακιμάζηται ἡ ἀξιόποινος διαγωγή των, ἐπιψηριζομένης ἀπολύτως τῆς περὶ τοῦ πλεονάσματος διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου.

Εἶναι ἀναντίρρητον, ὅτι αἱ τιμαὶ τῶν κτημάτων δὲν εἶναι στερεαί, ἀλλὰ σχετικαὶ πρὸς τὰς ἐποχὰς καὶ τὰς τοπικὰς περιστάσεις, καὶ ὅτι κτῆμα ἐκποιηθὲν ἄλλοτε ἐπί τινι τιμῇ, δύναται νὰ ἐκποιηθῇ σήμερον μὲν ἐπὶ ἀνωτέρᾳ, ἄλλοτε δὲ ἐπὶ κατωτέρᾳ. Τούτου φέρω παράδειγμα πρόχειρον καὶ γνωστὸν πρὸς πάντας, φέρω αὐτὰς τὰς Ἀθήνας· οἰκόπεδον π. χ. ἐν Ἀθήναις, ὅπερ ἄλλοτε ἐτιμᾶτο πρὸς εἴκοσι λεπτὰ τῶν πήχων, πωλεῖται σήμερον πρὸς δραχμὰς τρεῖς, πέντε καὶ δέκα. Ἴσως ἤθελε μὲ ἀντιτάξει τις, ὅτι αἱ Ἀθῆναι εἰσὶν ἐξαίρεσις διὰ τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν των. Ἀλλὰ προλαμβάνω ν' ἀπαντήσω, ὅτι, ἂν αἱ Ἀθῆναι παρουσιάζωσι τοσαύτην σημαντικὴν διαφορὰν τιμῆς, δὲν μένουσι κατὰ τοῦτο καὶ αἱ λοιπαὶ πόλεις καὶ περιφέρειαι τῶν δήμων ὑποβεέστεραι ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς καὶ τῶν τοπικῶν περιστάσεων· διότι καὶ εἰς αὐτὰς αὐξάνει ὁ πληθυσμὸς προϊόντος τοῦ χρόνου, καὶ εἰς αὐτὰς ἀναπτύσσονται αἱ ἀνάγκαι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ἐνῷ τὰ ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα ἠλαττώθησαν διὰ τῆς μέχρι τοῦδε ἐκποιήσεώς τινων ἐξ αὐτῶν καὶ τῆς καταπατήσεως ἑτέρων, ἡ δὲ ἐλάττωσις ἐπιπροσθέτει εἰς τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τῶν ἀδιαθέτων. Ἐὰν λοιπὸν τὸ ἐκ τῆς κατα-

πατήσεως πλεόνασμα παραχωρήσωμεν πρὸς τὸν ἀγοραστὴν παρακειμένου ἐθνικοῦ κτήματος ἐπὶ τῇ τιμῇ, ἐπὶ τῇ ὁποίᾳ ἠγόρασεν αὐτὸ εἰς ἐποχὴν πολὺ προγενεστέραν, θέλομεν ἀμείψει αὐτὸν διττῶς διὰ τὴν πρὸς τὸ δημόσιον κακὴν πίστιν του καὶ διὰ τὴν πρὸς τοὺς νόμους ἀσέβειάν του.

Πρῶτον μὲν θέλομεν χορηγήσει πρὸς αὐτὸν δικαίωμα προτιμήσεως, δεύτερον θέλομεν διευκολύνει αὐτὸν νὰ γενῇ κύριος τοῦ ἐκ καταπατήσεως πλεονάσματος ἐπὶ μετρίᾳ τιμῇ. Διότι ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης θέλουσιν ὠφεληθῇ μόνοι ἐκεῖνοι, οἵτινες, ἀγοράσαντες ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα ἐπὶ μετρίᾳ τιμῇ, θέλουσι κρατήσει τοῦτο· οἱ δὲ τυχὸν ἀγοράσαντες τοιαῦτα ἐπὶ ὑπερόγκῳ τιμῇ, θέλουσι παραιτηθῆ, ὠφελούμενοι τῆς εὐεργετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου.

Ἐκ τούτου δὲ προκύπτει ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ὑπὸ συζήτησιν νομοσχεδίου σκοποῦσι, κατὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, νὰ διευκολύνωσι τὴν θέσιν τῶν εἰς ὑπερόγκους τιμὰς ἀγορασάντων ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα, θέλουσιν ἀπομακρυνθῆ τοῦ κυρίου σκοποῦ των, καὶ θέλουσι τραπῆ πρὸς ὄφελος ἐκείνων, οἵτινες ἠγόρασαν ἐπὶ τιμῇ μετρίᾳ.

Τοιαύτη διάταξις ἐν ᾧ καὶ ἐπιζήμιος πρὸς τὸ δημόσιον συμφέρον εἶναι καὶ τὸν κύριον σκοπὸν ποσῶς δὲν ἐκπληροῖ, θέλει καταπικράνει βεβαίως καὶ ἐκείνους, οἵτινες σεβόμενοι τὴν δημόσιον περιουσίαν ὡς ἱεράν, δὲν ἐμιμήθησαν ἑτέρους, οἵτινες μικρὰν περιοχὴν παρὰ τοῦ δημοσίου ἀγοράσαντες, ἐτόλμησαν νὰ καταπατήσωσιν εἴτε ἓν μέρος εἴτε ὁλοσχερῶς παρακείμενον κτῆμα, ἔχον ἔκτασιν διπλασίαν, τριπλασίαν ἢ καὶ τετραπλασίαν ἐκείνης, ἡ ὁποία νομίμως περιῆλθεν εἰς τὴν κυριότητά των. Ἴσως ἤθελεν εἶπει τις, ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει προτιμότερον εἶναι νὰ παραχωρῆται τὸ πλεόνασμα διὰ τῆς ἐκτιμήσεως, ἀλλὰ τοῖς πᾶσιν εἶναι γνωστὸν ὁπόσον πλημμελὲς ἀποβαίνει τὸ σύστημα τοῦτο καὶ ὁπόσα μέσα καταχρήσεως κατὰ τοῦ δημοσίου παρέχει.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους φρονῶ ὅτι καὶ δίκαιον καὶ συμφέρον τῆς πολιτείας εἶναι νὰ ἐξωσθῶσιν ἐκ τοῦ πλεονάσματος ἐθνικὰ παρακείμενα κτήματα.

Ἐὰν δὲ τυχόν, ὡς ἐξήγαγον ἐκ τινος συνομιλίας, τὴν ὁποίαν ἔκαμα μετὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ 7 ἄρθρου δὲν ἦναι νὰ παραχωρηθῶσιν αἱ μεγάλαι καταπατηθεῖσαι ἐκτάσεις, ἀλλὰ τὸ τυχὸν μικρὸν πλεόνασμα καταπατηθὲν ὡς ἐκ τοῦ δυσδιακρίτου τῶν ὁρίων κτλ. νομίζω ὅτι πρέπει νὰ ὁρισθῇ τὸ οὕτω χορηγούμενον πλεόνασμα, καὶ, κατ' ἐμὲ,

καλὸν εἶναι νὰ προσδιορισθῇ εἰς 1/10 πρὸς τὸ ἀγορασθὲν κτῆμα.

Ἐπέφερεν ὁ εἰσηγητὴς, ὅτι κατὰ τὴν γενομένην ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου ἀνεφάνησαν καὶ αἱ παρατηρήσεις, ἃς ἐξέθηκεν ἀνωτέρω ὁ βουλευτὴς Μεσσηνίας, καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ὅτι οἱ ἐπεκτείναντες τυχὸν τὰ ὅρια τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἀγορασθέντος κτήματος δὲν εἶναι δίκαιον νὰ λάβωσι τὸ πλεόνασμα ἐπὶ τῇ αὐτῇ τιμῇ, ἐφ' ᾗ τοῖς παρεχωρήθη τὸ κτῆμα. Καίτοι δὲ ἐλθοῦσα περὶ τούτου εἰς λόγους μετὰ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργοῦ ἡ ἐπιτροπὴ, δὲν ἔφερε τροποποίησίν τινα εἰς τὸ ἄρθρον, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ πέρυσι διὰ τοῦ ἐπιψηφισθέντος περὶ προικτησιῶν νόμου ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν αὐτὴν διάταξιν, ἤτοι νὰ πληρώσωσι τὸ πλεόνασμα οἱ ἐκτείναντες τὴν προικοκτησίαν των ἐπὶ τῇ αὐτῇ τιμῇ τῆς παραχωρήσεως. Ἄλλως τε ἡ ἐπιτροπὴ παρετήρησεν, ὅτι ἐντὸς τοῦ ὑπὸ συζήτησιν ἄρθρου δὲν ὑπάρχει ἐπιεικής τις ὑπὲρ τῶν καθυστερούντων διάταξις, διότι ὅλα σχεδὸν τὰ ἐθνικὰ φθαρτὰ κτήματα ἐπωλήθησαν εἰς ὑπερόγκους τιμὰς, ὥστε ἂν οἱ καθυστεροῦντες πληρώσωσι τὸ πλεόνασμα ἐπὶ τῇ αὐτῇ τιμῇ τῆς ἀρχικῆς ἀγορᾶς, δὲν ζημιοῦται παντάπασι τὸ δημόσιον, καθ' ὅσον, τὸ ἐπαναλέγει, τὰ κτήματα ταῦτα ἐπωλήθησαν εἰς μεγάλας τιμὰς, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ὁ προκείμενος νόμος ἔρχεται νὰ θέσῃ ἐπιεικεῖς τινας ὑπὲρ τῶν ἀγοραστῶν διατάξεις. Ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος ἐκτεθεῖσαν γνώμην τοῦ νὰ παραχωρηθῇ εἰς τοὺς ἀγοραστὰς μέρος τοῦ πλεονάσματος μόνον, ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβε καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ἐθεώρησεν ὅτι τοῦτο θέλει φέρει πολλὰς περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δυσκολίας, ἀφ' οὗ μάλιστα τὰ προπτιθέντα τεμάχια δὲν εἶναι μεγάλα. Ἀλλ' ἐὰν ὁ ὑπουργὸς νομίζῃ ὅτι δὲν θέλουσιν εἶσθαι μεγάλαι αἱ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν δυσχέρειαι, συμφωνεῖ καὶ αὐτὸς νὰ περιορισθῇ τὸ πλεόνασμα εἰς τὸ 1/3.

Παρατηρήσαντος δὲ τοῦ πρὸ αὐτοῦ, ὅτι πολλοὶ ἀγορασταὶ λαβόντες ὀλίγα στρέμματα μόνον, κατεπάτησαν γαίας ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρας ἐκτάσεως· λαβὼν τὸν λόγον ἐξέθηκεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὸ ζήτημα τοῦτο ἔλαβεν ἡ ἐπιτροπὴ ὑπὸ σπουδαίαν τῷ ὄντι ἔποψιν, ἀλλὰ, διὰ νὰ λυθῇ προσηκόντως, ἀπῃτοῦντο πληροφορίαι, αἵτινες δὲν ὑπῆρχον, διὰ νὰ ἔλθωμεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα. Συνηγόρησαν δὲ ὑπὲρ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου καὶ αἱ προστεθεῖσαι ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Καλαβρύτων σκέψεις, πρὸς δὲ καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι, ἂν εἰς τὰ πωληθέντα κτήματα ἦναι προστεθειμένα ἓν ἢ δύω στρέμματα καθ' ὑπέρβασιν, τὸ δημόσιον δὲν θέλει γνωρίζει πῶς νὰ διαθέσῃ τὰ τεμάχια ταῦτα.

Ἀλλ' ἐὰν, ὡς ἐρρέθη, ἔλαβε χώραν μεγάλη ὑπερπήδησις γαιῶν, δὲν δυσκολεύεται νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀνάκλησίν των, καθ' ὅσον ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ καὶ τὸ ὑπουργεῖον εἶχε τὴν ἰδέαν νὰ ἀφαιρέσῃ τὸ πλεόνασμα οὐχὶ δι' ἰδίαν τοῦ δημοσίου ὠφέλειαν, ἀλλ' ἵνα μεθέξωσι καὶ ἄλλοι τῆς ὠφελείας τοιούτων γαιῶν.

Παρετήρησεν ἄλλος, ὅτι, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου, τὸ πλεόνασμα τῶν γαιῶν ὁρίζεται διὰ τῆς γινομένης ἐπ' αὐτῶν καταμετρήσεως, ἀλλ' ἐὰν οἱ κάτοχοι φέρωσιν ἀντιρρήσεις, τὸ ὁποῖον πέποιθεν ὅτι θέλει γίνει πολλάκις, δὲν πρέπει νὰ παραπεμφθῇ ἡ διαφορὰ εἰς τὰ δικαστήρια; Διὰ νὰ μὴ ἀποφασίσωμεν λοιπὸν ἐκ μονομερείας, φρονεῖ ὅτι ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ κατόχου, πρέπει νὰ ἀποραίνηται ἡ δικαιοσύνη, καὶ τοῦτο εἶναι καλὸν νὰ προστεθῇ ἐν τῷ ἄρθρῳ.

Ἀπαντήσαντος δ' ἄλλου, ὅτι, ἂν ὁ ἀγοραστὴς νομίζῃ ὅτι ἠδικήθη διὰ τῆς καταμετρήσεως, ἐννοεῖται οἴκοθεν ὅτι ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ προσφύγῃ εἰς τὰ δικαστήρια· ἐπαναρχόμενος εἰς τὸ κύριον ζήτημα ἐπέφερεν ἄλλος, ὅτι, καθ' ἃ γνωρίζει ἐκ τῆς ἰδίας του ἐπαρχίας, πάντες οἱ ἀγοράσαντες ἐθνικὰ κτήματα, ἠγόρασαν αὐτὰ εἰς τιμὰς ὑπερόγκους, ὥστε δὲν ζημιοῦται τὸ δημόσιον ἂν πληρωθῇ διὰ τὸ πλεόνασμα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς αὐτῆς τιμῆς. Ἀλλ' ἵνα συμβιβασθῇ καὶ ἡ ἀντίθετος γνώμη, παραδέχεται νὰ μείνῃ εἰς τοὺς ἀγοραστὰς τὸ 1/4 τοῦ πλεονάσματος, τὸ ὁποῖον ἀντὶ ζημίας θέλει φέρει ὠφέλειαν εἰς τὸ δημόσιον.

Ἀντεῖπεν ἄλλος, ὅτι ἡ ὑπερπήδησις τῶν γαιῶν ἐγένετο οὐχὶ βεβαίως διότι τὸ κτῆμα ἠγοράσθη εἰς τιμὴν κατωτέραν τῆς ἀξίας αὐτοῦ, ἀλλ' ἐκ πνεύματος ὠφελείας, ἤτοι διὰ νὰ προσλάβωσιν οἱ ἀγορασταὶ τὸ πλεόνασμα ἄνευ πληρωμῆς τινος. Ἀφ' οὗ ἄρα ὑποβληθῶσιν εἰς τὴν αὐτὴν τοῦ ἀγορασθέντος κτήματος πληρωμὴν, τὸ πλεόνασμα πωλεῖται καταλλήλως καὶ τὸ δημόσιον δὲν θέλει διόλου ζημιωθῇ. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἐπειδὴ οὔτε ἐκτάσεως μεγάλης εἰσὶν αἱ καταπατηθεῖσαι γαῖαι, ὥστε νὰ ἀφαιρέσωμεν αὐτὰς ἀπὸ τῶν κατόχων, νομίζει ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται οὐδεμία ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τροπολογία, καὶ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν ὡς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ἔχει.

Ἐπὶ τούτοις ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἂν παραδέχηται νὰ προσδιορισθῇ τὸ παραχωρητέον ποσὸν ἐκ τῆς ὑπερπηδήσεως τῶν ὁρίων, δὲν παρεδέχθη τὴν πρότασιν μὴ ἀναστάσα. Κρωτηθεῖσα δ' ἀκολούθως, παρεδέχθη τὸ ἄρθρον 7 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 8, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρον 7. Ἐὰν, γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως κτήματός τινος ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ 5 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, προκύψῃ πλεόνασμα, προελθὸν ἐκ καταπατήσεως παρακειμένου ἐθνικοῦ κτήματος, λαβούσης χώραν δι' ὑπερπηδήσεως τῶν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἢ τὸ παραχωρητήριον σημειουμένων ὁρίων, τὸ ἀντίτιμον τοῦ πλεονάσματος τούτου πληρόνεται εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτῆμα, ἄλλως, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος ἄνευ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ὁποιονδήποτε λόγον.

Ἄρθρον. 8. Οἱ λόγῳ δωρεᾶς, ἀνταλλαγῆς καὶ οἱ δι' ἀγοραπωλησίας κάτοχοι πιστωτικῶν γραμματίων δύνανται νὰ πληρώσωσι δι' αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ πεμπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ τῶν ἐκποιηθέντων ἤδη τοιούτων κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου.

Οἱ πρωτότυποι κύριοι πιστωτικῶν γραμματίων ἢ οἱ νόμιμοι κληρονόμοι αὐτῶν, ἀγοράσται ὄντες ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκποιουμένων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἢ ἐκποιηθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, δύνανται νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν χορηγηθέντων ἢ χορηγηθησομένων εἰς τοὺς πρώτους πιστωτικῶν γραμματίων τὸ ὅλον τίμημα τῶν κτημάτων τούτων. Δὲν δύανται δὲ οὗτοι καὶ ὡς ἐνδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων τρίτων ἀγοραστῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαληφθέντων νόμων, νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν εἰρημένων γραμματίων ποσότητα ἀνωτέραν τοῦ ἡμίσεως τοῦ πεμπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 9 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι χθὲς ἀγορεύων ὁ Κ. ὑπουργὸς, μετὰ πολλῆς σαφηνείας ἐξήγησεν ὅτι τὰ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν προκειμένων κτημάτων κεφάλαια θέλουσι τηρηθῆ ἐν εἴδει παρακαταθήκης, ἵνα χρησιμεύσωσιν εἰς ἄλλην ἀνάγκην. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ λέξεις «θέλουσιν εἰσάγεσθαι εἰς τὸ ταμεῖον» δὲν ἐμφαίνουσι καθαρῶς τὴν ἰδέαν τῆς διατηρήσεως τῶν χρημάτων, προτείνει νὰ ἀντικατασταθῶσι διὰ τῶν λέξεων «θέλουν παρακατατίθεσθαι.»

Ἐπιβεβαιώσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι σκοπὸς τῆς Κυβερνήσεως εἶναι νὰ μὴ χρησιμεύσωσι τὰ κεφάλαια ταῦτα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἀλλὰ νὰ μένωσιν ὡς παρακαταθήκη, καὶ ἀποδεξαμένου τὴν ἀνωτέρω προταθεῖσαν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Παρνασίδος ἀντικατάστασιν· ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ ἄρθρον δι' ἀναστάσεως κατὰ τὴν προπολογίαν ταύτην, ἔχον ὡς ἑρεξῆς·

«Ἄρθρον 9. Εἰδικὸς νόμος θέλει προσδιορίσει τὴν χρῆσιν τοῦ τιμήματος τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων κτημάτων, μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα θέλουν παρακατατίθεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ καὶ τοῦ 10 ἄρθρου, ἐξέθηκέ τις, ὅτι ἡ ὑπαγορεύσασα τὴν ἐκποίησιν τῶν φθαρτῶν κτημάτων αἰτία δὲν εἶναι μόνον τὸ δυσχερὲς τῆς διαθέσεως αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ἡ πρόθεσις τοῦ νὰ δοθῇ μέσον ἀποκαταστάσεως εἰς τοὺς πολίτας· διὰ τοῦτο παραλείπων τὰ καθ' ἕκαστα τῶν δημοπρασιῶν ὡς ἀφορῶντα ἁπλῶς τὴν ἐκτέλεσιν, παρατηρεῖ μόνον ὅτι πρέπει νὰ ἦναι νομοθετημένον τὸ ἀποτέλεσμα πάσης δημοπρασίας, ἐπειδὴ, ὅταν ἡ δημοπρασία δὲν παρέχῃ κάνέν εἰς τὸν πλειοδότην δικαίωμα, ἡ θέσις αὐτοῦ μένει ἀβέβαιος καὶ παθητική. Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἐπεκράτησε νὰ γίνωνται δέκα δημοπρασίαι εἰς πᾶσαν ἐκποίησιν, ἐκ τούτου δὲ μόνοι οἱ ἀγοράζοντες εἰς τιμὰς ὑπεράγκους εἰσὶ βέβαιοι διὰ τὴν κατακύρωσιν τῆς δημοπρασίας, ἐὰν δὲ τυχὸν κατορθώσωσι καὶ ἀγοράν τινα εἰς τιμὴν μετρίαν, δι' ἧς θέλουσι συγκεράσει τὴν ἐκ τῆς ἑτέρας προσφορᾶς ζημίαν των, ἡ ἀκύρωσις εἶναι βεβαία. Τὸ ἀποτέλεσμα λοιπὸν τῆς δημοπρασίας πρέπει νὰ ἦναι ὑποχρεωτικὸν καὶ διὰ τὸν ἰδιώτην ὡς εἶναι καὶ διὰ τὸ δημόσιον, διότι ἄλλως δεσμεύεται ὁ πολίτης εἰς τὰς ἐνεργείας του, καὶ ἐν ὅσῳ δὲν ἴδῃ ὅτι τὸ ὑπουργεῖον ἐνέκρινε τὴν πρώτην δημοπρασίαν, δὲν δύναται, ὅσην καὶ ἂν ἔχῃ ἀνάγκην, νὰ προσφέρῃ τιμὴν εἰς ἄλλο κτῆμα. Ἐπειδὴ λοιπὸν δὲν εἶναι δίκαιον ταῦτο, νὰ ὁρισθῇ ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα θέλει εἶσθαι ὑποχρεωτικὸν καὶ διὰ τὸν ἰδιώτην, ἐκτὸς ἂν λάβῃ χώραν παρατυπία τις, ὅτε μόνον δύναται νὰ ἀκυρωθῇ ἡ δημοπρασία, ἀλλὰ καὶ τότε ἐντὸς 15 ἡμερῶν τὸ πολύ.

Ἀπήντησεν ὁ ὑπουργὸς, ὅτι τὰ ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος ἐκτεθέντα εἰσὶ καὶ ἀδύνατα καὶ οὐχὶ καθ' ὁλοκληρίαν ὀρθὰ, διότι, ἐνῷ θέλει νὰ ἦναι ὁ ἀγοραστὴς βέβαιος διὰ τὸ ὑποχρεωτικὸν ἀποτέλεσμα τῆς δημοπρασίας, τὸ σύστημα τῶν τύπων, τὸ ὁποῖον προτείνει, εἶναι ἡ σφαλερὰ θύρα, ἥτις τὸν

φέρει μακρὰν τοῦ σκοποῦ, καθ' ὅσον τότε καὶ ἡ ἐλαχίστη τῶν τύπων παραλλαγὴ ἤρκει ν' ἀνατρέψῃ τὴν δημοπρασίαν. Ἄλλως τε, καὶ ἂν θέλῃ, δὲν δύναται τὸ δημόσιον νὰ παραδεχθῇ τὸ ὑποχρεωτικὸν τῆς δημοπρασίας, ἐπειδὴ ὁ μὲν ἰδιώτης εἶναι ἐλεύθερος εἰς τὰς πράξεις αὐτοῦ, τὸ δὲ δημόσιον, δοῦλον τῶν τύπων καὶ τῶν κανονισμῶν. Κατὰ δὲ τὴν ἰδέαν τοῦ προαγορεύσαντος, ἐκλείπει τότε τὸ Ἐλεγκτικὸν Συνέδριον, ἐκλείπει πᾶσα ἐπιτήρησις ἄλλη, ὁ δὲ οἰκονομικὸς ἔφορος θέλει εἶσθαι ὁ ἀπόλυτος διαιτητὴς τῆς δημοπρασίας καὶ θέλει διαθέτει ἀνεξελέγκτως τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν καὶ τοῦ δημοσίου. Τοιαύτας ἰδέας δὲν θέλει ἀποδεχθῇ καὶ ἐπὶ τῇ ἀνάγκῃ τρὶ ν' ἀποσύρῃ τὸ νομοσχέδιον. Ἀλλ' ὁ προαγορεύσας εἶπεν, ὅτι δυνάμεθα νὰ ἐξεταζωμεν τοὺς τύπους μόνον. δὲν ἐνόησεν ὅτι ἀναίγει τοῦτο ὁδὸν εὐρείαν εἰς τὴν διαφθοράν, διότι κατὰ δυστυχίαν τηροῦνται πολλάκις καὶ οἱ ἐλάχιστοι τύποι. καὶ ἐν μέσῳ τῆς ἀκριβείας ταύτης καταστρέφονται μεγάλα τοῦ δημοσίου συμφέροντα. Τοιαῦτα παραδείγματα λυπηρὰ δὲν διέφυγον μέχρι τοῦδε τὴν προσοχὴν τοῦ ὑπουργείου. Ἀλλως ὅμως εἶναι καὶ αὐτὸς πολέμιος τῶν ἀλλεπαλλήλων δημοπρασιῶν, καὶ λέγει μάλιστα, ὅτι κατέστη πικρὰ τις εἰρωνεία τὸ εἶδος τοῦτο τῶν δοκιμασιῶν καὶ ἀρνήσεων. Ἀλλ' ἡ θεραπεία ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῶν διευθυνόντων τὰ οἰκονομικά. Ἐὰν ἔχητε ἄνδρας εἰλικρινεῖς καὶ τιμίους — καὶ θέλετε ἔχει πάντοτε — αἱ δυσκολίαι αὐταὶ ἐκλείπουσιν ὅλαι. Διὰ τοῦτο φρονεῖ ὅτι καλὸν εἶναι νὰ ἐνεργῶνται συνήθως δύω δημοπρασίαι, ὥστε, ἐὰν συμβῇ τι ἄτοπον εἰς τὴν πρώτην, νὰ ἐπανορθοῦται εἰς τὴν δευτέραν. Ἀλλ' ὁσάκις ἡ πρώτη δημοπρασία ἔχει καλῶς, ἡ ἐπικύρωσις θέλει εἶσθαι βεβαία, καὶ ὡς ἄξίωμα θέτει μάλιστα ὅτι ἐν περιπτώσει τοιαύτῃ ὁ ὑπουργὸς πρέπει νὰ περιορίζηται εἰς τὴν πρώτην δημοπρασίαν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ὑπὸ τοῦ προαγορεύσαντος τεθεῖσαν προθεσμίαν, παρατηρεῖ, ὅτι ἐντὸς 15 ἡμερῶν εἶναι ἀδύνατον νὰ ὁρισθῇ τὸ ἔγκυρον ἢ μὴ τῆ δημοπρασίας, διότι τὰ πρακτικὰ θέλουσι μείνει ἐπ' ὀλίγον παρὰ τῷ οἰκονομικῷ ἐφόρῳ, θέλουσιν ἀποσταλῆ εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ θέλουσιν ἐπὶ τέλους ἐξετασθῇ παρὰ τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, μεχρινοῦ δὲ διέλθωσι τὸν ἀπαραίτητον τοῦτον κύκλον, ἀπαιτοῦνται τρεῖς ἴσως μῆνες. Ἀπὸ τοῦδε ὅμως διαβεβαιοῖ ὅτι δὲν θέλει ἀναβάλει *οὔτε μίαν ἡμέραν* ἀπὸ ὅ,τι ὑλικῶς εἶναι ἀναγκαῖον διὰ νὰ ἐκφρασθῇ τὸ ὑπουργεῖον περὶ τοῦ ἐγκύρου ἢ ἀκύρου τῆς δημοπρασίας. Ἐπίσης δὲν θέλει διατάσσει δευτέραν δημοπρασίαν ἢ μέχρι προσφορᾶς καταλλήλου,

ἐὰν ἡ πρώτη ἀπέτυχεν, ἢ λόγῳ παρατυπίας προσβαλλούσης τὰ συμφέροντα τοῦ δημοσίου ἢ τῶν ἰδιωτῶν.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι, ἂν τὸ δημόσιον δὲν ἔχῃ πίστιν εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτοῦ, ὡς ὁ ὑπουργὸς ὑπέδειξε. δὲν εἶναι διὰ τοῦτο δίκαιος ὁ διϊσχυρισμὸς τοῦ νὰ μένωσιν οἱ ἰδιῶται εἰς τὸ ἀβέβαιον. Ἐὰν δὲ τὸ δημόσιον θέλῃ νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπέναντι τῶν ἰδίων του ὑπαλλήλων, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα καὶ ὁ ἰδιώτης νὰ θέλῃ τὰ ἐχέγγυα τῶν ὑποχρεώσεων, εἰς ἃς ὑποβάλλεται; Τὸ δὲ νὰ ἀπαιτῶνται τρεῖς μῆνες διὰ τὴν ἔκφρασιν τοῦ ὑπουργείου, τοῦτο οὐ μόνον δεσμεύει τὸν ἀγοραστὴν πάσης ἐν τῷ μεταξὺ ἄλλης προσφορᾶς, ἀλλὰ στερεῖ καὶ τὸ δημόσιον ἑνὸς ἐν ταῖς δημοπρασίαις πλειοδότου. Τέλος, ἐὰν ὁ ὑπουργὸς ἔχῃ ἰδέαν τινὰ ἄλλην συμβιβάζουσαν τὸ συμφέρον τοῦ δημοσίου καὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἃς θέσῃ αὐτὴν νομοθετημένην, διότι τὰ τοιαῦτα δὲν κανονίζονται διὰ Β. διαταγμάτων.

Ἐπὶ τούτοις, ἐρωτηθεῖσα πρῶτον ἡ Βουλὴ ἐπὶ τῆς ἀναπτυχθείσης προτάσεως τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος, δὲν παρεδέχθη ταύτην μὴ ἀναστᾶσα. Ἀκολούθως δὲ παρεδέχθη ὡς ἔχει τὸ **10** ἄρθρον, ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ **11**, δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρον **10**. Αἱ διατυπώσεις τῆς δημοπρασίας περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἡ κατὰ μερίδας διαίρεσις αὐτῶν καὶ ἡ προθεσμία πρὸς ἔκδοσιν τῶν παραχωρητηρίων κανονισθήσονται διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθησομένου Β. διατάγματος, ὡς καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ποινῶν κατὰ τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἤθελον παραβῆ τὰς τοῦ διατάγματος τούτου διατάξεις.

Αἱ ποιναὶ αὗται προσδιορίζονται·

α') Εἰς πρόστιμον ἀπὸ **15** μέχρι **500** δραχμῶν.

β') Εἰς παῦσιν προσωρινὴν μέχρις ἑνὸς μηνός.

γ') Εἰς ἀποπομπὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον **11**. Ὁ ἀπὸ **13** (**25**) Νοεμβρίου **1836** νόμος περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων καταργεῖται.»

Ἐγκριθέντος δὲ καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐκτελέσεως, ἐγένετο ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Δ. Σταῖκον καὶ Ν. Ματθαῖον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὸ διὰ ψήφων **70** κατὰ μιᾶς, ἔχον ὡς ἑπεται·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμορρώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Ἐπιτρέπεται ἡ διὰ δημοπρασίας ἐκποίησις·

α΄) Τῶν ἐθνικῶν ῥαθρτῶν κτημάτων·

β΄) Τῶν πρὸς ἀνέγερσιν παντὸς εἴδους οἰκοδομῆς χρησίμων γηπέδων. Ὅσα ἐκ τῶν κτημάτων τούτων διατελοῦσιν ὑπὸ παλαιτὴ μισθώσιν, ταῦτα ἐκποιοῦνται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς προθεσμίας τῆς μισθώσεως.

Ἐξαιροῦνται τῆς ἐκποιήσεως·

α΄) Οἱ ὑδρόμυλοι καὶ αἱ ὑδροτριβαί.

β΄) Τὰ εἰς χρῆσιν τῆς Κυβερνήσεως ἀναγκαῖα κτήματα.

Ἄρθρ. 2. Τὸ παμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος πληρόνεται μετὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ παραχωρητηρίου καὶ πρὸ τῆς παραδόσεως τούτου εἰς τὸν ἀγοραστήν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον πληρόνεται ἀτόκως εἰς δέκα ἐτησίας ἢ ὀχεῖς ἴσας δόσεις κατὰ πᾶσαν πρώτην Ὀκτωβρίου.

Ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἐνεργεῖται κατασχέσις πρὸς εἴσπραξιν τῆς δόσεως ταύτης μετὰ τοῦ τόκου τῆς ὑπερημερίας· ἐὰν, δὲ διακοσθῆ τῆς καθυστερήσεως ταύτης, ἐπέλθῃ ἡ πτῶσις νέας δόσεως, τὸ κτῆμα κατάσχεται διοικητικῶς καὶ ἐκποιεῖται πρὸς εἴσπραξιν τῆς τε λῆξασης καὶ τῶν μήπω λῆξασῶν δόσεων μετὰ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας.

Ἐὰν τὸ ἐκπλειστηρίασμα δὲν ἐπαρκέσῃ πρὸς ἐξόφλησιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου, ὁ ἀγοραστὴς καταδιώκεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἐλλείμματος, ἐὰν δὲ ὑπάρξῃ πλεόνασμα, ἀποδίδεται τοῦτο εἰς τὸν ἴδιον.

Ἄρθρ. 3. Τὰ ἐκποιούμενα κτήματα μεταβαίνουν εἰς τὸν ἀγοραστὴν ἐλεύθερα πάσης οἱασδήποτε ὑποθήκης· ἐπιφυλάττεται δὲ εἰς τὸ δημόσιον, μέχρι τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος καὶ τῶν τόκων τῆς ὑπερημερίας, τὸ δικαίωμα πρώτης ὑποθήκης ἐπὶ τοῦ κτήματος, καὶ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς ἐγκύρου τοιαύτης, τὸ παραχωρητήριον δὲν ἔχει ἰσχύν.

Ἄρθρ. 4. Ἐὰν ὁ τελευταῖος πλειοδότης ἀρνηθῇ νὰ ὑπογράψῃ τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας εὐθὺς μετὰ τὴν κατακύρωσιν, νὰ πληρώσῃ τὸ παμπτημόριον τοῦ ὅλου τιμήματος ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν, ἀφοῦ γνωστοποιηθῇ εἰς αὐτὸν ἐπὶ ἀποδείξει ἡ ἔκδοσις τοῦ παραχωρητηρίου, καὶ νὰ ὑπογράψῃ τὰς ὁμολογίας

διὰ τὸ ὑπόλοιπον, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπότισιν χρηματικοῦ ποσοῦ ἴσου μὲ 5 0/0 ἐπὶ τοῦ ὅλου τιμήματος τοῦ κτήματος, ἡ δὲ δημοπρασία καὶ τὸ ἐκδοθὲν παραχωρητήριον θεωροῦνται ἄκυρα.

Τὸ ποσὸν τοῦτο εἰσπράττεται διοικητικῶς ἐπὶ τῇ βάσει ἐκθέσεως τῶν διενεργουσῶν τὴν δημοπρασίαν ἀρχῶν.

Ἄρθρ. 5. Οἱ μέχρι τοῦδε ἀγοράσαντες διὰ δημοπρασίας ἐθνικὰ ῥαθρτὰ κτήματα ὑπὸ τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν ῥαθρτῶν κτημάτων, λαβόντες δὲ τακτικὰ παραχωρητήρια καὶ κατέχοντες τὰ κτήματα ταῦτα, ἀπαλλάττονται τῶν ὀφειλομένων τόκων τῆς ὑπερημερίας καὶ πληρόνουσι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ παρόντος νόμου, τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀρχικοῦ τιμήματος μετὰ τῶν συμπεφωνημένων τόκων, περιοριζομένων εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 0/0·

Πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ δημοσίου ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω κτημάτων ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § β΄. καὶ γ΄. τοῦ παρόντος νόμου.

Ἄρθρ. 6. Οἱ ἀγοράσαι, περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον 5 διαλαμβάνει, δύνανται νὰ παραιτήσωσι τὰ ἀγορασθέντα κτήματα, ἐὰν ἐντὸς 6 μηνῶν, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, δηλώσωσι τὴν ἀπόφασίν των διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρὸς τὸν οἰκονομικὸν ἔφορον τῆς ἐπαρχίας, ἔνθα κεῖνται τὰ ἐκποιηθέντα ταῦτα κτήματα.

Ἐκ τῶν παραιτουμένων, οἱ μὴ λαβόντες οὐδόλως κατοχὴν τῶν κτημάτων, ἀπαλλάττονται πάσης ὑποχρεώσεως πρὸς τὸ δημόσιον, οἱ δὲ λαβόντες τοιαύτην ὀφείλουσι νὰ πληρώσωσι μόνον τὰς καθυστερουμένας δόσεις τῶν συμπεφωνημένων τόκων, περιοριζομένων, ὡς εἴρηται, εἰς 4 μόνον ἀντὶ 8 τοῖς 0/0, ἔτι δὲ καὶ τὸν ἔγγειον φόρον 3 0/0 ἐπὶ τοῦ ῥηθέντος κτήματος, ἐὰν ἐσυμφωνήθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ εἰς χρήματα.

Οἱ παραιτούμενοι δὲν δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀπαίτησιν περὶ ἀποζημιώσεως διὰ βελτιώσεις, τὰς ὁποίας ἐπέφερον τυχὸν ἐπὶ τῶν κτημάτων, ἢ δι' ἄλλον οἱονδήποτε λόγον· οἱ ἐν γνώσει ὅμως ἢ ἐξ ἀμελείας καταστρέψαντες τὸ κτῆμα εἶναι ὑπεύθυνοι ν ἀποζημιώσωσι τὸ δημόσιον.

Ἄρθρ. 7. Ἐὰν, γενομένης ἀναθεωρήσεως τῆς καταμετρήσεως κτήματός τινος ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὸ 5 ἄρθρον τοῦ παρόντος νόμου, προκύψῃ πλεόνασμα, προελθὸν ἐκ καταπατήσεως παρακειμένου ἐθνικοῦ κτήματος, λαβούσης χώραν δι' ὑπερπη-

δήσεως τῶν εἰς τὰ πρακτικὰ τῆς δημοπρασίας ἢ τὸ παραχωρητήριον σημειουμένων ὁρίων, τὸ ἀντίτιμον τοῦ πλεονάσματος τούτου πληρόνεται εἰς τὸ δημόσιον παρὰ τοῦ ἀγοραστοῦ, κατὰ τὰς διαταξεις τοῦ παρόντος νόμου, καὶ κατ' ἀναλογίαν τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ παρεχωρήθη τὸ κτῆμα· ἄλλως, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως, τὸ δημόσιον ἀναλαμβάνει αὐτοδικαίως τὴν κατοχὴν καὶ τὴν κυριότητα τοῦ πλεονάσματος ἄνευ τινὸς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ὁποιονδήποτε λόγον.

Ἄρθρ. 8. Οἱ λόγῳ δωρεᾶς, ἀνταλλαγῆς καὶ οἱ δι' ἀγοραπωλησίας κάτοχοι πιστωτικῶν γραμματίων δύνανται νὰ πληρώσωσι δι' αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ περιπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων ἐθνικῶν κτημάτων, καὶ τῶν ἐκποιηθέντων ἤδη τοιούτων κατὰ συνέπειαν τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου.

Οἱ πρωτότυποι κύριοι πιστωτικῶν γραμματίων ἢ οἱ νόμιμοι κληρονόμοι αὐτῶν, ἀγοράσαι ὄντες ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ δημόσιον ἐθνικῶν κτημάτων, ἐκποιουμένων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἢ ἐκποιηθέντων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμου περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, δύνανται νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν χορηγηθέντων ἢ χορηγηθησομένων εἰς τοὺς πρώτους πιστωτικῶν γραμματίων τὸ ὅλον τίμημα τῶν κτημάτων τούτων. Δὲν δύνανται δὲ οὗτοι καὶ ὡς ἐδοχεῖς τῶν δικαιωμάτων τρίτων ἀγοραστῶν ἐθνικῶν κτημάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διαληφθέντων νόμων, νὰ συμψηφίσωσι διὰ τῶν εἰρημένων γραμματίων ποσότητα ἀνωτέραν τοῦ ἡμίσεως τοῦ περιπτημορίου καὶ ἑκάστης τῶν ἐτησίων δόσεων τοῦ τιμήματος τοῦ κτήματος.

Ἄρθρ. 9. Εἰδικὸς νόμος θέλει προσδιορίσει τὴν χρῆσιν τοῦ τιμήματος τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος νόμου ἐκποιουμένων κτημάτων, μέχρι δὲ τῆς ἐκδόσεως τούτου τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα θέλουν παρακατατίθεσθαι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον.

Ἄρθρ. 10. Αἱ διατυπώσεις τῆς δημοπρασίας περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν κτημάτων δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου, ἢ κατὰ μερίδας διαίρεσις αὐτῶν καὶ ἡ προθεσμία πρὸς ἔκδοσιν τῶν παραχωρητηρίων κανονισθήσονται διὰ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθησομένου Β. διατάγματος, ὡς καὶ αἱ περιπτώσεις, καθ' ἃς δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ποινῶν κατὰ τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες ἤθελον παραβῆ τὰς τοῦ διατάγματος τούτου διατάξεις.

Αἱ ποιναὶ αὗται προσδιορίζονται·

α') Εἰς πρόστιμον ἀπὸ 15 μέχρι 500 δραχμῶν.

β') Εἰς παῦσιν προσωρινὴν μέχρις ἑνὸς μηνός.

γ') Εἰς ἀποπομπὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρ. 11. Ὁ ἀπὸ 13 (25) Νοεμβρίου 1836 νόμος περὶ ἐκποιήσεως ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων καταργεῖται.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς παρὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἓξ ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου, περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	. . . .	Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . N
Λουκᾶς Λόντος	. . . . N	Βασίλειος Νώνης	. . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . . .	Σταμάτιος Μήτσας	. . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Δημήτριος Ζῶτος	. . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Γ. Ι. Γιολδάσης	. . . . N
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	. .	Ν. Α. Γρανίτσας	. . . . N
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . . N	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	. . .
Νικόλαος Ἰατρός	. . . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . .	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . .	Γεώργιος Διαμάντης	. . . .
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Ν. Δελένδας	. . . . .
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Δ. Γαδρᾶς	. . . . . N
Σωτήριος Στράτος	. . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . . N
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης	. . N
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς	. . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Χαρ. Θεοχαρόπουλος	. . .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Ἠλίας Παπαδαῖος	. . . . N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	. . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . . N	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	. . N
Γεώργ. Δ. Τσιγκουράκος	. .	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	N	Α. Κοντόσταυλος	. . . . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . .	Βελισ. Νικολαΐδης	. . . . N
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . N	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N

Πέτρος Δελιγιάννης	Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .
Γ. Α. Άντωνόπουλος . . .	Γεώργιος Μπάνης . . . . Ν
Κωνστ. Λαμπρινόπουλος . .	Νικόλαος Πιεράκος . . . Ν
Νικόλαος Μπούκουρας . . Ν	Γερμανός Μαυρομιχάλης . .
Π. Κολποδίνος	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Ἐμ. Άντίπας	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . Ν
Γ. Πανοπριφτόπουλος . . .	Π. Χριστόπουλος . . . Ν
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . Ν	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Σπ. Πήλληκας . . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . Ν	Ν. Παναυργιᾶς . . . . . Ν
Νικόλαος Ματθαίου . . . Ν	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . Ν
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Σ. Κοπανίτσας . . . . Ν	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . Ν	Π. Πατρινὸς . . . . .
Α. Κορριωτάκης	Χρ. Τσαλαμιδᾶς . . . . Ν
Γ. Γιατράκος . . . . . Ν	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . Ν
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . Ν	Νικόλαος Α. Χ. Αναργύρου. .
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Ν. Α. Μπότασης . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Γ. Νικολάου . . . . . Ν
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . Ν	Γεώργ. Ναύτης . . . . . Ν
Α. Μαυροειδὴς . . . . . Ν	Μιχαὴλ Σολωμός . . . . . Ν
Γ. Κεφάλας . . . . . Ν	Ἀν. Ρενουάρδος . . . . .
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . Ν	Στ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Κωνστ. Κουρκουμέλης . . .	Παναγιώτης Ψάθης . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . Ν	Νικόλαος Νάζος . . . . Ο
Σ. Άντωνόπουλος . . . . Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης .
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Ἰω. Ταταράκης . . . . . Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Σ. Βαρότσης . . . . . Ν	Δημήτριος Στάϊκος . . . Ν
Χ. Σουμαρίπας . . . . . Ν	Α. Κιζάνης . . . . . Ν
Δ. Δημητρακόπουλος . . . Ν	Παντολέων Κουντουριώτης .
Π. Χρυσοβέργης . . . . Ν	Δημήτριος Μπουδούρης . .
Α. Παπαδημητριάδης . . Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκός . . . Ν
Δ. Κακοτάκης . . . . . Ν	Μ. Χουρμούζης . . . . .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . Ν

Εὐαγγέλης Κοντογιέννης . Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Αὐγερινὸς Ἀθέρωφ . . . Ν	Α. Μάντσαρης . . . . . Ν

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ μετρικῶν καὶ σταθμικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς νομοσχεδίου, καὶ ἡ τοῦ περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος
ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης.
Ν. Κατρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΣ'.

Τῆς 25 Αὐγούστου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 Μ. Μ., ἀνεγνώσθησαν τὰ πρακτικὰ καὶ ἐπεκυρώθησαν.

Παραλθὼν ὁ εἰσηγητὴς τοῦ περὶ συστάσεως σώματος τελωνιακῶν φυλάκων νομοσχεδίου, ἀνέγνω ἔκθεσιν ἐπ' αὐτοῦ, ἔχουσαν οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν.

«Ἡ ἐκ τῶν τμημάτων εἰσηγητικὴ ἐπιτροπὴ εὗροῦσα λίαν ἀναγκαῖον τὸ παρὰ τοῦ Κ. ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν εἰσαχθὲν νομοσχέδιον περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλάκων, διότι δι' αὐτοῦ μονιμοποιεῖται ἡ ὑπηρεσία τῶν τελωνιακῶν φυλάκων, καὶ παρέχονται ἐχέγγυα τῆς ἀκριβοῦς τῶν χρεῶν αὐτῶν ἐκπληρώσεως, συνίστησιν εἰς τὴν Βουλὴν τὴν παραδοχὴν αὐτοῦ ὡς ἔχει.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Αὐγούστου 1856.

Ἡ ἐπιτροπὴ

Ν. Α. Βαρβαρῆγος, Ν. Α. Μπότασης, Κ. Βλάμης,
Α. Κοντόσταυλος, Γρ. Ν. Κορφιωτάκης.»

Λαβὼν τὸν λόγον ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς, πρώην ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἔκθεσιν τῶν ἐπὶ τῆς ὑπουργίας αὐτοῦ πράξεών του, ἔχουσαν οὕτω·

Κύριοι!

Καὶ κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς Βουλῆς ΟΓ'. τῆς 20 Ἰουνίου 1855, ὅτε ὑπὸ συζήτησιν ἦτον ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, προκειμένου λόγου περὶ τοῦ κατωτέρου κλήρου καὶ περὶ τῶν διατηρουμένων ἱερῶν ἐν τῷ κράτει μονῶν, λαβὼν τὸν λόγον ἐπροοιμιάσθην, ὅτι περιστάσεις ἀκαταμάχητοι μὲ εἶχον ἐμποδίσει τοῦ νὰ ἐκθέσω, μακρυνόμενος τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, τινὰς καὶ τούτων τὰς γενικωτέρας κατὰ τὸν ὑπουργικὸν βίον πράξεις μου.

Ἀληθῶς, Κύριοι, σταθερὰν καὶ ἀκλόνητον τὴν ἰδέαν εἶχον καὶ ἔχω εἰσέτι, ὅτι ὁ δημόσιος ἄνθρωπος ὀφείλει λόγον τῶν πράξεών του, καὶ πολὺ μᾶλλον εἰς κράτος συνταγματικῶς πολιτευόμενον.

Μίαν σύντομον ὅσον ἔνεστιν ἔκθεσίν μου τῶν οὐσιωδεστέρων καὶ γενικωτέρων συμβάντων ἐπὶ τῆς ὑπουργίας μου ἐθεώρουν καθῆκον καὶ χρέος μου νὰ καθυποβάλω πρὸς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους, ἀναλογιζόμενος, κατ' ἐμέ, μεγίστην τὴν ἐκ τούτου ὠφέλειαν·

α') Διότι ἤθελον γνώσκει πῶς τὰ ψηφιζόμενα παρ' αὐτῶν ἐτελέσθησαν, καὶ ἂν ὁ σκοπὸς, δι' ὃν ἐψηφίσθησαν, ἐπετεύχθη, καὶ ὁποία ἡ χρῆσις καὶ ἡ ὠφέλεια προσεγένετο, καὶ β') ὁποῖα τὰ εἰσέτι ἐκκρεμῆ ὡς ἐκ τῆς ἀπομακρύνσεως τοῦ ὑπουργοῦ ἔμειναν ἀνεκτέλεστα, καὶ κατὰ πόσον ταῦτα ἐχρῆζον τῆς προσοχῆς καὶ ἐνεργείας τοῦ τε διαδόχου ὑπουργοῦ καὶ τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων.

Ὁμολογῶ, Κύριοι, καὶ ἀναγνωρίζω ὅτι ὁ καιρὸς ἴσως παρῆλθε πρὸς εἰσαγωγὴν ἐνώπιον ὑμῶν τῆς τοιαύτης ἐκθέσεώς μου, ἀλλ' ἐπειδὴ καί τινα τῶν ὑπουργικῶν ἐργασιῶν μου ἀντικείμενα ἔμειναν μέχρι σήμερον ἀνενέργητα, ὡς ἐσφαλμένα ἴσως, καὶ κατὰ τοῦτο δὲν ἔχω κανὲν δικαίωμα νὰ παραπονεθῶ· ἕτερα δὲ τούτων ἐνηργήθησαν, καὶ ὅμως οἰκειοποιήθησαν παρ' ἄλλων ὡς ἔργα πρωτότυπα αὐτῶν, ἐκτὸς δὲ τούτου καὶ σπουδὴ οὐκ ὀλίγη ἐν τῇ δημοσιότητι καὶ ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς κατεβλήθη, ἵνα στιγματισθῇ ἡ κυβερνητικὴ ἐκείνη ἐποχὴ ὡς τὰ μάλιστα ὀπισθοδρομική, πρὸς πολιτικὸν, κατ' ἐμὲ, σκοπὸν λίαν ἐπιβλαβῆ πρὸς τὸ ἔθνος καὶ σκανδαλώδη· πρὸς δὲ τοῦτοις, ὅτε καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἀρχὴν ἔκαμε νὰ εἰσαγάγῃ νομοσχέδιον περὶ συστάσεως

ἐκκλησιαστικῶν σχολείων, ἀρορώντων τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν εἰς τὸ μέλλον χειροτονηθησομένων εἰς τὸν βαθμὸν ἱερέων καὶ διακόνων· ἅπασαι αὗται αἱ περιστάσεις μὲ ἀναγκάζουσιν, ἂν καὶ ἀργά, ὡς πρέπον, νὰ φέρω ἐνώπιον ὑμῶν τὴν ἐκθεσίν μου ταύτην καὶ μὲ μεγίστην τὴν εὐχαριστησιν νὰ ὑποστῶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν ἢ ἀποδοκιμασίαν ὑμῶν.

Κληθεὶς κατὰ τὴν 24 Ἰανουαρίου τοῦ 1852 παρὰ τῆς Α. Μ. καὶ ἐπιφορτισθεὶς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, ἐδέχθην τὴν ὑψηλὴν καὶ σπουδαίαν ταύτην ὑπηρεσίαν, οὐχὶ ὡς πεισθεὶς ἐντελῶς εἰς τὴν ἱκανότητά μου, ἀλλ' ὑπακούσας, ὡς ὤφειλον, εἰς διαταγὴν ἀνωτέραν καὶ εἰς τὴν τοῦ καθήκοντος πρὸς τὴν πατρίδα ἐκπλήρωσιν, ὀφειλομένου παρὰ παντὸς ἀνθρώπου ζῶντος εἰς μίαν ὁποιανδήποτε κοινωνίαν. Δειλίας καὶ φόβου ἔμπλεως, ἐνεθαρρύνθην τὰ μέγιστα, τὸ ὁμολογῶ ὡς τίμιος ἄνθρωπος, ἐκ τῶν ὑψηλῶν διαταγῶν καὶ παραινέσεων τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, ἅμα μετὰ τὸν δοθέντα ἐνώπιόν Του ὅρκον μου, εἰπόντος μοι, ὅτι ἡ Β. ἐπιθυμία Του εἶναι ἡ ἀπονομὴ τῆς δικαιοσύνης εἰς ἕκαστον τῶν πιστῶν ὑπηκόων Του, καὶ ἡ ἀμερόληπτος ἐνέργεια τῆς ἐμπεπιστευμένης ἀνωτάτης ταύτης ὑπηρεσίας· ὑπὸ τὸ κράτος τῶν Βασιλικῶν τούτων ἐντολῶν εἰσῆλθον γενναίως καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐκπληρώσεως αὐτῶν εἰς τὸ δυσχερὲς πολιτικὸν τοῦτο στάδιον, διέτρεξα αὐτὸ ἔτη δύο, μῆνας τρεῖς καὶ ἡμέρας εἴκοσι δύο, καὶ παρέδωκα αὐτὸ παραιτηθεὶς ἐπινεύσει τῆς Α. Μ. εἰς τὸν ἀξιότιμον διάδοχόν μου Κύριον Γ. Ψύλλαν. Ἐπιβεβλημένην δὲ ἠθικῶς ἐθεώρησα κατ' ἐμαυτὸν ὑποχρεωτιν νὰ ἐκθέσω πρὸς ὑμᾶς τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ ἔθνους ὅσον ἔνεστι συντομώτερον τὰ γενικώτερα καὶ κυριώτερα τῆς ὑπηρεσίας μου ταύτης, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι καὶ ὑμεῖς θέλετε μοὶ παρέξει τὴν εἰς τοῦτο ὑπομονὴν σας καὶ προσοχήν.

Πρώτη ὑπόθεσις λίαν σπουδαία, κατ' ἐμὲ, μοὶ ἐπαρουσιάσθη ἡ διένεξις τῶν μαθητῶν τῆς Ῥιζαρείου σχολῆς μετὰ τοῦ διευθυντοῦ αὐτῆς Κυρίου Καλαγάνη. Τὸ συμβούλιον τῶν ἐκτελεστῶν τῆς Ῥιζαρείου διαθήκης ἁρμοδίως κατήγγειλε τὴν κατὰ τοῦ διευθυντοῦ παρακοὴν τῶν μαθητῶν, καὶ ἐζήτησε τὴν ἀποπομπὴν τινῶν τούτων ἐκ τῆς Σχολῆς. Τὸ ὑπουργεῖον ἀναλογισθὲν τὴν σοβαρότητα τῆς προτάσεως καὶ τὰς συνεπείας αὐτῆς, ἐδίστασε νὰ παραδεχθῇ ἀνεξετάστως τὴν πρότασιν, καὶ διορίσαν ὑπάλληλόν του, ἀνέκρινεν ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ σχολῇ μαθητάς, τὸ δὲ ἐξαγόμενον τῶν ἐξετάσεων τούτων ἂν καὶ δὲν ἐδικαίωνε

καθ' ὁλοκληρίαν τούτους, οὐχ ἧττον ἐπεβάρυνε τινὰς ἐξ αὐτῶν, καὶ τούτων ἡ ἀπόλυσις ἐθεωρήθη δικαία, καὶ ἡ κατὰ τούτων ἀπόφασις ἐξεδόθη, ἥτις ἀπαγγελθεῖσα ἐνώπιον ὅλων τῶν μαθητῶν τῆς σχολῆς πρὸς παραδειγματισμὸν καὶ σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμόν, ἀντὶ νὰ φέρῃ τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, παρέσχε τὸ ἐναντίον, ἤτοι τὴν ὁμόφωνον παρακοὴν ἁπάντων τούτων, καὶ τὴν ἀνοίκειον ἐπίκρισιν τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Ἐπὶ δὲ τῆς διαγωγῆς ταύτης τῶν μαθητῶν τούτων ἐπεικῶς τὸ ὑπουργεῖον φερόμενον καὶ δι' ἐπιτηδείων πρὸς τοῦτο μέσων, τὸ ἀνεπαρκὲς τῶν προτροπῶν καὶ νουθεσιῶν του θεωρῆσαν, καὶ τὴν ἐπιμονὴν καὶ παρακοὴν αὐτῶν εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον καταντήσασαν, ἐπὶ τῇ δικαίᾳ αἰτήσει τοῦ συμβουλίου τῶν ἐκτελεστῶν ἐξέδοτο τὴν τελευταίαν καὶ ὁριστικὴν ἀπόφασίν του, δι' ἧς ἅπαντες οἱ μαθηταί, ἐκτὸς τριῶν μόνον οἵτινες ἦσαν ἀπόντες καὶ ὅλως ἀμέτοχοι τῶν τελευταίων τούτων συμβάντων, ἀπελύθησαν, καὶ ἡ Σχολὴ ἀπὸ τὸν Φεβρουάριον τοῦ **1852** μέχρι τέλους Αὐγούστου διετέλει ἐν ἀργίᾳ, ὅτε περὶ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ αὐτοῦ ἔτους καὶ μαθηταὶ μετὰ προηγουμένην ἐξέτασιν καὶ σύμφωνα μὲ τὸν κανονισμὸν εἰσήχθησαν, καὶ ὁ κανονισμὸς τοῦ καταστήματος ἐκ συμφώνου μετὰ τῶν ἐκτελεστῶν μετερρυθμίσθη ἐν μέρει, καὶ ἡ Σχολὴ πεπληρωμένη τῶν ἀναγκαίων διδασκάλων καὶ μαθητῶν, εἰς τὰ τῆς διδασκαλίας προέβη, καὶ σύντονος προσοχὴ καὶ ἐκ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν ἐκτελεστῶν κατεβλήθη ἵνα μὴ τὸ κακὸν καὶ ἐκ δευτέρου ἐπανέλθῃ, καὶ πρόοδος μεγίστη κατὰ τὰς ἐνιαυσίας ἐξετάσεις τοῦ πρώτου σχολαστικοῦ ἔτους, ὅπου αὐτοπροσώπως παρευρέθην, ἀπεδείχθη εὐχάριστος.

Τὴν σπουδαιοτέραν καὶ κυριωτέραν ὅμως ἐργασίαν μου, ἅμα εἰσελθὼν εἰς τὸ ὑπουργεῖον, τὴν τῶν ἐκκλησιαστικῶν θεωρήσας, ὅὲν ἠμέλησα ταύτην, μελετῶν μετὰ προσοχῆς καὶ διαλογιζόμενος τὸ πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἀδιοργάνιστον τῆς Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὴν πολιτείαν. Αἱ πρὸς τὴν ἔλλειψιν ταύτην πολλαὶ καὶ διάφοροι κρίσεις, γνῶμαι, συγκρούσεις καὶ παρατηρήσεις τῶν πολλῶν, ἡ βαθμηδὸν καὶ τελεία, οὕτως εἰπεῖν, ἐξάλειψις τῶν σεβασμιωτάτων ἀρχιερέων ἐκ τῆς ἀποβιώσεώς των, ἡ σύγχρονος ἀναφάνισις καὶ στασιαστικὴ διδασκαλία Χριστοφόρου τοῦ ἐπονομασθέντος Παπουλάκου, καὶ ἄλλα πολλὰ παρακολουθοῦντα καὶ συμπλέκοντα τὸ σοβαρὸν τοῦτο ζήτημα, τὰ ὁποῖα καὶ δύσκολον καὶ περίττὸν νὰ ἀπαριθμήσω, μὲ κατεῖχον εἰς θέσιν δεινὴν καὶ δύσκολον, καὶ δὲν ἀπῃτεῖτο εἰμὴ γενναία καὶ στα-

θερὰ ἀπόφασις νὰ τὰ ἐξομαλύνῃ· δοξάζω τὸν συνετήσαντα καὶ ἐμψυχώσαντά με Ὕψιστον, ἀπονέμω δικαιοσύνην καὶ πλήρη εὐχαριστησιν εἰς τοὺς συναδέλφους μου τότε κυρίους ὑπουργοὺς, καὶ ἐπαινῶν τὴν συνετὴν καὶ ὅλως πατριωτικὴν συνδρομὴν τῶν νομοθετικῶν Σωμάτων, λογίζομαι εὐτυχὴς δυνηθεὶς νὰ πληρώσω τὸ ὑπάρξαν κενὸν, καὶ νὰ γίνω ὁ αἴτιος τῆς παραγωγῆς δύο ἐκκλησιαστικῶν νόμων, τοῦ Σ' περὶ ἐπισκοπῶν καὶ ἐπισκόπων τοῦ Κράτους, καὶ τοῦ ΣΑ' καταστατικοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τεθεμελιωμένων ἀμφοτέρων εἰς τὰς βάσεις τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῆς ἐκκλησίας, εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν, καὶ κανονικῶς προνοούντων πάντα τὰ τῆς διοικήσεως τῆς ἐκκλησίας πρὸς τὰς τῆς πολιτείας σχέσεις. Μετὰ δὲ τὴν κύρωσιν τῶν νόμων τούτων καὶ τὴν δημοσίευσίν των ἐπήρχετο ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἐνέργεια αὐτῶν, ἔργον λίαν δυσχερὲς καὶ σπουδαῖον· καὶ πρὸς τοῦτο ὅμως δὲν ἠμέλησα νὰ καταβάλω τὴν δέουσαν προσοχὴν, καὶ ἰδοὺ ἐπὶ δύο ἔτη συγκεκροτημένη ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, σύμφωνα μὲ τὸν καταστατικὸν νόμον, καὶ αἱ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο πράξεις αὐτῆς σύμφωνα πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ τὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις, καὶ ἁρμονία ἐντελὴς μεταξὺ τῆς ἀνωτάτης ταύτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καὶ τῆς Κυβερνήσεως. Κατὰ δὲ τὸν Σ' νόμον, ἰδοὺ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ καθ' ὅλον τὸ κράτος **24** σεβασμιώτατοι ἀρχιεπίσκοποι καὶ ἐπίσκοποι, ἐκπληροῦντες τὰς πνευματικὰς καὶ θρησκευτικὰς ἀνάγκας τοῦ λαοῦ, νουθετοῦντες καὶ ὁδηγοῦντες αὐτὸν εἰς τὰ πρὸς τὸν πλάστην Θεὸν χρέη του, τὸ πρὸς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας σέβας καὶ ὑπακοήν του, καὶ τὴν πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀγάπην, ἀποτρέποντες αὐτὸν πάσης ἁμαρτίας πνευματικῆς τε καὶ σωματικῆς. Τῶν δὲ ἀγαθῶν ἀποτελεσμάτων τῆς πνευματικῆς ταύτης διοικήσεως τῶν κατὰ τὸ κράτος σεβασμιωτάτων τούτων ἀρχιερέων ἐν τῷ ὀλίγῳ τούτῳ διαστήματι, ἱκανὰ τὸ κράτος ἔχει τὰ διδόμενα, διότι ἐν πρώτοις πολλὰς διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς παραινέσεώς των βελτιώσεις ἔφερον εἰς τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν τοῦ λαοῦ, καὶ πολλὰς κακὰς ἕξεις καὶ συνηθείας αὐτοῦ περιέστειλαν, καὶ δεύτερον τῇ συνεργείᾳ αὐτῶν πολλοὶ ἔνθεεῖς καὶ ἄποροι νέοι ἀναλώμασι τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων ὡς ὑπότροφοι εἰς διάφορα ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα ἐκπαιδεύονται, καὶ τούτων μέν εἰσίν·

Ἐν τῇ Ῥιζαρείῳ Σχολῇ

1. Ἐκ τοῦ Μεγάλου Σπηλαίου ὁ Βαρθολομαῖος Γεωργιάδης.

2. Ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ Πεντέλης, ὁ Νικόλαος Μπελεγρῆς.
3. Ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ Πετράκη, ὁ Εὐαγγέλης Π. Ἀναστασίου.
4. Ἐκ τοῦ ἐν Αἰγίνῃ τῆς Κοιμήσεως, ὁ Νικόλαος Μοῦρζος.
5. Ἐκ τοῦ ἐν Θήρᾳ τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ὁ Ἐμμ. Α. Σίμος.
6. Ἐκ τοῦ ἐν Παρνασσίδι τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, ὁ Λεόντιος Γριλάκης.

Εἰς δὲ τὰ Σχολεῖα καὶ τὰ Γυμνάσια.

7. Ἐκ τοῦ ἐν Σαλαμῖνι τῆς Φανερωμένης, ὁ Γεώρ. Σταμπόλης.
8. Ἐκ τοῦ ἐν Ἀμουργῷ τῆς Χοζοβιωτίσσης, ὁ Γεώρ. Κοβαῖος.
9. Ἐκ τοῦ ἐν Ἀνδρῳ τῆς Ζωοδόχου, ὁ Λεόντιος Καμπάνης.
10. Ἐκ τοῦ ἐν Καρυστίᾳ τοῦ Σωτῆρος καὶ Μάντσαρι, ὁ Βασίλειος Κωνσταντινίδης.
11. Ἐκ τοῦ ἐν Μεγαρίδι Ὁσίου Μελετίου, ὁ Λογοθετόπουλος.
12. Ἐκ τοῦ ἐν Καρυστίᾳ Καριῶν, Λαρκῶν καὶ Κλιβάτου, ὁ Νικόλαος Ἀποστολίδης.
13. Ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ Καλολιβαδίου, ὁ Ἰωάννης Βούκας.
14. Ἐκ τοῦ ἐν Καλάμαις τῆς Βαλανιδίας, ὁ Π. Α. Μοσχάτος.

Πρὸς δὲ συνεργείᾳ καὶ πάλιν αὐτῶν σχολεῖα ἑλληνικὰ ἐσυστήθησαν·

1. Ἐκ μὲν τῆς ἐν Ἀμουργῷ Μονῆς τῆς Χοζοβιωτίσσης, σχολεῖον ἑλληνικὸν εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον.
2. Ἐκ δὲ τῶν ἐν Λεβαδίᾳ μονῶν τοῦ ὁσίου Λουκᾶ τῆς Ἱερουσαλὴμ, τοῦ ὁσίου Σεραφὶμ καὶ τῆς Σκριποῦς, σχολεῖον ἑλληνικὸν εἰς τὸν ὅσιον Λουκᾶν πρὸς ἐκπαίδευσιν τῶν μοναχῶν ἁπασῶν τούτων τῶν Μονῶν.
3. Ἐκ τῆς Μονῆς τοῦ Βουλκάνου, σχολεῖον δημοτικὸν ἐν τῇ πρωτευούσῃ τοῦ δήμου Ἰθώμης.

Πρὸς ἐπίτευξιν δὲ τῆς ἐντελοῦς καὶ πλήρους διδασκαλίας τοῦ λαοῦ, καὶ σύμφωνα μὲ τὸν νόμον, ἡ δέουσα προσοχὴ κατεβλήθη πρὸς ἐκλογὴν καὶ διορισμὸν τῶν ἱεροκηρύκων εἰς τὰς ἐπισκοπὰς ἐκείνας, ὅπου ἡ ἀνάγκη ἐθεωρήθη μᾶλλον κατεπείγουσα καὶ ἡ ἀνεύρεσις τοιούτων ἱκανῶν πρὸς τὴν τοιαύτην ἀποστολὴν παρῆξε τὰ μέσα.

Πλείστας δὲ καὶ εἰς τὸ μέλλον τὰς ἐλπίδας ἔχω ὅτι τῇ συμπράξει αὐτῶν πρὸς τὸν ἀγαθὸν σκοπὸν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ κράτος θέλει ἀπολαύσει πολλοὺς τοὺς καρποὺς ὡς ἐκ τῆς βελτιώσεως τῶν κοινῶν.

Τὸ δὲ σχέσιν ἄμεσον ἔχον πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ΣΑ'. νόμου Β. διάταγμα περὶ συστάσεως τῶν ἐπισκοπικῶν δικαστηρίων, κατὰ τὸ ἄρθρον θ'. αὐτοῦ, ἐξεδόθη ἐν καιρῷ, καὶ ἡ δέουσα

σπουδὴ καὶ ἐνέργεια κατεβλήθη σύμφωνα μὲ τὴν διάταξιν τοῦ αὐτοῦ νόμου ἐν ἄρθρῳ ιά. περὶ προσδιορισμοῦ τῶν εἰς ἑκάστην κοινότητα καὶ ἐνορίαν ἀναγκαίων ἱερέων καὶ διακόνων καὶ περὶ τῆς διαιρέσεως τῶν ἐνοριῶν.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἀνελογίσθην ὅτι καὶ ἄλλο κενὸν ἔμενεν ἀσυμπλήρωτον πρὸς τὴν καλὴν, ἀναγκαίαν καὶ ὠφέλιμον ἔκβασιν τοῦ ἐν γένει καὶ πλήρους ἐκκλησιαστικοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ κατάστασις τῶν διατηρουμένων ἐν τῷ κράτει μοναστηρίων, καὶ ἡ τούτων καλὴ καὶ σκόπιμος διαχείρισις τῆς περιουσίας των· τοῦτο ἐθεωρήθη παρ' ἐμοῦ ὡς ἀντικείμενον σπουδαίας μελέτης. Μὲ μεγίστην λύπην μου εἶδον ὅτι ὡς ἐκ τοῦ ἀδιοργανίστου τῶν μοναστηρίων ὄχι μόνον ἐκ τῆς κακῆς διοικήσεως ὁ μοναστικὸς βίος τῶν ἐν αὐτοῖς μοναχῶν παρεμορφώθη καὶ ἀπεμακρύνθη τῶν κανονικῶν τῆς ἐκκλησίας σοφῶν καὶ ἱερῶν διατάξεων, ἀλλὰ καὶ ἡ σημαντικωτάτη τούτων περιουσία ἡ προωρισμένη εἰς ἐπωφελῆ, θεάρεστα καὶ φιλάνθρωπα ἔργα κατέστη μέσον τῆς ἀπληστίας καὶ τῆς διαφθορᾶς ὀλίγων τινῶν ἐκ τοῦ τάγματος τούτων τῶν μοναχῶν τῶν διοικούντων κατὰ καιροὺς τὰ ἱερὰ καταγώγια ταῦτα, καὶ νόμος πρὸς περιστολὴν, τιμωρίαν καὶ διευθέτησιν τῶν τοιούτων δὲν ὑπῆρχεν. Ὅθεν τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κενοῦ τούτου κατεπείγουσαν καὶ λίαν σπουδαίαν θεωρήσας, ἔσπευσα εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ καταλλήλου πρὸς τοῦτο νόμου, καὶ ζητήσας τὴν γνώμην προηγουμένως αὐτῆς ταύτης τῆς ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς, τῆς ἱερᾶς Συνόδου, ἑτοίμασα πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα νομοσχέδιον πεπληρωμένον, κατ' ἐμὲ, πάσης ἀναγκαίας διατάξεως πρός τε τὴν μοναστικὴν διοίκησιν καὶ τὴν κτηματικὴν διαχείρισιν τῶν ἱερῶν τούτων ἱδρυμάτων, ἐκ τῆς ὁποίας καλῆς διαχειρίσεως μέγιστον περίσσευμα ἐλπίζω ὅτι θέλει ἀναδειχθῆ, καὶ μέγισται ἀναποφεύκτως θέλουσιν ἐπέλθει ὠφέλειαι εἰς αὐτὰ κατὰ πρῶτον τὰ ἴδια ἱερὰ καταγώγια, καὶ δεύτερον εἰς τὴν βελτίωσιν, ἐκπαίδευσιν καὶ ἱεροπρεπῆ μόρφωσιν ἐν γένει τοῦ κατωτάτου κλήρου· πέποιθα δὲ ὅτι ὁ ἐπαξίως διαδεχθεὶς μὲ τὸ προετοιμασθὲν τοῦτο ἔργον μου θέλει παραδεχθῆ καὶ κατὰ συνέπειαν εἰσάξει εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα πρὸς καταρτισμὸν νόμου. Καὶ ταῦτα περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν.

Περὶ δὲ τῶν ἀφορώντων τὰ τῆς παιδείας ἐν γένει, τῆς μερίμνης μου ἐθεώρησα τὴν ἄμεσον καὶ ταχείαν σύστασιν δευτέρου ἐν Ἀθήναις Γυμνασίου, καὶ τοῦτο ἔσπευσα νὰ συγκροτήσω ἀμέσως κατὰ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ **1852**, προηγουμένης τῆς ἐν

τάξει καὶ ἐν εἰρηνικῷ τρόπῳ διαιρέσεως τῶν μαθητῶν τοῦ ἑνὸς τότε ὑπάρχοντος Γυμνασίου, καὶ τῆς συμπληρώσεως ἀμφοτέρων παρὰ καθηγητῶν δεδοκιμασμένων περὶ τὴν ἱκανότητα, τὴν εὔστοχον καὶ ἀποτελεσματικὴν διδασκαλίαν, καὶ τῶν ὁποίων τοὺς ἀξίους καὶ σύμφωνα μὲ τὰς ἐλπίδας τῆς Κυβερνήσεως καταβαλόντας κόπους καὶ ἐπιμέλειαν εὐχαρίστως ἐξετίμησα μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ πρώτου σχολαστικοῦ ἔτους, παρευρεθεὶς αὐτοπροσώπως εἰς τὰς ἐνιαυσίας ἐξετάσεις, ὅτε πλέον τῶν 40 μαθητῶν ἐκ τῶν γυμνασίων τούτων ἐλαβον τὰ ἀπολυτήριά των καὶ ἀπῆλθον εἰς τὸ Πανεπιστήμιον πρὸς ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν, ἡ δὲ καλλίστη διεύθυνσις τῶν γυμνασίων τούτων, ἀναχθειμένη εἰς χεῖρας ἱκανὰς καὶ δεδοκιμασμένας, καὶ εἰς σύλλογον καθηγητῶν ἀξίων τῆς ἧς φέρουσιν ἀποστολῆς, μοὶ παρέχει τὴν βεβαιότητα καὶ τῆς εἰς τὸ μέλλον προόδου τῶν σπουδαζόντων, ὄχι μόνον εἰς τὴν τῆς μαθήσεως, ἀλλὰ καὶ τὴν τῆς ἠθικῆς μορφώσεως αὐτῶν. Εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ γυμνάσια, ἐκ τῆς πραγματικῆς ἀνάγκης ὁδηγούμενος, ἐθεώρησα λίαν συντελεστικὸν καὶ ὠφέλιμον τὴν εἰς αὐτὰ εἰσαγωγὴν καὶ διδασκαλίαν, ἐκτὸς τῆς γαλλικῆς καὶ ἀγγλικῆς, καὶ τῆς γερμανικῆς γλώσσης, ἵνα ἐκ τῶν σοφῶν καὶ πλουσίων συγγραφῶν ταύτης ὠφεληθῶσι καὶ οἱ ἡμέτεροι νέοι, πολλοὶ τῶν ὁποίων εἰς τὴν σοφὴν Γερμανίαν πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν ἀπερχόμενοι, καταδαπῶσι δύο τοὐλάχιστον ἔτη πρὸς ἐκμάθησιν αὐτῆς. Τὴν πρότασίν μου ταύτην παραδεχθεῖσα ἡ Α. Μ. ηὐδόκησε νὰ διορίσῃ καὶ ἐπὶ τῶν δύο τούτων γυμνασίων τὸν ἐγκρατῆ ταύτης καὶ δόκιμον εἰς τὴν διδασκαλίαν Κύριον Στραΐτ. Εἰς δὲ τὰ λοιπὰ γυμνάσια τοῦ κράτους ἐπίσης τὴν προσοχήν μου ἀτενίσας, ἐπέφερον τὴν ὅσαν ἐνεστι δυνατὴν τακτοποίησιν, συμπληρώσας ἐπὶ τὸ τελειότερον τὰ δύο ἀρτισύστατα τούτων, τὸ τῆς Λαμίας καὶ Τριπόλεως, καὶ προσπαθήσας νὰ καταστήσω καὶ ταῦτα ἴσα τῶν ἄλλων. Εἰς τὸν δίκαιον δὲ ἔπαινον ὑμῶν συνιστῶ τοὺς εἰς ταῦτα διδάσκοντας κυρίους γυμνασιάρχας τε καὶ καθηγητὰς, διαβεβαιῶν τοὺς πάντας περὶ τῆς ἐντελοῦς ἀφοσιώσεως αὐτῶν εἰς τὸ σπουδαῖον τοῦτο ἔργον των.

Ἑλληνικὰ σχολεῖα καθ' ὅλον τὸ κράτος εὗρον συγκεκροτημένα καὶ διατηρούμενα παρὰ τοῦ δημοσίου 76 καὶ ἕτερα 7 δημοσυντήρητα, καὶ ἐκ τούτων σχολαρχεῖα πλήρη κατὰ τὸν νόμον 12, διευθυνόμενα παρὰ τριῶν διδασκάλων, ἐκτὸς τῶν δύο ἐν Ἀθήναις, εἰς ἃ διδάσκουσι πλείονες διὰ τὴν πληθὺν τῶν μαθητῶν· 13 διευθυνόμενα παρὰ δύο διδασκάλων, καὶ 51 διευθυ-

νόμενα παρ' ἑνὸς καὶ μόνου διδασκάλου. Ἐπὶ τῶν σχολείων τούτων ἐν γένει ἐπέστησα τὴν δέουσαν προσοχὴν ὡς πρὸς τὸ ὁμοιόμορφον τῆς διδασκαλίας, ὡς πρὸς τὴν καλὴν καὶ ἀποτελεσματικὴν διδασκαλίαν τῶν διδασκόντων, καὶ ὡς τὴν σύμφωνα μὲ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτῶν συμπεριφορὰν καὶ διαγωγὴν, καὶ συνάμα εἰς τὰς πολυειδεῖς ἐλλείψεις τῶν καταστημάτων καὶ τοῦ ὑλικοῦ αὐτῶν. Δικαιοῦμαι δὲ νὰ ἐκθέσω ὅτι πολλαὶ τῶν ἐλλείψεων τούτων ἐπληρώθησαν κατά τε τὸ ὑλικὸν καὶ τὰ καταστήματα, χάρις εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν διοικητικῶν καὶ τινων δημοτικῶν ἀρχῶν. Μία τῶν οὐσιωδῶν ἐλλείψεων τῶν σχολείων τούτων ὑπῆρχεν ἡ τῶν ἀναγκαίων βιβλίων στέρησις εἰς βοήθειαν τῶν διδασκάλων καὶ τῶν μαθητῶν, ὡς μὴ ὑπαρχουσῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις οὔτε ἐπαρχιακῶν οὔτε δημοτικῶν βιβλιοθηκῶν. Τὴν ἀνάγκην ταύτην ἔσπευσα ὅσον τὸ δυνατὸν νὰ θεραπεύσω, συλλέξας ὅσα ἔκρινα καὶ εὗρον εἰς τὴν ἀποθήκην τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης ἁρμόδια πρὸς τὸν σκοπὸν βιβλία, πλουτίσας τὴν μικρὰν συλλογὴν ταύτην καὶ μὲ ἓν λεξικὸν τοῦ Βυζαντίου τῆς τελευταίας ἐκδόσεως, ἐκ τοῦ τυπογραφείου τοῦ Ἀνδρέα Κορομηλᾶ, τὴν ἀγορὰν τοῦ ὁποίου κατὰ Β. ἔγκρισιν ἐξεπλήρωσα ἐκ τοῦ εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ ὑπουργείου σημειουμένου ποσοῦ πρὸς πλουτισμὸν τῆς δημοσίας βιβλιοθήκης, καὶ τὴν συλλογὴν ταύτην μεθ' ἑνὸς ἀντιτύπου τῆς παγκοσμίου ἐν Ἀγγλίᾳ ἐκθέσεως, τῆς δωρηθείσης παρὰ τοῦ φιλοπονήσαντος ταύτην Κυρίου Ξένου, πρὸς τοιοῦτον σκοπὸν ἔπεμψα εἰς ἕκαστον σχολεῖον, πρὸς σχηματισμὸν μικρᾶς βιβλιοθήκης καὶ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀνάγκης τῶν ἀπόρων καὶ ἐνδεῶν, καὶ αὐτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν διδασκάλων. Τὸ μέτρον τοῦτο κατ' ἔτος λαμβανόμενον, βεβαιότητα παρέχει ὅτι ἐν διαστήματι χρόνου μικροῦ ἅπαντα τὰ σχολεῖα ταῦτα θέλουσιν εὐτυχήσει νὰ ἀποκτήσωσι βιβλιοθήκην ἕκαστον ἀξίαν τῆς καταστάσεώς των. Δὲν δύναμαι καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀποσιωπήσω εὐχόμενος ἵνα ὅσαν τάχιον εὑρεθῇ τὸ κράτος εἰς θέσιν εὐάρεστον νὰ σχηματίσῃ ἂν ὄχι ὅλα, τοὐλάχιστον τὰ πλεῖστα τῶν σχολείων, τὰ παρ' ἑνὸς διδασκάλου διευθυνόμενα, εἰς σχολεῖα Β. τάξεως μὲ δύο τοὐλάχιστον διδασκάλους, διότι τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μαθητῶν εἰς πλείονας τῶν 30—40 ἀναβιβαζομένου εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων, ἄσκοπος καὶ ἀνεπαρκὴς ἀποβαίνει ἡ διδασκαλία τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου διδασκάλου, ὡς μὴ ἐπαρκοῦντος εἰς τὴν διδασκαλίαν ἁπάντων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων μαθημάτων καθ' ὅλας τὰς τάξεις τῶν μαθητῶν. Ἡ ἀνάγκη αὕτη ἐθεραπεύθη μέχρι

τοῦδε εἰς τὰς ἱστορικὰς νήσους τῶν Σπετσῶν καὶ Ὕδρας, σχηματισθέντων τῶν σχολείων εἰς πλήρη σχολαρχεῖα, καὶ εἰς τὰς πόλεις τῆς Χαλκίδος καὶ τῆς Ἀνδριτσαίνης· εἰς δὲ τὴν πόλιν τῆς Πύλου ἐσυγκροτήθη δαπάνῃ τοῦ δημοσίου πρώτην ἤδη φορὰν σχολεῖον ἑλληνικὸν ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ **1852**, καὶ εἰς τὴν πόλιν Αἰτωλικοῦ, δαπάνῃ τοῦ δημοσίου καὶ τῇ συνδρομῇ τοῦ δήμου κατὰ τὸ ἓν τρίτον, σχολεῖον ἐπίσης ἑλληνικὸν κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον τοῦ **1853**. Ἀπὸ τὸ ἐν ἐνεργείᾳ προσωπικὸν τῶν Κυρίων διδασκάλων καὶ ἀπὸ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ τοὺς καταβαλλομένους κόπους αὐτῶν πρὸς ἐκπαίδευσιν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τῆς νεολαίας εὑρέθην τὰ πλεῖστα εὐχαριστημένος, καὶ εὔχομαι ἵνα βαθμηδὸν καὶ κατ' ἀξίαν βραβεύσῃ ἡ Κυβέρνησις ἕκαστον τούτων.

Σχετικῶς εἰς τὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως κλάδον εὗρον τὴν παραδεδεγμένην ἀρχὴν τοῦ νὰ ἀποδίδηται εἴς τινας νέους, χάριν τῆς ἀποδεδειγμένης αὐτῶν ἐφέσεως πρὸς τὴν παιδείαν, καὶ χάριν τῆς ἐξιδιασμένης αὐτῶν εὐφυΐας τε καὶ χρηστοηθείας, πρὸς δὲ καὶ τῆς ἐνδείας αὐτῶν ἕνεκα τῆς δυστυχίας τῶν γονέων των κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνα, σύνταξις ὑποτροφίας τριακοντάδραχμος κατὰ μῆνα, εἰς διωρισμένον τινὰ ἀριθμὸν ἐξ ἑκάστου νομοῦ καὶ διδασκομένων εἰς τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ τὰ γυμνάσια, καὶ τεσσαράκοντα δραχμῶν ἐπίσης πρὸς δέκα ἄλλους τοιούτους εἰς ἕνα ἐξ ἑκάστου νομοῦ διὰ τὸ Πανεπιστήμιον, καὶ πρὸς τούτοις εἰς **4** ἔτι ἄλλους μὲ δραχμὰς ἑκατὸν εἴκοσι κατὰ μῆνα διὰ τὴν Εὐρώπην, πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν, ἐκλεγομένους παρὰ τῆς Κυβερνήσεως. Συμφώνως πρὸς τὴν καθιερωθεῖσαν ταύτην τάξιν, ἔσπευσα νὰ πληρώσω ὅσας τῶν θέσεων τούτων εὗρον κενάς, ἐπιστήσας τὴν προσοχήν μου εἰς τὰ διαγεγραμμένα ὡς ἀνωτέρω προσόντα αὐτῶν. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ἐφείλκυσε τὴν προσοχήν μου ἐπὶ τοῦ συστήματος τούτου τῶν ὑποτρόφων, ἦτον ἡ τακτοποίησις τῶν εἰς τὴν Εὐρώπην ἀποστελλομένων πρὸς τελειοτέραν ἐκπαίδευσιν, καὶ εἰς τοῦτο ἐθεώρησα τὴν ἀνάγκην τινῶν διατάξεων, τὰς ὁποίας καθιέρωσε τὸ ἀπὸ **13** Ὀκτωβρίου **1852** Β. διάταγμα, οὗ τινος οἱ ὁρισμοὶ σκοπὸν ἴδιον προέθεντο νὰ προλάβωσι πᾶν τυχὸν ἀδίκημα περὶ τὴν ἐκλογὴν τῶν προσώπων, καὶ τὴν μέλλουσαν μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτῶν γενησομένην ὠφέλειαν εἰς ἕκαστον κλάδον ἐν γένει τῆς παιδείας. Ἐπειδὴ ὅμως καὶ παρὰ τὸ ἐξοδευόμενον ποσὸν τοῦτο ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου διὰ τοὺς ἀνωτέρω ὑποτρόφους καὶ προβλεπόμενον κατ' ἔτος εἰς τὸν προϋ-

πολογισμὸν τοῦ κράτους, ὑπάρχει καὶ ἄλλο οὐχὶ εὐκαταφρόνητον ποσόν, παραγόμενον ἐκ τῶν τόκων διαφόρων κληροδοτημάτων καὶ ἀφιερονόμενον παρὰ τῶν γενναίων καὶ ἀειμνήστων δωρητῶν πρὸς τοιοῦτον ἀγαθὸν καὶ φιλάνθρωπον σκοπὸν τῆς ἐκπαιδεύσεως ἑλληνοπαίδων, ἐπέστησα ἰδίως τὴν προσοχήν μου καὶ εἰς τοῦτο ἵνα, σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις τῶν εὐγενῶν τούτων δωρητῶν, ἐφαρμοσθῶσι καὶ εἰς τοὺς διοριζομένους ἐκ τῶν κληροδοτημάτων τούτων νέους αἱ αὐταὶ διατάξεις, αἱ ὁποῖαι καὶ διὰ τοὺς ἀνωτέρω, καὶ ζητηθῶσι τὰ αὐτὰ προσόντα, ἵνα καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐκπαιδεύσεως τούτων περιμενομένη ὠφέλεια καταστᾷ κοινὴ πρὸς τὸ κράτος. Ἐπραγματεύθην ἐν ὀλίγοις ἀνωτέρω περὶ χρήσεως τῶν τόκων τῶν διαφόρων κληροδοτημάτων, καὶ χρέος μου θεωρῶ νὰ μὴ μείνω ἐν τοῖς ὀλίγοις τούτοις. Τὰ μέχρι τοῦδε κληροδοτήματα, ἀφιερωμένα παρὰ διαφόρων ἐν τῇ Ἑλλάδι καὶ καταθεθειμένα εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν, εἰσὶ μέχρι σήμερον μετοχαὶ τετρακόσιαι, ἀριθ. **400**, ἀντιστοιχοῦσαι ἐπὶ τῆς τρεχούσης σήμερον ἀξίας αὐτῶν εἰς δραχμὰς **480** χιλιάδας, καὶ ἐπὶ καταθέσει μὲ τόκον ἐτήσιον **5** τοῖς ἑκατὸν, δραχμὰς **23,434**· εἰς δὲ τὴν Ρωσσικὴν Τράπεζαν, τὸ κληροδότημα τοῦ μακαρίτου Βάζου ἐκ ρουβλίων χαρτίνων ἑκατὸν χιλιάδων, παρὰ τοῦ ὁποίου εἰσέρχονται εἰς τὴν Ἑλλάδα κατ' ἔτος δραχμαὶ σχεδὸν χιλιάδες πέντε ἐκ τοῦ τόκου αὐτῶν.

Ἐκ δὲ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀειμνήστου Βαρβάκη ἀπεστάλησαν κατὰ τὸ **1848** παρὰ τῶν ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης ρούβλια χάρτινα ἑκατὸν πεντήκοντα χιλιάδες διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἐν τῇ διαθήκῃ ὁριζομένου Λυκείου, τὰ ὁποῖα ἔκτοτε κατατεθέντα εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν, ἀπετέλεσαν κεφάλαιον μέχρι τέλους Ἰουνίου π. ε. μετὰ τῶν τόκων αὐτῶν δραχμὰς διακοσίας τριάκοντα χιλιάδας περίπου. Πρὸς εὐχαρίστησιν δὲ καὶ ἀγαλλίασίν σας προσθέτω, ὅτι διὰ τὸ ὅλον τοῦ σημαντικοῦ τούτου κληροδοτήματος τοῦ εὐεργέτου τῆς πατρίδος καὶ ἀειμνήστου Βαρβάκη, τὸ εὑρισκόμενον εἰσέτι ἐν Ρωσσίᾳ καὶ ἀριθμούμενον σχεδὸν ὑπὲρ τὰ δύο ἑκατομμύρια, διὰ τῶν καταβληθεισῶν προσπαθειῶν τῆς Κυβερνήσεως ἀφῃρέθησαν καὶ ἐξωμαλύνθησαν ἐσχάτως ὅλαι αἱ συμπεσοῦσαι καὶ παρακολουθήσασαι τοῦτο δυστυχῶς πρὸ τοσούτων ἐτῶν δυσκολίαι, καὶ ὅτι συνεννοηθείσης τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῆς εὐεργέτιδος καὶ προστάτιδος Αὐτοκρατορικῆς Κυβερνήσεως, καὶ μετὰ τῶν ἐντίμων ἐκτελεστῶν τῆς διαθήκης τοῦ ἀειμνήστου, ταχίστη θέλει εἶσθαι ἡ μεταφορὰ τοῦ κληροδοτήματος. Ἐλπίζω δὲ ἐντὸς ὀλίγου ὅτι καὶ τὸ κατά-

στημα θέλει ἀνεγερθῆ, κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς διαθήκης, καθόσον καὶ τὸ σχέδιον αὐτοῦ εἶχε διαγραφῆ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς θέσεως εἶχε σημειωθῆ κατ' ἀμοιβαίαν συνεννόησιν τῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ὑπουργείου, καὶ τὰ σημαντικὰ ταῦτα κεφάλαια φθάνουσι μεταφερόμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ φωτισμοῦ, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ δωρητοῦ. Δίκαιον θεωρῶ νὰ κατονομάσω ἐνταῦθα, πρὸς γνῶσιν ὑμῶν, ἁπάντων τῶν δωρητῶν τούτων τὰ ὀνόματα, ἅτινα εἰσὶ κατὰ πρῶτον λόγον·

Βαρβάκης.

Βόζος, Κωνστ. Βέλιος, Νικόλ. Δ. Κρίσπης καὶ ἀδελφοὶ Κοκοράκη, καὶ Νικόλαος καὶ ἀδελφοὶ Ζωσιμᾶ. Ἡ εὐγενὴς αὕτη ἀδελφότης παρὰ τὸ πλούσιον κληροδότημα ἐκ ρουβλίων χαρτίνων ἑκατὸν χιλιάδων, τὰ ὁποῖα ἀφιέρωσε πρὸς ἐκπαίδευσιν ἑλληνοπαίδων, ἐδωρήσατο προσέτι εἰς τὴν Ἑλλάδα λαμπρὰν καὶ πολύτιμον συλλογὴν ἀρχαίων διαφόρων νομισμάτων καὶ λοιπῶν πολυτίμων κειμηλίων ἀξίας πλέον τῶν 150,000 δραχμῶν. Ἀξιοσημείωτον ἔκρινα ἐνταῦθα τὸν ἐν τῷ καλόγῳ τῶν νομισμάτων πρόλογον τοῦ διαθέτου, ἔχοντα ὡς ἑρεξῆς· «Τοῦ συνοπτικοῦ καταλόγου τοῦ νομισματικοῦ ταμείου τῆς Ζωσιμαίας ἀδελφότητος ἐντιθεμένου μετὰ καὶ ἄλλων κειμηλίων ἐν τῷ σιδηρῷ κιβωτίῳ, ἀσφαλισμένῳ τῇ σφραγίδι τῆς αὐτῆς ἀδελφότητος, παραδιδομένῃ εἰς παρακαθήκην τῷ Κυρίῳ Ἀναστασίῳ Γοργόλῃ, ἅτινα πάντα πόθῳ τῷ ὑπὲρ πατρίδος ἡ αὐτὴ ἀδελφότης ἀφιεροῖ τῇ Ἑλλάδι, ὅπως κατὰ τὸν ἐν τῇ διαθήκῃ μου διωρισμένον καιρὸν παραδοθῶσι πρὸς ὅντινα διορίσῃ ἐνταῦθα ἡ Σ. τῆς Ἑλλάδος διοίκησις, ἵνα μετακομισθέντα κατατεθῶσιν ἐν τῷ Μουσείῳ τῆς πόλεως, ἥτις κατασταθῇ πρωτεύουσα τῆς αὐτῆς διοικήσεως· μετατεθῶσι δὲ εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅταν αὕτη ἡ πόλις γίνῃ καθέδρα αὐτῆς.

Ἐν Μόσχᾳ, 1829 Ἰουλίου 25.

Κατὰ δεύτερον Λόγον

Κωνσταντῖνος Φλέβας, Ἀθανάσιος Σταγειρίτης, Στέφανος Κομμητᾶς, Κωνσταντῖνος Τσιρόπουλος, Νεόφυτος Ἀρχιμανδρίτης, Σωτήριος Ἀντωνίου, Σ. Ξανθόπουλος, Γ. Ι. Μεταξᾶς, Νικόλαος Κοσσίβης, Ἰωάν. Π. Τσικόπουλος, Παναγιώτης Ἰω. Πράππας, Δημ. Δ. Τσολάκης, Ἰωάννης Κ. Ῥώμα καὶ Κωνστ. Ἰω. Ἰαννόπουλος.

Ἡ δὲ συνεισφορὰ ἑκάστου τούτων ὑπάρχει ἀκριβῶς σημειουμένη εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ βιβλία τοῦ ὑπουργείου.

Τὸ φιλόπατρι καὶ εὐγενὲς αἴσθημα τῶν ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος διαμενόντων ὁμογενῶν ὑπὲρ αὐτῆς δὲν περιορίζεται ἐντὸς τοῦ κύκλου τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων προσώπων· ὑπάρχουσι καὶ πλεῖστοι ἄλλοι ὁμογενεῖς, οἵτινες, ὡς σᾶς εἶναι γνωστόν, συνεισέφεραν καὶ εἰς ἄλλα φιλανθρωπικά, ἐκκλησιαστικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ καταστήματα, ἰδιόρρυθμα καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Κυβερνήσεως, συνδρομὰς γενναίας καὶ ἀποτελεσματικάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων διακρίνονται οἱ ἀείμνηστοι ἀδελφοὶ Ῥιζάρα, ὁ ἀείμνηστος Ν. Στουρνάρης, ὁ ἀείμνηστος Ἰωννίδης, ὁ φιλογενέστατος Ἀρσάκης καὶ τοσοῦτοι ἄλλοι. Ἐκεῖνο δέ, τὸ ὁποῖον ἡμέτερον καθῆκον καὶ χρέος ἐθεώρησα, ἦταν νὰ σᾶς ἀναφέρω τὰ ὀνόματα μόνον ἐκείνων, οἵτινες ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἀνέθεσαν τὴν διαχείρισιν τοῦ δωρήματος αὐτῶν, καὶ μετὰ τούτων πρέπει νὰ συναριθμηθῇ καὶ ὁ ἀοίδιμος καὶ μοναδικὸς εἰς τὸ εἶδος τῆς φιλογενείας του Ἰωάννης Δομβάλης, ὅστις διὰ τῆς τελευταίας διαθήκης του τῶν 4 Φεβρουαρίου 1849 ἄπασαν αὐτοῦ τὴν σημαντικὴν περιουσίαν, συνισταμένην ἐκ ρουβλίων χαρτίνων 815,000, κατατεθειμένων εἰς τὰς ἀσφαλιστικὰς τραπέζας τῆς Ῥωσσίας, διαθετῶν ὑπὲρ Ἑλλάδος, ὁρίζει ὅπως τὰ κεφάλαια ταῦτα καὶ ἡ γενησομένη αὔξησις αὐτῶν ἐκ τῶν τόκων μέχρι τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους 1896 μεταφερόμενα εἰς τὴν Ἑλλάδα, χρησιμεύσωσι τὸ ἓν τέταρτον αὐτῶν ἢ τὸ πολὺ τὸ ἓν τρίτον εἰς ἀνέγερσιν ἑνὸς Πανεπιστημίου, κεκοσμημένου μὲ βιβλιοθήκην καὶ ἐπιστημονικὰς συλλογάς, καὶ ἐντὸς αὐτοῦ ἐκκλησίαν τῶν ὀρθοδόξων, ἐν Ἀθήναις ἢ εἰς ὁποιονδήποτε ἄλλο μέρος κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἤθελεν εἶσθαι πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν *Καποδιστριακὸν Πανεπιστήμιον*, τὰ δὲ ὑπόλοιπα τῶν κεφαλαίων καὶ αἱ ἐκ τούτων πρόσοδοι νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς μισθοδοσίαν τῶν καθηγητῶν καὶ λοιπῶν ἀναγκαιούντων πρὸς ἐντελῆ συντήρησιν καὶ διατήρησιν αὐτοῦ. Τελευταῖον δὲ ἐκφράζει τὴν ἐπιθυμίαν του ὅπως ἐκ τῶν σπουδαζόντων εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο ἐκλέγωνται 30—35 νέοι ἐκ τῶν γεννηθέντων εἰς τὴν Ἤπειρον.

Ἀλλὰ πρὸς δόξαν τῆς ἑλληνικῆς γενεᾶς καὶ τοῦ ἀπαραδειγματίστου ζήλου της πρὸς τὴν πατρίδα ἔρχομαι νὰ σᾶς ἀναφέρω, ὅτι καὶ αὐταὶ αἱ ἑλληνίδες τὴν καταγωγὴν εἰσὶν οὐκ ὀλίγων ἐφάμιλλοι τῆς ἐθνικῆς δόξης. Ἐσχάτως ἡ Κυρία καὶ εὐγενὴς Σοφία Κιβαστόβη ἐκ τῆς γενεᾶς Λάσκαρη καὶ σύζυγος τοῦ ἀειμνήστου Κιβαστόβη, συνταγματάρχου τῆς ἐν Ῥωσσίᾳ αὐτο-

κρατορικῆς φρουρᾶς, διὰ διαθήκης της τῆς 3 Νοεμβρίου 1848, ἐπικυρωθείσης παρὰ τοῦ ἐν Πετρουπόλει πολιτικοῦ δικαστηρίου τῆς 23 Νοεμβρ. 1853, ἀφιεροῖ ἓν γραμμάτιον τοῦ ὀρφανοτροφείου ὑπ' ἀριθ. 42,887 ἐκ ρουβλίων χαρτίνων 100,000, ὑπὸ τὸν ὁρισμὸν τοῦ νὰ μείνῃ ἀναπαλλοτρίωτον ἐν τῷ ῥηθέντι ὀρφανοτροφείῳ, οἱ δὲ τόκοι αὐτοῦ ν' ἀποστέλλωνται εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐξ αὐτοῦ νὰ ἀνατρέφωνται καὶ ἐκπαιδεύωνται νέαι ἐνδεεῖς τοῦ ἑλληνορωσικοῦ δόγματος, καθὼς καὶ εἰς ἓν ἐκκλησιαστικὸν ἐκπαιδευτήριον εἰς νέος ἐκ τῶν δοκίμων τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τοῦ Ἄθω Ζωγράφου. Ἡ διάταξις δὲ αὕτη ἐπιθυμεῖ νὰ ἐκτελῆται διαρκῶς πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἐξιδιασμένου εὐσεβοῦς ζήλου τῶν ἀποβιωσάντων γονέων της καὶ αὐτῆς ὑπὲρ τοῦ ἀνωτέρω μοναστηρίου.

Ἡ ἀκριβὴς ἐκπλήρωσις τῶν διατάξεων ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ἀειμνήστων εὐεργετῶν τῆς πατρίδος καὶ ἡ διὰ θρησκευτικῆς προσοχῆς διαχείρισις αὐτῶν τῶν ἱερῶν κεφαλαίων, πέποιθα ὅτι ὄχι μόνον συντελεστικὴ εἰς τὴν ἐθνικὴν εὐημερίαν θέλει εἶσθαι, ἀλλὰ καὶ μιμητικὸν παράδειγμα πρὸς τοὺς ἐπιζῶντας καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος εὑρισκομένους εἰσέτι ὁμογενεῖς.

Εἰς τὸ ἀνώτατον ἐκπαιδευτήριον τῆς Ἑλλάδος, τὸ Πανεπιστήμιον, ἂν καὶ ἐθεώρησα τοῦτο ὡς χρῄζον πολλῶν βελτιώσεων, ὡρμήθην βαθμηδὸν νὰ συντρέξω εἰς ὅσα ἠδυνάμην καὶ μοὶ ἐσυγχώρουν τὰ μέσα καὶ ὁ χρόνος, κατὰ μὲν τὸ 1852 θεωρήσας ὅτι τὸ ἥμισυ καὶ πλέον τῶν φοιτητῶν ἐξηκολούθουν σπουδάζοντες εἰς τὴν ἰατρικὴν Σχολήν, ἔσπευσα νὰ διορίσω τινὰς ἐκ τῶν παραδιδόντων εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην πρὸ τετραετίας καὶ μετὰ πολλοῦ ζήλου οὐχ ἧττον δὲ καὶ ἀποτελεσματικῶς ὡς ὑφηγητάς, εἰς ἐκτάκτους καθηγητάς, ἐκπληρώσας διὰ τούτου καὶ δικαιοσύνην εἰς τοὺς διορισθέντας, καὶ τακτικὴν διδασκαλίαν παρέξας εἰς τοὺς διδασκομένους. Τὸ οὐσιῶδες καὶ ἀναπόσπαστον τῆς ἰατρικῆς Σχολῆς μάθημα τῆς ἀνατομίας καὶ τὸ πρὸς τοῦτο ἀνατομικὸν θέατρον ἐστερεῖτο ἱκανοῦ διευθυντοῦ· τὸν ἀξιότιμον ὄθεν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην σπουδάσαντα Κύριον Σταυρινάκην ἔσπευσα τῇ κοινῇ ἐπιδοκιμασίᾳ ἁπάντων τῶν καθηγητῶν τῆς Σχολῆς νὰ διορίσω διευθυντὴν τοῦ ἀνατομικοπαθολογικοῦ Μουσείου, καὶ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἀνατομικοῦ θεάτρου νὰ ἐπιστεύσω, καὶ εἰς πρόοδον ἱκανὴν ὁ κλάδος οὗτος τῆς Σχολῆς νὰ ὑπάρχῃ.

Ἡ θεολογικὴ Σχολὴ διὰ τῆς προχειρίσεως τοῦ καθηγητοῦ Κυρίου Μισαὴλ εἰς ἀρχιεπίσκοπον Ἀχαΐας ὑπέστη μεγίστην ἔλλειψιν, καὶ ταύτην ἔσπευσα νὰ θεραπεύσω διὰ τοῦ διορισμοῦ τοῦ Κυρίου Δαμιανοῦ Λιβεροπούλου εἰς ἔκτακτον καθηγητήν, καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος νὰ προβλέψω πρὸς τὸν σπουδαιότατον τοῦτον κλάδον τῆς θρησκευτικῆς ἡμῶν παρακαταθήκης, ἐκλέξας καὶ ἀποστείλας, παρὰ τοὺς δύο προαποσταλέντας παρὰ τοῦ προκατόχου μου, τρεῖς ἔτι νέους ἑλληνόπαιδας τὰ μᾶλλον κατηρτισμένους εἰς τοῦτο, καὶ τούτων μὲν δύο εἰς τὰς ἀκαδημίας τῆς Ῥωσσίας, τὸν δὲ τρίτον εἰς τὴν Γερμανίαν πρὸς ἐντελῆ ἐκπαίδευσιν αὐτῶν περὶ τὰ θεολογικά, κατὰ δὲ τὸ ἔτος τοῦ 1853 ὑλικὴ συνδρομὴ τῆς Κυβερνήσεως ἐχορηγήθη εἰς τὴν ἐπὶ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ Πανεπιστημίου ἐπιτροπὴν ἐκ δραχμῶν 12 χιλιάδων, καὶ διὰ τῆς ποσότητος ταύτης κατεσκευάσθησαν ἐπὶ τῆς ἑτέρας ἀτελοῦς εἰσέτι πτέρυγος αἱ πολλαὶ τὴν ἀνάγκην παριστάνουσαι αἴθουσαι. Κατ' αὐτὸ τὸ ἴδιον ἔτος τοῦ 1853 διὰ τῶν προσπαθειῶν του τὸ ὑπουργεῖον κατώρθωσε νὰ παρέξῃ εἰς τὸ ἐθνικὸν τοῦτο κατάστημα πόρον οὐκ εὐκαταφρόνητον. Εἷς τῶν εὐεργετῶν τοῦ Πανεπιστημίου τούτου, ὁ ἀείμνηστος Παναγιώτης Παπάζογλους, εἶχεν ἀφιερώσει εἰς αὐτὸ τὸ εἰς τὴν πόλιν Βουκουρεστίου ἰδιόκτητον αὐτοῦ ξενοδοχεῖον. Τὸ κατάστημα τοῦτο δυστυχῶς εἶχε πυρποληθῇ πρὸ ὀλίγων ἐτῶν, καὶ τὸ γήπεδον αὐτοῦ ὂν ἄχρηστον πλέον, φθαντὸς ἐγένετο νὰ ἐκποιηθῇ· ἀλλὰ τῇ προτροπῇ τοῦ ὑπουργείου καὶ τῇ ἀξιεπαίνῳ ἐνεργείᾳ τῶν ἐκεῖ προξενικῶν ἀρχῶν ἐπενοήθη ἡ διὰ συνδρομῶν ἀνέγερσις αὐτοῦ. Αἱ πρὸς τὴν ἰδέαν ταύτην καταβληθεῖσαι προσπάθειαι ἐπέτυχον, διότι αἱ γενναῖαι τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν μας συνδρομαὶ ἐπροχώρησαν τοσοῦτον, ὥστε ὄχι μόνον κατάστημα λαμπρὸν ἀνεγείρεται διώροφον, τὸ ἀνώγειον τοῦ ὁποίου θέλει χρησιμεύσει εἰς τὸ μέλλον ὡς κατάστημα τοῦ ἑλληνικοῦ προξενείου ἐπὶ συμπεριωνημένῳ τιμήματι ἐνοικίου ἐκ δραχμῶν 1,000 κατ' ἔτος, καὶ κάτωθι τούτου ἱκανὰ ἐργαστήρια πρὸς ἐνοικίασιν, ἀλλὰ διὰ τῶν συνδρομῶν αὐτῶν καὶ ἡ ἔκτασις αὐτοῦ ηὐξήθη, ἀγορασθέντος πρὸς τοῦτο καὶ ἑτέρου γειτονικοῦ οἰκοπέδου. Τὰ δὲ περὶ τῶν λοιπῶν δωρημάτων καὶ δωρουμένων κατ' ἔτος παρὰ πολλῶν ὁμογενῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, καθὼς καὶ εἰς τὴν δημοσίαν Βιβλιοθήκην, ταῦτα ἐν ἐκτάσει καὶ ἀκριβείᾳ εὑρίσκει ὁ ἐπιθυμῶν εἰς τοὺς κατ' ἔτος ἀπαγγελλομένους λόγους τῶν πρυτάνεων. Ἵνα λίαν ἀναγκαῖαι βελτιώσεις τοῦ καταστήματος τούτου, κατ' ἐμέ, θεωροῦνται ὁ καταστατικὸς νόμος

αὐτοῦ καὶ αἱ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ὁριεθησόμεναι σχέσεις τοῦ καταστήματος πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τ' ἀνάπαλιν, κενὸν τὸ ὁποῖον ἀνάγκη μεγάλη νὰ πληρωθῇ, καθ' ὅσον ἐκ τούτου ἀναμένεται ἡ πλήρης καὶ ὁλοσχερὴς θεραπεία ἁπασῶν τῶν ἐλλείψεων αὐτοῦ.

Ἀρμόδιον κρίνω ἐνταῦθα νὰ σᾶς ἐκθέσω, ὅτι καὶ εἰς τι ἄλλο ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα ἐν Ἑλλάδι ἐξέτεινα τὴν προσοχήν μου. Πάντες γιγνώσκετε ὅτι εἰς τὴν νῆσον τῆς Ἄνδρου ὁ Θεόφιλος Καΐρης διὰ πολλῶν καὶ γενναίων συνδρομῶν καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος παρ' ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων κατόρθωσε νὰ ἐγείρῃ ἐν τῇ νήσῳ ἐκείνῃ λαμπρὸν ἐκπαιδευτικὸν κατάστημα, πλουτισθὲν μὲ βιβλιοθήκην καὶ μὲ διάφορα φυσικομαθηματικὰ ἐργαλεῖα· ἐπίσης γνωρίζετε κατὰ πόσον ὁ διδάσκαλος αὐτὸς παρεξετράπη τῆς εὐθείας ὁδοῦ, ὁποῖα τὰ κατ' αὐτοῦ λεχθέντα μέτρα παρὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ πολιτικῶν ἀρχῶν, καὶ ὁποία τέλος ἡ κατ' αὐτοῦ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου ἡ ἐκδοθεῖσα ὀλίγον πρὸ τῆς ἀποβιώσεως αὐτοῦ. Καθήκόν μου ἐνόμισα νὰ ἐπιληφθῶ τὰ τοῦ καταστήματος τούτου, καὶ συλλέξας ὅσας ἠδυνήθην καὶ ὑπῆρχον πληροφορίας τε καὶ ἀποδείξεις, ἐξ ὧν παρίστατο ὅτι αἱ γενναῖαι συνδρομαὶ τῶν τε ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων, προσφερόμεναι προθύμως, σκοπὸν μόνον εἶχον τὴν σύστασιν ἑνὸς καταστήματος ἐκπαιδευτικοῦ ἐν Ἑλλάδι, εἰς ὃ νὰ ἐκπαιδεύωνται ἑλληνόπαιδες, ἡ δὲ κοινότης τῆς Ἄνδρου προσέφερε πρὸς τὸν σκοπὸν τὸ τε οἰκόπεδον τοῦ καταστήματος καὶ πολὺ ὑλικόν. Ζητήσας δὲ καὶ τὴν πρὸς τοῦτο γνώμην τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἅμα μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ, ἐπροσκάλεσα τὴν διοικητικὴν ἀρχὴν ἵνα ἐνεργήσῃ ἀπογραφὴν ἀκριβῆ τοῦ καταστήματος καὶ ὅλων τῶν ἐν αὐτῷ περιεχομένων βιβλίων τε ἐργαλείων καὶ λοιπῶν, τὰ ὁποῖα νὰ ἐξασφαλίσῃ μετὰ προσοχῆς, ἐν δὲ τῷ καταστήματι νὰ ἐγκαθιδρύσῃ ἀμέσως τὴν ἑλληνικὴν σχολήν. Τούτων πάντων ἐνεργηθέντων ἐν τάξει καὶ ἐν ἀκριβείᾳ, εὐλπιζόμην ὅτι δὲν ἤθελεν ἐπέλθει ἀντίρρησις παρ' οὐδενός, ἀλλ' ὅμως ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀποβανόντος, βασιζόμενος εἰς κληρονομικὰ δικαιώματα καὶ ἄλλας ἀξιώσεις, ἀνεφέρθη εἰς ἀμφότερα τὰ ὑπουργεῖα τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ οἰκονομικῶν, ἐξαιτούμενος θεραπείαν, καταφυγὼν ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τὰ δικαστήρια. Τὸ ὑπουργεῖον ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ διαβιβάσαν ἁπάσας τὰς συλλεχθείσας ἀποδείξεις καὶ πληροφορίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν, τὸ μόνον ἀρμόδιον πρὸς παρά-

στασιν καὶ διεκδίκησιν παντὸς δημοσίου κτήματος καὶ περιουσίας, ἀνέμενε τὴν παρὰ τοῦ δικαστηρίου ἀπόφασιν, ἥτις ἔκτοτε καὶ μέχρι τοῦδε πρέπει νὰ ἐξεδόθη.

Τὰ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων καὶ τοῦ Πανεπιστημίου πραγματευθείς, χρέος μου θεωρῶ νὰ ἐκθέσω, ὅτι οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς ταῦτα διδάσκαλοι καὶ καθηγηταί, ἐντὸς ὡρισμένου κύκλου ἐργαζόμενοι καὶ περιωσμένον στάδιον τοῦ βίου των μόνον τοῦτο ἔχοντες, μόλις διὰ τῆς ὡρισμένης εἰς τὸν βαθμόν αὐτῶν μισθοδοσίας δύνανται νὰ ἐπαρκέσωσιν εἰς τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας των, καὶ τινες τούτων, οἱ τυχόντες νὰ ἔχωσι πολυμελῆ οἰκογένειαν, οὔτε εἰς ταύτας δύνανται νὰ ἀρκεσθῶσι διὰ τῆς μισθοδοσίας των ταύτης. Οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ὑπαγόμενοι εἰς ἀσθενείας, εἰς ἀνικανότητα ὡς ἐκ τοῦ γήρατος, καὶ εἰς ἄλλας τινὰς περιστάσεις, καὶ τέλος εἰς τὸν κοινὸν θάνατον, ἀναντίρρητον εἶναι ὅτι ἐγκαταλείπουσι τὰς οἰκογενείας αὐτῶν εἰς τὴν φορὰν τῆς τύχης καὶ τὰ δεινὰ ἐπακόλουθα τῆς πενίας, ὡς αὐτὸ τοῦτο δείκνυται σήμερον. Αἱ δυστυχεῖς σύζυγοι πολλῶν τοιούτων ἀποβιωσάντων διατρέχουσι τὴν πρωτεύουσαν καὶ τὰ διάφορα ὑπουργεῖα, ἐπαιτοῦσαι τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας δι' ἑαυτάς. Τὸ τοιοῦτον, ὅσον λυπηρὸν καὶ ἂν ἦναι εἰς τὴν φύσιν του, ἄλλο τόσον προστρίβει μῶμον εἰς ἅπασαν τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, παριστάνον αὐτὴν καὶ ἄδικον καὶ ἀχάριστον πρὸς ἐκείνους, οἵτινες τὸν βίον των ὁλόκληρον πρὸς μόρφωσιν αὐτῆς ἀφοσιώσαντες, ἀπῆλθον ἐγκαταλιπόντες τὰ τέκνα των ἄπορα καὶ ἐνίοτε. Τὴν τοιαύτην ἐλεεινὴν τούτων κατάστασιν ἀναλογιζόμενος, καὶ τὴν θεραπείαν τοῦ καλοῦ ἐπιζητῶν, εὗρον τὴν πρὸς τοῦτο σοφὴν καὶ προνοητικὴν διάταξιν ἐν τῷ περὶ κανονισμοῦ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων νόμῳ τοῦ 1836, ὅστις ἐν τῷ ἄρθρῳ 119 ῥητῶς ἐπρόβλεψε περὶ συστάσεως ταμείου διὰ τὰς χήρας καὶ τὰ ὀρφανὰ τῶν διδασκάλων καὶ καθηγητῶν, καὶ τῶν πρὸς σύστασιν πόρων αὐτοῦ, καὶ ὅμως ἀγνοῶ ἐπὶ τίνι κωλύματι ἅπαντες οἱ κύριοι προκάτοχοί μου τὴν διάταξιν ταύτην παρημέλησαν, καὶ τὴν σύστασιν τοιούτου ταμείου ἀνέβαλον, καὶ ποσὸν οὐκ εὐκαταφρόνητον ἀπωλέσθη, καὶ τοι εἰσπραττομένων πρὸ χρόνων καὶ ἐν μέρει τῶν δικαιωμάτων ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς διδασκάλους καὶ γυμνασιάρχας ἐν παντελῆ ἀγνοίᾳ τῶν πρὸς τοῦτο ἁρμοδίων ἀρχῶν. Ἐπεμελήθην ἀμέσως καὶ τὰ δύο κακὰ νὰ προλάβω, καὶ τὴν γινομένην κατάχρησιν νὰ ἐμποδίσω καὶ τὰς εἰσπράξεις ταύτας νὰ κανονίσω σύμφωνα μὲ τὰς διατάξεις καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ νόμου, καὶ τὸ εὐχάριστον

ἀποτέλεσμα τῶν εἰσπράξεων τοῦ 1853 νὰ ἀναγγείλω ὅτι ἀνέβη εἰς δραχμὰς 9,000 σχεδὸν, καὶ τὴν κατάθεσιν αὐτῶν ἐπὶ τόκῳ εἰς τὴν ἐθνικὴν Τράπεζαν ὑπὸ τὸν τίτλον *ταμεῖον χηρῶν καὶ ὀρφανῶν διδασκάλων καὶ καθηγητῶν* νὰ βεβαιώσω. Ἀλλὰ πρὸς τακτικὴν διοργάνωσιν τοῦ ταμείου τούτου ἀνάγκην ἐθεώρησα ἀναπόφευκτον τὴν κατασκευὴν νέου νόμου, συμπεριλαμβάνοντος κατὰ πρῶτον καὶ τοὺς καθηγητὰς τοῦ Πανεπιστημίου, τοὺς ὁποίους ὁ ῥηθεὶς νόμος τοῦ 1836 δὲν συμπεριέλαβε, καὶ τὰ παρὰ τῶν μαθητῶν τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ γυμνασίων δικαιώματα ἐπὶ τὸ τακτικώτερον νὰ κανονίσω, καὶ τὰ τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου κατὰ πρῶτον νὰ ὁρίσω, καὶ ἄλλους πόρους πρὸς πλουτισμὸν τοῦ ταμείου νὰ καθιερώσω, καὶ μετὰ ταῦτα τὰ πρὸς διανομὴν συντάξεως τῆς χήρας καὶ τῶν ὀρφανῶν τοῦ διδασκάλου ἢ καθηγητοῦ ἔτη τῆς ὑπηρεσίας του νὰ προϊδω, καὶ τὸ ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔτη ταῦτα ποσὸν τῆς συντάξεως νὰ διανείμω, πρὸς δὲ καὶ περὶ τῶν εἰς ἀνικανότητα τυχὸν περιπεσόντων διδασκάλων ἢ καθηγητῶν νὰ προνοήσω, μετ' ἄλλων πολλῶν ἀναγκαίων διατάξεων. Τὸ σχέδιον τοῦ τοιούτου νόμου συνταξας, καὶ τοὺς εἰδημονεστέρους ἐκ τῶν τριῶν τούτων κλάδων τῆς παιδείας διδασκάλων, καθηγητῶν καὶ γυμνασίων καὶ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου συμβουλευθείς, ἡτοίμασα τοῦτο πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὰ νομοθετικὰ Σώματα, τὸ ὁποῖον ἐλπίζω ὅτι ὁ ἀξιότιμος διάδοχός μου θέλει παραδεχθῆ καὶ θέλει φέρει ὅπου δεῖ πρὸς καταρτισμὸν νόμου.

Εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ὑπηρεσίαν ἐπέστρεψα ἰδίως τὴν προσοχήν μου. Ἀνατεθημένη αὕτη εἰς ὑπάλληλον κατόχων αὐτῆς, ἐπιμελῆ καὶ ἄοκνον, τὸν γενικὸν ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων Κύριον Πιττάκην, ἐνηργεῖτο καὶ ἐνεργεῖται ὅσον ἔδει καὶ ὅσον τὰ πρὸς τοῦτο μέσα τὴν εὐκολίαν παρέχουσι τοῦ ἔργου, ἀλλὰ μόνος ὁ ὑπάλληλος οὗτος ἀδύνατος καθίσταται εἰς τὴν ἐν καιρῷ παρουσίαν αὐτοῦ εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τοῦ κράτους, ὅπου ἀρχαιολογικὰ ἀντικείμενα ἀναφαίνονται ἐξ ἀνασκαφῶν τυχαίων καὶ ἐξ ἀνασκαφῶν κυρίως καὶ ἀνόμως παρ' ἰδιωτῶν ἐνεργουμένων. Πρὸς ἀποφυγὴν ὄθεν καὶ περιστολὴν πάσης καταχρήσεως καὶ φθορᾶς τῶν πολυτίμων τούτων λειψάνων ἔσπευσα διὰ διαφόρων ἐγκυκλίων νὰ προκαλέσω τὴν αὐστηρὰν πρὸς τοῦτο προσοχὴν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, καὶ δι' αὐτῶν, τῶν δημοτικῶν, παραστήσας τὴν σπουδαιότητα τοῦ ἀντικειμένου. Συντελεστικὸν δὲ καὶ σκόπιμον ἐθεώρησα τὴν σύστασιν ἐπαρχιακῶν Μουσείων

καὶ τὸν σχηματισμὸν ἐπαρχιακῶν ἐπιτροπῶν ἐκ τῶν ἱκανῶν καὶ εὐϋπολήπτοτέρων κατοίκων ἑκάστης ἐπαρχίας, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔσπευσα διὰ καταλλήλων παραινέσεων μος καὶ προτροπῶν νὰ θερμάνω τὸ φιλότιμον τῶν τε ἀρμοδίων ἀρχῶν καὶ κατοίκων, καὶ εἰς θέσιν εὐάρεστον εὑρίσκομαι νὰ πληροφορήσω ὅτι τοιοῦτον ἐσυστήθη κατὰ πρῶτον εἰς τὴν ἐπαρχίαν Τριπόλεως ὑπὸ ἐπιτροπὴν συγκειμένην ἐκ τῶν Κυρίων Σταθοπούλου, καθηγητοῦ τοῦ ἐκεῖ Γυμνασίου, καὶ τοῦ ὁμομούσου δικηγόρου Κ. Χρήστου Στερανοπούλου. Τὸ μέτρον τοῦτο πέποιθα ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλει ἐφαρμοσθῆ καὶ εἰς ὅλας ἐκείνας τὰς ἐπαρχίας, ὅπου τοιαῦτα τῶν προπατόρων μας πολύτιμα λείψανα διασώζονται, καὶ τοιουτοτρόπως νὰ κοσμηθῶσιν ἅπασαι αἱ ἐπαρχίαι αὗται μὲ τὴν σύστασιν τοιούτων ἀρχαιολογικῶν Μουσείων. Ἀλλ' εἰς τὴν σύστασιν τοιούτων ἐπαρχιακῶν Μουσείων ἐπασχοληθείς, δὲν παρέλειψα, Κύριοι, τοῦ νὰ φροντίσω περὶ συστάσεως Μουσείου κεντρικοῦ ἐν τῇ πρωτευούσῃ ταύτῃ, ὅπου τὰ πλεῖστα καὶ τὰ πολυτιμότερα τούτων ὑπάρχουσιν. Ἡ μέχρι τοῦδε κατάστασις τῶν πολυτίμων τούτων συλλογῶν, ἐκτεθειμένων τῶν πλείστων εἰς διάφορα ἀκαταλλήλα μέρη καὶ εἰς τὴν ἐπιῤῥοὴν τῆς ἀτμοσφαίρας, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν περιηγητῶν, ἀδυνάτου καταστάσης τῆς ἀκριβοῦς ἐπιτηρήσεως, ὑπέδειξε τὴν ἀνάγκην συστάσεως καὶ ἀνεγέρσεως Μουσείου καταλλήλου καὶ πρὸς τὴν χωρητικότητα τῶν τοιούτων συλλογῶν καὶ πρὸς τὴν λαμπρότητα αὐτῶν ἀνταξίου νὰ περιλάβῃ τὰ ἔργα ἐκεῖνα τῶν προπατόρων μας, τὰ ὁποῖα ἐφείλκυσαν ὅλην τὴν προσοχὴν καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ ἐξευγενισμένου κόσμου. Ἐκ τῶν ἐνόντων ἐπεμελήθην νὰ σημειωθῇ διὰ τὴν ἔναρξιν ἑνὸς τοιούτου οἰκοδομήματος εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ κράτους τοῦ ἔτους 1853 ποσὸν ἐκ δραχμῶν 10,000, καὶ ἄλλο τόσον εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ 1854, καὶ ταυτοχρόνως νὰ ἐνεργηθῶσιν ἅπαντα τὰ προπαρασκευαστικὰ ὡς πρὸς τὴν ἐκλογὴν καὶ τὸν προσδιορισμὸν τῆς θέσεως, εἰς ἣν μέλλει νὰ ἀνεγερθῇ, ὡς πρὸς τὸν προϋπολογισμὸν τῆς οἰκοδομῆς, τὴν σύνταξιν τοῦ σχεδίου κτλ. Ἐνθαῤῥύνομαι δὲ νὰ ἐκθέσω, ὅτι πολλαὶ συνδρομαὶ ὑπὸ διαφόρων ὁμογενῶν καὶ φιλελλήνων θέλουσι προσφερθῆ καὶ εἰς τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο, ὡς καὶ εἰς ἄλλα ὅμοια αὐτοῦ. Παραπλησίαν τῆς ἀνάγκης ταύτης ἐθεώρησα νὰ προλάβω τὴν ἐκ παντὸς ἐνδεχομένου κινδύνου κατάπτωσιν ἀρχαίου ὁποιουδήποτε μνημείου, σωζομένου σήμερον καὶ ὑποστάντος τὰς ἐκ τοῦ μακροῦ χρόνου καὶ ἐκ διαφόρων περιστάσεων προσβολάς, καὶ τοιούτων

μὲν ἀνεῦρον τὸ κατὰ τὴν ἀριστερὰν πτέρυγα τῆς ἀναβάσεως πρὸς τὴν Ἀκρόπολιν Ἀθηνῶν σωζόμενον λαμπρὸν μνημεῖον τῆς Πινακοθήκης, βεβλαμμένον κατὰ τὴν πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος βάσιν αὐτοῦ, τὴν ἐνδυνάμωσιν τοῦ παραπλησίου ταύτης βάθρου τοῦ Ἀγρίππα καὶ τὴν ἐδραίωσιν ἐπίσης τῆς βάσεως τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης. Τοὺς ἱκανωτέρους δὲ τῶν ἀρχιτεκτόνων συμβουλευθείς, ἐπὶ τῇ γνωμοδοτήσει τούτων ἐσημείωσα τῇ Βασιλικῇ ἐγκρίσει εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ **1854** ποσὸν ἐκ δραχμῶν **5.000**, ἱκανὸν νὰ ἐπαρκέσῃ πρὸς τὸν σκοπόν, ἡ ἔναρξις δὲ τῆς ἐργασίας θέλει προβῇ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ πάλιν ἑνὸς τῶν ἀρχιτεκτόνων τούτων.

Δὲν περιωρίσθην ἐπὶ τοῦ σπουδαίου ἀντικειμένου τούτου εἰς τὰ ἀνωτέρω μόνον. Ἐθεώρησα ὅτι τὰ πάντα πρὸς ἀνακάλυψιν καὶ διατήρησιν τῶν τοιούτων γίνονται δι' ἓνα σκοπόν, καὶ οὗτος εἶναι ἡ διάδοσις ἐξ ἑνὸς μὲν τῆς καλλιτεχνίας τῶν προγονικῶν μας τούτων λειψάνων, καὶ ἐξ ἄλλου ἡ διάχυσις τῶν γνώσεων καὶ τῶν ἰδεῶν τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης ἐποχῆς, προφυλαγμένων ἐκ τῆς θείας προνοίας καὶ κεχαραγμένων εἰς τὸν στερεὸν λίθον. Τὸ μέτρον τῆς διαδόσεως τῶν τοιούτων ἐπιγραμμάτων εἶχε ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐνηργεῖτο διὰ τῆς συστηθείσης καὶ ἐκδιδομένης *Ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος*, διευθυνομένης παρ' αὐτοῦ ταῦ ἐφόρου τῶν ἀρχαιοτήτων ἐκ τῆς ἐποχῆς τοῦ ἔτους **1837**, καὶ ἐξηκολούθει τακτικῶς μέχρι τοῦ **1842**, ὅτε, ἀγνοῶ διὰ ποίους λόγους, ἡ ἐξακολούθησις ταύτης ἔπαυσε. Τὴν τοιαύτην ἔλλειψιν μεγίστην θεωρήσας, ἔσπευσα τῇ Β. ἐγκρίσει νὰ ἐπαναφέρω καὶ πάλιν τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐφημερίδος, ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὄνομα, ἀπ' ἀρχῆς τῆς ὑπουργίας μου, καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν διευθυντήν, τὸν ἀκάματον ἔφορον τῶν ἀρχαιοτήτων Κύριον Πιττάκην. Ὁ δὲ παραχθεὶς καὶ παραγόμενος ἐκ ταύτης καρπὸς εἶναι, τὸ λέγω μὲ πλήρη εὐχαρίστησιν, οἱ ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τῆς Εὐρώπης καὶ ἰδίως τῆς σοφῆς Γερμανίας πεμπόμενοι ἔπαινοι καὶ εὐχαριστίαι πρὸς τὸν ἐκδότην αὐτῆς. Ἐν τέλει διαβεβαιῶ, ὅτι ἅπαντα τὰ δυνατὰ καὶ συντελιστικὰ μέτρα, τὰ παρὰ τοῦ ὑπουργείου ἐξαρτώμενα, μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας ἐβλήθησαν εἰς ἐνέργειαν ὡς πρὸς τὸ λίαν σπουδαῖον τοῦτο τῆς ἐθνικῆς τιμῆς ἀντικείμενον.

Πρὸς ἄλλο ἐπίσης ὅλως νέον καὶ σχεδὸν πρωτοφανὲς ἀντικείμενον μοὶ ἐδόθη ἀφορμὴ νὰ ἐπιστήσω τὴν προσοχήν μου, καὶ τοῦτο εἶναι ἡ διὰ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὸν πεφωτισμένον

κόσμον σπουδαιοτάτη ἀνακάλυψις καὶ ἀνεύρεσις προκατακλυσμιαίων ἀπολιθωμάτων διαφόρων ζώων κατὰ τὴν Ἀττικήν, περὶ τὴν θέσιν καλουμένην Πικέρμου, ἀπέχουσαν τρεῖς καὶ ἡμίσειαν ὥρας μακρὰν τῶν Ἀθηνῶν. Αὐτοπροσώπως τὴν θέσιν ταύτην ἐπισκεφθεὶς καὶ τακτικὴν ἀνασκαφὴν ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου ἐπιχειρήσας ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀρμοδίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ καθηγητοῦ τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας Κυρίου Μητσοπούλου, τυχὸν ἠδυνήθην νὰ καταστήσω συλλογὴν ἀξίαν καὶ πολυτίμου διὰ τὸ Μουσεῖόν μας, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐκ τῶν εἰς διπλᾶ καὶ τριπλᾶ εὑρεθέντων ὁμοιομόρφων καὶ ὁμογενῶν νὰ ἑτοιμάσω συλλογὴν καὶ ἀποστολὴν πρὸς τὴν σοφὴν καὶ εὐεργέτιδα τῆς πατρίδος μας Γαλλίαν, παρ' ἧς τὴν ἀνταλλαγὴν ἐλπίζω διὰ τὸ Μουσεῖόν μας πλουσιωτάτην.

Τὰ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐθεώρησα ὡς ἔχοντα τὴν ἀνάγκην ταχίστης βελτιώσεως. Ἀποφασιστικῶς ὡρμήθην εἰς τοῦτο, καὶ ἀρχὴν ἔθεσα νὰ ἐπαναφέρω τὴν συγκρότησιν τοῦ Διδασκαλείου, ἣν ὁ προκάτοχος ἐμοῦ εἶχε θεωρήσει περιττὴν, καὶ διὰ τῆς παύσεως τῶν καθηγητῶν καὶ διδασκάλων εἶχεν ἐμποδὸν σὲ τὴν ἐξακολούθησιν πολλῶν μαθημάτων παραδιδομένων ἐν αὐτῷ διὰ λόγους, τοὺς ὁποίους εὑρίσκει ὁ ἐπιθυμῶν εἰς τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ τῆς **13** Νοεμβρίου **1851** τὴν συνοδεύουσαν τὸν συνταχθέντα παρ' αὐτοῦ προϋπολογισμὸν τοῦ ἔτους **1852**· καὶ δεύτερον, τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ Κυρίου Ἰωάννου Κοκκώνη, τοῦ ἄλλως ἀξιοτίμου, ἀλλ' ἀπαυδήσαντος ὡς ἐκ τοῦ γήρατος καὶ τῶν συνεπειῶν αὐτοῦ νὰ ἐπαρκῇ εἰς τὴν εὐσταχον ἐνέργειαν τοῦ κλάδου. Ἡ ἀντικατάστασις του δὲ ἀπὸ τὸν δραστήριον, τὸν ἱκανὸν καὶ κάτοχον παιδείας Κύριον Χρυσοβέργην ἐδικαίωσε τὰς ἐλπίδας μου· ἅπαντα τὰ εἰς τὸ Κράτος δημοτικὰ σχολεῖα ἐβελτιώθησαν ἐπαισθητῶς εἰς τὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τὰς λοιπὰς ἐλλείψεις τοῦ ὑλικοῦ καὶ τῶν καταστημάτων, καὶ ἅπαντες οἱ πρὸ ἐτῶν μεμακρυσμένοι διδάσκαλοι ἔσπευσαν δι' αἰτήσεών των νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καὶ πολλοὶ τούτων νὰ καθέξωσι τὰς θέσεις των. Αἱ ὁριζόμεναι παρὰ τοῦ νόμου ἑξαμηνιαῖαι καὶ ἐτήσιαι ἐξετάσεις ἁπάντων τῶν δημοτικῶν σχολείων ἀπέβησαν εὐάρεστοι, καὶ, κατὰ τὰς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον ἐκθέσεις ἁπασῶν σχεδὸν τῶν ἐξεταστικῶν ἐπιτροπῶν, ἐβεβαιώθησαν τὰ καλὰ ταῦτα ἀποτελέσματα, τὰ κυριώτερα τῶν ὁποίων εἶναι, ὅτι ἀφ' ἑκάστου σχολείου ἀπελύθη ἀνάλογος ἀριθμὸς μαθητῶν διὰ τὰ ἀνώτερα ἐκπαιδευτήρια,

κατηρτισμένος περὶ τὴν ἐλευθέραν ἀνάγνωσιν καὶ γραφὴν, καὶ περὶ τὰ λοιπὰ ὡρισμένα μαθήματα. Καθ' ὅλον τὸ Κράτος δημοτικὰ τοιαῦτα σχολεῖα ὑπάρχουσιν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τὰ πλεῖστα τούτων καλῶς συγκεκροτημένα, ἀρρένων μὲν ὑπὲρ τὰ 340, καὶ ἐν αὐτοῖς διδάσκονται πλέον των 34,000 νέων, θηλέων δὲ, πεντήκοντα, καὶ διδάσκονται εἰς ταῦτα νεάνιδες ὑπὲρ τὰς 6,300. Ἡ δι' ἀμφότερα τὰ ἐκπαιδευτικὰ ταῦτα καταστήματα προσπάθεια τῆς Κυβερνήσεως καὶ συνδρομὴ τοῦ δημοσίου ἀντικείμενον ἔχει τὴν ἠθικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν καλὴν ἀνατροφὴν ἀμφοτέρων τῶν γενῶν· καὶ καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τοὺς εἰς τὸν κλάδον τῶν ἀρρένων δημοδιδασκάλους, ὅσον ἄξιοι ἐπαίνου καθίστανται διὰ τὴν πιστὴν καὶ μετὰ ζήλου ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἄλλο τόσον ἄξιοι συμπαθείας εἶναι καὶ διὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀνεπαρκὲς πρὸς τὴν συντήρησίν των ὁρισθὲν ποσὸν τῆς μισθοδοσίας, καὶ διότι καὶ τοῦτο, καθ' ὅσον ἀνάγεται εἰς τοὺς δήμους, δὲν τὸ λαμβάνουσιν ἐν καιρῷ καὶ τακτικῶς, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἰς ἀμηχανίαν εὑρισκόμενοι, παραμελοῦσιν ἀκουσίως τὸ ἔργον αὐτῶν, χρονοτριβοῦντες πρὸς ἀπόλαυσιν τούτου. Διὰ συνεχῶν δὲ καὶ ἀλλεπαλλήλων ἀναφορῶν των, διαβιβασθεισῶν καὶ διαβιβαζομένων καθ' ἑκάστην πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, ἐξέθετον τὴν ἀμηχανίαν των, αἰτούμενοι θεραπείαν. Τὸ δίκαιον τῆς αἰτήσεως των θεωρήσας, ἔσπευσα κατὰ πρῶτον διὰ πολλῶν διαταγῶν καὶ παραινέσεων νὰ προκαλέσω τὴν σύντονον καὶ δραστήριον ἐνέργειαν καὶ προσοχὴν τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς προϊσταμένων τῶν δημοτικῶν, ἐξαιτούμενος τὴν διόρθωσιν· καὶ τὴν εἰς τοῦτο συνδρομὴν τῶν συναδέλφων μου Κυρίων ὑπουργῶν τῶν ἐσωτερικῶν καὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπεκαλέσθην, οἵτινες προθύμως ἀπέστειλαν τὰς ἀντικούσας διαταγὰς καὶ παραγγελίας πρὸς τὰς ὑπαλλήλους αὐτῶν ἀρχάς. Ἔχω ὅθεν πλήρη τὴν πεποίθησιν ὅτι κατὰ τὸ ε. ε. 1854 οἱ πλεῖστοι τούτων οἱ ἔχοντες ἐκκαθαρισμένας τὰς ἀξιώσεις των θέλουσι πληρωθῆ, ὡς συμπεριληφθέντων τῶν καθυστερουμένων μισθῶν των εἰς τοὺς δημοτικοὺς προϋπολογισμοὺς τοῦ ἔτους τούτου, κατὰ τὰς πρὸς τὸ ὑπουργεῖον διαβεβαιώσεις τῶν κυρίων νομαρχῶν τοῦ Κράτους. Ἐκεῖνο ὅμως, ὅπερ συντελεστικώτερον ἐθεώρησα καὶ ἐντελῆ πεποίθησιν εἶχον σχηματίσει, ἦτον καὶ εἶναι νὰ ὁρισθῇ διὰ νόμου ὅτι οἱ δημοδιδάσκαλοι εἰσὶν ὑπάλληλοι τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπηρέται τοῦ Κράτους, καὶ ὡς τοιοῦτοι πρέπει νὰ μισθοδοτῶνται ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ δημοσίου ταμείου ὁλόκληρον τὸν μισθὸν αὐτῶν, τὸ δ' ἐπιβαρύνον καὶ ἀναλογοῦν εἰς τοὺς δήμους μέρος νὰ θεωρῆται

ὡς προκαταβολὴ τοῦ δημοσίου, εἰσπραττομένη κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν δημοτικῶν προσόδων ἑκάστου δήμου εἰς ὡρισμένον καιρόν.

Τὰ τοῦ δημοτικοῦ τούτου κλάδου τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ἀρρένων πραγματευόμενος, δὲν δύναμαι ν' ἀποσιωπήσω ὅτι εἰς πολλοὺς δήμους τοῦ Κράτους δὲν εἰσήχθη εἰσέτι τὸ θεῖον τοῦτο δῶρον τῆς διδασκαλίας, καὶ τούτου ἀφορμὴ ἐξ ἑνὸς μὲν εἶναι ἡ ἀσήμαντος καὶ ὅλως ἀνεπαρκὴς τῶν δήμων τούτων περιουσία καὶ πρόσοδος εἰς καταρτισμὸν σχολείου καὶ εἰς συντήρησιν διδασκάλου, καὶ ἐξ ἄλλου, τὸ ἐναντίον τῆς ἐννοίας καὶ διατάξεως τοῦ 11 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος ληφθὲν καὶ καθιερωθὲν μέτρον τοῦ νὰ δίδεται συνδρομὴ ἐκ τοῦ δημοσίου εἰς μὲν τοὺς δήμους α. καὶ β'. τάξεως τὸ ἥμισυ τῆς μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων, εἰς δὲ τοὺς τῆς γ'. τὰ δύο τρίτα, ἐν ᾧ ἡ συνδρομὴ αὕτη, κατὰ τὸ γράμμα καὶ τὸν ὁρισμὸν τοῦ προρρηθέντος 11 ἄρθρου τοῦ Συντάγματος, ἔπρεπε νὰ χορηγῆται κατὰ τὸ μέτρον τῆς ἀνάγκης τῶν δήμων. Ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τούτου τοῦ Συντάγματος ὡρμήθην νὰ ἐξετάσω καὶ πληροφορηθῶ ἐὰν ἡ χορηγουμένη ἐκ τοῦ Κράτους μέχρι τοῦδε συνδρομὴ δίδεται ἀληθῶς εἰς τοὺς ἀποδεδειγμένως ἀπόρους καὶ ἔχοντας ἀνάγκην δήμους, καὶ πρὸς τοῦτο ἐνήργησα νὰ λάβω ὑπ' ὄψιν ἅπαντα τὰ ἔξοδα καὶ ἔσοδα ἑκάστου δήμου τοῦ Κράτους, τὰ ὁποῖα εἰς ἐπὶ τούτῳ πίνακας καταστρωθέντα, μ' ἐβεβαίωσαν ὅτι 49 δήμοι εὔποροι καὶ ἔχοντες περισσεύματα κατ' ἐλάχιστον μὲν ὅρον δραχμὰς 650, κατ' ἀνώτατον δὲ δραχμὰς 4,000, ἀπερρόφων ἐκεῖνο, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ συνδράμῃ τοὺς ἄλλους ἐκ τῶν ἀπόρων δήμων πρὸς σχηματισμὸν σχολείου. Τὴν ἀδικίαν ταύτην ἐθεώρησα χρέος μου νὰ θεραπεύσω, διὸ καὶ προέβην βαθμηδὸν εἰς τὴν πραγματοποίησιν, χωρὶς νὰ ἀναλογισθῶ τὰς ἀδίκους ἐπικρίσεις, αἱ ὁποῖαι δυνατὸν ἦτο νὰ ἐγερθῶσι κατ' ἐμοῦ ἐκ τῶν ἐχόντων πρὸς τοῦτο συμφέρον, καὶ μόνον σημεῖον στήσας νὰ πληρώσω τὸ κενὸν, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ σκότος τῆς ἀμαθείας ἐκράτει μέγα μέρος τῆς νεολαίας. Καθ' ὅσον δ' ἀφορᾷ τὸν κλάδον τῆς τῶν θηλέων ἐν γένει ἐκπαιδεύσεως, ὀφείλω νὰ ἐκθέσω πρὸς πληροφορίαν ὑμῶν, ὅτι, κατ' ἐμὲ, ἀδίκημα μέγα προσγίνεται εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, καὶ τὴν ἐπανόρθωσίν του ἐπιμελούμενος, δὲν κατώρθωσα νὰ φέρω εἰς πέρας αὐτήν. Ἐλπίζω ὅμως καὶ ἀναμένω παρὰ τοῦ ἐντίμου διαδόχου μου τὴν ἐπανόρθωσιν τούτου. Τὸ ἀδίκημα δὲ τοῦτο εἶναι τὸ ἑξῆς·

Διὰ τὴν τῶν ἀρρένων ἐκπαίδευσιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος, διὰ μὲν τὴν ἀνωτάτην τούτων ἐξοδεύει τὸ δημό-

σιον κατ' ἔτος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, τὰ γυμνάσια καὶ τὰ λοιπὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα δραχμὰς 531,770, καὶ εἰς τὴν δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν ἐν γένει δραχ. 97,500, πρὸς δὲ καὶ εἰς διαφόρους ὑποτρόφους καθ' ὅλους τοὺς κλάδους, ἐκ τοῦ δημοσίου καὶ ἐκ τῶν κληροδοτημάτων, δραχμὰς 72,688· τὸ ὅλον δραχμὰς 701,958. Εἰς δὲ τὴν τῶν θηλέων ἐκπαίδευσιν δὲν ἐξοδεύει ἄλλο τι, εἰμὴ κατ' ἔτος μόνον δραχμὰς 18,000, καὶ ταύτας πρὸς ἐκπαίδευσιν 30 νεανίδων ὡς ὑποτρόφων εἰς τὸ καταστημα τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας. Ἡ δυσαναλογία ὅθεν αὕτη ὄχι μόνον ἄδικος εἰς τὴν φύσιν της εἶναι, ἀλλὰ καὶ λίαν βλαβερὰ εἰς τὴν κοινωνίαν ἀποβαίνει, διότι ἐκτὸς τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Ἑρμουπόλεως καὶ Πατρῶν, ὅπου σχολεῖα τῶν κοράσιων ὑπάρχουσι πλήρη καὶ πλείονα τοῦ ἑνὸς, συντηρούμενα παρὰ τῶν δήμων, καθ' ὅλον τὸ λοιπὸν Κράτος ὀλίγιστα τοιαῦτα ἀτελῆ ὑπάρχουσιν, ὡς μὴ ἐπαρκούντων τῶν δημων εἰς τὴν σύστασιν αὐτῶν, καὶ τοι τῆς ἀνάγκης ἐπαισθητῆς γενομένης παρ' ὅλων τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους. Ἐκτὸς δὲ τούτου, οὔτε διδασκαλίσσας προετοιμαζομεν, διότι ἐκ τῶν ὀλίγων διδασκομένων εἰς τὴν Φιλεκπαιδευτικὴν ἑταιρίαν, ὡς προεῖπον, αἱ πλεῖσται ἀπήλλαξαν καὶ ἀπολαμβάνουν τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ὑποτροφίας, ὀρφαναὶ οὖσαι καὶ ἄποροι, χάριν τῶν πρὸς τὴν πατρίδα ἐκδουλεύσεων τῶν πατέρων αὐτῶν, καὶ μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν των ἐλεύθεραι οὖσαι νὰ διατρέξωσιν ἄλλο στάδιον παρὰ τὸ τῆς δημοδιδασκαλίσσης, καὶ τέλος αἱ ὀλίγαι ὑπάρχουσαι τὴν σήμερον δημοδιδασκάλισσαι ἐπισήμως ἀναγνωρισμέναι δυσκολεύονται ν' ἀπέλθωσιν εἰς τὰς ἐπαρχίας μακρὰν τῆς πατρίδος των, μεμονωμέναι καὶ ἄνευ συνοδίας τῆς μητρὸς, τοῦ πατρὸς ἢ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν. Τὸ τοιοῦτον δυστυχῶς εἶναι ἓν ἐκ τῶν οὐσιωδεστέρων κωλυμάτων, τὸ ὁποῖον κατέχει πολλὰς τῶν ἐπαρχιῶν ἄνευ σχολείων τῶν κοράσιων.

Τὴν μεγίστην ὅθεν ταύτην ἀνάγκην ἐκ τῆς πείρας αὐτῆς θεωρῶ κατεπείγουσαν καὶ χρείαν ἔχουσαν ταχίστης θεραπείας. Ἡ θεραπεία δὲ, κατ' ἐμὲ, ἐπέρχεται καὶ ἡ μεγίστη ἀνάγκη πληροῦται, ὅταν τὸ ποσὸν τὸ διὰ τὰς ὑποτρόφους εἰς τὸ καταστημα τῆς Φιλεκπαιδευτικῆς ἑταιρίας ἐξοδευόμενον χρησιμεύσῃ εἰς σύστασιν ἑνὸς ἐκπαιδευτικοῦ καταστήματος τῶν κοράσιων, καλῶς συγκεκροτημένου, καὶ κανονισμένων τῶν ἐν αὐτῷ παραδιδομένων μαθημάτων πρὸς ἀληθῆ μόρφωσιν διδασκαλισσῶν. Ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ ἡ Κυβέρνησις νὰ εἰσάξῃ ὡς ὑπότροφον μίαν ἐξ ἑκάστης ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, ἔχουσαν τὰ ἀπαιτούμενα

προσόντα τῆς χρηστοηθείας, τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς ἐφέσεως, ἥτις ἀξιοχρέως ἐγγυωμένη ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς μαθήσεώς της θέλει ἐντὸς τῆς πρωτευούσης τῆς ἐπαρχίας της μετέλθει τὴν δημοδιδασκάλισσαν ὑποχρεωτικῶς πλὴν ἐμμίσθως ἔτη τόσα, ὅσα καὶ εἰς τὸ κατάστημα ἔμεινεν ἐκπαιδευομένη. Τὸ μέτρον τοῦτο, τὸ ὁποῖον δὲν θέλει ἀπαιτήσει δαπάνην πλέον τῶν πεντήκοντα χιλιάδων δραχμῶν κατ' ἔτος, ἐξ ἑνὸς θέλει μετὰ τετραετίαν δώσει εἰς ἑκάστην ἐπαρχίαν τὴν δημοδιδάσκαλον, ἥτις σήμερον ὑπάρχει δυσεύρετος, καὶ ἐξ ἄλλου θέλει διαδώσει εἰς μέγαν ἀριθμὸν ἄλλων νεανίδων, διδασκομένων ἐν τῷ καταστήματι τούτῳ ἄνευ ὑποτροφίας, ἀνατροφὴν καλὴν, ἠθικὴν, χριστιανικὴν διδασκαλίαν τελείαν, καὶ μέλλον σταδιον εἰς ὅσας τυχὸν ἤθελόν ἐπιθυμήσει νὰ μετέλθωσι τὴν δημοδιδάσκαλον καὶ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους.

Πρὶν δώσω τέλος εἰς τὴν ἔκθεσίν μου ταύτην, προσθέτω, ὅτι μία ἐκ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ὑπουργείου ἐθεώρησα ὅτι ἦτον καὶ εἶναι νὰ δίδῃ κατ' ἔτος συνοπτικὴν καὶ ἀκριβῆ ἔκθεσιν περὶ τῆς καταστάσεως τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως ἐν Ἑλλάδι, ἀναγκαιοτάτην οὖσαν καὶ διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ διὰ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ Κράτους, καὶ αὐτὸ τοῦτο ἔσπευσα νὰ πραγματοποιήσω τὸ ἔτος 1853 πρώτην ἤδη φοράν, καὶ νὰ δημοσιεύσω ταύτην κατ' ἔκτασιν καὶ ἐκτὸς τοῦ Κράτους διὰ τῶν πρεσβειῶν μας καὶ τῶν προξένων μας, καὶ ἐσωτερικῶς καθ' ὅλον τὸ Κράτος διὰ τῶν διοικητικῶν ἀρχῶν, ἥτις εἰς μὲν τὸ ἐσωτερικὸν ἀπέδειξε τὴν ἀνέκαθεν πρόνοιαν τῆς Α. Μ τοῦ Βασιλέως καὶ τῶν κυβερνήσεών Του ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν ὑπηκόων Του, εἰς δὲ τὸ ἐξωτερικὸν, τὴν ἀληθῆ καταγωγὴν τοῦ Ἕλληνος καὶ τὴν τάσιν αὐτοῦ πρὸς τὸν πολιτισμόν.

Ἅπαντα ταῦτα, Κύριοι, διὰ τῆς ὅσον ἐνιστι συντομίας ἐκτεθειμένα, παραλειπομένων πολλῶν ἄλλων λεπτομερειῶν, καὶ ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν ἰδίαν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου, οὗ τινος προϊστάμην ὑπαγόμενα, ἐθεώρησα καθῆκόν μου ἀπαραίτητον νὰ θέσω ὑπὸ τὴν γνῶσιν καὶ κρίσιν ὑμῶν.

Ὀφείλω δὲ τελευταῖον νὰ προσθέσω, ὅτι ὡς μέλος τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Κράτους ἐπεμελήθην ἀείποτε, ὁδηγούμενος ἀπὸ τὴν ἀσθενῆ κρίσιν μου καὶ ἀπὸ τὴν τῶν πραγμάτων πεῖραν καὶ γνῶσιν μου, νὰ φέρω τὴν γνώμην καὶ ψῆφόν μου εἰς πᾶν ὅ,τι ἐθεώρησα καὶ ἐπείσθην ὅτι ἦτον ὠφέλιμον καὶ συμφέρον πρὸς παγίωσιν καὶ διευθέτησιν τῶν κοινῶν, πρὸς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν τῆς πατρίδος, καὶ πρὸς τὴν λαμπρότητα τοῦ Θρόνου, αὐτοῦ τοῦ κέντρου τῆς ἐθνικῆς ὑπάρξεώς μας καὶ δόξης.

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων Πειραιῶς νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Κοπανίτσαν καὶ Δ. Στάϊκον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ἤδη προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων Πειραιῶς, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινὸς	. . . .	Σταμάτ. Μήτσας	. . . N
Λουκᾶς Λόντος	. . . . . N	Δ. Ζῶτος	. . . . .
Ἀντώνιος Βενιζέλος	. . .	Γ. Γιολδάσης	. . . . . N
Πέτρος Καμπάνης	. . . . N	Ν. Γρανίτσας	. . . . . N
Νικόλαος Π. Καΐρης	. . . N	Λύσανδρος Βιλαέτης	. . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης	.	Στέρ. Στεφανόπουλος	. .
Δημήτριος Τσόκρης	. . . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός	. . . .
Γεώργιος Τσόκρης	. . . N	Σόλων Κρεστενίτης	. . . .
Νικόλαος Ἰατρὸς	. . . .	Δημήτριος Ἀθανασίου	. . N
Σκαρλάτος Σοῦτσος	. . . .	Γεώργιος Διαμάντης	. . . N
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	. . N	Ν. Δελένδας	. . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	. . . . .	Δ. Γαβρᾶς	. . . . . N
Σταῦρος Βλάχος	. . . . N	Ν. Βαρβαρῆγος	. . . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	. . . . .	Θ. Α. Ζαΐμης	. . . . .
Σωτήριος Στράτος	. . . . N	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	. .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	. . .	Χ. Θεοχαρόπουλος	. . . .
Φίλων Φίλωνος	. . . . . N	Ἡλ. Παπαδαῖος	. . . . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας	. . . .	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	. . .
Νικόλαος Τσέλιος	. . . . N	Γρηγόριος Καρφιωτάκης	. N
Κωνστ. Γριβογεώργης	. . N	Ἰωάννης Ζάρκος	. . . . .
Δ. Π. Πετροπουλάκης	. . N	Α. Κοντόσταυλος	. . . . N
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος	. . .	Βελισ. Νικολαΐδης	. . . N
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου.	N	Ἰωάννης Μπαλάφας	. . . N
Γεώργιος Κονδύλης	. . . .	Πέτρος Δελιγιάννης	. . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	. . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	. . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	. . N	Κωνσ. Λαμπρινόπουλος	. .
Βασίλειος Νώνης	. . . . N	Νικόλαος Μπούκουρας	. . N

Π. Κολοδίνος	. . . . .	Δημήτριος Πουλκάκος	. . .
Ἐμ. Ἀντίπας	. . . . .	Γρηγόριος Πατριαρχέας	. . N
Γ. Πανοπριρτόπουλος	. . .	Π. Χριστόπουλος	. . . . N
Μ. Τριανταφυλλόπουλος	. .	Π. Κανελλόπουλος	. . . .
Χρῆστος Ῥάγκος	. . . . N	Ν. Μασχούλας	. . . . .
Εὐθ. Κανελλόπουλος	. . . N	Σπ. Πηλλήκας	. . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος	. . . N	Νάκος Πανουργιᾶς	. . . .
Νικόλαος Ματθαίου	. . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης	. . N
Ν. Χ. Παναγιώτου	. . . N	Εὐθ. Κεχαγιάς	. . . . . N
Σ. Κοπανίτσας	. . . . . N	Σιδ. Πρατσικας	. . . . .
Ἐμμ. Μελετόπουλος	. . . N	Π. Πατρινός	. . . . .
Α. Καρφιωτάκης.	. . . . .	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	. . . . N
Γ. Γιατράκος	. . . . . N	Περικλῆς Καλαμογδάρτης	. N
Λουκᾶς Στεφάνου	. . . . N	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	.
Ἰω. Παπαλουκόπουλος	. .	Ν. Α. Μπότασης	. . . . .
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος	. .	Κ. Δαρειώτης	. . . . .
Γ. Ν. Ῥιβελιώτης	. . . .	Ἰω. Σκαβέντσος	. . . . N
Β. Π. Δημητρακόπουλος	. .	Γ. Νικολάου	. . . . . N
Ἀναγ. Δεδόπουλος	. . . N	Γεώργιος Ναύτης	. . . N
Α. Μαυροειδὴς	. . . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς	. . . . N
Γ. Κεφάλας	. . . . . N	Ἀν. Ῥενουάρδος	. . . . .
Ἀναγ. Τσάκας	. . . . . N	Στ. Δάρας	. . . . .
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος	. . .	Ἰωάννης Σαγρέδος	. . . .
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης	.	Παναγ. Ψάθης	. . . . .
Παναγ. Παπατσώνης	. . . N	Νικόλαος Νάζος	. . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος	. . . N	Ἀναγ. Παπατσώρης	. . . N
Ἰω. Προβιλέγιος	. . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος	. . .
Ἰω. Ταταράκης	. . . . . N	Κ. Πονηρόπουλος	. . . .
Σ. Βαρότσης	. . . . . N	Δημήτριος Στάϊκος	. . . . N
Χ. Σουμαρίπας	. . . . . N	Α. Κιζάνης	. . . . . N
Δ. Δημητρακόπουλος	. . N	Παντολ. Κουντουριώτης	. .
Π. Χρυσοβέργης	. . . . N	Δημήτριος Βουδούρης	. . .
Α. Παπαδημητριάδης.	. . N	Σταμάτιος Γ. Δοκός	. . . N
Δ. Κοκοτάκης.	. . . . . N	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	. .
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης	. . .	Γεώργιος Ῥιζόπουλος	. . . N
Ἰωάννης Εὐσταθίου	. . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	. N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης	.	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	. . . . N
Γεώρ. Μπάνης	. . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	. .
Νικόλαος Πιεράκος	. . . N	Α. Μάντσαρης	. . . . . N
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης	. .		

Παραδεχθείσης δὲ τῆς Βουλῆς τὸ 1 καὶ μοναδικὸν ἄρθρον τοῦ νομοσχεδίου, ἐπανελήφθη ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ψηφολέκτας ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορία, καταδείξασα τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα· ἔχει δὲ τὸ σύνολον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον μοναδικόν.

Ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς, τὸ ὁποῖον εἰσπράττει τὸ δημόσιον δυνάμει τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 23 Μαρτίου 1849 ΡΚϚ΄. νόμου περὶ συστάσεως διοικητικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἀφ' οὗ ἀφαιρεθοῦν τὰ ἐτήσια ἔξοδα τῆς ὑπαστυνομίας Πειραιῶς, τὸ ὑπόλοιπον θέλει δίδεσθαι εἰς τὸ ἐξῆς κατ' ἔτος εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.»

Προέβη ἔπειτα ἡ Βουλὴ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν κειμένων περὶ τὴν κεντρικὴν πλατείαν Σπάρτης οἰκοπέδων, ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ ὁποίου γενομένης ψηφοφορίας, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιτρηθείσης ψηφολεκτῶν, συνήχθη καθ' ὁμοιον τοῖς προηγηθεῖσι πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη αὐτὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 71.

Ἀναγνωσθέντος εἶτα τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τῆς ἐπ' αὐτοῦ γνώμης τῆς ἐπιτροπῆς, λαβὼν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς ἐξέθηκεν, ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ ἔχουσα ὑπ' ὄψιν τὴν κατάστασιν τοῦ τόπου, μεσογείου ὄντος καὶ κατοικουμένου ὑπὸ μόνον αὐτοχθόνων κτηματιῶν, τῶν ὁποίων αἱ περιουσίαι μόλις ἐπαρκοῦσιν εἰς τὰς κυρίας αὐτῶν ἀνάγκας, γνωρίζουσα δὲ ὅτι οἱ κάτοικοι εἶχον ἀναγκασθῆ νὰ σχηματίσωσιν ἀγορὰν εἰς ἄλλο μέρος τῆς πόλεως, καὶ θέλουσα νὰ διευκολύνῃ τὴν πραγματοποίησιν τῶν εὐεργετικῶν διαθέσεων τῆς Κυβερνήσεως, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ φέρῃ μεταβολάς τινας ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου. Κατ' αὐτὸ, ἀλάκληρον τὸ τίμημα διαιρεῖται εἰς τρεῖς δόσεις, ὧν ἡ μὲν πρώτη πληρόνεται ἀμέσως, αἱ δ' ἄλλαι δύο εἰς δύο συνεχῆ ἔτη, ὥστε ἂν τις ἀγοράσῃ ἓν οἰκόπεδον ἀντὶ 5000 δραχμῶν, τὰς μὲν 2500 θέλει καταβάλει ἀμέσως,

τὰς δὲ λοιπὰς 2500 ἐντὸς δύο ἐτῶν. Ἡ ἐπιτροπὴ λοιπὸν, διὰ νὰ εὐκολύνῃ τοὺς ἀγοραστὰς, οἵτινες βεβαίως δὲν θέλουν εἶσθαι εἰς θέσιν νὰ πληρώσωσι τὸ τίμημα ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ νομοσχεδίου ὡρισμένων προθεσμιῶν, καὶ θέλουσα διὰ τοῦ συναγωνισμοῦ νὰ ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου, μετέβαλε τὰς προθεσμίας, πιστεύουσα ὅτι καὶ ὁ Κ. ὑπουργὸς θέλει συναινέσει εἰς τὴν μεταβολὴν ταύτην, διότι ἄλλως ἢ δὲν θέλουν ἐκποιηθῆ τὰ οἰκόπεδα πρὸς ἐπαισθητὴν τῆς πόλεως βλάβην, ἢ τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως προσδοκώμενον ἔσοδον θέλει εἶσθαι λίαν εὐτελές.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργὸς, ὅτι δὲν θεωρεῖ σκόπιμον τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς. Ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ εὐκολύνῃ τὸν ἐν τῇ Σπάρτῃ συνοικισμὸν, ἀπεφάσισε νὰ ἐκποιήσῃ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος οἰκόπεδα, ἐκ τοῦ ἀντιτίμου τῶν ὁποίων ν' ἀνεγείρῃ δημόσια καταστήματα καὶ ἐκπληρώσῃ ἄλλας τῆς πόλεως ἀνάγκας. Ἐὰν λοιπὸν παρατείνωμεν εἰς 5 ἔτη τὴν προθεσμίαν τῆς τοῦ τιμήματος ἐξοφλήσεως, οὐ μόνον θέλομεν διαιωνίσει τὴν τῶν ἔργων αὐτῶν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ καὶ τὸ δημόσιον δὲν θέλει ἔχει τὴν αὐτὴν ἀσφάλειαν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τοῦ τιμήματος, διότι, παρερχομένου τοῦ χρόνου, οἱ ὀφειλέται καθίστανται δυσκολώτεροι, ὡς τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὰς πολυετεῖς ἐνοικιάσεις.

Ἀντιπαρετήρησεν ἕτερος, ὅτι ἀνέργως μετὰ προσοχῆς τὴν συνοδεύουσαν τὸ νομοσχέδιον ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργείου, λέγουσαν, ὅτι ὁ ὅρος τῆς ἀμέσου πληρωμῆς τοῦ ἡμίσεως τοῦ τιμήματος ἐτέθη διὰ νὰ δυνηθῇ ἡ Κυβέρνησις νὰ διατάξῃ ἀμέσως τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μᾶλλον κατεπειγόντων ἔργων· ἀλλ' αὐτὸς νομίζει ὅτι τοῦτο θέλει κατορθωθῆ εὐκολώτερον, ἐὰν ἐπεκταθῇ ἡ τοῦ τιμήματος πληρωμὴ εἰς πέντε δόσεις, διότι τότε θέλουσιν εὑρεθῆ πλειότεροι ἀγοραστὰι, καὶ ἑπομένως καὶ ταχύτερον θέλουν ἐκποιηθῆ τὰ οἰκόπεδα καὶ πλειότερα χρήματα θέλουσιν εἰσπραχθῆ, καθ' ὅσον μάλιστα καὶ ὁ ρόθος τῆς καθυστερήσεως ἐλλείπει, ἀφ' οὗ, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2, ὅστις τῶν ἀγοραστῶν καθυστερήσει δόσιν τινὰ, ἀποβάλλεται ἀμέσως τοῦ οἰκοπέδου.

Προσέθηκεν ἕτερος, ὅτι οἱ προκαλέσαντες τὴν ὑπὸ συζήτησιν διάταξιν τοῦ νομοσχεδίου λόγοι εἰσὶ, κατὰ τὸν ὑπουργὸν, ἡ ταχύτης τῆς εἰσπράξεως τῶν χρημάτων καὶ ἡ ἀσφάλεια τοῦ δημοσίου. Ἀλλὰ παρατηρεῖ, ὅτι, ἐὰν τὰ οἰκόπεδα ἐκποιηθῶσιν ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν θέλει φθάσει εἰς 110,000 δραχμὰς, τὸ ὅμως τῶν ὁποίων εἶναι δραχ. 50,000. Ἐὰν ὅμως μεταβληθῇ κατὰ τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς,

τὸ ἀντίτιμον θέλει εἶσθαι τοσοῦτον, ὥστε τὸ πέμπτον αὐτοῦ νὰ ἦναι ἴσον μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ κατὰ τὸ νομοσχέδιον ἐλπιζομένου, καὶ ἐπομένως ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρόνου θέλει εἰσπραχθῆ τὸ αὐτὸ ποσόν, ἐν ᾧ συγχρόνως τὸ ὅλον θέλει εἶσθαι πολὺ ἀνώτερον.

Ἀλλὰ τῆς Βουλῆς ἀποῤῥιψάσης, ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου, τὴν ἐπὶ τοῦ ἐδ. 2 γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ ἀναστάσης, λαβὼν καὶ πάλιν τὸν λόγον ὁ εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ ἐδ. 3, παρετήρησεν, ὅτι θεωρεῖ ἄδικον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου, δι' ἧς ὑποχρεοῦνται οἱ δυνάμει ἀδείας τῆς Κυβερνήσεως οἰκοδομήσαντες νὰ πληρώσωσι τὸ ἀντίτιμον, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἐπιτροπὴ ἐκπληροῦσα τὸ καθῆκόν της, ἐπρότεινε νὰ ἀφεθῶσι δωρεὰν τὰ οἰκόπεδα εἰς αὐτούς, οἵτινες δὲν εἶναι εἰμὴ τρεῖς ἢ τέσσαρες μόνον, καθ' ὅσον οὗτοι ὡς καλῆς πίστεως κάτοχοι δικαιοῦνται καὶ δικαστικῶς εἰς μίαν τοιαύτην δωρεάν.

Ἀλλὰ τοῦ ὑπουργοῦ μὴ παραδεχομένου τὴν γνώμην τῆς ἐπιτροπῆς, ἡ Βουλὴ ἀπέῤῥιψε μὲν ταύτην μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ τὸ ἄρθρον 1 δι' ἀναστάσεως κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 2, 3, 4 καὶ 5.

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας ὁμοίας ταῖς ἀνωτέρω ὑπὸ τοὺς ἰδίους ψηφολέκτας, συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων 69 κατὰ 2, ἔχον οὕτως·

Ο Θ Ω Ν κτλ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρον 1. Τὰ κατὰ τὸ ἐγκεκριμένον διάγραμμα τῆς ἐν Σπάρτῃ πλατείας τῆς ἀγορᾶς οἰκόπεδα θέλουν ἐκποιηθῆ ἀναλόγως τῆς ζητήσεως τοῖς μετρητοῖς ἐπὶ πλειοδοσίᾳ.

Τὸ ἐκ τῆς δημοπρασίας προκύπτον τίμημα ἑκάστου οἰκοπέδου πληρόνεται ὡς ἀκολούθως· Τὸ μὲν ἥμισυ ἅμα κοινοποιηθῆ εἰς τὸν πλειοδότην ἡ ἔγκρισις τῶν πρακτικῶν τῆς δημοπρασίας, τὸ δὲ ἕτερον ἥμισυ, διαιρούμενον εἰς δύω ἴσας δόσεις, θέλει πληρωθῆ τὴν ά. Νοεμβρίου τῶν ἀμέσως ἑπομένων δύω ἐτῶν.

Οἱ λαβόντες καὶ οἰκοδομήσαντες οἰκόπεδα γύρωθεν τῆς ἀνωτέρω πλατείας κείμενα, μὴ ἐξαιρουμένων τῶν τεσσάρων γωνιῶν, ὑποχρεοῦνται ν' ἀποδώσωσι τὸ τίμημα αὐτῶν ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐμβαδοῦ ἑκάστου οἰκοπέδου καὶ τοῦ μέσου ὅρου τῆς τιμῆς, εἰς ἣν θέλουσιν ἐκποιηθῆ τὰ ἀμέσως ἑκατέρωθεν κείμενα. Οἱ δὲ κατέχοντες ἁπλῶς τοιαῦτα οἰκόπεδα δυνάμει

πράξεως τῆς ἁρμοδίας διοικητικῆς ἀρχῆς, θέλουσιν ὑποχρεωθῆ ἢ ν' ἀποδώσωσιν αὐτὰ ἢ νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ ἀνωτέρω μέτρον.

Ἄρθρ. 2. Ὅστις τῶν ἀγοραστῶν ἤθελε καθυστερήσει δόσιν τινά, ἀποβάλλεται τοῦ οἰκοπέδου, ὅπερ ἐκτίθεται ὅπως ἔχει ἀμέσως εἰς νέαν δημοπρασίαν, διὰ νὰ λάβῃ τὸ δημόσιον τὸ ὑπόλοιπον τοῦ καθυστεροῦντος τιμήματος μετὰ τῶν νομίμων τόκων, λογιζομένων ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἤρχισεν ἡ καθυστέρησις. Τὰ περὶ ὧν πρόκειται οἰκόπεδα διατελοῦσιν αὐτοδικαίως εἰς πρώτην ὑποθήκην τοῦ δημοσίου μέχρι τῆς τελείας ἐξοφλήσεως τοῦ τιμήματος, εἰς ὃ ἕκαστον ἠγοράσθη.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς ἀγορᾶς κεφάλαιον προορίζεται εἰς κατασκευὴν κοινωφελῶν ἱδρυμάτων, οἷον ἐκκλησίας, ὑδραγωγείου πρὸς μεταχείτευσιν ἐν Σπάρτῃ ποτίμου ὕδατος καὶ κατασκευὴν δημοσίων βρύσεων, φυλακῆς πρὸς κράτησιν τῶν ὑποδίκων τῶν ἐλαφροποίνων καὶ τῶν προσωπικῶς κρατουμένων, σχολείου ἀλληλοδιδακτικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ, στρατῶνος τῆς χωροφυλακῆς καὶ τῆς φρουρᾶς, δημοτικοῦ καὶ εἰρηνοδικιακοῦ καταστήματος καὶ μιᾶς ἐπὶ τοῦ Εὐρώτα γεφύρας. Ἐκ τοῦ ποσοῦ, τὸ ὁποῖον θέλει προκύψει ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται οἰκοπέδων, δέκα χιλιάδες δραχμῶν προσδιορίζονται διὰ νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἀνασκαφὰς πρὸς ἀνεύρεσιν ἀρχαιοτήτων.

Μετὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων ἢ προσδιορισθησομένων τόπων, τὸ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων τῆς ἀγορᾶς τυχὸν περίσσευμα θέλει χρησιμεύσει πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν κατὰ τὸν περὶ ὁδοποιΐας νόμον εἰς βάρος τοῦ δημοσίου ἔργων τῆς ἀπὸ Γυθείου εἰς Σπάρτην ἀμαξωτῆς ὁδοῦ.

Οἱ πρὸς ἀνέγερσιν τῶν δημοτικῶν καταστημάτων προσδιωρισμένοι ἢ προσδιορισθησόμενοι τόποι παραχωροῦνται δωρεὰν τῷ δήμῳ Σπάρτης.

Ἄρθρ. 4. Ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δῆμον Σπάρτης νὰ συστήσῃ τὴν ἀγορὰν τῶν ἐδωδίμων ἐν τῷ μέσῳ τῆς πλατείας, ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ διάγραμμα αὐτῆς προσδιοριζομένης θέσεως, ἥτις πρὸς τοῦτο δωρεῖται εἰς αὐτόν.

Ἄρθρ. 5. Διὰ Β. διατάγματος θέλουν προσδιορισθῆ·

α) Αἱ διαστάσεις τῶν περὶ τὴν πλατείαν ἐκποιηθησομένων οἰκοπέδων.

β) Τὸ σχέδιον τῶν ἐπὶ τῶν οἰκοπέδων τούτων ἀνεγερθησομένων ἐργαστηρίων καὶ ἀποθηκῶν, καὶ

*) Οἱ ὅροι τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ παρόντος νόμου ἀνημπραξίας.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὸ σύνολον τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν κειμένων περὶ τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν Σπάρτης οἰκοπέδων, καὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Δημήτριος Ζώτος	
Λουκᾶς Λόντος	Ν	Γεώργιος Ἰω. Γιολδάσης	Ν
Ἀντώνιος Βενιζέλος		Νικόλαος Γρανίτσας	Ν
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Ἀύσανδρος Βιλαέτης	
Νικόλαος Καΐρης	Ν	Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Ἀνδρέας Λύγερινὸς	
Δημήτριος Τσόκρης		Σόλων Κρεστενίτης	
Γεώργιος Τσάρης	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	
Νικόλαος Ἰατρός		Γεώργιος Διαμάντης	
Σαρλάτος Σούτσος		Ν. Δελένδας	
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Ν. Βαρβαρῆγος	Ν
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Θρασ. Α. Ζαΐμης	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκης		Ἀτωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	
Σωτήριος Στράτος	Ν	Χ. Θεοχαρόπουλος	
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἠλ. Παπαδαῖος	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Ἀθαν. Δανηλόπουλος	
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Γρηγόριος Κορριωτάκης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης	Ν	Α. Κοντόσταυλος	Ν
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Βελ. Νικολαΐδης	Ν
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος		Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Ἀναγνώστης Παπαθανασίου	Ν	Πέτρος Δελιγιάννης	
Γεώργιος Κονδύλης		Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Ἐλευθέρ. Καλογερᾶς	Ν	Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ο	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Βασίλειος Νάνης	Ν	Π. Κολοβδίνος	
Σταμάτιος Μήτσας	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	

Γεώρ. Πανοπριφτόπουλος		Δημήτριος Πουλικάκος	
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος		Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν
Χρῆστος Ῥάγκος	Ν	Π. Χριστόπουλος	Ν
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Ν	Π. Κανελλόπουλος	
Ἐμμ. Τσοῦχλος	Ν	Νικόλαος Μοσχούλας	
Νικόλαος Ματθαίου		Σπ. Ἡλλήκας	
Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	Ν
Σ. Κοπανίτσας	Ο	Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	
Α. Κορφιωτάκης		Σιδέρης Πράτσικας	
Γ. Γιατράκος	Ν	Π. Πατρινὸς	
Λουκᾶς Στεφάνου	Ν	Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Ἰω. Ν. Ταμπακόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Ν. Α. Μπότασης	
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Κ. Δαρειώτης	
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος	Ν	Ἰω. Σκαβέντσος	Ν
Α. Μαυροειδής	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Γ. Κεφάλας	Ν	Γεώργιος Ναύτης	Ν
Ἀναγνώστης Τσάκας	Ν	Μιχαὴλ Σολωμὸς	Ν
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος		Ἀν. Ῥενουάρδος	
Κωνστ. Ἰω. Κουρκουμέλης		Στ. Δάρας	
Α. Κουμουνδοῦρος		Ἰωάννης Σαγρέδος	
Παναγιώτης Παπατσώνης	Ν	Παναγιώτης Ψάθης	
Σπ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Νικόλαος Νάζος	
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Ἀναγνώστης Παπατσώρης	Ν
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Σ. Βαρότσης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Α. Δημητρακόπουλος	Ν	Α. Κιζάνης	Ν
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Παντολέων Κουντουριώτης	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Δημήτριος Μπουδούρης	
Δ. Κοκοτάκης	Ν	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Νικόλαος Πιτράκος	Ν	Νικόλαος Μ. Μπουδούρης	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Α. Μάντσαρης	Ν

Προβάσης ἔπειτα τῆς Βουλῆς καὶ εἰς τὴν συζήτησιν τοῦ περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Σ. Δοκὸν καὶ Ν. Ματθαῖον, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ὧδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ διὰ ψήφων 69 κατὰ μιᾶς.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἐξῆς ζητήματος.

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός	Δημήτριος Ζῶτος . . . . .
Λουκᾶς Λόντος . . . . . N	Γ. Ἰω. Γιολδάσης . . . . N
Ἀντώνιος Βενιζέλος	Ν. Α. Γρανίτσας . . . . N
Πέτρος Καμπάνης . . . . N	Λύσανδρος Βιλαέτης . . . .
Νικόλαος Π. Καΐρης . . . N	Σ. Χ. Στερανόπουλος . . .
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης . .	Ἀνδρέας Αὐγερινός . . . .
Δημήτριος Τσάκρης	Σόλων Κρεστενίτης . . . .
Γεώργιος Τσάκρης . . . N	Δημήτριος Ἀθανασίου . . .
Νικόλαος Ἰατρός	Γεώργιος Διαμάντης . . . .
Σκαρλάτος Σοῦτσος	Ν. Δελένδας . . . . .
Δημήτριος Καλλιφρονᾶς . . N	Δ. Γαβρᾶς . . . . . N
Ἀνδρέας Μεταξᾶς	Ν. Βαρβαρῆγος . . . . . N
Σταῦρος Βλάχος . . . . N	Θρασύβουλος Α. Ζαΐμης . . N
Ἀνδρέας Ἴσκος	Λεων. Ν. Πετιμεζᾶς . . . .
Σωτήριος Στράτος . . . . N	Χαρίλαος Θεοχαράπουλος . .
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς . . .	Ἠλίας Παπαδαΐς . . . . N
Φίλων Φίλωνος . . . . . N	Ἀθανάσιος Δανηλόπουλος . .
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας . . .	Γρηγόριος Κορφιωτάκης . . N
Νικόλαος Τσέλιος . . . . N	Ἰωάννης Ζάρκος . . . . . N
Κωνς. Γριβογεώργης . . . N	Βελισάριος Νικολαΐδης . . N
Δ. Π. Πετροπουλάκης . . . N	Ἰωάννης Μπαλάφας . . . N
Γεώργιος Α. Τσιγκουράκος . .	Δ. Κοντόσταυλος . . . . N
Ἀναγνώστης Παπαβανασίου . N	Πέτρος Δελιγιάννης . . . .
Γεώργιος Κονδύλης . . . N	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος . . .
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς . . N	Κωνς. Λαμπρινόπουλος . .
Ἰωάννης Ἀποστολίδης . . .	Νικόλαος Μπούκουρας . . .
Βασίλειος Νώνης . . . . N	Π. Κολποδίνος . . . . .
Σταμάτιος Μήτσας . . . N	Ἐμμ. Ἀντίπας . . . . .

Γ. Παναγιωτόπουλος . . .	Δημήτριος Πουλικάκος . . .
Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος .	Γρηγόριος Πατριαρχέας . . N
Χρῆστος Ῥάγκος . . . . N	Π. Χριστόπουλος . . . . N
Εὐθ. Κανελλόπουλος	Π. Κανελλόπουλος . . . .
Ἐμμανουὴλ Τσοῦχλος . . . N	Νικόλαος Μοσχούλας . . .
Νικόλαος Ματθαίου . . . N	Σπ. Πήλληκας . . . . .
Ν. Χ. Παναγιώτου . . . . N	Ν. Πανουργιᾶς . . . . . N
Σ. Κοπανίτσας . . . . . N	Κωνσταντῖνος Βλάμης . . N
Ἐμμ. Μελετόπουλος . . . N	Εὐθ. Κεχαγιᾶς . . . . .
Α. Κορφιωτάκης	Σιδέρης Πράτσικας . . . .
Γ. Γιατράκος . . . . . N	Π. Πατρινός . . . . .
Λουκᾶς Στεφάνου . . . . N	Χ. Τσαλαμιδᾶς . . . . . N
Ἰωάννης Παπαλουκόπουλος .	Περικλῆς Καλαμογδάρτης . N
Ἰωάν. Ν. Ταμπακόπουλος .	Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου .
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης	Ν. Α. Μπότασης . . . . .
Β. Π. Δημητρακόπουλος . .	Κ. Δαρειώτης . . . . .
Ἀναγνώστης Δεδόπουλος . . N	Ἰω. Σκαβέντσος . . . . . N
Α. Μαυροειδὴς . . . . . N	Γ. Νικολάου . . . . . N
Γ. Κεφάλας . . . . . N	Γεώργιος Ναύτης . . . . N
Ἀναγνώστης Τσάκας . . . N	Μιχαὴλ Σολωμὸς . . . . N
Ἀλέξανδρος Μαυροκορδάτος .	Ἀν. Ῥενουάρδος . . . . .
Κωνς. Ἰω. Κουρκουμέλης . .	Σ. Δάρας . . . . .
Ἀλέξανδρος Κουμουνδοῦρος .	Ἰωάννης Σαγρέδος . . . .
Παναγιώτης Παπατσώνης . N	Παναγιώτης Ψάθης . . . .
Σπ. Ἀντωνόπουλος . . . N	Νικόλαος Νάζος . . . . . O
Ἰω. Προβιλέγιος . . . . N	Ἀναγνώστης Παπατσώρης . N
Ἰω. Ταταράκης . . . . N	Δημ. Πολυχρονόπουλος . . .
Σ. Βαρότσης	Κυριάκος Πονηρόπουλος . .
Χ. Σουμαρίπας . . . . . N	Δημ. Στάϊκος . . . . . N
Δ. Δημητρακόπουλος . . . N	Α. Κιζάνης . . . . . N
Π. Χρυσοβέργης . . . . N	Παντολέων Κουντουριώτης .
Α. Παπαδημητριάδης . . N	Δημήτριος Βουδούρης . . .
Δ. Κοκοτάκης . . . . . N	Σταμάτιος Γ. Δοκὸς . . . N
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης . . .	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς . . .
Ἰωάννης Εὐσταθίου . . . . N	Γεώργιος Ῥιζόπουλος . . . N
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης . .	Εὐαγγέλης Κοντογιάννης . N
Γεώργιος Μπάνης . . . . N	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ . . . . N
Νικόλαος Πιεράκος . . . . N	Νικόλαος Β. Μπουδούρης . .
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης . .	Α. Μάντσαρης . . . . . N

Οὕτως ἀναγνωσθέντα ἐγένοντο δεκτὰ δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, ἔχοντα ὡς ἑξῆς·

«Ἄρθρ. 1. Συνιστῶνται σχολεῖα ἱερατικά, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκπαιδεύονται οἱ προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὴν διακονίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν αὐτοῖς γίνονται δεκτοὶ καὶ ὅσοι τῶν ἤδη τεταγμένων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν κλῆρον εἰσὶ δεκτικοὶ μαθήσεως.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ ἕδραι τῶν σχολείων τούτων προσδιορισθήσονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ σχολεῖα ταῦτα εἶνται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων ἔχει μαθητὰς, οὔτε τῶν δέκα ἐλάττους, οὔτε τῶν τεσσαράκοντα πλείους, ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦντας καὶ κοινοβιακῶς ζῶντας.

Καθ' ὅσον δὲ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα θέσεις κεναὶ, προτιμῶνται οἱ ἱεράπαιδες ἐν ἰσότητι τῶν λοιπῶν περιστάσεων.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ 4 ἄρθρου, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ μέχρι τοῦδε διαγωγὴ τοῦ ἔθνους καὶ τῆς Κυβερνήσεως ὑπῆρξε παντὸς ἐπαίνου ἀξία, διότι, προκειμένου περὶ διαδόσεως τῶν ἐκ τῆς παιδείας καλῶν, ἀείποτε ἡ πατρὶς ἤνοιξε πρὸς ὅλους τὰς θύρας τῶν ἐκπαιδευτηρίων της, εἰποῦσα, ὅτι εἶναι δεκτοὶ εἰς αὐτὰ καὶ οἱ ἔξωθεν τῆς Ἑλλάδος ὁμογενεῖς ἄνευ τῆς ἐλαχίστης διακρίσεως. Εἰσαγομένου λοιπὸν τοῦ πρώτου περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων νόμου, ἐπεθύμει νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἡ ἐν τῷ προκειμένῳ ἄρθρῳ περιοριστικὴ διάταξις, καθ' ἣν εἶναι δεκτὸς μόνος ὁ Ἕλλην, ὡς ἀναφέρει τὸ ἀ. ἐδάφιον. Ἀπ' ἐναντίας εὔχεται καὶ πιστεύει ὅτι εἰς τὰ ἱερατικὰ ταῦτα σχολεῖα θέλουσι πέμψει τὰ τέκνα των καὶ οἱ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ὁμογενεῖς, μάλιστα δὲ οἱ εἰς τὰς μαθησίους ἐπαρχίας εὑρισκόμενοι, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει πρέπει νὰ ἦναι δεκτὰ καὶ νὰ συνδιαιτῶνται μετὰ τῶν τέκνων ἡμῶν τὰ τέκνα τῶν ὁμογενῶν ἀδελφῶν μας. Διὸ συνίστησι τὴν κατὰ τοῦτο προσοχὴν τοῦ ἀ. ἐδαφίου.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι, ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἔχῃ τὸ νομοσχέδιον τοιοῦτον ἀποκλειστικὸν πνεῦμα, ἤθελεν εἴπει τότε *Ἕλλην ἰθαγενὴς* ἢ *πολίτης Ἕλλην* ἀλλὰ διὰ μόνης τῆς λέξεως *Ἕλλην* ἐννοεῖ τὸν *Ἕλληνα τὸ γένος*, ἄνευ τινὸς ἐξαιρέσεως, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα εἰς τὸ πρῶτον

ἄρθρον ἐτέθη «διὰ τὴν διακονίαν τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας» καὶ οὐχὶ «τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.» Ὥστε τὸ νομοσχέδιον ἐννοεῖ ὅ,τι ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς εὔχεται, καὶ χαίρει ὅτι συναντῶνται εἰς τὰς ἰδέας.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη τὸ ἀ ἄρθρον μετὰ τῶν γενομένων ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ ἐξηγήσεων, ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5 καὶ 6, δι' εἰδικῆς ἕκαστον ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Ἵνα γένῃ τις δεκτὸς ἐν αὐτοῖς ταῖς σχολείοις ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι·

α) Ἕλλην, τέκνον γονέων τοῦ ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος.

β) Ἔχων ἡλικίαν οὔτε κατωτέραν τῶν δεκαπέντε, οὔτε ἀνωτέραν τῶν δεκαοκτὼ ἐτῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη γίνονται δεκτοὶ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μαθηταὶ ὑπερβάντες τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ') Ὑγιὴς καὶ ἀρτιμελὴς τὸ σῶμα, εὐφυὴς δὲ τὸν νοῦν καὶ χρηστοήθης.

δ') Νὰ φέρῃ ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς πατρίδος του, ἢ ἐὰν ἐκεῖ δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον σχολεῖον, νὰ γνωρίζῃ τοὐλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ γράφῃ, καὶ

ε) Νὰ παράσχῃ διὰ τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ ἐγγύησιν ἀξιόχρεων, ὅτι, ἐὰν μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ὁριζομένην ἡλικίαν, μεταμεληθείς, δὲν θελήσῃ νὰ χειροτονηθῇ ἱερεὺς ἔγγαμος ἢ ἄγαμος, ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ τοῦ σχολείου, θέλει ἀποδίδει πᾶσαν τὴν διὰ τὰ δίδακτρα αὐτοῦ γενομένην δαπάνην, πρὸς ἀπότισιν τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καθυστερούντων τοῦ δημοσίου.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς προμνησθείσας περιπτώσεις, ἤτοι τὴν τῆς μεταμελείας ἢ τὴν τῆς ἀποβολῆς, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ στρατεύσιμου, κατὰ τὸν νόμον.

Ἐξαιροῦνται δὲ οἱ ἐξ ἀσθενείας ἐπαγούσης ἀνικανότητα, ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς, αἵτινες ἐπελθούσης, φυσικῆς ἐλλείψεως κωλυόμενοι.

Ἄρθρ. 5. Εἰς ἕκαστον τῶν ἱερατικῶν σχολείων διορίζονται διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος δύω ἢ καὶ πλείονες διδάσκαλοι ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερωμένων, ἐν δὲ ἀνάγκῃ δύνανται νὰ ὦσιν οἱ διδάσκαλοι καὶ μοναχοὶ ἢ λαϊκοὶ, μεμαρτυρημένοι ἐπὶ ἀρετῇ καὶ ἱκανότητι.

Διορίζονται προσέτι ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν

εἰς ἕκαστον σχολεῖον εἷς ἐπιστάτης καὶ εἷς ἢ πλείονες, κατὰ τὴν ἀνάγκην, ὑπηρέται.

Καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ ὑπηρέται λαμβάνουσι τὸν διὰ τοὺς ὁμοιοβαθμίους αὐτῶν νενομισμένον μισθὸν κατὰ μῆνα, ἐκ τῶν πόρων τῶν ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένων.

Ἄρθρ. 6. Εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων διορίζεται ἐφορευτικὴ ἐπιτροπὴ, συγκροτουμένη ἐκ 5 μελῶν, καὶ ἔχουσα καθῆκον νὰ φροντίζῃ περὶ πάντων ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐν αὐτῷ μαθητευομένων.

Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει διαρκῶς ὁ ἁρμόδιος ἐπίσκοπος· τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη λαμβάνονται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν μᾶλλον εὐμαθῶν κληρικῶν καὶ ἐξ ἐναρέτων λαϊκῶν, προτεινόμενα μὲν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου συνεννοουμένου μετὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου, ἐγκρινόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ 7 ἄρθρου λαβών τις τὸν λόγον ἐξέθηκεν, ὅτι ὅσον ἀξιέπαινος εἶναι ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς καὶ ἐν γένει ἡ Κυβέρνησις διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοσοῦτον ἀναγκαίου νομοσχεδίου, ἄλλο τόσον μετὰ λύπης παρατηρεῖ, ὅτι ἐκ τῶν εἰσπραχθησομένων ἐπὶ τούτῳ πόρων τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα δὲν θέλουσι λάβει ὕπαρξιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι διατηροῦμεν 137 Μονὰς, ἀλλ' ἐπίσης ἀληθὲς εἶναι ὅτι οὐ μόνον διατελοῦσιν ἀδιοργάνιστοι, ἀλλὰ καὶ παρίστανται ὡς καταστήματα ἐνδεῆ, ζητοῦντα δι' ἀναφορῶν των νὰ ἐκποιήσωσι μέρος τῶν κτημάτων αὐτῶν πρὸς διατήρησιν τῶν ὑπολοίπων, ἢ καὶ τῶν οἰκημάτων ἀκόμη, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐγκαθιδρύουσιν οἱ κληρικοί. Ἀλλ' ἀναφέρων ποία ἡ παρουσιαζομένη ἔνδεια τῶν Μονῶν, ποτὲ βεβαίως δὲν ἐπίστευσεν ὅτι εἶναι φύσει λυπηρὰ ἡ κατάστασίς των, λέγει ὅμως ὅτι προέρχεται τὸ κακὸν ἐκ τῆς ἐλλείψεως ὀργανισμοῦ καταλλήλου, δυναμένου νὰ κανονίσῃ τὰς προσόδους αὐτῶν καὶ νὰ φέρῃ τὰς πλέον εὐτυχεῖς βελτιώσεις. Ἀλλ' ἤδη, ἐν ᾧ αἱ διατηρούμεναι Μοναὶ στεροῦνται παντὸς ὀργανισμοῦ ἀναγκαίου, καὶ κατὰ συνέπειαν εὑρίσκονται εἰς τὴν λυπηροτέραν κατάστασιν, τὸ νομοσχέδιον ἔρχεται καὶ ζητεῖ ἀπ' αὐτὰς τὴν συντήρησιν σχολῶν ἱερατικῶν. Ἐνυπάρχει δὲ καὶ ἄλλο ἄτοπον εἰς τὸν νόμον, ἐπειδὴ, ἀφ' οὗ τὸ Σύνταγμα λέγει, ὅτι οὐδεὶς ἐπιβάλλεται φόρος ἄνευ νόμου, ἐνταῦθα σχηματίζονται μοναστηριακὰ συμβούλια, τὰ ὁποῖα δὲν γνωρίζομεν ἔτι, καὶ μετ' αὐτῶν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, τῆς ὁποίας καθῆκον δὲν εἶναι ἡ ἐπιβολὴ φόρων, ἵνα ὁρίζωσι τοὺς

ἐπιβλητέους εἰς τὰς Μονὰς φόρους, καὶ τοιουτοτρόπως μακρυνόμεθα τῆς ἐννοίας τοῦ Συντάγματος, ἀπαιτοῦντος νὰ ὁρίζηται διὰ νόμου καὶ καθαρῶς τὸ μέτρον καὶ ὁ ὁρισμὸς τοῦ φόρου, ὡς ἐν παραδείγματι 10 τοῖς 100. Ἀλλ' ἐπανερχόμενος εἰς τὴν ὑφεστῶσαν λυπηρὰν κατάστασιν τῶν διατηρουμένων Μονῶν, παρατηρεῖ, ὅτι, ἂν πρὸ τοῦ ἀνὰ χεῖρας νόμου εἰσήγετο ὁ περὶ διαχειρίσεως τῶν μοναστηριακῶν εἰσοδημάτων, αἱ ὑπάρχουσαι 137 Μοναὶ οὐχὶ μόνον ἤθελον συντελέσει εἰς διατήρησιν τῶν αἰτουμένων σχολείων, ἀλλὰ καὶ ἀρκετὸν περίσσευμα ἤθελε μένει, ἵνα διανέμηται πρὸς συνδρομὴν καὶ μόρφωσιν τοῦ ὑποδεεστέρου κλήρου. Ἄλλοτε, τὸ 1836 ἢ 37, ἐκτὸς τοῦ ἐγγείου φόρου, εἶχεν ἐπιβάλει ἡ κυβέρνησις εἰς τὰς Μονὰς ταύτας καὶ ἕτερον φόρον 10 τοῖς 100, ἡ δὲ ἐξ αὐτοῦ πρόσοδος ἀνέβαινε τὸ 1842 εἰς 68,000 περίπου δραχμῶν, εἰσαγομένων εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ταμεῖον. Ἂν δὲ παραδειγματιζόμενοι ἐκ τῶν ἡμετέρων, ὑπολογίσωμεν τὴν μέχρι τοῦδε γενομένην πρόοδον καὶ βελτίωσιν τῶν μοναστηριακῶν κτημάτων, ὁ φόρος οὗτος ἐπακριβῶς εἰσπραττόμενος, θέλει φέρει 136,000 δραχμὰς κατ' ἔτος. Καὶ δὲν εἶναι μὲν ἡ ἰδέα τοῦ νὰ ἀνανεωθῇ ὁ καταργηθεὶς οὗτος φόρος, ἀλλὰ θέλει νὰ ἀποδείξῃ ὅτι αἱ διατηρούμεναι 137 Μοναὶ εἰσπράττουσιν ἐτησίως 1,360,000 δραχμῶν. Ἂν λοιπὸν ὑπάρξῃ καλή τις διαχείρισις τῶν εἰσπραττομένων, τὸ ἥμισυ μόνον τοῦ ποσοῦ δύναται νὰ διατηρήσῃ τοὺς ἐν ταῖς Μοναῖς κατοικοῦντας καὶ νὰ φέρῃ συγχρόνως τὰς πλέον εὐτυχεῖς βελτιώσεις. Ἡ περιουσία τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων κατηρτίσθη, ὡς γνωστὸν, ἐπὶ σκοπῷ κοινωφελῶν ἔργων, ἀφ' οὗ δὲ κοινωφελέστερον ἄλλο καὶ δι' αὐτὸν τὸν κλῆρον καὶ διὰ τὴν κοινωνίαν ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀπὸ τὴν σύστασιν ἱερατικῶν σχολείων, διὰ δὲ τοῦ ὑπολοίπου περισσεύματος καὶ οὐχὶ πλέον τοῦ ἡμίσεως, ἀλλὰ μόνου τοῦ τετάρτου τοῦ εἰσοδήματος θέλομεν ἔχει πρὸς τοῦτο κατ' ἀκριβῆ ὑπολογισμὸν 300,000 δραχμῶν ἐτησίως, τὸ 1834, ἐποχὴν, ἣν ὁ συντάκτης τοῦ *Ἡλίου* ὠνόμασε χρυσῆν διὰ τὴν Ἑλλάδα, ἐλήφθη, ὡς γνωστὸν, καὶ τὸ μέτρον τῆς διαλύσεως πολλῶν διατηρουμένων μοναστηρίων, ἀποτέλεσμα δὲ ὑπῆρξε τὸ νὰ μὴ σώζηται οὔτε ἴχνος τῆς κινητῆς αὐτῶν περιουσίας, διότι καὶ ἀργυρᾶ σκεύη, καὶ πολύτιμα κειμήλια καὶ ἄμφια καὶ πᾶς ὁ λοιπὸς πλοῦτος τῶν Μονῶν αὐτῶν ἀπωλέσθη. Σήμερον ἐκ τοῦ γενικοῦ τούτου ναυαγίου δὲν ἔχομεν ἢ τὰ κτήματα τῶν μοναστηρίων, ἀλλὰ καὶ ταῦτα εἰς τὴν ἀθλιωτέραν κατάστασιν, διότι τὰ μὲν σποράδην κείμενα κατεπατήθησαν ὑπὸ τῶν

γειτνιαζόντων ἰδιωτῶν, τὰ δὲ λοιπὰ μόλις παρέχουσιν, ὡς βλέπομεν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ, τὸ ἔσοδον **170,000** δραχμῶν. Ἐκθέτων τὴν κατάστασιν τῶν κτημάτων τούτων, δὲν θέλει νὰ κατακρίνῃ οὐδένα, οὐδὲ ἀποδίδει μομφὴν εἰς τινα τῶν ὑπαρξάντων ὑπουργῶν εἰς τὰ τῆς Ἐκκλησίας ἢ τὴν Οἰκονομίαν· ἡ φορὰ τῶν πραγμάτων ἦτο τοιαύτη, καὶ ἡ ἐποχὴ δὲν ἐπέτρεπε τὴν ἀναστολήν των. Ἂν λοιπὸν ὁρμώμεθα ἤδη ἐκ χριστιανικῆς συναισθήσεως, ἂν θέλωμεν νὰ γίνῃ τι καλὸν εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, πρέπει νὰ ὑπαγθῶσιν εἰς τὴν περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἀθρύπτων κτημάτων κατηγορίαν καὶ ὅλα τὰ σποράδην κείμενα ἐκκλησιαστικὰ κτήματα, ἐκ τούτων δὲ θέλει εἰσπραχθῇ μεγάλη καὶ ἀξιόλογος ποσότης. Ὅταν δέ, ἀντὶ νὰ κεῖνται παρημελημένα, ἐνοικιάσωμεν ἐπὶ δεκαετίαν καὶ ὅλα τὰ μὴ σποράδην κείμενα μοναστηριακὰ κτήματα, ἀμφιβολία δὲν ὑπάρχει ὅτι καὶ αὐτὰ θέλουσι παρέξει ἐπίσης μεγάλην ποσότητα. Λαμβάνοντες ἄρα **300,000** δραχμῶν ἐκ τῶν διατηρουμένων μοναστηρίων, καὶ **350,000** ἐκ τῶν διαλελυμένων, ὡς συγκαταβατικῶς ὑπελόγισεν, ἔχομεν ὑπὲρ τὰς **600,000** δραχμῶν, δι' ὧν καὶ τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα νὰ συντηρήσωμεν, καὶ ταμεῖόν τι ἐκκλησιαστικὸν νὰ ὑπάρχῃ πρὸς πᾶσαν ἄλλην ἀνάγκην. Πρὸ πάντων παρατηρεῖ, ὅτι ἀπέναντι τῆς ἰδέας αὐτοῦ οὐ μόνον νομίζει ἀνεπαρκῆ τὰ ἐκ τοῦ νομοσχεδίου μέσα, ἀλλὰ καὶ θεωρεῖ ὅτι ἀπέχουσι πολὺ τοῦ συνταγματικοῦ καθήκοντος, καὶ πρέπει νὰ προσέξωμεν μὴ, ἀφίνοντες εἰς τὰ μοναστηριακὰ συμβούλια καὶ τὴν Σύνοδον νὰ ὁρίζωσι φόρους, περιπέσωμεν εἰς σπουδαίαν καὶ ἐπισφαλῆ κατάχρησιν.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργὸς, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἔντιμος βουλευτὴς ἐξέφρασε τὴν πεποίθησίν του, εἰπών, ὅτι τὰ διὰ τοῦ νομοσχεδίου προτεινόμενα σχολεῖα δὲν εἶναι βιώσιμα, καθ' ὅσον οἱ ὑπὲρ αὐτῶν προβλεπόμενοι πόροι εἰσὶν ἀνεπαρκεῖς· ἔφερε δὲ κατόπιν τὴν θεραπείαν οὐ μόνον παρουσιάζων ὅλα τὰ ἀπαιτούμενα μέσα, ἀλλὰ καὶ συνιστῶν ἰδιαίτερον ταμεῖον διὰ πᾶσαν ἄλλην ἀνάγκην. Ἀλλ' ἔχει καὶ αὐτὸς τὴν πεποίθησιν ὅτι τὸ νομοσχέδιον εἶναι βιωσιμώτατον, διότι δὲν ἔφερεν αὐτὸ ἐπὶ ἁπλῆ ἐπιδείξει, οὐδ' ἵνα τελευτήσῃ ὡς ἔργον θνησιγενές. Ὡς λοιπὸν ὁ βουλευτὴς Ἀττικῆς εἶχε τὴν πεποίθησίν του, ὑποδείξας πῶς δύναται νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ τῶν μοναστηρίων περιουσία, ἂς τῷ ἐπιτραπῇ νὰ εἴπῃ, ὅτι ἔχει καὶ αὐτὸς τὴν πεποίθησιν περὶ τῆς πλήρους διατηρήσεως τῶν σχολείων ἄνευ ἐκποιήσεως κτημάτων, ἄνευ ἐνοικιάσεων κλπ. Μὴ τὸν ἀνησυχῇ

δὲ καὶ ἡ ἰδέα ὅτι τὸ ἄρθρον ἀντίκειται πρὸς τὸ Σύνταγμα, καθ' ὅσον ἡ διάταξις αὐτοῦ δὲν φορολογεῖ τὰς Μονάς, ἀλλὰ καθίστησιν ὑποχρεωτικὴν τὴν ὑπὲρ τῶν σχολείων δαπάνην, ὡς ὑπάρχουσι διὰ τὰς Μονὰς καὶ ἄλλαι τοιαῦται, ἐν αἷς κατατάσσεται καὶ ἡ παροῦσα. Τὸ μοναστήριον ὡς σωματεῖον εἶναι πρόσωπον ἠθικὸν, καὶ ὡς τοιοῦτον ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τακτοποιῇ τὰς δαπάνας του. Ἀλλ' ὡς ἠθικὸν πρόσωπον δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ἐνταῦθα ἔρχεται φυσικῶς ἡ ἐξουσία, ἥτις λαμβάνει τὰς ἐνεργείας ὅλων τῶν σωματείων, τὰς μελετᾷ καὶ κανονίζει αὐτὰς ἵνα μὴ ἔρχωνται τὰ σωματεῖα εἰς σύγκρουσιν. Ὡς δὲ εἰς τὰς καινότητας τῶν δήμων ἡ ἐξουσία ἔχει τὴν ἀνωτάτην ἐπίβλεψιν, ὁ δὲ νομάρχης ἐγκρίνει τοὺς προϋπολογισμοὺς τῶν ἐξόδων των, οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνεργοῦσι τὰ ἐκκλησιαστικὰ συμβούλια. Ἀλλ' ὑπάρχει νόμος πρὸς τοῦτο; ἀπαντᾷ, ὅτι ὑπάρχουσι πράγματα, ὑπάρχουσι συμβούλια μοναστηριακὰ, ἡγούμενοι καὶ ἡ λοιπὴ ἱεραρχία. Παρεμβάλλει δὲ τὸ νομοσχέδιον καὶ τὴν ἱερὰν Σύνοδον, διότι τὰ ἱερατικὰ σχολεῖα εἶναι ἐκκλησιαστικὰ, καὶ ἡ ἁγία Σύνοδος ὡς ἀνωτάτη ἐκκλησιαστικὴ ἀρχὴ ἔρχεται νὰ λάβῃ τὴν οἰκείαν θέσιν εἰς ἀντικείμενον τῆς δικαιοδοσίας της, χωρὶς οὐδὲ καθήκοντα νὰ ὑπερπηδήσῃ οὐδὲ φόρους νὰ ἐπιβάλῃ. Παύων, ἂς τῷ ἐπιτραπῇ νὰ ἐπαναλάβῃ, ὅτι ὁ προαγορεύσας ἐξέφρασε τὰς πεποιθήσεις, ἃς ἔχει περὶ τοῦ μέσου τῆς εἰσπράξεως φόρων· ἀλλ' ὑπῆρξε, φαίνεται, νόημα ὥστε πάντες οἱ προϋπάρξαντες ὑπουργοὶ νὰ λέγωσιν εἰς τοὺς διαδόχους των· «διεχαράξαμεν τὴν ὁδόν· ἀκολουθεῖτέ μας.» Τὸ κατ' αὐτὸν ὅμως, ἐν ᾧ σέβεται τὰς πεποιθήσεις τοῦ ἐντίμου βουλευτοῦ, τὸν παρακαλεῖ νὰ πιστεύσῃ ὅτι πᾶς ὁ φέρων ἓν ἔργον ἔχει ἐπίσης τὰς πεποιθήσεις του, καὶ τοὺς λόγους, ἐφ' ὧν στηρίζει τὴν ἰδέαν αὐτοῦ.

Ἐπανέλαβεν ὁ προαγορεύσας, ὅτι λανθάνεται ὁ Κ. ὑπουργὸς ὑποθέτων ὅτι αὐτὸς ἔχει τὴν ἀξίωσιν νὰ παρακολουθῶσιν ἄλλοι τὰ ἴχνη τῆς ὑπουργίας του. Εἰς τοιαύτην ἀδυναμίαν ἐλπίζει ὅτι δὲν θέλει ὑποπέσει, ὡς δὲν ὑπέπεσεν ὅτε ἀρτίως ἔτι ὁ Κ. Ἀργυρόπουλος ἐσφετερίσθη διὰ τοῦ τύπου ἓν ἔργον αὐτοῦ, καὶ οὔτε ἠξίωσε νὰ λαλήσῃ. Ὅ,τι λοιπὸν εἶπεν ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὸ εἶπεν ὁδηγούμενος ἐκ τῆς πείρας, τὸ εἶπε πρὸς ἀσφαλεστέραν εὐόδωσιν τοῦ σκοποῦ, τὸ εἶπε χάριν τῆς ἱερᾶς Ἐκκλησίας. Ἀλλ' ὁ Κ. ὑπουργὸς δύναται βεβαίως νὰ ἔχῃ τὰς πεποιθήσεις του, καὶ τῷ ἀποδίδει ὅλην τὴν δέουσαν ἱκανότητα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν, εἰς ἃ προσεκλήθη.

Ἐπὶ τούτοις, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη καὶ τὸ 7 ἄρθρον ὡς καὶ τὸ μετ' αὐτὸ 8 δι' εἰδικῆς ἀναστάσεως, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 7. Ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων διὰ τὴν ἐνδυμασίαν καὶ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν μαθητῶν, ἅτινα ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἔτους ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς ἢ κηδεμόνες ἑκάστου αὐτῶν, ἅπαντα τὰ λοιπὰ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων ἀναλώματα γίνονται ἐκ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικῶς ταμιευθησομένου πόρου κατὰ τὰ ἑξῆς·

α') Ἐξ ἐτησίας τακτικῆς συνεισφορᾶς ὅλων τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ διατηρουμένων μοναστηρίων κατὰ λόγον τῶν ἐσόδων ἑκάστου, ἥτις ἐγκρίνεται διὰ Βασ. διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου μοναστηριακοῦ συμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β') Ἐκ προαιρετικῶν συνεισφορῶν τῶν Σ. ἐπισκόπων τοῦ κλήρου καὶ τῶν χριστιανῶν.

γ') Ἐκ τοῦ τόκου τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου γενομένων καὶ γεννησομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς δωρεῶν ἢ κληροδοτημάτων, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον μενεῖ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄθικτον.

Ἄρθρ. 8. Τὰ οὕτω συναγόμενα χρήματα κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τραπεζῶν, ἐπιμελείᾳ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς διοριζομένης διὰ Βασ. διατάγματος καὶ ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη λαμβάνει παρὰ τῆς Τραπέζης κατὰ μῆνα τὴν ποσότητα, ὅση ἀρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων, καὶ δαπανᾷ αὐτὴν ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ δίδει κατ' ἔτος λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς συνήθεις λογιστικοὺς τύπους.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος. Μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου αὐτῆς, καὶ τοῦτο κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν της, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιορίσῃ ὅσην ποσότητα κρίνῃ ἀρκοῦσαν διὰ τοιαύτην ἀνάγκην.»

Γενομένης δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηφοφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Χρυσοβέργην καὶ Ν. Ματθαῖον, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὸ σύνολον διὰ ψήφων ἐπίσης 69 κατὰ 1, ἔχον ὡς ἔπεται·

ΟΘΩΝ κλτ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπερασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρον 1. Συνιστῶνται σχολεῖα ἱερατικά, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐκπαιδεύονται οἱ προπαρασκευαζόμενοι διὰ τὴν διακονίαν τῆς ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας. Ἐν αὐτοῖς γίνονται δεκτοὶ καὶ ὅσοι τῶν ἤδη τεταγμένων εἰς τὸν ἐκκλησιαστικὸν κλῆρον εἰσὶ δεκτικοὶ μαθήσεως.

Ὁ ἀριθμὸς καὶ αἱ ἕδραι τῶν σχολείων τούτων προσδιορισθήσονται διὰ Βασιλ. διατάγματος μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ σχολεῖα ταῦτα τίθενται ὑπὸ τὴν ἄμεσον διεύθυνσιν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, καὶ ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἄρθρ. 3. Ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων ἔχει μαθητὰς, οὔτε τῶν δέκα ἐλάττους, οὔτε τῶν τεσσαράκοντα πλείους, ἐντὸς αὐτοῦ κατοικοῦντας καὶ κοινοβιακῶς ζῶντας.

Καθ' ὅσον δὲ ὑπάρχουσιν εἰς αὐτὰ τὰ σχολεῖα θέσεις κεναί, προτιμῶνται οἱ ἱεράπαιδες ἐν ἰσότητι τῶν λοιπῶν περιστάσεων.

Ἄρθρ. 4. Ἵνα γένῃ τις δεκτὸς ἐν αὐτοῖς τοῖς σχολείοις ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι·

α') Ἕλλην, τέκνον γονέων τοῦ ὀρθοδόξου Ἀνατολικοῦ δόγματος.

β') Ἔχων ἡλικίαν οὔτε κατωτέραν τῶν δεκαπέντε οὔτε ἀνωτέραν τῶν δεκαοκτὼ ἐτῶν.

Κατὰ τὰ πρῶτα πέντε ἔτη γίνονται δεκτοὶ κατ' ἐξαίρεσιν καὶ μαθηταὶ ὑπερβάντες τὸ δέκατον ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

γ') Ὑγιὴς καὶ ἀρτιμελὴς τὸ σῶμα, εὐφυὴς δὲ τὸν νοῦν καὶ χρηστοήθης.

δ') Νὰ φέρῃ ἀπολυτήριον τοῦ δημοτικοῦ σχολείου τῆς πατρίδος του, ἢ ἐὰν ἐκεῖ δὲν ὑπάρχῃ τοιοῦτον σχολεῖον, νὰ γνωρίζῃ τοὐλάχιστον ν' ἀναγινώσκῃ ἐλευθέρως καὶ νὰ γράφῃ, καὶ

ε') Νὰ παράσχῃ διὰ τῶν γονέων ἢ τῶν κηδεμόνων αὐτοῦ ἐγγύησιν ἀξιόχρεων, ὅτι, ἐὰν μετὰ τὴν ἐκπαίδευσίν του καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων ὁριζομένην ἡλικίαν, μεταμεληθείς, δὲν θελήσῃ νὰ χειροτονηθῇ ἱερεὺς ἔγγαμος ἢ ἄγαμος, ἢ ἐὰν ἀποβληθῇ τοῦ σχολείου, θέλει ἀποδίδει πᾶσαν τὴν διὰ τὰ δίδακτρα αὐτοῦ γενομένην δαπάνην, πρὸς ἀπότισιν τῆς ὁποίας ἐφαρμόζονται κατ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ νόμου περὶ καθυστερούντων ὀφειλετῶν τοῦ δημοσίου.

Κατ' ἀμφοτέρας τὰς προμνησθείσας περιπτώσεις, ἤτοι τὴν τῆς μεταμελείας ἢ τὴν τῆς ἀποβολῆς, ὑπόκειται καὶ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ στρατευσίμου, κατὰ τὸν νόμον.

Ἐξαιροῦνται δὲ οἱ ἐξ ἀσθενείας ἐπαγούσης ἀνικανότητα, ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς, αἵτινες ἐπελθοῦσαι, φυσικῆς ἐλλείψεως κωλύ μενοι.

Ἄρθρ. 5. Εἰς ἕκαστον τῶν ἱερατικῶν σχολείων διορίζονται διὰ Βασ. διατάγματος δύω ἢ καὶ πλείονες διδάσκαλοι ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἱερωμένων, ἐν δὲ ἀνάγκῃ, δύνανται νὰ ὦσιν οἱ διδά σκαλοι καὶ μοναχοὶ ἢ λαϊκοὶ, μεμαρτυρημένοι ἐπὶ ἀρετῇ καὶ ἱκανότητι.

Διορίζονται προαιρέτει ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν εἰς ἕκαστον σχολεῖον εἷς ἐπιστάτης καὶ εἷς ἢ πλείονες, κατὰ τὴν ἀνάγκην, ὑπηρέται.

Καὶ οἱ διδάσκαλοι, καὶ οἱ ἐπιστάται καὶ οἱ ὑπηρέται λαμβά νουσι τὸν διὰ τοὺς ὁμοιοβαθμίους αὐτῶν νενομισμένον μισθὸν κατὰ μῆνα, ἐκ τῶν πόρων τῶν ἐν τῷ 7 ἄρθρῳ τοῦ παρόντος νόμου ὁριζομένων.

Ἄρθρ. 6. Εἰς ἕκαστον τῶν σχολείων τούτων διορίζεται ἐφο ρευτικὴ ἐπιτροπὴ, συγκροτουμένη ἐκ 5 μελῶν, καὶ ἔχουσα καθή κον νὰ φροντίζῃ περὶ πάντων ὅσα τείνουσιν εἰς τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου καὶ εἰς τὴν πρόοδον τῶν ἐν αὐτῷ μαθητευομένων.

Τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης προεδρεύει διαρκῶς ὁ ἁρμοδίως ἐπίσκο πος· τὰ λοιπὰ τέσσαρα μέλη λαμβάνονται κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν μᾶλλον εὐμαθῶν κληρικῶν καὶ ἐξ ἐναρέτων λαϊκῶν, προ τεινόμενα μὲν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπισκόπου συνεννοουμένου μετὰ τοῦ ἁρμοδίου νομάρχου, ἐγκρινόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν.

Ἄρθρ. 7. Ἐκτὸς τῶν ἀπαιτουμένων ἐξόδων διὰ τὴν ἐνδυμα σίαν καὶ διὰ τὴν διατροφὴν τῶν μαθητῶν, ἅτινα ἐν τῇ ἀρχῇ παντὸς ἔτους ὀφείλουσι νὰ καταβάλλωσιν οἱ γονεῖς, οἱ συγγενεῖς ἢ κηδεμόνες ἑκάστου αὐτῶν, ἅπαντα τὰ λοιπὰ διὰ τὴν συντή ρησιν τῶν ἱερατικῶν σχολείων ἀναλώματα γίνονται ἐκ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν εἰδικῶς ταμιευθησομένου πόρου κατὰ τὰ ἑξῆς·

α) Ἐξ ἐτησίας τακτικῆς συνεισφορᾶς ὅλων τῶν ἐν τῷ Βα σιλείῳ διατηρουμένων μοναστηρίων κατὰ λόγον τῶν ἐσόδων ἑκάστου, ἥτις ἐγκρίνεται διὰ Βασ. διατάγματος μετὰ γνωμοδό τησιν τοῦ ἁρμοδίου μοναστηριακοῦ συμβουλίου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

β) Ἐκ προαιρετικῶν συνεισφορῶν τῶν Σ. ἐπισκόπων, τοῦ κλήρου καὶ τῶν χριστιανῶν.

γ) Ἐκ τοῦ τόκου τῶν ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως τοῦ κλήρου γενομένων καὶ γενησομένων ἀπὸ εὐσεβεῖς δωρεῶν ἢ κληροδοτη-

μάτων, τῶν ὁποίων τὸ κεφάλαιον μενεῖ εἰς τὸ διηνεκὲς ἄθικτον.

Ἄρθρ. 8. Τὰ οὕτω συναγόμενα χρήματα κατατίθενται ἐπὶ τόκῳ εἰς μίαν τῶν ἐν τῷ Βασιλείῳ τραπεζῶν, ἐπιμελείᾳ τριμε λοῦς ἐπιτροπῆς, διοριζομένης διὰ Βασιλικοῦ διατάγματος καὶ ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη λαμβάνει παρὰ τῆς τραπέζης κατὰ μῆνα τὴν ποσότητα, ὅση ἀρκεῖ διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν σχολείων, καὶ δαπανᾷ αὐτὴν ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, εἰς ὃ δίδει κατ' ἔτος λόγον τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς κατὰ τοὺς συνήθεις λογιστικοὺς τύπους.

Ἡ ὑπηρεσία τῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς εἶναι ἄμισθος. Μόνον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ γραφείου αὐτῆς, καὶ τοῦτο κατὰ λόγον τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν της, δύναται τὸ ὑπουργεῖον νὰ προσδιο ρίσῃ ὅσην ποσότητα κρίνῃ ἀρκοῦσαν διὰ τοιαύτην ἀνάγκην.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, θέλει δημοσιευθῆ διὰ τῆς ἐφη μερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆ ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Μετὰ ταῦτα ὁ πρόεδρος ἀναγγείλας ὅτι ἀντικείμενον τῆς ἐπιούσης θέλει εἶσθαι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλάκων νομοσχεδίου, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν **4 Μ. Μ.**

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΑΡΚΟΣ.

Οἱ Γραμματεῖς
Ἰω. Ἀποστολίδης
Ν. Κυπρης.

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΙΣ ΚΖ'.

Τῆς 27 Αὐγούστου 1856.

Πλήρους γενομένης τῆς Βουλῆς περὶ τὴν 1 μ. μ. ἀνεγνώ σθησαν τὰ πρακτικὰ τῆς παρελθούσης καὶ ἐπεκυρώθησαν, διορ θωθείσης τῆς ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ ἐκποιήσεως τῶν κατὰ τὴν πλατείαν Σπάρτης οἰκοπέδων λέξεως «γωνιῶν» εἰς «γωνιαίων», προτάσει τοῦ βουλευτοῦ Λακεδαίμονος καὶ ἐγγράφῳ αἰτήσει τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργοῦ περὶ διορθώσεως τοῦ κατὰ τὴν ἀντιγραφὴν παρεισδύσαντος αὐτοῦ λάθους.

Παρελθὼν ὁ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργὸς, ἀνέγνω ἐκθεσίν τε

καὶ νομοσχεδίων περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν, ἔχοντα οὕτω·

Πρὸς τὴν Βουλήν!

«Μέχρις ἐσχάτων, κατὰ τὰ κείμενα, δύω ὑπῆρχον ναυτικῶν ἀξιωματικῶν συστήματα, οἱ ἐν ἐνεργείᾳ καὶ οἱ διαθέσιμοι, ὁ δὲ κατ' αὐτὰς ψηφισθεὶς περὶ καταστάσεως νόμος, κατὰ μίμησιν καὶ τῶν παρὰ τῷ πεζικῷ ἑλληνικῷ στρατῷ καὶ τῶν παρὰ τοῖς ξένοις ἔθνεσι νενομισμένων, τρεῖς ἀποδέχεται ναυτικῶν ἀξιωματικῶν τάξεις, τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ, διαθεσίμους καὶ τοὺς συνταξιούχους. Παραλείπω τοὺς ἀργοὺς καὶ τοὺς ἀποστάκτους, διότι ἡ μὲν ἀργία εἶναι ἐρήμερός τις τῶν ἀξιωματικῶν θέσις, ἡ δὲ ἀπόταξις λογίζεται τιμωρία.

Ἡ τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ θέσις λογίζεται κρείσσων τῆς τοῦ διαθεσίμου, ἡ δὲ τοῦ διαθεσίμου προτιμᾶται τῆς τοῦ συνταξιούχου.

Ὁ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμος ὥρισε τὴν μισθοδοσίαν τῶν συνταξιούχων, τὴν μισθοδοσίαν δηλαδὴ τῆς κατωτέρας θέσεως· ἐπειδὴ δὲ φυσικῷ τῷ λόγῳ τῶν ἀνωτέρων θέσεων ἡ μισθοδοσία πρέπει νὰ ἦναι ἀνωτέρα, ἀναγκαίως πρέπει νὰ δοθῇ αὔξησίς τις εἰς τοὺς μισθοὺς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων. Διαφέρει δὲ ὁ διαθέσιμος, ὁ κατὰ τὸν νόμον τὸν νέον, τοῦ διαθεσίμου, τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τὰς παλαιάς· διότι οὗτος μὲν ἐπλανᾶτο, ὅπου ἂν ἤθελε, μεταχειρόμενος ἔργον τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκλογῆς, ὡς ἂν ἦτον αὐτοκέφαλος πολίτης ἁπλοῦς· ὁ διαθέσιμος ὅμως, ὁ κατὰ τὸν νόμον τὸν νέον, εἶναι πραγματικῶς διαθέσιμος, διότι ἀπεκδέχεται ἐν τόπῳ διαμονῆς ὡρισμένῳ τῆς Κυβερνήσεως τὰς διαταγάς.

Διὰ νὰ καταστα θῇ δὲ, οὕτως εἰπεῖν, ψηλαφητὴ τῶν λόγων μου ἡ ὀρθότης, φέρω συγκριτικά τινα παραδείγματα, ἐν οἷς καταφαίνεται τὸ ἄτοπον τῆς καθεστώσης μισθοδοσίας.

Κατὰ τὰ ἐν τῷ ναυτικῷ ἤδη καθεστῶτα, ὁ ὑποπλοίαρχος, ἐν ἐνεργείᾳ μὲν ὤν, λαμβάνει μισθὸν **100** δραχμὰς κατὰ μῆνα, διαθέσιμος δὲ **50** καὶ συνταξιοῦχος ἢ **100** ἢ **133**.

Ἠδυνάμην νὰ φέρω καὶ ἄλλα τοιαῦτα παραδείγματα, ἀλλὰ τὰ παραλείπω, διότι ἡ ἀτοπία τῶν ἤδη περὶ μισθοδοσίας καθεστώτων ἐξελέγχεται τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω, ὥστε νομίζω περιττὴν πᾶσαν ἄλλην μαρτυρίαν. Ἕκαστος δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ ἐννοεῖ ὅτι ἡ διαφορὰ τῶν θέσεων τοῦ ἀξιωματικοῦ συνεπάγει τὴν διαφορὰν τῆς μισθοδοσίας, ἥτις πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογος

πρὸς τὴν θέσιν τοῦ ὑπηρετοῦντος, ἤτοι πρὸς τὰς ὑποχρεώσεις καὶ τὰ ἔργα του.

Ὅτε δὲ ἐψηφίζετο ὁ περὶ ναυτικῶν συντάξεων νόμος, οἱ τότε νομοθετοῦντες εἶχον βεβαίως ὑπ' ὄψιν τὴν γενικὴν τῶν μισθῶν αὔξησιν, τὴν ἀναγκαίως ἐπαγομένην ὑπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν συντάξεων, αἵτινες ἐθεωρήθησαν, ὅπως ἔχουσιν, ὡς αἱ δίκαιαι ἀμοιβαὶ μακροχρονίων καὶ πολυμόχθων ὑπηρεσιῶν. Ἤτοι οἱ νομοθετήσαντες τὰ περὶ συντάξεων πλαγίως ἔφερον ψῆφον καὶ ὑπὲρ τῆς γενικῆς τῶν μισθῶν αὐξήσεως. Ἐκτὸς δὲ τούτου, ἡ μισθοδοσία τῶν ναυτικῶν ἀξιωματικῶν, οἵτινες παντοῦ τοῦ κόσμου πλεονεκτοῦσιν, εἶναι, ῥητῶς, δίκαιον νὰ λάβῃ καὶ παρ' ἡμῖν αὔξησίν τινα, ὥστε νὰ πλησιάσῃ ταὐλάχιστον, καὶ ἂν δὲν φθάσῃ, τὴν ἐν τῷ πεζῷ στρατῷ τεταγμένην.

Κρίνω δὲ μνείας ἄξιον καὶ τοῦτο.

Πρὸς ἐκμάθησιν τῆς τέχνης τῆς ναυτικῆς ἀπαιτεῖται καὶ χρόνος μακρὸς καὶ δαπάνη μεγάλη. Τίς λοιπὸν θέλει ποτὲ ἀποφασίσει νὰ ἐπιδοθῇ εἰς τὸ ἔργον αὐτό, ὅταν πρὸς ἀμοιβὴν καὶ αὐτὰ τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἐπιτήδεια γλίσχρως ἀπολαμβάνῃ;

Ὁ δὲ δίκαιος τῆς μισθοδοσίας προσδιορισμός, πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐνισχύει καὶ τὴν ἐξουσίαν, διότι ὁ πρεπόντως μισθοδοτούμενος προθύμως ὑπηρετεῖ καὶ ἐκὼν πείθεται, τὸ δὲ πείθεσθαι εἶναι ἐν τοῖς στρατοῖς ἡ ζωὴ, ἡ δύναμις, τὸ πᾶν.

Ἡ δὲ αὔξησις τῆς μισθοδοσίας τῶν ναυτικῶν ἀξιωματικῶν δὲν θέλει ἐπιφέρει κατὰ πολὺ τὸν ναυτικὸν προϋπολογισμόν· διότι, ἅμα ἡ Κυβέρνησις τεθῇ εἰς θέσιν ν' ἀποδώσῃ εἰς ἕκαστον ὅ,τι δίκαιον, θέλει δυνηθῇ νὰ ταχυποιήσῃ οὕτω τὰ πράγματα, ὥστε νὰ καταργηθῇ πᾶσα ὑπηρεσία ἀργή.

Καὶ τὴν μὲν μισθοδοσίαν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ καὶ τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν ἑρμηνεύουσι τὰ ἄρθρα **1**, **2** καὶ **3** τοῦ εἰς ὑμᾶς πρὸς συζήτησιν καὶ ἐπιψήφισιν ὑποβαλλομένου νομοσχεδίου, καὶ ὁ προσηρτημένος εἰς αὐτὸ πίναξ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον **4** τοῦ αὐτοῦ νομοσχεδίου, ἡ μισθοδοσία πολλῶν καὶ ποικίλων περιστάσεων τοῦ στρατιωτικοῦ βίου θέλει κανονισθῇ διὰ Β. διατάγματος, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιληφθῶσιν ἐν νόμῳ τοσοῦτοι λεπτολόγοι προσδιορισμοί.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν **27** Αὐγούστου **1856**.

Ὁ ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς
ΑΘ. Α. ΜΙΑΟΥΛΗΣ.

ΟΘΩΝ
ΕΛΕΩι ΘΕΟΥ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Προσαγγέλλεται ὁ Ἡμέτερος ἐπὶ τῶν Ναυτικῶν ὑπουργὸς νὰ εἰσάξῃ εἰς τὴν Βουλὴν τὸ ἑπόμενον νομοσχέδιον, καὶ ὑποστηρίξῃ αὐτὸ κατὰ τὴν συζήτησιν.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Αὐγούστου 1856.

Ἐν Ὀνόματι τοῦ Βασιλέως

Ἡ *Βασίλισσα*

ΑΜΑΛΙΑ

ΑΘ. Α. ΜΙΛΟΥΛΗΣ.

«Ψηφισάμενοι ὁμοφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν·

Ἄρθρ. 1. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ, διαιρούμεναι εἰς μισθοὺς καὶ ἐπιμίσθια, κανονίζονται διὰ τοῦ προσηρτημένου εἰς τὸν παρόντα νόμον πίνακος.

Ἄρθρ. 2. Τὰ δύω τριτημόρια τοῦ καθαροῦ τῆς ἐνεργείας μισθοῦ καὶ τὸ ἐνοίκιον ἀποτελοῦσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν διαθεσίμων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 3. Τὸ ἐν τῷ πίνακι σημειούμενον ἐνοίκιον παριστάνει τὸν ἀνώτατον τοῦ ἐπιμισθίου τούτου ὅρον. Χορηγεῖται δὲ ἐνοίκιον εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, ὅταν ὑπηρετῶσιν εἰς ὡρισμένους τινὰς τόπους ἢ δαμένωσιν εἰς αὐτοὺς διαθέσιμοι.

Οἱ τόποι οὗτοι καὶ τὸ κατὰ τόπους ποσὸν τοῦ ἐνοικίου ὁρίζονται διὰ Βασ. διατάγματος.

Ἄρθρ. 4. Διὰ Βασ. διατάγματος ὁρίζονται προσέτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀξιωματικῶν·

α) Τῶν ἐν ἀδείᾳ ἀπουσίας, μὴ ὑπερβαινούσης τοὺς ἓξ μῆνας.

β) Τῶν ἐν ὁδοιπορίᾳ, τῶν νοσηλευομένων καὶ τῶν ὑποδίκων.

Ἄρθρ. 5. Οἱ ἀπὸ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς εἰς τὸ ναυτικὸν μετατεθέντες ἀξιωματικοί, οἱ τοὺς στρατιωτικοὺς βαθμοὺς διατηροῦντες, μισθοδοτοῦνται κατὰ τὰς στρατιωτικὰς περὶ μισθοδοσίας διατάξεις.

Ἄρθρ. 6. Ὁ παρὼν νόμος ἰσχύει ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1857.

Ἄρθρ. 7. Ἰδιαίτερος νόμος θέλει κανονίσει τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐπιτάκτων ἀξιωματικῶν.

Ἄρθρ. 8. Πᾶσα καθεστῶσα διάταξις, ἀντιβαίνουσα εἰς τὰς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ, καταργεῖται.»

ΠΙΝΑΞ

Τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ Βασ. Ναυτικοῦ.

Βαθμοί	Ἀποδοχαὶ ἐνεργείας (κατὰ μῆνα)						
	Μισθοί		Ἐπιμίσθια				
	Καθαρὸς κατὰ ξηράν	Κατὰ θάλασσαν	Κατὰ ξηράν ἐνοίκια	Κατὰ θάλασσαν Τράπιζα Ἀρχιγῶν (1)	Μοιράρχων (2)	Κυβερνητῶν	Ἐπιτελῶν(3)
Ἀντιναύαρχος	600	720	130	720	600		
Ὑποναύαρχος	500	600	110	600	500		
Πλοίαρχος	400	480	90	.	400	300	
Ἀντιπλοίαρχος	320	484	80	.		200	
Ἀρχιατρός	320	352	80	.		200	40
Ἀρχιφροντιστής	320	352	80	.			40
Ἀρχιναυπηγός	320		80	.			
Πλωτάρχης	260	312	60	.		100	40
Ἰατρός	260	286	60	.			40
Φροντιστής	260	286	60	.			40
Ναυπηγός	260		60	.			
Ὑποπλοίαρχος	160	192	40	.		80	40
Ὑπιατρός	160	176	40	.			40
Ὑποφροντιστής	160	176	40	.			40
Ὑποναυπηγός	160		40	.			
Ἀνθυποπλοίαρχος	100	120	20	.		60	40
Ἀνθυπιατρός	100	110	20	.			40
Ἀνθυποφροντιστής	100	110	20	.			40
Ἀνθυπεναυπηγός	100		20	.			
Δόκιμος	80	96	20	.			40
Λογιστής	80	88	20	.			40

1) Commedant en chef.
2) Commedant de division.
3) Οἱ ἐπιτελεῖς (chefs d'état major) λαμβάνουσι τὰς ἀποδοχὰς τῶν κυβερνητῶν.

Σημ. Οἱ ἐπὶ τῶν πλοίων ὑπηρετοῦντες ἀξιωματικοὶ λαμβάνουσι τὴν τροφοδοτικὴν τοῦ ναύτου μερίδα.»

Ἀναγγελθέντος ὅτι ἀντικείμενον τῆς παρούσης εἶναι ἡ συζήτησις τοῦ περὶ συστάσεως σώματος τελωνιακῶν φυλάκων νομοσχεδίου, ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ ψηφοφορία κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Π. Καλαμογδάρτην καὶ

Ν. Ματθαίου, ἐξ ἧς συνήχθη, κατὰ τὸ ᾠδε προσαρτώμενον τῆς ψηφοφορίας πρωτόκολλον, ὅτι ἡ Βουλὴ παρεδέχθη τὴν ἀρχὴν παμψηφεὶ διὰ ψήφων 72.

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας τῶν βουλευτῶν

ἐπὶ τοῦ ἑξῆς ζητήματος·

«Παραδέχεται ἡ Βουλὴ τὴν ἀρχὴν τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλάκων, ναὶ ἢ ὄχι;»

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ.

Δημήτριος Ὀρεινός		Λύσανδρος Βιλαέτης	
Λουκᾶς Λόντος		Σ. Χ. Στεφανόπουλος	
Ἀντώνιος Βενιζέλο		Ἀνδρέας Αὐγερινός	
Πέτρος Καμπάνης	Ν	Σόλων Κρεστενίτης	
Νικόλαος Π. Καΐρης	Ν	Δημήτριος Ἀθανασίου	
Ἀναγνώστης Γιαννουλίδης		Γεώργιος Διαμάντης	
Δημήτριος Τσάκης		Ν. Δελένδας	Ν
Γεώργιος Τσάκρης	Ν	Δ. Γαβρᾶς	Ν
Νικόλαος Ἰατρός		Ν. Βαρδαρῆγος	Ν
Σκαρλάτος Σοῦτσος		Θρασύβουλος Ζαΐμης	Ν
Δημήτριος Καλλιρροΐδης	Ν	Λεωνίδ. Ν. Πετιμεζᾶς	
Ἀνδρέας Μεταξᾶς		Χαρίλαος Θεοχαρόπουλος	
Σταῦρος Βλάχος	Ν	Ἠλίας Παπαδαῖος	Ν
Ἀνδρέας Ἴσκος		Ἀθαν. Δανηλόπουλος	
Σωτήριος Στράτος	Ν	Γρηγόριος Κορφιωτάκης	Ν
Ἀντώνιος Γεωργαντᾶς	Ν	Ἰωάννης Ζάρκος	Ν
Φίλων Φίλωνος	Ν	Λ. Κοντόσταυλος	Ν
Ἀντώνιος Φ. Γρίβας		Βελισ. Νικολαΐδης	Ν
Νικόλαος Τσέλιος	Ν	Ἰωάννης Μπαλάφας	Ν
Κωνστ. Γριβογεώργης		Πέτρος Δελιγιάννης	
Δ. Π. Πετροπουλάκης	Ν	Γ. Α. Ἀντωνόπουλος	
Γεώρ. Δ. Τσιγκουράκος		Κωνστ. Λαμπρινόπουλος	
Ἀναγν. Παπαθανασίου	Ν	Νικόλαος Μπούκουρας	Ν
Γεώργιος Κονδύλης		Π. Κολποδίνος	
Ἐλευθέριος Καλογερᾶς	Ν	Ἐμ. Ἀντίπας	
Ἰωάννης Ἀποστολίδης	Ν	Γ. Πανοπριστόπουλος	
Βασίλειος Νώνης	Ν	Μιχαὴλ Τριανταφυλλόπουλος	
Σταμάτ. Μήτσας	Ν	Χρῆστος Ράγκος	Ν
Δ. Ζῶτος		Εὐθ. Κανελλόπουλος	
Γ. Γιαλλᾶσης	Ν	Ἐμμανουὴλ Τσουχλος	
Ν. Γρανίτσας	Ν	Νικόλαος Ματθαίου	Ν

Ν. Χ. Παναγιώτου	Ν	Νικόλαος Μισχούλας	
Σ. Κοπανίτσας	Ν	Σπ. Ἠλλήνικας	Ν
Ἐμμ. Μελετόπουλος	Ν	Ν. Πανουργιᾶς	Ν
Α. Κορφιωτάκης		Κωνσταντῖνος Βλάμης	Ν
Γ. Γιατράκος	Ν	Εὐθ. Κεχαγιᾶς	
Λουκᾶς Στεράνου	Ν	Σιδέρης Πράτσικας	
Ἰω. Παπαλουκόπουλος		Π. Πατρινός	
Ἰω. Ταμπακόπουλος		Χρ. Τσαλαμιδᾶς	Ν
Γ. Ν. Ῥεβελιώτης		Περικλῆς Καλαμογδάρτης	Ν
Β. Π. Δημητρακόπουλος		Νικόλαος Α. Χ. Ἀναργύρου	
Ἀναγ. Δεδόπουλος	Ν	Ν. Α. Μπότασης	Ν
Α. Μαυροειδὴς	Ν	Κ. Δαρειώτης	
Γ. Κεφάλας	Ν	Ἰω. Σκαλέντσης	Ν
Ἀναγ. Τσάκας	Ν	Γ. Νικολάου	Ν
Ἀλέξ. Μαυροκορδάτος		Γεώργιος Ναύτης	Ν
Κωνστ. Κουρκουμέλης		Μ. Σαλωμὸς	Ν
Παναγ. Παπατσώνης	Ν	Ἀν. Ῥενουάρδος	Ν
Σ. Ἀντωνόπουλος	Ν	Στ. Δάρας	
Ἰω. Προβιλέγιος	Ν	Ἰωάννης Σαγρέδος	
Ἰω. Ταταράκης	Ν	Παναγιώτης Ψαθᾶς	
Σ. Βλάτσης	Ν	Νικόλαος Νάζος	
Χ. Σουμαρίπας	Ν	Ἀναγνώστης Παπαταύρης	Ν
Δ. Δημητρακόπουλος		Δημ. Πολυχρονόπουλος	
Π. Χρυσοβέργης	Ν	Κυριάκος Πονηρόπουλος	
Α. Παπαδημητριάδης	Ν	Γεώργιος Ι. Στάϊκος	
Α. Κοκοτάκης	Ν	Δημήτριος Στάϊκος	Ν
Ἰωάννης Ἀμβροσιάδης		Α. Κιζάνης	Ν
Ἰωάννης Εὐσταθίου		Πανταλέων Κουντουριώτης	
Γεώργιος Μαδεμοχωρίτης		Δημήτριος Μπουδούρης	Ν
Γεώργιος Μπάνης	Ν	Σταμάτιος Δοκός	Ν
Νικόλαος Πιερράκος	Ν	Καλαμάρας Τσουκαλᾶς	
Γερμανὸς Μαυρομιχάλης		Γεώργιος Ῥιζόπουλος	Ν
Δημήτριος Πουλικάκος		Εὐαγγέλης Κοντογιάννης	Ν
Γρηγόριος Πατριαρχέας	Ν	Αὐγερινὸς Ἀβέρωφ	Ν
Π. Χριστόπουλος	Ν	Νικόλαος Β. Μπουδούρης	
Π. Κανελλόπουλος		Α. Μάντσαρης	Ν

Ἀναγνωσθέντα ἀκολούθως τὰ ἄρθρα 1, 2 καὶ 3 τοῦ νομοσχεδίου, ἐγένοντο δεκτὰ δι' ἰδικῆς ἑκάστου ἀναστάσεως. Ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 1. Συσταίνεται σῶμα τελωνοφυλακῆς, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως·

1. Ἀρχιφύλακες ἁ. τάξεως	. . . . .	3
» β΄. »	. . . . .	5
» γ΄. »	. . . . .	10
2. Φύλακες ἁ. καὶ β΄. »	. . . . .	342.

Πᾶσα μεταβολὴ ἐπὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τελωνείων θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ ἐπὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχιφυλάκων.

Ἄρθρ. 2. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες κατατάττονται διὰ πενταετῆ ὑπηρεσίαν (θητείαν) μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας δύνανται ν' ἀντικαταταχθῶσι καὶ δι' ἄλλην πενταετίαν, ἐὰν ὑπηρέτησαν καλῶς καὶ ἀμέμπτως·

Ἄρθρ. 3. Ἡ μισθοδοσία τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων κανονίζεται·

1. Διὰ τοὺς ἀρχιφύλακας ἁ. τάξεως δρ.	. . .	80
» » » β΄. » »	. . . .	70
» » » γ΄. » »	. . . .	60
2. Διὰ τοὺς φύλακας ἁ. τάξεως δρ.	. . . . .	50
» » » β΄. » »	. . . . .	40.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 4 παρετήρησέ τις, ὅτι ἐν τῷ νομοσχεδίῳ ὁρίζεται ἡ πρώτη μόνον ἡλικία, εἰς ἣν δύναταί τις νὰ καταταχθῇ ὡς ἀρχιφύλαξ ἢ φύλαξ, δὲν ἀναφέρεται δὲ καὶ μέχρι ποίας ἡλικίας δύναται νὰ ἦναι δεκτός τις ὡς τοιοῦτος. καὶ διὰ τοῦτο προτείνει νὰ προσδιορισθῇ καὶ ὁ ἀνώτατος τῆς ἡλικίας ὅρος.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ παραδεξαμένου ὡς λίαν ἀναγκαίαν τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος προσθήκην, καθ' ὅσον, εἶπε, πληροφορεῖται ὅτι πολλοὶ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων φυλάκων, πρεσβῦται ὄντες, παραβλάπτουσιν οὐσιωδῶς τὴν ὑπηρεσίαν· ἀντείπέ τις, ὅτι τοῦτο δὲν εἶναι ἀντικείμενον τοῦ νόμου, ἀλλ' ἀπόκειται εἰς τὸν ὑπουργὸν νὰ παύσῃ τοὺς τοιούτους ἀνικάνους καταστάντας ἐκ τῆς ἡλικίας φύλακας, φροντίζων ὅμως νὰ τοῖς δίδηται σύνταξίς τις, ἐὰν τιμίως ὑπηρέτησαν.

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 4 κατὰ τὸ νομοσχέδιον ὡς καὶ τὰ ἑπόμενα 5, 6 καὶ 7, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 4. Διὰ νὰ καταταχθῇ τις ὡς τελωνιακὸς ἀρχιφύλαξ καὶ φύλαξ, ἀπαιτεῖται νὰ ἦναι πολίτης Ἕλλην, νὰ συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ μὴ καθυστερῇ εἰς τὸ δημόσιον ἀπὸ προλαβοῦσαν δημοσίαν διαχείρισιν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 5. Εἰς τὴν θέσιν ἀρχιφυλάκων εἰσὶ δεκτοὶ,

Οἱ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην γραφικὴν ἱκανότητα,

Οἱ ὑπηρετήσαντες ὡς ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν χωροφυλακὴν, τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν καὶ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς.

Οἱ μέχρι τοῦδε ὡς ἀρχιφύλακες ἢ φύλακες ἁ. τάξεως ὑπηρετήσαντες καὶ διακριθέντες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των ἐπὶ τιμιότητι καὶ ἱκανότητι.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὴν θέσιν φυλάκων ἁ. καὶ β΄. τάξεως εἰσὶ δεκτοὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν χωροφυλακὴν, τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν, καὶ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς, ὡς καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες πιστῶς καὶ τιμίως εἰς τὴν δασοφυλακὴν καὶ τὰ τελωνεῖα.

Ὁ μὴ γιγνώσκων νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀναγινώσκῃ δὲν δύναται νὰ διορισθῇ φύλαξ ἁ. τάξεως.

Ἄρθρ. 7. Ὁ εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς διορισμὸς γίνεται, τῶν μὲν ἀρχιφυλάκων παρὰ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, τῶν δὲ φυλάκων παρ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ ἀμέσως· δίδουσι δὲ πάντες τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 8, παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐὰν περιορίσωμεν εἰς μόνους τοὺς δημάρχους τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκδίδωσι τοιαῦτα πιστοποιητικὰ, θέλουσι γεννηθῇ πολλὰ ἀτοπήματα, διότι οἱ δήμαρχοι θέλουν δίδει εἰς ὅσους αὐτοὶ θέλουσι, καὶ οὕτω οἱ φύλακες τοῦ λοιποῦ θέλουν διορίζεσθαι ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν δημάρχων· διὸ προτείνει νὰ ἐπεκταθῇ τὸ δικαίωμα τοῦτο καὶ εἰς ἄλλα ἐπίσημα πρόσωπα, τῶν ὁποίων αἱ πιστοποιήσεις δύνανται νὰ παρέξωσιν ἐγγύησιν ἱκανὴν ὑπὲρ τοῦ φέροντος αὐτάς, μολονότι αὐτὸς προτιμᾷ νὰ ἐκλείψῃ ὁλοτελῶς ὁ ὅρος τοῦ πιστοποιητικοῦ.

Ἀπαντήσαντος δὲ τοῦ ὑπουργοῦ, ὅτι παραδέχεται τὴν τοῦ προαγορεύσαντος πρότασιν περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ δικαιώματος καὶ εἰς ἄλλα ἐκτὸς τῶν δημάρχων πρόσωπα, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ἐντελῆ τοῦ ὅρου ἀπάλειψιν, διότι πρὸ μικροῦ μάλιστα εἶχεν ἀποφασίσει νὰ διορίσῃ ἕνα φύλακα, ὅστις ἐγκαίρως τῷ κατηγγέλθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας ὡς κακῆς διαγωγῆς· ἐπρότεινέ τις νὰ προστεθῇ μετὰ τὴν λέξιν «διαμονῆς των» καὶ ἡ φράσις «ἢ ἄλλην ἀποχρῶσαν ἀπόδειξιν.»

Ὑποστηρίξαντος δέ τινος ὡς ἔχει τὸ νομοσχέδιον, ὡς «καταλληλοτέρων ὄντων τῶν δημάρχων πρὸς ἔκδοσιν τοιούτων πιστο-

ποιητικῶν, ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι δὲν εἶναι δίκαιον ν' ἀφιερωθῶμεν ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς δημάρχους, καθ' ὅσον γνωρίζει ὅτι εἷς τοιοῦτος ἐχορήγησε πιστοποιητικὸν πενίας εἰς πρόσωπον ἔχον 90000 δρ. περιουσίαν, ἐν ᾧ ἠρνήθη τοιοῦτον εἰς ἀποδεδειγμένως πένητα, διότι δὲν διέκειτο εὐνοϊκῶς πρὸς αὐτόν.

Ἐπήνεγκεν ἄλλος, ὅτι, ἀφοῦ διορίζονται ὅλοι οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι μὴ ἔχοντες οὐδὲν τοιοῦτον πιστοποιητικόν, θεωρεῖ ὅλως περιττὰς τὰς τοιαύτας προφυλάξεις διὰ τὴν θέσιν τοῦ φύλακος, καθ' ὅσον μάλιστα ὁ ὑπουργὸς δύναται, ἐκτιμῶν ἑκάστου τὴν διαγωγήν, νὰ διορίζῃ καὶ παύῃ αὐτούς. Ἐὰν ὅμως θεωρηθῇ ἄρεκτος ἡ πιστοποίησις, δὲν πρέπει νὰ περιορίσωμεν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἰς μόνους τοὺς δημάρχους, καθ' ὅσον ἐκ πείρας γνωρίζομεν, ὡς εἶπε καὶ ὁ βουλευτὴς Ὕδρας, ὅτι οἱ δήμαρχοι χορηγοῦσι τοιαῦτα πιστοποιητικὰ εἰς μόνους τοὺς φίλους των, ἀρνοῦνται δὲ εἰς τοὺς ἄλλους καὶ ἄνευ πραγματικῆς ἀφορμῆς.

Ἀπήντησεν ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργός, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ φύλακος εἶναι ἡ οὐσιωδεστέρα, ὁ δὲ φύλαξ εἶναι τὸ κυριώτερον ὄργανον τῆς τελωνικῆς ὑπηρεσίας, καὶ διὰ τοῦτο ἔπρεπε νὰ λάβωμεν ὅλα τὰ πρόσφορα μέτρα ὑπὲρ τῶν προσώπων αὐτῶν, καὶ ἰδίως ὑπὲρ τῆς μονιμοποιήσεως τῶν τοιούτων θέσεων.

Ἐπόμενον λοιπὸν ἦτο νὰ φροντίσωμεν, ὥστε τὰ πρόσωπα ταῦτα, ἅπερ μονιμοποιοῦμεν εἰς τὴν θέσιν των, νὰ ἔχωσι πρὸ παντὸς ἄλλου τιμίαν καὶ ἀμέμπτον διαγωγήν, καὶ τοῦτο βεβαίως δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ ὁ ὑπουργός, προκειμένου περὶ τοσούτων ἀσήμων προσώπων, ἐν ᾧ οἱ διοριζόμενοι εἰς ἀνωτέρας θέσεις εἰσὶ πρόσωπα φέροντα ἐπισημότητά τινα καὶ γνωστὰ εἰς τὴν κοινωνίαν, ὥστε δι' αὐτοὺς ἀποβαίνει ὅλως περιττὴ ἡ πιστοποίησις. Εἴμεθα λοιπὸν ἠναγκασμένοι νὰ καταφύγωμεν εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν δημάρχων, ὡς δυναμένων νὰ γνωρίζωσιν ἀκριβῶς τὴν διαγωγὴν τῶν συμπολιτῶν των, οὐχ ἧττον ὅμως οὐδεμίαν ἔχει δυσκολίαν νὰ παραδεχθῇ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Σύρου προταθεῖσαν προσθήκην πρὸς πλειοτέραν εὐκολίαν.

Ἐρωτήσαντος δέ τινος ἐὰν τοιοῦτον πιστοποιητικὸν ἀπαιτῆται καὶ διὰ τοὺς στρατιωτικούς, ἀπήντησεν ἀπορατικῶς ὁ ὑπουργὸς εἰπών, ὅτι τοῦ μὲν στρατιώτου τὴν διαγωγὴν γνωρίζει ἐκ τῆς ἀφέσεώς του, ἐν ᾧ ὁλόκληρον τὸ παρελθὸν τοῦ πολίτου τῷ εἶναι ἐντελῶς ἄγνωστον.

Ἐξέθηκέ τις, ὅτι τὸ νομοσχέδιον ὁρίζει τὰ προσόντα τῶν τελων. φυλάκων, καὶ κατὰ συνέπειαν ἔπρεπε νὰ ὁρίσῃ τοιαῦτα καὶ διὰ τοὺς πολίτας, παρὰ τῶν ὁποίων ὅμως ζητεῖ μόνον τὸ

τῆς ἀμέμπτου διαγωγῆς προσόν, τὸ ὁποῖον ἀρμοδίως δύναται νὰ πιστοποιήσῃ ὁ δήμαρχος. Ἐὰν ὅμως ἐξετάσητε τὸ ἄρθρον 6, θέλετε ἰδεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον 8 δὲν εἶναι εἰμὴ ἐξαίρεσις, καὶ ἐπομένως σπανίως θέλομεν εὑρεθῇ εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ἀνάγκην διορισμοῦ πολίτου εἰς τελωνικοῦ φύλακος θέσιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἐνδέχεται νὰ συμβῶσι τοιαῦται περιστάσεις, καὶ ἐπειδὴ γίνεται περὶ αὐτῶν λόγος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ, ὀφείλομεν καὶ ἡμεῖς νὰ προλάβωμεν πᾶσαν ἐνδεχομένην δυσκολίαν καὶ ἀπορύγωμεν πᾶν ἄτοπον, ὑποχρεοῦντες ἐπὶ ποινῇ τὸν δήμαρχον εἰς τὴν ἔκδοσιν τοιούτου πιστοποιητικοῦ, ὁσάκις ζητεῖται καὶ δὲν ὑπάρχει ἰσχυρὸς λόγος πρὸς ἄρνησιν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι τὸ ἄρθρον 8 δὲν εἶναι ἐξαίρεσις τοῦ ἄρθρου 6, ὡς ὁ προαγορεύσας διεσχυρίσθη, διότι καὶ ὁ ἀ ὅρος, ὁ προβλέπων τὸ προσὸν τῆς γραφικῆς ἱκανότητος, ἀφορᾷ ἐπίσης καὶ τοὺς πολίτας.

Ἐπαναλαβόντος δὲ τοῦ βουλευτοῦ τῆς Ἐπιδαύρου Λιμηρᾶς, ὅτι ὁ ἀ ὅρος τοῦ ἄρθρου 5 ἀφορᾷ μόνον τοὺς εἰς τὴν θέσιν ἀρχιφύλακος διοριζομένους, ἐνταῦθα δὲ πρόκειται μόνον περὶ φυλάκων· διεσάφησεν ὁ ὑπουργός, ὅτι, κατὰ τὸν νοῦν τοῦ νομοσχεδίου, πρῶτον προσὸν διὰ τὴν θέσιν τοῦ ἀρχιφύλακος εἶναι ἡ γραφικὴ ἱκανότης, ἐκ τῶν ἐχόντων δὲ γραφικὴν ἱκανότητα διορίζονται οἱ ὑπηρετήσαντες κτλ. Οὗτος ἐστὶν ὁ νοῦς τοῦ νομοσχεδίου, ὅστις ὅμως πιθανὸν νὰ ἦναι κακῶς ἐκπεφρασμένος.

Οὕτω δὲ, μετά τινα μικρὰν συζήτησιν ὡς πρὸς τὸ λεκτικὸν μέρος τοῦ ἄρθρου 5, ἀπεφασίσθη πρὸς πλειοτέραν σαφήνειαν νὰ διορθωθῇ ὡς ἑπεται·

«Ἄρθρ. 5. Εἰς τὴν θέσιν ἀρχιφυλάκων εἰσὶ δεκτοὶ, οἱ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην γραφικὴν ἱκανότητα, καὶ ὑπηρετήσαντες ὡς ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν, τὴν χωροφυλακὴν τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν, καὶ λαβόντες ἄριστον ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς· ἢ οἱ μέχρι τοῦδε ὡς ἀρχιφύλακες ἢ φύλακες ἀ τάξεως ὑπηρετήσαντες καὶ διακριθέντες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των ἐπὶ τιμιότητι καὶ ἱκανότητι.

Μετὰ ταῦτα ἡ Βουλὴ ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 8 συζήτησιν, ἀπορίψαντος μὲν ἐπὶ τῇ ἐρωτήσει τοῦ προέδρου τὴν ὑπὸ τοῦ βουλευτοῦ Σύρου προταθεῖσαν προσθήκην μὴ ἀναστᾶσα, παρεδέχθη δὲ δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 8 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 9, ἔχοντα οὕτως·

«Ἄρθρ. 8. Ἐν ἐλλείψει προσώπων ἐχόντων τὰ προσόντα τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 5 καὶ 6 διαλαμβανόμενα, προσλαμβάνονται εἰς τὸ

σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4, φερόντων πιστοποιητικὸν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των περὶ τῆς ἀμέμπτου καὶ καλῆς αὐτῶν διαγωγῆς, καὶ ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις γραμμάτων.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἀφέσεις τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων δίδονται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν μετὰ τὴν ἐκπνευσιν τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἑκάστου. Οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας καταλιμπάνοντες αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν των καὶ μὴ ἐπανερχόμενοι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ καθῆκόν των τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύω ἕως ἓξ μηνῶν, καὶ κηρύττονται συγχρόνως ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ διορισθῶσι πλέον εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς. Ἐὰν δὲ ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν θέσιν του ἀρχιφύλαξ ἢ φύλαξ ἔπραξε τοῦτο καθ' ὃν χρόνον διετάχθη νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.»

Ἐπὶ δὲ τοῦ ἄρθρου 10 παρετήρησέ τις, ὅτι, ἐὰν τὸ νομοσχέδιον ἐννοῇ ὅτι μόνον μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ τῶν τριῶν πειθαρχικῶν ποινῶν δύναται ὁ ὑπουργὸς νὰ προβῇ εἰς τὴν ἀποπομπὴν τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων, τότε νομίζει ἀναγκαῖον νὰ προστεθῇ ἡ λέξις «τριῶν» μεταξὺ τῶν λέξεων «τῶν πειθαρχικῶν» πρὸς πλειοτέραν σαφήνειαν.

Ἀντεῖπεν ἕτερος, ὅτι ἀπόκειται εἰς τὸν ὑπουργὸν ἡ ἐκτίμησις τῆς περιστάσεως, καθ' ἣν θεωρήσει ἄφευκτον τὴν τοῦ φύλακος ἀποπομπήν, καὶ ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ἐξαντληθῶσιν ἀφεύκτως αἱ τρεῖς ποιναὶ διὰ νὰ παύσῃ αὐτὸν, καθ' ὅσον ἡ πρώτη πρὸς πειθαρχικὴν *ποινὴν* δοθεῖσα ἀφορμὴ ἐκ μέρους τοῦ φύλακος ἢ ἀρχιφύλακος δύναται νὰ ἦναι τοιαύτη, ὥστε ν' ἀπαιτῇ τὸν 2 ὅρον τῆς ποινῆς.

Ὁ δὲ ὑπουργὸς συμφωνήσας μετὰ τοῦ προαγορεύσαντος, ἐπρότεινε νὰ προστεθῇ πρὸς πλειοτέραν σαφήνειαν μετὰ τὴν λέξιν *ποινῶν* ἡ φράσις «καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας.»

Οὕτω δὲ ἡ Βουλὴ, ἐρωτηθεῖσα, παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 10 μετὰ τῆς ἀνωτέρω προσθήκης, ἔχον οὕτως·

«Ἄρθρ. 10. Ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες·

1. Ὅταν καταδικασθῶσι διὰ παραβάσεις περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των, τιμωρουμένας εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ἢ διὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα, περὶ ὧν προβλέπουσι τὰ ἄρθρα 22

καὶ 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τροποποιηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου 1856 νόμου, καὶ

2. Ὅταν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας, δὲν κατορθωθῇ ὁ σωφρονισμός των καὶ ἡ ἀποπομπὴ αὐτῶν καθίσταται ἀναπόφευκτος.

Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰσί·

1. Ἡ ἐπίπληξις.
2. Τὸ πρόστιμον ἀπὸ 10 μέχρι 40 δραχμῶν, καὶ
3. Ἡ προσωρινὴ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παῦσις ἀπὸ μιᾶς μέχρι τεσσάρων ἑβδομάδων, συνεπιφέρουσα καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Αἱ μὲν κατὰ τὰ ἰδάφια 1 καὶ 2 ποιναὶ ἐπιβάλλονται παρὰ τῆς ἀμέσου προϊσταμένης τελωνιακῆς ἀρχῆς, ἡ δὲ κατὰ τὸ ἐδάφιον 3 παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις ἐφεσιβάλλονται ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅστις ἀποφασίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος, τροποποιῶν ἢ ἀκυρῶν τὴν ἀπόφασιν.»

Ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ἄρθρου 11, παρετήρησέ τις, ὅτι ἡ νομοθεσία ἡμῶν χορηγεῖ εἰς τοὺς διοικητικοὺς ὑπαλλήλους ἓν προνόμιον, κατὰ τὸ ὁποῖον δὲν δύνανται νὰ παραπεμφθῶσιν εἰς δίκην ἄνευ ἀδείας τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς, καὶ τοῦτο διότι οἱ ἀνώτεροι διοικητικοὶ ὑπάλληλοι ἐνεργοῦντες ὑπὸ πολιτικὸν χαρακτῆρα, εἰσὶν ὑποκείμενοι εἰς ἀντιζηλίας, καὶ ἑπομένως μία συκοφαντία δύναται νὰ παραλύσῃ τὴν διοικητικὴν μηχανήν. Προκειμένου ὅμως περὶ ὑπηρετῶν, ὧν τὰ καθήκοντα εἰσὶν ὅλως τυπικὰ καὶ κανονισμένα, ὡς τῶν φυλάκων καὶ ἀρχιφυλάκων, θεωρεῖ ὅλως παράλογον τὸ τοιοῦτον προνόμιον, τοῦ ὁποίου ζητεῖ τὴν ἐξάλειψιν ἢ τοὐλάχιστον τὸν περιορισμὸν διὰ μόνους τοὺς ἀρχιφύλακας.

Τοῦ δὲ ὑπουργοῦ παραδεξαμένου τὴν πρότασιν τοῦ βουλευτοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, καθ' ὅσον ἀφορᾷ μόνον τοὺς φύλακας, ἡ Βουλὴ ἐρωτηθεῖσα παρεδέχθη δι' ἀναστάσεως τὸ ἄρθρον 11, ἐξαλειφθεισῶν τῶν λέξεων «καὶ φύλακες» ὡς καὶ τὸ ἑπόμενον 12 κατὰ τὸ νομοσχέδιον, ἔχουσι δ' οὕτως·

«Ἄρθρ. 11. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες, θεωρούμενοι ὡς διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπάγονται διὰ τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των πραττόμενα πλημμελήματα καὶ κακουργήματα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 322 καὶ ἑπομένων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. 12. Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσονται ὁ τρόπος

τῆς διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν κατατάξεως τῆς τελωνοφυλακῆς, τὰ καθήκοντα τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων καὶ αἱ πειθαρχικαὶ περιπτώσεις ὡς καὶ τὰ διακριτικὰ σημεῖα καὶ ὁ ὁπλισμὸς αὐτῶν.

Γενομένης τελευταίου καὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου ψηροφορίας κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν ὑπὸ τοὺς ψηφολέκτας Ν. Βαρβαρήγου καὶ Ν. Ματθαίου, συνήχθη κατὰ πρωτόκολλον ὅμοιον σχεδὸν τῷ προηγηθέντι, ὅτι ἡ βουλὴ περιδέχθη τὸ σύνολον παμψηρεὶ διὰ ψήφων 72, ἔχει δ' οὕτως·

ΟΘΩΝ κ. τ. λ.

«Ψηρισάμενοι διορφώνως μετὰ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάττομεν.

Ἄρθρ. 1. Συνιστᾶται σῶμα τελωνοφυλακῆς, τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις προσδιορίζεται ὡς ἀκολούθως·

1. Ἀρχιφύλακες	ά. τάξεως	3
»	β'. »	5
»	γ'. »	10
2. Φύλακες	ά. καὶ β'. »	342.

Πᾶσα μεταβολὴ ἐπὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τελωνείων θέλει ἐφαρμόζεσθαι καὶ ἐπὶ τῆς βαθμολογίας καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀρχιφυλάκων.

Ἄρθρ. 2. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες κατατάττονται διὰ πενταετῆ ὑπηρεσίαν (θητείαν) μετὰ τὸ τέλος τῆς ὁποίας δύνανται ν' ἀντικαταταχθῶσι καὶ δι' ἄλλην πενταετίαν, ἐὰν ὑπηρέτησαν καλῶς καὶ ἀμέμπτως.

Ἄρθρ. 3. Ἡ μισθοδοσία τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων κανονίζεται·

1. Διὰ τοὺς ἀρχιφύλακας	ά. τάξεως	δρ.		80
» » »	β'.	»		70
» » »	γ'.	»		60
2. » » φύλακας	ά.	»		50
» » »	β'.	»		40.

Αἱ μὲν κατὰ τὰ ἐδάφια 1 καὶ 2 ποιναὶ ἐπιβάλλονται παρὰ τῆς ἀμέσου προϊσταμένης τελωνιακῆς ἀρχῆς, ἡ δὲ κατὰ τὸ ἐδάφιον 3 παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν.

Αἱ τῶν τελωνιακῶν ἀρχῶν πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις ἐφεσιβάλλονται ἐνώπιον τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, ὅστις ἀποφασίζει ὁριστικῶς παραδεχόμενος, τροποποιῶν ἢ ἀκυρῶν τὴν ἀπόφασιν.

Ἄρθρ. 4. Διὰ νὰ καταταχθῇ τις ὡς τελωνιακὸς ἀρχιφύλαξ καὶ φύλαξ, ἀπαιτεῖται νὰ εἶναι πολίτης Ἕλλην, νὰ συνεπλήρωσε τὸ εἰκοστὸν πέμπτον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ νὰ μὴ καθυστερῇ εἰς τὸ δημόσιον ἀπὸ προλαβοῦσαν δημοσίαν διαχείρισιν αὐτοῦ.

Ἄρθρ. 5. Εἰς τὴν θέσιν ἀρχιφυλάκων εἰσὶ δεκτοί·

Οἱ ἔχοντες τὴν ἀπαιτουμένην γραφικὴν ἱκανότητα, καὶ ὑπηρετήσαντες ὡς ὑπαξιωματικοὶ εἰς τὸν τακτικὸν στρατόν, τὴν χωροφυλακήν, τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν καὶ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς, ἢ οἱ μέχρι τοῦδε ὡς ἀρχιφύλακες ἢ φύλακες ά. τάξεως ὑπηρετήσαντες καὶ διακριθέντες κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χρεῶν των ἐπὶ τιμιότητι καὶ ἱκανότητι.

Ἄρθρ. 6. Εἰς τὴν θέσιν φυλάκων ά. καὶ β'. τάξεως εἰσὶ δεκτοὶ οἱ ὑπηρετήσαντες εἰς τὸν τακτικὸν στρατόν, τὴν χωροφυλακήν, τὴν ὁροφυλακὴν καὶ τὸ ναυτικὸν, καὶ λαβόντες ἄφεσιν ἀμέμπτου ἢ καλῆς διαγωγῆς, ὡς καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες πιστῶς καὶ τιμίως εἰς τὴν δασοφυλακὴν καὶ τὰ τελωνεῖα.

Ὁ μὴ γιγνώσκων νὰ γράφῃ καὶ ν' ἀναγινώσκῃ δὲν δύναται νὰ διορισθῇ φύλαξ ά. τάξεως.

Ἄρθρ. 7. Ὁ εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς διορισμὸς γίνεται, τῶν μὲν ἀρχιφυλάκων παρὰ τοῦ Βασιλέως, προτάσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, τῶν δὲ φυλάκων παρ' αὐτοῦ τοῦ ὑπουργοῦ ἀμέσως· δίδουσι δὲ πάντες τὸν ὅρκον τῆς ὑπηρεσίας ἐνώπιον τῆς προϊσταμένης αὐτῶν ἀρχῆς.

Ἄρθρ. 8. Ἐν ἐλλείψει προσώπων ἐχόντων τὰ προσόντα τὰ ἐν τοῖς ἄρθροις 5 καὶ 6 διαλαμβανόμενα, προσλαμβάνονται εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς καὶ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4, φερόντων πιστοποιητικὸν τῆς δημοτικῆς ἀρχῆς τοῦ δήμου τῆς διαμονῆς των περὶ τῆς ἀμέμπτου ἢ καλῆς αὐτῶν διαγωγῆς, καὶ ἐχόντων τὰς ἀπαιτουμένας γνώσεις γραμμάτων.

Ἄρθρ. 9. Αἱ ἀρέσεις τῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων δίδονται παρὰ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν μετὰ τὴν ἔκπνευσιν τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας ἑκάστου. Οἱ δὲ πρὸ τοῦ τέλους τῆς πενταετοῦς ὑπηρεσίας καταλιμπάνοντες αὐτογνωμόνως τὴν θέσιν των καὶ μὴ ἐπανερχόμενοι ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν εἰς τὸ καθῆκόν των τιμωροῦνται μὲ φυλάκισιν δύω ἕως ἓξ μηνῶν, καὶ

κηρύττονται συγχρόνως ἔκπτωτοι τοῦ δικαιώματος τοῦ νὰ διορισθῶσι πλέον εἰς τὸ σῶμα τῆς τελωνοφυλακῆς. Ἐὰν δὲ ὁ ἐγκαταλιπὼν τὴν θέσιν του ἀρχιφύλαξ ἢ φύλαξ ἔπραξε τοῦτο καθ' ὃν χρόνον διετάχθη νὰ ἐκτελέσῃ ὑπηρεσίαν, τιμωρεῖται μὲ τὸν ἀνώτατον ὅρον τῆς ποινῆς.

Ἄρθρ. 10. Ἀποβάλλονται τῆς ὑπηρεσίας οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες καὶ φύλακες·

1. Ὅταν καταδικασθῶσι διὰ παραβάσεις περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των, τιμωρουμένας εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ἢ διὰ κακουργήματα καὶ πλημμελήματα, περὶ ὧν προβλέπουσι τὰ ἄρθρα 22 καὶ 23 τοῦ ποινικοῦ νόμου, τροποποιηθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου 1856 νόμου, καὶ

2. Ὅταν μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν, καὶ ἰδίως τῆς τελευταίας, δὲν κατορθωθῇ ὁ σωφρονισμός των καὶ ἡ ἀποπομπὴ αὐτῶν καθίσταται ἀναπόφευκτος.

Αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ εἰσί.

1. Ἡ ἐπίπληξις.

2. Τὸ πρόστιμον ἀπὸ 10 μέχρι 40 δραχμῶν, καὶ

3. Ἡ προσωρινὴ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας παῦσις ἀπὸ μιᾶς μέχρι τεσσάρων ἑβδομάδων, συνεπιφέρουσα καὶ τὴν ἀπώλειαν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Ἄρθρ. 11. Οἱ τελωνιακοὶ ἀρχιφύλακες, θεωρούμενοι ὡς διοικητικοὶ ὑπάλληλοι, ὑπάγονται διὰ τὰ περὶ τὴν ὑπηρεσίαν των πραττόμενα πλημμελήματα καὶ κακουργήματα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 322 καὶ ἑπομένων τῆς ποινικῆς δικονομίας.

Ἄρθρ. 12. Διὰ Β. διατάγματος κανονισθήσονται ὁ τρόπος τῆς διὰ τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν καταταξεως τῆς τελωνοφυλακῆς, τὰ καθήκοντα τῶν τελωνιακῶν ἀρχιφυλάκων καὶ φυλάκων καὶ αἱ πειθαρχικαὶ περιπτώσεις, ὡς καὶ τὰ διακριτικὰ σημεῖα καὶ ὁ ὁπλισμὸς αὐτῶν.

Ὁ παρὼν νόμος ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ τῆς Γερουσίας καὶ παρ' Ἡμῶν σήμερον κυρωθεὶς, δημοσιευθήσεται διὰ τῆς Β. ἐφημερίδος καὶ ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος τοῦ Κράτους.»

Ἀκολούθως ὁ πρόεδρος, ἀναγγείλας ὅτι ἀντικειμένου τῆς ἐπισύσης θέλει εἶσθαι ἡ εἰσαγωγὴ ἐκθέσεων, διέλυσε τὴν συνεδρίασιν περὶ ὥραν 4 μ. μ.

Ὁ πρόεδρος

ΙΩ. ΖΑΡΚΟΣ

Οἱ γραμματεῖς

Ν. Καΐρης.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Σελὶς

Συνεδρίασις ΞΕ'. τῆς 2 Ἰουνίου 1856.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων 3

Χορήγησις ἀδείας· συζήτησις ἐπὶ τῆς καταπραχθείσης τὴν 23 Μαΐου λῃστείας κατὰ τὴν ὁδὸν Πειραιῶς 4

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α') περὶ τριμήνου πιστώσεως διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Κράτους 25

β') Περὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι κτημάτων τοῦ Ὀθωμανοῦ Γιούπη Τριτσάκου 26

γ') Περὶ τῶν παραχωρηθέντων κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Μέτον Ὀστὰ Μπραχόπουλον 28

δ') Περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 4654:80 διὰ τὴν θεραπείαν τοῦ σπυροκιὼλου 30

Δήλωσις περὶ προσθήκης δραχ. 1681:47 ἐπὶ τοῦ 10 κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου· 32

Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνωτέρω περὶ τριμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . 33

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου καὶ ἐπικύρωσις τῶν πρακτικῶν· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ὅρων τῆς συνομογηθείσης μεταξὺ τῶν μεγάλων Δυνάμεων συμβάσεως περὶ ἐμπορικοῦ δικαίου 35

Ἀνάπτυξις τοῦ ὑπουργοῦ ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω συμβάσεως . . 37

Συνεδρίασις ΞΣ'. τῆς 8 Ἰουνίου 1856.

Ἀνάγνωσις Β. διατάγματος περὶ ἀποδημίας τοῦ Σ. ἡμῶν Βασιλέως καὶ ἀναθέσεως τῆς ἀντιβασιλείας εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν. 39

Κλήρωσις μεγάλης πρεσβεύσεως συγχαρησομένης τὴν Βασίλισσαν· χορήγησις ἀδειῶν· συζήτησις περὶ δημοσιεύσεως τῶν ἐγγράφων τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν ἐπαναστάσεως, ἰδίως δὲ περὶ ἐκδόσεως ἐφημερίδος τῶν βουλευτικῶν συζητήσεων 40

Ἀναβολὴ τῆς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀποφάσεως τῆς Βουλῆς 55

Συνεδρίασις ΞΖ'. τῆς 11 Ἰουνίου 1856.

Προσφώνησις τοῦ προέδρου τῆς Βουλῆς εἰς τὴν Α. Μ. τὴν Βασίλισσαν κατὰ τὴν ἐνώπιον Αὐτῆς ἐμφάνισιν τῆς μεγάλης πρεσβείας . . . . . »

Ἀπάντησις τῆς Βασιλίσσης· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ 17,069 δραχ. διὰ

Σελὶς

τὴν κατασκευὴν σιδηρᾶς σκιάδος κτλ. Συζήτησις ἐπὶ τῶν δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἀθηνᾶς ὑπὸ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Κόκκωβας τῶν Κυλληβρίτων περὶ σφετερισμοῦ τῶν ὑπ' αὐτῶν κατεχομένων γαιῶν 56

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων 63

Ἐπανάληψις τοῦ περὶ δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν δι' ἡμερίδος ζητήματος 68

Πληροφορίαι περὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καρυστίας, καὶ ἀπόφασις τῆς Βουλῆς ἐπὶ τοῦ περὶ δημοσιεύσεως τῶν πρακτικῶν ζητήματος 69

Συνεδρίασις ΞΗ'. τῆς 12 Ἰουνίου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων καὶ παρατηρήσεις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐκθέσεως τῶν πρακτικῶν 70

Συζήτησις τοῦ περὶ κατασκευῆς αἱμασιᾶς ἐν Γαυρίῳ τῆς Ἀνδρου νομοσχεδίου 71

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου αὐτοῦ, καὶ 73

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 74

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐν ὄρχ. 17,069 διὰ κατασκευὴν σιδηρᾶς σκιάδος νομοσχεδίου . 75

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 76

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ ἄρθρου αὐτοῦ καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 78

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· ἀ) περὶ ἀντιμισθίας τῶν μελῶν τοῦ Ἰατροσυνεδρίου 79

β') Περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νόμου 81

γ') Περὶ τῆς κινητῆς περιουσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ Αὐστρίᾳ ἀποβιούντων ὑπηκόων τῶν δύω ἐπικρατειῶν 82

Συνεδρίασις ΞΘ'. τῆς 18 Ἰουνίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως δι' ἔξοδα θεραπείας τοῦ σπυροκώλου· ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Τριτσάκον 85

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων 87

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῶν ἀναφορῶν 89

Χορήγησις ἀδειῶν 93

Εἰσαγωγὴ Β. διατάγματος μετ' ἐκθέσεως περὶ ἐλαττώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ 1856· ἐπίσης νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων κλπ. ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν 94

Συνεδρίασις Ο'. τῆς 19 Ἰουνίου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νόμου 101

Παραδοχὴ δαπάνης 2500 δρχ. πρὸς ἔναρξιν τῆς ἐκτυπώσεως τῶν ἐγγράφων τοῦ ἱεροῦ ἡμῶν ἀγῶνος· ἐπερώτησις περὶ

Σελὶς

τῆς εὑρεθείσης ἐντὸς τῶν κιβωτίων τοῦ πυροβολικοῦ ἄμμου ἀντὶ πυρίτιδος 102

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ μισθοδοσίας τῶν δημοδιδασκάλων νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 103

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 105

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως δι' ἔξοδα σπυροκώλου 106

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἀνάπτυξις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρήσεως κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Γιούπην Τριτσάκον 107

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου . 109

Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 111

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 112

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 113

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ τῆς Ἀργολίδος Ἱπποφορβίου 115

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· ἀ) περὶ χορηγίας συντάξεως εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον 117

β') Περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητικῆς Ἀστυνομίας νόμου 119

Ἀπάντησις εἰς τὴν γενομένην ἐπερώτησιν περὶ τῆς εὑρεθείσης ἐντὸς τῶν κιβωτίων τοῦ πυροβολικοῦ ἄμμου 128

Συνεδρίασις ΟΑ'. τῆς 20 Ἰουνίου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τμημάτων· συζήτησις περὶ τοῦ βουλευτικοῦ δικαιώματος τοῦ Κ. Γ. Στεΐκου 129

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀναστολῆς τῆς ἐκτελέσεως τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου 130

Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 131

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ χορηγίας συντάξεως εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον 133

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετὰ τῶν ἐκθέσεων αὐτῶν ἀ) περὶ ἀναπληρωματικῆς πιστώσεως ἐκ δρχ. 101,200 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1855 134

β') Περὶ ναυαγίων καὶ ναυαγιαιρέσεων 138

Συνεδρίασις ΟΒ'. τῆς 21 Ἰουνίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν νόμου· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ χορηγίας συντάξεως εἰς τὸν Κ. Α. Μαυροκορδάτον νομοσχεδίου 163

Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας· πρόταστις τροπολογίας ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 164

Παραδοχὴ τοῦ συνόλου 165

Συνεδρίασις ΟΓ'. τῆς 23 Ἰουνίου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ 166

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ παραχωρηθέντων κτημάτων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Μίτον Ὀσετὰ Μπραχόπουλον. 170

Σελίς

Συναίνεσις τῆς Βουλῆς περὶ τροποποιήσεως τοῦ κανονισμοῦ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Σώματος· συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ καταργήσεως τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἀξιωματικῶν νόμου 172
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας . 175
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 177
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 180
Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ 3 καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 181
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 182

Συνεδρίασις ΟΔ'. τῆς 25 Ἰουνίου 1856.

Ἔνστασις ἐπὶ τῶν πρακτικῶν· διόρθωσις λάθους παρεισθύσαντος ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ ἀναστολῆς τοῦ περὶ προξενικῶν ἀρχῶν νόμου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς περὶ τῶν ἀπαιτουμένων μέχρι τέλους τῆς Συνόδου ἐξόδων 184
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τῆς βουλευτικῆς ἐκλογῆς Καρυστίας. 186
Πρότασις περὶ ἀναβολῆς τῆς συζητήσεως τῆς ἐκλογῆς· ἀπόρριψις τῆς προτάσεως καὶ συζήτησις τῆς ἐκλογῆς 187
Ἐπικύρωσις τῆς ἐκλογῆς καὶ ἀναγνώρισις ὡς βουλευτοῦ τοῦ Α. Κοντοσταύλου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τῶν παραχωρηθέντων εἰς τὸν Ὀθωμανὸν Μέτον Ὀστὰ Μπραχόπουλον κτημάτων· πρωτοκόλλου ψηφοφορίας 194
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 196
Πρότασις περὶ τῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ Κ. Π. Βάρβογλη ἐκλογῆς Μαντινείας 197

Συνεδρίασις ΟΕ'. τῆς 27 Ἰουνίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· α) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων κτλ. ἐν ταῖς πρωτευούσαις τῶν νομῶν, καὶ β') περὶ τῆς κινητῆς περιουσίας τῶν Ἑλλάδι καὶ Αὐστρίᾳ ἀποβιούντων ὑπηκόων ἀμφοτέρων τῶν ἐπικρατειῶν 198

Συνεδρίασις ΟΣ'. τῆς 28 Ἰουνίου 1856.

Διορισμὸς τοῦ Κ. Α. Κουμουνδούρου ὡς ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν ἀντὶ τοῦ Κ. Α. Κοντοσταύλου, παραιτηθέντος· ὁρκωμοσία τοῦ ἀναγνωρισθέντος βουλευτοῦ Καρυστίας Α. Κοντοσταύλου· ἐκλογὴ τοῦ Κ. Ἰω. Ζάρκου ὡς προέδρου τῆς Βουλῆς ἀντὶ τοῦ Α. Κουμουνδούρου, διορισθέντος ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν. Εὐχαριστήριος προσφώνησις τοῦ νέου προέδρου· χορήγησις ἀδειῶν καὶ εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων τε καὶ ἐκθέσεων 200
α) Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ ἐπιβολῆς φόρου διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ λιμένος Ἄνδρου νόμου 201
β') Περὶ ἐπιβολῆς φόρου διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ λιμένος Νάξου 203
γ') Περὶ τῶν εἰς τοὺς δήμους παραχωρουμένων προικοδοτήσεων 207
δ') Περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλην. κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη συμβάσεως 209

Σελίς

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κατασκευῆς πεζοδρομίων κτλ. νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 214
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 216
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 218
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 7 ἄρθρου 219
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 223
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 226
Μηνιαῖα κλήρωσις τῶν τμημάτων 228
Ἀποστολὴ τοῦ ἰσολογισμοῦ τῆς ἐθν. Τραπέζης 229

Συνεδρίασις ΟΖ'. τῆς 6 Ἰουλίου 1856.

Περὶ τῶν ἄνευ ἀδείας ἀναχωρούντων βουλευτῶν . . . . . »
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Αὐστρίας διὰ τοὺς ἀποβιοῦντας ὑποκόους αὐτῶν· 230
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 231
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 232
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους διὰ τὸ 1856 233
Ἐπιψήφισις τοῦ ά. κεφαλαίου 238
Ἐπιψήφισις τοῦ β'. καὶ γ'. κεφαλαίου 240
Ἐπιψήφισις τοῦ δ'. κεφαλαίου 243

Συνεδρίασις ΟΗ'. τῆς 10 Ἰουλίου 1856.

Ἐξήγησις περὶ τῶν εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀπόντων βουλευτῶν · »
Διόρθωσις τυπογραφικοῦ λάθους· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 65,387:92 ἀπέναντι τοῦ διὰ τὸ 1855 προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν 244
Ἐπιψήφισις τοῦ ί. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων τοῦ Κράτους, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 247
Ἐπιψήφισις τοῦ ς'. κεφαλαίου καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας. 251
Ἐπιψήφισις τῶν λοιπῶν κεφαλαίων 253
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 254
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ δ'. κεφαλαίου 255
Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ ς'. καὶ ζ'. κεφαλαίου 260
Πέρας τῆς συζητήσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου 265

Συνεδρίασις ΟΘ'. τῆς 11 Ἰουλίου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀστυκοῦ δικαίου · 266
Τὸ περὶ τούτου νομοσχέδιον 307
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν ὑπουργείου 322
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν κεφαλαίων ά. καὶ β'. . . 324
Πέρας τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ καὶ συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργείου 327
Παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ δ'. κεφαλαίου αὐτοῦ . . 328
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ ιά. κεφαλαίου 330
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀγροφυλακῆς . . 332

Σελὶς

Συνεδρίασις Π'. τῆς 13 Ἰουλίου 1856.

Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐσωτερικῶν ὑπουργείου· παρατηρήσεις περὶ παλαιῶν χρεῶν 338
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ά. κεφαλαίου τοῦ προϋπολογισμοῦ 339
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ β ἄρθρου τοῦ ά. κεφαλαίου 342
Σύστασις ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου 345
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ κεφαλαίου 346
Σύστασις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου τοῦ ς'. κεφαλαίου 348
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ ς'. κεφαλαίου 350
Διάφοροι συστάσεις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ ζ'. κεφαλαίου . . 352
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν κτλ. ὑπουργείου 354
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ γ'. κεφαλαίου αὐτοῦ . . . 356
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 12 ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου 358
Πίρας τοῦ ἀνωτέρω προϋπολογισμοῦ· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ κατασκευῆς προκυμαίας κλπ. εἰς Ναύπλιον . 359

Συνεδρίασις ΠΑ'. τῆς 13 Ἰουλίου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τμημάτων 363
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ 364
Ὑποβολὴ τεσσάρων δηλώσεων δαπανῶν ἵνα προστεθῶσιν ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργείου· ἔνστασις καὶ συζήτησις περὶ τούτου 366
Παραδοχὴ τῶν δηλώσεων καὶ ἐπιψήφισις αὐτῶν κατ' ὀνομαστικὴν κλῆσιν 367
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 368
Ὑποβολὴ ἑτέρας δηλώσεως ἐκ δραχ. 3,600 369
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος Νάξου 370
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν στρατιωτικῶν ὑπουργείου 371
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τῶν κεφαλ. 1, 2 καὶ 3 . . . 372
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 21 κεφαλαίου 376
Συζήτησις τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου 378
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας ἐπὶ τοῦ 1 κεφαλαίου 381
Πίρας αὐτοῦ 385

Συνεδρίασις ΠΒ'. τῆς 16 Ἰουλίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τῆς Ἑλλην. κυβερνήσεως καὶ τῆς ἀτμοπλοϊκῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη συμβάσεως 386
Ἐπίσης ἐπὶ τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ νομοσχεδίου 387
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνωτέρω νομοσχεδίου περὶ συμβάσεως μεταξὺ τῆς ἑλλην. κυβερνήσεως καὶ τῆς ἑταιρίας Παπαγιάννη· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 389

Σελὶς

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ 1856 νομοσχεδίου 391
Ὡσαύτως ἐπιψήφισις τοῦ περὶ κυρώσεως τῶν ἐξόδων τοῦ αὐτοῦ ἔτους 392
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων ά) περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ διοικ. ἀστυνομίας νόμου, καὶ β') περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 104,200 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν 394
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ περὶ διοικητ. Ἀστυνομίας νόμου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 395
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 7 ἄρθρου αὐτοῦ 397
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 398

Συνεδρίασις ΠΓ'. τῆς 17 Ἰουλίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· ά) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ πρικοδοτήσεως τῶν δήμων 400
β') Περὶ κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Ἄνδρου καὶ γ') περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 24 τοῦ περὶ διοργανισμοῦ τῶν προξενείων νόμου 401
Ἀρχαιρεσίαι τμημάτων 402
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 104,200 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ὑπουργείου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . 403
Προσθήκη ἐν αὐταῖς καὶ τοῦ διὰ δηλώσεως αἰτηθέντος ποσοῦ ἐκ 3,600 δραχμῶν· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 405
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ καταστάσεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ νομοσχεδίου· συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ 406
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 17 ἄρθρου 411
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 414
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος Νάξου νομοσχεδίου· διακάρτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 418
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου 419

Συνεδρίασις ΠΔ'. τῆς 18 Ἰουλίου 1856.

Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ ἀνωτέρω περὶ ἀνακαινίσεως τοῦ λιμένος Νάξου νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 422
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ κατασκευῆς τῆς προκυμαίας Ἄνδρου νομοσχεδίου· συζήτησις ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 425
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . 430
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ προικοδοτήσεως τῶν δήμων νομοσχεδίου, καὶ πρωτόκολλον ψηφοφορίας 433
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 435

Συνεδρίασις ΠΕ'. τῆς 19 Ἰουλίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων· ά) περὶ ἐπισκευῆς τῆς προκυμαίας Ναυπλίου κτλ. καὶ β') περὶ ἀναπληρωτικῆς πιστώσεως ἐκ δραχ. 65,387·92 ἐπὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν ναυτικῶν 436

Σελίς

Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 8 καὶ 42 τοῦ περὶ ὀργανισμοῦ τῶν προξενείων νόμου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 437
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 439
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τῶν ἀναφορῶν 440

Συνεδρίασις Πγ'. τῆς 21 Ἰουλίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ 451
Ὡσαύτως ἐπὶ τοῦ περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ Ἱπποφορβίου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀναπληρώτικῆς πιστώσεως ἐκ δρ. 65,387·92 τοῦ ἐπὶ τῶν ναυτικῶν ὑπουργείου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 452
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 454
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐπισκευῆς τῆς προκυμαίας Ναυπλίου κτλ. νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . . 455
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ νομοσχεδίου 457
Ἀναβολὴ αὐτοῦ καὶ παραδοχὴ τῶν ἄρθρων 2, 3 καὶ 4· παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου 459
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀντιμισθίας τῶν Ἰατροσυνέδρων 460
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 461
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α') περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν 463
β') Περὶ μαιευτικοῦ σχολείου 466

Συνεδρίασις ΠΖ'. τῆς 23 Ἰουλίου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου. 470
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐν ἐνεργείᾳ στρατηγοῦ νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 472
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπανάληψις τῆς διακοπείσης συζητήσεως τοῦ 1 ἄρθρου τοῦ περὶ προκυμαίας Ναυπλίου νομοσχεδίου 474
Ἐπιψήφισις αὐτοῦ καὶ πρότασις νέα ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου. . . 475
Ἀπόρριψις αὐτῆς· ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου πρωτοκόλλον ψηφοφορίας 477
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ τοῦ ἐν Τιμενίῳ Ἱπποφορβίου· πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 480
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου τοῦ νομοσχεδίου 482
Ἀνακοίνωσις τῆς τελευτῆς τοῦ μακαρίτου Γερουσιαστοῦ Α. Λόντου 483

Συνεδρίασις ΠΗ'. τῆς 26 Ἰουλίου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν· ἔκθεσις τῆς ἐπὶ τοῦ λογιστικοῦ τῆς Βουλῆς ἐπιτροπῆς, τροπολογοῦσα τὰν ἤδη ὑποβεβλημένων προϋπολ. τῶν ἐξόδων 484
Χορήγησις ἀδειῶν 485
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ μαιευτικοῦ καταστήματος· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α') περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὰς οἰκογενείας τῶν λιποτῶν

Σελίς

πεσόντος μακαρίτου Μέγα 486
β') Περὶ ἀποδόσεως εἰς τὸν δῆμον Πειραιῶς τῶν περιεσευόντων σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων 488
Ἄμεσος συζήτησις τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μακαρίτου Μέγα 490
Παραδοχὴ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας· παραδοχὴ τοῦ συνόλου 492
Πρότασις περὶ συζητήσεως τοῦ συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς 493
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 496
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 494
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 497

Συνεδρίασις ΠΘ'. τῆς 27 Ἰουλίου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ προσθέτου συμβάσεως μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ Βελγίου 502
Συζήτησις τοῦ συμπληρωτικοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς 514

Συνεδρίασις Ρ'. τῆς 28 Ἰουλίου 1856.

Ἐξοκολούθησις τῆς ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου τοῦ περὶ ἀγροφυλακῆς νομοσχεδίου συζητήσεως 515
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 521
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 523
Συζήτησις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐμπειρικῶν μαιῶν νομοσχεδίου 525
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ καὶ πρωτοκόλλων ψηφοφορίας · 526
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ μαιευτικοῦ καταστήματος νομοσχεδίου 528
Πρωτοκόλλων ψηφοφορίας 529
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 530
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἐκποιήσεως τῶν κειμένων περὶ τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν Σπάρτης οἰκοπέδων . . 532
Πρότασις τοῦ νὰ θεωρηθῇ κατεπείγον καὶ συζητηθῇ ἄνευ ἐκθέσεως τὸ περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῆς ἐξαγωγῆς τῶν οἴνων Θήρας νομοσχέδιον 536

Συνεδρίασις ΡΑ'. τῆς 4 Αὐγούστου 1856.

Μηνιαία κλήρωσις τῶν τμημάτων . . . . . »
Πρότασις περὶ διαγραφῆς τοῦ ὀνόματος τοῦ Μ. Χουρμούζη ἐκ τῶν βουλευτικῶν καταλόγων· αἴτησις πληροφοριῶν περὶ ἐπιβαλλομένου φόρου ἐπὶ τῶν ἐσπαρμένων ἐντὸς τῶν ἀμπέλων τῆς Θήρας καρπῶν· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α') περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων 538
β') Περὶ κυρώσεως τοῦ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Γρ. Καμπούρογλου συνταχθέντος συμβολαίου περὶ θεάτρου . . . 547
Ἀνάγνωσις ἀναφορᾶς Ἰω. Μπαδκουρῆ, προτείνοντος ν' ἀγορασθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τὸ ἰδιόκτητον αὐτοῦ θέατρον· αἴτησις τῶν χηρῶν Χ. Χρήστου καὶ Νικηταρᾶ περὶ τῶν κατεχομέ-

Σελίς

νιον ὑπὸ τῶν συζύγων των πρὸ τοῦ ἀγῶνος γαιῶν· αἴτησις Γ. Ῥάλλη πρὸς συνδρομὴν συγγράμματος αὐτοῦ· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐπιβολῆς φόρου ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων θηραϊκῶν οἴνων· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 555
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου 557
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 559

Συνεδρίασις ΚΒ'. τῆς 8 Αὐγούστου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων 560
Χορήγησις ἀδείας 561

Συνεδρίασις ΚΓ'. τῆς 21 Αὐγούστου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολείων . . . . . »
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α) περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλάκων, καὶ περὶ ἀπολογισμοῦ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ 1852 μετὰ λογαριασμοῦ τῆς οἰκονομ. διαχειρίσεως τοῦ 1853 568
β) Περὶ ἐγκεντρίσεως τῶν ἀγριελαιῶν 573
γ) Περὶ τῆς προικίσεως τῶν ὀρφανῶν Σοφίας Καραμουτσάστη καὶ Βασιλικῆς Π. Ζάρκου 577
Νέα εἰσαγωγὴ τοῦ περὶ καταστάξεως τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ νομοσχεδίου ὡς ἐτροποποιήθη παρὰ τῆς Γερουσίας . . 579
Παραδοχὴ τῶν τροπολογιῶν καὶ ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου . . 580
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 585
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἑλλην. προξενικῶν ἀρχῶν 586
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίων μετ' ἐκθέσεων· α) περὶ παραστάσεως τῶν συνεδριάσεων τῶν κακουργιοδικείων 605
β') Περὶ διαρκείας τῶν βουλευτικῶν συνόδων 607
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων ἐπὶ τῶν νομοσχεδίων· α) περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς, καὶ β') περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων 610

Συνεδρίασις ΚΔ. τῆς 22 Αὐγούστου 1856.

Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ διμήνου πιστώσεως διὰ τὰς δαπάνας τοῦ Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου . . . 613
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ μεταγραφῆς τῶν ἀκινήτων κτημάτων 614
Ἄμεσος ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ ἀνωτέρω περὶ διμήνου πιστώσεως νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 622
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 624
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων νομοσχεδίου· συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου . 625
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 2 ἄρθρου 628
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 3 ἄρθρου 630
Ἀποχώρησις βουλευτοῦ ἐκ τῆς συνεδριάσεως 634

Συνεδρίασις ΚΕ'. τῆς 24 Αὐγούστου 1856.

Ἀρχαιρεσίαι τῶν τμημάτων· εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ 635

Σελίς

Εἰσαγωγὴ ἐκθέσεως καὶ νομοσχεδίου περὶ ἀποδοχῶν τῶν φαλαγγιτῶν 637
Ἀνάγνωσις ἐκθέσεων· α) ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολῶν, καὶ β') ἐπὶ τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν οἰκοπέδων κατὰ τὴν πλατείαν Σπάρτης 640
Ἐξακολούθησις τῆς συζητήσεως τοῦ περὶ ἐκποιήσεως τῶν ἐθνικῶν φθαρτῶν κτημάτων νομοσχεδίου· συζήτησις ἐπὶ τοῦ 5 ἄρθρου 642
Πρότασις προσθήκης ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου 645
Παραδοχὴ αὐτῆς καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 7 ἄρθρου 646
Τροπολογία ἐπὶ τοῦ 9 ἄρθρου καὶ συζήτησις ἐπὶ τοῦ 10 . . 653
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 655
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 659

Συνεδρίασις ΚΣ'. τῆς 25 Αὐγούστου 1856.

Ἀνάγνωσις ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλάκων· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως τοῦ πρώην ὑπουργοῦ τῶν ἐκκλησιαστικῶν, βουλευτοῦ Ἀττικῆς, περὶ τῶν κατὰ τὴν ὑπουργίαν αὐτοῦ πράξεων 661
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ σταθμικῶν καὶ μετρικῶν δικαιωμάτων τοῦ δήμου Πειραιῶς νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 686
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου· ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ νομοσχεδίου περὶ ἐκποιήσεως τῶν κατὰ τὴν πλατείαν Σπάρτης οἰκοπέδων· συζήτησις ἐπὶ τοῦ 1 ἄρθρου αὐτοῦ 688
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 690
Πρωτόκολλον ψηφοφορίας 692
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συστάσεως ἱερατικῶν σχολῶν νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας 694
Διασάρησις ἐπὶ τοῦ 6 ἄρθρου 696
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 7 ἄρθρου 698
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 702

Συνεδρίασις ΚΖ'. τῆς 27 Αὐγούστου 1856.

Διόρθωσις λέξεως ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ ἐκποιήσεως τῶν κατὰ τὴν πλατείαν Σπάρτης οἰκοπέδων 705
Εἰσαγωγὴ νομοσχεδίου μετ' ἐκθέσεως περὶ ἀποδοχῶν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀξιωματικῶν τοῦ Β. ναυτικοῦ 706
Ἐπιψήφισις τῆς ἀρχῆς τοῦ περὶ συστάσεως σώματος τελωνοφυλάκων νομοσχεδίου· πρωτόκολλον ψηφοφορίας . . » . . . 710
Διασάφησις ἐπὶ τοῦ 4 ἄρθρου 712
Συζήτησις ἐπὶ τοῦ 8 ἄρθρου . . . » 713
Διόρθωσις τοῦ 5 ἄρθρου καὶ παραδοχὴ τοῦ 8 715
Προσθήκη ἐπὶ τοῦ 10 ἄρθρου 716
Τροποποίησις τοῦ 11 ἄρθρου 717
Ἐπιψήφισις τοῦ συνόλου 718